

అరవై రోజుల కోర్స్

డైనమిక్ మెమరీ

ఇంగ్లీష్

స్పీకింగ్

కోర్స్

• మెమరీ గురు

బిస్వరూప్ రాయి చౌధురి

© ఫ్యూజన్ బుక్స్

Nobody should Endeavour to copy it in any get up, make up, or language, confusingly under similar to it failing, legal action will be taken against such unscrupulous people.

—*Publisher*

ISBN

: 978-93-5278-193-5

© అన్ని హక్కులు ప్రచురణ
కర్తలవే

ప్రచురణ కర్తలు

: ప్యూజన్ బుక్స్
X-30, ఓక్లా ఇండస్ట్రీస్ ఏరియా
ఫేజ్ - II, క్రొత్త ఢిల్లీ -11020

టెలిఫోన్

: **011-41611861**

ఫాక్స్

: **011-41611866**

ఇ - మెయిల్

: Sales@diamondpublication.com

వెబ్ సైట్

: **www.dpb.in**

ముద్రణ

: **t2013**

ముద్రాపకులు

: **India Offset Pvt. Ltd., X-36, Okhla-II, New
Delhi**

Dynamic Memory English speaking Course

By Biswaroop Roy Choudhury

ముందు మాట

‘డైన-మిక్ మెమరీ ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్ కోర్స్’ ఇప్పుడు మీ చేతుల్లో వుంది.

మెమరీ గురువులు బిస్వరూప్ చౌదరి పలువురు ఆంగ్ల భాషా విద్వాంసులతో కలిసి రూపొందించిన ఈ బోధనా గ్రంథము ఎవరి సహాయము లేకుండా కొద్దీ రోజులు నిరంతర పఠనం ద్వారా ధారాళంగా ఇంగ్లీష్ మాట్లాడడం, చదవడం, రాయడం నేర్చుకోవాలనే కుతూహలం గలవారికి అద్భుతమైన కోర్స్. ఈ కోర్స్ మీకు పాదాలను, వాక్యాలను నేర్పడమే గాక, ఇంగ్లీష్ భాష లోని లోతులను తెలుసుకోవటానికి కూడా సహాయపడుతుంది. అంతేగాకుండా, ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోవడంలో ఆధునిక విధానం, గుర్తుంచుకోవాల్సిన టిప్స్ మీలో ఆత్మవిశ్వాసంతో పాటు ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోవాలనే ఆకాంక్షను పెంపొందిస్తుంది.

చాల మంది మెట్రీక్, హయ్యర్ సెకండరీ, డిగ్రీ పూర్తి చేసిన తర్వాత కూడా స్వచ్ఛమైన ఇంగ్లీష్ మాట్లాడలేకపోతున్నారు. తడుముకొంటూ, మాట్లాడడం వాలా భాషలో స్వచ్ఛతకు, స్పష్టతకు భంగం కలుగుతోంది. అది ఎదుటివారిపై ప్రభావం చూపుతోంది.

ఇంగ్లీష్ భాష అంతర్జాతీయ భాషగా వెలుగొందుతున్నదని మీ అందరికీ తెల్పు. ఈ భాష అధిక విస్తృతి గాంచడం చూచిన తర్వాత సరళమైన పద్ధతిలో ఇంగ్లీష్ నేర్చుకొనే విధంగా ‘డైన-మిక్ మెమరీ ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్ కోర్స్’ అనే పుస్తకాన్ని వెలువరిస్తే, దానిని చదివి సామాన్య విద్యార్థులు, ఉద్యోగస్తులు, వ్యాపారస్తులు, కొద్దిపాటి కృషి ద్వారా తప్పులు లేకుండా ఇంగ్లీష్ ధారాళంగా మాట్లాడగలరని అనిపించింది.

ప్రస్తుతం ముద్రణలో తొమ్మిది భాగాలు ఇవ్వబడ్డాయి. మొదటి భాగం నుండి అరవయ్య భాగం వరకు 60 రోజుల కోర్స్ ఇవ్వబడినది. అప్పుడే విద్యార్థులు ఇంకా ఎక్కువ వివరాలు తెలుసుకొనగలరు. వీటిలో ప్రతి భాగం శ్రేష్టమైనదే! మీ సంభాషణా శైలిని పెంపొందించడానికి, మాట్లాడడంలో పదప్రయోగం చెయ్యడంలో ఎలాంటి తడబాటు లేకుండా అనర్గళంగా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడడానికి అనువుగా సరళమైన పదప్రయోగాలన్నీ ఇందులో పొందుపరచడమైనది. ఎనిమిదవ భాగంలో జ్ఞాపకముంచుకోవలసిన ‘టిప్స్’ ఇవ్వబడ్డాయి. దానివలన మీ మెమరీ పవర్ (జ్ఞాపకశక్తి) పెరుగుతుంది. అప్పుడే ఎక్కువ పదాలను సంగ్రహించగలరు.

దాని మూలంగా వాక్యనిర్మాణం, ధారాళమైన సంభాషణ ఏంట్ సులభతరమవుతుంది. సామాన్యంగా తెలుగు మాధ్యమంలో చదివే విద్యార్థులకి ఇంకో అడుగు ముందేసి ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోవడంలో కాస్త ఎక్కువ కష్టం తప్పకుండా వుంటుంది. దానిని గుర్తుంచుకొనే ఈ పుస్తకాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. ఎందకంటే ఈ విధంగా మీరు ఏం చదివిన అది గుర్తుండిపోతుంది.

తద్వారా మీరు ఎలాంటి శ్రమ పడకుండా, అనర్గళంగా ఇంగ్లీష్ మాట్లాడడంలో కృతకృత్యులు కాగలరు.

ఈ పుస్తకం ద్వారా మీకు ఒక VCD కూడా అందచేయబడుతున్నది. అది మీరు ఇంగ్లీష్ మాట్లాడడానికి ఏంటో ఉపకరిస్తుంది. అందులో ప్రేరణ కలిగించే ముఖ్యమైన అంశాలు పొందుపరచబడ్డాయి. తప్పకుండా మీరు దానిని చూడండి, వినండి, చదవండి. సంపూర్ణ లాభాన్ని పొందండి.

'డైనమిక్ మెమోరీ ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్ కోర్స్' మీలో ఎంతో ఆసక్తిని, శక్తిని ఉత్పన్నం చేస్తుంది. దాని సాయంతో మీరు ఇంగ్లీష్ భాషలోని మర్మాలను ఆకళింపు చేసుకొని, ఇంగ్లీష్ చక్కగా మాట్లాడగలరు. ఈనాడు మార్కెట్లో లభ్యమయ్యే అన్ని కోర్సుల కంటే ఇది భిన్నమైనది, ఎన్నో సంవత్సరాలుగా మీరు అన్వేషిస్తున్న ఆంగ్ల భాష పరిజ్ఞానం కొద్ది రోజులలోనే మీకు అలవడిందని మీ అంతటా మీరే తెల్పుకొంటారు.

—గ్రంథకర్త.

CONTENTS

FIRST PART (మొదటి భాగం పది రోజుల కోర్స్)

LESSONS పాఠము లు

1. Salutation words in English (సాల్యూటీషన్ వర్డ్స్ ఇన్ ఇంగ్లీష్) గౌరవించబడిన ఆంగ్ల పదాలు
2. Good Manner Words in English (గుడ్ మానర్ వర్డ్స్ ఇన్ ఇంగ్లీష్) సందర్భోచితంగా వాడవలసిన ఆంగ్ల పదాలు
3. Exclamation words in English (ఎక్స్ క్లమేషన్ వర్డ్స్ ఇన్ ఇంగ్లీష్) ఆశ్చర్యార్థకంగా వాడే పదాలు
4. Frequently uses phrases (ఫ్రీక్వెంట్లీ యూస్డ్ ఫ్రీసెస్) తరచుగా వాడే వాక్యములు
5. Alaphabet (ఆల్ఫాబెట్స్)
Capital and Small Letters అక్షరములు
Calligraphy (కాలిగ్రఫీ) సులిపి
6. Pronunciation of alphabet(ప్రానన్సియేషన్ ఆఫ్ ఆల్ఫాబెట్స్)
అక్షరముల ఉఛారణ
7. Mute Letters and capitals (మ్యూట్ లెటర్స్ అండ్ కాపిటల్స్) శబ్ద పదాలు
8. Numerals (నుమరల్స్) సంఖ్యలు
Cardinals ప్రధాన అంకె Ordinals క్రమాన్ని తెలిపే
Abbreviation సంక్షిప్తంగా roman రోమన్
Multiplication Numbers (మల్టికబల్ నంబర్స్) గుణించదగిన అంకెలు
Fractional Number(ఫ్రాక్షనల్ నంబర్స్) భిన్నపు అంకెలు
9. Days and Week(డేస్ అండ్ వీక్స్) రోజులు మరియు వారములు
10. Year and Months (ఇయర్స్ ఆడ మంత్స్) సంవత్సరములు మరియు నెలలు

SECOND PART రెండవ భాగం

1. Noun (నౌన్) సంజ్ఞ number (నంబర్) వచనం
2. Genetive (జేనిటివ్) సంభధిత
3. Pronouns (ప్రానౌన్స్) సర్వనామములు
Personal pronoun ఇతర నామములు Possessive pronouns సంభందవాచక

సర్వనామములు

Reflexive pronoun ఆత్మవాచక సర్వనామములు Relative Pronoun

సంబంధవాచక సర్వనామములు

Interrogative Pronoun ప్రశ్నార్థక సర్వనామములు Demonstrative సంకేత వాచక

సర్వనామములు

4. Contraction (కంట్రాక్షన్) సంక్షిప్తం

Affirmative అనుకూలం negative వ్యతిరేకం Has/Have/Had హాజ్/హావ్/హాడ్
Will/would విల్/ఊడ్

Helping verbs సహాయక క్రియలను

5. The Sentence (ద సెంటెన్స్) వాక్యాలు

Statements (స్టేట్మెంట్స్) వివరణలు

Interrogative(ఇంట్రాగేటివ్) ప్రశ్నావాచకం

Imperative(ఇంపేరిటివ్) ఆదేశాస్మాతకం

Exclamatory (ఎక్స్ క్లమేటరి) ఆశ్చర్యార్థకం

6. Negative Sentences (నెగటివ్ సెంటెన్స్) నకారాత్మక వాక్యములు

7. Question form (క్వెస్టయన్ ఫారం)

Yes-no type యెస్ నో టైప్/అవును కాదు who-type హూ/హైప్

Alternative type ఆల్టర్నెటివ్ టైప్/ప్రత్యమయ రకం tag/type ట్యాగ్ టైప్

Declarative type డిక్లరేటివ్ టైప్ ప్రకటనాత్మక

8. Imperative sentences (ఇంపేరిటివ్

Commands without subject (ఎవరికీ నిర్దేశించి ప్రత్యేకంగా ఆదేశాలు) commands
with subject (ప్రత్యేక వ్యక్తికి ఆదేశమిచ్చుట) Command with let (సూచిస్తున్న
ఆదేశము/ఆజ్ఞా)

Negative commands (నకారాత్మపు/వ్యతిరేకపు ఆదేశాలు) persuasive commands
(నచ్చచెప్పే/కోరే ఆదేశాలు)

9. Miscellaneous sentences (మిసెలెనియస్ మోడల్ సెంటెన్స్) అనేక నమూనా
వాక్యాలు

10. Articles (ఆర్టికల్స్) వస్తువులు

11. Some Auxiliary Verbs (సమ్ ఆక్సిలరి వెర్బ్స్)

Can/could; may/might; shall/should; will/would; must/ought to/used;
Dare/dare say/need

కెన్/కుడ్; మే/మైట్ ; షల్/శుడ్; విల్/ఊడ్; మస్ట్/అట్ట్ టు/యూజ్డ్ /డేర్/డేర్/సి/సిడ్

12. Verbs and their three forms (వెర్బ్స్ అండ్ డైర్ త్రి ఫార్మ్స్) క్రియలు, వాటి మూడు రూపాలు
13. Present Tense వర్తమానకాలం
Indefinite ఇన్ డిఫినిట్ Negative Interrogative, Tags నకారాత్మక వాచకం, టాగ్స్
Present Continuous (అసంపూర్ణ వర్తమాన కాలం) Present Perfect (పూర్వ వర్తమాన కాలం)
Perfect Continuous (పూర్వత్మక అసంపూర్ణ భూతకాలం)
14. Past Tense ఫాస్ట్ టెన్స్ భూతకాలం
Past Indefinite ఫాస్ట్ ఇన్ డిఫినిట్
Past continuous ఫాస్ట్ కంటిన్యూఅస్ అసంపూర్ణ భూతకాలం Past Perfect ఫాస్ట్ పర్ఫెక్ట్ అసంపూర్ణ భూతకాలం
Past Perfect Continuous ఫాస్ట్ పర్ఫెక్ట్ కంటిన్యూఅస్ సంపూర్ణత్మక అసంపూర్ణ భూతకాలం
15. Future Tense (ఫ్యూచర్ టెన్స్)
Future Indefinite (ఫ్యూచర్ ఇన్ డిఫినిట్) అనిశ్చిత భవిష్యత్ కాలము
Future continuous (ఫ్యూచర్ కంటిన్యూఅస్/అపూర్ణ భవిష్యత్కాలం)
Future Perfect (ఫ్యూచర్ పర్ఫెక్ట్ భవిష్యత్ కాలము పూర్ణ భవిష్యత్ కాలము)
Future Perfect continuous (ఫ్యూచర్ పర్ఫెక్ట్ కంటిన్యూఅస్/పూర్ణ భవిష్యత్ కాలము)
16. Active and Passive Voice (ఆక్టివ్ అండ్ పాసివ్ వాయిస్) కర్తృక వాక్యములు
17. Some Adverbs and conjunctions (సమ్ అడ్వెర్బ్స్ అండ్ కంజక్షన్స్) కొన్ని క్రియా విశేషణాలు సంధి విశేషణాలు
Also/only; Even/too; Either...or; Neither ...nor; Whether...or; Not only but also; Hardly/scarcely; and so forth/and so on; Let alone; No sooner .... than/although...Yet/last... should; rather than/no less; than/too/...to
18. Preposition (ప్రిపొజిషన్)
Simple and Complex Prepositions (సింపుల్ అండ్ కాంప్లెక్స్ ప్రిపొజిషన్స్) కాలమును, స్థలమును, కారణమును, విధి విధానాన్ని పరిస్థితిని స్థితిగతులను
19. Comparative and Superlative Words (కంపెరిటివ్ అండ్ సూపర్ లేటివ్ వర్డ్స్) ఉపమానము మరియు ఉత్కృష్ట పదాల
20. Transformation of sentences ట్రాన్స్ఫర్మేషన్ అఫ్ సెంటెన్స్ స్ వాక్య పరివర్తనము
Interchange of Assertive and Interrogative: Interchange of affirmative and Negative; Interchange of Assertive and Exclamatory; Removal "too"; Interchange of Degrees of Comparision

21. Spellings (స్పెల్లింగ్స్) అక్షరాల కూర్పు
22. What time is it? (వాట్ టైము ఈస్ ఇట్) ఇప్పుడు టైమెంతైంది
23. Idioms (ఇడియమ్స్) (జాతీయములు)
24. Direct and Indirect Speech (డైరెక్ట్ అండ్ ఇన్డైరెక్ట్ స్పీచ్) ప్రత్యక్ష పర్వా సంభాషణ
25. Punctuation (పంక్తుయేషన్) విరామచిహ్నం

THIRD PART మూడవ భాగము

Varried Sentenses (వేరీడ్ సెంటెన్సెస్) రకరకాల వాక్యములు

- My Motherland నా మాతృభూమి
- Politeness and Etiquette మర్యాద, సత్ప్రవర్తన
- Body, Health and Beauty దేహము, ఆరోగ్యము, అందము.
- greetings and Gratitude పలకరించాడాలు, కృతజ్ఞతలు.
- Home and Family ఇల్లు, కుటుంబము
- Books and reading పుస్తకాలు చదవడం
- Trees, Plants and vegetation చెట్లు, మొక్కలు , వృక్షజాలము
- Cautions and Signals హెచ్చరికలు, సంకేతములు.
- Work and Rest పని, విశ్రాంతి
- We and Weather మనము, వాతావరణము
- Leisure and Pleasure విరామ సమయము
- Pleasures and Pain ఆనందము, భాధ
- Childhood, Youth and Old Age బాల్యం, యువ్వనం, వృద్ధాప్యం
- Bazar and shopping బజారుకు వెళ్ళటం, కొనటం
- Dealings and Occupation లావాదేవీలు, వృత్తులు
- Dress and Food వేషధారణ, ఆహారము
- Feelings and Emotions భావనలు, ఉద్వేగములు

(i) Anger కోపము

(ii) Affection అభిమానము

(iii) Quarrel కోపం

(iv) Forgiveness క్షమ

(v) Advice and Opinion సలహా , అభిప్రాయము

- Birds and Beasts పక్షులు, జంతువులూ
- Love and Marriage ప్రేమ, పెళ్లి
- Office and Bank ఆఫీస్, బ్యాంకు

FOURTH PART నాలుగవ భాగము

Conversation

- Father and daughter (ఫాదర్ అండ్ డాటర్) తండ్రి , కూతురు
- Mother and son (మదర్ అండ్ సన్) తల్లి , కొడుకు
- Talking to a girl (టాకింగ్ టు ఎ గర్ల్) ఆడపిల్లతో సంభాషణ
- Talking to a boy (టాకింగ్ టు ఎ బాయ్) ఓక పిల్లవానితో సంభాషణ
- Conversation between two students కాన్వర్షేషన్ బిట్వీన్ టు స్టూడెంట్స్ ఇద్దరు విద్యార్థుల మధ్య
- Getting ready for office (గెట్టింగ్ రెడీ ఫర్ ఆఫీస్) ఆఫీసుకు వెళ్ళడానికి సిద్ధంగా ఉండు
- Arrival of a guest (ఎరైవిల్ అఫ్ ఎ గెస్ట్) అతిథి రావడం
- Talking to a servant (టాకింగ్ టు ఎ సర్వెంట్) పనివాళ్ళతో మాట్లాడడం
- A birthday party (ఎ బర్త్ డే పార్టీ) పుట్టినరోజు పండుగ
- Meeting on the way (మీటింగ్ ఆన్ ద వే) దారిలో కలవటం
- At the bus stop (ఎట్ ద బస్ స్టాప్) బస్ స్టాప్ వద్ద
- Talking to the class teacher (టాకింగ్ టు ద క్లాస్ టీచర్) క్లాస్ టీచర్తో మాట్లాడడం
- At bookseller's shop (ఎట్ బుక్ సెల్లర్స్) పుస్తకాల షాపు దగ్గర
- Booking a trunk call (బుకింగ్ ఎ ట్రంక్ కాల్) ట్రంక్ కాల్ బుక్ చేయడం
- At the general store (ఎట్ జనరల్ స్టోర్) కిరాణా షాప్ వద్ద
- At departmental store (డిపార్ట్మెంటల్ స్టోర్) సూపర్ మార్కెట్టు వద్ద
- On the Railway Platform (ఆన్ ద రైల్వే ప్లాట్ ఫారం) రైల్వే ప్లాట్ ఫారం మీద
- An accident (యాన్ ఆక్సిడెంట్) ఒక ప్రమాదం
- At the Airport (అట్ ది ఎయిర్ పోర్ట్) విమానాశ్రయం దగ్గర
- At the Bank opening account (అట్ ద బ్యాంకు ఓపెనింగ్ అకౌంట్) ఎకౌంట్ ప్రారంభించడానికి బ్యాంకులో
- Visiting a patient (విజిటింగ్ ఎ పేషెంట్) రోగిని చూడటానికి వెళ్ళడం
- Asking the address (అస్కింగ్ ద అడ్రెస్) చిరునామా తెలుసుకోవడం
- Facing an interview (ఫేసింగ్ యాన్ ఇంటర్వ్యూ) ఇంటర్వ్యూకి వెళ్ళడం
- Financial matters (ఫైనాన్షియల్ మేటర్స్) ఆర్థిక విషయములు
- Day to day difficulties (డే-టు-డే డిఫికల్టీస్) దినచర్యలు

FIFTH PART ఐదవ భాగము

Word formation and vocabulary (వర్డ్ ఫర్మేషన్ అండ్ వోకాబ్యులరి) మాటల కూర్పు పద సముదాయము

Affixation (అఫిక్షేషన్) ఉపవర్గీకరణ

Affixation, పదాలకు పూర్వం లేదా ఉత్తరంలో కలుపుత చెయ్యడం ద్వారా మూలమునుండి కొన్ని కొత్త పదాలు (**derivatives**) లభిస్తున్నాయి. మూల పదానికి పూర్వం లేదా ఉత్తరంన ఏదైనా చేర్చి కొత్తదాన్ని సృష్టిస్తున్నారు. పూర్వపదాన్ని కలపగా (**prefix**) ఉత్తరపదాన్ని కలపగా (**suffix**) వచ్చిన పదాలను విడిగా ఉపయోగించవీలుకాదు. నేర్చుకోవడానికి వేలుగా పూర్వపదకలయికలను (**prefix**) తొమ్మిది రకాలుగా విభజించారు.

1. వ్యతిరేక పూర్వ పదకలయిక 2. సూటియైన పూర్వ పదకలయిక 3. షాలికతో పూర్వ పదకలయిక 4. వాటి స్థితిని దృశ్యాన్ని తెలిపే పూర్వ పదకలయిక 5. చర్యను తెలియపరచే పూర్వ పదకలయిక 6. స్థాయిని (స్థానాన్ని) తెలియజేసే పూర్వ పదకలయిక 7. సమయాన్ని తెలియజేసే పూర్వ పదకలయిక 8. లెక్కను తెలియజేసే పూర్వ పదకలయిక (i) వ్యతిరేక పూర్వ పదకలయిక, మూల పదము యొక్క వ్యతిరేకార్థాన్ని సూచించే పూర్వపదాలను వ్యతిరేకపూర్వపదాలని అంతము. ఇవి ముఖ్యంగా నామవాచకము, విశేషణము క్రియా విశేషణాలతో వస్తాయి. కొన్ని సందర్భాల్లో అసమాపక క్రియలతో వస్తుంది. **Suffix** (ఉత్తర పద కలయిక)

Compounds పదసముదాయము **Reduplicative, Conversation** క్రియ, క్రియావిశేషణము నామవాచకం **Blends**

Words often confused తరచుగా గందరగోళం కలిగించు పదాలు **Nationality words** జాతీయ పదాలు **Antonyms** వ్యతిరేక పదాలు **some foreign words and phrases in English** ఆంగ్లములోని కొన్ని పదములు, పద ప్రయోగములు **One word substitution** పలుపదాలకు దగిన ఒకే ఒక మాట **Animals cries and other sounds** జంతువుల అరుపులు ఇతర శబ్దాలు. **collective phrases** సమూహములను తెలియపడబంధాలు **some set comparison** కొన్ని ఉపమానాలు.

SIXTH PART ఆరవ భాగము

Translation (ట్రాన్స్ లేషన్) అనువాదము

ANNEXURE (అనుబంధం)

SEVENTH PART ఏడవ భాగము (అనుబంధం I)

Dictionary (డిక్షనరీ)

Abbreviations (అబ్రివియే షన్స్)

EIGHTH PART ఎనిమిదవ భాగము (అనుబంధం II)

జ్ఞాపకము వున్నా వాటిలో కొన్ని బైట పెట్టె ఆలోచనలు

NINTH PART తొమ్మిదవ భాగము (అనుబంధం III)

ఆంగ్ల భాష నేర్చుకొనేందుకు అవసరమైనవి

FIRST PART

ప్రథమ భాగము

మీరు ఈ పుస్తకంలో తెలుసుకొనేది

- ఇది పది రోజుల కోర్స్
- ఇంగ్లీష్ మాట్లాడడానికి (Basic) ప్రాథమిక పరిచయం
- పలకరింపులు , సంస్కృతికి సంబంధించిన సమాచారం
- వ్రాయటం , ఉచ్చారణ , అంకెలు , రోజులు , నెలలు గురించి ప్రాథమిక జ్ఞానం

ముఖ్య గమనిక

ఇంగ్లీష్ మాట్లాడడానికి మీరు సంసిద్ధులుకండి. ధృఢ నిశ్చయం చేసుకొని మరియు మొట్టమొదటి భాగంలోని విశ్చయలు, వాటిని ప్రయోగించే విధానం సర్వదా గుర్తుపెట్టుకోండి. ఈ భాగం అన్నింటికన్నా మహాత్వపూర్ణమైనది. ఈ భాగంలోని 10 పాఠాలలో గౌరవించడ క్రమశిక్షణ, భావప్రకటన పదాలు, అధికంగా ప్రయోగించే వాక్యాంశాలు, వ్రాయడ ఉచ్చారణ, సంఖ్యలు, రోజులు మరియు వారములు, సంవత్సరములు మరియు నెలల గురించ సరళమైన మరియు మంచి విషయాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఈ అభ్యాసంతో మీరు ఎక్కడై తడబడకుండా ఆంగ్లభాష మాట్లాడగలరు.

Salutation Words in English

(శాలుబేషన్ వర్డ్స్ ఇన్ ఇంగ్లీష్)

ఇంగ్లీష్ లో గౌరవసూచక పదాలు

మీరు పెద్ద వ్యక్తులను, మిత్రులను, పరిచితులను మరియు అధికారులను కలిసినపుడు నమ్రతతో కూడిన క్రింద ఇవ్వబడిన గౌరవ సూచక వాక్యాలు-పదాలను వాడండి మరియు సర్వదా గుర్తు పెట్టుకోండి.

Telugu Words

(తెలుగు వర్డ్స్)

తెలుగు పదాలు

1. హేలో
2. ఎలా ఉన్నారు
3. శుభోదయం
4. నమస్కారం
5. నమస్కారం
6. శుభ దినం
7. శుభ రాత్రి
8. వెళ్లి వస్తాను
9. మళ్లి కలుద్దాం
10. మంచి కలలతో నిద్రపా
11. హేయ్

English Words

(ఇంగ్లీష్ వర్డ్స్)

ఇంగ్లీష్ పదాలు

1. Hello
2. How do you do
3. Good Morning
4. Good afternoon
5. Good evening
6. Good Day
7. Good night
8. Farewell
9. See you again
10. Sweet dreams
11. Hi

Pronunciation in Telugu

(ప్రాసన్సియేషన్ ఇన్ తెలుగు)

తెలుగు ఉచ్చారణ

1. Hello
2. హౌ డు యు డు
3. గుడ్ మార్నింగ్
4. గుడ్ ఆఫ్టర్ నూన్
5. గుడ్ ఈవెనింగ్
6. గుడ్ డే
7. గుడ్ నైట్
8. ఫేర్ వెల్
9. సీ యు అగైన్
10. స్వీట్ డ్రీమ్స్
11. హేయ్

రండి ! మనము మాట్లాడటం మొదలెడదాం

ఉదయం: 4 గంటల నుండి మధ్యాహ్నం 12 గంటల వరకు

తెలుగు పదాలు

(i) శుభోదయం

(ii) శుభోదయం తాతగారు

(iii) శుభోదయం నాన్నగారు

ఇంగ్లీష్ పదాలు

Good morning sir!

Good morning Grandpa!

Good morning Dad!

తెలుగు ఉచ్చారణ

గుడ్ మార్నింగ్ సర్!

గుడ్ మార్నింగ్ గ్రాండ్ ఫా!

గుడ్ మార్నింగ్ డాడ్

(iv) శుభోదయం అమ్మగారు Good morning Mummy! గుడ్ మార్నింగ్ మమ్మీ

మధ్యాహ్నం 12 గంటల నుండి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు

తెలుగు పదాలు	ఇంగ్లీష్ పదాలు	తెలుగు ఉచ్చారణ
(i) నమస్తే, బామ్మగారు	Good afternoon Grandma!	గుడ్ ఆఫ్టర్ నూన్ గ్రాండ్ మా !
(ii) నమస్తే, చెల్లెలు	Good afternoon Sister!	గుడ్ ఆఫ్టర్ నూన్ సిస్టర్
(iii) నమస్తే, అన్నయ్య	Good afternoon Brother!	గుడ్ ఆఫ్టర్ నూన్ బ్రదర్

సాయంత్రం 5 గంటల తరువాత

తెలుగు పదాలు	ఇంగ్లీష్ పదాలు	తెలుగు ఉచ్చారణ
(i) నమస్కారం,	Good evening, dear!	గుడ్ ఈవెనింగ్ డియర్!
(ii) నమస్కారం, చిన్నాన్న	Good evening, Uncle!	గుడ్ ఈవెనింగ్ అంకుల్ !
(iii) నమస్కారం, చిన్నమ్మ	Good evening Auntie!	గుడ్ ఈవెనింగ్ ఆంటీ!

రాత్రి వదిలి వెళ్తున్నప్పుడు లేక నిదురపోయేముందు

(i) శుభరాత్రి Good night! గుడ్ నైట్!

రోజులో ఎప్పుడైనా సరే

(i) మంచిదండి, వెళ్లి వస్తాను Good day to you, Sir! గుడ్ డే టు యు సర్!

నూతన పరిచయం అయినప్పుడు

(i) మీ పరిచయం సంతోషం కలిగించింది! Pleased to meet you! ప్లీజ్డ్ తో మీట్ యు!

మీరు స్నేహితులతో, పరిచయస్తులతోనూ అభినందనలు (informal greetings) చెప్పవచ్చు.

1. హలో మిస్ గోయల్!	Hello Miss Goyal!	హలో మిస్ గోయల్!
2. హాయ్ మోహన్!	Hi Mohan!	హాయ్ మోహన్!
3. హలో శ్యామ్!	Hello Shyam!	హలో శ్యామ్!
4. హలో బ్రదర్!	Hello Brother!	హలో బ్రదర్!
5. హాయ్ రీటా!	Hi Rita!	హాయ్ రీటా!
6. హలో మొహిత్!	Hello Mohit!	హలో మొహిత్!

షరా : “హలో”, “హాయ్ ” అనే అభినందనలు పెద్దవారికి కూడా చెప్పవచ్చు.

బయలుదేరి వెళ్తున్నప్పుడు చెప్పేది

1. సరే వెళ్లి వస్తాను మిత్రమా!	Goodbye, Friends!	గుడ్ బై ఫ్రెండ్స్!
2. సరే!	Bye,bye!	బైబై !

3. సరే వెళ్లి వస్తాను పిల్లలు !
4. వెళ్లి వస్తాను ప్రేయా!
5. మళ్ళి కలుస్తాను!

Ta, ta, Children!
Farewell, dear!
Bye, seeyou/so long!

టా టా, చిల్డ్రన్ !
ఫరె వెల్ డియర్!
బై సి యూ, సో లాంగ్
!

Points to Remember

(ఫాయింట్స్ టు రెమెంబర్)

గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు

1. **Grandfather** (తాతగారు) ను **grandpa** అని కూడా అనవచ్చు.
2. **Father** (నాన్నగారు) ను **D ad** లేక **D addy** అని కూడా అనవచ్చు.
3. **Grandmother** (బామ్మగారు) ను **G randma** అని కూడా అనవచ్చు.
4. **Mother** (అమ్మగారు) ను **M om** అని **M ummy** అని కూడా అనవచ్చు.
5. మామ, చిన్నాన్న, బాబాయ్, మేనమామ-అందరిని అంకుల్ **Uncle** అనవచ్చు.
6. పెద్దమ్మ, చిన్నమ్మ, అత్త-అందరిని అత్త లేక ఆంటీ **Aunty, Aunt or Auntie** అనవచ్చు
7. మీరు ఏ పురుషునినైన గౌరవసూచకంగా (సర్) **(Sir)** పదాన్ని వాడవచ్చు.
8. మ్యాడమ్ **(Madam)** పదాన్ని గౌరవసూచకంగా ఏ మహిళకైన సంబోధించవచ్చు.
9. ' కజిన్' **Cousin** మేనత్త, మేనమామ చిన్నమ్మ, చిన్నాన్న బి డ్డలు సోదరి సోదరుల వరసైన వారికి వాడవచ్చు. **(cousin Brother/cousin sister)** గా అని వాడరాదు.
10. అవివాహిత మహిళను 'మిస్' **(Miss)** అని సంబోధించాలి. వివాహిత మహిళను 'మిసెస్' **(Mrs)** అని సంబోధించాలి. ఏ మహిళనైన 'మిస్' **(Ms)** అని సంబోధించాలి.

షరా: ఈపాఠములోని పై మాటలు జ్ఞాపకం పెట్టుకొని సరైన సందర్భాలలో ఉపయోగిస్తే మంచి వ్యవహారాన్ని ఏర్పరచుకోవడమే కాకుండా ఇంగ్లీష్ మాట్లాడడానికి అలవాటుపడతారు.

Good Manner Words in English

(గుడ్ మానర్ వర్డ్స్ ఇన్ ఇంగ్లీష్)

సందర్భోచితంగా వాడవలసిన ఆంగ్ల పదాలు

9. పర్వాలేదు	No mention	నో మేన్షన్
10. మనస్ఫూర్తిగా	With great pleasure	విత్ గ్రేట్ ప్లెజర్
11. వద్దు, పర్వాలేదు	No, thanks.	నో థాంక్స్
1. మీ తరువాత	After you	ఆఫ్టర్ యు
13. మిమ్మల్ని కలిసినందుకు సంతోషం	Glad to meet you	గ్లాడ్ టు మీట్ యు
14. కృతజ్ఞత	Grateful	గ్రేట్ ఫుల్
15. మీ దయకు పాత్రుడను	Very kind of you	వెరీ కైండ్ అఫ్ యు
16. పర్వాలేదు	Never mind	నెవర్ మైండ్
17. బద్ధుణి చేయు	Obliged	ఓబ్లైజిడ్

ఇంగ్లీషు భాషలో please, thanks, sorry, excuse me, beg pardon, no mention వీటి ద్వారా మన భావాలను గౌరవమైన, ఇంపైన పద్ధతులలో ఇతరులకి తెలియజేయవచ్చు. సాధారణంగా, ఇప్పుడు టైమెంతైందో తెలుసుకోవడానికి మీరు ఈ విధంగా అడగవచ్చు. Time please (టైం ప్లీజ్) టైమెంతైంది అని చాలా మంది అడుగుతారు. టైమెంతైందో తెలుసుకొన్న తరువాత టైం తెలిపినవారికి thanks (థాంక్స్) లేక thank you (థాంక్యు) అని బదులు చెప్పాలి. మీరు ఒకరికి ముఖ్యమైన, అత్యవసరమైన విషయాన్ని తెలియజేయాలనుకొంటే, అప్పుడు అతను ఇంకొకరితో మాట్లాడుతూ ఉంటే మీరు వారి సంభాషణలో జోక్యం కలుగాజేసుకోవచ్చు. అప్పుడు మీరు Excuse me (ఎక్స్కుజ్ మీ) అని చెప్పి విషయాన్ని తెలియజేయవచ్చు. ఇలా అనడం వలన ఎవరికీ కోపం రాదు. ఇదే విధంగా మీరు వెళ్ళే దారిలో ఎవరైనా అడ్డు తగిలితే ఈ మాటను excuse me (ఎక్స్కుజ్ మీ) ప్రయోగించి మీ దోవన మీరు నిరాటంకంగా వెళ్ళవచ్చు. తరగతిలో మీ టీచర్ చెప్పేది అర్థం చేసుకోలేకపోతేనో వారు చెప్పేది మీకు అంతుపట్టకపోయినా మీరు beg your pardon (బేగ్ యువర్ పార్డాన్) అని అనవచ్చు. ఈ పదజాలం అర్థం ఏమిటంటే అర్థం అవలేదని మరొకసారి చెప్పమని. మిమ్మల్ని ఎవరైనా ఏదైనా అడ్డన్ ఎక్కడుందో చెప్పమని అడిగినప్పుడు మీరు ఆ వివరాలు ఇస్తే అతను thank you అంటాడు. అప్పుడు మీ మర్యాదకరమైన జవాబు ఏమిటంటే ' నో మెన్షన్ ' no mention

(అదేముందిలేండి) మీరు బస్సులో ప్రయాణంచేస్తున్నప్పుడు ఇతరుల సమక్షంలో తుమ్మినా, అవలించిన sorry (సారీ) చెప్పడం మరచిపోకండి. అలాగే ఎవరైనా మిమ్మల్ని వార్తాపత్రిక లేక ఏదైనా వస్తువు అడిగితే మీరు with great pleasure ' విత్ గ్రేట్ ప్లెజర్ ' దీనికర్థం మీరు మీ వార్తా పత్రికను ఇవ్వడానికి సంతోషంగా సిద్ధమని.

ఈ పై మాటలు ఉపయోగించటం వలన ఉపయోగించలేని మేలులు జరుగుతాయి. ఎన్నో సార్లు ప్రయత్నించిన సాధించలేని పనులు సరైన పదాలను ప్రయోగించడం వల్ల పని అవుతుంది. దీనితో పాటు మీ గొంతు, శ్రవణం, ఉచ్చారణ తీరు బాడీ లాంగ్వేజ్ ప్రముఖ పాత్రను నిర్వహిస్తాయి.

ఎవరైనా ఇంగ్లండు వెళ్ళేవారు (ప్లీజ్)(థాంక్స్) అనే మాటలే నేర్చుకొని ఉన్న వారికి పని జరిగిపోతుంది.

దిగువ తరచు వాడబడే (గుడ్ మేనర్) మాటలను తెలుపుతున్నాం. అవి ముఖ్యమైనవి కూడా.

1. మీ పేరు ఏమిటండీ?	Your good name please? (యువర్ గుడ్ నేమ్ ప్లీజ్)
2. మీ పరిచయ భాగ్యం నాకు ఇప్పిస్తారా?	May I have the pleasure of your introduction? (మే ఐ హావ్ ది ప్లజర్ అఫ్ యువర్ ఇంట్రడక్షన్)
3. మీకు నేను పరిచయం చేసే అవకాశం నాకు వచ్చింది?	I have the pleasure to introduce to you. (ఐ హావ్ ది ప్లజర్ టు ఇంట్రడ్యూజ్ యు)
4. నన్ను మీకు పరిచయం చేసుకోనివ్వండి.	Let me introduce myself. (లెట్ మి ఇంట్రడ్యూజ్ మై సెల్ఫ్)
5. అతన్ని ఎవరికీ పరిచయం చెయ్యవలసిన అవసరంలేదు.	He hardly needs any introduction. (హి హార్డ్లీ నీడ్స్ ఎనీ ఇంట్రడక్షన్)
6. మేమిద్దరం ఒకరికొకరు పరిచయం ఉన్నది.	We are well known to each other. (వి ఆర్ వెల్నోన్ టు ఈచ్ అదర్)
7. నాకు ఇతనితో కాస్త పరిచయం ఉన్నది.	I have a little acquaintance with him. ఐ హావ్ ఏ లిట్టిల్ ఎక్వైన్టేన్స్ విత్ హిమ్.
8. మెల్లగా, ఆ పరిచయం అప్యాయతగా మారిపోయింది.	Gradually, the acquaintance changed into intimacy. (గ్రాడ్యూవల్లీ ది ఎక్వైన్టేన్స్ చెంజేడ్ ఇంటు ఇంటిమసీ)
9. నిన్ను పరిచయం చేసే ఉత్తరాన్ని తీసుకొచ్చావా?	Have you brought your introduction letter? హావ్ యు బ్రాట్ యువర్ ఇంట్రడక్షన్ లెటర్?
10. ఆయనే నన్ను మీకు పరిచయం చేసాడు.	He only introduced me to you. (హి ఓన్లీ ఇంట్రడ్యూసేడ్ మి టు యు)

11. నేను మీకు ఎంతో కృతజ్ఞుడను.

I am very much grateful to you. ఐ యాం వెర్రి మచ్ గ్రేట్ఫుల్ టు యు.

12. మీరు నాకు ఒక సహాయం చేస్తారా?

Can you d me a favour? కెన్ యు డూ మి ఎ ఫేవర్ ?

13. మీ రెంతో సహృదయులు.

It's very kind of you. ఇట్స్ వెరీ కైండ్ ఆఫ్ యు.

14. ఆలస్యంగా వచ్చినందుకు క్షమించండి.

Excuse me for being late. ఎక్స్కుజ్ మీ ఫార్ బీఇంగ్ లేట్.

15. అలా అయినందుకు నేను ఎంతో భాధపడుతున్నాను.

I am very sorry for it. అయామ్ వెరీ సారీ ఫార్ ఇట్.

16. నువ్వు నా దగ్గర ఎందుకని ఇంతగా సహాయం తీసుకొంటున్నావు.

Why are you so much obliged to me? వై ఆర్ యు సో మచ్ ఓబ్లైజెడ్ టు మి?

17. నా పేరు రాజకుమార్.

My name is Rajkumar.(మై నేమ్ ఈజ్ రాజ కుమార్

18. నా తరపున క్షమాపణలు చెప్పండి.

Beg my apologies. (బెగ్ మై అపాలజీస్)

19. మీకు నా తమ్ముడితో పరిచయం ఉన్నదా?

Are you acquainted with my brother? ఆర్ యు ఎక్వైస్టేడ్ విత్ మై బ్రదర్ ?

20. మీతో పరిచయం అయ్యే అవకాశం నాకు రాలేదు.

I did not have the opportunity of your introduction. (ఐ డిడ్ నాట్ హావ్ ద అపర్చునిటీ ఆఫ్ యువర్ ఇంట్రడక్షన్.)

21. కూర్చోండి మీ ఇంట్లో ఉన్నట్టుగానే అనుకోండి.

Please be seated and feel at home. (ప్లీజ్ బి సీటెడ్ అండ్ ఫీల్ అట్ హోం)

22. మీ దయాదాక్షిణ్యాలకు నేను కృతజ్ఞుడను.

I am grateful for your kindness. (ఐ యామ్ గ్రేట్ ఫుల్ ఫర్ యువర్ కైండ్నెస్)

23. ఇంకా కొంచెం సహాయం నాకు చెయ్యండి.

Do me a little more favour. (డు మి ఎ లిటిల్ మోర్ ఫేవర్)

24. మీరు శ్రమ తీసుకొన్నందుకు కృతజ్ఞతలు.

Thank you for the trouble. (థాంక్యూ ఫర్ ది ట్రబుల్.)

25. మీకు ఇబ్బంది కల్గిస్తున్నందుకు క్షమించండి.

I am sorry for the trouble. (ఐ యామ్ సారీ ఫర్ ది ట్రబుల్.)

26. ఏం చెప్పక్కర్లేదు లేండి?

No mention please. (నో మెన్షన్ ప్లీజ్)

27. ఇప్పుడు టైమెంతైందండి?

What's the time please?(వాట్స్ ద టైం ప్లీజ్?)

28. మీ వార పత్రికను నేను తీసుకోవచ్చునా ?

May i have your magazine please? మే ఐ హావ్ యువర్ మాగజైన్ ప్లీజ్ ?

29. తప్పకుండా.

Sure, by al means. (ష్యూర్ బై ఆల్ మీన్స్)

30. మీరు స్త్రీల సీటును ఖాళీ చెయ్యటానికేమైన అభ్యంతరమా?

Would you mind vacating the lady's seat? (వుడ్ యు మైండ్ వేకేటింగ్ ద లేడీస్ సీట్ ?)

31. జాగ్రత్తగా వినండి.

Your attention please. (యువర్ అటేన్షన్

32. టైముకు రాలేకపోయినందుకు క్షమించండి.	స్టిజ్) Excuse me, I may be a bit late. (ఎక్స్కుజ్ మి, ఐ మె బి ఆ బిట్ లేట్)
33. ఈ ముక్క కదపడానికి మీకేమైనా అభ్యంతరమా?	Would you mind moving a bit? (వుడ్ యు మైండ్ మూవింగ్ ఎ బిట్)
34. క్షమించండి. ఇది నా పొరపాటు.	Excuse me, it is by mistake. (ఎక్స్కుజ్ మి ఇట్ ఈజ్ బై మిస్టేక్)
35. టైముకు రాలేకపోయినందుకు క్షమించండి.	Excuse me for not being in time. (ఎక్స్కుజ్ మి ఫర్ నాట్ బీయింగ్ ఇన్ టైం)
36. ఈ పని చేయటానికి ఏదైనా అభ్యంతరమా?	would you mind dooing it? (ఉడ్ యు మైండ్ డూయింగ్ ఇట్)
37. ఈ తీపి పదార్థ పళ్ళాని ఇటివ్వండి.	Please pass on this sweet dish. (ప్లీజ్ పాస్ ఆన్ దిస్ స్వీట్ డిష్)
38. దయచేసి లోనికి రండి?	Please come in, you are welcome. (ప్లీజ్ కమ్ ఇన్ , యు ఆర్ వెల్ కం)
39. నేను లోపలికి రావచ్చునా?	May I come in? (మే ఐ కమ్ ఇన్)
40. శుభోదయం, ఎలా ఉన్నారు?	Good moniing, how do you do? (గుడ్ మార్నింగ్, హౌ డూ యు డూ)
41. శుభ దినం.	Good-day to you sir. (గుడ్ డే టు యు సర్)
42. మంచిది వెళ్లివస్తానండి.	Well good bye. (వెల్, గుడ్ బై)
43. అందరికీ, వెళ్లి వస్తానండి.	Good-night everybody.(గుడ్ నైట్ ఎవ్విరీబడి)
44. ఈ వినోద కార్యక్రమానికి మీకు స్వాగతం చెప్పుతున్నాము.	You are welcome to this variety programme. (యు ఆర్ వెల్ కం టు దిస్ వైరైటీ ప్రోగ్రాం)
45. ఓకే. బై బై	O.K. bye-bye.(ఓకే , బై బై)
46. ఏం పర్వాలేదు.	Well never mind. (వెల్, నెవర్ మైండ్)
47. నేను చేసేదేమైనా ఉన్నదా?	Any service for me? (ఎనీ సర్వీస్ ఫర్ మి.)

Points to Remember

గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు

1. తెలుగు భాషలో ” గారు ” అనే మాటను గౌరవంగా సూచకంగా ప్రముఖులు , పెద్దవారి పేర్ల చివర చేర్చబడుతుంది. అయితే ఇంగ్లీషు భాషలో అటువంటి మాట ఏదీ లేదు.

శ్రీ మనోహర్ లాల్ గారు ఇంటికి వెళుతున్నారు. Mr. Manohar lal is going to home. (మి. మనోహర్ లాల్ ఈస్ గోయింగ్ తో హోమ్)

2. తెలుగు భాషలో సామాన్య వ్యక్తిని ” నువ్వు” అని సంబోధించబడతాడు. ఇంగ్లీషులో

ఈరెంటికి ఒకటే మాట ” యు” (You)

నీవు ఎక్కడికి వెళుతున్నావు!

మీరు ఎక్కడికి వెళుతున్నారు!

ఒక వ్యక్తిని గురించి గౌరవప్రదంగా చెప్పాలంటే తెలుగులో ” వారి”, ” వారి యొక్క ” అనే పదాన్ని ఉపయోగిస్తారు. ఇంగ్లీషులో మటుకు ఒకే మాట (హి) He ను ఉపయోగిస్తారు.

ఎలాగంటే వారు సాయంత్రము రావచ్చును He may come at evening. (హి మే కమ్ ఆట్ ఈవెనింగ్) మాములు వ్యక్తిని ” వాడు”, ” వాని యొక్క ” గా పిలువబడతారు.

ఇంగ్లీషులో క్షమించడానికి వాడే పదాలు:

1. Excuse	క్షమించండి.
2. Please excuse me	నన్ను క్షమించండి.
3. Sorry	నాకు బాధగా వుంది.
4. I am sorry for being late	ఆలస్యంగా వచ్చినందుకు నన్ను క్షమించండి.
5. Pardon	తప్పు చేసినప్పుడు అడుగు క్షమాపణ.
6. Please pardon me for my mistake.	నేను చేసిన తప్పుకు నన్ను క్షమించండి.
7. Mistake	పొరపాటు.
8. Don't mistake me for a teacher	నన్ను పొరపాటుగా టీచర్ అనుకోకండి.
9. Forgive	ప్రతీకారం మనస్ఫూర్తిగా క్షమించండి.

Note : ఫోన్లో మాట్లాడుతున్నప్పుడు సరిగా వినిపించకపోతే. (ఐ బెగ్ యువర్ పార్డన్) లేక (పార్డన్) I beg your pardon లేక pardon అనాలి దీనికర్థం మీరు మాట్లాడింది వినవడలేదు. మళ్ళీ చెప్పండి అని. please repeat it. (ప్లీజ్ రిపీట్ ఇట్) ఇలా కూడా చెప్పవచ్చు.

Exclamation Words in English

(ఎక్స్ క్లమేషన్ వర్డ్స్ ఇన్ ఇంగ్లీష్)

ఇంగ్లీషులో భావ వ్యక్తీకరణ పదాలు

ఎప్పుడైనా మీరు ఆశ్చర్యపడితే, బాధలో ఉంటే, ఉద్రేకపడితే, సౌందర్యాన్ని అస్వాదిస్తుంటే కొన్ని మాటలు వాటంతటవే మీ నోటి నుండి వెలువడుతాయి. ఈ మాటలను సరిగ్గా ఉచ్చరించడం అలవాటు చేసుకోండి. ఎలా చేయటం వాళ్ళ మీరు కావాలనుకున్న ఫలితాలు సాధిస్తారు.

	తెలుగులో	ఇంగ్లీష్ లో	తెలుగు ఉచ్చారణ
1.	మీకు సుస్వాగతం !	Welcome Sir!	వెల్కం సర్!
2.	ఓ భగవంతుడా!	My/Oh God!	మై/ఓ గాడ్
3.	అద్భుతం!	wonderful!	వండర్ఫుల్!
4.	నిజమే!	Of course!	అఫ్ కోర్స్!
5.	ధన్యవాదములు దేవుడా!	Thank God!	థాంక్సాడ్ !
6.	దేవుని దయ వలన!	By God's grace!	బై గాడ్స్ గ్రేస్ !
7.	దేవుడు దేవించును గాక!	May God bless you!	మే గాడ్ బ్లెస్ యు!
8.	మీరు అన్నట్లే!	Same to you!	సేమ్టు యు!
9.	అత్యద్భుతం!	Marvellous!	మార్వలెస్!
10.	శభాష్!	Well done!	వెల్డన్!
11.	అందముగా!	Beautiful!	బ్యూటీఫుల్ !
12.	అరే !	Hey!	హేయ్!
13.	వాహ్!	Wow!	వాహ్!
14.	అత్యంత!	Excellent!	ఎక్సలెంట్ !
15.	ఎంత విచారము!	How sad!	హౌ సాడ్!
16.	అది శుభవార్త!	That is a good news!	దట్ ఈజ్ ఆ గుడ్ న్యూస్!
17.	ఎంత గొప్ప విజయం!	What a great victory!	వాట్ ఏ గ్రేట్ విక్టరీ!
18.	ఎంత ఆశ్చర్యం!	Good heavens!	గుడ్ హేవెన్స్!
19.	హలో! వినండి!	Hello!Listen!	హలో లిజన్!
20.	ఎంత సుందరం!	How lovely	హౌ లవ్లీ !
21.	అలా అనడానికి నీ కెంత ధైర్యం!	How dare you say that!	హౌ డేర్ యు సే దట్!

22.	ప్రియమైన!	Oh dear!	హో డియర్!
23.	తొందరగా పద!	Hurry up!	హర్రీయప్!
24.	తొందరగా రా!	Hurry come!	హర్రీ కమ్!
25.	నిశబ్దం!	Quiet, please/please keep quiet!	క్వైట్, ప్లీజ్! ప్లీజ్ కీప్ క్వైట్!
26.	త్వర త్వరగా !	Hurry up, please!	హర్రీయప్!, ప్లీజ్!
27.	ఎంత భయంకరం!	How terrible!	హూ టెరిబుల్!
28.	ఎంత నిర్ణయం!	How disgraceful!	హూ డిస్గ్రేస్ ఫుల్!
29.	ఎంత అపార్థం!	How absurd!	హూ ఎబ్జర్డ్!
30.	అతనికి ఎంత ధైర్యం!	How dare he!	హూ డేర్ హి!
31.	ఎంత మధురం!	How sweet!	హూ స్వీట్!
32.	అవును, అదే!	Yes it is!	ఎస్, ఇట్ ఈజ్!
33.	Really! అవునా!	రియల్లీ!	
34.	నిజమా!	Is it!	ఈజ్ ఇట్!
35.	ధన్యవాదాలు!	Thanks!	థాంక్స్ !
36.	మీకు ధన్యవాదాలు!	Thank you!	థాంక్యూ!
37.	ధన్యవాదాలు దేవుడా!	Thank god!	థాంక్ గాడ్!
38.	ఈ రోజు మళ్ళీ, మళ్ళీ రావాలి!	Many happy retruns of the day!	మేని హ్యాపీ రిటర్న్స్ ఆఫ్ ద డే.
39.	ఆహా! మీరు గెలిచారు!	Hurrah! you have won!	హుర్రే! యు హావ్ వన్!
40.	మీ ఆరోగ్యం కోసం!	For your good health!	ఫర్ యువర్ గుడ్ హెల్త్!
41.	శుభాకాంక్షలు !	Congratualations	కంగ్రాచ్యులేషన్స్ !
42.	మతిలేని!	What nonsense!	వాట్ నాన్సెన్స్!
43.	ఎంత దుఖకరం	What a Pity!	వాట్ ఎ పిటి!
44.	సిగ్గుచేటు!	What a shame!	వాట్ ఎ షేమ్!
45.	ఎంత దుఖకరం!	How tragic!	హూ ట్రాజిక్!
46.	ఎంత మహాదాశ్చర్యమ్ !	What a pleasant surprise!	వాట్ ఆ ప్లజంట్ సర్ప్రైజ్
47.	అద్భుతం!	Wonderful !	వండర్ ఫుల్!
48.	ఎంత చెండాలు!	Hw disguising!	హూ డిస్గిసింగ్ !
49.	జాగ్రత్త!	Beware!	బి వేర్!
50.	ఎంత మంచి ఆలోచన!	What an idea!	వాట్ ఆన్ ఐడియా!
51.	ఆహ్లాదకరం!	Cheers!	చీర్స్!
52.	ఎంత చింత !	What a bother!	వాట్ ఎ బాదర్!
53.	చూస్తూ వుండండి!	Watch out!	వాచ్ అవుట్!
54.	ఎంత దృఢమైనది !	Touch Wood!	టచ్ వుడ్!
55.	ఎలాగైనా రండి!	Come What may!	కమ్ వాట్ మే!
56.	మీ ఇష్టపూర్వకంగా !	As you like it!	యాజ్ యు లైక్ ఇట్!

57.

ఎంత ధిక్కారం!

Shame ! a curse on !

షేమ్ ఆ కర్స్ ఆన్

Points to Remember

పునశ్చరణ అభ్యాసము

1. ఆశ్చర్యాన్ని, ఉద్దేకాన్ని, మెప్పునూ, నిశ్చేష్టతను, కోపాన్ని, హఠాత్తుగానూ, ఘంటాపదంగానూ చెప్పాలంటే ఏమిటి, ఎక్కడ, What, How ఎవరు వగైరా మాటలను ఉపయోగించబడతాయి. ఎలాగంటే What a shame! How wonderful! etc., మొదలైనవి.
2. అవసరాన్ని బట్టి కొలను(:) సెమి కొలను (;) పుల్ స్టాప్ (.) లు ఉపయోగించబడతాయి. ఐతే ఆశ్చర్యార్థకము (1) Exclamatory sign ఎక్స్ క్లమేటరి సైన్ నీ వాడాలి. ఎలాగంటే of course! Wonderful ! అఫ్ కోర్స్, వండర్ ఫుల్ మొదలైనవి.
3. ఆశ్చర్యార్థకంగా మాట్లాడవలసినప్పుడు Exclamatory sentence (ఎక్స్ క్లమేటరి సెంటెన్స్) దానికి పద్ధతి (Tone) (టోన్) లో మాట్లాడండి.

Frequently used phrases

(ఫ్రీక్వెంట్లీ యూస్డ్ ఫ్రీసేస్)

తరచుగా వాడే వాక్యములు

ఇంగ్లీషు భాషలోని వాక్యములో తరచూ రకరకాల పదసముదాయములు వాడబడతాయి. ఈ వాక్యములు ఐతే అధికరయుక్తమైన లేక కావలెనని తెలిపే పదసముదాయములు కల్గి ఉంటాయి. ఈ పదసముదాయములు ఎవరికైతే తెలుసో, వార్ వాటిని తమ సంభాషణలో ఉపయోగించగలుగుతారు. ఆ పదసముదాయములను వ్రాసి పెద్దగా చదవండి.

తెలుగులో	ఇంగ్లీష్ లో	తెలుగు ఉచ్చారణ
1. సావధానంగా వుండండి	Be careful/Be cautious	బీ కేర్ ఫుల్/బీ కాషస్
2. నిదానంగా నడవండి	Go slowly/Walk slowly.	గో స్లోలీ/వాక్ స్లోలీ
3. వెంటనే వెళ్ళు	Go at once.	గో అట్ వన్స్
4. ఇక్కడ ఆగు	Stop here.	స్టాప్ హియర్
5. సరిగ్గా వెళ్ళు	Go straight.	గో స్ట్రైయిట్
6. బయటకు వెళ్ళు	Go away/Get out	గో ఈవ్/గెట్ అవుట్
7. ఇప్పుడే వస్తున్నా	Just coming.	జస్ట్ కమింగ్
8. ఆగు	I say stop.	ఐ సే స్టాప్
9. మాట్లాడు	Speak.	స్పీక్
10. విను	Listen.	లిజన్
11. ఇక్కడ ఆగు	Wait here.	వెయిట్ హియర్
12. ఇక్కడకు రా	Come here.	కమ్ హియర్
13. ఇటు చూడు	Look here.	లుక్ హియర్
14. ఇది తీసుకో	Take it.	టేక్ ఇట్
15. ఇక్కడకు రా	Come here.	కమ్ హియర్
16. బయట వేచి వుండు	Wait out side.	వెయిట్ అవుట్ సైడ్
17. పైకి వెళ్ళు	Go up.	గో అప్
18. క్రిందకు వెళ్ళు	Go down.	గో డౌన్
19. దిగిపో	Get off.	గెట్ ఆఫ్
20. సిద్ధంగా వుండు	Be ready/Get eady.	బీ రెడీ/గెట్ రెడీ

21. నిశబ్దంగా వుండు	Keep Quiet.	కీప్ క్వయిట్
22. బావుంది	Very well	వెరీ వెల్
23. చాల బావుంది	Fine/Very good.	ఫైన్/వెరీ గుడ్
24. మీ ఇష్ట పూర్వకంగానే	As you like/as you please	యాస్ యు లైక్/యాస్ యు ప్లీజ్
25. ఇంకేమైనా ఉందా	Anything else?	ఎని థింగ్ ఎల్స్
26. ఇక చాలు	That's enough.	దట్స్ ఎనఫ్
27. ఈ గౌరవానికి ధన్యవాదాలు	Thanks for this honour.	థాంక్స్ ఫర్ దిస్ హానర్
28. సరే	O.K.	ఓ.కే
29. ఎందుకు కాదు?	Why not?	వై నాట్?
30. కొంచెం కూడా కాదు.	Not a bit.	నాట్ ఎ బిట్
31. జాగ్రత్త తీసుకో	Take care.	టేక్ కేర్
32. రేపు కలుద్దాం	See you tommorrow.	సి యు టుమారో
33. అవును, తప్పకుండా!	Yes, by all means!	ఎస్, బై ఆల్ మీన్స్
34. చాల ఎక్కువగా	That is too much.	దట్ ఇస్ టు మచ్
35. అవునండీ!	Yes,sir!	ఎస్, సర్
36. కాడి, అస్సలు కాదు	No, not at all.	నో, నాట్ ఎట్ ఆల్
37. ఎప్పటికీ కాదు	Never mind/doesn't matter.	నెవర్ మైండ్ దజంట్ మాటర్
38. ఏమిలేదు	Nothing else.	నథింగ్ ఎల్స్
39. ప్రత్యేకత ఏమిలేదు	Nothing Special.	నథింగ్ స్పెషల్
40. సుస్వాగతం !	Welcome.	వెల్ కమ్
41. హామీ ఇవ్వు	Rest Assured.	రెస్ట్ అస్సూర్డ్
42. చాల రోజులనుండి చూడలేదు	Don't see you for a long time	డు నాట్ సి యు ఫర్ ఎ లాంగ్ టైం
43. మంచిది వెళ్ళొస్తా	Goodbye!	గుడ్ బై
44. మంచిది వెళ్ళొస్తా	Bye bye!	బై, బై
45. కొంచెంకూడా లేదు	Not the least!	నాట్ ద లీస్ట్
46. పర్వాలేదు	No emntion!	నో మెన్షన్
47. గుర్తుంచుకో	Remember!	రెమెంబర్
48. అదలా వుంచండి	Let it go!	లెట్ ఇట్ గో

Points to Remember

పునశ్చరణ అభ్యాసము

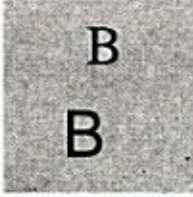
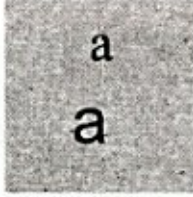
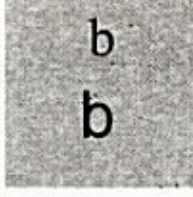
1. ఈ పదసముదాయములకు ముందుగా గాని **Please/kindly** (ప్లీజ్/కైండ్లీ) చేర్చదలిస్తే చేర్చండి.
2. అలా చేర్చకపోయినా ఆ పదసముదాయములను మీరు ప్రయోగించవచ్చు.

Alphabet (అల్ఫాబెట్స్)

అక్షరమాల

భాషనేది మాట్లాడడానికి, వినడానికి అంటే శబ్దము భాషకు పునాది. భాష అనేది మాట్లాడినప్పుడే జనం వింటారు. మాట్లాడేవాని గొంతు తీవ్రతను బట్టి ఆ శబ్దాలు (భాష) దానికి సరిపోయిన దూరం వరకు జనాలకి వినబడుతుంది. ఈ కాలం, స్థాన పరిధులను అధికమించేందుకే లిపి, వ్రాసే పద్ధతి ప్రారంభించబడతాయి. మొదటగా భాష పుట్టింది తరువాత పెరగటం మొదలైంది. తరువాత లిపిని కనిపెట్టారు. ఈ విధంగా భాష, లిపిలు ఆలోచనలను, ఉద్దేశాలను చెప్పడానికి వాహకాలుగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. తెలుగుకు ఒక ప్రత్యేక లిపి కలదు. (దీనికి దగ్గరగా ఉన్న లిపి కన్నడం). ఇంగ్లీషులో రోమన్ లిపి శైలి ఒక్కాటే. లిపి అనేది కొన్ని అక్షరాల సముదాయము. ఒక్కొక్క శబ్దానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది. తెలుగులో 18 అచ్చులు , 37 హల్లులు కలవు. ఇంగ్లీషు లిపి ప్రత్యేకత ఏమిటంటే, ఈ పై 26 అక్షరాలకు పెద్ద అక్షరాలు 1. Capital Letters (కాపిటల్ లెటర్స్) 2. చిన్న అక్షరాలు Small Letters (స్మార్ట్ లెటర్స్) కలవు.

1- పెద్ద అక్షరాలు (Capital Letters)		2- చిన్న అక్షరాలు (Small Letters)	
			
(a)	(b)	(a)	(b)
అచ్చు మరియు వ్రాయు పెద్ద అక్షరాలు	అచ్చు మరియు వ్రాయు పెద్ద అక్షరాలు	అచ్చు మరియు వ్రాయు చిన్న అక్షరాలు	అచ్చు మరియు వ్రాయు చిన్న అక్షరాలు

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
ఎ	బి	సి	డి	ఇ	యస్	టి	హెచ్	ఐ	జె	కె	యల్	యం
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
యస్	ఓ	పి	క్యూ	ఆర్	యస్	టి	యు	వి	డబ్ల్యు	ఎక్స్	వై	జెడ్

(b) వ్రాయు పెద్ద అక్షరాలు

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
ఎ	బి	సి	డి	ఇ	యస్	టి	హెచ్	ఐ	జె	కె	యల్	యం
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
యస్	ఓ	పి	క్యూ	ఆర్	యస్	టి	యు	వి	డబ్ల్యు	ఎక్స్	వై	జెడ్

2 (a) అచ్చు చిన్న అక్షరాలు

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

(b) వ్రాయు చిన్న అక్షరాలు

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

(i) ఈ దిగువ ఇవ్వబడిన 14 అక్షరాలు, నాల్గు లైన్లలో నోట్ పుస్తకంలోని మధ్యనున్న రెండు లైన్లలో వ్రాయబడ్డాయి.

a, c, e, i, m, n, o, r, s, u, v, w, x, z

(ii) అక్షరాలను నాల్గు లైన్లలో పేజీలోని మొదటి మూడు లైన్లలో నోట్ పుస్తకంలో వ్రాయబడ్డాయి.

k, d, h, k, l, h, l

(iii) నాల్గులైన్లలోనూ ఒకే అక్షరము వ్రాయబడింది.

(iv) నాల్గు లైన్లలో నోట్ పుస్తకం లోని చివర మూడు లైన్ల మీద అయిదు అక్షరములు వ్రాయబడ్డాయి.

g g g g g

(v) Capital Letters పెద్ద అక్షరాలను (కాపిటల్ లెటర్స్) నాల్గులైన్లలోని మొదటి మూడు లైన్ల మీద వ్రాయబడ్డాయి. వీటిని ముద్రించవచ్చు లేదా చేత్తో వ్రాయవచ్చు.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T
U V W X Y Z

తెలుగు వ్రాసి లిపికి, ప్రచురించబడే అక్షరాలకు మధ్య వ్యత్యాసం లేదు. వ్రాస్తున్నప్పుడు గొలుసుకట్టు వస్తుంది. దీనివల్ల సరళంగా, సులువు వాక్యాలు రాయగలరు. కలాన్నిపడే పదే ఎత్త వలసిన అవసరం లేదు. ఈ తరహాలో మిద్రించే లిపిలోను, వ్రాయబడే లిపిలోను కాపిటల్ లెటర్స్ కి పెద్ద అంతరం కనిపించదు. ముద్రించిన లిపిలో చివరి అక్షరాన్ని కళాత్మకంగా సాగదీసి గుండ్రటి రూపం ప్రసాదిస్తారు. దీనివల్ల అక్షరాలూ చూడటానికి ఆకర్షితంగా. అందంగా మరియు కళాత్మకంగా ఉంటుంది. నిజం చెప్పాలంటే, ఇంగ్లీషులో అన్ని లిపిలు రోమన్ లిపి నుడి వచ్చినది మరియు పెన్ కౌశల్యముతో ఇది సాధ్యమవుతుంది. ఈ లిపికి పురాతనమైన రోమన్ లిపి మూలం.

Calligraphy (కాలిగ్రఫీ) సులిపి

చూదతానికి ముచ్చటగా వ్రాయబడే అక్షరాలు ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి. కాలిగ్రఫీ పద్ధతిలో వ్రాయబడిన అక్షరాలను చూసినప్పుడు చదువరులు ఎంతో సమ్మోహితులౌతారు. చదువరుల నిస్సందేహంగా ముగ్ధులౌతారు. కాలిగ్రఫీ వాళ్ళ వ్రాసిన వాణి యొక్క వ్యక్తిత్వము పెరుగుతుంది. సుందరంగా వ్రాయాలంటే వ్రాసే వ్యక్తికి కాలిగ్రఫీ రురించి సుస్పష్టమైన అవగాహన ఉండాలి. ఇదంతా అభ్యాసం వాళ్ళ వస్తుంది.

కాబట్టి మీరు నాల్గు లైన్లు గల నోట్ పుస్తకంలోనే ఇవ్వబడిన అభ్యాసములను సాధనము చేస్తూ ఉండండి. కొన్నాళ్ళకు మీకు నాల్గు లైన్లు గల నోట్ పుస్తకాల అవసరం ఉండకపోవచ్చు. అప్పటికి మాములుగా ఉండే మీరు వ్రాసే పద్ధతి, చక్కగా రూపొందుతుంది.

మేజాను కాని, ఓంపుగా ఉన్న మేజాను కాని వ్రాసే అభ్యాసానికి వాడండి అది 40 డిగ్రీలు వంపుగా ఉండవచ్చు. కొత్తల్లో కలాన్ని చేత్తో పట్టుకొని కొంత పాళీ నించి ఎడమ పక్క బొటన వేలుతోను, చూపుడువేలుతోను, పట్టుకొని మధ్య వేలితో కలమును వెనుకపక్క నుంచి పట్టు ఇవ్వండి. తర్వాత ఉంగరపు వేలును, చిటికెన వేలును మధ్య వేలు క్రిందకు తీసుకురండి. ఇప్పుడు వాటిని ముయ్యండి. మీరు కలాన్ని తేడాగా పట్టుకుంటే, మీరు అక్షరాలను సరిగ్గా వ్రాయలేరన్న సంగతి గుర్తు పెట్టుకోండి. కలం మీద ఎంత తక్కువ వీలుంటే అంత తక్కువ వత్తిడి ఉంచండి. అలా చేయటం వల్ల కాగితం మీద కలం త్వరగా వెళ్తుంది. కలమును తేలికగా పట్టుకొని సన్నటి, నాజుకైనా, అందమైన అడ్డ పద్ధతిలో వ్రాయండి. అట్లాగే కొమ్ములు, దీర్ఘములు, వగైరాలు సాధన చేయండి. మెదటిగా ప్రతి అక్షరాన్ని విడివిడిగా వ్రాయండి. తరువాత వాటిని కలిపి వ్రాయండి.

వ్రాయటం పూర్తీ అయిన తరువాత, వ్రాసిన విషయాన్నీ నిర్దిష్టంగా సింహావలోకనం చేయండి. వీలుంటే భుతద్దాన్ని ఉపయోగించి, అక్షరాలను క్రమబద్ధంలోను, సరైన నిష్పత్తిలోను , వ్రాసారో లేదా, వాటి మధ్య ఇవ్వవలసిన చోటో ఇచ్చారా లేదా వగైరాలు తెలుసుకోండి. ఇలా చెయ్యటం వాళ్ళ ఏ అక్షరాలు సరిగ్గా వ్రాయబడలేదో క్షణాల్లో తెలుస్తుంది. విలువైన, వంపు కలిగిన అక్షరాలను ఒకదాని వెంట రెండవదానిని ప్రక్కప్రక్కగా వ్రాయవచ్చు. తిన్నగా వ్రాయబడే అక్షరాలను ఒక దాని నుండి రెండవదాని మధ్య కావలసినంత ఖాళి ఉంచవచ్చు. రోజూ ఒక పేజి నిండేటట్లు చక్కగా వ్రాయడం అలవాటు చేసుకోండి.

Points to Remember

పునశ్చరణ అభ్యాసము

1. ఇంగ్లీషు లిపి రెండు రకాలు: పెద్ద అక్షరాలూ **Capital** (కాపిటల్ లెటర్స్) చిన్న అక్షరాలూ **small** (స్మాల్ లెటర్స్).

2. f ఎఫ్, అనే అక్షరాన్ని నలుగు లైన్లు మీద వ్రాస్తారు. b, d, h, k, l, t బి, డి, హెచ్, కే, ఎల్, టి లను మూడు లైన్ల మీద వ్రాస్తారు. g, j, p, q, y జి, జే, పి, క్యూ, వై లను చివరి మూడు లైన్ల మీద వ్రాస్తారు.
3. పెద్ద పరఅక్షరాలను **capital letters** (కాపిటల్ లెటర్స్) మొదటి మూడు లైన్ల మీద వ్రాస్తారు.
4. వ్రాయడం ఒక కళ. ఇది అవసరం కూడా. దీని కోసం కింద ఇవ్వబడిన విషయాలను గుర్తుపెట్టుకోండి.
  - (a) నాలుగులైన్ల నోటు పుస్తకం పై వద్దతిగా కాలిగ్రఫీని సరైన పాళీగల కలంతో సాధన చెయ్యండి.
  - (b) మీరు వ్రాసిన దాన్ని ఎలా ఉందో సమీక్షించండి.
  - (c) పాళీ మీద వత్తిడి లేకుండా కలాన్ని తెలేకగా పట్టుకోండి కాలం అడ్డులేకుండా వ్రాసేటట్లు చూడండి.
  - (d) అక్షరాలను సమనంగాను, కావలసినంత అద్దును ఇవ్వండి. ఈ విషయాన్నీ సున్నా ఆకారాలకు ప్రత్యేకంగా వర్తిస్తుంది.
  - (e) బాల్ పాయింట్ పెన్నును అసలు ఉపయోగించవద్దు.

Exercise for Revision

పునశ్చరణ అభ్యాసము

1. పెద్ద అక్షరాలు **Capital Letters** ప్రచురణకు, వ్రాసే పద్ధతులను సాధన చేయండి.
2. మీ జ్ఞాపకం పై ఆధారపడి ఉచ్చారణకు అభ్యాసం చేయండి.
3. మొదట వ్రాసేందుకు వాడే చిన్న లిపిని (a, b, c, d, e, f) (ఎ, బి, సి, డి, ఇ, ఎఫ్) (abcdef) విడిగా వ్రాయండి.
4. ఈ దిగువ ఇచ్చిన పదాలను, చక్కగాను, చూడముచ్చటగా ఉండేటట్లు వ్రాయండి.

Matters, Temper, remember, Hungry, friends, Hunting, Nothing, Between
 (అక్షరాలను కలిపి వ్రాయడం, సాధన చేస్తున్నప్పుడు, కలాన్ని నిరాటంకంగా వెళ్ళనివ్వం ఎప్పుడైతే అవసరముంటుందో అప్పుడే కాలాన్ని కొంచెం ఎత్తండి. ఇక వ్రాస్తూనే ఉండండి.

Pronunciation of Alphabet

(ప్రాసానియేషన్)

అఫ్ అల్ఫాబెట్స్

బాగా అభివృద్ధి చెందిన భాష అనేది మా నవా జాతి యొక్క ప్రతేకత. ఇది గొప్ప ఆశ్చర్యకరమైన విషయము. భాష అనేది మానవుణ్ణి మిగాతా జీవుల నుండి గల తేడాను చూపిస్తుంది. భాష అనే ధనాన్ని మన ము మన పరిణామ అభివృద్ధికి జాగ్రత్తగా ఉంచుకోవాలి. భాష అనేది ముఖ్యంగా మాట్లాడటానికి, వినటానికి, సరైన సుస్పష్టమైన, కొనసాగే అనవసరంగా ఆగని ఉచ్చారణ అవసరం.

ఇంగ్లీషులో ప్రతి అక్షరము రకరకాలుగా ఉచ్చారింపబడుతుంది. అక్షరాలు మాటలుగా జేయబడినప్పుడు వాటి ఉచ్చారణ మారుతుంది. ఇది ఈ క్రింది విధంగా కుంటుంది:-

అక్షరం వాటి ఉచ్చారణ

A a ఎ	పదాలరూపంలో ఉచ్చారణ-అ-Smart (స్మార్ట్) తెలివైన; Palm (పామ్) అరచేయి; Dark (డార్క్) చీకటి; Fast (ఫాస్ట్) త్వరగా, ఉపవాసము. ఎ- Safe (సేఫ్) భద్రము, Aid (ఎయిడ్) సహాయము; Bail (బెయిలి) జామీను ; Grave (గ్రేవ్) శ్మశానం ; Save (సేవ్) రక్షించు. అ - Addition(అడిషన్) అదనంగా. Rascal (రాస్కల్) చెడ్డవాడు; Ago (అగో) ముందుగా అర్థ- Sac (సాక్)సంచి ; Sad (శ్యాడ్) దుఃఖము; Add (యాడ్) కూడిక; Badge (బ్యాడ్జ్) ధరించే
చిహ్నం	Bad (బ్యాడ్) చెడు; Gravitation (గ్రావిటేషన్) గురుత్వాకర్షణ. అ - All(అల్) అన్నీ; Ball(బాల్) బంతి; Small (స్మాల్) చిన్నది; Fall (ఫాల్) పడుట; Pall(పాల్) గుడ్డ; Call(కాల్) పిలవడం.
B b బీ	బ - Book (బుక్) పుస్తకం; Absorb(అబ్సార్బ్) పీల్చుట; Tub (టబ్) తొట్టి; Cub (కబ్) పులి పిల్ల;
C c సీ	క - Cat (కాట్) పిల్లి; Coal (కోల్) బొగ్గు; Can (కాన్) బకెట్టు, గిన్నె; Clever (క్లెవర్) తెలివితేలిక; Clean (క్లీన్) శుభ్రత. స - Cent (సెంట్) నూరోపంతు; Cedar (సెడార్) దేవదారు వృక్షము; Cement (సెమెంట్) సిమెంటు; Certain(సెర్టెన్) తప్పకుండా; Certificate (సర్టిఫికేట్) యోగ్యతా పత్రము
D d డి	డ - Did (డిడ్) చేసెను; Daughter (డాటర్) కూతురు; Bad (బ్యాడ్) చెడు; Bond (బాండ్) బంధము;

		Dog (డాగ్) కుక్క; Doctor (డాక్టర్) వైద్యుడు.
E e ఇ	ఇ -	Here (హియర్) ఇక్కడ; Near (నియర్) దగ్గర; Before (బిఫోర్) ముందుగా
	ఈ -	She (షీ) ఆమె; Be (బీ) జరగడం; Me (మీ) నాకు; Detailed (డీటైల్డ్) వివరంగా.
	అ -	Herd (హెర్డ్) గుంపు; Interim (ఇంటెరిం) మధ్యకాలం; Term (టెర్మ్) షరతు
	ఎ -	Egg (ఎగ్) గుడ్డు; Men (మెన్) పురుషులు; Pebble (పెబుల్) గులకరాయి; Peck (పెక్) ముక్కుతోపాడుచు; Bent (బెంట్) వంచిన
F f ఎఫ్	ఫ -	Fan (ఫాన్) ఫ్యాన్; Leaf (లీఫ్) ఆకు; Infant (ఇన్ఫాంట్) శిశువు; Rifle (రైఫిల్) తుపాకి; Fate (ఫేట్) విధి; First (ఫిస్ట్) మొదటి
G g జి	గ -	Good (గుడ్) మంచి; God (గాడ్) దేవుడు; Rug (రగ్) కంబళి; Bag (బ్యాగ్) సంచి ; Gorge (గార్జ్) లోతైన లోయ
	జి -	Geometry (జియోమెట్రీ) రేఖాగణితము; Gentle (జెంటిల్) మృదువైన; Badge (బ్యాడ్జ్) యోగ్యతా చిహ్నము; Regiment (రెజిమెంట్) సైన్యంలో ఒక శాశ్వత విభాగం
H h హెచ్	హ -	Hat (హ్యాట్) టోపి; Enhance (ఎన్హాన్స్) పెంపొందించు; Horse (హోర్స్) గుర్రము; Heel (హీల్) కాలి మడమ
I i ఐ	ఇ -	India (ఇండియా) భారతదేశం; Bit (బిట్) ముక్క; Fit (ఫిట్) ఆకస్మిక ఆవేశం; Lily (లిలీ) లిలీపువ్వు; Inept (ఇనెప్ట్) అసమర్థుడు
	ఐ -	Bite (బైట్) కొరుకుట; Light (లైట్) వెలుతురు; Right (రైట్) సరైన; Sight (సైట్) చూపు
J j జె	జ -	Joke (జోక్) హాస్యము; Join (జాయిన్) కలపడం; Rejoice (రిజాయిస్) ఉల్లాసం ; Deject (డిజెక్ట్) నిస్సహ
K k కె	క -	Rock (రాక్) రాయి; King (కింగ్) రాజు; Kite (కైట్) గాలిపటం; Kiss (కిస్) ముద్దు
L l ఎల్	ల -	Lame (లేమ్) కుంటి; Delete (డిలిట్) తీసివేయు; Meal (మీల్) భోజనం; Pull (పుల్) లాగుట; Lull (లల్) ప్రశాంతత; Dull (డల్) మెద్దు.
M m ఎమ్	మ -	Man (మాన్) మనిషి; Reform (రీఫామ్) మార్పు; Seminar (సెమినార్) సమావేశం
N n ఎన్	న -	Name (నేమ్) పేరు; Sense (సెన్స్) జ్ఞానము; Ban (బ్యాన్) నిషేధం; Run (రన్) పరిగెత్తు
O o ఓ	ఓ -	Open (ఓపెన్) తెరిచి ఉన్న; Bone (బోన్) ఎముక; Mango (మాంగో) మామిడి పండు; Probe (ప్రోబ్) వాకబు చేయుట
	ఆ -	Problem (ప్రోబ్లం) సమస్య; Prodigal (ప్రోడిగల్) వృథా ఖర్చుచేయువాడు; Tolerance (టాలరెన్స్) సహనం
P p పి	ప -	Gap (గాప్) మధ్యపున్న చోటు; Rope (రోప్) తాడు; Open (ఓపెన్) దాచబడని; Pen (పెన్) కలం; Push (పుష్) తోయడం
Q q క్యూ	క -	Mosque (మాస్క్) మసీదు; Queue (క్యూ) వరుస; Banquet (బాంకెట్) విందు; Quick (క్విక్) త్వరగా
R r ఆర్	ర -	Rest (రెస్ట్) విశ్రాంతి; Bar (బార్) అడ్డము, మద్యశాల; Surprise (సప్రైజ్) ఆశ్చర్యము; Room (రూం) గది
S s ఎస్	స -	Sun (సన్) సూర్యుడు; Bus (బస్) బస్; Sister (సిస్టర్) సోదరి; Soap (సోప్) సబ్బు
	-	Drowsy మత్తుగా నున్న; Feasible సంభవమగు ; Reason తర్కము, కారణము
T t టి	ట -	Master (మాస్టర్) యజమాని; Tea (టీ) తేనీరు; Button (బటన్) గుండి; Pot (పాట్) కుండ
	ష -	Initial (ఇన్షియల్) మొదటి; Portion (పోర్షన్) భాగము; Patient (పేషెంట్) రోగి; Station (స్టేషన్)-

నిలయం.

- U u యూ ఉ- Bull (బుల్) ఎద్దు; Push (పుష్) తోయు; Put (పుట్) ఉంచు, పెట్టు
 అ- But (బట్) అయితే ; Shut (షట్) ముయ్యడం; Up (అప్) పైన; Sun (సన్) సూర్యుడు
 V v వి వ- Vague (వేగ్) అస్పష్టమైన; Wave (వేవ్) అల; River (రివర్) నది ; Brave (బ్రేవ్) ధైర్యశాలి
 Ww డబ్ల్యూ వ- War (వార్) యుద్ధము; Widow (విడో) వితంతువు; Power (పవర్) శక్తి; Want (వాంట్) కోరిక
 X x ఎక్స్ జ- Examination (ఎగ్జామినేషన్) పరీక్ష; Example (ఎగ్జాంపుల్) ఉదాహరణ; Exuberance ఎక్కువ
 ఉత్సాహము.
 ఎక్స్- Excreta (ఎక్స్క్రెట్) విసర్జించు; X-ray (ఎక్స్-రే) ఎక్స్-రే ; Exclude (ఎక్క్లూడ్) మినహాయించు
 Exhale (ఎక్స్హేల్) నిశ్వాస.
 Y y యై య- Yes (యెస్) అవును; Yoga (యోగా) యోగా
 ఐ- By (బై) ద్వారా; Cry (క్రై) ఏడ్చుట; My (మై) నాయొక్క
 ఈ- Bury ; (బరీ) పాతిపెట్టడం; Worry (వర్రి) వ్యధ.
 Z z జెడ్ జ- Zoo (జూ) జంతుశాల ; Zebra (జీబ్రా) చారలగాడిద; Blaze (బ్లేజ్) మంట, నరకం;
 Lazy (లేజీ) బద్ధకం ; Lizard (లిజార్డ్) బల్లి

సంయుక్తక్షరాలు (Compound Letters) (కాంపౌండ్ లెటర్స్)

- ch చ- Church (చర్చ్) చర్చి; Batch (బ్యాచ్) జట్టు ; Bunch (బంచ్) గుచ్ఛం
 ఖ- Clachan (క్లెచన్) ; Choroch (కారోనాఫ్)
 క- Chaos (కేయాస్) గందరగోళం; Chemistry (కెమిస్ట్రీ) రసాయన శాస్త్రం; Character (క్యారెక్టర్)
 ప్రవర్తన
 gh ఘ- Ghost (గ్హాస్ట్) భూతం; Aghast (అగ్హాస్ట్) నిశ్చేష్టత
 ph ఫ- Phew (ఫ్యూ) అయ్యో, హమ్మ; Phone (ఫోన్) దూరభాష; Sophisticated (సోఫిస్టికేటెడ్) గొప్ప
 లక్షణములు గల
 sh ష- Shawl (షాల్) శాలువ; Shake (షేక్) కదిలించడంRash; (రాష్) తొందరపడుట; Shrink (షింక్)
 కుదించుట
 th ఠ- Thin (థిన్) పల్చటి ; Thick (థిక్) మందమైన; Breadth (బ్రెడ్త్) వెడల్పు; Breath (బ్రీత్) శ్వాస
 ద- Thine (థైన్) నీ యొక్క; With (విత్) తో; This (దిస్) ఇది ; That (దట్) అది

మిశ్రమ పదాలు (Diphthong) (డిప్థాంగ్)

- ఆంగ్లంలో మిశ్రమ పదాల ఉచ్చారణ కొంచెం కష్టంగా వుంటుంది. అందుకని ఈ విషయంలో అత్యవసరమైన
 విషయాల్లో ఏకాగ్రత చాలా అవసరం. మిశ్రమ పదాల ఉచ్చారణ కొరకు కొన్ని ఉదాహరణలు
 ae ఈ - Encyclopaedia (ఎన్సైక్లోపీడియా) ఎన్నో విషయాలు ఇచ్చు గ్రంథము ; Aesthetic (ఈస్థెటిక్)
 అష్టాదశకరమైన
 au అ- Daughter (డాటర్) కూతురు; Caught (కాట్) పట్టుపడుట ; Audio (అడియో) వివేది
 ea ఈ- Clean (క్లీన్) శుభ్రత; Mean (మీన్) తక్కువ ఋద్ధి కలవాడు, సగటు; Dean (డీన్) ప్రధానాధికారి;
 Yeast (ఈస్ట్) పాలను పెరుగుగా మార్చే జీవులు
 ei ఐ - Either (ఐదర్) రెండింట్లో ఒకటి ; Neither (నైదర్) ఏదీకాని; Height (హైట్) ఎత్తు
 ఎ - Eight (ఎయిట్) ఎనిమిది ; Freight (ఫ్రైట్) భయం; Weight (వెయిట్) బరువు; Straight (స్రైట్) నిలుపు

eo	ఇఅ- Peon (పూన్) చప్రాసి; Neon (నియాన్) ఒక రసాయనిక పదార్థము; Geography (జియోగ్రఫి) భూగోళశాస్త్రం
eu	యూ--Eucalyptus(యూకలిప్టస్) జామాయిల్ మొక్క; Eunuch (యూనక్) నపుంసకుడు; ; Europe (యూరోప్) ఐరోపా ఖండం
ew	ఇయూ--Mew (మ్యూ) పిల్లికూత; New (నూ) కొత్త; View (వ్యూ) దృష్టి
ei	ఈ- Receive (రిసీవ్) పొందటం; Deceit (డిసీట్) మోసం; Reiterate (రీయిటరేట్) తిరిగి చెప్పడం
ie	ఈ- Grieve (గ్రీవ్) దుఃఖించుట; Sieve (సీవ్) జలైడ; Field (ఫీల్డ్) ప్రాంతము; Fiend (ఫీన్డ్) రాక్షసుడు
io	అ ఈ-Ion (అయాన్) అయన్; Iota (అయోటా) కణము కొంచమైనను; Iodine (అయోడిన్) అయోడిన్
ia	అ ఇ- Diameter (డయామీటర్) వ్యాసము; ; Diamond (డయమండ్) వజ్రము; ; Bias (బయాస్) పక్షికత
oo	ఊ- Look (లూక్) చూపుట; Book(బుక్) పుస్తకం; Nook (నూక్) మూల ఊ- Broom (బ్రూమ్) చీపురు; Room (రూమ్) గది; Spoon (స్పూన్) చెంచా; Moon (మూన్) చంద్రుడు; ; Soon (సూన్) త్వరగా
oe	ఊ- Shoe (షూ) బూట్లు ఈ- Oedipus (ఈడిపస్) పురాతన కాలపు ఒక గ్రీకు రాజు ; Foetus (ఫీటస్) పిండం ఓ- Roe (రో) ఒక జాతి దుప్పి
oa	ఓ- Goat (గోట్) మేక; Moan (మోన్) చిన్నగా ఏడుపుట; Oath (ఓత్) ప్రమాణం; Oak (ఓక్) వక్క
oi	అఈ- Join (జాయిన్) కలియుట; Loin (లాయిన్) నడుము; ; Noise (నాయిస్) శబ్దము; ; Loiter (లాయిటర్) తచ్చాడుట; Coin (కాయిన్) నాణెము
ou	అఊ- Shout (షౌట్) అరచుట; Bough (బౌ) చెట్టుకొమ్మ; Gout (గౌట్) వాతరోగం; Out (ఔట్) బయట
uu	యూఅ-Vacuum (వాక్యుమ్) శూన్యత

పెద్ద పెద్ద నిఘంటువుల్లోను డిక్షనరీల్లోనూ ఫోనెటిక్ (ధ్వన్యాత్మక) ఉచ్చారణ ఎలా వుంటుందో మచ్చుకి అందరికి తెలిసే కొన్ని పదాల ద్వారా తెలియ చేస్తారు. దీనిని **(pronunciation key) (ప్రానౌన్సియేషన్ కీ)** అంటారు. వీటిని లిపి వరుస క్రమంలో ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. ఉచ్చారణ అనేది చదువుకున్నవారు అన్ని ఖండాలలోనూ చేస్తారు. ఏ విధంగా మాటలను ఉచ్చరించాలో గుర్తుంచుకొంటే మనకు చాల ప్రయోజనం ఉంటుంది. ఈ ఉచ్చారణ పద్ధతిని ఈ పుస్తకపు చివర పేజీలలో ఇవ్వబడింది. దయ ఉంచి నిఘంటువును విస్తారంగా సంప్రదించండి. ఇలా చేయటంలో మీ అభిరుచిగా చేయండి. ఆ తర్వాత ఎటువంటి మార్పులను మీరు సాధించాగలుగుతారో తెలుసుకొని మీరే ఆశ్చర్యబోతారు.

Telugu in roman Script (తెలుగు ఇన్ రోమన్ స్క్రిప్ట్)

రోమన్ లిపిలో తెలుగు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎన్నో భాషలు రోమన్ లిపిలో వ్రాయబడుతున్నాయి. కొద్ది మార్పులతో ఫ్రెంచ్,స్పెయిన్, ఇటలీ, ఫార్చుగల్, రుమేనియా, జర్మన్, పోలీష్ , పారశీక, తురకం, భాషలు రోమన్ లిపిని వాడుతున్నాయి. ఇక ఇంగ్లీష్ అనేది రోమాన్ లిపి లోనే వ్రాయబడుతుందని అందరికి తెలిసిన విషయమే. ఇటీవలి కాలంలో ఆవిర్భవించిన **(esperanto)** ఎస్పరాంటో భాష కూడా ఈ లిపి లోనే వ్రాయబడుతోంది.

రోమన్ లిపి లో తెలుగు వ్రాస్తే ఆ భాషకు హుండాతనము ఉండదని వారి అభిప్రాయము. ఇదిలా

ఉండగా, అన్ని భారతీయ భాషలు దేవనాగరి లిపిలో వ్రాయబడాలని ఒక ప్రతిపాదన వున్నది. అన్నోల్పులున్నప్పుడు వర్ణనాత్మకంగా వున్నందుకు రమన్ లిపిని తేలికగా అర్థం చేసుకొనవచ్చును.

తెలుగు వర్ణాలు

1. అచ్చులు (vowel)

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ఐ	ఓ	ఔ	అం	అః
A	Ā	I	Ī	U	Ū	R	Ṛ	E	O	AU	AN	AH
a	ā	e	ē	u	ū	r	ṛ	e	o	au	an	ah

2. హల్లులు (consonants)

క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
k	kh	g	gh	ṅ	ch	chh	j	jh	ñ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న
t	th	d	dh	ṇ	t	th	d	dh	n
ప	ఫ	బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	
p	ph	b	bh	m	y	r	l	v	
శ	ష	స	హ						
sh	shh	s	h						

3. సంయుక్తక్షరాలు (compound Letters)

క్ష	త్ర	జ్
ksh	tr	jn

ఈ దిగువన కొన్ని తెలుగు వాక్యములను రోమన్ లిపి లో వ్రాయబడ్డాయి. వాటిని ఇంగ్లీషులో అనువదించండి.

1. నీ పేరు రామనారాయణా ?
Nee peru ramanarayana ?
2. ఇప్పుడు టైమెంతైంది ?
Ippudu time yentaindi?
3. బహుశా నలుగు గంటల సమయం కావొస్తోంది ?
ippudu naalgu gantalaindi?
4. అతను బజారుకు వెళ్ళాడు.
Atanu bazaruku velladu
5. ఆవకాయ భలే రుచిగా వుంది.? **Aavakaya bhale ruchigaa vundi.**

6. హిందువులను రామాయణం ఒక పవిత్ర గ్రంథం
Hinduvulaku ramayanam oka pavithra grandham.
7. కొంతమంది ఎంత మంచి వాళ్ళో !
Kontha mandi yentha manchi vallo!
8. అనుకున్నది సాధించడమే అతని లక్ష్యం.
Anukunnandi saadhinchadamey athani lakshyam
9. నిన్న నేను పుస్తక ప్రదర్శనకు వెళ్ళాను.
Ninna nenu pustka pradarsanaku vellanu
10. అవిడి జ్ఞానవంతురాలుగా పేరు పొందింది
Aavida jnanavanthuralugaa per pondindi.

Points to Remember

గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు

1. బహుశా నా లుగు గంటల సమయం కావొస్తోంది. ఒక అక్షరం స్వతంత్రంగా పలికే ఉచ్చారణకి మిగతా వర్ణాలతో కలిసి పలికే ఉచ్చారణకి తేడా ఉంటుంది.
2. సయుక్త అక్షరాల అక్షరాలు విశేషించి సంయుక్త స్వరాల ఉచ్చారణ కష్టంగా కుంటుంది. అయితే వీటికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ అవసరం.
3. వీలున్నప్పుడు నిఘంటువును సంప్రదించండి. అర్థాన్ని తెలుసుకోవాలనే తెచ్చుకోండి. అప్పుడు మీకు ఎంతో సంతోషం కలుగుతుంది.
4. తెలుగు వర్ణాలు. ఇమేజ్ అనేది సమానమైన అక్షరం, చుక్కలు, లైన్ల ద్వారా వాటి మధ్య ఉన్న తేడాను స్పష్టం చేయబడింది. ఈ తేడాను స్పష్టంగా అవగాహన చేసుకోండి.

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కు అభ్యాసము

1. ఈ దిగు పదాలను స్పష్టంగానూ, సరిగ్గానూ ఉచ్చరించండి. ఏదైనా సందేహం వచినప్పిడ నిఘంటువు లో చూడండి.

Accord, Admit, Assist, Audience, Bail, Badge, Bad, Ball, Book, Bite Beautiful, Cat, Coal, Clean, Chaos, Chord, Daughter, dog, Eat, Encyclopaedia, Eon, Fate, Fan, Good, Horse, Heat, Hut, Inept, Mosque, Queen, Surprise, Shake, shrink, Straight, Took, Tea, Teak Up, Under, Vacuum, Window, Waste, X-ray, D-mas, Yeats, Yes, Zebra, Zeal.

2. సి ఎచ్, టి ఎచ్, CH, TH ఎస్ ఎచ్ SH శబ్దముల మేలవంతో ఒక్కొక్క దానికి ఐదు

ఉదాహరణములు వ్రాయండి.

3. రోమన్ లిపి లో ఈ దిగువ ఇవ్వబడిన తెలుగు పదాలను వ్రాయండి. వెంకటేశ్వరులు, భగీరథి, భాష సమస్య, సూర్యోదయానికి ముందు, మనోహరత్వము, అవమానము, పెరుగుట, విరుగుట కొరకే, మనోగుణం, త్నూ అండ్ త్నూ, పరిపాలించుట, లోపించిన పదములు, హంసవలె అందమైన, అకాశమంతా నీలముగా, నేను టౌనుకు పోతిని.
4. క్రింద ఇవ్వబడిన రోమన్ లిపి లో వున్న తెలుగు వాక్యాలను తెలుగు లిపి లో వ్రాయండి.
  1. maa porugu vaaru manchi vaaru kaaru.
  2. pillalu mithaila pai ishatmu kaligi yunduru.
  3. vakilu tana vadanala tho saashini samarthinchenu.
  4. naa tammudu kashta padi chadivenu
  5. donga vani bedirinpulaku my ejamani longi poyenu.
  6. vaana kaaranamuga ninna meemu aadukonaledu.
  7. karnuni npraamamu arjuni daya pai aadhra padi yundenu.
  8. nenu ipudu oka hotelu lo vunnanu
  9. vari polamu kaaluva prakkana vunnadi.

Mute Letters and capitals

మ్యూట్ లెటర్స్ అండ్ కాపిటల్స్

ఉచ్చారణ లేని అక్షరాలు

క్రీస్తు శకము 5వ శతాబ్దములో మూడు ప్రముఖ జాతులు ఆవిర్భవించాయి. అవి జూడ్లు, శాక్సన్లు, ఇంగ్లీషు వాళ్ళు, వీళ్ళల్లో ఇంగ్లీషు వాళ్ళు మిగతా రెండు జాతుల కన్నా బలవంతులని నిరూపించుకున్నారు. ఇంగ్లీషు జాతీయులు బ్రిటన్ దేశముపై ఎదురులేని పట్టు సాధించటం వాళ్ళ బ్రిటన్ ఇంగ్లాండ్, వారి భాషకు ఇంగ్లీషుగా పేరు వచ్చింది.. క్రీ.శ. 1000 సంవత్సరానికల్లా బ్రిటన్ యంగ్లో-ల్యాండ్ గా రూపాంతరం చెందింది. ఆ విధంగానే వారి భాష ఇంగ్లీష్+ఇష్ గా చలామణి అయ్యేది. ఈ రెండు మాటల కలయిక లోంచే ఇంగ్లాండ్, ఇంగ్లీష్ అనేవి పుట్టాయి.

ఈ నాటి ఆంగ్ల భాష అనేది ఒక పరిణామపు పరంపర. ఇంగ్లీష్ జాతీయులకి తమ గొప్ప గత చరిత్రపైన గొప్ప ప్రేమాభిమానాలున్నాయి. అందుకనే పాత నాటి రోజులను వారు జ్ఞాపకం పెట్టుకొంటారు. అందువల్లనే ఇంగ్లీష్ లోని మాటలు ఉచ్చారణకు, ఆ మాటలు అక్షరక్రమమునకు చాలా సార్లు సంబంధముండదు. తికమకగా ఉంటుంది. కష్టతరంగా కూడా ఉంటుంది. ఉదాహరణకు **Doubt (డౌట్)**, **Debt (డెబ్ట్)** **colonel (‘కర్నల్’)** **Right (రైట్)** **wife (‘వైఫ్’)** **comb (‘కూంబ్’)** **often (‘అఫన్’)** డౌట్, డెబ్ట్ లను వ్రాయటంలో ఒక రీతి చదవటంలో ఒక రీతిని గమనించవచ్చు. అలాగే కర్నల్ అనే మాటలో “ర” కారం ఎక్కడ నుండి వచ్చిందా అని ఆశ్చర్యపోవచ్చు. అట్లాగే “జి”. “ఎచ్” లు రైట్ లో ఎందుకు వుంది ” వైఫ్ ” మాటలతో అవసరమేమిటి ” కూంబ్” లోనూ “అఫన్ ” లో ఇంటువంటి సందేహాలు వస్తాయి. ఈ కారణాల మూలంగా ఇంగ్లీషు భాషలో అక్షరక్రమము, ఉచ్చారణలు చాలా ముఖ్యం. అక్షరక్రమము, ఉచ్చారణకు దగ్గర సంబంధాలున్నాయి. ఇందువల్ల, తొందరపడి ఏ మార్పులు మనం చెయ్యలేము. అంతే కాకుండా ఒకే మాటకు సందర్భానుసారంగా వివిధ ఉచ్చారణలు వున్నాయి.

ప్రతి భాషకు ఉచ్చారణ, చెప్పే రీతి, సందర్భార్థకములు వగైరాలను సంబంధించిన ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. వీటి గురించి మనం తెలుసుకొని ఉండటం మంచింది. ఉచ్చారణ పద్ధతిని బాగు చేయాలని, సులభ శైలిలోకి తీసుకురావాలని చేసిన ప్రయత్నాల వల్ల కొంత మంచి జరిగింది. దీని

ఫలితం అమెరికా దేశస్థులు వాడే ఇంగ్లీషు భాషలో కనిపిస్తుంది. ఈ విషయం ఇంకా బాగా అర్థమవ్వడానికి దిగువ కొన్ని అమెరికన్, బ్రిటిష్ ఇంగ్లీష్ పదాలు ఇవ్వబడ్డాయి. భారత దేశంలో బ్రిటిష్ ఇంగ్లీషు కే జనాదరణ ఉంది. వీటన్నింటిని జాగ్రత్తగా చదివి నేర్చుకోండి.

ఇంగ్లీష్ స్పెల్లింగ్	ఇంగ్లీష్ స్పెల్లింగ్
Vigour (విగర్) శక్తి	Vigor
colour (కలర్) రంగు	Color
Enquiry (ఎంక్వయిరీ) విచారణ	Inquiry
Foetus (ఫీటస్) పిండము	Fetus
Centre (సెంటర్) కేంద్రం	Center
Theatre (థియేటర్) ప్రదర్శనశాల	Theater
Mould (మౌల్డ్) మలచుట	Mold(ou -o)
Acknowledgement (ఎక్నలెడ్జ్ మెంట్) ప్రతిస్పందన	Acknowledgment
Judgement (జడ్జిమెంట్) తీర్పు	Judgment

ఇప్పుడు మనం కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులలోను, చోట్లలోను ఉంది కూడా మూగగా మ్యూట్ ఉచ్చారణ లేకుండా ఉన్న కొన్ని అక్షరాలను చూద్దాము.

MUTE C (మ్యూట్ -సి)	MUTE D (మ్యూట్ -డి)
Scent (సెంట్) అత్తరు	Sledge (స్లేడ్జ్) మంచు పైన
Science (సైన్స్) విజ్ఞానం	Knowledge (నాలెడ్జ్) జ్ఞానం
Scene (సీన్) దృశ్యము	Bridge (బ్రిడ్జ్) వంతెన
Scion (సయిఆన్) వారసుడు	Ridge (రిడ్జ్) పర్వతపు వరస
MUTE G (మ్యూట్-జి)	MUTE H (మ్యూట్-H)
Sign (సైన్) చిహ్నం	Hour (అవర్) గంట
Design (డిజైన్) నమూనా	Honour (అనర్) గౌరవం
Resign (రిజైన్) రాజీనామా	Thames (థేమ్స్) నది పేరు
Foreign (ఫారిన్) విదేశి	Thomas (థామస్) వ్యక్తి పేరు
Reign (రేన్) రాజ్యం	
MUTE K (మ్యూట్-కె)	MUTE L (మ్యూట్-L)
Knock (నాక్) తట్టడం	ఫాక్(ఫాక్) జనం
Knowledge (నాలెడ్జ్) జ్ఞానం	Walk (వాక్) నడక
Knife (నైఫ్) చాకు	chalk (చాక్) సుద్దుముక్క
Knit (నిట్) అల్లడం	Talk (టాక్) మాట్లాడటం
Knoll (నాల్) దిబ్బ, చిన్న కొండ	Could (కుడ్) చేయగలుగుట
Knob (నాబ్) పిడి	Calm (కామ్) ప్రశాంతత
Half (హాఫ్) సగము	Balm (భామ్) లేపము
MUTE N (మ్యూట్ -ఎన్)	MUTE P (మ్యూట్ -P)
Hymn (హైమ్) భక్తిగీతం	Psychology (సైకాలజీ)

Column (కాలమ్) కాలమ్

Autumn (ఆటమ్) ఆకురాలు కాలం

Condemn (కండెమ్) ఖండించు

Pseudo (సూడో) కపట

MUTE S (మ్యూట్ -ఎస్)

Island (ఐలాండ్) ద్వీపం

Viscount (వాయ్ కౌంట్) ఇంగ్లాండ్ లో ఒకతరపు భూస్వామి బిరుదు

Soften (సాఫెన్) మెత్తపరచు

Listen (లిజేన్) విను

MUTE U (మ్యూట్ -యు)

Guard (గార్డ్) రక్షకుడు

guarantee (గ్యారంటీ) హామీ

Guest (గెస్ట్) అతిథి

Mosque (మాస్క్) మసీదు

Rogue (రోగ్) దుర్మార్గుడు

Vagu ఎ(వేగ్) అస్పష్టమైన

Weight (వెయిట్) బరువు

మనోవిజ్ఞాన శాస్త్రము

Pneumonia(నుమోనియా)

ఉబ్బసం

Pneumatic (నుమటిక్)

వాయుసంబంధమైన

Psalms (సామ్) బైబిల్లోని భజన

Receipt (రేసిట్) రసీదు

MUTE T (మ్యూట్ -టి)

Often (అఫన్) తరచు

Hasten (హాజెన్) తొందరజేయు

Jostle (జస్టిల్) పడదోయు

Waist -coat (వేస్కోట్) చిన్న కోటు

MUTE GH (మ్యూట్ -జి హెచ్)

Right (రైట్) సరైనది

Bright (బ్రైట్) ప్రకాశవంతమైన

High (హై) ఎత్తైన

Through (థ్రో) ద్వారా

thigh (థూ) తోడ

Knight (నైట్) యోధుడు

eight (ఎయిట్) ఎనిమిది

MUTE-E

ఇంగ్లీషులో అనేక పదాలు “E ” (ఇ) అక్షరంతో అంతమవుతుంది. పదాలకు (suffix) తగిలించినప్పుడు అచ్చుతో మొదలైన పదాలకి చివరనున్న ‘E ” (ఇ) అక్షరం తీసివేయబడింది. అయితే అచ్చు vowel (ఓవల్) కాకుండా consonant (కాన్సొనెంట్) హల్లుతో మొదలైన పదాలకి (ఇ) అక్షరం ఉంటుంది.

Love   **Loving,Lovable**

Change

Chang-ing

Mile   **Mile-age**

Trace

Trace-able

Excite   **Excit-able**

Judge

Judge-ment

Due   **Du-ly**

True

Tru-ly

CAPITALS (కాపిటల్స్) పెద్ద అక్షరాలు

ఇంగ్లీషులో కాపిటల్ లెటర్స్ ఈ క్రింద ఇచ్చిన విధంగా ఉపయోగించబడుతుంది

1. దేవుడు, దేవుని అనుగ్రహం, మరియు పవిత్ర ధార్మిక్ విషయాలకు సంబంధించి

God, His Grace, Heavenly, Father, The Virgin

2. వాక్యంలో లోని మొదటి అక్షరం

He is born with silver spoon.

3. కవితలో ప్రత్యేక పంక్తి లోని మొదటి అక్షరం.

All work and no play

Makes jack a dul boy

4. వ్యక్తి వాచకం, వాటితో విశేషణములు , హోదాలు మొదలగునవి.

Delhi, Africa, India, Dr. R. Sharma, pofessor Nilmani, President Regan, Mr. James Spencer, Shakespearean.

5. సర్వనామము (నేను) మరియు ఆశ్చర్యార్థక ‘ఓ ’ కు -

Come and do what I say,Oh!

6. డైరెక్ట్ స్పీచ్ లో ఉదాహరించేటప్పుడు వాక్యం వెలుపల వాక్యం మొదటి అక్షరం.

The teacher said” do not read so fast.

7. సంక్షిప్త పదాలు ఉపయోగించేటప్పుడు..

W. H.O (W orld H ealth O rganisation)

Points to Remember

గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు

1. ఇంగ్లీషు భాషలో ఒక మాటకి ఎన్నో అక్షరాలను వ్రాస్తాము. అయితే వాటన్నిటిని ఉచ్చరించుము. అలాంటి పదాలను గుర్తు పెట్టుకోండి.
2. **Capital letters** పుస్తకంలో చూసి, చదివే సమయంలో గుర్తు పెట్టుకొని వ్రాసేటప్పుడు సరైన చోట్ల ఉపయోగించండి.

Exercise for R evision

పునశ్చరణ అభ్యాసము

1. ఈ దిగుఅవ ఇవ్వనడిన పదాలను గరిగ ఉచ్చరించి, ఉచ్చారణ లేని అక్షరాల క్రింద f పెట్టండి. (అండర్లైన్ చేయండి. రేఖాంకితం చేసి ఉచ్చారణ పాటు అర్థం వ్రాయండి. ఉదాహరణ **Soverign** (సావరిన్) సర్వోన్నతమైన **knowledge** (నాలెడ్జి) జ్ఞానం.

1. Island 2. Mosque, 3. Bridge, 4. Knight, 5.Often, 6. Soften, cokumn, 8. Receipt, 9. Psychology 10. Pneumonia, 11. Salm, 1 autumn, 13. thomas, 14. Foreign, 15. reign, 16. Scene17. folk, 1 Calm 19. Half, 20. Resign.

2. కింద ఇవ్వబడిన **Capital Letters** గద్యాంశంలో అవసరమైన చోట్లలో ప్రయోగించండి.

- (i) gandhiji, the father of the nation, lived and died for india**
  - (ii) whenever i approached mr.ramesh chand, the president of the board he helped me.**
  - (iii) god saved her, he was kind to her.**
  - (iv) he said, " i am unwell and therefore i am not able to help hari".**
  - (v) gopi said to archana, "goto ram and borrow the gita from him.**
-

Numerals (న్యూమరల్స్) సంఖ్యలు

Cardinals ప్రధాన అంకె	Ordinals క్రమాన్ని తెలిపే	Abbreviation సంక్షిప్తంగా	Roman రోమన్
Zero/Nought (స్థాన సూచిక)			
1. one (వన్) (ఒకటి)	First (ఫస్ట్)	1 st	I
2. Two (టు) (రెండు)	Second (సెకండ్)	2 nd	II
3. Three (త్రి) (మూడు)	Third (థర్డ్)	3 rd	III
4. Four (ఫోర్) (నాలుగు)	Fourth (ఫోర్త్)	4 th	IV
5. five (ఫైవ్) (ఐదు)	Fifth (ఫిఫ్త్)	5 th	V
6. Six (సిక్స్) (ఆరు)	Sixth (సిక్స్త్)	6th	VI
7. Seven (సెవెన్) (ఏడు)	Seventh (సెవెంత్)	7th	VII
8. Eight (ఎయిట్) (ఎనిమిది)	Eighth (ఎయిత్)	8th	VIII
9. Nine (నైన్) (తొమ్మిది)	Ninth (నైన్త్)	9th	IX
10. Ten (టెన్) (పది)	Tenth (టెన్త్)	10th	X
11. Eleven (ఇలేవన్) (పదకొండు)	Eleventh (ఎలివన్త్)	11th	XI
12. Twelve (టెవెల్వ్) (పన్నెండు)	Twelfth (టెవెల్వ్త్)	12th	XII
13. Thirteen (థర్టీన్) (పదమూడు)	Thirteenth (థర్టీన్)	13th	XIII
14. Fourteen (ఫోర్టీన్) (పదనాలుగు)	Fourteenth (ఫోర్టీన్)	14th	XIV
15. Fifteen (ఫిఫ్టీన్) (పదిహేను)	Fifteenth (ఫిఫ్టీన్)	15th	XV
16. Sixteen (సిక్టీన్) (పదహారు)	Sixteenth (సిక్టీన్)	16 th	XVI
17. Seventeen (సెవెంటిన్) (పదేహేడు)	Seventeenth (సెవెంటిన్)	17 th	XVII
18. Eighteen (ఎయిటిన్) (పదైనిమిది)	Eighteenth (ఎయిటిన్)	18 th	XVIII
19. Nineteen (నైన్టీన్)(పందోమ్మిది)	Nineteenth ((నైన్టీన్)	19 th	XIX
20. Twenty (ట్వంటీ) (ఇరవై)	Twentieth (ట్వంటీయత్)	20 th	XX
21. Twenty one (ట్వంటీ వన్) (ఇరవై ఒకటి)	Twenty-first (ట్వంటీ ఫస్ట్)	21 st	XXI

22.	Twenty two (ట్వంటీ టు) (ఇరవై రెండు)	Twenty-second(ట్వంటీ సెకండ్)	22 nd	XXII
23.	Twenty three (ట్వంటీ త్రీ) (ఇరవై మూడు)	Twenty-third(ట్వంటీ థర్డ్)	23 rd	XXIII
24.	Twenty four (ట్వంటీ ఫోర్) (ఇరవై నాలుగు)	Twenty-fourth(ట్వంటీ ఫోర్త్)	24 th	XXIV
25.	Twenty five (ట్వంటీ ఫైవ్) (ఇరవై ఐదు)	Twenty-fifth(ట్వంటీ ఫిఫ్త్)	25 th	XXV
26.	Twenty six (ట్వంటీ సిక్స్) (ఇరవై ఆరు)	Twenty-sixth (ట్వంటీ సిక్స్త్)	26 th	XXVI
27.	Twenty Seven(ట్వంటీ సెవెన్) (ఇరవై ఏడు)	Twenty-seventh(ట్వంటీ సెవెంత్)	27 th	XXVII
28.	Twenty eight (ట్వంటీ ఎయిట్) (ఇరవై ఎనిమిది)	Twenty-eighth(ట్వంటీ ఎయిత్)	28 th	XXVIII
29.	Twenty nine (ట్వంటీ నైన్) (ఇరవై తొమ్మిది)	Twenty-ninth (ట్వంటీ నైన్త్)	29 th	XXIX
30.	Thirty (థర్టీ) (ముప్పై)	Thirtieth (థర్టీయత్)	30 th	XXX
40.	Forty(ఫార్టీ) నలభై	Fortieth (ఫార్టీయత్)	40 th	XL
50.	Fifty (ఫిఫ్టీ) (యాభై)	Fiftieth (ఫిఫ్టీయత్)	50th	L
60.	Sixty (సిక్స్టీ)(అరవై)	Sixtieth (సిక్స్టీయత్)	60th	LX
70.	Seventy (సెవెంటీ) డెబైట్	Seventieth (సెవెంటీయత్)	70th	LXX
80.	Eighty (ఎయిటి) ఎనభై	Eightieth (ఎయిటియత్)	80th	LXXX
90.	Ninety (నైన్టీ) తొంభై	Ninetieth (నైన్టీయత్)	90th	XC
100.	Hundred (హండ్రెడ్) నూరు	Hundredth (హండ్రెడ్త్)	100th	C
500.	Five Hundred (ఫైవ్ హండ్రెడ్) అయిదు నూరు	Five Hundredth (ఫైవ్ హండ్రెడ్త్)	500th	D
1000.	Thousand (థౌజండ్) వెయ్యి	Thousandth (థౌసండ్త్)	1000th	M

Multiplicable Numbers

(మల్టిప్లికబుల్ నంబర్స్)
గుణించదగిన అంకెలు
Single (సింగిల్) ఒక వంతు
Double(డబుల్) రెండింతలు రెండు రెట్లు
Threefold(త్రిఫోల్డ్) మూడింతలు మూడు రెట్లు
Fourfold(ఫోర్ఫోల్డ్) నాలుగింతలు

Fractional Numbers

(ఫ్రాక్షనల్ నంబెర్స్)
భిన్నపు అంకెలు
1/2 Half (హాఫ్) సగము
1/4 One-fourth(వన్ -ఫోర్త్) నాల్గోవంతు
3/4 Three-fourth(త్రి-ఫోర్త్) నాలుగు వంతులలో మూడు వంతులు
2/3 two-third (టూ -థర్డ్) మూడు

నాలుగు రెట్లు	వంతులలో రెండు వంతులు
Fivefold (ఫైఫ్‌ఫోల్డ్) అయిదింతలు ఐదు రెట్లు	1/5 One-fifth (వన్-ఫిఫ్త్) ఐదు వంతులలో ఒకటి
Sixfold (సిక్స్‌ఫోల్డ్) ఆరింతలు ఆరు రెట్లు	1/6 One by sixth (వన్-సిక్త్) ఆరు వంతులలో ఒకటి
Sevenfold (సెవన్‌ఫోల్డ్) ఏడింతలు ఏడూ రెట్లు	1/7 One by seventh (వన్-సెవెన్త్) ఏడు వంతులలో ఒకటి
Eightfold (ఎయిటి ఫోల్డ్) ఎనిమిదింతలు ఎనిమిది రెట్లు	1/8 One by eighth (వన్-ఎయిత్) ఎనిమిది వంతులలో ఒకటి
Ninefold (నైన్‌ఫోల్డ్) తొమ్మిదింతలు తొమ్మిది రెట్లు	1/9 One by ninth (వన్-నైన్త్) తొమ్మిది వంతులలో ఒకటి
Tenfold (టెన్‌ఫోల్డ్) పదింతలు పదిరెట్లు	1/10 One by tenth (వన్-టెన్త్) పది వంతులలో ఒకటి

Points to Remember

గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు

1. మనకు కావలసిన రోమాన్ అంకె కోసం, ఒక సంఖ్యను మరొక సంఖ్యతో కలుపుతాము. తక్కువ సంఖ్య కుడి ప్రక్కన వచ్చినప్పుడు మిగతా సంఖ్యా(ల) తో దాన్ని కలుపుతాము. **XII** (పన్నెండు) అంటే $10+2=12$ అయితే చిన్న అంకె ఎడమ ప్రక్క వస్తే, దాన్ని పెద్ద సంఖ్య లోంచి తగ్గించాలి. $10-1=9$ (**IX**) (తొమ్మిది)
2. రోమన్ లిపిలోని అంకెలలో అన్నిటికన పెద్దది **7 I (I) , v (5), X (10) L (50), C (100) D (500) M (1000)** మిగతా సంఖ్యలన్నీ ఈ అంకెకు జాడి ప్రక్కన, ఎడమ వ్రాకాన కానీ వ్రాయబడతాయి. **CD =600 MDCLXVI = 1000 +500 + 100 +50+10+5 +1 =1666**
3. ఒక నెంబర్ ఎన్నావడో తెలపడానికి **1,2,3** మినహాగా **4** నించి అన్ని అంకెలు/సంఖ్యలకు **th** ఉపయోగించండి. **Twenty-four-twenty-fourth =** ఇరవై నాలుగోవ, **forty -fourtieth =** నలభైవ కానీ **twelve-twelfth =** పన్నెండవ. **one =first =** ఒకటవ, **thirty-ఫస్ట్- ముప్పై ఒకటవ thirty-two thirty second** ముప్పై రెండవ ఆర్డినల్ అంకెలు అంటారు.
4. అంకెలు హెచ్చవేతలకు సంబంధించిన మాటలు చివరలో అక్షరం (వ) చేర్చబడుతుంది. దీనికి మినహాయింపు ఒకటి **(1)** రెండు అంకెలు మిగతా వాటికి **thirty one fold (థర్టీ వన్ ఫోల్డ్)** ఇరవై ఒక్క రెట్లు అల చెప్పవచ్చు. అంకె **thirty fold (థర్టీ ఫోల్డ్)** ముప్పై వంతులు.

Exercise for Revision

పునశ్చరణ అభ్యాసము

1. అంకెలను అక్షర రూపంలో వ్రాయండి.

- (a) 44 forty four   (b) 56   (c) 75   (d) 91   (e) 101
(f) 500   (g) 999   (h) 1005   (i) 279   (j) 2560
(k) 12   (l) 89

2. ఈ క్రింది రోమన్ లిపి అంకెలను వ్రాయండి.

- (a) 105 CV   (b) 200   (c) 119   (d) 50   (e) 59
(f) 60   (g) 13   (h) 500   (i) 1010

3. ఈ క్రింది వాటిని కార్డినల్ అంకెలలో వ్రాయండి.

- (a) DLXI = 500+50+10+1=561   (b) MDXC III   (c) D C L I V   (d) X C
(e) C X   (f) CD =   (g) CM

4. అంకె వరుస క్రమాన్ని వ్రాయండి

- (a) One first 1st   (b) Two   (c) Three   (d) Fifty-five
(e) Twenty   (f) Thirty-one   (g) Eighty   (h) Sixty
(i) seventy   (j) Hundred

5. ఈ క్రింది వాటి అంకెలు వ్రాయండి

- (a) 1 Single   (b) 2 Double   (c) 4 Fourfold   (d) 5
(e) 7   (f) 8   (g) 10   (h) 3
(i) 15   (j) 20   (k) 25   (l) 30

DAYS AND WEEK (డేస్ అండ్ వీక్)

దినములు మరియు వారములు

1. వారములో ఏడు రోజులు ఉంటాయి. Threere are seven days in a week.
(డేర్ అరె సెవెన్ డేస్ ఇన్ ఆ వీక్)
2. ఆ ఏడు రోజులు ఇవి. ఆదివారము,సోమవారం, మంగళవారము,బుధవారం, గురువారము, శుక్రవారం, శనివారము. The days of the week are-sunday, Monday Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday and Saturday.
(ది డేస్ అఫ్ వీక్ అరె- సండే, మనెడె, ట్యుస్ డే, వేడెస్డే, తర్సెడె, ఫ్రైడే,సాటర్డే)
3. వారములో మొదటి రోజు ఆదివారము. The first day of the week is sunday
ది ఫస్ట్ డే అఫ్ ది వీక్ ఈజ్ సండే.
4. వారములో ఆఖరిరోజు శనివారము . The last day of the week is saturday
ది లాస్ట్ డే అఫ్ ది వీక్ ఈజ్ సాటర్డే
5. ఆదివారము శెలవు దినం. Sunday is holiday
సండే ఈజ్ హాలిడే.
6. ఆ రోజు స్కూలు,ఆఫీసులు మొదలగునవి మూసివేయబడును. Schools, offices etc remain closed on that day
స్కూల్స్, ఆఫీసెస్ ఇటిసి రెమైన్ క్లోజ్డ్ ఆన్ ది డే
7. ఆదివారం పిల్లలు స్కూలుకు వెళ్లారు. Children do not go to school on sunday
చిల్డ్రెన్ డో నాట్ గో టు స్కూల్ ఆన్ సండే
8. మేము ఎలాప్పుడు వారములోని రోజుల మొదటి అక్షరాన్ని పెద్ద అక్షరంతో రాస్తాము. We always write the names of the days of the week with capital letters.
ఉయ్ అల్వయ్స్ రైట్ ది నేమ్స్ అఫ్ ది డేస్ అఫ్ ది వీక్ విత్ కాపిటల్ లెటర్స్.
9. చాల ఆఫీసులో పని రజాలు వారంలో ఐదు రోజులు మాత్రమే ఉంటుంది. In many offices is observed a five day week.
ఇన్ మెనీ ఆఫీసెస్ ఈజ్ అబ్సర్వెడ్ ఆ ఫైవ్ ఏ డే వీక్.
10. అక్కడ శనివారం,ఆదివారము రెండు There it is closed on both days

రోజులు శెలవు దినాలు.

11. మేము బుధవారము రోజున ప్రదర్శన చూడటానికి వెళ్ళాము.

12. కొందరు మంగళవారవ్రతము చేస్తారు. కొందరు శుక్రవారము మరి కొందరు శనివారము చేస్తారు.

13. జనవరి ఒకటవ తరికి ఈ వరం అవుతుంది.

14. బహుశా సోమవారము.

15. నేను అనుకొంటున్నాను అతను(అతడు) గురువారానికి పని పూర్తి చేస్తాడు.

16. సోమవారానికి తప్పకుండా తిరిగిరండి.

17. ఆమె గత బుధవారము నుండి నీ కోసం ఎదురుచూస్తోంది .

18. గత సోమవారము నుండి భారి వర్షాలు కురుస్తున్నాయి .

19. మీకు తెలుసా ఒక నెలలో ఎన్ని వారాలు ఉంటాయని?

20. ఒక సంవత్సరములో ఎన్ని వారాలు ఉంటాయి?

21. ఒక నెలలో నాలుగు పూర్తి వారలు మరియు కొన్ని రోజులు ఉంటాయి

22. ఒక సంవత్సరములో 52 వారములు ఉంటాయి

23. గత వారము నీవు ఎక్కడికి వెళ్ళావు?

24. నేను వినోద యాత్రకు ముంబాయి వెళ్ళాను.

25. వారములో ఏడు రోజులకు ఏడు గ్రహాలచే

saturdays and sunday.

దేర్ ఇట్ ఈజ్ క్లౌజేడ్ ఓ బొత్ డేస్ సటూర్డేస్ అండ్ సండే.

We went to visit the exhibition on wednesday.

ఉయ్ వెంట్ టు విసిట్ ది ఎక్సిబిషన్ ఆన్ వేడ్నెస్డే

some people keep fast on Tuesday. Some on Friday and some on Saturday.

సమ్ పీపుల్ కీప్ ఫాస్ట్ ఆన్ ట్యూస్ డే. సమ్ ఆన్ ఫ్రైడే అండ్ సమ్ ఆన్ సాటర్డే

What day is it on the first of January? వాట్ డే ఇట్ ఈజ్ ఇట్ ఆన్ ది ఫస్ట్ ఆఫ్ జనవరి

Perhaps Monday.

పెర్హాప్స్ మన్డే

I think he will finish his work by Thursday.

ఐ థింక్ హి విల్ ఫినిష్ హిస్ వర్క్ బై తర్సేడ్

Do return by Monday.

డు రిటర్న్ బై మన్డే

She has been waiting for you since wednesday.

షి హాజ్ బీన్ వెయిటింగ్ ఫర్ యు సిన్స్ వేడ్నెస్డే

It has been raining since monday.

Do you Know how many weeks are there in a month?

How many weeks are there in a year?

There are four weeks and a few days in a month.

There are fifty-two weeks in a year.

Where had you been in the last week?

I had been on a pleasure trip to Mumbai.

The seven days of the week are after

పేర్లు పెట్టారు.	the sun planets.
26. ఆదివారానికి సూర్యుడు వలన ఆ పేరు వచ్చింది.	Sunday is named after the sun.
27. సోమవారానికి చంద్రుడు వలన ఆ పేరు వచ్చింది.	Monday is named after the moon.
28. మంగళవారానికి మంగళ గ్రహం వలన ఆ పేరు వచ్చింది మరియు అదే విధంగా మిగిలిన వాటికి.	Tuesday is named after planet mars and so on and so forth. ట్యూస్డే ఇస్ నమెడ్ ఆఫ్టర్ ప్లానెట్ మార్స్ అండ్ సో ఆన్ అండ్ సో ఫోర్త్.

Exercise for Revision

పునశ్చరణ అభ్యాసము

ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి

1. How many days are there in a week?
2. In year?
3. How many weeks are there in a month?
4. In a year
5. What is the first day of the week?
6. What is the second day of the week?
7. The third day?
8. The Fourth day?
9. The Fifth?
10. What is the day which comes before Sunday but after Friday?
11. Does Monday cme before or after Sunday?
12. Does thursday cme before or after Friday?
13. What day cmes after Wednesday?
14. What day comes before Saturday?
15. Is sunday the last day of first of the week?
16. On what days students fo to school?
17. Are there classes in the school on Sunday?
18. Today is Sunday, what day was yesterday?

Year and Months (ఇయర్ అండ్ మంత్స్)

సంవత్సరములు మరియు నెలలు

- సంవత్సరములో పన్నెండు నెలలు వున్నాయి. అవి ఏమిటంటే జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఏప్రిల్, మే, జూన్, జూలై, ఆగస్ట్, సెప్టెంబర్, అక్టోబర్, నవంబర్, డిసెంబర్

There are twelve months in a year: January, February, March, april, May, June, July, August, September, October, November, December. దేర్ అరె ట్వెల్వ్ మంత్స్ ఇన్ ఎ ఇయర్. జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఏప్రిల్, మే, జూన్, జూలై, ఆగస్ట్, సెప్టెంబర్, అక్టోబర్, నవంబర్, డిసెంబర్
- జనవరి నెల సంవత్సరపు మొదటి నెల.

Janaury is the first month of the year. జనవరి ఈజ్ ది ఫస్ట్ మంత్ అఫ్ ది ఇయర్
- ఫిబ్రవరి నెల సంవత్సరపు రెండవ నెల మరియు డిసెంబర్ ఆఖరి నెల.

February is the second month and december is the last month of the year. ఫిబ్రవరి ఈజ్ ది సెకండ్ మంత్ అండ్ డిసెంబర్ ఈజ్ ది లాస్ట్ మంత్ అఫ్ ది ఇయర్.
- ఈ నెల మార్చి నెల.

This is the month of March. దిస్ ఈజ్ ది మంత్ అఫ్ మార్చ్
- క్రిందటి నెల ఫిబ్రవరి నెల.

The last month was February. ది లాస్ట్ మంత్ వాజ్ ఫిబ్రవరి
- వచ్చే నెల ఏప్రిల్ నెల

The next moonth will be April. ది నెక్స్ట్ మంత్ విల్ బె ఏప్రిల్
- ఈ రోజు మార్చి 30వ తారీఖు .

Today is 30th March. టుడే ఇస్ 30th మార్చ్
- నవంబర్ నెలకు ముందు అక్టోబర్ నెల మరియు తరువాత డిసెంబర్ నెల వస్తుంది.

Before November comes October and after it December. బిఫోరే నవంబర్ కమ్స్ అక్టోబర్ అండ్ ఆఫ్టర్ ఇట్ డిసెంబర్.
- నేను సెప్టెంబర్ 27వ తారీఖున జన్మించాను.

I was born on 27th of September. ఐ వాజ్ బోర్న్ ఆన్ 27 th అఫ్ సెప్టెంబర్
- ఆగస్ట్ సంవత్సరపు ౮వ నెల.

August is the 8th month of a year. ఆగస్టు ఈజ్ ది ఎయిట్ మంత్ అఫ్ ఆ ఇయర్
- ఫిబ్రవరి నెలలో 28 లేక 29 రోజులు

The month of february is either of

- ఉంటాయి.
22. క్రితం నెలలో నేవేక్కడ వున్నావు.
21. దీపావళి కాంతుల పండుగ.
20. దీపావళి ఒక్కోసారి ఒచ్చోబార్, ఒక్కోసారి నవంబర్ లో వస్తుంది.
19. ప్రజలు రంగులు విసురుకొంటూ నాట్యం చేస్తారు.
18. హోలీ పండుగ ఇదే నెలలో జరుపుకుంటాము
17. మార్చి నెల చాల ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుంది
16. వర్షం జూలై నుండి ప్రారంభమవుతుంది.
15. ఏప్రిల్, మే, జూన్ వాసవి కాలం.
14. చలికాలం నవంబర్ నుండి మొదలవుతుంది
13. జూలై మరియు ఆగస్ట్ నెలల్లో 31 రోజులు ఉంటాయి
12. ఏప్రిల్, జూన్, సెప్టెంబర్ మరియు నవంబర్ నెలలో 30 రోజులు ఉంటాయి.
- twenty-eight days or twenty-nine days.
ది మంత్ అఫ్ ఫిబ్రవరి ఈజ్ ఎయిధర్ అఫ్ ట్వంటీ ఎయిట్ డేస్ ఆర్ ట్వంటీ నైన్ డేస్
April, June, September and November are of thirty days.
ఏప్రిల్, జూన్, సెప్టెంబర్ అండ్ నవంబర్ ఆర్ అఫ్ థర్టీ డేస్.
Both July and August months are of thirty-one days.
బోత్ జూలై అండ్ ఆగస్టు మంత్స్ ఆర్ అఫ్ థర్టీ వన్ డేస్.
Winter season sets in from the month of November.
వింటర్ సీసన్ సెట్స్ ఇన్ ఫ్రం ది మంత్ అఫ్ నవంబర్.
April, May and June are summer months.
ఏప్రిల్, మే అండ్ జూన్ అరె సమ్మర్ మంత్స్
Rains begin from the month of July.
రైన్సింగ్ బిగిన్స్ ఫ్రమ్ ది మంత్ అఫ్ జూలై
The month of march is very pleasant.
ది మంత్ అఫ్ మార్చ్ ఈజ్ వెరీ ప్లెజంట్
The festival of holi is celebrated in this every month.
ది ఫెస్టివల్ అఫ్ హోలీ ఈజ్ సెలిబ్రేటెడ్ ఇన్ దిస్ ఏవ్రి మంత్
People throw colours on one another, dance and sing.
వీపుల్ త్రో కలర్స్ ఆన్ వన్ ఎనదర్, డాన్స్ అండ్ సింగ్.
Diwali comes sometime in October and some time in November.
దివాలి కమ్స్ సమ్ టైం ఇన్ అక్టోబర్ అండ్ సమ్ టైము ఇన్ నవంబర్
Diwali is the festival of light and lamps.
దివాలి ఈజ్ ది ఫెస్టివల్ అఫ్ లైట్స్ అండ్
Where were you during the last month?
వేర్ వర్ యు డ్యూరింగ్ లాస్ట్ మాంత్.

23. మీరు మీ గ్రామం వెళ్ళరా	had you been in your village? హ్యాడ్ యు బీన్ ఇన్ యువర్ విల్లేజ్
24. లేదు. నేను మా గ్రామం వెళ్ళలేదు. మా మేనమామతో వున్నాను.	No, I did not go to my village, I had been to my maternal uncle. నో, ఐ డిడ్ నాట్ గో టు మై విలేజ్
25. ఏప్రిల్ లో అక్కడ పెద్ద అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది.	A huge fire is held there in the month of April. ఎ హ్యూజ్ ఫైర్ ఈజ్ హెల్డ్ దేర్ ఇన్ ది మంత్ అఫ్ ఏప్రిల్.
26. వచ్చే నెలలో నేను మరల మా మేనమామ వద్దకు వెళుతున్నాను	I have to go to my maternal Uncle's again the next month. ఐ హావ్ టు గో టు మై మేటర్నల్ అంకుల్ అగైన్ ది నెక్స్ట్ మంత్.
27. ఇప్పుడు ఏ నెల జరుగుతుంది.	What month is runniing now? వాట్ మంత్ ఈజ్ రన్నింగ్ నౌ.

Exercise for Revision

పునశ్చరణ అభ్యాసము

1. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాలివ్వండి.
  - (a) How many months are there in a year?
  - (b) What are the twelve months of the year?
  - (c) What is the month first month of the year? the second month? the third month?
  - (d) What month comes before March?
  - (e) What month comes after March?
  - (f) Is this the month of March? what was before last?
  - (g) What month is running now?
  - (h) When does holi come? and Diwali?
  - (i) What are the months of summer?
  - (j) When does winter set in?
  - (k) How many days are there in January?
  - (l) What's the last month of the year?
  - (m) In which month were you born?

(n) Where were you during the last month?

2. ఖాళీలను పూరించండి

(a) January is the..... month of the year.

(b) February is the .....month of the year.

(c) ..... is the month of the year.

(d) ..... is the .....of the year.

(e) May comes .....April, but .....June.

(f) There are .....days in the month of August.

(g) Diwali comes either .....or.....

(h) September is the .....month of the year.

(i) Rains begin from the month of .....

(j) October is the .....month of the year

(k) January comes ..... the month of December

(l) Gandhiji died in the month of .....

(m) Pt. Nehru was born on.....

(n) April ..... is a fool's day

(o) India Became independent on 15th .....

(p) The republic day is celebrated on 26th.....

SECOND PART

రెండవ భాగం

ఇందులో లభించేవి-

- ఇరవై రోజుల కోర్సు
- ఏ తడబాటూ లేకుండా ఇంగ్లీషు భాష మాట్లాడాలంటే అన్ని రోజుల కోర్సు తప్పనిసరి
- ఇంగ్లీషు వ్యాకరణము (English Grammar) సరళమైన విధానంలో చక్కగా పొందుచేయబడినది
- వాక్య నిర్మాణంలో వివిధ రకాలు

ముఖ్యవిషయం

ఇంగ్లీషు భష నేర్చుకోవటానికి బేసిక్ నాలెడ్జ్ (ప్రాథమిక జ్ఞానం) చాలా అవసరం. ప్రస్తుత భాగంలోని 25 పాఠాలు ఇరవై ఐదు రోజుల కోర్స్ రూపంలో తాయారు చేపాండుపరచాదమైనది. ఇందులో మీరు ఇంగ్లీషు భాష వ్యాకరణాన్ని (Grammar) దా ప్రయోగాన్ని చక్కగా నేర్చుకోవగలరు.

Noun (నౌన్)

సంజ్ఞ

Noun వ్యక్తి యొక్క స్థలము, (ఊరు ప్రదేశము) యొక్క దేశము యొక్క, ఖండముల యొక్క, కొండల యొక్క, జీవరాశుల యొక్క, సముద్రముల యొక్క, నదుల యొక్క, ఇత్యాది పేర్లను తెలుపునది కర్త (నౌన్).

Noun కర్తలు అనేకరకములు .

1. Proper Noun- రాముడు, రహిం. ఢిల్లీ, గంగ, హిమాలయాలు రామాయణం. ప్రాపర్ నౌన్ proper noun యొక్క మొదటి అక్షరంను పెద్ద లిపి కాపిటల్ లో వ్రాయాలి ఉదా :- Ram, Rahim, Delhi, Ganga, Himalaya, Ramayana.
2. Common Noun - వర్గమునకు -చిహ్నం - ప్రాతినిధ్యం. ఉదా - స్టూడెంట్ (విద్యార్థి), బాయ్ (పిల్లవాడు- కుర్రవాడు, మాన్ (పురుషుడు -మగవాడు) బుక్ (పుస్తకము), కింగ్ (రాజు), సిటీ (ఊరు-పట్టణం).
3. Collective Noun- Collective Noun గుంపుకు చిహ్నం - ప్రాతినిధ్యం. ఉదా:- క్రౌడ్ (మంద) మాబ్(మూక) ఫ్లాక్(మంద) హెర్డ్ (జంతువుల మంద) ఆర్మీ (సైన్యం) ఫ్యామిలీ (కుటుంబము), నేషన్(జాతి- దేశము)
Collective Noun crowd, mob, flock, herd, army, family, nation.
4. Abstract Noun- లక్షణములనుగాని, గుణములను గాని, తెలుపునది. ఉదా:- Abstract Noun - bravery, goodness, darkness, honesty, wisdom, theft, laughter, hatred, death, poverty, childhood.
5. Material Noun- ఏ వస్తువుల నుండి ఇతర పదార్థాలు తయారు చెయ్యబడ్డాయో వాటిని Material Noun (ద్రవ్యవాచక చిహ్నం) అంటారు. ఉదా:- iron, gold, stone, sand.

Note: హిందీలో Collective Noun మరియు Material Noun లను Common Noun పరిగణిస్తారు తప్ప వేరుగా చూడరు. కొందరు ఇంగ్లీషులో కూడా Material Noun ని వేరుగా పరిగణించరు.

Number (నంబర్)

వచనం

ఇంగ్లీషులో రెండు వచనాలు ఉన్నాయి. అవి ఏకవచనం (Singular) మరియు బహువచనం (Plural) A Singular (సింగ్యులర్) ఒకటిని సూచిస్తుంది. ఇన్ Plural (ప్లూరల్) ఒకటి కంటే ఎక్కువ వస్తువులను సూచిస్తుంది. ఏకవచన కర్తతో ఏకవచన క్రియను, బహువచన కర్తతో బహువచన క్రియను ఉపయోగిస్తారు.

1. The boy is playing. (ది బాయ్ ఎస్ ప్లేయింగ్) ఆ బాలుడు ఆడుచున్నాడు.

2. The boys are playing. (ది బాయ్స్ ఆర్ ప్లేయింగ్) బాలురు ఆడుతున్నారు.

Both (బోత్), Either (ఐదర్), Neither (నైదర్) అనేవి రెండు వస్తువులు లేదా ఇద్దరు వ్యక్తులు ఉన్నప్పుడు వ్రయోగించబడతాయి. అందుకే వీటిని dual number (డ్యూయల్ నెంబర్) అనగా ద్వివచనమని అంటారు.

1. Both the students passed. (బోత్ ది స్టూడెంట్స్ పాస్డ్) ఇద్దరు విద్యార్థులూ పాసయ్యారు.

2. Either Rita or Sita has done it. (ఎయిధర్ రీటా ఆర్ సీత హీజ్ దం ఇట్) రీటా లేదా సీత ఈ పనిచేశారు.

3. Neither Anil nor Amit has come. (నైదర్ అనిల్ నార్ అమిత్ హజ్ కమ్) అనిల్ గాని, అమిత్ గాని రాలేదు.

1. (a) సామాన్యంగా ఏకవచన సంజ్ఞకు (యస్) "S చేర్చి బహువచనంగా మారుస్తారు.

boy	=	boys	stool	=	stools
girl	=	girls	paper	=	papers
pen	=	pens	book	=	books
bird	=	birds	rat	=	rats
cow	=	cows	thing	=	things

(b) -O,-S,-Sh, Ch, 'X' సామాన్యంగా ఏకవచన సంజ్ఞకు - es చేర్చి బహువచనం గా మారుస్తారు.

ఏకవచనం
(సింగ్యులర్
నంబర్)

బహువచనం
(ప్లూరల్ నంబర్)

class	=	classes	dish	=	dishes
glass	=	glass	rich	=	riches

grass	=	grasses	gas	=	gases
brush	=	brushes	bunch	=	bunches
branch	=	branches	mango	=	mangoes
porch	=	porches	match	=	matches
bush	=	bushes	tax	=	taxes
hero	=	heroes	box	=	boxes
cargo	=	cargoes	eco	=	echoes
church	=	churches			

పై నియమాలు (షరతుల) ఈ దిగువ మాటలకు వర్తించవు.

piano	=	pianos	canto	=	cantos
dynamo	=	dynamos	quarto	=	quartos
bomboo	=	bamboos			

(c) ఈ క్రింది మాటలను బహువచనంగా మార్చడానికి వాటి చివరి అక్షరం -Y కు బదులు -ies వ్రాయాలి.

baby	=	babies	pony	=	ponies
lady	=	ladies	story	=	stories
city	=	cities	fly	=	flies
cry	=	cries			

(d) (క) ఈ క్రింది మాతాను ఏకవచనము f, fe నుండి బహువచనముగా మార్చుటకు వాటి చివరి అక్షరమునాకు బదులుగా -V -es జతపరచవలెను.

thief	=	thieves	knife	=	knives
calf	=	calves	elf	=	elves
self	=	selves	shelf	=	shelves
life	=	lives	wolf	=	wolves
loaf	=	loaves	leaf	=	leaves
half	=	halves			

పై నియమం ఈ క్రింది మాటలకూ వర్తించదు .

chief	=	chiefs	serf	=	serfs
-------	---	--------	------	---	-------

roof	=	roofs	hoof	=	hoofs
gulf	=	gulfs	belief	=	beliefs
dwarf	=	dwarfs	cliff	=	cliffs
safe	=	safes	proof	=	proofs

(e) (ఇ) ఈ క్రింది మాటలను బహువచనంగా మార్చేటప్పుడు వాటి స్థితి మారుతుంది

foot	=	feet	mouse	=	mice
tooth	=	teeth	man	=	men
goose	=	geese	woman	=	women
louse	=	lice			

ఈ రెండు మాటలకు బహువచనాలు పైన చెప్పిన నియమాలకు తేడాగా ఉన్నాయి.

child	=	children	ox	=	oxen
-------	---	----------	----	---	------

2. (a) ఈ దిగువ మాటలకు అవే ఏకవచనాలు అవే బహువచనాలు .

deer	=	deer	sheep	=	sheep
fish	=	fish	swine	=	swine

పై విధంగా pair, dozen, score, gross, hundred, thousand, million, T⁵ dozen ఏకవచన, ప్రయోగం వస్తుంది.

two dozen mangoes.	dozens of mangoes
Several hundred men	hundreds of rupees
many thousand rupees.	thousands of rupees
five million people	millions of people
a billion star	billions of stars
several head of cattle	ten gross of cigarettes

(b) (బి) నెంబర్లు సంఖ్యలు. కాలము, దూరము తెలియజేయటానికి రెండు మాటలు (a) కలిపి వ్రాయబడతాయి.

a ten-rupee note	a two-engine plane	a twelve-inch ruler
a ten-minute run	a ten-metre piece	a two-hour business
a four-foot road	a ten-second pause	a six-mile Walk

(c) ఈ క్రింది మాటవర్ణములకు బహువచనములుండవు hope, charity, love, kindness, etc.

(d) ఈ క్రింది మాటలకు చివర చేరిస్తే వాటి అర్థాలే మారిపోతాయి.

copper	=	తామ్రము	coppers	=	చిల్లర డబ్బులు
wood	=	చెక్క	woods	=	అడవి
iron	=	ఇనుము	irons	=	సంకెళ్ళు
tin	=	టిన్	tins	=	డబ్బాలు

- I. Give the begger a few coppers. (గివ్ ద బెగ్గర్ ఏ ఫ్యూ కాపర్స్) అడుక్కునే వాడికి చిల్లర డబ్బులు వెయ్యి-ఇయ్యి.
- II. The thief was in irons. (ద థీఫ్ వాజ్ ఇన్ ఐరన్స్) దొంగకు సంకెళ్ళు వేశారు, దొంగ సంకెళ్ళలో ఉన్నాడు.
- III. How many tins are there? (హౌ మెనీ టిన్స్ ఆర్ దేర్) అక్కడ ఎన్ని సీనా రేకు డబ్బాలు ఉన్నాయి?
- IV. He lost his way in the woods. (హి లాస్ట్ హిజ్ వే ఇన్ ద ఉడ్స్) అడవిలో అతను దోవ తప్పాడు.

3. (a) కొన్ని మాటలను బహువచనాలుగానే ఉపయోగిస్తాము.

binoculars (బైనాక్యులర్స్)	Spectacles (స్పెక్టకిల్స్)	bellows (బెల్లోస్)	knickers (నికర్)
Scales (స్కేల్స్)	pants (ప్యాంట్స్)	shears (షియర్స్)	Pyjamas (పైజామా)
tongs (టాంగ్స్)	shorts (షార్ట్స్)	trousers (ట్రౌజర్స్)	

ఒక జంట a pair ఏ పెయిర్ ఆఫ్ అనే ఏకవచనంగా ప్రయోగించబడుతుంది.

- I. A pair of scissors is lying there. (ఏ పెయిర్ ఆఫ్ సిజర్స్ ఈజ్ లయింగ్ దేర్) ఒక కత్తెర (జంట) అక్కడ పడి ఉన్నది
- II. A pair of trousers is lost. (ఏ పెయిర్ ఆఫ్ ట్రౌజర్స్ ఈజ్ లాస్ట్) ఒక ప్యాంట్ పోయింది. కనిపించటంలేదు.

(b) S చివర అక్షరంగా చేరిస్తే బహువచనంగా మార్చబడే మారే మరి కొన్ని మాటలు.

annals (ఆనల్స్)	manners (మానర్స్)	amends (అమెండ్స్)	pairs (ఫీయి)
Archives (ఆర్కైవ్స్)	particulars (పర్టిక్యులర్స్)	arms (ఆమ్స్)	ashes (యాషెస్)
quarters (క్వార్టర్స్)	arrears (ఎరియర్స్)	regards (రిగార్డ్స్)	spirits (స్పిరిట్స్)

drugs (డ్రగ్స్)	tails (head or tails) (టేయిల్స్)	Earnings (ఎ ర్నింగ్స్)	troops (ట్రూప్స్)
goods(గూడ్స్)	Valuables (వ్యాల్యూబుల్స్)	looks (లుక్స్)	wages (వేజ్)

రెండవ

(c) ఈ దిగువ మాటలు బహువచనాలుగా అనిపించినప్పటికీ అవి ఏకవచనాలే.

News (న్యూస్)	It's a good news.
Civics (సివిక్స్)	Civics is an easy subject
Athens (ఏథెన్స్)	Athens is a beautiful city.
Wales (వేల్స్)	Wales is in England.

(d) Means అనే మాటకు ధనము అనే అర్థము కూడా ఉన్నది.

- I. His means are limited. (హిజ్ మీన్స్ ఆర్ లిమిటెడ్) అతనికి డబ్బు వగైరా తక్కువగా ఉన్నాయి.
- II. He is a man of means. (హి ఈజ్ ఎ మ్యాన్ ఆఫ్ మీన్స్) అతను డబ్బున్నవాడు.

(e) People అంటే బాహుళ్యం అనే అర్థం కలది.

- I. People of the world unite. (పీపుల్స్ ఆఫ్ ది వరల్డ్ యునైట్). ప్రపంచ ప్రజలారా ఐక్యం కండు.
- II. The People of India are religious. (ది పీపుల్ ఆఫ్ ఇండియా ఆర్ రెలిజియెస్) భారతీయులు మత పద్ధతులను పాటిస్తారు. (f) కొన్ని మాటలు ఏకవచనాలైనా బహువచనాలుగా వాడబడుచున్నాయి.

- I. Cattle are grazing in the field. (కాటిల్ ఆర్ గేజింగ్ ఇన్ ద ఫీల్డ్) జంతువులు మేస్తున్నాయి.
- II. There were present the gentry of the city. (దేర్ వర్ ప్రెజెంట్ ది జెంట్రీ ఆఫ్ ది సిటీ.) ఊరులో పెద్ద మనుషులు, ముఖ్యులు అక్కడకు వచ్చి వున్నారు.

(g) The rich, the poor, the helpless, and the needy అన్ మాటలు బహువచనాలుగా వాడబడతాయి. The rich should help the poor, the helpless and the needy (ద రిచ్ షుడ్ హెల్ప్ ద పూర్, ది హెల్ప్ లెస్ అండ్ ది నీడి)

(h) కొన్ని మాటలు ఏకవచనం నుంచి బహువచనముగా మారేటప్పుడు వాటి చివరి అక్షరము రెండు అయి **double** ఇ, య్స్ లు కలుస్తాయి.

- I. Quiz (క్విజ్) = quizzes
- II. bus (బస్) = busses (buses)
- III. కొన్ని మాటల యొక్క బహువచనాలను సంక్షిప్తం చేయబడుతున్నాయి.

pages = pp.
 lines = II
 manuscripts = MSS

(i) i అక్షరాలపై చుక్కపెట్టడం గురుంచుకోండి. అట్లాగే t అక్షరానికి అడ్డగీత పెట్టండి. మరి కొన్ని సంయుక్త పదాలకు S చివర చేరిస్తే అవి బహువచనాలు అవుతాయి.

I. Dot your i's and cross your t's,

II. Many Ph.D's, M.P's, M.L.A's were there.

III. ఈ దిగువ కు (Compound Nouns) బహువచనాలు వివిధంగా ఉన్నాయి. మొదటి వర్గంలో మొదటి మాట చివరి అక్షరంకు కలిపితే ఆ మాట బహువచనం అవుతుంది. రెండవ వర్గంలో రెండవ మాట చివరి అక్షరంగా చేరిస్తే అది బహువచనం అవుతుంది.

మొదటి వర్గం	రెండవ వర్గం	మొదటి వర్గం	రెండవ వర్గం
Passer-by	Passers-by	assistant doctor	assistant doctors
man-of-war	men-of-war	boy-friend	boy-friends
coat-of-arm	coats-of-arm	fountain-pen	fountain-pens
gentlemen-farmer	gentlemen-farmer	sit-in	sit-ins
man- Servent	men-Servant	grown-up	grown-ups
woman-doctor	women-doctor	mouth-ful	mouth-fuls
grant-in-aid	grants-in-aid	hand-ful	hand-fuls
mother-in-law	mothers-in-law		

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

1. ఈ క్రింది మాటలకు బహువచనాలు వ్రాయండి.

Brush, ass, book, lamp, grass, class, girl, boy, half, calf, baby, lady, story, pony, city, ox, child, woman, tooth, food, fool, self, knife, copper M.L.A., Ph.D., grant-in- aid, man-servant, sister-in-law, boy friend.

2. ఈ క్రింది మాటలను వాక్యములలో ప్రయోగించండి.

1. a hundred-rupee note

2. five dozen mangoes

3. a two-hour job

4. a ten-minute walk

5. a twelve-inch rule.

3. ఈ క్రింది ఖాళీలలో సరైన వాటిని పూరించండి

- (a) The news.....good. (is, are) (b) Mathematics..... a difficult sub
(are, is)
- (c) India.....a great nation. (d) The Hindus.....religious people
(are, is) is)
- (e) West Indies..... a name of the country. (is, are)
- (f) Cattle..... grazing in the field. (is, are)
- (g) The gentry of the town..... present. (was, were)
- (h) Alms..... given to the poor. (was, were)
- (i) Riches..... wings. (have, (j) He helped the....., (poor, pe
has)
- (k) Where.....my trousers. (is, (l) My spectacles.....been broken.
are) have).

Genitive (జెనిటివ్)

సంబంధిత

ఇంగ్లీషులో రెండు ప్రత్యేక పదాలు 'of() యొక్క "s. () అప ాస్ట్రఫీ యస్ ఉన్నాయి : వాటిని జెనిటివ్ అంటారు . ('s) అఫ్ అంటే యొక్క అపాస్ట్రఫీకి మరో పేరు ఇన్ వర్లెడ్ కామా (") అంటే తల్లక్రిందులుగా వ్రాయబడే కామా కొన్ని సందర్భాలలో అపాస్ట్రఫీ మాట చివర వస్తుంది .

ఈ క్రింద జెనెటివు ఇవ్వబడ్డాయి . వాటితో పాటు వాటిఅర్థలు ఇవ్వబడ్డాయి .

The boy's book	the book of the boy
The children's toys	toys of the children
Hari's application	application of Hari
My parent's consent	consent of my parent
My son's wife	wife of my son
Mr Salim's passport	passport of Mr. Salim
A women's college	college for women
A lion's tail	tail of the lion
The cat's paw	paw of the cat
The President's bodyguard	bodyguard of the President

'whose' (ఎవరి?) Whose book? (ఎవరి పుస్తకము?) The boy's book, (పిల్లవాని పుస్తకం) పిల్లల యొక్క పుస్తకము The Children's toys పిల్లల యొక్క బొమ్మలు.

కొందరి పేర్లు S, es ముగుస్తాయి

Socrates' wife	boys' college
Euripides' plays	for goodness' sake
Dickens' novels	for Jesus' sake
Burns' poems	horses' tail
girls' School	ass' ears

మరికొన్ని ఉదాహరణలు:-

Europe's future	a moment's thought
India's development	India's heroes
Delhi's electric supply	nature's law
the earth's interior	a stone's throw
the sun's sports	a month's leave
a day's Work	a foot's length
a week's time	the town's taxpayers

ఈ దిగువ సందర్భాలలో కూడా అపొస్ట్రోఫీని ఉపయోగిస్తారు.

within arm's reach	at wit's end
for finger's ends	a ship's crew
for mercy's sake	at arm's length
to heart's content	

ఈ దిగువ ఉదాహరణలను కూడా గమనించండి.

the brain's weight	science's influence
the mind's development	love's spirit
the nation's history	money's Worth
the body's needs	the country's population
the life's aim	

ఇక, ఈ క్రింది ఉదాహరణలను పరిశీలించండి :-

my son-in-law's house	the assembly of people's chairman
somebody-else's responsibility	an hour and a halves' walk
in a year or two's period	

వ్యక్తుల పేర్లకు అపొస్ట్రోఫీ - 's చేరిస్తే ఇలా :-

my aunt's	Birla Temple's
his uncle's	the barber's

St. Paul's

the grocer's

విషయాన్ని రెండు మాటలకన్న ఎక్కువ వర్ణిస్తున్నప్పుడు ఉండే తీరు :-

the Governor of Rajasthan's residence

the poet Ghalib's monument

President Reagan's House

ఒకే వాక్యంలో ఇద్దరి గురించి చెప్పేటప్పుడు ఈ విధంగా ఉంటుంది :-

Kalidas' and Ban's works

Premchand's and Jainendra's novels

ఎక్కడైతే అర్థం తేలికగా తెలుస్తుందో ఆ సందర్భాలలో అపొస్ట్రోఫీ వాడటం సరైనది . ఉదా :- **My friends mother**

(మై ఫ్రెండ్స్ మదర్) అంటే విషయం వెంటనే తెలుస్తుంది . అలా కాకుండా **the mother of my friend** (మదర్ ఆఫ్ మై ఫ్రెండ్) అంటే కొంత అసౌకర్యంగా ఉంటుంది .

షరా :- నిర్ణీత వస్తువుల విషయంలో అపొస్ట్రోఫీ ఉండకుండా ఉంటే శైలి బాగుంటుంది . ఉదా :- **The window of the house, (ద విండో ఆఫ్ ద హౌస్) house window (హౌస్ విండో)** అని వ్రాయకూడదు. **the headlights of the car, the title of the book, the people of the city, the hub of the wheel, the leg of the chair, a page of the book, a leaf of the tree, a product of West, the lid of the pot, the cover of the bed.**

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

1. **of** ఈ దిగువ వాక్యములలో అపొస్ట్రోఫీ 's వాడండి .

This is the book of Rahim. (This is Rahim's book)

The wife of my friend is ill.

He is the principal of the college for boys.

The tail of the lion is long.

He lives near the school of girls.

The farm of my friend is not very far.

The influence of science is known to all.

The development of his mind has stopped.

He has been to the house of his uncle.

Pronouns (ప్రానౌన్స్)

సర్వనామములు

నిర్వచనము:- సర్వనామమనగా సర్వనామములు మూడు రకములు అవే (Subjective) (సబ్జెక్టివ్) కర్తవాచకం, (Objective) (ఆబ్జెక్టివ్) కర్మవాచకం (Genitive) (జెనెటివ్) సంబంధ వాచకం వీటిలో మూడు రకములు ఉన్నాయి.

	1st person	2nd person	3rd person
(Subjective) కర్త వాచకం	I We	you	he/she/it/they
(Objective) కర్మవాచకం	me us	you	him/her/it/them
(Genitive) సంబంధ వాచకం	my our	your	his/her/hers/
	mine ours	yours	its/their/theirs

It కూడా సర్వనామమే.

(i) ను వసువులకు సంబంధించిన విషయాలలో ఉపయోగిస్తారు.

Give me my pen. I love it so much.

(ii) జంతువులను ప్రస్తావించేటప్పుడు కూడా it ను సర్వనామంగా ఉపయోగిస్తారు.

The cow is a useful animal. It gives us milk.

(iii) పిల్లలను ప్రస్తావించేటప్పుడు కూడా it ను సర్వ నామంగా వాడతారు.

I saw the child there. It was playing alone.

(iv) జరిగిన సంఘటనలను వర్ణించుటలో కూడా it ను సర్వ నామంగా ఉపయోగిస్తారు.

He was there at the time of theft. He knows it.

(v) రాబోయే వ్యక్తుల గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించేటప్పుడు కూడా it ను సర్వనామంగా వాడతారు.

1. It was he who did this.

2. It is I who saved him.

(vi) Impersonal Pronoun it ను Pronoun సర్వనామంగా కూడా వాడవచ్చు.

1. It was raining

2. It is fine.

3. It is three o'clock.

4. It is noon now.

Personal Pronoun ఇతర సర్వ నామములు - **I, me, we, us, you, he, him, she, her, they, them** పురుష వాచక సర్వనామములు.

I went there. He gave me a pen.

We are learning English. He gave us a book.

He is a gentleman. Everybody likes him

She has been a housewife. Her work is very good.

They come here daily. I offer them tea.

Possessive Pronoun సంబంధవచక సర్వనామము. **My/mine, our, ours, your/yours, his, her/hers, their/theirs**

Where is my book? It is mine.

Take your books. These books are yours.

This is our house. This is ours.

He stood at the door with the cap in his hands.

This is her coat. This coat is hers.

Their idea was liked. Theirs was an excellent idea.

Reflexive Pronoun ఆత్మవాచక సర్వనామము మాట చివరిలో **Self, సెల్ఫ్ Selves సెల్ఫ్స్** వచ్చేవే ఆత్మవాచక సర్వనామములు.

He could not come himself.

She always prides herself on her beauty.

We enjoyed ourselves well.

I stood for ten minutes looking at myself in the mirror.

They themselves are responsible.

You availed yourself of ten days leave.

Relative Pronoun సంబంధవాచక సర్వనామము **Who/whom/whose/which/that**

This is the boy whom you should know

The book which is lying on the table is mine.

This is the lady to whom you spoke.

The boy whose book is with me is my friend.

I would like to see the car that you bought last night.

Interrogative Pronoun ప్రశ్నార్థక సర్వనామము **wh** అనే అక్షరాలతో మొదలయ్యే

మాటలను ప్రశ్నార్థక సర్వనామము అంటారు .

What is your name?

Who is there'?

Which is your car?

Whose is this pen?

With whom did you stay?

Demonstrative Pronoun సంకేత వాచక సర్వనామము మరియు -

This/that/these/those లను సంకేత వాచక సర్వనామాలని అంటారు

Of all the books I like this is one.

That is my friend Vinay.

Those who work hard will Succeed.

These are my plants.

Each/every/all/much/more/most/little/less/few/several/enough/one/some/some

Each/all/every/universal అన్నిటికీ వర్తించే సర్వనామాలుగా చెప్పవచ్చు.

much/more/both వగైరాలను భావవాచక సర్వనామాలుగా అనవచ్చు. any/none nobody

వగైరాలను సకారాత్మక సర్వనామాలుగా పిలవవచ్చు. వీటి పద ప్రయోగాలు ఈ విధంగా ఉంటాయి.

Every boy was given an apple.

Each of the students did his work.

All the boys were present in the class.

Much money is wasted on useless things.

Give me some more milk.

Many men were hurt.

Most of the property was destroyed.

Few persons were present

Now I need less milk.

He is a man of few Words.

He had enough money.

Did I make several mistakes?

One should do one's duty...

Only some boys understood my meaning

Somebody shut the windows

Both the pens are good.

Did you buy any mangoes?

You are too lazy to read anything.

Gandhiji did more than anybody else.
Nobody has come yet.
None of the students has failed.
It is none of your business.

Exercise for Revision పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

ఈ క్రింది ఖాళీలలో సర్వనామాన్ని వ్రాయండి .

1. Rama is a good boy..... is liked by all.
2. Sita works hard.....will surely succeed.
3. Both Gopal and Govind are good friends...study together.
4. He is not careful about.....duty.
5. You must mind...own business.
6. .... should do ones duty.
7. The books are for you and.....
8. I have done.....job.
9. We enjoyed.....very much.
10. She saw a snake and jumped upon.....feet.
11. The horse fell down and broke.....leg.
12. He is taller than.....am.
13. You.....can best do it.
14. She..... is to blame.
15. That pen is.....
16. ....of the boys was given a prize,
17. The two friends quarreled with.....other.
18. They quarreled with.....another
19. I met Gangesh..... is my friend. –
20. Where is the book.....I bought yesterday?
21. This is the teacher.....all admire,
22. Take any book.....you like.

23. All is not gold...glitters.
  24. ...the gods love, die young.
  25. ...is there in the room?
  26. They...work hard will succeed.
  27. I don't like the people...are dishonest.
  28. I need some...money.
  29. ...did you meet?
  30. ...is knocking at the door?
  31. ...book is mine.
-

Contraction (కంట్రాక్షన్)

సంక్షిప్తం

మాటలను కుదించటం వల్ల చోటు మిగులుతుంది వాక్యపు పటుత్వం పెరుగుతుంది. వాక్యాలలో మూటలను సంక్షిప్తం చేయటంలో Affirmative ఆఫర్మేటివ్ (Q9S0soe) o అనుకూలం Negative నెగటివ్/వ్యతిరేకం గాను ఉంటాయి. ఈ దిగువ వాక్యాలలో ఈ విషయాన్ని గమనించవచ్చు

Affirmative	(అనుకూలం)	Negative (వ్యతిరేకం)	
I am	I'm (ఐయామ్)	I am not	I am n't (ఐమేన్ట్) I'm not(ఐయామ్ నాట్)
He is	He's (హి ఈజ్)	He is not	He isn't (హి ఈజ్ నాట్) He's not (హి ఈజ్ నాట్)
She is	She's (షి ఈజ్)	She is not	She's not (షి ఈజ్ నాట్) She isn't (షి ఈజ్ నాట్)
It is	It's (ఇట్ ఈజ్)	It is not	It isn't (ఇట్ ఈజ్ నాట్) It's not(ఇట్ ఈజ్ నాట్)
We are	We're (ఉయ్ ఆర్)	We are not	we aren't ఉయ్ ఆర్నాట్) we're not (ఉయ్ ఆర్ నాట్)
You are	You're (యు ఆర్)	You are not	you aren't (యు ఆర్నాట్) you're not (యు ఆర్ నాట్)
They are	They're (దే ఆర్)	They are not	They aren't (దే ఆర్నాట్) They're not (దే ఆర్ నాట్)

Note : aren't, am not, aren't i riht? (ఇలాంటివే ఇంకా కొన్ని మాటలు:-)

Has/Have/Had

I have	I've (ఐహావ్)	I have not	I've not(ఐహావ్ నాట్) I haven't (ఐహావ్ నాట్)
We have	We've (ఉయ్ హావ్)	We have not	We've not(ఉయ్ హావ్ నాట్)

			We haven't (ఉయ్ హే వెస్ట్)
You have	You've (యు హావ్)	You have not	You've not (యు హావ్ నాట్)
			You haven't (యు హే వెస్ట్)
They have	They've (దే హావ్)	They have not	They've not దే హావ్నాట్
			They haven't దేవ్ హే వెస్ట్
She has	She's (షి హాజ్)	She has not	She's not షి హాజ్ నాట్
			She hasn't షి హేసస్ట్
It has	It's (ఇట్ హాజ్)	It has not.	It's not ఇట్ హాజ్ నాట్
			It hasn't ఇట్ హేసస్ట్
We had	We'd (ఉయ్ హాడ్)	We had not	We'd not ఉయ్ హాడ్ నాట్
			We hadn't ఉయ్ హేటెస్ట్
They had	They'd (దే హాడ్)	They had not	They'd not (దేహాడ్ నాట్)
			They hadn't (దే హేటెస్ట్)
You had	You'd (యుహాడ్)	You had not	You'd not యు హాడ్ నాట్
			You hadn't (యు హేటెస్ట్)
He/She had	He/She'd (హయ్/షి హాడ్)	He/She had not	He/She hadn't (హి/షి దేహాడ్ నాట్ He/She'd not(హి/షి హేటెస్ట్)
It had	It'd ఇట్ హాడ్	It had not	It'd not (ఇట్ హాడ్ నాట్) It hadn't ఇట్ హేటెస్ట్)

Will/Would

I will	I'll ఐ విల్	I will not	I'll not (ఐ విల్ నాట్)
			I won't అయ్ వోస్ట్
I would	I'd ఐ ఉడ్	I would not	I'd not ఐ ఉడ్ నాట్
			I would't (అయ్ వుడస్ట్)

Note- I కి వచ్చినట్లే మిగతా సర్వనామాలకు కూడా will. would లు చేర్చ వచ్చు మరియు Has లకు ఒకే లాంటి సంక్షిప్త రూపం వస్తుంది

He is = He's; She has = She's

ఇదేమాదిరి had తరువాత would క్లుప్తంగా వస్తుంది.

I had = I'd; I would = I'd

ఈ దిగువ సహాయక క్రియలను (helping verb) పైన చెప్పిన విధంగా వ్రాయవచ్చు.

do not	don't(డోంట్)	need not	needn't (నీడ్స్)
does not	doesn't (డజ్స్)	shall not	shan't (షాన్ట్)
did not	didn't (డి డెస్ట్)	should not	shouldn't (షుడ్స్)
can not	can't(కాన్ట్)	ought not to	oughtn't to(ఆటెస్ట్ టు)
could not	couldn't(కుడేంట్)	dare not	Daren't(డేరెంట్ టు)
may not	mayn't (మేమేస్ట్)	used not	usedn't (యూజేడేంట్)
Must not	mustn't (మస్ట్ టెంట్)	did not use to	didn't use to (డి డెస్ట్ యూజ్ టు)

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

ఈ క్రింది వాక్యాలలో అపొస్ట్రోఫీ వాడండి .

ఉదాహరణ – (i) Am not I right? (Ain't I) (ii) He is not a good worker (he isn't

1. We are not sure of his work.
2. He does not work hard.
3. You are not so late.
4. Ramesh did not come
5. I have not seen him.
6. He cannot walk straight.
7. You have not been allowed.
8. Shiela may not do well.
9. She has not given me a pen.
10. Raman must not argue like
11. They had not done their work.
12. You need not worry.
13. It had not rained.
14. Karan dare not challenged me.
15. I will go tomorrow.
16. You ought not to disobey your parents
17. I will not go tomorrow.
18. They should not have gone there.
19. I do not like it all.
20. She may not come today

The Sentence (ద సెంటెన్సెస్) వాక్యాలు

మనం మాట్లాడేటప్పుడు, చదివేటప్పుడు, రాసేటప్పుడు వాక్యాలను ప్రయోగిస్తూ వుంటాం. ఈ వాక్యమనేది పూర్తి అర్థాన్నిచ్చే పదాల సముదాయం. అంతేగాకుండా యిందులో నిశ్చితమైన పదక్రమం కూడా ఉంటుంది.

He is reading a book.

అతడు పుస్తకం చదువుతున్నాడు

Come here.

దగ్గరకి రా,

What is your name?

నీ పేరేమిటి?

Today is Sunday

ఈ రోజు ఆదివారం

Stop writing.

రాయడం ఆపు.

Listen

విను

Thank you.

మీకు ధన్యవాదాలు

కొన్ని వాక్యాలలో కర్త లోపించినా కూడా స్పష్టంగా వుంటాయి. అనగా అది పూర్తి వాక్యమవుతుంది. ఏ వాక్యంలోనైనా కర్త, క్రియ వుండడం తప్పనిసరి. కొన్ని కొన్ని వాక్యాలలో ఒకటి కంటే, ఎక్కువగా కర్తలు, క్రియలు కూడా వుండవచ్చు. ఈ విధంగా వాక్యం పూర్తిగా సంపూర్ణ వాక్యమవుతుంది. వాక్యం భాషకి ప్రమాణం. వాక్యాలు నాలుగు రకాలుగా వుంటాయి.

1. **Statements** (స్టేట్ మెంట్స్) వివరణలు ఇవి సామాన్య విషయాలైనా కావచ్చు, లేదా దేనినుంచైనా భావాన్ని వ్యక్తీకరించేవి అయినా కావచ్చు.

(a) Ram is a boy.

(b) India is a great nation.

(c) He runs fast.

(d) I do not like him.

(e) He has no money

(f) Nobody was there.

ఈ వాక్యం ఒక విధమైన భావ వ్యక్తీకరణ అయినా వీటిని కూడా రెండు వర్గాలుగా విభజించవచ్చు.-

1. నాకారాత్మకం (affirmative - అఫిరమేటివ్) 2. నకారాత్మకం (negative - నెగేటివ్)
నకారాత్మక వాక్యాల్లో ఏ విషయాన్నైనా అంగీకరింపజెయ్యడం జరుగుతుంది. ఉదాహరణకి a, b

, C వాక్యాలు, నకారాత్మక వాక్యాలలో ఏ విషయమైనా తిరస్కరించినట్లుగా వుంటుంది d, e వాక్యాలలోలాగ.

2. Interrogative (ఇంట్రాగేటివ్) - ప్రశ్నావాచకం - ఈ వాక్యంలో ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది . అది కూడా

సకారాత్మకం , నకారాత్మకం అని రెండు రకాలున్నాయి .

(a) What's your name? (వాట్ ఈజ్ యువర్ నేమ్?)	నీ పేరేమిటి .
(b) Why are you late? (వై ఆర్యు లేట్)	నువ్వెందుకు లేటయ ?
(c) Are you in time? (ఆర్ యు ఇన్ టైమ్)	మీరు సమయానికి వ ?
(d) Is she not pretty? (ఈజ్ షి నాట్ ప్రెట్టి)	ఆమె అందంగా లేదా
(e) Have you not done your work? హేవ్ యూ నాట్ డన్ యువర్ వర్క్	మీరు మీ పని చెయ్యి ?
(f) Was he not present there? వాజ్ హి నాట్ ప్రెసెంట్ దేర్	అతడు అక్కడ హాజర కాలేదు

3. Imperative (ఇంపెరటివ్) ఆదేశాత్మకం ఈ వాక్యాలలో ఆజ్ఞ , ప్రార్థన , నివేదన , నిర్దేశం మొదలైన భావాలు వుంటాయి . వీటిలో కూడా సకారాత్మకం , నకారాత్మకం వున్నాయి .

a) Bring the book.(బ్రింగ్ ది బుక్)	పుస్తకం తీసుకురా,
(b) Get yourself ready. (గెట్ యువర్ సెల్ఫ్ రెడీ)	సిద్ధంగా వుండు
(c) Please do me a favour. (ప్లీజ్ డూ మీ ఎఫేవర్)	మీరు నాకు ఒక ఉపకారం చెయ్యండి
d) Don't make a noise. (డోంట్ మేక్ నాయిస్)	శబ్దం చెయ్యద్దు
(e) Be silent. (బీ సైలెంట్)	నిశబ్దంగా వుండండి .
(f) Don't tread on the grass. (డోంట్ ట్రేడ్ ఆన్ ద గ్రాస్)	గడ్డి మీద నడవకండి .

4. Exclamatory (ఎక్స్క్లమేటరీ) ఆశ్చర్యార్థకం ఈ వాక్యంలో ఆశ్చర్యానందాలు , విషాద భావాలు మిళితమై వుంటాయి .

(a) How beautiful! (హౌ బ్యూటిఫుల్)	ఎంత అందంగా వుంది .

(b) What a surprise! (వాట్ ఆ సర్ప్రైజ్)

ఎంత ఆశ్చర్యం . .

(c) Oh! how tragic!(ఓహ్ ! హౌ ట్రాజిక్)

ఓహో ఎంత విషాదం .

(d) Alas! he is dead! (అలాస్ హి ఈజ్ డేడ్)

పాపం అతడు చనిపోయాడు .

Points to Remember

జ్ఞాపకముంచుకోవలసిన అంశాలు

1. అన్ని వాక్యాల చివర ఏదో ఒక విరామ చిహ్నం తప్పకుండా వుంటుంది . వాక్యము యొక్క స్వభావము విధానమును బట్టి యిక్కడ పూర్ణ బిందువు (.) ప్రశ్నార్థకం (?) లేదా ఆశ్చర్యార్థక చిహ్నం (!) వుంటాయి .
2. ఆశ్చర్యార్థక వాక్యం ప్రశ్నార్థక పదాలతో కూడా ప్రారంభం అవుతాయి . దానిని ప్రశ్నార్థక వాక్యంగా అర్థ చేసుకోకూడదు .

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

ఈ దిగువ నీయబడిన వాక్యాలకు సందర్భానుసారముగా విరామ చిహ్నములను పెట్టండి.

1. What a shame
2. Let me go
3. How nice of you
4. Where is my pen
5. I see a bird flying
6. Don't cry like this
7. How beautiful it looks
8. Where do you come from
9. Run fast
10. write your name here
11. O that I was present the
12. Please : do me a favour
13. who has done it
14. May I come in
15. How sad
16. If I were the king
17. Get me a glass of water
18. What a shameless person
19. Is it yours
20. None but you can save
21. Who is the person in the room.

Negative Sentences (నెగెటివ్ సెంటెన్సెస్)

నకారాత్మక వాక్యములు

నకారాత్మక వాక్యములలో నాట్ కాదు/కూడదు ఉపయోగిస్తారు . **can , do, did, is, am, are** మొదలైన సహాయక క్రియలతో - **not** జతపరిస్తే/కలిపితే ఆ వాక్యపు అర్థము తల్లక్రిందులౌతుంది . క్రియలను ముఖ్యక్రియలతో పాటు ఉపయోగిస్తే నకారాత్మక వాక్యము అవుతుంది . ఇవి 24 పాస్ట్ టెన్స్ , వర్తమానకాలం , పాస్ట్ టెన్స్ భూతకాలం .

Present tense	Past tense	Present tense	past tense
		can	could
is, am, are	Was, were	may	might
has, have	had	must	-
do, does	did	need	-
		will	would
		shall	should
		ought	-
		dare	-
		used to	-

పై సహాయక క్రియలతో పాటు **'not'** జేర్చటం ద్వారా నకారాత్మక వాక్యాలను నిర్మిస్తాము, వ్రాస్తాము.

1. బస్ ఇప్పుడే రావటం లేదు   The bus is not coming now. (ద బస్ ఈజ్ నాట్ కమింగ్ నౌ .)
2. మీరు ఇక్కడ ఉండటం కుదరదు .   You can't stay here. (యు కాన్ట్ స్టే హియర్)
3. నువ్వు నాకు తెలియదు   I don't know you (ఐ డొన్ట్ నో యు)
4. ఆవిడ ఇవ్వాళ వెళ్ళటానికి వీలులేదు.   She can't go today. (షి కాంట్ గో టు డే.)
5. అతను ఉత్తరం వ్రాయటం లేదు.   He is not writing a letter. (హిస్ ఈజ్ నాట్ రైటింగ్ ఎ లెటర్)
6. వాళ్ళు సరైన స్నేహితులు కాదు.   They are not good friends. (దే ఆర్ నాట్ గుడ్ ఫ్రెండ్స్)
7. ఈ రోజు ఆదివారం కాదు.   Today is not Sunday (టుడే ఇస్ నాట్ సండే)

8. పుస్తకం బల్ల మీద లేదు. The book is not on the table.(ది బుక్ ఇస్ నాట్ ఆన్ ద టేబుల్)
9. ఈ లెక్కనాకు రాదు. I cannot do this sum. (ఐ కాన్ట్ డు దిస్ సమ్)
- 10.డాక్టర్ ఇప్పుడు రాలేదు. The doctor can not come now.(ద డాక్టర్ కేనాట్ కమ్ నౌ)
- 11.సురేష్ ఢిల్లీలో లేడు. Suresh was not in Delhi.(సురేష్ వాజ్ నాట్ ఇన్ ఢిల్లీ)
- 12.ఈ ప్రశ్నాపత్రం కష్టమైనది కాదు This exercises is not difficult.(దిస్ ఎక్సర్సైజ్ ఈజ్ నాట్ డిఫికల్ట్)
- 13.నిన్న సోమవారం కాదు Yesterday was not Monday. (ఎస్టరే వాజ్ నాట్ మండే)
- 14.గోడ మీద పడటమే లేదు. There was not picture on the wall. (దేర్ వాజ్ నాట్ పిక్చర్ ఆన్ ద వాల్)
- 15.కొత్త మాటలు మరీ ఎక్కువ లేవు. There were no many new words(దే వర్ నో మేని వర్డ్స్)
- 16.వాళ్ళు మన కోసం ఆగరు. They will not wait for us.(దే విల్ నాట్ వెయిట్ ఫర్ అజ్)
- 17.నేను బస్సులో వెళ్ళను/ వెళ్ళబోవటంలేదు I shall not go by bus.(ఐ షల్ నాట్ గో బై bus)
- 18.అతను నీకు డబ్బు అప్పుగా ఇవ్వడు He will not lend you money. ఐ హి విల్ నాట్ లేండ్ యు మనీ)
- 19.అతను ఈ విషయాన్ని అపార్థం చేసుకోలేదు. He will not take ill of it(హి విల్ నాట్ టేక్ ఇల్ అఫ్ ఇట్.)
- 20.వాళ్ళు ఎక్స్టిబిషన్ కు వెళ్ళలేదు. They didn't go to the fair. (దే డిడ్ నాట్ గో టు ద ఫేర్)
- 21.నిన్న నువ్వు రాలేదు. You didn't come yesterday(యు డిడ్ నాట్ కమ్ ఎస్టరే)
- 22.నేను టీ త్రాగను I don't take tea. (ఐడోంట్ టేక్/సిప్ టీ)
- 23.ఆడపిల్లలను ఏడిపించకు. Don't tease the girls. (డోంట్ టీజ్ గర్ల్స్)
- 24.నాకు ఆరోగ్యం సరిగ్గాలేదు. I'm not well. (మై హెల్త్ ఈజ్ నాట్ గుడ్)
- 25.ఆమె కష్టపడి పనిచేయదు. She's not working hard. (షి ఈజ్ నాట్ వర్కింగ్ హార్డ్)
- 26.నేను రాదల్చుకోలేదు. I don't intend to come.(ఐ డోంట్ ఇంటేండ్ టు కమ్)
- 27.వాళ్ళు ఆకలితో లేరు They were not hungry.(దే వర్ నాట్ హంగ్రి)
- 28.ఆవిడ/ఆమెకు మంచి దుస్తులు/బట్టలు లేవు. She hasn't a good dress. (షి హాజ్ నాట్ ఎ గుడ్ డెస్)
- 29.నాకు అన్నయ్య లేడు. I don't have an elder brother. (ఐ డునాట్ హావె అన్ ఎల్డర్ బ్రదర్.)
- 30.మాకు పెంపుడు కుక్క ఉండేది కాదు. We didn't have a pet dog(ఉయ్ డింట్ హావ్ ఆ పెట్ డాగ్.)
- 31.ఇప్పుడు ఆవిడ/ఆమె ఇక్కడ పని చేయడం లేదు. Now she doesn't work here (నౌ షి డజెస్ట్ వర్క్ హియర్.)

32. అతను/ఆయన నాకు తెలియదు.	I don't know him. (ఐ డోన్స్ నో him)
33. ఇప్పుడు నువ్వు వెళ్ళటానికి వీలులేదు.	You may not leave now(యు మే నాట్ లీవ్ నౌ)
34. నాకు ఈదటం చేతకాదు.	I don't know how to swim.(ఐ డోంట్ నో హౌ టు స్విమ్)
35. వాళ్ళకి నువ్వు చెప్పకుండా ఉండాల్సింది.	You ought not to tell them. (యు నాట్ టు టెల్ దెమ్)
36. ఇక్కడ రావడానికి అతనికి ధైర్యం లేదు	He darent to come here (హి డేర్. నాట్ టు కమ్ హియర్)
37. నువ్వు షేక్స్పియర్ రచనలను చదవలేదు.	You haven't read Shakespeare. (యు డిడ్నాట్ రీడ్ షేక్స్పియర్)
38. నీ దగ్గర ఎక్కువ డబ్బు లేదు కదా?	you don't have a lot of money, have you? (యు డోంట్ హావ్ ఎ లాట్ ఆఫ్ మనీ)
39. నేను నిజం చెప్పటం లేదా ?	I am not speaking the truth, am I? (ఐయామ్ నాట్ స్పీకింగ్ ద ట్రూత్ యూమ్ ఐ)
40. నువ్వు ఇంకా భోజనం చెయ్యలేదా?	Haven't you taken your food yet? (హావెస్ట్ యు టేక్ యువర్ ఫుడ్ ఎట్)
41. అతను ఇక్కడకు రాడని నా గట్టి నమ్మకము.	I'm dead Sure he won't come. (ఐయామ్ డెడ్ షూర్ హి వొంట్ కమ్)
42. నీ తల్లిదండ్రులను ఎదిరించకుండా ఉండాల్సింది.	You ought not to disobey your parents. (యు ఆల్టూట్టు డిస్ఓబే యువర్ పేరెంట్స్)
43. ఇక నువ్వు ఇప్పుడు వెళ్ళకూడదు	Now, you shouldn't go(నౌ యు షుడ్నెట్ గో)
44. దేశాలు ఒక్క/ఒకే రోజులో తయారవదు.	Nations arent built in a day. (నేషన్స్ ఆర్ నాట్ బిల్ట్ ఇన్ ఎ డే)
45. నువ్వు అక్కడకు వెళ్ళవలసిన అవసరంలేదు.	You need not go there.(యు నీడ్ నాట్ గో దేర్)
46. అతనికి డబ్బు అవసరంలేదు.	He does not need money. (హి డజెస్ట్ నీడ్ ద మనీ)
47. నువ్వు ఆ పని చేయకుండా ఉండాల్సింది.	You should not have done it.(యు షుడ్ నాట్ హావ్ డన్ ట్)

Points to Remember

గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు

1- ఇంగ్లీషు భాషలో కొన్ని పదాలను కుదిస్తారు. ఉదా:- I am, I'm (ఐమ్), I do not, I don't (ఐడోన్ట్); you have not, you haven't (యు హావెస్ట్); I will not, I won't (ఐవోన్ట్) గా చెలామణి అవుతుంది.

2- ప్రశ్నార్థక వాక్యాలలో am not, uses aren't (అరెన్ట్) చెలామణి అవుతుంది.

3. Is మరియు has ల కుదించిన రూపాలు ఒకేలాగ ఉంటాయి, ఈజ్-He is = He's He has = He's had మరియు would ఐహాడ్ -I had =I'd; I would=I'd ఐవుడ్ గా మార్పు చెందుతాయి.

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

1. He is a good boy,
2. He lived many years in India.
3. He is tall to his age,
4. They are reading together.
5. I am ready to go.
6. He was on leave.
7. He's come by bus.
8. You're a bad boy,
9. He had done his work.
10. Jyoti was present in the class. it.
11. You must go now.
12. Rakesh should finish his work.
13. He made many imistakes, -
14. I would oblige you.
15. He can lend you a book.
16. We live to eat.
17. He is making a fool of you.
18. Ashok laughs loudly,
19. Show me your teeth.
20. The sun has risen.

Question Form (క్వశ్చన్ ఫాం)

(ప్రశ్నార్థక వాక్యం)

స్వీకారాత్మవాక్యాలను (affirmative) (ఎఫర్మేటివ్ సెంటెన్సెస్) ప్రశ్నార్థక రూపం (question form) లోకి అప్పడప్పడు మార్చవలసి వస్తుంది. స్వీకారాత్మక రూపం పెద్దగా ఉంటే ప్రశ్నార్థక వాక్యం క్లుప్తంగా ఉంటుంది. ప్రశ్నా వాచక వాక్యాలు ఐదురకాలు.

1. Yes-no type యస్ నో టైప్/అవుని కాదు అని చెప్పేవి.
2. W-group డబ్ల్యూ గ్రూప్ డబ్ల్యూ వర్గము/శాఖ.
3. Alternative type ఆల్టర్నేటివ్ టైపు/ప్రత్యామ్నాయ రకం
4. Tag-type టైప్ టాగ్ లాంటి.
5. Declarative type డిక్లరేటివ్ టైప్, ప్రకటనాత్మక రకము/వర్గము/శాఖ.

ప్రశ్న వేయు అతను ప్రశ్న ద్వారా తన సందేహాన్ని తీర్చుకుంటాడు. అట్లాగే కొత్త విషయాలను తెలుసుకుంటాడు. ప్రశ్నా వాక్యం ద్వారా చదువరుల/ఇతరుల దృష్టిని ఆవిషయం వైపు మళ్ళించవచ్చు.

I would like a cup of tea. కప్పటి కావాలి. (ఐ ఉడ్ లైక్ ఎ కప్ ఆఫ్ టీ) మరొక ఉదాహరణ:-

What on earth are you doing? నువ్వేం చేస్తున్నావు? (వాట్ ఆన్ ఎర్త్ ఆర్ యు డూయింగ్)

షరా;- అనేది కఠినాత్మకపు ప్రయోగంగాను/మెత్తని తిట్టుగాను అర్థం చేసుకోవాలి.

1. Yes-no type- యస్ నో టైప్/అవును కాదు అని చెప్పేవాక్యాలు ఈ రకపు వాక్యాలలో సహాయక క్రియ (Helping verb) వాక్యము మొదలులోని మాట. వీటికి జవాబు అవును యస్, లేకపోతే ఆర్, కాదు నో.

1. Is he writing a letter? అతను ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాడా?
(ఈజ్ హి రైటింగ్ ఎ లెటర్)
2. Has the train left? ట్రయిన్ వెళ్ళి పోయిందా ?

- (హాజ్ ద టైన్ లెఫ్ట్?)
3. Was he defeated? అతను ఓడింప బడ్డాడా?
(వజ్ హి డిఫీటెడ్)
4. Did he come? అతను వచ్చాడా?
(డిడ్ హి కం?)
5. Will you wait for me? నాకోసం నువ్వు ఆగుతావా/ఉంటావా?
(విల్ యు వెయిట్ ఫర్ మి?)
6. May I come in? నేను లోపలికి రావచ్చునా?
(మే ఐ కమిన్)
7. Should I go? నేను వెళ్ళాలా?
(షుడ్ ఐ గో)
8. Are they coming? వాళ్ళు వస్తున్నారా?
(ఆర్ దే కమింగ్?)
9. Is it raining? వానపడుతోందా?
(ఈజ్ ఇట్ రైనింగ్)
10. Do you like the pen? కలం నీకు నచ్చిందా?
(డూ యు లైక్ ద పెన్?)
11. Does he come daily? అతను ప్రతి రోజూ వస్తాడా
(డజ్ హి కం డైలీ?)

Yes-no యస్, నో లలో **positive** పాజిటివ్ అవును **negative** నెగెటివ్ కాదు స్పూరిస్తాయి. ఈ దిగువ ఉదాహరణలు పరిశీలించండి:-

Question- Did anyone call yesterday? (డిడ్ ఎనీ ఎన్ కాల్ ఎస్టర్డే)

నిన్న ఎవరైనా వచ్చారా?

Answer- Yes, someone called yesterday. (యస్ సమ్ వన్ కాల్స్ ఎస్టర్డే)

అవును నిన్న వచ్చారు.

Question- Has the train left? (హాస్ ద టైన్ లెఫ్ట్?)

రైలు బండి స్టేషను వదిలి వెళ్ళింది.

Answer- Yes, the train has left.

Question- Do you live somewhere near Ajmerigate? నువ్వు ఆజ్మేరి గేటు

దగ్గర ఉంటావా?

(డూ యు లివ్ సంచేర్ నియర్ ఆజ్మేరి గేట్)

Answer- Yes, I live Somewhere near there. (యస్ ఐ లివ్ సమ్ వేర్ నియర్ దేర్)

అవును నేను ఆప్రాంతంలోనే ఉంటాను.

ఇప్పుడు ఈ ప్రశ్నలు చూడండి. ఇందులో లేదనే జవాబు వస్తుంది. ఇది వ్యతిరేక ప్రశ్నలు.

Question-Can't you help me? (కాంట్ యు హెల్ప్ మీ) నువ్వు నాకు సహాయం చెయ్యలేవా?

Answer-No, I can't. (నో, కాంట్) నీకు నేను సహాయం చెయ్యలేను.

Question-Don't you believe me? (డోస్ట్ యూ బిలీవ్ మీ?) నన్ను నువ్వు నమ్మావా?

Answer-No, I don't believe you. (నో ఐడోస్ట్ బిలీవ్ యు) లేదు నిన్ను నేను నమ్మను.

2. Wh-group- డబ్ల్యు గ్రూప్, డబ్ల్యూ వర్గము ఈ వర్గములో ఈ మాటలు ఉన్నాయి హు, (ఎవరు,) విచ్, (ఎవరి యొక్క) హలాజ్ (ఎవరి యొక్క) వెన్ (ఎప్పుడు) హౌ (ఎట్లా ఏవిధంగా) హూమ్ (ఎవరి,) వేర్ (ఎక్కడ) వై (ఎందుకు) **Wh** -

Who/which/what/whose/when/how/whom/where/why

1. Who opened my letter? (హు ఓపెన్డ్ మై లెటర్)	ఉత్తరాన్ని ఎవరు తెరిచి చదివారు?
2. Who is coming? (హు ఇజ్ కమింగ్?)	ఎవరు వస్తున్నారు?
3. Which books do you like? (వుచ్ బుక్స్ డుయులైక్?)	నీకు ఏ ఏ పుస్తకాలు ఇష్టం?
4. What's your opinion? (వాట్ ఈజ్ యుపిన్ ఓపీనియన్?)	నీ అభిప్రాయమేమిటి?
5. When will you return ? (వెన్ విల్ యూ రిటన్?)	నువ్వు తిరిగి ఎప్పుడు వస్తావు?
6. Where shall I stay there? (వేర్ షల్ ఐస్టే దేర్?)	నేను ఎక్కడ ఉండాలి?
7. Why are they always late? (వై ఆర్డే ఆల్వేస్ లెట్?)	వాళ్ళు ఆలస్యంగా వస్తారెందుకని?
8. Whom did you stay with? (హూమ్ డిడ్ యు స్టేవిత్?)	నువ్వు ఎవరింట్లో ఉన్నావు/నువ్వు ఎవరితో ఉన్నావు?
9. How did you mend it (హౌ డిడ్ యు మెండిట్?)	నువ్వు దాన్ని/ఆవస్తువుని ఎలా సరిచేశావు?
10. How much do you want? హౌ మచ్ డుయు వాంట్?)	నీకెంత కావాలి?
11. Who is there? (హూ ఈజ్ దేర్?)	ఎవరక్కడ?
12. Whom do you want? హూం డూ యూ వాంట్?)	నీకు ఎవరు కావాలి?(

ఇదే ప్రశ్నలు (question word) ముందుగ వస్తాయి. తరువాత క్రియాపదం వస్తుంది. ఇక్కడ
When will you return ? మాటలు మొదటిగా ప్రశ్నార్థక శబ్దం When క్రియ will తరువాత

కర్త ఆ తర్వాత క్రియాపదం వచ్చును.

What girls

do you like?

Which books

పురుష వాచక సర్వనామములు ఉపయోగించు సందర్భాలలో who/whom/whose ప్రయోగిస్తారు. కానీ What మరియు Which లతో వ్యక్తులనూ వస్తువులనూ కూడా సూచించవచ్చు.

అయితే (question word), ప్రస్తావనక శబ్ద Preposition ప్రిపోజిషన్ పూర్వ సర్గతో పాయింట్ పై నియమం వర్తించదు.

With whom do you live? ఎవ్వరితో పాటు ఉంటున్నావు. - Irregular (అనియత పద్ధతి)

Whom do you live with?- ఎవ్వరితో పాటు నువ్వు ఉంటున్నావు. - Regular (నియత పద్ధతి)

3. Alternative-type ఆల్టర్నేటివ్ టైప్ ప్రత్యామ్నాయపురకాలు. ఈ తరహా వాక్యాలలో అదా, ఇదా అనే ప్రశ్న ఎదురౌతుంది.

1. Would you like milk or coffee? నీకు పాలిష్టమా, కాఫీయా?
ఉడ్ యులైక్ మిల్క్ ఆర్ కాఫీ)
2. Which balloon do you choose, green, red, yellow or blue? ఈ బూరాలలో దేనిని ఎంపిక చేసావు/కావాలని అన్నావు. పచ్చ ఎరుపు, ఆకుపచ్చ, నీలిరంగు.
3. Shall we go by bus, taxi or train? మనం బస్సులో వెళ్లామా, రైలు లో వెళ్లామా?
(షల్ ఉయ్ గో బైబస్, టాక్సీ ఆర్ ట్రైన్ ?)
4. Which book do you choose, this or that or neither? నువ్వు ఈ పుస్తకాన్ని ఎంచుకోన్నావా, ఆ పుస్తకాన్ని ఎంచుకోన్నావా, అసలు పుస్తకమే వద్దని నిర్ణయించావా?
(విచ్ బుక్ డు యు చూజ్ దిస్ ఆర్ దట్ ఆర్ నైదర్?)
5. Are you coming or not? నువ్వు వస్తున్నావా లేదా?
(ఆర్యు కమింగ్ ఆర్ నాట్?)
6. Did India or Pakistan win the match? ఆటను ఇండియా గెల్చిందా పాకిస్తాన్ గెల్చిందా
(డిడ్ ఇండియా ఆర్ పాకిస్తాన్ విన్ ద మాచ్?)
7. Did you do it or your sister? ఈ పని నువ్వు చేసావా, నీ చెల్లెలు/అక్క చేసిందా?
(డిడ్ యూ డూ ఇట్ ఆర్ యువర్)

సిస్టర్?)

4. Tag-type -ట్యాగ్ టైపు/తోక లాంటి ప్రశ్నలు ఈ వాక్యాలలో అడిగిన విషయాన్నే మరో విధంగా వాక్యపు చివరిభాగంలో అంటారు.

1. The train has already gone, రైలు వెళ్ళింది గదా , అవునా కాదా?
hasn't it?
(ద ట్రైన్ వాజ్ ఆల్ రెడి గాన్, హాజ్స్ ట్రైన్ ఇట్?)
2. You aren't going to leave us, are you? నువ్వు మమ్మలి వదిలి వెళ్ళటం లేదు కదా, అవునా కాదా?
(యు ఆరెస్ట్ గోయింగ్ టు లీవ్ అజ్, ఆర్యు?)
3. I have met you before, నేను ఇంతకు ముందు మిమ్మల్ని నిన్ను కలిసాను గదా?
have not I? అవునా కాదా?
(ఐ హావ్ మెట్ యు బిఫోర్, హావ్ నాట్?)
4. He knows you, doesn't he? అతనికి నువ్వు తెలుసు, అవునా కాదా?
(హి నోస్ యు, డజ్ నట్?)
5. He likes the girl, doesn't he? అతనికి ఆ అమ్మాయి అంటే ఇష్టం. అవునా, కాదా?
he?
(హి లైక్స్ ద గిల్, డజ్ నట్?)
6. He didn't live long here, అతను/ఆయన ఇక్కడ ఎక్కువ కాలం/ఎన్నోరోజులు
did he? ఉండలేదు, అవునా, కాదా?
(హి డిడెంట్ లివ్ లాంగ్ హియర్, డిడ్ హి?)

5. Declarative-type డిక్లరేటివ్ టైపు ప్రకటనాత్మకపు ప్రశ్నార్థపు/వాక్యము.

1. You have got the tickets? నీ దగ్గర టికెట్లు ఉన్నాయా?
(హావ్ యుగాట్ ది టికెట్స్?)
2. You have told him in clear terms? అతనికి అర్థమయేటట్లు చెబుతా
(యు హావ్ టోల్డ్ హిమ్ ఇన్ క్లియర్ టర్మ్స్?)
టర్మ్స్?)
3. She would be already there, I ఈ పాటికి ఆవిడక్కడ ఉంటుందని నేను
suppose? అనుకోవచ్చా?
(షి ఉడ్ బీ ఆల్రెడి దేర్, ఐ సపోజ్?)
4. There is something to eat? తినటానికి ఏదైనా ఉందా?
(దేర్ ఈజ్ సమ్ థింగ్ టు ఈట్?)
5. You didn't complete the answer. నువ్వు జవాబును పూర్తిగా వ్రాయలేదా?
(యు డిడెంట్ కంప్లెట్ ద ఆన్సర్?)
6. You realize your mistake now? నీ తప్పును ఇప్పుడైనా తెలుసుకున్నావా?

- (యు రిలైజ్ యువర్ మిస్టిక్ నా?)
7. You will not leave me in the lurch'?
(యువిల్ నాట్ లీవ్ మీ ఇన్ ద లర్చ్?) నన్ను ఇబ్బందులలో/నట్టెట వదిలేసి వెళ్ళవు కదా?
8. I have told you the secret?
(ఐ హావ్ టోల్డ్ యూ ద సీకెట్?) నీకు రహస్యం చెప్పనా?
9. You drink sometimes?
(యు డ్రింక్ సంతైమ్స్?) నువ్వు అప్పుడప్పుడు మద్యము సేవిస్తున్నావా?
10. She wants my help?
(షి వాన్స్ మై హెల్ప్?) ఆవిడకు నా సహాయం అడుగుతోందా/కావాలా?
11. You are all ready now to fire?
(యు ఆర్ రెడీ టు ఫైర్) మీరందరూ మీమీ తుపాకులు పేల్చటానికి సిద్ధమేనా?

Points to Remember

గమనించవలసిన విషయాలు

1. టాగ్ వాక్యాలలో కర్త, సర్వనామాలు పరిస్థిని బట్టి రెండు సార్లు వస్తాయి. I have't met you, have I, నిజానికి టాక్ వాక్యం రెండు వాక్యాలు సముదాయం.

I am not willing to go, am I? I am not willing to go ఐయామ్, నాట్ విల్లింగ్ టు గో అనేది ఒక వాక్యం. తర్వాత వచ్చే ప్రశ్నార్థకము am I యామ్ ఐ అనేది రెండవ వాక్యం.

ఈ రెండింటినీ కలపటం వల్ల అది టాగ్ వాక్యం అయింది.

He is not going, is he?

1

2

3. who whom/whose అనే పదాలను వ్యక్తులను సంబంధించే ఉపయోగించబడతాయి. Which,what అలాగే మరియు నిర్ణీత విషయాలకు కొన్ని సందర్భాలలో జంతువులకు ఉపయోగిస్తారు.

4. Where (ఎక్కడ) అనేది స్థానం/చోటును తెలియజేస్తుంది.when (ఎప్పుడు) అనేవి కాలాన్ని/సమయాన్ని చెబుతుంది.how (ఎలా) అనేది పద్ధతిని తెల్పుతుంది, why (ఎందుకు) అనేది కారణం తెలియజేస్తుంది.

ఉదాహరణలను పరిశీలిద్దాం:-

Where did you see him?

I saw him (where?) at the place he was sleeping (place).

When did you see him?

I saw him (when?) at noon (*time*).

How did you see him?

I saw him (how) by going there (*manner*).

Why did you see him?

Because I wanted (why) to meet him (*reason*).

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

I. ఈ క్రింది వాక్యములను ప్రస్థార్థక ప్రస్థానూచక వాక్యములుగా మార్చండి.

1. The bus is coming. 2. She must leave now. 3. He can do this exercise. 4. The students are writing in their copy books. 5. They are sisters, 6. They both are brothers. 7. I can see you in the evening. 8. Suresh and Shyam both are absent from the class. 9. There was a map on the wall. 10. There were two men on the road. 11. They will wait for us outside. 12. He will go by plane tomorrow. 13. He will feel much better now. 14. He has to go to office. 15. Rita had to leave at noon. 16. You will come back. 17. It is raining there.

II. ఈ క్రింది మాటలను మీ సొంత వాక్యాలలో వ్రాయండి.

Where/when/who/whom/whose/why I what and how.

ఉదాహరణ: how-How are you?

III. ఈ క్రింది వాక్యాలకు జవాబులిసూ క్రొత్త వాక్యాలను వ్రాయండి.

1. Has he come? 2. Are you ready to go? 3. Did you wait for Radha? 4. May I come in? 5. Are they coming in a bus? 6. Do you like Lucknow? 7. Did Gita call on me? 8. Do you come from Banaras? 9. Were you present when the chief guest came? 10. How is Meena now? 11. Will you be there when I call on you? 12. Will they help us in time? 13. Do you know his home address? 14. Is it right not to disclose this to him? 15. Oughtnot he obey his parents? 16. Would Vimla come? 17. Is not Vinod dirty 18. Aren't we right?

IV. ఈ వాక్యాన్ని ఎన్ని విధాలుగా వ్రాయవచ్చునో తెల్పుతున్నాము.

ప్రతి వాక్యములలో - who/whom/what/when వాడండి.

They made him the king last year.

Who made him the king last year?

Whom did they make the king last year?

What did they make him last year?

When did they make him the king?

The public elected him president then.

They presented him a medal last year. -

They will construct a school building for the students next year.

Girish gave her sister a beautiful sari on Diwali.

I shall visit the Taj with you next month.

Imperative Sentences (ఇంపరేటివ్ సెంటెన్సెస్)

ఆదేశాత్మక వాక్యములు

ఆజ్ఞాపించు , నిర్దేశించు , విజ్ఞప్తిచేయుట , కోరుట (నివేదన చేయుట)లు గల వాక్యములని ఆదేశాత్మక క్రియలు అంటారు. ఇవి ముఖ్యంగా ఐదు రకములు.

1. (ఎవరికీ నిర్దేశించని ప్రత్యేకంగా ఆదేశాలు) (Commands without subjects)
2. (ప్రత్యేక వ్యక్తికి అదేశమిచ్చుట) (Commands with Subject)
3. లెట్ (Let) (సూచిస్తున్న ఆదేశము/ఆజ్ఞా) (Command with Let)
4. (నకారాత్మక/వ్యతిరేక ఆదేశాలు) (Negative commands) and
5. (సచ్చెప్పే/కోరే ఆదేశాలు/ఆజ్ఞలు) (Persuasive Commands)

1. ఎవరికీ నిర్దేశించని ప్రత్యేక ఆదేశాలు (Command without subject)

ఇటువంటి వాక్యములలో కర్త ఉండదు ఉన్నాడని అనుకోవాలి. కర్మవాచకము (passive voice) ఉండదు. అట్లాగే సహాయక/ఉపక్రియలుకూడా ఉండవు.(modal) - can, will, shall, could should, would అనే మాటలకూ ఉపయోగింపబడవు.

Go now.

ఇప్పుడు పో/వెళ్ళువద్దతిగా

Be reasonable.

న్యాయంగా చెప్పు .

Come here.

ఇక్కడకు రా

Open the window

కిటికీ తెరు .

పై వాక్యాలనే విజ్ఞాపన పూర్వకంగా చెప్పవచ్చు.

Please go now. (ప్లీజ్ గోనా)

దయచేసి ఇప్పుడు వెళ్ళండి

Be reasonable, please. (బీ రిజనబుల్ , ప్లీజ్)

దయచేసి న్యాయంగా/సజావుగా ప్రవర్తించండి

Please, come here. (ప్లేజ్ కం హియర్) దయచేసి ఇక్కడకు రండి .

Open the window, please.(ఓపెన్ ది విండో ప్లీజ్) దయచేసి కిటికీ తెరవండి

ఈ పై వాక్యాలలోని విషయాలను ఇంకా మర్యాదగా చెప్పాల్సివస్తే అది ఈ విధంగా ఉంటాయి .

Will you please go now? (విల్ యు ప్లీజ్ గో నౌ) నువ్వు/మీరు దయచేసి వెళ్ళండి.

Will you be reasonable please? (విల్ యు బీ రేజనబుల్ ప్లీజ్) మీరు/నువ్వు పద్ధతిగా/న్యాయంగాఉంటారా?

I would Wonder whether you would mind coming here? (ఐ ఉడ్ వండర్ వెదర్ యు ఉడ్ మైండ్ కమింగ్ హియర్) నువ్వు/మీరు ఇక్కడకు రావడానికి ఏమైనా అభ్యంతరం ఉందా అని ఆలోచిస్తున్నాను.

Would you mind opening the window? (ఉడ్ యు మైండ్ ఓపెనింగ్ ద విండో) కిటికీ తెరవడానికి నీకు/మీకేమైనా అభ్యంతరమా?

2. కర్తలేని ఉనయుక్త వాక్యాలలో ద్వితీయ పురుష సర్వనామము (Commands with Subject) -You (యు/నువ్వు లేక మీరు) ప్రయోగిస్తారు. అయితే, కొన్ని కొన్ని పరిస్థితులలో ఆదేశాత్మక/ఆజ్ఞాపూర్వక

వాక్యాలే ఉంటాయి.

You be quiet. (యు బి క్వైట్) నిశ్శబ్దముగా ఉండు/మాట్లాడకు

You mind your own business. నీ పనేదో నువ్వు చూసుకో.

(యు/మైండ్ యువర్ ఓన్ బిజినెస్)

ఈ రెండు ఉదాహరణలను మర్యాద పూర్వక వాక్యాలగా వ్రాయవచ్చు.

You please be quiet. (యు ప్లీజ్ బీ క్వైట్) దయచి నిశ్శబ్దంగా ఉండు/దయచి మాట్లాడకు.

You please mind your own business. నీ/మీ పనేదో నువ్వు/మీరు చూసుకో/ చూసుకోండి (యు ప్లీజ్ మైండ్ యువర్ ఓన్ బిజినెస్)

తృతీయ పురుషుడు/లులకు సంబంధించిన ఆదేశాత్మక/ఆజ్ఞాపించు వాక్యములు ఈవిధంగా ఉంటాయి.

Somebody shut the door.(సామ్ బడి షట్ ద డోర్) ఎవరైనా తలుపు మూయండి/వేయండి

Everybody stand up(ఎవ్రిబడి స్టాండ్ప్)
Govind and Gita stand over there.
(గోవిందరావు అండ్ సీతా స్టాండ్ ఓవర్ దేర్)

అందరు నుంచోండి
గోవిందరావు, సీత అక్కడ నిల్చొం

3. (Let) తో పదంతో పాటు ఉత్తమ పురుష (Command with let) మరియు ప్రథమ పురుష
he/she/It

ఆదేశాలు : సర్వనామములతో వాక్యాలు చేయవచ్చు తప్ప మధ్యకు పురుష you కర్తగా
వాక్యాలు చేయలేము.

Let us work hard. (లెట్ అజ్ వర్క్ హార్డ్)	మనం కష్టపడి పనిచేద్దాం.
Let me have a look.(లెట్ మి హావ్ ఎ లుక్)	ఒకసారి నన్ను చూడనీ
Let each of them decide for himself (లెట్ ఈచ్ ఆఫ్ దెమ్ డిసైడ్ ఫర్ హిమ్ సెల్ఫ్)	ప్రతి వారు అతని కోసం నిర్ణయించబడ్డారు
Let us enjoy ourselves (లెట్ అజ్ ఎంజాయ్ అవర్సెల్వెస్)	మనం ఆనందిద్దాం.

4. నకారాత్మక ఆదేశాలు (Negative commands)

ఇక్కడ చెయ్యవద్దు don't (డోస్ట్) అని ప్రతి వాక్యములోని ఉంటుంది.

Don't open the door/Don't you open the door. (డోస్ట్ ఓపెన్ ద డోర్) (డోస్ట్ యు
ఓపెన్ ద డోర్) తలుపు తెరవద్దు.

Don't anyone open the door. ఎవ్వరూ తలుపు తెరవద్దు.

Don't let us open the door/Let us not open the door. (డోస్ట్ లెట్ అజ్ ఓపెన్ ద
డోర్)

మనమెవ్వరమూ తలుపు తెరవద్దు (లెట్ అజ్ నాట్ ఓపెన్ ద డోర్/మనమెవ్వరమూ తలుపు
తెరవ వద్దు).

5. పేరణాత్మక ఆదేశాలు (Persuasive Commands)

ఈ వాక్యాలలో ఆజ్ఞాపించు/ప్రేరణ చేయి వేరొకరిని పనిచేయమని **do** ఆదేశిస్తాడు/ఆజ్ఞాపిస్తాడు .

Do have some more tea. (డు హావ్ ఇంకా కొంచెం టీ తీసుకోండి .
సమ్ మోర్ tea)

Do let us go to the theatre. పద మనం థియేటర్కి వెళదాం

(డు లెబ్ అజ్ గో టు ది థియేటర్)

Do this in time. (డు దిస్ ఇన్ టైమ్) చెప్పిన టైంలో/సమయంలో/కాలంలో ఈపని చెయ్యండి/ముగించండి .

6. ఆశ్చర్యార్థక వాక్యములు (Exclamation)

ఈ వాక్యములలో మాట్లాడే అతని ఆశ్చర్యం (!) తెలుస్తుంది .

How delightful it was! (హౌ డిలైట్ ఫుల్ ఇట్ వాజ్) అది ఎంత సంతోషకరమో!

What an enormous crowd! (వాట్ యాన్ ఎనారమాస్ క్రౌడ్) ఎంత పెద్ద గుంపో!

What a long queue! (వాట్ ఆ లాంగ్ క్యూ) ఎంత పెద్ద వరుసో!

How many years, I have waited for (హౌ మెనీ ఇయర్స్ హావ్ ఐ వైటెడ్ ఫర్) ఎన్ని సంవత్సరాలు నేను నిరీక్షించానో

What a terrible fall! (వాట్ ఎ టేరిబుల్ ఫాల్!) ఆహా ఎంత ఘోరమైన పతనం!

Miscellaneous Model Sentences

(మిస్లేనియస్ మోడల్ సెంటెన్సెస్)

అనేక (నమూనా) వాక్యాలు .

1. I write with pen. (ఐ రైట్ విత్ పెన్)	నేను కలంతో వ్రాస్తాను .
2. Write the address on the envelope. (రైట్ ద అడ్రస్ ఆన్ ద ఎన్వెలోప్)	కవర్ మీద అడ్రస్ వ్రాయి.
3. Two plus two is four. (టు ప్లస్ టు ఈజ్ ఫోర్)	రెండు , రెండు కలిపితే నాలుగు.
4. I have a beautiful wrist watch. (ఐ హావ్ ఎ బ్యూటిఫుల్ రిస్ట్ వాచ్)	దగ్గర చక్కటి చేతి గడియారం ఉంది.
5. I sleep eight hours daily. (ఐ స్లీప్ ఎయిట్ అవర్స్ డైలీ)	నేను రోజూ నేను ఎనిమిది గంటలు నిద్రపోతాను
6. That bus goes to 31st Avenue. (దట్ బస్ గోస్టు 31 ఎవెన్యూ)	ఆ బస్ 31వ ఎవెన్యూ వెళుతుంది.
7. There are many kinds of fruits. (దేర్ ఆర్ మెనీ కైండ్స్ ఆఫ్ ఫ్రూట్స్)	అక్కడ ఎన్నోరకాల పండ్లు ఉన్నాయి.
8. I like orange, banana, grapes and apple. (ఐ లైక్ ఆరెంజ్, బనానా, గ్రేప్స్ అండ్ యాపిల్)	నాకు నారింజపండు , అరటిపండు , ద్రాక్షపండ్లు , ఆపిల్ పండు అంటే ఇష్టం
9. I don't like pineapples, plums and peaches. (ఐ డోంట్ లైక్ పైనాపిల్స్, ప్లమ్స్ అండ్ పీచెస్)	నాకు అనాస , ఆల్మకరా , పీచెస్ అంటే ఇష్టంలేదు
10. Do you like to eat Mangoes? (డు యూ లైక్ టు ఈట్ మాంగోస్?)	నీకు మామిడి పండు తినటం ఇష్టమేనా ?
11. Do you know what is the opposite of day? (డు యు నో వాట్ ఈజ్ ద ఆపొజిట్ ఆఫ్ డే?)	పగటిక వ్యతిరేకమేమిటో తెలుసా ?
12. The opposite of the day is night. (ద ఆపొజిట్ ఆఫ్ ద డే ఈజ్ నైట్)	పగటికి వ్యతిరకం రాత్రి
13. Do people in India eat much fruit? (డు పీపుల్ ఇన్ ఇండియా ఈట్ మచ్ ఫ్రూట్)	ఇండియాలోనివాళ్ళు ఫలాలు ఎక్కువ తింటారా?

14. What fruit do you eat for breakfast every morning? (వాట్ ఫ్రూట్ డు యు ఈట్ ఫర్ బ్రేక్ఫాస్ట్?) బ్రేక్ ఫాస్ట్ లో ఏమి పండు తింటావు?
15. Are you writing a long letter to your sister? (ఆర్ యు నీ చెల్లెలకు/అక్కకు సుదీర్ఘ రైటింగ్ ఎ లాంగ్ లెటర్ టు యువర్ సిస్టర్?) పెద్ద ఉత్తరం వ్రాస్తున్నావా?
16. Didn't you hear this very sad news? (డిడ్ యు హియర్ ఈ దుర్వార్తను నువ్వు దిస్ శాడ్ న్యూస్?) ఈ దుర్వార్తను నువ్వు వినలేదా?
17. It is likely to rain, isn't it? (ఇట్ ఈజ్ లైక్లీ టు రెయిన్ ఈజిస్ట్ ఇట్) వాన కురిసేటట్టుంది కదా?
18. You have read my novel, haven't you? (యు హావ్ రీడ్ మై నావెల్, హావెస్ట్ యూ?) నువ్వు/మీరు నా నవల చదివావు/చదివారు కదా?
19. You can't speak English so well, can you? (యు కాంట్ స్పీక్ ఇంగ్లీష్ సో వెల్, కెన్ యు?) నువ్వు ఇంగ్లీషు అంత బాగా మాట్లాడలేవు కదా?
20. This is an excellent book for learning English, isn't it? (దిస్ ఈజ్ యాన్ ఎక్సలెంట్ బుక్ ఫర్ లెర్నింగ్ ఇంగ్లీష్, ఈజెస్ట్ ఇట్?) ఇది ఇంగ్లీష్ భాష నేర్చుకోవటానికి చక్కటి పుస్తకం కదా?
21. What was she doing when you met her? (వాట్ వాజ్ షి డూయింగ్ వెన్ యూ మెట్ హర్?) ఆవిడ/ఆమెను కలిసినప్పుడు ఆవిడ/ఆమె ఏమిచేస్తోంది?
22. Are you vacating this house very soon? (ఆర్ యు వెకేటింగ్ దిస్ హౌస్ వెరీసూన్?) ఈ ఇల్లును త్వరలో ఖాళీ చేస్తున్నావా?
23. Last night, Girish and Suresh made a plan to study together (లాస్ట్ నైట్, రవి అండ్ రాజా మేడ్ ఎ ప్లాన్ టు స్టడీ టుగెథర్) గత రాత్రి రవి, రాజా కలిసి చదువుకుందామని ప్లాన్ వేసుకున్నారు.
24. Is this man putting on his shirt or taking it off? (ఈజ్ అతను చొక్కాను దిస్ మాన్ పుటింగ్ హిజ్ షర్ట్ ఆర్ టేకింగిట్ ఆఫ్) వేసుకుంటున్నాడా? తీస్తున్నాడా?
25. Yesterday Mr. Kishan needed a camera so he came to me in the night. (ఎస్టర్డే, కృష్ణ నీడెడ్ ఎ కెమేరా, సో హి కేం టుమీ ఇన్ ద నైట్) నిన్న కృష్ణ కు కెమేరా కావలసి వచ్చింది. అందుకని నిన్న రాత్రి నా దగ్గరకి వచ్చాడు.
26. I am fed up with this dishonest servant. (ఐ యామ్ ఫెడ్ అప్ విత్ దిస్ డిజానెస్ట్ సర్వెంట్) ఈ మోసపు పనిమనిషితో విసుగెత్తి పోయాను.
27. Don't open the window, it is biting cold, (డొంట్ ఓపెన్ ద విండో ఇటీస్ బైటింగ్ కోల్డ్) కిటికీలు తియ్యకు, బయట ఎముకలు కొరికే చలి ఉంది
28. Please tell me what is the time by your watch? (ప్లీజ్ టెల్ మీ వాట్ ఇజ్ ద టైమ్ బై యువర్ వాచ్?) దయచేసి టైమ్ ఎంత అయిందో చెప్పగలరా?.
29. Come, we are getting late. (కమ్, ఉయ్ ఆర్ గెటింగ్ లేట్) రా మనమిప్పటికే వెనక పడ్డాము.

30. Let us work hard, lest we should fail. (లెట్ అజ్ వర్క్ హార్డ్ లెస్ట్ ఉయ్ షుడ్ ఫెయిల్) కష్టపడి పనిచేద్దాం లేకపోతే మనం ఫెయిల్ అవుతాం/ విఫలమౌతాం.
31. We enjoyed ourselves in Kashmir to our content. (ఉయ్ ఎన్జాయిడ్ అవరైల్ ఇన్ కాశ్మీర్ టు కాశ్మీర్ వెళ్ళినప్పుడు మాకు మాకు మనస్సు తృప్తిగా ఆనందించా ***
32. You mind your own business and let me be alone. (యూ మైండ్ యువర్ ఓన్ బిజినెస్, అండ్ లెట్ మి బీ ఎలోన్) నీ పనేదో నువ్వు చూసుకో , నామానాన్న నన్ను వదిలే సెయ్యి.
33. Would you mind coming over here? (వుడ్ యు మైండ్ కమింగ్ ఓవర్ హియర్?) నువ్వు ఇక్కడకు రావడానికేమైనా అభ్యంతరమా ?
34. How long have you been in this city? (హౌ లాంగ్ హావ్ యూ బీన్ ఇన్ దిస్ సిటీ?) ఈ ఊరులో నువ్వు ఎన్నాళ్ళనుంచి ఉంటున్నావు/ ఉంటున్నారు ?
35. How much did the house cost you? (హౌ మచ్ డిడ్ ద హౌస్ కాస్ట్ యు?) ఈ ఇంటికొసం ఎంత ఖర్చైంది ?
36. What a beautiful starry night (వాట్ ఏ బ్యూటీఫుల్ స్టారిన్లైట్) నక్షత్రాల మయమైన ఈ రాత్రి ఎంత చక్కగా ఉందో !
37. Oh God! I am undone (ఓ గాడ్! ఐ యామ్ అన్ డన్) ఓరి భగవంతుడా! నేను చేతకాని వాణ్ణి!
38. How nice you acted (హౌ నైస్ యు యూక్లెడ్) ఎంత బాగా నటించారు!
39. What a lonely sight to look at (వాట్ ఏ లోన్లీ సైట్ టు లుక్ ఎట్) చక్కటి దృశ్యమో!

Articles (ఆర్టికల్స్)

వస్తువులు

a , an మరియు **the** లను మాత్రం ఆర్టికల్స్ అంటారు .

ఈ ” ఆర్టి కల్స్ రెండు రూపాలు , ఒకటి **definite** (ఫలానా) , రెండోవది **Indefinite** (అనేకమైన)

a cow ఒక ఆవు .

He saw the cow. (హీ స ది క ౌ) ప్రత్యేకమైన ఆవును అతను చూశాడు .

1. This is a mango.(దిస్ ఈజ్ ఎ మంగో)	ఇది ఒక మామిడి పండు
2. Bring a book(బ్రింగ్ ఎ బుక్)	ఒక పుస్తకం తీసుకురా.
3. That is an elephant. దట్ ఈజ్ యూన్ ఎలిఫెంట్)	అది ఒక ఏనుగు
4. Give me an apple. (గివ్ మి అన్ ఆపిల్)	నాకొక ఆపిల్ పండు ఇవ్వ
5. The dog watches the house.. (ద డాగ్ వాచెస్ ద హౌస్)	కుక్క ఇంటికి కాపలా కాస్త

A . A మరియు An రెంటికి అర్థం ఒక్కటే. ఇంగ్లీషు భాషలో “యాన్” అనేది consonant ఉపయోగిస్తారు.

A అనేది (consonant) ముందుగా ఉపయోగిస్తారు. రెంటికి మాటలకు అర్థము “ఒకటి” అని.

He saw a cow.	(హీ సా ఎ కౌ)
She is eating a cake.	(షి ఈజ్ ఈటింగ్ ఎ కేక్)
There is a man on the road.	(దేర్ ఈజ్ ఎ మాన్ ఆన్ ద రోడ్)
Have you seen a monkey.	(హావ్ యు సీన్ ఎ మంకీ)
He is a man from Africa.	(హి ఈజ్ ఎ మాన్ ఫ్రమ్ ఆఫ్రికా)

B. ఉచ్చారణలో అచ్చుల శబ్దం (**vowel sound**) వచ్చినప్పుడు వాటికి **a, e, i, o,** మరియు **u**

వాడతారు వాటికి **An** ఉపయోగిస్తారు

An elephant is a big animal.	(యాన్ ఎలిఫెంట్ ఈజ్ ఎ బిగ్ యూనిమల్)
There is an egg in the basket.	(దేర్ ఈజ్ యాన్ ఎగ్ ఇన్ ద బాస్కెట్)
He works in an office.	(హి వర్క్స్ ఇన్ యాన్ ఆఫీస్)
Come after an hour.	(కం ఆఫ్టర్ యాన్ అవర్)
He gave the boy an apple.	(హి గేవ్ ద బాయ్ యాన్ ఆపిల్)

కొన్ని మాటలలో “**h**” ” హెచ్ ” ను పలకరు . అప్పుడు ఆ మాటలు **Vowel** గా పరిగణించబడతాయి .

He will come in an hour. ఇక్కడ hour. ‘ h’ silent

Ram is an honest person. (రామ్ ఈజ్ యాన్ ఆనెస్ట్ పర్సన్)	రామ్ నిజాయితీ గల మనిషి .
He is an honorary secretary. (హి ఈజ్ యాన్ ఆనరరీ సెక్రటరీ)	అతను గౌరవ (ఉచితంగా పనిచేసే) సెక్రటరీ
He gets an honorarium హి గెట్స్ యాన్ ఆనరొరియమ్)	ఆయనకు గౌరవ పారితోషిక ఇవ్వబడుతోంది.
Our guest is an honourable person. (అవర్ గెస్ట్ ఈజ్ యాన్ ఆనరబుల్ పర్సన్)	మన అతిథి గౌరవనీయమైన మనిషి/వ్యక్తి.

కొన్ని మినహాయిం an ass/an enemy/an inkpot/an orange/an umbrella vowel sound, a European/a uniform/a university (vowel) ‘u’ 999999’e’ a one-rupee note/such a one/a one-eyed man.

C. ఆర్థికల్ the’ (ది ,ద) ను ఉపయోగించటం .

(1) ఉదా:-

The book I took from you is stolen. (ద బుక్ ఐ నీ దగ్గరనుంచి నేను తీసుకు; టుక్ ఐ టుక్ ఫ్రమ్ యు ఈజ్ స్టాలెన్)	పుస్తకం దొంగిలించబడినది.
I dislike the fellow. (ఐ డిజలైక్ ద ఫెలో)	అతన్ని నేను అసహ్యించుకుంటాను
Let us go to the club. (లెట్ అజ్ గోటు ద క్లబ్)	క్లబ్ కు వెళదాం పదా.

(2) ఒక జంతువు యొక్క ప్రత్యేక లక్షణాన్ని చెప్పేటప్పుడు కూడా ఆర్థికల్ ద ని వాడతారు

The cow is a useful animal. (ద కౌ ఈజ్ ఎ యూజ్‌ఫుల్ యానిమల్) ఆవు (మనకు) ఉపయోగపడే జంతువు

The cat loves places. (ద కాట్ లవ్స్ ప్లేసెస్) పిల్లికి తను ఉండే చోటులంటే ఇష్టము .

The monkey is always full of mischief. (ద మంకీ ఈజ్ ఆల్వేస్ ఫుల్ ఆఫ్ మిస్చీఫ్) కోతి ఎప్పుడు తుంటరి పనులు చేసా ఉంటుంది .

The rose is a beautiful flower. (ద రోజ్ ఈజ్ ఎ బ్యూటిఫుల్ ఫ్లవర్) రోజూ అందమైన పువ్వు.

మనహాయింపు:- పురుషుడు, man స్త్రీల woman వ్రాసేటప్పుడు the “ద” ఉపయోగించరు.

Man is mortal. మానవుడు మరణిస్తాడు.

Woman is beautiful to look at. (ఉమెన్ ఈజ్ బ్యూటిఫుల్ టు లుక్ అట్) ఆడది అందంగా ఉంటుంది.

(3) నదులు, పర్వతాలు, దేశాలు, ద్వీపసముదాయాలు, రాష్ట్రాలు, నరస్సులు, పుస్తకములు పవిత్రగ్రంథములు, వార్తాపత్రికలు, ప్రముఖ కట్టడాలు, జాతులు, సంస్థలు, రైళ్ళ పేర్లము the' (ది)వ్రాయవలెను.

The Himalayas are the highest mountains in the world ప్రపంచంలో హిమాలయాలు ఎత్తైన పర్వతాలు/పర్వతశ్రేణి. ఐతే Mount Everest అని వ్రాసేటప్పుడు the Mount Everest వ్రాయుము .

The Ganga is a holy river. (ద గంగా ఈజ్ ఎ హోలీ రివర్) గంగా నది ఒక పవిత్రమైన నది

The Dal Lake is in Kashmir (ద డాల్ లేక్ ఈజ్ ఇన్ కాశ్మీర్) డాల్ సరస్సు కాశ్మీర్ లో ఉన్న ఇన్ కాశ్మీర్)

The Suez Canal is in Egypt (ద సూయజ్ కెనాల్ ఈజ్ ఇన్ ఈజిప్ట్) సూయజ్ కాలువ ఈజిప్ట్ దేశం ఉంది.

The Indian Ocean (ద ఇండియన్ ఒషియాన్) హిందు మహా సముద్రం

The Lacadive Islands (ద లక్షద్వీప్ ఐలాండ్స్) లక్షద్వీపాలు

The Punjab (ద పంజాబ్) పంజాబు రాష్ట్రము

The U.S.A (ది యు ఎస్ ఎ) అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రము

The U.S.S.R (ద యు ఎస్ ఎస్ ఆర్) ది యూనియన్ ఆఫ్ సోవియట్ సోషలిస్ట్ రిపబ్లిక్స్

- (4) పుస్తకములు, పవిత్రగ్రంథములు, వార్తాపత్రికలు పేర్లముందు (ది) వ్రాయవలెను.
The Vedas (ద వేదాస్), The Ramayan (ద రామాయణ), The Bible (ద బైబిల్
The Indian Express (ద ఇండియన్ ఎక్స్ పెస్), The Time Magazine (ద టైమ్
మాగజైన్).
- (5) కట్టడాలు, జాతులు, సంస్థలు, రైళ్ళు పేర్లముందు (ది) వ్రాయవలెను.
The W.H.O. (ద వరల్డ్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ (ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థ). The Taj Express
తాజ్ ఎక్స్ పెస్ (రైలుబండి పేరు), The Department of Education (ద డిపార్ట్మెంట్
ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్/విద్యాశాఖ)
The Taj Mahal (ద తాజ్ మహల్)
- (6) జాతులు పేర్లముందు (ది) వ్రాయవలెను .
The Indians are tolerant people. (ద హిందూస్ హిందువులు క్షమాగుణస్తుల
ఆర్ ఎ టాలరెంట్ పీపుల్)
The English speak English. (ద ఇంగ్లీష్ స్పీక్ ఇంగ్లీషువారు ఆంగ్లం
ఇంగ్లీష్) మాట్లాడతారు.
The French live in France. (ద ఫ్రెంచ్ లివ్ ఇన్ ఫ్రెంచ్ వారు ఫ్రాన్స్ లో ఉంటా
ఫ్రాన్స్) నివసిస్తారు.
ఇదేవిధంగా The Indians, The Mohammadans, The Turks, The Russians
The Jats.
- (7) అట్లాగే ఈ క్రింది మాటలకు ముందుగా ది వ్రాస్తారు.
the sun, the moon, the earth, the tea, the sky.
- (8) మహావ్యక్తులను వర్ణించేటప్పుడు కూడా ది వ్రాడతారు .
The great Ashok (దే గ్రేట్ షోక షోక్) అశోక చక్రవర్తి మహాత్ముడు .
The immortal Kalidas (ద ఇమ్మోర్టల్ కాళిదాస్) కాళిదాసు అమరుడు.
- (9) ఏదైనా వ్యక్తి గురించి superlative (సూపర్లేటివ్) మహోన్నత లక్షణాలను
వాడుతున్నప్పుడు కూడా ది (The) ఉపయోగిస్తారు.
Akbar is one of the greatest of kings. మహా గొప్ప రాజులలో అకబర్
(అకబర్ ఈజ్ వన్ ఆఫ్ ద గ్రేటెస్ట్ ఆఫ్ కింగ్స్) ఒకడు.
This is the best book available. ఉన్న పుస్తకాలలో ఇది
(దిస్ ఈజ్ ద బెస్ట్ బుక్ ఎవైలబుల్) సర్వోత్తమము.
- (10) శేషణానికి మరొక రూపంగా దీన్ని పోల్చటానికి Comparative (కాంపే రేటివ్) కు
వాడతారు.

The more the better. (ద మోర్ ద బెటర్)

The heavier the rains the greater

the chances of floods. (ద హెవియర్

The more you read the better

you achieve.

(ద మోర్ యు రీడ్, ద మోర్ యు ఎభీప్)

(11) జాతుల, కులాల పేర్లముందు కూడా ది (The) వాడతారు

The Mughals, The Tughlaqs, The Nehrus, The Chauhans.

(12) ఇంకా ఉదాహరణలు.

the rich, the poor, the dead, the deaf, the weak, the living.

ఎంత ఎక్కువంటే అంత ము

వానలు ఎక్కువ కురిస్తే, వర

ఎక్కువగా ఉంటాయి.

ద రెయిన్స్, ద గ్రేటర్ ద చాన్సెస్

ఆఫ్ ఫ్లడ్స్)

నువ్వు ఎంత ఎక్కువ పుస్తకా

చదివితే,

నువ్వు అంత ఎక్కువగా

సాధిస్తావు.

D. (ఓమిషన్ ఆఫ్ ద ఆర్టికల్) ఆర్టికల్ లేకుండా వాక్యము

1. కొన్ని సందర్భాలలో (జాతి వాచకం) లేకుండా వాక్య నిర్మాణం చేస్తారు. దిగువ కొన్ని ఉదాహరణలు.

Man is mortal. (మాన్ ఈజ్ మోర్టల్)

మానవుడు అశాశ్వతము

What kind of plant it is?

ఇది ఎటువంటి చెట్టు/ఇది ఏర?

(వాట్ కైండ్ ఆఫ్ ప్లాంట్ ఈజ్ ఇట్?)

చెట్టు?

2. అట్లాగే ధాతువులు metal గురించి చెప్పతున్నప్పుడు article ను వాడరు.

Gold is a precious metal. (గోల్డ్ ఈజ్ ఏ ప్రీషియస్ ఖరీదైన లోహం.

మెటల్)

Iron is cheap. (ఐరన్ ఈజ్ చీప్)

ఇనుము చౌకైన లోహము

3. Phrases (ఫ్రీజీస్) వాడేటప్పుడు కూడా article ను వ్రాయరు.

I go to school on foot. (ఐగోటు స్కూల్ బై ఫుట్)

బడికి నేను నడిచి వెళాను.

But, Mohan comes by bus. (బట్ మోహన్

అయితే/కానీ మోహన్ బస్లో

కమ్స్ బై బస్)

వస్తాడు.

He travelled by ship. (హి ట్రావెల్స్ బై షిప్)

అతడు ఓడలో ప్రయాణించాడ

4. Festivals (ఫెస్టివల్స్)పండగ గురించి వ్రాస్తున్నప్పుడు The ది కొన్ని సందర్భాలలోనే వాడతారు.

Christmans comes in December.

(క్రిష్టమస్ కమ్స్ ఇన్ డిసెంబర్)

Diwali is a festival of lamps.

(దివాలీ ఈజ్ ఎ ఫెస్టివల్ ఆఫ్ లాంప్)

The Diwali festival, The Christmas holidays

క్రిష్టమస్ డిసెంబర్లో వస్తుంది.

దీపావళి దీపాల పండుగ.

5. *Abstract noun* నౌన్ ఈ భావ వాచకాలను (అబ్స్ట్రాక్ట్) ఎ విధంగా ఉపయోగిస్తారో గమనించండి.

Virtue is its own reward. (వర్చ్యూ ఈజ్ ఇట్స్ ఓన్ సత్వీలతే సత్వీలతకు బహుమతి రివార్డ్)

Honesty is the best policy.

(ఆనెస్టీ ఈజ్ ద బెస్ట్ పాలసీ)

Falsehood is not desirable.

(ఫాల్స్ హుడ్ ఈజ్ నాట్ డిజైరబుల్)

నిజాయితీ అనేది అన్నిటాకీ మ పద్ధతి.

అబద్ధాలు చెప్పడం సరైన

పద్ధతికాదు.

6. *Illness* (ఇల్ నెస్) రోగాలు గురించి ఈ విధంగా వ్రాయబడుతుంది

She has high fever.

(షి హాజ్ హై ఫీవర్)

He has been suffering from malaria.

(షి హాజ్ బీన్ సఫరింగ్ ఫ్రమ్ మలేరియా)

బాధపడుతున్నాడు .

కాని సామాన్య (విశేషంకాని) ఫిర్యాదులతో ఎ

I have a bad cold.

(ఐ హావ్ ఎ బాడ్ కో)

She has cough.

(షి హాజ్ కఫ్)

My brother has a sore throat.

(మై బ్రదర్ హాజ్ ఎ సోర్ థ్రోట్)

ఆవిడకు జ్వరం ఎక్కువగా ఉం

ఆయన/అతను మలేరియా జ్వరంతో

(a) ని ఉపయోగిస్తారు .

ల్డ్ నాకు ఎక్కువగా/బాగా జలు చేసింది

ఆవిడ దగ్గుతో బాధపడుతోంది

నా తమ్ముడి/అన్నకు గొంతులో ఉంది

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

(1) ఖాళీ లో 'a' కాని యాన్ 'an' కాని పూరించండి.

...bus is coming. He teaches in.....university. Sohan is.....honest man. met.....European today. There was.....Indian with him. Teaching is.....good job. It is not.....easy work. Here is .....good book. He is.....new corner. Give me.....exercise book. This is.....pear and that is.....apple. He gave the boy.....orange. He is.....old friend of Shyam. This is.....very sweet fruit. Mr John is.....English teacher. This is not.....difficult task. Give me.....one rupee coin. Copper is..... useful metal. He returned after.....hour.

(2) ఖాళీ లో **a/an/the** పూరించండి.

Do you see.....Sun? Man has reached.....moon.....earth is round. I saw.....man going on road. Suddenly.....beggar came before.....bus. He is not.....honourable man. Honest man speaks.....truth. ..... office will close after lunch. I saw him.....year ago. Don't forget to take.....umbrella. I Wanted.....M.A. in history. Hindi is.....easy language. Latin is.....dead language. Ganges is.....sacred river. German defeated.....French. Hindus are a tolerant people. Have you seen...owl? English is.....language of.....English. .....more your work.....better. He is.....best player. Which is ..... highest mountain in in the world? Let us form.....union. What.....ugly sight. He wants to be.....engineer. Speak one.....time. Arrange.....things on.....table. ...moon is behind...clouds. Let us meet. principal. I can't carry such....heavy load.

Some Auxiliary Verbs (సహాయక/ఉపక్రియల వర్ణన)

పదకొండవ పాఠము

(క్రియలు రెండు రకాలు. అవే *Principal Verb (***) Auxiliary Verb*

(సహాయక/ఉపక్రియ) ముఖ్య క్రియలో అర్థం పూర్తిగా ఉంటుంది, అట్లాగే అది ఇతరుల మాటల మీద ఆధారపడి ఉండదు. helping verb సహాయక/ఉపక్రియ మటుకు ముఖ్య క్రియ సహాయ క్రియే ముఖ్య క్రియగా వ్యవహరిస్తుంది.

I have a camera. They do their work. Do as I tell you. (ఐ హావ్ కెమెరా) నా దగ్గర కెమేరా ఉంది.

ఆంగ్లంలో 24 క్రియాపదాలు వున్నాయి .

Primary (ప్రైమరీ వెర్బ్స్/ముఖ్య క్రియలు)	is, am, are, has, have, had do, does, did	was, were
Auxiliary Verbs (ఆక్సిలరీ వెర్బ్స్)	Can may shall	could might should
Modal ((మోడల్)	- must Ought need dare	used to - - - -

ఈ సహాయక/ఉపక్రియలు ప్రశ్నావాచకపు , నకారాత్మక వాక్యాలలోను ఉపయోగింపబడతాయి . ఇప్పుడు ఈ సహాయక/ఉపక్రియలు వివరించుతాం. దీనివల్ల క్రియ యొక్క, క్రియలను అర్థం

చేసుకోవడం వీలౌతుంది ఈవిధంగా నిర్వచించబడింది: - సమర్థత/శక్తిల సంకేతము:-

Can/Could (కెన్/కుడ్)

ఈ రెండు సహాయక ఉపక్రియలు సమర్థతను, శక్తిని, అనుమతిని, అయ్యే అవకాశాన్ని సూచిస్తాయి. వర్తమానకాలాన్ని సూచిస్తుంది . భూతకాలాన్ని సూచిస్తుంది .

(i) అనుమతి కోరటం;

He can swim, but he cannot run fast. (హికెన్ స్విమ్, బట్ హి కాంట్ ఫాస్ట్)
(అతను ఈదగలడు కాని వేగంగా వరుగెత్తలేడు)

He could speak English well, but could not write. (హి కుడ్ స్పీక్ ఇంగ్లీష్ వెల్ , బట్ కుడ్ నాట్ రైట్)
(అతను ఇంగ్లీషు చక్కగా మాట్లాడేవాడు, కాని బాగా వ్రాయలేక పోయేవాడు.)

(అతను ఇంగ్లీషు చక్కగా మాట్లాడేవాడు, కాని బాగా వ్రాయలేక పోయేవాడు.)

ఇక్కడ 'can' 'could' అనేవి ఆయా వ్యక్తుల సమర్థతలను తెలియజేస్తున్నాయి.

(ii) అనుమతి కోరటం;

Can I smoke here? (కెన్ ఐ స్మోక్ హియర్) నేను ఇక్కడ సిగరెట్ తాగవచ్చునా?

Could I smoke here? (సుద్ ఐ స్మోక్ హియర్) నేను సిగరెట్ తాగవచ్చునా?
పై పరిస్థితులలో ఈ విధంగా అడగటం మంచిది . 'may మే ఐ స్మోక్ హియర్ , అట్లాగే : - ' can'

May I come in? (మే ఐ కమ్ ఇన్) నేను లోపలకు రావచ్చునా ?

(iii) జరగటం/లోకసత్యం

Who cannot commit a mistake? (హూ కేనాట్ కమిట్ ఎ మిస్టేక్?) పొరపాటు/త్రుచెయ్యని వారెవరు?

That could be my horse. (దట్ కుడ్ బి మై హోర్స్) అది నా గుర్రమై ఉండవచ్చు/గుర్రమవ్వచ్చు.

May/might (మే/మైట్)

May, దానికి భూత కాలపు మాట మైట్ లు అనుమతిని (permission) అవకాశము (possibility) లను సూచిస్తాయి అయితే ఈ క్రింది సందర్భాలలో ఈ మాటలను ఉపయోగించిన పద్ధతి మాటవరసకు (formal) మాత్రమే.

I may be granted leave. (ఐ మే బి గ్రాంటెడ్ లీవ్) నాకు శెలవును మంజూరు

చెయ్యవచ్చు.

What you say may be right. (వాట్ యు సె మే బి రైట్) నువ్వనేది నిజమై ఉండవచ్చు.

He may not be serious. (హి మే నాట్ మే బీ సీరియస్) అతను నిజంగా ఈ విషయం పట్టించుకోవడం లేదు. He can not be serious. (హాయ్ కెన్ నాట్ బి) అతను ఈ విషయంలో పట్టుదలగా ఉన్నట్టులేడు.

Shall/Should

Shall ను సామాన్య భవిష్యత్ కాలానికి (Simple future) కు సంబంధించి వాడతారు. ఈ మాటను I మరియు We లకు వాడతారు.

I shall go tomorrow.

We shall do it.

ఇక్కడ Shall మధ్యమ పురుష మరియు ప్రథమ పురుషల యొక్క ప్రయోగం you, they, ...shall

Shall I do it for you? (షల్ ఐ డు ఇట్ ఫర్ యు?) నేను ఇది మీ కోసం చేయవచ్చా?

ఇక్కడ Should యొక్క ద్వితీయ మరియు తృతీయ రూపం must మొదలైనవాటితో అయితే దానర్థం ఏమిటంటే మాటని నొక్కి చెప్పడమవుతుంది . ఉదాహరణకి ought అంటే ఆమె ఈ పనిని (తప్పకుండా) చేస్తుంది అని అర్థం. ప్రశ్నావాచక వాక్యంలో Must ని ఉపయోగించినట్లయితే, అక్కడ ప్రార్థన లేక అనుమతిగా అర్థం వస్తుంది. ఉదాహరణకి- ought నేను దీనిని మీకోసం చెయ్యుచ్చా!

Should షుల్డ్ అనేది ఆజ్ఞాపించే పద్ధతిలో ఉంటుంది .

1. You should work hard. (షల్ ఐ డు ఇట్ ఫర్ నేను ఇది మీ కోసం చేయవచ్చా యు?)

2. You must obey the order. (యు మస్ట్ ఒబే ద అజ్ఞాను నువ్వు పాటించాలి/అమలు ఆర్డర్) చెయ్యాలి

3. You ought to obey your father. నీవు నీ తండ్రి ఆజ్ఞాను శిరస్సా వహించు (యు ఆట్ టు ఒబే యువర్ ఫాదర్)

Will/Would (విల్/ఉడ్) ను సామాన్య భవిష్యత్ కాలంలో (simple future) రెండు , మూడవ పురుష you/he/she/it/they will స్థానాలలో ఉపయోగించబడుతుంది . ఈ మాట కోర్కెను , సమ్మతిని , కోపాన్ని తెల్పటానికి వాడతారు . ఎక్కడెక్కడైతే ప్రథమ పురుష (shall) తో పాటు విల్ (will) వాడబడినదో ఆ వాక్యానికి బలం ఎక్కువగా వస్తుంది.

1. Will you help yourself?

(విల్ యు హెల్ప్ యువరెల్ఫ్)

2. We will not stay here any longer. (ఉయ్ విల్ నాట్ హియర్ ఎనీ లాంగర్)
3. He shall do it whatever you say. (హి షల్ డు వాటెవర్ యు సే)
4. I will go come what may. (ఐ విల్ గో, కమ్ వాట్ మే)

ఉడ్ (would) అనేది విల్ (will), కు భూతకాలము. ఉడ్ (would) అనేది ఒక్కొక్కప్పుడు “నువ్వు అలా అనుకుంటావట”. Do you think so (డు యు థింక్ సో) అనే భావన కూడా ఇసుంది.

మరొక్కప్పుడు ఉడ్ (would) ఆజ్ఞాపూర్వకంగా ఉపయోగింపబడుతుంది.

1. He would read in the library instead of loitering in the streets. (హి ఉడ్ రీడ్ ఇన్ ద లైబ్రరీ ఇన్ స్ట్రీట్స్ ఆఫ్ లాయిటరింగ్ ఇన్ ద స్ట్రీట్స్) రోడ్ల మీద పడి వృధాగా తిరగ కుండా అతను లైబ్రరీ కి వెళ్ళి పుస్తకాలు చదువుతాడు
2. She will sit in her chair and knit all day long. (షి విల్ సిట్ ఇన్ హర్ చైర్ అండ్ నిట్ అల్ డే లాంగ్) ఆవిడ కుర్చీలో కూర్చొని రోజంతా అల్లుతూనే ఉన్నది

Would (ఉడ్ యు మైండ్ డూయింగ్ ఇట్) Would you mind doing it? ఇది చెయ్యటానికి మీకు అభ్యంతరమా ?) అనే వాక్యానికి అసలు అర్థము :-

Must/Ought to/used to

Must (మస్ట్) అంటే ఎట్టి పరిస్థితులలోనైనా చెయ్యాలి అని .

I must reach home by 10 o'clock. (ఐ మస్ట్ రీచ్ హామ్ బై టెన్ ఓ క్లాక్) ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనైనా నేను పదిగంటలకల్లా ఇంటికి చేరుకోవా

(ఐ మస్ట్ రీచ్ హామ్ బై టెన్ ఓ క్లాక్)

You must join today. (యు మస్ట్ జాయిన్ టుడే) నువ్వు ఎట్టి (పరిస్థితుల్లోనైనా) ఇవ్వాళ (ఉద్యోగంలో) చేరాలి.

There must be a mistake. (దేర్ మస్ట్ బి ఎ మిస్టేక్) ఏదో పొరపాటు జరుగుంటుంది.

Ought to ఆట్ టు అనేది కోర్కెను/నైతిక బాధ్యతను సూచిస్తుంది .

You ought to look after నిస్సహాయురాలైన/ఇబ్బందుల్లో ఉన్న నీ చెల్లెలి ను (యు ఆ

your poor sister.   లుక్ ఆఫ్ యువర్ పూర్ సిస్టర్)/అక్కను నువ్వు ఆదుకోవలసి
 He ought to come   కార్యక్రమం మొదలవటానికి ముందే అతను రావాల్సింది.
 before the ceremony
 begins.
 (హి ఆట్ టు కమ్ బిఫోర్ ద
 సెరిమనీ బిగిన్స్)

Used to (యూస్టు) ఇది ఇదివరకు ఫలానా వ్యక్తి యొక్క అలవాటు/పనినైజాము.

He used to walk for miles.   అతను ఎన్నో కిలోమీటర్ల దూరం నడిచే వాడు.
 (హి యూజ్ టు వాక్ ఫర్ కిలోమీటర్స్)
 He used to be an expert cricketer.   అతను ఒకప్పుడు క్రికెట్ బాగా ఆడేవాడు.
 (హి యూజ్ టు బి యూన్ ఎక్స్పర్ట్ క్రికెటర్)
 I used to meet him daily.   ఇది వరకు అతన్ని రోజూ కలిసే వాణ్ణి.
 (ఐ యూజ్ టు మీట్ హిమ్ డైలీ)

Dare/dare say/need

డేర్/డేర్ సే/నీడ్

*** (Dare) అంటే ధైర్యం చెయ్యటం, డేర్ సే (Dare say) అంటే బహుశా (need), నీడ్ అంటే అవసరం.

He dare not fight me. (హి డేర్ నాట్ ఫైట్ మీ) నాతో కొట్లాడటానికి అతనికి ధైర్యం లేదు.
 She dare not contradict me. (షి డేర్ నాట్ కాన్ట్రాడిక్ట్ మీ) నేను చెప్పినది కాదనే ధైర్యం ఆవిడకు/ ఆమెకు లేదు.
 He dared to challenge me. (హి డేర్డ్ టు చాలెంజ్ మీ) అతను నన్ను సవాలు చేశాడు.

Note- I dare say అంటే బహుశా (probably)

I dare say, it will be alright.   బహుశా ఈ విషయం అనుకూలంగానే అవుతుందని/సరిగ్గానే ఉంటుందని అనుకుంటున్నాను .
 (ఐ డేర్ సే , ఇట్ విల్ బి ఆలైట్)

ఎప్పుడయినా అవసరం (necessity) బాధ్యత (obligation) epS) Need ఉపయోగించినట్లయితే అప్పుడు వర్తమానకాల తృతీయ పురుష , ఏకవచనముతో పాటూ S ను తగిలించారు . ఐతే , అనిశ్చిత క్రియ (infinitive) తో పాటూ to తగిలిస్తారు .

He need not go there. (హి నీడ్ నాట్ గో దేర్) అతను అక్కడకు వెళ్ళవలసిన అవసరంలేదు .

He needs help (హి నీడ్స్ హెల్ప్). అతనికి సహాయం అవసరం.

It needs to be done with care. (ఇట్ నీడ్స్ టు బి డన్ విత్ కేర్) అది జాగ్రత్తతో చెయ్యవలసిన పని

The plants need to be pruned. (ద ప్లాంట్స్ నీడ్ టు బి ప్రూన్డ్) ఈ చిన్నచెట్లను కత్తిరిస్తూ ఉండాలి

Infinitive అనియతకు క్రియ ఉండదు . దీని to (టు) అనేమాట verb క్రియ కు ముంద వస్తుంది) అయితే , కొన్ని సందర్భాలలో to (టు) లేకుండా to ను వాడవచ్చు .

I will play (ఐ విల్ ప్లే) నేను ఆడతాను

I am determined to play. (ఐ డిటర్మైన్డ్ టు ప్లే) నేను ఆడటానికి నిశ్చయించేసుకున్నాను.

Mangoes are sweet to eat. (మాంగోస్ ఆర్ స్వీట్ టు ఈట్) తినటానికి మామిడి పండ్లంతో ఊట్

He is ready to learn. (హిస్ ఈజ్ రెడి తో లెర్న్) నేర్చుకోవడానికి అతను సిద్ధంగా ఉన్నాడు.

To err is human.

This is not the time to play. (దిస్ ఈజ్ నాట్ ద టైం టు ప్లే) ఇప్పుడు/ఇది ఆడుకునే సమయం కాదు.

infinitive కు మరి కొన్ని ఉదాహరణలు :- to eat/to learn/to err/to play

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

1. ఖాళి స్థలాలను Shal I(షల్)తో గాని, will (విల్) గాని పూర్తి చేయండి.

- (a) We .....go tommorrow positively (b). you lendme somebook? (c) ...v go to see you friend (d) He...do it, come what may. (e) If you don't work ha you..fail (f) He ....be surprised to see you here. (g) The school remain clos

tomorrow. (h) They ...certainly come. (i) She .... be obliged if I visit her (j) an Obedient student ... never disobey his teacher (k) the time ... come when you... realize your mistake. (l) He is afraid that he ... be caught (m) I don't think he ... get first division.

2. ఖాళి స్థలాలను should (షుడ్)తో గాని, will (విల్) గాని పూర్తి చేయండి

(a) you ... go immediately (b) ... you do me a favour? (c) You .... keep your promise. (d) she .. do it because it is in her interest (e) I ... die in the attempt but I ... do it. (f) ... you mind shutting the door? (g) He ..... play cricket with his friends instead of reading at home. (h) .... I not work hard? (i) They . have come by now. (j) You.....walk to the left. (k) .....that I was present in the meeting? (l) Leela...reach there in time. (m) Ram...go for a walk in the morning. (n) You.....not hesitate to advise me. (o) Who.....not like such a beautiful place to live in. (p) Who are you that you.....advise me. (q) I.....like to know her name. (r) He.....gladly help her. (s) It....be unwise on your part to leave that job now.

3. బ్రాకెట్లో ఇవ్వబడిన సహాయక్రియలలో దేనిని ఉపయోగించాలో నిర్ణయించి వ్రాయండి

(1) .....I come in? (may/can) (2) You.....do it easily. (shall/will) (3) He.....work hard to win the match. (should/must) (4) You...obey your parents. (must/ought to) (5) They.....reach in time there. (should/must) (6) She...not contradict me. (dare/dare say) (7) I...it will be alright by tomorrow. (dare/dare say) (8) He....not go there. (need/needs) (9) Sita.....he come immediately. (need/needs).

Verbs And Their Three Forms

(వెర్బ్స్ అండ్ డైర్ త్రీ ఫార్మ్స్)

క్రియలు, వాటి మూడు రూపాలు

ఇంగ్లీషులో క్రియారూపాలు (verb forms) మూడు వివిధ కాలము లకు వివిధ క్రియారూపాలను వాడతారు. ఈ క్రియారూపాలు రెండు వర్గాలుగా విభజించవచ్చు. వాటిని (i) *strong verbs*, (బలమైన క్రియలు) (ii) *weak verbs*. (బలహీన క్రియలు అని అంటారు.

Strong Verbs ఈ క్రియలు ఎలాంటివంటే, వీటి *second form* తమ లోపలి అక్షరాలను మార్చడం ద్వారా రూపొందుతాయి. వీటి చివర ఏవీ తగిలించబడవు. ఉదాహరణకి *eat, ate* గా మారడం.

weak verbs ఈ క్రియల *second form* అనగా భూతకాలం *ed, d* లేదా *t* లతో ఏర్పడుతుంది. వీటిలో అక్షరాల పరివర్తనం కూడా వుండవచ్చు, లేకపోవచ్చు. ఉదాహరణకి *sell / bring / catch* మరియు *teach* వంటి పదాలను తీసుకోండి. వీటి *second form* క్రమంగా *sold / brought / caught* మరియు *taught* అవుతుంది. వీటిలో అక్షరాల పరివర్తనం కూడా జరిగింది. అయితే వీటి చివర *d* లు తగిలించబడ్డాయి. అంటే ఇవే *weak verbs* కి ఉదాహరణనన్నమాట.

ఏ క్రియ అయినా *strong* లేదా *weak* అనే విషయ నిర్ధారణ దాని రెండవ రూపాన్ని బట్టి చెయ్యబడుతుంది. *second verb* యొక్క *second form* ఏర్పడేటప్పుడు దానిలోని అక్షరాల పరివర్తనం జరుగుతుందే గాని, ఏదీ తగిలించబడదు. ఒకవేళ చివరిలో *t, d* లేదా *ed* తగిలించబడితే, అక్షరాల పరివర్తనం జరిగినప్పటికీ కూడా అది ఒక *weak verb* అవుతుంది.

క్రియ	I Form (మొదటి రూపము)	II Form (రెండవ రూపము)	III Form (మూడవ రూపము)
1. Abide	(అబైడ్) అనుసరించు	abode	abode
2. Arise	(ఆ రైజ్) లేచుట	arose	Arisen
3. Bear	(బియర్) కనుట	bore	born
4. Bear	(బేర్) తీసుకువెళ్ళుట/-మోయుట	bore	Borne
5. Beat	(బీట్) కొట్టుట	beat	beaten
6. Be	(బీ) ఉండుట	was/were	been

7. Become (బికం) అవుట	became	become
8. Beget (బిగెట్) ప్రారంభం చేయుట	begot	begotten
9. Begin (బిగిన్) ప్రారంభం చేయుట	began	begun
10. Behold (బిహోల్స్ చూడు	beheld	beheld
11. Bid (బిడ్) వేలం పాట	bade	bidden
12. Bid (బిడ్) ఆజ్ఞాపించుట	bid	bid
13. Bind (బైండ్ కట్టివేయుట 99	bound	bound
14. Bite (బైట్) కరచుట	bit	bitten
15. Blow (బ్లో) దెబ్బ	blew	blown
16. Break (బ్రేక్) విరగతియ్యుట/ఆపుట	broke	broken
17. Chide (చైడ్) చీవాట్లు పెట్టుట	chid	chidden
8. Choose (చూస్) ఎంచుకొనుట	chose	chosen
19. Cleave (క్లీవ్) కొయ్యుట/చీల్చుట	clove	cleft
20. Cling (క్లింగ్) పట్టుకొని వేళ్లాడుట	clung	clung
21. Come (కం) రా	came	come
22. Dig (డిగ్) త్రవ్వట	dug	dug
23. Do (డూ) చెయుట	did	done
24. Draw (డ్రా) గీయటం	drew	drawn
25. Drink (డ్రింక్) త్రాగుట	drank	drunk
26. Drive (డ్రైవ్) నడపుట	drove	driven
27. Eat (ఈట్) తినుట	ate	eaten
28. Fall (ఫాల్) పడుట	fell	fallen
29. Fight (ఫైట్) కొట్లాడుట	fought	fought
30. Find (ఫైండ్) కనుగొనుట	found	found
31. fling (ఫ్లింగ్) దూసుకొనిపోవు	flung	flung
32. Fly (ఫై) ఎగురుట	flew	flown
33. Forget (ఫర్గెట్) మర్చిపోవుట	forgot	forgotten
34. Freeze (ఫ్రీజ్) చలితో బిగుసుకుపోవుట	froze	frozen
35. Get (గెట్) తెచ్చుట/తీసుకువచ్చుట	got	gotten/gott
36. Give (గివ్) ఇచ్చుట	gave	given
37. Go (గో) వెళ్ళుట	went	gone
38. Grind (గ్రైండ్) పిండిగా చేయుట	ground	grounds
39. Grow (గో) పెరుగుట	grew	grown
40. Hide (హైడ్) దాచుట/దాచి ఉండుట	hid	hid/hidden
41. Hold (హోల్డ్) పట్టుకొని ఉంచుట	held	held
42. Know (నో) తెలుసుకొనుట	knew	known
43. Lie (లై) పడుకొనుట	lay	lain
44. Ride (రైడ్) స్వారి చేయుట	rode	ridden

45. Ring	(రింగ్) బెల్ (మోగించుట)	rang	rung
46. Run	(రన్) పరుగెత్తుట	ran	run
47. See	(సి) చూచుట	saw	seen
48. Shake	(షేక్) ఊపుట	shook	shaken
49. Shine	(షైన్) ప్రకాశించుట	shone	shone
50. Shoot	(షూట్) తుపాకి(పేల్చుట)	shot	shot
5. Shrink	(ష్రింక్) కుదించుట	shrank	shrank
52. Sing	(సింగ్) పాడుట	sang	sung
53. Sink	(సేంక్) మణుగుట	sank	sunk
54. Sit	(సిట్) కూర్చోనుట	sat	sat
55. Slay	(స్లే) సరుకుట/చంపుట	slew	slain
56. Slide	(స్లైడ్) జారుట	slid	slid
57. Sling	(స్లింగ్) విసరి వేయుట	slung	slung
58. Smite	(స్మిట్) కొట్టుట	shih ote	smitten
59. Speak	(స్పీక్) మాట్లాడుట	spoke	spoken
60. Spin	(స్పిన్) అల్లుట	spun	spun
61. Spring	(స్ప్రింగ్) గెంతుట	sprang	sprung
62. Stand	(స్టాండ్) నిల్చొనుట	stood	stood
62. Steal	(స్టెల్) దొంగిలించుట	stole	stole
63. Stick	(స్టిక్) కలిసిఉండుట/అతికింపబడుట	stuck	stuck
64. Sting	(స్టింగ్) కాటు	stung	stung
65. Stink	(స్థింక్) దుర్వాసన	stank	stunk
66. Stride	(గ్రెస్టిడ్) పెద్దపెద్ద అంగలు వేయుట	strode	stridden
67. Strike	(స్ట్రైక్) కొట్టుట/సమ్మె చేయుట	struck	struck/stricken
68. String	(స్ట్రింగ్) తాడుకట్టుట	strung	strung
69. Strive	(స్ట్రైవ్) ప్రయత్నించుట	strove	striven
70. Swear	(స్వేర్) ఒట్టువేసి చెప్పట	swore	sworn
71. Swim	(స్విమ్) ఈడుట	swam	swam
72. Swing	(స్వింగ్) ఊగుట	swung	swung
73. Take	(టేక్) తీసుకొనుట	took	taken
74. Tear	(టేర్) ముక్కలుముక్కలుగాచింపుట	threw	torn
75. Throw	(తో) విసరుట	threw	thrown
76. Tread	(ట్రెడ్) నడుచుట, అడుగు పట్టుట	trod	trodden
77. Wear	(వేర్) ధరించుట	wore	worn
78. Weave	(వీవ్) అల్లులు	wove	woven
79. Will	(విన్) గెల్చుట	won	won
80. Wind	(వైండ్) ముగించుట	wound	wound
81. Wring	(రింగ్) త్రుంచుట	wrung	wrung

82. Write (రైట్) వ్రాయుట

wrote

written

weak verb బలహీన క్రియలు అని అంటారు .

I Form

(మొదటి రూపము)

1. Bereave (బెరీవ్) దుఃఖములో ఉండుట
2. Bleed (బ్లీడ్) రక్తంకారిపోవుట
3. Breed (బ్రిడ్) వంశము/వర్గము/కులము
4. Bring (బ్రింగ్) తీసుకువచ్చుట
5. Build (బిల్డ్) నిర్మించుట
6. Burn (బర్న్) మంటపెట్టుట
7. Buy (బై) కొనుట/ఖరీదుచేయుట
8. Catch (కేచ్) పట్టుకొనుట
9. Creep (క్రీప్) ప్రాకుట
10. Deal (డిల్) ఇచ్చుట/ఒప్పందం
11. Dwell (డ్వెల్) నివాసం/ఉండుట
12. Feed (ఫీడ్) ఆహారము పెట్టుట
13. Feel (ఫీల్) అనుకొనుట
14. Flee (ఫ్లీ) పారిపోవుట
15. Have (హావ్) కలిగివుండుట
16. Keep (కీప్) ఉంచుట
17. Kneel (నీల్) మోకాళ్ళు
18. Lay (లే) ఉంచుట
19. Learn (లెర్న్) నేర్చుకొనుట
20. Leave (లీవ్) వెళ్ళుట/వదిలివెళ్ళుట
21. Lend (లాండ్) అప్పిచ్చుట/అప్పగాఇచ్చుట
22. Lose (లోస్) పోగొట్టుకొనుట/పోగొట్టుట
23. Make (మేక్) తయారుచేయుట
24. Mean (మీన్) అర్థము
25. Meet (మీట్) కలియుట/సమావేశము
26. Pay (పే) డబ్బు చెల్లించుట
27. Say (సే) అనుట/చెప్పట
28. seek (సీక్) వెతుకుట
29. Sell (సెల్) అమ్ముట
30. Send (సెండ్) పంపుట
31. Shoe (షూ) బూట్లు
32. Sleep (స్లీప్) నిదురపోవుట/నిద్రించుట
33. Smell (స్మెల్) వాసన

II Form

(రెండవరూపము)

1. bereft
2. bled
3. bred
4. brought
5. built
6. burnt
7. bought
8. caught
9. crept
10. dealt
11. dwelt
12. fed
13. felt
14. fled
15. had
16. kept
17. Knelt
18. laid
19. learnt
20. left
21. lent
22. lost
23. made
24. meant
25. met
26. paid
27. said
28. sought
29. sold
30. sent
31. shod
32. slept
33. Smelt

III Form

(మూడవ రూపం)

1. bereft
2. bled
3. bred
4. brought
5. built
6. burnt
7. bought
8. caught
9. crept
10. dealt
11. dwelt
12. fed
13. felt
14. fled
15. had
16. kept
17. Knelt
18. laid
19. learnt
20. left
21. lent
22. lost
23. made
24. meant
25. met
26. paid
27. said
28. sought
29. sold
30. sent
31. shod
32. slept
33. Smelt

34. Spell.	(స్పెల్) కనికట్టు/వాక్యవ్రవరుసక్రమం	spelt	spelt
35. Spend	(స్పెండ్) ఖర్చుపెట్టుట	spent	spent
36. Sweep	(స్వీప్) ఊడ్చుట/తుడిచిపెట్టుట	swept	swept
37. Teach	(టీచ్) నేర్పుట	taught	taught
38. Tell	(టెల్) చెప్పుట	told	told
39. Think.	(థింక్) ఆలోచించుట	thou ght	thou ght
40. Weep	(వీప్) ఏడ్చుట	wept	wept

I Form (మొదటిరూపం)	II Form (రెండవ రూపం)	III Form (మూడవ రూపం)
1. Burst (బస్ట్) విరుచుకుబడుట	burst	burst
2. Cast (క్యాస్ట్) విసరుట	cast	cast
3. Cost (కాస్ట్) ధర/విలువ	cost	cost
4. Cut (కట్) కోయుట/కోత	cut	cut
5. Hit (హిట్) కొట్టుట	hit	hit
6. Hurt (హర్ట్) బాధించుట	hurt	hurt
7. Put (పుట్) ఉంచుట	put	put
8. Read (రీడ్) చదువుట	read	read
9. Rid (రిడ్) వదిలించుకొనుట	rid	rid
10. Set (సెట్) కట్టుట	set	set
11. Shed (షెడ్) వదిలిపావుట/విసర్జించుట	shed	shed
12. Shut (షట్) మూసివేయుట	shut	shut
13. Split (స్ప్లిట్) విభజించుట	split	split
14. Thrust (థ్రస్ట్) బలముగా/గట్టిగా త్రోయుట	thrus	thrus
15. Wed (విడి) పెళ్ళిచేసుకొనుట	wed	wed

నోట్ put

1. You have put the book here.	నువ్వు పుస్తకాన్ని ఇక్కడ పెట్టావు.
2. (You) put the book here.	నువ్వు పుస్తకాన్ని ఇక్కడ పెట్టావు.
3. You put the book here.	నువ్వు పుస్తకాన్ని ఇక్కడ పెట్టావు.

మిగతా బలహీనక్రియల మూడు రూపాలు ఈవిధంగా ఉంటాయి

మిగతా **Weak verbs** బలహీనక్రియల మూడు రూపాలు ఈవిధంగా ఉంటాయి.

	I Form (మొదటిరూపం)	II Form (రెండవ రూపం)	III Form (మూడవ రూపం)
1. Allow (***)	allowed	allowed	allowed
2. Appear (అప్పియర్)(కన్పించుట/	appeared	appeared	appeared

	అనిపించుట)		
3. Borrow	(బారో) (అప్ప తెచ్చుట)	borrowed	borrowed
4. Boil	(బాంుల్) (ఉడికించుట)	boiled	boiled
5. Copy	(కాపీ) మరొక ప్రతి	copied	copied
6. Carry	(క్యారీ) సుకువెళ్ళుట/ కొనసాగించుట	carried	carried
7. Clean	(క్లీన్) పరిశుభ్రంచేయుట	cleaned	cleaned
8. Climb	(క్లింబ్) ఎత్తుప్రదేశాలను ఎక్కుట	climbed	climbed
9. Close	(క్లోజ్) దగ్గరైన	closed	closed
10. Cook	(కుక్) వంటమనిషి	cooked	cooked
11. Care	(కేర్) జాగ్రత్తగా చూసుకొనుట	cared	cared
12. Cross	(క్రస్స్) దాటుత	crossed	crossed
13. Complete	(కంప్లీట్) పూర్తిచేయుట	completed	completed
14. Deceive	(డిసేప్) మోసగించుట	deceived	deceived
15. Decorate	(డెకరేట్) అలంకరించుట	decorated	decorated
16. Die	(డై) చనిపోవుట	died	died
17. Divide	(డివైడ్) విభజించుట	divided	divided
18. Earth	(ఎర్త్) సంపాదించుట	earned	earned
19. Enter	(ఎంటర్) ప్రవేశించుట	entered	entered
20. Finish	(ఫినిష్) ముగించుట	finished	finished
21. Fear	(ఫియర్) భయము	feared	feared
22. Hang	(హాంగ్) ఉరితీయుట	hanged	hanged
23. Hang	(హాంగ్) వేలాడ తీయుట	hung	hung
24. Hire	(హైర్) అద్దెకు తెచ్చుట	hired	hired
25. Iron	(ఐరన్) ఇనుము	ironed	ironed
26. Invite	(ఇన్వైట్) ఆహ్వానించుట	invited	invited
27. Jump	(జంప్) దూయుట	jumped	jumped
28. Knock	(నాక్) తట్టుట	knocked	knocked
29. Kick	(కిక్) ప్రతిస్పందన, ఉల్లాసం	kicked	kicked
30. Marry	(మేరీ) పెండ్లి	married	married
31. Move	(మూవ్) కదలుట/కదలిక	moved	moved
32. Open	(ఓపెన్) తెరచిఉన్న	opened	opened
33. Obey	(ఒబే) ఆజ్ఞను పాటించుట	obeyed	obeyed
34. Order	(ఆర్డర్) ఆజ్ఞ	ordered	ordered
35. Pick	(పిక్) ఎంచుకొనుట/వేచుట	picked	picked
36. Pray	(ప్రీ) ప్రార్థన చేయుట	prayed	prayed
37. Pull	(పుల్) లాగుట	pulled	pulled

38. Punish	(పనిష్) శిక్షించుట	punished	punished
39. Prepare	(ప్రేపర్) తయారగుట/ సిద్ధమగుట	papered	papered
40. Plough	(ప్లౌ) నాగలి/పాలందున్నుట	ploughed	ploughed
41. Pleasè	(ప్లీజ్) దయయుంచుట/ ప్రసన్నవదనం	pleased	pleased
42. Push	(పుష్) పుష్ త్రోయుట	pushed	pushed
43. Quarrel	(క్వారల్) తగవు పెట్టుకొనుట	quarrelled	quarrelled
44. Rain	(రైన్) వాన	rained	rained
45. Reach	(రీచ్) జేరుట	reached	reached
46. Refuse	(రెఫ్యూజ్) కాదనుట/తిరగ గొట్టుట	refused	refused
47. Ruin	(రూయిన్) కష్టనష్టాలు	ruined	ruined
48. Tie	(టై) కట్టుట/ఇద్దరు సమానమగుట	tied	tied
49. Test	(టెస్ట్) పరీక్ష	tested	tested
50. Wait	(వెయిట్) ఆగుట/నిరీక్షించుట	waited	waited
51. Work	(వర్క్) పని	worked	worked
52. Wish	(విష్) కోర్కె	wished	wished
53. Weigh	(వై) బరువు/తూచుట	weighed	weighed
54. Yield	(ఈల్స్ చోటు ఇచ్చుట/ ఓడిపోవుట	yielded	yielded
55. Yoke	(యోక్) ఇరికించుట	yoked	yoked

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

ఈ దిగువ వాక్యములలో ఖాళీలను బ్రాకెట్లో ఇచ్చిన మాటల అన్యరూపములతో నింపండి.

Have you.....my new book? (see) Didn't you.....his beautiful tie (see)
Hindi is.....in most of the Indian towNS: (speak) He has.....me a long letter
(write) Who.up my shirt? (tear) Ranu has been.....by a snake. (sting)
He.....as fastas could. (run) The tiger upon the hunter and wounded him
(spring) I really.....your name at that time. (forget) He...to see me from such
a long distance. (come) The teacher asked the student if he had.....his
homework. (do) When I reached the class lecture had already..... (begin)
He.....us goodbye (bid). He.....me a hearty good morning. (wish) D

you.....the bell? (ring) Lata.....a beautiful song. (sing) He.....me by the
hand and asked my name. (shake) It was cold season and the river was
completely.....(freeze). The hunter .....the beast to death (strike). The c
(catch). Had the train.....before you reached (leave)? behind me in the queue
(stand). I.....left alone in the forest (be). He...forth past me (drive). What
has...this cup (break) The wind and storm...the boat ashore (blow). Have
you...your lunch? (eat)

LESSON THIRTEEN

పదమూడవ పాఠం

Present Tense వర్తమాన కాలము

కాలములు మూడు, అవి:-

Present Tense

వర్తమానకాలము

Past Tense

భూతకాలం

Future Tense

భవిష్యత్ కాలము

క్రియను ఆధారం చేసుకుని ఏ వాక్యము వర్తమాన కాలమో, ఏ వాక్యము భూతకాలమో, ఏ కాలము భవిష్యత్ కాలమో నిర్ణయించవచ్చు.

I write. (నేను వ్రాస్తున్నాను) వర్తమాన కాలము.

I wrote. (నేను వ్రాశాను) భూతకాలము.

I shall write. (నేను వ్రాసాను) భవిష్యత్ కాలము.

Present Tense వర్తమాన కాలము

వర్తమాన కాలములో నాలురకాలున్నాయి.

I write. నేను వ్రాసున్నాను.

Present Indefinite

I am writing. నేను వ్రాస్తున్నాను ఉన్నాను.

Present Continuous

I have written. నేను వ్రాసానే ఉన్నాను

Present Perfect

I have been writing. నేను వ్రాసూవుండేవాడిని.

Present Perfect Continuou

Present Indefinite (పెజెంట్ ఇండెఫినిట్) అనిశ్చిత వర్తమాన కాలం. ఇందులో క్రియ వర్తమానంలో వున్నా కూడా ఏ నిశ్చితమైన సమయాన్నీ సూచించదు. I write (ఐ రైట్) నేను రాస్తున్నానులో రాయడం నిశ్చితమే, కాని ఎప్పుడు, ఏ సమయంలో అనేది యిక్కడ అనిశ్చితంగా వుంది.

A. If we/you/they write.

He/she/write.

Positive స్వీకారాత్మకపు

B. I/we/you/they don't write.

He/she does not Write.

Negative నకారాత్మకపు

C. Do I/we/you/they/write?

Does he/she Write.

Don't I/we/you/they write

2

Doesn't he/she write ?

*Interrogative-
negative*

ప్రశ్నార్థకపు-నకారాత్మకపు.
టాగ్స్

E. If we/you/they write, don't I/we/you they?

He/she writes, doesn't he/she ? Tags

(A) పై వాక్యాల నుండి స్వచ్ఛమవుతోంది కదా. నిశ్చిత, అనిశ్చిత వర్తమాన కాలాల తెలుగు వాక్యాల చివర నుండు, ది లతో పూర్తవుతాయని, ఇంగ్లీషులో యిలాంటి వాక్యాలు కూర్చేటప్పుడు ఏకవచన కర్త, he, she, it లతో పాటు s లేదా es తగిలిస్తారు. అలాగే బహువచన క్రియలతో పాటూ క్రియ యొక్క మొదటి రూపాన్ని కూడా అలాగే వుంచేస్తారు.

He writes.

అతను/వాడు వ్రాస్తాడు.

Sita writes.

సీత వ్రాస్తుంది.

Ram reads.

రామ్ చదువుతాడు.

Hari goes.

వారి వెళతాడు.

Leela weeps

లీలా ఏడుస్తోంది.

They read.

వాళ్ళు చదువుతార

Govind and Ganesh run.

గోవిందు మరియు గణేశ్ పరుగెత్తుతారు.

You play.

నువ్వు ఆడుకో,

We go to school.

మేము బడికి వెళాం.

I know the answer.

నాకు జవాబు తెలుసు.

The Sun sets in west.

సూర్యుడు పడమట దిక్కున అస్తమిస్తాడు.

Two and three make five.

రెండు, మూడు కలిపితే ఐదు.

ఈ వాక్యాలను negative నకారాత్మకం చెయ్యడానికి బహువచన I, we, you, they మొదలగువాటి క్రియలతో don't (do not)) ఉపయోగిస్తారు.

I do not write.

నేను వ్రాయను/వ్రాయటంలేదు.

Sita does not write.

సీత వ్రాయటంలేదు.

They don't work.	వాళ్ళు పని చెయ్యరు.
The sun does not rise in the west.	సూర్యుడు పడమట దిక్కున అస్తమించడు.
They don't know the way.	వారికి దారి తెలీదు.
Ram, Shyam and Jadu don't work hard.	రామ్, శ్యామ్, జాదూ కష్టపడి పని చెయ్యరు.
We don't go to the market.	మేము మార్కెట్టుకు వెళ్ళం.
You do not sleep.	నువ్వు నిద్రపోవు.
Now the birds do not fly.	ఇప్పుడు పక్షులు ఎగరటం లేదు.
The child does not weep.	సిపిల్ల ఏడవదు.
The dogs don't bark.	కుక్కలు మెరగవు.
She does not bring water for me.	ఆవిడ/ఆమె నాకు నీళ్ళు తీసుకురావటం

ప్రశ్నావాచక వాక్యాల్లో ఏకవచన కర్త యొక్క does బహువచన కర్త యొక్క do లను తొలగించి కర్తకు ముందు వుంచుతారు. అలాగే చివరలో ప్రశ్నార్థక గురును వుంచుతారు. ఒకవేళ వాక్యము నిషేధాత్మక ప్రశ్నవాక్యమైతే, ప్రశ్నవాక్యము అయితే అప్పుడు does not (doesn't) లేదా " do not (dont) బయటకు వస్తుంది.

Do you think you can write?	నువ్వు వ్రాయగలవని అనుకుంటున్నావా?
Does Hari work hard?	వారి కష్టపడి పని చేస్తాడా?
Do I read a book?	నేను పుస్తకం చదువుతానా?
Does she go to school?	ఆ అమ్మాయి బడికి వెళ్తోందా?
Do we sleep?	మనము నిద్ర పోతామా?
Does the Sun rise in the east?	సూర్యుడు తూర్పున ఉదయిస్తాడా?
Doesn't Shalini write a letter?	శాలిని ఉత్తరం వ్రాయదా?
Don't they help you?	వాళ్ళు నీకు సహాయం చెయ్యరా?
Don't we allow you to play here?	నిన్ను ఇక్కడ ఆడుకోడానికి మేము అనుమతించటం లేదా?
Don't they both study together?	వాళ్ళిద్దరూ కలిసి చదువుకోవటం లేదా?
Can't we come in?	మేము లోపలికి రాకూడదా?
Can't she help Hari?	హారికి ఆమె సహాయం చెయ్యలేదా?

వాక్యాల చివర కర్త తర్వాత don't (do not) లేదా " doesn't (does not) తగిలించి కర్తను

తిరిగి ఉపయోగింపి ప్రశ్నార్థక గురును తగిలిస్తారు. ఒకవేళ వాక్యం నకారాత్మకం (positive) అయితే చివరిలో don't (డోన్ట్) లేదా doesn't ఉపయోగిస్తారు. లేదా కేవలం do లేదా does ను ఉపయోగిస్తారు.

I write a letter, don't I?

They work hard, don't they?

Nalini walks fast, doesn't she?

Vinita comes, doesn't she?

He goes daily to school, doesn't he?

They get up early in the morning everyday,
don't they?

My Watch runs fast, doesn't it?

We cook nice things, don't We?

నేను ఉత్తరం వ్రాస్తాను కదా?

వాళ్ళు కష్టపడి పని చేస్తారు కదా?

నళినీ తొందరగా నడుస్తుంది కదా

వినితా వస్తుంది కాదా?

అతడు రోజూ స్కూల్ వెళతాడు
కదా?

వాళ్ళు ఉదయం తొందరగా లేస్తా
కదా !?

నాచేతి గడియారం త్వరగా
నడుస్తోంది కదా?

మనం చక్కని వంటలు చేస్తాం కదా?

Present Continuous (పెజెంట్ కంటిన్యూవస్) అసంపూర్ణ వర్తమాన కాలం

(A) అసంపూర్ణ వర్తమాన కాలంలో క్రియ సమాప్తమవుదు. పని జరగడం లేదా జరుగుతూ ఉండడం జరుగుతూ వుంటుంది. తెలుగులో ఈ వాక్యం వున్నాడు, వున్నారు, వున్నది, వున్నానుతో పూర్తవుతుంది. వీనిక్రియలో am, you, We, they తో పాటూ he, she, it మరియు బహువచన కర్తలతో is మరియు ing ఏకవచన కర్తలతో (negative) ఉపయోగించడం జరుగుతుంది. అలాగే క్రియతో పాటూ - తగిలిస్తారు. నకారాత్మక వాక్య నిర్మాణంలో కర్తను అనుసరిస్తూ ఇమిడి పోయే క్రియతో పాటూ not ను ఉపయోగిస్తారు.

Positive

I am

We/you/they

He/she/it

Negative

am not writing a letter.

Are not eating apples.

Is is not going to School.

(B) పశ్చావాచక నిర్మాణంలో is/am/are లను వాక్యానికి ప్రారంభంలో ఉపయోగిస్తారు. ఒకవేళ వాక్యం నకారాత్మకం అయితే is/am/are లను తొలగించి not ను కర్త తర్వాత అదేస్థానంలో ఉపయోగిస్తారు. అలాగే క్రియ యొక్క పూర్వ రూపంతో పాటూ ing ను కూడా ఉపయోగిస్తారు.

Positive Interrogative	Negative Interrogative	
Am I	Am I not	writing a letter?
Are we/you/they	Are we/you/they not	eating apples?
Is he/she	Is he/she not	going to School

కొన్ని ఇతర ఉదాహరణలు యిక్కడ పొందుపర చబడ్డాయి.

Is she reading a story book now?	ఆవిడ/ఆమె కథ పుస్తకం ఇప్పుడు చదువుతోందా?
Are you going to your office?	నువ్వు నీ ఆఫీసుకు వెళున్నావా?
Is the wind not blowing?	గాలి వీచటం లేదా?
Am I looking sad?	నేను బాధగా కనిపిస్తున్నానా?
Are we going slow?	మనము నెమ్మదిగా వెళున్నామా?
Why is he going so fast?	అతను ఎందుకని అంత తొందరగా వెళున్నాడు?
Are you not looking at the rising sun?	నువ్వు ఉదయించే సూర్యుణ్ణి చూడటం లే
What questions are rising in your mind?	నీ మనస్సులో ఏమి ప్రశ్నలు వస్తున్నాయి?
Why are you fighting?	మీ రెండుకు కొట్లాడుకుంటున్నారు?

Present Perfect (ప్రజెంట్ పర్ఫెక్ట్) (పూర్వవర్తమానకాలం)

(A) ఈ కాలం క్రియ నుండి వర్తమాన కాలంలో పూర్తయినట్లు వ్యక్తమవుతుంది. తెలుగులో సంపూర్ణ వర్తమాన S do) వాక్యాలలో I, we, you, they బహువచన కర్తలతో పాటూ have మరియు క్రియ యొక్క మూడవ రూపం ఉపయోగిస్తారు . (third form of the verb) ఏకవచన కర్తలతో He, she, it మరియు క్రియ has యొక్క మూడవ రూపం ఉపయోగించబడుతుంది. నకారాత్మక వాక్యాలలో have/has లతో not ఉపయోగించబడుతుంది.

	Positive	Negative	
I/we/you/they	have	have not	written a letter. eaten lunch.
He/she/it	has	has not	read the novel. taken the tea.

(B) ప్రశ్నవాచక వాక్యాల్లో have/has మొదట్లోనే వుంటాయి. ఒకవేళ వాక్యం నిషేధాత్మకమైతే క్రియ యొక్క మూడవ రూపానికి ముందు not కూడా తగిలిస్తారు. తర్వాత చివరలో ప్రశ్నార్థక గురు పెడతారు.

Have I/we/you/they written a letter?

Have I/we/you/they not written a letter?

Has he/she written a letter?

Has he/she not written a letter?

Present Perfect Continuous (ప్రజెంట్ పర్ఫెక్ట్ కంటిన్యూయింగ్) పూర్ణాత్మక అపూర్ణ వర్తమాన కాలం .

(A) ఈ కాలం తెలుగు వాక్యాల్లో చివర వున్నవాడు, వున్నది, వున్నాను అని వుంటుంది. ఇంగ్లీషు వాక్యాల్లో బహువచనం కర్త we, you, they మరియు క్రియలతో -ing ఉంటాయి . ఏకవచనం he, she, it లతో has been మరియు క్రియలతో -ing ఉపయోగించ బడుతుంది. నిర్ణీత సమయం (Point of Time), లేదా అనిశ్చిత సమయం Period of Time ల కొరకు (విత్) ఉపయోగించబడుతుంది. ప్రశ్నవాచక వ్యకాలు have/has లను వాక్యం ప్రారంభంలో వుంచుతారు. అదే నిషేధాత్మక వాక్యాల్లో have/has లతో పాటూ not ని కూడా ఉపయోగిస్తారు.

(B) అనిశ్చిత సమయం యొక్క అర్థం: Since Monday/Since 1957/Since 2 o'clock/Since evening/Since morning/Since night/Since January.

(C) అనిశ్చిత సమయం యొక్క అర్థం for four months/for two hours/for ten days/for one year/for three seasons.

1. He has been writing a letter since morning.	ప్రాధున నుంచి ఉత్తరం రాస్తున్నాడు.	(హి హాజ్ బీన్ రైటింగ్ ఎ లెటర్ సిన్స్ మార్నింగ్)
2. They have been running for 15 minutes.	వాళ్ళు గత పదిహేను నిమిషాలుగా	(డే హాజ్ బీన్ రన్నింగ్ ఫర్ 15 మినిట్స్) పరుగెడుతున్నారు.
3. I have been living in this city since 1964.	1964వ సంవత్సరం నుండి ఈ ఊరిలో నేను	(ఐ హాజ్ బీన్ లివింగ్ ఇన్ సిటీ సిన్, సిన్స్ 1964) ఉంటున్నాను.
4. He has been waiting for me since yesterday.	నిన్నటి నుండి అతను నా కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు.	(హి హాజ్ బీన్ వెయిటింగ్ ఫర్ మీ సిన్స్ ఎస్టర్డే)
5. Have you been reading in this school since last three years.	గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఈ స్కూలులో నువ్వు చదువుకుంటున్నావా?	(హాజ్ యు బీన్ రీడింగ్/ స్టడీయింగ్ ఇన్ దిస్ స్కూల్ సిన్స్ త్రియర్స్?)
6. We have not been waiting for the train for two hours.	33) రైలు బండి కోసం గత రెండు గంటల నుంచి ఎదురు చూడటంలేదు.	(ఉయ్ హాజ్ నాట్ బీన్ వెయిటింగ్ ఫర్ ద ట్రైన్ ఫర్ టు అవర్స్)

7. It has been raining continuously since morning.	పొద్దుటనుంచి ఆగకుండా వాన కురుసూనే ఉంది.	(ఇట్ హాజ్ బీన్ రైనింగ్ కంటిన్యూస్లీ సిన్స్ మార్నింగ్)
8. Have they not been revising their lesson for four days?	వాళ్ళు గత నాలుగు రోజులుగా వాళ్ళ పాఠాలు మళ్ళీ , మళ్ళీ చదవటం లేదా?	(హావ్ దే నాట్ రివైజింగ్ డైర్ లెసెస్ ఫర్ డేస్?)
9. Have I not been coming regularly since 1961?	నేను 1961 నుంచి వరుస తప్పకుండా రావడం లేదా ?	(హావ్ ఐ నాట్ బీన్ కమింగ్ రెగ్యులర్లీ సిన్స్ 1961)
10. The girls have been singing songs for one hour.	ఆడపిల్లలు ఒక గంటసేపటినుంచి పాటలు పాడుతూనే	(ద గర్ల్స్ హావ్ బీన్ సింగింగ్ సాంగ్స్ ఫర్ ఉన్నారు. వన్ అవర్)
11. Rakesh has been working in this office since last year,	రాజేష్ ఈ ఆఫీస్ గత ఒక సంవత్సరంగా పనిచేస్తున్నాడు.	(రాకేష్ హాజ్ బీన్ వర్కింగ్ ఇన్ దిస్ ఆఫీస్ సిన్స్ లాస్ట్ ఇయర్)

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

1. ఈ క్రింది వాక్యములలోని చివర బ్రాకెట్లో ఇవ్వబడిన పదములలో సరైన దానితో నింపండి:
  - (a) Ram.....to school everyday. (go/goes)
  - (b) When.he come from his office? (do/does)
  - (c) .....they playing football in the field? (Are/is)
  - (d) She.....running fast (is/are)
  - (e) They...taken their lunch. (has/have)
  - (f) Mohan..done his work. (Has/have)
  - (g) He has to the club. (go/gone)
  - (h)....you sent him the messas – &
  - (i) The sun...not rise in the west (do oe)
  - (j) Naresh...work hard. (don't doesn't).
  - (k) He goes to the shop daily...he
  - (L) Your watch is running slow ...it (isn't/are)
  - (m) They....up early in the morning, (gets/get)
  - (n)....you think you are right? (dos/does)
  - (o)....I not yet written to her? (Have/has)

(p) Sheela has been waiting for me. 2 o'clock (for/since) *

(Q) It...raining for 2 hours. (has been/have been)

(R) Gita has been living here...1921. (since/for)

(s) Have they not been reading the newspaper...One hour? (for/since)

2. ఈ క్రింది వాక్యములకు వ్యతిరేక వాక్యములను వ్రాయండి.

(a) The birds fly. (b) They are working hard. (c) Why do you go there?
(d) I am a shopkeeper. (e) He has done his work. (f) It has been raining since evening,
(g) This girl has done her school work. (h) You are walking slowly.
(i) I have been studying since 4 o'clock. (j) Vandana has cooked nice food. (k) Have you finished your work?
(l) Has Savita been knitting her sweater for a month?
(m) Are they doing my work now? (n) You have kept your promise.
(o) They have gone to Simla. (p) The moon has been shining for three hours.
(q) He has been known to me since partition.

3. ఈ క్రింది వాక్యములను ఇంగ్లీషులోకి అనువాదం చెయ్యండి.

(a) రీటా పువ్వులు కోస్తున్నది. (to pluck flower) (b) అతడు ఎన్నడూ అబద్ధం చెప్పడు. (to tell a lie) (c) వారు బట్టలు ఉతకరు (d) వారు చెరువులో ఈడుతారు (pond, to swim) (e) నువ్వు తిరగడానికి వెళ్ళడం eśā (f) నువ్వు పలాహారం చేసినావా? (to take breakfast) (g) నేను నా పనిని పూర్తి చేశాను (h) ప్రతి రోజూ ఇక్కడకు వస్తావా? (i) నేను రోజూ తిరగడానికి వెళ్ళాను (j) నేను నీకు ముందే చెప్పే (already) (k) నువ్వు నీ మిత్రుడికి ఏదన్నా సమాచారం పంపించావా? (any) (l) నేను నీ ఉత్తరానికి సమాధాయివ్వలేదా? (to reply the letter) (m) నువ్వు నా ప్రశ్నకు సమాధానం ఇవ్వలేదు (to answer) (n) మీ తమ్ముడు 3వ లేదా 32వ తరగతికి పాఠశాలకు వెళ్ళావా? (to take the examination) (o) దోచుకుంటావా? నుంచి అదే పనిగా వర్షం కురుస్తోంది (p) నేను చాలా రోజుల నుంచూ నీకోసం ఎదురు చూస్తున్నాను (q) మీరెందుకు నామీద కోపం వున్నారు? (r) నువ్వు పుస్తకం చదవడం పూర్తి చేశావా? (s) నేనిప్పుడు అక్కడకు వెళ్ళడంలేదు (t) నువ్వు నన్ను (u) చిరునామా అడగొద్దు (v) రాధ రోజూ సాయంత్రం గుడికి వెళుంది (w) మా దారి తెలీదు (x) నువ్వు రోజూ ఎక్కడికి వెళ్ళావు (y) గంగ ఒక పవిత్రమైన నది (z) నీ కుక్క ఎక్కడుంది? (2) నాకు అతని పేరు

4. ఈ క్రింది వాటిని ప్రశ్నార్థక వాక్యములుగా మార్చండి.

(a) I am right. (b) You are in the wrong. (c) He tells a lie. (d) He speaks the truth. (e) The sun sets in the West. (f) You live somewhere near his house. (g) The stars are shining. (h) Mohan is my brother. (i) They study together. (j) The

He has been waiting for you. (k) Call him immediately. (l) He is fast asleep
his chair. (m) Come to me in difficulty. (n) The cow has been grazing since
evening. (o). The horse has been drawing the cart for five hours. (p) He
lame. (q) You can give me this book for two days. (r) You know his home
address. (s) The vegetables are fresh. (t) These tomatoes are rotten.

LESSON FOURTEEN

పదునాల్గవ పాఠము

Past Tense (పాస్ట్ టెన్స్)

భూతకాలం

వర్తమానకాలంగానే భూతకాలానికి కూడా నాల్గరకాలున్నాయి.

Past Indefinite పాస్ట్ ఇండీఫినిట్

తెలుగులో భూతకాల వాక్యాలలో చివర 'డు' 'ది' 'యి' 'రు' ఉంటాయి. ఇంగ్లీషులో ప్రత్యేక కర్తతో పాటూ అది ఏకవచనమైనా, బహువచనమైనా క్రియ యొక్క రెండవ ఫార్మ్ ఉపయోగించడం జరుగుతుంది. నకారాత్మక వాక్యాలలో అన్ని కర్తలతోనూ did not మరియు క్రియల ప్రథమరూపం ఉపయోగించ బడుతుంది. ప్రశ్నవాచక వాక్యాలలో Did-ని వాక్యానికి మున్ముందుగా ఉపయోగించి ప్రశ్నార్థక గురును వుంచుతారు.

	Wrote	a letter.
I/we/you/he/she/they	sang	a Song.
	played	a game.
	went	home.

Negative నకారాత్మకపు

		write a letter.
I/we/you/he/she/they	did not	sing a song.
		play a game.
		go home.

Interrogative-Negative నకారాత్మక ప్రశ్న వాచకం,

		write a letter'? .
Did I/we/you/he/she/they	not	sing a song?
		play a game?
		go home?

Past Continuous అసంపూర్ణ భూతకాలం

అసంపూర్ణ భూతకాలంలో క్రియ కార్యం అమలులో వున్న విషయాన్ని తెలియజేస్తుంది. తెలుగు వాక్యాల చివర ఈ కాలంలో వుండి వున్నాడు, వుండి ఉన్నది, వుండి వున్నారు, వుండి వుండినవి (వుండేవాడు, వుండేది, వుండేవారు, వుండేవి) అని వస్తుంది. ఇంగ్లీషులో వాక్య నిర్మాణం చేసే సమయంలో ఏకవచన He/she/it లతో was మరియు క్రియ యొక్క ప్రథమ రూపంతో ing- తగిలించబడుతుంది. బహువచన I/we/you/they లతో were మరియు క్రియ యొక్క ప్రథమ రూపానికి ing- చేర్చబడుతుంది. నకారాత్మక వ్యకాలు were/swas బహువచనం I/we/you/they లతో పాటూ were మరియు క్రియ యొక్క ప్రథమరూపానికి ing- చేర్చబడుతుంది. నకారాత్మక వాక్యాలలో were/was-లతో not చేర్చబడుతుంది. ప్రశ్నవాచక వాక్యంలో were/was అను వాక్య వాక్య ప్రారంభంలో ఉపయోగించి, చివర ప్రశ్నార్థక చిహ్నం వుంచుతారు.

He/she/it/Ram	was	writing a letter. singing a Song. playing a game. going home.
---------------	-----	--

Negative నకారాత్మకపు

I/you/we/they	was/were not	Writing a letter. singing a Song. playing a game. going home.
---------------	--------------	--

Interrogative-Negative నకారాత్మక ప్రశ్నవాక్య

Was	he/she fit/Ram not	writing a letter? singing a song? playing a game? going home? writing a letter? singing a Song? playing a game?
Was/Were	I/you/we/they not	

going home?

Past Perfect సంపూర్ణ భూతకాలం

ఈ కాలంలో క్రియ పని భూతకాలంలో జరిగిపోయినట్లుగా తెలియజేస్తుంది. తెలుగు వాక్యాల చివర పోయింది, పోయాడు, పోయాయి, పోయారు, చేసింది, చేశారు, చేశాడు, వెళ్లారు, వెళ్లింది, వెళ్లేడు లతో అంతమవుతుంది. ఇంగ్లీషులో ఏకవచన, బహువచనాలన్నింటిలోనూ కర్తలకు మరియు had క్రియ యొక్క తృతీయ రూపమును ఉపయోగిస్తారు. నకారాత్మక వాక్యాలలో had not ఉపయోగిస్తారు. ప్రశ్నవాచక వాక్యాలలో had - ని వాక్యానికి ముందు ఉపయోగించి చివర ప్రశ్నార్థక చిహ్నాన్ని ఉపయోగిస్తారు.

I/we/you/they/he/she/Ram

written a letter.

had sung a song.

played a game.

gone home.

Negative నకారాత్మకపు

I/we/you/they/he/she/Ram

written a letter.

had not

sung a song.

played a game.

gone home.

Interrogative-Negative నకారాత్మక ప్రశ్నవాక్య

I/we/you/they/he/she/Ram

written a letter.

had not

sung a song.

played a game

gone home.

Past Perfect Continuous సంపూర్ణాత్మక అసంపూర్ణాభూతకాలం

ఈ కాలంలో క్రియ భూతకాలంలోనే పని ప్రారంభమై భూతకాలంలోనే జరుగుతున్నట్లుగా తెలియ జేస్తుంది. తెలుగులో ఈ వాక్యాల చివర వున్నది, వున్నారు, వున్నాడు, ఉన్నవి వంటి పదాలతో అంతమవుతాయి. ఇంగ్లీషు వాక్యాల్లో had been మరియు క్రియ యొక్క ప్రథమ రూపంతో పాటూ since ప్రయోగం అన్ని పదాలలోనూ జరుగుతుంది. అలాగే ఇవ్వబడిన నిర్ణీత

సమయం కోసం for అనిశ్చిత సమయం కోసం had ని ఉపయోగించడం జరుగుతుంది. నకారాత్మక వ్యకాల్ been మరియు not e మధ్య had ఉపయోగించబడుతుంది. ప్రశ్నవాచక వాక్యాల్లో వాక్యానికి మున్ముందుగా మొదటి స్థానంలోనే వాడి, చివరలో ప్రశ్నార్థక చిహ్నాన్ని ఉపయోగిస్తారు.

I/we/you/they	had been	writing a letter	since morning
he/she/it/Ram		singing a song	for 2 hours.
		playing a game	
		going home	

Negative నకారాత్మక

I/we/you/they	had not been	writing a letter	since morning
he/she/it/Ram		singing a song	for 2 hours.
		playing a game	
		going home	

Interrogative-Negative ప్రశ్నవాచక నకారాత్మకం

Had I/we/you/they	not been	writing a letter	since morning
he/she/it/Ram		singing a song	for 2 hours.
		playing a game	
		going home	

ఈ దిగువన నాల్గురకాల భూతకాలపు వాక్యాలు ఉన్నాయి వాటిని శ్రద్ధతో చదివి మీ ఇంగ్లీషు భాషను అభివృద్ధి చేసుకోండి.

(1) Hari helped me a lot. హరి నాకు ఎంతో సహాయం చేశాడు.	(హరి హెల్ప్డ్ మీ ఎ లాట్)
(2) They went straight there. వాళ్ళు తిన్నగా అక్కడికి వెళ్ళారు.	(దె వెన్ట్ స్ట్రైట్ థేర్)
(3) Did you not hear the bell? . గంట మోగటం/శబ్దం నీకు వినిపించలేదా?	(డిడ్ యు నాట్ హియర్ ద బెల్)
(4) Did they ask you your address? నీ అడ్రసును వాళ్ళు(నిన్ను) అడిగారా?	(డిడ్ దే ఆస్క్ యూ యువర్ అడ్రెస్)
(5) Why did you not go there? నువ్వు అక్కడకు ఎందుకు వెళ్ళలేదు?	(వై డిడ్ యూ నాట్ గో దేర్)

- (6) Did you go for a walk in the morning?
ప్రాద్దున్నే నడకను నువ్వు వెళ్ళావా? (డిడ్ యు గో ఫర్ ఎ వాక్ ఇన్ ద మార్నింగ్)
- (7) Did Sarla not wash her clothes?
సరళ తన బట్టలను ఉతుకుతున్నదా? (డిడ్ సరళా నాట్ వాష్ హర్ క్లాత్)
- (8) Did Ratan abuse me before you?
రతన్ నీముందునన్ను తిట్టాడా? (డిడి రతన్ అప్రూస్ మీ పి ఫేర్ యూ)
- (9) He was going to the college in the evening.
అతను సాయంత్రం కాలేజీకి వెళ్ళాడు. (హీ వజ్ గోయింగ్ టు ద కాలేజ్ ఇన్ ద ఈవినింగ్)
- (10) Were you taking rest at that time?
నువ్వు అప్పుడు విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నావా? (వర్ యూ టేకింగ్ రెస్ట్ ఎట్ దట్ టైం)
- (11) They were busy with their work.
వాళ్ళ పనిలో వాళ్ళు నిమగ్నలై ఉన్నారు. (దే వర్ బిసి విత్ దేర్ వర్క్)
- (12) I am looking for your father.
మీ నాన్నగారి కోసం నేను వెతుకుతున్నాను. (ఐ యామ్ లుకింగ్ ఫర్ యువర్ ఫాదర్)
- (13) The dogs were barking at the beggar.
అడుక్కునే వాణ్ణి చూసి కుక్కలు మొరుగుతున్నాయి. (ద డాగ్స్ వేర్ బార్కింగ్ ఎట్ ది బెగ్గర్)
- (14) They had gone for tea before you came.
నువ్వు రాకముందే వాళ్ళు టీ త్రాగటానికి వెళ్ళారు. (దే హేడ్ గాన్ ఫర్ టీ బిఫోర్ యు కేమ్)
- (15) I had not seen this girl before.
ఈ అమ్మాయిని ఇంతకుముందు చూడలేదు. (ఐ హేడ్ నాట్ సీన్ దిస్ గర్ల్ బిఫోర్)
- (16) Had you reached the station before the train left?
రైలుబండి స్టేషన్ నుండి వెళ్ళేముందు నువ్వు అక్కడకు చేరుకున్నావా? (హేడ్ యూ రీచ్డ్ ద స్టేషన్ బిఫోర్ ది ట్రైన్ లెఫ్ట్)
- (17) My mother had got up before the cock crew.
కోడి కూయకముందే మా అమ్మ నిదురలేచింది. (మై మదర్ హేడ్ గాట్ అప్ బిఫోర్ ద కాక్ క్రా)
- (18) You had been playing football since 3 o'clock.
మూడు గంటల నుండి/మూడింటి నుండి నువ్వు ఫుట్ బాల్ ఆడుతున్నావు. (యూ హేడ్ బీన్ ప్లేయింగ్ ఫుట్ బాల్ సిన్స్ 3 ఓ క్లాక్)
- (19) Had the kites been flying in the sky since morning?
గాలి పటాలు ఆకాశంలో ఎగురుతున్నాయా? (హేడ్ ద కైట్స్ బీన్ ఫ్లైయింగ్ ఇన్ ద స్కై సిన్స్ మార్నింగ్)
- (20) Latif had not been living in Delhi since 1970.
(లతీఫ్ హేడ్ నాట్ బీన్ లివింగ్ ఇన్ ఢిల్లీ సిన్స్ 1970) 1970 నుండి లతీఫ్ ఢిల్లీలో ఉండటం లేదా?

(21) Had he not been playing on flute since night?

రాత్రి నుంచి అతను పిల్లనగ్రోవిని వాయింపడం లేదు.

(హేడ్ హి నాట్ బీన్ ప్లేయింగ్ ఆన్ ఫ్లూటీ సిన్స్ నైట్?)

(22) Jai had lived in England for ten years. జయ్ ఇంగ్లాండ్లో/పది సంవత్సరాలు ఉన్నాడు.

(జయ్ హేడ్ లివిడ్ ఇన్ ఇంగ్లాండ్ ఫార్ టెన్ ఇయర్స్)

(23) His sister had been invalid all her life. అతని అక్క/చెల్లెలు ఆవిడ జీవితాంతం అస్వస్థురాలిగానే ఉన్నది.

(హిజ్ సిస్టర్ హేడ్ బీన్ ఇన్వాలిడ్ ఆల్ హర్ లైఫ్)

(24) Had you not gone to the library in the afternoon?

మధ్యాహ్నం లైబ్రరీకి నువ్వు వెళ్ళ లేదా?

(హేడ్ యూ నాట్ గాన్ టూ ద లైబ్రరీ ఇన్ ద ఆఫ్టర్నూన్)

(25) Had he closed his shop before time?

మామూలు టై ముకన్నా ముందుగానే అతను తన దుకాణాన్ని మూసివేశాడా?

(హేడ్ హి క్లోస్డ్ హిస్ షాప్ బిఫోర్ టైమ్?)

Exercise for revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

1 . ఈ దిగువ మాటల్లోని ఖాళీ చోటులలో పదలతో నివండి

The cold wind....(to blow) (b) .....be present in the class? (to be) (c).... you nusy in your work yesterday ?(to be) (d) I did not .....there in the night (to go) (e)....you sing loudly in the room ?(do) (f).....you not go to see the match? (do) (g)were they not...in the ground? (to play) (h)what...you reading then ?(to be) (i)had you not .....to your aunt's house? (to be) (j) Had he not. you till Tuesday ?(to meet) (k) He had already...for the job. (to apply). (l)i. not...any letter from him .(to receive) (m)had you not ...your lunch when came ?(to take) (n)the thief had ...before the police came (to free) (o)he..... see her yesterday.(to go). (P)did you ....milk before going bed?(to take)

Future Tense (ఫ్యూచర్ టెన్స్)

భవిష్యత్ కాలము

Future Indefinite (ఫ్యూచర్ ఇండెఫినిట్) అనిశ్చిత భవిష్యత్ కాలం

ఈ కాలంలో తెలుగు వాక్యాల చివర వస్తాను, వెళ్తాను, వస్తారు, వెళ్తారు, వస్తుంది, వెళుంది, అవుతుంది, చేస్తుంది లాంటి పదాలు ఉపయోగించబడతాయి. ప్రధమపురుషులు I, we లతో Shall ద్వితీయ, తృతీయ పురుషులతో మొదలైన ఏ వాక్యానికైనా will ఉపయోగించబడుతుంది. మరియు క్రియ యొక్క ప్రధమ రూపాన్ని కాలంగా తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ నిశ్చయాత్మక మరియు అనివార్యతలు ప్రకటించవలసి వచ్చినప్పుడు I, we లేతో will, you/he/she/they లతో Shall ఉపయోగిస్తారు. సకారాత్మక వాక్యాలలో Shall.will లతో not ను కలుపుతారు. ప్రశ్నవాచక నిర్మాణానికి కర్తకి ముందు Shall will ఉపయోగిస్తూ వాక్య ప్రారంభంలో చేర్చుతారు.

I/we/	shall	go tomorrow. write a letter. sing a song.
You/He/She/they	will	go tomorrow. write a letter. sing a song.

Negative (నెగటివ్/సకారాత్మకపు)

I/we	shall not	go tomorrow. write a letter. sing a song.
You/He/She/they	will not	go tomorrow. write a letter. sing a song.

Interrogative-Negative (ఇంటరాగేటివ్/నకారాత్మక ప్రశ్నావాచకం)

Shall	I/we	not	go tomorrow. write a letter. sing a song. go tomorrow.
Will	you/he/she/they	not	write a letter. sing a Song.

Future Continuous (ప్రూచర్ కంటిన్యూవస్/అపూర్ణ భవిష్యత్కాలము) ప్రూచర్,

ఈ కాలంలోని తెలుగు వాక్యాలలో చివర వుండి వుంటాడు, వుండి వుంటుంది, ఉండి వుంటారు, ఉండి వుంటాయి, ఉండి వుంటాను లాంటి పదాలు ఉపయోగించబడతాయి. వీటిలో రాబోయే కాలంలో పనులు జరగడం గురించి తెలియజేయబడుతుంది. ఇంగ్లీషు వాక్యంలో I we లతో shall beyou, he, she, they లతో will be, ఒకవేళ వాక్యం నకారాత్మకమైతే shall not be/will not be or ప్రయోగించడం జరుగుతుంది. ప్రశ్నావాచక వాక్యాలలో shall/will తో వాక్యం ప్రారంభించి చివర ప్రశ్నార్థక చిహ్నాన్ని వాడతారు. క్రియకు -ing- రూపం కూడా ఇక్కడ ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

I/we	shall be	go tomorrow. write a letter. sing a song. go tomorrow.
You/he/she/they	will be	write a letter. sing a song.

Negative (నెగటివ్/నకారాత్మకపు)

I/we	shall not be	go tomorrow. write a letter. sing a song. go tomorrow.
you/he/she/they	will not be	write a letter. sing a song.

Interrogative-Negative (ఇంటరాగేటివ్/నకారాత్మక ప్రశ్నావాచకం)

Shall	I/we	not be	go tomorrow. write a letter. sing a song.
Will	you/he/she/they	not be	go tomorrow. write a letter. sing a Song.

Future Perfect పూర్ణభవిషత్కాలము

ఈ కాలం తెలుగు వాక్యాల చివర జరుగుతుంది, వస్తాడు, వస్తుంది, వస్తారు, వంటి పదాలు చోటు చేసుకుంటాయి. ఇందులో భవిష్యతులో ఇవ్వబడిన సమయంలో పని పూర్తి కావడం తెలియజెప్పబడుతుంది. ఈ కాలంలో ఇంగ్లీషులో I, we లతో మరియు shall have చేర్చి క్రియ యొక్క you/he/she/they -(తృతీయ రూపం)ని ఉపయోగిస్తారు. నకారాత్మక వాక్యాల్లో wil/shal తర్వాత, have -కంటే ముందు not చేరుస్తారు. ప్రశ్నావాచక వాక్యాల్లో wil/shall ని వాక్యానికి మొదట్లోనే ఉపయోగిస్తారు.

I/we	shall have	gone by tomorrow. written a letter. sung a song.
You/he/she/they	will have	gone by tomorrow. written a letter. sung a song.

Negative (నేగిటివే/నకారాత్మకపు)

I/we	shall not have	gone by tomorrow. written a letter. sung a song.
You/he/she/they	will not have	gone by tomorrow. written a letter. sung a song.

Interrogative (ఇంతేరగేతివే/నకారాత్మక ప్రశ్నావాచకం)

Shall	I/we	have	gone by tomorrow. write a letter. sung a song. gone by tomorrow.
Will	you/he/she/they	have	write a letter. sung a Song.

Future Perfect Continuous (ప్రూచర్ ఫర్ ఫెక్ట్ కంటిన్యూస్) పూర్ణభవిషత్కాలము

ఈ కాలం తెలుగు వాక్యాల చివరలో తీరతాను, తీరతాడు, తీరుతుంది, తీరుతారు, తీర్తాయి వంటి పదాలు పయోగించబడతాయి. ఇందులో భవిష్యత్తులో ఇవ్వబడిన సమయానికి పని జరగడమనేది తెలియపరచడం తుంది. ఈ కాలం ఇంగ్లీషు వాక్యాలలో I/we-తో shall have, you/he/she/they-లతో will have third form (తృతీయ రూపం) ప్రయోగించబడుతుంది. నకారాత్మక వాక్యాలలో will/shall త్వరత have కి ముందు చేర్చబడుతుంది. ప్రశ్న వాచక వాక్యాలలో will/shall ని వాక్యానికి ముందు చేర్చడం జరుగుతుంది.

I/we	shall have been	going tomorrow. write a letter. singing a song. going tomorrow.
You/he/she/they	will have been	write a letter. singing a song.

Negative నెగటివ్/నకారాత్మకపు

I/we	shall not have been	going tomorrow. write a letter. singing a song. going tomorrow.
You/he/she/they	will not have been	write a letter. singing a song.

Interrogative ఇంటరాగేటివ్/ప్రశ్నార్థకపు

Shall	I/we	have been	going tomorrow. write a letter. singing a song. going tomorrow.
Will	you/he/she/they	have been	write a letter. singing a Song.

దిగువ భవిష్యత్కాలముకు సంబంధించి కొన్ని వాక్యములు ఇవ్వబడినవి వాటిని శ్రద్ధతో చదవండి.

He will go. (హీ విల్ గో)	అతను వెళ్ళాడు.
I will write a letter to my mother. మీ అమ్మకు ఉత్తరం వ్రాస్తాను.	(ఐ విల్ రైట్ ఎ లెటర్ టు మదర్)
They will sing a song. వాళ్ళు ఒక పాట పాడుతారు	(ది విల్ సింగ్ ఎ సాంగ్)
Gopal will always speak the truth. గోపాల్ ఎప్పడూ నిజమే చెప్పతాడు.	(గోపాల్ విల్ ఆల్వేస్ స్పీక్ దట్రుత్)
We shall never tell a lie. మేము/మనము ఎప్పడూ అబద్ధమాడము.	(ఉయ్ షల్ నెవర్ టెల్ ఎ లై)
Will they come today? వాళ్ళు ఇవాళ వస్తారా?	(విల్ దే కం టుడే)
Will you not write to me? నువ్వు మీరు నాకు ఉత్తరం వ్రాయవా/వ్రాయరా?	(విల్ యు నాట్ రైట్ టు మి)
Shall we not invite him? మనము అతనిని ఆహ్వానించవద్దా?	(షల్ ఉయ్ నాట్ హిం)
Will you not finish it in two hours? నువ్వు ఆపనిని రెండు గంటలలో చేసి ముగించలేవా?	(విల్ యూ నాట్ ఫినిష్ ఇట్ ఇన్ టుఅవర్స్)
We shall be flying kites. మనం/మేము గాలి పటాలను ఎగరవెయ్యబోతున్నాం.	(ఉయ్ షల్ బీ ఫ్లైయింగ్ కెట్స్)
The child will be crying. పిల్ల ఏడుస్తుంది.	(ద చైల్డ్ ఇన్వైట్ విల్ బీ కై)
He will be going home tomorrow. రేపు అతను ఇంటికి వెళ్ళాడు.	(హి విల్ బీ గోయింగ్ హోమ్ టుమారో)
Will Ram be looking for me in the crowd? Will Ram be looking for me in the crowd?	(విల్ రాముడు బీ లుకింగ్ ఫర్ మీ ఇన్ ద క్రౌడ్)

నా కోసం రాముడు ఆ జన సమూహంలో
వెతుకుతుంటాడా/వెతుకుతాడా,

Will my servant not be sweeping the
room?

(విల్ మై సర్వెంట్ నాట్ బీ స్వీపింగ్ ద
రూమ్)

సా పని మనిషి గది ఊడవదా?

Where will they be going tomorrow with
them?

(వేర్ విల్ దే బీ గోయింగ్ టుమారో)

వాళ్ళు రేపు ఎక్కడకు వెళ్లారు?

I shall not be reading a newspaper.
నేను న్యూస్ పేపర్ చదవబోవటం లేదు.

(ఐ్ శాల్ నోట్ బీ రీడింగ్ ఎ న్యూస్
“డివిజిల్లి”)

Will you not be playing cricket?
నువ్వు క్రికెట్ ఆడబోవటం లేదా?

విల్ యూ నాట్ బీ ప్లేయింగ్ క్రికెట్

I shall have finished writing a story.
నేను ఒక కథ రాయటం ముగించి ఉంటాను.

(ఐ్ షాల్ హావ్ ఫినిష్డ్ రైటింగ్ ఎ స్టోరీ)

I shall have read this novel by 2 o'clock.
నేను రెండు గంటలలో పుస్తకం చదివివుంటాను.

(ఐ్ షాల్ హావ్ రీడ్ దిస్ నావల్ బై 2ఓ క్లాక్)

Will you have taken tea by that time?
మీరు అప్పటికే టీ త్రాగిఉంటారు?

విల్ యూ హావ్ టేకెన్ టీ బై దట్ టైం ?

Will he have come home before the
Sunset?

(విల్ హి హేవ్ కమ్ హోమ్ బిఫోర్ ద
సన్సెట్)

అతడు సూర్యోదయానికి ముందే ఇంటికి వచ్చి
వుంటాడా?

He will have been playing for two hours.
అతడు రెండు గంటల వరకూ ఆడుతూనే
వుంటాడు

(హి.విల్ హేవ్ బీన్ ప్లేయింగ్ ఫర్ టూ
అవర్స్)

Shall I have been waiting for you since
morning?

(షాల్ ఐ హేవ్ బీన్ వెయిటింగ్ ఫర్ యు సిన్స్
మోర్నింగ్)

నీ కోసం నేను ఉదయం నుంచి ఎదురు చూసూ
వుండాలా?

Will it not have been raining since
evening?

(విల్ ఇట్ నాట్ హేవ్ బీన్ రెయినింగ్ సిన్స్
ఈవినింగ్?)

సాయంకాలం నుంచి వర్షం కురవడం లేదా

Alok will not have been singing for half
an hour

(ఆ లోక్ విల్ నాట్ హేవ్ బీన్ సింగింగ్ ఫర్
హాఫ్ ఎన్ అవర్)

ఆలోక్ అరగంట కంటే ఎక్కువు సేపు పద్దబోవడం
లేదు .

Will the dog not have been barking at the
stranger for 15 minutes?

(విల్ ది డాగ్ నాట్ హేవ్ బీన్ బర్కింగ్ ఎట్
ది స్ట్రెంజర్ ఫర్ 15 మినిట్స్)

కొత్త వాళ్లని చూసి కుక్క పదిహేను నిమిషాల కంటే
ఎక్కువసేపు అరవడం లేదా

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

1. ఈ క్రింది వాక్యములను ఆంగ్లములోనికి అనువదించండి

1. వాడు నీవద్దకు వస్తాడు, 2. రేపు నువ్వెక్కడికి వెళ్లావు? 3. వాడు నీకు సహాయ చేస్తాడు. 4. నువ్వు నన్నెప్పుడు కలుస్తావు? 5. నేను అక్కడికి వెళ్ళను. 6. రీటా ఎప్పుడ ఆలస్యంగా రాదు. 7. మనం ఓ5°రుతి వెళ్లామా? 8, నువ్వు తోటలో పువ్వులు కోయకు. — వాళ్ళు ఇక్కడ పనిచెయ్యరు. 10, నువ్వు సభలో మాట్లాడుకుంటూ వంటారు. 14 నా తమ్ముడు బజారుకి వెళ్ళా వుంటాడు.16. నువ్వు ఉత్తరాలు రాసూ వుంటావా? 17 వాళ్ళు ఈ సమయం ఏం చేసూ వుంటారు?18. పిల్లాడు నిద్రలో ఆనందాన్ని అనుభవించూ వుంటాడు. 19. నువ్వు పని పూర్తిచేసే వుంటావు. 20. నేను రావడానికి ముందునుంచే వాడు టిఫిన్ (ఫలహారం) చేస వుంటాడు.

2. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

Question: Will you come tomorrow?

Answer: Yes, I shall come tomorrow.

Will they play the match?

Answer

Will you see your friend tomorrow

Answer:

Shall I go with you?

Answer:

Will they be flying kite at this time?

AnSver:

Shall we be coming from Kashmir on 15th

Answer:

Nov.

Will your sister return from the movie?

Answer:

Will the play be over by that time?

Answer:

Will your sister have gone home?

Answer:

Active And Passive Voice

(ఎక్టివ్ అండ్ పాసివ్ వాయిస్)

కర్త ర్థక వాక్యములు

1. Rama killed Ravana.
2. Ravana was killed by Rama.

పైన చెప్పిన వాక్యాలలోని అర్థం ఒక్కటే.

రాముడు రావణుని చంపెను.

రావణుడు రామునిచేత చంపబడినాడు.

పైన చెప్పిన వాక్యాలలోని అర్థం ఒక్కటే.

అయినా రెండు వాక్యాలకూ తేడా వున్నది. మొదటి వాక్యంలో కర్త రామునికి పూర్తి ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడినది. రెండవ వాక్యంలో రావణునికి పూర్తి ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడినది. రెండవ వాక్యమును -Ravana was killed. అని కూడా వ్రాయవచ్చు. ఇక్కడ చనిపోవడమనేదానికి ప్రాధాన్య మివ్వబడినది. చంపినవారి ప్రసక్తి లేదు.

మొదటి వాక్యం Active voice, ఇందులో కర్త రాముడు ఏదో ఒక కార్యాన్ని సాధించేడు. (రావణుని చంపాడు) రెండవ వాక్యం Passive voice, ఇందులో కర్మ కర్త చేత చెయ్యబడినది.

A. Voice, వాక్యము ఇందులో Active Voice, (కర్తర్థక) వాక్యంలో కర్త (Subject) ప్రాధాన్యంగా వున్నది. **B.** కర్తర్థకాన్ని కర్మార్థకంగా మారేటప్పుడు క్రియ యొక్క మూడవ రూపము ఉపయోగించ బడుతున్నది. అంటే Object తో by ఉపయోగించబడుతున్నది. అలా చేసేటప్పుడు ఇంకొక సహాయక కర్మపదము దానితో చేర్చబడును. Continuous Tense లో సహాయక క్రియ పదము, మరియు ముఖ్యకూ నడుమ being చేరుతుంది.

1. He is playing football. (Active Voice)
Football is being played by him. (Passive Voice)
2. Malti was writing a letter. (Active Voice)

A letter was written by Malti.

(Passive Voice)

C. ఒక పనిచేసే వస్తువులు రెండుగా వున్నప్పుడు (Object) ఏదో ఒక వస్తువు కర్త రూపంలోకి మారుతుంది. (కర్తగా రూపాంతరం చెందుతుంది).

1. English is taught to us by him.

(Active Voice)

We are taught English by him.

(Passive Voice)

D. వాక్యం who, whom తో ప్రారంభమైనప్పుడు Passive Voice- లో who – అనేది By whom- గాను , whom అనేది Who ***

1. Who teaches you English?

(Active Voice)

By whom are you taught English?

(Passive Voice)

2. Whom do you consider fit?

(Active Voice)

Who is considered fit by you?

(Passive Voice)

E. కొనిచోట by వుండాలిని చోట Preposition ఉపయోగించబడుతుంది.

1. His attitude irritates me.

(Active Voice)

I am irritated at his attitude.

(Passive Voice)

F. ఆజ్ఞ మరియు ప్రశ్నవాక్యాలను (Passive Voice)- లోనికి మార్చేటప్పుడు పరిస్థితిని,బట్టి let, requested, advise, should వంటి మాటలు ఉపయోగించబడుతుంది .

(Active Voice)

(Passive Voice)

Order a dish.

Let a dish be ordered.

Do this work.

Let this work be done.

Enter by this door.

You are requested to enter by this door.

Don't believe a liar.

A liar should not be believed.

Obey your elders.

You are advised to obey your elders.

ఈ దిగువ నీయబడిన వాక్యాలను జాగ్రత్తగా చదివి **(Change of Voice)** వాక్యాలలో మార్పును గమనించండి.

Active Voice

Passive Voice

1. The people chose him leader.

He was chosen leader by the

(ది పీపుల్ చోబ్ హిమ్ లీడర్
ప్రజలు అతన్ని నాయకుడిగా ఎన్నుకున్నారు.

2. Who taught you to sing?
(హూ టాట్ యూ టు సింగ్?)
ఎవరు నీకు పాట పాడడం నేర్పించారు?
3. The President gave him a reward.
(ద గ్రెసిడెంట్ గేవ్ హిమ్ ఏ రివార్డ్)
రాష్ట్రపతి అతనికి బహుమతిని ఇచ్చారు.
4. I bought my sister a book.
(ఐ బాట్ మై సిస్టర్ ఏ బుక్)
(నా సోదరి కోసం నాచేత
5. He invited us to a party.
(హి ఇన్వైటెడ్ అజ్ టు పార్టీ)
(అతను మమ్మల్ని విందుకి ఆహ్వానించాడు.)
6. Pay the amount today.
(పే ద అమాంట్ టుడే)
సొమ్ము ఇవాళే చెల్లించండి.
7. We admire the honest.
(వీయు అడ్మైర్ ద ఆనెస్ట్)
మేము నిజాయితీని గౌరవిస్తున్నాం
8. Punish the thief.
(పనిష్ ది థీఫ్)
దొంగను శిక్షించండి
9. Summon the Witness.
(సమన్ ద విట్నెస్)
సాక్షికి సమన్ పంపండి
10. She enjoys Singing.
(షి ఎంజాయ్స్ సింగింగ్)
ఆమె పాడడంలో ఆస్వాదిస్తుంది.
11. Who taught you such tricks as these?
(హూ టాట్ యూ సచ్ ట్రిక్స్ యూజ్ దీజ్?)
నేకేఅవారు విద్యలన్నీ నీకు ఎవరిచేత

people.

(హి వజ్ చూ జెన్ లీడర్ బైద పీపుల్)
అతడు ప్రజల చేత నాయకుడుగా
ఎన్నుకోబడ్డాడు.

By whom were you taught to sing?
(బై హూమ్ వర్ యూ టాట్ టు సింగ్!)
నీకు ఎవరిచేత పాటలు పాడడం
నేర్పించబడినది!

He was given a reward by the
President
(హి వజ్ గివెన్ ఏ రివార్డ్ బై ద గ్రెసిడెంట్).
అతడు రాష్ట్రపతి చేత బహుమతి
బహూకరించబడ్డాడు.

A book was bought by me for my
sister.
(నేను సోదరికి ఒక పుస్తకం కొన్నాను.)
ఒక పుస్తకం కొనబడినది).

We were invited to a party by him.
(వియ్ వర్ ఇన్వైటెడ్ టు ఏ పార్టీ)
(మేము అతనిచేత విందుకి
ఆహ్వానించబడ్డాము.)

Let the amount be paid today.
(లెట్ ద అమౌంట్ బి పేయిడ్ టుడే)
సొమ్ము ఇవాళే చెల్లించబడాలి.

The honest is admired by us.
(ద ఆనెస్ట్ ఈజ్ అడ్మైర్డ్ బై అజ్)
నిజాయితీ మాచేత గౌరవించబడుతుంది.

Let the thief be punished.
(లెట్ ద థీఫ్ బి పనిష్ట్)
దొంగని శిక్షించ బడనీయండి.

Let the Witness be summoned.
(లెట్ ద విట్నెస్ బి సమన్డ్)
సాక్షికి సమన్ పంపబడనీయండి.

Singing is being enjoyed by her.
(సింగింగ్ ఈజ్ బీయింగ్ ఎంజొయెడ్ బై
హర్ .) పాడడం ఆమె చేత
ఆస్వాదింపబడుతుంది.

By whom were you taught Such
tricks as these?
(బై హూమ్ వర్ యూ టాట్ సచ్ ట్రిక్స్ ఏజ్

12. The boy is climbing the tree.
(ద బాయ్ ఈజ్ క్లైంబింగ్ ద త్రి .
(ఆ బాలుడు చెట్టు ఎక్కుతున్నాడు.

13. He made his wife do the work.
(హి మేడ్ హిస్ వైఫ్ డు ద వర్క్)
అతడు తన భార్యచేత ఆ పని చేయించేడు.

14. We expect good news.
వియ్ ఎక్సెక్టెడ్ గుడ్ న్యూస్,
మంచి వార్త కోసం మేము
ఎదురుచూస్తున్నాము.

15. I offered him a cup of tea.
(ఐ అఫర్డ్ హిమ్ ఎ కప్ ఆఫ్ టీ.)
నేను అతనికి ఒక కప్ టీ ఇచ్చాను.

16. He showed me the greatest respect.
(హి షోడ్ మి ద గ్రేట్ రెస్పెక్ట్)
అతను నాకు గొప్ప గౌరవాన్ని ఇచ్చినాడు.

17. It is the time to stop the Writing.
(ఇట్ ఈజ్ ద టైమ్ టు స్టాప్ ద రైటింగ్)
ఇది రాతను ఆపే సమయం.

18. Someone has picked my pocket.
(సమ్ వన్ హిజ్ పిక్ట్ మై పోకెట్)
ఎవరో నా పోకెట్ కొట్టేశారు.

19. They found him guilty of murder.
(దె ఫౌండ్ హిమ్ గిల్టీ ఆఫ్ మర్డర్)
వారు అతన్ని హంతకుడిగా చూశారు.

20. The hunter shot dead the bird.
(ద హంటర్ షాట్ డెడ్ ద బర్డ్)
వేటగాడు పక్షిని కొట్టి చంపినాడు

21. Who opened this window?
హూ ఓపెన్స్ దిస్ విన్డో? ఈ కిటికీని ఎవరు

దీజ్?) నీకెవరు ఇలాంటి విద్యలన్నీ
నేర్పించారు?

The tree is being climbed by the
boy.

(ద ట్రీ ఈజ్ బీయింగ్ క్లైం బ్డ్ బై ద
బాయ్.)

ఆ చెట్టు బాలునిచేత ఎక్కుబడుచున్నది.

His wife was made to do the work
by him. (హిజ్ వైఫ్ వజ్ మేడ్ టు డు ద
వర్క్ బై హిమ్) అతని భార్య అతనిచేత ఆ
పని చేసేలా చెయ్యబడినది.

Good news is expected by us.
గుడ్ న్యూస్ ఈజ్ ఎక్సెక్టెడ్ బై అజ్
మంచివార్త మూ చేత
ఎదురుచూడబడుతున్నది.

A cup of tea was offered to him by
me.

(ఎ కప్ ఆఫ్ టీ వజ్ ఆఫర్డ్ టు బై మి)
నాచేత ఒక కప్ టీ అతనికి ఇవ్వబడినది.

The greatest respect was shown to
me by him.

(ద గ్రేట్ రెస్పెక్ట్ వజ్ షోన్ టు హిమ్ మి బై
హిమ్) అతనిచేత నాకు గొప్ప గౌరవం
యివ్వబడినది.

It is the time for the writing to be
stopped. (ఇట్ ఈజ్ ద టైం ఫర్ ద
రైటింగ్ టు బి స్టాప్డ్)
రాత ఆపపడే సమయం ఆసన్నమైనది.

My pocket has been picked by
Someone.

(మై పోకెట్ హిజ్ బీన్ పిక్ట్ బై సమ్ వన్)
నా పోకెట్ ఎవరిచేతో కొట్టివేయబడినది.

He was found guilty of murder.
(హి వజ్ ఫౌండ్ గిల్టీ ఆఫ్ మర్డర్)
అతడు హంతకుడిగా చూడబడ్డాడు.

The bird was shot dead by the
hunter.

(ద బర్డ్ వజ్ షాట్ డెడ్ బై ద హంటర్).
ఆ పక్షి వేటగాని చేత కాల్చి చంపబడనది.

By whom was this window
opened?

తెలిచారు?

22. The boys laughed at the beggar. (ది బాయ్స్ లాష్ట్ర్ అట్ ద బెగ్గర్)
ఆ బాలుడు బిచ్చగాడిని చూసి నవ్వినారు

23. Why you should suspect me? (వై యు షుడ్ సస్పెక్ట్ మి!)
నువ్వు నన్నెందుకు అనుమానిస్తున్నావు

24. What does this pot contain?
(వాట్ డజ్ దిస్ పాట్ కంటెయిన్?)
ఈ కుండలో ఏమున్నది?

25. Call the bearer at once.
(కాల్ ద బేరర్ అట్ వన్)
బేరర్ని వెంటనే పిలు.

26. ***

27. ***

28. ***

29. Was he speaking the truth?
(వజ్ హి స్పీకింగ్ ద ట్రూత్?)
అతను నిజమే చెప్పన్నాడా?

బై హూమ్ వజ్ దిస్ విన్తో ఓపెస్ట్?
ఎవరిచేత ఈ కిటికీ తెరవబడినది?

The beggar was laughed at by the boys. (ది బెగ్గర్ వజ్ లాష్ట్ర్ అట్ బై ద బాయ్స్)

ఆ బిచ్చగాడు బాలురచేత చూడబడి నవ్వబడినాడు.

Why should I be suspected by you?

(వై షుడ్ ఐ బి సస్పెక్టెడ్ బై యు?)
నేను నీచేత ఎందుకు అనుమానించబడాలి.

What is contained in this pot?
(వాట్ ఈజ్ కంటెయిస్ట్ ఇన్ దిస్ పాట్)
ఏమివున్నది ఈ కుండలో,

Let the bearer be called at once.
(లెట్ ద బేరర్ బి కాల్స్ అట్ వన్స్)
బేరర్ వెంటనే పిలవబడాలి.

***

***

***

Was the truth being spoken by him?

(వజ్ ద ట్రూత్ బీయింగ్ స్పాక్సెన్ బై హిమ్?)
అతనిచేత నిజం చెప్పబడుతున్నదా ?

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

1. ఈ దిగువనీయబడిన వాటిని **Passive voice**-లోకి మార్చండి.

1. She is singing a song. 2. They will play football. 3. Who will teach you Civics? 4. Are you doing sums? 5. H you done your work? 6. Help the poor. 7. Chide the naughty boy 8. Please don't sm 繖 & chair to si on. 10. Do you know him? 11. It is time to shut the shop. 12. our teache taught IS this. 13. They had lost their way in the forest. 14. Who teache you? 15. May I help you? 16. You need not see her 17. Why has he called you? 18. My aunt told mean interesting story. 19. The cat killed the mouse. 20. Somebody has stolen my book 1. 3. They say it. 22. The are building a dam, 23. He gave me a pen, 24. Prasad wrote Kamayani.

25. My brother saw her. 26. Who invented radio.

2. ఈ దిగువ నీయబడిన వాక్యాలను **Active voice** - లోకి మార్చండి.

1. The book was written by Sukhbir, 2. I was influenced by his hard work. 3. He was made monitor by the 4. By whom was this watch stole 5. The Taj was built by Shahjahan. 6. The electric lamp was inven 7. I was laughed at by him. 8. Was that name never heard by you? 9. Let th weak be not insulted. 10. Let thepaid. 11. He will be elected President, 12. Promises should be kept. 13. A reward was given to him by is he laughed at by you? 15. Honey was collected by them.

Some Adverbs and Conjunctions

(నమ్ ఎడ్యెంట్స్ అండ్ కంజక్షన్స్)

కొన్ని క్రియా విశేషణాలు సంధి విశేషణాలు

కొన్ని క్రియావిశేషణాలు, సంధి విశేషణాలు కలిగిన వాక్యాల నిర్మాణం కొంచెం కష్టంగానే వుంటుంది. ఒక క్రమమైన పద్ధతిలో అభ్యసించడం ద్వారానే దీనిని అలవాటు చేసుకోగలరు. అందుకనే ఈ భాగంలో విద్యార్థులు శ్రద్ధగా నేర్చుకోవలసి యున్నది.

(a) Also/only

ఈ పదాలను జాగ్రత్తగా ఉపయోగించాలి. వీటిని స్థానం మార్చివేస్తే అర్థం మారిపోతుంది. ఉదాహరణకి ఈ క్రింది వాక్యాలను గమనించండి.

1. Jogen also wrote a letter to her today.
2. Jogen wrote a letter also to her today.
3. Jogen wrote a letter to her also today.
4. Jogen wrote a letter to her today also.

ఈ ఆలోచన అనే మాటను వేర్వేరు సందర్భాల్లో ఉపయోగించడం వల్ల వేరువేరు అర్థాలు వస్తున్నాయి. మొదటి వాక్యంలోని జోగన్ కూడా ఆమెకు ఈ రోజు ఉత్తరం రాశాడు అని వస్తుంది. (అంటే ఇంకొకరు కూడా రాశారు అన్న మాట) రెండవ వాక్యంలోని జోగన్ ఆమెకు ఇవాళ ఒక లెటర్ కూడా రాశాడు అని. (అంటే ఇంకోటి కూడా రాశాడు). మూడవది. జోగన్ ఈరోజు ఆమెకూ ఒక ఉత్తరం రాశాడు (అంటే వేరే ఇంకొకరికి కూడా రాశాడు). నాలుగవది. జోగన్ ఈరోజు కూడా ఆమెకు ఉత్తరం రాశాడు (అంటే ఇంకో రోజు కూడా రాశాడు).

ఎప్పడైనా, also -యొక్క ప్రయోగం, and యొక్క అర్థంతో వస్తే ఆది తప్పు .We packed shoes, medicine, clothes also our umbrella. ఒక వేళ మీ (ఆలోచన) అనే మాటకు ఒక వాక్యమును మార్చగల శక్తి వుంటే, అది తప్పుకాదు .ఈ పైన ఈయబడిన వాక్యాల్లు ” also: Jogen/a letter/to her/మరియు today – లను modify చేసింది

ఇందుకు ప్రతిగా only (ఓన్లీ) ఉపయోగించబడినది.

1. Only Gulshan gave me గుల్షన్ ఒక్కడే నాకు ఒక పుస్తకాన్ని ఇచ్చాడు. (వేరే ఇంకెవ్వరూ a book, ఇవ్వలేదు)
2. Gulshan only gave me గుల్షన్ నాకు పుస్తకం మాత్రమే ఇచ్చాడు. (వేరే ఏది ఇవ్వలేదు). a book,
3. Gulshan gave only me గుల్షన్ నాకు మాత్రమే ఒక పుస్తకం ఇచ్చాడు (ఇంకెవ్వరికీ a book, కాదు).
4. Gulshan gave me only గుల్షన్ నాకు ఒక పుస్తకం మాత్రమే యిచ్చేడు. (పుస్తకం తప్ప a book, ఇంకేమీ యివ్వలేదు)

(b) Even/too Even

(ఈవెన్) too (టూ) ఈ రెండూ మరియు, కూడా అనే రెండు అనే రెండు విధాలుగా వి.యంలో ఉపయోగించ బడతాయి. అయినా ఈ రెంటికీ చిన్న వ్యత్యాసం వుంది. even (ఈవెన్) అనే మాటలో ఒక నిగూఢమైన ఆశ్చర్యం దాగివుంది.

1. Even Sheela was there. స్నేహితులే గాకుండా పీలా కూడా అక్కడకు వచ్చింది. Does
2. Ramesh will even sing ‘ పనులన్నీ పూర్తిచేసి, మీరు అడిగి వుంటే పాట కూడా పాడి a song if you ask. వుండేవాడు. (ఇది మీకు ఆశ్చర్యకరమైన విషయం).
3. We too will do what we మాకు చేతన మేము మీకు స్టాం. can for you.
4. They brought their వారు తమ కుటుంబాలకు కూడా తీసుకొచ్చేరు. (మిగతావాళ్లు families too. తీసుకొచ్చినట్లుగా)
5. The children read the పిలల్లు నాటకాన్ని చదివేరు దానిని వాళ్లు నటించారు కూడా, play. They acted it too.

(c) Either...or

Either... or ఇది రెండు మధ్య వచ్చి దేనినో దానిని ఎత్తి చూపేలా చేసూంది.

1. Either the President or his Cabinet- రాష్ట్రపతి లేదా ఆయన మంత్రి మండలిలోని members are to blame. సభ్యుల్లో తప్పచేశారు. (ఎయిదర్ ద పెసిడెంట్ ఆర్ హిజ్ కేబినెట్ మెంబర్స్ ఆర్ టు బ్లెమ్)
2. Either the doctor or the nurse should డాక్టర్ లేదా నర్స్ అక్కడ ఉండాలి . be there. (ఎయిదర్ ద డాక్టర్ ఆర్ ద నర్స్ షుడ్ బి థెఇర్)
3. Either the teacher or the students ఉపాధ్యాయునికో లేదా విద్యార్థులకో know it. దీనిగురించి తెలిసుండాలి. (ఎయిదర్ ద టీచర్ ఆర్ ద స్టూడెంట్స్ నో ఇట్)

(d) Neither...nor

-Neither. Or ఉపయోగించిన వాక్యాన్ని వ్యతిరేకంగా చెప్పాలంటే neither-nor ఉపయోగిస్తే వ్యతిరేకార్థం వస్తుంది. — ఉపయోగించబడిన వాక్యాలలో కర్త మరియు సహాయ కర్తార్థకాల స్వరూపం తర్వాత వాక్యంలో మారిపోతుంది.

1. Saguni has neither long hair, nor does he smoke. (సగుని మీజ్ నెయిదర్ లాంగ్ హెయిర్, నార్ డజ్ హి స్మోక్)

సగునికి పొడవైన జట్టు లేదు. అతడు పొగ తాగేదీలేదు.

2. Neither did he touch it, nor did he taste it. (నెయిదర్ డిడ్ హి టచ్, నార్ డిడ్ హి టేస్ట్ ఇట్)

అతను దీనిని తాకలేదు. రుచి కూడా చూడలేదు.

3. Neither Suresh nor his friend plays in this match (నెయిదర్ సురేష్ నార్ హిస్ ఫ్రెండ్ ప్లేస్ ఇన్ ఆడడంలేదు. దిస్ మేచ్)

సురేష్ గాని, అతని మిత్రుడు గాని, ఈ మ్యాచ్లో

4. Neither you, nor I, nor anyone else knows the answer. (నెయిదర్ యూ, నార్ ఐ, నార్ ఎనీ వన్ ఎల్స్ నోన్ ద ఆన్సర్)

నీకు గాని, నాకు గాని, లేదా ఇంకెవరికీ కూడా దీని సమాధానం తెలియదు.

5. Neither my wife, nor I am going. (నెయిదర్ మై వైఫ్ నార్ ఐ యామ్ గోయింగ్)

నేను గాని, నా భార్యగాని వెళ్ళడంలేదు.

(e) Whether... or

Whether... or- (వెథర్ -అర్)ను ఉపయోగించేటప్పుడు or- (ఆర్) తర్వాత not (నాట్) వస్తుంది.

1. I don't know whether he will come or not. (ఐ డోంట్ నో వెదర్ హి విల్ కమ్ ఆర్ నాట్)

2. I must start whether it rains or not. (ఐ మస్ట్ స్టార్ట్ వెదర్ ఇట్ రెయిన్స్ ఆర్ నాట్)

3. He will reach there whether they come or not. (హి విల్ రీచ్ వెదర్ దే కమ్ ఆర్ నాట్)

వాళ్ళు వచ్చినా, రాకపోయినా అతను అక్కడకు చేరుకుంటాడు.

(f) Not only ... but also

Not only... but also అనేవి రెండు వాక్యాలను కలుపుతాయి. ఈ వాక్యంలో ఆశ్చర్యభావం దాగివుంటుంది. రెండో వాక్యం also మూలంగా ఈ భావము ఇంకా దృఢంగా

బయటపడుతుంది. Not only- ని వాక్యం మొదట వాడేటప్పుడు అది మాత్రమే గాకుండా అనే అర్థం వస్తుంది. అప్పుడు కర్త సహాయ కర్మార్థకం తర్వాత వస్తుంది.

1. Not only did Ranjan insult him, but he also slapped him. (నాట్ ఓన్లీ డిడ్ రాజన్ ఇన్సల్ట్స్ హిమ్, రా బట్ హి ఆల్సో క్లాప్డ్ హిమ్)
రా జన్ అతన్ని అవమానించడమే గాకుండా లెంపకాయ కూడా s”బట్టెడు.
2. He is not only rich, but he is also wise. (హి ఈజ్ నాట్ ఓన్లీ రిచ్ బట్ హి ఈజ్ ఆల్సో వైజ్)
అతడు ధనవంతుడు మాత్రమేకాదు తెలివైన వాడు కూడా!
3. Randhir has been outstanding not only in games, but also he has been so in his studies. (రణధీర్ హిజ్ బీన్ అవుట్ స్టాండింగ్ నాట్ ఓన్లీ ఇన్ గేమ్స్, బట్ ఆల్సో హి హిజ్ బీన్ సో ఇన్ హిజ్ స్టడీస్)
రణధీర్ ఆటల్లో మాత్రమే ప్రతిభావంతుడు కాదు చదువులో కూడా అంతే.

(g) Hardly/scarcely

రెండు వ్యతిరేక పదాలే, వీటితో ఇంకే వ్యతిరేక పదాలూ ఉపయోగించ బడవు. ఇవి వాక్యానికే ముందు వాడేటప్పుడు సహాయక క్రియ కర్తకు ముందు వస్తుంది. రెంటిలోనూ when/before ఉపయోగించడం జరుగుతుంది.

1. Hardly had I left before it rained. (హార్డీ హిడ్ ఐ లెఫ్ట్ బిఫోర్ ఇట్ రెయిన్డ్)
వర్షం రావడానికి ముందే నేను బయల్దేరి పోయాను.
2. They had scarcely reached the station before the train left. (దే హాడ్ స్కీర్లీ రీచ్డ్ ద స్టేషన్ బిఫోర్ ద ట్రైన్ లెఫ్ట్)
వాళ్ళు స్టేషన్ చేరుకోగానే రైలు బయల్దేరి పోయింది.
3. I can scarcely ignore his views. (ఐ కెన్ స్కీర్లీ ఇగ్నోర్ హిజ్ వ్యూస్)
నేను అతని ఆలోచనల్ని కొట్టిపారేయలేను.

అతను కష్టపడి పనిచేస్తాడు-దీనిని He works hard అని చెప్పాలి, అలాగాక . He works hardly అంటే అతను పని చెయ్యడు అనే అర్థం వస్తుంది.

(h) And so forth/and so on/etc.

Etc, (et cetera) అర్థం and so forth, and the rest మరియు Others కి సమానమైనది. And so దాదాపు ఒకే ఆర్థనిస్ , and so on and so forth అనేది మొదలైనవి, (Et cetera) యింకా పూర్తికాలేదు అనే and అర్థాన్నిస్తుంది.

He took his clothes, books, papers and etc. అనేది తప్ప. దీనిని. ఉపయోగించకూ

He took his clothes, books, papers etc.

అని రాయాలి.

And so on and so forth.

ఉపయోగించబడుతున్నది.

(i) Let alone

Let alone (లెట్ ఎలోన్) దీనికి ముందు వ్యతిరేకార్థ పదం ఉపయోగించ బడుతుంది.

1. I have not even seen her, నేను ఆమెను చూడలేదు. ఆ విషయం వదిలెయ్యండి. (ఐ let alone talking. హేవ్ నాట్ సీన్ హెర్, లెట్ ఎలోన్ టాకింగ్)

(j) No sooner ... than, although...yet, lest... should/rather thans no less than/too... to ఈ దిగువ కొన్ని **(Co-Relative)** తత్సంబంధమైన వాక్యాలు ప్రయోగించబడిన విధాన్ని గమనించండి.

1. No sooner did the teacher leave than the students started making a noise
ఉపాధ్యాయుడు వెళ్ళిన వెంటనే విద్యార్థులు అల్లరి చెయ్యడం ప్రారంభించారు.

(నో సూనర్ డిడ్ ద టీచర్ లీవ్ దేన్ ద స్టూడెంట్స్ స్టార్టెడ్ మేకింగ్ నోయిస్)

2. Although, he is hardworking yet he is dull.
అతడు కష్టజీవి అయినా మందముగా వున్నాడు.

(ఆల్ దో హి ఈజ్ హార్డ్ వర్కింగ్ ఎట్ హి ఇస్ డల్)

3. Work hardlest you should fail.
కష్టమైన పనిచేసినా నీవు అపజయం పొందుతావు.

(వర్క్ హార్డ్ లెస్ట్ యు షుడ్ ఫెయిల్)

4. No less a person than the head of the firm has seen him doing it.
ఆఫీసులో ముఖ్యమైన వాడు అతడే అలాచేసేది చూసి వదిలేసాడు.

(నో లెస్ట్ ఏ పర్సన్ దేన్ ది హెడ్ ఆఫ్ ద ఫర్మ్ హాజ్ సీన్ హిమ్ డూయింగ్ ఇట్)

5. He is too weak to walk.
లేచి నడవలేని పరిస్థితికి వాడు బలహీనంగా వున్నాడు.

(హి ఈజ్ టూ వర్క్ టు వాక్)

6. He would rather starve than beg
అతడు పస్తులు వుంటాడే తప్ప అడుక్కుతినడు.

(హి వుడ్ రేదర్ స్టార్వ్ దేన్ బెగ్)

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

ఈ దిగువ మాటలలోని ఖాళీ చోటులలో సరైన పదాలతో నింపండి.

1. I was surprised to see that..... she was present, (too/even)
2. He gave the boy a pen and a pencil ..... (too/even)

3. Either he ..... his sister will come. (or/nor)
  4. .... you or your servant will do this. (Either/Neither)
  5. He has ..... book nor a pen to write with. (either/neither)
  6. Do you know..... he is honest or not. (whether/nor)
  7. .... it rains or not who can say. (whether/either)
  8. They are ..... hard working but also regular. (not only/rather than)
  9. You had..... come when it started raining. (hardly/shortly)
  10. He had hardly reached the bus-stop ..... the bus left. (when/than/before)
  11. Although he is rich..... he is unhappy. (yet/but)
  12. Work carefully lest..... you make mistakes. (should/would)
  13. Be quick..... you should miss the bus. (least/lest)
  14. He is..... young to do such a crime. (too/to)
  15. I..... rather resign than submit. (should/would)
  16. He neither speaks ..... writes. (or/nor)
  17. He is working..... to get first division. (hard/hardly)
-

Preposition (ప్రేపోజిషన్)

విభక్త్యర్థక అవ్యయము.

ఆంగ్ల వాక్యముల నిర్మాణంలో Preposition అనే ప్రత్యేక స్థానమున్నది. ఇది ప్రతి నామవాచక, సర్వనామములకు ముందు ఉపయోగించబడుతుంది. కొన్ని చోట్ల చివరలోనూ ఉపయోగించబడుతుంది. Preposition ఈ మాటలు రెండు ఉంటాయి Simple(సరళం) complex(కట్టినం)

Above/after/among/as/at/before/behind/below/beside/between/beyond/but/by/for
a మొదలైన అతి ముఖ్య 33 Simple Prepositions (సరళ మైన విభక్త్యర్థక అవ్యయాలు.కొన్ని). Complex Prepositions ఉన్నయా). అవి Out of together with up to due to/because off by means of instead of/in the light of/as a result of/in case of/in view off in spite of/in front of/in favour of/in place of/in contact with/by means of/on account of/on behalf off in addition to/for the sake of etc.

Simple prepositions అతి ముఖ్యమైనవి. ఇది లేకుండా వాక్యాలను కూర్చడం కష్టం. ఇవి (సందర్భానుసారంగా కాలమును, స్థలమును, కారణమును, విధి విధానాన్ని, పరిస్థితిని స్థితిగతులను తెలియజేస్తాయి.

స్థల వివరణ.

across/amongs at/befores behind/belows beside/between/by/from/intos on/through tol towards/unders up etc.

(a) He ran across the road in hurry. (హి రేన్ ఆక్రాస్ ద రోడ్ యిన్ హర్రీ)	అతడు వేగంగా రోడ్డుకు అడ్డుంగా పరుగెత్తారు.
(b) They divided the things among themselves. (దే డివిడెడ్ ద థింగ్స్ అమాంగ్ దెమ్ సెల్స్;్)	వారు వస్తువులను వాళ్లలోనే పంచుకున్నారు.
(c) Shyam stood at the door. (శ్యామ్ స్టాండ్ ఎట్ ద డోర్)	శ్యామ్ తలుపు దగ్గర నిలుచున్నాడు.
(d) Don't stand behind me.	నా వెనుక నిలబడవద్దు.

- (డోస్ట్ స్టాండ్ బిహైండ్ మి)
- (e) Water is found below the surface of the earth. నీరు భూమి అడుగున కనుగొనబడినది.
(వాటర్ ఈజ్ ఫౌండ్ బిలో ద సర్ఫేస్ ఆఫ్ ద ఎర్త్)
- (f) Sita sat beside Ram. సీత రాముని చెంత కూర్చున్నది.
(సీత శాట్ బిసైడ్ రామ్)
- (g) Between Delhi and Chandigarh is Ambala. ఢిల్లీకి అంబాలాకి మధ్యన అంబాలా వున్నది.
(బిటవీన్ ఢిల్లీ అండ్ చండీగర్హ్ ఈజ్ అంబాలా)
- (h) He was standing by his brother. అతడు తన సోదరుని ప్రక్కన నిలుచున్నాడు.
(హి ఈజ్ స్టాండింగ్ బై హిజ్ బ్రదర్)
- (i) Apples come from Simla and Kashmir. ఆపిల్స్ సిమ్లా నుండి, కాశ్మీర్ నుండి వస్తాయి.
(ఆపిల్స్ కమ్ ఫ్రం సిమ్లా అండ్ కాశ్మీర్)
- (j) The ball fell into the well. బంతి బావిలో పడిపోయినది.
(ది బాల్ ఫెల్ ఇన్టు ద వెల్)
- (k) The book was found on the table. పుస్తకము టేబుల్ మీద కనిపించినది.
(ద బుక్ వాజ్ ఫౌండ్ ఆన్ ద టేబుల్)
- (l) The procession marched through the lanes. ఊరేగింపు వీధుల గుండా వెళున్నది.
(ది ప్రొసెషన్ మార్చ్డ్ త్రూ ద లేన్స్)
- (m) His house stands at the end of the town. అతని ఇల్లు పట్నం చివరలో వున్నది.
(హిజ్ హౌస్ స్టాండ్స్ ఎట్ ద ఎండ్ ఆఫ్ ద టౌన్)
- (n) The child was hiding under the table. పసిబిడ్డ టేబుల్ క్రింద దాక్కుని వున్నది.
(ది చైల్డ్ వాజ్ హైడింగ్ అండర్ ద టేబుల్)
- (o) He climbed up the tree. అతను చెట్టుపెకి ఎక్కినాడు.
(హి క్లైంబ్డ్ అప్ ద (es))
- (p) The monkey jumped upon the roof. కోతి ఇంటి పైకప్పు మీదకు దూకినది.
(ద మంకీ జంప్డ్ అపాన్ ద రూఫ్)

కాల వివరణ :

afters at/befores behind/by/durings fors from/in/ons since throughout/till/towards/until/withs within.

- (a) After his defeat he was not seen. అతడు ఓడిపోయిన తర్వాత అతడు కనిపించలేదు.
(ఆఫ్టర్ హిజ్ డిఫీట్ హి వాజ్ నాట్ సీన్)
- (b) I shall see you at the Weekend. నేను ు ( ). వారాంతంలో కలుస్తాను.
(ఐ షల్ సీ యూ అట్ ద వీక్ అండ్)
- (c) He reached there before me. అతడికి ముందుగానే నేను అక్కడకు చేరుకున్నాను.
(హి రీచ్ దేర్ బిఫోర్ మీ)

- (d) The train is running behind me. (ద ట్రైన్ ఈజ్ రన్నింగ్ బిహైండ్ మి) ట్రయిన్ నా వెనుక పరుగెడుతున్నది.
- (e) By the time we were there he had run away. (బై ద టైమ్ విత్ వర్ దేర్ హి హీడ్ రన్ అవే) మేము ఆ చోటుకి చేరే సమయానికే అతడు పారిపోయాడు.
- (f) I visited Kashmir during the summer vacation. ఐ విసిటెడ్ నేను కాశ్మీర్ డ్యూరింగ్ సమ్మర్ వెకేషన్ వేసవి సెలవులలో నేను కాశ్మీర్ చూశాను.
- (g) They have settled in America for ever. (దె హేవ్ సెటిల్స్ ఇన్ అమెరికా ఫర్ ఎవర్) వారు శాశ్వతంగా అమెరికాలో స్థిరపడిపోయారు.
- (h) I shall be on leave from 1st of March. (ఐ షల్ బి ఆన్ లీవ్ ఫ్రం ఫస్ట్ ఆఫ్ మార్చ్) నేను మార్చి 1వ తేదీ నుండి సెలవులో వుంటాను.
- (i) In summer, it is pleasant at Simla. (ఇన్ సమ్మర్ ఇట్ ఈజ్ ప్లెజెంట్ అట్ సిమలా) వేసవిలో సిమూ ఆహ్లాదకరంగా వుంటుంది.
- (j) My birthday is on Monday. (మై బర్త్డే ఈజ్ ఆన్ మన్డే) సోమవారం నాడు నా పుట్టిన రోజు.
- (k) This candle can't last through the night. (దిస్ కేండిల్ కెనాట్ లాస్ట్ త్రూ ద నైట్) ఈ క్రొవ్వొత్తి రాత్రంతా వెలగదు.
- (l) It has been snowing since last Tuesday. (ఇటి హిజ్ బీన్ స్నాయిింగ్ సిన్స్ లాస్ట్ ట్యూజ్డే) గత మంగళవారం నుండి మంచు కురుసూనే వున్నది.
- (m) Deposit the money till tomorrow. (డిపాజిట్ ద మనీ టిల్ టుమారో) రేపటి దాకా డబ్బు లెక్కలో జమకట్టు.
- (n) Come towards evening. (కమ్ టువర్డ్స్ ఈవెనింగ్) సాయంత్రానికి వచ్చేయి.
- (o) He remained king until the fall of his empire. (హిరెమెయిన్స్ కింగ్ అంటిల్ ద ఫాల్ ఆఫ్ హిజ్ ఎంపైర్) అతడు అతని సామ్రాజ్యము పతనమయ్యే వరకు రాజుగా పన్నాడు.
- (p) He rises from his bed with the sun. (హి రైజిస్ ఫ్రం బెడ్ విత్ ద సన్) అతడు సూర్యోదయంతో కేరెంల నిద్రలేస్తాడు.
- (q) Pay my rent within this week. (పే మై రెంట్ వితిన్ దిస్ వీక్) ఈ వారంలోగా నా అద్దె చెల్లించు.

కారణం, ఉద్దేశపూర్వకం

for of from throughs withs etc.

- (a) Gandhiji lived and Died for the good of humanity. గాంధీజీ మానవ శ్రేయస్సు కోసమే జీవించి ప్రాణాలు విడిచారు.
(గాంధీజీ లిఫ్ట్ అండ్ డైడ్ ఫర్ ద గుడ్ ఆఫ్ హ్యూమానిటీ)
- (b) many persons died of malaria. చాలా మంది మలేరియా వల్ల చనిపోయారు.
(మెనీ పర్సన్స్ డైడ్ ఆఫ్ మలేరియా)
- (c) He suffers from cough. అతడు దగ్గుతో బాధపడుతున్నాడు.
(హి సఫర్స్ ఫ్రం కాఫ్)
- (d) Did he die from fatigue? అతడు ఆయాసంతో చనిపోయాడా?
(డిడ్ హి డై ఫ్రం ఫాటిగ్)
- (e) He did so through fear of punishment. అతడుశిక్షకు భయపడి అలా చేసాడు.
(హి డిడ్ సో త్మూ ఫియర్ ఆఫ్ పనిష్మెంట్)
- (f) We lost the match through negligence. మేము అశ్రద్ధ వల్ల మ్యాచ్లో ఓడిపోయాము.
(వియ్ లాస్ట్ ద మ్యాచ్ త్మూ నెగ్లిజెన్స్)
- (g) The child was shivering with cold. అభ్యాసము, ఆచార వ్యవహారాలు.
(ద చైల్డ్ వాస్ షివరింగ్ విత్ కోల్డ్)

***

at/by/throughs with etc.

- (a) I bought this house at auction. నేనీ ఇంటిని వేలంలో కొన్నాను.
(ఐ బాట్ దిస్ హౌస్ అట్ ఆక్షన్)
- (b) Send it by post. దీనిని తపాలా ద్వారా పంపు.
(సెండ్ ఇట్ బై పోస్ట్)
- (c) I usually go to office by bus. నేను మామూలుగా ఆఫీసుకి బస్సులోనే వెళ్తాను.
(ఐ యూజువల్లీ గో టు ఆఫీస్ బై బస్)
- (d) He died by inches in poverty. అతడు అణువణువునా పేదరికంతో (దరిద్రంతో) చచ్చిపోయాడు.
(హి డైడ్ బై ఇంచెస్ ఇన్ పోవర్టీ)
- (e) He caught the ball with left hand. అతడు తన ఎడమ చేతితో బంతిని పట్టుకున్నాడు.
(హి కాట్ ద బాల్ విత్ లెఫ్ట్ హేండ్)
- (f) He hit him with a stone. అతడు అతడిని రాయితో కొట్టేడు.
(హి హిట్ హిమ్ విత్ ఎ స్టోన్)
- (g) The thief killed him with an axe. ఆ దొంగ అతడిని గొడ్డలితో చంపినాడు.
(అ థిఫ్ కిల్డ్ హిమ్ విత్ అన్ ఆక్స్)

- (ద థీఫ్ కిల్స్ హిమ్ విత్ ఏన్ ఏక్స్)
- (h) I came to know it through a friend. నాకిది నా ఫ్రెండ్ ద్వారా తెలిసింది.
(ఐ కేమ్ టు నో ఇట్ త్రూ ఎ ఫ్రెండ్)
- (i) The Rajputs always fought with courage. రాజపుత్రులు ఎప్పుడూ ధైర్యంతోనే పోరాడినారు.
(ద రాజ్పుట్స్ ఆల్వేస్ ఫాట్ విత్ కేరేజ్)
- (j) Work with earnestness. మనస్ఫూర్తిగా పనిచేయ్,
(వర్క్ విత్ ఎర్నెస్టెస్)
- (k) I drew the map without a ruler. నేను కొలబద్ద లేకుండానే దేశపటాన్ని
(ఐ డా ద మేప్ వితౌట్ ఎ రూలర్) చిత్రీకరించాను.

పరిచయం, కొలత, బరువు, విలువ, శాతం.

at/by/of with

- (a) The interest is at the rate of five percent. వడ్డీ ధర అయిదు శాతం.
(ది ఇంట్రెస్ట్ ఈజ్ అట్ ద రేట్ ఆఫ్ ఫైవ్ పర్సెంట్)
- (b) There was no money on him. అతడి వద్ద కొంచెం కూడా డబ్బు ఉండదు.
(దేర్ వాజ్ నో మనీ ఆన్ హిమ్)
- (c) Liquid is sold by the litre. ద్రవం లీటర్లలో అమ్మబడుతుంది.
(లిక్విడ్ ఈజ్ సాల్డ్ బై ద లీటర్)
- (d) He is senior to me by one year. అతను నాకంటే ఒక ఏడాది పెద్దవాడు.
(హి ఈజ్ సీనియర్ టు మి బై వన్ యియర్)
- (e) It was ten by the tower clock. గంటస్తంభంలో పది గంటలైనది.
(ఇట్ వాజ్ టెన్ బై ద టవర్ క్లాక్)
- (f) He reached there by means of the train. అతడు రైలు ద్వారా అక్కడకు చేరినాడు.
(హి రీచ్ దేర్ బై మీన్స్ ఆఫ్ ద ట్రయిన్)
- (g) The tomb of Humayun is a historical place. హుమాయూన్ సమాధి ఒక చరిత్రాత్మక ప్రదేశం.
(ది టాబ్ ఆఫ్ హునాయూన్ ఇజ్ ఈజ్ హిస్టారికల్ ప్లేస్)
- (h) The boy with the red shirt is my brother. ఆ ఎర్ర పట్టు వేసుకున్న బాలుడు నా సోదరుడు.
(ద బోయ్ విత్ ద రెడ్ షర్ట్ ఈజ్ మై బ్రదర్)
- (i) The girl with the shining face is my friend. నిగనిగ మెరిసే మొహం గల ఆ అమ్మాయి నా స్నేహితురాలు.
(ద గర్ల్ విత్ ద షైనింగ్ ఫేస్ ఈజ్ మై ఫ్రెండ్)

గ్రెఫెండ్)

వ్యతిరేకత, తీర్మానం, వివరణ, ప్రవేశం.

after/for/from/with etc.

- (a) After all his efforts he failed.
(ఆఫ్టర్ ఆల్ హిజ్ ఎఫర్ట్స్ హి ఫెయిల్స్) అన్ని ప్రయత్నాలూ చేసిన తర్వాత కూడా అతడు ఓడిపోయాడు.
- (b) For all his wealth he is not happy.
(ఫర్ ఆల్ హిజ్ వెల్త్ హి ఈజ్ నాట్ హేప్పీ) అతనికి అంత ఐశ్వర్యమున్నా సంతోషంగా లేడు.
- (c) From what I know of him, I can say that he is an honest man.
(ఫ్రమ్ వాట్ ఐ నో ఆఫ్ హిమ్, ఐ కెన్ సే దట్ హి ఈజ్ ఏన్ ఆనెస్ట్ మన్) నాకు తెలిసినంత వరకూ అతడు నిజాయితీపరుడని నేను చెప్పగలను.
- (d) Energy comes from the Sun.
(ఎనర్జీ కమ్స్ ఫ్రం ద సన్) ఎనర్జీ సూర్యుని నుండి వస్తున్నది.
- (e) This is a line from Ramayana.
(దిస్ ఈజ్ ఏ లైన్ ఫ్రమ్ రామాయణ) ఇది రామాయణంలోని ఒక వాక్యము.
- (f) One gains from practice.
(వన్ గెయిన్స్ ఫ్రం ప్రాక్టీస్) ఆచార్యుని వలన లాభమున్నది.
- (g) He comes from Bengal.
(హి కమ్స్ ఫ్రమ్ బెంగాల్) అతడు బెంగాల్ నుంచి వస్తున్నాడు.
- (h) I borrowed the book from Gopal.
(ఐ బారోడ్ ద బుక్ ఫ్రమ్ గోపాల్) నేను గోపాల్ దగ్గర్నుంచి పుస్తకమును ఎరువు తీసుకున్నాను.
- (i) I am from England.
(ఐ యామ్ ఫ్రం ఇంగ్లాండ్) నేను ఇంగ్లాండు నుండి వస్తున్నాను.
- (j) He will do everything for money.
(హి విల్ డు ఎవరిథింగ్ ఫర్ మనీ) అతడు డబ్బు కోసం ఏదయినా చేస్తాడు.
- (k) Everyone ran for safety.
(ఎవ్వరీ వన్ రేన్ ఫర్ సేఫ్టీ) అందరూ రక్షణ కోసం పారిపోయారు.
- (l) We took food for the journey.
(వియ్ టక్ ఫుడ్ ఫర్ ద జర్నీ) ప్రయాణానికి మేము ఆహారాన్ని తీసుకున్నాం.

away from/off of against in spite of with reference to with regard to with the exception of but about.

- (a) Arun is away from the city.
(అరున్ ఈజ్ అవే ఫ్రం ద సిటీ) అరున్ నగరంలో లేడు.
- (b) The bus is off the road.
(ద బస్ ఈజ్ ఆఫ్ ద రోడ్) బస్ రోడ్డు మీద లేదు.
- (c) He is out of the office.
(హి ఈజ్ అవుట్ ఆఫ్ ద ఆఫీస్) అతడు ఆఫీసు బయట వున్నాడు.

(d) I admire him in spite of his faults. (ఐ అడ్మైర్ హిమ్ ఇన్ స్పైట్ ఆఫ్ హిజ్ ఫాల్ట్స్)	అతనిలో తప్పలున్నప్పటికీ నేను అతన్ని ప్రశంసిస్తున్నాను.
(e) With reference to your letter of 12.XI. 81, I am to say (విత్ రిఫరెన్స్ టు యువర్ లెటర్ ఆఫ్ 12-11-81, ఐ యామ్ టు సే)	మీ ఉత్తరం తే 12-11-81 దీని పురస్కరించుకుని, నేను చెప్పనది.
(f) With regard to education we have made a great progress. (విత్ రిగార్డ్ టు ఎడ్యుకేషన్ వియ్ హేవ్ మేడ్ ఎ గ్రేట్ ప్రొగ్రెస్)	విద్యకు సంబంధించి మనం గొప్ప అభివృద్ధిని సాధించాము.
(g) With the exception of Ramesh everyone was present. (విత్ ద ఎక్సెప్షన్ ఆఫ్ రమేష్ ఎవ్విరి వన్ వజ్ హేవ్ బట్ హి)	రమేష్ తప్ప అందరూ వచ్చేరు.
(h) Everyone was happy but he, (ఎవ్విరివన్ వజ్ హేప్పీ బట్ హి)	అతడు తప్ప అంతా సంతోషంగా వున్నారు.
(i) He was telling about his journey. (హి వజ్ టెల్లింగ్ అబౌట్ హిజ్ జర్నీ)	అతడు తన ప్రయాణం గురించి చెబుతూవున్నాడు.

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

I. ఈ దిగువ వాక్యాలలోని ఖాళీలను తగిన

(a) Are you satisfied...my work. (b) We hould all aim....suceess (c I a greatfu.....you.. (d)doe I associate... him. (e) He proved false... his friend.(This book is full.....intresting stories (g) I am quite aware .....his faults. Drinking is injurious ... health.(i) He reminds me...his brother. (j) The divided the ango themselves. (k) Divide the sweet ...you two. (l) I have great regard ... my teachers. (m) He has great influence ..... the public (You are response -... you work (o) the cat jumped .....the tube (p)the loc is.... Table (q) the rat is ....the box (r) I am prepared ....do everything (s) l will come .... 8clk (t) I creacted according ....his advise (u)have trust ....gr and do the rght (v)let us talk not .... Him (w) he does not care ...his healt (x) Children depend.their pare ts. (y)the house was allocated .....me (z) he very eager ....promotion.

II. ***

(i) famous for (ii) desire (iii) relation with (iv) want of (v) access to (vi) attachment to (vii) objection to (viii) limit to (ix) escape from (x) acceptable to (xi) beneficial to (xii) entitled to (xiii) obedient to (xiv) true to (xv) backward in (xvi) involved in (xvii) accused of (xviii) innocent of (xix) fond of (xx) greedy of (xxi) weary of (xxii) worthy of (xxiii) attend to (xxiv) yield to (xxv) differ from (xxvi) protect from (xxvii) disagree with (xxviii) sympathise (xxix) beware of.

Comparative and Superlative Words

(కంపేరటివ్ అండ్ సూపర్ లేటివ్ వర్డ్స్)

ఉపమానము మరియు ఉత్కృష్ట పదాలు.

పేరు విశేషణాలను (adjective) ని ఉపమాన మరియు ఉత్కృష్ట పదాలుగా మార్చవచ్చు. ఒక విషయాన్ని దాని మూలార్థం మారకుండా ఇంకొకదానితో పోల్చిచూడడాన్ని Comparative అని, మరి ఉన్నతంగా, అతిశయోక్తిగా వుండేవాటితో పోల్చి చెప్పడాన్ని superlative అని అంటారు. పేరు విశేషణాలకు మూల స్వరూపాన్ని positive అంటారు .

1. సాధారణమైన విశేషణాలు positive (మొదటి డిగ్రీ నుండి) Comparative (రెండవ డిగ్రీ)లోకి మార్చేటప్పుడు -er చేర్చబడుతుంది. Superlative (మూడవ డిగ్రీ)లోకి మార్చేటప్పుడు -est చేర్చబడుతుంది.

positive (మొదటి డిగ్రీ)	Comparative (రెండవ డిగ్రీ)	Superlative (మూడవ డిగ్రీ)
Bold (బోల్డ్) ధైర్యం	bolder	boldest
Brave (బ్రేవ్) సాహసం	braver	bravest
Clever	cleverer	cleverest
Fine (ఫైన్) మంచి	finer	finest
Great (గ్రేట్) గొప్ప	greater	greatest
High (హై) ఎత్తైన	higher	highest
Kind (కైండ్) కరుణ	kinder	kindest
Large (లార్జ్) పెద్ద	larger	largest
Long (లంగ్) పొడవైన	longer	longest
Noble (నోబుల్) విశిష్టమైన	nobler	noblest
Sweet (స్వీట్) తీయైన	Sweeter	sweetest
Small (స్మాల్) చిన్న	smaller	smallest
Tal (టాల్) ఎత్తైన	taller	tallest
White (వైట్) తెల్లనైన	whiter	whitest
Wise (వైజ్) తతీవని	wiser	wisest
Young (యంగ్) చిన్న	younger	youngest

Able (***) సమర్థవంతమైన abler ablest

2. ఏ విశేషణానికైనా చివర Y వున్నా మరియు దాని ముందు హల్లులు గాని వున్నట్లయితే Y-గా మారుతుంది . తర్వాత రెండవ డిగ్రీలో -er మూడవ డిగ్రీలో -est చేర్చవలసి యున్నది.

Easy (ఈజీ)తెలివైన	easier	easiest
Happy (హాపీ) సంతోషం	happier	happiest
Heavy (హెవీ) బరువైన	heavier	heaviest
Lazy (లాజీ)	lazier	laziest
Merry (మెర్రీ) ఆనందం	merrier	Merriest
Wealthy (వెల్ఠీ) ఐశ్వర్యవంతమైన	wealthier	wealthiest

3. కొన్ని విశేషణాల రెండవ, మూడవ డిగ్రీలలో, చివరనున్న హల్లు (double) రెండుగా మారుతుంది. చివరలో హల్లు వచ్చినపుడు ఈ విధంగా జరుగుతుంది. ఉదా.

Big (బిగ్)పెద్దా	bigger	biggest
Fat (ఫాట్) కొవ్వు	fatter	Fattest
Hot (హాట్) వేడి	hotter	Hottest
Red (రెడ్) ఎర్రని	redder	reddest
Sad (సాడ్) ఎర్రని	sadder	saddest
Thin (థిన్)పలుచని	thinner	thinnest

4. కొన్ని విశేషణాల రెండవ డిగ్రీలో more మరియు మూడవ డిగ్రీలో most చేర్చబడుతుంది.

Beautiful (బ్యూటిఫుల్) అందమైన	more beautiful	most beautiful
Courageous (కౌరగజ్ఞాన్) ధైర్యమైన	more courageous	most courageous
Difficult (డిఫికల్ట్) కష్టమైన	more difficult	most difficult
Industrious (ఇండస్ట్రియస్) శ్రమించు	more industrious	most industrious
Learned (లీర్నిన్) నేర్చిన	more learned	most learned
Proper (ప్రోపర్) సరియైన	more proper	most proper
Splendid (స్పెండిడ్) అద్భుతమైన	more splendid	most splendid

5. ఈ దిగువ నీయబడిన విశేషణాల రెండవ, మూడవ డిగ్రీలలో వాటి మొదటి డిగ్రీ నుండి రూపాందలేదు.

Good/well (గుడ్/వెల్)మంచి	better	best
Bad/evil/ill (బాడ్/ఎవిల్) చెడ్డ	WOFSe	- WOrSt
Little (లిటిల్) చిన్న	less/lesser	least
Much (మచ్) ఎక్కువ	more	most
Many (మెనీ) చాలా	more	most
Late (లేట్) ఆలస్యం	later/latter	latest
Old (ఓల్డ్) పాత	older/elder	oldest/eldest

Far (ఫర్) దూరం	farther	farthest
Fore (ఫోర్) ముందు	former	foremost
In (ఇన్) లోపల	inner	innermost
Up (అప్) పైన	upper	Uppermost
Out (అవుట్) బయట	outer/utter	utmost/uttermost/

A. Muchs many/less/few Much మరియు **less** కొలతను (పరిమాణాన్ని) చెప్పే మూటలు, **Many, few** ఎంపిక తెలియజేస్తాయి).

How much water is there in the tank?	చెరువులో ఎంత నీరు వున్నది?	(హారా మచ్ వాటర్ ఈజ్ దేర్ ఇన్ ద టాంక్?)
There is less water in the tank.	చెరువులో తక్కువ నీరు వున్నది)	(దేర్ ఈజ్ లెస్ వాటర్ ఇన్ ద టేంక్)
How many men were present in the meeting?	మీటింగ్లో ఎంతమంది మనుషులు హాజరయ్యారు?	(హూ మెనీ మెన్ వర్ పెజెంట్ ఇన్ ద మీటింగ్)
Only a few men were present.	కొద్ది మంది మాత్రమే హాజరయ్యారు.	(ఓన్లీ ఎ ఫ్యూ మెన్ వర్ పెజెంట్)

B. Elder/older; eldest/oldest Elder మరియు **oldest** లాంటివి మనుషుల మాత్రమే ఉపయోగించబడుతున్నవి. **Elder** ఒకే కుటుంబంలో వుండే వాళ్ళతో పోల్చి చెప్పే మాట. **Elder** తర్వాత **than** రాదు

She is my elder sister.	ఆమె నా పెద్ద సోదరి.	(షీ ఈజ్ మై ఎల్డర్ సిస్టర్)
Ram is my eldest brother.	రామ్ నా పెద్ద సోదరుడు.	(రామ్ ఈజ్ మై ఎల్డెస్ట్ బ్రదర్)

C. Older మరియు **Oldest** వంటివి మనుషులకి, వస్తువులకి కూడా వర్తిస్తాయి.

This is the oldest monument in Delhi .	ఇదే ఢిల్లీలో పురాతనమైన జ్ఞాపక చిహ్నం.
(ది సీజ్ ద ఓల్డెస్ట్ మోన్యుమెంట్ ఇన్ డెల్లీ)	
Gauri is older than my sister.	గౌరి నా సోదరి కంటే పెద్దది.
(గౌరీ ఈజ్ ఓల్డర్ దెన్ మై సిస్టర్)	
Who is the older man in the village?	ఈ గ్రామంలో బాగా పెద్దయిన వ్యక్తి ఎవరు?
(హూ ఈజ్ ద ఓల్డెస్ట్ మేన్ ఇన్ ద 3)	

D. Latter/after; latest/last Latter మరియు **last** స్థితికి సంబంధించినవి.

I haven't read the latter poems. తర్వాత వచ్చే పద్యాలు నేను చదవలేదు.

(ఐ హివెస్ట్ రెడ్ ద లెటర్ ఫాయిమ్స్)

Last poem was easy.

చివరి పద్యం సులభంగా వుంది.

(ఁ లాస్ట్ ఫాయిమ్ వజ్ ఈజీ)

He came later than I expected.

అతను నేను అనుకున్న దానికంటే ఆలస్యంగా వచ్చాడు.

(హి కేమ్ లేటర్ దేన్ ఐ ఎక్సెక్టెడ్)

What is the latest position?

ప్రస్తుత పరిస్థితి ఏమిటి?

(వాట్ ఈజ్ ద లీటెస్ట్ పొజిషన్)

E. Farther/further/nearest/next Farther లాంటివి స్థలానికి, దూరానికి సంబంధించినవి, **further** ఇంకా , **Nearest** దగ్గరలో **next** తర్వాతను సూచించేవి.

He is my next door neighbour.

అతడు నా పక్కంటి కాపరస్తుడు.

(హి ఈజ్ మై నెక్స్ డోర్ నైబర్)

The nearest station is five miles away.

దగ్గరలో వున్న స్టేషన్ అయిదు మైళ్ళ దూరంలో నున్నది.

(ది నియరెస్ట్ స్టేషన్ ఈజ్ ఫైవ్ మైల్స్ అవే)

Go farther.

ఇంకా కొంచెం వెళ్ళు

(*** ౧౦౮౦౦)

The teacher further said.

ఉపాధ్యాయుడు ఇంకా చెప్పెను.

(ద టీచర్ ఫర్థర్ సెడ్)

Exercise for Revision

***

*** ఈ దిగువ వాక్యాలలోని నిర్దిష్టమైన రూపంలో వాడండి

June is the.....month of the year (hot). how do you do ? I am quit .. (good)3.iron is .....than any other metal(usefull) 4. He is ... of the tv boys(tall).5.gold is.....than silver (pricious) 6.he departed without sayin everything ..... (farther/further).7.This is the..... point(farther/furthe 8.her..... brother studies with me (older/elder)9. monument (eldestfoldes 10. Yourfather is .....than my father.(elder/older) 11.what is the .....new (last;latest) 12 this is the .....quition (last;latest) 13.eho is .....you or he (last;latest) 14.ram and shyam are brothers .....June is the.....month of tl year (hot). 2. How do you do? I am quite.....(good). 3. Iron is..... than al other ..is elder to former. (Ram/Shyam).

Transformation of Sentences

టాన్స్ఫార్మేషన్ ఆఫ్ సెంటెన్సెస్

వాక్య పరివర్తనము

మనిషి ఎప్పుడూ మార్పును కోరుకుంటూ వుంటాడు. కొత్తదనంలో ఒక వింత వున్నది. అందుకనే మనం ఎప్పుడూ భాషని పలురకాలుగా మార్చి కూర్చి ఆనందిస్తున్నాం. ఒక విధమైన వాక్యాన్ని చ్చిరి* విధమైన వాక్యంగా వైవిధ్యంగా మార్చడమే వాక్య పరివర్తనం.(Transformation of Sentences) అనబడుతుంది. వస్తువు (విషయం) ఒకేవిధంగా వున్నా వాక్యం మారుతుంది. మనిషి ఎలాగైతే రకరకాల దుస్తులను ధరించి అలంకరించుకుంటున్నాడో అలాగే దుస్తుల అలంకరణ ననుసరించి, అతడి రూపము కూడా మారుతున్నది. అయినా మనిషి మాత్రం ఒక్కడే. ఇంతకు ముందు Voice మార్పుల్ని చూశాం. అందులో Active నుండి Passive voice లోకి వాక్యాలు మారడం చూశాం. ఇది కూడా దాదాపు అలాంటిదే.

వాక్యాలు నాలుగు రకాలని మీకు తెల్పు. ఒకటి సామాన్య వాక్యము. రెండవది ప్రశ్నవాక్యము. మూడవది ఆజ్ఞా వాక్యము. నాలుగవది భావ వాక్యము. ఇవి కూడా అంగీకార వాక్యం, తిరస్కార వాక్యం అనే రెండు రకాలు వున్నాయి. ఇందులో వాక్యం యొక్క మూల విషయం మారకుండా వాక్యాన్ని వేరే కోణంలోకి మార్చి కూర్చడమే ఈ పాఠ్యాంశం. ఈ దిగువనున్న కొన్ని ఉదాహరణలను గమనించండి.

Interchange of Assertive and Interrogative sentences.

స్థిర, ప్రశ్నా వాక్యములను మార్చి కూర్చుట

<i>Assertive</i>	<i>Interrogative</i>
(I) Nobody will come now. (నోబడీ విల్ కమ్ నౌ) ఇప్పుడెవరూ రారు.	Who will come now? (హూ విల్ కమ్ నౌ) ఇప్పుడెవరోస్తారు?
(II) They can never be defeated. (దె కెన్ నెవర్ బి డిఫీటెడ్) వాళ్లని ఎవ్వరూ ఓడించలేరు	Can they ever be defeated? (కెన్ ది ఎవర్ బి డిఫీటెడ్) వాళ్లని ఎవ్వరైనా ఓడించగలమా?
(III) His behaviour was childish. (హిజ్ బిహేవియర్ వజ్ సెవేల్డి అతడి ప్రవర్తన	Was not his behaviour childish'? (వజ్ నాట్ హిజ్ బిహేవియర్ చైల్డిష్) అతడి ప్రవర్తన

	పిల్లతనంగా వుంది.	పిల్లతనంగా తిర్రు •
(IV)	I enjoy myself. (ఐ ఎంజాయ్ మై సెల్స్) నాలో నేనే సంత్ర పించేను.	Did I not enjoy myself? (డిడ్ ఐ నాట్ ఎంజాయ్ మై సెల్స్ నాలో నేనే సంత్రపించలేదా?)
(V)	Prices are rising high. (ప్రైజెస్ ఆర్ రెయిజింగ్ హై) ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి.	Are prices not rising high? (ఆర్ ప్రైజెస్ నాట్ రైజింగ్ హై ? ధరలు పెరగడం లేదా?)
(VI)	His attitude was insulting. (హిజ్ ఏటిట్యూడ్ వజ్ ఇన్సుల్టింగ్) అతడి వరస అవమానకరంగా వుంది	Was not his attitude insulting? (వజ్ నాట్ హిజ్ ఏటిట్యూడ్ ఇన్సుల్టింగ్) అతడి వరస అవమానకరంగా లేదా?
(VII)	He was not sent there for this. (హి వాజ్ నాట్ సెంట్ దేర్ ఫర్ దిస్) అతడిని దీనికోసం అక్కడికి పంపలేదు.	Was he sent there for this? (జిబిఐ డిస్ బా “ఢిఠఠఠి టిఠి జేఠఠి టిఠిఠి 2) అతడిని దీనికోసం అక్కడికి పంపించినారా?

Note- స్థిరవాక్యంలో not *** ప్రశ్నవాక్యంలో అది తొలగించ బడుతుంది.

Interchange of Affirmative and Negative Sentences

స్థిర, వ్యతిరేకార్థ వాక్యాలను మార్చి కూర్చడం.

Affirmative	Negative
(I) Only the rich can afford it. ఓన్లీ ది రిచ్ చన్ అఫ్ఫోర్డ్ ఇట్ . ధనవంతులు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టగలరు	None but the rich can afford it. (నన్ బట్ ద రిచ్ కెన్ అఫర్డ్ ఇట్) ఖర్చు పెట్టేవారు ధనవంతులు”
(II) I have little money. (ఐ హివ్ లిటిల్ మనీ)నా దగ్గర కొంచెము డబ్బే	I don't have much money. (ఐ డోన్ట్ హేవ్ మచ్ మనీ, నా దగ్గర ఎక్కువ డబ్బు లేదు.
(III) As soon as, he came I closed my book. (యాస్ సూన్ యాస్ హి కేమ్ ఐ క్లోజ్ మై బుక్) అతడు వచ్చిన వెంటనే నేను పుస్తకమును మూసీసేను.	No sooner did he come than I closed my book. (నో సూనర్ డిడ్ హి కమ్ దేన్ ఐ క్లోజ్ మై బుక్) అతడు వచ్చాడో లేదో నేను నా పుస్తకాన్ని మూసివేశాను.
(IV) She is taller than I. (షి ఈజ్ టాలర్ దేన్ ఐ) ఆమె నాకంటే ఎటుగా వుంది.	I am not as tall as she. (ఐ యామ్ నాట్ యూజ్ టాల్ ఏజ్ షి) నేను ఆమె ఎటు లేను.
(V) I was doubtful of his success. (ఐ వజ్ డౌట్ ఆఫ్ హిజ్ సక్సెస్) నాకు అతని విజయం మీద అనుమానంగా ఉంది.	I was not sure of his success. (ఐ వజ్ నాట్ షూర్ ఆఫ్ హిజ్ సక్సెస్) అతని విజయం మీద నాకు సమ్మకం లేదు.
(VI) She is always punctual. (షి ఈజ్ ఆల్వేస్ పంక్చువల్) ఆమె ఎప్పుడూ సరైన సమయానికే వస్తుంది.	She is never late. (షి ఈజ్ నెవర్ లేట్) ఆమె ఎన్నడూ ఆలస్యంగా రాదు.

Note-రెండు నేగిటివే వాక్యాలు ఒకటిగా చేరి అంగీకార వక్యంగా (స్థిరవాక్యంగా) ఏర్పడతాయి.పై

నుదహరించిన చివరి వాక్యంలో always –కి not చేర్చి రాసియున్నాము. కి వ్యతిరేక - 5 వ్యతిరేక
 టర్ర late అని తెలుసుకున్నాం. పై నుదహరించిన doubtful – వాక్యంలో 5 వ్యతిరేక పదం
 sure. అందుకే దానికి not చేర్చి రాసిఉనము

Interchange of Assertive and Exclamatory Sentences

స్థిర (సామాన్య) వాక్యాలు, భావావేశ పూరిత వాక్యాల మధ్య అంతర్గత మార్పులు.

Assertive

Exclamatory

(I) I wish man had wings. (ఐ విష్ మేన్ హేడ్) మనిషికి రెక్కలుండాలని ఆశిస్తున్నాను	If man had wings (ఇఫ్ మేన్ హేడ్ వింగ్స్! మనిషి కి రెక్కలున్నట్లయితే!
(II) It is a very beautiful sight. (ఇట్ ఈజ్ ఎ వెరీ బ్యూటిఫుల్ సైట్) ఇది చాలా అందమైన దృశ్యం.	What a beautiful sight (వాట్ ఎ బ్యూటిఫుల్ సైట్) ఎంత అందమైన దృశ్యం.
(III) You are very Sweet (యువార్ వెరీ స్వీట్) నువ్వు ఎంతో మధురంగా వున్నావు	How sweet you are (హౌ స్వీట్ యువార్?) నువ్వెంత మధురంగా వున్నావు?
(IV) I wish I was young again. (ఐ విష్ ఐ వజ్ యంగ్ ఎగైన్) నేను మళ్ళీ యవ్వనవంతడ్చి కావాలని అనుకుంటున్నాను.	Oh! I were young again (ఓహో! ఐ వర్ యంగ్ ఎగైన్). ఓహో! నేను మళ్ళీ యవ్వనవంతుడ్చి ,
(V) It was a great fall. (ఇట్ వజ్ ఎ గ్రేట్ ఫాల్) ఇది చాలా గొప్ప పతనం	Oh what a fall it was (ఉప్ా! వాట్ ఎ ఫాల్ ఇట్ ఈజ్) ఓహో! ఇది ఎంత పతనం.
(VI) Man is a wonderful creation. (మేన్ ఈజ్ ఎ వండర్ఫుల్ క్రియేషన్ మనిషి ఒక అద్భుతమైన సృష్టి	What a creation is man (వాట్ ఎ క్రియేషన్ ఈజ్ మేన్) మనిషి ఎంత అద్భుతమైన సృష్టి

Note-సామాన్య వాక్యాల్లో ఏదో ఒక కోరిక, భావం ఉన్నతంగా ప్రకటించబడుతుంది. భావావేశ పూరిత వాక్యాల్లో దీనిని మార్చేటప్పుడు ఆశ్చర్యకరమైన పదాలు **Howwhat/oh** వంటివి ప్రారంభంలో చేర్చ బడతాయి. చివరలో ఆశ్చర్యార్థక చిహ్నం ఉంచబడుతుంది. మార్పు చేయబడ్డ ఈ వాక్యం ప్రశ్నార్థక వాక్యంలాగ అనిపించినప్పటికీ, నిజానికి అది భావావేశ పూరిత వాక్యమే.

Removal of “too” (రేయువలె అఫ్ టూ) తొలగింపు .

A. కొన్ని వాక్యాల్లో ‘too.to’ ని ఉపయోగించడం జరుగుతోంది. అటువంటి వాక్యాల్లో కూడా రూపంలో భేదం ఏర్పడుతుంది. “Too.to’ వాక్యాలను మార్చేటప్పుడు ‘too వుండే చోట ‘s0’ ని, to వుండేచోట that ని ఉపయోగించాలి. ఒకవేళ మూలవాక్యం వ్యతిరేకం (నెగెటివ్) గా వున్నా- సామాన్య వాక్యం ‘to’ గా మార్చవచ్చు.

With “too”

- I This news is too good to be true.
II He is too proud to beg.
III You are too small to be selected.
IV The sand is too hot to walk.
V It is too difficult to solve.
VI It is never too late to mend.

Without “too”

- This news is so good that it cannot be true.
He is so proud that he cannot beg.
You are so small that you cannot be selected.
The sand is so hot that one cannot walk on it.
It is so difficult that it cannot be solved.
It is never so late that it cannot be ended.

B. కొన్ని వాక్యాలలో ‘too’ తర్వాత ‘to’ రాదు. అటువంటి చోట్ల మార్చేటప్పుడు ‘too’ వుండేచోట ‘so’ ఉపయోగించ కొండా **Very/beyond a proper limit, more than enough** కొంటే మాటలు ఉపయోగిస్తారు.

- You are too fond of money.   You are fond of money beyond a proper limit.
Too many cooks spoil the broth.   More than enough cooks spoil the broth.
He is too cruel.   He is very cruel.

Interchange of the Degrees of Comparison

ఉపమానాలు పరిమాణం - అంతర్గత మార్పులు

ఉపమానాలు మూడు రకాలు. ఉపమాన స్థాయిని బట్టి Positive, Comparative, Superlative అని మూడు రకాలుగా విభజించబడినవి.

Sweet (Positive), sweeter (Comparative), sweetest (Superlative)

ఈ దిగువ నీయబడిన వాక్యాలను జాగ్రత్తగా చదివి స్థాయిలోని మార్పులను అభ్యసించండి.

- I. Ram is stronger than Shyam.   (Comparative Degree) (మొదటి డిగ్రీ)
(రామ్ ఈజ్ స్ట్రాంగర్ దేన్ శ్యామ్) రాముడు శ్యామ్ కంటే బలమైనవాడు.   (Positive Degree)
Shyam is not as strong as Ram.   (రెండవ డిగ్రీ)
(శ్యామ్ ఈజ్ నాట్ యాజ్ స్ట్రాంగ్ యాజ్ రామ్) శ్యామ్ రాముడంతటి బలమైనవాడు కాదు.
- II. This is a better book than that.   (Comparative Degree) (మొదటి డిగ్రీ)
(దీస్ ఈజ్ ఎ బెటర్ బుక్ దేన్ దట్) ఈ పుస్తకం దానికంటే మంచిది.   (రెండవ డిగ్రీ)
That book is not so good as this.   (Positive Degree)

(దట్ బుక్ ఈజ్ నాట్ సా గుడ్ యూజ్ దిస్) ఆ పుస్తకం దీనంత మంచిది కాదు.

- III. I am taller than he. (మొదటి డిగ్రీ)
(ఐ యామ్ టాలర్ దేన్ హి) నేను అతనికంటే పొడవైన వాడిని (Comparative Degree)
He is not as tall as I am. (హి ఈజ్ నాట్ యూజ్ టాక్ (రెండవ డిగ్రీ)
యూజ్ ఐ యామ్) అతను నా అంత పొడవు కాదు. (Positive Degree)
- IV. This dog is better trained than that. (మొదటి డిగ్రీ)
(దిస్ డాగ్ ఈజ్ బెటర్ ట్రైనిడ్ దేన్ దట్) ఈ కుక్క దానికంటే (Comparative Degree)
బాగా శిక్షణ ఇవ్వబడినది. (Cočás ðh)
That dog is not so well trained as this. (Positive Degree)
(దట్ డాగ్ ఈజ్ నాట్ సా వెల్ (ట్రైనిడ్ యూజ్ దిస్) ఆ కుక్క దీనంత బాగా శిక్షణ ఇవ్వబడినది కాదు.
- V. Mumbai is the largest city in India. (మొదటి డిగ్రీ)
(ముంబై ఈజ్ ద లార్జెస్ట్ సిటీ ఇన్ ఇండియా) బీదీంఠె (Superlative Degree)
ఇండియాలోనే పెద్ద నగరం (సంతుర్గఁఁ5
Mumbai is larger than any other city in India. (సంతుర్గఁఁ5
(ముంబై ఈజ్ లార్జర్ దేన్ ఎనీ అదర్ సిటీ ఇన్ ఇండియా) (రిగ్రం) (Comp.
ముంబై ఇండియాలోని నగరాలన్నిటికంటే పెద్దది. Degree)
No other city in India is as big as Mumbai. (రెండవ డిగ్రీ)
(నో అదర్ సిటీ ఇన్ ఇండియా ఇజ్ బిగ్ యూజ్ (Positive Degree)
బొంబాయి)ముంబై ఇండియాలోనే పెద్ద నగరం
- VI. This building is the tallest in Delhi. (మూడవ డిగ్రీ)
(దిస్ బిల్డింగ్ ఈజ్ ద టాలెస్ట్ ఇన్ ఢిల్లీ) (Superlative Degree)
ఈ భవంతే ఢిల్లీలో చాలా పొడవైన బిల్డింగ్ (మూడవ డిగ్రీ) (Comp.
This building is taller than any other in Delhi. Degree)
(ఈ భవంతే ఢిల్లీలో చాలా పొడవైన బిల్డింగ్) ఢిల్లీలో పున్న (Ooóó & ట్రం)
భవంతులన్నిటికంటే ఈ భవంతే ఎత్తయినది. (Positive Degree)
No other building in Delhi is as tall as this.
(దిస్ బిల్డింగ్ ఈజ్ టాలర్ దేన్ ఎనీ అదర్ ఇన్ ఢిల్లీ, ఢిల్లీలో పున్న భవంతులన్నిటికంటే ఈ భవంతే ఎత్తయినది.
- VII. He is the wisest man. (రెండవ డిగ్రీ)
(హి ఈజ్ ద వైజెస్ట్ మేన్) అతడు అందరికంటే చాలా తెలివైన (Superlative Degree)
వాడు. (మూడవ డిగ్రీ)
He is wiser than anyother man. (Comparative Degree)
(హి ఈజ్ వైజర్ దేన్ ఎనీ అదర్ మేన్) అతడు యితరులందరి కంటే చాలా తెలివైనవాడు.
- VIII. Mahatma Gandhi was one of the greatest men. (రెండవ డిగ్రీ)
(మహాత్మాగాంధీ వజ్ వన్ ఆఫ్ ద గ్రేటెస్ట్ మేన్) గొప్ప వ్యక్తులలో (Superlative Degree)
మహాత్మాగాంధీ ఒకరు.

- Mahatma Gandhi was greater than most other men. (మూడవ డిగ్రీ)
 (మహాత్మాగాంధీ వజ్ గ్రేటర్ దేన్ మోస్ట్ అదర్ మెన్) మహాత్మాగాంధీ (Comparative
 చాలా మంది ఇతర వ్యక్తుల కంటే గొప్పవాడు Degree)
 Very few men were as great as Mahatma Gandhi. (రెండవ డిగ్రీ)
 (వెరీ ఫ్యూ మెన్ వర్ యాజ్ గ్రేట్ యాజ్ మహాత్మాగాంధీ) (Positive Degree)
 మహాత్మా గాంధీ అంత గొప్పవారు అతి కొద్దిమందే వుంటారు.
- IX. Mumbai is one of the largest cities. (మొదటి డిగ్రీ)
 (ముంబై ఈజ్ వన్ ఆఫర్ లార్జెస్ట్ సిటీస్) ముంబై పెద్ద నగరాలలో (Superlative
 ఒకటి. Degree)
 Mumbai is larger than most other cities. (మూడవ డిగ్రీ)
 (ముంబై ఈజ్ లార్జర్ దేన్ మోస్ట్ అదర్ సిటీస్) ముంబై చాలా (Comparative
 నగరాల కంటే పెద్దది. (రెండవ డిగ్రీ) Degree)
 Very few cities are as large as Mumbai. (రెండవ డిగ్రీ)
 (వెరీ ఫ్యూ సిటీస్ ఆర్ యూజ్ లార్డ్ యాజ్ ముంబై) ముంబై (Positive Degree)
 అంత పెద్ద నగరాలు చాలా తక్కువ.
- X. Iron is the most useful metal. (మొదటి డిగ్రీ)
 (ఐరన్ ఈజ్ ద మోస్ట్ యూజ్ ఫుల్ మెటల్) ఇనుమే చాలా (Superlative
 ఉపయోగకరమైన లోహం Degree)
 Iron is more useful than anyother metal. (మూడవ డిగ్రీ)
 (ఐరన్ ఈజ్ మోర్ యూజ్ ఫుల్ దేన్ ఎనీ అదర్ మెటల్) (Comparative
 ఇనుము మిగతా అన్ని లోహాల కంటే ఉపయోగకరమైనది. Degree)
 No other metal is as useful as iron. (రెండవ డిగ్రీ)
 (నో అదర్ మెటల్ ఈజ్ యూజ్ యూజ్ ఫుల్ యూజ్ ఐరన్) (Positive Degree)
 మిగతా ఏ లోహమూ ఇనుము అంత ఉపయోగకరమైనది (మొదటి డిగ్రీ)
 కాదు.

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

I. దిగువ వాక్యాలను అర్థం మారకుండా పద్ధతి ప్రకారంగా ఇతర డిగ్రీలలోకి మార్చండి

(a) Ravi is ast II as he (B) he is stronger than I. (c) This knife is sharp than that, (d) Today is more warmthan yesterday. (e) He is the tallest boy. (Vishnu got the highest marks among all the boys. (g) Akbar was one of tl greatest of king (h) very few lower ise as Socrates. (i) Tulsidas is one of tl greatest poets. (j) The Red Fort is one of the most popular historic building (k)nother tree is as big as banyan.

II. ఈ దిగువ వాక్యాలను వ్యతిరేక రూపంలోకి మార్చండి

(a) I am taller than he. (b) As soon as the teacher came in, the student became silent. (c) everyone makes mistakes. (d) Man is mortal (e) She is always punctual. (f) Only the brave deserve our praise. (g) I care very little about what he says. (h) He was more cruel than his brother (I) “ we should always remember those happy days.

III. ఈ దిగువ వాక్యాలను టూ తొలగించి అర్థం మారకుండా మార్చండి .

(a) It is too good to be .... (b) he is too honest rich .. (c) he is too weak to walk (d) this news is too good to be true (e) these apples are too cheap to be good . (f) he is too honest to become a successful leader (h) it is never too late to mind.

IV. ఈ దిగువ వాక్యాలను ప్రస్థాపక వాక్యలుగా మార్చండి

(a) Nobody can tolerate such things, (b) I am not ignorant of the fact, (c) I know his weakness for girls (d) Health is wealth. (e) I came to see you there... (f) They will never forget their stay here. (g) It is of no use to wait here (h) He will never be forgotten: (i) It is not the way to do things. (j) Nobody is so shameless as to insult the weak and the poor

V. ఈ దిగువ వాక్యాలను భావావేశ పూరిత వాక్యలుగా మార్చండి

(a) I wish, I was the Prime Minister. (b) The night is very beautiful, (c) The life is so sweet. (d) It is sad to think that one day I shall die, (e) I wish that I was young again. (f) These apples have a very pleasing smell. (g) The moon is shining so brightly.

Spelling (స్పెల్లింగు)

అక్షరాల కూర్పు

భాష వాక్యాల సముదాయం వల్ల ఏర్పడుతుంది. వాక్యము మాటల వల్ల నిర్మితమవుతుంది. మాట అక్షరాల కూర్పు వల్ల ఏర్పడుతుంది. అక్షరాలు పాండిక సరిగా వుంటేనే పదాలు చక్కగా అమరుతాయి.

కొన్ని సమయాల్లో మాటల్లో ఏ చిన్న తేడా వచ్చినా దాని అర్థం మారిపోతుంది. ఉచ్చారణ ఒకేలాగ వున్నా అర్థంలో తేడా వుంటుంది. క్రమమైన పద్ధతిలో అభ్యాసం చేయడం ద్వారానే దీనిని మన పట్టులోకి తీసుకురాగలం. ఉదాహరణకి “ough” లోనే కొన్ని మాటలు.

bough, cough, dough, rough, slough, sough 52003) slough be3 ఉచ్చారణ బావ్- మట్ట (కొమ్మ) కాష్టగ్గు/డో- పిండిముద్ద/రఫ్- రద్దు/స్లఫ్- పాము కుబుసం. slough - యొక్క ఉచ్చారణ స్టవ్ అని గాని వుంటే దాని అర్థం శక్తి అవుతుంది. చిన్న మార్పులో అర్థం మారిపోతుంది కదా? అందుకే అక్షరాలను కూర్చి మాటలు పేర్పడంలో చాలా అప్రమత్తంగా వుండాలి.

Son, Sun తీసుకుంటే ఇంచుమించు ఒకేలాగ సన్ అనే ఉచ్చరిస్తాం. ఒకదాని అర్థం కొడుకు, రెండవదాని అర్థం సూర్యుడు. తప్పగా అక్షరాలను కూర్చడం వల్ల మన భాషా సామర్థ్యం తగ్గిపోతుంది. అందుకని నేర్చుకోవడం మాత్రమే గాకుండా, యింకా యింకా బాగా చదివి ఒక్క మాటకే అర్థం తెల్పుకుని రాయడం అలవాటు చేసుకోవడమే మంచిది.

1. e- తో పూర్తయ్యే మాటలతో, ప్రామాక్షరాలతో మొదలయ్యే మాటలు చేర్చబడడం వల్ల C- మాయమవుతుంది. ఉదాహరణ : Admire అనేమాట చివరలో నున్న e అనేదానికి ation చేర్చినప్పుడు admire-+ation=admiration. మాయమవుతుంది.- (అడ్మిరేషన్).

1. admire	(అడ్మైర్-పొగడుట) +ation	= admiration
2. admire	(అడ్మైర్-పొగడుట)+able	= admirable
3. allure	(అల్యూర్-వశీకరించుట) +ing	= alluring
4. arrange	(అరేంజ్-ఏర్పాటు చేయుట) +ing	= arranging
5. arrive	(అరైవ్-రాక) +ing	= arriving
6. care	(కేర్-పాదుకాపు)+ing	= caring
7. come	(కమ్-రా) +ing	= coming
8. deplore	(డిప్లోర్-బాధపడుట)+able	= deplorable

9. desire	(డిజైర్-కోరుట)+ous	= desirous
10. dine	(డైన్-భోంచేయు) +ing	= dining
11. explore	(ఎక్స్ప్లోర్-వెతుకు) +ation	= exploration
12. fame	(ఫేమ్-కీర్తి)+ous	= famous
13. imagine	(ఇమేజిన్-ఊహించు) +ary	= imaginary
14. imagine	(ఇమేజిన్-ఊహించు)+able	= imaginable
15. love	(లవ్-[ప్రేమించు) +able	= lovable
16. lose	(లూజ్-పోగొట్టుకొను) +ing	= losing
17. move	(మూవ్-మప్పదు) +able	= movable

2. అయినా C మరియు g- తో e - వుండి, తర్వాతి మాట మొదటి అక్షరం a లేదా o- తో మొదలైనట్లయితే e

1. advantage	(అడ్వాంటేజ్-లాభం) +ous	= advantageous
2. change	(చే Oశ్-శ్SJ oచుQ)+able	= changeable
3. courage	(కరేజ్-ధైర్యం)+ous	= courageous
4. notice	(నోటీస్-సేవ)+able	= noticeable
5. Service	(సర్వీస్-సేవ)+able	= Serviceable

3. తర్వాత మాట హల్లుతో ప్రారంభమవుతున్నప్పుడు e మాయమవ్వడం లేదు.

1. arrange	(అరే ంజ్-పర్పాటుచేయు)+ment	= arrangement
2. care	(శ్5-శ్శε) +ful	= careful
3. force	(ఱ°5)-2) evo)+ful	= forceful
4. hate	(హేట్-అసహ్యించుకొను)+ful	= hateful
5. like	(లైక్-మాదిరి)+ness	= likeness
6. move	(మూవ్-కదలు) +ment	= E nOVemment

4. (ee) ఈ అనే సబ్బం వచ్చినప్పుడు ie ఉపయోగించబడుతున్నది. field (ఫీల్డ్స్) ఈ శబ్దం ie అనే పదంలోంచి వస్తున్నది. కొన్ని ఉదాహరణలు చూద్దాం.

1. ach-ie-ve	(అచీవ్)	పొందు
2. bel-ie-f	(బిలిబి)	నమ్మకం
3. bel-ie-ve	(బిలిబి)	నమ్ము
4. br-ie-f	(బ్రీఫ్)	క్లుప్తం
5. ch -ie-f	(చీఫ్)	ముఖ్యమైన
6. cash-ie-r	(కేషియర్)	కోశాధికారి
7. f-ie-ld	(ఫీల్డ్)	మైదానం,
8. f-ie-rce	(ఫీర్స్)	కఠినమైన
9. gr-ie-f	(గ్రీఫ్)	విచారం
10. n-ie-ce	(నిసె)	సోదరి కొడుకు మేనల్లుడు
11. p-le-ce	(పీస్)	ముక్క, తునక

12. pr-ie-st	(ప్రీస్ట్)	పురోహితుడు
13. relie-ve	(రీలీవ్)	విడుదల, ముక్తి
14. retr-ie-ve	(రీట్రీవ్)	రిట్రీ రివేలం రం
15. Sln — ie - lei	(సీల్స్)	బరిసె
16. Shi-ie-k	(షీక్)	అరుపు, క్షేత్ర
17. till-ie-f	(టీఫ్)	దొంగ
18. W-ie-ld	(వీల్డ్)	ఏలు
19. y-ie-ld	(ఎఅల్డ్)	లొంగిపోవు

5. అయితే- ఎక్కడ C- తో ee వస్తుందో అక్కడ ei ఉపయోగించబడుతున్నది.

cel-ling	(సిల్లింగ్)	అటక
con Cei-t	(కన్సీట్)	గర్వం
con-cel-ve	(కన్సీవ్)	కల్పించు,
de-ce-ve	(డిసీవ్)	మోసగించు
per-cei-ve	(పర్సీవ్)	అర్థంచేసుకొను
re-cel-ve	(రీసీవ్)	అందుకొను
re-cei-pt,	(రీసీప్ట్)	రశీదు.

6. ఈ దిగువ నీయబడిన మాటలను seed (సీడ్) words అని అంటారు. వీటి చివర ceed లేదా, ced- (సెడ్) తో ముగుస్తాయి వీటిని ఇలాగే గురుంచుకోవచ్చు.

1. EX-ceed	(ఎక్సీడ్)	ఎక్కువగు
2. pro- ceed	(ప్రాసీడ్)	ముందుకు సాగు
3. Suc-ceed	(సక్సీడ్)	గెలుచు
4. Con-cede	(కన్సీడ్)	అంగీకరించు
5. ex-cced	(ఎక్సీడ్)	ఎక్కువగు
6. pre-cede	(ప్రెసీడ్)	అధిగమించు (ముందుకు పోవు)
7. Te-cede	(రెసీడ్)	తిరోగమించు (వెనక్కు మరలు)

ఒకే ఒక్క మాట ఉత్తరువు తిరస్వారం seed- (సీడ్) తోనే వీలవుతుంది. అదే- (సూపర్ సీడ్). దీనికి కొట్టిపారెయ్' అని అర్థం,

7. కొన్ని మాటల చీవరలో హల్లులు వస్తాయి. ఈ హల్లులు రెండవతాయి ఎలాగంటే, పూర్వపదం లోని చివరి అక్షరం తర్వాత పదానికి తొలి అక్షరంగా చేరుతుంది.

(i) drag+ing (పూర్వపదంలోని చివరి అక్షరం రెండవదాని తొలి అక్షరం) =dragging

(ii) drop+ed (పూర్వపదంలోని చివరి అక్షరం రెండవదాని తొలి అక్షరం) =dropped

1. cut	+ing-cutting	(కట్టింగ్)	నరకు
2. bid	+ing=bidding	(బిడ్డింగ్)	వేలంపాట
3. get	+ing=getting	(గెట్టింగ్)	సంపాదించుట

4. plan	+ing=planning	(ప్లానింగ్)	ఎతువేయుట
5. sin	+ing=sinching	(*సరియో)	పాపము చేయుట
6. Stop	+ed=stopped	(విద్దు)	ఆపివేయబడినది
7. quit	+ing=quitting	(క్విట్టింగ్)	వదలివేయుట
8. rob	+ed=robbed	(రాబ్స్)	దోచబడినది
9. stab	+ed=stabbed	(స్టబ్)	పొడవబడినది
10. whip	+ed=whipped	(విప్)	కొరడా దెబ్బ
11. glad	+est=gladdest	(గ్లాడ్డెస్ట్)	మిక్కిలి సంతోషకరం
12. admit	+ed=admitted	(అడ్మిటెడ్)	అనుమతీయబడినది
13. begin	+ing=beginning	(బిగినింగ్)	(ప్రారంభం)
14. commit	+ed=committed	(కమ్మిటెడ్)	బాధ్యత
15. Submit	+ed=submitted	(సబ్మిటెడ్)	అప్పగించబడినది
16. compel	+cd=compelled	(కంపెల్స్)	నిర్బంధించబడిన

ఉత్తరువు తిరస్కారం” (Injection and Prohibition) (ఇంజెక్షన్ అండ్ ప్రాహిబిషన్)

1. prefer+ence=preference	(ప్రిఫరెన్స్)	ప్రాధాన్యత
2. happened—ed=happened	(హేపెన్డ్)	సంభవించినది
3. benefit—ed=benefited	(బెనిఫిటెడ్)	లాభం పొందిన
4. equip+ment=equipment	(ఎక్విప్మెంట్)	ఉపకరణాలు
5. profit-able=profitable	(ప్రాఫిటబుల్)	లాభసాటియైన
6. marvel+ous=marvelous	(మార్వెలౌస్)	అద్భుతమైన

8. తరువాత పదం మొదటి అక్షరం ప్రాణాక్షరం కాకుండా హల్లుగా ప్రారంభమయ్యే చోట చివరి అక్షరం రెట్టింపు అవ్వదు.

1. glad+ness=gladness	(గ్లాడ్డెస్)	సంతోషం
2. fat—ness=fatness	(ఫాట్నెస్)	బలిష్ఠం
3. man+hood=manhood	(మేన్ హుడ్)	మానవత్వం
4. sin+ful=sinful	(సిన్ఫుల్)	పాపాత్మ మైన
5. profit-less=profitless	(ప్రాఫిట్ లెస్)	లాభం లేని

9. చివరగా వచ్చే **Y** అనే అక్షరం **Y-** కి ముందు హల్లు వచ్చే నామవాచకము వంటి పదాల్లో **Y** వచ్చే చోట **ies** చేర్చబడతాయి. **copy- copies** చివర **Y** దానికి ముందు **P** అనే అక్షరం వసుంది దీనితో **ics** చేర్చి బహువచనంగా మార్చబడుతున్నది.

1. baby-babies	(బేబీస్)	పసికందులు
2. marry-marries	(మేరీస్)	పెండ్లి
3. sky-skies	(స్కైస్)	ఆకాశము
4. fairy-fairies	(ఫెయిరీస్)	దేవతలు
5. fly-flies	(ఫ్లైస్)	ఈగలు

Y- కి ముందు ప్రాణాక్షరం వచ్చినప్పుడు బహువచనంగా మార్చడానికిలా చేర్చాలి. **S** తొలగించ

బడదు.

1. valley-valleys	(ఓ మ రు)	లోయలు
2. enjoy-enjoys	(ఎంజాయ్స్)	అనుభవించు
3. delay-delays	(డి లేస్)	ఆలస్యాలు
4. chimney-chimneys	(చిమ్నీస్)	పొగగొట్టాలు

Note:- ఏ అక్షరం లేదా అక్షర సముదాయానికి ప్రత్యేక అర్థం స్ఫురించలేదో **ao PSO3)** **Prefix E** Saolo **Suffix ev** అనబడుతుంది. . **Prefix** అనేది మూలపదానికి ముందు, **Suffix** అనేది మూల పదానికి తర్వాత కనిపిస్తుంది. **ing, ment, ed, ness** మొదలైనవి వీటి ఉదాహరణలు.

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

ఈ దిగువ నీయబడిన పదాల ఉచ్చారణ, పదసముదాయం, అర్థం మొదలైన వాటిని బాగురుపెతుకోంది

absence	(ఆబ్సెన్స్)	గైరాజరు, లేని
accommodate	(ess Socié5)	చోటు, సర్దుకుపోవు
achievement	(అచీవ్మెంట్)	విజయం
acknowledge	(అక్నాలెడ్జ్)	అంగీకరించు
acquaint	(అక్వయంట్)	లుసుకొను
across	(అక్రాస్)	అడ్డంగి
address	(అడ్రెస్)	చిరునామా
although	(ఆల్థో)	అయినప్పటికీ
among	(అమూంగ్)	మధ్యలో, తో, కలిసి
annual	(యాన్యువల్)	వార్షిక
apology	(అపోలజీ)	క్షమాపణ
argument	(ఆర్గ్యుమెంట్)	వాగ్వాదము
attendance	(అటెండెన్స్)	హాజరు
bachelor	(బేచిలర్)	బ్రహ్మచారి
becoming	(బికమింగ్)	ఆగు
beginning	(బెగినింగ్)	ప్రారంభం
benefited	(బెనిఫిటేడ్)	లాభం పొందిన
brilent	(బిల్లియంట్)	తెలివైనవాడు
business	(బిజినెస్)	వ్యాపారం, పని
category	(కాటెగోరీ)	విభాగం
changeable	(చేంజిబుల్)	మారుపు

committee	(కమిటీ)	బృందం
conscious	(కాన్షియస్)	స్పృహ
criticise	(క్రిటిసైజ్)	విమర్శించు
decision	(డిసిషన్)	నిర్ణయం
definitely	(డెఫినిట్లీ)	తప్పనిసరిగా
describe	(డిస్కైబ్)	వివరించు
disappear	(డిజప్పియర్)	మాయమగు
eighth	(ఎయిత్)	ఎనిమిదవ
eligible.	(ఎలిజిబిల్)	అర్హత, సామర్థ్యము
environment	(ఎన్విరాన్మెంట్)	పరిసరాలు, పర్యావరణం
existence	(ఎగ్జిస్టెన్స్)	ఉనికి, జీవితం
experience	(ఎక్స్పీరియన్స్)	అనుభవం
february	(ఫిబ్రవరి)	ఫిబ్రవరి
foreign	(ఫారిన్)	విదేశం
guard	(గ్రి)	కాపలాదారుడు
guidance	(గైడెన్సి)	మార్గదర్శకం
height	(హైట్)	ఎత్తు
illiterate	(ఇల్లిటరేట్)	పామరుడు
immediately	(ఇమ్మీడియట్లీ)	తక్షణమే,
intelligence	(ఇంటెలిజెన్స్)	తెలివితేటల
intesting	(ఇంటెస్టింగ్)	ఆసక్తికరమైన
knowledge	(నాలెడ్జ్)	జ్ఞానము
literature	(లిటరేచర్)	భాష
loneliness	(లోసీనెస్)	ఒంటరితనం
maintenance	(మెయిన్టెనెన్స్)	సంరక్షణ, పోషణ
marriage	(మేరేజ్)	పెండ్లి
mathematics	(మేథమేటిక్స్)	లెక్కలు, గణితం
necessary	(నెసెస్సరీ)	అవసరం
now-a-days	(నౌ ఏ డేస్)	ఈ రోజుల్లో
occasion:	(అక్కేషన్)	సందర్భం
occasionally	(అక్కేషనల్లీ)	అప్పుడుఅప్పుడు
occurred	(అక్కర్డ్)	సంభవించిన
original	(ఒరిజినల్)	అసలైన
parallel	(పారలల్)	సరిసమానమైన
permissible	(పెర్మిస్సిబుల్)	అనుమతించదగిన
physically	(ఫిజికల్లీ)	భౌతికంగా
prejudice	(ప్రిజుడైస్)	ఉపయోగములోనున్న
prevalent	(ప్రివలెంట్)	తప్పడు అభిప్రాయం

privilege	(ప్రైవిలీజ్)	హక్కు, అధికారము
quantity	(క్వాంటిటీ)	పరిమూరం
recommend	(రెకమెండ్)	సిఫారసుచేయు
a referred	(రెఫర్డ్)	సరిచూచుట, వివరించిన
repetition	(రిపిటీషన్)	తిరిగి చెప్పట, మరల మరలా
rhythm	(రిథమ్)	లయ, తాళం
secretary	(సెకటరీ)	కార్యదర్శి
separate.	(సెపారేట్)	ప్రత్యేకమైన, వేరైన
similar	(సిమిలర్)	ఒకే పోలిక గల
surprise	(సర్ప్రైజ్)	ఆశ్చర్యం
temperature	(టెంపరేచర్)	ఉష్ణోగ్రత
through	(త్రు)	ద్వారా
tries	(ట్రైస్)	ప్రయత్నము
truly	(ట్రూలీ)	నిజమైన
unanimous	(యునానిమస్)	ఏకగ్రీవంగా
undoubtedly	- (అన్ డౌట్బ్లీ)	నిస్సందేహంగా
whether	(వెదర్)	కావాలంటే,

What time is it (వాట్ టైం ఇస్ ఇట్)

ఇప్పుడు టైమెంతెంది?

1. నీ గడియారంలో టైమెంతెంది?
What is the time by your watch?
(వాట్ ఈజ్ ద టైమ్ బై యువర్ వాచ్?)
2. రెండు గంటలైంది/రెండైంది.
It is two o'clock.
(ఇటీజ్ యు ఓ క్లాక్)
3. ఇప్పుడు మూడు గంటలైంది/ఇప్పుడు మూడైంది.
It is three o'clock.
(ఇట్ ఈజ్ త్రీ ఓ క్లాక్)
4. నేను రోజూ ప్రాద్దున్న ఐదు గంటలకు లేస్తాను.
I get up every morning at five o'clock.
(ఐ గెట్ అప్ ఎవీ మోర్నింగ్ ఎట్ ఫైవ్ ఓ క్లాక్)
5. ఆరు గంటలకు టీ తాగుతాను.
I take tea at six O'clock.
(ఐ టేక్ టీ అట్ సిక్స్ ఓ క్లాక్)
6. ప్రాద్దున ఏడుగంటలు నేను బ్రేక్ ఫాస్ట్ చేసే సమయము.
It is time for my breakfast at Seven o'clock in the morning.
(ఇట్ ఈజ్ టైమ్ ఫర్ మై బ్రేక్ ఫాస్ట్ ఎట్ సెవెన్ ఓ క్లాక్ ఇన్ ద మోర్నింగ్)
7. తొమ్మిది గంటలు అవబోవడానికి కొంచెం ముందరగా స్కూలుకు చేరుకుంటాను.
I reach school a little before nine.
(ఐ రీచ్ స్కూల్ ఎ లిటిల్ బిఫోర్ నైన్)
8. మూ స్కూల్లో క్లాసులు ప్రాద్దున తొమ్మిది గంటలకు మొదలవుతాయి.
Classes in our school begin at nine o'clock in the morning.
(క్లాసెస్ ఇన్ అవర్ స్కూల్ బిగిన్ అట్ నైన్ ఇన్ ద మోర్నింగ్)
9. సాయంత్రం మూడు గంటలకు క్లాసులు అయిపోతాయి.
And end at three o'clock in the afternoon.
(అండ్ ఎండ్ అట్ త్రీ ఓ క్లాక్ ఇన్ ద ఆఫ్టర్ నూన్)
10. నేను మూడున్నర గంటల కల్లా తిరిగి వస్తాను.
I return home by half past

11. ప్రతీ రాత్రీ పదిగంటలకు నేను

three.

(ఐ రిటర్న్ హోమ్ బై హాఫ్ పాస్ట్ త్రీ)
I go to bed every night at 10 o'clock.

12. అంతకు ముందు, రాత్రి తొమ్మిదింటికి భోజనం చేస్తాను.

(ఐ గోటు బెడ్ ఎవీ నైట్ అట్ టెన్ ఓ క్లాక్)

Before this, I have dinner at nine o'clock.

13. ఇప్పుడు మూడు గంటల పదినిమిషాలు అయింది/ ఇప్పుడు మూడు పది అయింది.

(బిఫోర్ దిస్, ఐ హావ్ డిన్నర్ అట్ నైన్ ఓ క్లాక్)

It is ten past three.

14. ఇప్పుడు మూడుంపావు అయింది/ఇప్పుడు మూడుంకాలు అయింది.

(ఇట్ ఈజ్ టెన్ ఫాస్ట్)

It is quarter past three.

15. ఇప్పుడు మూడున్నర అయింది.

(ఇట్ ఈజ్ క్వార్టర్ పాస్ట్ త్రీ)

It is half past three.

16. ఇప్పుడు ఇరవై నిమిషాలు తక్కువ నాల్గు గంటలు.

- (ఇట్ ఈజ్ హాఫ్ పాస్ట్ త్రీ)

It is twenty minutes to four.

17. నాల్గు గంటలకు పావుగంట తక్కువ/ఇప్పుడు మూడుంపావు.

(ఇట్ ఈజ్ ట్వెంటీ మినిట్స్ టు ఫోర్)

It is a quarter to four.

18. అతను పనికి రోజూ కారులో వెళ్ళాడు.

(ఇట్ ఈజ్ క్వార్టర్ టు ఫోర్)

Everyday he drives to work.

19. అతను ఎనిమిదిన్నరకు ఇంటి నుంచి బయలుదేరుతాడు.

(ఎవీడే హి డ్రైవ్స్ టు వర్క్)

He leaves home at half past eight.

20. సాధారణంగా అతని సెక్రటరీ ఆఫీసుకు ఎనిమిది ముప్పావుకు వస్తుంది.

(హి లీమ్స్ హోమ్ అట్ హాఫ్ పాస్ట్ ఎయిట్)

His secretary usually gets to the office about a quarter to nine.

21. అతను మధ్యాహ్నపు భోజనానికి గంటలకు కాని పన్నెండుంపావు/పన్నెండుకా లుకు కాని వెళ్ళాడు.

(హిజ్ సెక్రటరీ యూజ్యూవలీ గెట్స్ టు ద ఆఫీస్ ఎబౌట్ ఎ క్వార్టర్ టు నైన్)

He goes for lunch at twelve o'clock or a quarter after twelve.

22. అయిదున్నర ప్రాంతంలో అతను ఆఫీసు నుంచి బయలుదేరుతాడు.

(హి గోస్ ఫర్ లంచ్ అట్ ట్వెంటీ ట్వో ఆర్ ఎ క్వార్టర్ ఆఫ్టర్ ట్వెల్వ్)

Around half past five he leaves his office.

23. ట్రాఫిక్ బియిల్చి ఎక్కువ లేకపోతే, మామూలుగా

(అరౌండ్ హాఫ్ పాస్ట్ ఫైవ్, హి లీమ్స్ హిజ్ ఆఫీస్)

If the traffic is not too heavy,

- అతను ఆరుగంటలలోగా ఇంటికి చేరుకుంటాడు. he usually gets home before six o'clock.
(ఇఫ్ ద ట్రాఫిక్ ఈజ్ నాట్ హెవీ, హి యూజ్యూవల్లీ గెట్స్ హోమ్ బిఫోర్ సిక్స్ క్లాక్)
24. రైల్ బండి ప్రాదున 11 గంటలకు వెళుతుంది . The train departs at 11 a.m.
(ద టైన్ డిపార్ట్స్ అట్ ఎలివెన్ ఎ.ఎమ్)
25. అతను ప్రయాణంచెయ్యబోయే విమానం మూడున్నర గంటలకు బయలుదేరుతుంది. His aeroplane takes off at 3.30 p.m.
(హిజ్ ఏరో ప్లేన్ టేక్స్ ఆఫ్ అట్ట్రీ ధర్టీ పి.ఎమ్.)
26. మెయిల్ బండి రెండు గంటలు ఆలస్యంగా స్టేషన్కి రాబోతోంది. The mail train is reaching the station late by two hours.
(ద మెయిల్ టైన్ ఈజ్ రీచింగ్ ద స్టేషన్ లేట్ బై టు అవర్స్)
27. ఆ రైలు బండి మూడవ నెంబర్ ప్లాట్ఫారం మీదకు వస్తుంది. మీదకు వస్తోంది. The train is arriving at platform no. 3 of the station.
(ద టైన్ ఈజ్ అరైవింగ్ అట్ ప్లాట్ ఫాం నెంబర్ త్రీ ఆఫ్ ద స్టేషన్)
28. నెంబర్ మూడు అప్ పాసింజర్ బండి తొమ్మిదవ నెంబర్ ప్లాట్ఫాం నుండి సాయంత్రం మూడున్నరగంటలకు బయలుదేరును. The 3 up passenger train departs from platform no. 9 at 15.30 hours.
(ద త్రీ అప్ పాసింజర్ టైన్ డిపార్ట్స్ ఫ్రం ప్లాట్ఫాం నెంబర్ నైన్ అట్ ఫిఫ్టీన్ తర్టీ హండ్రెడ్ హవర్స్)
29. నేను రెండు గంటల ఇరవై నిమిషాల కల్లా స్టేషన్ చేరుకొని అతన్ని తీసుకురావాలి. I have to reach the station by 14.20 hours to receive him.
(ఐ హావ్ టు రీచ్ ద స్టేషన్ బై ఫోర్టీన్ టెవెంటీ అవర్స్ టు రిసీవ్ హిమ్)
30. నేను ప్రాద్దున పదిగంటలకల్లా ఉద్యోగంలో చేరాలి. I have to join duty at 10 a.m.
(ఐ హావ్ టు జాయిన్ డ్యూటీ ఎట్ టెన్ ఎ.ఎమ్)
31. నాటకం సరిగ్గా సాయంత్రం ఆరున్నరకు మొదలవుతుంది. The play starts at 6.30 p.m. sharp.
(ద ప్లే స్టార్ట్స్ ఎట్ సిక్స్ ధర్టీ హేడ్ పి.ఎమ్.)
32. సాయంత్రం రెండు గంటల నుండి వాన కురుసూనే ఉంది. It has been raining since 2 p.m.
(ఇట్ హాజ్ బీన్ రైనింగ్ సిన్స్ టూ పి.ఎమ్)
33. నీకోసం సాయంత్రం మూడు గంటల నుంచి ఎదురుచూస్తున్నారు. I have been waiting for you since 3 p.m.

34. ఒకటి ముప్పావు/ఒకటి ముక్కాలుకు అతను వస్తానని అన్నాడు.

(ఐ హావ్ బీన్ వైటింగ్ ఫర్ యు సిన్స్ త్రీ పి.ఎమ్)

He had said that he would come at quarter to two.

(హి హిడ్ సెడ్ దట్ హి ఉడ్ కమ్ ఎట్ క్వార్టర్లు టూ)

35. ఆరు గంటలు అయిన వెంటనే నువ్వు బయలుదేరు.

As soon as it strikes six you start.

(యాజ్ సూన్ యాజ్ ఇట్ స్ట్రైక్స్ సిక్స్, యూ స్టార్ట్)

36. మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటల తర్వాత డాక్టరు వస్తాడు.

The doctor comes after 12 o'clock.

(ద డాక్టర్ కమ్స్ ఆఫ్టర్ ట్వెల్వ్ క్లాక్)

a.m.p.m. లు క్రమంగా లాటిన్ సబ్బాలయిన antemeridiam, Post meridiam eo సంక్షిప్త రూపాలు. మొదటి దాని అర్థం a.m అంటే మధ్యాహ్నానికి పూర్వం, రెండవ దాని అర్థం p.m. అపరాహ్నం-మధ్యాహ్నం తరువాత, పగలు 12 గంటల తర్వాత నుండి రాత్రి పన్నెండు గంటల వరకూ గల కాలం before noon రాత్రి పన్నెండు గంటల తర్వాత నుండూ మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటల వరకూ గల కాలాన్ని a.m. అంటారు. రైల్వేలు మొదలైన శాఖల్లో — ల మూలంగా కలిగి ఇబ్బందిని, అస్పష్టతనూ దూరం చెయ్యడానికి 24 గంటల కాలమానాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. పగలు రెండు గంటలు కొట్టింది అంటే 13, 14, 15 రాత్రి 2 గంటలు అయిందంటే 02 hours . నేను మధ్యాహ్నం వెళ్లనూ అనడానికి ఎకడ I shall go in the p.m. నమస్కారానికి good p.m. అని అనడం తప్ప. a.m లకి ముందు ఏదో ఒక సంఖ్య తప్పకుండా వుంటుంది.

Points to Remember (గురుంచుకోవలసిన విషయాలు)

టైం చెప్పేటప్పుడు ఒకవేళ గంటలు దాటాక చెప్పినప్పుడు Past అనే పదాన్ని ఉపయోగించాలి. ఉదా: రెండు గంటల పది నిమిషాలు.Ten minutes past two అదే గంటలకి ముందు చెప్పాలంటే twenty past three అనే పదాన్ని ఉపయోగించాలి. ఉదా: పది నిమిషాల తక్కువ రెండు, to ఇరవై నిమిషాల తక్కువ మూడు, ten minutes to two రాసినప్పుడు. Twenty minutes to three అని రాసినా చెప్పేటప్పుడు క్వార్టర్ అని మొదటి quarter ని సైలెంట్ చేసి చెప్పాలి. అదే విధంగా రాసినప్పుడు r అని రాసినా, చెప్పేటప్పుడు హాఫ్ అని half ను సైలెంట్ 'I' చేసి చెప్పాలి. రెండన్నర గంటలైంది. It is half past two (ఇటీజ్ హాఫ్ పాస్ట్ టూ) పావుతక్కువ మూడు, It is quarter to three (ఇటీజ్ క్వార్టర్ టు త్రీ) నాలుగుం పావు అయింది. It is quarter past four. (ఇటీజ్ క్వార్టర్ టు ఫోర్) నాలుగుం పావు అయింది. It is quarter past four. (ఇటీజ్ క్వార్టర్ టు పాస్ట్ ఫోర్)

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

I. ఈ క్రింది వాక్యాలను తెలుగులోకి అనువాదం చేయండి.

1. It is 4.30 by my watch. 2. Do come at quarter to two. 3. I shall read there at half past three. 4. The train arrives at quarter to one. 5. The office opens at 9.30 a.m. 6. The minister will inaugurate the function at 7 o'clock. I am late by an hour. 8. Perhaps, the plane lands at 6.30 hours. 9. My aeroplane takes off at 21.30 hours. 10. As it struck nine I started my work, 11. The train is arriving late by an hour and ten minutes. 12. What time is it? 13. What is the time by your watch?

II. ఈ క్రింది వాక్యాలను ఇంగ్లీషులోకి అనువాదం చేయండి.

1. నేను ఉదయం ఏడు గంటలకే నిద్ర నేచేను. 2. నువ్వు రాత్రి పది గంటలకి వచ్చేవా? నేను ఎనిమిది గంటల నుండి ఎదురుచూసా వున్నాను. 3. బండి (రైలు) 19.20 బయల్దేరుతుంది. 4. నాన్నగారు నాలుగున్నర గంటలకు వస్తారు. 5. దుకాణాలు ఉదయ తొమ్మిది గంటలకి తెరవబడతాయి. సాయంకాలం 7 గంటలకి మూసివేయబడతాయి. 6. గడియారం అయిదు నిమిషాలు స్లో 7. నీ గడియారం బాగా పనిచేస్తోందా (బా తిరుగుతోందా). 8. అవును ఇది 8 నిమిషాలు వేగంగా పోతుంది. 9. పదకొండు గంటలు. 10. 8 గంటలకు ముందుగా వచ్చేయ్. 11. పదిగంటల వరకు నాకోసం ఎదురుచూడు. 12. ఆ గంటలకు నాటకం ప్రారంభమవును. 13. తొమ్మిది గంటలకు చెప్పాను ఇప్పుడు ఆమె రాలేదు. 14. మూడు గంటలకు నిద్రలేచే సమయం.

Idioms (ఇడియమ్స్)

(జాతీయములు)

సూక్తులూ, లోకోక్తులు, సుభాషితాలు మొదలైనవి ఏ భాషకైనా తరగని సంపద అనే చెప్పాలి. కుండలో సాగర జలం లాగ ఇవి చరితార్థం చేస్తాయి. చిటిచి* లోతైన జీవితానుభవం, సత్యం మిళితమై ఉంటాయి. ఏ జాతైనా, ఏ దేశ సంస్కృతి వైభవమైనా సూక్తుల ద్వారానే చెప్పడం, వినిపింప జేయడం చెయ్యవచ్చు. సూక్తులను ప్రయోగించడం వల్లనే భాషా సౌందర్యం, మాధుర్యం అంతకంతకూ అధికమవుతూనే వుంటుంది. వీటి సాయంతో ఎంతో తక్కువ పదాల్లో బోలెడంత విషయం చెప్పవీలవుతుంది. ఏ జాతయినా, ఏ రాష్ట్రమైనా, ఏ భాషైనా, ఏ సాహిత్యమైనా, వాటిలో వీటి యొక్క ప్రభావం, విలువ ఎంతో వున్నాయి. వీటి అర్థం శబ్దమునకు సంబంధించక పోయినా ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకున్నాయి. వీటి ఉపయోగం వల్ల దైనందిన జీవితంలో మన సంభాషణకు ఒక ప్రత్యేకమైన సాంపు, మాధుర్యం కలుగుతాయి. మన జీవితానుభవం చాలా గంభీరమైనది.దానిని సామాన్యమైన భాషలో వ్యక్తంచెయ్యడం చాలా కష్టమైనది. దానిని ఇతరుల ముందు ఒక స్థాయిలో చక్కగా వ్యక్తపరచాలంటే ఈ సూక్తులు, లోకోక్తులే సరైన సాధనం. ఇవి మన దైనందిన జీవితానికి చాలా దగ్గరగా వుంటాయి. జీవితంలో అడుగడుగునా ఎప్పుడు ఏ ఉదాహరణ యివ్వాలన్నా ఎప్పుడు ఏ పాఠం చెప్పాల్సి వచ్చినా, అప్పుడు మన భావాన్ని వ్యక్తపరచడం కోసం మనం వీటిని ఉపయోగించడం జరుగుతోంది.

సామాన్యంగా ఈ సూక్తులు, లోకోక్తులు మన జీవనం, చరిత్ర అయినపుడు - అపుడపుడు అది ఒకే శోభాయమానంగా వుంటుంది. ఉదాహరణకి ఇంగ్లీషులోని ఒక లోకోక్తి White Elephant ని తీసుకుందాం. బర్మాలో తెల్ల ఏనుగులు వుండేవట. రాజుకి ఎప్పుడు ఎవరి మీద కోపం వచ్చినా అప్పుడు అతడు వారికి ఒక తెల్ల ఏనుగుని యిచ్చేసేవాడట. వారికి ఆ ఏనుగుని పెంచడం పోషించడం బాగా ఖర్చుతో కూడిన పనయ్యేది. దానివల్ల వారు చాలా ఇబ్బందుల్లో పడేవారు. ఈ విషయాన్ని ఒక లోకోక్తిగా చెప్పకోవడం జరిగింది. ఏదయినా అపసరమైన, ఆడంబరమైన, బాగా ఖర్చుతో కూడిన ప్రణాళిక, వస్తువుల విషయంలో ఈ లోకోక్తి (సామెత)ను ఉపయోగించడం జరుగుతోంది.

ఇంగ్లీషు భాష ఈ జాతీయాల విషయంలో బాగా సంపన్నమైనది. చక్కని ధారాళమైన ఇంగ్లీషు జ్ఞానాన్ని పొందాలంటే లోకోక్తులను సరిగా ప్రయోగించే సామర్థ్యం మనకు చాలా

అవసరం. ఇంగ్లీషులో ఇలాంటి లోకోక్తులు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిలో (emphasis (ఎంపాసిస్) అంటే బలంగా నొక్కి చెప్పడానికి రెండు మాటలను అలవాటుగా జోడించి వాడబడడం జరుగుతోంది.

1. At beck and call
(అట్ చెక్ అండ్ కాల్)
He is at his wife's beck and call.
(హి ఈజ్ అట్ బెక్ అండ్ కాల్)
చెప్పచేతలలో అతను తన భార్య చెప్పినట్లే చేస్తా కు.
2. Enough and to spare
(ఇనఫ్ అండ్ టు స్పేర్)
The landlord has money enough and to spare.
(హజ్ మనీ ఇనఫ్ అండ్ టు స్పేర్)
బోలెడంతడబ్బు!
భూస్వామి దగ్గర బోలెడంత డబ్బు ఉంది
3. Far and away (**)
A prince from far and away city
came to marry the princess.
(ఎ ప్రిన్స్ ఫార్ అండ్ అవే సిటీ కేమ్ టు మారీ ద ఫ్రెన్చెస్)
చాలా దూరము రాకుమారుడు రాజకుమారిని పెళ్ళిచేసుకున్నాడు
4. Fits and starts (ఫిట్స్ అండ్ స్టార్ట్స్)
You will fail if you work by fits and starts.
(యువిల్ ఫైల్ ఇఫ్ యువర్క్ ఫిట్స్ అండ్ స్టార్ట్స్)
తోచినపుడు పనిచెయ్యడం
తోచినపుడు పనిచేస్తే సువ్వు నిజంగా విఫలుడౌతావు
5. Hard and fast (హార్డ్ ఈజ్ నో హార్డ్ అండ్ ఫాస్ట్ రూల్ టు సక్సెస్)
There is no hard and fast way to success.
(యూవిల్ ఫైల్ ఇఫ్ యువర్క్ ఫిట్స్ అండ్ స్టార్ట్స్)
ఒక నియమబద్ధమైన జీవితంలో విజయం సాధించటానికి ఏదీ ఒక నియమబద్ధమైన పద్ధతి లేదు “
విజయాన్ని త్వరిత గతిన సాధించడానికి అడ్డదార్లు లేవ.
6. Heart and soul (హార్ట్ అండ్ సోల్)
My friend helped me heart and soul.
(మై ఫ్రెండ్ హెల్ప్డ్ మీ హార్ట్ అండ్ సోల్)
మనస్ఫూర్తిగా
నా మిత్రుడు నాకు మనస్ఫూర్తిగా సాయం చేశాడు.
7. Hue and cry (హ్యూ అండ్ క్రీ)
What was that hue and cry?
(వాట్ వాజ్ దట్ హ్యూ అండ్ క్రై)
ఆ గందరగోళం
గలాభా ఏమిటి ఆగందరగోళం/గలాభా ఎందుకు?
8. By leaps and bounds (బై లీప్స్ అండ్ బౌండ్స్)
మనం దేశం ఎంతగానో అనూహ్యంగా అభివృద్ధి చెందుతోంది.

Our country is developing by leaps and bounds.

(అవర్ కంట్రి ఈజ్ డెవలపింగ్ బై లీప్స్ అండ్ బౌండ్స్)

9. Null and Void (నల్ అండ్ వొఇద్) (అంతా) కొట్టివేయబడింది. కోర్టు ఆ రూల్ని
The court has decided that rule (నిబంధనని) చట్టవిరుద్ధమని కొట్టివేసినది.
null and Void.

(ద కోర్ట్ హాజ్ డిక్లర్డ్ దట్ రూల్ నల్ అండ్ వాయిద్)

10. Over head and ears. (ఓవర్ హెడ్ అండ్ ఇగ్జాంసిస్ట్)
He is in debt over head and ears.

(హి ఈజ్ ఇన్ డెబ్ట్ ఓవర్ హెడ్ అండ్ ఇయర్స్)

పూర్తిగా, తలమునిగి అతను తలమునిగే అప్పల్లో ఉన్నాడు.

11. Stuff and nonsense (స్టఫ్ అండ్ నాన్సెన్స్)
What stuff and nonsense you are talking

(వాట్ స్టఫ్ అండ్ నాన్సెన్స్ ఆర్ యూ టాకింగ్)

చెత్త/పనికిరాని కబుర్లు. నువ్వు ఏమి చెత్త మాట్లాడుతున్నావు.

12. Tooth and nail (టూత్ అండ్ నోన్సున్సు)
They are fighting tooth and nail for their nights.

(దే ఆర్ ఫైటింగ్ టూత్ అండ్ నెయిల్ ఫర్ డైర్ రైట్స్)

చివరిదాగా వాళ్ళ హక్కులకై చివరిదాకా పోట్లాడుతున్నారు.

13. Well and good (వెల్ అండ్ గుడ్)
You made a sacrifice for the nation, that's well and good.

(యు మేడ్ ఏ శాక్రిఫైస్ ఫర్ ద నేషన్)

మంచి పని! నువ్వు దేశం కొరకై చేసిన త్యాగము గొప్పది.

కొన్ని జాతీయాలు ఎలాంటి పంటే, వాక్యంలో వేగాన్ని బలాన్ని పెంచడానికి గాను ఒకే పదాన్ని రెండుసార్లు ప్రయోగించేవి వున్నాయి.

14. Again and again (ఎగ్రెన్ అండ్ ఎగ్రెన్) మళ్ళీ, మళ్ళీ నువ్వు అతని దగ్గరకి మళ్ళీ మళ్ళీ
You need not go to him again and again. వెళ్ళాల్సిన అవసరం లేదు.

(యు నీడ్ నాట్ గోటు హిం ఎగ్రెన్ అండ్ ఎగ్రెన్)

15. one by one (వన్ బై వన్) ఒకటి తర్వాత ఒకటి
Come one by one and take your ఒకరి తర్వాత ఒకళ్ళు వచ్చి మీబహుమతులు

- prizes.
(కం వన్ బై వన్ అండ్ టేక్ యువర్ ప్రైజెస్)
16. Out and out (అవుట్ అండ్ అవుట్) I didn't know that he was out and out a cheat.
(ఐ డిడ్ నాట్ నోదట్ హి వాజ్ టైట్ అండ్ out a చేయట్)
17. Through and through (***)
(***)పూర్తిగా
He is an honest man through and through.
(హి ఈజ్ యూస్ ఆనెస్టాన్ త్రూఅండ్ త్రూ)
అతను సాంతం/పూర్తిగా నిజాయితీ మనిషి
- తీసుకోండి.
- పూర్తిగా
అతను సాంతం మోసగాడన్న సంగతి నాకు తచెలియదు

కొన్ని జాతీయాలలో ఈ **Emphasis** (బలం, వేగం) అను ప్రాస (ఒకే అక్షరాన్ని పునరావృతం చెయ్యడం) ద్వారా తీసుకు రావడం జరుగుతోంది.

18. Bag and baggage (***)
Sohan had to leave the place bag and baggage.
(సోహన్ హేడ్ టు లీవ్ ద ప్లేస్ విత్ బేగ్)
19. With might and main (విత్ మైట్ అండ్ మెయిన్)
They opposed the bill might and main.
(ఠి అపోజ్ ద బిల్ మైట్ అండ్ మెయిన్)
20. Part and parcel (పార్ట్ అండ్ పార్సెల్)
The army is part and parcel of a nation.
(ద ఆర్మీ ఈజ్ ఏ పార్ట్ అండ్ పార్సెల్ ఆఫ్ ద నేషన్)
21. Safe and Sound (సేఫ్ అండ్ సౌండ్)
She reached home safe and sound.
(షి రీచ్డ్ హోమ్ సేఫ్ అండ్ సౌండ్)
22. At sixes and sevens, (అట్ సిక్స్ అండ్ సెవెన్స్)
When I entered my room. I
- పెట్టే బేడా
సోహన్ పెట్టె బెడాలతో సహా అక్కడ నుంచి వెళ్ళవలసివచ్చింది.
- పూర్తి బలముతో
వాళ్ళు తమ శక్తికి తోచినట్లుగా బిల్లను ఎదుర్కొన్నారు.
- సైన్యం దేశంలోని ఒక భాగము.
- బద్దంగా
ఆవిడ/ఆమె ఇంటికి క్షేమంగా చేరుకుంది.
- అయోమయంలో/అస్తవ్యస్తంగా/తికమకగా
నేను నా గదిలోనికి వెళ్ళినప్పుడు గందరగోళంగా అనిపించింది.

found mythings at sixes and
sevens.

(వెన్ ఐ ఎంటర్ మై రూమ్. ఐ ఫౌండ్ మై
థింగ్స్ ఎట్ సిక్స్ అండ్ సెవెన్స్)

23. Slow and sure. (స్లో అండ్ షూర్) తప్పకుండా/నెమ్మదిగా
He will win the election slow అతను ఎన్నికలో తప్పకుండా గెలుస్తాడు.
and Sure.

(హి విల్ విన్ ద ఎలెక్షన్ స్లో అండ్ షూర్)

24. Spick and Span (స్పిక్ అండ్ స్పాన్) పరిశుభ్రంగా
Dinesh is liked by all for his తన చక్కటి అలవాట్లకు దినేష్ అందరు
spick and span habits. మెచ్చుకుంటారు.

(దినేష్ ఈజ్ లైక్డ్ బై ఆల్ ఫర్ హిజ్ స్పిక్
అండ్ స్పాన్ హాబిట్స్)

25. Then and there (థన్ అండ్ తేరే) అప్పటి కప్పుడే అతను నా జేబు
He was picking my pocket, but కొట్టేయబోయాడు. కాని నా స్నేహితుడు
my friend caught him then and అక్కడికక్కడే పట్టుకున్నాడు.
there.

(హి వాజ్ పికింగ్ మై పాకెట్ బట్ మై
గ్రెఫెండ్స్ కాట్ హిమ్ దెన్ అండ్ దేరే)

ఒక్కోసారి **Rhyame** (రైమ్ వరుస) కూడా జాతీయాలను రూపొందించడంలో
సహాయపడుతూ వుంటుంది.

26. Fair and square (ఫెయిర్ అండ్ నిజాయితీగా
స్క్వేర్) మనం మన లావాదేవీలలో నిజాయితీగా ఉండాలి.

One should be fair and
square in one's dealings.

(ఉయ్ షుడ్ బీ ఫెయిర్ అండ్
స్క్వేర్ ఇన్)

27. High and dry (.హై అండ్ డ్రై) ఇబ్బందులలో ఇరుక్కోవడం తన మిత్రులు తనని
Mukesh was perfectly high అప్పట్లో వదిలెయ్యడం వల్ల ముఖేష్ ఇబ్బందుల్లో
and dry after settling his ఇరుక్కున్నాడు.
debts.

(ముఖేష్ వజ్ పర్ పర ఫెక్టీ హై
అండ్ డ్రై ఆఫ్టర్ సెట్టింగ్ హిజ్
డెబ్ట్స్)

28. By hook or by crook (బై హుక్ ఏ విధంగానైనా సరే ఎలాగోలా వస్తువుల్ని పొందాలనే
ఆర్ బై క్రూక్) దృక్పథంతో (లక్ష్యంతో) ఎవ్వరూ వుండకూడదు.

One should not aim at
gaining things by hook or by
crook.

(వన్ షుడ్ నాట్ రైయెం అట్ గైనింగ్)

- థింగ్స్ బై హుక్ ఆర్ బై క్యూ”క్.)
29. Wear and tear (వేరే అండ్ టార్) అరిగిపోవటం
Who will pay for the Wear and tear of the machine? యంత్రం అరుగుదలకు ఎవరు డబ్బిస్తారు?
(హూ విల్ పే ద వేర్ అండ్ టేర్ ఆఫ్ ద మషీన్)
30. Without rhyme or reason వరసా వాయూ లేకుండా అతన్ని ఒక పద్ధతీ కారణం లేకుండా శిక్షించారు.
(విత్ ఔట్ రైమ్ ఆర్ రీజన్)
He was punished without rhyme or reason
(హి వాజ్ పనిష్ట్ విదౌట్ రైమ్ ఆర్ రీజన్)
31. Now or never (నౌ ఆర్ నెవర్) అన్ని విషయాలు (పుట్టుపూర్వోత్తరాలు) ఐతే ఇప్పుడే లేకపోతే ఎప్పటికీ .జనం ఐకమత్యంగా ఉండటం ఇప్పుడు ఎప్పటికీ అవధు,
The opposition should unite now or never.
(ద అపొజిషన్ ఫుడ్ యునైటెడ్ నౌ బెర్ నెవర్)
32. Sooner or later (సూనర్ ఆర్ లేటర్) తొందరగానైనా ఆలస్యంగానైనా... | ఆవిడ/ఆమె అతనితో త్వరగానైనా ఆలస్యంగానైనా ఒప్పకుంటుంది.
Sooner or later he will agree With me.
(సూన్ ఆర్ లేటర్ హి విల్ అగ్రీ విత్ మి)
33. Fast and loose (ఫాస్ట్ అండ్ లౌసె) అతన్ని నమ్మవద్దు ఎందుకంటే అతను, నమ్మదగిన వ్యక్తి కాదు.
Don't trust him, he plays fast and loose.
(డొన్ట్ ట్రస్ట్ హిం పెరి ఫ్లీస్ ఫాస్ట్ అండ్ లూజ్)
34. Ins and outs ఇన్ అండ్ ఔట్స్) – అన్ని విషయాలు , పుట్టు పూర్వోత్తరాలు,
I know the ins and of the matter(
(ఐ నో ద ఇన్స్ అండ్ ఔట్స్ ఆఫ్ ద మాటర్)
35. The long and short of the ‘story is that the boy has stolen the watch టూకీగా చెప్పాలంటే ఆ కుర్రవాడు గడియారాన్ని దొంగిలించాడు.
‘story is that the boy has stolen the watch
36. Off and on (ద లాంగ్ అండ్ ద షార్ట్ ఆఫ్ ఇట్) అప్పుడప్పుడూ అతను అప్పుడప్పుడూ వసూ ఉంటాడు.
He comes to the club off and

on.

క్లబ్ కు (హి కమ్స్ టు ద క్లబ్ ఆఫ్
అండ్ ఆన్) (ఆఫ్ అండ్ ఆఫ్)

37. Ups and downs (అప్స్ అండ్
డౌన్స్)

I have seen many ups and
downs in life.

షి హాజ్ అండర్ గాన్ మెనీ అప్స్
అండ్ డౌన్స్ ఇన్ హర్ లైఫ్)

ఒడిదుడుకులు

ఆవిడ తన జీవితంలో ఎన్నో ఒడిదుడుకులను

చూసింది.

(చాలా వరకు లోకోక్తులు మన పూర్వీకుల జీవితానుభవంలోంచి ప్రకటితమైనవే!

38. All's well that ends well.

సుఖాంతగా ముగిసేవన్నీ మంచివి.

39. Better late than never.

అసలు రాకుండా ఉండటంకంటే ఆలస్యంగా

(బెటర్ లేట్ దాన్ నెవర్) రావడమే మేలు.

40. A friend in need is a friend indeed.

అవసరములో సహాయపడేవాడే అసలైన

(ఎ డ్రెఫెండ్ ఇన్ నీడ్ ఈజ్ ఎ డ్రెఫెండ్ ఇన్
డీడ్)

స్నేహితుడు.

41. Handsome is he who handsome
does.

మంచి పనులు చేసేవాడు ఆకర్షణీయుడు

(హాండ్సమ్ ఈజ్ వాట్ హాండ్సమ్ డూజ్)

42. Seeing is believing.

(సీఇంగ్ ఇస్ బెలిన్వింగ్)

(చూడటమే నమ్మకాన్ని కుదురుస్తుంది.

43. A burnt child dreads the fire.

ఒళ్ళుకాలిన పిల్లకు నిప్పుంటే భయం.

(ఎ బర్న్డ్ చైల్డ్ (డెడ్స్ ద ఫైర్)

44. All that glitters is not gold.

ధగధగమనేదంతా బంగారం కాదు.

(ఆల్ దట్ గ్లిట్టర్స్ ఈజ్ నాట్ గోల్డ్)

45. As you sow, so shall you reap.

కష్టఫలం.

(యూజ్ యు సా, సా షల్ యు రీప్)

46. Blood is thicker than water.

రక్త సంబంధాన్ని మించినదేదిలేదు.

(బ్లడ్ ఈజ్ థిక్ దాన్ వాటర్)

47. Carrying coals to new castle.

రక్త సంబంధాన్ని మించిన దేదిలేదు.

(కేరియింగ్ కోల్స్ టు న్యూ కాస్ట్)

48. Coming events cast their shadows.

జరగబోయే సంఘటనలు ముందుగానే

(కమింగ్ ఈవెంట్స్ కాస్ట్ డైర్ షెడోస్)

సూచన ప్రాయంగా కనిపిస్తాయి.

49. Empty vessel makes much noise.

ఓటికుండలు శబ్దము ఎక్కువ చేస్తాయి.

(ఎవీ వెసెల్స్ మేక్స్ మచ్ నాయిస్)

50. From frying pan to fire.

ఉన్న కష్టాలలోంచి మరిన్ని కష్టాలలో

(ఫ్రం ఫ్రైయింగ్ పాన్ టు ఫైర్)

ఇరుక్కోవడం.

51. Cut your coat according to your

నీ దగ్గర ఉన్న గుడ్డ బట్టి నీ కోటు కుట్టించుకో.

cloth.

(కట్ యువర్ కోట్ ఎకార్రింగ్ టూ యువర్ కోట్ ద క్లాత్ ఎ వైలబుల్)

52. A bird in hand is worth two in the bush.

(ఎ బర్డ్ ఇన్ హాండ్ ఈజ్ వర్త్ టు ఇన్ ద బుష్)

ఎక్కడో ఉన్న వస్తువుకన్న మన దగ్గర వసువులే మేలు.

53. Health is wealth.

(హెల్త్ జ్ వెల్త్)

ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము.

54. Honesty is the best policy.

(ఆనెస్టీ ఈజ్ ద బెస్ట్ పాలసీ)

నిజాయితీ అన్నిటికన్నా మేలైన పద్ధతి.

55. To cry over spilt Ailk.

(టు కై ఓవర్ స్పిల్స్ మిల్క్)

అయిన పెళ్ళికి బాజాలు (అయిపోయిన ఆల్ ఈజ్ వెల్ దట్ ఎండ్స్ వెల్)

దాన్ని గురించి దుఃఖించుట.

56. It takes two to quarrel.

తగవు రేపుకోవడానికి ఇద్దరు కావాలి.

57. Money makes the mare go.

మనీ మేక్స్ ద మేర్ గో,

డబ్బు గుర్రాన్ని పరుగెత్తిస్తుంది.

58. Slow and steady wins the race.

(స్లో అండ్ స్టెడీ విన్స్ ద రేస్)

తొణకకుండా నెమ్మదిగా పరుగెత్తితే పరుగు పోటీలో గెలుస్తాము.

59. To cast pearls before a swine.

(టు కాస్ట్ పెరల్స్ బిఫోర్ ఎ స్వైన్)

చెవిటివాని ముందు శంఖం ఊదినట్లు.

60. Only the wearer knows where the shoe pinches.

(ఓనీ ద వేరర్ నోస్ వేర్ దషూ పింఛెస్)

మోసే వాడికి బరువు తెలుస్తుంది.

బ్రిటేన్ ఒక ద్వీపం అక్కడ అనేక శతాబ్దాల వరకూ గొప్ప నావికాదళం వుండేది. అందుకే ఇంగ్లీషులో సముద్రానికి నావికాదళానికి సంబంధించిన అందమైన లోకోక్తులు ఎన్నో వున్నాయి.

61. To be in the same boat. (టు బీ ఇన్ ద సేమ్ బోట్)
You are unemployed and I have left the job, we are in the same boat.

(ఇట్ టేక్స్ టూ టు క్వారల్) (ఉయ్ ఆర్ అన్ ఎంప్లాయిడ్ అండ్ ఐ వేవ్ లెఫ్ట్ ద జాబ్, వీ ఆర్ ఇన్ ద సేమ్ బోట్)
నిచ్చి నిరుద్యోగివి, నేను ఉద్యోగము వదిలివేసాను. మనది ఒకే పరిస్థితి

62. At sea (ఎట్ సీ)

(రఘు s క్వైట్ ఎట్ సీ అండ్ డజెస్ట్ నో వాట్ టుడూ)

అయోమయ స్థితి. రఘు అయోమయ స్థితిలో ఉన్నాడు అతనికి ఏమి

He is quite at sea and does not know what to do.

63. To sink or swim. (టు సింక్ ఆర్ స్విమ్)

We shall sink or Swim together.

మనం సుఖదుఃఖాలను పంచుకుండాం.

- (ఉయ్ షల్ స్విమ్ ఆర్ సింక్ టు గెదర్)
64. To tide over. (టు టైడ్ ఓవర్) కష్టములను దాటుట.
It seems difficult to tide over వ్యతిరేకమైన పరిస్థితులు.
the crisis.
ఇట్ సీమ్స్ డిఫికల్ట్ టు టైడ్ ఓవర్ ద
క్లె సీస్
65. At a low ebb. (ఎట్ ఎ లో ఎబ్) దైన్యస్థితిలో వుండటం
Now, his activities are at a low ఇప్పుడు అతని కార్యకలాపాలు దైన్యస్థితిలో
ebb. ఉన్నాయి.
నౌ హిజ్ యాక్టివిటీస్ ఆర్ అట్ ఎ లో
ఎబ్
66. To pour oil on troubled waters. కష్టాలను తగిలించుట.
(టు పోర్ ఆయిల్ ఆన్ ట్రబుల్స్ అతను ఉండటం వల్ల పరిస్థితులుదిక్కుత “
వాటర్స్)
His presence poured oil on
troubled waters.
హిజ్ గ్రెషె జెన్స్ ట్రబుల్స్ ఆయిల్ ఆన్
ట్రబుల్స్ వాటర్స్
67. A sheet anchor. నమ్మదగిన అతని మరణంతో ఆ కుటుంబానికి పెద్ద
In his death, the family has lost దక్కుపోయాడు.
its sheet anchor.
(a షీట్ అనోర్) ఇన్ హిజ్ డెత్ ద
ఫ్యామిలీ హాజ్ లాస్ట్ ఇట్స్ షీట్
యాంకర్,
68. To pull together. (to పుల్ తు గేతేర్) అందరూ ఒకే పద్ధతిలో పనిచేయుట ఇక ఈ భార్యా,
I think the wife and husband భర్తలు కలిసి సంసారం చెయ్యలేరనుకుంటూ,
can't pull together now.
ఐథింక్ ద వైఫ్ అండ్ హస్బండ్ కాంట్
పుల్ టుగెదర్ నౌ.
69. On the look out. (ఆన్ ది లుక్ out) ఎదురుచూడడం/కాచుకుని వుండడం.
Shrewd men are always on the చలాకీ మనుషులు ఎప్పుడూ అవకాశం కోసం
lookout for opportunity. ఎదురుచూసూ వుంటారు.
(ప్రూడ్ మెన్ ఆర్ ఆల్వేస్ ఆన్ ద లుక్
అపుట్ ఫర్ ఆపర్చునిటీ)
70. To break the ice (to బ్రేక్ ది ఐస్) అనిశ్చిత పరిస్థితిని అంతం చేయుట మొదటి
For first 15 minutes the bride పావుగంట పెళ్ళికూతురు మలొనంగా ఉంది.
did not break the ice.
ఫర్ ఫస్ట్ ఫిఫ్టీమినిట్స్ ద బ్రైడ్ డిడ్
నాట్ బ్రేక్ ద ఐస్
71. To take easy. (***) నిర్దిపతగా ఉండుట

- Take it easy and don't bother yourself. (టేక్ ఇట్ ఈజి అండ్ డోన్ట్ బోదర్ యువరెల్స్)
72. To hold water. (***) హోల్స్ డి ండిసి) Your theory doesn't hold much water. (యువర్ థియరీ డునాట్ హోల్స్ వాటర్)
73. In Smooth waters. (ఇన్ స్మూత్ వాటర్స్) Now, the girl is in smooth waters. (నౌ ద గర్ల్ ఈజ్ ఇన్ స్మూత్ వాటర్స్)
74. To keep one's head above water. (ఁు కీప్ వన్స్ హెడ్ ఎబౌవ్ వాటర్) He is in debt and can't keep his head (హి ఈజ్ ఇన్ డెబ్ అండ్ కెనాట్ కీప్ హిజ్ హెడ్) ఇరుక్కుపోయాడు.
75. Into hot water. (ఇంతో హాట్ వాటర్) By speculating, he has got himself into hot water. (సెక్యులేటింగ్ ం గాట్ హీమ్ సెల్స్ ఇంటూ హాట్ వాటర్)
76. The tug of war. (ద టగ్ ఆఫ్ వార్) The tug of war between the two officers gave us matter for laughter. (ద టగ్ ఆఫ్ వార్ బిట్వీన్ ద టు ఆఫీసర్స్ గేవ్ అదర్స్ కెనాట్ ఫర్ లాఫ్టర్.
- వేట వేటకుక్కలు, గుర్రాలు మొదలైనవి కూడా ఇంగ్లీషుకి అనేకమైన లోకోక్తులను ఇచ్చినవి.
77. To be dog cheap (ఁు బీ డాగ్ చీప్) I have bought this almiarrah dog cheap. (ఁ హావ్ పర్చీజ్ దిస్ అల్మీరా డాగ్ చిప్)
78. To die like a dog. (ఁు డై లైక్ ఎ డాగ్)

బాధ జీవితంలో నిర్లిప్తంగా ఉంటుంది. హాయిగా వుండు. నీ గురించి నువ్వేం బాధపడకు.

నమ్మకం కల్పించునది నీ థియరీ నమ్మకం కలిగించటంలేదు

సుఖమైన రోజులు ఇప్పుడు ఆమె సుఖమైన కాలము అనుభవిస్తోంది

కష్టాలకు లోనుకాకుండా ఉండటం. అతను అప్పలో ఇరుక్కుపోయాడు కాబట్టి కష్టాలలో

కష్టాల్లోనికి పోవడం. అతను పేర్ మార్కెట్టు లావాదేవీలతో కష్టాల్లో పడ్డాడు

తాడు ఆట పోటీ, ఆ ఇద్దరి ఆఫీసర్ల తాడుఆట పోటీ మిగతా వాళ్ళకు నవ్వుకోటానికి కారణమైంది.

కారు చవక. ఈ అలమారాను కారు చవకగా కొన్నాను.

దౌర్భాగ్యపు చావు.

If you dont heed my advice you will die like a dog. నువ్వు నాసలహా పాటించకపోతే కుక్కచావు చస్తావు.

(ఇఫ్ యూ డోంట్ హీడ్ మై ఎడ్వైస్ యూ విల్ డై లైక్ ఎ డాగ్)

79. Go to the dogs. (***) నాశనము అయిపోవుట. దేశ ఆర్థికస్థితి
The whole economy of the country is going to the dogs. నాశనము అయిపోయేస్థితి వెల్లొంది.

(ది ఎకనమీ ఆఫ్ ద కంట్రి ఈజ్ గోయింగ్ టు ద డాగ్స్)

80. Let sleeping dogs lie. (వెట్ స్లిపింగ్ డాగ్స్ లై) లేనిపాని కష్టాలు తెచ్చుకోక, అతన్ని ఎందుకు ఏడిపించావు.

Why did you tease him, let the sleeping dog lie.

(వై డిడ్ యు టీజ్ హిమ్ లెట్ ద స్లిపింగ్ డాగ్ లై) అతన్ని స్వేచ్ఛగా బతకనివ్వలింది.

కుక్కలతో సంబంధించిన కొన్ని ఇతర వివరాలు.

81. Rain cats and dogs. కుంభవృష్టి కురియటం.
(రైన్స్ కాట్స్ అండ్ డాగ్స్)

82. Dog ear. వాలిపోయిన చెవులు,
(డాగ్ ఇయర్)

83. Dog tired. విపరీతంగా అలసిపోవుట.
(డాగ్ టైర్డ్)

84. Not a dogs chance. గెలిచే అవకాశంలేదు.
(నాట్ ఎ డాగ్స్ ఛాన్స్)

85. Love me, love my dog. నాతో పనుంటే నా కుక్కని మచ్చికచేసుకో.
(లవ్ మీ లవై డాగ్)

86. A bone of contention. తగవుకు కారణము.
(ఎ బోన్ ఆఫ్ కంటెన్షన్)

గుర్రాలతో సంబంధించిన లోకోక్తులు.

87. To flog a dead horse. వృధా పని.
(టు ఫ్లాగ్ ఎ డెడ్ హోర్స్)

88. Horse laugh. వ్యంగపు నవ్వు.
(హోర్స్ లాఫ్)

89. Horse play. మొరటు ఆట.
(హోర్స్ ప్లే)

90. To keep pace with. అవతలి వాళ్ళతో సమంగా నడవడం.
(టు కీప్ పేస్ విత్)

91. In the Saddle. అధికారంలో/పదవిలో,

- (ఇన్ ద సాడిల్)
92. To win one's purse. ప్రశంసలను సంపాదించుకొనుట.
(టు విన్ వన్స్ పర్స్)
93. A mare's nest. అసందర్భపు విషయము.
(ఎ మేర్స్ నెస్ట్)
94. Money makes the mare go. డబ్బుతో ఏదైనా సాధించవచ్చు
(మనీ మేక్స్ ద మేర్ గో)
95. To carry weight. పలుకుబడి సంపాదించుకొనటం/పెద్దమనిషిగా
(టు క్యారి వెయిట్)
96. To die in harness. పదవిలో ఉన్నప్పుడే మరణించడం.
(టు డై ఇన్ హార్నెస్)
97. A dark horse. ఊహించనివిజేత/హీరో.
ఎ డార్క్ హోర్స్
98. To put the cart before the horse. విషయాన్ని తల్లక్రిందులు చెయ్యడం.
(టు పుట్ ద కార్ట్ బి ఫోర్ ద హోర్స్)
99. From start to finish. మొదటి నుంచి చివరిదాకా.
ప్రం స్టార్ట్ టు ఫినిష్
100. You can take the horse to the water, but you cannot make him drink. డ్రింక్ ఇష్టంలేని పని చేయించలేము గుర్రాన్ని నీటిదగ్గరకు తీసుకువెళ్ళగలం గానీ దానిచేత నీళ్ళు త్రాగించలేము.
(యు కెన్ టేక్ ద హోర్స్ టు ద వాటర్ బట్ యు కెనాట్ మేక్ హిమ్ డ్రింక్)

ఈ విధంగా జీవనానికి సంబంధించిన అనేక క్షేత్రాల నుండి వందల కొద్దీ లోకోక్తులు ఇంగ్లీషులోకి వచ్చినవి. కొన్ని అపురూపమైన లోకోక్తులు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి.

101. Black sheep (బాక్ పీప్) అవాంఛనీయ వ్యక్తి.
There are many black sheep among the people.
102. To talk shop (టు టాక్ షాప్) స్వంత డబ్బా.
People who talk shop are not liked.
103. A man of word. (ఎ మాన్ ఆఫ్ వర్డ్) నమ్మదగిన వ్యక్తి.
You can very well trust him, he is a man of word.
104. A wild goose chase. (ఎ వైల్డ్ గూస్ ఛేజ్) వ్యర్థ ప్రయత్నము.
The search for treasure proved a wild goose chase.
105. A hard nut to crack. (ఎ హార్డ్ నట్ టు క్రాక్) తలవంచే వ్యక్తి కాదు.
The problem of employment is a hard nut to crack.
106. To split hairs. (టు స్ప్లిట్ హెయిర్స్) - పనికిరాని వాదనలు.

- Why do you split hairs?
107. A dead letter (ఎ డెడె లెటర్) పనికిరాని ఉత్తరము.
(That rule is now a dead letter.)
108. To fall flat. (ఋ ఫాల్ ఫ్లాట్) నిష్పయోజనపు యత్నం
My advice fell flat on him.
109. To cut a poor figure. (ఋ కట్ ఎ పూర్ ఫిగర్) వెర్రిముఖం వేయుట.
He cut a poor figure before the interviewers.
110. At arm's length, (అట్ ఆమ్స్ లెంగ్త్) ***
Keep that naughty boy at arm slenght.
111. Red handed. (రెడ్ హాండ్స్) దొంగతనం చేస్తున్నప్పుడు
He was caught red handed while taking bribe.
112. To blow one's own trumpet. (ఋ బ్లో వన్స్ ఓన్ ట్రంపెట్) స్వంతడబ్బా వాయించుట.
After Independence, the leaders began to blow their own trumpets.
113. Out of pocket. (ఔట్ ఆఫ్ పాకెట్) డబ్బులు లేకుండుట.
Can you lend him some money, he is out of pocket these days?
114. Neither head nor tail. - (నైదర్ హెడ్ నార్ టెయిల్) అర్థము పర్థములేదు.
I could make neither head nor tail of the lecture.
115. To end in smoke. (ఋ ఎండ్ ఇన్ స్మోక్) బూడిద పాలు అవటం
All his scheme ended in Smoke.
116. To leave no stone un turned. (ఋ లీవ్ నో స్టోన్ అన్ టర్న్) అన్ని ప్రయత్నాలు చెయ్యటం.
He did not leave any stone unturned
117. to secure a job. (ఋ టేక్ ఎ టాస్క్) శిక్షించబడుట.
To take a task.
He was taken to task for coming late.
118. In full swing. Now, the fair is in full swing. పూర్తిగా,
119. To nip in the bud. (ఇన్ ఫుల్ స్వింగ్) (ఋ నిప్ ఇన్ ద బడ్) ఆదిలోనే
Nip your bad habits in the bud. చంపివేయుట.
120. Bad blood. The property created bad blood ద్వేషం,
among the brothers.
121. Within a stone's throw. (బాడ్ బ్లడ్) (ఎతిన్ ఎ స్టోన్స్ తో) దగ్గరలో,
My house is within a stone's throw of the station.
122. To coin money. (ఋ కాయిన్ మనీ) డబ్బు విపరీతంగా
He is coining money in cement business. సంపాదించుట.
123. From hand to mouth. Many persons in India చేతికి నోటికి

live from hand to mouth.

Direct and Indirect Speech

(డైరెక్ట్ అండ్ ఇన్డైరెక్ట్ స్పీచ్)

ప్రత్యక్ష పరోక్ష సంభాషణ

మనం మాట్లాడే మాటలు రెండు విధాలుగా వుంటాయి. (1) Direct speech ప్రత్యక్ష సంభాషణ. ఇందులో మాటలు ఎదుటి వ్యక్తి చెప్పిన మాటలను “వారు ఇలా అన్నారు” అని వారు చెప్పిన మాటలను తిరిగి చెప్పడం. (2) Indirect speech పరోక్ష సంభాషణ. ఇందులో “వారు ఇలా అన్నారు” అని వారు చెప్పిన మాటలను వేరేవిధంగా చెప్పడం. అయితే ఈ రెండు వాక్యాల్లోనూ ఒకే అర్థం వుంటుంది కాకపోతే వాక్యాల రూపం మారుతుంది. ఎలాగంటే

(1) Shiela said to me, “I am with you now.” (Direct speech)

(2) Shiela told me that she was with me then. (Indirect speech)

A. Assertive Sentences

రెండో వాక్యం పరోక్షంగా చెప్పబడినది. ఇందులో చాలా మార్పు స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. Said Told గా మారింది. “ఇన్వెర్సిడ్ కామాస్” కి ముందు వచ్చిన “కామా” తొలగించబడి that చేర్చబడినది. ఇన్వెర్సిడ్ కామాస్ కూడా తొలగించబడ్డాయి. అంతేగాకుండా “ఇన్వెర్సిడ్ కామాస్ ” లో గల I She-no, am, was no, you, me no, now, (), then () మార్చబడ్డాయి. ఈ మార్పులన్నీ “ఇన్వెర్సిడ్ కామాస్” కి బయటనున్న పదాల ననుసరించి వున్నాయి. ఈ మార్పులను అభ్యసించడంలో సౌలభ్యంకోసం- ఈ విధంగా విధంగా చెయ్యడం జరుగుతుంది. అంటే Direct Speech- నుండి Indirect Speech కి మార్చేటప్పుడు ఈ దిగువ నీయబడిన నియమాలను దృష్టిలో పెట్టుకోవాల్సి వుంది.

1. (a) బయట నున్న క్రియ (Reporting verb) Past Tense- భూతకాలం వున్నప్పుడు అనగా said, told, asked, advised మొదలైన పదాలతో వ్యక్తీకరించినప్పుడు లోపలనున్న క్రియ కూడా దానిని అనుసరించే మారుతుంది.

Present Indefinite మారి Past Indefinite అవుతుంది .

Present Continuous మారి Past Continuous అవుతుంది .

Present Perfect మారి Past Perfect అవుతుంది .

Present Perfect Continuous మారి Past Perfect Continuous అవుతుంది .

(b) ఒకవేళ, Reporting verb Present లేదా Future Tense-వుంటే అప్పుడు లోపల నున్న క్రియ మారదు- ఉదా:

Maya says, "I am well". (Direct speech)

Maya says that she is well. (Indirect speech)

(c) ఒకవేళ సంభాషించే వ్యక్తి మాటల్లో (Reported speech) లో ఏవైనా శాశ్వత సత్యాలుంటే అప్పుడు Reporting verb- 5 Tensed వున్నప్పటికీ Reported speech యొక్క . Tense మారాడు ఉదా.

The teacher said, "The sun sets in the west." (Direct speech)

The teacher said that the sun sets in the west. (Indirect speech)

The preacher said, "Honesty is the best policy." (Direct speech)

The preacher said that honesty is the best policy. (Indirect speech)

(d) Will మారి would మారతాయి . Shall Should మారతాయి .

Shall మారి should మారతాయి.

may మారి might మారతాయి.

Can మారి Could మారతాయి.

do/does మారి did మారతాయి.

(e) దగ్గర వాయిని చూపించే మాటలు దూరం వాటిని సూచించే మాటలుగా మారతాయి.

NOW మారి then మారతాయి.

this మారి That మారతాయి.

these మారి those మారతాయి.

here మారి There మారతాయి.

ago మారి Before మారతాయి.

thus మారి SO మారతాయి.

Today మారి that day మారతాయి.

ToMORROW మారి the next day మారతాయి.

yesterday మారి the day before మారతాయి.

last night	మారి	the night before	మారతాయి.
next day	మారి	the following day	మారతాయి.
hence	మారి	thence	మారతాయి.
just	మారి	Then	మారతాయి.

(f) ఒకవేళ బయటి Reporting verb తర్వాత ఏదన్నా Object Soes said స్థానంలో Told వస్తుంది. ఉదా,

Ram said to me, "I am reading a book". (Direct speech)
 Ram told me that he was reading a book. (Indirect speech)

2. (a) వాక్యాల్లో వచ్చే Pronouns వాటి Possessions బయటనున్నను Person- ని అనుసరించి మార్చబడడం జరుగుతుంది.

He said, "I know you well but not your father." (Direct speech)
 He said that he knew him well but not his father. (Indirect speech)
 He said to her, "This thing belongs to you." (Direct speech)
 He told her that that thing belonged to her. (Indirect speech)
 Shiela said to me, "I will help you now." (Direct speech)
 Shiela told me that she would help me then. (Indirect speech)

(b) ఒకవేళ ఏ వ్యక్తి చెప్పిన మాటలనైనా **Report** చెయ్యాలంటే అప్పుడు ద్వితీయ పురుషము తృతీయములోకి మారే స్థానంలో- ప్రథమంలోకి మారుతుంది ఉదా:

Neera said to me, You must work hard. (Direct speech)
 Neera told me that I should work hard. (Indirect speech)

B. Interrogative Sentences

*** Indirect Speech లోకి మార్చేటప్పుడు Said/told Soeds&S Reporting verb స్థానంలో asked/enquired of అను ప్రయోగిస్తారు. ఒకవేళ ప్రశ్న ఏ helping verb తోనో ప్రారంభమైతే, అప్పుడు Reporting verb తర్వాత if/whether చేర్చుతారు. తర్వాత ప్రశ్నార్థక చిహ్నం పెడతారు.

(1) He said to me, "What is your name?" (Direct spe
 He asked me what my name was (Indirect

- (2) “Where are you going?” said the watchman. (Direct spe
The watchman asked where he was going (Indirect
speech)
- (3) The old man said to Gopal, “Can you help me?” (Direct spe
The old man asked Gopal if he could help him. (Indirect
speech)
- (4) The teacher said to the boy, “Have you done your home (Direct spe
work?” (Indirect
The teacher asked the boy if he had done his home work. speech)

C. Imperative Sentences

ఈ వాక్యాల్లో ఆదేశం, నిర్దేశం, ప్రార్థన మొదలైన భావాలు వుంటాయి. ఈ వాక్యాల్లు said మొదలైన Reporting verb స్థానంలో కథనం యొక్క అర్థాన్ని అనుసరించు Command, request, said మొదలైన పదాలు ప్రయోగిస్తూనే verb యొక్క పూర్వ స్థితిలో పాటు ‘to’ చేర్చబడుతుంది.

- (1) The master said to the servant, “Go and bring me a glass of (Direct
water.” speech)
The master ordered his servant to go and bring him a glass (Indirect
of water. speech)
- (2) “Call the witness,” said the judge. (Direct
The judge ordered to call the witness first. speech)
(Indirect
speech)
- (3) “Pay attention to what I say,” shouted the Captain. (Direct
The Captain commanded his men to pay attention to what speech)
he said. (Indirect
speech)
- (4) The teacher said, “Don’t make a noise.” (Direct
The teacher ordered the boy not to make a noise. speech)
(Indirect

(5) "Please wait for me," he said to me.
He requested me to wait for him.

speech)
(Direct
speech)
(Indirect
speech)

D. Exclamations

ఇలాంటి వాక్యాల్లో ఆశ్చర్యం, ఆవేశపూరిత భావాలు ప్రకటించబడుతూ వుంటాయి. వీటిని indirect speech లోకి Reporting verb స్థానంలో భావాన్ని తెలియజేప్పే మాట చేర్చి చివరలో సంబోధనా చిహ్నం తొలగించి వేయబడుతుంది.

(1) He said, "How nice of you!"

He exclaimed with pleasure that it was very nice of him.

(Direct
speech)
(Indirect
speech)

(2) He said, "Hurrah! I have won!"

He exclaimed with joy that he had won.

(Direct
speech)
(Indirect
speech)

3) She said to her son, "May you live long!"

She wished that her son might live long.

(Direct
speech)
(Indirect
speech)

(4) The audience clapped and said, "Bravo! Well done!"

The audience exclaimed with clapping that they had done very well.

(Direct
speech)
(Indirect
speech)

(5) He angrily said, "What a fool you are!"

He angrily remarked that he was quite a fool.

(Direct
speech)
(Indirect
speech)

(6) He said, "May his soul rest in peace!"

(Direct

He prayed that his soul might rest in peace

Speech)
(Indirect
speech)

ఇప్పుడు ఈ దిగువ నీయబడిన వాక్యాల రూపాంతరాన్ని పైన నేర్చుకున్న నియమాలను దృష్టిలో
వుంచుకుని శ్రద్ధగా చదివి అభ్యాసాన్ని కొనసాగించండి.

Direct

Indirect

1. "I am now 10 years old." said he. He said that he was then 10 years old.
2. Gita said, "I am not interested in games." Gita said that she was not interested in games.
3. The monkey said to the cat, "This is my house and I live in it." The monkey told the cat that that was his house and he lived in it.
4. "I will certainly help you," he said to me. He told me that he would certainly help me.
5. The teacher said to the boys, "I am on leave tomorrow". The teacher told the boys that he was on leave the next day.
6. She said, "I am too weak to walk." She said that she was too weak to walk.
7. "Mohan said to me, "Thank you very much for your kindly help." Mohan thanked me very much for my kindly help.
8. "He said, "How is your health now?" He asked how his health was then.
9. "Are you going to school today?" said the mother. The mother asked her son if he was going to school.
10. "What is your name and your address?" asked the policeman. The policeman enquired of him what his name and address was.
11. "Did you really want to see my master?" said the servant. The servant asked him if he really wanted to see his master.
12. "Are you hungry?" I said. I asked him if he was hungry.
13. "Have you any message for your father?" the traveller said. The traveller asked if he had any message for his father.
14. "Who are you to talk like this?" I said to the stranger. I asked the stranger who he was to talk like that.
15. "What is that white thing on the hill top?" said the boy to his mother. The boy asked his mother what that white thing on the hill top was.
16. "How did you spend your vacation?" I said to Hari. I asked Hari how he had spent his vacation.
17. "Where did you find the girl my father asked his friend where he had

- friend?" said my father.
18. I said, "Let us go to see the match."
19. He said, "Come tomorrow in the evening."
20. "Please give me some milk and a piece of cake," I said to my daughter.
21. The officer shouted, "Get you out of my office."
22. "Let me go," he said.
23. "Don't move till I say," the commander said.
24. "Go down to him and bring the things I want," the master said.
25. "Would you mind shutting the door?" said he.
26. "Don't smoke here in the room," the mother said to her son.
27. "Be quiet my boys and listen to what I have to say," the teacher said.
28. The team said, "Hurrah! We have won!"
29. He said, "No I am not to blame."
30. She said, "What a beautiful flower!"
31. "Oh! for wings of a bird!" he said.
32. "Had you been to Darjeeling?" said he.
33. "How do you like the place?" asked my friend
34. "I like the place but not the people", said Ram.
35. "Alas! he is no more alive!" she said sorrowfully.
36. "Ah, I am undone!" she cried.
- found the girl.
- I proposed that we should go to see the match.
- He ordered him to come the next day in the evening.
- I requested my daughter to give me Some milk and a piece of cake.
- The officer ordered him to get out of his office.
- He told them to let him go.
- The commander commanded the soldiers not to move till he said.
- The master ordered his servant to go down to him and to bring the things he wanted.
- He asked him if he would mind shutting the door.
- The mother ordered her son not to smoke there in room.
- The teacher ordered his boys to be quite to listen to what he had to say.
- The team exclaimed with joy that they had won.
- He denied that he was to blame.
- She exclaimed with pleasure that the flower was beautiful.
- He wished for wings of a bird.
- He asked him if he had been to Darjeeling.
- My friend asked how he liked the place.
- Ram told my friend that he liked the place but not the people.
- She exclaimed sadly that he was no more alive.
- She exclaimed crying that she was

37. "May God grant you long life and health," said the Swami.	undone. The Swami prayed that God might grant him long life and good health.
38. "How foolish I have been!" said Neeru.	Neeru confessed that she had been very foolish.
39. "What a joy to meet you again here!" said Rita.	Rita exclaimed that it was a great joy to meet him there.
40. "Are you not ashamed to tease a poor girl?" said an elderly lady.	An elderly lady asked him whether he was not ashamed to tease a poor girl.
41. The lecturer said, "Socrates was one of the greatest men ever born."	The lecturer told his students that Socrates was one of the greatest men ever born.

Exercise for Revision

పునశ్చరణ కొరకు అభ్యాసము

ఈ దిగువ నీయబడిన వాటిని **indirect speech** లోకి మార్చండి.

1. "Two plus three is five," the teacher said.
2. "That bus goes to Rouse Avenue," the bus conductor said.
3. Rita said to Anita, "I have a beautiful wrist watch."
4. "I don't like plums and peaches," Murli said to me.
5. "Do you know what is the opposite of small?" I said.
6. "Yes I know. The opposite of small is big." I said.
7. "Do Indians travel much!" the foreigner said.
8. "Who built the Taj?" the visitor asked the guide.
9. "Where do you come from?" the stranger said to him.
10. "It is Sunday today," the child said to his mother.
11. I said to him, "Please tell me what's the time by your w;
12. "Would you mind coming over here?" he said to the gue.
13. "Oh God! I am undone!" he cried.
14. "How nice you acted," she told her.
15. "Don't open the window," the mother said to the child.
16. "Come, we are getting late," I told them.

17. "What a lovely thing!" she said.
  18. Have you finished your work?"the wife asked her husband."
  19. "Don't make a noise children," the elderly man said.
  20. "Please wait till I come," he said to me.
  21. "Didn't you hear this news?" Meena said to Sita.
  22. "Which book do you like?" the bookseller said.
  23. "Let us move a bit", said the boy to his friends.
  24. "Which is the highest mountain?" the teacher said.
  25. "Can you tell me the way to the college?" the newcomer said to the youngman.
-

Punctuation (***)

విరామ చిహ్నాలు

పదాలకు, వాక్యాలకు గల పరస్పర సంబంధాన్ని తెలుపడం కోసం ఏ సంకేతాలు/చిహ్నాలను ఉపయోగిస్తామో, విరామ చిహ్నాలు అంటారు. వాటిని అనుసరించే మాట్లాడేవారు గాని, చదివేవారు గాని అక్కడక్కడ ఆగుతూ ముందుకు సాగుతూ వుంటారు. పూర్తి అర్థాన్ని గ్రహిస్తారు. ఈ సంకేతాలను సరిగా ప్రయోగించని పక్షంలో అర్థాలు కాస్తా అనర్థాలుగా మారడానికి నూటికి నూరు పాళ్లు అవకాశముంది. తెలుగుకీ- ఇంగ్లీషుకీ విరామ చిహ్నాల్లో ఎలాంటి మార్పు లేదు .

ముఖ్యమైన విరామ చిహ్నాలు ఈ దిగువ పాండుపరచబడ్డాయి.

1. అల్ప విరామం (,) Comma
2. అర్ధ విరామ (;) Semicolon
3. పూర్ణ విరామ (.) Full stop/Period
4. ఆశ్చర్యార్థక (?) Mark of Interrogation
5. ఆశ్చర్యార్థక చిహ్నం (!) Mark of Exclamation
6. నిర్దేశకం (-) Dash
7. సంధి కలిపేది (-) Hyphen
8. బ్రాకెట్ () Parenthesis/Bracket
9. అవతరణ చిహ్నాలు ("") Quotation Marks
10. అసంపూర్ణ విరామం (:) Colon
11. లుప్త సంబంధ చిహ్నం (*) Apostrophe

The Comma (ద -) అల్ప విరామం. కామా అన్నిటికంటే తక్కువ విరామాన్ని ఇచ్చే సంకేతం. దీనిని ఈ క్రింది విధంగా ఉపయోగిస్తారు.

- (a) ఒకేసారి వచ్చే ఒకేలాంటి మాటలను వేరుచెయ్యడానికి- ఉదా:
It was a land of beauty, honey, lakes, and mountains.
His writing was round, neat, correct and attractive.
- (b) and ద్వారా కలపబడిన జంట పదాలను వేరుచెయ్యడానికి. ఉదా:
The rich and the poor, the humble and the low, the weak and the wealthy
all adored him.
- (c) క్రియాలోపమున్నచోట (క్రియ లోపించిన చోట) ఉదా:
Krishna was a king, Sudama a pauper.
I received a book and he, a pen.
- (d) సంయుక్త వాక్యాల్లో (compound sentence) e5 వచ్చే వాక్యాలను వేరుచెయ్యడానికి
The bird came, and started singing.
The test was difficult, and time short.
- (e) సంయుక్త వాక్యాల్లో (words quoted) e5 వచ్చే సవావాక్యాలను వేరుచెయ్యడానికి
He said, "The sun rises in the east."
"Come and listen," said the Guru.
- (f) కర్తను తెలియజెప్పే మాటలను క్రియ నుండి వేరు చెయ్యడానికి,
All the people assembled there, were from far and near.
- (g) *** వాక్యాల్లో (Complex Sentence) e5' ఉపవాక్యాలను ముఖ్య వాక్యము నుండి వేరు
చేయుటకు,
The boy, who won the prize, is my friend.
The exercise, which the teacher gave, was difficult.
When I was young, I used to fly kites.
- (h) వాక్యములో ఏ మాటలను, వాక్యాంశాలను చేర్చేరో వాటిని అందులోంచి వేరుచెయ్యడానికి,
Ram, however, did not come.
His story, in several ways, is interesting.
It is the father, after all, who heads the family.
- (i) రెండు సంకేత శబ్దాలు లేదా వాక్యాంశాలు- రెండూ కలిసి వచ్చినపుడు- వాటిని
వేరుచెయ్యడానికి, Gandhi, the father of the nation, died for us.
Rose, the sweetest flower, is my favourite.
Kalidas, the greatest Sanskrit dramatist, was born in Kashmir.

The Semicolo (ద సెమికోలన్) అర్థ విరామ.

అర్థ విరామం అంటే అల్పవిరామం కంటి ఎక్కువ. పూర్ణ విరామంలో సగం సమయం ఆగుతారు.
దీనిని నిమ్మ సానాలో ఉపయోగిస్తారు.

- (a) "మిత్రము వాక్యాల్లో సహాయక వాక్యాలను వేరుచెయ్యడం కోసం ఒకవేళ వాటిలో అల్పవిరామం
ఉపయోగించబడి వుండవచ్చు.

Gandhiji was a father figure, a brave man; whom the whole nation loved.

- (b) సంయుక్త వాక్యాలలో వచ్చే ఉపవాక్యాలలో ముఖ్యమైన సంబంధం ఏదీ లేనపుడు.

His life was pure; his courage high.

The Full Stop (ద ఫుల్ స్టాప్) పూర్ణ విరామం

పూర్ణ విరామం అన్నిటికంటే ఎక్కువసేపు నిలవటాన్ని సూచిస్తుంది. దీనిని దిగువ స్థానాల్లో ఉపయోగిస్తారు.

(a) కథన, ఆదేశ వాక్యాల చివర

She is girl from Russia.

(b) పదాల సంక్షిప్త అక్షరాల మధ్య వాటి అంతరాన్ని తెలియజెయ్యడానికి

M.P., M.L.A., W.H.O., A.M., P.M., Mr. R.L. Gupta.

The Mark of Exclamation (అ మార్క్ ఆఫ్ ఎక్స్ క్లమేషన్) ఆశ్చర్యార్థక చిహ్నం

Oh well done!

How sweet the baby is!

The Dash (ద డాష్ గీత) నిర్దేశకం.

(a) ఏ వాక్యంలోనైనా హఠాత్తుగా మార్పు వచ్చినపుడు డేష్ (గీత)ని ఉపయోగిస్తారు.

Remember me nicely to them, give my letter and-and what more.

(b) వదిలేసిన సూత్రాన్ని మళ్లీ పట్టుకోటానికి,

Friends, relatives - they all left her in the lurch.

The Hyphen (ద హైఫెన్) సంధి కలిపేది

సంధి కలిపే డేష్ కొంచెం చిన్న గీతలా వుంటుంది. సంయుక్త పదాల్లో ఇది పనికొస్తుంది. దీనిని మూలపదానికి ఉప పదానికి మధ్య తేడాని చూపించడానికీ ఉపయోగిస్తారు. పంక్తి చివర వచ్చే విభజితమైన మాటలను కలపడంలో కూడా ఈ సంధి గీతను ఉపయోగిస్తారు.

Co-operation, Jack-of-all-trades, Un-Indian, Non-American.

The Parenthesis (పరెంఠేసిస్) బ్రాకెట్స్

దీనినే బ్రాకెట్ అంటారు. వాక్యాల్లో వచ్చే వాక్యాంశాలను/పదాలను వేరుచెయ్యడానికి దీనిని ఉపయోగిస్తారు. అది మూలవాక్యంతో వాటికి ప్రత్యక్ష రచనాత్మక సంబంధం లేనపుడు, ఒక్కోసారి బ్రాకెట్ స్థానంలో డబుల్ డాషిష్ (రెండు చిన్న గీతలు) ఉపయోగించబడడం జరుగుతూ వుంటుంది. నాటకం మొదలైన సంభాషణా ప్రక్రియల మధ్య పాత్ర హావభావాలు

చూపించటానికి- దీనిని ఉపయోగిస్తూ వుంటారు.

He died peacefully (it was his sole desire) and in harness.

The mob suddenly changed its mind (god knows for what reason) set the factory on fire.

The Quotation Marks (ద కుఅతిఒన్ మార్క్స్) అవతరణ చిహ్నాలు

అవతరణ చిహ్నాలు ఒక్కొక్కటి చొప్పున, రెండు రెండు చొప్పున రెండు విధాలుగా ఉపయోగించడం జరుగుతోంది. ఏదయినా మాటకు ప్రత్యేక గుర్తింపు ఇవ్వాలన్నా, ఏ మాటకైనా లేదా అక్షరానికైన రేఖాంకితం చెయ్యాలన్నా ఈ అవతరణ చిహ్నాలను ఉపయోగిస్తారు.

The Colon (ద కోలన్) అసంపూర్ణ విరామం ,

అసంపూర్ణ విరామం సంపూర్ణ విరామం కంటే తక్కువ, అర్థ విరామం కంటే ఎక్కువ వ్యవధిని సూచిస్తుంది. ఒక్కోసారి “కోలన్” ని డేష్ తో కూడా ఉపయోగిస్తారు. దీన్ని ఏదైనా ఒక ముఖ్య విషయాన్ని సూత్రాన్ని చెప్పడానికి ముందు, ఉదాహరణ ఇచ్చేటప్పుడు మరియు పరస్పర అర్థాలు సమ్మిళితమైన ‘రెండు వాక్యాలను వేరు చెయ్యడానికి ఉపయోగిస్తారు. అయితే వాచకంలో స్వతంత్రత వుంటుంది. ఇవ్వబడుతుంది.

The man was drunk: this was the cause of his unsteady walk.

Someone has aptly said: “Slow and steady wins the race.”

Attach the following certificates:

The Apostrophe (ద అపాస్ట్రోఫీ) లుప్త సంబంధ చిహ్నం

ఈ అపాస్ట్రోఫీ అనేది సంబంధాన్ని తెలియజేసేటప్పుడు, ఏ అక్షరం లేదా అక్షరాల్లో లోపం లేదా అక్షరాల కుదింపు చెయ్యవలసి వచ్చినప్పుడు ఉపయోగించబడుతుంది.

- I’m not aware of it.

Aren’t we to blame for it?

There are many t’s in the sentence.

During the 1950’s he wrote the novel.

The country’s development depends on so many factors.

Dot youri’s and cross your t’s,

We are approaching Tarun's house.

It is Ram's book.

THIRD PART

మూడవ భాగము

ఇందులో మీరు నేర్చుకొనునవి

- మాట్లాడటానికి గాను మాటలను కూర్చుకోవడం
- దైనందిన జీవితంలో రోజూ ఎదుర్కొనే వ్యవహారాలను సరళంగా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడడం

ముఖ్యగమనిక

మీ భావాలను వాక్యరూపంలో అందంగా వ్యక్తపరచాలంటే సరైన పదాలను ఉపయోగించడం అనేది మిక్కిలి ఆవశ్యం. సాధారణంగా మనం మన భావాలను వివిధ రకాల వాక్యాల మూలం వ్యక్తపరుస్తూ వున్నాం. అలా వ్యక్తపరచేటపుడు అవి ఒకదాని కొకటి సంబంధంలేని విధం సరిగా వాటిని పేర్కొని మాట్లాడాలి. ఈ భాగంలో పలురకాల సందర్భాలలో ఉపయోగించడం మాటల కూర్పు ఉన్నది. దీనిని శ్రద్ధగా చదివి, జ్ఞాపకం | వుంచుకోవడం ద్వారా మీకు ఏ చోటై అనర్గళంగా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడగలరు.

Varied Sentences (వేరిడ్ సెన్టెన్స్)

రకరకాల వాక్యములు

పోలీసు శాఖకు సంబంధించి దాని కార్యకలాపాలకు, భాషకు ఒక వ్యాకరణం వున్నది. వ్యాకరణాన్ని సరిగా, నిర్దిష్టంగా ఉపయోగించడాన్ని అది నేర్పిస్తుంది వీటన్నిటిని మించి, భాషను తప్పగా ప్రయోగించడాన్ని నిరోధిస్తుంది. సాధారణంగా ముందుగా భాష వచ్చిన తర్వాతనే దాని వ్యాకరణం వస్తుంది. అయినప్పటికీ, ఒక సమాజము, తను ప్రయోగిస్తున్న భాష యొక్క వ్యాకరణాన్ని అంటే దాని తీరు తెన్నుల్లాంటివి మాట్లాడలంటే దానిని ప్రతి రోజూ అభ్యసించడం చాలా ముఖ్యం. మొదటి భాగంలో మనం వాక్యం అంటే ఏమిటి? అది ఎన్ని రకాలు, ఏ వాక్యాన్ని ఎలా మార్చవచ్చు అనే విషయాలతో పాటు ఇంగ్లీషు వ్యాకరణ సూత్రాలూ బాగా నేర్చుకున్నాం. ఇప్పుడు మనం వాటిని మన దైనందిన జీవితంలో ప్రయోగించాలి అనేది నేర్చుకోబోతున్నాను. భాషా విధులకు సంబంధించిన జ్ఞానం ఒక సాధనం దానిని మనం చక్కగా ప్రయోగించడం నేర్చుకోవాలి. దైనందిన జీవితంలో సరళంగా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడాలి. అనేదే మన లక్ష్యం కావాలి అందుకని రండి. మనం మన లక్ష్యం వేపు పయనిద్దాం.

My Motherland (నా మాతృభూమి)

1. భారతదేశం నా మాతృభూమి	India is my motherland (ఇండియా ఈజ్ మై మదర్లాండ్)
2. ఆవిడ చక్కటి, నవ్వుతున్న ముఖం నాముందు ఎప్పుడూ ఉంటుంది.	Her sweet and smiling face is always before me. (హర్ స్వీట్ అండ్ స్మైలింగ్ ఫేస్ ఈస్ ఆల్వేస్ బిఫోర్ మీ)
3. భారతదేశం గొప్ప దేశం.	India is a great country. (ఇండియా ఈజ్ ఎ గ్రేట్ కంట్రీ)
4. ఇది (భారతదేశం) విభిన్నతతో ఐక్యతకు	She is a unique example of unity in diversity. సాటిలేని ఉదాహరణ (షి ఈజ్ ఏ యునీక్ ఎక్సాంపుల్ ఆఫ్ యూనిటీ ఇన్ డైవర్సిటీ)
5. కాశ్మీరు నుండి కన్యాకుమారి వరకు భారతదేశం ఒక్కటే.	From Kashmir to Kanyakumari India is one. (ఫ్రం కాష్మీర్ టు కన్యాకుమారి, ఇండియా ఈజ్ వన్)
6. ఉత్తరాన హిమాలయ పర్వతశ్రేణి	In the north is the Himalayan range. (ఇన్ ద నార్త్ ఈజ్ ద హిమాలయన్ రేంజ్).

7. హిమాలయాలు ప్రపంచంలో కల్లా ఎత్తైన పర్వతాలు. The Himalayas are the highest mountains in the world. (ద హిమాలయాస్ ఆర్ ద హైయస్ట్ మౌంటెన్స్ ఇన్ ద రల్స్).
8. గంగా, సింధూ, బ్రహ్మపుత్ర నదులు హిమాలయ పర్వతాల నుండి మిఖ్య నదులు. The Ganges, the Indus and the Brahmaputra are the main rivers coming from the Himalayas. (ద గంగా, ద సింధూ, అండ్ ద బ్రహ్మపుత్ర ఆర్ ద మెయిన్ రివర్స్ ఫ్లోయింగ్ ప్రము హిమాలయాస్).
9. ఇంకా ఎన్నో నదులు హిమాలయాల నుంచి వస్తాయి. . Many other rivers also come from the Himalayas. (మెనీ అదర్ రివర్స్ ఆలోస్ కమ్ ఫ్రం ద హిమాలయాస్).
10. యమునానది అలహాబాద్ వద్ద గంగానదిలో ఐక్యమౌతుంది. The Yamuna joins the Ganges near Allahabad. (ద యమున జాయిన్స్ ద గంగ నియర్ అలహాబాద్).
11. మన సాంప్రదాయం చాలా పాతది. అది మనకు గర్వకారణం. Our heritage is very old and it gives us a sense of pride. (అవర్ హెరిటీజ్ ఈజ్ ఓల్డ్ అండ్ ఇట్ గివ్స్ ఆజ్ఎసెన్స్ ఆఫ్ పైడ్).
12. భారతదేశం ఎంతో మంది గొప్పవాళ్ళకు జన్మ ఇచ్చింది. India has produced many great men. (ఇండియా హాజ్ ప్రొడ్యూస్డ్ మెనీ గ్రేట్ మెన్).
13. అశోకుడు అక్బర్, రాణాప్రతాప్, శివాజీ తదితరులు గొప్ప రాజులు. Ashoka, Akbar, Rana Pratap, Shivaji etc. have been great rulers. (అశోక్, శివాజీ, రాణాప్రతాప్, శివాజీఎట్వెటరాహావ్ బీన్ గేటూలర్స్).
14. గాంధీజీ ఇంతవరకు పుట్టిన వాళ్ళు గొప్ప వ్యక్తులలో ఒకడు. Gandhiji is one of the greatest men ever born. (గాంధీజీ ఈజ్ వన్ ఆఫ్ ద గ్రేటెస్ట్ మెన్ ఎవర్ బార్న్).
15. 1947 సంవత్సరము ఆగస్టు 15వ తారీఖున భారతదేశం బ్రిటీష్ పాలన నుండి స్వతంత్రంయింది. India became free from British rule on the 15th of August, 1947. (ఇండియా బికేమ్ ఫ్రీ ఫ్రం బ్రిటీష్ రూల్ ఆన్ ద ఫిఫ్టీన్స్ ఆఫ్ ఆగస్ట్ వైట్టిన్ హండెడ్ ఫార్టీ సెవన్).
16. చారిత్రాత్మక మైన ఎన్నో స్థలాలు, కట్టడాలు ఉన్నాయి. There are many places and monuments of historical interest. (దేర్ ఆర్ మెనీ ప్లేసెస్ అండ్ మాన్యుమెంట్స్ ఆఫ్ హిస్టారికల్ ఇంటరెస్ట్).
17. అజంతా గుహలు వాటి కళాఖండాలకు ప్రసిద్ధి. The Ajanta caves are famous for their beautiful paintings. (ద అజంతా కేమ్స్ ఆర్ ఫేమస్ ఫర్ దైర్ బ్యూటిఫుల్ పెయింటింగ్స్).

18. ఢిల్లీలో కుతుబ్ మీనార్ ప్రసిద్ధాగాంచిన స్తంభము. The Qutab Minar is a famous tower in Delhi.
(ద కుతుబ్ మీనార్ ఈజ్ ఎ ఫీమస్ టవర్ ఇన్ ఢిల్లీ).
19. తాజ్ మహల్ ప్రపంచ మంతా పేరుపొందిన . The Taj Mahal is famous all over the world.
(ద తాజ్ మహల్ ఈజ్ ఫీమస్ ఆల్ ఓవర్ ద వరల్డ్).
20. మనకు ఎన్నో జాతీయ పండగలు ఉన్నాయి. We have many national festivals.
(ఉయ్ హావ్ మెనీ ఫెస్టివల్స్).
21. ఆగస్టు 15వ తారీఖు స్వతంత్ర దినము. 15th August is Independence Day.
(ఢిప్లీన్స్ ఆగస్ట్ ఈజ్ ఇండిపెండెన్స్ డే).
22. ప్రతి సంవత్సరం జనవరి 26న రిపబ్లిక్ దినం పండగ మనం చేసుకుంటాము. We celebrate Republic Day on January 26, every year.
(ఉయ్ సెలెబ్రేట్ రిపబ్లిక్ డే ఆన్ జాన్యువరి ట్వెంటీసిక్స్ ఎవీ).
23. మన జాతీయ చిహ్నంలో ఒక పూసల చట్రం మీద నల్లని ఉంటాయి Our National Emblem has three lions standing on an abacus.
(అవర్ నేషనల్ ఎమ్బ్లెం హాజ్ త్రీ లయన్స్ స్టాండింగ్ ఆ యూన్ అబాకస్).
24. ఆ పూసల చట్రం మధ్యలో ఒక చక్రం ఉన్నది In the centre of abacus, there is a wheel.
(ఇన్ ద సెంటర్ ఆఫ్ ద అబాకస్, దేర్ ఈజ్ ఎ వీల్).
25. మన జాతీయ జెండా మధ్యలో చక్రం ఉంటుంది . Our National Flag also has a wheel in the centre.
26. మన జాతీయ గీతాన్ని రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ రచించారు. Our National Anthem was composed by Ravindranath Tagore.
(అవర్ నేషనల్ యాన్థమ్ వాజ్ కంపోజ్ బై రవీంద్రనాథ్ టాగూర్).
27. జాతీయ గీతము ఆలాపించబడుతున్నప్పుడు గాని ఆర్కాడ్ వేయునప్పుడు గాని మనము We stand at attention when the national anthem is played or sung
(ఉయ్ స్టాండ్ అట్ అటెన్షన్ వెన్ ద నేషనల్ ఆంథెమ్ ఈజ్ అటెన్షన్ స్థితిలో (నుంచుని) ఉంటాము. బీయింగ్ ఐదర్ ప్లేయర్ ఆర్ సంగ్).
28. భారతదేశపు చుట్టూ ఎన్నో దేశాలు ఉన్నాయి . There are a number of countries around India.
(దేర్ ఆర్ మెనీ కంట్రీస్ ఎరౌండ్ ఇండియా).
29. ఇవి మనకు ఇరుగు పొరుగు దేశాలు. These nations are our neighbours.
(దీజ్ నేషన్స్ ఆర్ అవర్ నైబర్స్).
30. మనది శాంతి కాముక దేశము Our country is a peace loving nation.
(అవర్ కంట్రీ ఈజ్ ఎ పీస్ లవింగ్ నేషన్).
31. ఇరుగు పొరుగు దేశాలతో మనకు సత్సంబంధాలున్నాయి. We have friendly relations with our neighbours.

32. నా దేశమంటే నాకెంతో గర్వకారణము).

(ఉయ్ హావ్ డ్రెఫెండ్రీ రిలేషన్స్ విత్ అవర్ నైబర్స్).
We are trying to make them more strong.
I am very proud of my country.
(ఐ యామ్ వెరీ ప్రౌడ్ ఆఫ్ మై కంట్రీ).

Politeness and Etiquette పాలిటెస్ అండ్ ఏటీకెట్టే (మర్యాద, సత్పువర్తన.)

1. అయ్యా ఆస్పత్రికి వెళ్ళటానికి దోవ చెప్పగలరా?

Please sir, can you tell me the way to me hospital?
(ప్లీజ్, సర్, కెన్ యు టెల్ మీ ద వే టు ద హాస్పిటల్?)

2. ఏమండోయ్! ఎలా ఉన్నారు?

Hello, how are you?
(హలో హశా ఆర్ యూ?)

3. నేను బాగున్నాను. థ్యాంక్స్,

I m O.K., thanks.
(ఐ యామ్ ఓ.కే. థ్యాంక్స్).

4. మీ అమ్మగారెలా ఉన్నారు?

How is your mother?
(హారౌ ఈజ్ యువర్ మదర్?)

5. ఆవిడ బాగున్నది.

She is fine.
(షి యూజ్ ఫైన్).

6. మీ ఇంట్లో వాళ్ళందరూ కులాసా ఏనా?

Is everyone O.K. at your house?
(ఈజ్ ఎవీవన్ ఓ.కే. ఎట్ యువర్ హౌస్?)

7. మీరు వేసుకున్న టై చాలా బాగుంది.

Your tie is very nice.
(యువర్ టై ఈజ్ వెరీ నైస్).

8. థ్యాంక్స్ ఈ టై కొత్తది ఇది ఫ్రాన్స్ నుంచి

Thank you, it's new, it is from France.
(థ్యాంక్యూ. ఇట్ ఈజ్ న్యూ. ఇటీజ్ ఫ్రం ఫ్రాన్స్).

9. మీ దయకు ఎన్నో వందనాలు.

Many-many thanks for your kindness.
(మెనీ, మెనీ, థ్యాంక్స్ ఫర్ యువర్ కైండెస్).

10. ఏమండీ! మీ పేరేమిటి?

Hello! your good name?
(హలో! యువర్ గుడ్ నేమ్).

11. మీరెలా ఉన్నారు?

How do you do?
(హలోడు యు డూ?)

12. మీరు నారాయణస్వామిగారా?

Are you Mr. Narain Swami?
(ఆర్ యు శ్రీ నారాయణస్వామి?)

13. నేను బాగున్నాను. మరి, మీరెలా ఉన్నారు?

I am well, how are you?
(ఐ యామ్ వెల్, హా" ఆర్ యూ?)

14. ఆ! నేను బాగానే ఉన్నాను

Yes, I am quite well.
(యస్. ఐ యామ్ క్వైట్ వెల్).

15. మీరు బజారుకు వెళున్నారా?

Are you going to the bazar?

16. ఆ! మీరు కూడావస్తున్నారా? (ఆర్ యు గోయింగ్ టు ద బజార్?)
Yes, are you also coming ?
(యస్. ఆర్ యు ఆలోస్ కమింగ్?)
17. నన్ను కలిసిన తర్వాత వెళ్ళండి. Please go after having met me.
(ప్లీజ్ గో ఆఫ్టర్ హావింగ్ మెట్ మీ).
18. ఆ! లోపలికి రండి. Please, step in.
(ప్లీజ్ స్టెప్పిన్).
19. ఆ కుర్చీ లాక్కుంటారా? Would you mind drawing that chair?
(ఉడ్ యు మైండ్ డ్రాయింగ్ దట్ చైర్?)
20. మీరు టీ తాగి వెళ్ళండి. Please, have some tea before you go.
(ప్లీజ్ హావ్ సమ్ టీ బిఫోర్ యు గో).
21. మీరు చెప్పినట్లే. As you please.
(యాజ్ యూ ప్లీజ్).
22. నాకో సహాయం చేసిపెడతారా? Will you please do me a favour?
(విల్ యూ డూ మీ ఏ ఫివర్?)
23. es ! ఏమిటది? Well, what's that?
(వెల్, వాట్ ఈజ్ దట్).
24. దయతో ఇది తీసుకోండి. Well, please accept this.
(వెల్, ప్లీజ్ యాక్సెప్ట్ దిస్).
25. అయ్యా! నాకు కొంత డబ్బివ్వండి. Please Sir! Give me some money.
(ప్లీజ్ సర్, గివ్ మీ సమ్ మనీ).
26. నేను లోపలకు రావచ్చునా అండీ! May I come in please?
(మే ఐ కమ్ ఇన్ ప్లీజ్).
27. ఆ! రండి మీరెవరిని చూడాలనుకుంటున్నారు? Yes please, whom do you want to see?
(యస్. ప్లీజ్ హూం డు యు వాంట్ టు సీ).
28. వీలుంటే నాకొక సహాయం చెయ్యండి. If possible do me a favour.
(ఈఫ్ పాసిబుల్, డూ మీ ఏ ఫివర్).
29. ఏమండీ! మీకు ఎవరు కావాలి? Well brother whom do you want?
(వెల్ బ్రదర్, హూమ్ డు యూ వాంట్?)
30. మీ దగ్గర డబ్బుంటే, నాకు కొంత ఇవ్వండి. Please give me some money, if you have on you.
(ప్లీజ్ గివ్ సమ్ మనీ ఇఫ్ యు హావ్ ఇట్ ఆన్ యూ).
31. క్షమించండి. నా దగ్గర ఇప్పుడు లేదు. Please excuse me, I don't have right now.
(ప్లీజ్ ఎక్సూజ్ మీ, ఐ డోన్ట్ హావ్ రైట్ నా).
32. మీ స్కూటర్ మీద నాకు లిఫ్ట్ ఇస్తారా? Could you please give me a lift on your scooter?

33. మీకు ఇబ్బంది పెట్టినందుకు
చింతిస్తున్నాను.

34. ఏమండోయ్! ఏమిటి మీ బాధ?

35. ఏమండీ! మీకు ఏమి సహాయము
చేయగలను?

36. మీరు లంచు ఆహ్వానించినందుకు ధ్యాంక్స్

37. మీతో పరిచయం అయినందుకు చాలా
సంతోషంగా ఉన్నది.

38. మీ అమ్మగారికీ, నాన్నగారికీ నా
నమస్కారాలు చెప్పండి.

39. క్రొత్త సంవత్సర శుభాకాంక్షలు.

40. నీ పుట్టిన రోజు శుభాకాంక్షలు.

41. బెస్ట్ ఆఫ్ లక్

42. నీ గడియారంలో టైమెంతైంది?

43. మిమ్మల్ని ఇబ్బంది పెట్టవచ్చునా?

44. సరే, నన్నిక వెళ్ళనివ్వండి.

45. నిన్ను ఎంత కాలం తర్వాతనో మళ్ళీ ఇప్పుడు
చూస్తున్నాను.

46. మీరు వచ్చినందుకు ధ్యాంక్స్,

(కుడ్ యూ ప్లీజ్ గివ్ మీ ఎ లిప్ట్ ఆన్ యువర్
స్మాటర్?)

I'm sorry to have troubled you.
(ఐ యామ్ సారీ టు హావ్ ట్రబ్లడ్ యూ).

Good morning what's the trouble
with you?

(గుడ్ మార్నింగ్. వాటిజ్ ద ట్రబుల్ విత్
యూ?)

Good morning, what can I do for
you?

(గుడ్ మార్నింగ్, వాట్ కెన్ ఐ డూ ఫర్
యూ?)

Thanks for your invitation to lunch.
(ధ్యాంక్స్ ఫర్ యువర్ ఇన్విటేషన్ టు లంచ్).

I am very glad to have your
introduction.

(ఐ యామ్ వెరీ గ్లాడ్ టు యు హావ్ యువర్
ఇంట్రడక్షన్).

Please give my compliments to your
parents.

(ప్లీజ్ కన్వే మై కాంప్లిమెంట్స్ టు యువర్
పేరెంట్స్).

A very happy new year!

(ఎ వెరీ హాపీ న్యూ ఇయర్).

Hearty congratulations on your
birthday.

(హార్టీ కంగ్రాచ్యులేషన్స్ ఆన్ యువర్ బర్త్ డే)

Wish you the best of luck.

(విష్ యూ ద బెస్ట్ ఆఫ్ లక్)

What's the time by your watch?

(వాట్ ఈజ్ ద టైమ్ బై యువర్ వాచ్?)

May I disturb you?

(మే ఐ డిస్టర్బ్ యూ?)

Well, now allow me to go.

(వెల్, నౌ, ఎలౌ మీ టు గో).

I am seeing you after a long time.

(ఐ యామ్ సీయింగ్ యూ ఆఫ్టర్ ఎలాంగ్
టైమ్).

Thanks for your visit.

(ధ్యాంక్స్ బిరీ రుబిదిరీ విదిటి).

47. బహుశ, మీరు పొరబడ్డారు.

Perhaps, you are mistaken.

(పర్హాప్స్, యు ఆర్ మిస్టేకెన్).

48. గుడ్ ! మళ్ళీ కలుద్దాం.

Good-bye, see you again.

(గుడ్ బై! సీ యూ ఎగైన్).

49. ఎప్పుడైనా రండి. మీకు అన్ని వేళలా స్వాగతం.

Come in any time, you are always welcome.

(కమ్ ఇన్ ఎనీ టైమ్. యు ఆర్ ఆల్వేస్ వెల్కం).

50. పంతాలు, పట్టింపులు వదిలే శెయ్. ఇది నీ ఇల్లు.

Don't stand on formalities, it's your home.

(డోన్ స్టాండ్ ఆన్ ఫార్మాలిటీస్. ఇటీస్ యువర్ హోమ్).

51. మళ్ళీ మిమ్మల్ని కలిసినందుకు నాకు

I am glad to see you again.

ఆనందంగా ఉంది.

(ఐ యామ్ గ్లాడ్ టు సీయు ఎగైన్).

Body, Health దేహం ము, ఆరోగ్యము, అందము.

1. మన దేహం మన ఆత్మకు ఆలయం.

Our body is the temple of our soul.

(అవర్ బాడీ ఈజ్ ద టెంపుల్ ఆఫ్ అవర్ సోల్).

2. మన దేహాన్ని జాగ్రత్తగా ఉంచుకోవడం మన ప్రాథమిక కర్తవ్యం.

To look after the body well is our primary duty.

(టు లుక్ ఆఫ్టర్ ద బాడీ వెల్ ఈజ్ అవర్ ప్రైమరీ డ్యూటీ).

3. మన శరీరం అన్నిటిలోకి అతి అంతుపట్టని, గొప్ప విషయమేమో.

Perhaps, the human body is the most complex and wonderful thing.

(పెర్హాప్స్, ద హ్యూమన్ బాడీ ఈజ్ ద మోస్ట్ కాంప్లెక్స్ అండ్ వండర్ఫుల్ థింగ్).

4. బలహీన దేహం ఒక శాపమే.

A weak body is a curse.

(ఎ వీక్ బాడీ ఈజ్ ఎ కర్స్).

5. సరైన మేధస్సు ఆరోగ్యమైన దేహంలో ఉంటుంది .

Healthy mind lives in a healthy body.

(ఎ హెల్థీ మైండ్ లిమ్స్ ఇన్ ఎ హెల్థీ బాడీ).

6. ఆరోగ్యమైన దేహం ఒక వరం.

Healthy body is a boon.

(ఎ హెల్థీ బాడీ ఈజ్ ఎ బూన్).

7. ఆరోగ్యమే అందానికి మూలం.

Good health is the basis of beauty.

(గుడ్ హెల్త్ ఈజ్ ద బేసిస్ ఆఫ్ బ్యూటీ).

8. మన దేహం మనదే కాదు, మన జాతి సంపద

Our body is not only our own, it's also a national wealth.

(అవర్ బాడీ ఈజ్ నాట్ ఓనీ అవర్ ఓన్ ఇటీజ్ ఆల్సో ఎ నేషనల్ హెల్త్,)

9. మన దేహానికి ఆహారం అవసరం.

Our body needs food.

(అవర్ బాడీ నీడ్స్ ఫుడ్)

10. ఆహారం మనకు శక్తినిస్తుంది.

Food provides us energy.

(ఫుడ్ ప్రొవైడ్స్ అజ్ ఎనర్జీ).

11. పనులను సరిచెయ్యటానికీ, శక్తికి బలమైన ఆహారం అవసరం.

This energy is necessary for bodily growth, repair and work.

(దిస్ ఎనర్జీ ఈజ్ నెససరీ ఫర్ బాడిలీ గోత్రిఫైర్ అండ్ వర్క్)

12. చక్కటి ఆరోగ్యం కావాలంటే సమతల ఆహారం అవసరం.

Balanced diet is necessary for good health.

(బాలన్స్డ్ డైట్ ఈజ్ నెససరీ ఫర్ గుడ్ హెల్త్).

13. సమతల ఆహారంలో మాంసకృతులు, లవణాలు, విటమిన్లు వగైరా ఉంటాయి.

A balanced diet contains proteins, minerals, vitamins etc.

(ఎ బాలన్స్డ్ డైట్ కంటైన్స్ ప్రోటీన్స్, మినరల్స్, విటమిన్స్ ఎట్సైటెరా,

14. ఆరోగ్యము అనేది ఒక మార్గం కానీ అది ఆశయం కాదు..)

Health is a means and not an end.

(హెల్త్ ఈజ్ ఎ మీన్స్ అండ్ నాట్ యూన్ ఎండ్).

15. మంచి ఆరోగ్యం అర్థంచేసుకోవటమనేవి రెండు గొప్ప వరాలు.

Good health and good understanding are the two finest gifts.

(గుడ్ హెల్త్ అండ్ గుడ్ అండర్స్టాండింగ్ ఆర్ ద టు ఫైనేస్ట్ గిఫ్ట్స్).

16. మన దేహం బంధమైతే, అది స్వతంత్రానికి తోవ కూడా.

If our body is a bondage, it is also a gate way to freedom.

(ఈఫ్ అవర్ బాడీ ఈజ్ ఎ బాండేజ్ ఇటీజ్ ఆలో ఎ గేట్వే టు ఫ్రీడం).

17. మానవ దేహము అదృష్టానికి ఫలితమే.

The human body is the result of good fortune.

(ద హ్యూమన్ బాడీ ఈజ్ ద రిజల్ట్ ఆఫ్ గుడ్ ఫార్చ్యూన్).

18. అతను జలిజ్వరంతో బాధపడుతుంది .

He has been suffering from Malaria.

(హి హాజ్ బీన్ సఫరింగ్ ఫ్రమ్ మలేరియా).

19. అతను వాచిన గొంతుకనొప్పితోనూ వివరీతమైన జలుబుతోనూ బాధపడుచున్నాడు.

He has sore throat and bad cold also.

(హి హాజ్ సోర్ థ్రోట్ అండ్ బేడ్ కోల్డ్ అల్సో).

20. వళ్ళంతా నొప్పిగా ఉంది.

My whole body is aching.

- (మై హోల్ బాడీ ఈజ్ ఏకింగ్).

21. నాకు చాలా బలహీనంగా ఉన్నట్లు అనుకుంటున్నాను.

I feel a lot of weakness.

(ఐ ఫీల్ ఎ లాట్ ఆఫ్ వీక్నెస్).

22. అతనికి పూర్తి విశ్రాంతి అవసరము. He requires complete rest.
(హి రిక్వైర్స్ కంప్లీట్ రెస్ట్).
23. ఇవాళ నాకు ఒంట్లో బాగాలేదు. I am not feeling well today.
(ఐ యామ్ నాట్ ఫీలింగ్ వెల్ టు డే).
24. నువ్వుమందు వేసుకున్నావా? Did you take the medicine?
(డిడ్ యు టేక్ ద మెడిసిన్?)
25. అతను రోజు రోజుకూ క్షీణించి పోతున్నాడు. He has been running down day-by-day.
(హి హాజ్ బీన్ రన్నింగ్ డౌన్ డే బై డే).
26. అతన్ని డాక్టర్లు పరీక్షించారు. He was medically examined.
(హి వాజ్ మెడికల్లీ ఎగ్జామిన్డ్).
27. అతను శరీరకంగానూ, మానసికంగానూ . ఆరోగ్యంగా ఉన్నాడు. He is physically and mentally fit
(హి ఈజ్ ఫిజికల్లీ అండ్ మెంటల్లీ ఫిట్).
28. ఇప్పుడు అతను ఏ జబ్బుతో బాధపడుతూ ఉన్నాడు ? What is he suffering fro
(వాట్ ఈజ్ హి సఫరింగ్ ఫ్రం)
29. ఆరోగ్యమే మహా భాగ్యము, Health is wealth.
హెల్త్ ఈజ్ వెల్త్ 30.
30. డాక్టర్ను వెంటనే పిలిపించండి. Immediately call in the doctor.
(ఇమ్మీడియెట్లీ కాల్ ఇన్ ద డాక్టర్)
31. వ్యాయామము ఆరోగ్యానికి అవసరం. Exercise is necessary for health.
(ఎక్సర్సైజ్ ఈజ్ నెససరీ ఫర్ హెల్త్)
32. నాకు కక్కుకోవాలనిపిస్తోంది. I feel like vomiting.
(ఐ ఫీల్ లైక్ వామిటింగ్).
33. సరైన డాక్టరును సంప్రదించండి. Consult some good doctor.
(కన్సల్స్ ఎ గుడ్ డాక్టర్).
34. సరైన ఆహారం లేకపోతే మానసికంగా లోపాలు వస్తాయి. Malnutrition is a cause of mental retardation.
(మాల్ న్యూట్రిషన్ ఈజ్ ఎకాజ్ ఆఫ్ మెంటల్ రిటార్డేషన్).
35. సరైన ఆహారమే గొప్ప వైద్యుడు. Diet is the best doctor.
(డైట్ ఈజ్ ద బెస్ట్ డాక్టర్).
36. రోగికి పల్పటి ఆహారం శ్రేష్టం. Liquid diet is good for a patient.
(లిక్విడ్ డైట్ ఈజ్ గుడ్ ఫర్ ఎ పేషెంట్).
37. పాలే సరైన ఆహారం. Milk is perfect diet.
(మిల్క్ ఈజ్ ఫర్ఫెక్ట్ డైట్)
38. అతను రక్తహీనతతో బాధపడుతున్నాడు. He has been suffering from anaemia.
(హి హెజ్ సఫరింగ్ ఫ్రం ఎనీమియా).
39. సరైన ఆహారం, నిద్ర, ఆత్మ నిగ్రహాలు ఆరోగ్యానికి మూలస్తంభాలు. Diet, sleep and self-control are three main pillars of health.
(డైట్, స్లీప్ అండ్ సెల్ఫ్ కంట్రోల్ ఆర్ ద త్రి

40. నీ బరువు తగ్గించు.
41. నేను ఒక కిలో బరువు పెరిగాను.
42. ఊబవళ్ళు ఎన్నో రోగాలకు కారణము.
43. ఆవిడ/ఆమె లావెక్కుతోంది.
44. ఈ మందు ఎన్నో రోగాలకు దివ్యాషధం.
45. ఊళ్ళ కలరావ్యాధి విపరీతంగా ఉంది.
46. నా కడుపులో గుడ, గుడ అంటోంది.
47. అతని జీర్ణశక్తి బాగున్నది.
48. జ్వరం తగ్గిన తర్వాత ఈ మాత్ర వేసుకో,
49. అతని ఆరోగ్యం బలహీనమైనది.
50. దేహ భంగిమలు నాకు తెలుసు.
51. రోజుకో ఆపిల్ తింటే డాక్టర్తో అవసరం ఉండదు.
52. అతనికి మల్లా టైఫాయిడ్ జ్వరం వచ్చింది.
53. వేసవిలో నా ఆరోగ్యం క్షీణిస్తుంది.
54. దగ్గుతో కొంచెం అస్వస్థుడుగా ఉన్నాను.
55. అతని ఒక కన్ను కనుపించదు.
56. అతని కాలు ఒకటి కుంటిది.

- మెయిన్ పిల్లర్స్ ఆఫ్ హెల్త్).
- Reduce your weight.
(రెడ్యూస్ యువర్ వెయిట్).
- I have put on weight by one kilo.
(ఐ హావ్ పుట్ ఆన్ వెయిట్ బై వన్ కిలో).
- Obesity is the root of many diseases.
(ఒబెసిటీ ఈజ్ ద రూట్ ఆఫ్ మెనీ డిసీజెస్).
- She is getting fatter.
(షి ఈజ్ గెటింగ్ ఫాటర్).
- This medicine is panacea for many ailments.
(దిస్ మెడిసిన్ ఈజ్ పెనసీయా ఫర్ మెనీ ఎయిల్మెంట్స్).
- Cholera is raging in the town.
(కలోరా, ఈజ్ రేజింగ్ ఇన్ ద టౌన్).
- My stomach is upset.
(మై స్టమక్ ఈజ్ అప్సెట్).
- His digestion is good.
(హిజ్ డైజెషన్ ఈజ్ గుడ్).
- Take this capsule after the fever is down.
(టేక్ దిస్ కాప్సుల్ ఆఫ్టర్ ద ఫీవర్ ఈజ్ డౌన్).
- His constitution is frail.
(హిజ్ కాన్స్టిట్యూషన్ “ఈజ్ ఫైల్).
- I know body postures.
(ఐ నో బాడీ పాజ్చర్స్).
- An apple a day keeps the doctor away.
(యాన్ యాపిల్ ఎ డే కీప్స్ ద డాక్టర్ ఎవే).
- His typhoid has relapsed.
(హిజ్ టైఫాయిడ్ హాజే రిలాప్స్డ్).
- My health deteriorates in summer.
(మై హెల్త్ డిటీరియో రేట్స్ ఇన్ సమ్మర్).
- I was slightly indisposed with cough.
(ఐ వాజ్ ఇండిస్పోజ్ విత్ కాఫ్).
- He is blind of one eye.
(హి ఈజ్ బైండ్ ఆఫ్ వన్ ఐ).
- He is lame none leg.

57. నాకు జ్వరంగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తోంది. (హి ఈజ్ లేమ్ ఇన్ వన్ లెగ్).
I'm feeling feverish.
(ఐ యామ్ ఫీలింగ్ ఫీవరిష్).
58. ఇంకా రోగి ప్రమాదంలోంచి బయటపడలేదు. Still the patient is not out of danger.
(స్ట్రీల్, ద పేషెంట్ ఈజ్ నాట్ ఔటాఫ్ డేంజర్).
59. అతని ముక్కు వంబడి తెగ చిమేది కారుతుంది. His nose is running.
(హిజ్ నోస్ ఈజ్ రన్నింగ్).
60. ఆడుతున్నప్పుడు అతని మణికట్టు పక్కకుకారుతుంది . His Wrist was dislocated while playing.
(హిజ్ రిస్ట్ వాజ్ డిస్టా కేటెడ్ వైల్ ప్లేయింగ్).
61. అతని తొంటె ఎముక విరిగింది. His thigh bone has been fractured.
(హిజ్ థై బోన్ హిజ్ బీన్ ఫ్రాక్చర్డ్).
62. రోగానికి మందులివ్వడం కన్నా, రోగం రాకుండా చూసుకోవటం మంచిది. Prevention is better than cure.
(ప్రివెన్షన్ ఈజ్ బెటర్ దాన్ క్యూర్).
63. త్వరగా, ఎక్కువ దూరం నడవటం మంచి దేహ పరిశ్రమ, A long and brisk walk is a good exercise.
(ఎ లాంగ్ అండ్ బ్రిస్క్ వాక్ ఈజ్ ఎ గుడ్ ఎక్సర్సైజ్).
64. ఇటువంటి టోకరా వైద్యుడి చేతిలో ఎలా మోసపోయావు? How have you been taken by such a quack as this?
(హౌ హావ్ యు బీన్ టేకెన్ ఇన్ బై సచ్ ఎక్వాక్ యాజ్ దిస్?)
65. అతని తల తిరిగి నట్లనిపించింది. He felt giddy.
(హి ఫెల్స్ గిడ్డీ).
66. అతని రోగమేమిటో నిర్ణయించ లేకపోయారు. His disease could not be diagnosed.
(హిజ్ డిసీజ్ కుడ్ నాట్ బీ డయాగ్నోస్డ్).
67. విరేచనాల మందు తరచూ వేసుకోక. Don't take purgative every now and then.
(డోన్ట్ టేక్ పర్గెటివ్ ఎనీ నౌ అండ్ దెన్).
68. జ్వరానికి అతి సరైన చిట్కా It is the best remedy for fever.
(ఇటీజ్ ద బెస్ట్ రెమెడీ ఫర్ ఫీవర్).
69. అతనికి విపరీతమైన తల నొప్పి ఉంది. He has severe headache.
(హి హాజ్ ఎ సివియర్ హెడేక్).
70. అతిగా తినక Avoid over eating.
(ఎవాయిడ్ ఓవర్ ఈటింగ్).
71. మోతాదుకన్నా ఎక్కువ పనిచేస్తే నీ ఆరోగ్యం దెబ్బతింటుంది. Over work may tell upon your health.
(ఓవర్ వర్క్ మే టెల్ అపాన్ యువర్ హెల్త్).
72. నీ జబ్బేమిటి? What ails you?

73. అతను చావుతెచ్చే రోగంతో
తీసుకుంటున్నాడు.

(వాట్ ఏల్స్ యూ?)

He has been suffering from a fatal disease.

(హి హాజ్ బీన్ సఫరింగ్ ఫ్రం ఎ ఫాటల్ డిజీజ్).

74. ఉబ్బసము చెడ్డ రోగము.

Asthama is an evil disease.

- (ఆస్థమా ఈజ్ యాన్ ఈవిల్ డిసీజ్)

75. అతను క్షయవల్ల చనిపోయాడు.

He died of T.B.

(హి డైడ్ ఆఫ్ టి.బి.)

76. అతనికి కోరింతదగ్గు వచ్చింది.

He has caught diphtheria.

(హి హాస్ కాట్ (ఊపింగ్ కఫ్) డిఫ్థిరియా

77. స్పృటకం అంటురోగం.

Smallpox is a contagious disease.

(స్మాల్ పాక్స్ ఈజ్ ఎ కంటేజియస్ డిసీజ్)

78. ఆవిడ/ఆమె దీర్ఘకాలపు అజీర్ణ .

She has been a chronic patient of constipation.

(షి హాజ్ బీన్ ఎ క్రానిక్ పేషెంట్ ఆఫ్ కాన్స్టిపేషన్)

79. ప్రతి రెండు గంటలకు మందు తీసుకో,

Take the medicine every two hours.

(టేక్ ద మెడిసిన్ ఎ విరి టూ అవర్స్)

80. నేను నిజంగా అలసిపోయాను.

I'm really exhausted. I'm really exhausted.

(ఐ యామ్ రియల్లీ ఎగ్జాస్టెడ్).

81. నా భార్య ఆరోగ్యం గురించి కనుక్కోవటానికి
ఆవిడ వచ్చింది.

She came to enquire after my wife's health.

(షి కేమ్ టు ఇంక్వైర్ ఆఫ్టర్ మై వైఫ్స్ హెల్త్)

82. అందాన్ని నిర్వచించలేము.

Beauty cannot be defined.

(బ్యూటీ కెనాట్ బీ డిఫైన్డ్)

83. సుఖమనేది అందపు లక్షణాల్లో ఒకటి.

Pleasure is an obvious quality of beauty.

(ప్లజర్ ఈజ్ యాన్ ఆబ్వియస్ క్వాలిటీ ఆఫ్ బ్యూటీ)

84. కళ అనేది అందాన్ని పూజించటమే!

Art is the worship of beauty.

(ఆర్ట్ ఈజ్ ద వర్షిప్ ఆఫ్ బ్యూటీ)

85. అందము ఏమి చేస్తుందో అదే అందము.

Handsome is he who handsome does.

(హాండ్సమ్ ఈజ్ హీ హూ హాండ్సమ్ డజ్)

86. అందము ఆనందానికి ఒక మూలము.

Beauty is a source of joy.

(బ్యూటీ ఈజ్ ఎ సోర్స్ ఆఫ్ జాయ్)

87. అర్హతలతో పాటు సౌందర్యము పెరుగుతుంది.

Beauty increases with merits.

(బ్యూటీ ఇంక్రీజెస్ విత్ మెరిట్స్)

88. కళ్ళకు అందానికెంతో సన్నిహితం ఉంది.

Eyes are intimately connected with

89. బంగారానికన్నా అందాన్ని దొంగిలించేవాళ్ళు ఎక్కువ మంది.
beauty.
(ఐజ్ ఆర్ ఇంటిమేట్టి కనెక్లెడ్ విత్ బ్యూటీ)
Beauty has more thieves than gold.
(బ్యూటీ హాజ్ మోర్ తీఫ్స్ దాన్)
90. అందము అందరిచేతా చూడబడటానికి ప్రయత్నిస్తుంది.
Beauty aims at exhibition.
(బ్యూటీ ఎయిమ్స్ ఎట్ ఎక్సిబిషన్)
91. ఏ మంచి లక్షణము లేనిదే అందము.
Beauty is a curse without merits.
(బ్యూటీ ఈజ్ ఎకర్స్ వితాట్ మెరిట్స్)
92. అందమనేది తనకి తానే ఉత్తమమైన సిఫార్సు,
Beauty is its own recommendation.
(బ్యూటీ ఈజ్ ఇట్స్ ఓన్ రికమెండేషన్)
93. అందము అందాన్ని ఆకర్షిస్తుంది.
Beauty attracts beauty.
(బ్యూటీ ఎట్రాక్స్ బ్యూటీ)
94. అందము ఆరోగ్యంలో ఉంది.
Beauty is in health.
(బ్యూటీ ఈజ్ ఇన్ హెల్త్)

Greeting and Gratitude (గ్రీటింగ్ అండ్ గ్రతితుడే)

పలకరించడాలు, కృతజ్ఞతలు.

1. క్రొత్త సంవత్సరానికి సుభాకాంక్షలు.
All good wishes for a happy new year.
(ఆల్ గుడ్ విషెస్ ఫర్ ఎ హాపీ న్యూ ఇయర్)
2. నూతన సంవత్సర సుభాకాంక్షలు.
New year greetings.
(న్యూ ఇయర్ గ్రీటింగ్స్)
3. నువ్వు ఇంకా పెద్ద స్థాయికి వెళావని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.
May you flourish.
(మే యూ ఫ్లరీష్)
4. భగవంతుడు నీకు భర్తను, డబ్బుప్రసాదించి నిన్ను సుఖంగా గోల్డ్ ఉంచాలని ఆశిస్తున్నాను.
May God make you happy with man and money.
(మే గాడ్ మేక్ యు హాపీ విత్ మాన్ అండ్ మనీ)
5. మీకు దీపావళి శుభాకాంక్షలు.
Happy Diwali to you.
(హాపీ దీపావళి టు యూ)
6. ఈ ఆనందపు సందర్భంగా మీ అందరికీ స్వాగతం.
You all are welcome on this happy occasion.
(యు ఆల్ ఆల్ వెల్కం ఆన్ దిస్ హాపీ అకేషన్)
7. నా ఈడ్ శుభాకాంక్షలను స్వీకరించండి.
Accept my Id greetings.
(ఎక్సెప్ట్ మై ఇడ్ గ్రేటింగ్స్)
8. దేవుడు నాకు విముక్తి ఇచ్చాడు.
God emancipated me.
(గాడ్ ఇమానిసి పేటెడ్ మీ)
9. ఆవిడ శీలాన్ని దేవుడు కాపాడాడు.
God saved that lady's modesty.

10. మీరు దయతో పంపిన ఆహ్వానానికి ఎన్నో కృతజ్ఞతలు.

(గాడ్ సీప్ట్ హార్ మాడెస్ట్రి)
Many thanks for your kind invitation.

11. శుభాకాంక్షలతో,

(మెనీ థాంక్స్ ఫర్ యువర్ కైండ్ ఇన్విటేషన్)

12. నా స్నేహితుల తరపున నిన్ను అభినందిస్తున్నాను.

With best wishes.
(విత్ బెస్ట్ విషెస్).

13. మూ ఇంటికి రండి.

I congratulate you on behalf of my friends.
(ఐ కంగ్రాచ్యులేట్ యు ఆన్ బిహాఫ్ ఆఫ్ మై ఫ్రెండ్స్)

14. లోపలికి వచ్చి నాకు దగ్గరగా ఉన్నకుర్చీలో కూర్చోండి.

Please come to my house.
(ప్లీజ్ కంటు మై హౌస్)
Come and be seated on the chair near me.
(కం అండ్ బీ సీటెడ్ ఆన్ ద చైర్ నియర్ మీ)

15. మీరు చేస్తున్న ఉద్యోగమేమిటో నేను తెలుసుకోవచ్చునా?

May I know your designation?
(మే ఐనో యువర్ డెజిగ్నేషన్?)

16. అధ్యక్షుని కుర్చీలో కూర్చోండి.

Please take the chair of the president

17. రమణగారి అధ్యక్షతన ఆ సమావేశం

. (ప్లీజ్ టేక్ ద చైర్ ఆఫ్ ద గ్రెపెసిడెంట్)
The meeting was held under Mr. Raman's chairmanship.
(ద మీటింగ్ వాజ్ హెల్డ్ అండర్ మిస్టర్ రమణాస్ చైర్మన్షిప్)

18. మీకు నేను ఋణపడి ఉన్నానన ఒప్పుకుంటున్నాను.

I acknowledge your obligation.
(ఐ ఎక్నాలెడ్జ్ యువర్ ఆబ్లిగేషన్)

19. ఈ సహాయం చేసినందుకు మీకు నేను కృతజ్ఞుడను.

"I'm grateful to you for this kindness.
(ఐ యామ్ గ్రేట్ ఫుల్ టు యూవర్ దిస్ కైండ్నెస్).

20. మీకు నేను ఎప్పుడూ ఋణపడి ఉంటాను

I shall always be under your obligation.

21. అతని పట్టిన రోజు సందర్భంగా వేమందరం అతనికి సన్మానముచేద్దామనుకుంటున్నాము.

(షాల్ టే ఆల్వేస్ బీ అండర్ యువర్ ఆబ్లిగేషన్).
We all went to felicitate him on his birthday.
(ఉయ్ ఆల్ వెంట్ టు ఫెలిసిటేట్ హిమ్ ఆన్ వజ్ హిజ్ బర్త్ డే).

22. మీకు ప్రమోషను వచ్చిన సందర్భంగా శుభాకాంక్షలు.
 23. ముస్లింలు మసీదులలో ప్రార్థనలు చేస్తారు.
24. నా శుభాకాంక్షలు అతనికి తెల్పండి.
 25. దేవుడు పాదాలకు లక్షలాది నమస్కారంలు .
26. నీ పుట్టిన రోజు సందర్భంగా శుభాకాంక్షలు .
 27. ఇటువంటి పుట్టిన రోజులను ఎన్నోమీరు జరుపుకోవాలని ఆకాంక్షిస్తూ,
 28. కొత్త సంవత్సరంలో అంతా మీకు ఆనందంగా ఉండాలని ఆశిస్తూ,
 29. అభినందన టెలిగ్రాం నాకు అందినది.
30. మీ పుట్టిన రోజు సందర్భంగా నా అభినందనలు స్వీకరించండి.
 31. సరే. నేను మీకేమీ చెయ్యగలను?
 32. మీ పరిచయం అవటం నా అదృష్టం.
 33. అంత చక్కటి బహుమతి ఇచ్చినందుకు
 34. అతని విన్నపము విన్న తర్వాత, ఆ అధికారి కొంత దిగి వచ్చాడు.
- Felicitations on your promotion.
 (ఫెలిసిటేషన్స్ ఆన్ యువర్ ప్రామోషన్)
 Muslims offer prayers in the mosque.
 (ముస్లింస్ ఆఫర్ (పీయర్ ఇన్ ద మాస్క్))
 Give him my good wishes.
 (గివ్ హిమ్ మై గుడ్ విషెస్).
 Lakhs of salutations at the feet of God.
 (లాక్స్ ఆఫ్ శాలుటేషన్స్ ఎట్ ద ఫీట్ ఆఫ్ గాడ్)
 Hearty congratulations on your birthday.
 (హార్టీ కంగ్రాచ్యులేషన్స్ ఆన్ యువర్ బర్త్ డే)
 Many happy returns of the day.
 (మెనీ హాపీ రిటర్న్స్ ఆఫ్ ద డే)
 A very happy new year to you.
 (ఎ హాపీ న్యూ ఇయర్ టు యూ).
 I recieved a congratulatory telegram.
 (ఐ రిసీవ్డ్ ఎ కంగ్రాచ్యులేటరీ టెలిగ్రాం)
 Accept my hearty congratulations on your birthday.
 (యాక్సెప్ట్ మై హార్టీ కంగ్రాచ్యులేషన్స్ ఆన్ యువర్ బర్త్ డే)
 Well, what can I do for you?
 (వెల్, వాట్ కెన్ ఐ డు ఫర్ యూ?)
 It is my privilege to have your acquaintance.
 (ఇటిజ్ మై ప్రీవిలెజ్ టు హావ్ యువర్ ఎక్వైస్టెన్స్)
 Thanks for such a nice present.
 థ్యాంక్స్ (థ్యాంక్స్ ఫర్ సచ్ ఎ నైస్ గ్రెపెజెంట్)
 On hearing his request, the officer became a little humble.
 (ఆన్ హియరింగ్ హిజ్ రిక్వెస్ట్ ద ఆఫీసర్ బికిమ్ ఎ లిటిల్ హంబుల్)

35. మర్యాద వల్ల పోయేది ఏమీలేదు. Courtesy costs nothing.
(కర్టెసీ కాస్ట్స్ నాథింగ్).
36. అతని మర్యాద ప్రవర్తన నన్ను చేసినది. His courteous behaviour
impressed me.
(హీజ్ కర్టెయిన్ బిహేవియర్ ఇంప్రెస్డ్ మీ)
37. నా కష్టంలో మీ సహాయాన్ని కోరుతున్నాను. I entreat you for help in
difficulty.
(SO ఎస్ట్రీట్ యు ఫర్ హెల్ప్ ఇన్ డిఫికల్టీ)
38. తన ప్రతిపాదనను విమల వినమతతో . Bindu put her proposal humbly.
(విమల పుట్ హర్ ప్రపాజల్ హంబ్లీ)
39. కవిగారి డెబ్బైయవ జన్మదినాన్ని జరుపుతున్నారు . The poet's 70th birth
anniversary was celebrated.
(ద పోయెట్స్ సెవెన్టీయత్ బర్త్ ఎనివర్సరీ వాజ్ సెలెబ్రేటెడ్).
40. దేవుడు ఇది కాని ఎవకుండా ఉండగాన Godforbidit.
(గాడ్ ఫర్బిడ్ ఇట్).
41. విజ్ఞానవేత్తలకు మనమంతా ఋణపడి ఉన్నాము. We all are indebted to scientists:
(ఉయ్ ఆల్ ఆర్ ఇన్ డెబ్టెడ్ టు సైంటిస్ట్)
42. భగవంతుడి దయవల్ల అతను సరైన టైముకు వచ్చాడు. Thank god, he came in time.
(థ్యాంక్స్ గాడ్, హి కేమ్ ఇన్ టైమ్)
43. బ్రేక్ఫాస్టు సిద్ధంగా ఉంది, రండి. Breakfast is ready, please come.
(బ్రేక్ఫాస్ట్ ఈజ్ రెడీ, ప్లీజ్ కమ్)
44. అయ్యా, మీ భోజనాన్ని వడ్డించారు. Sir, your dinner/lunch has been
laid.
(సర్, యువర్ డిన్నర్/లంచ్ హాజ్ బీన్ లెయిడ్).
45. అరేయ్ ! నా సలహా ఎందుకు పాటించావు? Hey brother! why don't you
heed my advice?
(హేయ్ బ్రదర్! వై డోస్ట్ యూ హిడ్ మై ఎడ్వైజ్?)
46. మిమ్మల్ని చూడటం ఆనందంగా ఉంది . I'm glad to see you.
(ఐయామ్ గ్లాడ్ టు సీ యూ)
47. ఓకే. మళ్ళీ ఇంకొకసారి కలుద్దాం. O.K., see you.
(ఓ.కే. సీ యూ).
48. (***) May God bless you. O.K.
Goodbye.
(మే గాడ్ బ్లెస్ యు, ఒకే గుడ్ బై).

Home and Family (హోమ్ అండ్ ఫ్యామిలీ) ఇల్లు, కుటుంబము.

1. స్వగృహము అనేది ఒక మనో సంకల్పం. Home is a feeling.
(హోమ్ ఈజ్ ఏ ఫీలింగ్)
2. రాళ్ళతోనూ ఇటుకలతోనూ కట్టబడిన ప్రతి భవనం స్వగృహం కాదు. The building made of bricks and stones is not a home.
(ద బిల్డింగ్ మేడ్ ఆఫ్ బ్రిక్స్ అండ్ స్టోన్స్ ఈజ్ నాట్ ఏ హోమ్)
3. స్వగృహానికి అద్దె ఇంటికి ఎంతో తేద ఉంది . There is a difference of day and night between a house and a home.
(దేర్ ఈజ్ ఏ డిఫరెన్స్ ఆఫ్ డే అండ్ నైట్ బిట్వీన్ ఏ హౌస్ అండ్ హోమ్)
4. ఎంతో మంది ఇళ్ళలో దింబిచి"రా, స్వగృహాలలో Sc. Many people live in houses, not in homes.
(మెనీ పీపుల్ లివ్ ఇన్ హౌసెస్, నాట్ ఇన్ హోమ్స్)
5. స్వగృహమైనదే శాంతి, సుఖాలకు బాట. Home is a means of peace and happiness.
6. ఎక్కడకు వెళ్లినా స్వగృహము సర్వోత్తమము. East or west home is the best.
(ఈస్ట్ ఆర్ వెస్ట్, హోమ్ ఈజ్ ద బెస్ట్)
7. జీవితం పోరాటమయం. Life is full of struggle.
(లైఫ్ ఈజ్ ఫుల్ ఆఫ్ స్ట్రగిల్).
8. ప్రతి ఒక్కరూ సుఖంగా ఉండాలని అనుకుంటారు. Everybody wants to be happy.
(ఎవేరిబడీ వాన్స్ టు బీ హేపీ)
9. ఆనందానికి ఏదో కనికట్టు పద్ధతి లేదు. There is no magic formula for happiness.
(దేర్ ఈజ్ నో మ్యాజిక్ ఫార్ములా ఫర్ సకైస్).
10. ఇల్లు పుణ్యమా అంటూ ఒకరి నొకరిని కలుపుతుంది. Home connects all with one another.
(హోమ్ కనెక్స్ ఆల్ విత్ వన్ అనదర్).
11. మనమందరం ఒకటనే ఈ భావన కుటుంబానికి ఉంతుంది his sense of oneness is the basis of family.
(దిస్ సెన్స్ ఆఫ్ వన్నెస్ ఈజ్ ద బేసిస్ ఆఫ్ ఫ్యామిలీ)
12. పిల్లలకు మొదటి పాఠశాల ఇల్లే, Home is the first school for children.
(హోమ్ ఈజ్ ద ఫస్ట్ స్కూల్ ఫర్ చిల్డ్రన్)
13. కుటుంబమనేది ప్రేమ ఆప్యాయతలు డాలుతో తయారు చేయబడినది. Family is a shield made of love and affection.
(హోమ్ ఈజ్ ఏ షీల్డ్ మేడ్ ఆఫ్ లవ్ అండ్ అఫెక్షన్)
14. ఈ రోజుల్లో కుటుంబాలు చిన్నచిన్నవి Now, the families are becoming

- అయిపోతున్నాయి.
15. సమిష్టి కుటుంబమునే వ్యవస్థ
చిన్నాభిన్నమైపోతోంది
16. ఈ రోజులలో, కుటుంబము అంటే నేను, నా
భార్య.
17. దీనికి ముఖ్య కారణాలు పారిశ్రామికత,
జనాలు పట్టణాలకు వలస పోవడం
18. అతను అద్దె ఇంట్లో ఉంటాడు
19. ఆ ఇల్లు అద్దెకు ఇవ్వబడుతుంది
20. నేను ఒక చిన్న ఇళ్ళను అద్దెకు తిసుకోనన్న
ఉయ్ హావ్ రెంటెడ్ ఎ స్మాల్ హౌస్
21. ఆ అద్దెకు ఉంటున్న అతని దగ్గరనుంచి అద్దె
వసూలు చేయటం కష్టము .
22. వాళ్ళు గవర్నమెంట్ వాళ్ళు ఇంట్లో
ఉంటున్నారు..
23. రామానగరం దగ్గరలో ఉంటారా? .
24. మీ కుటుంబ *** ఎంతమంది ?
25. మీరు ఎంతమంది ? అక్కలూ, చెల్లెళ్ళూ?
మీరు ఎంతమంది అన్నలూ, తమ్ముళ్ళూ,
26. మీ నాన్నగారు ఏంచేసా ఉంటారు?
27. మీ అన్నగారు నాకు బాగా తెలుసు.
28. మీ అమ్మగారి ఆరోగ్యం సరిగ్గా లేదా?
- smaller.
(నౌ, ద ఫామిలీస్ ఆర్ బికమింగ్ స్మాలర్)
The joint family system is being
disintegrated.
(ద జాయింట్ ఫ్యామిలీ సిస్టమ్ ఈజ్
బీయింగ్ డిజిటింగ్ గ్రేఅతేడ్)
- Now, the family means I and my
wife.
(నౌ, ద ఫామిలీ మీన్స్ ఐ అండ్ మై వైఫ్).
Industrialization and urbanization
are its main causes.
(ఇండస్ట్రియలైజేషన్ అండ్ అర్బనైజేషన్ ఆర్
ఇట్స్ మేయిన్ కాజెస్).
- He lives in a rented house.
(హి లిమ్స్ ఇన్ ఎ రెంటెడ్ హౌస్).
- That house is tolet.
(దట్ హౌస్ ఈజ్ టు లెట్)
- We have rented a small house.
ఉయ్ హావ్ రెంటెడ్ ఎ స్మాల్ హౌస్
- It is difficult to realize rent from that
tenant.
(ఇటీజ్ డిఫికల్ట్ టు రియలైజ్ రెంట్ ఫ్రం దట్
టెనంట్)
- They live in a government quarter.
(దె లివ్ ఇన్ ఎ గవర్నమెంట్ క్వార్టర్)
- Do you live somewhere near
Lalbagh?
(డు యు లివ్ నియర్ రామానగరం ?)
- How many members are there in
your family?
(ఛౌమని మెంబర్స్ ఆర్ దేర్ ఇన్ యువర్
ఫ్యామిలీ?)
- How many brothers and sisters are
you?
(హౌ మెనీ బ్రదర్స్ అండ్ సిస్టర్స్ ఆర్ యూ?)
- What's your father?
(వాట్ ఈజ్ యువర్ ఫాదర్?)
- I know your elder brother very well.
(ఐనో యువర్ ఎల్డర్ బ్రదర్ వెరీ వెల్)
- Has your mother been not keeping

29. అతనికి ఎంత మంది పిల్లలు?
30. ఆవిడ బాల వితంతువు.
31. అతను ఎప్పటినుంచి భార్యాహీనుడు/విధవ అయ్యాడు?
32. గృహాలంకరణ కూడా ఒక కళే.
33. గృహశాస్త్రం అమ్మాయిలకు స్కూళ్ళలో నేర్పుతున్నారు.
34. అతను కుటుంబ సభ్యులను తేవడానికి కర్నూలు వెళ్ళాడు.
35. బాధ్యత ఏమిటో
36. రేఖ అన్నీ తెలిసిన గృహిణి..
37. గృహిణి పాత్రలో సీత లొక్యరాలు.
38. ఇవ్వాల మీ ఇంట్లో వివి పండుతున్నారు
39. పాలు పొంగినట్లు అనిపిస్తోంది.
40. పాలు మరిగిపోయే స్థితికి వచ్చాయి?
41. పాలు విరిగినయ్యా?
42. గది దుమ్ము దులిపారా ?

well?

(హాజ్ యువర్ మదర్ బీన్ నాట్ కీపింగ్ వెల్?)

How many children has he?

(హౌ మెనీ చిల్డ్రన్ హాజ్ హీ?).

She is a widow from childhood.

(షి ఈజ్ ఎ విడో ఫ్రమ్ చైల్డ్ హుడ్)

Since when has he been widower?

(సిన్స్ వెన్ హాజ్ హి బీన్ ఎ విడోయర్?)

Home decoration is also an art.

(హోమ్ డెకరేషన్ ఈజ్ ఆల్సోయాన్ ఆర్ట్స్)

Home science is taught to girls in schools.

(హోమ్ సైన్స్ ఈజ్ టాట్ టు గర్ల్స్ ఇన్ స్కూల్స్).

He has gone to Jaunpur to bring his family.

(హి వెన్ గాన్ టు కర్నూల్ టు బ్రింగ్ హిజ్ ఫ్యామిలీ)

He understands well the duty of householder.

(హి అండర్ స్టాండ్స్ వెల్ ది డ్యూటీఆఫ్ హౌస్ హోల్డర్)

Rekha is an expert house-wife.

(రేఖా ఈజ్ యాన్ ఎక్స్పర్ట్ హౌస్ వైఫ్)

Sarita is tactful in house-wifery.

(సరితా ఈస్ టాక్టఫుల్ ఇన్ హౌస్ వైఫ్)

What is being cooked in your house today?

(వాట్ ఈజ్ బీయింగ్ కుక్ట్ ఇన్ యువర్ హౌజ్ టుడే?)

It seems that the milk is boiled over.

(ఇట్ సీమ్స్ దట్ ద మిల్క్ ఈజ్ బాయిల్డ్ ఓవర్).

The milk has come to boiling point.

(ద మిల్క్ హాజ్ కమ్ టు బాయిలింగ్ పాయింట్)

Has the milk turned sour?

(హాజ్ ద మిల్క్ టర్న్డ్ సోర్?)

Has the room been dusted?

(హాజ్ ద రూమ్ బీన్ డస్టెడ్?)

43. బల్లకూ కుర్చీకీ ఉన్న దుమ్మును డస్టర్తో దులుపు. Dust the table-chair with duster.
(డస్ట్ ద టేబుల్-చైర్ విత్ డస్టర్)
44. గదిలో ఊడ్చిన దుమ్ము ధూళిని బయట 30g. Throw the sweepings of the room out.
(తో ద స్వీపింగ్స్ ఆఫ్ ద రూమ్ టేబ్)
45. చీపురుతో ఇంటి ముందు భాగమును e; c328 Sweep the courtyard with the broom.
(స్వీప్ ద కోర్టు యార్డ్ విత్ ద బ్రూమ్)
46. నేను చేసినదంతా ఆడ/ఆమె తల్లక్రిందులు చేసింది . She has undone all that I had done.
(షి హాజ్ అన్ డన్ ఆల్ దట్ ఐ హాడ్ డన్)
47. బట్టలను ఎండలో ఆరవెయ్యి. Dry the clothes in the sun.
(డ్రై ది క్లాత్ ఇన్ ది సన్)
48. పిల్లలు ఎండలో కూర్చోని . The children were basking in the sun.
(ది చిల్డ్రన్ వేర్ బాస్కింగ్ ఇన్ ది సన్)
49. చూడండి, పెద్దాయనకు పక్క ఎకడ వేయి - Look, make a bed over here for sir.
(మేక్ ఎ బెడ్ ఓవర్ హియర్ ఫర్ సర్)
50. ఒక్క నిమిషములో నేను తయారు అవుతాను I shall get ready just now in a minute.
(ఐ షల్ గెట్ రెడీ జస్ట్ నౌ ఇన్ ఎ మినిట్).
51. రామయ్య గ్రామం నుంచి ఇంకా తిరిగి రాలేదు . Surendra has not returned from village yet.
(రామయ్య హాజ్ నాట్ రిటర్న్డ్ ఫ్రమ్ ది వొల్జిజ్ ఎట్).
52. ఒంటరి జీవితంతో నాకు విసుగెత్తింది. I am fed up with lonely life.
(ఐ యామ్ ఫెడ్ అప్ విత్ లోన్లీ లైఫ్)
53. ఒంటరిగా ఉండాలంటే మా అమ్మ ఆందోళన చెందుతుంది. My mother feels perturbed in loneliness.
(మై మదర్ ఫీల్స్ పెర్టర్బ్డ్ ఇన్ లోన్లీనెస్).
54. మీ బాబాయిగారింట్లో ఉన్నారా? Is your uncle in?
(ఈజ్ యువర్ అంకుల్ ఇన్?)
55. ఆవిడ ఆమె ముసలావిడలాగా కనిపిస్తోంది. Her mother looked like an old woman.
(హర్ మదర్ లుక్ట్ లైక్ యాన్ ఓల్డ్ ఉమన్).
56. ఆవిడ నీకేమౌతుంది? What's she to you?
(వాట్ ఈజ్ షి టు యూ?)
57. నన్ను చూడటానికి ఎవరైనా వచ్చారా? Did anyone come to see me?
(డిడ్ ఎనీవన్ కమ్ టు సీమీ?)
58. ఎవరు తలుపు కొడుతున్నారో తెలుసుకో, See, who is knocking at the door?
(సీ, హూ ఈజ్ నాకింగ్ ఎట్ ద డోర్)
59. దయచేసి కుర్చీలో కూర్చోండి. Please have a seat.

60. అమ్మా, ఇంకా నువ్వు మేలుకునే ఉన్నావు. (ప్లేజ్, హావ్ ఎ సీట్)
Mother, you are still awake.
(మదర్, యు ఆర్ స్టిల్ ఎవేక్).
61. నిన్ననే ఇంటి పాత్రలకు కళాయి వేయించాను. I got the utensils tinplated yesterday only.
(ఐ గాట్ ద యుటెన్సిల్స్ టిన్ప్లేటెడ్ ఎస్పర్డే)
62. అక్కా చెల్లెళ్ళిద్దరూ ఊసుబోసు కబుర్లు చెప్పతునే ఉన్నారు. Those two sisters were busy gossiping.
(థోజ్ టు సిస్టర్స్ వర్ బిజీ గాసిప్పింగ్)
63. రాత్రి ఆలస్యంగా నిద్రపోయా, I fell asleep late at night.
(ఐ ఫెల్ ఎస్టీప్ లేట్ అట్ నైట్)
64. కొంతసేపు మీరు విశ్రాంతి తీసుకోండి. You take rest for a while.
(యూ టేక్ రెస్ట్ ఫర్ ఎ వైల్)
65. బాస్కి ఫోన్ చెయ్యండి. Please ring up the boss.
(ప్లేజ్, రింగ్ అప్ ద బాస్)
66. ప్రాద్దెక్కిన తర్వాత నన్ను లేపండి. Wake me up when the day is advanced.
(వేక్ మీ అప్ వెన్ ద డే ఈజ్ అడ్వాన్స్డ్)
67. పని అమ్మాయి సెలవులో ఉంది. The maid-servant is on leave.
(ద మెయిడ్ సర్వెంట్ ఈజ్ ఆన్ లిఫ్).
68. వంట పాత్రలను ఎవరు తోముతారు? Who will cleanse the utensils?
(హూవిల్ క్లీన్ ద యుటెన్సిల్స్?)
69. తాతయ్య ప్రాద్దున్నే లేస్తాడు. The grand-father gets up early in the morning.
(ద గ్రాండే ఫాదర్ గెట్స్ అప్ అర్లీ ఇన్ ద మార్నింగ్)
70. తన భర్త దగ్గర నుంచి ఆవిడ కొంచెం దూరంగా సుంచున్నది. She was standing a little apart from her husband.
(షి వాజ్ స్టాండింగ్ ఎ లిటిల్ ఎపార్ట్ ఫ్రం హర్ హస్బండ్)
71. తన తండ్రి దగ్గర నుండి విడిపడటానికి అతను ఇష్టపడలేదు. He did not want to be separated from his father.
(హి డిడ్ నాట్ వాంట్ టు బీ సెపరేటెడ్ ఫ్రం హిజ్ ఫాదర్)
72. మత్తుపదార్థాలకు దూరంగా ఉండు. Abstain from narcotics.
(అబ్స్టైన్ ఫ్రమ్ నార్కోటిక్స్)
73. అవివేకం వల్ల అతను తన తండ్రితో తగవు పెట్టుకున్నాడు. He quarrelled with his father due to lack of intelligence.
(హి క్వారల్స్ విత్ హిజ్ ఫాదర్ డ్యూటు లాక్ ఆఫ్ ఇంటెలిజెన్స్)

74. నీ ఆలోచనారీతి నాస్తికుల లాంటిది.

Your thinking is like that of atheists.
(యువర్ థింకింగ్ ఈజ్ లైక్ దట్ ఆఫ్ అథీయిస్ట్స్)

75. ఈయనకు నాతో ఏమి పని?

What work has this gentleman with me?

76. అతను ఆకలితో చచ్చిపోయాడు.

(వాట్ వర్క్ హాజ్ దిస్ జెంటిల్మన్ విత్ మీ?
He died of starvation.

77. అక్కడ ఎవరో చూడండి.

(హి డైడ్ ఆఫ్ స్టార్వేషన్)
Look, who is there?
(లుక్, హూ ఈజ్ దేర్?)

78. నేను చెప్పటానికి ఏమీలేదు.

I have nothing to say.
(ఐ హావ్ నథింగ్ టు సే)

79. మీ తల్లితండ్రులకు నా నమస్కారాలు

Convey my salutation to your parents.

80. మేనమామగారు మొన్న వచ్చారు.

(కన్వే మై శాల్యూటేషన్స్ టు యువర్ పేరెంట్స్)
your Maternal uncle came day before yesterday.

81. ఆవిడ తన అమ్మగారింటికి వెళ్ళింది.

(యువర్ మేటెర్నల్ అంకుల్ కేమ్ ద డే బిఫోర్ ఎస్టెర్)

82. ఇవాళ అతను బాగా దెబ్బలు తిన్నాడు.

She has gone to her mother's home
(షి హీజ్ గాన్ టు హర్ మదర్స్ హోమ్)
He received severe beating today.
(హి రిసీప్ట్ సివియర్ బీటింగ్ టుడే)

83. అసలు సంగతేమిటి?

What's the matter after all?
వాట్ ఈజ్ ద మాటర్, ఆఫ్టర్ ఆల్)

84. చిన్న విషయం గురించి అతనికి కోపం వచ్చింది.

He became displeased on a trifle.
హి బికేమ్ డిస్ప్లీజ్ ఓవర్ ఎ ట్రిఫిల్

Books and Reading (బుక్స్ అండ్ రీడింగ్) పుస్తకాలు, చదవడం,

1. పుస్తకాలు మన ఉత్తమ స్నేహితులు.

Books are our best friends.
- (బుక్స్ ఆర్ అవర్ బెస్ట్ ఫ్రెండ్స్)

2. అవసరానికి ఆదుకునేవాడే అసలైన స్నేహితుడు.

A friend in need is a friend indeed.
(ఎ డ్రెఫెండ్ ఇన్ నీడ్ ఈజ్ ఎ డ్రెఫెండ్ ఇండీడ్)

3. పుస్తకాలు, వాటిలోని జ్ఞానము మనతో ఎప్పుడు ఉంటాయి).

Books and their knowledge is always with us.
(బుక్స్ అండ్ దైర్ నాలెడ్జ్ ఆర్ ఆల్వేస్ విత్ అస్)

4. చిన్నతనంలోనే పుస్తకాలను చదవటం మనం అలవాటు చేసుకోవాలి.

We should acquire the habit of reading books, when we are young.

5. పుస్తక ప్రియుడు ఎప్పుడూ ఏకాంతంగా ఉండదు).

(ఉయ్ షుడ్ అక్వైర్ ద హాబిట్ ఆఫ్ రీడింగ్ బుక్స్ వెన్ ఉయ్ ఆరవే యంగ్)

A book lover is never alone.

(ఎ బుక్ లవర్ ఈజ్ నెవర్ ఎలోన్)

6. అయితే విషయం.

It is another thing to be a book-worm.

ఇటీజ్ అనదర్థింగ్ టుబీఎబుక్వార్మ్

7. చదవ వలసిన పుస్తకాలను ఎంపిక చెయ్యటం అనేది చాలా ముఖ్యమైనది.

The selection of books for reading is very important.

(ద సెలక్షన్ ఆఫ్ బుక్స్ ఫర్ రీడింగ్ ఈజ్ వెరీ ఇంపార్టంట్)

8. మనకు కావలసిన పుస్తకాలనే ఎంపిక చేసుకోవాలి.

Only the right kind of books should be selected.

ద రైట్ కైండ్ ఆఫ్ బుక్స్ షుడ్ 3) సెలెక్షెడ్

9. పుస్తకాల ఎంపికలో మనం అనుభవజ్ఞుని సహాయం తీసుకోవచ్చు)

We can seek the help of some experienced man in the selection of books.

(ఉయ్ కెన్ సీక్ ద హెల్ప్ ఆఫ్ సమ్ యన్స్పీషియల్ మాన్ ఇన్ ద సెలక్షన్ ఆఫ్ కుక్స్)

10. జ్ఞానంతో పాటు ఆనందాన్ని మనకు పుస్తకాలిస్తాయి.

Books provide us with knowledge along with pleasure.

(బుక్స్ ప్రొవైడ్ అజ్ విత్ నాలెడ్జ్ ఎలాంగ్ విత్ ప్లజర్)

11. తన అభిరుచిని బట్టి వ్యక్తి పుస్తకాలను ఎంపికయవచ్చును.

One can select books according to one's taste.

(వన్ కెన్ సెలెక్ట్ బుక్స్ ఎకార్డింగ్ టు వన్స్ టేస్ట్)

12. నవల గాని కథగాని మన ఆనందానికి చదవచ్చు.

You can read a novel or a story for entertainment.

(యుకెన్ రీడ్ ఎ నావల్ ఆర్ ఎ స్టోరీ ఫర్ ఎంటర్టైన్మెంట్)

13. జ్ఞానాన్ని సంపాదించడానికి స్వీయచరిత్రలు, సంబంధించిన పుస్తకాలు ఎంపిక చేసుకోవచ్చును.

You can select books on autobiography, history, philosophy, religion and travel for serious reading.

(యుకెన్ రీడ్ ఎ నావల్ ఆర్ ఎ స్టోరీ ఫర్ ఎంటర్టైన్మెంట్)

14. పద్య రచనలు ఒక ప్రత్యేక ఆనందాన్నిస్తాయి.

Poetry has its own pleasures.

(పోయిట్రీ హాజ్ ఇట్స్ ఓన్ ప్లజర్స్)

15. కావ్యాలలో ఊహలకు రెక్కలు వస్తాయి,

In poetry, there are flight of

- అందమైన పదాలు ప్రయోగింపబడతాయి, మహోన్నతమైన ఆలోచనలు చెప్పబడతాయి.
16. నాటకాలంటే అందరికీ ఇష్టమే.
17. తులసీదాసు వ్రాసిన రామాయణ గాథ అందరికీ నచ్చిన పుస్తకము.
18. పుస్తకాలే కాకుండా రకరకాల పత్రికలు చదువుతాను.
19. మిగతావాటి కంటే, సాహిత్య పరమైన పత్రికలంటే నాకు ఎక్కువ ఇష్టం
20. నా చెల్లెలు సైన్స్ వార పత్రికలను వరుస తప్పకుండా చదువుతుంది.
21. ఆవిడ సైన్స్ విద్యార్థిని . అందుకని ఆవిడకు సైన్స్ ప్రత్యేక శ్రద్ధ .
22. రోజూ వార్తకూ, లోగ్ర జ్ఞానానికి వార్తా పత్రికలను చదవాలి. వన్స్ ప్లజర్స్ అ విద్యార్థిని సైన్స్ నాలెడ్జ్
23. ఆదివారపు వారా పత్రికలతో పాటు ప్రత్యేకంగా చదవవలసిన విషయాలెన్నో
24. వార్తా పత్రికలలో ఎన్నో ప్రకటనలు వెలువడతాయి. వాటిల్లో ఉద్యోగాల
- imagination, selection of beautiful words and beauty of thoughts.
(ఇన్ ఫాయిటీ, దేర్ ఆర్ ఫైట్ ఆఫ్ ఇమాజినేషన్, సెలెక్షన్ ఆఫ్ బ్యూటిఫుల్ వాడ్స్ అండ్ బ్యూటీ ఆఫ్ థాడ్స్)
- Plays are generally liked by all and sundry.
(ప్లేస్ ఆర్ జనరల్లీ లైక్డ్ బై ఆల్ అండ్ సండ్రై9).
- The Ramayan of Tulsidas is a very popular book.
(ది రామాయణ ఆఫ్ తులసీదాస్ ఈజ్ ఎ వెరీ పాపులర్ బుక్).
- Besides, books, I read magazines also.
(బి సైడ్స్, బుక్స్, ఐ రీడ్ మేగజైన్స్ ఆలోస్)
- I like literary magazines more than others.
(ఐ లైక్ లిటరరీ మేగజైన్స్ మోర్ దేన్ అదర్స్).
- My sister is a regular reader of science magazines.
(మై సిస్టర్ ఈజ్ ఎ రెగ్యులర్ రీడర్ ఆఫ్ సైన్స్ మాగజైన్స్).
- She is a science student and has a keen interest in science.
(షి ఈజ్ ఎ సైన్స్ స్టూడెంట్ అండ్ హాజ్ ఎ ఇంటరెస్ట్ ఇన్ సైన్స్).
- Daily newspapers should be read for daily news and knowledge.
(డైలీ న్యూస్ పేపర్ షుడ్ బిరెడ్ ఫర్ డైలీ న్యూస్ అండ్ నాలెడ్జ్).
- Special reading material is given in Sunday editions of newspapers.
(స్పెషల్ రీడింగ్ మెటీరియల్ ఈజ్ గివెన్ ఇన్ సండే ఎడిషన్స్ ప్రచురింపబడతాయి ఆఫ్ న్యూస్ పేపర్స్).
- There are a lot of advertisements and vacancies in the newspapers.
(దేర్ ఆర్ ఎ లాట్ ఆఫ్ ఎడ్వర్టైజ్ మెంట్స్ అండ్ వేకెన్సీ ఇన్ ద ఖాళీలవిషయాలని

25. నువ్వు ఏ ఏ దిన & tese) So ScSoSe‘3? కూడా తెలియజేస్తాయి. న్యూస్ పేపర్స్) Which daily newspapers do you read?
(వుచ్ డైలీ న్యూస్ పేపర్స్ డు యు రీడ్)
26. నేను హిందూ పేపరునూ ఈనాడు పేపరునూ రోజూ చదువుతాను. I read the Navbharat Times and The Indian Express.
(ఐ రీడ్ ద హిందూ అండ్ ఈనాడు)
27. ఆదివారాల్లోను, ఇతర సెలవు రోజుల్లోనూ మిగతా పేపర్లను కూడా చదువుతాను. On Sunday and other holidays, I go through other newspapers also.
(ఆన్ సండేస్ అండ్ అదర్ హాలీడేస్, ఐ గో తూ ఆదర్ న్యూస్పేపర్స్ ఆలోస్)
28. నాకొక చిన్న గ్రంథశాల ఉన్నది. I have my own small library.
(ఐ హావ్ ఎ స్మాల్ లైబ్రరీ)
29. -దాంట్లో ఎన్నో రకాల పుస్తకాలున్నాయి There are many kinds of books.
(దేర్ ఆర్ మెనీ కెండ్స్ ఆఫ్ బుక్స్)
30. రెండు మూడు ఇతర లైబ్రరీలలో నేను సభ్యుడను. I am a member also of two-three other libraries.
(ఐ యామ్ ఎ మెంబర్ ఆఫ్ టూ-త్రి అదర్ లైబ్రరీస్)
31. చదవడం అనేది నాకు ఇష్టమైన పని. Reading is my hobby.
(రీడింగ్ ఈజ్ మై హాబీ)
32. ఏమీ వేరే పనిలేనప్పుడే పుస్తకాలు చదువుతాను I read books only during leisure time.
(ఐ రీడ్ బుక్స్ ఓన్లీ డ్యూరింగ్ లీజర్ టైమ్)
33. చదవడం ద్వారా మనకు అనుభవం వస్తుంది . One gains experience through reading.
(వన్ గైన్స్ ఎక్స్పీరియన్స్ తూ రీడింగ్)
34. చదవడం వల్ల భాషాజ్ఞానం SC3 cooro&ooO. Reading improves the knowledge of language also.
(రీడింగ్ ఇంప్రోవ్స్ ద నాలెడ్జ్ ఆఫ్ లాంగ్వేజ్ ఆలోస్)
35. చదవడం మనిషిని పరిపూర్ణత సాధించే మార్గంలోకి తీసుకెళుంది. Reading takes a man towards perfection.
(రీడింగ్ టేక్స్ ఎ మాన్ టు పర్ఫెక్షన్ పర్ఫెక్షన్)
36. మహావ్యక్తులు Q\$25s’ 2”n” 56.353)‘8). All great men are generally good readers also.
(ఆల్ గ్రేట్ మెన్ ఆర్ జనరల్లీ గుడ్ రీడర్స్ ఆలోస్)
37. తమ క్లాస్ పుస్తకాలే కాకుండా, విద్యార్థులు మిగతా ప్రయోజన పుస్తకాలను చదవాలి. The students should read other good books also in addition to textbooks.
(స్టూడెంట్స్ షుడ్ రీడ్ అదర్ బుక్స్ ఆలోస్)

38. నువ్వు పుస్తకాలు లైబ్రరీ నుంచి , ఇతరులు నుండి తెచ్చుకోవచ్చు. అలాగే అవకాశం ఉంటే కొనుక్కోవచ్చు.
- ఇన్ ఎడిషన్ అండ్ టెక్స్ బుక్స్)
You can borrow books from libraries and others and can buy, so does when you have the opportunity.
(యు కెన్ బారో బుక్స్ ఫ్రం లైబ్రరీస్ అండ్ అదర్స్, అండ్ కెన్ బై వెన్ యు హావ్ ద ఆపర్చూనిటీ).
39. పుస్తకాలకున్న విలువ మిగతావాటికి దేనికి లేదు .
- Books are such a valuable treasure as has no parallel.
(బుక్స్ ఆర్ సచ్ వాల్యుబుల్ (టెజర్స్ హావ్ నో పారలెల్)

Trees, Plants and Vegetation (ట్రీస్, ప్లాంట్స్ అండ్ వేజిటబేస్) చెట్లు, మొక్కలు, వృక్షజాలము

1. చెట్లు, మొక్కలు మన భూమికి నగలు.
Trees and plants are ornaments of our earth.
(ట్రీస్ అండ్ ప్లాంట్స్ ఆర్ ఆర్నమెంట్స్ ఆఫ్ అవర్ ఎర్త్)
2. అంతేకాదు. అవి జీవితాన్ని నిలుపుతుంది .
Not only this, they sustain life also.
(నాట్ ఓన్లీ దిస్, దే సస్టెయిన్ లైఫ్ ఆలోస్)
3. వాటి నుండి మనకు పండ్లు, ఆహారము, మందులు, సహజ రంగులు ఇంకా ఎన్నో
We get fruits, food, medicines, dyes and many other things from them.
(ఉయ్ గెట్ ఫ్రూట్స్, ఫూడ్, మెడిసిన్స్ అండ్ మెనీ అదర్ థింగ్స్ వస్టువులు లభ్యమవుతాయి. ఫ్రం దెమ్)
4. మొక్కలు, చెట్లు రకరకాల ఆకారాలను, ప్రమాణాలలోను ఉంటాయి.
Plants and trees are of different shapes and sizes.
(ప్లాంట్స్ అండ్ ట్రీస్ ఆర్ ఆఫ్ డిఫరెంట్ షేప్స్ అండ్ సైజెస్)
5. ఎక్కువ చెట్ల మొక్కలను ఆకులు ఉంటాయి .
Most of the trees and plants have leaves.
(మోస్ట్ ఆఫ్ ద ట్రీస్ అండ్ ప్లాంట్స్ హావ్ లీమ్స్)
6. వాటిలో ముళ్ళు కూడా ఉంటాయి. ఉదాహరణకు:- గులాబీ.
Some have thorns also, for example the rose.
(సమ్ హావ్ తోర్న్ ఆలోస్ ఫర్ ఎక్సాంపల్ ది రోజ్).

7. కొన్ని మొక్కలు పెద్ద చెట్లవుతాయిఇంకొన్నివిస్తరిస్తాయి, మరికొన్ని పాకీవి (క్రీపర్స్,

Some plants grow into tall trees, some spread out and some take the form of creepers.
(సంప్లాంట్స్ గ్రో ఇంటూ ట్రీస్, సమ్ స్పెడ్ ఔట్ అండ్ ఎట్ సమ్ అదర్స్ టేక్ ద ఫాం ఆఫ్ క్రీపర్స్)

8. బియ్యము, గోధుమలు, జొన్న, వారి లాంటి మొక్కలు ఆహార ధాన్యాలను ఇస్తాయి.

wheat, jowar, maize etc. are foodgrains producing plants.
(రైస్, వీట్, జోవార్, మైజ్, ఎట్సెటెరా ఆర్ ఫూడ్ గ్రెన్స్ ప్రొడ్యూసింగ్ ప్లాంట్స్)

9. ఎన్నో మొక్కలు మనకు పండ్లను, కాయగూరలు ఇస్తాయి.

Many plants give us fruits and vegetables.
(మెనీ ప్లాంట్స్ గివ్ అజ్ ఫ్రూట్స్ అండ్ వెజిటబుల్స్)

10. కాయగూరలుగా ఎన్నో మొక్కలను మనము వాడుతాము.

We use many plants as vegetables.
(ఉయ్ యూజ్ మెనీ ప్లాంట్స్ యాజ్ వెజిటబుల్స్)

11. వేసంకాలములో చెట్టు నీడక్రింద కూర్చుంటే ఎంత హాయిగా ఉంటుందో?

How pleasant it is to sit in the shadow of a tree in summer
(హౌ ప్లెజెంట్ ఇట్ ఈజ్ టు సిట్ ఇన్ ద షాడో ఆఫ్ ఏ టీ ఇన్ సమ్మర్)

12. కొన్ని చెట్లు ఎన్నోరంగులు గల పూలను ఇస్తాయి

Some trees bear bright coloured flowers.
(సమ్ ట్రీస్ బేర్ బ్రౌట్-కలర్డ్ ఫ్లవర్స్)

13. అవి ఆకురాలు కాలములో తమ ఆకులను వదిలేస్తాయి.

They shed leaves in autumn.
(ది షెడ్ లీఫ్స్ ఇన్ ఆటమ్)

14. కొన్ని చెట్లు ఎప్పుడూ పచ్చగా ఉంటాయి. అవి తమ ఆకులను వదిలివేయవు.

Some trees are evergreen and they do not shed their leaves.
(సమ్ ట్రీస్ ఆర్ ఎవర్ గ్రీన్ అండ్ దే డునాట్ షెడ్ ద్ లీఫ్స్)

15. దురదృష్టవశాత్తూ, మనకు కనీసం ఎన్నో చెట్ల పేరైనా తెలియవు.

Unfortunately, we don't know even the name of many trees.
(అన్ఫార్ట్యునేట్లీ, "ఉయ్ డోనెట్ నో ద నేమ్స్ ఆఫ్ మెనీ ట్రీస్)

16. బడిలో చదువుకునే పిల్లలకు చెట్లపేర్లు, మొక్కల పేర్లు నేర్పించాలి.

Children in schools should be taught the names of trees and plants.
(చిల్డ్రన్ ఇన్ స్కూల్స్ షుడ్ బీ టాట్ ద నేమ్స్ ఆఫ్ ట్రీస్, అండ్ ప్లాంట్స్).

17. అక్కడక్కడా చెట్లమీద నేమ్ ప్లేట్స్ కొట్టాలి.

Name plates should be fixed on selected trees here and there.

18. చిన్న మొక్కల ప్రధాన శత్రువులు జంతువులు.
వీటన్నిటిలో మేకలు మరీ ప్రమాదకరం.

(నేమ్ ప్లేట్స్ షుడ్ బీ ఫిక్స్డ్ ఆన్ సెలెక్టెడ్ ట్రీస్)

Animals, mainly the goat is the chief enemy of young plants.
(యానిమల్స్, మెయిన్ ది గోట్, ఈజ్ ది చీఫ్ ఎనిమీ ఆఫ్ యంగ్ ప్లాంట్స్)

19. వీటికి వీలైనంత రక్షణ ఇవ్వబడాలి.

All kind of protection should be given to them.
(ఆల్ కైండ్ ఆఫ్ ఆప్రాటెక్షన్ షుడ్ బీ గివెన్ టు దెమ్)

20. వనమహోత్సవం అనే సాంప్రదాయం మన దేశంలో ఎంతకాలంగానో పండుగగా జరుపుకుంటాము.

The tradition of "Van mahotsava celebration is very old in India.
(ద ట్రడిషన్ ఈజ్ వెరీ ఓల్డ్ ఇన్ ఇండియా)

21. చెట్ల ప్రాముఖ్యతను మన పూర్వీకులెప్పడో తెలుసుకున్నారు.

Our forefathers understood the importance of trees very well.
(అవర్ ఫోర్ఫాదర్స్ అండర్స్టూడ్ ది ఇంపొర్టెన్స్ ఆఫ్ ట్రీస్ వెరీ వెల్)

22. అందుకనే, కొన్ని చెట్లకు మత ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది.

That is why, many trees have religious importance.
(దట్టిజ్ వై మెనీ ట్రీస్ హావ్ రెలిజియస్ ఇంపొర్టెన్స్)

23. మన పాత సాహిత్యంలో చెట్లను పొగడటం ఎక్కువగా ఉంది.

Our ancient literature is full of praise of trees.
(అవర్ ఏన్సెంట్ లిట్రేచర్ ఈజ్ ఫుల్ ఆఫ్ పైజ్ ఆఫ్ ట్రీస్)

24. చెట్లను నాటటం ఒక మంచి అలవాటు.

Tree plantation is a virtuous act also.
(ట్రీ ప్లాంట్షన్ ఈజ్ ఏ వర్చ్యువస్ యాక్ట్)

25. మనం ఎక్కువ చెట్లను నాటాలి.

We should plant more trees.
(ఉయ్ షుడ్ ప్లాంట్ మోర్ ట్రీస్)

26. ఇది ఒక సాంఘిక బాధ్యత.

It is a social duty also.
(ఇట్ ఈజ్ ఏ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ)

27. రోడ్ల పక్కన ఉన్న చెట్ల ముఖ్య పని ఏవిటంటే యాత్రికులకు నీడ ఇవ్వడం.

The main function of trees along the roads is to provide shade.
(ద మైన్ ఫంక్షన్ ఆఫ్ ట్రీస్ ఎలాంగ్ ద రోడ్స్ ఈజ్ టు ప్రొవైడ్ షేడ్)

28. చెట్లు నెమ్మదిగా పెరుగుతాయి.

Trees are very slow in growth.
(ట్రీస్ ఆర్ వెరీ స్లో ఇన్ గ్రీత్)

29.

We get timber also from some of the trees.

30. చెట్టు యొక్క ఆకులు బట్టి యొక్క
లక్షణాలు తెలుసుకోవచ్చు, అట్లాగే ప్రవర్తనను
బట్టి మనిషి లక్షణాలు తెలుసుకోవచ్చు.

31. ఆకుకూరలు ఆరోగ్యానికి మంచివి.

32. చెట్లను ఎక్కడం మంచి దేహపరిశ్రమ కూడా,

33. కదంబం కృష్ణనీతో అనుబంధం కలిగిన చెట్టు

34. మా పెరట్లో ఒక మామిడి చెట్టు ఉంది.

35. చెట్టెక్కడం నాకు చేతకాదు.

36. కోతులు చెట్లమీద ఉంటాయి.

37. ఎక్కువ మొక్కలు విత్తనాల నుండి
పెరుగుతాయి.

38. వేపచెట్టు పూలను పండ్లను ఇస్తుంది.

39. మల్లెపువ్వు తెలుపు.

40. మల్లెపూవు వాసన ఎంతో చక్కగా ఉంటుంది.

41. పసుపు పువ్వులు అధికముగా పెరుగును

(ఏ రచయి (బోబీ బిలింగ్స్ ఆల్ఫ్)
టీస్)

tree is known by its leaves and a
man by his conduct.

(ఎ ట్రీ ఈజ్ నోన్ బై ఇట్స్ లీమ్స్ అండ్ ఎ
మాన్ బై రిం కాండక్ట్)

Green vegetables are very useful
for health.

(గ్రీన్ వెజిటబుల్స్ ఆర్ యూస్ ఫుల్ ఫర్
హెల్త్)

Tree climbing is a good exercise
too.

(ట్రీ క్లైంబింగ్ ఈజ్ ఎ గుడ్ ఎక్సర్సైజ్)

Kadamba is associated with
Krishna.

(కదంబా, ఈజ్ అసోసియేటెడ్ విత్ కృష్ణా)

There is a mango tree in my
compound.

(దేర్ ఈజ్ ఎ మాంగో టీ ఇన్ అవర్
కాంపౌండ్).

I don't know how to climb a tree.

(ఐ డొన్ట్ నో హౌటు క్లైంబ్ ఎ ట్రీ).

Monkeys live on trees.

(మంకీస్ లివ్ ఆన్ ట్రీస్).

Most of the plants grow from
seeds.

(మోస్ట్ ఆఫ్ ద ప్లాంట్స్ గ్రో ఫ్రం సీడ్స్).

Neem is a flower and fruit tree.

(నీమ్ ఈజ్ ఎ ఫ్లవర్ అండ్ ఫ్రూట్ ట్రీ)

The flowers of amalata are yellow.

(ద ఫ్లవర్స్ ఆఫ్ జాస్మిన్ ఆర్ యెల్)

The Jasmine smells so sweet.

(ద జాస్మిన్ స్మెల్స్ వెరీ స్వీట్)

The Marigold grows there in
plenty.

(ద మేరీ గోల్డ్ గోస్ దేర్ ఇన్ ఫైంటీ)

Cautions and Signals (కాషన్స్ అండ్ సిగ్నల్స్) హెచ్చరికలు, సంకేతములు.

1. రద్దీ ఉన్న రోడ్డుపై వెళ్ళడం ప్రమాదకరం.

It is dangerous to walk on a busy
road.

- (ఇట్ ఈజ్ వెరీ డేంజరస్ టు వాక్ ఆన్ ఎ బిజీ రోడ్).
2. వెళ్ళే బస్సులో ఎక్కక, Don't board a running bus.
(డోస్ట్ బోర్డ్ ఎ రన్నింగ్ బస్)
3. వాళే బస్సు లోంచి నీ చెయి బయటకు పెట్టకు . Don't put your hand out of a running bus.
(డోస్ట్ హ్యాండ్ యువర్ హ్యాండ్ ఓటాఫ్ ఎ రన్నింగ్ బస్)
4. టికెట్ లేకుండా ప్రయాణం చెయ్యటం నేరం . It is a crime to travel without ticket.
(ఇటీజ్ ఎ క్రైమ్ టు ట్రావెల్ విభౌట్ ఎ టికెట్)
5. స్త్రీలకు, పెద్దవాళ్ళకు నువ్వు కూర్చున్న సీటు Give seats to ladies and old people.
(గివ్ సీట్స్ టు లేడీస్ అండ్ ఓల్డ్ పీపుల్)
6. రోడ్డు దాటటానికి ముందు కుడిపక్కకూ, ఎడమ పక్కకూ చూడు. Look to left and right before you cross the road.
(లుక్ యు లెఫ్ట్ అండ్ రైట్ బిఫోర్ యు క్రాస్ ద రోడ్)
7. ఎప్పుడూ రోడ్డుకు ఎడమ పక్కనే ఉండు. Always keep to the left.
(ఆల్వేస్ కీప్ టు ద రైట్)
8. చేతులు వదిలి సైకిల్ తొక్కక, Don't ride the cycle without holding the handle.
(డోస్ట్ రైడ్ ద సైకిల్ విభౌట్ హోల్డింగ్ ద హ్యాండ్ల్)
9. భద్రంగా గమ్యాన్ని చేరుకోవడం త్వరగా కాదు. It's more important to reach safe than early.
(ఇటీజ్ మోర్ ఇంపార్టంట్ టు రీచ్ సేఫీ దాస్ ఎర్లీ)
10. నెమ్మదిగా తోలడం అనేది భద్రంగా తోలడం, Slow driving, safe driving.
(స్లో డ్రైవింగ్ సేఫీ డ్రైవింగ్)
11. ఇక్కడ నీ బండిని ఉంచక, No parking here.
(నో పార్కింగ్ హియర్)
12. గడ్డి మీదకు వెళ్ళకు. Keep off the grass.
(కీప్ ఆఫ్ ద గ్రాస్)
13. పూలను, ఆకులను తుంచటం నిషేధించబడవైంది Plucking of flowers and leaves is prohibited.
(ప్లక్కింగ్ ఆఫ్ ఫ్లవర్స్ అండ్ లీమ్స్ ఈజ్ ప్రొహిబిటెడ్)
14. బరువైన వాహనాలు ఇక్కడకు అసమతించబడవ Heavy vehicles are not allowed.
(వెహికల్స్ ఆర్ నాట్ ఎలౌడ్)

15. ప్రమాదమైన స్థితిలో, చైన్ లాగండి
In case of danger, pull the chain.
(ఇన్ కేస్ ఆఫ్ డేంజర్ ఫల్ల చైన్)
16. అగ్నిప్రమాదమైతే 101 నెంబర్కు ఫోన్ చెయ్యండి
Ring 101 in case of fire.
(రింగ్ 101 ఇన్ కేస్ ఆఫ్ ఫైర్)
17. ప్రమాదకరమైన మలుపు రాబోతుంది
Dangerous curve ahead.
(డెంజర్ కర్వ్ ఎ హెడ్)
18. ఇది రహదారి కాదు.
It's not a thoroughfare.
(ఇట్ ఈజ్ నాట్ ఎ త్తూఫైర్)
19. కుక్కలున్నాయి. జాగ్రత్త
Beware of the dogs.
(బివేర్ ఆఫ్ డాగ్స్)
20. దయచేసి క్యూలో నుంచండి
Please stand in a queue.
(ప్లీజ్ స్టాండ్ ఇన్ ఎ క్యూ)
21. కొంత దూరం అవతల రోడ్డుకు అడ్డాలు ఏర్పడ్డాయి.
Roadblocked ahead.
(రోడ్ బ్లాక్డ్ ఎ హెడ్)
22. అనుమతి లేకుండా రావడానికి వీలు లేదు.
No entry without permission.
(నో ఎంట్రీ విఠౌట్ పర్మిషన్)
23. ఆడవాళ్ళను వేధించటం ఒక నేరం.
Eve teasing is crime.
(ఈవ్-టీజింగ్ ఈజ్ ఎ క్రైమ్)
24. ఫుట్ బోర్డ్ మీద ప్రయాణం చేయటం ప్రమాదం.
It is dangerous to travel on foot-board.
(ఇట్ ఈజ్ డేంజరస్ టు ట్రావెల్ ఆన్ ఫుట్ బోర్డ్)
25. కాగితాలు వగైరా అంటించక,
Stick no bills
(స్టిక్ నో బిల్స్)
26. ఇక్కడ (రోడ్డు) దాటు,
Cross here.
(క్రాస్ హియర్)
27. ఇక్కడ పొగ త్రాగరాదు.
No smoking here.
(నో స్మోకింగ్ హియర్)
28. మల, మూత్రశాలలు.
Public conveniences.
(పబ్లిక్ కన్వీనియన్స్)
29. అవతల ప్రక్కకు వెళ్ళడానికి బ్రిడ్జిని వాడండి.
Use the bridge to cross over.
(యూజ్ ద బ్రిడ్జ్ టు క్రాస్ ఓవర్)
30. దొంగలు, జేబు దొంగలున్నారు, జాగ్రత్త!
Beware of the thieves and pickpockets.
(బివేర్ ఆఫ్ థీఫ్స్ అండ్ పిక్ పాకెట్స్)
31. ఎక్కువ మంది ఉన్న కుటుంబ బస్సు అందుకోలేకపోయింది.
Big family misses the bus.
(బిగ్ ఫ్యామిలీ మిసెస్ ద బస్)
32. మరమ్మతులకై రోడ్డు మూసివేయబడింది.
Road closed for repair.
(రోడ్ క్లోజ్ ఫర్ రిపైర్)

33. అద్దెకివ్వబడును. To let.
(టు లెట్)
34. నెమ్మదిగా మీ కారును నడపండి. మా పిల్లలు మాకు ప్రాణము. Drive slowly, we love our children.
(డ్రైవ్ స్లోలీ, ఉయ్ లవ్ అవర్ చిల్డ్రెన్)
35. అనుమతి లేకుండా వెళ్ళేవాళ్ళు కోర్టుకు తీసుకువెళ్ళబడతారు. Trespassers will be prosecuted.
(టెస్పాసర్స్ విల్ బీ ప్రొసెక్యూటెడ్)
36. జంతుపల ఉన్న బోనుల నుంచి దూరంగా ఉండు. Keep off the cages.
(కీప్ ఆఫ్ ద కేజీస్)
37. జంతువులను విసిగించకు. Don't tease the animals.
(డోన్ట్ టీజ్ యానిమల్స్)
38. లైసెన్సు ఉన్న బరువులు మోసేవాళ్ళనే మీ పనికి పురమాయించండి. Engage the licensed porters only.
(ఎంగేజ్ ద లైసెన్స్ పోర్టర్స్ ఓన్లీ)
39. పనివాళ్ళకు టిప్ ఇవ్వడం అనుమతించరు. Tip is not allowed here.
(టిప్ ఈజ్ నాట్ ఎలొడ్ హియర్)
40. మీకు సహాయ పడటానికి మీరు మాకు తోడుగా ఉండండి. Help us to help you.
(హెల్ప్ హిజ్ టు హెల్ప్ యూ)

Work and Rest (వర్క్ అండ్ రెస్ట్) పని, విశ్రాంతి

1. నే ప్రార్థన. Work is worship.
(వర్క్ థుడె వర్షిప్)
2. పని ఎగకొట్టక, Don't shirk work.
(డోన్ట్ షర్క్ వర్క్)
3. అతను పని దొంగ. He is a shirker.
(హి ఈజ్ ఎ షర్కర్)
4. ఆనంద్ కష్టపడి పనిచేస్తాడు. Anand works very hard.
(ఆనంద్ వర్క్ వెరీహార్డ్)
5. 38 C. బుద్ధికి సంబంధించిన పని. It requires mental labour.
(ఇట్ రిక్వైర్స్ మెంటల్ వర్క్)
6. నిస్సందేహంగా, అతను కష్టపడే విద్యార్థి. No doubt, he is an industrious student.
(నో డౌట్, హి ఈజ్ యాన్ ఇండస్ట్రియస్ స్టూడెంట్)
7. కష్టపడి పనిచేసిన దాని ఫలితం తియ్యగా ఉంటుంది. The fruit of labour is sweet.
(ద ఫ్రూట్ ఆఫ్ లేబర్ ఈజ్ స్వీట్)
8. రాముడు వెట్టిచాకిరీ చేస్తాడు. Ramu works like a bullock.
(రాము వర్క్ లైక్ ఎ బుల్లక్)

9. పనిచేయటానికి కూడా ఒక హద్దు ఉంది

There is a limit to work too.
(దేర్ ఈజ్ ఏ లిమిట్ టు వర్క్ టూ)

10. కష్టం ఏనాడు వృధా అవుతుంది.

Labour never goes waste.
(లేబర్ నెవర్ గోస్ వేస్ట్)

11. నువ్వు అతిగా పనిచేయకు.

You should avoid over-work.
(యు షుడ్ ఏవాయిడ్ ఓవర్ వర్క్)

12. ఆవిడ ఇంటిపనులలో నిమగ్నరాలైంది.

She occupied herself in household work.
(షి ఆక్యుపైడ్ హర్ సెల్ఫ్ ఇన్ హౌస్ హోల్డ్స్ వర్క్)

13. ఈ రోజుల్లో వ్యాపారం మందంగా ఉందా?

Is the business dull these days?
(ఈజ్ ద బిజినెస్ డల్ దీజ్ డేస్?)

14. ఈ విషయంలో అతనికి పనిచేసుకుపోగల అవగాహన ఉన్నది.

He has a workable knowledge of this subject.
(హి హాజ్ ఏ వర్కబుల్ నాలెడ్జ్ ఆఫ్ ద సబ్జెక్ట్)

15. తాత్కాలికపు ఏర్పాటుకటి చెయ్యబడింది.

A makeshift arrangement has been made.
(ఎ మేక్ షిఫ్ట్ అరేంజ్ మెంట్ హాజ్ బీన్ మేడ్)

16. ఇది చాలా కష్టమైన పని.

This task is very difficult.
(దీస్ టాస్క్ ఈజ్ వెరీ డిఫికల్ట్)

17. నేను హోమ్ వర్క్ చేశాను.

I have disposed of home work.
(ఐ హావ్ డిస్పోజ్డ్ ఆఫ్ హోమ్ వర్క్)

18. అతనితో పనిచేయటం అనేది కష్టంతో కూడుకున్నది

It is not an easy task to take work from him.
(ఇటీజ్ నాట్ యాన్ ఈజీ టాస్క్ టు వర్క్ ఫర్ హిమ్)

19. అతను ఒక ఫ్యాక్టరీలో పనిచేస్తాడు.

He works in a factory.
(హి వర్క్ ఇన్ ఎ ఫ్యాక్టరీ)

20. అక్కడ నీకేమి పనున్నది?

What work do you have there?

(వాట్ వర్క్ డు యూ హావ్ దేర్?)

21. ఉద్యోగం కోసం రాకేష్ ఇక్కడకు వచ్చాడు.

Rakesh has come here in search of a job.

(రాకేష్ హాజ్ కేమ్ హియర్ ఇన్ సర్చ్ ఆఫ్ ఎ జాబ్).

22. నరేష్ ఉద్యోగం చేస్తున్నాడా?

Has Naresh been employed?

(హాజ్ నరేష్ బీన్ ఎంప్లాయిడ్?)

23. అతనికి నువ్వు అడ్డాలు పెడున్నావు?

Why do you put a spoke in one's wheel?

(వై డూ యూ పుట్ ఎ స్పాక్ ఇన్ వన్స్ వీల్?)

24. నీ పనేదో నువ్వు చూసుకో,

You mind your own business.

యౌ మైండ్ యువర్ బిజినెస్)

25. అతను ఏమైనా పనిచేశాడా?

Has he done my work?

(హాజ్ హి డన్ మై వర్క్?)

26. అతను పనిలో మొద్దా?

He is dull in work?

(ఈజ్ హి డల్ ఇన్ వర్క్?)

27. వాళ్ళకు రెక్కాడితే గాని డొక్కాడదు.

They feed themselves by toil and labour.

(దే ఫీడ్ దెమ్ జెల్స్ టైలై టాయిల్ అండ్ లేబర్)

28. చివరకు, అతని కష్టానికి పలితం దక్కింది.

At last, he got the reward of his labour.

(ఎట్ లాస్ట్, హి గాట్ ద రివార్డ్ ఆఫ్ హిజ్ లేబర్)

29. ఇక నువ్వు విశ్రాంతి తీసుకో,

Now, you take rest.

(నౌ, యూ టేక్ రెస్ట్)

30. అతన్ని పూర్తిగా విశ్రాంతి తీసుకొమ్మని డాక్టరు సలహా ఇచ్చాడు.

The doctor has advised him complete rest.

(ది డాక్టర్ హాజ్ ఎడ్వైజ్ హిమ్ కంప్లీట్ రెస్టు)

31. పడుకొని, కొంతసేపు విశ్రాంతి తీసుకో.

Lie down and take a little rest.

32. అతనికి విశ్రాంతి చాలా అవసరం.

(లైడన్ అండ్ టేక్ ఎ లిటిల్ రెస్ట్)

He is in dire need of rest.

(హి ఈజ్ ఇన్ డైర్ నీడ్ ఆఫ్ రెస్ట్)

33. ఇంకొక అరగంట విశ్రాంతి తీసుకొండము).

Let us have half an hour rest more.

(లెట్ అజ్ హాఫ్ హాఫ్ యాన్ అవర్ మోర్ రెస్ట్)

34. నేను సౌకర్యంగానే ఉన్నాను. నేను ఏమీ ఇబ్బంది లేకుండా ఉన్నాను.

I am quite comfortable.

(ఐ యామా క్వైట్ కంఫర్టబుల్)

35. రోగికి ఇప్పుడు కొంత విశ్రాంతి దొరికినట్లు అనిపిస్తోంది. లేక రోగికి ఇప్పుడు విశ్రాంతి వల్ల కొంత సుఖం వచ్చింది.

The patient feels some rest now.

(ద పేషెంట్ ఫీల్స్ సమ్ రెస్ట్ నౌ).

36. అతను ఈజీ చైర్లో కూర్చోన్నాడు.

He is sitting in an easy chair.

(హి ఈజ్ సిట్టింగ్ ఇన్ యాన్ ఈజీ చైర్)

37. విశ్రాంతిగృహంలో అతను ఉంటున్నాడు.

He is staying in the rest house.

(హి ఈజ్ స్టేయింగ్ ఇన్ ది రెస్ట్ హౌస్)

38. ఎంత సుఖమైన జీవితం!

What a comfortable life (వాట్ ఎ కంఫర్టబుల్ లైఫ్!)

39. !ఆత్మశాంతితో విశ్రమించుగాక

May his soul rest in peace!

(మే హిజ్ సౌల్ రెస్ట్ ఇన్ పీస్)

40. కాసేపు నన్ను విశ్రాంతి తీసుకోనివ్వండి.

Let me enjoy a moment's rest.

(లెట్ మీ ఎన్జాయ్ ఎ ముమెంట్స్ రెస్ట్)

41. మరణ మనేది అనంతపు విశ్రాంతి.

Death is eternal rest.

(డెత్ ఈజ్ ఎటర్నల్ రెస్ట్)

42. కార్మికులు విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నారు.

The labourers are taking rest.

(ద లేబర్స్ ఆర్ టేకింగ్ రెస్ట్)

43. నెహ్రూగారు ఒక నినాదమిచ్చారు. మిగతాదంతా వృధా!

Nehruji gave the slogan-rest is waste!

44. విశ్రాంతి అనేది పనితో ముడిపడి ఉంది .

(నేపూజీ గేవ్ ఎ స్లాగన్. రెస్ట్ ఈజ్ వేస్ట్)

Rest is connected with the labour.

(రెస్ట్ ఈజ్ కనెక్టెడ్ విత్ లేబర్)

45. అతను అరమరికలు లేకుండా పనిచేస్తాడు).

He works wholeheartedly.

(హి వర్క్ హోల్ హార్టెడ్లీ)

We and Weather (వే అండ్ వేదర్) మనమూ, వాతావరణమూ

1. ఇవాళ చాలా ఉక్కపోస్తోంది.

It is very sultry today.

(ఇటీజ్ వేరీ సల్త్రీ టుడే)

2. ఈ చలి ముసురు ఇంకా రెండు రోజులు ఉంటుంది.

The cold wave will last two more days.

(ద కోల్డ్ వేవ్ విల్ లాస్ట్ టూ మోర్ డేస్)

3. వాన పడవచ్చు.

It is likely to rain.

(ఇటీజ్ లైక్లీ టు రైన్)

4. భారతదేశం ఋతుపవనాల దేశం.

India is a country of monsoon.

(ఇండియా ఈజ్ ఏ కంట్రి ఆఫ్ మాన్సూన్)

5. పడమటి గాలి గట్టిగా వీస్తోంది.

The west wind is blowing.

(ద వెస్ట్ విండ్ ఈజ్ బ్లోయింగ్)

6. పంటను వడగల్గవన నాశనం చేసింది.

Hailstone has destroyed the crop.

(హైలోస్టోన్ హాజ్ డిస్ట్రాయ్ ద క్రాప్)

7. శీతాకాలంలో ఆకలి ఎక్కువగా ఉంటుంది .

In winter, appetite is at its highest.

(ఇన్ వింటర్, అపిటైట్ ఈజ్ అట్ ఇట్స్ హైజ్ట్ హైఎస్ట్)

8. కాలాన్నిబట్టి పళ్ళను తి.టి.టి.

Eat seasonal fruits.

(ఈట్ సీజనల్ ఫ్రూట్స్)

9. ఊలు బట్టలు వేసుకోయే కాలం రాబోతోంది.

The season for warm clothes is coming.

(ద సీజన్ ఫర్ వామ్ క్లోత్ ఈజ్ కమింగ్)

10. మామిడికాయ వసంత ఋతువులో పక్వానికి SSo&

The mango blooms in spring.

(ద మాంగో బ్లూమ్స్ ఇన్ స్ప్రింగ్)

11. ఏ కాలంలో కోకిల పాడుతుంది?

In which season does the cuckoo sing?

(ఇన్ విచ్ సీజన్ డజ్ ది కుక్కు సింగ్?)

12. ఆకాశం మేఘావృతంగా ఉంటుంది.

The sky will remain overcast.

(ద స్కై విల్ రిమైన్ ఓవర్ కాస్ట్)

13. వడగళ్ళు వినిస్య, తల కప్పకో,

Heat wave is blowing, cover your

- head.
(హీట్ వేవ్ ఈజ్ బ్లోయింగ్, కవర్ యువర్ హెడ్)
14. మనం వాతావరణం మూలంగా బాధపడ్డారు We are affected by weather.
(ఉయ్ ఆర్ అఫ్ఫెక్టెడ్ బై నెరచి)
15. మనకు ఆరు కాలాలు (ఉన్నాయి) We have six seasons.
(ఉయ్ హావ్ సిక్స్ సీజన్స్)
16. హొలీ వసంత ఋతువులో వచ్చే Soccor. Holi is the festival of spring.
(హొలీ ఈజ్ ద ఫెస్టివల్ ఆఫ్ స్ప్రింగ్)
17. మాఘమాసంలో పెద్ద సంతను ఏర్పాటు చేస్తారు. A big fair is held there in the month of Magh.
(ఎ బిగ్ ఫెయిర్ ఈజ్ హెల్డ్ ఇన్ ద మంత్ ఆఫ్ మూమ్)
18. వాతావరణ శాఖలో అతను పనిచేస్తున్నాడు. He is employed in meteorological department.
(హి ఈజ్ ఎంప్లాయ్ ఇన్ డిమిటెరిరూలరీ "టిఆర్ డిపార్ట్మెంట్)
19. రేడియోలో చెప్పిన వాతావరణపు ప్రకటనను విన్నావా? Did you hear the weather forecast on the Radio?
(డిడ్ యూ హియర్ ద వెదర్ ఫోర్కాస్ట్ ఆన్ ద రేడియో?)
20. వాతావరణం వేఘాల కదలికలతో ముడిపడి Weather is intimately connected with climate.
(వెదర్ ఈజ్ ఇంటిమేట్లీ కనెక్టెడ్ విత్ క్లైమేట్)
21. వేసవికాలము అతనికి పడదు. The summer season does not suit him.
(ద సమ్మర్ సీజన్ డజ్ నోట్ సూట్ హిమ్)
22. హిమంతఋతువు మొదలైనప్పుడు అతను ఇక్కడకు వస్తాడు. He will come here in autumn break.
(హి విల్ కమ్ హియర్ ఇన్ ఆటమ్ బ్రేక్)
23. వేసవి శెలవలలో కాశ్మీర్ వెళదాము. We shall go to Kashmir in summer vacation.
(ఉయ్ షల్ గోటు కాష్మీర్ ఇన్ సమ్మర్ వెకేషన్)
24. ఇక్కడి వాతావరణం ఆరోగ్యానికి అనుకూలం . The climate there is good for health.
(ద క్లైమేట్ హియర్ ఈజ్ గుడ్ ఫర్ హెల్త్)
25. వానలకై రైతులు ఎదురు చూస్తున్నారు. The farmers are waiting for rains.
(ద ఫార్మర్స్ ఆర్ వెయిటింగ్ ఫర్ రెయిన్స్)
26. ఎముకలు కొరికి చలి రోజులు వచ్చే &São do& There is possibility of cold waves.
(దేర్ ఈజ్ ఎ పాసిబిలిటీ ఆఫ్ కోల్డ్ వేవ్)
27. సుఖంగా ఎండలో కూర్చొని కాలం వేలిపాయింది The season for basking is now gone.
(ద సీజన్ ఫర్ బాస్కింగ్ ఈజ్ నౌ గాన్)

28. అతను చలితో వణుకుతున్నాడు. He is shivering with cold.
(హి ఈజ్ షివరింగ్ ఫ్రం కోల్డ్)
29. అతను వడదెబ్బతో తీసుకుంటున్నాడు. He has been suffering from heat stroke.
(హి హాజ్ బీన్ సఫరింగ్ ఫ్రం హీట్ స్ట్రోక్)
30. అతను వానలోడిసిపోయాడు. He got drenched in rain.
(హి గాట్ డెన్స్ ఇన్ రైన్)
31. మేఘాలు గర్జిస్తున్నాయి. The clouds are thundering.
(ద క్లౌడ్స్ ఆర్ థండరింగ్)
32. ఎక్కడో పిడుగు పడ్డట్టుంది. It seems lightening has struck.
(ఇట్ సీమ్స్ లైటింగ్ హాజ్ ప్లక్)
33. తుఫాను మూలంగా చెట్లు వేళ్ళతో సహా పెకిలింపబడ్డాయి. Trees have been uprooted in storm.
(ట్రీస్ హావ్ బీన్ అప్రూటెడ్ ఇన్ స్టామ్)
34. ఆ తుఫాను భీభత్సాన్ని సృష్టించింది. The storm has caused havoc.
(ద స్టామ్ హాజ్ కాజ్ హా వక్)

Leisure and Pleasures లేఇసురే అండ్ ప్లజర్) విరామ సమయము.

1. నువ్వు ఏమి ఆట ఆడతావు? Which game do you play?
(ఉచ్ గేమ్ డు యూ ప్లే?)
2. ఫుట్బాల్ అంటే నాకిష్టము. I like football.
(ఐ లైక్ ఫుట్బాల్)
3. అతను క్రికెట్ ఆడుతున్నాడు. He is playing cricket.
(హి ఈజ్ ప్లేయింగ్ క్రికెట్)
4. చదరంగం ఆడటం నీకు తెలుసా? Do you know, how to play chess?
(డూ యూనో హౌటూ ప్లే ఛెస్?)
5. ఇవాళ నేను విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నాను. I am at leisure today.
(ఐ యమ్ ఎట్ లీజర్ టుడే)
6. ఖాళీ సమయంలో నన్ను కలవు. See me in spare time.
(సీ మీ ఇన్ స్పేర్ టైమ్)
7. పని మినహా విశ్రాంతి ఎక్కడ? Where is the leisure from work?
(వేర్ ఈజ్ ద లీజర్ ఫ్రం వర్క్?)
8. వాళ్ళు గాలిపటాల్ని ఎగరవేస్తున్నారు. They are flying kites.
(దె ఆర్ ఫైయింగ్ కైట్స్)
9. నీకు దెబ్బతగిలిందా? Are you hurt?
(ఆర్ యూ హర్ట్?)
10. ఆటలలో గెలుపు, ఓటమిలు తప్పవు. Victory and defeat are inevitable in games.
V (విక్టరీ అండ్ డిఫీట్ ఆర్ ఇనెవిటబుల్ ఇన్ గేమ్స్)

11. మన టీమ్ తేడాతో గెల్చింది. Our team won by an innings.
(అవర్ టీమ్ వన్ బై యాన్ ఇన్నింగ్స్)
12. ఆనందానికి సినిమా ఒక మంచి మూలం. Cinema is a good source of pleasure.
(సినిమా ఈజ్ ఎ గుడ్ సోర్స్ ఆఫ్ ప్లజర్)
13. అతనికి సినిమాలంటే ఎంతో ఇష్టం. He is fond of films.
(హి ఈజ్ ఫాండే ఆఫ్ ఫిల్మ్స్)
14. నిన్న టీ.వి.లో ఒక నాటకం చూశాను. I saw a play on T.V. yesterday.
(ఐ సా ఎ ప్లే ఆన్ టి.వి. ఎస్టర్డే)
15. పాటలు పాడమంటే అతనికి చాలా ఇష్టం. He is very fond of singing songs.
(హి ఈజ్ ఫాండే ఆఫ్ సింగింగ్ సాంగ్స్)
16. రా, ఒక ఆట చదరంగం ఆడదాం. Come, let us have a round of chess.
(కం, లెటజ్ హావ్ ఎ రౌండ్ ఆఫ్ ఛెస్)
17. అతనికి ఎన్నో రకాల పేకాటలు ఆడటం. He knows how to play many card-games.
(హి నోస్ హౌటు ప్లే మెనీ కార్డ్ గేమ్స్)
18. O o ఇప్పుడే ఆట మొదలైంది. Come, the game has started.
(కమ్, ద గేమ్ హాజ్ స్టార్టెడ్)
19. ఆట డ్రాగా ముగిసింది. The match ended in a draw.
(ద మాచ్ ఎండెడ్ ఇన్ ఎ డ్రా)
20. ఎవరు గెల్చారు? Who won?
(హూ వన్?)
21. అతను వరుసగా నాలుగు బౌండరీలు కొట్టాడు. He hit four consecutive boundaries.
(హి హిట్ ఫోర్ కాన్సెక్యూటివ్ బౌండరీస్)
22. గుర్రపు సవారీ అనేది ఖరీదైన వ్యాపకము. Riding is a costly hobby.
(రైడింగ్ ఈజ్ ఎ కాస్టీ హబీ)
23. బాగా కలపకుండా పేకముక్కల్ని వెయ్యకు. Don't deal cards without shuffling well.
(డోన్ట్ డీల్ కార్డ్స్ విభౌట్ షఫ్లింగ్ వెల్)
24. లాంగ్ జంప్ లో అతను అందరికన్నా దూకాడు.). (Sodo He was first in long jump.
(హి వాజ్ ఫస్ట్ ఇన్ ద లాంగ్ జంప్)
25. నీ బాడ్మింటన్ బ్యాట్ నాకివ్వు. Give me your badminton racket.
(గివ్ మీ యువర్ బాడ్మింటన్ రాకెట్)
26. ఆటగాళ్ళు రంగప్రవేశం చేశారు. The team has come to the field.
(ద టీమ్ మెంబర్స్ హావ్ కమ్ టు ద ఫీల్డ్)
27. పేక్షకులు గట్టిగా చప్పట్లు కొట్టారు. The spectators clapped loudly.
(ద స్పెక్షేటర్స్ క్లాప్డ్ లౌడ్లీ)
28. పరుగెత్తటంలో ఒకప్పుడతను పేరుమోసిన అతను, He was a famous sprinter once.
(హి వాజ్ ఎ ఫేమస్ స్ప్రింటర్ వన్స్)
29. పడవల పోటీలో అతను పాల్గొనడు. He will not take part in the boat race.
(హి విల్ నాట్ పార్టిసిపేట్ ఇన్ ద బోట్ రేస్)

30. వందెం కట్టు. Come on the bet.
(కం ఆన్ ద బెట్)
31. లారీని వాడే పద్ధతిని నేను నేర్చుకున్నాను. I have learnt stick wielding.
(ఐ హావ్ లెర్న్డ్ స్టిక్ వీల్డింగ్)
32. తోటపని చేయడం అతనికి సరదా, Gardening is his hobby.
(గార్డెనింగ్ ఈజ్ హిజ్ హాబీ)
33. పనిలేనప్పుడేమి చేస్తుంటావు? How do you pass your spare time?
(హౌ డూ యూ పాస్ యువర్ స్పేర్ టైమ్?)
34. అతను హాకీలో తన ప్రావీణ్యతను. He made a good display in hockey.
(హి మేడ్ ఎ గుడ్ డిస్ప్లీ ఇన్ హాకీ)
35. అతనికి ఎప్పుడు పనే కాబట్టి విశ్రాంతి లేదు. He has no rest from work.
(హి హాజ్ నో రెస్ట్ ఫ్రం వర్క్)
36. పని తర్వాత విశ్రాంతి ఎంతో సుఖనిస్తుంది. Leisure has its own pleasure after labour.
(లీజర్ హాజ్ ఇట్స్ ప్లెజర్ ఆఫ్టర్ లేబర్)
37. విశ్రాంతి సమయాలలో మేము అక్కడ చేరతాము. We collect there in spare time.
(ఉయ్ కలెక్ట్ డేర్ ఇన్ స్పేర్ టైమ్)
38. జూదం నేరం. Gambling is a crime.
(గాంబ్లింగ్ ఈజ్ ఎ క్రైమ్)
39. ఆటలలో కాలాన్ని వృధాచేసుకోక. Don't waste time in games.
(డోన్ట్ వేస్ట్ టైమ్ ఇని గేమ్స్)
40. పనిచేసేటప్పుడు పని 'ం ఆడేటప్పుడు ఆడు. Work while you work and play while you play.
(వర్క్ వైల్ యు వర్క్ అండ్ ప్లే వైల్ యు ప్లే)
41. &S 80 కూర్చోటం కన్నా ఏదో ఒక పనిచేయటం మంచిది. Forced labour is better than idleness.
(ఫోర్స్ లేబర్ ఈజ్ బెటర్ దాన్ ఐడిల్ నెస్)
42. పనిలేకుండా ఎందుకు కూర్చున్నావు? Why are you sitting idle?
(వై ఆర్యూ సిట్టింగ్ ఐడిల్?)
43. రిటైర్ అయిన తరువాత కాలం గడవడం కష్టం. It becomes difficult to pass time after retirement.
(ఇట్ బికమ్స్ డిఫికల్ట్ టు పాస్ టైమ్ ఆఫ్టర్ రిటైర్మెంట్)
44. మేము ఒక క్లబ్బును g-to-švilošeg šo we have formed a club.
(ఉయ్ హావ్ ఫామ్స్ ఎ క్లబ్)
45. మూ క్లబ్బో నువ్వు చేరరాదా? Why don't you join our club?
(వై డోన్ట్ యు జాయిన్ అవర్ క్లబ్?)
46. పిచ్చాపాటీ కబుర్లు చెప్పకోవటం చక్కటి కాలక్షేపం, Chit-chat is a good source of entertainment.
(చిట్-చాట్ ఈజ్ ఎ గుడ్ సోర్స్ ఆఫ్ ఎనటర్టెన్మెంట్)

47. నవ్వ ఏమైనా పని చేస్తావ లేక ఉరికే వగుతవ
“?”
Would you do some work or go on
gossiping?
(ఉడ్ యు డు సమ్ వర్క్ ఆర్ గో ఆన్
గాసిప్పింగ్?)
48. అడుతునప్పుడు అతని మణికట్టు బెనికింది
He got his wrist sprained while
playing.
(హి గాట్ హిజ్ రిస్ట్ సైస్ట్ వైల్ ప్లేయింగ్)
49. స్టేడియం నిండిపోయింది.
The stadium was packed to capacity.
(ద స్టేడియమ్ వజ్ పాక్డ్ టు కెపాసిటీ)

Pleasure and Pain (ప్లజర్ అండ్ పెయిన్) ఆనందము, బాధ

1. నువ్వు చాల అందంగా కనిపిస్తున్నావ్ .
You are looking very happy.
(యు ఆర్ లుకింగ్ వెరీ హాపీ).
2. నువ్వు దిగులుగా ఎందుకని ఉన్నావు?
3. ఇటువంటి సందర్భాలు మళ్ళీ మళ్ళీ రావు.
such occation as these do not come
again and again.
(సచ్ అకేషన్స్ యాజ్ దీజ్ డు నాట్ కమ్
ఎగైన్ అండ్ ఎగైన్)
4. అందరూ సుఖంగా ఉండాలనుకుంటారు.
All want to be happy.
(ఆల్ వాంట్ బీ హాపీ)
5. సంతోషం కోసం వెతకనివాడెవ్వడు?
Who is not in search of happiness?
(హు ఈజ్ నాట్ ఇన్ సర్చ్ ఆఫ్ హాపీనెస్).
6. సంతోషము, బాధ అనేవి ఒకే విషయానికి
రెండు కోణాలు.
Pleasure and pain are two aspects of
the same thing.
(ప్లెజర్ అండ్ పెయిన్ ఆర్ టు ఆస్పెక్ట్స్ ఆఫ్ ద
సేమ్ థింగ్)
7. ఆడంబరం లేని జీవితం ఆనందమయ
జీవితం
Simple life a happy life.
(సింపుల్ లైఫ్, హాపీ లైఫ్)
8. వాళ్ళు వాళ్ళ అబ్బాయి పుట్టిన
జరుపుకుంటున్నారు.
They are celebrating their son's
birthday.
(దే ఆర్ సెలెబ్రేటింగ్ దైర్ సన్స్ బర్థేడే)
9. మంగళ వాద్యాలు సంగీతం మొదలెట్టాయి.
The marriage pipes began to sound.
(ద మ్యారేజ్ పైప్స్ బిగాన్ టు సౌండ్)
10. అతని ఆనందానికి అంతులేదు.
His happiness had no limits.
(హిజ్ హాపీనెస్ హాడ్ నో లిమిట్స్)
11. అతను ఆట గెలిచాడు ఇక తన అందానికి
పట్టలేక పోయాడు.
He won the match and he could not
contain himself with joy.
(హి వన్ ద మ్యాచ్ అండ్ హి కుడ్నాట్
కంటైన్ హింసెల్ఫ్ విత్ జాయ్)
12. నీ బాధ ఏమిటి?
What grief do you have?

13. దురదృష్టం ఒంటరిగా రాదు. (వాట్ గ్రీఫ్ డు యూ హావ్?) Misfortune does not come alone. (మిస్ ఫార్చ్యూన్ డజెంట్ కమ్ అలోన్)
14. అతను ఎంతగానో ఏడుస్తున్నాడు. He was weeping bitterly. (హి వజ్ వీపింగ్ బిట్టర్లీ)
15. బహుశ, ఎవరో చనిపోయారు. Perhaps, somebody has passed away. (వర్ హాప్స్ హిజ్ ఎట్ సమ్మడి హెజ్ పాసెడ్ అవే)
16. అతని చావుకు ఎంతో మంది దుఃఖించారు. His death was mourned. (హిజ్ డెత్ వాజ్ మౌర్న్)
17. చావుకు సంబంధించిన ఆ సమావేశంలో నువ్వు వున్నావా? Were you present in the condolence meeting? (వర్ యు ప్రజెంట్ ఎట్ ద కండొలెన్స్ మీటింగ్?)
18. శవపేటికను ఎప్పుడు తీసుకువెళ్లారు? When will the bier be taken out? (వెన్ విల్ ద బియర్ బీ టేకెన్ ఔట్?)
19. అతను శవపేటికను మోశాడు. He carried the bier. (హి క్యారీడ్ ద బియర్)
20. చావు ప్రతిదానినీ సమానస్థితికి తెలుస్తుంది. Death levels everything. (డెత్ లెవెల్స్ ఎవేరిథింగ్).
21. అతనికి బాగా గాయాలు తగిలియి అందుకనే ఆటకు అంతరాయం కలిగింది. He was badly hurt and the sport was spoiled. (హి వజ్ బాడ్లీ హర్ట్, అండ్ ద స్పోర్ట్స్ వాస్ స్పాయిల్డ్).
22. పంచుకోవడం వల్ల దుఃఖం యొక్క ప్రభావం తగ్గుతుంది. Grief is divided by sharing. (గ్రీఫ్ ఈజ్ డివైడెడ్ బై షేరింగ్)
23. ఇతరులతో పంచుకోవడంతో సంతోషం ఎక్కువ అవుతుంది. Pleasure increases by sharing. (ప్లెజర్ ఇంక్రీజెస్ బై షేరింగ్)
24. వాళ్లందరూ ఆనందంలో 3J's 53533e). All are partners in pleasure. (ఆల్ ఆర్ పార్టనర్స్ ఇన్ ప్లెజర్)
25. నేను దుఃఖంలో ఉన్నా కూడా అతను నట్టేట మంచలేదు. He did not leave me in lurch even in sorrow. (హి డిడ్నాట్ లీవ్ మీ ఇన్ ద లర్చ్, ఈవెన్ ఇన్ సారో)
26. అతను నిశ్చేష్టుడయ్యాడు. He was shocked. (హి వజ్ షాక్డ్)
27. దివాళా తీయడం వల్ల అతనికి పిచిపటింది. He went mad with bankruptey. (హి వెంట్ మాడ్ విత్ బ్యాంక్రప్టసీ)
28. ఆనందం అంతర్గతం. Happiness is internal.

29. వ్యావహారికి ప్రపంచపు తొక్కిసలాటలో
సుఖసంతోషాలెక్కడ? (హాపీనెస్ ఈజ్ ఇన్ బ్లైండ్ రేస్)
Where is happiness in the blind race
of material things.
(వేర్ ఈజ్ హాపీనెస్ ఇన్ ద బైండ్ రేస్ ఫర్
మెటీరియల్ థింగ్స్?)
30. ఇతరులకు ఇవ్వటంలో ఉంది ఆనందం.
Pleasure is in giving.
(ప్లెజర్ ఈజ్ ఇన్ గివింగ్)
31. అందరు సుకంగా ఉండటం
చూడాలనుకుంటున్నారా
.He wants to see everybody happy.
(హి వాంట్స్ టు సీ ఎవీరబడీ హాపీ)
32. ఇతరుల ఆనందాని కి తన జీవితాన్ని అతను
త్యాగంచేశాడు.
He sacrificed his life for the
happiness of others.
(హి శాక్రిఫైజ్ హిస్ లైఫ్ ఫర్ ద హాపీనెస్ ఆఫ్
అదర్స్)
33. ఇతరులకు నెప్పి కల్పించకు
Don't give pain to anybody.
(డోన్ట్ కాజ్ పెయిన్ టు ఎనీబడీ)
34. బాధలకు మూలకారణం ప్రేమాభిమానాలు.
Attachment is the root of suffering.
(ఎటాచ్మెంట్ ఈజ్ ద రూట్ ఆఫ్ కాజ్
సఫరింగ్)

Childhood, Youth and Old Age (చైల్డ్ హుడ్, యూత్ అండ్ ఓల్డ్ ఓల్డ్, బాల్యం, యవ్వనం, వృద్ధాప్యము)

1. నీ వయస్సెంత?
What's your age? How old are
you?
(వాట్ ఈజ్ యువర్ ఏజ్?) (హూ ఓల్డ్
ఆర్ యూ?)
2. నాకు ముప్పై సంవత్సరాలు.
I'm thirty years old.
(ఐ యామ్ థర్టీ ఇయర్స్ ఓల్డ్)
3. మేమిద్దరం ఒకే వయస్సు వాళ్ళం.
We both are of the same age.
(ఉయ్ బోత్ ఆర్ ఆఫ్ ద సేమ్ ఏజ్)
4. నువ్వు చాలాకాలం జీవించుగాక
May you live long
(మే యూ లివ్ లాంగ్)
5. అతనికి చిన్నప్పడేళ్ళయింది.
He got married in young age.
హి గాట్ మ్యారీడ్ ఇన్ యంగ్ ఏజ్)
6. బాల్యపు జ్ఞాపకాలు ఇంకా మెదులుతూనే
ఉన్నాయి
The memories of childhood are
still fresh.
(ది మెమొరీస్ ఆఫ్ చైల్డ్ హుడ్ ఆర్ స్టిల్
ఫ్రెష్)
7. అప్పుడు నేను బడికి వెళ్ళే పిల్లవాడిని.
Then I was a school-going child.
(దెన్ ఐ వాజ్ ఏ స్కూల్ గోయింగ్ చైల్డ్)
8. అప్పుడు నువ్వు గొల్లు వేసుకునేదానివి.
Then you were in frocks.
(దెన్ యు వర్ ఇన్ ఫ్రాక్స్)

9. అతను/ఆమె చిన్నప్పటి నుంచి నాకు తెలుసు. I know him/her since childhood.
(ఐ నో హిమ్/హర్ సిన్స్ చైల్డ్ హుడ్) .
10. పసిపిల్ల తనం తర్వాత పిల్లవానితనం వస్తుంది. After childhood comes boyhood.
(చైల్డ్ హుడ్ కమ్స్ బోయ్ హుడ్)
11. అతను నాకన్న చిన్నవాడు. He is younger to me.
(హి ఈజ్ యంగర్ టు మీ)
12. అతను ఇంక అనుభవ శూన్యుడే. He is shill of raw age.
(హి ఈజ్ స్టిల్ ఆఫ్ రా ఏజ్)
13. పనితనం అనేది ఎప్పటికైనా మరచిపోయే విషయమూ? Is the childhood a thing to be ever forgotten?
(ఈజ్ చైల్డ్ హుడ్ ఏ థింగ్ ఎవర్ టు బీ ఫర్గట్టెన్?)
14. నీకు అక్క, చెల్లెళ్ళు ఎంత మంది? How many sisters have you?
(హూ మెనీ సిస్టర్స్ డు హావ్ యు?)
15. 5 పెద్దన్నయ్య ఏమి చేస్తుంటాడు? What's your elder brother?
(వాట్ ఈజ్ యువర్ ఎల్డర్ బ్రదర్?)
16. నా పెద్దక్కయ్య లెక్చరర్, My eldest sister is a lecturer.
(మై ఎల్డెస్ట్ సిస్టర్ ఈజ్ ఏ లెక్చరర్)
17. అతనికా బ్రహ్మచారే. He is still a bachelor.
(హి ఈజ్ స్టిల్ ఏ బాచెలర్)
18. అతను యుక్త వయస్కు డవడంతో అతని ఆస్తి అతనిదౌతుంది. He will own the property as soon as he comes of age.
(హి విల్ ఓన్ ద ప్రాపర్టీ యాజ్ సూన్ యాజ్ హి కమ్స్ ఆఫ్ ఏజ్)
19. అతని వయస్సుకంటే చిన్నగా కనిపిస్తాడు. He looks younger than his age.
హి లుక్స్ యంగర్ దాన్ హిజ్ ఏజ్
20. అకాలంగా అతనికి వచ్చింది. He became old untimely.
(బికేమ్ ఓల్డ్ అనైమీ)
21. వ్యాధుల వల్ల అతను యస్సు రాకపోయినా సలీవాడయ్యాడు. Worries have made him old before his time.
(వగ్రీస్ హావ్ మేడ్ హిమ్ ఓల్డ్ బిఫోర్ హిజ్ టైమ్)
22. యవ్వనం అనేది జీవితంలో వసంతకాలం . Youth is the spring of life.
(యూత్ ఈజ్ ద స్ప్రింగ్ ఆఫ్ లైఫ్)
23. యువతులు ఒక సంఘాన్ని స్థాపించారు. Young women have formed an association.
(యంగ్ ఉమెన్ హావ్ ఫామ్స్ యాన్ అసోసియేషన్)
24. ఆమె ఇరవై ఏండ్ల యువతి. She is a young lady of twenty.
(షి ఈజ్ ఏ యంగ్ లేడీ ఆఫ్ ట్వెంటీ)

25. దేశపు ఆశలు యువతరము మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి.
The country's hopes rests on the young generation.
(ద కంట్రిస్ హోప్స్ రెస్ట్ ఆన్ ద యంగర్ జెనరేషన్)
26. కాలము, గతి ఎవరికోసమూ ఆగవు.
Time and tide wait for none.
(టైమ్ అండ్ టెడ్ వెయిట్ ఫర్ నెన్)
27. మరణం చెప్పి రాదు.
Death keeps no calendar.
(డెత్ కీప్స్ నో క్యాలండర్)
28. ముసలి తనం శాపమూ ?
Is old age a curse?
(ఈజ్ ఓల్డ్ ఏజ్ ఏ కర్స్?)
29. అతను త్వరగా ముసలివాడవుతున్నాడు.
He is aging fast.
(హి ఈజ్ ఏజింగ్ ఫాస్ట్)
30. దీర్ఘకాలపు జబ్బు అతనికి/ఆమెకి వయస్సు వానిగా/రాలిగా చేసింది.
Long illness has made him/her aged.
(లాంగ్ ఇల్నెస్ హాజ్ మేడ్ హిం/హర్ ఏజిడ్)
31. అతను ఎక్కువ కాలం బ్రతకడం .
His days are numbered.
(హిజ్ డేస్ ఆర్ నంబర్డ్)
32. కాలము తన ముద్రను అందరిమీదా వేస్తుంది.
Time leaves its foot print on all.
(టైమ్ లీమ్స్ ఇట్స్ ఫుట్ప్రింట్ ఆన్ ఆల్)
33. ముసలితనంలో జుట్టు తెల్లబడుతుంది, రాలిపోతుంది.
Hair turns white and fall in old age.
(హెయిర్ టర్న్స్ వైట్ అండ్ ఫాల్స్ ఇన్ ఓల్డ్ ఏజ్)
34. అతని జుట్టులో అకడాక్కడ తెల్ల వెంట్రుకలున్నాయి .
His hair has a sprinkling of white.
(హిజ్ హెయిర్ హాజ్ ఏ స్ప్రింక్లింగ్ ఆఫ్ వైట్).
35. ఈ కాలంలో జుట్టును డై చేయించుకోవడం ఫ్యాషనైపోయింది.
These days, there is a fashion of dyeing hair.
(దీజ్ డేస్, దేర్ ఈజ్ ఏ ఫ్యాషన్ ఆఫ్ డైయింగ్ హెయిర్)
36. నువ్వు వాడే హెయిర్-డై ఏమిటి?
Which hair-dye do you use?
(వచ్ హెయిర్-డై డుయూ యూజ్?)
37. ఇప్పుడు అతను యువకుడు ,అతను ఓట్టు వేసి హక్కు ఉపయోగించుకోవచ్చు.
Now, he is an adult and can exercise his right to vote.
(నౌ, హి ఈజ్ ఏన్ అడల్ట్, అండ్ కెన్ ఎక్సర్సైజ్ హిజ్ రైట్ టు ఓట్)
38. చాలా తక్కువ మందికే ముసలితనం అంటే భయంలేదు.
Very few people are not afraid of old age.
(వెరీ ఫ్యూ ఆర్ ఎఫ్రైడ్ ఆఫ్ ఓల్డ్ ఏజ్)

39. ముసలితనం అనేది జీవిత పురోగతిలో చివరి అడుగు/దశ,
Old age is the last step in the development of life.
(ఓల్డ్ ఏజ్ ఈజ్ ద లాస్ట్ స్టెప్ ఇన్ ద డెవలప్మెంట్ ఆఫ్ లైఫ్)
40. ముసలి వాళ్ళను చూసుకోవడం మన 2) "గ్రే.
Care of the old is our duty.
(కేర్ ఆఫ్ ద ఓల్డ్ ఈజ్ అవర్ డ్యూటీ)
41. యువ్వనం గుడ్డిది.
Youth is blind.
(యూత్ ఈజ్ బైండ్)
42. అతను మంచి యుక్తవయస్సులోనే చనిపోయాడు.
He died in the prime of his youth.
(హి డైడ్ ఇన్ ద ప్రైమ్ ఆఫ్ హిజ్ యూత్)
43. Cšooššse) e5* -):688 35šS3) és Oéboà? Who is in senses in rising youth?
(హూ ఈజ్ ఇన్ సెన్సెస్ ఇన్ రైజింగ్ యూత్?)
44. యువకత్వము ఇతరులకు తల నెప్పి తెస్తుందనేది సరిగ్గా చెప్పినదికాదా?
Is it not rightly said that youth makes one mad?
(ఈజ్ ఇట్ నాట్ రైట్లీ సెడ్ దట్ యూత్ మేక్స్ వన్ మాడ్?)
45. వృద్ధాప్యము అనుభవాల పంట.
Old age is full of experiences.
(ఓల్డ్ ఏజ్ ఈజ్ ఫుల్ ఆఫ్ ఎక్స్పీరియన్సెస్)
46. అందరు ,యువకులు గా ఉండాలని అనుకొంతరు
.Everybody wants to remain young.
(ఎవ్రిబడీ వాంట్స్ టు రిమైన్ యంగ్)
47. అయితే, ఎవ్వరూ చిన్న వయసులో చావటానికెప్పుడరు.
But, nobody wants to die young.
(బట్, నోబడీ వాంట్స్ టు డై యంగ్)

Bazaar and Shopping (బజార్ అండ్ షాపింగ్) బజారుకు వెళ్ళటం, కొనటం.

1. నేను బజార్ (మార్కెట్)కు వెళ్ళవలసి వచ్చింది.
I was obliged to go to bazaar.
(ఐ వాజ్ ఒబ్లైజ్డ్ టు గో టు బజార్)
2. అక్కడ రెండు-మూడు గంటలు పట్టింది.
It took me two-three hours.
(ఇట్ టుక్ మీ టూ-త్రి అవర్స్)
3. అక్కడ ఎక్కువ జనాల వత్తిడి ఉన్నది.
There was a great rush.
(దేర్ వజ్ ఎ గేట్ రష్)
4. నువ్వు స్కూటర్ కొంటావని విన్నాను.
I have heard, you are going to buy a scooter.
(ఐ హావ్ హెర్డ్ యు ఆర్ గోయింగ్ టు బై ఎ స్కూటర్)
5. స్కూటర్ కోసం నేను ఇంకా రెండు సంవత్సరాలు .
I shall have to wait for two years for a scooter.
(ఐ షల్ హావ్ టు వెయిట్ ఫర్ టు యిర్స్ ఫర్)

6. అప్పటిదాకా మరి ఎలా పనిపాట్లు చేస్తావు? ఎ స్కూటర్) How shall you manage till then?
(హశా ప్షల్ యూ మానేజ్ టిల్ దెన్?)
7. చేసేదేమీలేదు. మనకిప్పటికే ఆలస్యమౌతోంది. Well leave it, we are getting late.
(వెల్, లీవ్ ఇట్, ఉయ్ ఆర్ గెటింగ్ లేట్)
8. ఏమిటి సంగతి? అంత ధర? What's the matter, so much price!
(వాటీజ్ ద మాటర్? సామచ్ పైస్)
9. నువ్వు ఒప్పుకున్నా, ఒప్పుకోకపోయినా, సంసారం నడవడం కష్టంగా ఉంది. You may agree or not, it is becoming difficult to manage.
(యు మే అగ్రీ నాట్, ఇటీజ్ బికమింగ్ డిఫికల్ట్ టు మానేజ్)
10. నేను చొక్కా, ప్యాంటు కుట్టటానికై గుడ్డ ఇచ్చాను, అవి తయారైనయ్యా? I had given a pant and a shirt for stitching, are they ready?
(ఐ హాడ్ గివెన్ ప్యాంట్ అండ్ షర్ట్ స్టిచింగ్ ఆర్ దే రెడీ?)
11. ఇంకా పనేదైనా మిగిలినదా? Does something remain to be done yet?
(డజ్ సమింగ్ రిమైన్ టు బీ డన్ ఎట్?)
12. సరే, ఎంత కుట్టుకూలి తీసుకుంటావు? Well, how much will you charge for it?
(వెల్, హౌ మచ్ విల్ యూ చార్జ్ ఫర్ ఇట్?)
13. మీరు ఎంత ఇవ్వదల్చుకుంటే అంత ఇవ్వండి. Give whatever you please.
(గివ్ వాటెవర్ యూ ప్లీజ్)
14. నువ్వు అడిగే డబ్బు చాలా ఎక్కువ. The amount you are asking for is too much.
(ద ఎమౌంట్ యు ఆర్ ఆస్కింగ్ ఫర్ ఈజ్ టూ మచ్)
15. మీరెంత ఇవ్వదల్చుకున్నారు? How much do you want to pay?
(హౌ మచ్ డు యూ వాంట్ టు పే?)
16. నేను పుస్తకాలు కొన్ని కొనన్ను. అందుకని డబ్బు కొంత తక్కువగా ఉన్నది. I bought some books and ran short of money.
(ఐ బాట్ సమ్ బుక్స్ అండ్ రాన్ షార్ట్ ఆఫ్ మనీ)
17. ఆ కాలం ఎంత బాగుందంటే నేను వెంటన్ కొనన్ను. The pen was so nice that I bought it at once.
(ద పెన్ వజ్ సో నైస్ దట్ ఐ బాట్ ఇట్ అట్ వన్స్)
18. ఎక్కువ డబ్బు ఇవ్వలేదని మీకు ఖచ్చితంగా నమ్మకమేనా? Are you sure you have not paid much?
(ఆర్ యూ షూర్ యూ హావ్ నాట్ పేయిడ్ మచ్ మనీ?)

19. అతను అర్ధరూపాయి తక్కువగాచ్చాడు. He gave me fifty paise short.
(హి గేవ్ మీ ఫిఫ్టీ పై సే షార్ట్)
20. అసలు మీ దగ్గర డబ్బు ఎంత తక్కువగా ఉంది ? By how much money are you short?
(బై హౌమచ్ మనీ ఆర్ యూ షార్ట్?)
21. నా దగ్గర పది రూపాయలు తక్కువగా ఉన్నాయి . I am short by ten rupees.
(ఐ యామ్ షార్ట్ బై టెన్ రుపీస్)
22. విదేశీ వస్తువులంటే జనాలకి వెర్రివ్యామోహం. People are crazy after foreign things.
(పీపుల్ ఆర్ (కేజీ అప్టర్ ఫారెన్ థింగ్స్)
23. గడియారాలన్నీ వెంటనే అమ్ముడుపోయాయి All the watches found a ready sale.
(ఆల్ ద వాచెస్ ఫౌండ్ ఎ రెడీ సేల్)
24. ఈ సంచిక వెంటనే అమ్ముడుపోతోంది. This edition is selling like hot cakes.
(దిస్ ఎడిషన్ ఈజ్ సెల్లింగ్ లైక్ హాట్ కేక్స్)
25. ఈ ఇల్లును అమ్ముతారు. This house is for sale.
(దిస్ హౌస్ ఈజ్ ఫర్ సేల్)
26. ఈ వస్తువులను కొనేవాళ్ళు లేరు. There is no sale for these goods.
(దేరిజ్ నో సేల్ ఫర్ దీజ్ గుడ్స్)
27. బంగాళాదుంపలు చౌకగా అమ్ముడుపోతున్నాయి. Potato is selling cheap.
(పొటేటో ఈజ్ సెల్లింగ్ చీప్)
28. వచ్చేటప్పడు పచారీ దుకాణంకు వెళ్ళు. ..Call at the grocer's on the way.
(కాల్ అట్ ద గ్రాసర్స్ ఆన్ ద వే)
29. అ) కల్లీ పాలు. This is adulterated milk.
(దిస్ ఈజ్ అడల్టరేటెడ్ మిల్క్)
30. ఈ స్వదేశీ నెయ్యి ఎక్కడ దొరికింది? Where did you get this pure deshi ghee from?
(వేర్ డిడ్ యూ గెట్ దిస్ ప్యూర్ దేశీ ఘి ఫ్రం?)
31. నేను ఖాతాపై సరుకులు కొనను. I do not buy things on credit.
(ఐ డు నాట్ బై థింగ్స్ ఆన్ క్రెడిట్)
32. ఈ బూట్లు నాకు చిన్నసైజువి, This pair of shoes fits me tight.
(దిస్ పెయిర్ ఆఫ్ షూజ్ ఫిట్స్ మీ టైట్)
33. యాభై రూపాయలకు ఈ టీ సెట్ చౌక. This tea set is cheap for fifty rupees.
(దిస్ టీ సెట్ ఈజ్ చీప్ ఫర్ ఫిఫ్టీ రుపీస్)
34. న్యాయమైన ధర వెయ్యండి. Charge a reasonable rate.
(చార్జ్ ఎ రీజనబుల్ రేట్)
35. చిల్లరగా బట్టలను మేము అమ్ముము. We do not sale cloth in retail.
(ఉయ్ డునాట్ సెల్ క్లాత్ ఇన్ రిటైల్)
36. ఇక్కడ విదేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకున్న వస్తువులే అమ్ముబడతాయి. Imported goods are sold at this counter.
(ఇంపోర్ట్డ్ గూడ్స్ ఆర్ సాల్డ్ ఎట్ దిస్)

37. ఈ రూపాయిల నోటుచిరిగింది.

కాంటర్)

This note is torn.

(దిస్ నోట్ ఈజ్ బార్న్)

38. దీన్ని తీసుకో. ఇది కొత్తది.

Take this, it's brand new.

(టేక్ దిస్. ఇటీజ్ బ్రాండ్ న్యూ)

39. ఈ బూటు కాలు ముందు భాగంలో
కొరుకుతోంది

This shoe pinches me at the front.

(దిస్ షూ పింఛెస్ మీ ఎట్ ద ఫ్రంట్)

40. చౌక వస్తువులు చివరికి ఖరీదైన
వస్తువులకన్నా ఎక్కువ ఖరీదౌతాయని నీకు
తెలియదా?

Don't you know cheap goods are
dear in the long run?

(డోస్ట్ యూ నో చీప్ గూడ్స్ ఆర్ డియర్ ఇన్
ద లాంగ్ రన్?)

41. అమ్మేవాళ్ళు తమ వస్తువుల గురించి
అరుస్తున్నారు.

Pedlars were crying their wares at
the top of the voice.

(పెడల్స్ వర్క్రైయింగ్ దెయిర్ వేర్స్ అట్ ద
టాప్ ఆఫ్ దెయిర్ వాయిసెస్)

42. ఈ పుచ్చకాయలు కుళ్ళిపోయాయి.

These melons are rotten.

(దీజ్ మెలన్స్ ఆర్ రాటెన్)

43. తాజా సరుకేదైనా చూపు.

Show me some fresh stuffs.

(షో మీ సమ్ ఫ్రెష్ స్టఫ్స్)

44. ట్రావెలర్స్ చెక్కులను మేము ఆమోదిస్తాము.

We accept traveller's cheques.

(ఉయ్ యాక్సెప్ట్ ట్రావెలర్స్ చెక్స్)

45. బ్యాంక్లో కరెంట్ ఎకౌంట్ తెరిచాను.

I have opened a current account in
the bank.

(ఐ హావ్ ఓపెన్డ్ ఎ కరెంట్ ఎకౌంట్ ఇన్ ద
బ్యాంక్)

46. నేను డబ్బు పూర్తిగా ట్టేశాను.

I have cleared the account.

(ఐ హావ్ క్లియర్డ్ ద అకౌంట్)

47. ఇక్కడ నుంచి మార్కెట్ ఎంత దూరం?

How far is the market from here?

(హౌ ఫార్ ఈజ్ ద మార్కెట్ ఫ్రం హియర్?)

48. బాగా దూరమూ ?

Is it quite far?

(ఈజిట్ క్వైట్ ఫార్?)

49. రిక్షాలో వెళ్తాము

Let us hire a rickshaw.

(లెట్ అజ్ హైర్ ఎ రిక్షా)

50. మార్కెట్టు నుంచి పివస్తువులు, అలాగే కారపు
సరుకు పట్టుకు రా,

Bring some sweets from the market
and yes, some salted things too.

(బ్రింగ్ సమ్ స్వీట్స్, ఫ్రం ద మార్కెట్ అండ్
యెస్, సమ్ సాల్టెడ్ థింగ్స్ టూ)

51. ఆ దుకాణం నుంచి పది రూపాయల
జిలేబీలు పట్టుకురా,

Bring jalebies worth ten rupees from
that shop.

(బ్రింగ్ జిలేబీస్ వర్త్ టెన్ రుపీస్ ఫ్రం దట్)

షాప్)

Dealings and Occupation (లింక్స్ అండ్ ఆక్యుపేషన్స్) లావాదేవీలు, వృత్తులు.

1. ఈ వృత్తి/ఉద్యోగము ఏమిటి? What's your occupation?
(వాటిజ్ యువర్ ఆక్యుపేషన్?)
2. ఈ వృత్తి/ఉద్యోగము స్త్రీలకు/ఆడవాళ్ళకు తగినదికాదు. It is not a fit occupation for Women.
(ఇటిజ్ నాట్ ఎ (స్యూటబుల్) ఫిట్ ఆక్యుపేషన్ ఫర్ ఉమెన్)
3. లావాదేవీలలో అతను నిజాయితీ గలవాడు కాదు. He is not above board in his dealings.
(హి ఈజ్ నాట్ ఎబోవ్ బోర్డ్ ఇన్ హిస్ డీలింగ్స్)
4. మీ వడ్డీ రేటెంత? What is your rate of interest?
(వాటిజ్ యువర్ రేట్ ఆఫ్ ఇంటరెస్ట్?)
5. అమ్మెచోట మహా ఉంటే ఒకళ్ళిద్దరే! There were hardly one or two persons on the counter.
(దేర్ వర్ హార్డ్లీ వన్ ఆర్ టు పర్సన్స్ అట్ ద కౌంటర్)
6. అతను వృత్తిరీత్య రద్దీ. He is a tailor by profession.
(హి ఈజ్ ఎ టైలర్ బై ప్రొఫెషన్)
7. ఇటీవలి కాలంలో అతనికేమీ పనిలేదు. These days he is not engaged in any occupation.
(దీజ్ డేస్, హి ఈజ్ నాట్ ఎంగేజ్డ్ ఇన్ ఎనీ ఆక్యుపేషన్)
8. రూపాయికి చిల్లర ఇవ్వండి. Give me change for a rupee.
(గివ్ మీ ఛేంజ్ ఫర్ ఎ రుపీ)
9. ఆ నకిలీ నాణేన్ని ఎలా మార్చగల్గావు? How did you pass off the base coin?
(హణా డిడ్ యూ పాస్ ఆఫ్ ద బేస్ కాయిన్?)
10. అది దొంగనోటు అని నాకు తెలుసు. I knew that the note was counterfeit.
(ఐ న్యూ దట్ ద నోట్ వజ్ కౌంటర్ఫీట్)
11. ఇది నకిలీ పత్రము అని నేను నిరూపించగలను. I can prove this to be a forged document.
(ఐ కెన్ ప్రూవ్ దిస్ టు బీ ఎ ఫోర్జ్డ్ డాక్యుమెంట్)
12. ఆ దుకాణంలో బేరంచెయ్యనివ్వరు. Hagglng is not allowed at that shop.
(హగ్లింగ్ ఈజ్ నాట్ ఎలౌడ్ ఎట్ దట్ షాప్)

13. ఈ రోజులలో పంచదార ధరెంత?

షాప్)

What is the rate of sugar these days?

(వాటీజ్ ద రేట్ ఆఫ్ షుగర్ దీజ్ డేస్?)

14. కొన్నచోటు నుండి వెళ్ళబోయే ముందు మీ డబ్బును జాగ్రత్తగా లెక్కబెట్టుకోండి.

Count your money carefully before you leave the counter.

(కౌంట్ యువర్ మనీ కేర్ఫుల్లీ బిఫోర్ యు లీవ్ ద కౌంటర్)

15. అమ్మిన వస్తువులు వాపస్ తీసుకొనబడవు.

Goods once sold will not be taken back.

(గూడ్, వన్స్ సోల్డ్ విల్ నాట్ బీ టేకన్ బ్యాక్)

16. ఈ రోజుల్లో మార్కెటు కొంత మందకొడిగా ఉంది

The market is somewhat dull now a days.

(ద మార్కెట్ ఈజ్ సమ్వాట్ డల్ నవ్ ఎ డేస్)

17. వ్యాపారంలో మందకొడితనం పద్ధతివచ్చే విధంగా ఉన్నది.

There is a trend of slump in business.

(దేరిజ్ ఎ టెండ్ ఆఫ్ స్లంప్ ఇన్ బిజినెస్)

18. వృత్తి/ఉద్యోగాన్ని ఎంచుకోవడం తేలికైన పనికాదు.

Selection of a career is not easy at all.

(సెలెక్షన్ ఆఫ్ ఎ కెరీర్ ఈజ్ నాట్ ఈజీ అటాల్)

19. నువ్వు నాకెంత అప్పివ్వగలవు?

How much money can you lend me?

(హౌమచ్ మనీ కెన్ యు లెండ్ మీ?)

20. దీంట్లో నిస్సందేహంగా మీరు పెట్టుబడి పెట్టిచ్చు.

You can invest money in this without any hesitation.

(యు కెన్ ఇన్వెస్ట్ మనీ ఇన్ దిస్ విభౌట్ ఎనీహెజిటేషన్)

21. ఇంకేమీ వద్దు బిల్లు తీసుకురా,

That's all, bring the bill.

(దటీజ్ ఆల్ బ్రింగ్ ద బిల్)

22. తప్పకుండా ఇవ్వాళ బ్యాంకులో ఈ డబ్బు కట్టు.

Deposit this money in the bank today positively.

(డిపాజిట్ దిస్ మనీ ఇన్ ద బేంక్ టుడే పాజిటివ్లీ)

23. అడ్వాన్సాగా అతను వంద రుపాయలు ఇచ్చారు .

He has paid hundred rupees as advance money.

(హి హాజ్ పేయిడ్ హండెడ్ రుపీస్ యాజ్ ఎడ్వాన్సునీ)

24. వాళ్ళని పనిలో పెట్టేముందు వాళ్ళకెంతిచ్చేదీ తేల్చు.
Settle the wages before you engage.
(సెటిల్ ద వేజెస్ బిఫోర్ యు ఎంగేజ్)
25. అతను వృత్తిరీత్యా బ్రోకరు.
He is a broker by profession.
(హి ఈజ్ ఎ బ్రోకర్ బై ప్రొఫెషన్)
26. ఈ చెక్కును రేపు సామ్ము చెయ్యి.
Get this cheque encashed by tomorrow.
(గెట్ దిస్ చెక్ ఎన్కాష్డ్ బై టుమోరో)
27. దీని ధరెంత?/ఇదెంత ?
How much is this?
(హౌ మచ్ ఈజ్ దిస్?)
28. చాలాసేపు బేరసారాలు జరిగిన తర్వాతకొనుగోలు ఫైనలా అయింది.
After much haggling, the bargain was struck.
(ఆఫ్టర్ మచ్ హాగ్లింగ్, ద బార్టెన్ వాజ్ స్ట్రక్)
29. డబ్బు డబ్బును పుట్టి
I Money begets money.
(మనీ బిగెట్స్ మనీ)
30. బంగారం మన కళ్ళను కప్పివేసే దుమ్ము
Gold is dust that blinds all eyes.
(గోల్డ్ ఈజ్ ద డస్ట్ దట్ బైండ్స్ తల్ల మిజ్జెల్లి)
31. నీ/మీ వ్యాపారమేమిటి?
What is your business?
(వాటీజ్ యువర్ బిజినెస్?)
32. నువ్వమీరు వ్యాపారం చేస్తున్నావా/చేస్తున్నారా, ఉద్యోగంచేస్తున్నావా/చేస్తున్నారా?
Are you in business or in service?
(ఆర్యు ఇన్ బిజినెస్ ఆర్ ఇన్ సర్వీస్?)
33. వాళ్ళు ఎగుమతి-దిగుమతి వ్యాపారం చేస్తున్నారు.
They are in import-export business.
(దే ఆర్ ఇన్ ఇంపోర్ట్ - ఎక్స్పోర్ట్ బిజినెస్)
34. అతను టీషాపు నడుపుతున్నాడు.
He runs a tea shop.
(హి రన్స్ ఎ టీ షాప్)
35. నీ/మీ వ్యాపారం ఎలాగుంది?
How are you getting on with your business?
(హౌ ఆర్ యూ గెటింగ్ ఆన్ విత్ యువర్ బిజినెస్?)
36. ధరలు పెరుగుతున్నాయి.
Prices are going up.
(ప్రైసెస్ ఆర్ గోయింగ్ అప్)
37. అతను గుడ్డలను టోకుగా అమ్ముతాడు.
He sells cloth in bulk.
(హి సెల్స్ క్లాత్ ఇన్ బల్క్)
38. హోల్సేల్ మార్కెట్ భావనల్లు నిప్పతుంది .
The wholesale market caught fire.
(ద హోల్సేల్ మార్కెట్ కాట్ ఫైర్)
39. దీనికి ఎంతిచ్చి కొన్నావు?
How much did you pay for it
(హౌ మచ్ డిడ్ యూ పే ఫర్ ఇట్?)
40. అతను పది శాతం మినహాయింపు/రిబేట్
He gives ten per cent rebate.

ఇస్తాడు.

(హి గిమ్స్ టెన్ పర్సెంట్ రిజి)

Dress and Food (డ్రెస్ అండ్ ఫుడ్) వేషధారణ, ఆహారము

1. మనిషిని అతను వేసుకునే బట్టలని బట్టి (ఎ మాన్ ఈజ్ నోన్ బైద డెస్ హి వేర్స్)
3)SS).
2. దుస్తులు మనిషి యొక్క వ్యక్తిత్వాన్ని
ఎక్కువ చేస్తాయి. Dress adds to one's personality.
(డెస్ యాడ్స్ టు ఒన్స్ పర్సనాలిటీ)
3. ఎలాటోపమైన దుస్తులంటే నాకు
అసహ్యం. I dislike gaudy dress.
(ఐ డిస్లైక్ గాడి డెస్)
4. ఆవిడ/ఆమె హుందాగా బట్టలు
వేసుకుంటుంది. She is a well dressed Woman.
(షి ఈజ్ ఎ వెల్ డెస్డ్ ఉమన్)
5. ఈ బట్టలలో నువ్వు చాలా బాగున్నావు. You look very smart in this dress.
(యూ లుక్ వేరీ స్మార్ట్ ఇన్ దిస్ (డెస్)
6. ఆ విద్యార్థి యూనిఫారం వేసుకు రాలేదు. That student is not in uniform.
(దట్ స్టూడెంట్ ఈజ్ నాట్ ఇన్ యూనిఫారం)
7. అతను రెడీమేడ్ దుస్తుల వ్యాపారం
చేస్తాడు. He deals in readymade garments.
(హి డీల్స్ ఇన్ రెడీమేడ్ గార్మెంట్స్)
8. విదేశాలలో కూడా చీర ఎక్కువ మందికి
నచ్చుతోంది. Sari is becoming popular in foreign
also.
(శారీ ఈజ్ బికమింగ్ పాపులర్ ఇన్ ఫారెన్
కంట్రీస్ ఆలోన్)
9. నటీమణిగా నీ మేకప్ ఎంతో
ఆకర్షణీయంగా ఉంది. Your makeup of an actress looks very
attractive.
(యువర్ మేకప్ ఆఫ్ ఎన్ యూక్టెప్స్ లుక్స్ వెరీ
ఎట్రాక్టివ్)
10. పనివాని వేషంలో అతను
తప్పించుకున్నాడు. He escaped in the guise of a servant.
(హి ఎస్కేప్డ్ ఇన్ ద గైజ్ ఆఫ్ ఎ సర్వెంట్)
11. అతనికి స్టైల్ గా ఉన్న దుస్తులంటే ఇష్టము. He is fond of fashionable dresses.
(హి ఈజ్ ఫాండ్ ఆఫ్ ఫ్యాషనబుల్ డ్రెస్)
12. వేష భేషజాలలో నాకు నమ్మకంలేదు. I don't believe in pomp and show.
(ఐ డోంట్ బిలీవ్ ఇన్ పాంప్ అండ్ షో)
13. పట్టుబట్టలు ఎక్కువ Sedo మన్నుతాయి. Silken cloth wears long.
(సిల్క్స్ క్లాత్ వేరి లాంగ్)
14. ఈ కల్లీలేని పట్టుచీరను ఎక్కడ కొన్నావు? * Where did you buy this pure silk sari
from?
(వేర్ డిడ్ యూ బై దిస్ ప్యూర్ సిల్క్ శారీ ఫ్రం?)
15. బట్టలలో ఫ్యాషన్లు వస్తాయి, పోతాయి. Fashions in dress come and go.
(ఫ్యాషన్స్ ఇన్ డ్రెస్ కమ్ అండ్ గో)
16. ఈ చొక్కా చాలా బిగుతుగా ఉంది. This shirt is tight fit.
(దిస్ షర్ట్ ఈజ్ ఎ టైట్ ఫిట్)

17. వేసవిలో వదులుగా ఉన్న బట్టలు సుఖం. Loose dresses are good in summer.
(లూజ్ డ్రెస్ ఆర్ గుడ్ ఇన్ సమ్మర్)
18. కాటన్ బట్టలు తక్కువ కాలం మన్నతాయా? Do the cotton clothes last less?
(డూ ది కాటన్ క్లాత్ లాస్ట్ లెస్)
19. వాళ్ళ జీవన స్థాయి పెద్దదే. They have a good standard of living.
(దే హావ్ ఎ గుడ్ స్టాండర్డ్ ఆఫ్ లివింగ్)
20. మాకూ వాళ్ళకూ రాకపోకలేమీ లేవు. We have no social relationship with them.
(ఉయ్ హావ్ నో సోషల్ రిలేషన్షిప్ విత్ దెమ్)
21. భోజనానికి, తాగుడికి ఏర్పాట్లు బాగున్నాయి. The arrangement for eating and drinking was good.
(ద అరేంజ్మెంట్స్ ఫర్ ఈటింగ్ అండ్ డ్రింకింగ్ వజ్ గుడ్)
22. పాలు విరిగిపోయాయి. The milk has turned sour.
(ద మిల్క్ హాజ్ టర్న్డ్ సోర్?)
23. కోడిగుడ్లను మరగపెట్టారు. The eggs have been boiled.
(ద ఎగ్స్ హావ్ బీన్ బాయిల్డ్)
24. ఒక కప్పుడు కాఫీ చెయ్యి/చెయ్యండి. Prepare a cup of coffee.
(పె పేర్ ఎ కప్ ఆఫ్ కాఫీ)
25. నేను మరిగించిన నీళ్ళు త్రాగుతాను. I take boiled water.
(ఐ టేక్ బాయిల్డ్ వాటర్)
26. టీ బదులు పాలుతాగడమంటే నాకిష్టము. I prefer milk to tea.
(ఐ ప్రిఫర్ మిల్క్ టు టీ)
27. ఆకుకూరలను ఎక్కువగా తిను Eat more green vegetables.
(ఈట్ మోర్ గ్రీన్ విజిటబుల్స్)
28. పాలు సంపూర్ణ ఆహారం. Milk is a perfect diet.
(మిల్క్ ఈజ్ ఎ పర్ఫెక్ట్ డైట్)
29. తక్కువగా తిను, అయితే బాగా నములు. Eat less, but munch well.
(ఈట్ లెస్, బట్ మంచ్ వెల్)
30. చద్ది ఆహారం ఆరోగ్యానికిదెబ్బ Stale food is harmful.
(స్టేల్ ఫూడ్ ఈజ్ హార్మ్ ఫుల్ టు హెల్త్)
31. నారొట్టె ముక్కమీద నెయ్యి రాయి. Spread the ghee on bread.
(స్పెడ్ ద ఫీ ఆన్ బ్రెడ్)
32. పార్టీవిలాస కార్యక్రమం ఇంకా మొదలవ్వాలా. The party had not begun.
(ద పార్టీ హాడ్ నాట్ బిగన్)
33. నేను అక్కడకు చేరకముందే త్రాగటం మొదలెట్టారు. Drinking had begun before I reached.
(డ్రీంకింగ్ హాడ్ బిగిన్ బిఫోర్ ఐ రీచ్డ్)
34. ఫ్రూట్ సలాడ్ నేను తయారుచెయ్యాలా? Should I prepare fruit salad?
(ఫ్రూడ్ ఐ పి పేర్ ఫ్రూట్ సలాడ్?)

35. రొట్టమక్కలపై వెన్నరాయండి. Butter the slices.
(బటర్ ద సైసెస్)
36. నువ్వేమి త్రాగుతావు? What would you drink?
(వాట్ ఉడ్ యూ డ్రింక్?)
37. బ్రేక్ఫాస్ట్ తయారైంది. The breakfast is ready.
(ద బ్రేక్ఫాస్ట్ ఈజ్ రెడీ)
38. మీ/సీ భోజనాన్ని వడ్డించారు. Your dinner has been laid.
(యువర్ డిన్నర్ హాజ్ బీన్ వెయిట్)
39. నాకు విపరీతంగా ఆకలి వేస్తోంది. I am awfully hungry.
(ఐ యామ్ ఆఫుల్లీ హంగ్రి)
40. ఇవ్వాల పలావ్ దొరకదు. There won't be pulao today.
(దేర్ వోంట్ బీ పులావ్ టుడే)
41. మధ్యాహ్నం భోజనం ఎన్నింటికి చేస్తావు? When do you take your lunch?
(వెన్ డు యూ టేక్ యువర్ లంచ్?)

Feelings and Emotion (ఫీలింగ్స్ అండ్ ఎమోషన్) భావనలు, ఉద్వేగములు.

(i) Anger (అంగర్)

1. కోపాన్ని బయటకు చూపించటం వల్ల సాధించేది ఏమీ లేదు. It is no use to give vent to anger.
(ఈటీజ్ నో యూజ్ టు గివ్ వెంట్ టు యువర్ ఎంగర్)
2. చూడూ! నాకు కోపం తెప్పించకు. See, don't make me angry.
(సీ, డోంట్ మేక్ మీ యాంగ్రి)
3. అతను తన కోపాన్ని మింగుకన్నాడు. He bottled his anger at that moment.
(హి బాటిల్డ్ హిజ్ ఎంగర్ ఎట్ దట్ మూమెంట్)
4. నిన్ను అతను ఎక్కువగా కోపించుకున్నాడా? Did he get very angry with you?
(డిడ్ హి గెట్ వెరీ యాంగ్రి విత్ యూ?)
5. గెటౌట్ అని అతను కోపంగా అన్నాడు. He spoke angrily, "Get out!"
(హి స్పౌక్ యాంగ్రిలీ, గెటౌట్)
6. నీ/మీ భార్య ముక్కోపి. Your wife is very hot-tempered.
(యువర్ వైఫ్ ఈజ్ వెరీ షార్ట్ టెంపర్డ్)
7. నాతో ఎందుకు కోపంగా ఉన్నావు, మిత్రమా? Why are you cross with me friend?
(వై ఆర్ యూ క్రాస్ విత్ మీ ఫ్రెండ్?)
8. నువ్వు మోసగాడివి. You are a cunning fellow.
(యు ఆర్ ఎ కన్నింగ్ ఫెలో)
9. చెత్తవాగుడు వాగక. Stop talking nonsense.
(స్టాప్ టాకింగ్ నాన్సెన్స్)
10. నువ్వు చేసిన తప్పడు పనులన్నీ నాకు తెలుసు. I know all your misdeeds.
(ఐ నో ఆఫ్ ఆల్ యువర్ మిస్డీడ్స్)

11. అతని బాస్ విపరీతమైన కోపంతో ఉన్నాడు. His boss was extremely angry.
(హి ఎజ్ బాస్ వజ్ ఎక్స్ట్రీమీ యాంగ్రి)
12. సిగ్గులేని తనానికేదైనా హద్దున్నదా? Is there any limit to your
shamelessness?
(ఈజ్ దేర్ ఎసీ లిమిట్ టు యువర్ పే మై
షైన్స్)
13. ఆ బ్రతిమాలుకోవడాలు వల్ల వచ్చిన ఉపయోగం ఏమి ఉంది? Of what use are the entreaties now?
(ఆఫ్ వాట్ యూజ్ ఆర్ ద ఎంట్రీటీస్ నౌ?)
14. ఈ అవమానాన్ని నేను ఎప్పటికీ సహించలేను I can never tolerate this insult.
(ఐ కెన్ నెవర్ టాలెరేట్ దిస్ ఇన్సల్ట్)

(ii) Affection (అఫెక్షన్) అభిమానము .

1. ఆవిడ/ఆమె ఆప్యాయత గల అమ్మ She is an affectionate mother.
(షి ఈజ్ యాన్ ఎఫెక్షనేట్ మదర్)
2. వాళకి ఒకరంటే ఇంకొకరికి అభిమానము. They have mutual affection.
(దే హావ్ మ్యూచువల్ అఫెక్షన్)
3. సోదరి, సోదరుల మధ్య ఉండే ఆప్యాయతకు అది ఒక ఉదాహరణ. That was an example of affection
between brother and sister.
(దట్ వాజ్ యాన్ ఎక్జాంపుల్ ఆఫ్ ఎఫెక్షన్
బిట్వీన్ బ్రదర్ అండ్ స్ట్రర్)
4. దీర్ఘాయుష్మాన్ భవ, కొడుకా/కుమారా/పుత్రా, . May you live long my son.
(మే యూ లివ్ లాంగ్, మై సన్)
5. తన కొడుకను ఎన్నో సంవత్సరాల తర్వాత మళ్ళీ చూసినప్పుడు ఆప్యాయత పొంగిపోయింది Her affection sprang up on seeing
her son after so many years.
(హర్ అఫెక్షన్ స్ప్రాంగ్ అప్ ఆన్ సీయింగ్
హర్ సన్ ఆఫ్టర్ సో మెనీ)
6. నీ (ప్రేమే నాకు ప్రేరణ. Your love is my inspiration.
(యువర్ లవ్ ఈజ్ మై ఇన్స్పిరేషన్)

(iii) Quarrel (కుఅరైల్)

1. వారు అల్పవిషయం కోసం పోట్లాడు కొట్టునారు ఇయర్స్). They quarrelled on a trifle.
(దె క్వారల్స్ ఆన్ ఎ ట్రిఫిల్)
2. మీరు పోట్లాడటం ఆపండి Stop this chatter.
(స్టాప్ దిస్ చాటర్)
3. వాళ్ళ ఇద్దరికి దెబ్బలాట ప్రారంభమైంది Wrangling ensued between the
two.
(రాగ్లింగ్ ఇన్సూయ్డ్ బిట్వీన్ ది టు)
4. నీకు ఇష్టమున్నా లేకపోయినా ఈ పని నువ్వు చెయ్యాలి.. You will have to do this job willy
nilly.
(యు విల్ హేవ్ టు డూ దిస్ జాబ్
విలీ నిలీ)

5. ఎందుకోసం వాళ్ళు దెబ్బ లాడు కుట్టున్నారు ? What did he quarrel over?
(వాట్ డిడ్ హీ క్వారల్ ఓవర్?)
6. నేను ఎందుకు ఆ దెబ్బలాటలో కలవాలి? Why should I involve myself in a quarrel?
(వై ఫుడ్ ఐ ఇన్వోల్వ్ మైసెల్ఫ్ ఇన్ ఎ క్వారల్?)
7. మీరు వస్తేనేగాని ఈ కోట్లాట సమాధానపడదు. Only you can make up the quarrel.
(ఓన్లీ యూ కేన్ మేక్ అప్ ది క్వారల్)
8. అతడు పిచ్చివాడయ్యాడు. He has gone crazy.
(హీ హేజ్ గాన్ కేజీ)
9. ఆ అమ్మాయి దెబ్బలాట మనిషిలా తెలుస్తుంది . She seems to be a quarrelsome lady.
(షీ సీమ్స్ టూ బి ఎ క్వారల్సమ్ లేడీ)
10. నీ సహనబుద్ధి తగ్గించవద్దు. Don't lose your temper.
(డోన్ లూస్ యువర్ టెంపర్)
11. నేను బాగా ఇరుక్కున్నాను. I am plagued.
(ఐ యామ్ ప్లేగ్డ్)
12. నీ వల్ల నేను బాధింపబడ్డాను. I have been pestered by you.
(ఐ హేవ్ బీన్ పెస్టర్డ్ బై యూ)

(iv) Forgiveness (ఫోర్గివేనెస్స్)

1. నేను క్షమాపణ చెప్పకొంటున్నాను. I apologise.
(ఐ అపాలజైజ్)
2. నేను అతనిని/ఆమెను ఎప్పటికీ క్షమించలేను. I can never forgive him/her.
(ఐ కెన్ నెవర్ ఫర్గివ్ హిమ్/హర్)
3. క్షమించండయ్యా, Excuse me, sir.
(ఎక్స్కూజ్ మీ, సర్)
4. మీకు ఇబ్బంది కల్గించినందుకు క్షమాపణ చెప్పకుంటున్నాను. I'm sorry to have troubled you.
(ఐ యామ్ సారీ టు హావ్ ట్రబ్ల్డ్ యూ)
5. అది క్షమించదగిన పొరపాటే. It is pardonable mistake.
(ఇటీజ్ పార్డనబుల్ మిస్టేక్)
6. అనుకోకుండా ఆపని నేను చేశాను. It was done inadvertently by me.
(ఇట్ వాజ్ డన్ ఇనాడ్వర్టెన్టీ బై మీ)
7. అనుకోకుండా ఆ పిల్ల చెప్పి ఉండవచ్చు. The child might have told unwittingly.
(ద చైల్డ్ మైట్ హావ్ టోల్డ్ అన్విట్టింగ్లీ)
8. ఆ పొరపాటుకు నేను క్షమాపణ చెప్పకుంటున్నాను. I apologise for the mistake.
(ఐ అపాలజైజ్ ఫర్ ద మిస్టేక్)

9. అతను దాన్ని ఉతుత్తినే/హాస్యానికి అన్నాడు.

He said it in joke.
(హి సెడ్ ఇట్ ఇన్ ఎ జోక్)

(v) Advice and Opinion (అద్విత అండ్ ఒపినియన్)

1. మీ నాన్నగారి సలహా తీసుకోండి.

Take counsel of your father.
(టేక్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ యువర్ ఫాదర్)

2. మీ/నీ సలహా నాకు కావాలి.

I need your advice.
(ఐ నీడ్ యువర్ అడ్వైజ్)

3. ఇది చెయ్యమని అతను నాకు సలహా ఇచ్చాడు.

He has advised me to do this.

(హి హాజ్ ఎడ్వైజ్ మీ టు డూ దిస్)

4. అతను కూడా నా సలహాదారుడు.

He is also my adviser.

(హి ఈజ్ అల్సో మై ఎడ్వైజర్)

5. ఒక వైద్య నిపుణ్ణి సంప్రదించండి.

Consult some expert doctor.

(కన్సల్ట్ సమ్ ఎక్స్పర్ట్ డాక్టర్)

6. నువ్వు/మీరు దేనిగురించి ఆందోళన పడుతున్నావు/ పడుతున్నారు?

What are you worried about?

(వాట్ ఆర్ యు వర్రిడ్ ఎబౌట్?)

7. ఈ విషయంలో భయపడవలసిన దేమిటి?

What's to be feared in this?

(వాటీజ్ టు బీ ఫియర్డ్ ఇన్ దిస్?)

8. అతను నా అనుమతితోనే ఈ పని చేశాడు

He did it with my consent.

(హి డిడిట్ విత్ మై కన్సెంట్)

9. మానం అంగీకారం,

Silence shows consent.

(సైలెన్స్ షోస్ కన్సెంట్)

10. ఉద్దేశ్యంలో అతను నేరసుడు.

In my opinion, he is a culprit.

(ఇని మై ఒపినియన్, హి ఈజ్ ఎ కల్పిట్)

11. ఆందోళన పడవలసిన విషయమేమీ లేదు.

There is nothing to worry about.

(దేరిజ్ నథింగ్ టు వర్రి ఎబౌట్)

Birds and Beasts (బర్డ్స్ అండ్ బీస్ట్స్) పక్షులు, జంతువులు.

1. పక్షులు, జంతువులు లేకపోతే ప్రపంచం బోసిపోతుంది .

The world will indeed be poorer without birds and beasts.

(ద వరల్డ్ విల్ ఇన్ డీడ్ బీ పూరర్ విభౌట్ బర్డ్స్ అండ్ బీస్ట్స్)

2. వన్యమృగాలనేవి ప్రకృతి యొక్క వారస్వము

Wildlife is a great heritage of nature.

(వైల్డ్ లైఫ్ ఈజ్ ఎ గ్రేట్ హెరిటేజ్ ఆఫ్ నేచర్)

3. ఎన్నో జంతువులు, పక్షులు మనకెంతో ఉపయోగిస్తాయి. Many animals and birds are of great use.
(మెనీ యానిమల్స్ అండ్ బర్డ్స్ ఆర్ ఆఫ్ గ్రేట్ యూస్)
4. అవి మనకు ఆహారము, ఉన్ని ఇంకా అటువంటివెన్నో ఇస్తాయి. They provide us with food, wool and many other things.
(దె ప్రొవైడ్ అజ్ విత్ ఫుడ్, ఊల్ అండ్ మెనీ అదర్ థింగ్స్)
5. పిట్టల సంగీతం మానవుని హృదయాన్ని సంతోషపరుస్తుంది. The song of the birds delights the human heart.
(ద సాంగ్ ఆఫ్ ద బర్డ్స్ డిలైట్స్ ద హ్యూమన్ హార్ట్)
6. కొన్ని పిట్టలకు ఆకర్షణీయమైన రంగులు గల ఈకలుంటాయి. Some birds have the brightest colours.
(సమ్ బర్డ్స్ హావ్ ద బ్రైటెస్ట్ కలర్స్)
7. నెమలి మన జాతీయ పక్షి. The peacock is our national bird.
(ది పీకాక్ ఈజ్ అనర్ నేషనల్ బర్డ్)
8. పక్షుల పట్ల, జంతువుల పట్ల క్రూరంగా ఉండటం పాపము/నేరము. Cruelty to birds and animals is a sin.
(క్రూయలీ టు బర్డ్స్ అండ్ యానిమల్స్ ఈజ్ ఎ సీన్)
9. కుక్క ధీమా విశ్వాసమైన జంతువో! How faithful is the dog?
(హౌ ఫెయిత్ఫుల్ ఈజ్ ద డాగ్)
10. ఆవు మనకు పాలు, వెన్న, నెయ్యిలను ఇస్తుంది The cow gives us milk, butter and ghee.
(ది కౌ గివ్స్ అజ్ మిల్క్, బట్టర్ అండ్ ఫి)
11. మనం గుర్రం మీద స్వారి చేస్తాము. We ride on horse back.
(ఉయ్ రైడ్ ఆన్ హార్స్ బ్యాక్)
12. ఒంటెను ఎడారి ఓడఅంటారు. The camel is the ship of the desert.
(ది కామెల్ ఈజ్ ద షిప్ ఆఫ్ ద డిసెర్ట్)
13. సింహం మృగరాజు The lion is the king of animals.
(ది లయన్ ఈజ్ ద కింగ్ ఆఫ్ యానిమల్స్)
14. చిరుతపులి అన్ని జంతువుల కన్నా వేగంగా పరుగెత్తుతుంది. The leopard is the fastest animal.
(ది వైల్డ్ లైఫ్ ప్రాటెక్షన్ ఈజ్ ఆఫ్ నేషనల్ ఇంపార్టెన్స్)
15. వన్యమృగ రక్షణ దేశానికే ముఖ్యం. Wildlife protection is of national importance.
(వైల్డ్ లైఫ్ ప్రాటెక్షన్ ఈజ్ ఆఫ్ నేషనల్ ఇంపార్టెన్స్)
16. చుక్కలున్న జింకలు చూడటానికి ఎంత The spotted dears are a beauty to

అందంగా ఉంటాయో !

17. గాడిద బరువులు మోసే జంతువు

watch.

(ది స్పాటెడ్ డీర్స్ ఆర్ ఎ బ్యూటీ టు వాచ్)

The donkey is the beast of burden.

(ది డాంకీ ఈజ్ ద బీస్ట్ ఆఫ్ బర్డెన్)

18. కంచరగాడిదలు ఎత్తుప్రాంతాలలో ఎక్కువ బరువులను తీసుకువెళ్ళ గలవు.

The ponies carry heavy loads on heights.

(ది ఫానీస్ క్యారి హెవీ లోడ్స్ ఆన్ హైట్స్)

19. మొదటిదిగా కోతుల మీద మందులను ప్రయోగిస్తారు

Medicines are first experimented on monkeys.

(మెడిసిన్స్ ఆర్ ఫస్ట్ ఎక్స్పెరిమెంటెడ్ ఆన్ మంకీస్)

20. ఏనుగు ఎంత పెద్ద జంతువో అంతే తెలివిగల జంతువు

The elephant is as wise as it is big.

(ది ఎలిఫెంట్ ఈజ్ యూజ్ వైజ్ యూజ్ ఇట్ ఈజ్ బిగ్)

21. గుడ్లగూబ నెప్పడైనా చూశావా?

Have you ever seen an owl?

(హావ్ యూ ఎవర్ సీన్ యూన్ ఔల్)

22. కాకి, గ్రద్ద, రాబందులు శవాలను తినే పక్షులు.

The crow, the kite and the Vulture are scavenger birds.

(ద క్రో, ద కైట్, అండ్ ద వల్చర్ ఆర్ స్కావెంజర్ బర్డ్స్)

23. పాతకాలంలో, పావురాయిలు ఉత్తరాలను ఒక చోటునుండి ఇంకొక చోటుకు తీసుకువెళ్ళేవి.

In ancient times, pigeons used to carry letters.

(ఇన్ ఏన్టీంట్ టైమ్స్, పిజిన్స్ యూజ్ టు క్యారి లెటర్స్)

24. కాళిదాసు కవితలలో పక్షుల గురించి వివరంగా వ్రాయబడింది.

There is found detailed description of birds in the literature of Kalidas.

(దేర్ ఈజ్ డిటైల్డ్ డిస్కీప్షన్ ఆఫ్ బర్డ్స్ ఇన్ ది లిటరేచర్ ఆఫ్ కాలిదాస్)

25. సీతను రక్షించడానికై రాబందు రాజైన జటాయువు రావణునితో యుద్ధము చేసెను.

The Vulture King Jatayu fought with Ravana to save Sita.

(ద వల్చర్ కింగ్ జటాయు ఫాట్ విత్ రావణ టూ సేవ్ సీత)

26. వసంతకాలం రాబోతోందని కోకిల తనకూతల ద్వారా మనకు తెలియజేస్తుంది.

The cuckoo heralds the coming of the spring season.

(ద కుకూ హెరాల్డ్ ద కమింగ్ ఆఫ్ ద స్ప్రింగ్ సీజన్)

27. మన దేశంలో జీవప్రవాన్ని వివిధ రకలు గౌరవించబడుతోంది.

Life in its various forms has been honoured over here.

(లైఫ్ ఇన్ ఇట్స్ వేరియస్ ఫాంస్ హాజ్ బీన్ ఆనర్డ్ ఓవర్ హియర్)

28. విఫేసుశ్వరుని వాహనం ఎలుక.

The rat is the vehicle of the Lord

29. శివుడి వాహనం నంది అనే ఎద్దు
Ganesh.
(ది రాట్ ఈజ్ ద వీకిల్ ఆఫ్ ద లార్డ్ గణేశ)
Shiva rides the bull.
(శివా రైడ్స్ ద బుల్)
30. నెమలి కుమారస్వామి యొక్క వాహనం,
అట్లాగే హంస సరస్వతీదేవి యొక్క వాహనం.
The peacock is the vehicle of
Kartikay and the swan of Saraswati.
(ద పీకాక్ ఈజ్ ద వెహికల్ ఆఫ్ కార్తికేయ,
అండ్ ద స్వాన్ ఆఫ్ సరస్వతి)
31. పిట్టలను పెంచటం వృత్తేకాకుండా సరదాగా
చేపట్టే పని కూడా,
Bird rearing is a profession and a
hobby too.
(బర్డ్ రేరింగ్ ఈజ్ ఏ ప్రొఫెషన్ అండ్ ఏ హాబీ
టూ).

Love and Marriage ప్రేమ , పెళ్ళి

1. (పేమ జీవితము
Love is life.
(లవ్ ఈజ్ లైఫ్)
2. అది ప్రకృతి ధర్మం కూడ అది సహజం కూడా
It's natural also.
(ఇటీజ్ నాచురల్ ఆల్సో)
3. (పేమకు ఎన్నో రూపాలున్నాయి
Love has many forms.
(లవ్ హీజ్ మనీ ఫార్మ్స్)
4. వాటిలో దేశభక్తి ఒకటి
Patriotism is one of them.
(పాట్రియూటిజ్ ఈజ్ ఆఫ్ దెమ్)
5. నేను అతనిని ఆమెను పేమిస్తున్నాను
I love him/her.
(ఐ లవ్ హిమ్-హెర్)
6. ఆ సమాదానం నా ప్రేయుడి ప్రేయరాలికి
అందజేయండి
Give the message to my beloved.
(గివ్ ది మెసేజ్ టు మై బెలొవ్డ్)
7. వాళ్ళది ప్రేమ వివాహం
Theirs was a love marriage.
(దెయిర్స్ వజ్ ఏ లవ్ మేరేజ్)
8. అతనిది మోసపు (పేమ తెలిసిపోయింది
His love proved false.
(హిజ్ లవ్ ప్రోవెడ్ ఫాల్స్)
9. నరేన్ నీరాతో (పేమలో పడ్డాడు.
Naren fell in love with Neera.
(నరేన్ ఫిల్ ఇన్ లవ్ విత్ నీరా)
10. (పేమికులిద్దరూ ఆత్మహత్య ఒకేసారి
చేసుకున్నారు.
Both the lover and the beloved
committed suicide together.
(బోత్ ది బెలొవ్డ్ కమిటెడ్ సూసైడ్ టు గెదర్)
11. కథలో ప్రేయుడితో ప్రేయరాలు
లేచిపోతుంది.
The lover elopes with the beloved in
the story.
(ది లవర్ ఎలోప్స్ విత్ ది బెలొవెడ్ ఇన్ ది స్టోరీ)
12. అతను భగ్గు పేమికుడు.
He is a dejected lover.
(హి ఈజ్ ఏ డెజిజ్డ్ లవర్)

13. అతను ఎంత యువకత్వం గల పేమికుడో! What a youthful lover he was
(వాట్ ఎ యూత్ఫుల్ లవర్ హి వజ్)
14. నిలకడలేని ప్రేయలను ఎవరు
నమ్మగలుగతారు. Who can trust frivolous lovers?
(హూ కెన్ ట్రస్ట్ ఫ్రివోలస్ లవర్స్)
15. ఈ పేమ వ్యవహారం ఎక్కువకాలం ఉండదు. This love will not last long.
(దిస్ లవ్ విల్ నాట్ లాస్ట్ లాంగ్)
16. (పేమే దైవము. Love is God.
(లవ్ ఈజ్ గాడ్)
17. అమెతో/ఆవిడతో నువ్వు ఎన్నాళ్ళనుంచి
ప్రేమలో పడ్డావు. How long have you been in love with
her?
(హూవ్ లాంగ్ హేవ్ యు బీన్ ఇన్ లవ్ విత్
హెర్)
18. (పేమ గుడ్డిది. Love is blind.
(లవ్ ఈజ్ బ్లైండ్)
19. పేమకలాపాలలోనూ, యుద్ధంలోనూ
ఏదైనా సరే చెల్లుబాటు అవుతుంది. Everything is fair in love and war.
(ఎవిరిథింగ్ ఈజ్ ఫేయిర్ ఇన్ లవ్ అండ్ వార్)
20. అతనికి గీతంటే వెర్రిపిచ్చి పట్టింది. He is crazy after Rita.
(హి ఈజ్ (కేజీ ఆప్టర్ రీటా)
21. (పేమపిచ్చిపట్టిన మీరా ?... Who does not know love-mad
Meera?
(హూ డజ్ నాట్ నో లవ్-మేడ్ మీరా)
22. మీరా (పేమ శారీరకం కాదు. Meera's love was not physical.
(మీరాస్ లవ్ వజ్ నాట్ ఫిజికిల్)
23. కామం (పేమకు శత్రువు. Lust is an enemy of love.
(లస్ట్ ఈజ్ ఎన్ ఎనిమీ ఆఫ్ లవ్)
24. (పేమ దానాన్ని త్యాగాన్ని కోరుతుంది. Love demands giving and sacrifice.
(లవ్ డిమాండ్స్ గివింగ్ అండ్ సాక్రిఫైస్)
25. (పేమించడం అంటే భాధతో మెలికలు
తిరగడం . To love is to writhe with pain.
(టు లవ్ ఈజ్ టు వైత్ విత్ పేయిన్)
26. వాళ్ళది పెద్దవాళ్ళు నిర్ణయించిన పెళ్ళాం . Was their marriage an arranged one?
(వజ్ దేర్ మేరేజ్ ఏన్ అరేంజ్డ్ వన్)
27. వివాహమనేది ఓక సాంఘిక వ్యవస్థ. Marriage is a social institution.
(మేరేజ్ ఈజ్ ఎ సోషల్ ఇనిస్టిట్యూషన్)
28. ప్రేమ , వివాహమనేవి రెండూ వేర్వేరు,
విషయాలు. Love and marriage are two different
things.
(లవ్ అండ్ మేరేజ్ ఆర్ టూ డిఫరెంట్ థింగ్స్)
29. పేమనేది అన్నిసార్లు పెళ్లికి
దారితీయనక్కరలేదు. Its not necessary that love should end
in marriage.
(ఇట్స్ నాట్ నెససరీ దట్ లవ్ షుడ్ ఎండ్ ఇన్

30. వివాహమనేది ఒక సాంఘిక పద్ధతి కుడా. (మేరేజ్) Marriage is a social order also. (మేరేజ్ ఈజ్ ఎ సోషల్ ఆర్డర్ ఆలోస్)
31. బాల్యవివాహం నేరం. Child marriage is a crime. - (చైల్డ్ మేరేజ్ ఈజ్ ఎ క్రైమ్)
32. బాల్యవివాహాల ఫలితమే బాల్యవితంతువులు. Child widows were the result of child marriage. (చైల్డ్ విడోస్ వర్ ది రిజల్ట్స్ ఆఫ్ మేరేజ్)
33. కట్నమనేది ఒక సాంఘిక దురాచారము శాపము . Dowry system is a social evil and a curse. (డౌరీ హీజ్ సిస్టమ్ ఈజ్ ఎ సోషల్ ఈవిల్ అండ్ ఎ కర్స్)
34. కట్నం చాలామంది స్త్రీల ప్రాణాలను బలిగొన్నారు . Dowry has taken many women's lives. (డౌరీ హాజ్ టేకన్ మనీ ఉమెన్స్ లైమ్స్)
35. కట్నము కారణంవల్లే ఎన్నో పెళ్లిళ్ళు ఆలస్యంగా జరుగుతున్నాయి. Marriages are performed late also because of dowry. (మేరేజెస్ ఆర్ పెర్ఫార్మ్డ్ లేట్ ఆలోస్ బికాజ్ ఆఫ్ డౌరీ)
36. రాము తన కూతురుని మతదీన్ కొడుకు ఇచ్చాడు . Ramu married his daughter to Matadin. (రాము మేరిడ్ హిజ్ డాటర్ టు మతదీన్)
37. ఈ పెళ్లి సమఉజ్జీల మధ్య 286 e5cs). That was an unequal marriage. (దట్ వజ్ ఎన్ అనీక్వల్ మేరేజి)
38. తను పెళ్లిచేసుకోనని ఇదివరకు చెప్పేవాడు . He used to say that he would not marry. (హి యూజ్ టు సే దట్ హి ఉడ్ నాట్ మేరీ)
39. వాళ్ళ పెళ్లి వాయిదాపడింది. Their marriage was postponed. (దైర్ మేరేజ్ వజ్ పోస్టాన్యెడ్)
40. వివాహబంధాలని . It is very difficult to maintain matrimonial relations. (ఇట్ ఈజ్ వెరీ డిఫికల్టు మెయిన్టైన్ మాట్రిమోనియల్ రెలేషన్స్)
41. రోజు రోజుకీ విడాకులు ఎక్కువతునే . Divorce cases are increasing day-by-day. (డైవర్స్ కేసెస్ ఆర్ ఇన్క్రిజింగ్ డే-బై-డే)
42. తన భర్తనుండి ఆవిడ విడాకులు తీసుకున్నది. She has taken divorce from her husband. (షి హాస్ టేకెన్ డైవోర్స్ ఫ్రమ్ హర్ హజ్బెండ్)
43. అతను నుండి ఆవిడ విడాకులు తీసుకోండి He/she is a divorcee.

44. పెళ్ళివాళ్ళు ఊరేగింపు ఎప్పుడు మొదలౌతుంది
(హిషి ఈజ్ ఎ డైవోర్స్)
When would the marriage party start?
(వెన్ ఉడ్ ది మేరేజ్ పార్టీ స్టార్ట్)
45. పెండ్లికొడుకు వాళ్ళ ఊరేగింపులో ఎంతమంది ఉన్నారు
How many members were there in bridegroom's party?
(హౌ మనీ మెంబర్స్ వర్ దేర్ ఇని బ్రైడ్గ్రూమ్స్ పార్టీ)
46. పెళ్ళికూతురు చందనపు బొమ్మలాగుంది.
The bride was quite a doll-like.
(ది బైడ్ వజ్ క్వైట్ ఎ డాల్-లైక్)
47. తోడ పెళ్ళికూతుళ్ళు పాటలు పాడుతున్నారు.
The bride's maids were singing songs.
(ది బ్రైడ్స్ మైడ్స్ వర్ సింగింగ్ సాంగ్స్)
48. అతను ఒక బనారస్ పెళ్ళిపట్టుచీర కోన్నాడు.
He bought a Banarsi wedding sari.
(హి బాట్ ఎ బెనారస్ వెడ్డింగ్ సారీ)
49. వాళ్ళు కోర్టులో వెళ్ళిచేసుకున్నారు
They had a court marriage.
(దే హేడ్ ఎ కోర్టు మేరేజ్)
50. చిన్నకుటుంబం అందమైన కుటుంబం.
A small family is a happy family.
(ఎ స్మాల్ ఫామిలీ ఈజ్ ఎ హేపీ ఫేమిలీ)
51. అతను పెళ్ళిచేసుకోకుండా ఉండాలని నిర్ణయించుకున్నాడు.
He has devowedmined to remain unmarried.
(హి హాజ్ డెవోవ్డ్ మైన్డ్ టు రిమెయిన్ అన్మార్రిడ్)

Office and Bank (ఆఫీస్ అండ్ బ్యాంక్) ఆఫీస్, బ్యాంకు

1. ఆఫీసుకు అతను తోందరగా బయలుదేరాడు.
He left early for office.
(హి లెఫ్ట్ యర్లీ ఫర్ ఆఫీస్)
2. మా ఆఫీసులో పూన్లకు యూనిఫారాలు ఇచ్చారు.
The peons are given uniforms in our office.
(ఁ పూన్స్ ఆర్ గివెన్ యూనిఫార్మ్స్ ఇన్ అవర్ ఆఫీసు)
3. గ్రూప్లో ప్రామోట్ చేయబడ్డాడు.
He has been promoted.
(హి హేజ్ బీన్ ప్రామో టెడ్)
4. అతను ఇవాళ ఆలస్యంగా వస్తాడు.
He will come late today.
(హి విల్ కమ్ లేట్ టుడే)
5. అతను నాలుగోజులు శెలవులో ఉన్నాడు.
He is on four days' leave.
(హి ఈజ్ ఆన్ ఫోర్ డేస్ లీవ్)
6. నీ శెలవు మంజూరైంది?
Has your leave been sanctioned?
(హాజ్ యువర్ లీవ్ బీన్ శాంక్షన్డ్)
7. నా శెలవు రద్దుచేసుకున్నాను.
I have got my leave cancelled.
(ఐ హేవ్ గాట్ మై లీవ్ కెన్సిల్డ్)

8. అతను ఎప్పుటినుంచి సిక్లీన్లో ఉన్నాడు
Since when has he been on sick leave?
(సిన్స్ వెన్ హాస్ హి బీన్ ఆన్ సిక్ లీవ్)
9. ఆఫీసర్ ఆ ఉద్యోగి రానట్టు హాజరుపట్టిలో వ్రాసాడు.
The officer marked him cross.
(ది ఆఫీసర్ మార్కెడ్ హిమ్ క్రాస్)
10. అతని శెలవు మంజూరు కాలేదు.
His leave was not sanctioned.
(హిస్ లీవ్ వజ్ నాట్ సాంక్షనిడ్)
11. ఆఫీసులో ఆవిడ రిసెప్షనిస్టు.
She is a receptionist in the office.
(షి ఈజ్ ఎ రిసెప్షనిస్టు ఇన్ ది ఆఫీస్)
12. & 9 ఉద్యోగం కోసం నేను కూడా దరఖాస్తు పెట్టుకున్నాను.
I have also applied for the post.
(ఐ హేవ్ ఆలోస్ అప్లైయ్ ఫర్ ది పోస్ట్)
13. వయస్సు కావలసినదానికన్నా తక్కువ కాబట్టి ఉద్యోగంలో చేరటానికి నీకు అర్హతలేదు.
You are not eligible for this post because you are under-age.
(యు ఆర్ నాట్ ఎలిజిబిల్ ఫర్ దిస్ పోస్ట్ బికాస్ యు ఆర్ అండర్- బిని)
14. బిచ్చం తీసుకుంటున్నప్పుడు అతను పట్టుబడ్డాడు.
He was caught redhanded while taking bribe.
(హి వాస్ కాట్ రెడైండ్డ్ వైల్ టేకింగ్ బ్రైబ్)
15. ఆవిడ రెండు నెలలు ప్రసూతి శెలవుపై ఉన్నది
She is on maternity leave for two months.
(షి ఈజ్ ఆన్ మెటెర్నిటీ లీవ్ ఫర్ టూ మంత్)
16. అనుమతిలేనిదే ఆఫీసులోకి రావడానికి వీలుపడదు.
Entry in the office without permission is not allowed.
(ఎంట్రి ఇన్ ది ఆఫీస్ వితాట్ పర్మిషన్ ఈజ్ నాట్ ఎలౌడ్)
17. సెక్షన్ ఆఫీసర్ ఇక్కడ సర్వాధికారి.
The section officer is all in all here.
(ది సెక్షన్ ఆఫీసరే ఈజ్ ఆల్ ఇన్ ఆల్ హెర్)
18. నువ్వు చెప్పిన విషయాన్ని తప్పకుండా మనస్సులో పెట్టుకుంటా,
I shall surely keep your point in mind.
(ఐ షల్ ష్యూర్లీ కీప్ యువర్ పాయింట్ ఇన్ మైండ్)
19. వెళ్ళబోయేముందు పెద్దాయనను (బాస్సు) కలుపు.
Meet the boss before you leave.
(మీట్ ది బాస్ బిఫోర్ యు లీవ్)
20. అతనికి ఇవ్వబడిన హెచ్చరికను తీసుకున్నాడు.
He has received the warning.
(హి హేజ్ రిసీవుడ్ ది వార్నింగ్)
21. ఇంకా డైరెక్టర్ గారు రాలేదా
Has the director not come yet?
(హేజ్ ది డైరెక్టర్ నాట్ కమ్ ఎట్)
22. స్టెనో ఉద్యోగం ఒకటి మా ఆఫీసులో ఖాళీగా
A post of steno is lying vacant in

ఉంది.

23. అక్కడ నువ్వు ఏమి ఉద్యోగం చేస్తున్నావు

24. మీ పదవి ఏమిటో ఇక్కడ వ్రాయండి.

25. అతను సస్పెండ్ అవబడ్డాడు.

26. అతను తన కుర్చీలో లేనందుకు సంజాయిషీని కోరడమైనది.

27. తను బ్యాంకులో గుమస్తా

28. స్టేట్ బ్యాంక్లో నాకు ఎకౌంటు ఉన్నది.

29. ఈ బ్యాంకులో నేను ఎకౌంట్ తెరవాలనుకుంటున్నాను.

30. బ్యాంకు ఉద్యోగులు ఇవాళ సమ్మె చేస్తున్నారు.

31. నిన్న రెండువందల రూపాయలు నా ఖాతాలోంచి తీశాను.

32. ఈ రోజుల్లో వడ్డీ రేటు ఎంత ?

33. బ్యాంకు నుంచి అప్పు ఎందుకు

34. జాతీయం చెయ్యబడ్డ బ్యాంక్ బ్రాంచి ఒకటి మా ఇంటి దగ్గర ఉంది.

our office.

(స్టేట్ ఈజ్ లైయింగ్ వేకెంట్ ఇన్ అవర్ ఆఫీస్)

What post do you hold there?

(వాట్ పోస్ట్ డు యు హోల్డ్ దేర్)

Please write your designation here.

(ప్లీజ్ రైట్ యువర్ డిజిగ్నేషన్ హియర్)

He has been suspended.

(హి హాజ్ బీన్ సస్పెండెడ్)

His explanation was called for his absence from his seat.

(హిజ్ ఎక్స్ప్లినేషన్ వాజ్ కాల్డ్ ఫర్ హిజ్ ఆబ్సెన్స్ ఫ్రమ్ హిజ్ సీట్)

He is a clerk in a bank.

(హి ఈజ్ ఎ క్లర్క్ ఇన్ ఎ బ్యాంక్)

I have an account in the State Bank.

(ఐ హేవ్ ఏన్ అకౌంట్ ఇన్ ది స్టేట్ బ్యాంక్)

I want to open an account in this bank.

(ఐ వాంట్ టు ఓపెన్ ఏన్ అకౌంట్ ఇన్ దిస్ బ్యాంక్)

The bank employees are on strike today.

(ది బ్యాంక్ ఎంప్లాయిీస్ ఆర్ ఆన్ స్ట్రైక్ టుడే)

I drew two hundred rupees from my account yesterday.

(ఐ డ్రూ టూ హండ్రెడ్ రూపీస్ ఫ్రం మై అకౌంట్ ఎస్టర్)

What is the rate of interest these days?

(వాట్ ఈజ్ ది రేట్ ఆఫ్ ఇన్ట్రెస్ట్ దీజ్)

Why don't you take loan from the bank?

(వై డునాట్ యు టేక్ లోన్ ఫ్రమ్ ది బ్యాంక్)

There is a branch of a nationalized bank near our house.

(దేర్ ఈజ్ ఎ బ్రాంచ్ ఆఫ్ ఏ నేషనలైజ్డ్)

35. సేవింగ్స్ వీక్ అనే కార్యక్రమాన్ని బ్యాంకులు చేపట్టాయి.

బ్యాంక్ నియర్ అవర్ హౌస్)

A 'savings week' is being observed in the banks.

(ఎ సేవింగ్స్ వీక్ ఈజ్ బియింగ్ అబ్జర్వ్డు ఇన్ ది బ్యాంక్స్)

36. డబ్బు మిగల్చడాన్ని బ్యాంకులు ప్రోత్సహిస్తాయి.

Banks encourage savings.

(బ్యాంక్స్ ఎంకరేజి సేవింగ్స్)

37. సేవింగ్ బ్యాంక్ ఖాతాను ఐదు రూపాయలతో మోదలుపెట్టవచ్చు.

You can open your saving account with only five rupees.

(యు కెన్ ఓపెన్ యువర్ సేవింగ్ ఎకౌంట్ విత్ ఓన్లీ ఫైవ్ రుపీస్)

38. చెక్కుపుస్తకాన్ని నాకు ఇవ్వండి.

Please issue me a cheque book.

(ప్లీజ్ ఇస్యూ మి ఎ చెక్ బుక్)

39. వ్రాసిన చోటుపైన సంతకం పెట్టండి.

Please sign this over writing.

(ప్లీజ్ సైన్ దిస్ ఓవర్ వైటింగ్)

40. *** ద్వారా నా జీతం వస్తుంది.

I receive my salary by cheque.

(ఐ రిసీవ్ మై సేలరీ బై చెక్) I

41. చెక్ ఎందుకు తిరిగి వచ్చిందో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

don't know, why the cheque has been dishonoured?

(ఐ డోన్ట్ నో, వై ది చెక్ హేజ్ బీన్ డిజానర్డ్?)

42. బహుశ నీ సంతకాలు ఒకేలాగా లేకపోవచ్చు.

Perhaps, your signatures did not tally.

(వర్సైమ్స్, యువర్ సిగ్నచర్స్ డిడ్ నాట్ టాలీ)

43. ఓ ఇప్పుడు నాకు గుర్తొచ్చింది. నా ఖాతాలో అంత డబ్బులేదు.

Oh! I remember, there was not so much amount in the account.

(ఓహ్ ఐ రిమెంబర్, దేర్ వాజ్ నాట్ సో మచ్ ఎమాంట్ ఇన్ ది ఎకౌంట్)

44. తక్కువ వడ్డీగే పై బ్యాంకులు అప్పిస్తాయి.

Banks grant loans on low rate of interest.

(బ్యాంక్స్ గ్రాంట్ లోన్స్ ఆన్ లో రేట్ ఆఫ్ ఇన్ట్రెస్ట్)

45. ఈ బ్యాంకు త్ర సేవింగ్స్ మధకాన్ని మోదలేట్టింది

The bank has started a new scheme of savings.

(ది బ్యాంక్ హాజ్ స్టార్టెడ్ ఎ న్యూ స్కీమ్ ఆఫ్ సేవింగ్స్)

46. ఈ బ్యాంక 5' ey's epocoa exe5 d5).

Lockers are not available in this bank.

(లాకర్స్ ఆర్ నాట్ ఎవైలబుల్ ఇన్ దిస్ బ్యాంక్)

47. నిన్న కొంతమంది బ్యాంకును దోపిడి
చెయ్యటానికి విఫల ప్రయత్నం చేశారు.

Some persons tried unsuccessfully
to loot the bank yesterday.
(సమ్ పర్సన్స్ టైడ్ అన్సక్సెస్ఫుల్లీ టు లూట్
ద బ్యాంక్ ఎసరే)

FOURTH PART

నాలుగవ భాగము

ఇందులో మీరు నేర్చుకొనునవి

- ప్రతిభావంతంగా మాట్లాడడం ఎలా?
- వివిధ సందర్భాలలో ఉచితమైన రీతిలో మాట్లాడడం ఎలా?
- సరళంగా మాట్లాడానికి తగిన భాషా విధానం ఏమిటి?

ముఖ్యగమనిక

మీరు మాట్లాడే మాటల్లో ఉచితమైన భాషా రీతులు మీ స్వంతం చేసుకోవడం మూలంగా కార్యాలయ మరియు వ్యక్తిగత జీవితంలో విజయం సాధించవచ్చు. భాషని అభివృద్ధి చేసుకుంటే ప్రత్యక్ష సంభాషణ, టెలి ఫోన్ సంభాషణలలో మీకంటూ ఒక ప్రత్యేక ముద్ర వేసుకోగలరు. మీ మాట్లాడే తీరులను బట్టి, మీరు ఎలాంటివారు అనేది బహిర్గతమవుతుందనే నిజాన్ని జ్ఞాపకం వుంచుకోవాల్సి వుంది.

Conversation (కాన్వర్సేషన్)

సంభాషణం

ప్రియమైన విద్యార్థులారా, మీరు యింత వరకూ, ఈ శిక్షణలో ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకున్నారు. అదే విధంగా మన జీవితంలో విజయం సాధించడానికి చాలా ఉపాయాలు అమలులో వున్నాయి. వాటిలో ఒకటి సంభాషణం (కాన్వర్సేషన్) మనుషులు సంభాషణాచాతుర్యం మూలంగా తమ మిత్రుల మధ్య పరిపతి సంపాదించాలని కోరుకుంటున్నారు. దీనిని ముందుగా ఇంటిలోనే ప్రారంభించడం మిక్కిలి ముఖ్యమైనది. అవును ముందుగా మీ ఇంట్లో, కుటుంబసభ్యులతోనూ, మిత్రులతోనూ, ఆంగ్లంలో మాట్లాడడం అభ్యాసం చేసుకోండి. ముందుగా ఇంట్లోనూ, మిత్రులతోనూ రకరకాలుగా మాట్లాడడం నేర్చుకున్న తరువాత బడిలోనూ, క్లబ్బోనూ, మైదానంలోనూ, సభల్లోనూ, అనగా బయట ప్రదేశాలలో మాట్లాడడం ప్రారంభించవచ్చు, వీటన్నిటి కంటే కూడా మనం బాగా మాట్లాడగలం అనే ఆత్మవిశ్వాసమే చాలా ముఖ్యం, అనేది మనందరికీ ముందే తెలిసిన విషయం మీరు హోటల్ కి వెళ్లారు. ఏ మిత్రుడితోనైనా ఫోన్లో మాట్లాడతారు. ఇదే విధంగా సమయా సమయాల కంటే ఆత్మవిశ్వాసమే చాలా ముఖ్యమైనది. ఒక అంశాన్ని పలుమార్లు అభ్యసించడం ద్వారా ఈ ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పొందవచ్చు అభ్యాసం మధ్యలో కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలను తెలుసు కోవడం మంచిది

సత్సంబంధాల కొరకు

1. మర్యాదతో ప్రవర్తించండి	Be courteous. (బీ కర్టియస్)
2. ఎప్పుడూ సంతోషంగానూ, సుఖమయంగానూ ఉండండి.	Be cheerful and good humoured. (బీ చీర్ ఫుల్ అండ్ గుడ్ హ్యూమర్డ్)
3. నిరాడంబరంగా ఉండండి.	Be simple. (బి సింపుల్)
4. ఆలోచించి మాట్లాడు.	Think before you speak. (థింక్ బిఫోర్ యు స్పీక్)
5. ఇతరులతో (ప్రేమాభిమానంగా ఉండు.	Be affectionate to others. (బీ ఎఫెక్షనేట్ టు అదర్స్)
6. పుండంగా ఉండు.	Be noble.

7. మృదువుగా మాట్లాడు

(బీ నోబుల్)

Be soft spoken.

(బీ సాఫ్ -స్పౌకెన్)

ఇవేగాక ప్రవర్తనకు సంబంధించిన వూటలు ఇంకొన్ని కూడా వున్నాయి. అందుకని వీటిని ఉపయోగించేటప్పుడు మికిలి జాగ్రత్తతో ఉపయోగించాలి.

1. అహంకారి అవక.

Don't be an egoist.

(డోస్ట్ బీ యాన్ ఇగోఇస్ట్)

2. మంకుతనంగా ఉండక,

Don't be stubborn.

(డోస్ట్ బీ స్టబ్బర్న్)

3. చాడీలు చెప్పక,

Avoid back-biting.

(ఎవాయిడ్ బ్యాక్-ఫైటింగ్)

4. నిజాయితీ లేకుండా ఉండక,

Do not be dishonest.

(డోస్ట్ బీ డిజానెస్ట్)

5. గొణక్క

Do not mumble.

(డోంట్ మంబుల్)

6. ప్రసంగం ఇతరులకు అర్థమయ్యేట్లులు
బీయి.

Be clear in your speech.

(బీ క్లియర్ ఇన్ యువర్ స్పీచ్)

7. కష్టమైన మాటలను వాడక. అవసరము
వచ్చినప్పుడే వాటిని వాడు.

Avoid difficult words. Use them only
when necessary.

(ఎవాయిడ్ డిఫికల్ట్ వర్డ్స్, యూజ్ దెమ్ ఓన్లీ
వెన్ నెససరీ)

8. అవతలతనికి అర్థమయ్యే భాషలో
మాట్లాడు.

Use your language understandable to
the person concerned.

(యూజ్ యువర్ లాంగ్వేజ్ అండర్స్టాండబుల్
టు ద పర్సన్ కన్సర్న్)

9. అవసరపు మాటలను వాడక.

Do not use superfluous words.

(డునాట్ యూజ్ సూపర్ ఫులస్ వర్డ్స్)

10. నీ గురించి ఎక్కువగా చెప్పకోక,

Do not speak much about yourself.

(డోస్ట్ స్పీక్ మచ్ ఎబౌట్ యువర్ సెల్ఫ్)

11. అతిశయోక్తులు చెప్పక,

Do not exaggerate.

(డోస్ట్ ఎగ్జాజ రేట్)

12. మెళుకువగా వినేవాడిగా ఉండు.

Be a keen listener.

(బీ ఎకీన్ లిజనర్)

13. స్నేహపూర్వకంగా ఉండు.

Be friendly.

(బీ ఫ్రెండ్లీ)

1. తండ్రి కూతురు Father and Daughter (ఫాదర్ అండ్ డాటర్)

కూతురు: గుడ్మార్నింగ్ నాన్నా SAÕño ò
25ā Œ.

Daughter : Good morning Papa, here is
your bed tea.

(ఫాదర్; గుడ్మార్నింగ్ పాప్పా, హియరీజ్ యువర్
బెడ్ టీ)

తండ్రి: గుడా మార్నింగ్, అమ్మాయి, ఎప్పుడు
టైమెంతైంది?

Father: Good morning child. What is
the time?

(ఫాదర్; గుడ్ మార్నింగ్ చైల్డ్ వాటీజ్ ద టైమ్?)

కూతురు: ఇప్పుడు ఏడు గంటలయింది.

Daughter: It is seven o'clock.

(ఇటీజ్ సెవన్ ఓక్లాక్)

తండ్రి: న్యూస్ పేపరు తెచ్చియ్యి అమ్మా,

Father: Please get me the newspaper.

(ప్లీజ్ గెట్ మీ ద న్యూస్ పేపర్)

కూతురు: ఇప్పుడే తెస్తా,

Daughter: I will just get it.

(ఐ విల్ జస్ట్ గెటిట్)

తండ్రి: టీ బాగుందమ్మా ఎవరు చేశారు?

Father: The tea is quite good, who has
prepared it?

(ద టీ యూజ్ క్వైట్ గుడ్, హూ హాజ్ మేడిట్?)

కూతురు: అమ్మ చేసింది.

Daughter: Mother has prepared.

(మదర్ డిడ్)

తండ్రి: మీ అమ్మ ఎక్కడుంది?

Father. Where is you mother?

(వేరీజ్ యువర్ మదర్?)

కూతురు: అమ్మ బ్రేక్ఫాస్ట్ (వంటగదిలో)
తయారుచేస్తోంది.

Daughter: She is preparing breakfast in
the kitchen.

(షి ఈజ్ డ్రెపె పేరింగ్ బ్రేక్ఫాస్ట్ ఇన్ ది కిచెన్)

ఇవ్వాళ ప్రత్యేక వంటకం ఏమిటి

er: What is the special dish today?

(వాటీజ్ ద స్పెషల్ డిష్ టుడే?)

కూతురు: పెసరవప్ప జావ.

Daughter: Stuffed paranthas and carrot
halwa.

(డాటర్: స్టఫ్డ్ పారన్థాస్ అండ్ క్యారట్ హల్వా)

తండ్రి: అలాగా! అది నాకు ఇష్టమైన వంటకం

Father: Oh, these are my favourite
dishes.

(ఫాదర్; ఓ! ఇటీజ్ మై ఫీవరైట్ డిష్)

కూతురు: అందుకనే అమ్మ ఇవ్వాళ దాన్ని
5000.

Daughter: That is why, she has made
them today.

(డాటర్: దట్ ఈజ్ వై షి మేడ్ ఇట్ టుడే)

ఫాదర్; నేను రెడీగా ఉన్నాను.

Father: Then, I shall get ready soon.

ఫాదర్; దెన్ ఐ షెల్ గెట్ రెడీ సూన్

కూతురు: నా వాగ్దానం గురుందా?

Daughter: Do you remember your
promise?

(డాటర్: డూయూ రిమెంబర్ యువర్

ప్రామిస్?)

తండ్రి: ఏ వాగ్దానము?

Father: Which promise

(ఫాదర్; విచ్ ప్రామిస్?)

కూతురు: ఇవ్వాల సెలవు రోజు కాబట్టి నువ్వు మమ్మల్ని అందర్నీ జూకు తీసుకెళ్ళాలి.

Daughter: Today is a holiday, so you have to take us all to the Zoo.

(డాటర్ టుడే ఈజ్ ఏ హాలీడే, సో యు హావ్ టు టేకజ్ ఆల్ టు ద జూ)

తండ్రి కుదరదమ్మా. నాకివ్వాల చాలా పని ఉంది.

Father: No dear, I am busy today.

(ఫాదర్: నో డియర్, ఐయామ్ బిజీ టుడే)

కూతురు: మరి నాన్నా నేను, నా స్నేహితుల్ని కుద రమ్మన్నానే.

Daughter: But, father I have invited my friends also.

(డాటర్: బట్, ఫాదర్. ఐ హావ్ ఇన్వైటెడ్ మై ఫ్రెండ్స్ ఆల్సో)

తండ్రికి వాళ్ళెప్పుడు వస్తారు?

Father: At what time will they com

(ఫాదర్; ఎట్ వాట్ టైమ్ విల్ దే కమ్?)

కూతురు: వాళ్ళని పదకొండు గంటలకు రమ్మన్నాను

Daughter: I have called them at 11 A.M.

(డాటర్: ఐ హావ్ కాల్డ్ దెమ్ ఎట్ ఎలివెన్ ఎ.ఎమ్)

తండ్రి: సరే. నాపని పదకొండు గంటలలోగా ముగించడానికి ప్రయత్నిస్తాను.

Father: All right, I will try to finish my work by eleven.

(ఫాదర్: ఆలైట్, ఐ విల్ ట్రైటు ఫినిష్ మై వర్క్ బై ఎలివెన్)

కూతురు: థాంక్యూ నాన్నా నువ్వు ఎప్పుడూ నాతో అనుకూలంగా ఉంటావు

Daughter: Thank you very much papa. You" are always so nice.

(డాటర్: థాంక్యూ వెరీమచ్ పాప్పా, యు ఆర్ ఆల్వేజ్ సోనైస్)

తండ్రి: @ తమ్ముడు రాజెక్కడున్నాడు?

Father: Where is your younger brother Raju?

(ఫాదర్; వేరీజ్ యువర్ యంగర్ బ్రదర్, రాజు?)

కూతురు: వాడి స్నేహితుణ్ణి పిలవటానికి వెళ్ళాడు

Daughter: He has gone to invite his friend.

(డాటర్: హి వజ్ గాన్ టు ఇన్వైట్ హిజ్ ఫ్రెండ్)

తండ్రి రాజు స్నేహితుడు కూడా మనతో రాబోతున్నాడా?

Father: Will he also accompany us?

(ఫాదర్; విల్ హి ఆల్సో ఎ కంపెనీ అజ్?)

కూతురు: అవును నాన్నా

(డాటర్: యెస్, పాప్పా)

Daughter: Yes Papa.

తండ్రి: ఇవాల్టి కార్యక్రమం గురించి మీ మాట్లాడావా

Father: Have you spoken to your

mother regarding today's programme?

(హావ్ యు స్పాకెన్ టు యువర్ మదర్ రిగార్డింగ్ టు డేస్)

కూతురు: అవును, నాన్నా, అమ్మ మనతో
రావడానికి ఒప్పుకున్నది

Daughter: Yes papa! She has also
agreed to go with us.
(డాటర్: యస్ పాప్పాపీ హాజ్ ఆలోస్ ఎగ్రిడ్ టు
గో విత్ అజ్)

తండ్రి అలా అయితే మరి పిక్నిక్కు
సవయ్య

Father: Then go and make
arrangements for the picnic.
(దెన్ గో అండ్ మేక్ అరేంజ్మెంట్స్ ఫర్ ద పిక్నిక్)

కూతురు: సరే నాన్నా, నేను వెళ్ళా, మరి ఆ
టీకప్పు నాకివ్వు

Daughter: O.K. papa, I shall go, give
me the cup.
(డాటర్: ఒకే, పాప్పా, ఐ షల్ గో, గివ్ మీ ద
కప్)

తల్లి, కొడుకు *Mother and Son* (మదర్ అండ్ సన్)

తల్లి: ఆఫీసు నుంచి తిరిగి వచ్చావా?

Mother: You are back from the
office?

(మదర్: యు ఆర్ బ్యాక్ ఫ్రం ద ఆఫీస్?)

కొడుకు: అవును అమ్మా, ఇవ్వాళ బాగా
అలసిపోయాను

Son: Yes, Mummy, but I am very
tired today.

(యస్, మమ్మీ, బట్ ఐ యామ్ వెరీ టైర్డ్
టుడే)

తల్లి: ఆఫీసులో పని ఎక్కువ ఉన్నదా?

Mother: Was there a lot of work in
the office?

(వజ్ దేర్ ఎ లాట్ ఆఫ్ వర్క్ ఇన్ ది ఆఫీస్)

కొడుకు: అవును ఆఫీస్లో చాలా బిజీ గా ఉన్నాను.

Son: Yes, I was quite busy.

(సన్: యస్ ఐ వజ్ క్వైట్ బిజీ)

తల్లి అయితే అయిందిలే ముఖము రుద్దుకు రా,

Mother: Do not worry, go and
wash yourself.

(డోన్ట్ వర్రి, గో అండ్ వాష్ యువర్ సెల్ఫ్)

కొడుకు: నను స్నానానికి వెళున్నానమ్మా, ఈలోపల
నాకు టీ చెయ్యి

Son: I am going, in the meantime
you prepare my tea.

(సన్: ఐ యామ్ గోయింగ్, ఇన్ ది మీన్ టైమ్
యూ ప్రిపేర్ మై టీ)

తల్లి: టీతో పాటు ఏమి తీసుకుంటావు?

Mother: What would you like to
have with tea?

(మదర్: వాట్ ఉడ్ యు లైక్ టు హావ్ విత్
టీ?)

కొడుకు: నాకు బాగా ఆకలిగా ఉంది.

Son: I am quite hungry. Get me
something heavy to eat.

(సన్; అయ్యామ్ క్వైట్ హంగ్రి. గెట్ మీ
సవింగ్ హెవీ టు ఈట్)

తినటానికేమైనా ఎక్కువగా చెయ్యి

కొడుకు: రాత్రి భోజనానికి సురేష్ (కూడా) వస్తాడు

తల్లి: అతన్ని ఆహ్వానించావా?

కొడుకు: ఆ, అతని అమ్మకు ఆరోగ్యం సరిగ్గాలేదు

తల్లి: అలా ఐతే అతన్ని తప్పకుండా తీసుకురా

కొడుకు: సరే, ఇక నేను వెళ్ళొస్తా

తల్లి: (చెప్పిన టైంకు రా

ఆడపిల్లతో సంభాషణ

ప్రశ్న: నీ పేరేమిటి?

జవాబు: నా పేరు శాంత

ప్రశ్న: నువ్వెక్కడుంటావు?

జవాబు: నేను తిరుపతిలో ఉంటాను

ప్రశ్న: నీవయస్సెంత?

జవాబు: నాకు పదిహేనేళ్ళు

ప్రశ్న! నువ్వు ఏ తరగతిలో చదువుతున్నావు?)

జవాబు: నేను పదవ తరగతి చదువుతున్నాను

ప్రశ్న: మీ కుటుంబంలో ఇంకా ఎవరెవరున్నారు?

make tea

(మదర్: ఆల్ రైట్. ఐ యామ్ గోయింగ్ టు మేక్ టీ)

Son: Suresh will also come for dinner today.

(సన్: సురేష్ విల్ కమ్ ఫర్ డిన్నర్ టుడే)

Mother: Have you invited him?
(మదర్ హావ్ యూ ఇన్వైటెడ్ హిమ్?)

Son: Yes, his mother is not well today.

(సన్: యస్.హిజ్ మదర్ ఈజ్ నాట్ వెల్ టుడే)

Mother: It is so, then surely bring him with you.

(మదర్ ఇఫ్ ఇటీజ్ సో, దెన్ ప్యూర్లీ, బ్రింగ్ హిమ్ విత్ యూ)

Son: O.K. I am going now.

(సన్: ఓకే, ఐ యామ్ గోయింగ్నో)

Mother: Come On time.

(మదర్: కమ్ ఆన్ టైమ్)

Talking to a Girl (టాకింగ్ to a గర్ల్)

Q: What is your name?

(క్వ: వాటీజ్ యువర్ నేమ్?)

A: My name is Kavita Verma.

(ఆస్సర్: మై నేమ్ ఈజ్ కవితా వర్మా)

Q: Where do you live?

(*** వేర్ డు యు విల్?)

A: I live in Mumbai.

(ఆస్సర్: ఐ విల్ ఇన్ ముంబై)

Q: How old are you?

(క్వ: హౌ ఓల్డ్ ఆర్ యూ?)

A: I am fifteen years old.

(ఆస్సర్: ఐ యామ్ ఫిఫ్టీన్ ఇయర్స్

ఓల్డ్)

Q: In which class do you read?

(క్వ: ఇన్ విచ్ క్లాస్ డూ యూ రీడ్ ?)

A: I am in the tenth.

(ఆస్సర్: ఐ యామ్ ఇన్ ద టెన్త్)

Q: Who else do you have in

జవాబు: తల్లి, తండ్రులు, ఇద్దరు అన్నయ్యలు

ప్రశ్న మీ నాన్నగారేమి చేసుంటారు?

జవాబు: ఆయన యూనివర్సిటీలో లెక్చరర్ గా పనిచేస్తున్నారు

ప్రశ్న: మీ అమ్మగారు కూడా పనిచేస్తారా?

జవాబు: లేదండి, ఆవిడ గృహిణి

ప్రశ్న! నీ సోదరులు నీకన్నా చిన్నవాళ్ళా?

23 జవాబు : కాదు,వాళ్ళిద్దరూ నాకన్నా పెద్దవాళ్ళు

ప్రశ్న: నీ ప్రత్యేక అధ్యయన విషయం (సబ్జెక్ట్) ఏమిటి?

జవాబు: నేను సైన్స్ విద్యార్థిని

ప్రశ్న! నీవు పెద్దయిన తర్వాత ఏమి అవాలనుకుంటున్నావు?

జవాబు: నేను డాక్టర్ అవుదామనుకుంటున్నాను

ప్రశ్న: నీ ఈ ఎంపికకు ఏమైనా ప్రత్యేక కారణం ఉన్నదా?

your family?

(క్య: హూ ఎల్స్ డుయూ హావ్ ఇన్ యువర్ ఫ్యామిలీ?)

A: Mother, father and two brothers.

(ఆస్సర్: మదర్, ఫాదర్ అండ్ బ్రదర్స్)

Q: What is your father?

(క్య: వాట్ ఈజ్ యువర్ ఫాదర్)

A: He is a lecturer in the university.

(ఆస్సర్: హి ఈజ్ ఏ లెక్చరర్ ఇన్ ద యూనివర్సిటీ)

Q: Does your mother also work?

(క్య: డజ్ యువర్ మదర్ ఆల్సో వర్క్?)

A: No, she is a housewife.

(ఆస్సర్: నో, షి యూజ్ ఏ హౌస్ వైఫ్)

Q: Are your brothers younger to you?

ఆర్ యువర్ బ్రదర్స్ యంగర్ టు యూ?)

A: No, both of them are elder to me.

(ఆస్సర్: నో, బోత్ ఆఫ్ దెమ్ ఆర్ ఎల్డర్ టు మీ)

Q: What is your subject in school?

(క్య: వాటిజ్ యువర్ సబ్జెక్ట్ ఇన్ స్కూల్?)

A: I am a science student.

(ఆస్సర్: ఐయామ్ ఏ సైన్స్ స్టూడెంట్)

Q: What would you like to become when you grow up?

(క్య: వాట్ ఉడ్ యు లైక్ టు బికమ్ వెన్ యూ (గో అప్?)

A: I would like to become a doctor.

(ఆస్సర్: ఐ ఉడ్ లైక్ టు బికమ్ ఏ డాక్టర్)

Q: Any special reason for this

జవాబు: ఆ సంఘానికి దేశానికి సేవ చెయ్యటానికి

choice?

(క్వ: ఎనీ స్పెషల్ రిజన్ ఫర్ దిస్ ఛాయిస్)

A: Yes, serving the society and the nation.

(ఆన్సర్: యస్. సర్వింగ్ సొసైటీ అండ్ ద నేషన్)

ప్రశ్న: నీ ఆశయాలు తెలుసుకోవడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. నీకు భగవంతుడు సహాయం చేయుగాక

Q: Quite happy to know your ideas, May God help you.

(క్వ: క్వెస్ట్ హోపీటు నో యువర్ ఐడియాస్.మే గాడ్ హెల్ప్)

ఒక పిల్లవానితో సంభాషణ

Talking to a Boy (టాకింగ్ టు ఎ బాయ్)

వ్యక్తి: అబ్బాయి, నాకు సహాయం చేస్తావా?

Man: Will you help me my boy?
(మాన్: విల్ యూ హెల్ప్ మీ బాయ్?)

పిల్లవాడు: తప్పకుండానండి, ఎందుకు చెయ్యను?

Boy: Yes sir, why not.
(బాయ్: యస్ సర్, వైనాట్?)

వ్యక్తి: థ్యాంక్స్

Man: Thanks.
(మూన్: ***)

పిల్లవాడు: ఇంకేమైనా ఉన్నదా?

Boy: Anything more?
(బాయ్ : ఎనీథింగ్ మోర్?)

వ్యక్తి: ఏమీ లేదు

Man: No please.
(మాన్: నో, ప్లీజ్)

పిల్లవాడు: సరేనండి

Boy: O.K.
(బాయ్: ఓ.కే.)

వ్యక్తి నీ పేరేమిటి?

Man: What is your name?
(మాన్: వాటీజ్ యువర్ నేమ్?)

పిల్లవాడు : విజయశర్మ

Boy: Vijay Sharma.
(బాయ్: విజయశర్మ)

వ్యక్తి నువ్వు ఏం చేస్తుంటావు, విజయశర్మ?

Man: What do you do Vijay?
(మాన్: వాట్ డూ యూ డూ, విజయశర్మ?)

బాలుడు: నేను చదువుకుంటున్నానండి

Boy: I study uncle.
(బాయ్: ఐ యామ్ స్టడీయింగ్ అంకుల్)

వ్యక్తి: ఏ స్కూలులో నువ్వు చదువుచున్నావు?

Man: In which school do you read?
(మాన్: ఇన్ విచ్ స్కూల్ డు యూ రీడ్?)

పిల్లవాడు: స్కూలులో కాదండీ, నేను కాలేజీలో చదువుచున్నాను

Boy: Not in the school uncle, but in college.

(బాయ్ : నాట్ ఇన్ ద స్కూల్ బట్ ఇన్ కాలేజ్)

వ్యక్తి: బాగుంది. మరి, నువ్వు ఏ క్లాసు చదువుచున్నావు?

బి.ఎ మొదటి సంవత్సరం

వ్యక్తి: అది బాగా పేరుగాంచిన కాలేజీయూ?

పిల్లవాడు: దయానంద మహావిద్యాలయంలో చదువుచున్నాను.

వ్యక్తి: అది బాగా పేరుగాంచిన కాలేజీయూ?

పిల్లవాడు: అవునండీ

కానీ అది మహా విద్యాలయం అని ఎలా పేరు పడింది ?

పిల్లవాడు: దాదాపు పది కిలోమీటర్లు

మీ ఇంటినుంచి కాలేజీ ఎంత దూరం?

పిల్లవాడు: దాదాపు పది కిలోమీటర్లు

వ్యక్తి: అట్లా ఐతే నువ్వు కాలేజీకి వెళ్ళటానికి చాలా టైమ్ పడుతుందే?

పిల్లవాడు: అవునండీ. కనీసం ఒక గంట పడుతుంది

వ్యక్తి: మీ కాలేజీ ఎప్పుడు తెరవబడుతుంది?

పిల్లవాడు: ప్రాద్దున తొమ్మిది గంటలకు

వ్యక్తి: మీకు మీ కాలేజీవాళ్ళు బస్సు ఏదైనా ఉన్నదా?

Man: Very good. In which class do you read?

(మాన్: వెరీ గుడ్, ఇన్ ఏచ్ క్లాస్ డుయు రీడ్?)

Boy: B.A. first year.

(బాయ్: బి.ఎ, ఫస్ట్ ఇయర్)

Man: In which college do you read?

(మాన్: ఇన్ ఊచ్ కాలేజ్ డు యూ రీడ్?)

Boy: In Dayanand Mahavidyalaya.

(బాయ్: ఇన్ దయానంద మహావిద్యాలయం)

Man: That is a very famous college?

(మాన్: దట్ ఈజ్ ఏ వెరీ ఫేమస్ కాలేజ్ ?)

Boy: Yes Sir.

(బాయ్: యస్, సర్)

Man: But, why is it called

Mahavidyalay?

(మాన్: బట్ వై ఈజ్ ఇట్ కాలేజ్

మహావిద్యాలయం?)

Boy: That I do not know.

(బాయ్: నియర్లీ టెన్ కిలోమీటర్స్)

Man: How far is the college from your house?

(మాన్: హౌ ఫార్ ఈజ్ ద కాలేజ్ ఫ్రంయువర్ హౌస్?)

Boy: Nearly ten kilometres.

(బాయ్: నియర్లీ టెన్ కిలోమీటర్స్)

Man: It must be taking you a long time to reach your college?

(మాన్: ఇట్ మస్ట్ బీ టేకింగ్ యూ ఏ లాంగ్ టైమ్ టు రీచ్ యువర్ కాలేజ్)

Boy: Yes sir, at least one hour.

(బాయ్: యస్.సార్, అట్లెస్ట్ ఒన్ అవర్)

Man: When does your college open?

(మాన్: వెన్ డజ్ యువర్ కాలేజ్ ఓపెన్?)

Boy: At nine, in the morning.

(మాన్ వెన్ డజ్ యువర్ కాలేజ్ ఓపెన్?)

Man: Do you have your own college bus?

(మాన్: డుయు హావ్ యువర్ ఓన్ కాలేజ్ బస్?)

మాకు యూనివర్సిటీ స్పెషల్ బస్ లేదు కానీ ఉంది .

Boy: No, but we have university special bus.
(బాయ్: నో, బట్ హేవ్ యూనివర్సిటీ స్పెషల్ బస్)

వ్యక్తిమీ కాలేజీలో ఎంతమంది విద్యార్థులున్నారు?

Man: How many students are there in your college?
(మాన్: హౌ మనీ సూడెంట్స్ ఆర్డర్ ఇన్ యువర్ కాలేజ్?)

పిల్లవాడు; దాదాపు రెండువేల మందుంటారు.

Boy: Nearly two thousand.
(బాయ్: నియర్లీ టూ థౌజండ్).

వ్యక్తి మరి లెక్చరర్లో?

Man: And lecturers?
(మాన్ అండ్ లెక్చరర్స్?)

పిల్లవాడు: దాదాపు వందమంది లెక్చరరున్నారు.

Boy: Round about one hundred lecturers.
(బాయ్: రౌండ్ ఎబౌట్ వన్ హండ్రెడ్ లెక్చరర్స్).

వ్యక్తి ఐతే పెద్ద కాలేజన్నమాట?

Man: Quite a big college?
(మాన్: క్వైట్ ఎ బిగ్ కాలేజ్?).

పిల్లవాడు: అవునండీ.

Boy: Yes, of course.
(బాయ్: యస్, ఆఫ్ కోర్స్).

వ్యక్తి నువ్వేమైనా ఆటలు ఆడతావా?

Man: Do you play any game?
(మాన్- డూ యూ ప్లే ఎనీ గేమ్స్?)

పిల్లవాడు; హాకీ ఆడతానండీ.

Boy: Yes, hockey.
(బాయ్: యున్, హాకీ).

వ్యక్తి మరి నువ్వు చదివే విషయాలు గురించి ఏమీ అడగలేదు.

Man: Oh, I have not even asked about your subjects.
(మాన్: ఓ, ఐ హావ్ నాట్ ఈవెన్ ఆస్క్ ఎబౌట్ యువర్ సబ్జెక్ట్స్).

పిల్లవాడు: శాఖలో చదువుతున్నాను. చదివే పాఠ్యాంశాలివి చరిత్ర, రాజకీయ శాస్త్రము.

Boy: Art group, History, Political Science.
(***) గ్రూప్, హిస్టరీ ఫాలిటికల్).

వ్యక్తి: మంచిది అబ్బాయి. నీకు మంచిభవిష్యత్తుండాలని ఆశిస్తున్నాను.

Man: O.K. young boy, I wish you the best of luck.
ఓకే యంగ్ బాయ్ , ఐ విష్ యౌ ది బెస్ట్ ఆఫ్ లక్

ఇద్దరు విద్యార్థుల మధ్య సంభాషణ

Conversation beiveen two students

కపిల్ హల్లో రవీ!

Kapil: Hello Ravi, how do you do?
(కపిల్ హల్లో రవీ! హౌ డూ యూ డూ?)

రవి: బాగున్నాను. నువ్వెలా ఉన్నావు?

కపిల్; నేను కూడా బాగున్నాను.

రవి: మీ ఇంటి విషయాలన్నీ బాగున్నాయా?
కపిల్ ఆ! అన్నీ బాగున్నాయి.

రవి : ఎక్కడకు వెళున్నావు?

కపిల్- నేను కాలేజీకి వెళున్నాను.

రవి:- మరి, ఇవాళ శెలవు కదా!

కపిల్:- లైబ్రరీ తెరిచే ఉంటుంది.

రవి:నువ్వక్కడచదువుతున్నావా? లైబ్రరీ నిశ్శబ్దంగా ఉంటుంది, అక్కడి పరిస్థితులు చదువుకోటానికి అనుకూలంగా ఉంటాయి.

కపిల్లేదు. నేను లైబ్రరీలో చదవబోవడంలేదు.

రవి: మరింకెందుకు లైబ్రరీకి వెళ్ళటం?

కపిల్- లైబ్రరీ నుంచి కొన్ని పుస్తకాలు తెచ్చుకుందామని అనుకుంటున్నాను.

రవి:సరే. ఐతే కాసేపు/కొన్ని నిమిషాలు మాట్లాడుకుందాము.

కపిల్- అలాగే, మనం చాలా రోజుల తర్వాత కలిశాము.

రవి : నువ్వేకాలేజీలో చదువుతున్నావు?

కపిల్; నేను గవర్నమెంట్ డిగ్రీ కాలేజీలో చదువుతున్నావు

రవి :మరి నువ్వే సంవత్సరము

Ravi. Quite O.K. what about you?
(రవి: క్వైట్ ఓకే, హౌ ఎబౌట్ యూ?)

Kapil: I am also quite Well.
(కపిల్ ఐయామ్ ఆల్సో క్వైట్ వెల్).

Ravi: Is everything well at home?
(రవి: ఈజ్ ఎన్వీథింగ్ వెల్ అట్ హోమ్?)

Kapil: Yes, all is well.
(క్రవిల్ - ఎస్ ఆలీజ్ వెల్)

Ravi. Where are you going?
రవి: వేర్ అర్ యౌ గోయింగ్ ?

Kapil: I am going to my college.
(కపిల్- ఐ యామ్ గోయింగ్ టు మై కాలేజ్)

Ravi: But, today is a holiday.
(రవి:- బట్, టుడే ఈజ్ ఎ హాలీడే).

Kapil: The Library is open.
(కపిల్ - ద లైబ్రరీ ఈజ్ ఓపెన్)

Ravi: Will you study there? The atmosphere of the Library is very peaceful and encouraging for study.

(రవి:- విల్ యూ స్టడీదేర్ ద యాట్మోస్ఫియర్ ఆఫ్ ద లైబ్రరీ ఈజ్ వేరీ పీస్ఫుల్ అండ్ ఎంకరేజింగ్ వర్ స్టడీ).

Kapil: No, I will not study there?
(కపిల్-నో, ఐవిల్ నాట్ స్టడీ దేర్).

Ravi: Then?
(రవి:- దెన్?)

Kapil: I wanted to borrow some books from the Library.

(కపిల్ ఐ వాంట్ టు బారోసమ్ బుక్స్ ఫ్రమ్ ద లైబ్రరీ)
Ravi: O.K. Let us talk for a few minutes.

(రవి:- ఓకే. లెటజ్ టాక్ ఫర్ ఎ వ్యూమినిట్స్)
Kapil: Yes, we have met after a very long time.

(కపిల్- ఎస్. ఉయ్ హావ్ మెట్ ఆన్స్పర్ లాంగ్ టైమ్).

Ravi. In which college are you studying?
(రవి:- ఇన్ విచ్ కాలేజ్ ఆర్ యూ స్టడీయింగ్?)

Kapil: I am studying in government degree college.

(కపిల్- ఐ యామ్ స్టడీయింగ్ ఇన్ ద గవర్నమెంట్ డిగ్రీ కాలేజ్).

Ravi. In which year are you studying?

చదువుతున్నావు?
మూడవ సంవత్సరము బి.ఎ.
చదువుతున్నాను. మరి నువ్వే కాలేజీలో
చదువుతున్నావు?

రవి: నేను డి.ఎ.వి.కాలేజీలో
చదువుతున్నాను.
కపిల్-నువ్వు కూడా బి.ఎ. మూడవ
సంవత్సరం చదులుతున్నావా?

రవి:- అవును, నేను బి.ఎ. మూడవ
సంవత్సరం చదువుచున్నాను.

కపిల్- నీ సబ్జెక్టులేమిటి?

రవి: హిందీ, చరిత్ర, తత్వశాస్త్రము,
ఇంగ్లీషులను నేను చదువుతున్నాను.

కపిల్ ఆశ్చర్యంగా ఉండే. నేను చదివేది
కూడా అవే సబ్జెక్టులు.

రవి:ఇప్పుడు నువ్వు ఎక్కడుంటున్నావు?

కపిల్; మేము కమలానగర్లో
ఉంటున్నాము.

రవి: నేను నీ అడ్రస్ వ్రాసుకోవచ్చునా?

కపిల్- ఏం. తప్పకుండా వ్రాసుకో,

రవి:- నీకు కొంచెం టైం ముంటే, మనం
క్యాంటిన్ కి వేళ్లి కప్పు క్రాఫీ గ్రాగుదాం
అక్కడ నీ అడ్రస్ వ్రాసుకుంటాను.

కపిల్- సరే మరి పద

(రవి:- ఇన్ విచ్ ఇయర్ ఆర్ యూ స్టడీయింగ్?) .

Kapil: B.A. third year, and in which
college are you studying?

(రవి:- బి.ఎ. థర్డ్ ఇయర్ అండ్ ఇన్ విచ్ కాలేజ్ ఆర్
యూ స్టడీయింగ్?)

Ravi: I am studying in D.A.V. College.

(రవి: ఐ యామ్ స్టడీయింగ్ ఇన్ డి.ఎ.వి. కాలేజ్,

Kapil: You are also studying in B.A. third
year?

(కపిల్-యూ ఆర్ ఆల్సో స్టడీయింగ్ బి.ఎ. థర్డ్
ఇయర్?)

Ravi: Yes, I am in B.A. pass course third
year.

(రవి:- యస్. ఐ యామ్ ఇన్ బి.ఎ. పాస్ కోర్స్ థర్డ్
ఇయర్).

Kapil: What are your subjects?

(కపిల్- వాటార్ యువర్ సబ్జెక్ట్స్?)

Ravi: I am studying Hindi, History,
Philosophy and English.

(రవి:- ఐయూవ్ స్టడీంగ్ హిందీ, హిస్టరీ, ఫిలాసఫీ
అండ్ ఇంగ్లీష్

Kapil: I am surprised, I too have the same
subjects.

(కపిల్- ఐయూమ్ సర్ప్రైజ్ ఐ టూ హావ్ ద సేమ్
సబ్జెక్ట్స్).

Ravi. Where are you living now-a-days?

(రవి:- వేర్ ఆర్ యూ లివింగ్ నౌ ఎ డేస్?)

Kapil: We are putting up at Kamla Nagar.

(కపిల్:- ఉయ్ ఆర్ పుటింగ్ ఆన్ అట్ కమలా నగర్).

Ravi. May I note down your address?

(రవి:-మే ఐనోట్ డౌన్ యువర్ అడ్రస్?)

Kapil: Why not, by all means.

(కపిల్-వైనాట్? బై ఆల్ మీన్స్).

Ravi: If you have some spare time, let us
go to the University cafe and have a cup of
coffee, there we will note down the
address.

(రవి:- ఇష్ యూ హావ్ సమ్ స్పేర్ టైమ్, లెటజ్
గోటుద యూనివర్సిటీ కాఫీ, అండ్ హాల్ ఎ కప్ ఆఫ్
కాఫీ, దేర్ ఉయ్ విల్ నోట్ “డౌన్ ద అడ్రస్)

Kapil: All right, come on.

(కపిల్: ఆల్ రైట్, కపూన్)

ఆఫీస్కి వెళ్ళడానికి సిద్ధవనావడం

Getting Ready for Office (గెట్టింగ్ రెడి వర్ ఆఫీస్)

భార్య ఏమండోయ్! లేవండి. మీరు ఆఫీసుకు వెళ్ళటానికి ఆలస్యమోతోంది.

Wife: Please get up, darling, you are getting late for your office.

(వైఫ్:- ప్లీజ్ గెటప్ లేట్ ఫర్ ఆఫీస్).

భర్త నన్ను ఇబ్బంది పెట్టక, ఇంకా కాసేపు పడుకోనీ,

Husband: Please don't trouble me, let me sleep for some time more.

(భర్త- ప్లీజ్ డోన్స్ ట్రబుల్ మీ. లెట్ మీ స్లీప్ ఫర్ సమ్ మోర్ టైమ్)

భార్య మీరివ్వాళ ఆఫీసుకు వెళ్ళడంలేదా?

Wife: Are you not going to your office today?

(వైఫ్:- ఆర్ యూనాట్ గోయింగ్ టు యువర్ ఆఫీస్ టుడే?)

ఎందుకెళ్ళను? ఇప్పుడు టైమెంత?

Husband: Why should I not? What's the time?

(హస్బిండ్- వై షుడ్ ఐ నాట్? వాటీజ్ ద టైమ్?)

భార్య తిరండి. ఇప్పుడు ఏడైంది.

Wife: Please get up, it's seven.

(వైఫ్- వీజ్ గెటప్ ఇటీజ్ సెవెన్).

భర ఓ అప్పడే ఏడైందా?

Husband: Oh, it is seven.

(హస్బిండ్-ఓ! ఇటీజ్ సెవెన్).

భార్య త్వరపడండి లేకపోతే మీ బస్ వెళ్ళిపోతుంది.

Wife: Make haste, otherwise you will not get your bus.

(వైఫ్:- మేక్ హాస్ట్ . ఆదర్వైజ్, యు విల్ నాట్ గెట్ యువర్ బస్).

భర్త- నేను వెంటనే లేవాలి. ఎందుకంటే, తొమ్మిది గంటల కల్ల నేను ఆఫీస్లో ఉండాలి ,

Husband: I must get up at once, because I have to reach my office exactly at 9 a.m.

(హస్బిండ్- ఐ మస్ట్ గెటప్ ఎట్ వన్స్ బికాజ్ ఐ హావ్ టు రీచ్ మై ఆఫీస్ ఎక్సాక్లీఎట్ నైన్ ఎ. ఎమ్.).

భార్య- సరే, మరి లేవండి.

Wife: All right, please get up.

(వైఫ్:- ఆల్రైట్ ప్లీజ్ గెటప్).

భర్త- బాత్ రూంలో ఎవరున్నారు?

Husband: Who is in the bathroom?

(హస్బిండ్- హూ ఈజ్ ఇన్ ద బాత్రూమ్?)

భార్య- ఎవ్వరూ లేరూ, మీరు బాత్రూమ్ కు వెళ్ళండి. నేను మీకు బ్రేక్ ఫాస్ట్ తయారుచేస్తాను.

Wife: Nobody, you go to the bathroom and I am preparing your breakfast.

(వైఫ్:- నోబడీ, యూ గోటు ద బాత్రూమ్ అండ్ ఐయామ్ ప్రీ పేరింగ్ యువర్ బ్రేక్ ఫాస్ట్,

భర్త- అంతకు ముందుగా కప్పుడు టీ ఇవ్వు .

Husband: A cup of tea before that.

(హస్పిండ్- a కప్ టీ బెఫారే తట్).

భార్య- ఇదిగో మీ టీ నేనింతకు ముందే తయారుచేసి ఉంచాను.

Wife: Here is your tea. I have already made it.

(వైఫ్- హియరీజ్ యువర్ టీ, ఐ హావ్ ఆల్రెడీ మేడిట్)

భర్త ధ్యాంక్స్,

Husband: Thanks.

(హస్పిండ్- ధ్యాంక్స్).

భార్య- మీకు ముందుగా టీ కావాలంటే ఆరింటికల్లాతేవాలి

Wife: If you want tea first, then you must get up at 6 a.m.

(వైఫ్: ఈవ్యూవాంట్ టీ ఫస్ట్, దెన్ యూ మస్ట్ గెటప్ అట్ సిక్స్ ఎ. ఎమ్.)

భర్త - సరే అలాగే మరి టూత్ బ్రష్, టూత్ పేస్ట్ ఎక్కడున్నాయి?

Husband: O.K. I shall take care, but now where is my brush and toothpaste?

ఓకే ఐ పేల్ టేక్ కేర్ బట్ నౌ వేర్ ఈజ్ మై ఈజ్ మై బ్రష్ అండ్ టూత్ పేస్ట్?

భార్య- బాల్నూంలోకి వెళ్ళండి. అన్నీవాశబసేన్ దగ్గరున్నాయి.

Wife: Go to the bathroom, everything is lying near the washbasin.

(వైఫ్:- గోటుద బాత్రూమ్, ఎవెరిథింగ్ ఈజ్ లైయింగ్ నియర్ ద వాష్ బేసిన్).

భర్త- సరే అమ్మగారు ఐదు నిమిషాల్లో తిరిగి వస్తాను.

Husband: O.K. Madam, I am coming in five minutes.

(హస్పిండ్ - ఓకే. మాడమ్, ఐయామ్ కమింగ్ ఇన్ ఫైవ్ మినిట్స్)

భార్య- త్వరగా రండి బ్రేక్ ఫాస్ట్ తయారయింది.

Wife: Come fast, breakfast is ready.

వైఫ్ : కం ఫాస్ట్ ,బ్రేక్ఫాస్ట్ ఇస్ రెడీ

భార్యనేను ఇక్కడున్నా నా టీ ఎక్కడ?

Husband: Here I am, where is my tea?

(హస్పిండ్-హియర్ ఐయామ్. వీరీజ్ మై టీ?)

తెస్తున్నానండీ.

Wife: Just bringing dear.

(వైఫ్:- జస్ట్ (బింగింగ్, డియర్).

ధ్యాంక్స్,

Husband: Thanks.

(హస్పిండ్ - ధ్యాంక్స్).

చల్లారలేదని అనుకుంటున్నాను.

Wife: I hope, it has not become cold?

(వైఫ్:- ఐ హోప్ ఇట్ హాజ్ నాట్ బికమ్ కోల్డ్).

కాదు. టీ వేడిగానే ఉంది.

Husband: Nono, it is quite hot.

(హస్పిండ్-నో, నో, ఇటీజ్ క్వైట్ హాట్).

మీరు బ్రేక్ ఫాస్ట్ చెయ్యండి. ఆలోగా మీ లంచ్ బాక్స్ తయారుచేస్తాను.

Wife: You have your breakfast, in the meantime I will prepare your lunch-box.

(వైఫ్:- యూహావ్ యువర్ బ్రేక్ ఫాస్ట్ ఇన్ ద మీన్ టైమ్. ఐ విల్ ప్రిపేర్ యువర్-లంచ్ బాక్స్).

త్వరగా కానియ్యి ఇవ్వాళ నేను ఆఫీసుకు
త్వరగా వెళ్ళాలి,

భార్య ఇవిగో మీ బూటు, చొక్కా

ధ్యాక్యూ

ఇదిగో మీ ఫైలు.

భర్త రాజు స్కూలికింకా బయలుదేరలేదేం?

భార్య వాడు పాలు తాగుతున్నాడు.

భర్త నా టిఫిన్ బాక్స్ పెట్టావా?

భార్య పెట్టాను.

భర్త సరే. ఇక నేను బయలుదేరాలి.

భార్య సాయంత్రం మామూలు టైముకల్లా
తిరిగి రండి.

భర్త: ఓకే. బై-బై,

భార్య- బై-బై,

Husband: You better hurry up. I have to
reach office early today.

హస్బెండ్ యూ బెటర్ హర్రీ ఆప్. ఐహావ్ టు రీచ్
ఆఫీస్ ఎర్లీ

Wife: Here are your shoes and the shirt.
(వైఫ్:- హియర్ ఆర్ యువర్ షూస్ అండ్ ద షర్ట్).

Husband: Oh! thank you.

(హస్బెండ్-ఓ! ధ్యాంక్యూ

Wife: And here is your file.

(వైఫ్:- అండ్ హియర్ ఈజ్ యువర్ ఫైల్).

Husband: Why has not Raju left for
school yet?

(హస్బెండ్- వై హాజ్ నాట్ రాజు లెఫ్ట్ స్కూల్
ఎట్?)

Wife: He is just having milk.

(వైఫ్- హి ఈజ్ జస్ట్ హావింగ్ మిల్క్).

Husband: Have you kept my tiffin box?

(హస్బెండ్- హావ్ యూ కెప్ట్ మై టిఫిన్ బాక్స్).

Wife: Yes.

(వైఫ్:- ఎస్).

Husband: O.K. now I must leave.

(హస్బెండ్- ఓకే. నౌ ఐ మస్ట్ లెవ్).

Wife: Come back in time in the evening.

(వైఫ్- కం బ్యాక్ ఇన్ టైమ్ ఇన్ ద ఈవెనింగ్).

Husband: O.K. By-by.

(హస్బెండ్ - ఓకే. బై-బై).

Wife: Bye-bye.

(వైఫ్:- బై-బై).

(ఆరైవల్ అఫ్ గెస్ట్) Arrival of a Guest అతిథి రావడం

ముకుల్-మీరు ఎవర్ని కలవాలండీ?

Mukul: Whom do you want to
meet, Sir?

(ముకుల్- హూమ్ డూయూ వాంట్ టూ
మీట్, సర్?).

అతిథి- నేను కపూర్ గార్ని కలవాలి. నేను భోపాల్
నుంచి వచ్చాను

Guest: I have to meet Mr. Kapoor. I
have come from Bhopal.

(గెస్ట్- ఐ హావ్ టు మీట్ మిస్టర్ కపూర్, ఐ
హావ్ కమ్ ఫ్రమ్ బోపాల్

ముకుల్-మీపేరేమిటండీ?

Mukul: Your good name, Sir?

ముకుల్ - యువర్ గుడ్ నేమ్, సర్?).

అతిథి:- నాపేరు వీరేంద్ర అహలజా

*** Guest: My name is Virendra

ముకుల్-లోపలికి రండి, కూర్చోండి, మూ
నాన్నగార్ని పిలుస్తాను.

హలో కపూర్ గారు! మీరెలా ఉన్నాయి?

కపూర్ :- హలో అహూజా గారూ! నేను క్షేమంగా
ఉన్నాను. మీరెలా ఉన్నారు.

అతిథి:- నేను కూడా బాగున్నాను.

కపూర్స్ మీ ప్రమాదం సుఖంగా జరిగిందా

అతిథి- సొంతం సుఖంకాదు. నేను ప్రయాణం
చేసిన రైలు రెండుగంటలు ఆలస్యంగా వచ్చింది.
చేసిన రైలు రెండుగంటలు ఆలస్యంగా వచ్చింది.

కపూర్- అట్లాగా మరి రైలు భోపాల్లో సరైన? టైమ్స్
బయలుదేరింది కాదా

అతిథి:అవును.అయితే మధ్యలో ప్రమాదం ఒకటి
అయింది .

కపూర్- అది చివ్వునో పెద్ద ప్రమాదమా?

అతిథి:ఏం కాదు దాని గురించి పట్టించుకోకండి.

కపూర్- అయితే సరే, ఇప్పుడు మీరు మీ చేతులు,
ముఖము కడు క్కురండి,

Ahuja.

(గెస్ట్- మై నేమ్ ఈజ్ వీరేంద్ర అహూజా)
Mukul: Please come inside and take
a seat. I Will just call my father.

(ముకుల్- ప్లీజ్ కమ్ ఇన్ సైడ్ అండ్ టేక్ ఎ
సీట్ ఐ విల్ జస్ట్ కాల్ మై ఫాదర్)

Guest: Hello, Mr. Kapoor! How are
you?

(గెస్ట్-హెల్లో మిస్టర్ కపూర్ హౌ ఆర్ యూ?).

Mr. Kapoor: Hello, Mr. Ahuja! I am
fine. What about you?

(మిస్టర్ కపూర్ - హలో మిస్టర్ అహూజా! ఐ
యైమ్ ఫైన్, హౌ ఎబౌట్ యూ?).

Guest: I am also fine.

(గెస్ట్- ఐ యామ్ ఆల్సో ఫైన్).

Mr. Kapoor: Was the journey
comfortable or not? vn

(కపూర్ - వాజ్ ద జర్నీ కంఫర్టబుల్ ఆర్
నాట్?)

Guest: Not quite. Our train was two
hours late.

(గెస్ట్-నాట్ క్వయిట్, అవర్ టైన్ వాజ్ టు
అవర్ ౨5 ***)

Mr. Kapoor: Oh! But the train
started on time from Bhopal.

(కపూర్- ఓ! బట్ ద టైన్ స్టార్టెడ్ ఆన్ టైమ్
ఫ్రమ్ భోపాల్)

Guest: Yes, but there was a mishap
on the way.

గెస్ట్- యస్, బట్ దేర్ వాజ్ ఎ మిస్ హాప్ ఆన్
దవే).

Mr. Kapoor: Was it something
serious?

(కపూర్- వాజ్ ఇట్ సర్యింగ్ సీరియస్?)

Guest: Not at all. Please do not
worry.

(కపూర్: వాజ్ ఇట్ సర్యింగ్ సీరియస్?)

Mr. Kapoor: Then it's all right.

Now, you just wash your hands and
face. You must be quite tired.

(మిస్టర్ కపూర్-దెన్ ఇటీజ్ ఆలైట్ నా, జస్ట్ వాష్ యువర్ హ్యాండ్స్ అండ్ ఫేస్. యు మస్ట్ బీ క్వైట్ టైర్డ్)

అతిథి:అలాగే!బాత్రూమ్ ఎక్కడుందో చూపించండి

Guest: Yes. Please show me the bathroom.

(గెస్ట్- యస్. షా మీ ద బాత్రూమ్).

*** ముకుల్ చూపిస్తాడు. సబ్బు, అక్కడ అప్పడే పెట్టబడ్డాయి.

Mr. Kapoor: Mukul will show you the way. The soap and towel are already kept there.

(మిస్టర్ కపూర్- ముకుల్ విల్ షా యూ ద వే, ద సాప్ అండ్ టవల్ ఆర్ ఆలైడి కెప్ట్ దేర్).

అతిథి:- ధ్యాంక్స్

Guest: Thanks.

(గెస్ట్- ధ్యాంక్స్).

కపూర్- మీరు స్నానం చేసి రండి. ఈలోగా భోజనం వడ్డించమని (౧) ౧ భార్యకు చెప్పాను

Mr. Kapoor: You make yourself fresh. In the meantime, I shall say my wife to lay the table for lunch.

(మిస్టర్ కపూర్ - యూ మేక్ యువర్ సెల్ఫ్ ఫ్రెష్, ఇన్ ద మీన్ టైమ్, ఐ షల్ సీటు మై వైఫ్ టు లేదటేబుల్ ఫర్ లంచ్).

అతిథి:- సరేనండి. నేనిప్పుడే వచ్చేస్తా,

Guest: That is right! I am just coming.

(గెస్ట్- దటిజ్ రైట్ ఐ యామ్ జస్ట్ కమింగ్).

(టాకింగ్ టు ఎ సర్వెంట్) **Talking to a Servant** వనివాడితో మాట్లాడటం/సంభాషణ

సైనీ:- మోహన్ టైప్ 3 మోహన్ నువ్వెక్కడున్నావు?

Mr. Saini: Mohan, O Mohan. Where are you?

(మిస్టర్ సైనీ- మోహన్ ఓ మోహన్, వేర్ ఆర్ యూ?)

మోహన్-నేను ఇక్కడ వంటింట్లో ఉన్నానండీ!

Mohan: I am here sir, in the kitchen.

(మోహన్- ఐయామ్ హియర్, సర్ ఇన్ ద కిచెన్).

సైనీ:అక్కడేమి చేస్తున్నావు? ఇక్కడికి వెంటనే రా !

Mr. Saini: What are you doing there? Come here at once.

(సైనీ- వాట్ ఆర్ యూ డూయింగ్ దేర్? కమ్ హియర్ ఎట్ వన్స్).

మోహన్-ఇప్పుడే వచ్చేస్తున్నానండీ!

Mohan: Just coming sir.

(మోహన్- జస్ట్ కమింగ్ సార్).

మోహన్-వంటింట్లో పనిపూర్తయిందా?

Mr. Saini: Is the kitchen-work finished?

(సైనీ:- ఈజ్ ద కిచెన్ వర్క్ ఫినిష్?

మోహన్-అయ్యో! మీ బ్రేక్ ఫాస్ట్, మధ్యాహ్నం భోజనము వండాను.

Mohan: Yes sir. Your breakfast and lunch is ready.

(మోహన్ - యస్, సర్ యువర్ బ్రేక్ ఫాస్ట్ అండ్

సైనీ:సరే, మధ్యాహ్నపుభోజనాన్ని టేబిల్ మీద వడ్డించు. నేను త్వరగా వెళ్ళాలి.

మోహన్-సరేనండీ.ఇప్పుడే చేస్తాను.

సైనీ:చూడు! నా మేజోళ్ళు కనిపించడంలేదు. వాటిని ఎక్కడుంచావు?

మోహన్-అవి మీ అలమారలో పెట్టబడ్డాయి.

సైనా:- సరే. ,ర" కోటును (ః: 1 చెయ్యి

నోహన్ చిత్తమండీ.

సైనీ: ర ర బూట్లను (ః: 1) చేశావా?

మోహన్-చేశానండీ. వాటిని కుర్చీ SoC5 పెట్టాను.

సైనీ:- ఆ వాటిని చూశాను.

మోహన్-మీకింకేమన్నా కావాలండీ?

సైనీ:-కలమెక్కడున్నది.తొందరలో అంత మరచిపోతుంటాను. f

మోహన్-మీ కలము కోటు జేబులో ఉందండీ.

సైనా: ధ్యాంక్స్ అమ్మగారు తయారయారో లేదు చూసి చెప్ప,

మోహన్ అమ్మగారెప్పుడో సిద్ధమయ్యారని అంటున్నారు.

లంచ్ ఆర్ రెడీ).

Mr. Saini: O.K., pack the lunch and put the breakfast on the table. I am in a hurry. (మిస్టర్ సైనీ- ఓకే. ప్యాక్ ద లంచ్ అండ్ పుట్ ద బ్రేక్ ఫాస్ట్ ఆన్ ద టేబుల్ ఐయామ్ ఇన్ ఎ హర్రీ).

Mohan: Yes, sir, I will do it just now. (మోహన్- యన్, సార్ ఐ విల్ డూ ఇట్ జస్ట్ నో).

Mr. Saini: Oh! Listen, I can't find my socks. Where have you kept (సైనీ- ఓలీసెన్ ఐ కాంట్ ఫైండ్ మై సాక్స్? వేర్ హావ్ యూ కెప్ట్ దె?) -

Mohan: They are kept in your almirah. (మోహన్ - దే ఆర్ కెప్ట్ ఇన్ యువర్ అల్మిరా).

Mr. Saini: All right. Just brush my coat. (సైనీ:- ఆలైట్, బ్రష్ మై కోట్).

Mohan: Yes sir. (మోహన్ - యున్ సర్).

Mr. Saini: Did you polish my shoes? (సైనీ- డిడ్ యూ పాలిష్ మై షూజ్).

Mohan: Yes sir. They are kept under the chair.

(మోహన్: యస్ సర్ దే ఆర్ కెప్ట్ అండర్ ది చైర్

Mr. Saini: Yes, I have found them. (సైనీ- యన్. ఐ హావ్ ఫౌండ్ దెమ్).

Mohan: Do you want anything else sir? (మోహన్- డూయూ వాంట్ ఎనీ థింగ్ ఎల్సెర్?)

Mr. Saini: Where is my pen? I keep orgetting everything in a hurry. (సైనీ- వేరీజ్ మై పెన్? ఐకీవ్ వర్గెటింగ్ ఎవ్రిథింగ్ ఇన్ ఎ హర్రీ).

Mohan: Here is your pen, in the pocket of your coat. -

మోహన్; హియరీజ్ యువర్ పెన్, ఇన్ ద పాకెట్ ఆఫ్ యువర్ కోట్).

Mr. Saini: Thanks. Just go and see whether your madam is ready or not. (సైనీ- ధ్యాంక్స్, జస్ట్ గో అండ్ సీ వెదర్ యువర్ మాడమ్ ఈజ్).

Mohan; Madam is saying that she is perfectly ready. -

సైనీ:- సరే. ౧౧ మేము వెళున్నాము. పిల్లలను జాగ్రత్తగా చూసుకో. మేము తొందరగానే తిరిగి వస్తాము.

(మోహన్- మాడమ్ ఈజ్ సీయింగ్ దట్ షి ఈజ్ వర్సెక్సి రెడీ).

Mr. Saini: O.K. Now we are going. Take care of the house, and the children. We will be back soon.

(సైనీ:- ఓకే. నౌ, ఉయ్ ఆర్ గోయింగ్, టేక్ కేర్ ఆఫ్ హౌస్ అండ్ ద చిల్డ్రన్, ఉయ్ విల్ బీ బ్యాక్ సూన్).

మోహన్-సరేనండీ. నేను జాగ్రత్తగానే ***) Mohan: All right sir. I will be careful.

(మోహన్:- ఆలైట్, సర్ ఐ విల్ బీ కేర్ ఫుల్).

(ఎ బర్త్ డే పార్టీ) A Birthday Party ఒక పుట్టిన రోజు పండగ

అమ్మ సురేష్ ఇంకా తిరిగి రాలేదు ?

Mother: Why has Suresh not returned yet? You are getting late.

(మదర్- వైహాజ్ సురేష్ నాట్ రిటర్న్ ఎట్?)

నీరా: అతను ఇప్పడే తిరిగి వస్తాడు.

Neera: He will just be back.

(నీరా - హి విల్ జస్ట్ బీ బ్యాక్).

అమ్మ- మరి అతనే క్కడికెళ్ళాడు?

Mother: But, where has he gone?

(మదర్- బట్ వేల్లజ్జి గాన్?).

నీరా;-గీత కు బహుమతి కొనడానికి బాబ్ బిందా.

Neera: He has gone to the market to buy a present for Geeta.

(నీరా-హి హాజాన్ టుద మార్కెట్ టు బై ఎ ప్రజెంట్ టు గీత).

అమ్మ- ఈ విషయము అతనికి ఇంతకు ముందు గురు లేదా?

Mother: Didn't you remember this before?

(మదర్:- రిమెంబర్ థిస్ బిఫోర్ టి.నీరా).

నీరా:- ఆ! అయితే నిన్నమాకు కొనడానికి సరియైన బహుమతి కనిపించలేదు

Neera: Yes, but we could not find anything suitable for her yesterday.

(యున్, బట్ ఉయ్ కుడ్ నాట్ ఫైండ్ ఎనీ థింగ్ సూటబుల్ ఫర్ యెస్టర్డే).

అమ్మ- మరేతే గీతకు మీరే బహుమతి ఇవ్వదల్చుకున్నారు?

Mother: Then what have you planned to give her?

(మామ్ హావ్ యూ ప్లాన్డ్ టు గివ్ హర్).

నీరా:ప్రీమ్చాండ్ నవలల ఫుల్ సెట్ గీతకు బహుమతిగా ఇవ్వబోతున్నాము. అమ్మ- అలాగా, అది గొప్ప ఆలోచన. ఎవరకొచ్చిందా ఆలోచన?

Neera: We are giving her a full set of the novels of Premchand.

(నీరా;- ఉయ్ ఆర్గోయింగ్ టూ గివ్ హర్ ఎ ఫుల్సెట్

Mother: Oh! This is a very good

ఆన్ ద నావెల్స్ ఆఫ్ ప్రేమ్చుండ్).

నీరా:- అది సురేష్ ఆలోచన, గీతకు ఎక్కువ ఆసక్తి అని సాహిత్యమంటే అతనికి తెలుసు.

అమ్మ- సరే. త్వరగా సిద్ధమవు. టైమ్ కు వెళ్ళకపోతే నిరుత్సాహపడుతుంది.

నీరా! అమ్మా సురేష్ కూడా వచ్చేశాడు.

idea. Who thought of it?
(మదర్ వాహ! దిస్ ఇజ్ ఎవెరి గుడ్ ఐడియా, హుథాట్ ఆఫ్ ఇట్?)

Neera: It was Suresh's idea. He knows that she is keenly interested in literature.

(నీరా - ఇట్ వాజ్ సురేష్ ఐడియా, హి నోస్ దట్ షి ఈజ్ కీన్లీ ఇంటరెస్టెడ్ ఇన్ లిటరేచర్).

Mother: All right. Now hurry up. If you do not reach on time, Geeta would feel bad.

(మదర్- ఆలైట్ నౌ, హర్రీ అప్, ఈష్యూ డునాట్ రీచ్ ఆన్ టైమ్, గీతా ఉడ్ ఫీల్ బ్యాడ్).

Neera: O.K. Mummy! Suresh has also come. We are going now.

(నీరా;- ఓకే మమ్మీ సురేష్ హాచ్ ఆలోకమ్).

(అత్ గీతాస్ హౌస్) At Geeta's House గీత ఇంటిలో *

గీ: హలో నీరాహలో సురేష్, ఎలా ఉన్నారు మీరు?

Geeta: Hello, Neera and Suresh! How are you?

సురేష్- నీకు హేపీ బర్త్ డే గీతా,

(గీతా:- హలో నీరా అండ్ సురేష్ హౌఆర్యూ?)

Suresh: Happy Birthday to you, Geeta.

(సురేష్- హేపీ బర్త్ డే టు యూ, గీత).

ఈరోజు ఉండే సంతోషం ఎప్పుడు ఇలాగే ఉండాలి

Neera: Many happy returns of the day, (నీరా మెనీ హెప్పీరిటర్న్స్ ఆఫ్ ద డే).

గీత- మీ ఇద్దరికి నా థంక్స్ !

Geeta: Thanks to both of you.

(గీత- థాంక్స్ టు బోత్ ఆఫ్యూ).

సురేష్: గీతా నువ్వు ఇవ్వాళ చాలా చూడసాంపుగా ఉన్నావు. ఈ బట్టలు నీకు చక్కగా సరిపోయాయి.

Suresh: Geeta, you are looking very charming today. This attire suits you perfectly.

(సురేష్- యూ ఆర్ లుకింగ్ వెరీ ఛార్మింగ్ టుడే. దిస్ ఎట్టైర్ సూట్స్ యూ పెర్)

you are indeed looking beautiful today.

(నీరా;- యు ఆర్ ఇన్ డిడ్ లుకింగ్ బ్యూటీఫుల్ టుడే)

నీరా: అవును గీతా, ఇవాళ్ళ నువ్వు అందంగా ఉన్నావు.

గీతమళ్ళీ మీకి ధర్మకీర్త్యాంక్స్ పలికి వెళ్లారండి.

Geeta: Thank you again, now let us come inside.

(గీత:- థాంక్ యూ ఎగైన్ నౌ లెట్ అజ్ కమ్

ఇన్నైడ్).

సురేష్- గీతా, ఇదిగో నీకొక ప్రత్యేక బహుమతి
Suresh: Here is a special gift for you.
(సురేష్- హియర్ ఈజ్ ఎ స్పెషల్ గిఫ్ట్ ఫర్ యూ)

గీత: ఏమిటది?
Geeta: What is it?

గీత వాట్ ఇస్ ఇట్ ?

నీరా: నువ్వే తీసి చూడు.
Neera: Open it yourself, and see.
(నీరా:- ఓపెన్ ఇట్ యువర్ సెల్ఫ్ అండ్ సీ)

ఓ !ప్రేమ్చంద్ నవలలా? ఆయన నాకు
Geeta: Oh! Premchand s novels, he is
అభిమాన రచయితలలో ఒకరు.
one of my favourite writers.
(గీత- ఓ ప్రేమ్చంద్ నావెల్స్? హిఈజ్ వన్ ఆఫ్ మై
ఫేవరిట్ .

సురేష్:- అంటే నీకీ పుస్తకాలు
Suresh: So you liked the books?
సురేష్- సా, యూ లెక్ట్ ద బుక్స్?)

గీత:ఆ, బాగా, ఈ ప్రత్యేక బహుమతికి
Geeta: Yes, verymuch.Thanks for the
థాంక్స్
special gift.
(గీత- ఎస్, వెరీమచ్, థాంక్స్ ఫర్ ద స్పెషల్ గిఫ్ట్).

నీరా; మిగతా స్నేహితులు ఎక్కడున్నారు?
Neera: Where are the other friends?
(నీరా;- వేర్ ఆర్ ద అదర్ ఫ్రెండ్స్?)

గీత: అందరూలోపల ఎదురుచూస్తున్నారు.
Geeta: Everyone is waiting inside. Now,
మీ ఇద్దరు కూడా లోపలికి వచ్చి ఏదైన
you two also come and have some
తీసుకోండి
refreshments.
(గీత:- ఎవ్రీవన్ ఈజ్ వెయిటింగ్ ఇన్ సైడ్, నా,
యూ టూ ఆల్టోకమ్ అండ్ హావ్ సమ్
రిఫ్రెష్మెంట్స్).

నీరా:- కరెక్ట్ మనం కూడా వాళ్ళతో చేరడము
Neera: That's right, let us join them.
నీరా:- దట్ ఈజ్ రైట్ లెట్ అజ్జాయిన్ దెమ్).

(మీటింగ్ ఆన్ ది వే) Meeting on the way

ముకేష్- హల్లో సోహన్ గుడ్ మార్నింగ్
Mukesh: Hello Sohan, good morning.
(ముకేష్- హల్లో సోహన్, గుడ్ మార్నింగ్). :

S- హల్లో నువ్వెలా ఉన్నావు?
Sohan: Hello, how are you?
(సోహన్- హల్లో హౌ ఆర్యూ?)

ముకేష్:- బాగున్నాను మిత్రమా,
Mukesh: Fine friend.
(ముకేష్- ఫైన్, ఫ్రెండ్).

సోహన్- కొద్ది రోజులుగా నువ్వు ఎక్కువ
Sohan: I learnt that you had been quite
ఆందోళనగా ఉన్నావని విన్నాను.
disturbed last days.
(సోహన్ - ఐ లెర్న్డ్ దట్ యూ హాడ్ బీన్ క్వైట్
డిస్టర్బ్ లాస్ట్ డేస్).

ముకేష్:- బాగున్నాను మిత్రమా,
Mukesh: Fine friend.
(ముకేష్- ఫైన్, ఫ్రెండ్).

సోహన్- కొద్ది రోజులుగా నువ్వు ఎక్కువ ఆందోళనగా ఉన్నావని విన్నాను.

ముకేష్ అవును. మా నాన్నగారి ఆరోగ్యం సరిగ్గా (e5cs).

సోహన్- ఆయన ఎక్కడుంటారు? egos.

ముకేష్:- ఆయన నాతో ఉండరు. ఆయన ముంబైలో ఉంటారు.

సోహన్:- ఆయన ఎక్కడైనా పనిచేస్తారా?

ముకేష్- లేదు. ఆయన ఉద్యోగంలోంచి రిటైర్ అయ్యారు.

శ్రీహరీ ***:- నువ్వు ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళివచ్చావా?

ముకేష్-ఆ! ఆయనను చూడటానికి ముంబైవెళ్ళను

- సోహన్- తిరిగివచ్చావా?

ముకేష్- మొన్న

సోహన్ - ఇప్పుడు నువ్వు ఎక్కడుంటున్నావు?

ముకేష్- కమలానగర్లో ఉంటున్నాను.

సోహన్- నువ్వు కరోల్ బాగ్ నుంచి వచ్చేశావా?

ముకేష్- ఆ! అక్కడ చోటు సరిపోవటం లేదు.

సోహన్- సొంత ఇల్లు కట్టుకున్నావా?

Sohan: I learnt that you had been quite disturbed last days.

(సోహన్ - ఐ లెర్న్డ్ డబ్ల్యూ హాడ్ బీన్ క్వెస్టెడ్ డిస్టర్బ్ లాస్ట్ డేస్).

Mukesh: Yes, my father was unwell.

(ముకేష్ - యస్. మై ఫాదర్ వాజ్ అన్వెల్).

Shoes' Sohan: Where does he live?

Does he live with you?

(సోహన్- వేర్ డజ్ హి లివ్? డజ్ హి విత్ విత్ యూ?)

Mukesh: No, not with me. He lives in Mumbai.

(ముకేష్-నో, నాట్ విత్ మీ, హి లిన్స్ ఇన్ ది ముంబాయ్)

Sohan: Does he work somewhere?

(సోహన్-డజ్ హి వర్క్ సమ్వేర్?)

Mukesh: No, he is a retired an.

ముకేష్- నో హి ఈజ్ ఎ రిటైర్డ్ మాన్.

Sohan: Did you go there to him?

(సోహన్- డిడ్ యూ గో దేర్ టు హిమ్?)

Mukesh; Yes, I went to Mumbai to him.

(ముకేష్ - యస్. ఐ వెంట్ టు ముంబాయ్ టు సీ హిమ్).

Sohan: When did you come back?

(సోహన్- వెన్ డిడ్ యూ క్రమ్ బ్యాక్).

Mukesh: Day before yesterday.

(ముకేష్- డే బిఫోర్ ఎస్టర్)

Sohan: Where do you live now-a-days?

(సోహన్- వేర్ డూయూ లివ్ నౌ ఎ డేస్?)

Mukesh: In Kamla Nagar.

(ముకేష్-ఇన్ కమూనగర్).

Sohan: Have you left Karol Bagh?

(సోహన్- హావ్ యు లెఫ్ట్ కరోల్ బాగ్?)

Mukesh: Yes, there was insufficient place.

(ముకేష్ - యస్. దేర్ వాజ్ ఇన్ సఫిషియెంట్ ప్లేస్)

Sohan: Have you built your own house?

ముకేష్- ఆ! మేము స్వంత ఇలు
కటుకున్నాము.
సోహన్ -ఇదేమి పుస్తకం.

ముకేష్ - ఇది ఒక చక్కటి నవల.

సోహన్- ఎవరి నవలది? నాకు చూపించు.

ముకేష్- రాజేందర్ యూదవ్ వ్రాసిన నవల,
'సారా ఆకా' చూడు.

సోహన్- ఆ! ఈ నవల గురించి నేను విన్నాను.
నేను చదవటానికి ఈ నవలను ఇస్తావా?

సోహన్-థాంక్స్. నీ తమ్ముడు ఇప్పుడు
ఎక్కడుంటున్నాడు?

ముకేష్- అతను లక్నోలో హింబు నుజు.

సోహన్- సరీ. నువ్వు మా ఇంటికి రా,

ముకేష్- లేదు, సోహన్ ఇప్పుడు కాదులే .

సోహన్- టీ తాగి వెళ్ళు.

ముకేష్:- సారీ, ఇంకొకసారి ఎప్పుడైనా c3 Ne5
8.

(ముకేష్:- సారీ! సమ్ టైమ్ లేటర్).

(సోహన్- హావ్ యూ బిల్డ్ యువర్ ఓన్
హౌస్?).

Mukesh: Yes, we have built.
(ముకేష్ - యస్. ఉయ్ హావ్ బిల్డ్).

Sohan: What book is this?

(సోహన్ :- వాట్ బుక్ ద్రబ్ దిస్?)

Mukesh: It is a very good novel.
(ముకేష్- ఇటీజ్ ఎ వేరీ గుడ్ నావెల్).

Sohan: Whose novel? Show me
please.

(సోహన్- హూజ్ నావెల్ షో మీ, ప్లీజ్).

Mukesh: Rajender Yadav's novel,
'Sara Akash', see.

(ముకేష్- రాజేందర్ యూదవ్స్ నావెల్, "సారా
ఆకాష్ సీ).

Sohan: Oh, I have heard about it,
would you give it to me for reading?

(సోహన్ - ఓ! ఐ హావ్ హార్డ్ ఎబౌట్ ఇట్,ఉడ్
యూగివ్ ఇట్ టు మీ ఫర్ రీడింగ్?)

Mukesh: Yes, you can take it.

(ముకేష్ - యస్. యుకెన్ టేకిట్)

Sohan: Thanks. Where is your brother
now-a-days?

(సోహన్-థాంక్స్ వేర్ ఈజ్ యువర్ బ్రదర్ నౌ-
ఎ- డేస్?) (ముకేష్- హి యూజ్ ఇన్ లక్నో)

Sohan: O.K. come to my house.

(సోహన్ - ఓకే. కమ్ టు పై హౌస్),

Mukesh: No, Sohan, not now.

(ముకేష్:- నో, సోహన్ నాటి నౌ)

Sohan: Have a cup of tea.

(సోహన్- హావ్ ఓ కప్ ఆఫ్ టీ).

Mukesh: Sorry, some time later.

సోహన్ - సరీ, బై బై.

Sohan: O.K. Bye bye meet again.

(సోహన్ - ఓకే, బై బై మీట్ ఎగైన్).

At the Bus Stop (బస్-స్టాప్ వద్ద)

మొదటి ప్రయాణీకుడు:- క్షమించండి. సెంట్రల్
సెక్రటేరియట్ వెళ్లే బస్సిదో చెప్పగలరా?

Ist Passenger: Excuse me, could you
please tellme which bus goes to
Central Secretariat?

రెండవ ప్రయాణీకుడు:- ఇక్కడ నుంచి రెండే బస్సులు సెంట్రల్ సెక్రటేరియట్ కు వెళ్ళాయి.

మొదటి ప్రయాణీకుడు:-అవేమిటి

కీ రెండవ ప్రయాణీకుడు:- గ్రెండు వందల ఇరవై, రెండు వందల నంబరు *** బస్సులు.

రెండవ ప్రయాణీకుడు:- ఆ! ఒక బస్ కొంచెంసేపటి ముందుగా వెళ్ళింది.

ఇక రాబోయే బస్ పదిహేను నిమిషాల తర్వాత వస్తుంది

మొదటి ప్రయాణీకుడు:-థ్యాంక్స్

గ్రెండవ ప్రయాణీకుడు:- ఈ ఊరికి మీరు కొత్తలాగున్నారు?

మొదటి ప్రయాణీకుడు:- అవునండీ, నేను అంబాలా వాణ్ణి

రెండవ ప్రయాణీకుడు:- కొత్తగా వచ్చిన వాళ్ళు చాలాసారు ఢిల్లీ లాంటి పెద్ద పట్టణాల్లో బస్సులెక్కడంలో ఇబ్బందులు పడుతూ ఉంటారు.

మొదటి ప్రయాణీకుడు:- నిజం. ఇక్కడ బస్సుల రాకపోకలకు ఒక వద్దతంటూ తెలియదు.

రెండవ ప్రయాణీకుడు:- అదేం కాదు.మీరన్న మాట కొంతకాలం క్రితం వరకు నిజం.

(ఫస్ట్ ప్యాసింజర్- ఎక్యూజ్ మీ, కుడ్యూ ప్లేజ్ టెల్మీ విచ్ బస్ గోస్టు సెంట్రల్ సెక్రటేరియట్?).

2nd Passenger: There are only two buses from here to Central Secretariat.

(ప్యాసింజర్- దేర్ ఆర్ ఓనీ టు బసెస్ ప్రమ్ హియర్ టు సెంట్రల్ సెక్రటేరియట్)

Ist Passenger: Which are those?

(ఫస్ట్ ప్యాసింజర్, విచ్ ఆర్దోజ్?)?

2nd Passenger: Number 220 and 240.

(సెకెండ్ ప్యాసింజర్- నంబర్స్ టు హండ్రెడ్ అండ్, టరడె. టు హండ్రెడ్ అండ్ ఫార్టీ).

2nd Passenger: Yes, one bus has gone just now. Now, you will get the next bus after 15 minutes.

Ist Passenger: Thanks.

(ఫస్ట్ ప్యాసింజర్- థ్యాంక్స్)

2nd Passenger: You seem to be new to this city?

(సెకండ్ ప్యాసింజర్ - యూ రీ50 రీ50 ?) న్యూ టు దిస్ రీ50).

Ist Passenger: Ycs. I am basically from Ambala.

(ఫస్ట్ ప్యాసింజర్- యన్. ఐ యామ్ బేసికల్లీ ప్రం అంబాలా).

2nd Passenger:New comers often find it difficult to board buses in big cities like Delhi.

(సెకండ్ ప్యాసింజర్ - న్యూ కమర్స్ ఆఫెన్ ఫైండ్ ఇట్ డిఫికల్ట్ టు బోర్డు బసెస్ ఇన్ బిగ్ సీటీస్ లైక్ ఢిల్లీ)

Ist Passenger: Of course. Here the bus service is not regular.

(ఫస్ట్ ప్యాసింజర్-అఫ్ కోర్స్, హియర్, ద బస్ సర్వీస్ ఈజ్ నాట్ రెగ్యులర్).

2nd Passenger: No, it is not that. You could have said this sometime ago.

(సెకండ్ ప్యాసింజర్-నో, ఇటీజ్ నాట్ దట్, యూ కుడ్ హావ్ సెడ్ దిస్ సమ్మైమ్ ఎగో).

మొదటి ప్రయాణీకుడు:- డి.టి.సి. బస్సుల రాకపోకలలో నిజంగా కొంతైనా మెరుగు ఉన్నదా?

రెండవ ప్రయాణీకుడు:- అవును, బస్సులు ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. ట్రిప్పలు ఎక్కువయాయి.

మొదటి ప్రయాణీకుడు:- ఇదంతా తెలుసుకుని నేనెంతో ఆనందపడుతున్నాను. ఏతే నాకు అనుభవములైన తర్వాత నా ఉద్దేశాలను మార్చుకుంటాను.

రెండవ ప్రయాణీకుడు-సరే! ఇదిగో ఒక బస్ వస్తోంది. దాన్ని ఎక్కండి.

మొదటి ప్రయాణీకుడు:- థ్యాంక్యూ బై-బై

Ist Passenger: Is there really some improvement in the D.T.C. service? (ఫస్ట్ ప్యాసింజర్-ఈజ్జేర్ రియల్లీ సమ్ ఇంప్రూవ్ మెంట్ ఇన్ ద డి.టి.సి. సర్వీస్?)

2nd Passenger: Why not. The number of buses has increased. There are frequent trips and the staff is more cooperative.

(సికండ్ ప్యాసింజర్- వైనాట్? దన నంబర్ ఆఫ్ బసెస్ హాజ్ ఇన్క్రిజ్డ్ దేరార్ ఫ్రీక్వెంట్ ట్రిప్పి అండ్ ద స్టాఫ్ ఈజ్ మోర్ కో-ఆపరేటివ్).

Ist Passenger: I am glad to know that. But I will change my opinions only after my own experiences.

(ఫస్ట్ ప్యాసింజర్- ఐయామ్ గ్లాడ్ టు నో దట్, బట్ ఐ విల్ చేంజ్ మై ఒపినియన్ ఓన్లీ ఆఫ్టర్ మై ఓన్ఎక్స్పిరియన్సెస్).

2nd Passenger: All right. Here comes the bus. Please get in.

(సికండ్ ప్యాసింజర్-ఆలైట్ హియర్ కమ్స్ ద బస్, స్లీజ్ ఇట్).

Ist Passenger: Thank you. Bye bye. (ఫస్ట్ ప్రయాణీకుడు- థాంక్యూ బై-బై).

(టాకింగ్ టు ద టీచర్). **Talking to the Class Teacher** క్లాస్ టీచర్తో సంభాషణ

నేను శ్రీకాంతుని మిమ్మల్ని కలవమని మా అమ్మాయి ద్వారా కబురు పంపారు.

Guardian: I am Shrikant. You had asked my daughter to ask me to see you

(గార్డియన్- ఐయామ్ శ్రీకాంత్ యూ హాడ్ ఆస్క్యూమ్మై డాటర్ టు ఆస్క్ మీ టు సీ యూ).

క్లాస్ టీచర్ మీ అమ్మాయింటే.

C.T: Your daughter?

(యువర్ డాటర్?)

గార్డియన్ మధుకాంత్

Guardian: Madhu Kant.

(గార్డియన్- మధుకాంత్)

క్లాస్ టీచర్ ఇప్పుడు నాకు గుర్తొచ్చింది. అమ్మాయికి మీరు చెప్పినదే చెప్పాను.

C.T.: Yes I remember. I had asked her to do S.O.

(క్లాస్ టీచర్- యస్. ఐ రిమెంబర్ ఐ హాడ్ ఆస్క్యూహర్ టు డూసో).

గార్డియన్ అందుకనే నేనిక్కడికి వచ్చాను.

Guardian: I am here.

(గార్డియన్- ఐయామ్ హియర్)

క్లాస్ టీచర్ థ్యాంక్స్ మీకొక విషయం చెప్పాలి, మీ

C.T.: Thanks! I want to tell you that she is not keeping pace with the class.

గార్డియన్ ఏ, ఏ విషయాలలో అమ్మాయి SSS2)do?

క్లాస్ టీచర్ ఇంగ్లీషు ప్రత్యేకంగా వెనకబడి టెంట్.

గార్డియన్ ఆశ్చర్యంగా ఉండే. అమ్మాయి ఆరు నెలల పరీక్షలలో ఇంగ్లీషులో మంచి మార్కులు తెచ్చుకుంది

క్లాస్ టీచర్ : సందేహం లేదు. ఐతే నేను జాగ్రత్తగా గమనించిన తర్వాతనే ఈ విషయం మీకు చెప్తున్నాను.

. క్లాస్ టీచర్: నిజానికి, మీ అమ్మాయి కాపీకొట్టడంలో దిట్ట అయింది. తను పేరపు బాంబులను తెచ్చానని ఒప్పుకుంటోంది.

క్లాస్ టీచర్ మీ అమ్మాయి ప్రవర్తన చాల బాగుంది

గార్డియన్ మరైతే అమ్మాయి ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవటానికి మీ సలహా ఏమిటి?

క్లాస్ టీచర్ నామిక్ మెమరీ స్పీకింగ్ కోర్సు అమ్మాయి జ్ఞానము అభివృద్ధి, ఆ కోర్సును శ్రద్ధగా చదవమని చెప్పండి.

గార్డియన్ ఆ పుస్తకం ఎక్కడ దొరుకుతుంది?

క్లాస్ టీచర్ ఫిలిల్ ప్రమాణిక పుస్తకాలను ప్రచురించే ఓబ్లా ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా, ఫేజ్-టూ,

గార్డియన్ మీరు సరైన సలహా ఇచ్చినందుకు థ్యాంక్స్

(క్లాస్ టీచర్- థ్యాంక్స్ ఐ వాంటు టు టెల్లూ దట్ షి ద్రజ్ నాట్ కీపింగ్ పీస్ విత్ ద క్లాస్).

Guardian: In which subjects?

(గార్డియన్- ఇన్ విచ్ సబ్జెక్ట్స్).

C.T.: Particularly in English.

(క్లాస్ టీచర్- పర్తిచులర్ ఇన్ ఇంగ్లీష్ .

Guardian: Very strange. But, she did get very good marks in the half yearly examination, didn't she?

(గార్డియన్-వెరీ స్ట్రేజ్ బట్, షి డిడ్గెట్ వెరీ గుడ్ మార్క్స్ ఇన్ ద హాఫ్ ఇయర్లీ ఎక్జామినేషన్, డిస్ట్ షి?

C.T.: No doubt, but I am telling you after making a thorough checking.

(క్లాస్ టీచర్- నో డౌట్ బట్ ఐయామ్ టెల్లింగ్ యూ ఆఫ్టర్ మేకింగ్

C.T.: Infact, she was successful in copying. Now, she admits that she had brought some paper bombs with her.

(క్లాస్ టీచర్-ఇన్ఫాక్ట్ నో, షి అడ్మిట్స్ దట్ షి హాడ్ బ్రాట్టుమ్ పేపర్ బాంబ్స్ విత్టర్).

C.T.: She is very well behaved. No need to worry about that.

Guardian: Then, what do you suggest for improving her English?

(గార్డియన్-దెన్, వాట్ డుయూ సజెస్ట్ ఫర్ ఇంప్రోవింగ్ హర్ ఇంగ్లీష్?)

c.T.: Dynamic Memory English Speaking Course for improving her English will be useful. Tell her to learn it.

Guardian: Where can it be had?

(గార్డియన్-వేర్ కెన్ ఇట్ బీ హాడ్).

C.T.: From the only publisher for standard books in Delhi Diamond, Pocket Books, X-30, Okhla Industrial Area, Phase-II.

(క్లాస్ టీచర్-ఫ్రం ద ఓన్లీ పబ్లిషర్ ఫర్ స్టాండర్డ్ బుక్స్ ఇన్ ఢిల్లీ: డైమండ్ పాకెట్ బుక్స్ ఎక్స్-30, ఓబ్లా ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా, ఫేజ్-టూ)

Guardian: Thanks for your kind guidance.

(గార్డియన్- థాంక్స్ ఫర్ యువర్ గైడెన్స్).

(అట్ట ఎ . సెల్లర్ షాప్) At Bookseller's Shop పుస్తకాల షాపులో

కస్టమర్- మీ షాపు పేరు డైమండ్ బుక్ సెంటరు ? Customer: Is your shop known as Diamond Book Centre? -

(కస్టమర్- ఈజ్ యువర్ షాప్ నోన్ యాజ్ డైమండ్ బుక్ సెంటర్?).

దుకాణదారుడు: అవునండీ. మీకేం కావాలో చెప్పండి .

Shopkeeper: Yes gentleman. You're right. What can I do for you?

(షాప్ కీపర్: యస్, జెంటిల్మన్, యు ఆర్ రైట్ వాట్ కెన్ ఐ టూ ఫర్ యెంట్?).

కస్టమర్- పుస్తకం కొనటానికి వచ్చాను.

Customer: I've come to buy a book. (కస్టమర్- ఔ హావ్ కమ్ టు బై ఎ బుక్).

దుకాణదారుడు: ఆ పుస్తకం కేరీ చెప్పండి. (Sé9. విషయంపైన ప్రమాణిక పుస్తకాలు మా దగ్గర ఉన్నాయి.

Shopkeeper: Let me know the title please. We have standard books on every subject.

(షాప్ కీపర్- లెట్ మీ నో ద టైటిల్, ప్లీజ్ ఉయ్ హావ్ స్టాండర్డ్ బుక్స్ ఆన్ ఎవ్రి సబ్జెక్ట్).

కస్టమర్- మీ దగ్గర డైనామిక్ మెమరీ ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్

Customer. Do you have Dynamic Memory English Speaking Course? (కస్టమర్- డూ యూ హావ్ డైనామిక్ మెమరీ ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్ కోర్స్?)

దుకాణదారుడు: ఉండండి. అది అన్నిటిలోకి అమ్ముడుపోయే పుస్తకము. అది చాలామందికి నచ్చిన

Shopkeeper: Yes, it's our popular book and also the bestseller.

(షాప్ కీపర్- ఎస్. ఇటీజ్ అవర్ పాప్యులర్ బుక్ చిరదై ఆలో ద బెస్ట్ ఆ పుస్తకం

కస్టమర్- ఆ పుస్తకం గురించి నాకేమీ తెలియదు. నూ అబ్బయ్య పరిజ్ఞానము ఈ పుస్తకాన్ని మా పక్కింటాయన సిపార్డు చేశారు. ఈ పుస్తకం అంత గొప్పదా?

Customer. I know nothing about it. My neighbour recommended this one in order to improve my son's English. Is it really so good?

(కస్టమర్- ఐ నో నథింగ్ ఎబౌట్ ఇట్ మైనిబర్ రికమెండెడ్ దిస్ ఒన్ టు ఇంప్రోవ్ మై సన్స్ ఇంగ్లీష్. ఈజిటియల్లీ దట్ నో గుడ్)

దుకాణదారుడు: అవునండీ. ఎంతో మంది ఈ పుస్తకం యొక్క సంగతి తెలుసు.

Shopkeeper: Yes, of course, many people know about the qualities of this book.

(యస్ అఫ్యూర్స్ మెనీ పీపుల్ నో ఎబౌట్ ద క్వాలిటీ ఆఫ్ దిస్ బుక్).

కస్టమర్- మూ అబ్బయ్య మీడియమ్ స్కూలులో చదువుతున్నాడు

Customer: My son studies in an English medium school.

(కస్టమర్- మై సన్ స్టడీస్ ఇన్ యాన్ ఇంగ్లీష్ మీడియమ్ స్కూల్).

దుకాణదారుడు: ఈ పుస్తకం హిందీ మీడియం బడులలోని విద్యార్థులకు కూడా ఉపయోగిస్తారు.

Shopkeeper: Does't matter, it's equally useful for the students of Hindi medium school.

(షాప్ కీపర్- డజస్ట్ మాటర్ ఇటీజ్ ఈక్వల్లీ యూస్ఫుల్ ద సూడెంట్స్ ఆఫ్ హిందీ మీడియం స్కూల్స్).

కస్టమర్- ఆదిలలి టిలీ'తరించె?

Customer: How is that possible'?'
(కస్టమర్- హౌజిబ్ పాసిబుల్?)

దుకాణదారుడు పుస్తక రచయితలు ఎంతో దీన్ని ప్రతి విధుద్ధితి పనికొచ్చేలా వ్రాశారు.

Shopkeeper. The authors have taken much pains to make it useful for every student.

(కీపర్- ద అథర్స్ హావ్ టేకెన్ మచ్ పేయిన్స్ టు మేకిట్ యూస్ఫుల్ ఫర్ ఎన్రీ సూడెంట్)

కస్టమర్ మంచిది అట్లాగైతే, ఒక పుస్తకాన్ని కట్టి ఇవండి

Customer. Very good, pack then one copy, please.

(కస్టమర్- వెరిగుడ్ పాకెన్ ఒన్ కాపీ ప్లీజ్)

దుకాణదారుడు: ఇంకేదైనా పుస్తకం కావాలా?

Shopkeeper: Any other book?

(షాప్ కీపర్- ఎనీ అదర్ బుక్?)

కస్టమర్- మీ దగ్గర ఉంటే, మా అబ్బాయికి ఒక మంచి డిక్షనరీ కూడా ఇవ్వండి.

Customer: A good dictionary also for my son, if you have one.

(కస్టమర్:ఎ గుడ్డిక్షనరీ ఆల్సో ఫర్ మై సన్, ఈవ్ యూహావ్ ఒన్).

దుకాణదారుడు: నిస్సందేహంగా, ఆక్స్ఫర్డ్ డిక్షనరీ పిల్లలకు, పెద్దలకు కూడా ఉపయోగిస్తుంది.

Shopkeeper: Certainly Oxford Dictionary is good equally for children and the grown-ups. NA

(షాప్ కీపర్-సర్టెన్లీ ఆక్స్ఫర్డ్ డిక్షనరీ ఈజ్ గుడ్ ఈక్వల్లీ ఫర్ ఛిల్డ్రన్ అండ్ ద గ్రోన్- అప్స్),

కస్టమర్- నా తమ్ముడి పుట్టిన రోజు" సందర్భంగా ఇవ్వటానికి ఏదైనా పుస్తకం మీదగ్గరుందా?

Customer: Any other good book which I could present to my brother on his birthday.

(కస్టమర్- ఎనీ అదర్ గుడ్ బుక్ విచ్ ఐ కుడ్ ప్రెజెంట్ టు మై బ్రదర్ ఆన్ హజ్ బర్త్డే).

దుకాణదారుడు: అటువంటి పుస్తకం కూడా మాదగ్గరుంది. ఇవిగో జైనేంద్రకుమార్ పుస్తకాల సంపుటి. ఈయన నవలలు పిల్లలకెంతో ఇష్టము. ఈయన ప్రసిద్ధి చెందిన హిందీ రచయిత.

Shopkeeper: That too we have.

Here's a set of story books written by Shri Jainendra Kumar, a very popular Hindi writer among children.

షాప్ కీపర్ దట్ టూ వియ్ హెచ్. హిరె ఎ

సెట్ ఆఫ్ స్టోరీ బుక్స్ రిటన్ బై

శ్రీజయేంద్రకుమార్, ఎ వెరి పాపులర్ హింది

రైటర్ ఎమాంగ్ చిల్డ్రన్

కస్టమర్- అదేమీనాకు బాగా తెలుసు. ఈ పుస్తకాల సంపుటిని నేను కొనకుండా ఉండలేను.

Customer: I know him very well, I can't leave this set.

(కస్టమర్- ఐ నో హిమ్ వెరీవెల్ ఐ కాంట్లీవ్ దిస్ సెట్).

దుకాణదారుడు: మీరేమైనా పుస్తకాలు కొంటారా?

Shopkeeper: Would you like to have some books for yourself?

(షాప్ కీపర్-ఉడ్ యూ లైట్ టు హావ్ సమ్ బుక్స్ ఫర్ యువర్ సెల్ఫ్?)

కస్టమర్- అదేమీ నేను అనుకోలేదు. ఏమైనా సులభశైలిలో రాయబడ్డ హిందీనవల ఒకటి చూపించు

Customer: I hadn't thought of it, anyway, show me a d. novel if you have in simple Tamil.

(కస్టమర్- ఐ హాడ్ నాట్ థాట్ ఆఫ్ ఇట్, ఎనీవే, షామీ ఎనాం నావెల్ ఈఫ్ యూహావ్ ఇన్ సింపుల్ ఇంగ్లీష్)

దుకాణదారుడు; ప్రతి అభిరుచికి సరిపోయే పుస్తకాలు మాదగ్గర చాలా ఉన్నాయి. మీకు ప్రీమ్చాండ్ నవలలు కవలా

Shopkeeper: We have a great variety of books for every sort of taste. Do you want Prem Chand's books?

(షాప్ కీపర్- ఉయ్ హావ్ ఎ గ్రేట్ వెరైటీ ఆఫ్ బుక్స్ ఫర్ఎన్రీ సార్ట్ ఆఫ్ టేస్ట్ డుయూ వాంట్ ప్రీమ్చాండ్స్ బుక్స్?)

కస్టమర్- ప్రీమ్చాండ్ నవలలు నేను చదివాను. విద్దాన్ ఈ కాలపు రచయిత వ్రాసిన పుస్తకం ఇవ్వండి.

Customer: I have read Prem Chand. Give me some other ontemporary writer's novel.

(కస్టమర్- ఐ హావ్ రీడ్ ప్రీమ్చాండ్ గివ్ మీ సమ్ అదర్ కాంటెంపరరీ రైటర్స్ నావెల్).

దుకాణదారుడు: అట్లా అయితే, జైనేంద్ర వ్రాసిన ఈ నవల కొనండి.

Shopkeeper: Then, take this novel of Jainendra.

(షాప్ కీపర్- దెన్, టేక్ దిస్ నావెల్ ఆఫ్ జైనేంద్ర).

కస్టమర్- ఆ! ఇది బాగుంది ఇది కూడా కట్టండి.

Customer: Yes, it will be alright. Please get it packed.

(కస్టమర్- ఇట్ విల్ బీ ఆల్రైట్ ప్లీజ్ గెటిట్ ప్యాక్డ్).

దుకాణదారుడు:- థాంక్స్ మళ్ళీ రండి.

Shopkeeper: Thanks. Please come again.

(షాప్ కీపర్- థాంక్స్ ఫిజి కమ్ ఎగైన్).

Booking a Trunk Call ట్రంక్ కాల్ను బుక్ చేయుటం

వినియోగదారుడు:- హాలో క్సేంజ్

Subscriber: Hello, Exchange.

(సబ్స్క్రైబర్- హాలో ఎక్సేంజ్?).

ఆపరేటర్ : అవునండిఎక్సేంజి నుంచే

Operator. Yes, Exchange speaking.

వినియోగదారుడు: అమ్మా నేనొక ట్రంకాల్.
బుక్చేద్దామని అనుకుంటున్నాను ఆపరేటర్;
మీ ఫోన్ నెంబరేమిటండీ?

Subscriber: Madam, I want to book a
trunk call. Operator: What is your
telephone number Sir?
(ఆపరేటర్- యస్. ఎక్సేంజ్ స్పీకింగ్).(కస్టమర్-
మాడమ్, ఐ వాంటు టు బుక్ ఎ ట్రం-కాల్).
(ఆపరేటర్- వాటీజ్ యువర్ టెలిఫోన్ నెంబర్,
సర్?)

వినియోగదారుడు:- నా టెలిఫోన్ నెంబరు
217100,

Subscriber: My Telephone No. is 217
109
(సబ్స్క్రిబర్ మై టెలిఫోన్ నెంబర్ ఈజ్ టు, వన్,
సెవన్, వన్, జీరో, జీరో).

ఆపరేటర్: ఏ ఊరికండీ?

Operator: For which city, Sir?
(ఆపరేటర్-ఫర్ ఊచ్ సిటీ, సర్).

వినియోగదారుడు:- అది చందీగడ్ కండీ,

Subscriber: It is for Chandigarh please.
(కస్టమర్- ఇటీజ్ ఫర్ చందీగడ్ ప్లీజ్).

ఆపరేటర్; చందీగడ్ నెంబరేమిటో చెప్పండి.

Operator: Please give me the
Chandigarh no.
(ఆపరేటర్-ప్లీజ్ గివ్ మీద చందీగర్ నెంబర్).

వినియోగదారుడు:- 28135 (సబ్స్క్రిబర్-
రెండు, ఎయిట్, ఒన్, థ్రీ. ఫైవ్).

Subscriber: 2835.

ఆపరేటర్: అది పి.పి. కాలా ఏమిటి? మీరు
ఎవరితో మాట్లాడాలి?

Operator: Is it a P.P call? Whom do you
want to speak?
(ఆపరేటర్- ఇజిట్ ఎ పి.పి. కాల్? హూమ్
డూటూ వాంట్ టు స్పీక్?)

వినియోగదారుడు: అతుల్ అరోరాతో
మాట్లాడాలను కుంటున్నాను.

Subscriber: I want to speak to Mr. Atul
Arora.
(సబ్స్క్రిబర్- ఐ వాంటు టు స్పీక్ టు మిస్టర్
అతుల్ అరోరా).

ఆపరేటర్ మీ రిజిస్ట్రేషన్ నెంబరేమిటంటే
సి-834

Operator: Your Registration No. is C-
834.
(ఆపరేటర్- యువర్ రిజిస్ట్రేషన్ నెంబర్ ఈజ్
సి-834)

వినియోగదారుడు:- ఇంకొక్కసారి చెప్పండి.

Subscriber: Please tell me once again.
(సబ్స్క్రిబర్-ప్లీజ్ టెల్ మీ ఒన్స్ ఎగైన్).

ఆపరేటర్ సి-ఎయిట్, థ్రీ, ఫోర్ సి' ఫర్ "కప్"

Operator: C-834, C-for cup.
(ఆపరేటర్-సి- ఎయిట్, థ్రీ, ఫోర్, సి' ఫర్
"కప్").

వినియోగదారుడు: థ్యాంక్స్ మరి ట్రంక్ కాల్
ఎప్పుడు వస్తుంది?

Subscriber: Thanks, when can I get it?
(కస్టమర్- థాంక్స్ వెన్ కెన్ ఐ గెటిట్?)

ఆపరేటర్: రెండు గంటలు పటిచ్చు

Operator: It may take two hours.

వినియోగదారుడు:- సరే, నేను
నిరీక్షిస్తున్నాను. .
రెండు గంటల తర్వాత

వినియోగదారుడు: హలో, ట్రంక్ ఎక్స్చేంజితో
మాట్లాడనివ్వండి.

ఆపరేటర్ అవునండి. ట్రంక్ ఎక్స్చేంజి నుంచే
మాట్లాడుతున్నాము.

వినియోగదారుడు:- రెండు గంటల క్రితం
చందీగఢ్కు ట్రంకాల్ బుక్ చేశాను.
ఇంతవరకూ ఏ విషయము తెలియలేదు.
నాట్

ఆపరేటర్ మీ రిజిస్ట్రేషన్ నెంబరు ఏమిటండీ?

వినియోగదారుడు:- సి-ఎనిమిది, మూడు,
నాలు.
ఆపరేటర్ ట్రంక్ ఎక్స్చేంజ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ కు ఫోను
చెయ్యండి.

వినియోగదారుడు: హాలో ట్రంక్ ఎక్స్చేంజ్
ఎంక్వైరీ ఏనాండీ?

ఆపరేటర్ అవునండీ, మీకేం చేసిపెట్టగలను?

వినియోగదారుడు: రెండు గంటల క్రితం
చందీగఢ్కు పి.పి.కాల్ ఒకటి బుక్ చేశానండీ.
ఇంతవరకూ ఆ విషయం గురించి ఏమీ
తెలియలేదు.

ఆపరేటర్: ఒక్క నిమిషం ఆగండి. నేను చూచి
చెప్పతాను. చందీగఢ్ లైన్ చాలా బిజీగా
ఉంది. అరగంటలో మీ కాలు వస్తుంది,

(ఆపరేటర్- ఇట్ మే టేక్ టు అవర్స్).

Subscriber: O.K. I am waiting here.
(కస్టమర్- ఒకే, ఐ యామ్ వెయిటింగ్ హియర్).
After two hours (&3)
అవర్స్ లిజిలె)

Operator: Hello, Trunk Exchange
please.

(కస్టమర్- హలో ట్రంక్ ఎక్స్చేంజ్ ప్లీజ్)
Subscriber: Yes please, trunk Exchange
speaking.

(ఆపరేటర్- యస్ ప్లీజ్, ట్రంక్ ఎక్స్చేంజ్ స్పీకింగ్)
Operator: I had booked a trunk call to
Chandigarh two hours back, but I have
not received any information yet.

(కస్టమర్- ఐ హాడ్ బుక్ చేడ్ ఏ ట్రంక్ కాల్లు
చందీగఢ్ బట్ ఐ హావ్ రిసీప్ట్ ఎనీ ఇన్ఫర్మేషన్
ఎట్)

Operator: Your registration no. please?
(ఆపరేటర్- వాటిజ్ యువర్ రిజిస్ట్రేషన్ నంబర్?)

Subscriber: C-834
(సబ్స్క్రిబర్-సి-త్రి, ఎయ్, ఫోర్).

Operator: Please ring up Trunk
Exchange enquiry.

(ఆపరేటర్- ప్లీజ్ రింగ్ ట్రంక్ ఎక్స్చేంజ్
ఇన్వెస్టిగేషన్)

Subscriber: Hello, is it Trunk Exchange
Enquiry?

(కస్టమర్- హాలో ఈజ్ ఇట్ ట్రంక్ ఎక్స్చేంజ్
ఇన్వెస్టిగేషన్?)

Operator: Yes please, what can I do for
you?

(ఆపరేటర్- యస్, ప్లీజ్, వాట్ ఐ డూఫర్ యూ?)

Subscriber: I had booked a P.P call to
Chandigarh two hours back, but I have
not heard anything about it So for.

(కస్టమర్- ఐ హాడ్ బుక్ చేడ్ ఏ పి.పి. కాల్లు చందీగఢ్
బట్ ఐ హావ్ నాట్ హెర్డ్ ఎనీథింగ్ ఎబౌట్ ఇట్
సోఫోర్)

Operator: Just wait a minute. I will
check up, the Chandigarh line is very
busy. You will get your call within half

వినియోగదారుడు:- థాంక్స్

అరగంట తర్వాత

ఆపరేటర్: హాలో మీ నెంబరు 263942 ఏనా?

వినియోగదారుడు: అవునండి. పోను ఓనర్నే మాట్లాడుతున్నాను.

ఆపరేటర్: ఇదొగో మీరు చందీగడ్కు బుక్ చేసిన పి.పి.కాల్ మీ వాళ్ళతో మాట్లాడండి.

వినియోగదారుడు:- థాంక్స్ అమ్మా

మూడు నిమిషాల తర్వాత

ఆపరేటర్: మూడు నిమిషాల టైం అయిపోయింది

వినియోగదారుడు టైమ్ పొడిగించండి డిస్కనెక్టు చెయ్యకండి.

ఆపరేటర్- సరే.

మాట్లాడడం అయిపోయినాక

వినియోగదారుడు: ఏమండీ మాట్లాడటం అయిపోయింది. డబ్బెంతైందో చెప్తారా?

an hour.

(ఆపరేటర్- జస్ట్ ఎయిట్ ఎ మినిట్, ఐ విల్ చెక్ అప్ ద చందీగడ్ లైన్ ద్రజ్ వెరి బిజీ యు విలెట్ యువర్ కాల్వీతిన్ హాఫ్ యన్ అవర్).

Subscriber: Thanks.

(కస్టమర్- థాంక్స్)

After half an hour

(ఆపరేటర్ హాఫ్ యాన్ అవర్),

Operator: Hello, is it 263942?

(ఆపరేటర్- హాలో ఈజిట్టు, సిక్స్ త్రీ, నైన్, ఫోర్ టూ?)

Subscriber: Yes, I am speaking.

(కస్టమర్- యస్, ఐ యామ్ స్పీకింగ్).

Operator: Here is your P.P. call to Chandigarh. Please speak to your party.

(హి ఈజ్ యువర్ పి.పి.కాల్లు చందీగడ్ ప్లేజ్ స్పీక్ టు యువర్ పార్టీ).

Subscriber: Thanks, Madam.

(కస్టమర్- థాంక్స్ మేడమ్),

After three minutes.

(ఆపరేటర్ త్రీ మినిట్స్)

Operator: Three minutes are over.

(ఆపరేటర్- త్రీ మినిట్స్ ఆర్ ఓవర్).

Subscriber: Please extend time, don't disconnect.

(కస్టమర్- ఎక్స్టెండ్ ద టైమ్, డోన్ట్ డిస్కనెక్ట్).

Operator: O.K.

(ఆపరేటర్:- ఓకే)

After concluding the talk

(ఆపరేటర్ కంకూడింగ్ ద టాక్)

Subscriber: Hello, Madam. The talk is over, could you kindly let me know the charges?

(కస్టమర్- హాలో మాడమ్. ద టాక్ ఓవర్, కుడ్ యూ కైండ్లీ లెట్ మీ నోది చార్జెస్).

At the General Store(అట్ల జనరల్ స్టోర్)సూపర్ బజార్ దగ్గర

సేల్స్మన్ మీకేమి సహాయం చెయ్యగలనండీ?

Salesman: What can I do for you sir?

(సేల్స్మన్- వాట్ కెన్ ఐ డూ ఫర్ యూ?)

మొదటి వినియోగదారుడు: మీ దగ్గర కీ రకం

Ist Customer: Do you have "Key

బట్టలుతికే పాడరుందా?

సేల్స్మన్ ఉందండి. ఇదిగో.

“మొదటి వినియోగదారుడు ఇంకొక ప్యాకెట్ కూడా ఇవ్వండి.

సేల్స్మన్: మీరడిగినట్లే ఇస్తానండి

మొదటి వినియోగదారుడు: ఈ రెండింటికి నేనెంతివ్వాలి?

సేల్స్మన్ ఇరవై ఏడు రూపాయలేనండి.

మొదటి వినియోగదారుడు:- డబ్బుదిగో.

సేల్స్మన్ థాంక్స్ అండీ. ఇంకేమైనా కావాలా? “

మొదటి వినియోగదారుడు: ఇంకేమీ వద్దు. నాకు నాకు కావలసినదమే.

రెండవ వినియోగదారుడు: నాకు ఒక పియర్స్ సబ్బు ఇస్తారా?

సేల్స్మన్ అలాగే, ఒక్క నిముషం ఆగండి. ఇంకేమైనా కావాలా?

రెండవ వినియోగదారుడు: ఆ! నాకు ఒక ఫోర్హన్ టూత్ బ్రష్, అలాగే ఒక చిడిగి టూత్ పేస్ట్

సేల్స్మన్ మీరడిగిన వస్తువులు ఇవిగోనండి.

detergent powder?

ఫస్ట్ కస్టమర్ : డూ యూ హావ్ కీ డిటర్జెంట్ పౌడర్?)

Salesman: Yes sir, here it is.

(సేల్స్మన్- యస్ సర్ హియర్ ఇటీజ్).

Ist Customer: Please give me one more packet.

(కస్టమర్-ప్లీజ్ గివ్ మీ ఒనోర్ పాకెట్)

Salesman: As you wish, sir.

(సేల్స్మన్- యాజ్యూ విష్ సర్).

Ist Customer: How much I have to pay for these two?

(ఫస్ట్ కస్టమర్- హౌమచ్ డూ ఐ హావ్ట్ పేపర్ దీజ్ టూ?)

Salesman: Just twenty seven rupees, Sir.

(సేల్స్మన్- జస్ట్ ట్వంటీసెవెన్ రుపీస్ సర్)

Ist Customer: Here is your money.

(ఫస్ట్ కస్టమర్- హియరీజ్ యువర్మనీ),

Salesman: Thank you sir, anything else?

(సేల్స్మన్-థాంక్ యూసర్, ఏనీ థింగెల్స్?)

Ist Customer: No, no, that was all I wanted.

(ఫస్ట్ కస్టమర్-నో, నో, దట్ వాజ్ ఆల్ దట్ ఐ వాంటెడీ)

2nd Customer: May I have a Pears soap?

(సెకండ్ కస్టమర్- మే ఐ హావ్ ఏ పియర్స్ సాప్?)

Salesman: Yes, Yes, Please wait for a minute, anything else?

(యస్. యస్, ప్లీజ్ వెయిట్ ఫర్ ఏ మినిట్, ఏనీథింగెల్స్?)

2nd Customer: Oh yes, I want a Forhan's toothbrush and

(2కస్టమర్ ఓయస్.ఐ వాంట్ ఏ ఫోర్హెన్స్ టూత్ బ్రష్ అండ్ ఏ ఫోర్హెన్స్ టూత్ పేస్ట్)

Salesman: Here are your three things.

రెండవ వినియోగదారుడు: వీటికి నేనెంత
డబ్బివ్వాలి?

సేల్స్మన్ ఇరవై రూపాయలేనండీ.

రెండవ వినియోగదారుడు: యాభై రూపాయల
నోటిదిగో, నా దగ్గర చిల్లర లేదు.

సేల్స్మన్ మీకు తిరిగి రావలసిన ముప్పైరూపాయలు
ఇవిగోనండీ, థాంక్యూ,

మూడవ వినియోగదారుడు:- ఇదిగో, నాకు రెండు
హిందీ కాపీనోట్ పుస్తకాలు, రెండు నాలు లైన్లన్న
ఇంగ్లీష్ కాపీనోట్ పుస్తకాలు, రెండు లెక్కల నోటు
పుస్తకాలు ఒక మంచి ఫౌంటెన్ పెన్ ఇవ్వండి.

సేల్స్మన్ సరే నండీ,

మూడవవినియోగదారుడు: వాటిని పాక్
చేయించండి.

సేల్స్మన్ మీ ప్యాకెట్ ఇదిగోనండీ, వీటి బిల్లు
పదేనిమిది రూపాయల అరవై పైసలు.

మూడవవినియోగదారుడు: థ్యాంక్యూ మీ
డబ్బిదిగో,

సేల్స్మన్ థాంక్స్

(సేల్స్మన్- హియర్ ఆర్ యువర్డ్రింగ్స్).

2nd Customer: How much I have
to pay for them now?

(కస్టమర్- హౌమచ్ ఐ హావ్ టు పేఫర్ దెమ్
నౌ?)

KH Salesman: Only twenty rupees
sir.

(సేల్స్మన్- ఓన్లీ ట్వంటీ రుపీస్ సర్).

2nd Customer: Here is a fifty rupee
note. I don't have change.

(సెకండ్ కస్టమర్- హియరీజ్ ఏ ఫిఫ్టీరుపీ
నోట్ ఏ డ్లొస్ట్ హావ్ ఛేంజ్).

Salesman: Here are your thirty
rupees balance. Thank you.

(సేల్స్మన్- హియర్ ఆర్ యువర్ థర్టీరుపీస్
బాలెన్స్ థాంక్యూ)

3rd Customer: Listen, give me two
copies of Hindi, two four-line
copies of English, two copies of
Maths and one good fountain pen.

(థర్డ్ కస్టమర్- లిసెన్ గివ్ మీ టూ కాపీస్
ఆఫ్ హిందీ, టూ ఫోర్-లైన్ కాపీస్ ఆఫ్
ఇంగ్లీష్ టూ కాపీస్ ఆఫ్ మార్చాంట్స్ అండ్ వన్
గుడ్ ఫౌంటెన్ పెన్),

Salesman: Yes Sir.

(సేల్స్మన్- యస్ సర్).

3rd Customer: Please get them
packed.

(థర్డ్ కస్టమర్- ప్లీజ్ గెట్ దెమ్ ప్యాక్డ్).

Salesman: Here is your packet and
the bill of 18 rupees 60 paise.

(సేల్స్మన్ పేకెట్ అండ్ ద బిల్ ఆఫ్ ఎయిటిన్
రుపీస్ అండ్ సిక్స్ పైసా).

3rd Customer: Thank you. Here is
your money.

(థర్డ్ కస్టమర్- హియరీజ్ యువర్ మనీ)

Salesman: Thank you Sir.

(సేల్స్మన్- థాంక్యూ సర్).

అట్ ద డిపార్ట్మెంట్ *At the Departmental Store* డిపార్ట్మెంట్ ఓస్టర్

దుకాణదారుడు :రండి మీకేమి కావాలి
దయచేసిరండి, నేను మీకేమి చెయ్యగలను?

జైన్- చీరలు కొనాలనుకుంటున్నాను.

దుకాణదారుడు:సరేనండి. ఐదల కౌంటర్కు
వెళ్ళండి.

జైన్ థాంక్స్ ఇదీగితోడ

సేల్స్ గర్ల: రండి అమ్మా

కొన్ని చీరలు చూపించు అమ్మా

. సేల్స్ గర్ల: తప్పకుండా మీకు ఏ చీర
నచ్చుతుంది?

జైన్ కాటనా, ఖటావా, బౌరంగాబాదీయా?

భార్య- రెండూ చూపించు.

జైన్మీ వెళ్లి టెర్రెస్ లో పెట్టిన

సేల్స్ గర్ల ఒక నిమిషం ఆగండి. ఆ చీరను తెస్తాను .

Shopkeeper: Please come. What
can I do for you?

(షాప్-కీపర్-ప్లీజ్ కమ్.వాట్ కెన్ ఐ డూఫర్
యూ?)

Mr. Jain: We want to buy some
sarees.

(మిస్టర్ జైన్- ఉయ్ వాంట్ టు బై సమ్
శారీస్),

Shopkeeper: Yes Sir, Please
proceed to counter

(షాప్ కీపర్- యస్ సర్ ప్రొసీడ్ టు కౌంటర్
నెంబర్ ఫైవ్)

Mr. Jain: Thank you, Let's go
Sheela.

(మిస్టర్ జైన్-థాంక్యూ లెట్ అజ్జో, షీలా)

Salesgirl: Welcome Madam.

(గర్ల్-వెల్కమ్, మేడమ్)

Mr. Jain: Please show me some
Sarees.

(మిస్టర్ జైన్-ప్లీజ్ షోమీ సమ్ శారీస్)

Salesgirl: Very gladly, which saree
do you like?

(సేల్స్ గర్-వెరీ గ్లాడ్లీ విచ్ శారీ డు యూ లైక్).

Mr. Jain: Cotton, Khatau or
Aurangabadi'?

(మిస్టర్ జైన్- కాటన్, ఖటావా ఆవ్
ఔరంగాబాదీ?)

Wife: Show us both.

(వైఫ్:- షో అజ్ బోత్).

Mr. Jain: Show me that one which
is displayed in your show window.

(మిస్టర్ జైన్-షోమీ దట్ వన్ విచ్ ఈజ్ డి
స్ప్లెడ్ ఇన్ యువర్ షోవిండో).?

Salesgirl: Wait a minute, I'll bring
that for you.

(సేల్స్ గర్-వెయిట్ ఏ మినిట్ ఐ విల్ బ్రింగ్
దట్ ఫర్ యూ).

Mr. Jain: Show me other sarees
along with that.

(మిస్టర్ జైన్-షో మీ అదర్ శారీస్ ఎలాంగ్
విత్ దట్).

సేల్స్ గర్ల్- తెస్తున్నానండీ.

భార్యవివిధ రంగులలో -ఈ రకపు కొన్ని చీరలను నాకు చూపించు

సేల్స్ గర్ల్- ఇప్పుడు మటుకు ఈ రెండే ఉన్నాయి.

భార్యమరి, ఎన్నిరకాల చీరలు మీ షాపులో ఉన్నాయని అన్నావు.

. సేల్స్ గర్ల్- నిజమే మా దగ్గర ఉండేవి. ఐతే, అవన్నీ అమ్ముడుపోయాయి. ఈ రకపు చీర ఎంతో మందికి నచ్చింది.

జైన్- ఆ ఎరపు రంగు చీర సంగతి ఏమిటి?

సేల్స్ గర్ల్- ఇది అసలైన, సినలైన పట్టుచీర, మూడు వందల ఆరవై ఐదు రూపాయలు మాత్రమే. మీరు దాన్ని కొనుక్కొమ్మని సలహా ఇస్తున్నాను.

భార్య- ఇది నాల్గు కాల్లు పాటు మన్నుతుండు

సేల్స్ గర్ల్- తప్పకుండానండీ.

భార్య- సరే, దీన్ని కట్టమని నెప్ప,

సేల్స్ గర్ల్- మీరు వచ్చినందుకు థాంక్స్ మళ్ళీ రండి.

జైన్ (భార్యతో) ఇంకా ఏమి కావాలి?

Salesgirl: Bringing.
(సేల్స్ గర్ల్-బ్రింగింగ్).

Wife: Show me few more sarees of this variety in different colours.
(వైఫ్-షో మీ ప్యూమోర్ శారీస్ ఆఫ్ దిస్ వేరైటీ ఇన్ డిఫరెండ్ కలర్స్).

Salesgirl: At present, only these two are available.

(సేల్స్ గర్ల్- ఎట్ ప్రజెంట్, ఓన్లీ దీస్ టూ ఆర్ ఎవైలబుల్).

Wife: But, you were saying that you had a large stock of Sarees.
(వైఫ్- బట్, యూవర్ సీయింగ్ దట్ యూ హాడ్ ఎ లార్జ్ స్టాక్ ఆఫ్ శారీస్)

Salesgirl: Of course we had, but all the rest are sold. This variety of sari has been very popular.

(సేల్స్ గర్ల్-అఫ్కూర్స్ ఉయ్ హాడ్, బట్ ఆల్ ద రెస్ట్ ఆర్ సాల్డ్ దిస్ వేరైటీ ఆఫ్ ఛారి హజ్ బీన్ వెరి).

Mr. Jain: What about that red one?
(మిస్టర్ జైన్- వాట్ ఎబౌట్ దట్ రెడ్ వల్)

Salesgirl: This is a pure silk sari. Its cost is Rs. 365 only. I would suggest you to purchase it.

(సేల్స్ గర్ల్-దిస్ ఈజ్ ఓన్లీ త్రిహండ్రెడ్ అండ్ సిక్సీటీ ఫైవ్ రుపీస్. ఐ ఉడ్ సజెస్ట్ యూ పర్చేజిట్)

Wife: Is it durable?

(వైఫ్-ఈజిట్ డ్యూరబుల్).

Salesgirl: Certainly madam.

(వైఫ్-ఈజిట్ డ్యూరబుల్).

Wife: All right, then pack this one.
(వైఫ్-ఆల్రైట్ దెన్ ప్యాక్ దిస్ వన్).

Salesgirl: Thanks for your visit. Please visit again.

(సేల్స్ గర్ల్-థాంక్స్ ఫర్ యువర్ విజిట్ ఎగైన్).

Mr. Jain: (To wife) What else are to be purchased?

(మిస్టర్ జైన్- (టు వైఫ్) వాఎటల్స్ ఆర్ టు

బబుకు చొక్కా గుడ్డు, మున్నీకి సూటు గుడ్డు, మీకు గడంగీసుకునే సామగ్రి ,బూట్లు .

జైన్ వెళ్లాంరా, అవి ఇప్పుడు వదిలేసేయ్యి మనం వెళ్ళటానికి ఆలస్యమౌతోంది.

భార్యఇప్పుడ ఇదే అయింది . మీకు బూట్ల కొండం .

జైన్ వద. చెప్పలమ్మే చోటుకు వెళ్లాం,

అమ్మే ఆతను: అమ్మా మీకు చెప్పలు చూపించన ?

భార్య- వద్దు నా భర్తకు బూట్ల చూపించు.

అమ్మేఆతను ఏ రంగులో కావాలి? నలుపా? ఎరుపా?

జైన్: నలుపురంగువి చూపించు.

అమ్మేఆతను: వీటిని వేసుకోండి. ఇవి చాలాకాలం మన్నుతాయి.

జైన్ :ఇవి బాగున్నాయి, సరిగ్గా సరిపోయాయి. ప్యాక్ చేయించండి.

అమ్మేఆతను:ధ్యాంక్స్ . డబ్బును కాష్ కౌంటర్ లో

బీ పర్చేజ్).

Wife: A shirt piece for Bablu, a suit length for Munnii and a shaving set and a pair of shoes for you.

(వైఫ్- ఎ షర్ట్ పీస్ ఫర్ బబ్బూ ఎ సూట్ లెంగ్త్ ఫర్ మున్నీ అండ్ ఎ షేవింగ్ సెట్ అండ్ ఎ పెయిర్ ఫూజ్ ఫర్ యూ).

Mr. Jain: Come, leave it now, we are getting late.

(మిస్టర్ జైన్- కం, లీవిట్ నౌ, ఉయ్ ఆర్గేటింగ్ లేట్).

Wife: It is five yet, let us purchase shoes for you.

(వైఫ్- ఇటీజ్ ఫైవ్ ఎట్ లెట్ అజ్ పర్చేజ్ షూజ్ ఫర్ యూ)

Mr. Jain: Come, let us move to the shoes counter.

(మిస్టర్ జైన్-కమ్, లెట్ అజ్ మూవ్ టుద షాస్ కౌంటర్).

Salesman: Should I show sandals for you madam?

(సెల్మన్- షుడ్ఐ షోయూ శాండల్స్ ఫర్ యూ, మాడమ్?)

Wife: No, no show shoes for him.

(వైఫ్-నో, నో షో షూస్ ఫర్ హిమ్).

Salesman. Of what colour? Black or brown?

(సెల్మన్- ఆఫ్ వాట్ కలర్? బ్లాక్ ఆర్ బ్రౌన్?)

Mr. Jain: Show me black.

(మిస్టర్ జైన్-షోమీ బ్లాక్).

Salesman: Please try this pair, it is quite durable.

(సెల్మన్-ప్లీజ్ ట్రై దిస్ పెయిర్ ఇటీజ్ క్వైట్ డ్యూరబుల్)

Mr. Jain: Yes, it is good and fits me well, pack it.

(మిస్టర్ జైన్- ఎస్. ఇటీజ్ గుడ్ అండ్ ఫిట్స్ మీ వెల్ ప్యాక్ట్).

Salesman: Thanks, make the

ఇవ్వండి.

payment at the cash counter.
(సిల్క్నూన్-థ్యాంక్స్ మేక్ ద పేమెంట్ అట్ ద
కాష్ కౌంటర్).

(ఆన్ ద రైల్వే ప్లాట్ఫాం) **On the Railway Platform** రైల్వే ప్లాట్ఫాం.

మొదటి ప్రయాణీకుడు:
కూలీవారితో ప్లాట్ఫారం ఎక్కడ?

Passenger 1: (To Kuli). Where is platform No. 3?

- (ఫస్ట్ పాసింజర్ (టు కూలీ)- వేర్ ఈజ్ ప్లాట్ఫామ్ నంబర్ థర్టీసెవన్)

కూలీవాడు: ఓవర్ బ్రిడ్జి అవతల,
కుడివక్క, అక్కడ రాసి ఉంది.

Kuli: Across the over-bridge to the right. It is written there.

(కూలీ- ఎక్రాస్ ద ఓవర్ బ్రిడ్జి టు ద రైట్, ఇటీజ్ రిటెన్ డేర్).

మొదటి ప్రయాణీకుడు: ముంబై
వచ్చే డీలక్స్ మూడవ నెంబర్
ప్లాట్ఫారం మీదకు వస్తుందా

Passenger 1: Mumbai board deluxe arrives on No.3 platform?

? (ఫస్ట్ పాసింజర్- ముంబాయ్ బౌండ్ డీలక్స్ ఎరైన్స్ ఆన్ నంబర్ త్రీ ప్లాట్ఫారం

కూలీ:- అవునండీ

Kuli: Yes please.

(కూలీ- యస్, ప్లీజ్).

మృదటి ప్రయాణీకుడు: థ్యాంక్స్

Passenger 1: Thanks.

(ఫస్ట్ పాసింజర్-థ్యాంక్స్).

రెండవ ప్రయాణీకుడు: మీరు
ముంబాయికి వేలుతునర ? నేను
కూడా అక్కడకు వెళ్తున్నాను.

Passenger 2: Are you proceeding to Mumbai, I am also going there.

(సెకండ్ పాసింజర్:- ఆర్ యూ ప్రొసీడింగ్ టు ముంబాయి, ఐయామ్ ఆలోగ్ గోయింగ్ డేర్).

మొదటి ప్రయాణీకుడు: చాలా
బాగుందండీ, సంతోషం.

Passenger 1: It is very nice. We shall be together and the

మనమిద్దరం కలిసి వెళ్తాం. అలాగే
మన ప్రయాణం

(ఫస్ట్ పాసింజర్- ఇటీజ్ వెరీ నైస్, వియ్ షల్ బీ టుగెదర్, అండ్ ద జర్నీ సుఖంగా జరుగుతుంది. విల్బీ పైజెంట్).

రెండవ ప్రయాణీకుడు: ముంబై
వెళ్ళటానికి ఈ బంటికి అన్నీ
గంటలు పడుతుంది?

Passenger 2: How long will the train take to reach Mumbai? hundred kms. journey.

(సెకండ్ ప్యాసింజర్- హౌలాంగ్ విల్ ద టైన్ టు రీచ్ ముంబాయ్?)

మొదటి ప్రయాణీకుడు: సుమారు ఇరవైనాలు గంటలు పడుతుంది ప్రయాణం. పదమూడు వందలకిలోమీటర్ల కన్నా ఎక్కువ (ఫస్ట్ ప్యాసింజర్- ఎబౌట్ టెన్వంటీ ఫోర్ అవర్స్ ఇటీజ్ మోర్తాన్ థర్టీన్ కిలోమీటర్ల కన్న ఎక్కువ. హండ్రెడ్ కిలోమీటర్స్ జరి).

రెండవ ప్రయాణీకుడు: మీరు ఈ
అటాచీమాత్రమే తెచ్చుకుంటున్నారా?

Passenger 2: You have only this attache? (సెకండ్ ప్యాసింజర్- యుహావ్ వోస్టి దిస్ ఎటాచీ?)

మొదటి ప్రయాణీకుడు: అవునండీ.

Passenger 1: Yes Sir, I like to travel light.

నేను తక్కువ సామాన్లతో ప్రయాణం (ఫస్ట్ ప్యాసింజర్- యస్, సర్ఐ ట్రావెల్ లైట్).
చేస్తాను.

రెండవ ప్రయాణీకుడు; మీరు
ముంబాయికి విహార యాత్రగా
వెళ్తున్నారా లేక మీరు ఆ ఊరిలో
ఉంటున్నారా?

మొదటి ప్రయాణీకుడు: అవునండీ.
(Soz. José's) ప్రాంతంలో అంధేరీ
ఉంటాను. నాకు అక్కడ పుస్తకాల
దుకాణం ఒకటి ఉన్నది

రెండవ ప్రయాణీకుడు: ముంబాయికి
నేను మొదటి సరిగా వెళ్ళుచున్నాను
అక్కడ కొన్ని చూడదగిన చోట్ల
ఏమిటో చెప్తారా?

మొదటి ప్రయాణీకుడు: తప్పకుండా,
ఒకటి రెండుసార్లు మీతోబాటు
రావడానికి సిద్ధం

రెండవ ప్రయాణీకుడు: థాంక్స్ ఐతే,
మీకు ఇబంది పెట్టదలచుకోలేదు,
ముంబాయిలో నాకు ఒకళ్ళిద్దరు
స్నేహితులున్నారు,

మొదటి ప్రయాణీకుడు:- సరే మీ
ఇష్టం.

రెండవ ప్రయాణీకుడు:
ముంబాయిలోని మీ అడ్రస్ చెప్పండి.

మొదటి ప్రయాణీకుడు: మనం
కలిసి ప్రయాణంచెయ్యబోతున్నాం.
రైలులో మీకు నా చిరునామా, ఫోను
నెంబరు ఇస్తాను.

రెండవ ప్రయాణీకుడు: నాది సి' కోచ్
మరి మీదో?

Passenger 2: Are you going on a pleasure trip
or do you live there?

(సెకండ్ ప్యాసింజర్-ఆరూ గోయింగ్ ఆన్ ఎ ప్లెజర్ ట్రిప్
ఆర్ డూయూ విల్దేర్?).

Passenger 1: Yes, I do live there at Andheri, I
own a book shop there.

(ఫస్ట్ ప్యాసింజర్-యస్. ఐ డువిల్దేర్ అట్ అంధేరీ, ఐ ఓన్
ఎ బుక్షాప్)

Passenger 2: I am going there for the first time.
Would you please suggest me some places of
tourist interest?

(సెకండ్ ప్యాసింజర్- ఐ యామ్ గోయింగ్ దేర్ ఫర్ ద ఫస్ట్
టైమ్ ఉడ్ ప్లీజ్ సజెస్ట్ మీ సమమ్ ప్లేసెస్ ఆఫ్ టూరిస్ట్
ఇంటరెస్ట్?)

Passenger 1: Why not, I would be glad to
accompany you there once or twice.

(ఫస్ట్ ప్యాసింజర్-వైనాట్ ఐ ఉడ్ బీ గ్లాడ్ టు ఎ కంపెనీ
యూ దేర్ వన్స్ టైమ్స్)

Passenger 2: Thanks, but I do not want to
trouble you, there are one or two friends of
mine, but I would like to see you there, then we
can chalkout a programme.

(సెకండ్ ప్యాసింజర్ - థాంక్స్ బట్ ఐ డునాట్ వాటు
యిట్రబుల్ యూ, దేర్ ఆర్ వల్ఆర్ టూ ఫ్రెండ్స్ ఆఫ్
మైన్, బట్ ఐ ఉడ్ లైక్ టు సీయూదేర్ దెన్, ఉయ్ కెన్
చాకౌట్ ఎ ప్రోగ్రామ్).

Passenger 1: O.K. As you please.

(ఫస్ట్ ప్యాసింజర్- ఓకే. యాజ్జాస్ ప్లీజ్).

Passenger 2: Please tell me your address of
Mumbai.

(సెకండ్ ప్యాసింజర్-ప్లీజ్ టెల్ మీ యువర్ అడ్రస్ ఆఫ్
ముంబాయి).

Passenger 1: We have to travel along. I shall
give you my address and the phone no. in the
train.

(ఫస్ట్ ప్యాసింజర్- ఉయ్ హావ్ టూ ట్రావెల్ ఎలాంగ్ ఐషల్
గివ్ యు మై అడ్రస్ అండ్ ద ఫోన్ నెంబర్ ఇన్ ద ట్రైన్)

Passenger 2: I am in C coach and you?

(సెకండ్ ప్యాసింజర్- ఐయామ్ ఇన్ 'సి' కోచ్ అండ్

యూ?)

మొదటి ప్రయాణీకుడు: నేను కూడా Passenger 1: I am also in the same coach.
అదే కోచ్ ప్రయాణం (ఫస్ట్ ప్యాసింజర్- ఐయామ్ ఆల్సో ఇన్ ద సేమ్ కోచ్).
చెయ్యబోతున్నాను.

రెండవ ప్రయాణీకుడు; సర్ మనం Passenger 2: Well, let us have a cup of tea,
ఒక కప్పుడు టీ తాగుదాం మన బండి there is still some time in train's departure.
బయలుదేరటానికి ఇంకా కొంత (సెకండ్ ప్యాసింజర్-వెల్ లెటజ్ హావ్ ఏ కప్ ఆఫ్ టీ. దేరిజ్
టైముంది. స్టప్ సమ్మెమ్ ఇన్వైన్సు డిపార్చర్).

ప్రయాణీకుడు; ఓకే బయలుదేరదాం Passenger 1: O.K. Let us move.
(ఓకే లేటజ్ మూ.)

(ఎన్ యాక్సిడెంట్) An Accident ఒక ప్రమాదం

శ్యామ్: హలో రవి, ఏమిటి సంగతి? ఎంతో Shyam: Hello, Ravi, what's the matter?
మంది జనం ఇక్కడ గుంపుగూడారెందుకు? Why have so many people gathered
here?

(శ్యామ్- హెలో, రవి. వాటిజ్ ద మాటర్ వై ఆర్ సోమెనీ పీపుల్ గాదెర్డ్ హియర్?)

రవి: కొద్ది నిమిషాల క్రితం, బస్సు మోటార్ సైకిల్ గుద్దుకున్నాయి.

Ravi. A few minutes ago, a bus and a motorcycle collided with each other.

(రవి:- ఏ ప్యూమినిట్స్ ఎగో, ఏ బస్ అండ్ ఏ మోటార్ సైకిల్ కొలైడెడ్ విత్ ఈచ్ అదర్).

శ్యామ్- ఐతే మరి ప్రమాదం ఎల్లా జరిగింది? Shyam: But, how did the accident take place?

(శ్యామ్- బట్టాడిడ్ యాక్సిడెంట్ టేక్ ప్లేజ్)

రవి: జనాలనేదేమిటంటే, బస్ డ్రైవర్ తాగి ఉన్నాడని, అతను బాధ్యత తీసికొనినట్లు నడుపుతున్నాడని.

Ravi: People were saying that the bus driver was drunk and he was driving very rashly.

(రవి:- పీపుల్స్ సేయింగ్ దట్ ద బస్ డ్రైవర్ హాజ్ డ్రంక్ అండ్ హి వాజ్ డ్రైవింగ్ వెరీ రాష్లీ)

శ్యామ్- అయితే, మరి తప్ప అతనిదే. Shyam: Then, it was his fault.

(శ్యామ్- దెన్, ఇట్ వాజ్ బీజ్ ఫాల్ట్).

రవి: ఐతే, ఆ దుర్భాగ్యుడైన మోటార్ సైకిల్ నడుపుతున్న

Ravi: Yes, but the poor motorcycle driver was ...

(రవి:-యస్, బట్ట పూర్ మోటార్ సైకిల్ డ్రైవర్ వాజ్.)

శ్యామ్: ఏమిటి, అతనికి గాయాలు బాగా ? Shyam: Why, is he hurt badly?

(శ్యామ్-వై? ఈజ్జి హర్ట్ బాడ్లీ?)

రవి: ఆ! అతని రెండుకాళ్ళు విరిగియి అతని బండి బాగా దెబ్బతిన్నది

Ravi: Yes, both his legs have been fractured and the vehicle is in a very bad shape.

(రవి:- యస్. బోత్ హాజ్ లెగ్స్ హావ్ బీన్ ఫ్రాక్చర్డ్)

శ్యామ్- అలాగా! ఇది చాలా చెడ్డవార్త మరి బస్సుడ్రైవర్ కూడా గాయపడ్డాడా?

రవి: అతని తలకి గాయాలు తగిలాయి. అయితే, అదృష్టవశాత్తూ బస్సులో ప్రయాణికులెవరూ లేరు.

శ్యామ్: వాళ్ళిద్దరిని దగ్గరలో ఉన్న ఆస్పత్రికి తీసుకు వెళ్ళాలింది. కాని జనం కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నారు.

రవి: ఆ! ఎవరికి అంత టైము ఉంది? అదీకాకుండా, సాక్షుల గొడవ మొదలౌతుంది.

శ్యామ్: అవును మరి, ఈ రోజులో ఇతరులకు సహాయం చెయ్యటమంటే తనకి తానే కష్టాలు కొనితెచ్చుకోవటమే.

రవి: నువ్వు చెప్పింది నిజం. మన చుట్టూ నేరాలు జరుగుతున్నాయి. ఎవ్వరూ వాటిని ఆపడానికి ముందుకురారు. ఎందుకంటే పోలీసులతో తగువ పడటం ఎవ్వరికీ ఇష్టం ఉండదు

శ్యామ్: ఢిల్లీలోని బస్సులలో ప్రయాణం చెయ్యడం కూడా అసౌకర్యమైనదే. డ్రైవరు బాధ్యత లేకుండా బస్సులను విపరీతమైన వేగంతో నడుపుతారు.

రవి: రోడ్డుకు రెండు పక్కలా ప్రదర్శించబడ్డ ట్రాఫిక్ నిబంధనలను పాటించటం తమ హోదాకు తక్కువ లిచి డ్రైవరు

అండ్ ద వెహికల్ ఈజ్ ఇన్ ఎ బాడ్ పేప్).

Shyam: Oh! That was very bad. Is the bus driver also hurt?

శ్యామ్-ఓ! దల్వాజ్ వెరీ బాడ్ ఈజ్ ద బస్ డ్రైవర్ ఆల్సోహర్ట్)

Ravi: His head is injured. But, fortunately, there was no passenger in the bus.

(రవి:- హజ్ హెడ్ ఈజ్ ఇన్జర్డ్ బట్ ఫార్చ్యునేట్లీ ప్యాసింజర్ ఇన్ ద బస్)

Shyam: Both should have been taken to the nearby hospital. People are just watching.

(శ్యామ్-బోతుడ్ హవ్ బీన్ టేకెన్ టు ద నియర్ బై హాస్పిటల్ పీపుల్ ఆర్ జస్ట్ వాచింగ్).

Ravi: Oh! Who has the time? Then, there is the problem of witness.

(రవి:- ఓ! హూ హజ్ ద టైమ్, దెన్ దేరిజ్ ద ప్రాబ్లమ్ ఆఫ్ విటెస్సెస్).

Shyam: Of Course. Now-a-days, helping someone means inviting trouble for yourself.

(శ్యామ్- అఫ్ కోర్స్ నౌ ఎ డేజ్, హెల్పింగ్ సమ్వన్ మీన్స్ ఇన్వైటింగ్ ట్రబుల్ ఫర్ యువర్ సెల్ఫ్).

Ravi: You are right. There are crimes all around us, but nobody takes the initiative for fear of getting into trouble with the police.

(రవి:యు ఆర్ రైట్ దేర్ ఆర్ క్రైమ్స్ ఆల్ ఎరౌండ్ అజ్, బట్ నోబడీ టేక్స్ ద ఇనిషియేటివ్ ఫర్ ఫియర్ ఆఫ్ గెటింగ్ ఇంటూ ట్రబుల్ విత్ ద పోలీస్)

. Shyam: It is not convenient to travel too in Delhi buses. Whosoever drives his vehicle carelessly.

(శ్యామ్-ఇటీజ్ నాట్ కన్వినెంటు ట్రావెల్ టూ ఇన్ ఢిల్లీ బస్సెస్. హూసోఎవర్ డ్రైవ్స్, డ్రైవ్స్ హజ్ వెక్జిల్ కేరెస్లీ)

Ravi. The drivers think it against their dignity to observe traffic directions displayed on both sides of the road.

అనుకుంటున్నారు.

శ్యామ్: అట్లాగే, ఈనాటి యువకులు కూడా డెబ్బై కిలోమీటర్ల వేగం కన్నా తక్కువగా వెళ్ళడం లేదు. అలా వెళ్ళడం ఇష్టంలేదని వాళ్ళంటున్నారు.

రవి: రోడ్డు ప్రమాదాలకు ముక్కు కారణమేమిటోడైవర్ యొక్క నిర్లక్ష్యత,

శ్యామ్: -ఈ నిర్లక్ష్యం వల్లే రోజూ ఎన్నో చావులు అవుతున్నాయి. ఈ రోజున మోటార్ సైకిల్ డైవర్ అదృష్టం అంటూ అతను చావు తప్పించుకున్నాడు.

రవి; అందుకనే నేను లారీలకూ, బస్సులకూ, చాలా ఎడంగా నా స్కూటర్ను నడుపుతాను.

శ్యామ్: మోటారుసైకిల్ స్పీడ్ను . కిలోమీటర్ల ఏర్పాటు చేయించుకున్నాను

రవి: ప్రమాదాలు జరుగకుండా ఉండటానికి అవి తేలికైన పద్ధతేమిటంటే ట్రాఫిక్ అలాగే బండిని నడుపుతున్నప్పుడు ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకోవటం,

శ్యామ్: నువ్వు చెప్పింది నిజం, ఇక వెళ్లాం పద ఈ గుంపుతో మనం జేరటంవల్ల వచ్చే

(రవి:- ద డైవర్ థింక్ ఇట్ ఎగ్జనెస్ట్ దేయిర్ డిగ్నీటు అబ్బర్న్ ట్రాఫిక్ డైరెక్షన్స్ డిస్ట్రీడ్ ఆన్ బోత్ సైడ్స్ ఆఫ్ ద రోడ్).

Shyam: And, the youngman of today don't like to drive below the speed of 70 k.m. They say do not relish it.

(శ్యామ్-అండ్ ద యంగ్ మెన్ ఆఫ్ టుడే డోంట్ లైక్ టు డ్రైవ్ బిలో ద స్పీడ్ ఆఫ్ సెవెంటీ కిలోమీటర్స్ దేసీ దే డు నాట్రెలిష్ ఇట్).

Ravi. The main reason of road accidents is the driver's carelessness.

(రవి:- ద మెయిన్ రీజన్ ఆఫ్ రోడ్ యాక్సిడెంట్స్ ఈజ్ ద డైవర్ కేరైస్సెస్).

Shyam: And, because of this carelessness there are so many deathsevery day. Today it was motorcycle driver's good fortune that heescaped from death.

(శ్యామ్-అండ్ బికాజ్ ఆఫ్ దిస్ కేరైస్సెస్, దేర్ ఆర్ సో మెనీ డెల్స్ ఎప్రిడే టుడే, ఇట్ వాజ్ మోటార్ సైకిల్ డైవర్స్ గుడ్ ఫార్చ్యూన్ దట్ హిఎస్కేప్డ్ ఫ్రమ్ డెత్),

Ravi: That is why, I drive my scooter quite at a distance from trucks and buses.

(రవి:- దటీస్ వై ఐ డ్రైవ్ మై స్కూటర్ క్వైట్ ఎ డిస్టెంస్ ఫ్రం ట్రక్స్ అండ్ బస్ెస్).

Shyam: I have got the speed of my motorcycle fixed at 40 km per hour.

(శ్యామ్- ఐ హావ్ గాట్ ద స్పీడ్ ఆఫ్ మై మోటార్ సైకిల్ ఫిక్స్ అట్ ఫార్టీ కిలో మీటర్స్ పర్ అవర్).

Ravi: The easiest way to avoid accidents is to follow traffic, directions and to take precautions and while driving.

రవి:- ద ఈజియెస్ట్ వేటు ఎవాయిడ్ యాక్సిడెంట్స్ ఈజ్టా ఫాలో ట్రాఫిక్ డైరెక్షన్స్ అండ్ టు టేక్ ప్రికాషన్స్ వైల్డ్రైవింగ్).

Shyam: You are right. Let us go. It is no use adding to the crowd here.

ప్రయోజనం ఏమీలేదు..

శ్యామ్-యూ ఆర్ రైట్ వెల్ అజ్జో, ఇటీజ్ నో
యూస్ యాడింగ్ టు ద క్రాడ్ హియర్)

ఆటో ద ఎయిర్ పోర్ట్ **At the Airport** విమానాశ్రయం వద్ద

ప్రయాణీకుడు:- ఓ! డ్రైవర్, త్వరగా
పోనీయబ్బా
డ్రైవర్- మనం వచ్చేశామండీ.

Passenger: Oh! Driver hurry up please.
(ప్యాసింజర్-ఓ! డ్రైవర్, హర్రీఅప్, ప్లీజ్).

Driver: We have come Sir.
(డ్రైవర్- ఉయ్ హావ్కుం, సర్).

ప్రయాణీకుడు:- చార్జీ ఎంతైంది?

Passenger: What's the fare please?
(ప్యాసింజర్- వాటీజ్ ద ఫేర్ ఫిజి?)

డ్రైవర్- ఇరవై రూపాయలేనండి.

Driver: Only twenty rupees.
(డ్రైవర్-ఓన్లీ ట్వెంటీ రుపీస్)

ప్రయాణీకుడు- ఇరవై రూపాయలూ తీసుకో,

Passenger: Take these twenty rupees.
(ప్యాసింజర్- టేక్ టిస్ ట్వెంటీ రుపీస్.

కూలీ అతను: మీరు ఎక్కడకు ఛే విమానం
క్కాలనుకుంటున్నారు?

Porter: Which flight do you want to
catch?
(పోర్టర్- విచ్ ఫైట్ డూ యూ వాంట్ టు క్యాచ్?)

ప్రయాణీకుడు: చెన్నై వెళ్ళే విమానం
త్వరపడు,

Passenger: Chennai bound, hurry up.
చెన్నై బౌండ్ హర్రీఅప్)

కూలీ అతను: మీరు ఆందోళన పడవలసిన
అవసరంలేదండీ? ఇంకా కావలసినంత
మున్నది. మీకు ఎంత సామాన్లు ఉన్నాయి?.

Porter: You need not worry, there is
still sufficient time. How much luggage
do you have?

ప్రయాణీకుడు; రెండు సంచులే/
సూటుకేసులే.

Passenger: Only two bags.
(ప్రయాణీకుడు- ఓన్లీ టూ బ్యాగ్స్).

కూలీ అతను; సరే, ఇటు రండి, ఆ కౌంటర్లో
మీ సామాన్లకు డబ్బు కట్టండి.

Porter: All right! Come this way.
Please pay at that counter for the
luggage.

(పోర్టర్-ఆల్రైట్ కమ్ దిస్ వే. ప్లీజ్ పే అట్ దట్
కౌంటర్/ఫర్ ద లగిజి).

పబ్లిక్ ఎడ్రస్ సిస్టమ్నుంచి; శ్రద్ధగా వినండి.
చెన్నై వెళ్ళే ప్రయాణీకులు తమ సామాన్లను
టికెట్ వద్ద తనిఖీ చేయించుకోండి, థాంక్స్

oice of P.A. System: Your attention
please! Chennai bound passengers are
requested to get their luggage checked
at the ticket counter. Thanks!

(వాయిస్ ఆఫ్ పి.ఎ.సిస్టమ్- యువర్ అటెన్షన్
ప్లీజ్ చెన్నై బౌండ్ ప్యాసింజర్స్ ఆర్ రిక్వెస్టెడ్
టుగెట్ దెయిర్ లగిజి చెక్ ఎట్ ద టికెట్ కౌంటర్
థాంక్స్)

టికెట్ కింగ్ ఆఫీసర్- మీ టికెట్ నేను
చూడలచ్చాండి.

T. C.O.: May I see your ticket please?
(టి.సి.ఓ- మే ఐసీ యువర్ టికెట్, ప్లీజ్)

ప్రయాణీకుడు: తప్పకుండా, టికెట్టు

Passenger: Certainly, here is the ticket.

ఇదిగోనండి.

టికెట్ చెకింగ్ ఆఫీసర్ థాంక్స్ మీ సామాన్లను మిషన్ మీద పెట్టండి.

ప్రయాణీకుడు: నా సామాన్ల బరువు అనుమతింపడానికన్న ఎక్కువగా **చిందా?** టికెట్ చెకింగ్ ఆఫీసర్- బరువు సరిగ్గానే ఉన్నది. మీ సామాన్ల టికెట్ ఇదిగో,

ప్రయాణీకుడు- థాంక్స్

టికెట్ చెకింగ్ ఆఫీసర్-మీ చేతి సంచికి ఇదిగో అట్టముక్క/టాగ్ అట్లాగే ఇదిగో మీ టికెట్, పోర్టింగ్ కార్డ్

ప్రయాణీకుడు; ఇప్పుడు నేనేమి చెయ్యాలి?

టికెట్ చెకింగ్ ఆఫీసర్- విశ్రాంతి స్థలానికి (తాంజోకి) వెళ్ళండి. తర్వాత గేటు తెరిచిన తర్వాత బస్సాకటి బస్సు మిమ్మల్ని విమానాశ్రయానికి తీసుకు వెళుంది.

ప్రకటన- జాగ్రత్తగా వినండి! చెన్నై వెళ్ళే ప్రయాణీకు లందరూ సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్ వద్దకు వెళ్ళమని విన్నవము చేస్తున్నాము.

సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్- మీ దగ్గర ఆయుధాలు వగైరా ఏమైనా ఉన్నాయా?

ప్రయాణీకుడు:- లేవండీ!

సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్ ఆ! ఓకే, మీ బోర్డింగ్ కార్డ్

(ప్యాసింజర్-సర్వైస్, హియరీజ్ ద టికెట్).

T. C.O.: Thanks, please put your luggage on the machine.

(టి.సి.ఓ.- థాంక్స్ ప్లేజ్ పుట్ యువర్ లగేజ్ ఆన్ ద మిషన్).

Passenger: Is the weight in excess?

(ప్యాసింజర్-ఈజ్ ద వెయిట్ ఇన్ ఎక్సెస్?)

T. C.O.: No, it is all right! Here is the ticket for your luggage.

(టి.సి.ఓ.- నో ఇటీజ్ ఆలైట్ హియరీజ్ ద టికెట్ ఫర్ యువర్ లగేజ్).

Passenger: Thanks!

(ప్యాసింజర్-థాంక్స్).

T. C. O.: Here is a tag for your handbag. Here is your ticket and boarding card.

(టి.సి.ఓ.- హియరీజ్ ఎటాగ్ ఫర్ యువర్ హాండ్ బ్యాగ్ హియరీజ్ యువర్ టికెట్ అండ్ బోర్డింగ్ కార్డ్).

Passenger: What have I to do now?

ప్యాసింజర్- వాట్వాన్ టు డూ నౌ?

T. C. O.: You please move to the lounge. After sometime when the gate opens there would be a bus, which would take you to the aerodrome.

(టి.సి.ఓ.- యూ ప్లేజ్ మూవ్ టు ద లౌంజ్ ఆఫ్టర్ సమ్మెమ్, వెన్ ద గేట్ ఓపెన్స్ దేర్ ఉడ్ బీ ఎ బస్ విచో ఉడ్ టేక్ యూ టు ద ఏరోడ్రోమ్).

Announcement: Attention please! All Chennai bound passengers are requested to move towards the Security Officer.

(ఎనౌన్స్ మెంట్- అటెన్షన్ ప్లేజ్ ఆల్ చెన్నై-బౌండ్ ప్యాసింజర్స్ ఆర్ రిక్వెస్టెడ్ టు మూవ్ యువర్స్ ద సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్).

S. O.: You don't have any arms etc.?

(ఎస్.ఓ:- యూ డోన్ట్ హావ్ ఎనీ ఆమ్స్ ఎట్వెటరా?)

Passenger: No please.

నో ప్లేజ్)

S.O.: Please give me the bag, it too is

ఇవ్వండి. దాని మీద ముద్ర వెయ్యాలి.

ప్రయాణీకుడు: బోర్డింగ్ కార్డు ఇదిగోనండి,

. సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్ ఆ! ఓకే, మీ బోర్డింగ్ కార్డు ఇవ్వండి, దాని మీద ముద్ర వెయ్యాలి

ప్రయాణీకుడు-పోర్టింగ్ S.O ఇదిగోనండి.

సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్ (ముద్రవేసిన తర్వాత) మీరుంచుకోండి (ప్రయాణీకుడు బోర్డింగ్ కార్డు. తీసుకొనిజ్/విశ్రాంతి స్థలంలో నిరక్షిస్తూ ఉంటాడు)

ప్రకటన:- చెన్నైకి నెళ్ళే విమానం బయలుదేరితానికి సిద్ధంగా ఉన్నది. ప్రయాణీకులు విమానం వైపు వెళ్ళమని కోరుతున్నాము. అట్లాగే, బోర్డింగ్ కార్డులను చెక్ చేయబడతానికి సిద్ధంగా ఉంచమని

ఎయిర్ హోస్టెస్: ఇటురండి. ఆ బస్సుక్కండి. ఈ బస్ విమానం దగ్గరకు తీసుకువెళ్తుంది.

ప్రయాణీకుడు:- థాంక్స్ అమ్మా

to be checked.

(ఎస్.ఓ - యస్. ఇటీజ్ ఓకే. పామి యువర్ బోర్డింగ్ కార్డు, ఇటీజ్ టు బీ సాంప్)

Passenger: Take it! Is it all right?

(ప్యాసింజర్- హియరీజ్ ద బోర్డింగ్ కార్డు)

S.O.: Yes, it is O.K., show me your boarding card, it is to be stamped.

(ఎస్.ఓ-యస్.ఇటీజ్ ఓకే. పామి యువర్ బోర్డింగ్ కార్డు ఇటీజ్ టు స్టాంప్).

Passenger: Here is the boarding card.

(ప్యాసింజర్- హియరీజ్ ద బోర్డింగ్ కార్డు).

S.O. (After Stamping) You keep it please. (The passenger takes the card and waits in the lounge).

(ఎస్.ఓ - యూ కీపిట్ ప్లీజ్, (ద ప్యాసింజర్ టేక్స్ ద కార్డు అండ్ వెయిట్స్ ఇన్ ది లౌగాగే .

Announcement: Chennai bound plane is ready to take off. Passengers are requested to move towards the aircraft and to keep their boarding cards ready for checking.

(ఎనౌన్సెంట్- చెన్నై-బౌండ్ ప్లేన్ ఈజ్ రెడీఫర్ టేకాఫ్ ప్యాసింజర్స్ ఆర్కొరుతున్నాము. రిక్వెస్టెడ్ టు మూవ్ టు వర్డ్స్ ద ఎయిర్ క్రాఫ్ట్ అండ్ టు కీప్ దెయిర్ బోర్డింగ్ కార్డ్స్ రెడీ ఫర్ చెకింగ్)

Hostess: Come this way Sir, board the other bus....this will take you to the plane.

(హోస్టెస్-కమ్ దిస్ వే, సర్ పార్ట్ ద అదర్ బస్. దిస్ విల్ టేక్ యూ టు ద ప్లేన్).

Passenger: Thank you Miss!

(ప్యాసింజర్- థాంక్యూ మిస్)

At the Bank (Opening an Account) బ్యాంకులో ఖాతా తెరుచుట

ఖాతాదారుడు: నేను మేనేజర్ గార్ని కలవాలి

Customer: I want to see the Manager.

(కస్టమర్: ఐ వాంట్ టూ సీ ద మేనేజర్)

బ్యాంక్ ఉద్యోగి : దయచేసి లోపలికి రండి ఈయనే మా మేనేజరుగారు

Worker: Please come here. Meet Mr. Manager.

(ప్లీజ్ కం హియర్ మీట్ మిస్టర్ మేనేజర్)

మేనేజర్: నేను మీకు ఏమి సహాయం చెయ్యగలను

Manager: (Shaking hands) What can I do for you?

ఖాతాదారుడు: నేను ఒక సేవింగ్స్ అకౌంట్ ఓపెన్ చెయ్యాలి అనుకుంటున్నాను చాలా సంతోషం(ఉద్యోగితో) దయచేసి సేవింగ్స్ అకౌంట్ పేపరు తీసుకురా

ఖాతాదారుడు: కృతజ్ఞతలు సేవింగ్స్ ఖాతా తెరవాలంటే ఎంత మొత్తం చెల్లించాలి

మీరు సేవింగ్స్ ఖాతా తెరవాలంటే 500 రూపాయిలు కట్టాల్సి ఉంటుంది

ఖాతాదారుడు: నేను నా భార్య తో కలిపి ఉమ్మడి ఖాతా తెరవాలనుకుంటున్నాను

మీ భార్య ఇప్పుడు మీతో పాటు ఉంటుంది

ఖాతాదారుడు: లేదు, ఆమె ఇప్పుడు ఇక్కడ లేదు, కాని తరువాత ఆమెను ఇక్కడికి తీసుకొని వస్తాను.

సరే ఆమె తప్పని సరిగా ఇక్కడ ఉండాలి. అయినా నేను మీకు ఉమ్మడి ఖాతా తెరవడానికి అవసరమైన పత్రాలు ఇస్తాను.

సరే నాకు చెక్ బుక్ కూడా కావాలి

(మేనేజర్ : షికింగ్ హ్యాండ్స్) వాట్ కెన్ ఐ డూ ఫర్ యూ)

Customer: I want to open a savings account. Manager: With great pleasure, (to worker) please bring savings accounts papers.

(కస్టమర్: ఐ వాంట్ టు ఓపెన్ ఏ సేవింగ్స్) (మేనేజర్ విత్ గ్రేట్ ప్లీజర్(టువర్కర్) ప్లీజ్ బ్రింగ్ సేవింగ్స్ అకౌంట్ పేపర్స్)

Customer: Thanks, what amount is needed to open a savings account?

(కస్టమర్: థ్యాంక్స్ వాట్ అమౌంట్ ఈజ్ నీడెడ్ టు ఓపెన్ ఏ సేవింగ్స్ అకౌంట్)

Manager: You can open a savings account with initial deposit of five hundred rupees.

(మేనేజర్ :యు కెన్ ఓపెన్ ఏ సేవింగ్స్ అకౌంట్ విత్ ఇనిషియల్ డిపాజిట్ ఆఫ్ ఫైవ్ హండ్రెడ్ రుపీస్)

Customer: I want to open a joint account with my wife.

(కస్టమర్ ఐ వాంట్ టు ఓపెన్ ఏ జాయింట్ అకౌంట్ విత్ మై వైఫ్)

‘Manager. If your wife is also here with you?

(ఇఫ్ యువర్ వైఫ్ ఈజ్ అలో హియర్ విత్ యు)

Customer :no she is not here at the moment ,but I can bring her here after some time.

(నో, షి ఇజ్ నాట్ హియర్ ఎట్ ద మొమెంట్ బట్ ఐ కెన్ బ్రింగ్ హర్ హియర్ ఆఫ్టర్ సమ్ టైమ్)

Manager: O.K. Her presence is essential, but I can give you the forms for opening a joint account.

(ఓకే హర్ (పెజెన్స్ ఈజ్ ఎసెన్షియల్, బట్ ఐ కెన్ గివ్ యు ద ఫార్మ్స్ ఫర్ ఓపెనింగ్ ఏ జాయింట్ అకౌంట్)

Customer: Well, I would like to have a

మీరు చెక్ బుక్ పొందవచ్చు కాని మీ ఖాతాలో
ఎప్పుడు కనీసం 1000 రూపాయలు బేలన్స్ .
ఉండి తీరాలి

అలాగే నాకు అర్థమైంది

ఈ పత్రాలు తీసుకొని వెళ్ళి పూర్తి చేసి తీసుకు
రండి, మీ ఖాతా తెరవబడుతుంది.

ఖాతాదారుడు: కృతజ్ఞతలు

cheque book also.

(వెల్ ఐ వుడ్ లైక్ టు హేవ్ ఎ చెక్ బుక్ అలోస్)

Manager: You can have a cheque
book. But, there must be a minimum
balance of Rs.1000 all the time.

(యు కెన్ హెవ్ ఎ చెక్ బుక్ బట్ దెర్ మస్ట్ బి ఎ
మినిమమ్ బ్యాలన్స్ ఆఫ్ రుపీస్ 1000ఆల్ ద
టైమ్)

Customer: That's right. I have
understood.

(దట్స్ రైట్ ఐ హావ్ అండర్ స్టాండ్)

Manager: Take the forms, bring them
duly filled in. Your account will be
opened.

టేక్ ద ఫామ్స్, బ్రింగ్ దెమ్ డ్యూలీ ఫైల్డ్ ఇన్,
యువర్ అకౌంట్ విల్ బీ ఓపెండ్

Customer: Thanks.

(కస్టమర్: థ్యాంక్స్)

రోగిని చూడడం Visiting a Patient (విజిటింగ్ ఎ పెషింట్)

దివ్య :వార్డ్ నెంబర్ ఫైవ్ ఎక్కడ?

Divya : Where is ward no. five?

(దివ్య వెర్ ఈజ్ వార్డ్ నెంబరు ఫైవ్?)

మీరు తిన్నగా వెళ్ళి ఎడమవైపు తిరిగి
అక్కడ అడగండి

Worker: Go straight and turn to the left,
enquire there.

(వర్కర్ : గో స్ట్రైట్ అండ్ టర్న్ టు ద లెఫ్ట్, ఎంకై గ్రరి
దేర్)

కృతజ్ఞతలు తిన్నగా వెళ్ళి ఎడమవైపు

Divya: Thanks... straight and then left
(థ్యాంక్స్ స్ట్రైట్ అండ్ దెన్ లెఫ్ట్)

పనివాడు సరేమాడమ్

Worker: Yes Madam.

(వర్కర్ యస్ మాడమ్)

మీ అన్న ఎలా ఉన్నారు

Divya: How is your brother now?

(దివ్య హలో ఈజ్ యువర్ బ్రదర్ నా)

ఇంత ముందు కంటే బాగున్నారా

Meenu. He is better than before.

(ఐ • తుడె దిబెర్ టి బె రిం)

ఏ డాక్టర్ వైద్యం చేస్తున్నారు?

Divya: Who is treating him?

హూ ఈజ్ ట్రీటింగ్ హిమ్

డా|| తుక్రల్ ఆయన గుండె
వైద్యనిపుణులు

Meenu: Dr. Thukral. He is a heart
specialist.

(మీను డా| తుక్రల్ .హి ఈజ్ ఎ హార్ట్ స్పెషలిస్ట్)

దివ్య నువ్వు ఎన్ని రోజులు గా ఈ
ఉంటున్నావు

Divya: For how many days have you been
here in the 365 ిటల్ లో hospital?

గత 15 రోజులుగా, మొదటి నాలుగు ,
ఐదు రోజులు చాలా ప్రమాదకరంగా
గడిపాను

అలాగా, ఇంతకి డా|| తుక్రాల గారు
ఏంఅంటున్నారు, ఇంకా ఎన్నాళ్ళు ఇక్కడ
ఉంటాలట.

నిన్న నే నేను మాట్లాడాను, ఇంకో వారం
రోజులు ఇక్కడే ఉండాలట

డా|| తుక్రాల గారి వైద్యం నీకు సంతృప్తి
కరంగా ఉందా డా| ఖన్నాగారు ఇక్కడే
ఉన్నారు

మాఅన్నయ్య ఇన్టెన్సివ్ కేర్ యూనిట్లో
తుక్రాల గారితో ఉన్నప్పుడు ఆయన కూడా
చూడడానికి వచ్చారు.

మా నాన్నగార్ని గుండె సమస్య
వచ్చినప్పుడు డా|| ఖన్నా గారే వైద్యం
చేశారు

అవును నేను విన్నాను ఐతే అప్పుడు వేను
ఊరిలోలేను

నాన్నగార్ని తగ్గిపోయింది. మేము చాలా
O2 Oo పడ్డాను. అవును నిజమే,
మేమంతా చాలా కంగారు పడ్డాం, ఇప్పుడు
కాస్త కుదుట పడ్డాం

నీవేమి బాధపడకు అంతా బాగానే
ఉంటుంది. అవును ఆయన బాగుపడిన

(దివ్య ఫర్ హా మెనీ డేస్ హెవ్ యు బీన్ హియర్ ఇన్
హాస్పిటల్?)

Meenu. For fifteen days. First four five
days were very dangerous.

(మీను ఫర్ ఫిఫ్టీన్ డేస్ ఫస్ట్ ఫోర్ ఫైవ్ డేస్ వర్ వెరీ
డెంజరస్)

Divya: Well! Now, what does Dr. Thukral
say? How many more days will you have
to stay here?

(దివ్య వెల్! నౌ, వాట్ డజ్ డా|| తుక్రాల సే హా మెనీ
మోర్ డేస్ విల్ యు హెవ్ టు స్టే హియర్)

Meenu: Only yesterday I had a talk. It will
take still another week.

(మీను ఓనీ యెస్టర్ డే ఐ హేడ్ ఎ లాక్ ఇట్ విల్ టేక్
స్టిల్ ఎనదర్ వీక్)

Divya: Are you satisfied with Dr. Thukral's
treatment? Dr. Khanna) is also here.

(దివ్య ఆర్ యు శాటిస్ఫైడ్ విత్ డా|| తుక్రాల ట్రిట్
మెంట్? ఖన్నా-ఈజ్ అలోస్ హియర్)

Meenu: Yes, he is, he too came to see when
my brother was C9 | in the intensive care
unit, Dr. Khanna used to come with Dr.
Thukral.

(మీను: యస్ హి ఈజ్ హి టూ కేమ్ టు సీ వెన్ మై
బ్రదర్ వజ్ ఇన్ ద ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్ విత్ డా||
తుక్రాల)

Divya: Dr. Khanna treated my father, when
he had heart trouble.

(దివ్య డా| ఖన్నా ట్రిటిడ్ మై ఫాదర్, వెన్ హేడ్ హార్ట్
ట్రబుల్)

Meenu: Yes, I too came to know, but had
been out of station inthose days.

(మీను: యస్ ఐ టూ కేమ్ టు నో, బట్ హేడ్ బీన్
ఆవుట్ ఆఫ్ స్టేషన్ ఇన్ దోజ్ డేస్)

Divya: Father just got cured. We were very
much nonplussed.

(దివ్య ఫాదర్ జస్ట్ గాడ్ క్యూర్డ్ వుయ్ వర్ వెరీ మచ్
నాన్ప్లస్డ్)

Meenu: It happens so! We all became
nervous, but now there is some relief.

తరువాత కూడా తగినంత విశ్రాంతి
తీసుకోవాలి,
అవును తప్పకుండా మేము చాలా మేం
చాలా శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.

అబ్జిన్సెన్స్ రికవర్ అండ్ రిలాప్స్ డిస్సిఫ్ట్
చాలా మంది రోగులు ఏ మాత్రం గుణం
కనిపించినా జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం
మానేస్తున్నారు.

నేను చాలా తీసుకుంటాను, ఇప్పటికే
మేము బాగా దెబ్బతిన్నాము ఆహారం
ఏమి ఇస్తున్నారు.

ఇప్పుడు మామూలు ఆహారమే
ఇస్తున్నారు . అన్నయ్యని పొగ
త్రాగనివ్వడం త్రింది.

అవును అలాగే ఉండాలి. మీ అన్నయ్య
సిగరెట్లు ఎక్కువగా కాలుస్తాడా?

అసలు ఈ జబ్బు వచ్చిందే దాని వల్ల
సరే నేను ఏమైనా సహాయం చెయ్యాలా?

వద్దు, నీవు వచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు
లేదు మీను మొహమాటం ఏమి వద్దు

కృతజ్ఞతలు, సరే దివ్య వెళ్ళొస్తాను

(మీను: ఇట్ హెప్పిన్స్ సో ఉయ్ ఆల్ బికమ్ నర్వస్
బట్ నౌ దేర్ ఈజ్ సమ్ రిలీఫ్)

Divya: Don't worry, all will be well. Yes,
let him take sufficient rest even after he
gets well.

(దివ్య: డోస్ట్ వర్రి, ఆల్ విల్ బి వెల్, యస్ లెట్ హిమ్
టేక్ సఫిషియంట్ రెస్ట్ ఈవన్ అప్టర్ హి కెప్స్ వెల్)

Meenu: Yes, it would be. We shall have to
take great care. Divya: Many patients stop
observing abstinence as soon as they
recover and relapse.

(మీను: యూస్ ఇట్ వుడ్ బీ, ఉయల్ హావ్ టు టేక్
గ్రేట్ కేర్) (దివ్య మెనీ పెషింట్స్ స్టాప్ ఆబర్ వింగ్
అబ్జిన్సెన్స్ యాజ్ సూన్ రెజ్ దే రికవర్ అండ్
రిలాప్స్)

Meenu: I will take great care. We have
already been deceived.

(మీను: ఐ విల్ టేక్ గ్రేట్ కేర్, వియ్ హెవ్ అల్రెడీ బీన్
డిసిఫ్ట్)

Divya: What food is being given? Meenu:
Now, the usual diet is being given. Bhaiya
is not allowed to smoke.

(దివ్య వాట్ ఫుడ్ ఈజ్ బీయింగ్ గివెన్) మీను: నౌ,
ది యూజ్యుల్ డైట్ ఈజ్ బీయింగ్ గివెన్. భయ్యా
ఈజ్ నాట్ ఎలొడ్డు స్మొక్

Divya: It was to be. Did your brother
smoke cigarettes heavily?

(దివ్య ఇట్ వజ్ టు బి. డిడ్ యువర్ బ్రదర్ స్మొక్
సిగరెట్స్ మీవీలీ?)

Meenu: This disease is the result of all that.
(దిస్ డిసిజ్ ఈజ్ ద రిజల్ట్ ఆఫ్ ఆల్ దట్)

Divya: Well, any service for me.
(దివ్య వెల్ ఎనీ సర్వీస్ ఫర్ మి)

Meenu: No, thanks for your visit.
(మీను: నో థ్యాంక్స్ ఫర్ యువర్ విజిట్)

Divya: No Meenu, no formalities.
(దివ్య నో మీను నో ఫార్మాలిటీస్)

Meenu: Thanks, O.K. Divya, come again.
(మీను: థ్యాంక్యూ ఓ.కే దివ్య కమ్ ఎగైన్)

అస్కింగ్ ద అడ్రస్ **Asking the Address** చిరునామూ అడగడం

నీవు ఇక్కడే ఉంటున్నావా?

Vinay: Do you live here?

(వినయ్: డూ యు లివ్ హియర్)

అవునండి, చెప్పండి మీకే కావాలో?

Mohan: Yes Sir, tell me what can I do for you?

(మోహన్: యస్ సర్ , టెల్ మి వాట్ కెన్ ఐ డు ఫర్ యు?)

నేను ఢిల్లీ కి కొత్త, దయచేసి ఆదర్ష్ నగర్ ఎక్కడ వుందో చెప్తావా?

Vinay: I am a stranger in Delhi. Could you tell me where is Adarsh Nagar?

(వినయ్: ఐయామ్ స్ట్రాంజర్ ఇన్ ఢిల్లీ కుడ్ యు టెల్ మి వాట్ కెన్ ఐ డూ ఫర్ యు టెల్ మి వేర్ ఊజ్ అదర్ష్ నగర్?)

అలాగే నండి పాత ఢిల్లీలోని అజాద్ పూర్ సబ్జీ మండీకి కొద్దిగా పైకి వెళితే అక్కడ వుంది అదర్ష్ నగర్

Mohan: Yes sir, Adarsh Nagar is little ahead to famous Azadpur Subzi Mandi of old Delhi.

(మోహన్: యస్ సర్ అదర్ష్ నగర్ ఈజ్ లిటిల్ ఎ హెడ్ టు ఫేమస్ అజాద్ పూర్ సబ్జీ మండీ అప్ ఓల్డ్ ఢిల్లీ)

ఇదిగో ఈ అడ్రస్ కే నేవెళ్ళాలి

Vinay: This is the address where I want to go.

(వినయ్: దిస్ ఈజ్ ద అడ్రస్ వేర్ ఐ వాంట్ టు గో)

అంటే మీరు సిసి కాలనీకి వెళ్ళాలి అదర్ష్ నగర్ కాదు

Mohan: Well you have to go to C.C. Colony and not to Adarsh Nagar.

(మోహన్: వెల్ యు హెవ్ టు గో టు సి. సి. కాలనీ అండ్ నాట్ టు అదర్ష్ నగర్)

అవును అవును

Vinay: Yes, yes.

(వినయ్: యస్ యస్)

నీ చిరుమానా ఎ - 45 సిసి కాలనీ

Mohan: Your address is A-45 C.C. Colony.

(మోహన్: యువర్ అండ్రస్ ఈజ్ ఎ - 45 సిసి కాలనీ)

మీరు సరిగ్గా చెప్పారు ఆదర్ష్ నగర్ సిసి కాలనీ దగ్గర లేదా ?

Vinay: Quite right! Is not Adarsh Nagar near C.C. Colony?

(వినయ్ : క్వయిట్ రైట్ ఈజ్ నాట్ ఆదర్ష్ నగర్ నీయర్ సి.సి.కాలనీ?)

మీరు కేంద్ర సచివాలయం దగ్గర ఉన్నారు విల్లింగ్ టన్ హాస్పిటల్ దాటి మందిర్ మార్గ్ 8 అక్కడ నుండి మోడల్ బస్తీ రోషనారా రోడ్, ఘంటాఘర్ దాటి తిన్నగా సిసి కాలనీకి కుడిచేతి వైపు ముందుకు వెళితే ఇఫ్ యు టేక్ రాణా ప్రతాప్ బాగ్ వస్తుంది

Mohan: Your are at Central Secretariat. If you take Mandir Marg passing by Willington Hospital, then pass through Model Basti,Roshanara Road, Ghanta Ghar and go straight towards Rana Pratap Bagh, ahead to the right is C.C. Colony.

(మోహన్: యు ఆర్ యట్ చెప్పారు సెంట్రల్

సెక్రటేరియేట్ మందిర్ మార్గ్ పాసింగ్ బై విలింగ్టన్ హాస్పిటల్ , దెన్ పాస్ తూ మెడల్ బస్టో, దోష నారా రోడ్, ఘంటా ఘర్ అండ్ గో టు వర్డ్స్ రామా ప్రతాప్ బాగ్, ఎ హెడ్ టు ద రైట్ ఈజ్ సి.సి. కాలనీ.)

త్రజ్జతలు, ఇంకా ముందుకు వెళ్ళకనుకుంటాను

Vinay: Thanks, I shall enquire more ahead.

(వినయ్: థ్యాంక్స్, ఐ శెల్ ఎంక్వయిరీ మోర్ ఎ హెడ్)

అలాగే వెళ్ళాండి

Mohan: Yes, O.K.

(మోహన్ యస్, ఓ.కే)

మందిర్ మార్గ్ ఇదేనా ?

Vinay: (After going little farther) Is this Mandir Marg?

(వినయ్: అప్టర్ గోయింగ్ లిటిల్ ఫర్థర్) ఈజ్ దిస్ మందిర్ మార్గ్?)

రెండవ పాసింజర్ అవును ఇదే మందిర్ మార్గ్ మీరెక్కడికి వెళ్ళాలి

Second Passenger: Yes, it is Mandir Marg. Where do you Want to go?

(సెకండ్ పాసింజర్: యస్ ఇట్ ఈజ్ మందిర్ మార్గ్ వేర్ డూ యు వాట్ టు గో?)

నేను సిసి కాలనీ కి వెళ్ళాలి

Vinay: I want to go to C.C. Colony.

(వినయ్: ఐ వాంట్ టు గో టు సిసి కాలనీ)

రెండవ పాసింజర్: మీరు సరైన దారిలోనే వచ్చారు ఇక్కడ నుండి తిన్నగా వెళ్ళి ఎడమవైపు తిరగండి అక్కడ నుండి రాణి రూస్నీ రోడ్ దగ్గర ఇంకా వివరాలు కనుక్కోండి.

Second Passenger: You are on the right way. Take to the left after going straight from here. Then enquire further at Rani Jhansi Road.

(సెకండ్ పాసింజర్: యు ఆర్ ఆల్ ద రైట్ వే టేక్ టు ద లెఫ్ట్ అప్టర్ గోయింగ్ స్ట్రైట్ ప్రమ్ హియర్ దెన్ ఎక్వయిరీ ఫర్థర్ దిద్లీ)

ధన్యవాదాలు తమ్ముడు

Vinay: Thanks brother

(వినయ్: థ్యాంక్స్, బ్రదర్)

సిసికాలనీ ఇదేనా?

Vinay: Is it C.C.Colony?

(ఈజ్ ఇట్ సిసి కాలనీ?)

మూడవ పాసింజర్: కాదండి ఇది శక్తి నగర్, సిసి కాలనీ ఇంకా ముందు ఉంది

Third Passenger: No Sir, this is Shakti Nagar. C.C. Colony is ahead.

(థర్డ్ పాసింజర్ నో సర్ దిస్ ఈజ్ శక్తి నగర్, సిసి కాలనీ ఈజ్ ఎ హెడ్)

ఇక్కడ ఎంత దూరముంటుంది ?

Vinay: How far is it now?

(వినయ్: హౌ ఫార్ ఈజ్ ఇట్ నౌ??)

మూడవ పాసింజర్: కొద్దిగా ముందుకు వెళితే చాలు

Third Passenger: Just little ahead.

(థర్డ్ పాసింజర్ : జస్ట్ లిటిల్ ఎ హెడ్)

ఇక్కడ నుండి తిన్నగా వెళితే చాలా?

Vinay: Straight walk from here?

(వినయ్: స్ట్రైట్ వాక్ ప్రమ్ హియర్)

మూడవ పాసింజర్ : అవునండితిన్నగా, వెళితే మీకోక పెద్ద గేటు కనిపిస్తుంది దానికి కుడి పక్కనే వుంది సిసికాలనీ

నేను ఎ 45 బ్లాక్ కి వెళ్ళాలి

మూడవ పాసింజర్ అది ఆరోడ్ కి దగ్గరలోనే ఉంది. నేను ఎ 45 దగ్గరే ఉంటున్నాను

భలే కలయికంండి.

మూడవ పాసింజర్ మీరు కాస్తా అగుతారా, సామానులన్నీ తీసుకుంటాను, నేను మీతో వస్తాను.

అలా" గి కృతజ్ఞతలు

ఇంటర్ వ్యూని ఎదుర్కొనడం **Facing an Interview** పేసింగ్ ఎన్ ఇంటర్వూ

ఇంటర్ వ్యూ మొదలయిందా?

అవును సార్ ఆర గంట క్రితమే

మా పేరు రామ్ కుమార్, నన్ను కింకా పిలవ లేదు కదా లేదు సార్,కాల్స్

లేదు సార్, తరువాత మీ వంతే

హమ్మయ్యా నేను టైమ్ కి వచ్చాను

మీరు టైమ్ కి రాలేదు నీవు లేటుగా వచ్చారు

Third Passenger: Yes please, going straight you will see a big gate, right to that is C.C. Colony.

(థర్డ్ పాసింజర్ : య్స్ ప్లీజ్, గోయింగ్ స్ట్రైట్ యు విల్ సీ ఎ బిగ్ గేట్, రైట్ టు దట్ ఈజ్ సిసి కాలనీ)

Vinay: I have to go to block no. A-45. (వినయ్ : ఐ హెవ్ టు గో టు బ్లాక్ నెం ఎ - 45)

Third Passenger: That is just near the road. I live at A-45.

(థర్డ్ పాసింజర్ : దట్ జస్ట్ నియర్ ద రోడ్ ఐలివ్ ఎట్ ఎ - 45)

Well, what a coincidence?

(వినయ్: వెల్ వాట్ ఎకోఇన్సిడెన్స్)

Third Passenger: You wait a little please, let me carry this సాస్తా luggage, then I shall accompany you.

- (థర్డ్ పాసింజర్ : యు వెయిట్ ఎ లిటిల్ ప్లీజ్ లెట్ మి కేరీ దిస్ ల గేజ్, దెన్ ఐ షల్ ఎ కాంపెనీ యు)

Vinay: All right, Thank you.

(వినయ్ : ఆల్ రైట్ థ్యాంక్యూ)

Candidate: (Hurrying) Has the interview commenced?

(కేండిడేట్ : (హర్రీయింగ్) హాజ్ ద ఇంటర్వూ కమెన్స్డ్?)

Peon: Yes Sir, about half an hour has lapsed since.

వ్యూన్ (యస్ సర్ ఎబౌట్ ఆఫ్ ఎన్ హావర్ యాజ్ లాప్సిడ్స్)

Candidate: My name is Ramkumar. Have I not been called yet?

(కేండిడేట్: మై నేమ్ ఈజ్ రామ్ కుమార్ హెవ్ ఐ నాట్ బీన్ రుటి)

Peon: Not yet, but after this it is your turn.

(వ్యూన్: నాట్ యట్ బట్ అఫ్టర్ దిస్ ఇట్ ఈజ్ యువర్ టర్న్)

Candidate: Oh! I am in time.

(కేండిడేట్: ఓ ఐ యామ్ ఇన్ టైమ్)

Peon: Not in time, you are late! Be

భవిష్యత్ లో జాగ్రత్తగా ఉండండి

careful in future.

(ఫ్యూన్ నాట్ ఇన్ టైమ్ యు ఆర్ లేట్ బి కేర్ ఫుల్ ఇన్ ఫ్యూచర్)

అన్న తప్పకుండా

Candidate: O.K. brother I shall be.

(కేండ్డిడేట్ : ఓకే బ్రదర్ ఐ షల్ బి)

నేను లోపలికి రావచ్చా సార్ ?

Candidate: May I come in Sir ?

(మే ఐ కమ్ ఇన్ సర్?)

దయచేసి లోపలికి రండి

Officer: Yes, please come in.

(ఆఫీసర్: యస్ ప్లీజ్ కమ్ ఇన్)

నమస్కారం సార్

Candidate: Good morning Sir.

(గుడ్ మార్నింగ్ సర్)

నమస్కారం దయచేసి కూర్చోండి

Officer: Good morning, please sit down.

(గుడ్ మార్నింగ్ ప్లీజ్ సెట్టాన్)

కృతజ్ఞతలు

Candidate: Thank you, sir.

(థ్యాంక్యూ సార్)

మీ పేరు ఏమిటి

Officer: What is your name?

(వాట్ ఈజ్ యువర్ నేమ్?)

సార్ నా పేరు రామ్ కుమార్

Candidate: Sir, my name is Ram Kumar.

(సార్ మై నేమ్ ఈజ్ రాంకుమార్)

మీ ఇంటి పేరు ఏమిటి ?

Officer: What is your surname.

(వాట్ ఈజ్ యువర్ సర్ నేమ్?)

సర్ నేను నా ఇంటి పేరు ఉపయోగించు కొను

Candidate: Sir, I don't use my surname.

(సార్ ఐ డోస్ట్ యుజ్ మై సర్నేమ్)

సరే చాల మంచిది మీరు ఎంత వరకూ

Officer: O.K. Very good. What is

చదువుకున్నారు

your educational qualification?

(ఓకే వేరీ గుడ్ వాట్ ఈజ్ యువర్

ఎడ్యుకేషనల్ క్వాలిఫికేషన్)

నేను ఈ సంవత్సరమే ఎం ఎ పాస్యాయాను

Candidate: I have passed my M.A. this year.

(ఐ హేవ్ పాస్ట్ మై ఎం ఎ దిస్ ఇయర్)

ఎం ఎ ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ నుంచా?

Officer. Ya, M.A. from Delhi University?

(యా ఎం.ఎ ప్రమ్ ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ?)

అవును సార్ ఢిల్లీ లో ఎంఎసాను దానికి

Candidate: Yes Sir, M.A. from

ముందు ఆగ్రాలో బిఎచేసాను

Delhi, before that B.A. from Agra.

(యస్ సార్ ఎం.ఎ ప్రమ్ ఢిల్లీ బిఫోర్ దట్

బి.ఎ. ప్రమ్ ఆగ్రా)

బి.ఎ.లో నీ పాఠ్యాంశాలు ఏమిటి?

అభ్యర్థి నేను హిందీ, ఇంగ్లీష్, పాలిటికల్ సైన్స్, ఎకనామిక్స్ చదివేను

నీ కాలక్షేపాలు ఏమిటి ?

చిత్రలేఖనం సార్

ఆఫీసర్ : అవును చిత్రలేఖనం చాలా ఖరీదైన కాలక్షేపం అనుకుంటా.

అవును సార్ అది చాలా ఖరీదైనది

నీవు కాలేజీలో ఉద్యోగాన్నే ఎందుకు కోరుకుంటున్నావు.?

నాకు బోధన అంటే ఇష్టం

ఒక్క ఇష్టమేనా లేక వేరే ఏదైనా కారణం ఉండాలా?

ఇష్టమే కాకుండా, కొత్త తరానికి విద్యా బోధన చేయడం మన అనుకొంతను

ఇష్టమే కాకుండా, కొత్త తరానికి విద్యా బోధన చేయడం మన కర్తవ్యం అనుకుంటాను

అవును సార్, తులసీ దాసు ఆయన రచించిన

Officer: What were your subjects in B.A.?

వాట్ వర్ యువర్ సబ్జెక్స్ ఇన్ బి.ఎ?)

Candidate: Sir, I studied Hindi, English, Political Science and Economics.

సార్ ఐ స్టడీడ్ హిందీ, ఇంగ్లీష్, పాలిటికల్ సైన్స్ అండ్ ఎకనామిక్స్

Officer: What is your hobby?

(వాట్ ఈజ్ యువర్ హాబీ ?)

Candidate: Painting Sir.

(పెయింటింగ్ సర్)

Officer: But, I think painting is very costly hobby.

(ఆఫీసర్ : బట్, ఐ థింక్ పెయింటింగ్ ఈజ్ వెరీ కాస్టివ్ హాబీ)

Candidate: Yes Sir, it is quite costly.

(యస్ సార్ ఇటీజ్ క్వైట్ కాస్టివ్)

Officer: Why do you want a job in college?

(వై డూ యూ వాంట్ ఎ జాబ్ ఇన్ కాలేజ్?)

Candidate: I have interest in teaching.

(ఐ హేవ్ ఇంట్రెస్ట్ ఇన్ టీచింగ్)

Officer: Only interest or any other reason too?

(ఓన్లీ ఇంట్రెస్ట్ ఆర్ ఎనీ అదర్ రీజన్ టూ??)

Candidate: Along with interest, I think that it is our duty to teach the new generation.

(ఏలాంగ్ విత్ ఇంట్రెస్ట్, ఐ థింక్ దట్ ట్రీట్ టి ది న్యూ జనరేషన్)

Officer: Name any famous poet of Hindi, name his book also?

(నేమ్ ఎనీ ఫేమస్ పాయిట్ ఇన్ హిందీ, నేమ్ హిజ్ బుక్ అల్సో?)

Candidate: Yes, Tulsidas and his

ఒక గొప్ప ఆంగ్ల కవి, విమర్శకుని పేరు అతడు
రచించిన గొప్ప కావ్యంగురించి చెప్ప?

టియస్ ఇలియట్ అతడి కావ్యం పేరు వేస్ట్ లాండ్

నీవు ఇంతక ముందు ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా పాఠాలు
బోధించావా?

అవును సార్ నా బిఎ బిటి పూరి చేసిన. తరువాత
నేను నాలుగేళ్ళు బాషా బోధకతో ఒక స్కూల్ లో
పనిచేసాను ఫర్ ఫోర్ ఇయర్స్ ఇన్

ఎ ఆఫీసర్ నీవు బోధకుడిగా ఉన్నప్పుడు ఎం ఎ
చేసావా

అవును సార్ ఎందుకంటే నేను అభివృద్ధిని
అకాంక్షించాను

చాలా మంచిదే

నేను పిహెచ్ డి చేయాలని పట్టుదలతో ఉన్నాను.

సై క్ మిస్టర్ రామ్ కుమార్ మేము మీకు
రోజులలోనే కబురు చేస్తాం

కృతజ్ఞతలు సార్ నమస్తే

famous book is Ramcharit Manas.

It is an epic.

(ఎస్ తులసీదాస్ అండ్ హిజ్ ఫీమస్ బుక్
ఈజ్ రామచరితమానస్. ఇట్ ఈజ్ ఎన్
ఎపిక్.)

Officer: Name some great poet-
critic of English and tell his famous
creation?

(నేమ్ సమ్ గ్రేట్ పాయిట్ క్రిటిక్ ఆఫ్ ఇంగ్లీష్
అండ్ టెల్ హిజ్ ఫీమస్ క్రియేషన్?

Candidate: T.S. Eliot, the poem is
Wasteland.

(టియస్ ఇలియట్ ద పోయం ఈజ్ వేస్ట్
లాండ్)

Officer: Have you taught anywhere
before?

(హేవ్ యు టాట్ ఎనీ వేర్ బిఫోర్ ?)

Candidate: Yes Sir, after B.A.B.T. I
have been a language teacher for
four years in a school.

(యస్ సార్ అప్టర్ బిఎ బిటి ఐ హేవ్ బీన్ ఎ
లాంగ్వేజ్ టీచర్ స్కూల్)

Officer: Did your M.A. while in
teaching?

(ఆఫీసర్ డిడ్ యువర్ ఎంఎ వైల్ ఇన్
టీచింగ్ ?)

Candidate: Yes Sir, because I
wanted to progress.

(యస్ సార్ బికాజ్ ఐ వాంటెడ్ టు ప్రొగ్రెస్)

Officer: It is very good.

(ఇట్ ఈజ్ వెరీ గుడ్)

Candidate: I am determined to do
Ph. D.

(ఐ యామ్ డిటర్ మైండ్ టు డు పిహెచ్
డి.)

Officer: Well, Mr. RamKumar we
shall inform you in time.

(వెల్ మిస్టర్ రామ్ కుమార్ వుయ్ షల్ ఇన్
ఫామ్ యు ఇన్ టైమ్)

Candidate: Thanks Sir. Namaste.

(థ్యాంక్స్ సర్ నమస్తే)

అర్థిక విషయములు **Financial Matters** ఫైనాన్షియల్ మేటర్స్

రండి రండి ఎలా ఉన్నారు.?

Mr. Kumar: Come, come, how do you do?

(మిస్టర్ కుమార్ : కమ్ కమ్ హౌ డూ యు డూ?)

నేను బాగానే యున్నాను మీ దయవలన

Miss Saroj: I'm O.K., by your grace.
(మిస్ సరోజ్ : ఐయామ్ ఓకే బై యువర్ గ్రేస్)

మీరు ఇది విన్నారా?

Mr. Kumar: Did you hear something?
(మిస్టర్ కుమార్ డిడ్ యు హియర్ సమ్మింగ్?)

దేని గురించి?

Miss Saroj: About what?
(మిస్ సరోజ్ ఎబౌట్ వాట్?)

డా| యాష్ కి ఒక బహుమతి వచ్చింది మీకు తెలియదా

Mr. Kumar: Don't you know Dr. Yash has got the prize?

(మిస్టర్ కుమార్ డోంట్ యు నో డా| యాష్ హాజ్ గాట్ ద పైజ్?)

నిజంగా చాలా సంతోషకరమైన విషయం

Miss Saroj: It is really a matter of pleasure.

(మిస్ సరోజ్ ఇట్ ఈజ్ రియల్లీ ఎ మేటర్ ఆఫ్ ప్లీజర్)

అవును, ఒక రచయితకి ఇది లభించడంచాలా ఉచితమైనది.

Mr. Kumar: Yes, it goes well for a writer.

(మిస్టర్ కుమార్ యాస్ ఇట్ గోస్ వెల్ ఫర్ ఎ రైటర్)

ఇప్పుడు ఆయన అర్థిక పరిస్థితి కొంతవరకూ మెరుగు పడుతుంది కూడా

Miss Saroj: Now, his financial position will also improve to some extent.

(మిస్ సరోజ్ నౌ హిజ్ ఫైనాన్షియల్ పొజిషన్ విల్ అల్సో ఇంప్రోవ్ సమ్ ఎక్స్టెంట్)

అంత మంచి మునిపే కూడా అర్థిక సమస్యలలో చిక్కుకున్నాడు

Mr. Kumar: How a nice man is also in trouble for want of money.

(మిస్టర్ కుమార్ హౌ ఎ నైస్ మేన్ ఈజ్ అల్సో ఇన్ ట్రబుల్ ఫర్ వాంట్ ఆఫ్ మనీ)

ఆయన ఎంతో కష్టంగా రోజులను నేల్తుంది వస్తున్నాడు

Miss Saroj: With what difficulty he was passing his days.

(మిస్ సరోజ్ విత్ వాట్ డిఫిక్లీ హి వాజ్ పాసింగ్ హిజ్ డేస్)

ఆయన భార్య పిల్లలు పరిస్థితి చాల దారునాగా ఉంది దయాసీయంగా ఉంది

” Mr. Kumar. The condition of wife and children was hopeless, it was pitiable.

మేము చాలాకాలంగా పక్కపక్కన
ఉంటున్నాము

డబ్బుకు కటకటలాడుతున్న రోజుల్లో కూడా
ఆయన ఎన్నడూ ఏ చెడ్డపనీ చేయలేదు.

ఆయన నాటకం ప్రదర్శించ బడింది కూడ.

అవును నేను చూడడానికి వెళ్ళాను. అది
రేడియోలో కూడా చాలా ప్రశంసించబడింది
రేడియో టూ)

చివరికి ఒక మనిషి కష్టానికి సంతృప్తికి తగిన
పురస్కారం లభించింది

ఏదో ఒకరోజు ఈ రచయిత మన దేశానికి పేరు
తేవడం నువ్వు చూస్తావు

ఈ రోజు కూడా నేను ఆయనను గొప్ప
రచయితగా భావిస్తున్నాను.

నువ్వు వెళ్ళి ఆయనకు అభివందనలు తెలుపు.
నేను ఈరోజే ఆయన్ని అభినందించి వచ్చాను.

సరే నేను కూడా ఈ రోజే వెళతాను

మనకు తెలుసున్న వారు కీర్తి ప్రతిష్టలు తెచ్చు
కొవడం. ఎంతో సంతోషంగా ఉంది.కదా

(ద కండిషన్ ఆఫ్ వైఫ్ అండ్ చిల్డ్రన్ వాజ్ హోప్
లెస్ ఇట్ G వాజ్ పీటియబుల్)

Miss Saroj: We have been neighbours
for a long time.

(వియ్ హీవ్ బీన్ నైబర్స్ ఫర్ ఎ లాంగ్ టైం
Mr. Kumar. He never did anything
wrong even while in need of money.
(హి నెవర్ డిడ్ ఎనీ రాంగ్ ఈవెన్ వైల్ ఇన్
నీడాఫ్ మనీ)

Miss Saroj: His play has also been
staged.

(హిజ్ ప్లే హిజ్ అలోస్ బీన్ స్టేజ్)

Mr. Kumar: Yes, I went to see it. It
was praised much on radio too.

(యస్ ఐ వెంట్ టు సీ ఇట్ ఇట్ వాజ్ పైజ్డ్
మచ్ అన్

Miss Saroj: At last a man's labour and
contentment are rewarded.

(ఎట్ లాస్ట్ ఎ మేన్స్ లేబర్ అండ్ కంటంట్
మెంట్ ఆర్ రివార్డెడ్)

Mr. Kumar. You will see oneday that
this author brings fame to the
country. (మిష్టర్ కుమార్ యు విల్ సీ వన్ డే
దట్ దిస్ ఆదర్ బ్రింగ్స్ ఫేమ్ టు ద కంట్రి)

Miss Saroj: I consider him to be a big
writer even today.

(మిస్ సరోజ్ ఐ కన్సిడర్ హిమ్ టు బి ఎ బిగ్
రైటర్ ఇవేని టుడే)

Mr. Kumar: You go and congratulate
him. I had been to him today.

మిష్టర్ కుమార్ యు గో అండ్ కంగ్రాటులైట్
హిమ్ ఐ హాడ్, టుడే)

Miss Saroj: Well, I shall also go
today.

(మిస్ సరోజ్ వెల్ , ఐ షల్ అలోస్ గో టుడే)

Mr. Kumar: How pleasing it is to see
some familiar one's name rising in
fame.

(మిష్టర్ కుమార్ హౌ ప్లీజింగ్ ఇట్ ఈజ్ టు సీ
సమ్ ఫమిలియర్ వన్స్ నేమ్ రైజింగ్ ఇన్ ఫేమ్)

సరే మరి నేవస్తాను, విషయం చెప్పినందుకు మీకు నా కృతజ్ఞతలు

సరే వెళ్ళిరా

Miss Saroj: Well, now I shall move.
Thanks for this information.
(మిస్ సరోజ్ వెల్ నౌ ఐ షల్ మూవ్, థ్యాంక్స్ ఫర్ దిస్ ఇన్ ఫర్మేషన్)

Mr. Kumar: O.K., see you.

(మిస్టర్ కుమార్ ఓక్ సి యు)

దైనందిన సమస్యలు Day-to-Day Difficulties ***

హలో సతీష్ ఎలా ఉన్నావు?

అదేం అడుగుతావు మిత్రమా, ఈ ధరలు పెరుగుదల వల్ల పరిస్థితి అంత అస్తవ్యస్తంగా ఉంది.

అవును నిజమే ప్రతివస్తువు ధర విపరీతంగా పెరిగిపోయింది.

నేయి నూనె ధరలు అసలు తగ్గడమేలేదు

నిజానికి మన ప్రభుత్వం ఎంత శ్రమించినా ఫలితం మాత్రం శూన్యంగా ఉంది

ఇదిలా ఎంత కాలమని సాగుతుంది?

ఉద్దేశములో, ఈ హెచ్చు తగ్గులు కేవలం

ఇదిలా ఎంత కాలమని సాగుతుంది?

నా ఉద్దేశములో, ఈ హెచ్చు తగ్గులు కేవలం కాలానికి సంబంధించి కొంతకాలానికి అంతా సర్దుకుంటుంది

Ramesh: Hello Satish, how do you do?

(రమేష్ :హలో సతీష్, హౌ డూ యు డు?)

Satish: Don't ask anything friend, the shape of things is very bad because of inflation.

(సతీష్ : డోస్ట్ అస్క్ ఎనీదింగ్ గ్రెఫిండ్, ద షేప్ ఆఫ్ థింగ్స్ ఈజ్ వెరీ బాడ్ బికాజ్ ఆఫ్ ఇన్ఫ్లేషన్)

Ramesh: Yes it is so, every commodity has become dearer.

(రమేష్ యాస్ ఇట్ ఈజ్ సా , ఎవ్విర్ కమోడిటీ హాజ్ బికం డియర్)

Satish: The prices of ghee and oil are not coming down.

(సతీష్ ది పైసెస్ ఆఫ్ ఘి అండ్ అయిల్ ఆర్ నాట్ కమింగ్ డౌన్)

Ramesh: In spite of the fact that, government has taken stern measures, the result is nil.

(రమేష్ :ఇన్స్పైట్ ఆఫ్ ది యక్ట్ దట్, గవర్నమెంట్ హెజ్ టేకిన్ సీన్ మేజర్స్, ద రిజల్ట్ ఈజ్ నిల్)

Satish: How long will it go like this?

(సతీష్ : హౌ లాంగ్ విల్ ఇట్ గో లైక్ దిస్?)

Ramesh: In my view, this rise and fall is seasonal. It will be

Satish: How long will it go like this?

(సతీష్ : హౌ లాంగ్ విల్ ఇట్ గో లైక్ దిస్?)

Ramesh: In my view, this rise and fall is seasonal. It will be alright after sometime.

(రమేష్ : ఇన్ మై వ్యూ , దిస్ రైజ్ అండ్ ఫాల్

జీవితం ఏదీ అలాగంటే, ఒకసారి వెరిగిన ధరలు ఎన్నడైన తగ్గాయా ?

అవును నిజమే

పేదరికం నిరుద్యోగం మనదేశాన్ని ముందుకు పోనివ్వడం ఏదీ?

ఆడవాళ్ళు మాత్రం ఏం చేస్తారు, వాళ్ళు 2 ఇంటి పనిపాట్లూ చూడాలి కదా

దీనికి పరిష్కారమే లేదు

మన అవసరాలను అదుపులో పెట్టుకోవాలి

మూడు కోట్లు మంది నిరుద్యోగులు ఉన్నారు వాళ్ళ అవసరాలను ఎంతకాలమని అదుపులో పెట్టుకోగలరు?

అవును ఇది రగులుతున్న సమస్య

పైగా ఇది మనకు ఒక సవాలు కూడా,

దాని క్రమశిక్షణతోను, ధైర్యంతో మాత్రమే ఎదుర్కోగలం

నువ్వు చెప్పినది కరెక్ట్ కాని ఖాళీ డబ్బాలు మందుగుండు సామగ్రి, గుండెలు జారిపోయేలా చేస్తున్నాయి

దీనికి ఒకే ఒక పరిష్కారం కనీస అవసరాలను

ఈజ్ సీజనల్ అప్లర్ సమ్మెమ్)

Satish: Do you think so? Have the rates ever come down after rising?
(సతీష్ : డూ యు థిక్ సా హివ్ ద రెట్స్ ఎవర్ కమ్ డౌన్ అప్లర్ రైజింగ్ ?)

Ramesh: Yes, it is so.

(రమేష్ యస్, ఇట్ ఈజ్ సా)

Satish: Poverty and unemployment are not letting our country prosper.
(సతీష్: పావెరిటీ అండ్ అన్ ఎంప్లాయింట్ అర్ నాట్ లెట్టింగ్ అవర్ కంట్రీ ప్రాస్పర్)

Ramesh: After all what can ladies do? They have to run the household.
(రమేష్ : అప్లర్ ఆల్ వాట్ కెన్ లేడిస్ డూ? దే హివ్ టు రన్ హౌస్ హోల్డీ)

Satish: There is no solution for it.
దేర్ ఈజ్ లో సోల్యూషన్ ఫర్ ఇట్)

Ramesh: We should limit our needs.
(రమేష్ : వుయ్ షుడ్ లిమిట్ ఆవర్ నీడ్స్)

Satish: Three crore people are unemployed. How far can they limit their needs?

(సతీష్ : తీకోర్ పీపుల్ ఆర్ అనెంప్లాయ్డ్ హా ఫిర్ కెన్ దే.

Ramesh: Yes, this is a burning problem.

(రమేష్ యస్, దిస్ ఈజ్ ఏ బర్నింగ్ ప్రాబ్లమ్) లిమిట్ దేర్ నీడ్స్)

Satish: And a challenge too for us.
(సతీష్ : అండ్ ఏ ఛాలెంజెస్ టూ ఫర్ అజ్)

Ramesh: It can be overcome only by discipline and deliberation.

(రమేష్ : ఇట్ కెన్ బి రోవర్ కమ్ ఓస్టి బై డిసిప్లయిన్ అండ్ డెలిబరేషన్)

Satish: What you say is right but empty boxes and conisters make the heart lose.

(సతీష్ వాట్ యూ సే గీజ్ రైట్ బట్ ఎమ్ప్టీ బాక్స్ అండ్ కన్సిటర్స్ మేక్ ద హార్ట్ లాస్)

Ramesh: The only remedy is, curtail

కొంత తగ్గించు కోవడం

సరే మిత్రమా నేవస్తాను నేను కొన్ని
వస్తువులుకోనాలి

expenses and make both ends meet.
(రమేష్ : ద ఓస్తి రిమెడి ఈజ్ రైట్ ఎక్స్పెన్స్
ర్ ండ్ మేక్ బాత్ ఎండ్ మీటి)

Satish: O.K. friend, I move, I have to
purchase some articles.

(సతీష్ : ఓకే గ్రెఫెండ్, ఐ మూ ఐ హేవ్ టు
ఫర్చైజ్ సమ్ ఆర్టికల్స్)

FIFTH PART

ఐదవ భాగము

ఇందులో మీరు నేర్చుకొనునవి

- పదములను కూర్చి అందమైన వాక్యమును నిర్మించే విధానం)
  - అవసరమైన పదాలను వాడే విధానం.
  - మాటల పొందికలోనూ, వాక్య నిర్మాణములోనూ సహకరించు గుర్తులు.
  - దైనందిన జీవితంలో ఉపయోగించాల్సిన పదాలు.
-

ముఖ్యగమనిక

మీ భాషా పటిమను ఉన్నతంగానూ, బలంగానూ తీర్చిదిద్దుకుని, వాక్యాలను అందం నిర్మించడం మీరు నేర్చుకోవాలి. మీరు పదాలను, (మాటలను) వాక్యాలను చక్క ఉపయోగించు కోవాలనుకుంటే, తప్పకుండా మీరు ఈ భాగాన్ని చదవాలి. దీనిని చదవడం ద్వారా, మాటలకూర్పును, భాషా సామర్థ్యం మరియు, సంపూర్ణమైన పదముల మూలము భాషను అందంగా తీర్చిదిద్దవచ్చు. అచ్చులు, హల్లులు, పూర్వ ఉత్తరపదాలు మొదలైన తెలుసుకోవడం మిక్కిలి అవశ్యం.

Word Formation and Vocabulary

(వర్డ్ ఫార్మేషన్ అండ్ వొకాబ్యులరీ)

మాటలకూర్పు పద సముదాయము

భాష అనే అందాల భవంతి అక్షరాలతోనే నిర్మించ బడుతున్నది. ఆ భవంతిలో ఇటుక నుండి సున్నం వరకూ అన్నీ అక్షరపాలే, మనం భాషను సరస్వతిగా, మాటను పరమాత్ముగానూ భావిస్తున్నాం. మాట అక్షరాల వల్లనే తయారవుతున్నది. అక్షరం అనగా క్షరం లేనిది అంటే నాశనం లేనిది శాశ్వతమైనది అని అర్థం. ఇదే అక్షరం యొక్క మహాతు మనిషి భాష మూలంగానే, తనకు తానుగా ఏదుగుతున్నాడు. పెద్ద పెద్ద నాయకులు మాటల మూలంగానూ, రచయితలు రాతలమూలంగానూ భాషను ఎంతో అందంగా తీర్చి దిద్దుతున్నారు. ఇప్పుడు మాట్లాడే భాషకు కూడా వ్యాకరణం ఏర్పడింది.

మానవ జీవితంలో మాటకు మహాత్మాన్ని రోజూ మనం చూసూనే వున్నాం. నిజానికి మాటలే మంత్రాలు మనం రోజూ మాటలను సక్రమమైన పద్ధతిలో ఉపయోగిస్తునే వున్నాం. అదే విధంగా, మాటల మూలంగానే ఒకరిని మనం అర్థం చేసుకోగలగుతున్నం, అక్షరాలు స్నేహితులవంటివి. ఎంత మంది ఎక్కువ మిత్రులు వుంటారో, అంత ఎక్కువగా విజయం లభిస్తుంది. మిత్రులలోనూ రెండు రకాలవారున్నారు. కొందరు పైకి చూడ్డానికి చక్కగా మాట్లాడుతూ, అంతటితోనే విడిపోయేవారు. అయితే ఇంకొందరు మిత్రులు మన కష్టసుఖాలలో తోడుగా వుండే వారు. మాటలు కూడా యిలాంటివే మాటలతో మనకున్న అనుబంధాన్ని బట్టి మన విజయం ఆధారపడి వుంది చక్కగా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడాలంటే, ఆంగ్లపదాల గురించి క్లబ్బంగా తెలుసుకోవడం ఏంతైనా అవసరం. భాషాభివృద్ధి కొనసాగుతూనే వున్నది. కొత్తకొత్త మాటలు ఇంకా పట్టుకొనూనే వున్నాయి. ఆంగ్లంలో పదాల Syco (Word formation) వున్నది.

1. మూలపదం మొదట్లోగాని, లేదా చివరలో గాని కొన్నింటిని చేర్చి కొత్త మాటలను సృష్టించవచ్చు, man, cat, read, go లాంటిపదాలకు ముందు చేర్చి (prefix) లేదా చివర చేర్చి (suffix) కొత్త మాటలను, సృష్టించవచ్చు. man is man-ed, un-manly, man-hood వంటివి వేటిని affixation అంటున్నాం.

2- మూలపదాలను చేర్చడం ద్వారానూ కొత్త పదాలను సృష్టించవచ్చు. ఉదాహరణకు tea +pot = teapot, break+fast = breakfast, lip+stick = lipstick. ఇలాంటి మాటలను కూర్చొని

Compounding అంటారు .ఇలా సృష్టించబడే పదాలను Compounds అని అంటున్నారు.

3. మూలపదము (base word) లో ఏలాంటి మార్పు చెయ్యకుండా వాటి ఆర్థాలను, కొన్ని సందర్భాల్లో ఉచ్చారణను మార్చవచ్చు. దినేసీ conversion (కన్వర్షన్) అంటున్నాం ఉదాహరణకు Walk అనే పదాన్ని నామవాచకంగానూ ఉపయోగించవచ్చు క్రియావాచకంగానూ ఉపయోగించవచ్చు.

(a) Don't walk fast. (verb)

(b) It's ten minutes walk. (noun)

ఇప్పుడు పైన చెప్పిన మూడు విధాల పదాలతో కూర్చు గురించి వివరంగా తెలుసుకుందాం.

Affixation (ఆఫిక్షేషన్) ఉపవర్గీకరణ

పదాలకు పూర్వం లేదా ఉత్తరంలో కలుపుట చెయ్యడం ద్వారా మూలమునుండి కొన్ని కొత్త పదాలు (derivatives) లభిస్తున్నాయి. మూల పదానికి పూర్వం లేదా ఉత్తరాన ఏదైనా చేర్చి కొత్తదాన్ని సృష్టిస్తున్నారు. పూర్వపదాన్ని కలవపగా (prefix) ఉత్తరపదాన్ని కలపగా (suffix) వచ్చిన పదాలను విడిగా ఉపయోగించవీలుకాదు.

నేర్చుకోడానికి వీలుగా పూర్వపదకలయికలను (prefix) తొమ్మిది రకాలు గా విభజించారు.

1. వ్యతిరేక పూర్వ పదకలయిక
2. సూటియైన పూర్వ పదకలయిక
3. షాలికతో పూర్వ పదకలయిక
4. వాటి స్థితిని దృశ్యాన్ని తిరిగి చి పూర్వపదకలయిక
5. చర్యను తెలియజేసే పూర్వ పదకలయిక
6. స్థాయిని (స్థానాన్ని తెలియజేసే పూర్వపద కలయిక
7. సమయాన్ని తెలియజేసే పూర్వపద కలయిక
8. లెక్కను తెలియ జేయు పూర్వపదకలయిక

(i) వ్యతిరేక పూర్వపద కలయిక, మూలపదము యొక్క వ్యతిరేకార్థాన్ని సూచించే పూర్వపదాలను వ్యతిరేకపూర్వపదాలని అంటాము ఇవి ముఖ్యంగా నామవాచకము, విశేషణము క్రియావిశేషణాలతో వస్తాయి. కొన్ని సందర్భాల్లో అసమాపక క్రియలతో వస్తుంది.

(a) Non (నాన్). *** non-smoker, non-collegiate, non-effective, non-cooperation.

(b) Il (as) లేదు,కాదు il-logical, ill-legal, il-literate

(c) In (ఇన్) లేదు,కాదు in-sane, in-effective, in-effectual

(d) Im (ఇమ్) లేదు,కాదు im-proper, im-movable

(e) Ir (Sö) లేదు,కాదు ir-relevant, ir-regular

(f) Dis (డిస్) లేదు,కాదు dis-loyal, dis-obey, dis-like

(g) A (ఎ) లేదు,కాదు a-moral, a-sexual.

(ii) సూటియైన పూర్వ పదకలయిక , సూటియైన పూర్వపద కలయిక వలన మూల బీచ్ఠిచ్ఠి

యొక్క అర్థం తారుమూరవుతుంది.

- (a) Un (అన్) వ్యతిరేకముగా చేయ్ un-do, un-tie, un-bash
(b) De (డి) వ్యతిరే కముగా చేయ్ de-code, de-centralize, de-fame
(c) Dis (డిస్) వ్యతిరేకముగా చేయ్ dis-connect, dis-own, dis-colour

(iii) సూటియైన పోలికతో పూర్వపద కలయిక, పోలికతో పూర్వపద కలయిక వలన మూల వాదములోని అర్థంలో పోలిక దాగివుంటుంది.

- (a) MiS (మిస్), తప్పిన mis-calculate, mis-fire, mis-lead
(b) Mal (మల) చెడ్డ, హానికరమైన mal-treat, mal-function, mal-formed.
(c) Pseudo (సుఎఉదొ) అబద్ధము, బూటకమైన Pseudo-Scientific, pseudo-intellect.

(iv) పరిస్థితి/దృశ్యాన్ని తెలిపే పూర్వపదకలయిక,

- (a) ArchK (ఆర్చాక్) ముక్యమైన, arch-enemy, arch-bishop, arch-angel.
ఉన్నతమైన,
(b) Super (సూపర్) ఉన్నతమైన, శ్రేష్ఠమైన Super-natural, Super-market, Super-fine.
)
(c) Out (అవుట్) మీరిన, విముక్తిచేయి out-grow, out-live, out-run.
(d) Sur (సర్) హద్దుమీరిన sur-charge, Sur-tax, Sur-pass.
(e) Sub (సబ్) దిగువ రైయెన sub-human. Sub-standard, Sub-normal.
(f) Over (ఓవర్) పైన, అధికమైన over-do, over-eat, over-write, over-acting.
(g) Under (అండర్) దాగియున్న under-lock, under-food, under-privileged.
)
(h) Hyper (హైపర్) ఎక్కువైన, టిటిటిటిరలి hyper-sensitive, hyper-critical.
)
(i) Ultra (అల్ట్రా) హద్దు, ఎల్ల ultra-violet, ultra-modern, ultra-nationalism.
(j) Mini (మిని) చిన్నదైన mini-car, mini-bus, mini-shirt.

(v) చర్యను తెలియజేయు పూర్వపద కలయిక , ఈ పద కలయికలో ఒక మాటలో చర్య తెలియజేయబడుతుంది.

- (a) Co (కో) సహకరించు, చేరు co-operate, co-exist, co-educate.
(b) Counter (కౌంటర్) ఎదిరించు counter-act, counter-revolution.
(c) Anti (యాంటీ) వ్యతిరేకమైన anti-body, anti-missile, anti-social.
(d) Pro (ప్రో) తరపున pro-communist, pro-American.

(vi) ఒక స్థాయిని చెలియజేయు పూర్వపద కలయిక పద కలయికలో ఒక మాటలో స్థాయి తెలియజేయబడుతుంది

- (a) Sub (సబ్) దిగువ sub-way, sub-let, Sub-Section.
శాఖ
- (b) Inter (ఇంటర్) రెండు inter-national, inter-weave, inter-play, inter-course.
- (c) Trans (ట్రాన్స్) మూడు tran-atlantic, trans-plant, trans-ship.
- (vii) సమయాన్ని తెలియజేయు పూర్వపదకలయిక ఈ పద కలయిలో ఒక మాటలో సమయం తెలియ జేయ బడుతుంది. –

- (a) Fore (ఫారె) ముందు, రాబోవు fore-tell, fore-warn, fore-shadow, fore-knowledge.
- (b) Pre (ప్రి) ముందుగానైన pre-war, pre-school, pre-marital.
- (c) Post (పోస్ట్) తర్వాత, తర్వాతదైన post-war, post-election.
- (d) Ex (ఎక్స్) ముందున్న ex-president, ex-minister.
(మాజీ)
- (e) Re (రే) మరలా, మళ్ళీ re-build, re-claim, re-sell.

(viii) లెక్కను తెలియజేయు పూర్వపదకలయిక ఈ పద కలయిలో ఒక మాటతో చేరిన వాటి లెక్కతో తెలియజేయు పదముగా మారుతుంది.

- (a) Uni- (ంని మోనో ఏకైక, ఒక uni-cycle. uni-Sex,
Mono) uni-lateral, mono-chrome, mono-logue.
- (b) Bi-/Di (టై, డై) రెండు bi-focal, bi-lingual, bi-ceps,
bi-cycle, di-meter, di-chotomy.
- (c) Tri (త్రి) మూడు tri-partite, tri-pod, tri-cycle.
- (d) Multi-/Poly (పలు) పలు/ బహుళ multi-national, multi-racial, multi-purpose,
poly-glot, poly-gamy, poly-technique.

(ix) ఇతరములు - Auto, Neo, Proto, Semi, మరియు (Vice) మొదలైన

- (a) Auto (ఆటో) ముక్యమైన auto-Suggestion, auto-biography.
, ఉన్నతమైన
- (b) Neo (నియో కొత్త) neo-romantic, neo-classicism.
- (c) Pan (పేన్) పూర్తిగా pan-African, pan-American.
- (d) Proto (ఫోటో) ముక్యమైన proto-type, proto-zoa.
- (e) Semi (సెమీ) సగం semi-circle, semi-darkness.
- (f) Vice (వైస్) సహాయ, ఉప Vice-admiral, Vice-captain, Vice-President,
Vice-Chancellor.

మూలపదము వచ్చిన రూపము ఇంకొక రూపమునకు నుండి ఇంకొకరూపమునకు మార్చివేయు పూర్వపద కలయికలు ఉన్నవి. అంట - నామ వాచకము, క్రియా వాచకముగా మారిపోవును. Be, Em, మరియు En మొదలైన, ఇలాంటి పూర్వపద కలియక ఉదాహరణకు be-spectacled, be-devilled, be-calm, be-witch, empower, en-danger, en-train, en-slave పదాలు చెప్పవచ్చు .

B. Suffix (ఉత్తరపద కలయిక) - వీటిని ఉపయోగించడం వలన మూలపదం యొక్క రూపం (part of Speech) మారిపోతుంది. ఉదాహరణకు kind అనే విశేషణముతో -ness అనేది ఉత్తరమున చేరినప్పుడు kindness అనే విశేషణముగా మారిపోతుంది.

(1) ఉత్తర పద కలయికలు - నామ వాచకములతో ఉత్తర పదము చేరినప్పుడు కొత్త పదములు ఉద్భవిస్తాయి.

(a) -ster/-eer/-er ఈర్, ఎర్) క్రియలలో ఉపయోగిస్తారు పదములు ***gang-ster. game-ster, profit-eer, racket-eer,

(స్టర్, ఈర్, ఎర్)

pamphlet-eer, glove-r, teenage-er, London-er.

(b) -let (లేట్) చిన్న దానిభాగము

book-let, leaf-let, star-let.

(c) -ette (ఎత్తే) క్లుప్తంగా తెలివైన

kitchen-ette, cigarette.

(d) -ess (ఎస్స్) స్త్రీలింగమును

తెలియజేయునది

Lion-ness, author-ess.

(e) -hood యువ్వనం

boy-hood, brother-hood, man-hood.

(హుడ్)

(f) -ship (షిప్) గుణమును

friend-ship, member-ship, dictator-ship.

తెలియజేయునది

(g) -dom దాగియున్న

king-dom, official-dom.

(డోమ్)

(h) -cracy ఒకచోటు, ఒకసాయి

demo-cracy, auto-cracy, bureau-cracy.

(క్రాచి)

(i) -ery (ఏరి) పాలకవిధానము

deliv-ery, slav-ery, refin-ery, cook-cry, machin-ery.

(j) -ing (ఇంగ) క్రియకొనసాగు అర్థము

ఇచ్చునది.

go-ing, kill-ing, read-ing.

(k) -ful (ఫుల్) సమృద్ధిగా, నిండుగా

mouth-ful, plate-ful, spoon-ful.

(ii) నామ వాచక ఉత్తర పద కలయిక - నామ వాచకములతో విశేషణము ఉత్తర పదము చేసి - నామవాచకము విశేషణ పదములు ఉద్భవించుచున్నవి.

(a) -ite/-(i) an (ఈయిట్, ఇయన్)

చెందినది

చెందినవారు,

- (b) -ese (ఈజే చెందినవారు) Naxal-ite, Israel-ite, Ind-ian, republic-an
Japan-ese, Chine-ese. Burm-ese
- (c) -ist (ఇష్ట) తన ఉనికి తెలియచేస్తుంది Buddh-ist, styl-ist, royal-ist
- (d) -ism తత్వము (ఇస్ం) ideal-ism, capital-ism, dual-ism

(iii) క్రియల నుండి క్రియావిశేషణము నుండి ఉద్భవించు ఉత్తర పద కలయిక

- (a) -er/-or (ఏర/ తెలియజేయునది Work-er, writ-er, driv-er, employ-er, instruct-
ఆర్) or
- (b) -ant (యూస్ట్) వాసి inhabit-ant, inform-ant, const-ant
- (c) -ee (ఈ) వృత్తి జేయువారు employ-ee, pay-ee, appoint-ee
- (d) -ation (ఎషాన్) నిర్వహణ, స్థితి explor-ation, victimiz-ation, organization
- (e) -ment (మెంట్) స్థితి నిర్వహణ arrange-ment, amaze-ment, embodi-ment, govern-ment
- (f) 'al (ఆల్) పని refus-al, reviv-al, remov-al
- (g) -ing (ఇంగ) పనిచేయునది bath-ing, driv-ing, build-ing
- (h) -age (ఏజ్) పరిమాణము cover-age, wast-age, lever-age

(iv) గుణవాచకము నుండి గుణ వాచక పదములను కుర్చు ఉత్తర పద కలయిక.

- (a) -ness (నెస్) స్థితి, స్వభావము happi-ness, mean-ness, useful-ness
- (b) -ity (ఇటీ) స్థితి, గుణము, స్వభావం san-ity, rapid-ity, divers-ity

(v) పనిని తెలియజేయు ఉత్తరపద కలయిక

- (a) -ify (ఇఫి నిండిన, పూరితమైన) beaut-ify, cod-ify, simpl-ify
- (b) -ise (ఇసీ) గుణతత్వమును తెలియ జేయునది. symbol-ise, popular-ise, modern-ise
- (c) -en (ఎన్) స్థితిని తెలియజేయునది rip-en, Wid-en, quick-en

(vi) గుణ విశేషణమును నామవాచక విశేషణముగా మార్చు ఉత్తర పద కలయిక

- (a) -ful (ఫైల్) నిండిన, కూడిన help-ful, delight-ful, pain-ful, hope-ful, use-ful, beauty-ful
- (b) -less లేనిది (లేస్) harm-less, child-less, care-less, rest-less
- (c) -ly (లీ) స్వభావము beast-ly, man-ly, brother-ly, world-ly.
- (d) -like (లైక్) స్వభావము child-like, cow-like, statesman-like

- (e) -y (ఈ) స్వభావము sand-y, cream-y, hair-y, bab-y
 (f) -ish (ఇష్ స్వభావము, Swed-ish, Turk-ish, fool-ish, self-ish, rogu-ish
) చెందిన

(vii) -some/-worthy మరియు - ation వంటి ఉత్తర పద కలయికలు నామ వాచకములతో చేరి నామవాచక విశేషణములు రూపొందుచున్నవి. burden-some, brother-some, praise-worthy, note-worthy, sea-worthy, authorit-arian, parlia-ment-arian, disciplin-arian.

-al/'ic, 'ive మరియు 'ous అనే ఉత్తర పదకలయటికలు మూల పదముతో చేరి నామావాచక విశేషణములుగా రూపొం దుచున్నవి - cultur-al, editori-al, music-al, hero-ic, problemat-ic, specif-ic, attract-live, product-live, explos-live, virtuous, erronea-ous, ambiti-ous, griev-ous.

- able, -ish, - ed మొదలైన యితర ఉత్తర పదములు చేరగా ఉద్భవించు పదములు - accept-able, read-able, poor-ish, tall-ish, wall-ed, wood-ed, mind-ed, point-ed.

(vii) క్రియవాచకముతో కూడి ఉద్భవించు ఉత్తర పదములు

- (a) -lly (***) విధము, తీరు happi-ly, loud-ly, odd-ly, comica-lly.
 (b) -wards (వార్డ్స్) పక్క on-wards, back-wards, home-wards, west-wards.
 (c) -wise (వైజ్) ఏధము, clock-wise, weather-wise, education-wise.

Compounds (కాంపౌండ్స్) పదసముదాయము

రెండు వేర్వేరు మాటలు చేరినపుడు పూర్తిగా భిన్నమైన రాటిని స్పష్టంగా విడదీయడానికి లేదు. ఆ రెండు వేర్వేరు మాటలకు మధ్య, '-' (hyphen) ను చేర్చి . హైఫన్ పెట్టకుండా రెండుమాటలమధ్య విరామం (ఎడం) రాయవచ్చు girl, tea-pot, reading-material –అని కూడా రాయవచ్చు. పలుచోట్ల పలురకాలుగా రాస్తున్నారు. అయినా మామూలు వీటిని మూడు విధాలు రాయవచ్చు.

(కర్త క్రియ)

earth-quake (ఎర్త్ క్వేక్) భూకంపము

day-break (డే బ్రేక్) సూర్యోదయం

head-ache (హెడ్ ఎక్) తలనొప్పి

night-fall (నైట్ ఫాల్) సంధ్యాకాలము

(క్రియ కర్త)

flash-light (ఫ్లాష్ లైట్) భూకంపము

glow-warm (గ్లో వామ్) మిణుగురువరుగు

watch-dog (వాచ్ డాగ్) కావలి కుక్క

(క్రియ కర్మ)

book-review (బుక్ రివ్యూ) పుస్తక వీమర్శ

birth-control (బర్త్ కంట్రోల్) కుటుంబ నియంత్రణ

hand-shake (హేండ్ షేక్) కరచాలనము

food-production (ఫుడ్ ప్రొడక్షన్) ఆహార ఉత్పత్తి

book-keeping (బుక్ కీపింగ్) జమాఖర్చులు చిట్టా

match-maker (మేరేజి మేకర్) పెళ్ళిళ్ళు పేరయ్య

call-girl (కాల్ గాల్) వెలయాలు

knit-wear (నైట్ వేర్) అల్లిక దుస్తులు

drinking-water (డ్రింకింగ్ వాటర్) త్రాగునీరు

gate-keeper (గేట్ కీపర్) కావలిదారు

story-telling (స్టోరీ టెలింగ్) కథ చెప్పడం

క్రియ క్రియావిశేషణం

drinking-cup (డ్రింకింగ్ కప్) తాగే కప్పు

freezing-point (ఫ్రీజింగ్ పాయింట్) గడ్డకట్టే స్థాయి

living-room (లివింగ్ - రూమ్) నివసించే గది

walking-stick (a) (సాన్ స్టిక్) చేతికర్ర

horse-riding (హోర్స్ రైడింగ్) గుర్రపు స్వారి

city-dweller (సెట్టిల్) నగరవాసి

నామవాచకం-నామవాచకం

air-field (ఎయిర్ ఫీల్డ్) విమానశ్రయము

motor-cycle (మోటారు సైకిల్) మోటారు సైకిలు

oil-well (ఆయిల్ వెల్) నూనె బావి (చమురు బావి)

silk-worm (సిల్క్-వార్మ్) పట్టు పరుగులు

wind-mill (విన్డ్- మిల్) గాలిమర

girl-friend (గిర్ల్ ఫ్రెండ్) స్నేహితురాలు

black-board (బ్లాక్ బోర్డ్)నల్లబల్ల

Reduplicatives- కొన్ని జంట పదాల్లో ఒక వాదము చిన్న వ్యత్యాసం తోనో లేదా మార్పూ లేకుండా మరలా వస్తుంది ఇలాంటి జంట పదాలకు Reduplicatives అని అంటారు.

goody-goody (గూడీ) మిక్కిలి మంచిది

rat-a-tat (రేట్ ఎ టాట్) తలుపు తట్టుశబ్దం

hocus-pocus (హోక్స్ - పోక్స్) మోసం చేసే విద్య

dily-dally (డిలి- డేలి) నక్క, నక్క (భయం

tick-tock (టిక్ టాక్) గడియారపుశబ్దం
 bow-wow (బౌ- బౌ) కుక్క మెరుగు శబ్దం
 sea-Saw (సీ - సా) సీసా ఆట
 ping-pong (పింగ్ - పాంగ్) ఒక చిన్నబంతి
 higgledy-piggledy(హిగ్లీ - పిగ్లీ)
 గందరగోళమైన

భయంగా)
 tip-top (టిప్ - టాప్) మంచి దర్జాగా
 teeny-weeny (టీని - వీని)కొంచెం
 criss-cross (క్రిస్స్-క్రాస్) కోణాకృతిగా
 ha-ha (హా.-హా) నవ్వు

Conversion (మార్పు) కొన్ని మాటలు వాటిస్థానాన్ని బట్టి తగిన అర్థాల్ని ఇస్తాయి. కొన్ని చోట్ల నామవాచకాలుగాను కొన్ని చోట్ల క్రియా విశేషణాలుగా ఉపయోగపడతాయి.

(i) నామవాచకంరూపంలో ఉపయోగించబడు క్రియావిశేషణములు

Desire (డిజైర్)కోరిక
 Doubt (డవుట్) సందేహము
 Taste (టేస్ట్) రుచి
 Want (వాంట్)అవసరం
 fall (ఫాల్) పతనము
 Hit (హిట్) దెబ్బ
 Release (రిలీజ్) విడుదల
 swim (స్విమ్) ఈత
 Answer (ఆన్సర్) జవాబు, సమాధానం
 cover (కవర్) మూత, దాచు
 turn(టర్న్) తిరుగుడు

Divide (డివైడ్) విభజించు
 Throw (త్రో) విసరు
 cheat (చిట్) మోసం
 laugh (లాఫ్) నవ్వు
 catch (కేచ్) పట్టుకొను
 find (ఫైండ్) కనుగొను
 smell (స్మెల్) వాసన చూచు
 love (లవ్) ప్రేమ
 walk (వాక్) నడక
 rise (రైజ్) లేచు

(ii) క్రియా విశేషణములుగా ఉపయోగించబడు నామవాచకములు

Bottle (బాటిల్) సీసాల్లోకి పోయు
 Corner (కార్నర్) ఒంటిగా చేయు
 Coat (కోట్) పైపూతపూయు
 Peel (పీల్) లోలుతీయు
 Finger (ఫింగర్) వేలితో తిప్పు
 Knife (నైఫ్)కత్తితో పాడుచు

Mail (మెయిల్) తపాలాలో చేరు
 Telephone (టెలిఫోన్) దూరశ్రవణ యంత్రము
 Nurse (నర్స్) సాకు
 Grease (గ్రీస్) నూనె వేయు
 plaster (ప్లాస్టర్) పైన వేయుపట్టి
 Group (గ్రూప్) గుంపుగా కూడు

(iii) క్రియారూపములో ఉపయోగించబడు గుణ వాచకములు

Calm (కామ్) శాంత పరచు
 Dirty (డర్టీ) కమురికిచేయు
 Humble (హంబు) వినయము

Dry (డ్రై) ఆరబెట్టు
 Empty (ఇమ్ ట్టీ) ఖాళీచేయు
 Narrow (నేరో) దుఃఖపెట్టు

మాటలపాండికలో కొన్నింటిని Clipping (నరకడం) మరియు Blends (కలపడం) చెయ్యడం ద్వారా కొత్త మాటలు సృష్టించవచ్చు

(i) clipping (నరకడం) చేసేటప్పుడు ఎక్కువగా పూర్వ పదములను వెనక నున్న మాటలు నరికి చిన్నవిగా చేయు చున్నాడు.

Telephone నుండి phone
Aeroplane నుండి plane
Omnibus నుండి bus
Advertisement నుండి ad
Photograph నుండి photo
Examination నుండి exam

Microphone నుండి mike
Memorandum నుండి memo
Taxi cab నుండి taxi
Influenza నుండి flu
Refrigerator నుండి fridge

(ii) Blends చెయ్యడానికి సంబంధించి చివరలో ఏ మాట వున్నప్పటికీ అది ముందు దానితో చేరుతుంది చాలా సమయాల్లో అది వ్యత్యాసముగానూ, స్థిరమైనదిగానూ ఏర్పరచుతుంది. ఉదాహరణకి అమెరిగాలో brunch (బ్రంచ్) అనే మాటవున్నది. breakfast మరియు lunch మొదలైన వాటిని ఒకటిగా కలపడం ద్వారా ఏర్పడినది ఇందుకు ముఖ్యంగా చిరుతిండి అనే పదార్థంతగినది ఇలాంటివే ఇంకా కొన్ని ఉదాహరణ ఈ దిగువ నీయబడినవి

Helicopter+air port heliport
Inter national+police చేర్చి Interpol
Motor+pedal (cycle) చేర్చి moped.
Motor+hotel చేర్చి motel
News+broad cast చేర్చి newscast

Parachute+troops చేర్చి paratroops
Smoke+fog. చేర్చి Smog
Television+broad cast చేర్చి telecast
Transfer+resistor చేర్చి transistor
travel+catalogue చేర్చి travelogue

Words Often Confused (వర్డ్స్ ఆఫెన్ కన్ఫ్యూస్డ్) తరచుగా గందరగోళం కలిగించు పదాలు

కొన్ని మాటల రూపము, ఉచ్చారణ, అర్థం మొదలైనవి. సాధారణముగా చూడ్డానికి ఒకే విధంగా వుంటాయి. కాని వాటి నిజమైన స్థితి వేరే విధంగా వుంటుంది కొన్ని మాటలు పూర్తిగా తప్పగా అర్థం చేసుకో బడతాయి. అందుకని ఇటువంటి మాటలను చాలా జాగ్రత్తగా ఉపయోగించాలి అర్థం.సరిగా అర్థం చేసుకొని ఉపయోగించినట్లయితే పలు చోట్ల అర్థం అనర్థంగా మారుతుంది. ఇలా తరచుగా గందరగోళంలో పడవేసే మాటలను కొన్నింటిని ఈ దిగువ పొందుపరుస్తున్నాము శ్రద్ధగా చదివి జ్ఞాపకం ఉంచుకొనండి

1. accept (అక్సెప్ట్)	ఒప్పుకొనుట, అంగీకరించుట
Except (ఎక్సెప్ట్)	తప్ప
He did not accept my invitation.	అతను నా ఆహ్వానమును అంగీకరించలేదు
Except Ram everybody was present.	రాముతప్ప అందరూ వచ్చినారు
2. admit (అడ్మిట్)	జరిగిన దానిని అంగీకరించుట
confess (కన్ ఫెస్)	తప్పను లేదా నేరమును ఒప్పుకొనుట
He had to admit that he was	అతను తాను రాలేదని ఒప్పుకోవలసివచ్చినది

	absent.	
	Ultimately, the thief had to confess his guilt.	చివరకు, దొంగ తన నేరమును ఒప్పుకోవలసి వచ్చినది
3.	advice (అడ్వైస్) advise (అడ్వైజ్)	సలహా, అభిప్రాయము (నామవాచకము) సలహాయిచ్చు అభిప్రాయము తెలియు జేయు (క్రియ)
	He gave me a good piece of advice.	అను నాకు మంచి సలహాయిచ్చేడు
	My father advised me to do so.	నా తండ్రి నాకు అలా చెయ్యమని సహా ఇచ్చాడు.
4.	affect (అఫెక్ట్) effect (ఎఫ్ఫెక్ట్)	హాని ఫలితం పర్యవసానము
	Hard work affected his health.	కఠిన పరిశ్రమ అతని ఆరోగ్యానికి హానికలిగించినది
	Take the medicine and see the effect.	మందు తీసుకుని దాని ఫలితం చూడు
5.	allude (అల్యూడ్) elude (ఇల్యూడ్)	పరోక్షముగా చెప్పు వీలుగా తెలియజేయు తప్పించుకొను దాక్కొను
	Why do you allude to that incident?	నువ్వాసంఘటన గురించి ఎందుకు వీలుగా తెలియజేప్పివు.
	The thief eluded the police.	దొంగ పోలీసు నుండి తప్పించు కున్నాడు.
6.	allusion (అల్యూషన్) illusion (ఇల్యూషన్)	పూర్వవృత్తంతాన్ని సూచించడం మూయ
	The poem is full of allusions.	కవిత లో ఉదాహరణలో వున్నవి
	Life is an illusion.	జీవితమే మాయ
7.	already (అల్రెడీ) all ready (ఆల్ రెడీ)	ఇంతకు మునుపే ముందే అంతా సిద్ధం
	I have already seen it.	నేనుదానిని యింతకు ముందే తలచాను
	The visitors were all ready.	పర్యాటకులంతా సిద్ధంగా వున్నారు
8.	altogether (ఆల్టోగెదర్) all together (ఆల్ టుగెదర్)	ఒక్కటిగా తోడుగా అంతా కలిసి కట్టుగా
	I am altogether with you.	నేను నీకు తోడుగా వుంటాను
	They all together shouted.	వారల్లంతా కలిసి అరచినారు
9.	analyst (అనలిస్ట్) annalist (అన్నలిస్ట్)	నిపుణుడు సంవత్సర చరిత్రను రాయువాడు
	He is an analyst in a factory of chemicals.	అతను రసాయనిక ఫ్యాక్టరీలోని నిపుణుడుగా వున్నాడు
	This book has been written by a famous annalist.	ఈ పుస్తకం ప్రఖ్యాత చరిత్ర రచయితచే రాయబడినది

10. anecdote (అనెక్డోట్) జీవితంలోని సంఘటన చిన్నకథ
antidote (అన్టిడోట్) విరుగుడు, పరిహారము
My teacher related an interesting anecdote. మూ మాస్టారు ఒక ఆసక్తికరమైన చిన్న కథ చెప్పారు
Quinine is an antidote for malaria. క్విన్యైన్ మలేరియాకి విరుగుడు మందు
11. angel (ఏంజిల్) దేవత
angle (అంగిల్) కోణము
Mahatma Gandhi was an angel of truth. మహాత్మా గాంధీ సత్యదేవుడు
View it from this angle. ఈ కోణములోనుండి దాన్ని చూడాలి
12. arrange (ఆరేంజ్) క్రమములో వుంచు సర్దు
arraign (ఆరైన్) నేరంరోపణ చేయు
Arrange your things well. నీ వస్తువులన్ని చక్కగా సర్దుకో
There is an arraignment against you. నీ మీద నేరారోపణవుంది
13. anxious(అంక్షియస్) దిగులుపడు
eager (ఈగర్) ఆత్మత
She is anxious about her daughter's marriage. ఆమె తన కూతురు పెండ్లికోసం దిగులు పడుతున్నది
We are eager to go to Shimla. మేము సిమ్లా వెళ్లాలని ఆత్మతతోవున్నా
14. Answer (అన్సర్) సమాధానం
reply (రిప్లై) బదులు
Answer any three of the following questions. ఈ ప్రశ్నలలో ఏ మూడింటికైనా సమాధానాలు రాయండి
I am Waiting for your reply. నేను నీ బదులుకోసం ఎదురు చూస్తున్నాను
15. audience (అడియన్స్) ప్రేక్షకులు , వృచ్చుకులు
Spectators (స్పెక్టేటర్స్) వీక్షకులు
I was sitting in the audience. నేను ప్రక్షకులలో కూర్చున్నాను
The magician delighted the spectators. ఇంద్రజాలికుడు వీక్షకులను ఆనందపరచాడు
16. Averse (అవెర్స్) ఏవగింపుకలుగు, తిరస్కరించు
adverse (అడ్వర్స్) వ్యతిరేకముగా , విరుద్ధముగా
I am averse to your proposal. నేను మీ ప్రతివాదికను తిరస్కరిస్తున్నాను
The boss gave an adverse remark against him. యజమాని అతని పట్ల విరక్తతను తెలియపరిచాడు
17. audit (ఆడిట్) లెక్కలు తనిఖీచేయు
edit (ఎడిట్) కూర్పుచేయు
We have to audit all the accounts. మేము లెక్కలు తనిఖీ చెయ్యాలి
Who has edited this book? ఈ పుస్తకాన్ని ఎవరు కూర్చారు

18. avail (అవైల్) వినియోగించుకొను
 anvil (ఎన్విల్) పలక
 Why don't you avail yourself of the opportunity? నువ్వు ఈ అవకాశాన్ని ఏందుకు ఉపయోగించుకోకూడదు
 He was hammering a piece of iron on the anvil. అతను పలక మీద ఇనపముక్కను కొట్టేసు
19. aware (ఆవేర్) ఎరుక కలిగివుండు, తెసుకొనివుండు
 beware (బివేర్) హెచ్చరిక, జాగ్రత్త
 I am aware of his dishonesty. వాడి నిజాయితీ గురించి నాకు తెలుసు
 Beware of the dogs కుక్కలున్నాయి జాగ్రత్త
20. bag (బేగ్) సంచి
 beg (బిగ్) బిచ్చ మెత్తు
 Put that empty bag there. ఆ ఖాళీ సంచిన అక్కడ పెట్టు
 I cannot beg any thing నేను ఏదీ బిచ్చమెత్తలేను
21. bed (బెడ్) పడక, పక్క
 bad (బేడ్) చెడు
 Spread my bed immediately. వెంటనే నా పడక పరుచు
 He is a bad boy వాడు చెడ్డకుర్రాడు
22. back (బేక్) తిరిగి వచ్చు, తిరిగి ఇచ్చు
 buck (బక్) మగలేడి
 He has come back from England. అతను ఇంగ్లండు నుండి తిరిగి వచ్చెను.
 I saw a black buck in the forest. నేను అడవిలో నల్ల మగలేడిని చూశాను
23. careless (కేర్లెస్) నువ్వెంత నిర్లక్షంగా వున్నావు
 callous (కాల్స్) అటంకం, జాలిలేని
 How careless you are! నువ్వెంత నిర్లక్షంగా వున్నావు
 His callous behaviour surprised me. వాడి అరాచక ధోరణి నాకు విభ్రాంతి కలిగించింది
24. casual (కేజువల్) సాధారణముగా
 causal (కాజల్) కారణముగా వున్న
 Don't take it casually. దీనిని నువ్వు సాధారణంగా తీసుకోకు
 I understand its causal relation నేను ఆకారణాన్ని అర్థంచేసుకున్నాను
25. Censure (సెన్సర్) చీవాట్లు పెట్టు, నిందించు కేకలువేయు
 censor(సెన్సార్) తనిఖీ
 His action deserve censure. వాడుచేసిన దానికి చీవాట్లు తినాల్సిందే
 He is a member of the Film Censor Board. అతను తనిఖీ కార్యాలయం సభ్యుడు
26. childish (చైల్డిష్) పసితనంగా, చిన్నతనంగా
 childlike(చైల్డ్ లైక్) స్వాత్మికమైన

- I don't like your childish habits.   నీ పసితనపు చేష్టలు నాకు నచ్చనలేదు.
His childlike simplicity impressed   అతని పసితనమ ూ సాత్త్వికం అందరినీ
everyone.   ఆకట్టుకుంది.
27. climate (క్లైమేట్)   శీతోష్ణస్థితిగతులు
weather వెదర్   వాతావరణం
The climate of Delhi Suits me.   ఢిల్లీలోని శీతోష్ణస్థితిగతులు నాకు సరిపడ్డాయి
The weather is uncertain   ఈ వాతావరణం అనిశ్చితం
28. collision (కొలిజన్)   ఆపద ఒక దానిని ఒకటి ఢీకొనుట
collusion (కొల్యూషన్)   కుట్ర
Two persons died in a bus and   బస్సు స్కూటర్ గుద్దుకోవడం వల్ల ఇద్దరు
scooter collision.   మనుషులు చనిపోయారు.
Collision.   వాళ్ళకుట్ర ఇప్పుడు ఎంత మాత్రమూ
Their collusion is no more a secret   రహస్యంకాదు
now   బహుమతి పురస్కారం, నమస్కారం
29. compliment (కాంప్లిమెంట్)   పూర్తి చేయుట
complement (కాంప్లిమెంట్)   నీతల్లి దండ్రులకు నా నమస్కారాలు
Give our compliments to your   తెలియచెయ్యి
parents.   ఇది పూర్తి కోణము
It's a complementary angle   ప్రారంభమగు, ప్రారంభించు,
30. commence(కమెన్స్)   మొదలగు, బయలుదేరు
start (స్టార్ట్)   వార్షిక పరీక్షలు రేపటి నుండి
The annual examination   ప్రారంభమవుతున్నాయి.
commences from tomorrow.   ఇంజిన్ ఒక క్విక్ తో బయల్దేరింది
The engine started with a kick.   ఆగి ఆగి సాగుట
31. continual(కన్టిన్యూయల్)   విరామంలేకుండా కొన సాగుట
continuous (కన్టిన్యూయస్)   నెలరోజులుగా వర్షం ఆగి ఆగికురుస్తూనే
It has been raining continually for   వుంది
one month.   ఉదయంనుంచి వర్షం ఎడతెరిపి
It has been raining continuously   లేకుండాకురుస్తూవుంది.
since morning   పురపాలక సంఘం
32. corporation (కార్పొరేషన్)   సహకారం
co-operation (కో ఆపరేషన్)   అతను ఢిల్లీ పురపాలక సంఘంలో
He is working in Delhi   పనిచేస్తున్నాడు
Corporation.   నాకు నీ సహకారంకావాలి
I want your co-operation   ఆలోచనా సభ
33. council (కౌన్సిల్)   ఆలోచన, బోధన, సలహా
counsel (కౌన్సిల్)   అతను కార్యనిర్వాహకసభాసభ్యుడు
He is a member of the executive   council.

<p>I shall consult my counsellor. 34. credible (క్రెడిబుల్) credible (క్రెడిబుల్) You are losing your credibility. He did a creditable work.</p>	<p>నేను నా సలహాదారుని సంప్రదిస్తాను నమ్మి అభివందంలో దగిన నువ్వునీ నమ్మకాన్ని పోగొట్టుకుంటున్నావు అతను అభినందంలో దగిన పని చేశారు</p>
<p>35. couple (కపుల్) pair (పేర్) A couple came to consult me. I bought a new pair of shoes</p>	<p>దంపతులు జంట దంపతులు నన్ను సంప్రదించడానికి వచ్చారు నేను కొత్త బూట్ల జంటనుకోన్నాను</p>
<p>36. cheque (చెక్) check (చెక్) Encash the cheque at the earliest. Please check up luggage before you leave</p>	<p>హుండి సరిచూచుట, పరీక్షించుట త్వరగా హుండిని మార్చు దయచేసి మీరుబయల్దేరేముందు మీసామాన్లను సరిచూసుకోండి</p>
<p>37. COSt (కాస్ట్) Coast (కోస్ట్) How much does it cost? Then we could see the sea coast</p>	<p>వెల తీరం దీనిధర ఎంత అయితే మనం తీరాన్ని చూడొచ్చు</p>
<p>38. cot (కాట్) COat (కోట్)</p>	<p>మంచం మంచం</p>
<p>I want two cots. Woollen coat is warm in winter</p>	<p>నాకు రెండుమంచాలు కావాలి వూలు కోటు (అంగీ) శీతాకాలంలో వెచ్చగా వుంటుంది</p>
<p>39. cow (కవ్) caw (కావ్) The cow is useful animal. The crow is cawing</p>	<p>ఆవు కాకి ఆరుపు ఆవు ఉపయోగకరమైన జంతువు కాకి అరుస్తున్నది</p>
<p>40. damage (డేమేజీ) demurrage (డెమురేజ్) The vehicle sustained a serious damage. I will have to pay the demurrage.</p>	<p>చెరువు హాని నష్టం ఆ బండికి బాగా నష్టం జరిగింది నేను కాలయాపన రుసుం చెల్లించవలసియున్నది</p>
<p>41. deprecate (డెప్రికేట్) depreciate (డెప్రిషియేట్) I regret his deprecatory remark Nobody can give a guarantee against depreciation</p>	<p>కూడదని విలువ తగ్గు అతను కూడదని వాదించబడడం పట్ల నేను విచారిస్తున్నాను విలువ తగ్గుదలతో ఎవ్వరూ హామీయివ్వలేరు.</p>

42. desert (డెసర్ట్)
dessert (డెస్సర్ట్)
The camel is the ship of the desert. ఒంటె ఎడారి ఓడ
Ice cream was served in dessert. భోజనానంతరం ఆరిగించు తియ్యని పదార్థం
43. diseased (డిసిజ్డ్)
deceased (డిసీజ్డ్)
His mind is diseased. అతని మనస్సు వ్యాధి గ్రస్తమైనది
May God give peace to the deceased చనిపోయిన వారికి భగవంతుడు శాంతిని చేకూర్చుగాక
44. dispense (డిఫరెన్స్)
dispense with (డిస్పెన్స్ విత్)
They dispense carefully. వారు జాగ్రత్తగా మందులుయిస్తారు
I have dispensed with the services of my dishonest servant. నిజాయితీ కలగల పనివారిని నేను పనిలోంచి తొలగించేశాను.
45. difference (డిఫరెన్స్)
Deference(డిఫరెన్స్)
Find out the difference between the two. ఈ రెండింటి వ్యత్యాసము కనిపెట్టండి
I stood up out of deference to him నేను ఆతని మీద గల గౌరవము కొద్దీ నీతిగా నిలబడినాను
46. duel (డ్యూయల్)
dual (డ్యూయల్)
duet (డ్యూయల్)
Who won the duel'?
I don't like your dual policy.
Both the sisters sang a beautiful duct
47. deny(డినై)
refuse (రెఫ్యూస్)
He denied the charge of theft.
He cannot refuse me help
48. discover (డిస్కవర్)
explore(ఎక్ప్లోర్)
Columbus discovered America.
We are exploring possibilities
- ఇద్దరి మధ్య జరిగే ముష్టి యుద్ధము (మల్లయుద్ధము)
రెండుగా విభజించినది ద్వంద్వము
యుగళము, ఇద్దరు కలిసి పాడుట
ఇద్దరికీ మధ్య జరిగిన మల్లయుద్ధం (మల్లయుద్ధము) ఎవరు గెలిచారు
నీ ద్వంద్వ మనస్తత్వం నాకు నచ్చలేదు
ఇద్దరు అక్కచెల్లెళ్ళు చక్కని యుగళ గీతం పాడారు.
నిరాకరించు, ఒప్పు కొనకపోవు
తిరస్కరించు
అతను దొంగతనపు అభియోగాన్ని నిరాకించాడు
అతను నాకు సహాయం చెయ్యడానికి తిరస్కరించాడు
కనిపెట్టు
పరిశోధించు, అన్వేషించు
కొలంబస్ అమెరికాను కనిపెట్టాడు
మేము మార్గాలను అన్వేషిస్తున్నాము

49. defy (డిఫై) deify (డిఫై) Who can defy his orders? They deify their ancestors	ఎదిరించుట దైవముగా భావించు వారి ఆజ్ఞలను ఎవరు ఎదిరించగలరు వారు తమ పూర్వుకులను దైవముగా భావించి పూజిస్తారు
50. eligible (ఎలిజీబుల్) illegible (ఎల్లేజిబిల్) You are eligible for this post. Your signature is illegible.	అర్హతగల నష్టముగా లేకుండుట, అస్పష్టముగా నుండుట నువ్వు ఈ ఉద్యోగానికి అర్హుడవి నీ సంతకం స్పష్టంగాలేదు. (నీసంతకం అస్పష్టంగావుంది
51. elicit (ఎలిసిట్) illicit (ఇల్లిసిట్ ఇల్లిసిట్) The police could not elicit any secret from him. I don't approve of illicit love relations.	బయటకు తీయు తగునీ అక్రమమైన పోలీసులు అతని నుండి ఏ రహస్యమునూ బయటకు రాబట్టలేక పోయారు నేను అక్రమ (పేమ సంబధాలను అంగీకరించను
52. emigrant (ఎమిగ్రెంట్) immigrant (ఇమిగ్రెంట్) Many Indian emigrants live in America. He is an immigrant from England.	వేరే దేశము నకు వెళ్ళి కాపురముండువారు ప్రవాసి ఎందరో భారత ప్రవాసులు అమెరికాలో వుంటున్నారు అతను ఇంగ్లండు నుండి వలస వచ్చిన వాడు
53. eminent (ఎమినెంట్) imminent (ఇమినెంట్) He is an eminent surgeon. The rains are imminent.	ప్రఖ్యాతిగాంచిన, దగ్గరయిన అతను ప్రఖ్యాతి గాంచిన వైద్యుడు వర్షాకాలం దగ్గరకు వచ్చింది
54. evolution (ఇవల్యూషన్) revolution (రివల్యూషన్) Man is the result of long evolution. What are the causes of French Revolution?	వికసించు, పరిణామాభివృద్ధి విప్లవం దీర్ఘ పరిణామాభివృద్ధి ఫలితమే మనిషి ఫ్రెంచివిప్లవం వెనుక కారణాలు గేమిటి
55. exceed (ఎక్సీడ్) excel (రివల్యూషన్) Don't exceed the limit. You can excel the previous records	దాడు, మీరు అభివృద్ధి చెందు, ముందడగువేయు హద్దుమీర వద్ద నువ్వు పాతరికార్డులను దాటి ముందడగు వేయ్యవచ్చు
56. excess (ఎక్సెస్) access (యాక్సెస్)	ఎక్కువ, అతి అణుకువ, పరిచయం

	Excess of everything is bad. He has an access to the officer.	అతిగా వుండేది ఏదియినా చెరుపే అధికారికి లోబడి వుంటాడు అవేశపడు
57.	Excite(ఎక్సైట్) Incite (ఇన్సైట్) He did it in excitement. Don't incite the mob	ప్రేరేపించు దెబ్బగొట్టు దానిని అవేశంలో చేశాడు మూకలను రెచ్చగొట్టవద్దు
58.	Expand (ఎక్స్ పాండ్) Expend(ఎక్స్ పెండ్) Our business is expanding day-by-day. How much I have to expend?	విస్తృతం చేయు, అభివృద్ధి చెందు ఖర్చుచేయు మా వ్యాపారం దినదినాభివృద్ధి చేయమన్నది నేనెంత ఖర్చుపెట్టాలి
59.	fair (ఫేర్) fare (ఫేర్) Note it down in your fair copy-book. He will pay the bus fare	సంత, అందమైన శద్దప్రయాణము, ప్రయాణరుసుం సీ నోట్ బుక్ లో దీనిని రాసివుంచుకో బస్సురుసుం ని అతను చెల్లిస్తాడు
60.	farther (ఫార్ థర్) further (ఫర్థర్థర్థర్) Do not go farther or you may be lost. He said further.	దూరం తర్వాత, ఇంకా మరీ అంతదూరం వెళ్ళకు వెళ్తే తప్పిపోతావు అతని నింకా చెప్పాడు
61.	former (ఫార్మర్) latter (లేటర్) Ram and Shyam are two brothers. The former is elder to the latter	ముందున్న, ముందు వెనుకవచ్చిన తరువాత రాముడు, శ్యాముడు ఇద్దరన్నదమ్ములు. ముందు వాడు రెండవవాడికంటే పెద్దవాడు
62.	fourth (ఫోర్త్) forth (ఫర్త్) The fourth from right is my brother. The commander ordered the army to go forth.	నాలుగవది ముందుకు కుడి చేతివైపునుండి నాలుగోవాడు నా సోదరుడు కమాండర్ సైన్యాన్ని ముందుకు సాగమని అదేశించాడు
63.	gait(గైట్) gate (గేట్) I recognized him from his gait. Open the gate	నడక, తీరు వాకిలి ద్వారం తలుపు నేను అతని నడకను చూసి గుర్తుపట్టేను తలుపుతెరూ
64.	hanged () or ö) hung (*) ంగ్)	వురితీయుట వేలాడుట
	He will be hanged tomorrow. The coat hung on the nail	అతను రేపు ఉరితీయబడతాడు కోటు మేకుకు వేలాడుతున్నది.

<p>65. holy (హోలీ) wholly (ఓలీ) The cow is held holy among the Hindus. I am wholly devoted to this cause</p>	<p>పవిత్రమైన మొత్తముగా, పూర్తిగా అవును భారతీయులు పవిత్రముగా భావిస్తారు నేను ఈ పని మీద పూర్తి అంకితభావముతో నున్నాను</p>
<p>66. heart (హార్ట్) hart (హాట్) His heart is weak. The hart was wounded with an arrow</p>	<p>హృదయము, గుండె జింక అతను గుండె బలహీనమైనది ఆ లేడి బాణముతో గాయపరచబడింది</p>
<p>67. hair (హేయిర్) hare (హార్) I want to have a hair cut. The hunter caught the hare by his legs.</p>	<p>జుట్టు కుందేలు నేను జుట్టు కత్తిరించుకోవాలను కుంటున్నాను వేటగాడు కుందేలును కాళ్ళతో పట్టుకున్నాడు</p>
<p>68. hail (హేయిల్) hale (హేల్) The hail-storm has caused great damage. Sita is hale and hearty.</p>	<p>అభినందించు, వడగండ్లవాన కురియు ఆరోగ్యముగా వడగండ్లవాన చాలా పెద్ద నష్టాన్ని కలుగజేసినది సీత ఆరోగ్యంగానూ అందంగానూ వుంటుంది</p>
<p>69. imperious (ఇంపీరియస్ ఇంపీరియస్) impe: ” ” (ఇంపీరియల్) They disliked her imperious behaviour. The imperial dignity of the prince was thing to look at.</p>	<p>అధికారం చలాయించే, పొగరు అద్భుతమైన సామ్రాజ్య సంబంధమైన వారు అతని పొగరు ప్రవర్తనని అసహ్యించుకున్నారు. యువరాజు అధికారప్రవర్తన గమనించవలసిన విషయముగా నున్నది</p>
<p>70. ingenious (ఇన్ జినియస్) ingenuous (ఇన్ జినస్) Ran is an ingenious lady. All were impressed by the ingenuous statement of the man</p>	<p>ప్రతిభగల తెలివిగ కవాటములేని, నిష్కపటమైన ఈమె తెలివైన అవిడ ఆవ్యక్తికి నిష్కపటమైన ప్రకటన వల్ల అంతా అకర్షితులైనారు</p>
<p>71. irreverent (ఇర్రెవరెంట్) irrelevant (ఇక్రీలవెంట్) The member's attitude was irreverent. The candidate's answer was irrelevant</p>	<p>అమర్యాద, భక్తి లేని అసంగతమైన, అసందర్భమైన సభ్యుని తీరు అమర్యాద పూర్వకముగా వున్నది అభ్యర్థి సమాధానము అసందర్భముగా నున్నది</p>

72. know (నో) no (నో) He is known to me. He could not say no to my invitation	తెల్సుకొను లేదు, కూడదు అతను నాకు తెల్సు నా ఆహ్వానాన్ని అతను కాదనలేడు
73. later (లేటర్) latter (లేటర్) Shiela came later than I. Latter is better than the former.	తర్వాత,పిదప, వెనుక తర్వాత వచ్చిన వాడు షీలా నా వెనుక వచ్చినది తర్వాత వచ్చిన వారు ముందు వచ్చిన వారికంటే నయముగా వున్నారు
74. leave (లీవ్) live (లైవ్) The manager is on leave today. While in the Rome live like the Romans	వదలు,సెలవు జీవించు మేనేజర్ సెలవులో వున్నాడు రోమ్లో వుండేటప్పుడు రోమనుల్లా గానే జీవించు
75. liar (లీయర్) liar (లయర్) If he says so he is a liar. A liar and lazy boy like you can never succeed.	అబద్ధము చెప్పవాడు నిద్రబోతువాడు అతనలా చెప్పడంటే వాడు అబద్ధాలకోరే నీలాంటి నిద్రబోతు సోమరివాడు ఎన్నడు విజయం సాధించలేడు
76. lightening (లైటినింగ్) lightning(లైట్నింగ్) There was lightning before the thunderstorm The Swami's talk was lightening	మెరుపు తేలికచేయు ఉరుముకు ముందు మెరుపు వస్తుంది. స్వామివారి మాటలు మనసుని తేలిక పరిచాయి
77. loose (లూజ్) lose (లూస్) Don't keep his company, he is a loose character. Don't lose your temper so easily.	సడలిన,వదులైన దుష్టువర్తన గలవాడు అతనితో స్నేహము చెయ్యవద్దు, దుష్టువర్తన గలవాడు నీ సహనాన్ని అంత సులువుగా పోగొట్టువద్దు
78. luxuriant (లక్సోరియస్ ంట్) luxurious (లక్సోరియస్) She has luxuriant growth of hair. The rich lead a luxurious life.	అపరిమితమైన ఆడంబరమైన సోగసైన ఆమెకు అపరిమితమైన జుట్టు పెరిగివున్నది ధనవంతులు ఆడంబర జీవితాన్ని గడుపుతారు
79. loan (లోన్) alone (ఎనోన్)	బుణము ఒంటియైన

<p>I have taken this book on loan. The boy was wandering alone.</p>	<p>నేనీ పుస్తకాన్ని అప్పగా తీసుకున్నాను ఆ కుర్రవాడు వంటిరిగా తిరుగుతున్నాడు.</p>
<p>80. moral (మోరల్) morale (మోరేల్) What moral does the story teach? The morale of our jawans is very high</p>	<p>నీతి మూసనక స్థైర్యం (మనోబలం) ఈ కథ ఏ నీతి చెప్పింది మన సైనికుల మనో బలము చాలా గొప్పది</p>
<p>81. moat (మోట్) mote (మోట్) The castle was surrounded by a moat. The motely crowd shouted the slogans.</p>	<p>కందకం, అగడ ధూళికణం, నామ మాత్రమైన అంతఃపురం చుట్టూ కందకం వున్నది. నామమాత్రమైన మూకలే నినాదాలు చేశారు</p>
<p>82. notorious (నోటలైజ్స్) famous (ఫేమస్) Man Singh was a notorious dacoit. Newton was a famous scientist.</p>	<p>తప్పడు దారిలో గొప్పయైన, ప్రఖ్యాతిగాంచిన మానసింగ్ మహాగజదొంగ న్యూటన్ చాలా ప్రఖ్యాతి గాంచిన విజ్ఞానవేత్త</p>
<p>83. oral (ఓరల్) aural (అరుల్) The students have to take oral test. It is all aural.</p>	<p>నోటికి సంబంధించిన, కాచికమైన వినికిడి సంబంధమైన , శ్రవణ సంబంధమైన విద్యార్థులు వాచిక పరీక్షను ఎదుర్కోవాల్సివుంది అది శ్రద్ధగా వినడానికి సంబంధించినది</p>
<p>84. ordinance (ఆర్డ్ నన్స్) ordnance (అర్డెనన్స్) The President of India is likely to issue an ordinance to effect. He is employed in an ordnance factory</p>	<p>అత్యయిక చట్టం ఫిరంగిదశం భారత రాష్ట్రపతి అత్యయిక చట్టాన్ని అమలు పరచనున్నారు. అతను ఫిరంగి దళంలో పని చేయుచున్నాడు.</p>
<p>85. persecute (పెర్ సెక్యూట్) prosecute (ప్రో సెక్యూట్) The Nazis persecuted the Jews. Trespassers will be prosecuted.</p>	<p>హత్యచేయు, దారుణంగా హత్యచేయు శిక్షించబడు, కొనసాగు నాజీలుజ్యూస్ ను (యూదులను) దారుణంగా హత్యచేశారు హద్దుమీరి ప్రవేశించువారు శిక్షించబడుదురు.</p>
<p>86. pour (పోర్) pore (పూర్) The bird poured forth its music. My rores were filled with gratitude</p>	<p>పోయ, వెలువరించు, కురిపించు రంధ్రము, రోమములు పక్షితన సంగీతాన్ని కురిపించినది నారోమాలన్నీ కృతజ్ఞతతో జలదరించపోయాయి</p>

87. practical (ప్రాక్టికల్) practicable (ప్రాక్టి కేబుల్) Think over the practical aspects of the issue. Your scheme is not practicable.	యధార్థము, చేయువిధానము ఆచరణకుదగిన ఆవిషయంలో వాస్తవానికి తగిన అంశాల గురించి ఆలోచించండి నీ ప్రణాళిక ఆచరణ యోగ్యంగాదు సలహా
88. prescribe (ప్రీసిక్రైబ్) proscribe (ప్రీసిక్రీబ్) The poem is prescribed in our course. Eve-teasing is proscribed.	చట్టబద్ధంగా వ్యతిరేకించు, బహిష్కరించు ఈ పద్యము మా పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టబడినది ఆడవారిని ఏడిపించడం చట్టబద్ధంగా బహిష్కరించబడినది
89. principle (ప్రిన్సిపాల్) principal (ప్రిన్సిపల్) I like to follow the principles. This is the principal character in the play	సిద్ధాంతం ప్రధానమైన, ముఖ్యమైన నేను సిద్ధాంతాలను అనుసరించడానికి ఇష్టపడతాను ఈ నాటకంలో ఇదే ముఖ్యమైన పాత్ర
90. personal (పర్సనల్) personnel (పర్సనల్) It is my personal book. He looks after the interests of the personnel.	వ్యక్తిగతమైన, సొంతమైన కార్యాలయ ఉద్యోగాలు ఇది నా వ్యక్తిగత పుస్తకం కార్యాలయ సీబ్బంది అవసరాలను చూసూపుంటాడు
91. physic (ఫీజిక్) physique (ఫీజిక్) This physic is good in cough and cold. He has improved in physique these days	మందు శరీరాకృతి ఈ మందు జలుబు, దగ్గులకు ఉద్దేశించినది ఈ మధ్య అతను తన శరీరాకృతిని అభివృద్ధి చేసుకున్నాడు
92. prophecy (ప్రోఫసీ) prophesy (ప్రోఫసీ) The prophecy has come true. The astrologer did not prophesy anything about it.	కాలజ్ఞానము, జ్యోతిష్యము (నామవాచకము) జరగబోవునది చెప్పుట (క్రియ) అతని జ్యోతిష్యము నిజమైనది ఆజ్యోతిష్కుడు దానిని గురించి ఏమీ ఊహించలేక పోయాడు
93. propose (ప్రాపోజ్) purpose (పర్పస్) He proposed his name for the President. His purpose is not clear.	ప్రతిపాదించు ఉద్దేశ్యము అతడు తన పేరును రాష్ట్రపతి పదవికి ప్రతిపాదించాడు అతని ఉద్దేశము స్పష్టంగా లేదు
94. quite (క్వైట్)	సంపూర్ణముగా

- quiet(క్వయిట్)
Now, the patient is quite O.K.
It was all quiet and calm
95. rain (రైన్)
reign(రిజన్)
rein (రిన్)
It is likely to rain.
During Akbar's reign people were happy
Rein your tongue
96. respectable (రెస్పెక్టబుల్)
respectful (రెస్పెక్టుఫుల్)
The head belongs to a respectable family.
You should be respectful to your elders
97. rout (రుట్)
route (రూట్)
Our team routed the other team.

En route to Bombay he stopped at Kota.
98. sensuous(సెన్సువస్)
Sensual(సెన్సేసల్)
keat's poetry is famous for its sensuousness.
Sensual writing is not liked by many
99. Statue (స్టేట్యు)
statute (స్టేచ్యు)
He stood like a statue.
It is written in the statute book
100. stationary (స్టేషనరీ)
stationery (స్టేషనరీ)
A stationary train collided with a running train He deals in stationery.
101. tasteful (టేస్ట్ ఫుల్)
tasty (టేస్టీ)
- ప్రశాంతముగా ఇప్పుడు నిశ్శబ్దంగా వుంది
ఇప్పుడు ఆ రోగి సంపూర్ణముగా బాగున్నాడు
ప్రశాంతముగా ఇప్పుడు నిశ్శబ్దంగా వుంది
వర్షం
పాలన, పాలనా కాలము
కళ్ళెము, అదువులో పెట్టు, అణచివేయు
వర్షం వచ్చేలాగుంది
అక్బర్ పాలనా కాలంలో ప్రజలు సంతోషంగా
వుండేవారు
నీ నాలికను అదువులో పెట్టుకో
గౌరవనీయమైన
గౌరవ భావముతో
నాయకుడు గౌరవనీయమైన కుటుంబానికి
చెందినవాడు
మీరు పెద్దల పట్ల గౌరవ భావముతో
మెలగవలెను
విజయము సాధించు, ఓడించు
దారి
మన బృందము యితర బృందాన్ని
ఓడించినది
బొంబాయికి వెళ్ళే దారిలో అతను కోట వద్ద
అగినాడు
ఇంద్రియాశక్తి, విషయాశక్తి
విషయాశక్తి గల ఇంద్రియ సుఖవాంఛాశక్తిగల
కీట్స్ కవిత్వం విషయాశక్తిక పేరు గాంచినది
ఇంద్రియ సుఖకాస్తి గల రచనలను చాలమంది
యిష్టపడరు
ప్రతిమ, శిల
విధి, శాసనము
అతను శిలను కట్టించినారు.
ఇది శాసన గ్రంథములో రాయబడి వున్నది
స్థిరముగా నున్న చలనములేక యున్న
రచనా సామగ్రి
ఆగియున్న రైలును పరుగెత్తుతున్న రైలు
ఢీకొన్నది అతను రచనా సామగ్రిని
అమ్ముతున్నాడు
రుచికరమైన,రుచిగా
రుచియైన

Whatever she does, does tastefully.	ఆమె ఏంచేసినా రుచిగా చేస్తుంది
The sweet was quite tasty.	ఈ మిఠాయి చాలా రుచిగా ఉన్నది
102. topographical (టోపొగ్రాఫికల్)	స్థలపురాణసంబంధమైన
typographical (టైపొగ్రాఫికల్)	ముద్రణాసంబంధమైన
He is a topographical expert.	అతడు స్థలపురాణ సంబంధమైన అంశలలో నైణ్యముగలవాడు
It is a typographical mistake	అది ఒక అచ్చుతప్ప (ముద్రాక్షాతనము)
103. umpire (అంపైర్)	మధ్యవర్తి
empire (ఎంపైర్)	సామ్రాజ్యము
Perhaps, umpire misjudged the ball and gave him wrongly out.	బహుశా, మధ్యవర్తి బంతిని తప్పుగా అర్థంచేసుకుని తప్పడు అవుట్ ని ప్రకటించినాడు
Ashoka reigned over a vast empire	అశోకుడు సువిశాల సామ్రాజ్యమును పాలించాడు
104. uninterested (అనింట్రెస్టెడ్)	ఆసక్తిలేని
disinterested (డిజింటిగేటిడ్)	ఆసక్తి చూపకపోవుట
I am uninterested in the matter.	ఈ విషయంలో నాకు ఆసక్తి లేదు
A Judge is always disinterested in the issues	ఆ న్యాయమూర్తి ఎప్పుడు ఈవిషయాలలో ఆసక్తి చూపించడంలేదు
105. veracious (వేరిజియస్)	యధార్థమైన - సత్యశీలత
voracious (వేరిసియస్)	మహా కుతూహలముగల
You cannot doubt his veracity.	మీరు అతనినిజాయితీని(సత్యశీలతను) అనుమానించలేరు
I have not seen such a voracious writer.	ఇంతటిమహాకుతూహలముగల రచయితను నేనుచూడలేదు

Nationality Words - నేషనాలిటీ వర్డ్స్ (జాతీయ పదాలు)

ప్రపంచంలో చాలా దేశాలు, మనుషులు వున్నారు వాటిలో కొన్ని ముఖ్యమైన దేశాలతో మొదలైన పదాలు ఇక్కడ పొందుపరచబడినవి వీటిని తెలుసుకొనడం ద్వారా వీటిని సులభముగా ఉపయోగించవచ్చు

Continent or Country	Adjective	Singular/Plural	Generi
ఖండము లేదా దేశం	విశేషణము	ఏక/బహువచనం	సాధారణ పేరు
China (చైనా)	Chinese (చైనీస్)	a Chinese/Chinese	The Cl
Japan (జపాన్)	Japanese (జపనీస్)	a Japanese/Japanese	The Japane
Ceylon (సిలోన్)	Ceylonese (సిలోనీస్)	a Ceylonese/Ceylonese	The Ceylor

Portugal (పోర్చుగల్)	Portuguese(పోర్చుగ్రీస్)	a Portuguese/Portuguese	The Portug
Switzerland(స్విట్జర్లాండ్)	Swiss (స్విస్)	a Swiss/Swiss	The Sw
Vietnam (వియత్నం)	Vietnamese(వియత్నామేస్)	a Vietnamese/Vietnamese	The Vietna
Israel (ఇస్రాయెల్)	Israelite (ఇస్రాయెలైట్)	an Israeli/Israelis	The Is:
Pakistan(పాకిస్తాన్)	Pakistani (పాకిస్తాని)	a Pakistani/Pakistanis	The Pakista
Africa (ఆఫ్రికా)	African (ఆఫ్రికన్)	an African/African	The A:
America (అమెరికా)	American (అమెరికన్)	an American/Americans	The Ameri
Asia (ఆసియా)	Asian (ఆసియన్)	an Asian/Asians	The A:
Australia (ఆస్ట్రేలియా)	Australian (ఆస్ట్రేలియన్)	An Australian/Australians	The Austr
India (ఇండియా)	Indian (ఇండియన్)	an Indian/Indians	The In
Italy(ఇటలీ)	Italian(ఇటలీయన్)	an Italian/Italians	The Ita
Russia (రష్యా)	Russian (రష్యన్)	a Russian/Russians	The Russia
Belgium (బెల్జియం)	Belgian (బెల్జియన్)	a Belgian/Belgians	The B:
Brazil(బ్రెజిల్)	Brazilian (బ్రెజిలియన్)	a Brazilian/Brazilians	The Brazili
Europe (యూరప్)	European(యూరపిన్)	a European/Europeans	The Europe
Germany (జర్మనీ)	German (జర్మన్)	a German/Germans	The Germa
Greece (గ్రీస్)	Greek(గ్రీక్)	a Greek/Greeks	The G:
Hungary (హంగేరి)	Hungarian (హంగేరియన్)	a Hungarian/Hungarians	The Hunga
Norway (నార్వే)	Norwegian (నార్వేజియన్)	a Norwegian/Norwegians	The Norwe
Denmark (డెన్మార్క్)	Danish(డానిష్)	a Dane/Danes	The D:
Finland(ఫిన్లాండ్)	Finnish(ఫినిష్)	a Finn/Finns	The Fi
Poland(పోలాండ్)	Polish(ఫోలిష్)	a Pole/Poles	The Poles/l
Spain (స్పెయిన్)	Spanish (స్పానిష్)	a Spaniad/Spaniards	The Spania
Sweden (స్వీడన్)	Swedish (స్వీడిష్)	a Swede/Swedes	The Sw
Arabia (అరేబియా)	Arabian(అరేబియన్)	an Arab/Arabs	The A:
England (ఇంగ్లాండ్)	English(ఇంగ్లిష్)	an englishman/englishmen	The E:

France(ఫ్రాన్స్)	French(ఫ్రెంచ్)	a	The Fr
		Frenchman/Frenchmen	
Holland(హాలండ్)	Dutch(డచ్)	a Dutchman/Dutchmen	The D
Ireland(ఐర్లండ్)	Irish(ఐరిష్)	an Irishman/Irishmen	The Iri
Wales(వేల్స్)	Welsh (వెల్ష్)	a Welshman/Welshmen	The W
Britain(బ్రిటన్)	British (బ్రిటిష్)	a Britisher/Britons	The Br
Scotland (స్కాట్లాండ్)	Scots(స్కాట్స్)	a Scotsman/Scotsmen	The Sc
	Scottish (స్కాటిష్)	a Scot/Scots	The Sc
	Scotch (స్కాచ్)	a	The
		Scotchman/Scotchmen	Scotch

Antonyms అంటోనిమ్స్(వ్యతిరేకపదాలు)

ఒకభాషను పెంపొందించుకోవడానికి సంబంధించి దానిలో సరియైన పదాలు, వ్యతిరేక పదాలు ముఖ్యంగా భాగం కలుసుకొంటున్నాయి. వాద సంవదను బట్టి ఆ భాష యొక్క అందమూ - సంస్కారము వెల్లడి అవుతుంది. ఈదే విధంగా కొన్ని ముఖ్యపదాలు, వాటిఉచ్చారణ వాటి వ్యతిరేక పదాలు ఈయబడినవి.

able (ఏబుల్)సమర్థవంతమైన, తగిన	unable (అనేబుల్) సమర్థవంతముగాని,తగని
abnormal (అబ్నార్మల్) సాధారణమైన	normal (నార్మల్) సాధారణమైన
above (ఏబౌ) పైన	below (బిలో) కింద
absence (అబ్సెన్స్) లేకపోవుట, గైరహజర్	presence (ప్రెజెన్స్ -వుండుట, హాజరు
abstract (అబ్స్ట్రాక్ట్) తేలికయైన, క్లుప్తమైన	Concrete(కాంక్రీట్) బలమైన, ఘనమై
accept (ఏక్సెప్ట్) అంగీకరించు	reject (రిజెక్ట్) తిరస్కరించు
accuse (ఎక్యూజ్) నిందమోయు	acquit (అక్విట్) నేరవిమోచనము
acquire (అక్వైర్) పొందుచేరు	lose (లూజ్) వదులుకొను, పోగొట్టుకొను
active(యాక్టివ్) చురుకైన,వేగమైన	passive(పాసివ్ నిధానమైన
addition (అడిషన్) కూడిన	subtraction (సబ్ట్రాక్షన్) తీసివేత
advantage (అడ్వంటేజ్) ప్రయోజనమైన	disadvantage (డిజాడ్వంటేజ్) నిష్ప్రయోజనమైన
agree (అగ్రీ) ఒప్పకొను	disagree (డిజగ్రీ)తిరస్కరించు
alive (అలైవ్) జీవించివున్న	dead (డెడ్) చనిపోయిన
all (అల్) అన్నీ	none (నన్) ఏమిలేని
always (ఆల్వేస్) ఎల్లప్పుడు	never (నెవర్) ఎన్నడు లేని
analysis (అనాలిసిస్) విశ్లేషణము	Synthesis (సింథిసిస్) కుదించి, చూచుట
antonym (ఏంటోనమి) వ్యతిరేకపదము	synonym (సినోనిమ్) ఒకే పదార్థముయొక్క పలుమాటలు
artificial (ఆర్టిఫిషియల్) కృత్రిమమైన	natural (నేచురల్) సహజమైన
ascend(అసెండ్) ఎక్కు	descend (డిసెంట్)

bad (బేడ్) చెడు
 bare (బేర్) మూతమూయని
 (అచ్చాదనలేని)
 base (బేస్) మూలము
 before (బిఫోర్) ముందు
 big (బిగ్) పెద్ద
 black (బ్లాక్) నలుపు
 blank (బ్లాంక్)ఖాళీ
 bless (బ్లెస్) దీవించు
 Blunt(బ్లంట్)గుడ్డిగా
 bold (బోల్డ్) ధైర్యమైన
 bright (బ్రైట్) ప్రకాశవంతమైన
 brother (బ్రదర్)సోదరులు
 buck (బక్)మగలెడి
 bull (బుల్)ఎద్దు
 burn (బర్న్) కాల్చు, మండించు
 buy (బై)కొను
 care (కేర్) అక్కర, శ్రద్ధ
 cash (కేష్) రొక్కముగా
 celibate (సెలిబేట్) పెండ్లికాని
 clear (క్లియర్) స్పష్టమైన
 clean (క్లీన్)శుభ్రము
 confess (కన్ఫెస్) ఒప్పుకొను
 cool (కూల్) చల్లని
 cruel (క్రూయల్) దుర్మార్గమైన
 dark (డార్క్) చీకటి
 day (డే) పగలు
 Death(డెత్)మరణం,చావు
 debit (డెబిట్) ఖర్చు
 decision (డిసిషన్) నిర్ణయము
 deep (డీప్) లోతైన
 domestic (డొమెస్టిక్)
 కుటుంబసంబంధమైన
 due (డ్యూ) తగిన
 dusk (డస్క్) అస్తమయం
 Early (ఎర్లీ) తొందర

 easy (ఈజీ) సులభం
 earn (ఎర్న్) సంపాదించు

good (గుడ్) మంచి
 clad (క్లాడ్) దుస్తులుధరించిన

 peak (పీక్)శిఖరము
 after (ఆఫ్టర్) వెను
 Small (స్మాల్) చిన్న
 white (వైట్) తెలుపు
 full (ఫుల్) నిండుగాయున్న, పూర్తియైన
 curse(కర్స్) శపించు
 sharp (షార్ప్) సునిశితంగా
 coward (కూర్డ్) పిరికియైన
 dull (డల్) మందమైన
 sister (సిస్టర్)సోదరి
 doe (డో) ఆడలేడి
 cow (గౌ)ఆవు
 extinguish (ఎక్స్టింగ్విష్) ఆర్పు
 sell(సెల్) అమ్ము
 careless (కేర్లెస్) అక్కరలేని,అశ్రద్ధయైన
 kind (కైండ్) వస్తురూపమున
 married (మేరిడ్) పెండ్లి అయిన
 hazy (హేజి) ఆస్పష్టమైన
 dirty (డర్టీ) అశుభ్రత
 deny (డెనై) తిరస్కరించు
 hot (హాట్) వేడియైన
 kind(కైండ్) దయగల
 light (లైట్)వెలుతులు
 night (నైట్) రాత్రి
 birth (బర్త్) పజననం, పుట్టుక
 credit (క్రెడిట్) జమ
 indecision (ఇన్డెసిషన్) నిర్ణయలేని
 shallow (షాలో)లోతులేని
 wild (వైల్డ్) అడవికిసంబంధించిన

 undue (అన్ డ్యూ) తగని
 Dawn(డాన్)ఉదయం
 late (లేట్)అలస్యము

 difficult (డిఫికల్ట్) కష్టము
 Spend (స్పెండ్) ఖర్చుచేయు

enemy (ఎనిమి) శత్రువు
 enjoy (ఎంజాయ్) అనుభవించు
 equal (ఈక్వల్) సమానమైన
 erect (ఎరెక్ట్) తిన్నగా
 extreme(ఎక్స్ట్రీమ్) తీవ్రమైన
 free (ఫ్రీ) ఉచితం
 fall (ఫాల్)వడు
 fast (ఫాస్ట్) వేగముగా
 fit (ఫిట్) తగిన
 fat (ఫాట్) లావైన
 foul (ఫౌల్) తప్పయిన
 fair (ఫెయిర్) సరియైన, బుజువైన
 fresh (ఫ్రెష్)చాజుయైన
 front (ఫ్రంట్) మూడు
 future (ఫ్యూచర్) భవిష్యత్తు
 gain (గెయిన్)లాభం
 gay (గే)సంతోషము
 general (జనరల్) మామూలైన,
 సాధారణమైన
 gentle (జెంటిల్) సున్నితమైన
 guide (గైడ్) మార్గదర్శకత్వం
 great (గ్రేట్)గొప్పదైన
 handsome (హ్యాండ్ సమ్)
 hard (హార్డ్) కఠినమైన
 happy (హేప్పీ) ఆనందము
 Hatred(హేట్రేడ్)
 heaven (హేవెన్) స్వర్గము
 heavy (హెవీ)బరువైన
 he-goat (హిగోట్) గొర్రెపాట్టెలు
 high (హై) ఎత్తు
 hero (హీరో) నాయకుడు
 hill (హిల్) కొండ
 holy(హోలీ) పవిత్రమైన
 in (ఇన్)లోపల
 ill (ఇల్) అనారోగ్యమైన
 income (ఇనకమ్) రాబి
 inner (ఇన్నర్) లోపలనున్న
 irregular (ఇరెగ్యులర్) పద్ధతిలేని

friend (ఫ్రెండ్) మిత్రుడు
 Suffer (సఫర్)భాదపడు
 unequal (అనీక్వల్) సమానముకాని
 bent (బెండ్) వంగిన
 Moderate(మోడరేట్) సామాన్యముగా
 slave (స్లేవ్) బానిస
 rise (రైజ్)లేచు
 slow (స్లో) నెమ్మదిగా
 unfit (అన్ఫిట్)తగలి
 thin (లిన్) సన్ననైన
 fortunate (ఫార్చునేట్) అదృష్టకరమైన
 unfortunate (అన్ఫార్చునేట్)దురదృష్టమైన
 stale (స్టేల్) పాడుబడిన, చెడిపోయిన
 back(బేక్) వెనుక
 past (ఫాస్ట్) గతము
 Loss (లాస్) నష్టము
 sad (శాడ్) విచారము
 Special (స్పెషల్) ప్రత్యేకమైన
 harsh (హార్ష్) కఠినమైన
 misguide (మిసిగైడ్) తప్పుమార్గదర్శకత్వం
 sordid (సోర్ డిడ్) గొప్పదికాని
 ugly (అగ్లీ) వికారమైన
 soft (సాఫ్ట్) మెత్తని
 unhappy (అన్ హేప్పీ) దుఃఖము
 love (లవ్) ప్రేమ
 hell (హిల్) నరకము
 light (లైట్) తేలికైన
 she-goat (షిగోట్) మేక
 low (లో) పల్లము
 heroine (హీరోయిన్) నాయిక
 Valley (వేలీ)లోయ
 unholy (అన్ హోలీ) అపవిత్రమైన
 Out (అవుట్) బయట
 healthy (హెల్త్) ఆరోగ్యమైన
 expenditure(ఎక్స్ పెండేచర్) ఖర్చు
 outer (అవుటర్) బయటనున్న
 regular(రెగ్యులర్) పద్ధతియైన

just (జస్ట్) న్యాయము
 kind (కైండ్) దయ
 King (కింగ్) రాజు
 knowledge (నాలెడ్జ్) జ్ఞానము
 laugh (లాఫ్) నవ్వు
 lazy (లేజీ) బద్ధకము
 lean (లీన్) సన్నయన
 left (లెఫ్ట్) ఎడమ
 leisure (లీజర్) విరామం
 Lend (లేండ్) అప్పుయిచ్చు
 little (లిటిల్) కొంచెం, తక్కువ
 lift (లిఫ్ట్) ఎత్తు
 Link (లింక్) కలుపు
 liquid (లిక్విడ్) ద్రవము
 live (లివ్) జీవించియున్న
 lucky (లక్కి) అదృష్టం
 maiden (మెయిడెన్) కన్య, కుమారి
 mala-fide (మాలఫైడ్) అపనమ్మకమైన

man (మేన్) మగ
 master (మాస్టర్) యజమాని
 material (మెటీరియల్) భౌతికమైన
 Mother (మదర్) తల్లి
 nay (నో) లేదు, కాదు
 near (నియర్) దగ్గర
 necessary (నెసెసరీ) అవశ్యము, అవసరము
 new (న్యూ) కొత్త
 night (నైట్) రాత్రి
 north (నార్త్) ఉత్తరం
 noise (నాయ్స్) రొద
 obey (ఓబే) శిరసావహించు
 obverse (అబ్ వెర్స్) ముందుచూపు, తిన్నవైపు
 often (అఫెన్) తరచుగా

Open (ఓపెన్) తెరచు
 oppose (అపోజ్) వ్యతిరేకించు
 orderly (ఆర్డర్లీ) క్రమమున

unjust (అన్ జస్ట్) అన్యాయము
 unkind (అన్ కైండ్) నిర్దయ
 beggar (బెగ్గర్) బిచ్చగాడు
 ignorance (ఇగ్నోరెన్స్) అజ్ఞానము
 weep (వీప్) ఏడుపు
 active (ఎక్టివ్) చురుకుదనం
 fat (ఫాట్) లావైన
 right (రైట్) కుడి
 work (వర్క్) పని
 borrow (బారో) అప్పుతీసుకొను
 much (మచ్) ఎక్కువ, చాలా
 drop (డ్రాప్) కిందపడవేయి, దించు
 delink (డిలింక్) విడదీయు
 Solid (సాలిడ్) ఘనము
 dead (డెడ్) చనిపోయిన
 unlucky (అన్లక్కి) దురదృష్టవంతుడు
 Married (మేరిడ్) వివాహిత
 bonafide (బోనఫైడ్) నిశ్చయముగా, నమ్మకముగా
 woman (విమెన్) ఆడ
 Servant (సర్వెంట్) పనివాడు, సేవకుడు
 Spiritual (స్పిరిట్చ్యువల్) ఆధ్యాత్మికమైన
 father (ఫాదర్) తండ్రి
 yes (యెస్) వుంది , అవును
 far (ఫార్) దూరము
 unnecessary (అన్నెసెసరీ) అనావశ్యము, అనవసరము
 old (ఓల్డ్) పాత
 day (డే) పగలు
 South (సౌత్) దక్షిణము
 silence (సైలెన్స్) నిశబ్దము
 disobey (డిజొబే) తిరస్కరించు
 reverse (రివర్స్) వెనకచూపు, వక్రమైన
 seldom (సెల్డమ్) అరుదుగా

Close (క్లోజ్) మూయు
 favour (ఫేవర్) సహకరించు, సమర్థించు
 Disorderly (డిజార్డర్లీ) క్రమములేని, అక్రమమైన

oral(ఓరల్) వాక్ సంబంధమైన
 own (ఓన్) స్వంతం చేసుకొను
 pain (పెయిన్) జత
 pair (పెయిర్) జత
 palace (పేలస్) భవంతి
 paradise (పేరడైజ్) స్వర్గము
 parallel (పారలల్) సమాంతరమైన
 part (పార్ట్)భాగము
 pass (పాస్) గెలుపు
 past (పాస్ట్)గడచిన
 patient (పేషంట్)ఓర్పు
 patriarchal (పాట్రయూర్చల్) తండ్రిదారి
 patriot (పాత్రియాట్) దేశభక్తుడు
 perennial (పెరెన్నియల్) నిత్యమైన
 perfect (పెర్ఫెక్ట్) సరియైన
 personal (పర్సనల్) వ్యక్తిగతమైన
 please (ప్లీజ్) సుముఖముగా
 plus (ప్లస్) కూడు
 poor (పూర్) పేద
 positive (పాజిషన్)సూటియైన
 potent (పాటెంట్)వీర్యముగల
 prefix (ప్రిఫిక్స్) ముందు అతికించు
 proud (ప్రౌడ్) గర్వం
 public (పబ్లిక్) బహిరంగం
 pupil (ప్యూపిల్) విద్యార్థి
 qualified (క్వాల్లిఫైడ్)అర్హతగల
 queen (క్విన్)రాణి
 quick (క్విక్) త్వరగా
 quiet (క్వైట్)శాంతము
 ram (రామ్) పొట్టేలు
 rapid(రాఫిడ్) త్వరగా
 rare (రేర్) అరుదు
 raw (రా) మూలకము,(పక్వముకాని)
 reaction (రియాక్షన్)ప్రతిచర్య
 realism (రియూలిజమ్) యధార్థవాదము
 reap (రీప్) కోతకోయు
 reason (రీజన్) కారణం
 receive (రీసీప్) అందుకోసు

written (రిటన్) వ్రాతపూర్వకమైన
 disown (డిజోన్) వదలివేయు
 pleasure (సింగిల్) ఒకటి, ఒంటరి
 single (సింగిల్) ఒకటి, ఒంటరి
 hut (హట్)గుడిసె
 hell (హెల్) నరకము
 unparallel (అన్ పారలల్) ఆసమాంతరమైన
 whole (హోల్) మొత్తము
 fail (ఫెయిల్) ఓటమి
 Present (ప్రెజెంట్) వర్తమానము
 impatient (ఇమ్ పేషంట్) ఓర్పులేని
 matriarchal (మాట్రయూర్చల్) తల్లిదారి
 traitor(ట్రాటర్) దేశ ద్రోహి
 momentary (ముమెంటరీ) క్షణికమైన
 imperfects(ఇంప్యూర్ఫెక్ట్) సరికాని, సరిగా లేని
 impersonal (ఇమ్ పర్సనల్) వ్యక్తిగతముకాని
 displease (డిస్ ప్లీజ్) సుముఖముకాని
 minus (మైనస్) తీసివేత
 rich (రిచ్) గొప్ప
 negative (నెగిటివ్) వ్యతిరేకమైన
 impotent (ఇంపాటెంట్) వీర్యములేని
 suffix (సఫిక్స్) వెనుక అతికించు
 humble (హంబుల్) వినయం
 private (ప్రైవేట్) వ్యక్తిగతం
 teacher (టీచర్) ఉపాధ్యాయుడు
 unqualified (అన్క్వాల్లిఫైడ్) అర్హతలేని
 king (కింగ్) రాజు
 slow (స్లో) నెమ్మదిగా
 unquiet (అన్ క్వైట్) అశాంతముగా
 sheep (షీప్) గొర్రే
 slow (స్లో) నెమ్మదిగా
 ordinary (ఆర్డినరీ) సామాన్యముగా
 ripe (రైప్) పక్వమైనది
 action (యాక్షన్) చర్య
 Idealism (ఐడియాలిజమ్) నమ్మతగని
 sow (సో) నాటు
 emotion (ఎమోషన్)ఆవేశము
 give (గివ్) ఇచ్చు

reduce (రెడ్యూస్) తగ్గించు
refuse (రెఫ్యూజ్) తిరస్కరించు
relevant (రిలవెంట్)
reliable (రిలయబుల్) నమ్మదగిన
respect (రెస్పెక్ట్) గౌరవము
rest (రెస్ట్) విశ్రాంతి
retreat (రిట్రీట్) తిరిగి తీసుకొను

reward (రివార్డ్) బహుమానము
right (రైట్) సరైనది
rough (రఫ్) మొరటుగావున్న
rustic (రస్టిక్) తుప్పుపట్టిన, అనాగరికమైన
safe (సేఫ్) రక్షణగల
Saint (సెయింట్) సాధువు
sane (సేన్) మంచిమానసిక స్థితిగల
save (సేవ్) పాదుపుచేయు
Secret (సీక్రెట్) రహస్యం
secular (సెక్యులర్) లౌకికత్వము
sense (సెన్స్) జ్ఞానము
sharp (షార్ప్) పదునైన, చురుకైన
show (షో) చూపించు
sick (సిక్) వ్యాధిగ్రస్తమైన
simple (సింపుల్) తేలికయిన
sin (సీన్) పాపము
slumber (స్లంబర్) నిద్రపోవు
social (సోషల్) కలుపుగోలుతనం
soul (సౌల్) పులుపు
Sow (సో) ఆడవంది

soul (సౌల్) ఆత్మ
superior (సుపీరియర్) ఉన్నతమైన
stupid (స్టూపిడ్) మూర్ఖుడు
tame (టేమ్) సాధువైన
temporary (టెంపోరరీ) తాత్కాలికం
thin (థిన్) పలుచని
this (దిస్) ఇది
tiger (టైగర్) పులి
tragedy (ట్రాజెడీ) సోకము
true (ట్రూ) నిజం

increase (ఇంక్రీజ్) ఎక్కువ చేయు
accept (యాక్సెప్ట్) అంగీకరించు
irrelevant (ఇరిలెవెంట్) సంబంధములేని
unreliable (అన్ రిలయబుల్) నమ్మదగిన
disrespect (డిస్రెస్పెక్ట్) అగౌరవము
Labour (లేబర్) శ్రమ
Advance (అడ్వాన్స్)
అభివృద్ధిచెందు, ముందుకుసాగు
punishment (పనిష్మెంట్) దండన, శిక్ష
wrong (రాంగ్) సరికానిది, తప్పు
fair (ఫెయిర్) అందమైన
civilized (సివిలైజ్డ్) నాగరికమైన
unsafe (అన్సేఫ్) రక్షణలేని
sinner (సిన్నర్) పాపాత్ముడు
insane (ఇన్సేన్) మానసిక స్థితి దెబ్బతిన్న, ఉన్మాది
spend (స్పెండ్) ఖర్చుచేయు
open (ఓపెన్) అందరికీ తెలిసిన
religious (రెలిజియస్) మతపరమైన
nonsense (నాన్ సెన్స్) అజ్ఞానము
blunt (బ్లంట్) మొద్దయిన
hide (హైడ్) దాచు
healthy (హెల్థీ) ఆరోగ్యమైన
complex (కాంప్లెక్స్) జటిలమైన
virtue (విర్చ్యూ) పవిత్రమైన
awake (అవేక్) మేల్కొను
unsocial (అన్ సోషల్) ఒంటిరతనమునుకోరు
sweet (స్వీట్) మధురం
swine (స్వైన్) మగపంది

body (బాడీ) శరీరం
inferior (ఇన్ఫీరియర్) తక్కువైన
wise (వైజ్) తెలివైన
wild (వైల్డ్) కృరమైన
Permanent (పర్మనెంట్) శాశ్వతము
thick (థిక్) మందమైన
that (దట్) అది
tigress (టైగరెస్) ఆడపులి
Comedy (కామెడి) హాస్యం
False (ఫాల్స్) ఆబద్ధం

ugly (అగ్లీ)కురూపి
uncle (అంకుల్)మామయ్య
under (అండర్) దుగువ
unity (యూనిట్) రేకత్వము
unreal (అన్రియల్) నిజముకాని
usual (యూజువల్) అలవాటుగా
సాధారణముగా
utility (యుటిలిటీ) ఉపయోగము
vague (వేగ్) అస్పష్టమైన
variety (వైరైటీ) పలురకములైన
village (విలేజ్) గ్రామము
Virtue (వర్చ్యూ) సత్పవర్తన
Victory (విక్టరీ)జయం, విజయం
wake (వేక్) మెలకువ
war (వార్)యుద్ధం
Warm (వార్మ్) వెచ్చదనము
weep (వీప్) ఏడుపు
West (వెస్ట్)పడమర
weak (వీక్) బలహీనము
white (వైట్) తెలుపు
wide (వైడ్) విశాలమైన
willing (విల్లింగ్) ఇష్టము
WOMan (విమన్) స్త్రీ
wrong (రాంగ్) తప్పు
young (యంగ్) యవ్వనము

Beautiful (బ్యూటిఫుల్) అందము
Aunt (ఆంటీ) అత్త
Up (అప్) పైన
division (డివిజన్) భిన్నత్వము
real (రియల్) నిజమైన
unusual(అన్యూజువల్) అలవాడుగాలేని,
ఆసాధారణమైన
futility (ఫ్యూటీలిటీ)నిరుపయోగమైన
clear (క్లియర్) స్పష్టమైన
unity (యూనిట్) ఒకేమాదిరి
city (సిటీ) వగరం
Vice (వైస్) దుష్పవర్తనము
defeat (డిఫీట్) అపజయము
sleep (స్లీప్) నిద్ర
peace (పీస్) శాంతి
cool (కూల్) చల్లదనం
laugh (లాఫ్) నవ్వుట, నవ్వు
east (ఈస్ట్) తూర్పు
strong (స్ట్రాంగ్) ధృఢము, బలము
black (బ్లాక్) నలుపు
Narrow (నారో) సన్నని
unwilling (అన్విల్లింగ్)అయిష్టత
man (మేన్) పురుషుడు
right (రైట్) సరియైనది
old (ఓల్డ్) వృద్ధాప్యము

Some Foreign Words and Phrases in English

(సమ్ ఫారిన్ వర్డ్స్ అండ్ ఫీజెస్ ఇన్ ఇంగ్లీష్)

(ఆంగ్లములోని కొన్ని పదములు, పద ప్రయోగములు)

మన దైనందిన జీవితములో ఆంగ్లములో మాట్లాటపుడు చాలావరకూ పరభాషాపదములను, పద

ప్రయోగములను ఉపయోగిస్తున్నాం, ఇది తప్పని సరి అయిన కారణంగా వీటిని తెలుసుకోవడం ఎంతయినా

అవసరం.అందుకే, వీటిలో ముఖ్యమైన వాటిని ఈ దిగువ పొందుపరచడమైనది

ad finem (అడ్ సిన్మ్) towards the end ముగింపుదిశగా
ad hoc (అడ్ హక్) for a special purpose ఒకముఖ్యప్రయోజనముకోరకు

ad infinitum (అడ్ ఇన్ఫినిటమ్)	without end అంతములేని
ad interim (అడ్ ఇంటిరిమ్)	for the time being ప్రస్తుతానికి
advalorem (అడ్ వేలోరమ్)	according to the value విలువనుబట్టి
ad verbum (అడ్ వెర్బమ్)	Word for word
ala mode (అడ్ మోడ్)	In the fashion , fashionable
alibi (అలీబి)	మరొకచోట ఉండడము
alma mater (అల్మా మేటర్)	Mother university or college విస్వవిద్యాలయములేదా కళాశాల
alter ego (అల్టర్ ఇగో)	Second self అంతరంగిక మిత్రుడు
anno domini (అన్నో డోమిని)	In the year of our lord A.D. క్రీస్తుశకము
ante meridiem (అంటిమేరిడియమ్)	Before mid day మధ్యాహ్నమునకు ద్వంద్వము
a posteriori (ఎ పోస్టెరియోరీ)	From effect caused by experiment పరిసోధనానతరఫలితం
apropos (అప్రోపోస్)	Otherpurpose,timely ప్రయోజనాకంగా సరైనసమయానికి
aqua (ఆక్వా)	Water నీరు
avant-garde (అవాంట్-గార్డెబ్లీ)	Forerunner, vanguard ముందుపరుగెత్తువాడు
belle (బెల్)	A beautiful lady అందమైన యువతి
belles lettres (బెల్ లేటర్స్)	Literature సాహిత్యం
billet-doux (బిలేట్-డూక్స్)	Love-letters ప్రేమలేఖలు
bona fide (బోనఫైడ్)	in good faith మంచి ఉద్దేశముతో
bravo (బ్రేవో)	welldone, splendid శభాష్, అద్భుతం
cafe (కాఫ్)	coffee, coffee house కాఫీ , కాఫీ హౌస్
carte blanche (కార్టేబ్లె బ్లాన్ క్)	a free hand పూర్తి స్వేచ్ఛగా
casus belli (కాసస్ బెలీ)	a plea for going to war యూద్ధానికి వెళ్ళడానికి జారీచే యువిన్నపము
chateau (చాటో)	a mansion house in the country గ్రామంలోని భవంతి
chef-d'oeuvre (చెఫ్డౌవ్రే కూప్-డి-టాట్)	master piece కళాఖండము
coup-d'etat (కల్-డి -శాక్)	sudden and violent over throw of government ఆకస్మికబలవంతపు ప్రభుత్వరద్దు

cul-de-sac (కల్-డి -శాక్)	blind street అందకారపువీది
de facto (డి ఫాక్టో)	in fact, actually నిజానికి యధార్థముగా జరిగినది
de jure (డి-జ్యూర్)	in law, rightfully చట్టబద్ధముగా, సరియైన
deluxe (డి-లక్స్)	Luxurious విలాసంతమైన
de novo (డి - సనోవో)	afresh మరలా, తాజాగా
dues ex machina (డ్యూస్- ఎక్స్-మెషినా)	a good out of the machine, divine intervention యంత్రము నుండి వస్తువు, దేవుని ప్రమేయము
en clair (ఎన్ క్లయిర్)	in clear language స్పష్టమైనభాషలో
en masse (ఎన్ మాస్సే)	in a body శరీరములో, రూపములో
ex gratia (ఎక్స్ గ్రేషియా)	as a favour ఉద్దేశపూర్వకముగా
ex officio (ఎక్స్ ఆఫీషియో)	by virtue of ones office అధికారపూర్వకముగా
ex parte (ఎక్స్ పార్టే)	one sided ఏకపక్షముగా
fait accompli (ఫైయిట్ అక్వాంప్లీ)	an accomplished fact నెరవేరిన,
ibidem (ఇబిడేమ్)	in the same place అదేస్థలములో
in toto (ఇన్-టోటో)	totally, wholly మొత్తముగా , మొత్తానికి
infra dignitatem (ఇన్ఫ్రాడిగి ంట్టేటమ్)	below one's dignity హోదాకి తక్కువగా
inter alia (ఇంటర్ అలియా)	among other things ఇతరవిషయాలలోకెల్లా
litterateur (లిట్ట రేటర్)	a man of letters భాషా వేత్త
mala fide (మాల ఫైడ్)	A bad faith తప్పుడుఅభిప్రాయము
milieu (మిల్యూ)	environment పర్యావరణము
modus operandi (మోడస్-అపరాండి)	way, method పద్ధతి ప్రకారముగా
modus vivendi (మోడస్ వివిండ్)	a way of living జీవనవిధానాలలో ఒకటి
monsieur (మాన్సియర్)	a gentlemen, sir పెద్దమనిషి , అయ్యా
obiter dictum (ఆబిటర్డి క్టమ్)	casual remark సాధారణముగా జరుగునది
pari passu (పరి పాసూ)	in the same degree, likewise అదేవిధంగా , అదేలాగున
per annum (పెర్ ఎనమ్)	yearly, by the year సంవత్సరానికి, ఏడాదికి
per capita (పెర్ కాపిట)	individually, వ్యక్తిగతముగా, వ్యక్తిత్వముగా
persona grata (పెర్సోనాగ్రామూ)	an acceptable person అంగీకారయోగ్య మైన
post meridiem (పోస్ట్ - మేరిడియం)	p.m. afternoon మధ్యాహ్నము, పి.ఎమ్
post mortem	after death శవపరీక్ష

(పోస్టార్డమ్)

quid pro quo (క్విడ్-ప్రో-కోయో) something for something ఇది, దీనికి అది

raison d etre (రైజన్ డి ట్రే) justification నిరూపణము

repondez s il vous plait (రెస్పాండేండ్) R.S.V.P. reply please దయచేసి సమాధానము ఇవ్వండి

sine die (సైన్ డై) Indefinitely అనిస్థితముగా

sine qua non(సైన్ - క్వానాన్) an essential condition ఒక అత్యవశ్యకమైన నిబంధన

summum bonum (సమన్ బోనమ్) the supreme good గొప్పమంచితనం

tabula rasa (టాబ్యులంరాసా) cléanslate, blank sheet తెల్లకాగితం, రాయని పలక

tura de force (ట్యూరాడి ఫోర్స్) an outstanding effort అత్యద్భుతమైన

tete-a-tete (టిట్-ఎ-టిట్) a confidential talk between two persons ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య రహస్యసంభాషణం

ultra-vires (అల్టా వైర్స్) beyond one's powers ఒక శక్తికి మించిన

vide infra (వైడ్ ఇన్ ఫ్రా) see below దిగువ చూడుము

vide supra (వైడ్ సూప్రా) see above పైన చూడుము

viva voce (వైవావోసి) oral examination వాక్పరీక్ష

vivat (వైవట్) long live చిరకాలం వర్ధిల్లు, జిందాబాద్

One Word Substitution

(వన్ వర్డ్ సబ్స్టిట్యూషన్)

పలుపదాలకు దగిన ఒకే ఒక మాట

పాదుపు అనేది చాలా చక్కని అలవాటు, కాలము, డబ్బు మొదలగు వాటితో పాటూ మాటలను కూడా పాదుపుగా ఉపయోగించడం చాలా అవసరం, తక్కువ మాటలలో ఎక్కువ భావాన్ని తెలియ జెప్పడం కూడా ఒక కళే ఈ కళను ఒంటబట్టించుకున్నవారు సముద్రాన్ని కుండలో బంధించగలరు

ఈ ప్రపంచంలో సాధ్యంగానిది ఏదీ లేదు ప్రయత్నం, కృషి వుంటే ఏదయినా సాధించగలం మీరు కూడా ఈ కళను అభ్యసించి ప్రజల్ని సమ్మోహితుల్ని చెయ్యగలరు. ఒక పూర్తి వాక్యములోని భావమును ఒకే మాటలో తెలపడం అనేది అన్ని భాషల్లోనూ వున్నది వీటిలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ పాండుపరుస్తున్నాం

ఒకే మాట(ఉచ్చారణ) అర్థం

పలుమాటలకూర్పు

1. abridged (అబ్రిడ్జ్డ్) సంగ్రహముచేయబడినది	an edition of a book in which it has been condensed.
2. atheist (అథీస్ట్) నాస్తికుడు.	one who does not believe in the existence of God
3. acquittal (అక్విట్టల్) కేసు నుండి విముక్తి	the act of freeing a person from a charge by Verdict.
4. acquaint (అక్వయింట్) పరిచయము.	make oneself familiar with a person or a thing
5. ambulance (అంబులెన్స్) ఆసుపత్రివేన్	a van which is used in transporting wounded or serious patients.
6. adulteration (అడల్టరేషన్) కల్తీ	to falsify a thing by admixture or baser ingredients.
7. adolescence (అడాలసెన్స్) బాల్యానికి, యవ్వ నానికి మధ్య వ్యవస్థ	stage between boyhood and youth.
8. amateur (అమోచూర్) ఉబుసు పాకకు కళను ప్రదర్శించు వాడు	man who does something as a hobby,
9. autobiography (అటోబయోగ్రఫీ) స్వీయచరిత్ర, ఆత్మకథ	a life story by the person himself.
10. autograph (అటోగ్రాఫీ) సంతకం	signature in person's own handwriting
11. automobile (ఆటోమొబైల్) మోటారువాహనములు	types of vehicles which move automatically.
12. audience (ఆడియన్స్) ప్రేక్షకులు	an assembly of persons who listen somebody speak.
13. amnesty (ఆమ్నెస్టీ) సాధారణము కలిగించునది	an act of pardoning persons in general.
14. annual (యాన్యువల్) వార్షిక	an event recurring yearly.
15. amphibian (యాంఫిబియన్) ఉభయచరము	one which can live both in water and on land alike.
16. bankrupt (బేంక్రప్ట్) దివాలా తీసినవాడు	one who is unable to pay his debts.
17. bibliophile (బిబ్లియోఫిల్) పుస్తకపు పట్టిక లేదా పీఠిక.	a person who loves books
18. bibliography (బిబ్లియోగ్రఫీ) ద్వితీయాంశము	a list of subject and books.
19. bilingual (బైలింగ్వవర్) ద్వితీయాంశము	a person who speaks two languages.
20. biography (బయోగ్రఫీ) జీవితచరిత్ర \	life-story of a person written by someone else.
21. biped (బైప్డ్) ద్విపాది.	having two feet

22. catalogue (కేటలాగ్) పట్టిక a descriptive list of books arranged according to subjects.
23. celibacy (సేలిబసి) బ్రహ్మచర్యము state of being unmarried.
24. centenary (సెంటినరీ) శతాబ్దము Space of a hundred years reckoned from any point in a century.
25. colleague (కొలీగ్) సహాధ్యాయుడు a fellow worker in the same office.
26. contemporaries (కంటేంపరరీస్) జీవించినవాడు. Persons living at the same period
27. cosmopolitan (కాస్మోపాలిటన్) ప్రపంచంలోని అన్ని భాగాలకు చెందిన belonging to all parts of the world.
28. couplet (కప్లెట్) ద్విపద a stanza having two lines in verse.
29. credulous (క్రెడిలస్) సులభముగా నమ్మువాడు a man who readily believes.
30. carnivorous (కార్నివారస్) మాంసాహారభక్షకుడు feeding on flesh.
31. desert (డిజర్ట్) ఎడారి where neither water nor vegetation is found.
32. democracy (డెమాక్రసీ) ప్రజాసామ్యము. government of the people
33. debar (డిబార్) అడ్డగించు prevent a person from admission or a right.
34. declamation (డిక్లమేషన్) ఉపన్యాసము act or art of rhetorical exercise.
35. demonstration (డెమాన్స్ట్రేషన్) ప్రదర్శన show of force to intimidate.
36. dieting (డైటింగ్) ఆహారనియమము a small allowance of food to become slim.
37. dictionary (డిక్షనరీ) నిఘంటువు a book dealing with words in alphabetical order.
38. drawn (డ్రాన్) సమమైనది a match in which neither party wins
39. drought (డ్రౌట్) అనావృష్టి continuous dry weather and lack of rain and water.
40. egoist (ఇగోయిస్ట్) అహంభావి one who treats self-interest everywhere.
41. ambassador (అంబాసిడర్) దూత a person who represents his country officially
42. epitaph (ఎపిటాఫ్) శాసనము words inscribed on a tomb.
43. epidemic (ఎపిడెమిక్) విష జ్వరము (ప్రాణాంతకవ్యాధి) disease prevalent among community at special time.

44. epicure (ఎపి క్యూర్) భోగి	a person who exercises choice in eating and drinking.
45. epistle (ఎపిస్టర్) ఉత్తరకవిత్వం	verse in form of a letter.
46. essential (ఎసెన్సియల్) ముక్యమైన	things without which we cannot do.
47. etiquette (ఎటిక్విట్) సత్వవర్తన	set manners of conduct.
48. extempore (ఎక్స్టెంపార్) ఆసుప్రసంగము	a speech delivered without preparation.
49. exile (ఎక్సిల్) దేశభ్రష్టుడు	made to be absent for a long time from one's own country.
50. efficacious (ఎఫ్ఫికే షాన్) ప్రయోగాకరం	sure to produce desired results.
51. edible (ఎడిబుల్) ఆహారయోగ్యమైన, తినుటకు	fit to be eaten.
52. fanatic (ఫానాటిక్) మతపైత్యముగాలవ్యు	a person filled with wrong enthusiasm in religion.
53. fastidious (ఫాస్టిడియస్) అంతసులువుగా సంతృప్తిచెందిని	a person who cannot be pleased easily.
54. fatal (ఫాటల్) ప్రాణాంతకమైన	something which results in death.
55. fatalist (ఫాటలిస్ట్) విధినివిశ్వసించువాడు	one who believes in fate.
56. franchise (ఫ్రాంచైజ్) రోటుహక్కు	right to cast vote.
57. forgery (ఫోర్జరీ) దొంగపత్రములుతయారు చేయుట	falsification of documents etc.
58. fratricide (ఫ్రాట్రీసైడ్) స్వంత సోదరుని చంపుట	killing of ones own brother.
59. grammar (గ్రామర్) వ్యాకరణం	art and science dealing with a language.
60. granary (గ్రానరీ) గిడ్డంగి, ధాన్యగారము	a storehouse for a threshed grain.
61. galaxy (గలాక్సీ) నక్షత్రమండలము	irregular luminous band of stars.
62. gazette () ప్రభుత్వ ఆజ్ఞా ప్రకటన	a government publication relating to order, notification etc.
63. glossary (గ్లోసరీ) పదార్థాల పట్టిక	a long list of words with their meanings.
64. glutton (గ్లట్టన్) తిండిబోతు	a person who eats excessively.
65. hearse (హియర్స్) శవవాహనం	vehicle used to carry dead persons.
66. heritage (హెరిటేజ్) వంశ పారంపర్యము	what is got from ancestors.
67. homicide (హోమిసైడ్) killing of man.	killing of man.

తెరకబలి

68. horoscope (హోరోస్కోప్) జాతకము
scheme showing dispositions of the heavenly bodies in relation to a person.
69. horizon (హోరైజన్) మిధ్య
the point where the earth and the sky seem to meet.
70. hostility (హోస్టిలిటీ) ప్రతీకారము
a state of warfare.
71. incredible (ఇన్కెడిబుల్) నమ్మకకృంగాని
that which cannot be believed.
72. insolvent (ఇన్సాల్వెంట్) దివాలాతనం
a state of bankruptcy.
73. illiterate (ఇల్లిటరేట్) నిరక్షరాస్యుడు
one who cannot read or write.
74. irreparable (ఇర్రి పేరబుల్) భర్తీచేయ్యలేని
a loss which is bound to happen.
75. inevitable (ఇన్ ఎవితబ్లె) తప్పించుకోలేని
that which is bound to happen.
76. invincible (ఇన్విన్సిబుల్) గెలువలేనిది, జయించలేనిది
that which cannot be defeated.
77. irrevocable (ఇర్రివోకబుల్) జ్ఞాపకము తెచ్చుకోలేనిది
that which cannot be recalled.
78. invisible (ఇన్విజిబుల్) కనిపించనిది
that which cannot be seen.
79. inflammable (ఇన్ఫ్లే మబుల్) సులువుగా అంటుకొనునది
that which catches fire easily.
80. infanticide(టిసైడ్) శిశుహత్య(భ్రూణహత్య)
killing of an infant.
81. illusion (ఇల్యూజన్) మూయ
false sensual proposition
82. infinite (ఇన్ఫినిట్) ఎన్నలేనిది, లెక్కించ వీలుకానిది
something carried on within door or under cover.
83. insecticide (ఇన్సెక్టిసైడ్) క్రిమిసంహారిణి
not limited by person or number.
84. jail (జయిల్) కారాగారము నాలుగు గోడలమధ్యజరిగేది
that which kill insects.
85. indoor (ఇన్డోర్)
a place where prisoners are kept.
86. juvenile (జువెనైల్)
anything which relates to young and youth.
87. kangaroo (కంగారు) కంగారు
an animal of Australia with great leaping power, which keeps its young ones in its pouch,
88. locust (లోక్స్ట్) వలసపక్షి
a kind of winged insect migrating in

89. lunar (లూనార్) చంద్రగమనము Swarms and consuming vegetation. concerning moon.
90. manuscript (మాన్యుస్క్రిప్ట్) వ్రాతపత్రి a book or documents written by hand.
91. myth (మైత్) ఐదేశము purely fictitious narrative usually involving supernatural beings etc.
92. గౌరీశుక (మ్యూజ్) సరస్వతి goddess of learning and arts.
93. martyr (మార్టర్) త్యాగి a person who died for the sake of his country.
94. namesake (నేమ్ సేక్) పేరుకోసం having the same name.
95. naughty (నాటీ) చిలిపి a badly behaved child.
96. notorious (నోటోరియస్) తప్పడుమార్గాలలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన one whose parents are domiciled.
97. notary (నోటరీ) ఒప్పందములు well known unfavourably. మొదలైన వాటిపై సంతకం
98. nutritive (న్యూట్రిటివ్) పోషకాహారము person publically authorized to draw up or attest COIntaCtSctC.
99. omnipotent సర్వస్పృడు article of food rich in nutrition.
101. omnipresent (అమ్నీ) సర్వవ్యాపి all powerful.
102. omniscient (అమ్నీషియంట్) సర present everywhere.
103. oasis (ఒయాసిస్) ఎడారిలో వస knowing all and every thing. త్రం
104. optimist (అప్టెమిస్ట్) ఆశావాది fertile spot in desert.
105. obesity (ఒబెసిటీ) కొవ్వుకలిగియుండుట one who sees bright side of things.
106. orthodox (ఆర్థోడాక్స్) సనాతనధర్మముగల having lot of fat in one s body.
107. ostrich (ఆస్ట్రీచ్) ఉష్ణపక్షి holding the old opinions in religion and life. (నిప్పకోడి)
108. Opaque (ఒపేక్) వెలుగువలసరింపజేయని a large bird reputed to bury its head in Sand when pursued.
109. optic(ఆప్టిక్) సులోచన విజ్ఞానము, not transmitting light.
110. ordnance (ఆర్డెనెన్స్) యుద్ధసామగ్రి తయారుచేయు Science of sight and light. కర్మాగారము
111. orphan (ఆర్ఫన్) ఆనాధ A factory where military materials are produced.
112. outcast (అవుట్ కాస్ట్) భ్రష్టుడు, చండాలుడులుడు, దేశబహిష్కరణ A person without father and mother.

113. obituary (ఆబిట్వరీ) మనవార్త	cast out as useless.
114. oriental (ఓరియంటల్) ప్రాక్షిసుకుసంబంధించిన	a notice of death in a newspaper. of the east.
115. patriot (పెటిరాట్) దేశభక్తిగలవాడు	one who loves one s country too much.
116. pastoral (పాస్టారల్) వనసంబంధమైన కావ్యము	literature relating to shepherds and pasture.
117. polygamy (3ò°ëĐñãÒD) బహుభాద్యతాత్వము	having more than one mate.
118. postmortem (పోస్టార్మర్టమ్) శవపరీక్ష,శవపంచాయితీ	medical examination of dead human body.
119. pessimist (పెసెమిస్ట్) నిరాశావాది	one who looks at darker side of things.
120. postscript (పోస్ట్ స్క్రిప్ట్) ఉత్తరం చివర అదనపు వ్రాత	addition of writing at the end of letter.
121. posthumous (పోస్ట్ మ్యూస్) మరణానంతరము	after the death.
122. pension (పెన్షన్) భరణము,జీవనభృతి	payment made in consideration of past service.
123. philanthropist (ఫిలాంథ్రోపిస్ట్) మానవ సేవాభిలాష గలవాడు	one who loves and works for mankind.
124. port (పోర్ట్) నౌకాశ్రయం	a place where ships seek shelter.
125. prostitute (ప్రోస్టిట్యూట్) వెలయాలు, వ్యభిచారి	woman who offers her body on hire.
126. prejudice (toes&S) తప్పుడు ఉద్దేశము,	to form an opinion against anybody baselessly.
127. quadruped (S”8 డాపెడ్) చతుష్పాది	having four feet.
128. quatrain (క్వాట్రెయిన్) చతుష్పదము	stanza offour lines.
129. quack (Sog క్) బూట కవవైద్యుడు	one who pretends skill in medicine and surger.
130. quarantine (క్వారంటైన్) వ్యాధిమూలమున బహిష్కృతుడైనవాడు	isolation imposed on infected people.
131. quorum (కోరమ్) కార్యాచరణము నియమితమైన నిర్ణయకబృందము	fixed number of persons that must be present to make proceedings valid.
132. questionnaire (నైర్) ప్రశ్నపత్రం	formulated series of questions.
133. quill (క్విల్) పెన్నులా ఉపయోగించే	a feather used as a pen.

134.rape (d5) బలాత్కారము	to use a woman by force.
135.red-tapism అధికమైన అధికారపూర్వక విధాయకములు	too much of official formality.
136.radiation ( )	emission of light or heat from central point.
137.referendum (రిఫరెండమ్) ముసాయిదా 8 గంSoS)	direct decision by a general vote on the single question.
138.robot (రోబోట్) మరమనిషి	an intelligent and obedient machine like a man.
139.sanatorium ఆసుపత్రి,- చికిత్సాలయము	place of good climate where invalids are kept.
140.sanctuary (సంక్తురే) శరణాలయము	a place of refuge recognized aS Secure.
141.scribble (క్రబుల్) గొలుసు వ్రాత	write hurriedly or carelessly in regard to handwriting.
142.sculpture (ఈగ యుంబు)ర్ శిల్పకళ	the art of making dolls.
143.secular ( ) క్యులర్) మతాతీతమైన,	ey'ssioš which does not favour anyone religion.
144.SeStet (సె స్టెట్) షట్పాదము	a stanza of siX lines.
145.sericulture (సెరికల్చర్) పట్టుపురుగులు	breeding of silkworm for silk
146.production. Solo (సోలో) ఒంటిగా చేయు సంగీతపదర్శన	a peace of music by one person.
147.Spectrum (గ్రెసెక్టుమ్) వర్ణజాలము	image formed by rays of light.
148.sororicide (సోరోరిసైడ్) స్వంతసోదరినే dó očK)éu	killing of ones own sister.
149.stable (స్టేబుల్) గుర్రపుశాల	a place where horses are kept.
150.Smuggler (స్మగ్లర్) అక్రమధనాధరుడు	one who brings into country without paying customs duties.
151.sterilize (స్టెరిలైజ్) నిసతువుచేయుట	to make free from living germs or bacteria.
152.teetotaller (éé5°e3e35) మతుపదార్థల అలవాటు లేనివాడు	a person who abstains from all kinds of intoxication.
153.theist (తేఇస్ట్) ఆస్తికుడు	one who believes in the existence of God.
154.Tragedy (ట్రాజెడీ) దుఃఖాంతము	a writing which ends in death or sorrow.
55. tripod (టీఫాడ్) మక్కాలిపేట	having three legs.
156.terminus (టెర్మినస్) గమ్యస్థానము	station at the end of a route.
157.trust (ట్రస్ట్) విశ్వాసము	confidence reposed in person by making

	them nominal owner.
158. ubiquitous యుబిక్విటస్	foundor present everywhere.
159. Unilateral (యునిలటర్)	decision taken by one side only.
ఏకపక్షనిర్ణయము	
160. up-to-date (అప్ టూ -డేట్)	having information till today.
ఇప్పటివరకూ, ఈరోజు వరకూ	
161. vegetarian (వెజిటేరియన్)	one who uses a diet of vegetable as food.
శాకాహారి	
162. vertebrat (వేరేటెబ్రాట్)	animals having spinal column.
వెన్నెముకగల జంతువు	
163. volunteer (“e) oé55) స్వచ్ఛంద	a person who undertakes service of one s
సేవకుడు	own free will.
164. veteran (3épóS) అనుభవజ్ఞుడు	a person having long experience of an
	occupation, service.
165. verbatim (వెర్బాటిమ్)	word for word.
మూటకుమాట	
166. weather-cock (వేతేర్ కాక్)	a cock-shaped indicator on the building top
చూపించు సూచిక	to show the direction of air.
167. Zodiac (జోడియక్)	a belt of the heavenly bodies divided into
రాసిమండలము, రాసిచక్రము	12 equal signs.
168. Zoo (జూ) జంతుప్రదర్శనశాల	a place where birds and animals are kept.

Animal Cries and Other Sounds

(ఏనిమల్ క్రైస్ అండ్ సౌండ్స్)

జంతువుల అరుపులు ఇతర శబ్దాలు

1. asses bray (అసస్ట్రీ) గాడిదలు ఓండ్రపెడతాయి
2. bears growl (బియర్స్ గ్రోవ్) ఎలుగుబంట్లు ఉరుముతాయి
3. bees buzz ***
4. birds Warble (బర్డ్స్ వార్బుల్) పక్షులు కిచికిచ లాడుతాయి
5. bulls below (బుల్స్ బెల్లో) ఎద్దులు రంకెలు వేస్తాయి.
6. camels grunt (కేమెల్స్ గ్రంట్) ఒంటెలు ఉరుముతాయి.
7. cats mew (కేట్స్ మ్యూవ్) పిల్లులు మ్యావ్ అని అరుస్తాయి.
8. cocks crow (కాక్స్ క్రో) కోడిపుంజులు కూస్తాయి. కొక్కోరో కో
9. Cows low (కౌస్ లో) ఆవులు అంబా అని అరుస్తాయి
10. Crows caw (క్రోస్ కా) కాకులు కావ్ కావ్ అని అరుస్తాయి.
11. clocks tick (క్లాక్స్ టిక్) గిడయూరములు టిక్, టిక్ అని కొట్టుకుంటాయి
12. crickets sing (క్రికెట్ సింగ్) కిమరాళ్ళు అరుస్తాయి.
13. clouds rumble క్లౌడ్స్ రుమ్బుల్ ములు గర్జిస్తాయి. ఘ లు కేర్మంటారు
14. crackers explode (కేకర్స్ ఎక్స్ ప్లోడ్) టపాసులు పేలాయి
15. children lisp (చిల్డ్రన్ లిస్) పసిపిల్ల శబ్దం చేస్తాయి.

16. cups tinkle (సుప్స్ తిన్నేల్) కప్పలు తినక్లే
17. dogs bark (డాగ్స్ బార్క్) కుక్కలు మెరుగుతాయి.
18. doves coo (డమ్స్ కూ) పావురాలుకూస్తాయి.
19. ducks quack (డ్రక్స్ క్వ్యాక్) బాతులు అరుస్తాయి
20. drops patter (డ్రాప్ పేటర్) చుక్కలు టప, టప, మంటాయి.
21. elephants trumpet (ఎలిఫెంట్స్ ట్రంపెట్) ఏనుగులు ఫింకరిస్తాయి.
22. flies hum (ఫ్లైస్ హమ్) ఈగలు రోదపెడతాయి.
23. frogs Croak (ఫ్రాగ్స్ క్రాక్) కప్పలు బెక బెక మని అరుస్తాయి.
24. fire cracks ఫైర్ క్రాక్స్) మాటలు భగభగ మంటాయి
25. geese crackle (గ్రీస్ క్రాకిల్) బాతులు బెక బెక మంటాయి
26. guns boom (గన్స్ బూమ్) తుపాకులు మోగూతాయి
27. goats bleat (గోట్స్ బ్లేట్) మేకలు మే అని అరుస్తాయి.
28. hands clap (హ్యాండ్స్ క్లాప్) చేతులు చప్పట్లు చేస్తాయి
29. horses neigh (హోర్సెస్ నే) గుర్రములు సకిలించును
30. hearts palpitate (హార్ట్స్ పల్సిటేట్) గుండెలు కొట్టుకుంటాయి.
31. jackals howl (జాకాల్స్ హౌల్) నక్కలు ఊళలు వేయును
32. lightning thunders (లైటింగ్ తుండేర్స్), ఉరుముతాయి.
33. lions roar (లయన్స్ రోర్) సింహములుగర్జించును
34. lambs bleat లమ్స్ బ్లేట్ పిల్లలు మే అని అరుస్తాయి.
35. mice Squeak (మైస్ స్క్వీక్) ఎలకలుకిక్ కిక్ మని అరుస్తాయి.
36. monkeys chatter (మంకీస్ చాటర్) కోతులు కిచకి చ మంటాయి
37. men grumble మెన్ గ్రంబల్ గొణుక్కుంటారు మనుషులుపడిపడి నవ్వుతారు
38. In laughter ఇన్ లాఫ్టర్ బరస్ట్ ఇన్ టు లాఫర్
39. one sings to oneself (8.5 Foohy (one సింగ్స్ టూ వన్ సెల్ఫ్ ఫూహి) తానే పాడుకుంటాడు
40. owls hoot (ఓల్స్ హూట్) గుడ్లగూబలు అరుస్తాయి
41. oxen low. అక్షిక్ష ఎద్దు
42. people belch ఫిఫుల్స్ బేచ్) మనుషులు తేనుపుల తేరుస్తారు
43. people drowse ఫిఫుల్ ద్రోవ్ మనుషులు అవలిస్తారి
44. parrots talk (పారెట్స్ టాక్) చిలకలు మాట్లాడతాయి.
45. pigeons (ఫిజియన్స్ కూ) పావురాలు కూస్తాయి.
46. pigs grunt (ఫిగ్స్ గ్రంట్) పందులు ఉరుముతాయి
47. puppies yelp (పప్పీస్ యెల్ప్) కుక్కపిల్లలు అరుస్తాయి.
48. people gurgitate (ఫిఫుల్ గర్జిటేట్) మనుషులు పుక్కిలిస్తారు.
49. Snakes hiss స్నైకెస్ పాములు బుస బుస కొడుత
50. Swans honk (స్వాన్స్ హాంక్) హంసలుఅరుస్తాయి.
51. sirens hoot (సైరెన్స్ హూట్) శంకులు కూతలు కూస్తాయి.
52. Swallows twitter (స్వాలిట్టర్) వలస పక్షులు కిలకిలి లాడతాయి
53. Sparrows chirp (స్పారోస్సిర్స్) ఊరపిచ్చుకలు కిచకి చలాడును

54. they shore (దే స్నోర్) కారు గురక పడతాయి
 55. teeth gnash (టీత్ నాష్) పండ్లు కలుచుకుంటాయి
 56. Wings flutter (వింగ్స్ ఫ్లట్టర్) రెక్కలుకొట్టుకుంటాయి.
 57. windows whistle (విండ్ర్స్ విజల్) గాలులు ఈలలు వేస్తాయి.

Collective Phrases
 (సమూహములను తెలియపడబంధాలు)

ప్రతిభాషకూ ఒక ప్రత్యేకమైన బలమూ, శైలి వుంటాయి. అలాగే ఆంగ్లములో కూడా ఎన్నో పదప్రయోగాలు వున్నాయి. వాటిలో ముఖ్యమైన వాటిని యిక్కడ పొందుపరుస్తున్నాం. ఈ మాటలను తెలుసుకొనినట్లయితే దాని మూలముగా మీరు ఆంగ్లభాషాపరిజ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకోవచ్చు. వీటిని ఉపయోగిస్తూ మాట్లాడేటప్పుడు మీ భాషా సామర్థ్యం పెరుగుతుంది

1. a brood of urchins (a బ్రూడ్ అఫ్ ఉర్చిన్స్) ముళ్ళపంది గుంపు
2. a band of armed men (a బ్రాండ్ అఫ్ ఆర్మ్డ్ మెన్) తుపాకీ ధరించిన సైనిక బృందం
3. a bevy of girls (a బెవి అఫ్ గర్ల్స్) అమ్మాయిలగుంపు
4. a bale of clothes (ఎ బేల్ అఫ్ క్లాత్) బట్టలుమూట
5. a box of apples (a బాక్స్ అఫ్ ఆపిల్స్) ఏపిల్ పండ్ల పెట్టె
6. a bench of judges a బెంచ్ అఫ్ జుడ్జెస్ న్యాయముర్తుల్లు బృందం
7. a bundle of notes (ఎ బండిల్ అఫ్ నోటీస్) నోట్లకట్ట
8. a bunch of keys (ఎ బంచ్ అఫ్ కీస్) తాళాల గుత్తి
9. abouquet of flowers (ఎ బాక్విట్ అఫ్ ఫ్లవర్స్) పూలగుత్తి
10. a basket full of thanks a బాస్కెట్ ఫుల్ అఫ్ థాంక్స్ కోటికోటి కృతజ్ఞతలు
11. a catalogue of books (a కేటలాగ్ అఫ్ బుక్స్) పుస్తకముల సూచిక
12. a city of gardens (ఎ సిటీ అఫ్ గార్డెన్స్) ఉద్యానవనముల నగరం
13. a chain of events (ఈవింట్స్) సంఘటనామాలిక
14. a Crowd of people (a క్రోవేడ్ అఫ్ పీపుల్ జనంలో
15. a flight of stairs a ఫ్లైట్ అఫ్ స్టైర్స్ మెట్ల వరస
16. a feast of colours (ఎ ఫిస్ట్ అఫ్ కలర్స్) వర్ణజాలము(రంగులవిందు)
17. a flock of sheep a ఫ్లాక్ అఫ్ షీప్) గొర్రెలమంద
18. a fagget of sticks() a ఫగ్గెట్ అఫ్ స్టిక్స్ కాతెల మోపు
19. a gang of thieves () of us (a గ్యాంగ్ అఫ్ థీవ్స్) దొంగలముఠా
20. a gust of wind (ఎ గస్ట్ అఫ్ విండ్) దెయ్యంగాలి
21. a group of islands (ఎ గ్రూప్ అఫ్ ఐలాండ్స్) దీవుల సమూహము
22. a galaxy of stars() గలాక్సీ అఫ్ స్టార్స్) నక్షత్రమండలమ(తారామండలము
23. a grove of trees a గ్రోవ్ అఫ్ ట్రీస్ చెట్లు తోపు
24. a handful of flowers a హ్యాండ్ ఫుల్ అఫ్ ఫ్లవర్స్ పు ష్పాంజిలి)
25. a parliament of owls (ఎ పార్లమెంటు అఫ్ ఓల్స్) గుట్లగూబలగుంపు
26. a herd of deer (ఎ హెర్డ్ అఫ్ డీర్) వేళ్ళగుంపు

27. a hive of bees (హైవ్ ఎ హెవ్ ఆఫ్ బీస్) తేనెపట్టు
28. a heap of stones (ఎ హీప్ ఆఫ్ స్టోన్స్) రాళ్ళగుట్ట
29. an index of contents (ఇండెక్స్ ఆఫ్ కంటెంట్స్) విషయసూచిక
30. a series of magazines (ఎ సీరీస్ ఆఫ్ మేగజైన్స్) పత్రికల సముదాయం
31. a mouthful of sweets (ఎ మౌత్ ఫుల్ ఆఫ్ స్వీట్స్) నోటినిండా మిఠాయిలు
32. a net of rivers (ఎ నెట్ ఆఫ్ రివర్స్) నదులు సమూహము
33. a pile of money ( ) ఫైల్ మనీ) డబ్బులు పొగు
34. a packet of cigarettes (ఎ పేకెట్ ఆఫ్ సిగరెట్స్) సిగరెట్ పెట్టె
35. a pair of shoes (ఎ పెయిర్ ఆఫ్ షూస్) బూట్ల జత
36. a pack of cards (ఎ పెయిర్ ఆఫ్ కార్డ్స్) పేక దస్తా
37. a race of fighters a రేస్ ఆఫ్ ఫైటింగ్ చేయువారి వంశం
38. a ring of wrestlers రెజిస్ట్ర్ ఆఫ్ విరేల్స్ మల్లయోధుల వలయం
39. a regiment of soldiers a రెజిమెంట్ ఆఫ్ సొలిదేర్స్ సైనికపటాలము
40. a range of mountains. a రేంజ్ ఆఫ్ మౌంటైన్స్ మల్లయోధుల
41. a school of fishes (ఎ స్కూల్ ఆఫ్ ఫిషెస్) చేపల గుంపు
42. a lock of hair a లాక్ ఆఫ్ హెయిర్ జుట్టు
43. a suite of rooms (ఎ సూట్ ఆఫ్ రూమ్స్) గదుల వరస
44. a Swarm of flies (ఆఫ్ ఎ స్వార్మ్ ఆఫ్ ఫ్లైస్) ఈగల గుంపు
- (45, a set of ornaments (ఎ సెట్ ఆఫ్ ఆర్నమెంట్స్) నగలజత
46. a stack of bricks ఎ స్టాక్ ఆఫ్ బ్రిక్స్
47. a team of actors యాక్టర్స్ నటుల యొక్క గుంపు
48. a troupe of actors బృందం (నటీనటులు బృందం)
49. a troop of horses a ట్రూప్ ఆఫ్ హీరోస్ గుర్రముల సమూహము

Some Set Comparisons (కొన్ని ఉపనమాలు

దేని గురించైనా చెప్పేటప్పుడు అది స్పష్టంగా అర్థం కావడానికి అన్ని భాషలలోను ఉపమానాలు ఉపయోగించబడుతున్నాయి. ఆంగ్లంలో ఇలాంటి ఉపమానాలు చాలా ఉన్నాయి. వీటిలో ప్రతీ ఒక్కదాని వెనుక ఒక పాడుగైన పదహార పరంపర ఉంటుంది. వీటిని ఉపయోగించి మాట్లాడితే విషయాన్ని స్పష్టంగా అర్థం చేసుకొనేలా చేయడమే కాక మాటలాడడంలో ఒక సొంపు కూడా వుంటుంది. అలాగే సరైన ఉపమానాలను ఉపయోగించి మాట్లాడాలి.

1. as bitter as gall (యాజ్ బిట్టర్ యాజ్ గాల్) పైత్యంచేదు
2. as black as coal (యాజ్ బ్లాక్ యాజ్ కోల్) బొగ్గులాగ నల్లగా
3. as blind as bat (అస్ బ్లైండ్ అస్ బాట్) గబ్బిలంలాగ గుడ్డిగా
4. as brittle as glass (అస్ బ్రిట్టల్ అస్ గ్లాస్) అద్దంలాగా పగిలే
5. as brisk as butterfly (అస్ బ్రిక్ అస్ బటర్ ఫై) సీతాకోకచిలుకలాగా చురుకుగా
6. as brave as lion ధైర్యంగా
7. as busy as bee (యాజ్ బిజీ యాజ్ బీ) తేనెటీగలాగా తీరిక లేకుండా(చురుకుగా)

8. as bright as gold అస్ బ్రైట్ అస్ గోల్డ్ లాగా మెరిసే
9. as changeable as weather అస్ చంజేబ్లె అస్ వేఅతేర్ వాతావరణంలాగ మెరిసే
10. as cool as cucumber అస్ కూల్ అస్ కుకుమబెర్ కీరదోసలాగ చల్లగా
11. as clear as crystal (యాజ్ క్లియర్ యాజ్ క్రిస్టల్) పటికలాగా స్వచ్ఛంగా (స్పష్టంగా)
12. as cold as marble (కూల్యూజ్ మార్బుల్) చలువరాయిలాగ చల్లగా
13. as cunning as fox అస్ కున్నింగ్ అస్ ఫాక్స్ నక్కలాగ తంత్రముగాఫాక్)
14. ascheerfulas alark లార్క్) భరత పక్షిలాగ ఉల్లాసంగా
15. as dark as pitch (యాజ్ డార్క్ యాజ్ పిచ్) తారులాగ నల్లగా
16. as deaf as a post అస్ దేఅఫ్ అస్ అ పోస్ట్ కొయ్యలాగా చెవుడుగా
17. as dry as dust (యాజ్ డై యాజ్ డస్ట్) ధూళి లాగ పొడిగా
18. as drunk as a lord అస్ డ్రంక్ అస్ అ లార్డ్) ధనవంతుని లాగా తాగే పెద
19. as deep as well (యూజ్ డిప్ యూజ్ వెల్) బావి లాగ లోతుగా
20. as dead as stone అస్ డెడ్ అస్ స్టోన్ చేతనంగా
21. as fresh as a rose (అస్ ఫ్రెష్ అస్ a రోజ్ గులాబీ లాగ తాజాగా
22. as fresh as dew (యాజ్ ఫ్రెష్ యాజ్ డ్యూ) మంచులాతాజాగా
23. as fickle as weather cock కాక్) దిక్కుచి లాగ అస్థిరంగా వెట్
24. as firm as a rock (యాజ్ ఫర్మ్ యాజ్ ఎ ఎరాక్) రాయిలాగ
25. as free as wind (అస్ ఫ్రీ అస్ అ రాక్) గాలిగా స్వేచ్ఛగా
26. as fit as fiddle (యూజ్ ఫిట్ యూజ్ ఫిడల్) ఫిడేలు
27. as gay as a lark (యాజ్ గేఎ లార్క్) భరత పక్షిలాగ సంతోషంగా
28. as gaudy as a butterfly (ప్లీ) సీతాకోకచిలుక లాగ రెపపెపలాడే
29. as gentle as a lamb యాజ్ ట్రీక్లీ యాజ్ మంకీ) కోతి లాగ తంత్రంగా మేకపిల్లలాగ సాధువుగా సున్నితంగా
30. as greedy as wolf పేరాశతో (దురాశతో)
31. as green as grass (అస్ గ్రీన్ అస్ గ్రస్స్) గడ్డి లాగ ఆకుపచ్చగా
32. as good as gold (ఎజ్ గుడ్ ఎజ్ గోల్డ్) బంగారం లాగ
33. grave as judge (ఎజ్ గ్రేవ్ ఎజ్ జ, న్యాయమూర్తి లాగ
34. as hoarse as a crow ఎజ్ ఎ క్రోకాకి కాకి
35. as graceful as a swan ఎజ్ స్వాన్) హంస అకర్షణీయంగా
36. as happy as a king(CSJ's హేప్పీ యూజ్ కింగ్) రాజు లాగ సంతోషంగా
37. as hard as flint (అస్ హార్డ్ యాజ్ ఫ్లింట్) రాయిలాగా కఠినంగా
38. as light as a feather అస్ లైట్ అస్ a ఫెఅతేర్ లాగ తేలికగా
39. as loud as thunder అస్ లౌడ్ అస్ థండర్ లాగ బిగ్గరగా
40. as meekas a lamb
41. as old as the hills (అస్ ఓల్డ్ అస్ ది హిల్స్) కొండల్లాగ పాతగా
42. as pale as death అస్ పాలే అస్ డెత్ పాలిపోయిన
43. as playful as a kitten పిల్ల లాగ టలాడు విధముగా
44. as plentiful as berries (యాజ్ ఫైంటిఫుల్ యూజ్ బెర్రీస్) బెర్రీ పండ్లలాగా కోకొల్లలుగా

45. as proud as a peacock అస్ ప్రౌడ్ అస్ a పీకాక్ నెమలిలా, గర్వంగా
46. as poor as a church mouse అస్ పూర్ అస్ a చర్చి మౌస్) దేవాలయములోని చిలక లాగ పాపంగా
47. as quick as a thought యూజ్ క్విక్ యూజ్ a త్రోఫ్టు ఆలోచనలాగ త్వరగా
48. as red as rose (యూజ్ రెడ్ యూజ్ రోజ్) గులాబీ లాగ ఎర్రగా
49. as rich as a jew యూజ్ రిచ్ యూజ్ జెవ్ గొప్ప ధనవంతునిగా
50. as ripe as a cherry (యూజ్ రిప్ యూజ్ చెర్రీ) పండులాగ పక్వముగా
51. as round as ball యూజ్ రౌండ్ యూజ్ బాల్ గుండ్రంగా
52. as sharp as a ra యూజ్ షార్ప్ రేజర్) కత్తిలాగా పదునుగా
53. as silent as a grave (యూజ్ సైలెంట్ యూజ్ అ గ్రేవ్) శ్మశాన ప్రశాంతత
54. as silly as a sheep (యాజ్ సిలీ యూజ్ ఎ షీప్) కొరెలాగ వెర్రితనంగా
55. as slender as thread యూజ్ స్లెన్డర్ యూజ్ థ్రెడ్ దారము లాగ సన్నగా
56. as sure as death (యాజ్ ష్యూర్ యూజ్ డెత్) చావు లాగ యధారంగా
57. as soft as butter (యాజ్ సాఫ్ట్ యూజ్ బట్టర్) వెన్నలాగ మెత్తగా
58. as smooth as velvet స్మూత్ యూజ్ వెల్వెట్) లాగా మెత్తగా
59. as strong as a horse గుర్రంలాగా దృఢంగా
60. as stupid as a donkey గాడిదలాగ తెలివితక్కువగా
61. as Sweet as honey (యాజ్ స్వీట్ యూజ్ హానీ) తేనెలాగ తీయ్యగా
62. as swift as an arrow అస్ స్విఫ్ట్ అస్ అన అర్రౌ బాణములాగ వేగముగా
63. as true as gold అస్ ట్రూ అస్ గోల్డ్ గోల్ఫ్ బంగారం లాగ
64. as timid as a hare (అస్ తిమిడ్ అస్ a హారే) కుందేల లాగాపిరికి
65. as tricky as monkey (యాజ్ ట్రికీ యూజ్ మంకీ) కోతి లాగ తంత్రంగా
66. as tame as chicken (అస్ టేమ్ ఏజ్ చికెన్) కోడి లాగ మచ్చికగా
67. as white as snow అస్ వైట్ అస్ స్నో మంచు లాగ తెల్లగా
68. as wise as Solomon (అస్ వైజ్ ఏజ్ సొలమన్) సొలమన్
69. as watchful as a hawk అస్ వాచ్ ఫుల్ అస్ ఎ హాక్ లాగ తీక్షణంగా

SIXTH PART

ఆరవ భాగము

ఇందులో మీరు నేర్చుకొనునవి

- మూడు కాలాలు - వాటిలో నాలుగు రకాలు. వాటికి తగిన కర్తృకం (**Active Voice**) SoödSoo కర్తృకం (**Passive Voice**) ఉదాహరణలతో - ప్రథమ, ఉత్తమ, మధ్యమ (**1st, 2nd, 3rd Person**) పురుష భేదాలకు తగిన అనువాద శిక్షణ.

ముఖ్య గమనిక

మనం ఒక భాష నుండి ఇంకొక భాషలోనికి అనువదించేటప్పుడు ఆ భాషలోని వ్యాకరణవ ననుసరించి అనువదిస్తున్నాం. ఈ ఆరవ భాగంలో మూడు కాలాలకు తగిన అనువాదా నేర్చుకుంటున్నాం. వీటితో పాటూ ఈ మూడు కాలముల యొక్క నాలుగు రకాల: (**Indefinite, Continuous, Perfect and continuous Perfect**) so ర్థకాన్ని కర్తృ ముగా మార్చడం - ప్రథమ, ఉత్తర, మధ్యమ పురుష (**1st, 2nd, 3rd Person**) వాక్యాల అన్వయించడం చెప్పబడియున్నది.

Translation (ట్రాన్స్లేషన్) అను-వా-దము

Indefinite Tense

Present

Active

First Person Singular	I hear	నేను వింటున్నాను
First Person Plural	We hear	మేము వింటున్నాము
Second Singular	You hear	నువ్వు వింటున్నావు
Second Plural	You hear	మీరు వింటున్నారు
Third Singular – He	He hears	అతడు వింటున్నాడు
Third Singular -She	She hears	ఆమె వింటున్నది
Third Singular - It	It hears	అది వింటున్నది
Third Plural - Non-Human	They hear	అవి వింటున్నవి
Third Plural – Human	They hear	వారు వింటున్నారు

passive :

First Person Singular	I am heard	నేను వినిపించబడుతున్నాను
First Person Plural	We are heard	మేము వినిపించబడుతున్నాము
Second Singular	You are heard	నువ్వు వినిపించబడుతున్నావు
Second Plural	You are heard	మీరు వినిపించబడుతున్నారు
Third Singular – He	He is heard	అతడు వినిపించబడుతున్నాడు
Third Singular -She	She is heard	ఆమె వినిపించబడుతున్నది
Third Singular - It	It is heard	అది వినిపించబడుతున్నది
Third Plural - Non-Human	They are heard	అవి వినిపించబడుతున్నవి
Third Plural – Human	They are heard	వారు వినిపించబడుతున్నారు

PAST

active

First Person Singular	I heard	నేను విన్నాను
First Person Plural	We heard	మేము విన్నాము
Second Singular	You heard	మమ విన్నాము
Second Plural	You heard	మీరు విన్నారు
Third Singular – He	He heard	అతడు విన్నాడు

Third Singular -She	She heard	ఆమె విన్నది
Third Singular - It	It heard	అది విన్నది
Third Plural - Non-Human	They heard	అవి విన్నవి
Third Plural – Human	They heard	వారు విన్నారు

Passive

First Person Singular	I was heard	నేను వినియున్నావు
First Person Plural	We were heard	మేము వినియున్నారు
Second Singular	You were heard	నీవు వినియున్నావు
Second Plural	You were heard	మీరు వినియున్నారు
Third Singular – He	He was heard	ఆమె వినియున్నది
Third Singular -She	She was heard	అది వినియున్నది
Third Singular - It	It was heard	అవి వినియున్నవి
Third Plural - Non-Human	They were heard	వారు వినియున్నారు
Third Plural – Human	They were heard	వారు వినియున్నారు

Future

active

First Person Singular	I shall hear	నేను వింటాను
First Person Plural	We shall hear	మేము వింటాము
Second Singular	You will hear	నువ్వు వింటావు
Second Plural	You will hear	మీరు వింటారు
Third Singular – He	He will hear	అతను వింటాడు
Third Singular -She	She will hear	ఆమె వింటుంది
Third Singular - It	It will hear	అది వింటుంది
Third Plural - Non-Human	They will hear	అవి వింటాయి
Third Plural – Human	They will hear	వాళ్లు వింటారు

passive

First Person Singular	I shall be heard	నేను వినిపించబడతాను
First Person Plural	We shall be heard	మేము వినిపించబడతాను
Second Singular	You will be heard	నువ్వు వినిపించబడతావు
Second Plural	You will be heard	మీరు వినిపించబడతారు
Third Singular – He	He will be heard	అతడు వినిపించబడతాడు
Third Singular -She	She will be heard	ఆమె వినిపించబడుతుంది
Third Singular - It	It will be heard	అది వినిపించబడుతుంది
Third Plural - Non-Human	They will be heard	అవి వినిపించబడుతాయి

Third Plural – Human

They will be heard

వారు వినిపించబడతారు

Continuous Tense

Present

Active

First Person Singular

I am hearing

నేను వింటూవున్నాను

First Person Plural

We are hearing

మేము వింటూవున్నాము

Second Singular

You are hearing

నువ్వు వింటూ వున్నావు

Second Plural

You are hearing

మీరు వింటూ వున్నారు

Third Singular – He

He is hearing

అతడు వింటున్నాడు

Third Singular -She

She is hearing

ఆమె వింటున్నది

Third Singluar - It

It is hearing

అది వింటున్నది

Third Plural - Non-Human

They are hearing

అవి వింటున్నవి

Third Plural – Human

They are hearing

వారు వింటున్నారు

passive

First Person Singular

I am being heard

నేను వినిపించబడుతూ వున్నాను

First Person Plural

We are being heard

మేము వినిపించబడుతూ
వున్నాము

Second Singular

You are being heard

నీవు వినిపించబడుతూ వున్నావు

Second Plural

You are being heard

మీరు వినిపించబడుతూ వున్నారు

Third Singular – He

He is being heard
heard

అతడు వినిపించబడుతూ
వున్నాడు

Third Singular -She

She is being heard
heard

ఆమె వినిపించబడుతూ వున్నది

Third Singluar - It

It is being heard heard

అది వినిపించబడుతూ వున్నది

Third Plural - Non-
Human

They are being heard

అవి వినిపించబడుతూ వున్నవి

Third Plural – Human

They are being heard

వారు వినిపించబడుతూ వున్నారు

past

active

First Person Singular

I was hearing

నేను వింటూ వుంటిని

First Person Plural

We were hearing

మేము వింటూ వుంటిమి

Second Singular

You were hearing

నువ్వు వింటూ వుంటివి

Second Plural

You were hearing

మీరు వింటూ ట్రింబిం

Third Singular – He

He was hearing

అతడు వింటూ వుండెను

Third Singular -She	She was hearing	ఆమె వింటూ వున్నది
Third Singular - It	It was hearing	అది వింటూ వున్నది
Third Plural - Non-Human	They were hearing	అవి వింటూ వున్నవి
Third Plural – Human	They were hearing	వారు వింటూ వుండేరి

passive

First Person Singular	I was being heard	నేను వినిపించబడుతూ వున్నాను
First Person Plural	We were being heard	మేము వినిపించబడుతూ వున్నాము
Second Singular	You were being heard	నీవు వినిపించబడుతూ వున్నావు
Second Plural	You were being heard	మీరు వినిపించబడుతూ వున్నారు
Third Singular – He	He was being heard	అతడు వినిపించబడుతూ వున్నాడు
Third Singular -She	She was being heard	ఆమె వినిపించబడుతూ వున్నది
Third Singular - It	It was being heard	అది వినిపించబడుతూ వున్నది
Third Plural - Non-Human	They were being heard	అవి వినిపించబడుతూ వున్నవి
Third Plural – Human	They were being heard	వారు వినిపించబడుతూ వున్నారు

future

active

First Person Singular	I shall be hearing	నేను వినబోతున్నాను
First Person Plural	We shall be hearing	మేము వినబోతున్నాము
Second Singular	You will be hearing	నువ్వు వినబోతున్నావు
Second Plural	You will be hearing	మీరు వినబోతున్నారు
Third Singular – He	He will be hearing	అతడు వినబోతున్నాడు
Third Singular -She	She will be hearing	ఆమె వినబోతున్నది
Third Singular - It	It will be hearing	అది వినబోతున్నది
Third Plural - Non-Human	They will be hearing	అవి వినబోతున్నవి
Third Plural – Human	They will be hearing	వారు వినబోతూ వున్నారు

Perfect tense

Present

Active

First Person Singular	I have heard	నేను విన్నాను
First Person Plural	We have heard	మేము విన్నాము

Second Singular	You have heard	నువ్వు విన్నావు
Second Plural	You have heard	మీరు విన్నారు
Third Singular – He	He has heard	అతడు విన్నాడు
Third Singular -She	She has heard	ఆమె విన్నది
Third Singular - It	It has heard	అది విన్నది
Third Plural - Non-Human	They have heard	అవి విన్నవి
Third Plural – Human	They have heard	వారు విన్నారు

passive

First Person Singular	I have been heard	నేను వింటూ వున్నాను
First Person Plural	We have been heard	మేము వింటూ వున్నాము
Second Singular	You have been heard	నువ్వు వింటూ న్నావు
Second Plural	You have been heard	మీరు వింటూ వున్నారు
Third Singular – He	He has been heard	అతను వింటూ వున్నారు
Third Singular -She	She has been heard	ఆమె వింటూ ఉన్నది
Third Singular - It	It has been heard	అది వింటూ వున్నది
Third Plural - Non-Human	They have been heard	అవి వింటూ వున్నవి
Third Plural – Human	They have been heard	వారు వింటూ వున్నారు

past

active

First Person Singular	I had heard	నేను వినియున్నాను
First Person Plural	We had heard	మేము వినియున్నాము
Second Singular	You had heard	నువ్వు వినియున్నావు
Second Plural	You had heard	మీరు వినియున్నారు
Third Singular – He	He had heard	అతడు వినియున్నాడు
Third Singular -She	She had heard	ఆమె వినియున్నది
Third Singular - It	It had heard	అది వినియున్నది
Third Plural - Non-Human	They had heard	అవి వినియున్నవి
Third Plural – Human	They had heard	వారు వినియున్నారు

passive

First Person Singular	I had been heard	నేను వింటూనే వుంటిని
First Person Plural	We had been heard	మేము వింటూనే వుంటిమి
Second Singular	You had been heard	నువ్వు వింటూనే వంటివి
Second Plural	You had been heard	మీరు వింటూనే వుంటిరి
Third Singular – He	He had been heard	అతడు వింటూనే వుండెను
Third Singular -She	She had been heard	ఆమె వింటూనే వుండెను

Third Singluar - It	It had been heard	అది వింటూనే వుండెను
Third Plural - Non-Human	They had been heard	అవి వింటూనే వుండెను
Third Plural – Human	They had been heard	వారు వింటూనే వుండిరి

Future

Active

First Person Singular	I shall have heard	నేను వింటూ వుంటాను
First Person Plural	We shall have heard	మేము వింటూ వుంటాము
Second Singular	You will have heard	నువ్వు వింటూ వుంటావు
Second Plural	You will have heard	మీరు వింటూ వుంటారు
Third Singular – He	He will have heard	అతడు వింటూ వుంటాడు
Third Singular -She	She will have heard	ఆమె వింటూ వుంటుంది
Third Singluar - It	It will have heard	అది వింటూ వుంటుంది
Third Plural - Non-Human	They will have heard	అవి వింటూ వుంటాయి
Third Plural – Human	They will have heard	వారు వింటూ వుంటారు

passive

First Person Singular	I shall have been heard	నేను వింటూనే వుండొచ్చు
First Person Plural	We shall have been heard	మేము వింటూనే వుండొచ్చు
Second Singular	You will have been heard	నువ్వు వింటూనే వుండొచ్చు
Second Plural	You will have been heard	మీరు వింటూనే వుండొచ్చు
Third Singular – He	He will have been heard	అతడు వింటూనే వుండొచ్చు
Third Singular -She	She will have been heard	ఆమె వింటూనే వుండొచ్చు
Third Singluar - It	It will have been heard	అది వింటూనే వుండొచ్చు
Third Plural - Non-Human	They will have been heard	అవి వింటూనే వుండొచ్చు
Third Plural – Human	They will have been heard	వారు వింటూనే వుండొచ్చు

perfect continuous tense

Present

Active

First Person Singular	I have been hearing	నేను వింటూనే వున్నాను
First Person Plural	We have been hearing	మేము వింటూనే వున్నాము
Second Singular	You have been hearing	నువ్వు వింటూనే వున్నావు
Second Plural	You have been hearing	మీరు వింటూనే వున్నారు
Third Singular – He	He has been hearing	అతడు వింటూనే వున్నాడు
Third Singular -She	She has been hearing	ఆమె వింటూనే వున్నది

Third Singluar - It	It has been hearing	అది వింటూనే వున్నది
Third Plural - Non-Human	They have been hearing	వారు వింటూనే వున్నారు
Third Plural – Human	They have been hearing	వారు వింటూనే వున్నారు

Past

Active

First Person Singular	I had been hearing	నేను వింటూనే వుంటివి
First Person Plural	We had been hearing	మేము వింటూనే వుంటిమి
Second Singular	You had been hearing	నువ్వు వింటూనే వంటివి
Second Plural	You had been hearing	మీరు వింటూనే వుండిరి
Third Singular – He	He had been hearing	అతడు వింటూనే వుండెను
Third Singular -She	She had been hearing	ఆమె వింటూనే వున్నది
Third Singluar - It	It had been hearing	అది వింటూనే వున్నది
Third Plural - Non-Human	They had been hearing	అవి వింటూనే వున్నవి
Third Plural – Human	They had been hearing	వారు వింటూనే వుండిరి

Future Active

First Person Singular	I shall have been hearing	నేను వింటూ వుండవచ్చు
First Person Plural	We shall have been hearing	మేము వింటూ వుండవచ్చు
Second Singular	You will have been hearing	నువ్వు వింటూ వుండవచ్చు
Second Plural	You will have been hearing	మీరు వింటూ వుండవచ్చు
Third Singular – He	He will have been hearing	అతడు వింటూ వుండవచ్చు
Third Singular -She	She will have been hearing	ఆమె వింటూ వుండవచ్చు
Third Singluar - It	It will have been hearing	అది వింటూ వుండవచ్చు
Third Plural - Non- Human	They will have been hearing	అవి వింటూ వుండొచ్చు
Third Plural – Human	They will have been hearing	వారు వింటూ వుండవచ్చు

గమనిక: మూడు కాలాలలోనూ- అన్ని విధములుగానూ వాక్యములను కూర్చుము. ఇప్పుడు వాక్యాలను కర్తక,

కర్మార్థక వాక్యాలగా మార్చడాన్ని అభ్యాసం చెయ్యండి

SEVENTH PART

ఏడవ భాగము (అనుబంధం-I)

ఇందులో మీరు నేర్చుకొనవలసినవి

- తరచుగా ఉపయోగించబడుతున్న మాటలు, వాటి ఉచ్చారణ విధానము అర్థములతోకూడిన నిఘంటువు ఇవ్వబడియున్నది.
- సంక్షిప్త పదములు, పండ్లు, కూరగాయల పేర్లు, జంతువులు, పక్షులపేర్లు, దైనందిన జీవితములో ఉపయోగించబడుతున్న మాటలు మొదలైనవి ఉచ్చారణతో సహా ఇవ్వబడియున్నవి.

ముఖ్య గమనిక

నిఘంటువును చదవకుండా మీరు ఖచ్చితంగా పొందలేరు. ఇందులో మొదటి మెట్టు తరచూ ఉపయోగించబడే మాటలు చదివి అర్థం చేసుకోండి మీరు ఏ భాషలో మాట్లాడాలి అనుకున్నా ఆభాష యొక్క మాటలకు సంబంధించిన జ్ఞానం తప్పని సరిగా కావాలి ఈ జ్ఞానం భాష యొక్క నిఘంటువును చదవడం ద్వారానే పొందగలరు అని పెద్దలు సరి చెప్పియున్నారు.

A

a (ఎ) *adj.* one, any, each; ఆంగ్లం ఒకటి, ఏదైనా ప్రతీ ఒక్క

aback (అబాక్) *adv.* backwards, behind, వెనుకకు

taken aback, అనుకోకుండా, ఎదురు చూడని విధంగా, భయపడే విధంగా

abandon (అబండన్) *n.* give up, forsake; విడిచిపెట్టు

abandonment పరిత్యాగం

abate (అబేట్) *v. t./i* make less, diminish, తగ్గించు, తగ్గు

abbreviate (ఎబ్రివియేట్) *v. t.* shorten, కురచైన, సంక్షిప్తమైన

abduct (అబ్డక్ట్) *v. t.* kidnap, బలవంతంగా ఎత్తుకొనిపోవు, మోసగించు (ముఖ్యముగా స్త్రీని) అపహరించు

abduction, ఎత్తుకొని పోవడం

abhor (అభోర్) *v. t.* detest, ఎవగించుకోను, అసహ్యించుకోను

abhorence, ఏవగింపు, రోత

abide (అబైడ్) *v. t./t.* remain, continue, to suffer, అనువసించు, నిరంతరాయంగా ఉండు; abide by విశ్వాసంగా ఉండు abiding, (అబైడింగ్) స్థిరమైన నిలకడగల

ability (ఎబిలిటీ) talent, capacity, mental power; సామర్థ్యం, దక్షత, ఒక పని చేయగల దక్షత

abject (ఎబ్జెక్ట్) *adj.* lacking all pride, wretched, నికృష్ట, పలాయన పరమైన, చాలా సీచమైన

able (ఏబుల్) (abler, ablest) having ability, సామర్థ్యం గల, శక్యమైన, యోగ్యమైన

abnegation (ఎబ్నిగేషన్) *n.* denial, renunciation;

abomination, అసహ్యం, చికాకుకలిగించే విషయం

abort (అబార్ట్) *v. t./i.* cause abortion, end prematurely గర్భస్రావమగు, సకాలానికి ముందే శిశువు ప్రసవించు abortion (అబార్షన్) గర్భస్రావం, గర్భస్రావం కలిగించుట

about (అబౌట్) *adv. & prep.* all round, near, here and there, approximately వేలుపలినుంచి చుట్టువార

above (అబౌ) *adv. & prep.* over, beyond the level, at or to a higher level; పైన, అంతకంటే

above board, *adj.* మాయ మర్మము లేకుండా, బాహుటంగా

abroad (అబ్రాడ్) *adv.* away from one's country, far and wide, విరివిగా, విస్తారంగా, వివిధ దిక్కులలో

abrupt (అబ్జర్ప్ట్) *adj* sudden, curt, steep, ఆకస్మికమైన, తొందరపాటుతో కూడిన

absence (అబ్సెన్స్) *n.* being absent, lack, గైర్వాజరు, అసన్నిధి

absent (అబ్సెంట్) *adj.* not present, lacking, హాజరుగా లేని, ఉనికి లేని

absent minded, పరాకుగా ఉన్న అన్యమనస్కుడిగా ఉన్న

absolute (అబ్సల్యూట్) *adj.* complete, unrestricted, independent, సమగ్ర, సంపూర్ణ, కల్తీలేని

absolve (అబ్సాల్వ్) *v. t.* clear of blame or guilt, free from obligation, నేరం చేయలేదని, విడుదలచేయు, వాగ్దానంనుండి విడుదలచేయు

absorb (అబ్జర్బ్) *v. t.* take in, combine into itself or oneself, occupy the attention or interest. absorption పీల్చుకొను, హరించు, వ్యక్తిత్వాన్ని (స్వయంకృత) త్యాగం, ఆత్మత్యాగం

abnormal (అబ్నార్మల్) *adj.* not normal,

not usual; అసాధారణమైన, జాతి భిన్నమైన

abnormality అసాధారణత్వం

abode (అబోడ్) *n.* dwelling place, ఇల్లు, వసతి

abolish (అబాలిష్) *v. t.* put an end to, రద్దుచేయు, ఉద్వాసన చెప్పు abolition ఉద్వాసనం, రద్దుపరచడం

abominable (అబోమినబుల్) *adj.* detestable, very bad, unpleasant, అసహ్యకరమైన, హీయమైన

absurd (అబ్సర్డ్) *adj.*, not in accordance of common sense, ridiculous, అసందర్భమయిన, అసంగతమైన

absurdity మూఢత, అసంగత్యం, అసందర్భమయిన మాటలు, చేతలు.

abuse (అబ్యూస్) *v. & n.* make bad use of illtreat, revile, దుర్వినియోగపరచు, చెడ్డగా ఉపయోగించు, మోసగించు abusive, అన్యాయం, లేదా అవినీతిచర్య, నిందించడం.

academic (అకాడమిక్) *adj.* of a college or university, scholarly, theoretical, తత్వవిద్య కేంద్రంతో కీభవించి ఉండే సంస్థ academy విద్యా కేంద్రం, కళశాల

accede (అక్సీడ్) *v. i.* agree to, to enter upon ఉద్యోగం స్వీకరించు, పార్టీలో చేరు.

accent (ఎక్సెంట్) *n.* pitch, stress ఒక అక్షరానికి ఉచ్చారణలో ఇచ్చే ప్రాధాన్యం

accept (ఎక్సెప్ట్) *v. t./i.* take willingly, say yes to an offer or invitation, agree to, take as true; కానుకను స్వీకరించడానికి అంగీకరించు, సరే అని సమాధానమిచ్చు. acceptable, అంగీకార యోగ్యమైన, సంతోషకరమైన. కోల్పోవు

abstain (అబ్ స్టయిన్) *v. t.* refrain esp. from drinking alcohol, decline to use one's vote, వైదొలగు, వర్జించు మానుకొను, పాల్గొనకుండు

abstract (అబ్స్ట్రాక్ట్) *adj.* & *n.* having no material existence, the article, abstract idea, piece of abstract art సారాంశం, సంగ్రహం, భావవాచక పదం, మినహాయింపు, తీసివేయు

accordingly, (*adv.*) పేర్కొన్న పరిస్థితులు సూచించే టట్టు, కాబట్టి,

account (అకౌంట్) *n.* statement of money paid or owed, credit arrangement with a bank or firm, importance, reason, description, report, లెక్కించడం, లెక్కకట్టడం గణనం, ఖాతా తెరచు, మూసివేయు వంటివి.

accuracy (ఏక్యూరసీ) *adj.* free from error: accurate, తప్పలేకుండా, సరిగ్గా తప్పలు లేకుండా,

accursed (ఎక్కర్సుడ్) *adv.* under a curse, illfated: శాపాపహత, దురదృష్టపు.

accuse (ఎక్యూజ్) *v. t.* charge with a fault, indict, తప్పు ను ఆరోపించు, నిందించు. accusation. నిందితుడి పత్రము accuser. నిందించబడ్డవాడు

ache (ఎక్) *n.* & *v.i.* continuous pain, suffer an ache, సలుపు, నొప్పిపుట్టుట, తీవ్రంగా బాధపడు. **achieve** (అఛీవ్) *v. t.* reach or gain by effort, సాధించు, నిర్వహించు, సిద్ధింపజేసుకొను. achievement, పరిపూర్తి, సాధించడం, ఒక ఘనకార్యం.

acknowledge (అక్నాలేడ్జ్) *v. t.* admit the truth of, announce the receipt of ఒక అంశం లోని సత్యాన్ని అంగీకరించు, గుర్తించు.

access (ఎక్సేస్) *n.* way in, means of approaching, సమీపించగలగడం

accident (ఎక్సిడెంట్) *n.* unexpected event causing damage, change, (ప్రత్యక్ష కారణం చూపడానికి వీలులేని సంఘటన, ఊహించకుండా జరిగేది. accidental, యాదృచ్ఛికంగా సంభవించే , అనుద్దేశపూర్వకం accidentally, దైవికంగా అప్రయత్నంగా.

accommodation (అకామడేషన్) *n.* supply, provide lodging or room, adapt, harmonize; నివాసస్థలం, వసతిగృహం

accompany (అకంపని) *v. t.* go with, be present with. జోడించు, అనుసంధించు

accord (అకార్డ్స్) *v. t.* be consistent, grant, consent, agreement of one's own accord, సామరస్యం పాటించు లేదా అనుగుణంగా ఉండు.

across (ఎక్రాస్) *prep.* & *adverb* from side to side, crosswise అడ్డంగా, ఈపక్కనుంచి ఆ పక్కకు శిలువ ఆకారంగా

act (ఎక్ట్) *n.* thing done law, section of a play, behave, play the part of, be an actor, చర్య, నాటకంలో ఒక అంకము, నటించు.

action (ఎక్షన్) *n.* doing something, thing done, lawsuit, battle. నటన, పనిచేసే విధానం, *adj.* doing things energetic, in operation,

activity చురుకుదనం, చైతన్యం, కార్యశీలత

actual *adj.* (ఎక్యువల్) in fact, current: ప్రస్తుత వర్తమానము actually, *adj* నిజానికి, ప్రస్తుతానికి,

acknowledgement, వస్తువునేదైనా అంగీకరించడం, ఒకరు ఏదైనా సహాయం చేసినప్పుడు దానికి ప్రతిఫలంగా ఇచ్చినది.

acquaint (అక్వైస్ట్) *v. t.* make known to, తన్ను తను ఇతరులకు తెలియపరచుకోను

acquaintance, ఒక వ్యక్తిని గురించి ఎరుక

acquainted, పరిచయం, పరిచయమున్న

acquire (అక్వైర్) *v. t.* get possession of, తన కోసం తాను సంపాదించు, గడించు acquisition. సంపాదించడం, సంపాదించిన వస్తువు.

acquit (అక్విట్) *v. t.* (p. 1. acquitted) declare to be not guilty, నేరస్తుడు కాదని విడుదల చేయు, అప్పు తీర్చివేయు, తనను తాను బాధ్యతనుండి తప్పించుకొను.

adjacent (ఎడ్జ సెంట్) *adj.* lying near. సమీపంలో ఉండే, పక్కనుండే, సన్నిహితమైన.

adjective (ఎడ్జిక్టివ్) *n.* descriptive word; గుణవాచకం, విశేషణం, పదార్థాన్ని స్పష్టంగా వర్ణించడానికి, నామానికి చేర్చేది.

adjoin (అడ్జాయిన్) *v. t.* be next to, కలుపు, ఒక దానికి మరొక వస్తువును జతచేయు, పక్కపక్కన ఉండు.

adjoining కలిసివున్న జతపడివున్న

adjourn (అడ్జర్న్) *v. t. i.* move to another place or time; వాయిదావేయు, మరొక తేదీకి మార్చు

adjust (ఎడ్జస్ట్) *v. t. i.* harmonize, after slightly so as to be correct అమర్చు, సరిపెట్టు, సర్దుబాటుచేయు

administer (అడ్మినిస్టర్) *v. t. i.* manage, hand out or give; వ్యవహారం నిర్వహించు, ఆచారవిధులు నిర్వర్తించు administration. వ్యవహార నిర్వహణ, ప్రభుత్వాధికార్యాల నిర్వహణ, ప్రభుత్వం,

acute (ఎక్యూట్) *adj.* sharp, intense, severe, quick in understanding; పదునైన, నిశితమైన, తీవ్రమైన, సమకోణముకంటే చిన్నదైన.. A.D. abbr. of Lation 'anno domini'; of the Christian era: క్రీస్తు శకము.

adamant (ఎడమెంట్) *n. & adj.* hard, unyielding, కఠినమైన వస్తువు, దుర్భేద్యమైన వస్తువు.

adapt (ఎడాప్ట్) *v.t./i.* make suitable, ఒకదానికొకటి బిగించు, సరిపోయేటట్టు చేయు, సవరణ చేయు, మార్పుచేయు.

add (ఎడ్) *v. t. i.* join as an increase, say further, put together, to get a total, ఒకదానికి మరొకటి చేర్చు, కూడు.

addiction (ఆడిక్షన్) in doing something as a habit, అలవాటు చేయు, అలవాటుపడు.

addition (ఎడిషన్) *n.*, adding, thing added. కూడిక, సంకలనం.

address (ఎడ్రెస్) *n.* particulars of where a person lives, a speech, spoken to, చిరునామా నైపుణ్యం

adept (ఎడేప్ట్) *adj.* & *n.* very skilful: దేనిలోనైనా నిష్ణాతుడు, అత్యంత ప్రవీణుడు.

adhere (ఆడ్హియర్) *v. t.* & *n.* stick, continue to give one's support అంటుకొని ఉండు, సమర్థతను కొనసాగించు.

advance (అడ్వాన్స్) *v.* & *n.* move or put forward, make progress, lend money, forward movement, to establish friendly relationship. ముందుకు సాగుట, అభివృద్ధి, పెరుగుదల, నిర్ణీత సమయానికి ముందు సామ్ము తీసుకొనుట, ఇచ్చుట advancement, అభివృద్ధి, ముందుకు సాగిపోవు.

admirable (అడ్మిరబుల్) *adj.* worthy of admiration. ఆశ్చర్యం కలిగించేటంత, శ్రేష్టమైన, శ్లాఘనీయమైన. admiration సంతోష పూర్వక, ప్రశంస, మెచ్చుకోలు admire మెచ్చుకొను

admit (అడ్మిట్) *v. t.* (p. t. admitted) allow to enter, accept as valid. చేర్చు, ఒప్పకొను, తావిచ్చు.

admonish (అడ్మోనిష్) *v. t.* exhort, reprove, ఆదేశించు, మందలించు, హెచ్చరించు.

admonition మందలించడం, హెచ్చరించడం కేకలు వేయడం.

adopt (అడాప్ట్) *v.t.* take as one's own, accept, దత్తత తీసుకొను, ఆమోదించు, ఎంచుకొను.

adore (అడోర్) *v. t.* love or worship deeply, మిక్కిలి పేమతోను, గౌరవంతోను భావించు,

adult (అడ్లట్) *adj.* & *n.* fully grown. ఎదిగిన, ఈడువచ్చిన.

adulterate (అడ్లటరేట్) *v. t.* make impure by adding something: కల్తీయైన, కంఠకమైన

adulteration: కల్తీ, కంఠకము.

advisory (అడ్వైజరీ) *adj.* giving advice, సలహా ఇచ్చే

aerial (ఏరియల్) *adj.* & *n.* of or like air, wire or rod for transmitting or receiving radio waves, గాలికి సంబంధించిన, తరంగాలను స్వీకరించే తీగ, కడ్డి

aerodrome (ఏరోడ్రోమ్) *n.*, a place or area where small aeroplanes can land and take off, with

buildings, equipment, shelters, etc విమానాశ్రయము.

aeroplane (ఎరోప్లేన్) *n.* a heavier-than-air aircraft, విమానము.

advantage (అడ్వాన్టేజ్) *n.* favourable, benefit, అనుకూల పరిస్థితి, లాభం. take advantage of ఉపయోగించుకొను.

adventure (అడ్వంచర్) *n.*, exciting, dangerous experience సాహసం ప్రమాదంతో కూడిన చర్య adventurous సాహసోపేతమైన

adverb (అడ్వర్బ్) *n.* verb qualifying a verb or adjective; క్రియా విశేషణము, అవ్యయము.

adverse (అడ్వర్స్) *adj.* & *adv.*, unfavourable, causing ham విరోధము గల , శతృత్వము గల

advertise (అడ్వర్టైజ్) *v. t. i.* make publicly known, seek by public notice, ప్రకటించు, తెలియజేయు. advertised, ప్రకటించబడినది

advertisement, ప్రకటన

advice (అడ్వైజ్) *n.*, opinion given about what should be done, information; సలహా , అభిప్రాయము

advise (అడ్వైజ్) *v. t./i.* give advice to, recommend. inform; సలహా యుచ్చు, సిఫారసు చేయు.

affair (అఫైర్) *n.* matter, business, thing to be done; వ్యవహారము, చెయ్యవలసిన కార్యము, విషయము.

affect (అఫెక్ట్) *v.t.* to pretend, for show, have an effect on; ఆచరించు, ఉపయోగించు.

affectation, ప్రవర్తనలోని కృతకర్యం, నటన,

affection (అఫెక్షన్) in love, liking, ఆప్యాయత, ప్రేమ

affirm (అఫర్మ్) *v. t./i.* state as a fact, declare formally and solemnly,

assert నొక్కి చెప్పుట, స్థిరముగా చెప్పుట.

affix (అఫిక్స్) *n.* & *v.* attach, add: అతికించు, అంటుకట్టు.

affluence (అఫ్ ల్యూయన్స్) *n.* wealth, plenty, ఐశ్వర్యము, తగినంత ధనము వుండు.

afford (అఫర్డ్) *v. t.* have enough money or time for, provide; తగిన స్థామత గల, చాలినంత సామర్థ్యం గల,

afloat (అఫ్లోమ్) *adv.* & *adj.* burning, మండుతున్న

afoot (అఫుట్) *adv.* & *adj.* on foot, going on, తనకాళ్ళపై తాను నిలబడిన, సాగిపోతున్న

afraid (అఫ్రైడ్) *adj.* frightenedభయపడిన, జడుచుకున్న

afresh (అఫ్రెష్) *adv.* anew, with a fresh start, నూతనమైన, పునఃప్రారంభంతో

after (ఆఫ్టర్) *prep. adv.* & *adj.* behind, later, in pursuit of concerning: ప్రదేశం లో వెనుక, కాలవిషయంలో తరువాత after life, afternoon, పుట్టుక తరువాత, మధ్యాహ్నం afterwards తరువాత,

again (అగైన్) *adv.* another time మరల, once more, besides, మరొకమారు,

again and again, మరల, మరల.

against (అగెనెస్ట్) prep. in opposition, to the disadvantage విరుద్ధముగా, వ్యతిరేకముగా,

age (as) *n*, length of past life, period, generation: జీవిత ప్రమాణము, లేదా ఉనికి పరిమాణము. age limit,

agile (అగైల్) *adj*. quick moving, nimble, active; చురుకైన, వేగంగా చలించే, హుషార్,

agitate (అజిటేట్) *v. t.* shake briskly, cause anxiety, stir up; ఉద్రేకపరచు, కుదుపు, కలవరపెట్టు, ఆందోళనచేయు,

agitation, సంక్షోభం, కలవరం.

ago (ఎగో) *adv*. in the past; పూర్వము, జరిగిపోయిన

agree (అగ్రీ) *v. t./i.* consent, approve as correct, get on well together, be consistent, ఒప్పుకోను, అంగీకరించు, ఏకీభవించు, ఆమోదించు. agreement, ఒప్పందము, ఒడంబడిక

agricultural (అగ్రికల్చరల్) *adj*. relating to agriculture; వ్యవసాయ సంబంధమైన,

agriculture (అగ్రికల్చర్) *n*. science of farming, cultivation of the soil; వ్యవసాయము, సేద్యము .

aid (ఎయిడ్) *v. t. &n.* help సహాయము

aim (ఎయిమ్) *v.t./i. & n.* point, send or, direct towards a target, attempt, to have an ambition, ఉద్దేశము, గురిపెట్టు, లక్ష్యము aimless, లక్ష్యములేని. aimlessly లక్ష్యములేకుండా, గమ్యము లేకుండా,

air (ఎయిర్) *n*. mixture of oxygen, nitrogen, etc.,. surrounding the earth, atmosphere, light wind, impressive manner, melody, భూమిని ఆవరించుచున్న ఆక్సిజన్ నైట్రోజన్ సమ్మేళనం చేత ఏర్పడి భూమిపైన నివసించే అన్ని జీవులు పీల్చుకొనేది. air-mail: విమాన బట్టాడా air-plane: విమానము airport: విమానాశ్రయం

alarm (అలారమ్) *n*. warning sound or signal, alarm clock, fear caused by expectation of danger, హెచ్చరికనాదం, ప్రమాద సంకేత శబ్దం. alarming కలవరపరచే, ఉద్రిక్తత పరచే,

alcohol (ఆల్కహాల్) *n*, wine, సారా, మత్తుపానీయము.

alert (ఎల్ర్ట్) *adj*. watchful, nimble, జాగారూకమైన, అప్రమత్తమైన, చురుకైన

alertness, అప్రమత్తము చురుకుదనము.

algebra (ఆల్జీబ్రా) *n*. branch of mathematics using letters, బీజగణితము

alien (ఎలియన్) *n. & adj.* foreign, unfamiliar, విదేశీయమైన, విదేశీ ప్రభుత్వానికి వశపర్తి అయివున్నా అన్యదేశీయులు.

alight (ఎలైట్) *v. t.* get down from, descend ఎత్తు నుంచి క్రిందకు దిగు.

alike (ఎలైక్) *adj. & adv.* like one another, in the same way; ఒకేరీతిగా ఉండు, తత్తుల్యం,

alive (ఎలైవ్) *adj.* living, alert, lively, సజీవముగానున్న, జీవిస్తున్న

all (ఆల్) *adj. & n.* whole amount or number, all those concerned, entirely, quite, మొత్తం

above all: అన్నిటిని మించి, all in all: అన్నిటిలోను ప్రవేశమున్న all right: సరి all pervading అంతటను నిండియున్న, all powerful బహుశక్తివంతమైన. all round అంతటను.

alliance (అలైయన్స్) *n.* union for mutual benefit, పెళ్ళిసంబంధం, కొన్ని రాజ్యాల మధ్య ఏర్పడే కూటమి.

allied (ఎల్లీడ్) *adj.* joined or united in a close relationship; సన్నిహిత బంధాల సమ్మేళనం.

allot (అలాట్) *v. t.* (p. t. allotted) distribute, give as a share విభజించు, పంచు, కేటాయించు.

allow (అలౌ) *v.t./i.* permit, give, admit, agree, అనుమతించు, అంగీకరంచు.

allowance (అలవెన్స్) *n.* allowing, amount or sum allowed; భత్యం, భరణం, మినహాయింపు, అనుమతి, allure (అల్యూర్) *v. & n.* entice, attract, ఆకర్షించు, ఆకపెట్టు, మరులుగొలుపు. allurements మాయ.

almost (ఆల్మోస్ట్) *adv.* very little, short of, as the nearest thing to; రమారమి, ఇంచు మించు

alms (ఆమ్స్) *n.* money, etc., given to the poor, పేదవారికి దానపూర్వకంగా చేయు సహాయం.

alone (అలోన్) *adj. & adv.* without company or help, only; ఒంటరిగా, ఏకాకిగా

along (ఎలాంగ్) *adv. & prep.* through part or whole of a thing's length, onward, in company, in addition, close to the side of ఒక కొననుండి వేరొక కొనకు.

aloof (అలూఫ్) *adv.* apart, aloofness, దూరంగా, వేరుగా,

aloud (అలౌడ్) *adv.* in a voice that can be heard; బిగ్గరగా,

alphabet (అల్ఫా బెట్) *n.* letters used in writing a language, అక్షరాల సముదాయము

alphabetical, అక్షరక్రమము.

alphabetically, అక్షర క్రమములో, వర్ణమాలా క్రమములో

already (ఆల్రెడి) *adv.* before this time, as early as this, ఇంతకుముందే.

also (అల్సో) *adv.* in addition, besides, కూడా, సైతం

altar (ఆల్టర్) *n.* where offerings are made. దేవతలకు సమర్పించేవాటిని ఉంచుటకు ఏర్పరచిన పీఠ, పూజాపీఠం, బలిపీఠం

alter (ఆల్టర్) *v. t./i.* make different; స్థితి, స్వభావం మొదలగువాటిలో మార్పు తెచ్చు.

alternate (ఆల్టర్నేట్) *adj. & n.* first one then the other successively, ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వచ్చే **alternative** (ఆల్టర్నేటివ్) *adj. & n.* one of two or more possibilities; ఒకదానికొకటి ప్రత్యామ్నాయం.

altitude (ఆల్టిట్యూడ్) *n.* height above sea level; ఎత్తు, లోతు, నిలువు కొలత,

altogether (అల్టొగెదర్) *adv.* entirely, on the whole; మొత్తం మీద పూర్తిగా,

always (ఆల్వేస్) *adv.* at all times, ఎల్లప్పుడూ, అన్నివేళలా,

ambition (అంబిషన్) *n.* strong desire, కోరిక, వాంఛ

ambitious (అంబిషన్) *adj.* full of ambition, desirous of superiority or distinction, కోరికతో నిండిన వాంఛాపూరితమైన

amend (అమెండ్) *v. t.* make minor changes, తప్పు సవరించు amendment సవరణ

amenity (అమెనిటీ) *n.* pleasant, civility, ఆహ్లాదకత్వం

among (అమాంగ్) *prep.* surrounded by, in the number of, between; వారిలో వారి మధ్య,

amoral (అమోరల్) *adj.* not based on moral; నీతి నియమాలతో సంబంధములేని,

amount (అమౌంట్) *n.* total, quantity, మొత్తం, పరిమాణము.

amphibian (అంఫిబియన్) *adj.* an animal which can live both on land and in water, నేలపైన, నీటిలోను జీవించే జంతువులు.

amphibious (అంఫిబియస్) *adj.* same as amphibian, భూమితోను, నీటితోను సంబంధం గల,

amulet (ఎమ్ములేట్) *n.* anything superstitiously worn as charm against evil, తాయత్తు, రక్షరేకు, **amuse** (ఎమ్ముజ్) *v. t.* cause to laugh, make time pass pleasantly, వినోదం కలిగించు, ఉల్లాసపరచు, గిలిగింతలు పెట్టు.

amusement, వినోదకాలక్షేపం.

analyse (ఎనలైజ్) *v. t.* make analysis, విశ్లేషించు

analysis విశ్లేషణము.

anarchy (అనర్కీ) *n.* total lack of order and control; అరాచకత్వము, దేశకలవరము.

anatomy (అనాటమీ) *n.* bodily structure, study of this, శరీర నిర్మాణశాస్త్రము, అంగ

ప్రత్యంగ రచనా విధానము ancestor (ఎన్సేస్టర్) n person from whom one's father or mother is descended; పూర్వికుడు.

ancient (ఎన్సేస్ట్) *adj.* very old, belonging to times long past; పురాతనమైన, ప్రాచీనమైన,

and (అండ్) *conj.* connecting words, phrases or sentences మరియు, లేదా - 'ఉమ్' పదాలను, ఉపవాక్యాలను, వాక్యాలను కలపడానికి వాడే సముచ్చయం.

anecdote (అనెక్డోట్) *n.* short amusing story, ఐతిహ్యము, విడివృత్తాంతము

angel (ఎంజెల్) *n.* messenger of God, దేవ దూత , దేవత

anger (ఎంగర్) *n.* extreme displeasure; కోపము, క్రోధము.

angrily (ఎంగ్రీలీ) *adv.* కోపముగా

angry (ఎంగ్రీ) *adj.* (angrier, angriest) కోపం

animal (ఎనిమల్) *n.* beast, జంతువు

animate (ఎనిమేట్) *v.* give life, make lively జీవంపోయు, చైతన్యం కలిగించు.

ankle (ఎంకిల్) *m.* part of the leg above the foot, చీలమండ, కాలిని పాదంతో కలిపే కీలు.

anniversary (యేనివర్సరీ) *n.* yearly return of a date, వార్షికోత్సవము.

announce (అనౌన్స్) *v.* say, proclaim ప్రకటించు తెలియజేయు announcement, ప్రకటన.

annual (ఎన్యువల్) *adji* yearly, వార్షికమైన .

anonymous (అనానిమస్) *adj.* of unknown name or author పేరులేని పేరుతెలియని అజ్ఞాత రచయిత another (అనదర్) one more, some other. మరియుక, ఇంకొక

answer (ఆన్సర్) *n.*dk *v.* thing said, written, in response to a question,

to act in response;బదులు, సమాధానము.

antelope (అంటిలోప్) *m.* deer like animal, లేడివంటి జంతువు

anthem (ఎంథమ్) *n.* musical composition, used for a choir ఛందో నియమ రహిత గీతము, స్తోత్రగీతము, anthology (ఎన్థోలజీ) *m.* collection of poems or pieces of prose, or both by various authors, etc., సంకలిత గ్రంథము.

anti (అంటి) *pref.* opposed to counteracting, వ్యతిరేకమైన, విరుద్ధమైన anti-aircraft;విమాన విధ్వంసకము విధ్వంసకము (శతఘ్ని మొదలగునవి)

anticipate (ఎంటిసిపేట్) *v. t.* look forward to, in advance, ఎదురుచూచు

anticipation ముందుగానే ఊహించుకొనుట.

antonym (ఆంటోనిమ్) *n.* words opposite in meaning. వ్యతిరేక అర్థము గల పదము,

anxiety (ఎంగ్జైటి) *n.* worry, anxious,

any (ఎని) *adj.* & *pron.* one or some from three or more, anyone, at all, ఏదైనా ఒకటి

anybody ఎవరైనా, anyone ఎవరో ఒకరు, anything ఏదో ఒకటి, anywhere ఎక్కడైనా,

apart (ఎపార్ట్) *adv.* separately. వేరుగా, విడిగా,

ape (ఏప్) *n.* a kind of monkey తోకలేని కోతి

apology (అపాలజీ) *n.* statement of regret: క్షమాపణ ప్రతము.

apparatus (అపరేటస్) *n.* in equipment for scientific work, యాంత్రిక పరికరాలు, ఉపకరణాలు.

apparent (అపరెంట్) *adj.* clearly seen or understood స్పష్టమైన,

appeal (అపీల్) *v.i.* make a request, apply to a higher court, seem attractive; విన్నవించుకొను, హైకోర్టుకు విజ్ఞాపన చేసుకొను

appear (అపియర్) *v.i.* be or become visible, present oneself, be published, seem. ప్రత్యక్షంగా కనిపించు, హాజరగు, ప్రకటితమగు

appearance, కనిపించుట, దర్శనమిచ్చుట.

appendix (అపెన్డిక్స్) *n.* (pl. appendices) section at the end of book. ఒక గ్రంథానికి లేదా పత్రానికి అదనముగా చేర్చిన అనుబంధం.

appetite (ఎపిటైట్) *n.* desire esp. for food, ఆకలి, కోరిక, ప్రకృతిసిద్ధమైన అవసరాలను తీర్చుకోవాలనే కోరిక. applaud (esse) *is) v. t. i.* approval of by clapping, praise, కరతాళ ధ్వనులతో ఆమోదమును తెలియజేయు.

apple (ఆపిల్) *n.* an edible fleshy fruit: సీమ రేగుపండు. ఆపిల్ పండు.

applicable (అప్లికబుల్) *adj.* able to be applied; ఉచితమైన, తగిన.

applicant (అప్లికేంట్) *m.* one who applies. అభివృద్ధి దరఖాస్తుదారు.

application; దరఖాస్తు , తైలము, పట్టి మొదలగునవి పట్టించడం రుద్దడం. applying; దఖలు చేసుకొనుట, రుద్దుట, రాయుట.

appoint (అపాయింట్) *v. t.* fix or decide by authority, choose (a person); ఒక ప్రయోజనం కోసం కాలం, స్థలం నిర్ణయించు, నిర్దేశించు.

appreciate (అప్రీషియేట్) *v. t./i.* value greatly, be grateful, enjoy intelligently, understand; విలువ గుణము, మొత్తము మొదలగునవి అంచనావేయు

approach (అప్రోచ్) *v. t. t.* come near, go to with a request or offer, సమీపించ, దగ్గరకు వచ్చు.

appropriate (అప్రోప్రియేట్) *adj.* suitable, proper; తగిన, ఉచితమైన,

approval (అప్రూవల్) of approving సమ్మతి, ఆమోదం, మంజూరు. approve,

మంజూరుచేయు, ఆమోదించు.

april (ఏప్రిల్) *n.*, fourth month of the year, ఆంగ్ల సంవత్సరములో నాలుగవ నెల.

apt (యాప్ట్) *adj.* suitable, తగిన, ఉచితమైన

arbitrate (ఆర్బిట్రేట్) *v.* act as arbitrator, మధ్యవర్తిత్వం ద్వారా సమస్యను పరిష్కరించు.

arbitration (ఆర్బిట్రేషన్) *n.* com. law submitting a dispute to an arbitrator for judgement, మధ్యవర్తి ద్వారా వివాద పరిష్కారం.

archer (ఆర్చర్) *n.*, person who shoots with bow and arrow, విలుకాడు

architect (ఆర్కిటెక్ట్) *n.*, designer of buildings, కట్టడముల నమూనా తయారుచేయువాడు, వాస్తుశిల్పి.

area (ఏరియా) *n.* in extent or measure of a surface, region; సమతల ప్రదేశము, ఖాళీస్థలము

argue (ఆర్గ్యు) *v.t/i.* give as reason, exchange of angry words, express disagreement, సకారణముగా వాదించి నిరూపించు. argument; వాగ్వాదము.

arise (ఎరైజ్) *v. t.* (p. t. arose, pp. arisen) come into existence or to people's notice లేచు, మరణించిన వారిలోనుంచి బయటికి వచ్చు, జన్మించు.

arithmetic (అరిథ్మెటిక్) *n.* science of numbers, అంకగణితము.

arm¹ (ఆర్మ్) *n.*, upper limb of the human body, చెయ్యి, బాహువు.

arm² (ఆర్మ్) *v.t.*, equip with weapons, make bomb, etc., ఆయుధములు

armour (అర్మర్) *n.*, a defensive covering worn to protect the body against weapons రక్షణ కవచము.

army (ఆర్మీ) *n.* organized force for fighting on land, సైన్యము.

around (అరౌండ్) *adv. & prep.* on every side, అన్ని వైపులా, అన్ని దిశలలో,

arouse (అరౌజ్) *v.t.* rouse ప్రేరేపించు.

arrange (అరేంజ్) *v. t.* put into order, form plans, settle the details, సరైన పద్ధతిలో అమర్చు. arrangement, ఏర్పాటు

arrest (అరెస్ట్) *v. t.* catch and hold, seize by authority of law, stop movement, పట్టుకొని బందీగా చేయు

arrow (ఎరో) *n.* then pointed missile shot from a bow, mark or sign used to show direction, బాణము

art (ఆర్ట్) *n.* production of something beautiful, skill, cunning; కళ, నేర్పు, కౌశలము

article (ఆర్టికల్) *m.* particular or separate thing, write composition, clause or

section, రాసిన దానిలో విడిభాగం, ప్రత్యేక ఖండం, వ్యాసం.

artificial (ఆర్టిఫిషియల్) *adj.* not natural, made in imitation, కృత్రిమమైన, సహజంకానీ

artist (ఆర్టిస్ట్) *m.* one who produces work of art, చిత్రలేఖకుడు, లలితకళలో ఏదో ఒక దానిలో కళాకారుడు

as (యాస్) *adv. & conj* in the same degree, similarly, ఒకేమాదిరిగా నున్న

ascend (అసేండ్) *vt/i* go or come up; పైకి వెళ్ళు ascending పైకి వెళ్ళుచున్న

ascetic (అసేటిక్) *adj.* not allowing on self pleasures; విరాగియైన, సుఖభోగాలపై ఆసక్తిలేని,

ash (యాష్) *n.* powder that remains after something has burnt, బూడిద, భస్మం,

ashamed (అసేమ్డ్) *adj.* feeling shame, సిగ్గుపడు

ask (ఆస్క్) *v. t. i.* to put a question, seek to obtain, అడుగు, ప్రశ్నించు.

asleep (ఆస్లీప్) *adv. & adv.* in a state of sleep, నిద్రావస్థలో

ass (యాస్) *n.* donkey, గాడిద

assembly (అసెంబ్లీ) *n.* gathering, సమావేశము, సభ, సమూహము.

assent (అసెంట్) *v.t.&n.* consent, permission, అంగీకరించు, సమ్మతించు.

asset (అసెట్) *n.* property with money value, useful quality; ఆస్తి, ఉపయుక్తమైన ఏదో ఒక గుణం,

assist (అసిస్ట్) *v.t/i,* help, సహాయము చేయు. assistance సహాయము

association (అసోసియేషన్) *n.* group for a common purpose; సంఘము

assurance (అస్యూరేన్స్) *n.* positive assertion, self confidence, హామీ, ఆత్మవిశ్వాసము

assure (అస్యూర్) *v. t.* tell confidently, promise, నమ్మకముగా చెప్ప, ప్రమాణముగా చెప్ప.

astonish (అస్టానిష్) *v. t.* surprise very greatly, ఆశ్చర్యపరచు.

astray (యాస్ట్రే) *adv & adj.* away from proper path, తప్పడుదారిపట్టు, దారితప్పిన.

atheist (అథీస్ట్) *m.* person who does not believe in the existence of God. నాస్తికుడు

atom (ఆటమ్) *n.* smallest particle, అణువు atom bomb అణుబాంబు

attach (ఎటాచ్) *v.t./i.* join, fix to something else; కలుపు, కట్టు, తగిలించు.

attack (ఎటాక్) *v. & n.* violent attempt to hurt, sudden onset of illness, దాడిజరుపు, ఆకస్మిక అనారోగ్యము.

attain (ఎటైన్) v.t, achieve, సాధించు, పొందు.

attempt (అటెంప్ట్) v. t. & n, make an effort to achieve, try to do, ప్రయత్నించు

attend (అటెండ్) v. t/i. give attention to, to be present, మనస్సును ఒకదానివైపు లగ్నముచేయు, హాజరగు,

attest (అటెస్ట్) v.t/i. provide proof, declare true, ధృవీకరించు.

attract (అట్రాక్ట్) v.t, draw towards itself, arouse the interest, ఆకర్షించు, ఆకట్టుకొను.

audience (ఆడియన్స్) in group of listeners, ప్రేక్షకులు

august (ఆగస్ట్) in eighth month of the year, ఆంగ్ల సంవత్సరములో 8వ నెల.

aunt (ఆంట్ n, a benevolent elderly woman, అత్త, పిన్ని పెద్దమ్మ, చిన్నమ్మ, మేనత్త,

author (ఆథర్) m. writer of book, etc., originator. గ్రంథకర్త, రచయిత, మూలకర్త.

authority (అథారిటీ) n. power to enforce obedience, persons with this power, అధికారము, పెత్తనము autobiography (ఆటోబయోగ్రఫీ)n, story of a person's life written by himself, ఆత్మ కథ, స్వీయచరిత్ర, automatic (ఆటోమాటిక్) adj. & n. mechanical, self regulating, స్వయంచాలకమైన, యాంత్రికమైన.

autumn (ఆటమ్) m. season between summer and winter. ఋతువులలో మూడవది, శరదృతువు. auxiliary (అగ్జిలరీ) adj. helping, సహాయకమైన

avail (అవైల్) v.t/i, to be of use, effectiveness, advantage; ఉపయోగించుకొను, పనికివచ్చు.

avenge (అవెంజ్) v. t. one who takes revenge, ప్రతీకారము తీర్చుకొను, పగతీర్చుకొను

average (ఏవరేజ్) n. & adj. norm, mean adj. common, ordinary; సరాసరి, సగటు

avoid (అవాయిడ్) v. t. keep oneself away from: తప్పించుకొను, విసర్జించు.

await (అవైట్) v. t. wait for వేచివుండు, ఎదురుచూచు,

awake (అవేక్) v. & adj. (p. t. awoke, pp. awoken) not asleep, alert, also మెలకువగా వుండు నిద్రలేపు. away (అవే) adj. & m, at a distance, absent, దూరంగా ఉండు, గైర్లాజర్.

awkward (అక్వర్డ్) adj. clumsy, వికారమైన, గందరగోళ పరచే, ఇబ్బందికరమైన.

axle (ఎక్సేల్)n. rod on which wheels turn, ఇరుసు సంబంధమైన, అక్షసంబంధమైన,

B

baby (బేబి) n very young child or animal చంటిపాప, కూన.

bachelor (బెచిలర్) n, unmarried, having lowest degree; అవివాహితడు, మాస్టర్ డిగ్రీకి దిగువ, పట్టభద్ర డిగ్రీతీసుకున్న వారు.

back (బేక్) *n.* & *adj* hinder surface farthest from the front; వెన్ను, వెనుకభాగము.

backbite (బేక్ బైట్) *n.* spiteful talk, పరోక్షముగ నిందించు, చాడీలు చెప్ప.

backward (బేక్వర్డ్స్) *n.* less progress retarded, వెనుకబడిన, వెనుక్కు మళ్ళించిన ,

bacteria (బేక్టీరియా) *n.* microscopic organism, సూక్ష్మ క్రిములు

bad (బేడ్) *adj.* wicked, evil, not good; చెడ్డ, పనికిమాలిన, దుష్టమైన, కలుషితమైన

bag (బెగ్ 255) *n.* సంచి .

baggage (బెగేజ్) *n.* luggage, పెట్టె, బేడా, మూటాముల్లె

bail (బెయిల్) *n./v. t.* money pledged as security, జామీను,

bake (బేక్) *v. t./i.* cook or harden by dry heat, వంటచేయు లేదా పచనముచేయు.

balance (బేలన్స్) *v. & vi.* weigh on, keep or put in a state of, తూచు, సరితూచు, సరిపాల్చు, సరితూగు.

balcony (బాల్కనీ) *n.* projecting platform; మేడమీద వసారా

bald (బాల్డ్) *adj.* (balder, baldest) with scalp partly or wholly hairless, బట్ట తల, వెంట్రుకలు లేని

bale (బేల్) *n.* bundle, బస్తా, కట్ట

ball (బాల్) *n.* a solid or hollow sphere of various sizes and materials used in games, బంతి

balloon (బలూన్) *n.* bag inflated with air or gas, గాలిబుడగ, గాలిగుమ్మటము,

ballot (బేలేట్) *n.* in vote recorded on a slip of paper, voting by this ఓటు వేయు చీటీ.

balm (బామ్) *n.* an ointment for shooting pain or healing; నొప్పిని, బాధను పోగొట్టు మందు.

bamboo (బేంబు) *n.* tall plant with hard and hollow stems, వెదురు, వెదురుబొంగు.

ban (బేన్) *v. t.* (p.t, banned) forbid, నిషేధించు

banana (బనానా) *n.* long yellow thick skinned fruit, అరటిపండు,

band (బెండ్) *n.* strip, loop, hoop: సత్తు కట్టే పట్టి (music) వాయిద్యము .

bangle (బెంగిల్) *n.* ornamental band worn round the arm or ankle, చేతిగాజు .

banish (బెనిష్) *v.t.* send to exile, dismiss from one's thought, etc బహిష్కరించు, ఎదుటనుండి లేదా మనసులోంచి తొలగించు.

bank (బేంక్) *n.& v.* slope at the side of river, etc., place money in a bank, base one's hopes, నదీ తీరము, చెరువుగట్టు, డబ్బుదాచుకొను చోటు.

bankrupt (బేంక్రప్ట్) *adj.* de n, unable to pay one's debt, అప్పలలో మునిగినవాడు, దివాలాతీసినవాడు, అంతా పోగొట్టుకున్నవాడు.

banquet (బేంక్వెట్) *n.* an elaborate meal, usually for a special event at which speeches are made, విందు ఏర్పాటు, ఏదో ఒక సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని ఏర్పాటుచేసే ఉపన్యాసాలతో కూడిన విందు.

banyan (బన్యన్) *n.* a tree of tropical India and the East Indies, మట్టిచెట్టు, ఊడలమట్టి,

bar (బార్) *n.& v.* long piece of wood; soap, metal or **chocolate**, కడ్డి, కమ్మి, కొయ్య, చువ్వు, పూచ.

barbarian (బార్బేరియన్) *n.* uncivilized; సంస్కారం లేనివాడు, మూర్ఖుడు.

barber (బార్బర్) *n.* hair dresser, మంగలి, క్షురకుడు, కేశసంస్కర్త,

bare (బేర్) *adj.* (barer, barest) not clothed or covered, నగ్నమైన, దిగంబరమైన, చాటులేని,

bark (బార్క్) *n & v.* outer covering or skin on the trunks of trees బెరడు, పట్ట, తొక్క, తోలు

barley (బార్లీ) *n.* grain used for eating as food; ఆహారానికి మాల్స్ సారాలను తయారు చెయ్యడానికి ఉపయోగించే యవధాన్యము.

barrel (బేరల్) round container; పీపా

barren (బేరన్) *adj.* not fertile, unable to bear fruit or young, వంధ్య అయిన, గొడ్డు అయిన, బిడ్డలు లేని, బంజరు అయిన,

base (బేస్) *n. & adj.* lowest part, starting point, foundation, dishonourable, of inferior value, మూలము, పునాది, ప్రాపు, అడుగుమట్టం, ఆధారము, హీనమైన,

basic (బేసిక్) *adj.* forming a basis, fundamental; ఆధారభూతమైన, ప్రధానమైన

bask (బాస్క్) *v. t.* sit or lie in pleasant Sun, వెచ్చదనంలో అనగా లేత ఎండలో, మంట వెలుగులో, ఉత్సాహంతో కాలక్షేపం చేయడం.

bat (బెట్) *n.* wooden implement for striking the ball, a small mammal with wings; ఉపయోగించే కొయ్యసాధనం.

batch (బేచ్) *n.* set of people or things, మనుషులు లేక వస్తువుల సముదాయము.

bath (బాత్) *n. & v.* washing, స్నానము, స్నానముచేయు

bathe (బెత్) *v. t.* swim, immerse in liquid, సముద్రము, నది, చెరువు మొదలగు వానిలో స్నానముచేయు, నీటిలోమునుగు.

battle (బెటిల్) *n.* fight between armies, యుద్ధము, battlefield, యుద్ధభూమి battlement అక్కడక్కడ కన్నాలు వుండే కోటబురజు పైగోడ.

bay (బే) *n.* ఒక జాతి చెట్టు లేదా పాద, ఏకాంత స్థలము.

B. C. Before Christ, క్రీస్తు పూర్వము

beach (బీచ్) *n* & *v.* shore, bring on shore from water, ఒడ్డు, సముద్రతీరము.

beak (బీక్) *n.* bill; పక్షి ముక్కు.

beam (బీమ్) *n.* long piece of timber or metal, ray of light, smile, కలప లేదా లోహ దూలము, కాంతి రేఖ, చిరునవ్వు.

bear (బేర్) *n.* & *v.* (p.t. bore, pp. borne) carry, support, have in mind, endure, give birth to: మోయు, తీసుకొని పోవు, దన్ను, మనసులో వుంచుకొనుట, జయించు, ఓర్చుకొను

beard (బెయర్డ్) *n.* hair on the lower part of the face గడ్డము.

beast (బీస్ట్) *n.* animal. జంతువు మృగము, beastly, మృగ్యముగా, మృగమువలె,

beat (బీట్) *v. t./i.* (p.t, beat, pp. beaten) hit repeatedly, strike, strongly, mix, appointed course of a policeman: కొట్టు, బాదు, వాయిించు, మించు, దంచు, గస్తీకాయు, కలుపు.

because (బెకాజ్) *conj.* for the reason that ఎందుకంటే, కారణంగా,

become (బెకమ్) *v.t./i.* (p.t. became, pp. become) some or grow to be, begin to be, be fit అవును, జరుగు becoming అవుతున్న, జరుగుతున్న

bed (బేడ్) *n.* thing to sleep on, flat base, foundation, bottom of sea or river. garden plot, పడక, పరుపు, బల్లపరుపు, పునాది, నది లేక సముద్రపు అడుగు భాగము . తోట మడి bedbug, నల్లి bedding పరుపు, పక్కబట్టలు మొదలైనవి. bedroom పడకగది. bedsheet దుప్పటి,

bee (బీ) *n.* an insect, తేనెటీగ beehive తేనెపట్టు, bee keeping తేనెటీగల పెంపకం.

beef (బీఫ్) *n.* the flesh of an OX, bull or cow, గొడ్డుమాంసము, ఎడ్డుమాంసం, ఆవు మాంసం,

beet (బీట్) *n.* a peant with a sweet root, రసమున్న. దుంపలు గల రెండు మొక్కలు,

be fool (బిఫూల్) *v.* to make a fool of trick, మోసపుచ్చు, వంచించు.

before (బిఫోర్) *adv., prep. & conj.* at an earlier time, ahead, in front of ముందు, పూర్వం, ముందుగా, మునుపు.

beg (బెగ్) *v.t/i.* (p.t. begged) ask for as a charity, obtain thus a living, request humbly, చందా కోసం అడుగు, భిక్ష మెతుకొను, ప్రాధేయపూర్వకంగా అడుగు.

beget (బెగేట్) *v. t.* (p. t. begot, pp. begotten) be the father of, give rise to, కను, పుట్టించు

beggar (బెగ్గర్) *n.* one who lives by begging, very poor person, బిచ్చగాడు,

ముష్టివాడు,యాచకుడు, begin (బిగిన్) v.t./i. (pt began, p, t, begun) perform, the first part, start: ప్రారంభించు, మొదలుపెట్టు ఆరంభించు.

behave (బిహేవ్) v. t. act or react, show good manners, ప్రవర్తించు, నడచుకొను.

behaviour (బిహేవియర్), n. way of behaving, ప్రవర్తన, నడవడిక,

behind (బిహైండ్) adv., adj, prep. &n. in or to the rear, behind hand, remaining after others departure; వెనుకగా, పరోక్షంలో, వెనుక, చివరలో లేదా వెనుక భాగంలో,

behold (బిహోల్డ్) v. t. (p. t. beheld) see, observe, చూచు, గమనించు, లక్ష్యపెట్టు.

being (బీయింగ్) n. existence, person, ఉనికి, అస్తిత్వం

belief (బిలిఫ్) n, believing నమ్మకము, విశ్వాసము .

believe బిలీవ్) v. t./i. accept as true, think, suppose. నమ్ము, విశ్వసించు.

bell (బెల్)n. hollow vessel of metal, గంట

belly (బెల్లి) in stomach, abdomen; కడుపు, ఉదరగోళము, బొజ్జ, పొట్ట, గర్భం.

belong (బిలాంగ్) v.t. to somebody, be property of చెందు, సంబంధించు.

below (బిలో) adv. & prep. to a lower position. క్రిందగా, దిగువగా,

belt ((బెల్ట్) n stripపటకా . , నడికట్టు

bench (బెంచ్) n. long seat or working table, judges, నాలుగు కాళ పాడవైన బల్ల, న్యాయమూర్తులు.

bend (బెండ్) v. t./i. (p.t. bent) curved, turn downwards, వంపుగానున్న, క్రిందకు వంగు, వంచు.

berth (బెర్త్) n & v. sleeping place in a train or ship, రైలు లేదా ఓడలలో నిద్రపోవుటకు వుండే పడక, place for a ship, ఓడలు నిలిపే చోటు.

beseech (బిసీచ్)v.t. (p.t. besought) implore, beg, హృదయపూర్వకముగా అడుగు, కోరు, బ్రతిమాలు, సహాయం కోసం ప్రార్థించు.

beside (బె సైడ్) prep. by the side of closeto, ప్రక్కన, దగ్గర, సరసన

besides (బిసైడ్స్) prep. in addition to అంటే కాకుండా, అదనముగా,

best (బెస్ట్) adj. of the most excellent kind, adv. in the best way, n. thing, శ్రేష్ఠమైన, ఉత్తమోత్తమమైన.

bestow (బెస్టో) v. t. present, (ప్రసాదించు, అనుగ్రహించు, ఆశ్రయం కల్పించు.

bet (బెట్) n., pledged, పందెము

betel (బీటల్) n.తమలపాకు బీటల్ నట్ వక్క

betray (బి ట్రై) v. t. give up loyalty, be disloyal to, మోసపుచ్చు, నమ్మకద్రోహం చేయు, విశ్వాసహీనంగా ప్రవర్తించు.

betroth (బెట్రోత్) v.t., to be engaged, to marry, నిశ్చితార్థము చేయు.

better (బెటర్) *adj., n. & v.* శ్రేష్ఠతరమైన, ఎక్కువ మేలైన, అధికతరంగా, మెరుగుపరచు,

between (బిట్వీన్) *prep.* in the space or time, bounded by two limits, separating, మధ్యన, నడుమ సందున,

beware (బివేర్) v. i. on one's guard, జాగ్రత్తగా వుండు, అప్రమత్తంగా వుండు,

bewilder (బివిల్డర్) v. t. puzzle, confuse, తికమకపెట్టు, గాబరా పెట్టు, తబ్బిబ్బు చేయు.

beyond (బియాండ్) *adv. c. prep.* at or the further side, అవతల, అవతలపక్క, అందనంత దూరంలో,

bi (బై) half, సగం 380.

bid (బిడ్) n., v.it/i. offer a price, attempt, offer, వేలంలో పాట, పాడిన వెల, ఇవ్వజూపిన మొత్తం

bidding (బిడ్డింగ్) n, command, ఆదేశము

big (బిగ్) *adj.* (bigger, biggest) large in size, amount. important; ఆకారములో పెద్దదైన, పూర్తి ప్రాముఖ్యము వహించిన మొత్తము.

bill (బిల్) *n.* written statement of charges to be paid, poster, programme, bird's beak, proposed law, చెల్లించవలసిన మొత్తాన్ని తెలియజేయు పత్రము, కరపత్రము, కార్యక్రమమును తెలియజేయు పత్రము, పక్షిముక్కు, బ్యాంకు లేదా (టెజరీనోటు, పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టే ముసాయిదా చట్టం

billion (బిలియన్) *n.* one million of million, onethousand million; వంద కోట్లు.

bind (బైన్డ్) v. t./i. (p. i. bound) tie, fasten, place under obligation; కట్టు, బిగించు, నిర్బంధించు.

birth (బర్త్) *n.* పుట్టుక, birth certificate జన్మ ధ్రువపత్రము , birth date పుట్టిన తేది birthday జన్మ దినము birth mark పుట్టుమచ్చ birthplace జన్మస్థలము, birth rate పుట్టుకల శాతము

bit (బిట్) *n.* small piece or quantity, short time or space, part of a tool: చిన్న ముక్క లేదా పరిమాణము, తక్కువ సమయము లేక చోటు, పట్టకారు నొక్కు

bitch (2)5) *n.* female dog, ఆడ కుక్క

bite (బైట్) v. t. i. (p.t, bit. pp. bitten) cut with the teeth, penetrate, కరచు, కొరుకు,చీల్చు,biting కొరికే. bitter (బిట్టర్) *adj.* sharp in taste, not sweet or mild, చేదైన.

black (బ్లాక్) *adj.* (blacker, blackest) dark like coal or soot, having black skin, gloomy, evil, నల్లని చింతాకరమైన, దుర్మార్గమైన black list అనుమానము గలవారిని శిక్షించుటకు తయారుచేయు లిస్ట్, black market చీకటి బజారు. blackboard నల్లబల్ల, blacken నలుపురంగు హద్దు blackmail బెదిరించి డబ్బు గుంజు, blackout

అంధకారము, blacksmith కుమ్మరి,
blade (బ్లేడ్} n, leaf, sharp edge, ఆకు, రేకు, పదునైన మొస
blame (బ్లెమ్) v. t. & n. దూషించు, నిందారోపణ చేయు, అభిశంసన. తప్పవట్టు,
blank (బ్లాంక్)adj. empty, not written or printed, ఖాళీ, రాయబడని, అచ్చువేయబడని,
blanket (బ్లాంకెట్) n.& v. thick woolen covering, ఉన్ని దుప్పటి, కంబళి,
blast (బ్లాస్ట్) n, strong gust, blow up, బలమైన అతిధి, ప్రేలుడు.
blaze (బ్లేజ్) n, bright flame or fire, జ్వాల,మంట అధికప్రకాశము.
bleed (బ్లీడ్) v. t./i. (p.t. bled) leak or draw blood, extort money from: నెత్తురు కారు, బలవంతముగా గుంజా.
blemish బ్లెమిష్ flaw, defect, కళంకము లోపము
bless (బ్లెస్) v. t. call God's favour upon, praise God, ఆశీర్వదించు, భగవంతుని దయ కోరు.
blind (బ్లైండ్)adj. without sight, lack of understanding అవగాహనలేని, గుడ్డిగా,
blink (బ్లింక్) v.t, open and shut one's eyes rapidly కనురెప్పలు వాలుబుట తెరచుట.
bliss (బ్లిస్) n, perfect happiness, పరమానందం, పరమసుఖం, స్వర్గభోగం,
block (బ్లాక్) m. log of wood, compact mass of buildings, obstruction, ముదాయము, అవరోధము.
blood (బ్లడ్) n. red liquid circulating in the living animals, courage, race, decent, - జీవులలో ప్రవహించే ఎర్రని ద్రవము (రక్తము), ధైర్యము, జాతి, హుందాతనం.
bloom (బ్లూమ్) n, flower, youth, glow, పుష్పము, యవ్వనము, మెరుపు, నవకం,
blossom (బ్లాజమ్) n. & v. flowers, open into flowers, develop and flourish; వికసించుట,మొగ్గ విరిసి పుష్పించుట .
blot (బ్లాట్)n . spot, ugly, disgraceful, మచ్చ అందవికారము, కళంకము.
blow (బ్లో) n. & v. hard stroke, shock, (pt blow, p.t. blown) move or flow, be moved and carried by wind, బలముగా గాలి వీచు, blow out ఉదివేయు
blue (బ్లూ) adj. coloured like sky, నీలము, ఆకాశం రంగు
blunder (బ్లండర్) n. stupid or careless mistake. నిర్లక్ష్యముగా లేదా తెలివితక్కువగా చేసినతప్పు
blunt (బ్లంట్) adj. not sharp, dull. చురుకగా లేని, మందమైన.
blush (బ్లష్) v. t. become red faced from shame, సిగ్గుతో మొహం ఎర్రబారుట
boar (బోర్) n. male pig. మగపంది

board (బోర్డ్) *n.* & *v.* long piece of sawn wood, thick stiff card, daily meals, supplied for payment, committee, enter a Vehicle; బల్ల పలక, కొయ్యబల్ల, డబ్బుకి వడ్డించు భోజనము, సంఘము, వాహనములో ప్రవేశించుట.

boast (బోస్ట్) *n.* & *v.* speak with pride, trying to impress people, boastful డంబముగా మాట; అది ప్రజలను ఆకట్టుకొనుట, డాంబికము, గర్వము.

boat (బోట్) *n.* vessel for travelling on water, boat bridge నీటిలో ప్రయాణించు వాహనము, పడవ, పడవ పలక, boats man పడవ నడిపేవాడు.

body (బాడి) *n.* structure of bones and flesh, main part; శరీరము, దేహము. dead body శవము, bodyguard రక్షక భటుడు.

boil (బోయిల్) *n.* & *v.* swelling producing pus, bubble up with heat, బొబ్బ, మరిగించు.

bold (బోల్డ్) *adj.* (bolder, boldest) confident and courageous, strong and vivid (colour). సాహసము గల, ఆత్మవిశ్వాసము గల. టెంపరియైన, ప్రస్ఫుటమైన boldness తెగింపు.

bolt (బోల్ట్) *n.* & *v.* sliding bar for fastening a door, strong metal pin, fasten, run away, తలుపు గడియ

bomb (బాంబ్) *n.* & *v.* an explosive device, పేలుడు గుండు

bond (బాండ్) *n.* & *v.* thing that unites or restrains, binding agreement, high quality writing paper, unite with a bond; బంధము, కట్టు, పత్రము

bone (బోన్) *n.* one of the parts that makes up the skeleton of an animals body; ఎముక

book (బుక్) *n.* & *v.* set of sheets of paper bound in a cover, buy a ticket in advance, పుస్తకము ముందుగా టికెట్టు కొనుట.

bookish (బుకిష్) *adj.* of book పుస్తక జ్ఞానము

book-keeping (బుక్ కీపింగ్) to **maintain records.** జమాఖర్చులు రాసే పని.

book-worm (బుక్ వార్మ్) a person who is very fond of reading, పుస్తకాల పురుగు

boon (బూన్) *n.* benefit: వారము, లాభము

boot (బూట్) *n.* shoe, luggage compartment in a car. పాదరక్ష, వాహనములో డైవరు సీటు క్రింద లేదా వాహనము వెనుక గల సామూను అర

border (బోర్డర్) *n.* edge, boundary, అంచు, సరిహద్దు

born (బోర్న్) *adj.* brought forth by birth, a natural gift, జన్మతః, పుట్టుకతో

borrow (బారో) *v.t.* to take loan: అప్పు సుకొను.

bosom (బొసమ్) *n.* breast, రొమ్ము bosom friend, ప్రాణ స్నేహితుడు,

boss (బాస్) master, manager నాయకుడు, అధికారి

botany (బోటనీ)నన్. study of plants, వృక్షశాస్త్రము.

bother (బాదర్) v.t./i. cause, trouble, worry; కష్టపెట్టు, బాధపెట్టు.

bottle (బాటిల్) n, container, usually made of glass having a narrow neck. సీసా

bottom (బాటమ్) n, lowest part or place, buttocks, lowest position.
అడుగుభాగము, పిరుదులు దిగువస్థాయి.

bough (బో) n. branch of a tree. చెట్టుకొమ్మ

boulder (బౌల్డర్) n, large rounded stone: గుండ్రాయి

bounce (బౌన్స్) v.it/i. spring back or up. తటాలున పైకి లేచు లేక వెనుకకు త్రుళ్ళు

bound (బౌండ్) see bind ఎగురు, త్రుళ్ళు, ఎల్లలు ఏర్పరచు, పరిమితం చేయు.

boundary (బౌన్డరీ) n, line that marks a limit, hit to the boundary in cricket,
సరిహద్దు రేఖ, క్రికెట్టులో సరిహద్దు రేఖ.

bouquet (బోకే) n. bunch of flowers. పుష్ప గుచ్ఛము

bow¹ (బో) n. rainbow, ఇంద్రధనుస్సు

bow² v.i. bounding, respect, తలవంచి నమస్కరించు, శిరసావహించు.

bowl (బౌల్)n . cup, ball; గుండ్రని లోటు లోతుగిన్నె, బంతి . bowling బంతి విసరు,

box (బాక్స్) container, compartment in a theatre: పెట్టె సినిమా హాలులో పేక్షకుల
కొరకు ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటు చేయబడిన చోటు boxing ముష్టి యుద్ధము.

boycott (బాయ్కాట్) n. & v. refuse to deal with బహిష్కరించు, బహిష్కరణ, వెలి.

bracket (బ్రాకెట్) n. support, signs in writing కుండలీకరణ, జతపరచు, మాటలను
అంకెలను బిడాయించడానికి పెట్టే గుర్తు ,

braid (బ్రెయిడ్), band of hair,జడ, కొప్పు

brain (బ్రెయిన్)n, mind, intelligence మెదడు, మేధ

brake (బ్రేక్) n, a reducing speed, వేగాన్ని తగ్గించే సాధనం.

branch (బ్రాంచ్) n arm like part of a tree, similar part of road, river, etc. sub-
division of a family. చెట్టు కొమ్మ, బాటచీలిక, నది పాయ, కుటుంబములోని శాఖ.

brass (బ్రాస్) m. bright yellow metal, alloy of copper and zinc, ఇత్తడి

brave (బ్రేవ్) adj. (braver, bravest) able to face and endure danger. ధైర్యము గల.

breach (బ్రీచ్) n, breaking of a rule or contract, చట్టమును లేదా ఒప్పందమును
కొట్టివేయు,

bread (బ్రెడ్) n. bread butter, రొట్టె

break (బ్రేక్) v.t.si. (p.t, broke, pp. broken) fell into pieces come apart, damage, fail to keep, surpass, weaken, destroy; ముక్కలుగా చేయు, పగలగొట్టు, నాశనముచేయు, అతిక్రమించు, బలహీనముచేయు, ధ్వంసము చేయు.

breakdown, to become ineffective, నిర్వీర్యమయిన, break into, force one's way into a house or shop, godown etc., లోనికి లేదా దుకాణము, గొదాము లోనికి బలవంతముగా ప్రవేశించు.

breast (బ్రెస్ట్) n. milk producing organs on a Woman's chest, front part of the body, స్తనము రోమ్ము వక్షోజం .

breath (బ్రీత్) n. శ్వాస, చిరుకదలిక breathless నిర్ణీవమైన, breathtaking ఊపిరి పీల్చు, శ్వాసించు.

breathe (బ్రీత్) v. t./i. draw air into the lungs, ఊపిరితిత్తుల లోనికి గాలి పీల్చు

breed (బ్రెడ్) v. t./i. (pt. bred) produce offspring, train, bring up; బిడ్డను ప్రసవించు, శిక్షణ ఇచ్చు, పెంచి పోషించు

breeze (బ్రీజ్) n, light wind, bribe చిరుగాలి, తెమెర

bribe న్.. something given to somebody to persuade him to do Something Wrong లంచము

brick (బ్రిక్) n, a rectangular block of clay baked by fire used in building ఉపయోగపడే దీర్ఘ చతురస్రాకారపు మట్టి దిమ్మ.

bridal (బ్రైడల్). పెండ్లి, పెండ్లి విందు, వధువుకు లేదా వివాహమునకు సంబంధించిన,

bridge (బ్రిడ్జి) n. structure providing a way across something. bony upper part of the nose, వంతెన ముక్కు దూలము.

bridle (బ్రైడల్) n. hamess, restrain. కల్లెము, బందము

brief (బ్రీఫ్) v. & n. inform in advance, short lasting, concise, short. ముందుగానే క్షుణ్ణముగా తెలియజేయు, స్వల్పకాలికమైన, సంగ్రహమైన,

bright (బ్రైట్) adj. shining, lively, intelligent, తేజోవంతమైన, సజీవమైన, తెలివైన,

brilliant (బ్రిలియంట్) adj. very bright or intelligent, very clever తేజోవంతమైన, సజీవమైన, తెలివైన

brim (బ్రిమ్)n, & v. edge of a cup, etc. (p.t, brimmed), అంచు, అంచువరకు నింపు,

bring (బ్రింగ్) v. t. (p.t. brought) cause to come, put forward తీసుకొని రా, ముందుకు తీసుకువచ్చు.

brisk (బ్రిస్క్) adj. (brisker, briskest) lively, moving quickly, చురుకైన, వేగముగా కదలు.

brittle (బ్రిటిల్) adj easily broken: త్వరగా పగలిపావు

broad (బ్రాడ్) *adj.* (broader, broadest) large across, wide. full and complete: వెడల్పైన విశాలమైన స్పష్టమైన,

broadcast (బ్రాడ్కాస్ట్) *v.t./i.* send by radio or T. V. రేడియో లేదా టి.వి. ద్వారా ప్రసారము.

broken (బ్రేక్) *see* break విరిగిన, తొలగించబడిన

broker (బ్రోకర్) *n.*, one who buys and sells on behalf of others; దళారి మధ్యవర్తి

bronze (బ్రాంజ్) *n.*, alloy of copper and tin. కంచు

broom (బ్రూమ్) *m.* brush for sweeping floors, చీపురు.

brother (బ్రదర్) *n.* Son of the same parents as another person; సోదరుడు, brotherhood సోదరత్వం, brotherly సోదరభావముతో,

brown (బ్రౌన్) *adj.* (brownier, brownest) a dark shade with a reddish hue గోధుమ రంగు

bruise (బ్రూస్) *n.*, injury, గాయము

brush (బ్రష్) *n. & v.* implement for cleaning or Sweeping, కుంచె.

brutal (బ్రుటల్) *adj.* very cruel, Without mercy, అతిక్రూరముగా, దయారహితముగా,

bubble (బబుల్) *n. & v.* ball formed of liquid containing air, ball of air rising in boiling water, గాలి బుడగ బుడగ.

bucket (బకెట్) *n.*, a vessel for carrying water, milk etc., బాల్చీ.

bud (బడ్ e) *&* *n.*, leaf, flower not fully open, చిగురు, మొగ్గ build (బిల్డ్ *v.* (p. t. built) to construct, *n.* bodily shape, నిర్మించు, శరీరాకృతి.

bulk (బల్క్) *n.* mass, of great size సరకు, పరిమాణ విషయంలో పెద్దగాగల.

bull (బుల్) *n.* male of ox, Whale, elephant, etc; తిమింగళము, ఏనుగు మొదలైనవాటిలో మగజాతికి చెందినవి.

bunch (బంచ్) *n.* cluster, number of small things bound together, roe, గుత్తి, రాసి, కట్టు.

bundle (బండిల్) *n.* collection of things loosely fastened, కట్టు, మూట.

bungalow (బంగాళా) *n.* Small house with one storey surrounded by a large Verandh భవంతి

burden (బర్డెన్) *n.* things carried, heavy load; భారము, , బరువు.

bureau (బ్యూరో) *n.* office: సభ, కార్యాలయము.

burial (బరియల్) *n.* burying, ఖననం burial ground, శ్మశానవాటిక,

burn (బర్న్) *v. t/i* (p.t, burned or burnt) destroy by fire, heat, acid, sex కాల్చు

దహించు.

burrow (బుర్రోన్) *n.* hole made in the ground by boxes, rabbits, etc, కన్నము, రంధ్రము.

burst (బరస్ట్) *v.t.fi.* (p.t. burst) forced open, fly violently, పగులు, బద్దలగు, పగలగొట్టు, విడగొట్టు.

bury (బరి) *v. t.* place a dead body underground, cover up, పాతిపెట్టు, మూతపెట్టు.

bus (బస్) *n* ప్రయాణికుల మోటారు వాహనము bus stop బస్సులు ఆగు చోటు.

bush (బుష్) *n.* shrub, thick growth, పొద, తుప్ప) bushy పొదగా వున్న

business (బిజినెస్) *n.* trade, work, task, Sys, వ్యాపారము

businessman వ్యాపారము చేయువాడు, వ్యాపారస్తుడు, వర్తకుడు

busy (బిజీ) *adj.* (busier, busiest) occupied, having much to do; పనిలోవున్న, ఏకాగ్రబుద్ధితో పనిచేస్తున్న but (బట్) *adv. prep. conj.* only, however, except; కేవలం, మాత్రం, ఏమైనా, తప్ప, కాని,

butcher (బుచర్) *n.* person cuts up and sells animal flesh, కసాయివాడు..

butter (బట్టర్) *n.* a fatty food substance made from cream, వెన్న

butterfly (బట్టర్ ఫ్లై) *n.* an insect with broad conspicuously marked wings, నీతకొక చిలుక

buttock బటక్ *n.* either side of the part of the body on which a person sits, పిరుదు

button బటన్ a small, round bit of bone, metal or plastic for fastening on an article of clothing, బొత్తం

buy (బై) *v. t.* (p.t. bought) obtain in exchange for money, purchase, కొను.

buyer (బయ్యర్) కొనుగోలుదారుడు.

buy (బై) *prep. & adv.* near, beside, in reserve, along, via, past, during, through the agency, దగ్గర, పక్కన, అండగా, మధ్యలో, ద్వారా by అండ్ అలాగే by gone గడచిన , by name వాడుక పేరు, పేరుమీద, by pass చుట్టుదారి, పక్కదారి.

C

cab (కేబ్) *n.* taxi, lorry, etc. అద్దె బండి, చిన్న మోటారు వాహనము, గుర్రపు బండి మొదలగు అద్దె వాహనములు,

cabbage (కేబేజ్) in kind of vegetable, కొబీబుట్ట, కేబేజి.

cabin (కేబిన్) *n.* Small hut, compartment, చిన్న కుటీరము, చిన్న గది.

cabinet (కేబినెట్) *n.* cupboard or case, central team of ministers, వస్తువులు ఉంచుకోవడానికి ఉపయోగించే సారుగుల పెట్టె లేదా బీరువా, కేంద్ర మంత్రివర్గము.

cactus (కాక్టస్) *n.* plant from hot dry climates with no leaves, covered with spines, నాగజెముడు, బ్రహ్మజెముడు జాతి మొక్క.

cafe (కేఫ్) *n.* restaurant కాఫీ హోటలు, అల్పాహార శాల.

cage (సాస్) *n.* wire or bar enclosure for animals, పంజరము,

cake (కేఫ్) *n.* baked sweet bread, రొట్టె.

calcium (కాల్షియమ్) *n.* Whitewash metallic element, సున్నపురాయి, మూలపదార్థమైన బూడిద వన్నె గల లోహము

calendar (కేలండర్) *n.* chart showing dates and days: తిథి వార నక్షత్రాలు తెలియజెప్ప పంచాంగము.

calf (కాఫ్) *n.* (pl. calves) young of cattle or elephant, ఆవుదూడ లేదా ఏనుగు పిల్ల

call (కాల్) *v.* *t./i* shout to attract attention, cry, read aloud a list, command, invite, rouse from sleep,

communication on phone, name, make a brief visit, పిలచు, అరచు, కేకవేయు, బిగ్గరగా చదువు, ఆజ్ఞాపించు, ఆహ్వానించు, నిద్రనుండి లేచు ఫోనులో మాట్లాడు, పేరు, వ్యక్తులను కలుసుకొనుట. call for ఆహ్వానించు, call in సహాయమునకు పిలచు, call off రద్దుచేయు, call on అమలుజరుపు, call out పోటీకి ఆహ్వానించు, call bell పిలిచే గుంట.

calm (కామ్) *n. adj. v.* (calmer, calmest) still, not windy, not excited; నిశ్చలత, ప్రశాంతత, గాలి ఆడకపోవుట.

calorie (కేలరీ) *n.* unit of heat, unit of the energy producing food, ఉష్ణోగ్రతను, శక్తిని కొలచు పరిమాణ పదము.

camel (కేమిల్) *n.* a large, lumped quadruped; (కేమెరా) ఛాయాచిత్రాలు తీసే పరికరము. in camera అంతరంగికమైన గదిలో

camp (కేంప్) *n.* temporary accommodation esp. in tents, place where troops are lodged, ప్రయాణీ కుల తాత్కాలిక విడిది campfire బయట చలి ప్రదేశాలలో విడిది చేసినప్పుడు వేసికొను చలిమంట.

can (కేన్) *n. & v. aux* metal vessel for liquids, container, is or are able or allowed to; పాత్ర

canal (కెనాల్) *n.* artificial water course, కాలువ.

cancel (కేన్సిల్) *v. t./i.* (p.t. cancelled) cross out, declare that something will not take place, order to be discontinued, రద్దుచేయు, కొట్టివేయమని ఆజ్ఞా జారీచేయు, అలా జరగకూడదని ప్రకటించు.

candid (కేండిడ్) *adj.* frank; నిష్పక్షికమైన, నిష్కపటమైన, తప్పలెంచని.

candle (కన్డల్) *n.* stick of Wax with a Wick, కొవ్వొత్తి

cane (కేన్) in stem of a tall reed, etc. rod to punish children. పిల్లలను దండించుటకు ఉపయోగించు బెత్తము sugarcane చెరకుగడ,

cannibal (కేనిబాల్) n persons who eat human flesh; సరమాంస భక్షకుడు.

cannon (కేనన్) in large mounted gun; ఫిరంగి.

canopy (కేనోపి) in covering held up on head, etc; తలకట్టు, తలపాగ, చాందిని.

canteen (కేంటీన్) n. place where refreshment is sold, చిరుతిండ్లు విక్రయించు చోటు.

Cavas (కేనాస్) n. Strong coarse cloth, గట్టి, దళసరి తనముతో ఉండే డేరాగుడ్డ, చిత్రలేఖనమునకు కూడా ఉపయోగించు గుడ్డ.

canvass (కేనాస్) v. t./i. ask for political support; రాజకీయ. మద్దతును అర్థించు, ఓట్లను అర్థించు.

cap (కేప్) n. head dress; టోపి.

capable (కేపబుల్) adj. having a certain ability; తావిన శక్తిగల, సమర్థత గల

capacity (కేపాసిటి) n. ability to contain; సామర్థ్యము.

capital (కేపిటల్) n. & adj. chief town of a country, capital letter, accumulated wealth, chief, very important, రాజధాని, పెద్ద అక్షరము, పెట్టుబడి, పేరుకున్న మొత్తము, మూలధనము, ముఖ్యమైన.

capsize (కేప్సైజ్) v. tsi overturn, తలక్రిందులగ.

captain (కేప్టెన్) n, leader of sports team, క్రీడాబృందాడికి నాయకుడు,

caption (కేప్షన్) m. heading. శీర్షిక

captive (కేప్టివ్) n. taken prisoner, ఖైదీ.

capture (కేప్చర్) v. t. take prisoner, take by force, పట్టుకొను, ఖైదు చేయు.

caravan (కేరవాన్) n. dwelling on wheels, company travelling బిడారు, ముఖ్యంగా ఎడారిలో ప్రయాణించే యాత్రీకులు, వర్తకులు మొదలైనవారు, సమూహజనప్రయాణము.

card (కార్డ్) in piece of card or thick paper, దళసరి కాగితపు ముక్క, అట్టముక్క, cards చీట్లపేక

care (కేర్) n. & v. serious attention, caution to avoid loss, protection, Supervision, Worry, anxiety, feel concern, interest, affection; చింత, వ్యాకులత, శ్రద్ధ, జాగ్రత్త, రక్షణ, పర్యవేక్షణ, బాధ్యత, ఆత్మీయత, careless అజాగ్రత్త, careworn దిగులుతో కృంగిపోయిన, కృశించిపోయిన

career (కేరీర్) in way of making one's living, profession, course through life; జీవనోపాధి మార్గము, వృత్తి. జీవిత గమనము,

caress (కేరస్) n, kiss, loving touch, ముద్దు, ప్రేమతో కూడిన స్పర్శ, లాలన, బుజ్జిగింపు.

caricature (కేరి కేచర్) *n.* exaggerated portrayal of a person, ఒక వ్యక్తి లేదా వస్తువు విలక్షణలతను విపరీతంగా పెంచి ప్రతిపాదించడం.

carnage (కార్నేజ్) *n.* great slaughter, మూకుమ్మడి & హత్యలు.

carnal (కర్నల్) *adj.* of the body, of flesh; శారీరకమైన లైంగికమైన, విషయసుఖపరమైన

carnival (కార్నివాల్) *n.* public festivity, అల్లరితో కూడిన వినోదోత్సవం.

carpenter (కార్పెంటర్) *m.* person who makes and repairs wooden objects, వడ్రంగి

carriage (కేరేజ్) *n.* vehicle, conveying of goods, సరకులను, వస్తువులను రవాణాచేయు వాహనము.

carrot (కేరట్) *n.* an edible root of yellow or orange red colour, తినడానికి పనికివచ్చే ఎర్రదుంప, ఎర్రముల్లంగి,

carry (కేరీ) *v.* t./i transport, support, be the bearer, convey, రవాణా, దన్ను, కలిగివుండు carry on కార్యము నిర్వర్తించు, carry out నెరవేర్చు

cart (కార్ట్) carriage, ద్విచక్ర వాహనము, ఎడ్లబండి cartage, బండి కుడలి, రవాణా రుసుము.

carve (కార్వ్) *v.* tsi make, or inscribe by cutting, cut into slices for eating కోయు, చెక్కు, మాంసము, బ్రెడ్డు మున్నగువానిని కోయు.

case (కేస్) *n.* covering, situation, law suit, set of facts, patients, పెట్టె, పరిస్థితి, వ్యాజ్యము, యదార్థ స్థితి, రోగులు.

cash (కేష్) *n.* money in the form of coins or bank notes, రొక్కము, నగదు, cashbook జమాఖర్చులు వ్రాయు పుస్తకము, cash discount రొక్కము తగ్గింపు.

cashier (కేషియర్) *n.* person employed to receive & pay money, కోశాధికారి.

cast (కేస్ట్) *v.* tsi. (p.t, cast) throw, shed, direct glance, shape in a mould, select actors, విసరు, కురిపించు, సూటిగా చూడు, పోతపోయు, నటీనటులను ఎంపికచేయు. cast down దించు, cast out పొడిగించు

caste (కేస్ట్) *m.* one of the four Hindu social divisions. కులము, జాతి.

castle (కేజిల్) *n.* fort, rook in chess, కోట, చదరంగపు పావులలో ఒకటి.

casual (కేజువల్) *adj.* happening by chance, not serious, not permanent, ధైవికముగా, తీవ్రము కానిది, శాశ్వతము కానిది, మామూలుగా, casual leave తాత్కాలిక సెలవ, casually, ఎదురుచూడని విధంగా, అనుకోకుండా casualty ఆకస్మిక సంఘటన, విపత్తు, దుర్ఘటన, ముఖ్యముగా యుద్ధము మొ|| లగు వాటిలో మరణించినవారి, గాయపడినవారి సంఖ్య గాని, పట్టిక గాని.

cat (కేట్) *n.* పిల్లి cat call నాటకము, మొ ||లగు ప్రదర్శనలలో అసమ్మతిని తెలియజేస్తూ, ప్రేక్షకులు వేయు ఈల.

cataract (కేటరాక్ట్) large steep waterfall, disease of the eye. జలపాతము, కంటి వ్యాధి.

catch (కేచ్) v. t./i. (p.t, caught) capture, seize, detect, Surprise, trick, overtake, check Suddenly, పట్టుకొను, చిక్కించుకొను, కనిపెట్టు, ఆశ్చర్యము, తంత్రము, అధిగమించుట, ఆకస్మిక తనిఖీ చేయు, catchword దృష్టిని ఆకర్షించే విధముగా అమర్చిన మాట.

category (కేటగరి) m. class of things, వస్తువుల వర్గీకరణ విభాగము, తరగతి.

catholic (కేతలిక్) adj. universal, including most things, విశ్వజనీయమైన, ప్రజలందరికీ ఉపయోగపడేది, క్రైస్తవ మత శాఖకు సంబంధించినవారు.

cattle (కేటిల్) n. pl. bovine animals, especially domesticated members of the genus Bas, పశువులు.

cauldron (కాల్డ్రన్) n, a large deep upon pot, పెద్ద డేశా

cauliflower (కాల్ఫ్లవర్) n. kind of cabbage, కాసుపువ్వు.

cause (కాజ్) n. & v. What produces an effect, reason or notice for action, etc., movement supported, make happen; కారణము, ఉద్దేశము, ఆధారము.

caution (కాషన్) n. avoidance of rashness, attention to safety, warning, జాగరూకత, మెలకువ, హెచ్చరిక.

cautious (కాషియస్) adj. having caution; హెచ్చరిక గల, జాగ్రత్త గల.

caw (కా) n. & v. cry of a crow, కాకి అరుపు.

cease (సిజ్) v.t/i. stop, discontinue. మాను, ఆగిపోవు, నిలిపివేయు ceasefire, కాల్పుల విరమణ.

ceiling (సీలింగ్) n. interior surface of the room, అటక, లోకప్పు.

celebrate (సెలబ్రేట్) v. t./i. engage in festivities, నిర్వహించు. celebrated, నిర్వహించిన.

celibacy (సెలిబసి) n. unmarried, బ్రహ్మచర్యము, celibate బ్రహ్మచారి.

cell (సెల్) n. Small room, microscopic unit of living matter, చిన్న గది, జీవకణాలలో ఉండే ఒక పరమాణువు.

cense (సెన్స్) v.t. to burn incense, పూజలో ధూపము సమర్పించు, censer, ధూప పాత్ర.

cent (సెంట్) hundred, వంద, cent percent నూటకి నూరు.

central (సెంట్రల్) adj. & n. containing the centre, principal, essential; కేంద్రము, ప్రధానమైనది, ప్రముఖమైనది.

centre (సెంటర్) n. a point equidistant or at the average distance from all points on the sides or outer boundaries of something, మధ్యభాగము పరిభ్రమణానికి

అక్షము, నాభిస్థానము, ఆధారము.

century (సెంచరీ) *n.* hundred of something, శతాబ్దము, వంద.

cereal (సెరియాల్) *n.* of corn or edible grain; నవధాన్యములు.

ceremony (సెరిమనీ) *n.* outward rite, కర్మకాండ, సంప్రదాయ బద్ధమయిన, ఆచార లాంచనాల తంతు.

certain (సర్టెన్) *adj.* Settled, unflinching, తప్పని, రూఢియైన, certainly, తిరుగులేకుండా, తప్పకుండా.

chaff (చాఫ్) *n.* husks of corn, etc.; ధాన్యపు పొట్టు.

chain (చెయిన్) *n.* & *v.* fetters, confinement, ornament, గొలుసు, వరస, తగులుకోసు.

chair (చేర్) *n.* కుర్చీ, అధికార పీఠం chairman అధ్యక్షుడు.

chalk (చాక్) *n.* soft limestone for writing. సుద్దా, సీమసుద్ద

challenge (చాలెంజ్) *n.* calling to respond, summons to take part in contest, difficult task; సవాల్, పోటీలో పాల్గొనటానికి పంపించు ఆహ్వానము; కష్టమైన పని.

champion (చాంపియాన్) *n.* & *v.* person who fights for a cause, athlete, కార్యకోసం పోరాడే వ్యక్తి, పోటీలో నెగ్గిన విజేత.

chance (చాన్స్) *n.* & *adj.* way things happen themselves, fortune, opportunity, కాకతాళియంగా సంభవించు నది, అదృష్టము, అవకాశము, by chance, అనుకోకుండా, అకస్మాత్తుగా, అప్రయత్నంగా,

change (ఛేంజ్) *v.* & *n.* became different, variety, మార్పు, మారుదల.

channel (చానల్) *n.* a wide strait, as between a continent and an island, ఏరు, కాలువ.

chapter (చాప్టర్) *n.* main division of a book, అధ్యాయము.

character (కేరక్టర్) *n.* collective peculiarities in a person, etc., moral qualities, inscribed letters or figures, ఒక వ్యక్తి యొక్క లక్షణాల వర్ణన, పాత్ర, character building వ్యక్తిత్వ నిర్మాణము, characterization పాత్రీకరణ.

charge (చార్జ్) *n.* expense, task, duty, custody, orders, accusation, attack, ఖర్చు, కర్తవ్యము, పని, ఆధీనము, ఉత్తర్వులు, అభియోగము, దాడి.

chariot (చారియాట్) *n.* stately vehicle, రథము, తేరు chararioteer రథసారథి.

charity (చారిటీ) *n.* kindness, love of fellow men, alms giving, దయ, కరుణ, విరాళము charitable ధారాళంగా దానం చేసే, ఉదారగుణము గల.

charm (చార్మ్) *n.* quality that excites admiration, magic, సమ్మోహన శక్తి, ఆకర్షణ శక్తి.

chart (చార్ట్) *n.* map, graph, పటము, రేఖాపటము, పట్టిక.

chase (చేజ్) *v. & n.* pursue, try to attain, pursuit, hunting వెంబడించు, తరుము, వేటాడు.

chaste (చాస్ట్) *adj.* pure, virgin, simple in style, decent; నిర్మలమైన, అస్థలిత, స్వచ్ఛమైన, నిరాడంబరమైన

chat (చాట్) *n. & v.* talk పిచ్చాపాటి.

cheat (చీట్) *n. & v.* decieve, trick, fraud, deception, మోసగించు, కుయుక్తి, వంచన, మోసగాడు.

check (చెక్) *v. & n.* a move in chess, suddenly stop or slow the motion, curb, slowing of motion, pause, control; చదరంగంలో రాజుకు ముప్పు మంచుకొస్తున్నదని హెచ్చరించుట, కదలికను అకస్మాతుగా ఆపుట, నిరాకరణము, నిలుపుదల, విరామము.

cheek (చీట్) *n.* either side of the face below the eyes, చెంప, బుగ్గ.

cheer (చీర్) *n. & v.* frame of mind, shout of appaluse, comfort, gladden, shout for joy; ఆనందముగా కేకలు వేయు, మానసిక స్థితి, ఉల్లాసము, ఊరట పొందు.

chemist (కెమిస్ట్) *n.* person dealing in medicine, మందుల వ్యాపారి.

cheque (చెక్) *n.* an unconditional order to a bank to pay money, డబ్బు ఇవ్వవలసినవారికి లిఖితపూర్వకముగా ఇచ్చు ఆదేశపత్రము.

chess (చెస్) *n.* చదరంగపు ఆట chessboard చదరంగపు పలక లేదా అట్ట, chessmen పావులు.

chest (చెస్ట్) *n.* upper front surface of the body, box; ఛాతి, పెట్టె.

chew (చ్యూ) *v. t./i* grind between the teeth, నమలడం, చప్పరించు, chew the cud నెమరువేయు.

chide (చైడ్) *v. t./i.* (p. t. chided or chid, p. t. chidden) scold, rebuke, తిట్టు, మందలించు.

chief (చీఫ్) *adj.* leader, ruler, highest in rank, నాయకుడు, పాలకుడు, హోదాలో ఉన్నత స్థానము పొందినవాడు.

chill (చిల్) *n.* unpleaseant coldness, illness with feverish shivering చలి, చలిజ్వరము.

child (చైల్డ్) *n.* (pl. children) young human beings, పసిబిడ్డ, childhood బాల్యము, childish పసితనము, childlike దుందుడుకు, అమాయకత్వము.

chin (చిన్) *n.* part of the face below mouth; గడ్డము.

choice (చాయ్స్) *n.* choosing; ఎంపిక.

choir (కోయర్) *n.* band of singers, గాయకబృందము.

cholera (కలరా) *n.* an infectious, often fatal disease with vomiting and continual emptying of the bowels, వాంతులు, విరోచనాలతో కూడిన పిత్త సంబంధమైన వ్యాధి.

choose (చూజ్) *v. t./i.* (p. t. chose, pp. chosen) Select out of a number, prefer, ఎన్నుకొనుట, ఎంచుకొనుట.

chorus (కోరస్) *n.* group of singers, refrain of a song. గాయకబృందము.

christian (క్రిస్టియన్) *adj.* believing in Christianity, క్రీస్తు మతమును విశ్వసించే.

chronic (క్రోనిక్) *adv.* constantly present, having a chronic disease, దీర్ఘకాలికమైన వ్యాధి, రోగి.

church (చర్చ్) temple for Christians, క్రైస్తవుల దేవాలయము churchyard దేవాలయ ఆవరణ.

cinema (సినిమా) *n.* చలనచిత్రము, cinema hall, చలన చిత్ర ప్రదర్శనా మందిరం.

cipher (సైఫర్) *n.* symbol 0 representing zero, పూజ్యము, సున్న, శూన్యము.

circle (సర్కిల్) *n.* round plane figure, curved tier of seats at a theatre, etc., group with similar interests; వృత్తము, వర్గము, మండలము, సినిమా, నాటక ప్రదర్శన మందిరాలలో వుండే వలయాకారము ఏర్పాటు చెయ్యబడిన పేక్షకుల ఆసనాల వరస.

circumstance (సర్కమ్ స్టెన్స్) *n.* occurrence or fact connected with an event or person; ఒక చర్యకు సంబంధించిన కాలము లేదా పరిస్థితి.

citadel (సిటాడల్) *n.* fort, కోట, దుర్గము.

cite (సైట్) *v. t.* quote or mention as an example, ఉదాహరించు.

citizen (సిటిజన్) *n.* inhabitant of a city, person with full rights in a country, పౌరుడు, citizenship, పౌరసత్వము.

city (సిటీ) *n.* a big town, నగరము.

civic (సివిక్) *adj.* of a city or citizenship, పౌరసంబంధమైన.

civil (సివిల్) *adj.* of citizens, not of the military, polite, పౌరసముదాయానికి సంబంధించిన, civil action, చట్టబద్ధమిన్ చర్య civil disobedience చట్టవ్యతిరేకత, civil marriage పౌరుల మధ్య ఒడంబడికగా ఆమోదించబడిన వివాహము, civil War అంతర్యుద్ధము, civilization నాగరికత civilized నాగరికమైన.

claim (క్లెమ్) *v. t.* demand as right, assert, హక్కు కొరకు వాదించు, claimant హక్కు కొరకు వాదించువాడు.

clamour (క్లౌమర్) used noise, protest, అరచు, అరపులతో వత్తిడి చేసి ఒకదానిని మాన్పించు లేదా ఒప్పించు, గట్టిగా కోరు.

clap (క్లాప్) v.t./i (p.t, clapped) strike palms in applause, చరుపు, తట్టు, చప్పట్లు కొట్టు.

clarity (క్లారిటీ) n, clearness, స్పష్టత, స్వచ్ఛత.

clash (క్లాష్) n. conflict, కొట్లాట, ఘర్షణ.

class (క్లాస్) m. set of people or things, standard of quality, rank of society, set of students taught together, వర్గము, నాణ్యత, సమాజంలో హోదా, విద్యార్థుల సమూహము, classroom తరగతి గది, class struggle వర్గపోరాటము, class system తరగతి విధానము.

clause (క్లౌజ్) in single part in a treaty, a distinct part of Sentence, చిన్న వాక్యము, చట్టము అక్ష ఒడంబడికలో ఒక నిబంధన.

claw (క్లౌ) n, a sharp, usually curved nail on the foot of an animal, as on a cat, dog, bird etc., a foot armed with claws; జంతువు లేక పక్షి కాలికి ఉండే వాడి గోరు.

clay (క్లై) n, sticky earth; బంకమట్టి.

clean (క్లీన్) *adj.* (cleaner, cleanest) tidy, free from dirt, శుభ్రపరచు, ఖాళీచేయు, పూర్తిగా,

clear (క్లియర్) *adj.* (clearer, clearest) transparent, free from doubt, easily seen or heard; అసకలేని, పారదర్శకమైన, సూటిగా clearly స్పష్టముగా, clearness పారదర్శకత.

cleave (క్లీవ్) v. t. (p.t, cleaved, clove or cleft) split; చీల్చు.

clerk (క్లర్క్) n. person employed in an office to do written work, గుమస్తా.

clever (క్లెవర్) *adj.* (clever, cleverest) skilful, quick at learning, tricky, తెలివైన, నేర్పుగల, చాకచక్యముగల

climate (క్లైమేట్) n. regular weather conditions, శీతోష్ణ స్థితిగతులు.

climax (క్లైమాక్స్) n, point of greatest interest or intensity, సోపానక్రమము, ఆవిధంగా ఏర్పరచిన భావాల లేదా ఉక్తుల శ్రేణి, వీటిలో చివరిది, పరాకాష్ఠ.

climb (క్లైంబ్) v. tsi go up or over, ఎక్కు, పైకెళ్ళు.

cloak (క్లోక్) n, loose outer garment, చేతులు లేకుండా వదులుగా ఉండే అంగీ.

close (క్లోజ్) v. t./i. shut, come to an end, come nearer together, hidden; మూసిన, చివరకు వచ్చిన దగ్గరగా వచ్చు, దాచిన, closed మూయబడిన, closely దగ్గరగా, ఏకాగ్రతతో.

cloth (క్లోత్) n. Woven material, బట్ట.

clothe (క్లోత్) దుస్తులు తొడుక్కొను, బట్టలు పెట్టు

clothes (క్లోత్) కట్టుబట్టులు.

clown (క్లౌన్) *n.* person who does comical tricks, విదూషకుడు, హాస్యగాడు, అమాయకుడు.

club (క్లబ్) *n.* Society, heavy stick, a class in cards: సంఘము, బలమైన దుడ్డు, పేకాటలో కళావర్.

cluster (క్లస్టర్) *n.* & *v.* bunch, Small close group, గుచ్చము, గుత్తి.

coal (కోల్) *n.* బొగ్గు రాక్షసిబొగ్గు, coalfield బొగ్గు గనుల మండలము,

coarse (కోర్స్) *adj.* (coarser, coarsest) rough, crude in manner, ముతక, నాసిరకపు, గరకు,

coast (కోస్ట్) *n.* Sea snore and land near it, సముద్రతీరము.

coat (కోట్) *n.* long outer garment with sleeves, కోటు, పొడవు చేతులు గల పొడవైన పైఅంగి.

cobra (కోబ్రా) *n.* poisonous Snake of Asia and Africa, త్రాచుపాము లేదా నాగుపాము.

cobweb (కాబ్వేబ్) *n.* network spun by a spider, సాలిగూడు.

cock (కాక్) bird, కోడిపుంజు, weathercock గాలివీచే దిశలో కూతకూయు పక్షి cockcrow కోడికూత, వేకువ ఉదయం.

code (కోడ్) *n.* set of rules, laws or signals, prearranged words, నిబంధనావళి, code of conduct నడవడిక నిబంధనలు. code number సంకేత సంఖ్య, code word సంకేత పదము లేదా రహస్య భాష.

coeducation (కూ ఎడ్యు కేషన్) *n.* education of the boys and girls in the same classes; బాల బాలికల సహవిద్య

coexistence (కో ఎగ్జిస్టేన్స్) *n.* exist together, సహజీవనము.

coffee (కాఫీ) *n.* drink made from seeds of coffee plant with hot water and milk, కాఫీ గింజలతో వెడినీరు, పాలతో తయారుచేయు వేడి పానీయము.

coil (కాయిల్) *v.t./i.* Wind into rings, *n.* coil something తీగలుగా చుట్టు, ఉంగరాలుగా చుట్టు.

coin (కాయిన్) *n.* metal money, నాణెము.

cold (కోల్డ్) *adj.* (colder, coldest) having a low temperature, not warm, not enthusiastic, చల్లదనము, శీతలమైన, జలుబు, ఉత్సుకత లేని.

collapse (కోలాప్స్) all down suddenly, loose strength suddenly, కూలిపోవు, పడిపోవు.

colleague (కోలీగ్) *n.* fellow worker, సహాధ్యాయి, సహకార్మికుడు.

collect (కలెక్ట్) *v.t./i.* bring or come together, fetch; సేకరించు, ప్రాగుచేయు.
collection సేకరణ, ప్రాగు, వసూలు.

college (కాలేజ్) *n.* institution for higher professional education, కళాశాల.

collide (కొల్లాయిడ్) *v.i.* come into collision, డీకొను, గుడ్డుకొను.

colonel (కల్నల్) *n.* a rank in military, మహాబాలాధిపతి.

colony (కాలనీ) settlement, people of one nationality living in a particular area,
ప్రజలందరూ ఐకమత్యంగా కలిసి ఉండు ప్రదేశము.

colour (కలర్) *n.* sensation produced by rays of light of different wave lengths,
complexion, paint, flag of a ship Or regiment, రంగు, వర్ణము, స్వభావము.
colourblind కొన్ని రంగులను చూడలేకపోవుట. coloured రంగులద్దిన.

comb (కొంబ్) *m.* దువ్వెన, honeycomb, తేనెపట్టు.

combat (కంబాట్) *n. & v.* battle, contest, యుద్ధము, పోటీ.

combine (కంబైన్) *v. t. li.* to join into a group, ఒకటిగా చేరు లేదా చేయు.
combination కలయిక, చేరుదల

come (కమ్) *v. t.* (p.t. came, pp. come) move towards, begin to develop, arrive,
reach a point, occur, రా, చరు, వచ్చు, సంభవించు. come forward పైకిరా, come
into force అమలులోకి రా, come of age చట్టబద్ధంగా వయసుకు వచ్చు, come out
బయటకు రా.

comfort (కంఫర్ట్) in state of easy relief; సుఖజీవనము, ఓదార్పు comfortable
సుఖవంతమైన.

command (కమాండ్) *n.* statement given with authority, mastery, authority,
ఉత్తరువు, ఆజ్ఞ, ఆదేశము శాసనము.

commence (కమెన్స్) *v. t./i.* begin; మొదలు పెట్టు, ప్రారంభించు.

commend (కమెండ్) *v.t./i.* పొగడు, మెచ్చుకొను, praise కీర్తించు, recommended,
సోఫారాసు చేయు.

comment (కామెంట్) *m.* opinion given, explanatory note: అభిప్రాయము, విమర్శ,
వ్యాఖ్య, వివరణ, ఆక్షేపణ.

commerce (కామర్స్) *n.* all forms of trade and the service, వర్తకము, వాణిజ్యము.

commercial (కమర్షియల్) *adj.* of commerce, వ్యాపార పరమైన, వాణిజ్య పరమైన.

commission (కమిషన్) *n.* giving of authority to perform a task, task given;
అప్పజెప్పిన పని పూర్తి చేయుటకు వేతనము.

commit (కమిట్) *v. t.* (p.t. committed) do, perform, entrust, bind to a course of
action, చేయు, ఆచరించు.

committee (కమిటీ) *n.* society, group of people for some Special purpose, సంఘము, సమితి, పెద్ద సముదాయముచేత ప్రత్యేక కార్యసాధనకై నియమించబడు సభ్యుల కూటమి

commodity (కమొడిటి) *n.* article of trade, వర్తకపు సరుకు.

common (కామన్) *adj* (commoner, commonest) of or effecting all, occurring often, ordinary, of inferior quality; సర్వసాధారణమైన, తక్కువ నాణ్యత గల, common good లోకశ్రేయస్సు common people సామాన్య ప్రజలు, common sense లోక్ష జ్ఞానము, commonwealth స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి గల ప్రపంచ దేశాల కూటమి.

communal (కమ్యూనల్) *adj.* కులమత వర్గాలకు SoOS communalism సామ్యవాదం, communalist సామ్యవాది.

communist (కమ్యూనిస్టు) *n.* supporter of communism, సామ్యవాదాన్ని సమర్థించే వ్యక్తి

community (కమ్యూనిటీ) *n.* body of people having common faith, or interests, ఉమ్మడి యూజమాన్యం

companion (కంపేనియన్) *n.* one who accompanies, thing that matches; సహచరుడు, భాగస్వామి.

company (కంపెనీ) *m.* people assembled, associates, people working together, firm, division of a military, సహవాసము, జనసమూహము.

compare (కంపేర్) *v.t./i* liken, declare to be similar, be Worthy of comparison, పోల్చు, రెండు వస్తువుల లేదా వ్యక్తుల మధ్య సామ్యాలను గుర్తించు. comparison పోలిక, ఉపమానం.

compass (కంపాస్) *n.* an instrument showing the direction of magnetic north and bearings from it, దిక్సూచి.

compel (కంపెల్) *v.t.* (p.t. compelled) force; బలవంతము చేయు, నిర్బంధించు.

compensate (కాంపెన్సేట్) *v. t./i.* make payment for a loss, నష్టాన్ని భర్తీ చేయు.

competent (కాంపెటెంట్) *adj.* having authority or ability, తగిన అర్హతగల, సామర్థ్యంగల.

competition (కాంపిటిషన్) *n.* friendly contest, competing పోటీ, స్పర్ధ, competitor పోటీదారుడు.

complain (కంప్లెయిన్) *v. i.* say one is dissatisfied, అసంతృప్తిని ప్రకటించు.

complete (కంప్లీట్) *adj. & v.* having all its parts, make complete పూర్తిచేయు, ముగించు.

compliment (కాంప్లిమేంట్) మెచ్చుకోలు aise, (pl) greetings, అభినందనలు.

compose (కంపోజ్) *v.t.* form, make up, arrange, Create in literature or music,

రూపమిచ్చు, అమర్చు, భాష లేక సంగీతములో కూర్చుచేయు

compound (కాంపౌండ్) *v. t./i* combine, add to కలుపు, కూర్చు, సరిచేయు.

compromise (కాంప్రమైజ్) *n*, agreement reached by making concessions, రాజీ, అభిప్రాయ భేదాలు తొలగించుకొని సమాధానపడుట.

compulsory (కంపల్సరీ) *adj.* that must be done; నిర్బంధించే, విధించబడిన.

comrade (కామ్రేడ్) *n*, companion, fellow, మిత్రుడు, కార్మికుడు.

conceal (కన్సీల్) *v. t.* hide, keep secret, దాచు, రహస్యముగా ఉంచు.

conceive (కన్సీవ్) *v. t./i.* become pregnant, form an idea, think, గర్భము దాల్చు, ఊహించు.

concept (కాన్సెప్ట్) *n*, idea, notion, భావన, భావము, సంకల్పము.

concern (కన్సెర్న్) *v. t.* be about, be relevant to, involve, సంబంధించి ఉండు, ప్రభావితం చేయు, పట్టించుకొను.

concession (కన్సెషన్) conceding తగ్గింపు, రాయితీ.

concise (కన్సైజ్) *adj.* brief, క్లుప్తమైన, సంక్షిప్తమైన.

conclusion (కన్క్లూజన్) *n*, concluding, opinion reached, end; ముగింపు, సమాప్తి, పర్యవసానము.

condemn (కండెమ్) *v. t.* disapproval, declare unfit, convict, ఖండించు, నిందించు, అనర్హుడని ప్రకటించు.

condition (కండిషన్) *n.* state of being పరిస్థితి, (pl.) circumstances, పరిస్థితులు.

conduct (కాండక్ట్) *n.*behaviour, Way of conducting, ప్రవర్తన, నడవడిక

confess (కన్ఫెస్) *v. t./i.* acknowledge, admit, declare one's sins, ఒప్పుకొను, బయలుపరచు.

confine (కన్ఫైన్) *v. t.* keep within limits, keep shut up, హద్దులో వుంచు, నిరోధించు.

confirm (కన్ఫర్మ్) *vt.* make definite, corroborate, ధృవపరచు, స్థిరపరచు.

conflict (కాన్ ఫ్లిక్ట్) *v. t.* fight, struggle, disagreement, యుద్ధము చేయు, సంఘర్షించు, సరిపడకుండు.

confuse (కన్ఫ్యూజ్) *v. t.* throw into disorder, make unclear, చిందరవందర చేయు, తికమకపెట్టు.

confusion (కన్ఫ్యూజన్) గందరగోళం, అయోమయ పరిస్థితి

congratulate (కంగ్రాచ్యులేట్) *v. t.* admire Success, అభినందించు, congratulation అభినందన

conjugal (కాంజుగల్) of marriage, వివాహ సంబంధమైన

connect (కనెక్ట్) v. tsi. join or joined, చేర్చు, కలుపు, కూర్చు connection కలయిక, బంధము.

conquer (కంకర్) v. t. overcome in war or by effort, యుద్ధములో జయించు, వశపరచుకొను, conquest విజయము, గెలుపు.

conscience (కాన్సైన్స్) n. Sense of right or Wrong, feeling of remorse, ధర్మాధర్మ వివేకము, మనస్సాక్షి, అంతరాత్మ.

conscious (కాన్షియస్) adj. aware, awake, ఎరుకగల తెలిసిన.

consent (కన్సేంట్) v. i. say one is willing, ఒప్పుకోను, సమ్మతించు.

consider (కన్సిడర్) v.i. think about, be of the opinion, ఆలోచించు, తలచు consideration యోచన, విచారణ,

consist (కన్సిస్ట్) v. t be made up of కలిగి వుండు, ఇమిడివుండు.

consonant (కాన్సొనెంట్) n, letter other than a vowel; హల్లు

conspiracy (కాన్స్పిరసీ) n. act of conspiring, (solo), గూడుపురాణి.

constable (కాన్స్ టేబుల్) n policeman; రాక్షకభాటుడు

constant (కాన్స్ టెంట్) adj. & n, continuous, occurring repeatedly, unchanging, faithful, ఎడతేగని, మార్పులేని, నమ్మకమైన, constantly తరచుగా.

constituent (కాన్స్టిట్యూయెంట్) adj. forming part of a Whole, అవయవమైన, ఒక భాగమైన.

constitution (కాన్స్టిట్యూషన్) n. composition, principles by which a State is organized, సంఘటిత పరచడం, రాజ్యాంగము.

construct (కన్ స్ట్రక్ట్) v. t, make by placing parts together, కట్టు, నిర్మించు, రచించు, ఏర్పరచు, construction నిర్మాణము, కట్టడము.

consult (కన్సల్ట్) v. t./i. seek advice or information from, సంప్రతించు, సలహాగ్రహించు.

consume (కన్సూమ్) v.t. use up, eat or drink up, destroy, వినియోగించు, తిను లేక తాగు, నాశనముచేయు.

contact (కాంటాక్ట్) n. touching, meeting, communication, connection, స్పర్శ, తాకిడి, సంపర్కము, సంబంధము.

contempt (కంటెంట్) n, despising, disrespect, తృణీకారము, తిరస్కారము, అలక్ష్యము.

content (కాంటెంట్) adj. & m. satisfied with what one has, what is contained, సంతృప్తి చెందు, సంతృప్తి.

contest (కాంటెస్ట్) v. tsi compete for, dispute, పోటీచేయు, వాదించు.

context (కాంటెక్స్ట్) m. what goes before or follows, circumstances, సందర్భము,

ప్రకరణము.

continual (కంటిన్యూవాల్) *adj* never ending, నిరంతరమైన.

continue (కంటిన్యూ) *v.t./i.* non stop, resume, కొనసాగించు, మరల అందుకోను.

continuous (కంటిన్యూవస్) *adj.* without interval; విరామము లేకుండా.

contract (కాంట్రాక్ట్) *v. t./n,* make contract, arrange, catch (illness), become smaller, a formal agreement, ఒప్పందము చేసుకొను, ఏర్పాటు, తగులుకొను.

contribute (కంట్రిబ్యూట్) *v. t./i.* give to a common fund, help to bring about. విరాలమిచ్చు, రచనలు ఇచ్చు, contribution విరాళమివ్వడం, విరాళం.

control (కంట్రోల్) *v. & n.* regulate, check, power to give orders; క్రమబద్ధం చేయు, సరిచూచు, ఆజ్ఞాపించు.

convenience (కన్వీనియన్స్) *n,* being convenient, lavatory, వసతి, సౌకర్యము, మరుగుదొడ్డి, convenient వసతిగల, సౌకర్యముగల, అనువైన.

conversation (కాన్వర్సేషన్) *n.* talk, dialogue, ప్రసంగము, సంభాషణ.

convey (కన్వే) *v. t.* carry, transport, communicate an idea, తీసుకొనిపోవు, మోసుకొనిపోవు, ప్రసారముచేయు.

convict (కన్విక్ట్) *v. t.* prove or declare guilty నేరాన్ని నిరూపించు, దోషి.

convince (కాన్విన్స్) *v.t,* make a person feel that something true: ఒప్పించు, నమ్మించు, నైతిక విశ్వాసముకలిగించు.

cook (కుక్) *v. t./i.* prepare food by heating m. a person who cooks; వంటచేయుట, వంటవాడు.

cool (కూల్) *adj.* (cooler, coolest) fairly cold, calm; సమశీతలమైన, శాంతమైన.

co-operate (కొ-ఆపరేట్) *v. t.* work or act together, సహకరించు, కలిసి పనిచేయు, co-operation సహకారము, co-operative సహకార సంబంధమైన,

copper (కాపర్) *n.* malleable red brown metallic element, రాగి, తామ్రము.

copy (కాపీ) *n. & v.* thing made to look like another, specimen of a book, నకలు, ప్రతి, నకలుచేయు.

cord (కార్డ్) *in* string, సన్నని తాడు spinal cord వెన్నెముక

cordial (కార్డియల్) *adji* hearty, Warm. హృదయపూర్వకమైన, స్నేహపూర్వకమైన.

cork (కార్క్) *n,* stopper, బిరడా.

corn (కార్న్) *m.* cereals, నవధాన్యము, మొక్కజొన్న

corner (కార్నర్) *n. & v.* area where two sides meet, drive in a position from where there is no escape: మూల, కోణం, దిక్కు, ఎటూ కదలలేని చోటుకు తీసుకువెళ్ళు.

correct (కరెక్ట్) *adj.* proper right, సరి దిద్దు, బుద్ధిచెప్పు, correction దిద్దుబాటుకా

correspond (కరాస్పాండ) *v. t.* be similar, in harmony, write letters to each other; ఒకరికొకరు ఉత్తరములు వ్రాసుకొను

corrupt (కరప్ట్) *adj.* spoiled, immoral, accepting bribe, dishonest, decaying, wicked; చెడిపోయిన, అవినీతియైన, లంచగొండియైన, నిజాయితీ లేని, కుళ్ళిపోయిన, క్రూరమైన.

cost (కాస్ట్) *n & v.* expenditure, price; ఖర్చు, ధర, costly ఖరీదైనది, విలువైనది.

costume (కాస్ట్యూమ్) *n.* dress, garments, clothes, వేషధారణ, ఆహార్యము, దుస్తులు.

cot (కాట్) *n.* a light portable bed. మంచము.

cottage (కాటేజ్) *n.* hut, small country house; గిడోసి. పాక, పర్ణశాల, కుటీరము.

cotton (కాటన్) *n. & adj.* soft, white fibrous substance, దూది, పత్తి.

cough (కాఫ్) *n.* send out air from the lungs violently and noisily” దగ్గు.

council (కౌన్సిల్) *n.* assembly to advise or discuss; సలహా సంఘము, సమాలోచన సభ.

counsel (కౌన్సిల్) *n. & v.* advice, suggestions, (p.t. counselled) సలహా, సంప్రదింపు, హితబోధ.

count (కౌంట్) *v. & n.* find the total of, say numbers in order, regard as, లెక్కపెట్టు, అంకెలను వరుసగా చెప్పు.

country (కంట్రీ) *n.* nations or state's land, people of state, region, దేశము, జన్మభూమి.

couple (కపుల్) *n. & v.* two people or things, married pair, ఇద్దరు వ్యక్తులు లేదా రెండు వస్తువులు, జంట, దంపతులు.

courage (కరేజ్) *n.* boldness, ability to face danger, ధైర్యము, courageous ధైర్యము గల, సాహసము గల

course (కోర్స్) *n.* Way, ground, movement, direction, మార్గము, పందెపు స్థలము, కదలిక, దిశ.

court (కౌర్ట్) *n.* a person or group of persons whose task is to hear and Submit a decision on cases at law, న్యాయస్థానము.

courtesan (కోర్టీసన్) *n.* prostitute, వేశ్య, వెలయాలు.

courtesy (కౌర్ట్లీ సి) *n.* polite manners or behaviour, మర్యాద, మంచితనము, మన్నన, సాజన్యము.

cousin (కాజిన్) *m.* child of one's uncle or aunt, పెత్తండ్రి, పినతండ్రి లేదా మేనత్త, మేనమామల సంతతి.

cover (కాజి-జియ్) m. & v. conceal, protect, travel over a distance, deal with a subject, report for a newspaper, Wrapper, envelope; దాచు, మూయు, రక్షించు, ప్రయాణ దూరము యొక్క ప్రమాణము, పుస్తకము యొక్క అట్ట, వార్తా సమీక్ష, కాగితపు సంచి.

cow (కౌ) n. (es 3) cowherd గోపాలకుడు, cowdung గోమయము (పేడ)

coward (కవార్డ్స్) n. lacking courage, పిరికిపంద.

crab (క్రేబ్) in a deapod crustaeen, ఎండ్రకాయ, పీత .

crack (క్రాక్) n, & v. a sharp sudden noise, sharp blow, a line where a thing is broken, ఫ్ చుమనే శబ్దము, తీక్షణమైన దెబ్బ, వాక్యముల విరుపు.

cradle (క్రాడిల్) n. Small, low bed from a newborn baby, ఊయల.

crane (క్రేన్) n, a large Wading bird with long legs and neck; కొంగ, బరువులు ఎత్తే యంత్రము.

crash (క్రాష్) n, loud noise of a breakage, violent collision, financial collapse, v. t. make a crash, opē ఫెళ ధ్వని, ఫెళఫెళ ధ్వనితో కూలిపోవు లేదా ఢీకొను, ఆర్థిక నష్టము, కూలిపోవునటుల చేయు.

crave (క్రావ్) v.t./i. an intense longing, ask earnestly for. అర్థించు, బ్రతిమాలు, అడుక్కొను, వేడుకొను.

crawl (క్రాల్), i. to move slowly on hands and knees, move very slowly, ప్రాకు.

craze (కేజ్) n. వెర్రి, పిచ్చి.

cream (క్రీమ్) n. fatty part of milk, best part, పాలమీగడ.

creation (క్రియేషన్) n. the act of creating, సృష్టి, సృష్టించబడిన జీవరాసులు, creator సృష్టికర్త.

creature (క్రియేచర్) n. animal, person, సృష్టించబడిన సమస్త జీవరాసులు- జంతువులు, మానవులు వగైరా

credit (క్రెడిట్) n. belief that a thing is true, however, good reputation, sum at a person's disposal in a bank, నమ్మకము, విశ్వాసము, పరపతి, యోగ్యత, బ్యాంకులో డబ్బు దాచుకొనుట.

creep (క్రీప్) v. t. (p.t. crept) move with the body to the ground, move slowly and stealthily. నెమ్మదిగా శబ్దము చెయ్యకుండా నడచు లేదా ప్రాకు, creeper తీగ, గాలపులంగరు, గాలము.

cremate (క్రిమేట్) v. t. burn to ashes, శవాదహనము చేయు. cremation శవదహనము

crime (క్రైమ్) n. serious offence, illegal acts, నేరము, అవినీతి పనులు.

criminal (క్రిమినల్) నేరస్తుడు.

cripple (క్రిపుల్) *n.* & *v.* lame person weaken seriously వికలాంగుడు.

crisis (క్రైసిస్) *m.* crises, decisive moment, time of acute difficulty; క్లిష్ట పరిస్థితి, ప్రాణాపాయ పరిస్థితి.

critic (క్రిటిక్) *n.* person who finds out faults; విమర్శకుడు, critical ప్రమాదకరమైన, criticism విమర్శ

crocodile (క్రోకడైల్) *n.* a large river reptile, మొసలి, crocodile tears మొసలి కన్నీరు (దొంగ కన్నీళ్ళు)

crop (క్రాప్) *n.*, harvest, very short hair cut, *v. t.* (p.t. cropped) gather harvest, పంట, పొట్టిజాట్టు కత్తిరింపు.

cross (క్రాస్) *n.* marks showing one line intersecting another, that on which Christ was crucified, hybrid animal. *v.t/i.* mark a cheque, oppose, the wishes of శిలువ, చెక్కుమీద అడ్డగీత, ఎదుటివ్యక్తి అభిప్రాయాన్ని అభ్యంతర పరచుట.

cow (క్రో) *n.* a large, black bird with a harsh cry; కాకి, కోడికూత.

crowd (క్రూడ్) *n.*, large group. *v.* fill or occupy full, జనసమూహము, గుంపు.

crown (క్రౌన్) *n.* ornamental headdress worn by kings, మకుటము, కిరీటము.

cruel (క్రూయల్) *adj.* (crueller, cruellest) enjoying other's suffering, causing suffering, hard hearted, క్రూరమైన, కఠిన హృదయము గల.

crush (క్రష్) *v. t./i.* press so as to break, pound into fragments, become crushed, defeat completely, బలంగా నొక్కి పగులగొట్టువూర్తిగా ఓడించి అణచివేయు

crust (క్రస్ట్) *n.* hard outside covering in గట్టిగా ఉండే వెలుపలి భాగము

cry (క్రై) & *v.* make loud sounds that express feelings of fear, pain, grief etc., ఏడ్పు, దుఃఖించు; కన్నీరు పెట్టుకొను

cull (కల్) *v.t.* pick flowers, select, ఎన్నుకొను? పూలను ఏరుట

culprit (కల్ ప్రిట్) *n.* person who has committed offence. దోషి; అపరాధి

cultivate (కల్ టి వేట్) *v. t.* prepare land for crops, produce crop, develop by practice, పంటలు, మొక్కలు పెంచటానికి నేలను తయారు చేయు

cultivation (కల్టివేషన్) *n* cultivating, act of breaking up the soil; పంటలను పండించే పద్ధతి.

culture (కల్చర్) *n.* civilization, artificial rearing of సభ్యత; cultured సంస్కృతి కలిగియుండు

cunning (కన్నింగ్) *adj.* clever of deceiving, జిత్తులమారి

cup (కప్) *n.* small porcelain bowle త్రాగాతాసకి ఇ ఉపయోగించే సాధనము

cure (క్యూర్) *n* & *v.* remedy, treatment చికిత్స; ఉపచారము; మందులతో రోగములను

danger (డేంజర్) *n.* risk, peril: అపాయము; సంకటము

dangerous (డేంజరస్) అపాయకరమైన; హానికరమైన

dare (డేర్) *v.t.* be brave enough ధైర్యము; సాహసము **daring** (డేరింగ్) సాహసించు

dark (డార్క్) *adj.* absence of light: చీకటి darkness డార్క్ వెలుతురులేని

darling (డార్లింగ్) *n.* & *adj.* loved, best loved and favoured; ప్రിയమైన వ్యక్తి

date (డేట్) *n.* & *v.* inscription of the time, time at which things happen, mark with date. తేది; తారీఖు; అతిథి

daughter (డాటర్) *n.* female child in relation to parents, పత్రిక, కూతురు

dawn (డాన్) *n.* & *v.* morning of day; ప్రాతఃకాలము; సూర్యోదయము

day (డే) *n.* time during which Sunshines, date, పగలు; రోజు; కాలము; సమయము

dead (డెడ్) *adj.* & *adv.* that has ceased to live, lifeless, no longer used, dull, not active; ప్రాణంలేని; చనిపోవు; మరణించు, నిర్ణీవము

deaf (డెఫ్) *adj.* unable to hear, చెవుడు deafmute (డెఫ్ మ్యూట్) చెవుడు, మూగ

deal (డీల్) *n.* & *v.* dealing, business transactions, treatment, distribute, hand out; వ్యాపార ఒప్పందము) విషయమును వివరించు పంపిణీ చేయు

dear (డియర్) *adj.* (dearer, dearest) much loved, cherished, costing more, ప్రിയమైన; అతి ఎక్కువ ధరగల వస్తువు.

death (డెత్) *n.* end of life, చావు; అంతమైన జీవితం

debate (డిబేట్) *n.* & *v.* formal discussion, hold a debate about, చర్చించు ఒక విషయం గురించి.

debit (డెబిట్) *n.* & *v.* (p.t. debited) enter as a debit, charge, ఖర్చు ఖాతాలో నమోదు చేసిన మొత్తము

debt (డెట్) *n.* something owedesocoo; అప్పు, బాకీ

decade (డికేడ్) *n.* ten years time; పది సంవత్సరముల కాలము

decay (డీకే) *v.t./i.* rot, lose strength; నశించిపోవు

deceit (డిసీట్) *n.* fraud, deceiving కపటము, మోసము

decieve (డిసీవ్) *n.* mislead, play a trick on, మోసగించు

December (డిసెంబర్) *n.* twelfth month of the year, సంవత్సరములోని పన్నెండవ చివరి నెల

decent (డిసెంట్) *adj.* proper, respectable, quite of good, kindతగిన; సరియైన మంచిదని చెప్పకోదగిన

deception (డిసీప్షన్) *n.* deceiving; మోసము చేయు

decide (డిసైడ్) *v. t./i.* cause to reach a decision, నిర్ణయించు

decision (డిసిషన్) *n.* deciding, judgement reached thus; నిర్ణయము

decisive (డిసిసివ్) *adj.* conclusive, showing decision; నిర్ధారణచూసుకొని

decline (డిక్లైన్) *n. & v.* refuse, slope downwards, decrease.
తగ్గిపోవుట, తీరస్కరించు, వాలివుండు

decorate (డెకోరేట్) *v. t.* make a thing look attractive. అలంకరించు

declare (డిక్లార్) *v.t./i* make or become smaller or fewer; బహిరంగముగా అందరికి తెలియజేయు

dedication (డెడికేషన్) *n.* the act of dedicating or being dedicated; సంపూర్ణముగా, మనస్ఫూర్తిగా అర్పించు చర్య

deduct (డిడక్ట్) *v. t.* Subtract; తగ్గించు; తీసివేయు **deduction** (డిడక్షన్) తగ్గించుట

deed (డిడ్) *n.* thing done, act, written agreement, దస్తావేజు, వ్రాతపూర్వకంగా.

deep (డిప్) *adj* (deeper, deepest) low pitched, going far down, profound;
పూర్తిగా నిమగ్నమైన; లోతైన

deer (డీర్) *n.* a gracefull, quick running animal జింక, హరిణము

defeat (డిఫీట్) *n.* obtain a victory over; పరాజయం; ఓడిపోవు

defect (డిఫెక్ట్) *n.* deficiency, fault, దోషము,

defective (డిఫెక్టివ్) *adj.* having defect; దోషముగల, చెడిపోయిన వస్తువు, సామగ్రి

defence (డిఫెన్స్) *n.* protection, argument put forward, రక్షించు; కాపాడు

defensive (డిఫెన్సివ్) *adj.* serving to defend; రక్షాత్మకమైన సురక్షితముగా; క్షేమముగా

define (డిఫైన్) *v. t.* state precisely, outline clearly, నిర్వచించు

definite (డిఫినేట్) *adj.* certain, clear and unmistakable; తప్పకుండా, తప్పనిసరిగా

definition (డిఫినిషన్) *n.* the formal statement of the meaning or significance of a word, phrase, etc, నిర్వచనము; పరిభాషణ

deform (డిఫార్మ్) *v. t.* spoil the shape; ఆకారము చెడిపోవు

degenerate (డిజనరేట్) *adj. & v.* become worse; వికృతరూపం ధరించు, చరిత్ర హీనం, నశించిపోవు

degrade (డిగ్రేడ్) *v. t.* reduce to a lower rank, bring disgrace; అవమానించు; పెద్ద శ్రేణినుండి క్రిందకు మార్చుట

degree (డిగ్రీ) *n.* academic title, stage of intensity, amount, విశ్వవిద్యాలయాలు ప్రధానం చేసి విద్యాస్థాయి/అశక్తి delay (డిలే) *v. t./i* make or be late, postpone; ఆలస్యము చేయు; వాయిదావేయు

delegate (డెలిగేట్) *n.* representative.; ప్రతినిధి

delegation (డెలిగేషన్) *n.* body of delegates, ప్రతినిధులబృందము

deliberate (డెలిబరేట్) *adj.* intentional, slow and careful; కావాలని చేయు; నిదానముగా, మెల్లగా ఆలోచించి నిర్ణయించుట

delicate (డెలికేట్) *adj.* fine, easily harmed; నాజూకుగా, సున్నితమైన; సుకుమారమైన

delight (డిలైట్) *n.* great pleasure, ఎక్కువ ఆనందంతో

deliver (డెలివరి) *v.* hand over, utter, set free, giving birth అందించు; తెలుపుట, బిడ్డను కనుట.

delivery (డెలివరీ) *n.* the delivering of letters, goods etc., or giving birth to a child చిరునామా దారునికి అందజేయు ఉత్తరములు, వస్తువులు/కాన్పు

demand (డిమాండ్) *v.* by authority, claim వాక్కుగా అడుగు, అవసరమగు

demigod (డిమిగాడ్) *n.* an inferior deity, తక్కువ స్థాయికి చెందిన భగవంతుడు

demolish (డిమాలిష్) *v.t.* pull or tear down, పడగొట్టుట; నాశనము చేయు

demon (డెమన్) *n.* devil, evil spirit, రాక్షసుడు, రాక్షసి

denial (డినైయల్) *n.* denying. తిరస్కరించు; ఖండించు

dense (డెన్స్) *adj.* (denser, densest) closely massed; ఒకేచోట ఎక్కువ చేరియున్న జనం లేక ప్రజలు, దట్టమైన

deny (డినై) *v.t.* say that a thing is untrue, disown, తిరస్కారము

depart (డిపార్ట్) *v.t.* go away; బయలుదేరుట

department (డిపార్ట్ మెంట్) *n.* Section of an organization; ఒక సంస్థలోని విభాగము.

departure (డిపార్చర్) *n.* departing, బయలుదేరుకాలము

depend (డిపెండ్) *v. t.* support of somethings somebody in order to exist; ఆధారపడు, ఒకరి అధీనంలో పెరుగుట,

dependable (డిపెండబుల్) నమ్మకం కలిగియుండు, dependant విశ్వసించు/ ఆశ్రయదారి/dependence (డిపెండెన్స్) ఆధారపడియుండు

deposit (డిపాజిట్) *n. & v.* thing deposited, leave as a matter of layer, entrust for keeping. బ్యాంకులోని ఖాతాలో జమచేయు మొత్తము, ఒక తలంపైగాని , అడుగు భాగంలోకాని (ఏర్పడే పదార్థపు పొర)

depress (డిప్రెస్) *v.t.* press down, make sad, నిరుత్సాహపరచు

deprive (డిప్రైవ్) *v. t.* take a thing away from, prevent from using అధీనము నుండి తొలగించు, మోసగించు

depth (డెప్త్) *n.* deepness, most central part; లోతు, గంభీరత్వము

deputy (డెప్యూటీ) ప్రతినిధి, ఉప **deputy chairman** (డెప్యూటీ చేర్మన్) ఉపాధ్యక్షుడు

descend (డిసెండ్) v. t./i. go or come down, దిగు

descendant (డిసెండెంట్) క్రిందకు దిగివచ్చే వ్యక్తి

descent (డిసెంట్) n. descending, family origin; వంశమునకు మూలమైన పూర్వీకులు

describe (డిస్ క్రైబ్) v. t. narrate, వర్ణించు

description (డిస్ క్రిప్షన్) m. statement of what a thing is like. వర్ణన

desert (డిసర్ట్) n. barren, waterless, treeless and mostly sand covered land; ఎడారి

deserve (డిసర్వ్) v.t, be worthy of; అర్హతగల

designation (డిసిగ్నేషన్) n, a distinctive name or title, పదనామము, ఒక పేరును గాని, అంశమును సూచించు

desire (డిసైర్) n. thing desired, కోరిక

despair (డిస్పైర్) n. total lack of hope, నమ్మకము పోవు/నిరాశ

desperate (డిస్పిరేట్) adj. reckless, hopelessly bad, నిర్లక్ష్యం; నిరాశజనకమైన గమ్యస్థానము

destination (డెస్టినేషన్) n. place where one has to reach గమ్యం, గమ్యస్థానం

destiny (డిస్టిని) fate, ఖర్మ

destroy (డిస్ట్రాయ్) v. t. break down, make useless, పాడుచేయు, నష్టము కలిగించు

destruction (డిస్ట్రక్షన్) in ruin, the act of destroying, the fact or condition of being destroyed, నాశనము,

detail (డీటైల్) n. small fact, relate in detail, assign duty, వివరముగా

detain (డీటైన్) v. t. keep back, cause delay ఆపుట

determine (డిటర్ మిన్) v. t. decide, calculate. నిర్ణయించు

develop (డెవలప్) v.it/i. (p. t. developed) make more mature or large, build on; అభివృద్ధిచెందు **development** (డెవలప్ మెంట్) అభివృద్ధి

device (డివైస్) n. Scheme, thing made for a purpose, ఒక పాఠనము

devil (డెవిల్) n. demon, evil spirit; దెయ్యము, భూతము, పిశాచి

devote (డివోట్) v. t. give or use for a purpose: ధ్యానించు **devotion** (డివోషన్) ధ్యానము

dew (డ్యూ) n. tiny drops of moisture; మంచు బిందువులు

dialect (డయల్క్ట్) n. language particular to a district, ఒక ప్రాంతములో మాట్లాడే సామాన్య భాష

diamond (డైమండ్) *n.* precious stone, a playing card bearing red lozenge shaped figures; విలువైన వజ్రపురాయి, ఒకరకమైన సేకముక్క

diary (డయరీ) *n.* a personal record of daily events. appointments, observations etc. ఎ రోజు విషయములను ఆ రోజు నమోదుచేసే పుస్తకము

dictate (డిక్టేట్) *v. t./i.* say Words to be written, order, వ్రాయుటకొరకు చెప్ప విషయము

dictionary (డిక్షనరీ) *n.* book listing and explaining the words of a language, నిఘంటువు; పదముల వేరు వేరు అర్థాలను తెలిపే పుస్తకము

die (డై) *n. & v.* cease to be alive, dice, మరణించు/పాచికలు

diet (డయట్) *n.* food, select food, parliament, ఆహారము

differ (డిఫర్) *v. t.* be unlike సంబంధములేక difference వ్యత్యాసం different వేరువేరు విధములుగా

difficult (డిఫికల్ట్) *adj.* needing much effort, troublesome: కష్టమైన

dig (డిగ్) *v. t./i.* (p.t, dug) break up soil, seek or discover, త్రవ్వు, లోతుగా పరిశీలించు

digest (డైజెస్టి) *v. t. & n.* absorption by the body, summary, writings, etc; జీర్ణించు; సంక్షిప్త సారాంశము

digit (డిజిట్) *n.* number as ఒక సంఖ్య

dignity (డిగ్నిటీ) *n.* calm and serious manner, worthiness. హోదా, రీతి, గంభీరత్వము

dilute (డైల్యూట్) *v. t.* reduce the strength by adding water, నీటినిగాని, ఇతర ద్రవ పదార్థములను గాని కలుపుట ద్వారా ద్రవము యొక్క గాఢతను తగ్గించు

dim (డిమ్) *adj.* not bright or clear; ఎక్కువ ప్రకాశములేని,; స్పష్టముగా లేని

diminish (డిమినిష్) *v. t. i.* make less, తగ్గించు, తక్కువ చేయు

din (డిన్) *n.* loud annoying noise, గోల, పెద్దగా శబ్దము చేయు

dinner (డిన్నర్) *n.* the main meal of the day; మధ్యాహ్న భోజనము

dip (డిప్) *v. & n.* put into liquid, go under water and then come out, short bath. ముంచు, నీటిలో పైకి క్రిందికి మునిగివచ్చుట.

direct (డైరెక్ట్) *adj. & adv,* straight, frank, by a straight route. *v. t.* to show how to do something, give direction; దారిచూపించు, ఆదేశించు సలహానిచ్చు, నిర్దేశమాటముగా

direction (డైరక్షన్) *n.* the line along which anything lies, moves etc. దారిని చూపించు

director (డైరెక్టర్) *n.* person who directs, నిర్దేశకుడు/సంచాలకుడు

dirt (డర్ట్) *n.* unclean matter, foul words. మురికి, బురద, మట్టి, ధూళి, చెడ్డ మాటలు, మురికిపట్టు

disagree (డిజగ్రీ) *v. t.* have a different opinion, fail to agree; భిన్నాభిప్రాయము కలిగిఉండు disagreement అసమ్మతి

disappear (డిజప్పియర్) *v. t.* pass from sight, లేకుండాపోవు, కనుపించకుండా పోవు disappearance (డివప్పియరన్స్) అదృశ్యము

disappoint (డిసప్పాయింట్) *v. t.* fail to do what is expected వైఫల్యము కలిగించు; నిరాశకలిగించు disappointing (డిసప్పాయింటింగ్) నిరాశజనకము

discharge (డిస్చార్జ్) *v. t. i.* flow out, unload, release, allow to leave, dismiss, perform a duty; వదిలిపెట్టు, ఉద్యోగము నుండి తొలగించు, విడుదల, కర్తవ్య నిర్వహణ

disciple (డిస్సిపిల్) *n.* person accepting the teaching of another, శిష్యుడు

discipline (డిసిప్లైన్) *n.* controlled behaviour, క్రమశిక్షణ disciplined (డిసిప్లైన్డ్)/ క్రమశిక్షణా పద్ధతి

disclose (డిస్ క్లోజ్) *v. t.* reveal తెలియజేయు; తెలియపరచు ప్రకటించు

disconnect (డిస్ కనెక్ట్) *v. t.* break the connection: విదతీయ;

discord (డిస్ కార్డ్) *n.* disagreement, quarrel; అసమ్మతి, పోరాటము, జగడము

discount (డిస్ కౌంట్) *m.* deduction or allowance for prompt payment, చెల్లించవలసిన మొత్తములో తగ్గింపు

discourage (డిస్ కరేజ్) *v. t.* dishearten, dissuade from, నిరుత్సాహపరచు discouragement (డిస్ కరేజ్ మెంటు) నిరాశ చెందుట

discover (డిస్ కవర్) *v.t.* obtain sign or knowledge of ఉన్నదానిని వెతుకుట

discuss (డిస్ కస్) *v. t.* examine by agreement, విషయములను చర్చించు

disgrace (డిస్ గ్రేస్) *n.* loss of favour or respect, అవమానకరమైన disgraceful (డిస్ గ్రేస్ ఫుల్) అవమానము

disguise (డిస్ గైస్) *v. t.* conceal the identity of మారువేషములో

dishonest (డిసానెస్ట్) *adj.* not honest, అపనమ్మకము చేయు dishonesty (డిసానెస్టీ) అపనమ్మకము

dishonour (డిసానర్) *n. & v.* disgrace: ఒప్పుదల లేక

dislike (డిస్ లైక్) *n. & v.* not liking something ఇష్టము లేక; ఒక దానిని కొకటి సంబంధము లేక

dismiss (డిస్ మిస్) *v. t.* send away from employment, reject; పంపివేయు; ఉద్యోగం

నుండి తొలగించు

disorder (డిజార్డర్) n, lack of order, క్రమంలేని

dispatch (డిస్పాచ్) v. t. send off to a destination, kill, complete a task, పంపాలనుకున్న చోటికి, పంపాలనుకున్న వ్యక్తికి పంపించు, చావు దెబ్బకొట్టు

dispensary (డిస్పెన్సరీ) n. ఔషధాలయము

display (డిస్ ప్లే) v. t. show, arrange conspicuously బహిరంగ ప్రదర్శన, చూపించుట

dispute (డిస్ ప్యూట్) v. t./i. argue, debate, quarrel; వాదించు/చర్చించు వివాదము

disregard (డిస్ రిగార్డ్) n.v. disrepect, lack of attention. అలక్ష్యముచేయు; అమర్యాదగా ప్రవర్తించు

disrupt (డిస్ రప్ట్) v. t. cause to breakup, interrupt the continuity, కొనసాగకుండా మధ్యలో ఆపివేయు

disruption (డిస్ రప్షన్) అడ్డుతగులుట, ఆటంకము

dissolve (డిసాల్వ్) v. t./i. make or become liquid disappear gradually, కరిగించు

distance (డిస్టెన్స్) in length of space between two points: రెండు స్థలముల మధ్య దూరము

distinct (డిస్ టింక్ట్) adj. clearly perceptible, వేరుగానున్న. distinction విశిష్టమై, శ్రేష్టమైన

distinguish (డిస్టింగ్విష్) v.t./i. discent, make notable. భేదము గుర్తించు

distinguished (డిస్టింగ్విషీడ్) వర్గీకరించు

distribute (డిస్ట్రిబ్యూట్) v. t. divide and share, scatter. పంచియిచ్చు.

distribution (డిస్ట్రిబ్యూషన్) విభజించు; పంచియిచ్చు.

district (డిస్ట్రిక్ట్) n. region, జిల్లా

disturb (డిస్టర్బ్) v.t. break the quiet or calm of, cause to move from a settled position, శాంతిని భాగ్యపరచు, క్రమంలో లేకుండా చేయు disturbance అశాంతి

diverse (డైవర్స్) adj. of differnt kinds, వేరు, వేరు విధములుగా

divide (డివైడ్) v. t./i. separate into parts, cause to disagree. భాగములుగా వేరుచేయు, అనంగీకారము కలిగించు

division (డివిజన్) n, dividing, separation, dividing line, విభజించు, భాగాహారము, విభజించే గీత.

divorce (డైవోర్స్) n. separation, legal termination of marriage. విడాకులు, విభజించు

do (డు) v.t./i. (p.t. did, p.p. done) perform, complete, deal with, act, proceed,

చేయు

doctor (డాక్టర్) n, a person trained in medical science, physician, Surgeon, వైద్యుడు

document (డాక్యుమెంట్) in something written or printed. వ్రాసిన లేక ముద్రించిన పత్రము

dog (డాగ్) in common domestic animal: కుక్క, శునకము.

domestic (డొమెస్టిక్) *adj.* of home, of one's own country: ఇంటికి, కుటుంబ జీవనానికి సంబంధించిన

donate (డొనేట్) *v. t.* give in charity దానము, చేయు; చందాయిచ్చుట

donation (డొనేషన్)/విరాళము, చందా, దానము

donkey (డాంకీ) n.ass, గాడిద

door (డోర్) *n.* cupboard; తలుపు; doorkeeper (డోర్ క్రీపర్) ద్వారపాలకుడు

dose (డోస్). *n.* quantity of medicine to be taken at one time, ఒక్కసారిగా నేసుకొనవలసిన నుంగు పరిమాణము

dot(డాట్) *n.* piont, spot, బిందువు, చుక్క.

double(డబుల్) *n. adj. & v.* consisting of two things, twice as much, in twos. రెండు వస్తువులు కలిగియుండు.

double dealing (డబుల్ డీలింగ్) కవటనాటకం, చెప్పేది ఒకటి, చేసేది ఒకటి

double meaning (డబుల్ మీనింగ్) రెండు అర్థములు కలిగియుండు

doubleminded (డబుల్ మైండెడ్) ద్వంద్వ మనస్తత్వము

doubt(డవుట్) *m.* feeling of uncertainty, సందేహము

doubtless(డవుటీలెస్) సందేహము లేక,

downడౌన్) *n.* soft feathers or hair, down land, *adv.* at a lower place, to a smaller size, *prep.* downwards, కిందకు, తక్కువ స్థాయిలో down with (డౌన్ విత్), అతి దుర్భర స్థితిలో down fall (డౌన్ ఫాల్) పతనము, down trodden (డౌన్ ట్రాడెన్) క్రిందికి దిగివచ్చు.

dowry(డౌరి) *n.* property or money brought by a bride. వరకట్నము

dragడ్రాగ్) *v.t./i.* (*p.t.* dragged) pull alone, proceed with effort; లాగు.

drama(డ్రామా) *m.* play for acting, నాటకము

draw(డ్రా) *v.t./i.* (*p.t.* draw, *pp.* drawn) pull, attract, take in, draw lots, finish a contest with equal scores, write out బలమును, శక్తిని ఉపయోగించి లాగు

drawing(డ్రాయింగ్) *m.* picutre, etc. drawn but not coloured: చిత్రించుట

(పటమును)

dream(డ్రీమ్) *n.* sequence of scenes and feelings occurring in the mind during sleep, & *v.* imagine in sleep or in a vision; కల స్వప్నము.

dress(డ్రెస్) *n.* outerclothing *v. t. ii.* put clothes on, దేహమును మరగుపరచుటకు వేసుకొను దుస్తులు, బట్టలు **dressing** (డ్రెస్సింగ్) *n.* material used to dress or cover a wound: దెబ్బతగిలిన చోట చేసే కట్టు,

drift(డ్రిఫ్ట్) *n.* & *v.* drifting movement, general meaning of a speech, be carried by a current of water or air; తప్పిపోవు, గాలితోగాని, నీటితో గాని ప్రవాహ వేగమునకు కొట్టుకొని పోవు, ఉద్దేశ్యము

drink(డ్రింక్) *n.* & *v.* liquid for drinking, liquors, (*p.t.* drank, *pp.* drunk) swallow, త్రాగుట, మత్తుపానీయము

drive(డ్రైవ్) *v. t./i.* (*p. t.* drove, *pp.* driven) urge onwards, operate, keep going, *n.* journey in a vehicle, energy. urge, organized effort, ముందుకు నడుపు, కారులో వెళ్ళే బలము, శక్తి **drop** (డ్రాప్) *n.* small rounded mass of liquid, very small quantity, fall. *v. t./i.* (*p.t.* dropped) shed, let fall. చుక్క క్రిందకు పడునట్లు వేయు

drown(డ్రవున్) *v. t./i.* be suffocated by immersion in water నీటిలో మునిగిపోవు drowned (డ్రవున్) నిమజ్జనము

drug(డ్రగ్) *n.* medicine *v. t./i.* (*p.t.* drugged) add or give drug to; ఔషధము, మందు **druggist** (డ్రగ్గిస్ట్) మందులు అమ్ముయజమాని

drum(డ్రమ్) *n.* musical instrument played by beating. ఒకరకమైన సంగీత వాద్యము

drunk(డ్రంక్) *adj* stupified by drink. మట్టుపదార్థం సేవించు drunkard (డంకర్డ్) త్రాగుబోతు

dry(డ్రై) *v.* become dry, *adj* (drier, driest) without water or moisture, thirsty, uninteresting, పాడి, (తడికానిది) నీరసము; దాహము వేయు

duck(డక్) *n.* common water bird, బాతు

due(డ్యూ) *adj.* owed, payable, merited, *n.* a person's right, what is owed, మౌనము, మూగ **due** వాయదా రోజు **dull** (డల్) *adj.* (duller, dullest) lacking intelligence or activity, stupid, not sharp; మంద బుద్ధి, చురుకుదనము లేని

dumb(డంబ్) *adj.* unable to speak, silent, మౌనము మూగ (మంటలు పలుకలేని) **dung** (డంగ్) *n.* excrement esp. of animals used in fields as manure. ఎరువు

dung hill: (డంగ్ హిల్) చెత్త (జంతువుల నుండి విసర్జించబడిన మలినములు) dung cake; (డంగ్ కేక్) పిడక

during(డ్యూరింగ్) *prep.* throughout కొనసాగినంతసేపు

dust(డస్ట్) *n.* dirt, fine particles of earth. ధూళి, దుమ్ము

duty(డ్యూటీ) *n.* moral or legal obligation, tax on certain goods భాద్యత, కొన్ని వస్తువుల మీద (సుంకము) పన్నులు విధింపు dwell (డ్వెల్) *v. t.* (*p. t.* dwelt) live as an inhabitant, నివసించు dwelling (డ్వెల్లింగ్) నివాస స్థలము

dye (డై) *n.* substance used for dying v colour, అడ్డకమునకు వేయు రంగు (బట్టలకు) పద్ధతి, dyeing, (డైయింగ్) అడ్డకము చేయు

E

each(ఈచ్) *adj.* & pron. everyone of two or more, ప్రతి ఒకటి

eager(ఈగర్) *adj.* full of desire; ఉత్సాహము, కోరిక

ear(ఇయర్) *n.* organ of hearing, listening, attention; చెవి; వినుట; శ్రద్ధవహించు turn a deafear (టర్న్ ఎ డేఫీ ఇయర్) పెడచెవిని పెట్టుట,

early(యర్లీ) *adj.* (earlier, earliest) before the expected time, beginning: ఆలస్యము లేని, నిర్ణీత సమయానికంటే ముందు వచ్చిన

earn(ఎర్న్) *v.t.* to get as a reward for one's work, gain as interest పనిచేయటం లేదా సేవలు చేయటం ద్వారా సంపాదించు, పెట్టుబడులు, ఆస్తుల నుండి లాభంగా సంపాదించు.

earth(ఎర్త్) *n.* the planet we live on, its surface, dry land, soil, భూమి, పృథివి;

earthen(యర్త్ క్లీక్) భూకంపము, earthworm (యర్త్ వార్మ్) వానపాము

ease(ఈస్) in freedom from pain, or trouble బాధనుండి విముక్తిచేయు

easily(ఈజిలీ) సులభముగా east (ఈస్ట్) in point where the sun rises, eastern part, తూర్పు (ఒక దిక్కు);

easy(ఈసీ) *adj.* (easier, easiest) done or got without much effort; సులభము, సరళమైనది ఉదయించు స్థలము

eat(ఈట్) *v. t./i.* (*p. t.* ate, *p.p.* eaten) chew and swallow food; భుజించు, తినుట

echo(ఎకో) *n.* (pl. echoes) repetition of sound by reflections of sound waves, close imitation; ప్రతిధ్వని; సూక్ష్మ అనుకరణ

eclipse(ఎక్లిప్స్) *n.* గ్రహణము, (సూర్య మరియు చంద్ర) మరుగుపరచుట (కొంత భాగము)

economy(ఎకానమీ) *n.* being economical, సహజసంపద, వనరుల స్థితి economical (ఇకానామిక్) జాగ్రత్తగా ఉపయోగించు,

edit (ఎడిట్) *v. t.* (*p.t.* edited) prepare a publication, ముద్రించేముందు విషయమును సవరించు editor (ఎడిటర్)

educate(ఎడ్యూకేట్) *v. t.* train the mind, provide training for బుద్ధికి శిక్షణయిచ్చు; education (ఎడ్యూకేషన్) చదువు, విద్య, effect (ఎఫెక్ట్) *n.* change produced by an action, impression; ప్రభావము. effiective (ఇఫెక్టివ్) ప్రభావితమైన efficiency (ఎఫిషియన్సి) *n.* completency in performance; పనిని సమర్థంగా చేయగలిగిన

శక్తి

effigy(ఎఫిజీ) *n.* an image or representation in wood, metal, stone etc.; ఒక రూపాము, లోహము రాయి మొ||నవి

effort(ఎఫర్ట్) *n.* use of energy, thing produced శక్తిని ఉపయోగించు, శ్రమించు ప్రయాసపడుట

e.g.(ఫర్ ఎగ్జాంపుల్) *n.* for example, ఉదాహరణకు, (Latin exempligratia)

egg(ఎగ్) *n.* the roundish reproductive body produced by the female of animals, birds, అందము, గ్రుడ్డు

ego(ఈగో) *n.* self esteem; self, నేను, నాడి అను అహము, egotist (ఈగోటిస్ట్) అహంకారి

Egypt(ఈజిప్ట్) *n.* ప్రపంచములో ఒక విశేషమైన దేశము

eight(ఎయిట్) ఎనిమిది. eighteen (ఎయిటీన్) పదునెనిమిది. eighty (ఎయిటీ) ఎనభై, ఎనిమిదిపదులు

either(ఎయిదర్) *adj.* & pron, one or other of the two. రెండు వస్తువులలో అదికానిది, యిదికాని, రెండింటిలో ఒకటి

elaborate(ఎలాబోరేట్) *adj.* & v. with details, work out in detail; విస్తరించి వివరముగా తెలుపుట,

elbow(ఎల్ బో) *n.* joint between two parts of the arm. మోచేయి

elder(ఎల్డర్) *adj.* older, వయసులో పెద్ద, elderly (ఎల్డర్) వయసు మళ్ళిన

elect(ఎలెక్ట్) v.t. choose by vote, ఎంచుకొను, ఓటు ద్వారా ఎన్నుకొను.

election(ఎలక్షన్) *n.* electing, ఎన్నికవిధానము; ఎన్నిక electric (ఎలెక్ట్రిక్) *adj* worked by electricity, విద్యుత్తుకు సంబంధమైన (ఎలిఫెంట్) ఏనుగు, గజము

electricity(ఎలెక్ట్రిసిటీ) విద్యుచ్ఛక్తి

element(ఎలిమెంట్) *n.* component part, trace, wire that gives out heat, atmospheric forces, basic principles, మూలపదార్థం, మూలద్రవ్యం

elephant(ఎలిఫెంట్) *n.* largest four footed animal with a long trunk, ఏనుగు, గజము

elevate(ఎలివేట్) v. t. raise to a higher position or level; ఉచ్చస్థితికి తీసుకొనిపోవు, elevator (ఎలివేటర్) లిఫ్ట్ ఒక అంతస్తునుండి మరొక అంతస్తుకు క్రిందికు, పైకి తీసుకొనిపోవు సాధనము eleven (ఎలెవన్) *adj.* & *n.* a cardinal number, ten plus one, పదకొండు

elegible(ఎలిజిబుల్) *adj.* fit to be chosen, యోగ్యత

elope(ఎలోప్) v. i. run away secretly with a lover, ప్రియురాలితో ప్రియుడు

రహస్యముగా పారిపోవు

else(ఎల్స్) adv, besides, otherwise, అంతేకాకుండా; లేకపోతే

elude(ఎల్యూడ్) v. t. avoid, escape skillfully; చలాకీతనంతో పారిపోవు, తప్పించుకొను

embarrass(ఎంబర్రాస్) v. t. cause to feel awkward or ashamed అవమానాలకు గురిచేయు, ఇబ్బందిపెట్టుట.

embassy(ఎంబస్సీ) n. ambassador and his staff విదేశదూతలు విషయములు తెలుపు స్థలము

embody(ఎంబాడి) v.t. incorporate, ఒక సంస్థగా ఏర్పడు

embrace(ఎంబ్రేస్) v. t./i. hold closely and lovingly, adopt, include: కౌగిలించు, సమ్మిళితం

emend(ఎమండి) v.t. alter to improve; మేరుగుదలకై మార్పుచేయు

emerge(ఎమర్జ్) v. t. come up, become known; ప్రకటించుట (బహిష్కరముగా)పైకి తీసుకొనవచ్చు.

emergency(ఎమర్జన్సీ) n. serious situation, సంకట పరిస్థితి; ఆపత్కాలము

eminence(ఎమినెన్స్) n. state of being eminent, భావన, మనోపరిస్థితి, ఉద్రేకంతో

emotion(ఎమోషన్) n. intense feeling. మానసికా వేగం, ఉద్రేకం,ఆవేశం, emotional (ఎమోషనల్) (మనసు వికలంగా) , ఉద్రేకంగా

emperor(ఎంపరర్) n. sovereign, king, సామ్రాట్,

emphasis(ఎంఫసిస్) in stress, special importance. ప్రత్యేక ఆవశ్యకత

empire(ఎంపైర్) in group of countries under a single authority; సామ్రాజ్యము; ప్రభుత్వము

employ(ఎంప్లాయ్) n. & v. service, give work to, make use of, give serviceఉద్యోగముచేయు పనిచేయు, employer (ఎంప్లాయర్) పనిని ఇచ్చుయజమాని

employment(ఎంప్లాయిమెంటు) n. one's regular work or occupation: నౌకరి (ఒకరి సంపాదన కొరకు చేయు పని) empty (ఎమ్ప్టి) adj. containing nothing, ఖాళీ

enable(ఎనేబిల్) v. t. have the means of authority, to do something పనిచేయటానికి తగిన అధికారాన్ని సాధనాన్నిచ్చు,

enact(ఎనాక్ట్) v. t. decree, make into a law, perform a play, చట్టము చేయు, రంగ స్థలముపై, పదర్శించు

enbloc(ఎనేబిల్) adj. all at the same time, సమూహరూపంలో enchant (ఎన్ చాంట్) v. t. bewitch: మస్కరించు enchantment (ఎన్ చాంట్ మెంట్) సమ్మోహితం చేయు

encircle(ఎన్ సర్కిల్) v. t. surround, enclose అన్ని వైపులా చుట్టుముట్టు. encirclement (ఎన్సర్కిల్ మెంట్) చుట్టుముట్టుటం

enclose(ఎన్ కోజ్) *v. t.* put a fence, etc. round, put into an గోడతోగాని కంచితోగాని మూసివేయు, envelop; కవరులో ఉత్తరం పెట్టి అంటించి మూసివేయు

encounter(ఎన్ కౌంటర్) *v.t.* meet by chance, fiind oneself faced with; అనుకోకుండా ఆకస్మికంగా కలుగు; శత్రుత్వముతో ఎదుర్కొను

encourage(ఎన్ కరేజ్) *v. t.* give hope or stimulus, urge, ప్రోత్సాహించు,

encouragement(ఎన్కరేజ్ మెంట్) ప్రోత్సాహం

end(ఎండ్) *n.* limit, furtherest point, final part, death, చావు; అంతరించు; సమాప్తం హద్దు

endless(ఎండ్ లెస్) *adj.* without end, continuous; హద్దులేని; అనంతము,

endurance(ఎండుయారెన్స్), *n.* power of enduring, ఓర్పు, సహనము. endure (ఎండుయార్) సహనము

enemy(ఎనిమి) *n.* one who is hostile to and seek to harm other, శత్రువు

energy(ఎనర్జీ) *n.* capacity for vigorous activity, oil, etc., as fuel శక్తి, ఉత్సాహము
enforce (ఎన్ఫోర్స్) *v. t.* compel, obedience to: బలమునిచ్చు; బలవంతము చేయు

engage(ఎంగేజ్) *v.t./t.* take as an employee, reserve. promise, to take part, occupy the attention of ఉద్యోగిగా నియమించు; పాలు పంచుకొను, పనిలో నిమగ్నమై యుండుట.

engine(ఇంజిన్) *n.* machine that converts thermal energy into power or motion; యంత్రము; ఒకశక్తిని యింకో శక్తిగా మార్చు సాధనము

engineer(ఇంజినీర్) *n.* one who designs engines, machines, tunnels, etc., ఇంజనులపై పర్యవేక్షణ చేసే వ్యక్తి

English(ఇంగ్లీష్) *n.* language of a specific, area, person or group of people, ఒక ప్రాంతంలో ప్రజలు మాట్లాడే భాష English man (ఇంగ్లీష్ మాన్) ఇంగ్లీషు భాష మాట్లాడే వ్యక్తి

engrave(ఎన్ గ్రీవ్) *v. t.* cut into a hard surface, ornament thus చెక్కపైగాని, శిలపైగాని చెక్కుట; చిత్రించు

enjoy(ఎంజాయ్) *v.t.* get pleasure from ఆనందించు, రసీకరించు enjoyment (ఎంజాయ్ మెంట్) ఆనందము, సంతోషము

enlarge(ఎన్ లార్జ్) *v.t./i.* make or become large, విస్తరించు, పెద్దగా చేయు

enlist(ఎన్ లిస్ట్) *v.t.* enrol for military service, పెరునమోదు చేయు పద్ధతి

en masse(ఎన్ మాసే) altogether, అన్ని కలిసి; సామూహికంగా

enormous(ఎనార్మాస్) *adj.* very large; విశాలమైన, దీర్ఘమైన చాలా ఎక్కువైన enough (ఎనఫ్) *adj. & adv.* as much as necessary, తగినంత; చాలినంత ఎంతకావాలో అంతనే enslave (ఎన్ స్లావ్) *v.t.* make slave, దాస్యతమును బలవంతము చేయు

ensure (ఎన్ సూర్) v. t. make safe, సురక్షితమైన; నిశ్చితంగా ఉండుట

entangle(ఎన్ టాంగల్) v t. tangle: కష్టాలలో చిక్కుకొను

enter(ఎన్ టర్) v.t./i. go or come into, put into a list, ప్రవేశించు, పేరునమోదుచేయు

enthral (ఎన్ త్రాల్) v.t. (p.t. enthralled) hold spellbound, వశీకరించు; పేరునమోదుచేయు,

entire (ఎంటైర్) *adj.* complete, సంపూర్ణంగా, మొత్తంగా entitle (ఎన్ టైటిల్) v. t. give a title to, give a right, హక్కులను ప్రతిపాదించు, ఒక పేరును సమర్పించు

entrance (ఎంట్రన్స్) *n.* ప్రవేశము entering, door (ఎంట్రన్స్ డోర్) ప్రవేశద్వారము ప్రవేశించు (అధికార పూర్వకంగా

entreat (ఎంట్రీట్) v.t. request earnestly, వినయపూర్వకంగా అర్థించు

entrust(ఎన్ ట్రస్ట్) v. t. trust somebody to complete a work or safeguard something, ఒక వ్యక్తినినమ్మి అప్పగించిన పని

entry(ఎంట్రీ) in entering; ప్రవేశించు (అధికార పూర్వకంగా) envelop (ఎన్ వలప్) v. t. (p.t. enveloped) wrap, cover on all sides, *n.* cover for a letter, కవరులో ఉత్తరం పెట్టి అంటించి మూసివేయు; కనబడకుండా దాచిపెట్టు

envy(ఎన్ వీ) *n.* discontent aroused by another's possession, ఈర్ష్య, ద్వేషభావము, అసూయ

epic(ఎపిక్) *n.* long poem about historic deeds, మహాకావ్యము, ప్రబంధకావ్యము

epidemic (ఎపిడెమిక్) *n.* an infections disease spreading over a large area at a particular time, not permanently prevalent there, అంటువ్యాధి, మహమ్మారి జబ్బు

epigram(ఎపిగ్రామ్) in short witty saying, సూక్తి

episode (ఎపోక్) *m.* an incident in the course of a series of events in a person's life or experience described in a chain of events, ఎపిసోడ్) మధ్యసాగే కథాభాగం, ఉపాఖ్యానం, ప్రాసంగి కేతి వృత్తం

epoch (ఎపిక్) *n.* particular period యుగము, యుగాంతము, కాలము

equal (ఈక్వల్) *adj.* same in size, value, etc, having the same status, సమానముగా నుండు, సమమైన, equality (ఈక్వాలిటీ) సమానత్వము

equate (ఈక్వేట్) v.t, consider to be equal, సమానమని ఒప్పించు విధము, సమానముచేయు

equation (ఈక్వేషన్) *n.* equating, make equal: సమీకరణము, (సమానము చేయుటకు ఉపయోగించేది)

equator (ఈక్వేటర్) *n.* imaginative line round the earth, భూ మధ్య రేఖ

equip (ఎక్విప్) *v. t. (p.t. equipped)* supply with what is needed, అవసరమైనది

equivalent (ఈకవివెలెంట్) *adj.* equal in amount, value, idea, etc., సమతౌల్యము, విలువ, మొత్తము, ఉద్దేశ్యములో సమానత్వము విలువ, మొత్తము, ఉద్దేశ్యములో సమానత్వము

eradication (ఎరాడికేషన్) *n.* get rid of completely to నాశనము చేయు, నిర్మూలించు; eradicate (ఎరాడికేట్) నిర్మూలన

erase (ఎరేజ్) *v. t.* rub or wipe out; తుడిచిపెట్టు

erect (ఎరెక్ట్) *adj.* upright, నిట్టనిలువుగా

erosion (ఎరోజన్) *m.* wear away gradually, అరిగిపోవు

err (ఎర్) *v. i. (p. t. erred)* make a mistake, make incorrect, తప్పు చేయు

error (ఎర్రర్) *n.* mistake, being wrong తప్పుకలిగియుండు

erupt (ఎరప్ట్) *v.i.* break out, shoot forth lava; బద్దలగుట; పగులుట; పైకి పొంగు

escape (ఎస్కేప్) *v.t./i* get free, avoid, be forgotten of, unnoticed; గమనించకుండావుండుట, మరచిపోవు, తప్పించుకొనిపోవు

especial (ఎస్పీషల్) *adj.* outstanding, అసాధారణమైన, విశేషమైన, ప్రత్యేకమైన

essay (ఎసే) *n.* an attempt, ప్రయత్నించు

essence (ఎస్సెన్స్) *n.* extract, perfume, element, సారాంశము, సారము, ఒక వస్తువు

essential (ఎస్సెన్షియల్) *adj.* not to be dispensed with, fundamental అనివార్యమైన, తప్పనిసరిగా, మరచిపోకుండా

establish (ఎస్టాబ్ లిష్) *v. t.* set up, cause people to accept, స్థాపించు

estate (ఎస్టేట్) *n.* piece of landed property, esp. one of large extent with an elaborate house on it, జాగీతు; సంపద, పొలం, పుట్ర మొదలైవి

esteem (ఎస్టీమ్) *in respect, v.* think highly of; అతిమర్యాద, ఆదరించు, గొప్పగా ఆలోచించు

eternal (ఎటర్నల్) *adj.* existing always, unchanging, శాశ్వతమైన; అనంతమైన, మార్పులేని.

eternity (ఎటర్నిటీ) ధీర్ఘకాలము, అనంతకాలము

ether (ఈథర్) *n.* upper air, a liquid, ఒకరకమైన ద్రవము, ఆకాశము, భూమిపైనున్నగాలి మొదలగునవి

ethics (ఎథిక్స్) *in a system of moral principles, నీతికి సంబంధమైన విషయములు, ఆచరించు పద్ధతులు*

eulogy (యూలాజి). praise, పొగడ్డ, ప్రశంసించు

eunuch (యూనక్) *n.* a castrated man; నపుంసకత్వము, నపుంసకుడు

evade (ఎవేడ్) *v. t.* avoid by cleverness తెలివిగా తప్పించుకొని తిరుగు,

evaluate (ఎవాల్యువేట్) *v. t.* find out or state the value of అంకనముచేయు, విలువకట్టు,

evaporate (ఎవాపోరేట్) *v. t./i.* turn into vapour, cease to exist; నశించుపోవు; తడివాయువుగా మారిపోవు

eve (ఈవ్) *n.* evening, evening or day just before a festival; సాయంకాలము, పండుగ సందర్భముగా ఒక రోజు లేక సాయంత్రము

even (ఈవెన్) *adj.* level, smooth, calm, equal; సమతాళము; ప్రశాంతము; ఒకేరకమునకు చెందిన

evening (ఈవేనింగ్) *n.* latter part of day, సాయంకాలము, సంధ్యాసమయము

ever (ఎవర్) *adv.* always, at any time; ఎల్లప్పుడు, సదా, నిత్యము (ఎవర్ గ్రీన్)/ఎల్లప్పుడు తాజాగానుండు, evergreen (ఎవర్ గ్రీన్)/ఎల్లప్పుడు తాజాగానుండు, everlasting (ఎవర్ లాస్టింగ్) నిరంతరము, సదా సర్వకాలము every (ఎవిరి) *adj.* each one, all possible; అన్ని విధములు, ప్రత్యేకమైన, ప్రతి ఒక్కటి everyday (ఎవిరి డే) ప్రతిదినము, everything (ఎవిరిటింగ్) ప్రతివస్తువు everywhere (ఎవిరివేర్) సర్వత్రా, evidence (ఎవిడెన్స్) *n.* proof, సాక్షాదారములు

evident (ఎవిడెంట్) *adj.* obvious, clear ప్రత్యక్షముగా, స్పష్టముగా evil (ఈవిల్) *adj.* morally bad, harmful, unpleasant, తప్ప, చెడు, హానికరమైన అశుద్ధమైన, అవినీతికరమైన

evolution (ఎవల్యూషన్) *n.* process of development, వికసించు; అభివృద్ధిచెందు విధానము

evolve (ఎవాల్యూ) *v. t./i.* develop, work out gradually, అభివృద్ధి, ex- (ఎక్స్) *pref.* former, ఇంతకుమునుపే, వెనుకటికి చెందినా exact (ఎక్జాట్) *adj.* accurate, giving all details అన్నివిషయములు యిచ్చు, యధాతథ్యమ exactly (ఎక్జాక్ట్ ట్లీ) సరిసమానముగా, సరిగ్గా

examination (ఎక్జామినేషన్) *n.* testing of knowledge, etc.; పరీక్ష, పరిశీలన, example (ఎక్జామ్పుల్) *n.* fact showing a general rule, model; నమూనా, ఉదాహరణము, ఆదర్శము

exceed (ఎక్ సీడ్) *v. t.* be greater than, go beyond limit; అధికముగా ఉండుట, హద్దుమించు.

except (ఎక్ సెప్ట్) *prep.* not including మినహాయించు, పరిహరించు, అదివదలిపెట్టి, అదికాకుండా

exception (ఎక్ సెప్షన్) *n.* excepting, that does not follow the general rule, అపవాదము, నిషేధము..

excess (ఎక్ సెస్)n, exceeding immoderation, చాలినదానికంటే ఎక్కువ,

exchange (ఎక్చేంజ్) v. to give or receive in place of another మార్పించుట, ఒకదానికి బదులుగా ఇచ్చు తీసుకొను

excite (ఎక్ సైట్) v. t. rouse the emotions of, make eager. ఉత్తేజింపచేయు

exclude (ఎక్స్ క్లూడ్) v. t. keep out, omit, ignore, తీసివేయు excuse (ఎక్స్ క్యూజ్) క్షమించు, మన్నించు n. apology, pardon;

execute (ఎక్సిక్యూట్) v. t. carry out orders, perform, అమలులోకి తెచ్చు, పూర్తిచేయు, పాలించు , execution, (ఎక్స్ క్యూషన్) నిర్వహణం, జరిపించడం,చెయ్యడం

executive (ఎక్సిక్యూటివ్) n. person or body having administrative authority as in a company, కార్యనిర్వాహకకారి, వ్యవస్థాపకుడు

exempt (ఎక్సెప్ట్) adj. free from payment, etc. మినహాయించు

exercise (ఎక్స్ రైజ్) in. use of one's power, activity of the body, వ్యాయామము, అభ్యాసము, ఉపయోగించు, పనిలోకి తెచ్చు

exhaust (ఎక్స్ జాస్ట్) v. t. tire out, use completely, మొత్తముగా ఉపయోగించు; ఖాళీ చేయు

exhibit (ఎక్జిబిట్) v. t. display, present for public show, బహిరంగముగా ప్రదర్శించు exhibition, (ఎక్జిబిషన్) బహిరంగ ప్రదర్శన

exist (ఎక్జిస్ట్) v. t. occur, continue living, ప్రాణముతో జీవించు, existence (ఎక్సిస్టెన్స్) కలిగియుండు

exit (ఎక్జిట్) n. outlet, departure, బయటకు వెళ్ళుదారి; నిష్క్రమణ

expand (ఎక్స్పాండ్) v. t//i. make or become larger, spread out, పరచు, వ్యాపించు, వ్యాఖ్యానించు, వివరించు

expansion (ఎక్స్పాన్ షన్) n. enlargement, విస్తరణ

expect (ఎక్స్ పెక్ట్) suppose, wish for, ఎదురుచూచు

expectation (ఎక్స్ పెక్టేషన్) n. expecting, awaiting, ఊహించు

expel (ఎక్స్ పెల్) v. t. (p. t. expelled) drive out; బయటకు పంపివేయు, వెళ్ళగొట్టు తరిమివేయు

expense (ఎక్స్పెన్స్) n. cost ఖర్చుచేసిన దాని విలువ

expensive, (ఎక్స్పెన్సివ్), విలువైన

experiment (ఎక్స్ పెరిమెంట్) n. & v. test; ప్రయోగించుట, పరీక్షించుట

expert (ఎక్స్ పర్ట్) n. specialist, నిపుణుడు

explain (ఎక్స్ ప్లైన్) v.t, make clear, account for, వివరించుట

explanation (ఎక్స్ ప్లనేషన్) *n.* (process of) explaining, వివరణ
explode (ఎక్స్ ప్లాడ్) *v.t./i.* break with a loud noise, పేలిపోవు, పేల్చివేయు
exploit (ఎక్స్ ప్లాయిట్) *v.t.* use selfishly, సాహసకృత్యము,
explore (ఎక్స్ ప్లోర్) *v. t.* look into closing, to investigate into, అన్వేషించు
export (ఎక్స్ పోర్ట్) *n.* to send goods to another country for purposes of trade, వస్తువులు ఎగుమతిచేయు
express (ఎక్స్ ప్రెస్) *adj.* definitely stated, *v.t.* make known, put into words, *n.* expressing (ఎక్స్ ప్రెసింగ్) తెలుపునట్టి
extension (ఎక్స్ టెన్షన్) *n.* extending, పొడిగించు
extinguish (ఎక్స్ టింగ్ క్వీష్) put out. ఆర్పివేయు
extra (ఎక్స్ ట్రా) *adj.* additional; అదనముగా
extract (ఎక్స్ ట్రాక్ట్) *n.* substance, passage from a book, quotation; వెలికితీయు, రచనలోని ఒక భాగము
extreme (ఎక్స్ ట్రీమ్) *adj.* చిట్టచివరి, కడపటి, కేంద్రానికి, సుదూరంలో నున్న
eye (ఐ) *n.* organ of sight, కన్ను, eyeglass (ఐగ్లాస్) కళ్ళజోడు eyelid (ఐలీడ్) కంటిరెప్ప, eyewash, (ఐవాష్) కంటిని పరిశుభ్రము చేయుటకు ఉపయోగించు లోషను, eyewitness (ఐవిట్ నెస్) ప్రత్యక్షసాక్షి

F

fable (ఫెబిల్) *n.* story not based on facts, having a moral; నీతికథ
fabric (ఫెబ్రిక్) *n.* cloth, బట్ట, వస్త్రము
face (ఫేస్) *n.* front of the head, *v.* meet firmly, ముఖము
fact (ఫాక్ట్) *n.* thing known to have happened, in real; నిజము, సత్యము
factory (ఫాక్టరీ) *n.* workshop; ఖార్కానాం, కర్మాగారము
fade (ఫేడ్) *v.t./i.* lose colour, freshness, disappear రంగుపోవుట, మరుగుపోవు
fail (ఫైల్) *v.* tsi be unsuccessful, become weak, disappoint నిరాశ, అపజయము; బలహీనముచెందు
fair (ఫెయిర్) *n.* gathering for sale of goods and fun making, *adj.* (fairer, fairest), beautiful, of light colour, honest just సుందరముగా; నమ్మకముగా
fairy (ఫెయిత్) *n.* small imaginary being with supernatural powers మానవాతీతశక్తులుగల ఒక దేవతా మూర్తి
faith (ఫెయిత్) *n.* trust, reliance, విశ్వాసము, faithful (ఫెయిత్ ఫుల్) విశ్వాసముతోకూడి, faithless (ఫెయిత్ లెస్) విశ్వాసము లేని,

fall (ఫాల్) *v. t. (p.t. fell, p.p. fallen)* decrease, loose one's position, etc., die in battle, క్రిందపడు waterfall (వాటర్ ఫాల్) జలపాతము

false (ఫాల్స్) *adj.* not true, deceitful, unfaithful (ఫాల్స్) నిజమైనదికానిది, అసత్యము; నకిలీ fame (ఫేమ్) *n.* good reputation; కీర్తి, ప్రతిష్ఠ, ప్రసిద్ధిచెందిన

familiar (ఫెమిలియర్) *adj.* well known, intimate; ప్రసిద్ధిగాంచిన, familiarity (ఫెమిలియారిటీ) అందరితో తెలిసిన ప్రసిద్ధి

family (ఫామిలీ) in parents and their children,) సంసారం; కుటుంబము

famine (ఫామైన్) *n.* extreme, scarcity, కరువు

famous (ఫేమస్) *adj.* known to many people; ప్రసిద్ధిచెందిన,

fan (ఫాన్) *n.* a rotating device, consisting of a series of radiating vanes or blades attached to, పంకా; అభిమాని

far (ఫార్) *adj.* in at a great distance; చాలా దూరాము, దగ్గరకాని

fare (ఫేర్) . price charged from a passenger, food provided; ఛార్జీ: డబ్బులు చెల్లించి భుజించు

farmer (ఫార్ మర్) *m.* man who owns a farm, కర్షకుడు, వ్యవసాయదారుడు

farther (ఫార్ దర్)/*adv. & adj.* at a greater distance, చాలా చాలా దూరము

fashion (ఫేషన్) *n.* style popular at a given time; తత్కాలములో నుండు శైలి, పద్ధతి

fast (ఫాస్ట్) *n.* abstain from all food, ఉపవాసము; తొందరగా, వేగముగా

fat (ఫాట్) *n/adj.* containing fat, లావు, కొవ్వు

fatal(ఫాటల్) *adj.* ending in death. మృత్యుదాయకమైన

fate (ఫేట్) *n.* person's destiny, ప్రారబ్ధము, అదృష్టము, కర్మ

father (ఫాదర్) *n.* male parent, founder, title of a priest, పితా, తండ్రి, జనకుడు
fatherless (ఫాదర్లెస్) తండ్రి లేని

fatherly (ఫాదర్లీ) తండ్రితో సమానమైన

fault (ఫాల్ట్) *n.* defect, something wrong, blame, దోషము, తప్ప

favour (ఫేవర్) *n.* liking, approval; క్రుపకలిగిన, పక్షపాతము వహించు favourable (ఫేవరబుల్) అనుకూలముగా నుండు, favouritism (ఫేవరిటసమ్) ఒకరివైపే మొగ్గుచూపు పద్ధతి

fear (ఫేయర్) *n.* be afraid of; భయము fearful (ఫేయర్ ఫుల్)/భయముతోకూడిన fearless (ఫేయర్లెస్) భయంకరముగా fearsome; (ఫీస్ట్) విందు; ఉత్సవము

feast (ఫీస్ట్) *n.* large meal, joyful festival; విందు; ఉత్సవము

feather (ఫెదర్) *n.* plumage; పక్షి ఈక

fee (ఫీ) *n.* charges, money payable for service, etc. పైకము చెల్లించు

feeble (ఫీబుల్) *adj.* weak, శక్తి లేని, మందముగా

feed (ఫీడ్) *v. t. (p.t. fed)* give food to; భరించు, భోజనం వసతి కలిగించు

feel (ఫీల్) *v.t./i. (p.t. felt)* be conscious of, know by touch, have as opinion; స్పర్శజ్ఞానముతో తెలిసికొను, గమనించు.

fellow (ఫీల్లో) *n.* friend, companion; మిత్రుడు, సహచరుడు వ్యక్తి

female (ఫీమేల్) *n.* human being of the sex; స్త్రీ; ఆడమనిషి.

feminine (ఫీమినైన్) *adj.* of women; స్త్రీకి సంబంధమైన, స్త్రీలింగము, స్త్రీణి

fence (ఫెన్స్) *n.* barrier of wooden or metal rails, or wire, put round a field, garden etc. to keep out animals or intruders; కంచె

fertile (ఫెర్టిల్) *adj.* able to produce, inventive;) తెజమైన, సారమైన

festival (ఫెస్టివల్) *n.* day of celebrations, series of performances, ఉత్సవము, పండుగ

fetch (ఫెచ్) *v. t.* go for and bring, వెళ్ళి తెచ్చు.

fever (ఫీవర్) *n.* condition of the human body with temperature higher than usual, జ్వరము,

few (ఫ్యూ) *adj.* many, కొన్ని.

fiction (ఫిక్షన్) in something imagined or invented, కల్పితమైన కథ

field (ఫీల్డ్) *m.* piece of open ground, మైదానము, క్షేత్రము, పొలము, యుద్ధభూమి

fifteen (ఫిఫ్ టీన్) *adj.* the number, పదిహేను, పదివైదు (ఒక సంఖ్య - 15)

fifth (ఫిఫ్త్) *adj.* ordinal of five, అయిదవది

fifty (ఫిఫ్ టీ) *adj.* the number, యాభై, అయిదు పదులు (ఒక సంఖ్య - 50)

fight (ఫైట్).*t./i. (p.t. fought)* struggle, contend; యుద్ధముచేయు, జగడముచేయు, విరోధించు

figure (ఫిగర్) *n.* written symbol of a number, diagram, bodily shape ప్రతిమ, ఆకారము, చిత్రము, రూపము; గుర్తు

file (ఫైల్) *v. t./i.* place in a file, march in a file, *n.* a tool, cover for keeping papers, line of people; కాగితములను వేర్పరచి భద్రతపరిచే స్థలము/ఒకరకమైన ఆకురాయి/కదలుతున్న వ్యక్తుల వరుస/సైనికుల జట్టు

fill (ఫిల్) నింపుత, పూర్తిచేయు *v. t./i.* make full, occupy, నింపుట, పూర్తిచేయు

film (ఫిల్మ్) in picture, thin layer, cover, are చాలా పలుచనిపొర, సినిమా చిత్రము, సన్నని పొరతో కప్పివేయు

- filth** (ఫిల్త్) *n.* dirt, obscenity; చెత్త, అశ్లీలపదములు, దుర్వాసనతో కూడిన వాసన
- final** (ఫైనల్) *adj.* at the end, coming last; అంతము, చిట్టచివరి, చివరకు వచ్చునది
- finance** (ఫైనాన్స్) *n.* management of money, money resources: ద్రవ్యము, ద్రవ్య విషయాల నిర్వహణ, ద్రవ్యవనరులు
- find** (ఫైండ్) *v. t. (p.t. found)* discover, obtain, decide and declare, కనిపెట్టు, తెలుసుకొను, ఉన్న దానిని తెలుసుకొను
- fine** (ఫైన్) *n.* money paid as penalty, *adj.* (finer, finest) of high quality, bright, free from rain, delicate; నాణ్యతగల, అర్హతగల, అందముగా కనిపించు, శిక్షగా వసూలు చేసే జరిమానా, అపరాధ రుసుము, సున్నితమైన
- finger** (ఫింగర్) *n.* one of the five members at the end of the hand; వేలు (చేతి, కాలు)
- finish** (ఫినిష్) *v. t./i.* come to end, complete, consume all; సమాప్తము, ముగింపు పూర్తిచేయుట
- fire** (ఫైర్) *n.* burning, flame, angry, excited, వేదన, వెలుగునిచ్చేమంట, ఆవేశముతో కూడిన భావముతో నుండుట,
- firm** (ఫర్మ్) *n.* business compnay, *adj.* (firmer, firmest) steady, not shaking. వ్యాపారసంస్థ
- first** (ఫస్ట్) *adj.* coming before all things, before all others, మొట్టమొదటిది,
- fish** (ఫిష్) *n.* cold blooded water animal; (నీటి జంతువు) మీనము, చేప
- fit** (ఫిట్) *n.* sudden attack of illness, short period of activity; *adj.* (fitter, fittest) suitable, good, proper *v.t./i. (p.t. fitted)* put into place, మూర్చవ్యాధి, సరిపోవునట్లుచేయుట, తగిన స్థానములో ఉంచు
- five** (ఫైవ్) *adj. n.* a cardinal number, అయిదు, ; ఒక సంఖ్య
- fix** (ఫిక్స్) *n.* awkward position, *v.t./i.* make firm, establish , బయటపడలేని చిక్కు పరిస్థితి గట్టిగా ఉండునట్లు చేయు, నిర్ణయించు.
- flag** (ఫ్లాగ్) *n.* banner; జెండా, పతాకము
- flame** (ఫ్లేమ్) *n.* buring gas; జ్వాల; మంట
- flat** (ఫ్లాట్) *adj.* (flatter, flattest) level, spread out, dull, dejected; నిర్జీవమైన; సీరసమైన; చదునైన
- flatter** (ఫ్లాటర్) *v. t.* compliment to win favour, exaggerate the qualities of a person; అతిగాపొగడు,
- flaw** (ఫ్లా) *దోషము; n.* blemish, fault తప్పు
- flee** (ఫ్లీ) *v. t. (p.t. fled)* run or hurry away, పారిపోవు; వేగముగా పరుగెత్తి పారిపోవు

flesh (ఫ్లెష్) *n.* soft substance of animal bodies, pulpy part of fruits, etc, నర, జంతుమాంసము; పండ్లలోని మెత్తటి పదార్థము

flight (ఫ్లైట్) *n.* flying through the air, గాలిలో ఎగురుట; పరుగెత్తుట

fling (ఫ్లింగ్) *v. t./i.* (*p. t.* flung) భయంకరముగా విసురుట,

flint (ఫ్లింట్) *n.* hard stone used to produce sparks, చెకిముకిరాయి

float (ఫ్లోట్) *v.t./i.* drink on the surface of water, etc, start a company or scheme, నీటిపై తేలియాడు/ప్రారంభించు

flock (ఫ్లోక్) *n.* number of animals or birds together, a large number of people; జనసముదాయము; గుంపు; అనేక జంతువులు, పక్షులు కలిసిన సముదాయము

flog (ఫ్లోగ్) *v. t.* (*p.t.* flogged) beat severely; విపరీతముగా కొట్టుట

flood (ఫ్లడ్) *n.* a great flowing or over flowing of water over a dry place; వరద

floor (ఫ్లోర్) *n.* lower surface of a room; నేల, ఒకగదిలోని అడుగు భాగము

flour (ఫ్లోర్) *n.* the finally ground meal of grain used for making bread; పిండి, పప్పలను దంచగా వచ్చిన పదార్థము (రొట్టెలను తయారుచేయుటకు ఉపయోగం)

floor mill (ఫ్లోర్ మిల్) *v. t.* పిండిమర

flow (ఫ్లో) *v. t.* glide along a stream, proceed evenly, gush forth ప్రవాహము

flower (ఫ్లోర్ మిల్) *n.* that part of a plant which produces seeds,

flutter (ఫ్లట్టర్) *v.t./i.* move wings hurriedly, flap quickly, beatirregularly; రెక్కల అల్లార్పు, అసాధారణముగా కొట్టుకొనుట

fly (ఫ్లై) *v.t./i.* (*p.t.* flew, *pp.* flown) move through the air on wings, mount to wave; *n.* insect; ఎగిరేకీటకము; గాలిలో తేలుట

fog (ఫాగ్) *n.* thick cloud of tiny drops of water close to or just above land or sea, మంచుపోర

fold (ఫోల్డ్) *n.* sheep enclosure, *v. t./i.* bend or turn a thing, close by pressing parts together; మడతపెట్టు గొట్టెలమందను పెట్టె కంచెదొడ్డి

folk (ఫోక్) *n.* people, ప్రజలు, folk dance (ఫోక్ డాన్స్) జానపద నృత్యము, folk song (ఫోక్ సాంగ్) జానపద గేయము; folktale (ఫోక్ టేల్) జానపద గాథ

follow (ఫాలో) *v. t./i.* go after, use as a guide or leader, grasp the meaning of; అర్థముచేసుకోను; అనుసరణ; వెనుకనడచు.

following (ఫాలోయింగ్) *adj* వెంటబడుట, అధికారయుతముగా ఆమోదించు.

fond (ఫోఫండ్) *adj.* (fonder, fondest) affection, cherished but unlikely to be fulfilled, స్నేహపూర్వకంగా, పేమపూర్వకంగా,

food (ఫుడ్) *n.* eatables, ఆహారము, భోజనము, foodgrain, (ఫుడ్ గ్రెయిన్) ఆహార

ధాన్యము

fool (ఫూల్) *m.* stupid, మూర్ఖుడు, విదూషకుడు. foolish (ఫూలిష్) మూర్ఖత్వము

foot (ఫుట్) *n.* part forming the lower end of the leg; కాళి అడుగునుండు పాదము; అడుగువేయు; ఆధారము ; footpath (ఫుట్పాత్) నడిచేదారి; footprint (ఫుట్ ప్రింట్) అడుగుజాడ; footstep (ఫుట్ స్టెప్) అడుగు; footwear (ఫుట్వేర్) పాదరక్ష.

for (ఫర్). in place of, in favour of, because of; కొరకు; అకారణంగా *prep*

force (ఫోర్స్) *n.* strength, a body of soldiers or police, బలశక్తి; తప్పనిసరిగా; ఫోలీసులేక సైన్య బృందము

fore (ఫోర్) *adj. & adv.* in or at or towards the front, ముందుగా

foreign (ఫారిన్) *adj.* not of one's own country; విదేశ సంబంధమైన foreigner (ఫారినర్) విదేశీయుడు

forest (ఫారెస్టు) in a large tract of land covered with trees and underbush, వనము, అడవి, అరణ్యము

forget (ఫర్ గెట్) *v.t./i.* (*p.t.* forgot, *p.p.* forgotten) lose remembrance. మతిమరపు, మరచిపోవు. (ఫర్గెట్టుల్ నెసీ) మతిమరపుతనము, గురులేకుండానుండుట, జ్ఞాపకశక్తి నశించుట forgetfulness

forgive (ఫర్ గివ్) *v.t.* (*p.t.* forgave, *p.p.* forgiven) stop to feel angry or bitter about, క్షమించు, forgiveness (ఫర్ గివ్ నెస్) క్షమించే గుణము.

form (ఫార్మ్) *n.* shape, appearance, ritual, రూపము, ఆకారము, పద్ధతి, దరఖాస్తు formal (ఫార్ మల్) *adj.* confirming to accepted customs, మర్యాదలు, సంప్రదాయాలు, formality (ఫార్మాలటీ) నియమాలు మొదలగునవి వాటికి అనుగుణమైన సూత్రము, నియమము,

formula (ఫార్ములా) *n.* statement of a rule, fact, frequently expressed in algebraic symbols, (pl. formulas or formulae) సుఉత్రము, నియమము,

fort (ఫోర్ట్) *n.* a strong or fortified place for military defence; కోట, దుర్గము, రక్షిత స్థలము

fortnight (ఫోర్ట్ నైట్) *n.* period of two weeks, ఒక వక్షము, 15 రోజులు (సునూరు 2 వారముల) కాలము

fortune (ఫార్చ్యూన్) *n.* destiny, అదృష్టము

forty (ఫార్టీ) *adj.* the number; నలభై (ఒక సంఖ్య), నాలుగు పదులు 40

forward (ఫార్ వర్డ్) *adj.* towards the front, having made more than normal progress, ముందుకుసాగు,

foul (ఫవుల్) *adj.* (fouler, foulest) unfair, against the rules, disgusting; తప్పు, సరికానిది

found (ఫౌండ) *v. t.* establish, provide money to start, స్థాపించు. **foundation** (ఫౌండేషన్) పునాది వేయు **founder** (ఫౌండర్) సంస్థాపకుడు

fountain (ఫౌంటైన్) *n.* spring of water, నీటిదారాలను పైకి విరజిమ్మే జలయంత్రము

four (ఫోర్) *adj.* the cardinal number, పదనాలుగు (ఒక సంఖ్య) – 14

four-footed (ఫోర్ ఫుటెడ్) నాలుగు పాదములు కలిగిన

fourteen (ఫోర్ టీన్) *adj.* the cardinal number, పదనాలుగు (ఒక సంఖ్య) – 14

fox (ఫాక్స్) *n.* wild animal of the dog family, జిత్తులమారినక్క (ఒక జంతువు)

fragrance (ఫ్రాగ్రెన్స్) *n.* being fragrant, సుగంధ పరిమళము, వాసన

frame (ఫ్రేమ్) *n.* rigid structure, box like structure నిర్మాణ చట్రము, చట్రములో అమర్చు, బిగించు

frank (ఫ్రాంక్) *adj.* candid; ఎటువంటి దాపరికము లేకుండా

free (ఫ్రీ) *adj.* వెలలేని, స్వతంత్రత, ఉదారత, **freer** (ఫ్రీడమ్) స్వతంత్రము, నిర్భయముగా, **freest** (ఫ్రీస్ట్) not a slave,

స్వేచ్ఛగా, **having freedom** స్వతంత్రమైన, costing nothing బహుమతిగా **freedom**, స్వతంత్రము, **freely**, స్వతంత్రముగా,

freight (ఫ్రైట్) *n.* money charged for the cargo, రవాణా సరుకులకు చెల్లించు ఖర్చు

fresh (ఫ్రెష్) *adj.* new, not stale, vivid, refreshing, తాజాగా, శుభ్రమైన భావన, ఏ అచ్చాదన లేని,

Friday (ఫ్రైడే) *n.* the sixth day of the week, శుక్రవారము; వారములో ఆరవదినము

frog (ఫ్రాగ్) *n.* small tailed amphibian of the order-Anura, కప్ప, మండూకము (నీటిలోను, భూచరములోను నివసించు ప్రాణి, ఉభయచరము)

from (ఫ్రమ్) *prep.* నుండి

front (ఫ్రంట్) *n.* the foremost part or surface of anything, అన్నిటికంటెముందుగా, మొదటిది

frost (ఫ్రాస్ట్) *n.* frozen vapour, తుషారము

fruit (ఫ్రూట్) *n.* a product of a tree used as food, పండు; ఫలించు; లాభము fruitful, (ఫ్రూట్ ఫుల్) లాభదాయకమైన fruitless, (ఫ్రూట్లెస్) ఫలితములేని, వ్యర్థమైన

fry (ఫ్రై) *v.t./i.* (p.t. fried) cook in hot fat; వేయించు (నూనెలో) frypan, (ఫ్రైపాన్) పెనము

fuel (ఫ్యూయల్) *n.* material as a source of warmth; ఇంధనము

full (ఫుల్) *adj.* సంపూర్ణము; మొత్తము **fulmoon** (ఫుల్ మూన్) పార్ణమి, పూర్ణచంద్రుడు

fun (ఫన్) light hearted amusement, తమాషా చేయు, ఆమోద ప్రమోదం

function (ఫంక్షన్) *n.* special ceremony or activity, సమావేశము; ఉత్సవము; ప్రత్యేకమైన విశేష కార్యము

fund (ఫండ్) *n.* a store or stock of something, భండారము, నిధి

fundamental (ఫండమెంటల్) *adj.* basic, essential; మౌలికమైన, ప్రాథమికమైన, మూలమైన

fundamental rights, (ఫండమెంటల్ రైట్స్) ప్రాథమిక హక్కులు

funeral (ఫ్యూనరల్) *n.* dismal, dark శోకమయమైన, శవాదహనము, చీకటి funeral procession, (ఫ్యూనరల్ ప్రాసెషన్) శవయాత్ర

funny (ఫన్ని) *adj.* హాస్యకరమైన funniest (ఫన్నియస్ట్) funnier (ఫన్నియర్) causing fun, odd; furnish (ఫర్నిష్) *v. t.* equip with, provide, supply, అవసరమైన సామగ్రిని అందుబాటుచేయు further (ఫర్ దర్) *adj.* more distant, additional; ఇంకాకొంచెము, మరియు

fury (ఫ్యూరి) *n.* wild anger, rage violence, ఆవేశము, ఉగ్రహము, ప్రచండము

futile (ఫ్యూటైల్) *adj.* useless వ్యర్థము, ప్రయోజనములేని

future (ఫ్యూచర్) *adj. & n.* belonging to the time after present, future time; భావేష్యత్తు, రాబోవు కాలము

G

gaiety (గైటీ) *n.* cheerfulness, merry making, చునవ్వలతో చిందులువేయు, ఆమోద ప్రమోదములు,

gain (గైన్) *v.t./i.* obtain, acquire gradually, profit, get nearer in pursuit లాభము; ప్రాప్తము; చేరుట;

gainful (గైన్ ఫుల్) లాభదాయకమైన

galaxy (గాలక్సీ) *n.* system of stars, నక్షత్రమండలము, మేధావుల సమాజము brilliant company of people మహామేధావుల కూటమి

gallant (గాలాంట్) *an.* brave, డాంభికముగా కనపడే రీతిగల, ధైర్యసాహసాలుగల, gallery (గాలరీ) *n.* long room or passage ప్రేక్షకులు కూర్చుండడానికి మెట్లు మెట్లుగా కట్టిన స్థలం

gallop (గాలప్) *n.* horse's fastest pace, గుర్రములు (జంతువులు) మొదలగునవి నాలుగు కాళ్ళు నేల మీద నిలవకుండా తీసేపరుగు.

gallows (గాల్లోస్) *n.* a wooden frame on which condemned persons are executed by hanging, ఉరికంభం, అపరాధులను ఉరితీసే పరికరం

gamble (గాంబుల్) *v.t/i.* to play at any game of chance of stakes, జూదములాడు

game (గేమ్) *n.* play or sport, wild animal hunted for food or sport, ఆట; క్రీడ; వేట, gang (గాంగ్) *n.* a group of persons associated for some criminal or

other anti-social purpose, సంఘ వ్యతిరేకచర్యలకు సంబంధించిన ముఠా,

gap (గాప్) *n.* opening, space; ఖాళీ స్థలము

garbage (గార్బేజ్) *n.* domestic waste, rubbish; చెత్త చెదారము; పనికిరాని వ్యర్థ పదార్థములు

garden (గార్డెన్) *n.* ground used for growing grass, trees, plants, fruit, flowers, vegetables etc. తోట, ఉద్యానవనము gardening (గార్డెనింగ్) తోటపని gardener; (గార్డనర్) తోటమాలి

garland (గార్లాండ్). wreath of flowers, leaves etc. worn round the head or neck or hung up; పూలగుచ్ఛము, పూలమాల, మెడలో ధరించే దండ, మాల *n*

garlic (గార్లిక్ *n.*) onion like plant used in cooking, వెల్లిపుల్లిపాయ (వంటలో వాడునది) తెల్లగడ్డలు garment (గార్మెంట్ *n.* clothes, dress, వస్త్రము; దుస్తులు

gas (గ్యాస్) *n.* kind of airlike substance, (pl. gases) వాయు పదార్థము

gate (గేట్) *n.* a movable barrier, usually hinged for closing and opening in a pence, wall or other enclosure, గోడ, కంచె మొదలగు వానికి గల ఖాళీ ప్రదేశములో అమర్చే ప్రవేశద్వారము

gather (గేదర్) *v.t/i.* collect, come together, understand, conclude; ఒక చోటికి చేర్చు, అర్థము చేసుకొను, సేకరించు

gay (గే) *adj.* happy and full of fun, వినోదభరితమైన

gaze (గేజ్) *n.* long steady look, సాభిప్రాయమైన చూచు, *v.* look long; తెదేకంగా చూచు, తెదేకమైన చూపు

gazette (గేజట్) *n.* a newspaper or official journal వార్తాపత్రిక, వ్యవహారంలో ఉన్న వార్తలను నియంతకాలలో ప్రచురించే పత్రిక

gender (జండర్) *n.* classification of sexes in grammer, లింగము(వ్యాకరణమునకు సంబంధించినది

general (జనరల్) *adj.* involving all or most parts, things, etc. సాధారణమైన; సామాన్యమైన; సేనాధిపతి genius (జీనియస్) exceptionally great ability, person having this; మేధావి; విశేషమైన తెలివితేటలుగల వ్యక్తి

gentle (జంటిల్) *adj.* (gentler) సుకుమారమైన; సామ్యమైన gentleman, (జంటిల్ మాన్) మంచి సభ్యతగల వ్యక్తి, gentleness, (జంటిల్ నెస్) మంచి సభ్యత కలిగిన గుణము genuine (జెన్యూన్) *adj.* true; నిజమైన యదార్థ మైన,

geography (జియోగ్రఫీ) *n.* study of earth's surface, etc. భూగోళశాస్త్రము

geology (జియాలజీ) *n.* the science that deals with the physical history of the earth, the rocks of which it is composed and the physical changes the earth has undergone or is undergoing; భూగర్భశాస్త్రము

geometry (జామెట్రీ) *n.* science of the properties and relations of solids, surfaces, angles and lines, రేఖాగణితము

germ (జర్మ్) *n.* micro-organism; జీవాణువు

gesture (జెస్చర్) *n.* expressive movement or action, హావభావములు,

get (గెట్) *v.t./i.* (*p.t.* got) come into possession, earn, win, fetch, capture, understand, సంపాదించు, జయించు, అర్థం చేసుకొను పట్టుకొను, సాంతముగా కలిగియుండు/వెళ్ళితెచ్చు **get out** (గెట్ అవుట్); బయటికిపోవుట **get together**, (గెట్ టు గెదర్); హార్షిక సమావేశము; **get up**, (గెట్ అప్) ; నిద్రలేచుట

ghastly (గాస్ట్లీ) *adj.* (ghastlier, ghastliest) causing horror, భయంకరమైన ; దారుణమైన,

ghost (గోస్ట్) *n.* spirit of a dead person; భూతప్రీతము; దెయ్యము

giant (జేయంట్) *adj.* abnormally large person, animal or thing, person of outstanding ability; అసాధారణమైన రూపమున్న వ్యక్తి, (జంతువు లేక వస్తువు)

gift (గిఫ్ట్) *n.* thing given or received free, natural ability, బహుమానము, gifted(గిఫ్టెడ్) ప్రతిభాశాలి

ginger (జింజర్); *n.* plant with pungent root; అల్లము (వంటలో వండునది) dry ginger, (డ్రైజింజర్) శోంఠి

girl (గర్ల్) *n.* a female child, young woman, బాలిక, కన్య girlfriend, (గర్ల్ ఫ్రెండ్) స్నేహితురాలు girlhood) (గర్ల్ హుడ్) బాలికత్వము; girlish) (గర్లిష్), బాలిక లాగా

gist (జిస్ట్). *n.* general sense of a speech, etc., సారాంశము, భావార్థము

give (గివ్) *v. t./i.* (*p. t.* gave, *p.p.* given) cause to have, supply, provide, pledge, present (a play, etc.), ఇచ్చుట, give in, (గివ్ ఇన్) పోరాటము ఆపివేసి ఓటమిని అంగీకరించు, give up, (గివ్ అప్) చేస్తున్న పని ఆపివేయుట, వదిలివేయు

glad (గ్లాడ్) *adj.* pleased; రమణీయమైన; ప్రసన్నమైన; సంతోషమైన

glance (గ్లాన్స్) *v. t.* look briefly, క్షణకాలపు చూపు

glare (గ్లెర్) *v. t.* shine in a dazzling way, మిరిమిట్లు గొలుపునట్లు ప్రకాశించు

glass (గ్లాస్) *v.* hard brittle substance; గాజు glassware, (గ్లాస్ వేర్) ; గాజు సామానులు, glasses, (గ్లాసెస్); కళ్ళజోడు glean (గ్లీన్).*t./i.* pick up grain, gather scraps of కోత కోసిన పొలము నుండి మిగిలిన వాటిని ఏరుకొనుv gleaning, (గ్లీనింగ్) సేకరించుట

glimpse (గ్లింప్స్) *n.* a very brief passing look, sight or view; స్వల్పకాల దృష్టి

globe (గ్లోబ్) *n.* ball shaped, భూగోళ చిత్రపటము

gloom (గ్లోమ్) *n.* semi-darkness, sadness; విషాదమైన; అర్థ చీకటి

glorious (గ్లోరియస్) *adj.* splendid, grand, తేజస్సు

glory (గ్లోరీ) *n.* pride, praise or honour, గౌరవము, కీర్తి

glove (గ్లవ్) *n.* covering of leather, wool, etc. for the hand, చలి నుండి, మాలిన్యము నుండి రక్షణ కోసం చేతికి వేసుకొనే తొడుగు

glow (గ్లో) *n.* glowing state, *v. t.* sent out light and heat, వేడిని ఇచ్చు (మంటలు లేకుండా), ప్రకాశము **gloworm**) (గ్లోవార్మ్) మిణుగురుపురుగు

go (గో) *v. t. (p. t. went, pp. gone)* move, leave, be functioning, become, proceed, be spent up, die, వెళ్ళు, చనిపోవు, వదలిపెట్టు, బయలుదేరు;

goal (గోల్) *n.* objective లక్ష్యము, ఉద్దేశ్యము, బంతి ఆటలో ఒక గోల్, goalkeeper, (గోల్ కీపర్) గోల్కు కాపాడే వ్యక్తి

god (గాడ్) *n.* supreme being; భగవంతుడు; goddess, (గాడెస్) దేవత godly, (గాడ్లి) దైవత్వము గల

godown (గోడౌన్) ; *n.* warehouse, గోదాము; గిడ్డంగి

gold (గోల్డ్) / *n.* precious yellow metal used for making ornaments, బంగారము; స్వర్ణము; golden (గోల్డెన్) బంగారువలె

good (గుడ్) *adj.* (better, best) having right qualities, proper, morally correct, kindly, well behaved, enjoyable; మంచి, సచ్చరిత్ర, దయ, ప్రీయమైన, ప్రీయమైన, అనుకూలమైన goodbye (గుడ్ బై) వీడ్కోలు, good day, (గుడ్ డే) సమస్కారము goodness (గుడ్ నెస్) మంచితనము goods (గూడ్స్) *n.* movable property, వస్తువులు, సరుకులు : good - strain, (గూడ్స్-ట్రైన్) సరుకులను రవాణా చేయు రైలు బాడి

goodwill (గుడ్ విల్) friendly disposition, సద్భావనము

goose (గూస్) *n.* water bird. బాతువంటి పెద్ద నీటి పక్షి

gossip (గాస్సిప్) *n. & v.* idle talk, friendly chaat. పనికిరాని మాటలు;

govern (గవర్న్) *v. t./i.* rule with authority, keep under control, influence, direct, అధికారముతో దేశాన్ని పరిపాలించు, ఒక సంస్థ యొక్క వ్యవహారాలను నిర్ణయించి నిర్వహించు, ప్రభావితం చేయు government) (గవర్నమెంట్) ప్రభుత్వము

governor (గవర్నర్) *n.* person who governs a state or province రాజ్యపాలకుడు

grace (గ్రేస్) *n.* charm, favour, respite, decency, కృప; దయ; అనుగ్రహము

grade (గ్రేడ్) *n.* level or rank, value, class, mark given to a student శ్రేణి,

graduate (గ్రాడ్యుయేట్) *n.* a person who holds a university degree, graduation, పట్టభద్రుడు

graft (గ్రాఫ్ట్) *n.* shoot from twig of a living plant, inserted in a cut made in another plant, to form a new growth, a transplant; ఒక మొక్క భాగాన్ని మరో మొక్కతో అంటుగట్టు, grafting) (గ్రాఫ్టింగ్) అంటుగట్టుట

grain (గ్రయిన్) *n.* cereal, seed, particle, ధాన్యము, విత్తనము

gram (గ్రామ్) *n.*, a metric unit of mass. శనగపప్పు, ఒక గ్రాము (తూనిక కొలత)

grammar (గ్రామర్) *n.* the science of the right use of any language, వ్యాకరణము

grand (గ్రాండ్) *adj.* (grandier, grandest) great, splendid, very good- ప్రధానమైన, ఉచ్చమైన విశాలమైన, grandfather (గ్రాండ్ ఫాదర్) తాత, అమ్మలక నాన్న తండ్రి grandmother (గ్రాండ్ మదర్) అవ్వ, అమ్మలక నాన్న తల్లి

grandeur (గ్రాండియర్) *n.* grandness, శేష్మైన, వైభవమైన grant (గ్రాంట్) *n.* thing granted, v.t. give as a privilege, admit to be true, అనుమతించు

grape (గ్రేప్) *n.* green or purple berry growing in clusters on vines, ద్రాక్ష పండు

graph (గ్రాఫ్) *n.* diagram of lines, రేఖాచిత్రము

grasp (గ్రాస్ప్) *v.t./i.* seize, hold firmly, understand; అర్థము చేసుకొను

grass (గ్రాస్) *n.* common, wild, low-growing plant, eaten by horses, sheep, cattle etc., తృణము; గడ్డి grassland, grassy, (గ్రాస్సీ) గడ్డితో నిండిన

grateful (గ్రేట్ ఫుల్) *adj.* expressing or actuated by gratitude, కృతజ్ఞత

gratitude (గ్రాటిట్యూట్) *n.* thankfulness;

grave (గ్రేవ్) *v. n.* an excavation made in the earth to receive a dead body, శవమును పాతిపెట్టుటకు తవ్విన గోయ్య

gravitation (గ్రావిటేషన్) *n.* attraction, ఆకర్షణ

gravity (గ్రావిటీ) *n.* in seriousness; భూమికిగల గురుత్వాకర్షణశక్తి

graze (గ్రేజ్) *v. t./i.* eat growing grass, పశువులను మేపు

grease (గ్రీజ్) *v. n.* animal fat malted salt, కరగించిన మృతజంతువు కొవ్వు

great (గ్రేట్) *adj.* (greater, greatest) much above average; సాధారణము కంటె ఎక్కువ greatness, (గ్రేట్ నెస్) వైపుణ్యము గల

greed (గ్రీడ్) *n.* excessive desire; వైపుణ్యము గల

greedy (గ్రీడి) *n.* అత్యాశగల

green (గ్రీన్) *adj.* (greener, greenest) coloured like grass, unripe, immature, inexperienced, పచ్చ రంగు, పండుకాని (కాయ), అనుభవములేని

greet (గ్రీట్) *v. t.* say words of welcome to; స్వాగతమిచ్చు, నమస్కరించు, greeting, (గ్రీటింగ్): నమస్కారములు, అభివందనలు

grief (గ్రీఫ్) *n* deep sorrow, శోకమైన; విషాదమైన, సంతాపించుట

grieve (గ్రీవ్) *v.t./i.* cause grief to; దుఃఖము కలిగించు **grim** (గ్రీమ్) *adj.* stem, severe, నిర్ణయ; భయంకరమైన; కఠోరమైన

grind (గ్రయిండ్) *v. t./i. (p.t. ground)* crush into grains or powder, produce with effort, రుబ్బు

grip (గ్రీప్) *n.* to hold the interest, ఆసక్తిని కొనసాగించు

groan (గ్రోన్) *v.t.* sound in pain. నిప్పితో అరచు

groom (గ్రూమ్) *n.* in person employed to look after horses, అశ్వపాలకుడు, గుర్రముల కాపలాదారి

bridegroom, (బ్రైడ్ గ్రూమ్) వరుడు; పెండ్లికుమారుడు

gross (గ్రాస్) *adj.* (grosser, grossest) thick, large bodied, vulgar లావైన; సంస్కారము లేని, gross profit, (గ్రాస్ ప్రాఫిట్) లాభం మొత్తము gross weight) (గ్రాస్ వైయిట్) మొత్తం బరువు

ground (గ్రౌండ్) *n.* solid surface of earth, area, position, reason, foundation భూమి; నెల ; స్థలము, క్షమము ఆధారము, కారణము, పునాది ground floor, (గ్రౌండ్ ఫ్లోర్) భూ అంతస్తు, ground forces, (గ్రౌండ్ ఫోర్స్) భూ సేన groundless, (గ్రౌండ్ లెస్) నిరాధారముగా; ground-nut, (గ్రౌండ్ నట్) వేరుశనగపప్పు

group (గ్రూప్) *n.* number of persons or things near, belonging, class, సమూహము; గుంపు; వర్గము; తెగ; సముదాయము

grow (గ్రో) *v. t./i. (p.t. grew, pp. grown)* increase in size or amount, develop; పెరుగుట; అభివృద్ధిచెందు

growth (గ్రోత్) *n.* process of growing, అభివృద్ధి

guarantee (గ్యూరంటీ) *n.* formal promise to do something, thing offered as security; హామీ

guard (గార్డ్) *v.t./i.* watch over and protect, restrain, take precautions, *v.* watchfulness, person guarding, body of soldiers; రక్షణ; సైన్య సముదాయము; జాగ్రత్తపడు,

guardian (గార్డియన్) *n.* a person who guards, సంరక్షకుడు

guava (గ్వా) *n.* an edible fruit having yellow skin and pink pulp, జామపండు

guess (గెస్) *v.t./i.* form an opinion, think likely; ఊహించు; ఒక నిర్ణయముచేయు

guest (గెస్ట్) *n.* person entertained at another's house, అతిథి, guest house, (గెస్ట్ హౌస్) అతిథిగృహము ;

guidance (గైడెన్స్) *n.* guiding నిర్దేశించు, మార్గదర్శకము **guilt** (గిల్ట్) *n.* crime, sin;

దోషము, అపరాధము, పాపము; guiltless (గిల్ట్ లెస్) నిర్దోషి; guilty (గిల్టీ) నేరము
gulf (గల్ఫ్) *n.* part of the ocean or sea almost surrounded by land, సముద్రశాఖ

gum (గమ్) *n.* resin; జిగురు, బంక

gun (గన్) *n.* pistol; తుపాకి, guncarriage (గన్ క్యారియేజ్) : యుద్ధ ఫిరంగులను తీసుకొనుపాపు చక్రాల బండి; gunfire (గన్ ఫైర్) తుపాకుల కాల్పులు; gunpowder, (గన్ పౌడర్) ఒక మిశ్రమముతో కూడిన పైలుడు పదార్థము ; gutter (గట్టర్) *n.* channel to carry away rain water, fixed under the edge of a roof. చిన్నకాలువ

H

habit (హాబిట్) *n.* settled way of behaving, అలవాటు

habitual (హాబిట్యువల్) *adj.* done as a habit; అలవాటు ప్రకారము

hail (హైల్) *v. t.* greet, call to, signal to and summon; అరచుట, పొగడుట, hailstorm. (హైల్ స్ట్రా(ర్)మ్) వడగళ్ళు

hair (హైర్) *n.* thread like growths on the skin of animals, esp. on the human head. జంతు రోమము; జాత్తు; వెంట్రుక

hale (హేల్) *adj.* strong, healthy, ఆరోగ్యముగా; పుష్టిగా **half** (హాఫ్) *n.* (pl. halves) one of two equal parts; సగము; అర్థ భాగము; halfhearted (హాఫ్ హార్టెడ్) ఉత్సాహం సరిగా లేని, సందేహంగా; half-time) (హాఫ్ టైమ్) అర్థ సమయము ; halftruth (హాఫ్ ట్రూత్) అర్థసత్యము; halfyearly (హాఫ్ ఇయర్లీ) ఆరునెలల కొకసారి

hall (హాల్) *n.* large room. పెద్దగది

halt (హాల్ట్) *v.t./i* stop, నిలుపు, ఆపు

hammer (హామర్) *n.* tool with a heavy metal head, సుత్తి (ఒకపరికరము)

hand (హాండ్), part of the human arm beyond the wrist, *n* చేయి handwriting, (మనిషి దేహములో ఒక భాగము), కరము, హస్తము at hand) (అట్ హాండ్) చేతికి దగ్గరలో, సమీపంలో handful (హాండ్ ఫుల్) తగినంత, చాలినంత

handle (హాండిల్) *n.* part by which something is held in the hand. carried or controlled: యంత్రములోగాని, పరికరములోగాని చేతితో పట్టుకొనే భాగము

handsome (హాండ్ సమ్) *adj.* good looking, generous; అందమైన, మనోహరమైన

hang (హాంగ్) *v./i.* (p.t. hung) support, వీలాడు, ఆధారము

happen (హాప్పెన్) *v. i.* occur, జరుగు

happiness (హాప్పినెస్) *n.* peace, fortunate. ఆనందమైన happy (హేపీ) *adj.* ఆనందము, సంతోషము.

harass (హరాస్) *v. t.* worry or annoy, ఇబ్బంది కసిగించు, వేధించు; harassment

(హారాస్ మెంట్) ఇబ్బందికలిగించు పరిస్థితి

harbour (హార్బర్) *n.* place of shelter for ships. శరణాలయము, ఆశ్రమము, ఓడలు నిలిచే స్థలము

hard (హార్డ్) *adj.* (harder, hardest) firm, not easily cut, difficult, strong. కష్టమైన, కఠినమైన, గట్టిదైన

hardcash (హార్డ్ కాష్) రొక్కము .

hard-hearted, (హార్డ్ హార్టెడ్) కఠిన హృదయము,;

hardly (హార్డ్ లీ) అతికొద్దిగా ; **hardship** (హార్డ్ షిప్) దౌర్భాగ్యము; **hardworking** (హార్డ్ వర్కింగ్) కష్టపడి పనిచేయు

harm (హార్మ్) *n.* damage, injury, v.t, cause harm, హాని, అపకారము

harmony (హార్ మోని) *n.* melody, unity, సంగీతపరమైన, వినుటకు సాంపైన

harsh (హార్ష్) *adj.* (harsher, harshest) rough, disagreeable, cruel; కఠినమైన, కరుణ లేని, దయలేని; **harvest**(హార్వెస్ట్) *n.* cutting and gathering in of grain. నూర్పిడిచేసి ధాన్యమును సేకరించు; **haste** (హేస్ట్) *n.* hurry; వేగముగా, తొందరగా, శీఘ్రముగా; **hasty** (హీస్టీ) హడావుడిగా ;

hate (హేట్) *n.* hatred, v. t. feel hatred, dislike, ద్వేషము, ఇష్టములేక

have (హేవ్) *v. t.* (p.t. had) possess, contain, కలిగియుండు, పొందు

haven (హేవన్) *n.* harbour, శరణాలయము

he (హి) *pron.* male person or animal previously referred to; అతడు; ఇంతకుమునుపు పేర్కొనబడిన పురుషుడు, బాలుడు లేక మగ జంతువు

head (హెడ్) *n.* that part of the body which contains the eyes, nose, mouth and brain; తల, శీర్షము, యోగ్యత, ప్రధానమైన, ముఖ్యమైన; **headache** (హెడ్ ఏక్) *n.* continuous pain in head, తలనొప్పి; **headlong**, (హెడ్ లాంగ్) ముందుగా తల దూర్చునట్టి, **headman** (హెడ్ మాన్) ముఖ్యవ్యక్తి ; **headmaster**, (హెడ్ మాస్టర్) ప్రధాన అధ్యాపకుడు, **headoffice** (హెడ్ ఆఫీస్) ప్రధాన కార్యాలయము.

heal (హీల్) *v. t./i.* cure, రోగము నుంచి రక్షించు,

health (హెల్త్) *n.* state of being well and free from illness, ఆరోగ్యము **healthy**, (హీల్త్) ఆరోగ్యకరమైన

heap (హీప్) *n.* plenty కుప్ప, రాశి, పెద్ద మొత్తము

hear (హియర్) *v. t./i.* (pt. heard) listen, pay attention to, receive information; వినుట, శ్రద్ధగా వినుట. **hearing**, (హియరింగ్) వినుశక్తి, శ్రవణశక్తి **heart** (హార్ట్) *n.* a hollow, muscular organ which keeps the blood in circulation హృదయము, గుండె, కేంద్రము **thoughtout**, by heart, (బైహార్ట్); **take to heart**, (టేక్ టు హార్ట్) బాధలను పంచుకొను

heartfelt (హార్ట్ ఫెల్ట్), *adj.* hearty, హృదయ పుఉర్వకముగా, heartless, (హార్ట్ లెస్) హృదయములేని

hearth (హార్త్) *n.* floor of a fireplace, ఇళ్ళల్లో వెచ్చదనం కోసం వేసుకొనే మంట ఉండే ప్రదేశము; heat (హీట్ *n.* form of energy, hotness, anger,) వేడి, జ్వరము, కోపము, మండుట, క్రోధము

heaven (హెవెన్) *n.* paradise; ఆకాశము, స్వర్గము heavenly (హెవెన్లీ) స్వర్గ సంబంధమైన

heavy (హెవి) *adj.* (heavier, heaviest) having great weight, dense, serious intone, dull and tedious; బరువైన ; గంభీరమైన ; కఠినమైన

heed (హీడ్) *v.t.* pay attention to, మర్యాదయిచ్చుట; గమనించుట

heel (హీల్) *n.* the back part of the human foot, below and behind the ankle, మడమ

height (హిట్) *n.* measurement from bottom to top, క్రింద నుండి పైకి కొలతచేయుట, ఎత్తైన;

heir (హైర్), *n.* person inheriting property వారసుడు

hell (హెల్) *n.* the above of evil and condemned spiritis, నరకము hellish) (హెల్లిష్) నరక ప్రాయమైన

helmet (హెల్మెట్) తలను రక్షించు ఒక టోపీ లాంది; శిరస్రాణమ*n.*

help (హెల్ప్) *v. t./i.* be useful, serve with food; సహాయము; helper (హెల్పర్) సహాయము చేయు వ్యక్తి; helpful (హెల్ఫ్ ఫుల్) లాభదాయకమైన, సహాయకరమైన; helpless, (హెల్ప్ లెస్) అసహాయత

hen (హీన్) *n.* female of cock, కోడిపెట్ట (కోడి ఆడవక్కి) ;

hence (హీన్స్) *adv.* from this time, for this reason, ఇప్పటి నుంచి; అందువలన

herb (హెర్బ్) *n.* in plant used as medicine, ఔషధము కొరకు ఉపయోగించు చిన్నచెట్టు

herd (హెర్డ్) *n.* group of animals, mob, గుంపు; జనసమూహము; జంతువుల సమూహము (బృందము)

here (హియర్) *adv.* in, at, at this point, ఇక్కడ; hereabout, (హియర్ అబౌటల్) ఈ స్థలము గురించి; hereafter (హియర్ ఆఫీటర్) ఇక నుండి; hereby (హియర్ బై) దీనివలన, ఇందువలన; herewith (హియర్ విత్) దీనితో బాటు,

heredity (హీరిడిటి) *n.* tendency of living things to pass their characteriesties on to offspring, వారసత్వము మూలము.

hero (హీరో) (pl. heroes) a brave man, ధైర్యశాలి, వీరుడు, నాయకుడు heroic. (హీరోయిక్) వీరత్వము, శార్యము

hesitate (హిజిటేట్) *v. i.* pause in doubt, సందేహించు; తిరస్కరించు

hide (హైడ్) *n.* animal skin, *v.t./i.* (*p.t.* hid, *pp.* hidden) keep out of sight; జంతుతోలు (చర్మము) దాచివుంచు, hide and seek (హైడ్ అండ్ సీక్) దాగుదుమాతల ఆట ; **high** (హై) *adj.* (higher, highest) extending far upwards; ముఖ్యమైన; ఎత్తైన ఉన్నతమైన; శ్రేష్ఠమైన, ఉచ్చస్థితి, high command (హై కమాండ్) ఆత్యున్నత నాయకవర్గము; high commissioner (హైకమీషనర్) విదేశాలలో పనిచేసే రాయబారి; high court (హైకోర్టు) ఉన్నత న్యాయస్థానము, high jump (హై జంప్) పైకి ఎగురుట; high school (హై స్కూల్) ఉన్నత పాఠశాల ; highly (హైలీ) చాలా ఎక్కువగా; highwayman (హైవే) రహదారి.

hill (హిల్) *n.* natural elevation on the earth's surface; కొండ, పర్వతము, శిఖరము

hind (హిండ్) *adj.* situated at the back, female deer; వెనుకప్రక్క ఆడ జింక

hindrance (హిండ్రన్స్) *n.* thing that hinders, (peso))o s), ఇబ్బంది కలిగించు,

hint (హింట్) *n.* slight indication, సంచేతము

hip (హిప్) *n.* the flesh part of the thigh: తోడ

hire (హైర్) *v.t.* use for payment, కిరాయికి తెచ్చు

history (హిస్టరీ) *n.* branch of knowledge, dealing with past events చరిత్ర, గతించిన కాలము గురించి తెలుపు విషయం

hit (హిట్) *v.t./i.* (*p.t.* hit) strike forcefully, కొట్టుట (బలంగా)

hive (హైవ్) *n.* an artificial shelter for honeybees, తేనెపట్టు

hold (హోల్డ్) *v.t./i.* (*p.t.* held) keep in one's hands, etc., possession, control, contain, continue, occupy, believe సంబాళించు, పట్టుకొను, ఒకరిచేతిలో ఉంచుట

hole (హోల్) *n.* hollow place, aperture, రంధ్రము

holiday (హాలిడే) *n.* recreation; శెలవుదినము

hollow (హలో) *adi.* empty within, worthless, నిరర్థకము, పనికిరాని, ఖాళీ

holy (హోలీ) *n.* (holier, holiest) devoted to God;) పవిత్రమైన, ఖాళీ homage (హోమేజ్ *n.* things said or done as a mark of respect;) శ్రద్ధాంజలి, ఘటించు

home (హోమ్) *n.* place where one lives, dwelling, ఇల్లు, నివాస స్థలము

honest (ఆనెస్ట్) *adj.* truthful, fairly earned, నమ్మకత్వము, honesty(ఆనెస్టీ) నమ్మకత్వము

honey (హనీ) *n.* sweet fluid collected by bees from flowers, తేనె; honeybee (హనీ బీ) తేనెటీగ రి honeycomb, (హనీకూంబ్) తేనెగూడు

honorary (ఆనరరీ) *adj.* given as honour గౌరవ పురస్కారంగా ఇచ్చునట్టి honour(ఆనర్) *n.* great respect, reputation; మంచి పేరు, ప్రతిష్ఠ, sense of honour (సెన్స్ ఆఫ్ ఆనర్) మంచిగా ఆలోచించు honourable (ఆనరబుల్) *adj.*

deserving honour, మర్యాద పురస్కారము

hoof (హూఫ్) *n.* horny part of the foot of animal, జంతువుల పాదాలకు అడుగున ఉండే గిత్త hope (హోప్) *n.* feeling of expectation and desire; ఆశ, నమ్మకము. hopeful) (హోప్ ఫుల్) ఆశించు, hopeless (హోప్ లెస్) నిరాశ

horn (హోర్న్) *n.* hard, pointed and curved outgrowth on the heads of cattle, పశువులతలపైన గట్టిగా పెరిగివున్న ఒకరకమైన భాగము, కొమ్ము (వంకరగా, సూటిగా)

horse (హోర్స్) *n.* four-legged solid-hoofed animal used for draught work and riding; గుర్రము, అశ్వము horsepower, (హోర్స్ పవర్) గుర్రపు శక్తి, అశ్వశక్తి, horse race) (హోర్స్ రేస్) గుర్రపు పందెం; horseshoe) (హోర్స్ షూ) గుర్రపు నాడా; hospital (హాస్పిటల్) *n.* place for ఆసుపత్రి, ఔషధాలయము, చికిత్స కేంద్రము

host (హోస్ట్) in person who entertains his guest, number of persons or things; ఆతిథ్యమునిచ్చువ్యక్తి

hostile (హోస్ టైల్) *adj.* of an enemy, unfriendly, విరోధము, శత్రుత్వము

hot (హాట్) *adj.* (hotter, hottest) being at a high temperature; వేడి; తీవ్రత; కోపము, ఉగ్రము

hound (హౌండ్) *n.* dog used in hunting వేటకుక్క

hour (అవర్) *n.* one twenty-fourth part of a day and night, occasion, point of time; ఒక గంట (60 నిమిషములు),; hourly) (అవర్లీ) గంట వారీగా

house (హౌస్) *n.* building for people to live in, ఇల్లు, నివాస స్థలము, భవనము, **House of the People,**(హౌస్ ఆఫ్ ది పీపుల్) చట్టాలు చేసే ప్రభుత్వ నిర్వహణను పరిశీలించే సభ(లోక్ సభ)

household (హౌస్ హోల్డ్) *n.* where people live,) కుటుంబములోని అందరి వ్యక్తులతో కూడినది, householder, (హౌస్ హోల్డర్) ఇంటియాజమాని housemaid, (హౌస్ మెయిడ్) నౌకరిణి, ఆడ పనిమనిషి, house rent(హౌస్ రెంట్) ఇంటి అద్దె, ఇంటి బాడుగ, ఇంటి కిరాయి, housewife, (హౌస్ వైఫ్) కుటుంబ యూజమానురాలు.

human (హ్యూమన్) *adj.* of mankind; *n.* human being; మానవ సంబంధమైన

humane (హ్యూమన్) *adj.* kind hearted, మానవ సంబంధమైన

humanity (హ్యూమానిటీ) . human-nature, kindness: మానవత్వం

humble (హంబుల్) *adj.* (humbler, humblest) polite, of lower position, వినయము, నమ్రత, సాధారణమైన

humiliate (హ్యూమిలియేట్) *v. t.* cause to feel disgraced; అవమానించు, humiliation) (హ్యూమిలియేషన్) గౌరవ మర్యాదలను అవమాన పరచు humility), (హ్యూమిలిటీ) అవమానించు

humour (హ్యూమర్). in amusement, నూరు, వంద, శాతము, పది పదులు

hundred (హండ్రెడ్), *adj.* ten times ten, నూరు, వంద, శతము, పదిపదులు
hunger(హంగర్) *n* ఆకలి need or desire for food, hungerstrike) (హంగర్ సైక్)
ఆకలి పోరాట సమ్మె, hungry) (హంగ్రీ) ఆకలి కలిగించు hunt (హంట్) *v.t./i.* to గ్రం
after wild animals and kill them for food or sport, వేట, వెంటాడు, hunter)
(హంటర్) వేటగాడు

hurry (హర్రీ) *v.* tsi too quickly, act with eagerness, తొందర, అవసరము, వేగము

hurt (హర్ట్) *n.* injury, harm, *v.t./i.* (*p.t.* hurt) cause pain, harm or injury, బాదించు

husband (హస్ బెండ్) *n.* a man to whom a woman is married, భర్త, పతి.

hut (హట్) *n.* small and roughly made house or shelter, గుడిసె, కుటీరము

I

I (ఐ) *pron.* the ninth letter and third vowel of the English alphabat; నేను

ice (ఐస్) in frozen water, *v.t./i.* become frozen, మంచుగడ్డ iceberg (ఐస్ బెర్గ్)
మంచుకొండ; icefall (అయిస్ ఫాల్) హిమపాతము, మంచువాన

idea (ఐడియా) *n.* plan, etc. ఉపాయము, ఉద్దేశ్యము,

ideal (ఐడియల్). *adj* satisfying ones idea of what is perfect; ఆదర్శవంతమైన,
ఉదాహరణమైన

identity (ఐడెంటిటీ) *n.* who or what a person is; గుర్తుపట్టు, పరిచయము, గుర్తింపు
identity-card, (ఐడెంటిటీ కార్డ్స్) గుర్తింపు అట్ట (పత్రము)

idiom (ఇడియం) *n.* phrase or usage, scoreo) పదాలు తమంత ఇచ్చే అర్థంకాకుండా
మొత్తం మీద వేరే అర్థానిచ్చే పద బంధము

idiot (ఇడియట్) *n.* very stupid person, మూర్ఖుడు

idle (ఐడిల్) *adj.* (idler, idlest) doing no work, useless, lazy బద్దకము, పనికిరాని

ignorance (ఇగ్నోరన్స్) *n.* lack of knowledge, అమాయకత్వము, ignorant,
(ఇగ్నోరంట్) అమాయకుడు, అమాయకురాలు; , ignore (ఇగ్నోర్)
ఏమీపట్టించుకోకుండా ఉండు.

ill (ఇల్) *adj.* not well, unkind, bad; జబ్బు, చెడ్డ, అశుభమైన,

ill-fame, (ఇల్ఫేమ్) చెడ్డ పేరు , ill-feeling) (ఇల్ ఫీలింగ్) చెడ్డ ఉద్దేశ్యము, ill-mannered,
(ఇల్ మానర్స్) చెడ్డ విధముగా, ill-treatment, (ఇల్ ట్రీట్ మెంట్) చెడుగా వ్యవహరించు

illegal (ఇల్లీగల్) చట్టవిరుద్ధమైన

illiterate (ఇల్లిటరేట్) *adj.* unable to read or write, నిరక్షరాస్యుడు, చదువులేని వ్యక్తి

image (ఇమేజ్) *n.* statue, mental picture, ప్రతిబింబము, మూర్తి; చిత్రము; imagine
(ఇమాజిన్) *v. t.* think, form a mental image of; ఊహించు, కల్పన

immature (ఇమ్మోచ్యూర్) *adj.* not ripe or experienced, అసంపూర్ణమైన,

అనుభవములేని, పండుకానిది

immediate (ఇమ్మిడియట్) *adj* with no delay, తత్కాలము, అదే సమయములో, ఆలస్యము చేయక, immediately, (ఇమ్మిడియటీలీ) వెంటనే

immense (ఇమెన్స్) *adj.* very great, చాలా పెద్ద, విస్తారమైన, immensely, ఇమెన్సిన్లీ)/ చాలా ఎక్కువ ; కావలసినంత కంటే ఎక్కువ

immoral (ఇమ్మోరల్) *adj.* morally wrong నైతిక ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా లేని

immortal (ఇమ్మోర్టల్) *adj.* living for ever. పాడుచేయుతకు వీలులేని, చావులేని,

impart (ఇమ్ పార్ట్) *v. t.* give, make known; అందించు, ఇచ్చు

impartial (ఇమ్పార్షియల్) *adj.* just, fair in giving judgements, పక్షపాతంలేని

impatience (ఇమ్ పేషన్స్) *n.* lack of patience; సహనంలేక impatient (ఇమ్పేషంట్) అసహనంగావున్న

imperfect (ఇమ్ పర్ ఫెక్ట్) *adj.* not perfect, సమగ్రరూపంలేని లోపము కలిగిన

imperial (ఇమ్ పీరియల్) *adj.* of an empire or emperor; సామ్రాజ్య సంబంధమైన

impious (ఇమ్ పియస్) *adj.* not holy, wicked; దుష్టమైన, దైవభీతిలేని

implement (ఇమ్ ప్లిమెంట్) *n v. t.* put into effect, ఆచరణలో పెట్టు , implementation, (ఇమ్ప్లిమెంటేషన్) ఆచరించుట

implore (ఇమ్ ప్లొర్) *v.t.* beg, request earnestly, దీనంగా అర్థించు, యాచించు

import (ఇమ్ పోర్ట్) *v.t.* bring in from abroad, మరో దేశం నుండి దిగుమతి చేయు

important (ఇమ్ పార్టంట్) *adj.* of much significance or consequence, అర్థవంతమైన గమనించదగినది, అవసరమైన,

impossible (ఇమ్ పాసిబుల్) *adj.* not possible; చేయసాధ్యం కానిది

impotent (ఇమ్ పోటెంట్) *adj.* powerless, unable to procreate: శక్తి హీనమైన; నపుంసకుడైన

impress (ఇంప్రెస్) *v. t.* to make a mark by pressing, గట్టిగా నొక్కి గుర్తుపడునట్లుచేయు, ముద్రపడునట్లుచేయు

impression (ఇంప్రెషన్) *in effect* produced on the mind; మనస్సుపైన, హృదయంపైన తగినంత ప్రభావం కనపరచు; అభిప్రాయము

imprison (ఇంప్రిజన్).*t.* put into prison, జైలులో పెట్టు

improper (ఇంప్రాపర్) *adj.* unsuitable, incorrect, తప్పుతో కూడిన; సరియైనది కానిది

improve (ఇంప్రూవ్) *v. t./i.* make or become better, బాగుపరచు, మెరుగుపరచు; improvement(ఇంప్రూవ్ మెంట్) బాగుపరచు విధానము , మెరుగుదల

impure (ఇంప్యూర్) *adj.* not pure, ఇతర పదార్థంతో కల్లీ చేసి, శుద్ధమైనదికానిది

in (ఇన్) prep. inside; బయటకాకుండా లోపలి భాగంలో,

inaction (ఇనాక్షన్) *n.* inactivity, పనిచేయని, జడత్వము, చర్యలేని, చలనములేని,

inborn (ఇన్ బోర్న్) *adj.* natural, from birth; పుట్టుకతోవచ్చిన; incapable (ఇన్ కేపబల్) *adj.* not capable; అసమర్థ, చేయలేని,

incarnation (ఇన్కార్నేషన్) *n.* assumption of human form or nature, as by a divine being;) అవతారము, మానవశరీరం, మానవాకారందాల్చిన

incense (ఇన్ సెన్స్) *v. t.* make angry, *n.* fragrant smoke, కోపముకలిగించు

incentive (ఇన్ సెంటివ్). thing that encourages; ప్రేరణ కలిగించే సాధనము *n*

inch (ఇంచ్) *n.* a measure of length, one-twelfth of a foot, అడుగుకొలతలో 12వ భాగము, అంగుళము

incident (ఇన్సిడెంట్) *n.* event, happening, సంఘటన

incite (ఇన్సైట్) *v. t.* stir up. రెచ్చగొట్టు, కార్యాచరణకై ప్రేరేపించు

inclination (ఇన్ క్లినేషన్) *n.* slope, bending, వాలుగా ఉండు, శ్రద్ధ చరాపించు

include (ఇన్ క్లూడ్) *v. t.* treat as part of a whole, మొత్తములో కలిసియుండు,

income (ఇన్ కమ్) *n.* money received as wages, etc, రాబడి

incomplete (ఇన్ కంప్లీట్) *adj.* not complete, అసంపూర్ణము, పూర్తికానిది

incorrect (ఇన్ కరెక్ట్) *adj.* not correct, తప్పులతో కూడిన

increase (ఇన్ క్రీస్) *v. t.* make or become greater, వృద్ధిచెండు, పెరుగుట,

incredible (ఇన్ క్రెడిబుల్) *adj.* unbelievable: నమ్మశక్యముగాని,:

indebted (ఇన్ దేబ్ట్ డ్) *adj.* owing a debt, రుణపడి ఉండు,

indeed (ఇన్ డీడ్) *adv.* in truth, in reality, నిజంగా వాస్తవముగా, సత్యంగా,

indefinite (ఇన్ డెఫినిట్). not clear of fixed, vague, అస్పష్టమైన *adj*

independence (ఇన్ దిపెన్ డెన్స్) in not depending, స్వాతంత్ర్యము independent, (ఇన్డిపెండెంట్) స్వతంత్రముగా

index (ఇండెక్స్) విషయ సూచిక

Indian (ఇన్ డియన్) *adj.* of India, భారతీయుడు

indication (ఇన్ డికేషన్) *n.* pointing out, సూచన

indifferent (ఇన్ డిఫెరెంట్) *adj.* showing no interest, ఏ మాత్రము ఆసక్తి కనపరచని, ఒకదాని కొకటి సబంధములేని, indirect (ఇన్ డైరెక్ట్) *adj.* not direct, పరోక్షముగా, డొంకతిరుగుడుగా

indistinct (ఇన్ డిస్టింక్ట్) *adj.* not clear, అస్పష్టమైన

individual (ఇండివిడ్యుల్) *adj.* single, separate; ఒక వ్యక్తి individualism, (ఇండివిడ్యులిసమ్) వ్యక్తిత్వ వాదము; individuality, (ఇండివిడ్యువాలిటీ) వ్యక్తిత్వత

indivisible (ఇన్ డివిజబుల్) *adj.* not divisible; భాగించలేని, భాగములుగా చేయలేని

indoor (ఇన్డోర్) *adj.* భవనములోపల

indoor patient, (ఇన్డోర్ పేషెంటు) ఆసుపత్రిలో ప్రత్యేకముగా చికిత్స పొందు రోగి

industrious (ఇండస్ట్రియస్) *adj.* hard working. కష్టపడి పనిచేయు, శ్రద్ధవహించి

industry (ఇండస్ట్రి) *n.* diligence, పరిశ్రమ

inevitable (ఇన్ ఎవిటబుల్) *adj.* sure to happen) తప్పనిసరి inexpensive (ఇనేక్స్ పెన్సివ్) *adj.* not expensive, చవకైన, తక్కువ వెలకలిగిన

infamous (ఇన్ ఫేమస్) *adj.* having a bad reputation, చెడ్డపేరు కల, ప్రఖ్యాతిగాంచని

infancy (ఇన్ ఫెన్సి) in early childhood; చిరుబాల్యతనం

infant (ఇన్ ఫెంట్) *n.* baby; శిశువు, పసిబిడ్డ

infantry (ఇన్ ఫెంట్రీ) *n.* troops fighting on foot, కాల్బలము

inferior (ఇన్ ఫీరియర్) *adj.* low or lower in rank, తక్కువరకమునకు చెందిన, నాసిరకమునకు చెందిన inferiority, (ఇన్ ఫీరియరిటీ) ఇతరుల కంటే తక్కువ నాణ్యత కల,

infidel (ఇన్ ఫిడల్) *n.* person with no religious faith, నాస్తికుడు, మతము, దేవుడు మొదలగునవి వాటిలో నమ్మకం లేని వ్యక్తి

infinite (ఇన్ ఫినైట్) *adj.* having no limit, హద్దులేని; అంతములేని, ; విశాలమైన,

inflamm (ఇన్ ఫ్లెమ్) *v. t.* arouse strong feelings, cause inflammation; తీవ్రతచేయు, మండునటుల చేయు, వేడిగా, ఎర్రగా వాచినట్లుగా చేయు

inflict (ఇన్ ఫ్లిక్ట్) *v.t.* cause to be suffered, దెబ్బతగులునటుర్ లచేయుట, గాయపరచు

influence (ఇన్ ఫ్లూయాన్) *n.* ability to produce an effect, పేరేపించు; ప్రభావించు,

inform (ఇన్ఫార్మ్) *v.t./i.* give information to, సూచించుట, విషయం తెలుపుట; information (ఇన్ఫర్మేషన్) సూచన, విషయము, ingratitude (ఇన్ గ్రాటిట్యూడ్) *n.* lack of gratitude కృతజ్ఞతలేని, విశ్వాసం లేని, _

inhabit (ఇన్ హాబిట్) *v.t.* live in one's home, ఒకరియింటిలో నివసించు, inhabitant (ఇన్ హాబిటెంట్) నివాసి inhabitation (ఇన్ హాబిటేషన్) ప్రజలు నివసించే స్థలము;

inherit (ఇన్ హిరిట్) *v. t.* receive from predecessor ముందు తరము వారి నుండి పొందిన; inheritance, (ఇన్హెరిటెన్స్) వారసత్వము, inheritor (ఇన్హెరిటర్) వారసత్వపు హక్కుదారు

inhuman (ఇన్ హ్యూమన్) *adj.* lacking kindness, మానవత్వములేక, నిర్దయ, కఠినమైన, అమానుషమైన

initial (ఇనీషియల్) *n.* first letter of a word or a name, as పదము లేక పేరు వ్రాసేముందు అక్షరము, ప్రారంభించు, మొదటిదైన

injure (ఇంజూర్) *v. t.* hurt, cause injury to బాధకలిగించు, నొప్పికలిగించు, injury, (ఇన్ జూరి) దెబ్బ, గాయం

injustice (ఇన్ జస్టీస్) *n.* unjust, lack of justice, అన్యాయము,

ink (ఇంకీ) *n.* a coloured liquid used for writing and printing; సిరా; (వ్రాసేందుకు కలంలో ఉపయోగించేది)

inn (ఇన్) *n.* a pub or small hotel providing food, drink and lodging for travelers, ప్రయాణీకులు భోజనము, త్రాగుడు మరియు విశ్రాంతి వసతి కల్పించు స్థలము.

innocence (ఇన్నోసెన్స్) *n.* అమాయకత్వం, innocent, (ఇన్నోసెంట్) పాపం చేయని, తప్ప చేయని blameless.

inquest (ఇన్ క్వెస్ట్) *n.* investigation, వెతుకుట, ప్రాకులాడుట

inquiry (ఇన్ క్వైరీ) *n.* investigation; వివరాలు తెలుసుకొను, సూక్ష్మంగా పరిశీలించు

insanity (ఇన్ సానిటీ) *n.* state or condition of being insane; utter folly, పిచ్చిగా వ్యవహరించు, insane (ఇన్సేన్) పిచ్చి

inscribe (ఇన్ స్క్రైబ్) *v. t.* write or engrave, అక్షరరూపంలో చెక్కుట,

insecure (ఇన్సెక్యూర్) *adj.* not secure భయం, ఆందోళన, భద్రములేని

insecurity (ఇన్సెక్యూరిటీ) *n.* not safe, క్షేమముగా లేక,

inside (ఇన్ సైడ్) *n.* inner side or surface. లోపలిప్రక్కలేక లోపలితలము insight (ఇన్సైట్) *n.* understanding of a thing's nature; దాగివున్న నిజాలను తెలుసుకోగల శక్తి insist (ఇన్ సిస్ట్) *v. t./i.* to say emphatically, గట్టిగా కోరు, ఒత్తిడిచేయు inspect (ఇన్ స్పెక్ట్) *v. t.* examine critically, జాగ్రత్తగా పరిశీలించు. inspector (ఇన్స్ పెక్టర్) పరిశీలకుడు

inspiration (ఇన్ స్పిరేషన్) *n.* to guide or arouse by divine influence or inspiration; ప్రరేపణ, ఉత్తేజము

inspire (ఇన్ స్పైర్) *v. t.* a divine influence directly and immediately exerted upon the mind or soul of a person, ప్రేరేపించు

install (ఇన్ స్టాల్) *v. t.* establish స్థాపించు;

instalment (ఇన్ స్టాల్ మెంట్) *n.* any one of the parts of a payment spread over a period of time, వాయిదాకు చెల్లించ వలసిన సొమ్ము

instant (ఇన్స్ టెంట్) *adj.* immediate, *n.* moment, అదేక్షణంలో, తత్సమయంలో, వెంటనే

instead (ఇన్ స్టెడ్) *adv.* as a substitute; ఒక దానికి బదులుగా,

institution (ఇన్స్టిట్యూషన్) *n.* organization; ప్రత్యేక ప్రయోజనం కోసం ఏర్పడే సంస్థ

instruct (ఇన్స్ట్రక్ట్) *v.t.* give instruction to, బోధించు నిర్దేశించు,

instrument (ఇన్స్ట్రుమెంట్) *n.* tool or implement, పరికరము, సాధనము

insult (ఇన్ సాల్ట్) *n.* disrespect, *v.t.* to hurt the feelings, దూషణ, దూషించు, అవమానము

intellect (ఇన్టెలెక్ట్) *n.* mind's power; తెలిసికొనే శక్తి, బుద్ధి, విజ్ఞానము (intellectual) (ఇన్టెలెక్చువల్) తెలివిగల వ్యక్తి

intelligence (ఇన్ టెలిజెన్స్) *n.* prudence. తెలివితేటలు, intelligent, (ఇన్టెలిజెంట్) మంచి అనగహాన శక్తిగల intense (ఇన్ టెన్స్) *adj.* strong in degree, అత్యంత తీవ్రమైన,

interchange ఇన్ టర్ (చేంజ్) *v.t./i.* exchange_ పరస్పరము మార్చుకొను

interest (ఇన్ టెరెస్ట్) *n.* feeling of curiosity or concern, advantage, financial stake, ఆసక్తి, కుతూహలము, లాభము, ప్రయోజనము, వడ్డీ

interfere (ఇన్ టర్ ఫిఆర్) *v. t.* to meddle in other affairs, అనవసరంగా అడ్డుతగులు

interference (ఇన్టర్ ఫియరెన్స్) పనులలో, మూటలలో జోక్యం చేసుకొను

international (ఇంటర్ నేషనల్) *n.* between countries, ప్రపంచ దేశాలకు సంబంధించిన **interrogate** (*v.t.* question closely;

interrupt (ఇన్ టర్ప్రప్ట్) *v. t.* break the flow of (క్రమానికి అడ్డుతగులు, interruption, (ఇంటర్ప్రప్ట్) ఆటంకము

interval (ఇన్టర్ (వాల) *n.* time or pause between two events, విరామసమయము, మధ్యలో యిచ్చే విశ్రాంతి సమయము

interview (ఇన్ టర్ వ్యూ) *n.* a. formal meeting in which a person or persons question, consult or evaluate another or others; ఒక విషయాన్ని గురించి మాట్లాడడానికి ముఖాముఖి సమావేశము, intimacy (ఇన్ టిమసి) *n.* closeness, familiar, సన్నిహితమైన అధికపరిచయం గల

intimate (ఇన్ టిమేట్) *adj.* closely familiar; సన్నిహితమైన అధికపరిచయం గల intimation (ఇన్ టిమేషన్) *n.* announce, సూచించుట, సూచన introduction (ఇంట్రడక్షన్) *n.* introducing, పరిచయము, ప్రారంభించు, ఉపాధాతము

invalid (ఇన్ వాలిడ్) *adj.* physically unfit; బలహీనతవల్ల లేచి తిరగులేని, పనులు చేయలేని వ్యక్తి, చెల్లనిది invent (ఇన్ వెంట్) *v.t.* create by thought; సృష్టించు, మొదటగా కనిపెట్టు

invisible (ఇన్ విసిబిల్) *adj.* not able to be seen; కళ్ళకు కనిపించనది, అదృశ్యమైనది,

invitation (ఇన్ విటేషన్) *n.* the act of inviting, ఆహ్వానము, పిలుపు

invite (ఇన్ వైట్) *v.t.* to ask somebody to come or go to some place, gathering, entertainment etc., ఆహ్వానించు, పిలిపించు, involve (ఇన్ వాల్వ్) *v.t.* to wrap or surround. చిక్కుకొనునట్లుచేయు, శ్రద్ధ చూపించు

iron (ఐ(ర)న్ డేడి)n. a ductile malleable silver white metallic element, widely used for structural and engineering purposes, ఇనుము, ironsmith, (ఐరాన్ స్మిత్) కమ్మరి.

irony (ఐరని n. an utterance or the use of words to express a meaning which is difference from, and often the direct opposite of the literal meaning) పూర్తిగా వ్యతిరేక భావాన్ని కలిగించే పదాల ప్రయోగము, వ్యంగ్యము

irregular (ఇర్రేగ్యుల(ర్) adj. not regular, సక్రమం కానటువంటి, క్రమంలేని, irregularity, (ఇర్రేగ్యులారిటీ) సక్రమం కాని విధానము

island (ఐలండ్) n. a tract of land completely surrounded by water and smaller than a continent, ద్వీపము) ism (ఇజమ్) suffix forming nouns, నామవాచకాన్ని పుట్టించడానికి చివర చేర్చే మాట

isolate (ఐసోలేట్) v.t place apart, మిగతా వారి నుంచి వేరు చేయు,

isolation (ఐసోలేషన్) n. వేరుచేయు పద్ధతి;

issue (ఇష్యూ) n. outgoing, outcome, important topic, offspring; జారీచేయు, ప్రచురించు, పంపిణీ చేయు, సంతానము, బైటికివచ్చు item (ఐటమ్) n. single thing in a list, single piece, జాబితాలో ఒక అంశము, ఒక ముక్క

itself (ఇట్ సెల్ఫ్) in itself, అదే; అందులోనే,

ivory (ఐవరి) n. white, bone-like substance, a hard smooth creamy white variety of definite that makes up a major part of the tusks of an elephant; ఏనుగు దంతము నుండి తీసిన పదార్థము, దంతము

J

jackal (జాకాల్) n. a wild dog of Africa or south Asia, having long legs and pointed ears and muzzle, గుంటనక్క

jacket (జాకెట్) m. a short coat with sleeves, రవికె

jail (జైల్) m. prison, చెరసాల, బందీఖానా,

jam (జామ్) n. thick sweet substance made from fruit, v. t. crowd or block, పండ్లతో, పంచదారతో తయారు చేసే పాకము, మార్గమధ్యంలో జనసమూహంతో దారికి అంతరాయము కలుగ

January (జాన్యువారి) in the first month of the year, సంవత్సరములోని మొదటి నెల, జాన్యువరి; jar (జార్) n. కలశము, కూజా

jasmine (జాస్ మైన్) n. shrub with white or yellow sweet smelling flowers సువాసన కలిగిన తెల్లటి పూవులున్న మల్లెలతీగ, మల్లెపువ్వు jaundice (జాండిస్) n. a disease marked by yellowness of the skin, caused by an excess of bile in the blood; పచ్చకామెర్లు (ఒకరకమైన భయంకర వ్యాధి) jaundiced, (జాండిసిడ్) పక్షపాతం వహించు

jaw (జా) *n.* a lower/upper jaw, bone structure containing teeth. దవడ jealous (జలస్సీ) *adj.* resentful towards a rival; ఎదుటి మనిషి మీద అసూయ; **jealousy** (జలస్సీ) ఈర్ష్య, అసూయ కలిగియుండు

jean (జీన్స్) *n.* in heavy, strong cotton cloth; ఒకరకమైన బరువైన ముతక బట్టతో తయారుచేసిన ప్యాంటు

jeep (జీప్) *n.* small military motor vehicle with four-wheel drive; ఒక చిన్న నాలుగు చక్రముల మోటారు వాహనము

jerk (జర్క్) *n.* sharp movement, pull, sudden, *v.it.* move or pull; చురుకైన కదలిక, అనుకోకుండా లాగుట

jest (జెస్ట్) *n.& v.* joke, జోకు, హాస్యపదజాలము

jester (జెస్టర్) *n.* in funny person, నవ్వింపే వ్యక్తి, విదూషకుడు తమాషాగా మాట్లాడే వ్యక్తి

Jew (జ్యూ) *n.* a person whose religion is Judaism, ఒక మతానికి చెందిన వ్యక్తి, యూదుడు

jewel(జావెల్) *n.* precious stone set in ornament, highly valued; jeweller) వజ్రం, విలువైన రాయి, బంగారు వస్తువులు, jewelery (జావెలరీ) నగల వ్యాపారి (జావెలరీ) ఆభరణములు jingle (జింగిల్) *v.t.* tinkling sound of metallic coins, key or small bells, చిన్న గంటల శబ్దము (చప్పుడు)

job (జాబ్) *n.* piece of work, paid position, employment, task, కొంతపని, ఉద్యోగము

jocular (జాక్యులర్) *adj.*, joking; వినోదభరితమైన, హాస్యముతో (నవ్వుతో) కూడిన,

join (జాయ్న్) *v.* t./i.put or come together, unite, come into the company; కలుపుత, అతకించుట, ఒక స్థలమునకు చేర్చు, ఒక బృందములో చేరుట

joint (జాయింట్) *n.* place, line or surface at which two or more things are joined; జత చేయు, రెండు లేక అనేక వస్తువులను జత చేయుట joke (జోక్) *n.* ridiculous, something causing laughter, హాస్యపదజాలము, పరిహాసము,

joker (జోకర్) *n.* person who is fond of making jokes, హాస్యము కలిగించే వ్యక్తి,

jolly (జాలీ) *adj.* (jollier, jolliest) cheerful, merry, ఆనందముగానుండు,

journal (జర్నల్) *n.* daily newspaper or other periodical: ఒకదిన పత్రిక లేక విషయములతో కూడిన పుస్తకము

journalism (జర్నలిజమ్) *n.* in reporting, పత్రికారచనలకు సంబంధించిన విషయములను తెలయజేయు శాస్త్రము

journalist (జర్నలిస్ట్). reporter, పత్రికా విలేఖరి

journey(జర్నీ) *n.* continued course of travelling, ప్రయాణయాత్ర, దేశాటనము

joy (జాయ్) *n.* deep emotion of pleasure, delight, సంతోషము, ఆనందము

ఉత్సాహము joyful, (జాయ్ ఫుల్) ఆనంద భరితము

joyfulness, (జాయ్ ఫుల్ నెస్) ఆహ్లాదభరితము, joyless) (జాయ్ లెస్) సంతోషములేక, విషాదము **jubilant** (జూబిలియన్ట్) *adj.* full of joy, rejoicing, ఆనందముతో కూడిన

jubilee (జూబ్లీ) *n.* special anniversary, ఆనందము పంచుకొను ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమము, golden jubilee (గోల్డెన్ జూబ్లీ) స్వర్ణోత్సవము, silver jubilee, (సిల్వర్ జూబ్లీ) రజతోత్సవం

judge (జడ్జి) *n. v. t* public officer with authority to hear and decide cases in a law court, ముఖ్యన్యాయవాది, judgement, తీర్పు

judicial (జ్యుడిషియల్) *adj.* of the judge or justice, న్యాయ నిర్ణయము

jug (జగ్) *n.* picture, jar, కలశము, కూజాలాంటిది

juggler (జగ్లర్) *n.* do tricks to amuse people, మాయగాడు, ప్రజలను నవ్వించే వ్యక్తి

juice (జూస్) *n.* part of fruits, drink made from this, పండ్లరసము

juicy (జూసీ) *adj.* containing much juice, ఎక్కువ పండ్ల రసముకలిగిన, రసమయమైన, మనోరంజకమైన

July (జూలై) in seventh month of the year, సంవత్సరములోని ఏడవ నెల, జూలై

jump (జంప్) *v.t./i.* make upward movement, sudden rise, move up, పైకి ఎగురు,

June (జూన్) *n.* seventh month of the year, సంవత్సరములోనే, ఆరవ నెల, జూన్;

junior (జూనియర్) *n.* younger in rank or age; కనిష్ఠుడు, అందరిలో చిన్నవ్యక్తి, (వయసులో లేక శ్రేణిలో)

Jupiter (జూపిటర్) *n.* planet, గురుగ్రహము

just (జస్ట్) *adj.* fair, placed with the verb, to indicate in immediate past, న్యాయమైన, నిజమైన, ఇప్పుడిప్పుడే

justice (జస్టిస్) *n.* fairness legal proceedings, న్యాయము

justification (జస్టిఫికేషన్) *n.* something that justifies; సమర్థించుట

justify (జస్టిఫై) *v. t.* show to be right, న్యాయమని నిర్ణయించు

jute (జూట్) *n.* fibre from the outer skin of certain plants used to make gunny bags, mats etc., జనపనార

juvenile (జూవినైల్) *adj.* childish, of young people, చిరువయసు

K

keen (కీన్) *adj.* eager, sharp, penetrating, తెజమైన; keenness, (కీన్ నెస్) ఆత్రుత, ఉత్కంఠమైన

keep (కీప్) *v.t./i.* (*p.t.* kept) cause to remain in a specified position. prevent, detain, put aside, protect, continue to have; ఒక చోటిలోనుంచు, ప్రక్కన పెట్టు, పెట్టు

kerchief (కర్ చీఫ్) *n.* a square piece of cloth used by woman as a head covering, రుమాలు, చేతిగుడ్డ

kernel (కెర్ నల్) *n.* softer, inner part of a nut, కాయలోపల ఉండే మెత్తని తినదగిన పదార్థము

kerosene (కెరోసిన్) *n.* a mixture of liquid hydrocarbons obtained by distilling petroleum used chiefly in lamps etc. as a fuel; ఒక రకమైన ఇంధనము (వంటచేయుటకు దీపములను వెలిగించుటకు ఉపయోగం)

kettle (కెటిల్) *n.* vessel for boiling liquids, టి వంటి పానీయములను వేడి చేయుటకు ఉపయోగించు లోహపు పాత్ర

key (కీ) *n.* metal instrument for moving the bolt of a lock, తాళమును మూయు, తెరచు ఒక సాధనము (చెవి), keyboard) (కీబోర్డ్) ఒక విధమైన సంగీత వాద్యము; keynote) (కీనోట్) ముఖ్యస్వరము; keyword) (కీవర్డ్) ఆధారపదము kick (కీక్) *v.t./i.* strike with foot కాలితో కొట్టుట,

kid (కిడ్) *n.* పసిబిడ్డ

kidnap (కిడ్నాప్) *v.t.* (*p.t.* kidnapped) carry off a person for ransom; డబ్బుకొరకు ఒక మనిషిని తీసుకొని పారిపోవుట

kidney (కిడ్నీ) *n.* one of a part of organs in the abdomen which excrete urine, మూత్రపిండము

kill (కిల్); *v.t./i.* cause to die, put an end చంపుట, హత. killer (కిల్లర్) హంతకుడు, killing (కిల్లింగ్) చంపుట, హత్యచేయుట

kin (కిన్) *n.* relatives కుటుంబమునకు చెందిన బంధువులు

kind (కైండ్) *n.* class of similar things, *adj* (kinder, kindest) gentle, considerate, ఒకేతరగతికి చెందిన వస్తువులు, సహృదయము, సజ్జనత్వము

kindly (కైండ్లీ) *adj.* (kindlier, kindest) దయతో

kindness (కైండ్ నెస్) దయ, కరుణ

king (కింగ్) *n.* male sovereign ruler, రాజు

kingdom (కింగ్ డమ్) *n.* country ruled by a king or queen, సామ్రాజ్యము, (ఒకదేశాన్ని రాజు లేక రాణితో పరిపాలించేది)

kinsman (కిన్స్ మాన్) *n.* relationship by blood, రక్త సంబంధం

kiss (కిస్) ముద్దు, *n.* salute or love given with lips, ప్రేమతో పెదవులతో స్వాగతమిచ్చు ముద్దు

kitchen (కిచెన్) *n.* rooms where meals are made, వంటగది, పాకశాల

kite (కైట్) *n.* bird of prey of the hawk family, ఒక రకమైన పక్షి, గాలిపటము
kitten(కిట్టెన్) *n*"young cat, పిల్లికూన

knee (నీ) *n.* joint between the thigh and lower parts of the human leg, మోకాలు

kneel (నీల్) *v. i.* (*p.t.* knelt) go down on the knees, మోకాళ్ళ పై వంగుట

knife (నైఫ్) *n.* an instrument for cutting, కత్తి

knight (నైట్) *n.* man of noble birth in the middle ages, మధ్య యుగములో ఒక ఉన్నత కుటుంబములో జన్మించిన వ్యక్తి

knit (నిట్) *v.t./i.* (*p.t.* knitted) to join closing & firmly together, అల్లుట

knob (నాబ్) *n.* round-shaped projecting part of a radio or television set
ముందుకు పొడుచుకొని ఉన్న గుండ్రని భాగము, పిడి,

knock (నాక్) *v.t./i.* strike with an audible blow, strike a door, etc., *n.* sound of knocking శబ్దముతో తట్టుట, తలుపుకొట్టుట,;

knot (నాట్) *n.* twining, looping etc. of a cord, rope or the like drawn tight into a knob or lump for fastening, ముడి

knowledge *n.* knowing about things, (నాలెడ్జ్), విజ్ఞానము, విషయములు తెలిసియుండు

known (నౌన్) *adj.* have in mind; తెలిసిన విషయం, మనసులో పెట్టుకొనుగో

L

label (లేబిల్) *v. t.* (*p. t.* labelled) fix a label to, ఒక చిన్న గుర్తింపు కాగితము

laboratory (లాబొరెటరీ) *n.* a room for scientific experitments; ప్రయోగశాల, రసాయనశాల

labour (లేబర్) *n.* శ్రమ, కష్టపడు, శ్రామికుడు, labour pains, (లేబర్ పైన్స్) ప్రసవవేదన; labour room) (లేబర్ రూమ్) ప్రసూతిగది , laborious (లేబోరియస్) అతికష్టమైన

labourer (లేబోరర్) *n.* workers; శ్రామికుడు

lac (లాక్) *n.* a varient spelling of lakh; ఒక లక్ష

lace (లేస్) *n.* a net-like ornamental fabric made of threads by hand or machine; ఒకరకమైన త్రాడు

lack (లాక్) *n.* wanting, be without, కొరత,

lad (లాడ్) *n.* boy. బాలుడు

ladder (లాడర్) *n.* portable frame with steps, used in climbing up and down walls, నిచ్చెన

laden (లాడన్) *adj.* loaded; వస్తువులతో భరించు, నింపుట

lady (లేడీ) *n.* well mannered woman, woman of good social standing; మహిళ, నారి, సద్గుణములు కలిగిన స్త్రీ, ladylike, (లేడీలైక్) వెనుకబడియుండు

lag (లాగ్) *v.i.* (*p.t.* lagged) go too slow, not keep up. చాలా మెల్లిగా వెళ్ళి, వెనుకబడు

lake (లేక్) *n.* large area of water enclosed by land, సరోవరము, సరస్సు

lakh (లాక్) *n.* 1,00,000 ఒకలక్ష

lamb (లాంబ్) *n.* youngsheep,) గొర్రెపిల్ల

lame (లేమ్) *adj.* unable to walk normally, weak, not convincing, సరిగానడవలేక (కుంటుట) సమంజసమకాని

lament (లామెంట్) *v. t.* feel or express grief విలపించు, శోకము.; lamentation (లామేన్ టేషన్) రోదించుట, విలపించుట, ఏడుకొ) 9 **lamp** (లాంప్) *n.* device for giving light, దీపము

lance (లాన్స్) *n.* spear with long handle, కొరడా

land (లాండ్) *n.* ground, soil; భూమి, నెల, స్థలము, ప్రదేశము

landing (లాండింగ్) *n.* act of coming or bringing to land, నేలపైకి వచ్చుట, విమానము క్రిందకువచ్చుట.

landless (లాండ్ లెస్) *adj.* withoutland; భూమిలేని ప్రాంతము

lane (లేన్) *n.* street, వీధి, సందు

language (లాంగ్వేజ్) *n.* human speech, manner of expression; భాష. lantern (లాంటర్న్) *n.* a transparent or translucent case enclosing and protecting a light from the wind, ఒకరకమైన దీపము, లాంతరు

lap (లాప్) *n.* section of a journey, *v. t.* (*p. t.* lapped) overlap, ప్రయాణంలో ఒక భాగము, ఒక దానిపై ఒకటి పడునట్లు చేయు

lapse (లాప్స్) *n.* slight error, passage of time, చిన్న పొరబాటు, గడచిపోవుట

large (లాజ్) *adj.* (larger, largest) great size or extent, ఎక్కువైన, విస్తృతమైన పెద్దదైన

lash (లాష్) *n.* whip, eyelash., *v.t./i.* beat with a whip, కొరడాతాడు, కనురెప్పకు ఉండే వెంటుకలు

ass (లాస్) *n.* maid, girl; బాలిక, తరుణి, కన్య

last (లాస్ట్) *adj. & adv.* coming after all others, most recently, *n.* last person or thing, ఆలస్యము, చనిపోయి

late (లాటియూడు) *adj. & adv.* (later, latest) after the proper time, recent, no longer living, అక్షాంశము

latitude (లాటియూడు) *n.* angular distance north to south from the equator, of a

point on the earth's surface, అక్షాంశము

latrine (లేట్రీన్) *n.* pit or trench to receive urine and excrement; మరుగుదొడ్డి, పాకిదొడ్డి

latter (లేటర్) *adj.* mentioned after another; తరువాత

laugh (లాఫ్) *v.t./i.* నవ్వుట

laughter (లాఫ్ ర్) *n.* కిలకిలమని నవ్వు

lava (లావా) *n.* hot liquid material flowing from a volcano, లావా అను పేరు గల జ్వాలాగ్ని

lavatory (లావటరీ) *n.* same as latrine, మరుగుదొడ్డి, పాకిదొడ్డి.

law (లా) *n.* rules, నియమము, చట్టము, విధి, law court) (లా కోర్ట్స్ న్యాయస్థానము . law suit, (లా సూట్) కేసు

lawful. (లాఫుల్) చట్టపరంగా, lawless, (లాలోస్) చట్టము లేక

laxative (లాక్సేటివ్) *adj.* medicine causing the bowels to empty; విరేచనకారిగా పనిచేసే ఔషధము లేక మూలిక

lay (లే) *v.t./i.* (p.t laid) place, present for consideration, produce on egg, etc.; పదిలముగా క్రింద పెట్టు, తగిన విధంగా అమర్చు, గ్రుడ్లు పెట్టు

layer (లేయర్) *n.* thickness of material spread over a surface, or forming a horizontal division, కప్పేవిధానము, పై పొర

layman (లేమాన్) *n.* unknown, commonman, సామాన్యమనిషి, అనుభవములేని వ్యక్తి

lazy (లేజీ) *adj.* not active) slow, sleepy, బద్ధకము, నిధానము,

lead (లీడ్) *v. t./i.* (p. t. led) guide, influence an action, be ahead, make one's start, దారి చూపించు, ఒక పని గురించి ఒత్తిడిచేయు, ముందుకు పోవు. leader, (లీడర్) నాయకుడు, నేత

leaf (లీఫ్) *n.* lateral outgrowth of stem or branch of a plant, tree etc., చెట్టు ఆకు , leafless (లీఫ్ లెస్) ఆకులేక

leaflet (లీఫ్ లెట్) *n.* కరపత్రము, పుస్తకములోని ఒక పుట

leak (లీక్) *n.* hole through which liquid or gas passes; కారుట,

lean (లాన్) *v.i.* rest against, depend on for help, *n.* without much flesh; విశ్రాంతి తీసుకొను, సహాయము కోసం - ఆధారపడుట, బలశక్తి లేక సన్నంగా పెరుగుట

leap (లీప్) *n.* jump, *v.t./i.* (p. t. leaped, p.p leapt) jump vigorously: హుషారుగా ఎగురు, గంతులు వేయు, leap year (లీప్ యిర్) లీపు సంవత్సరము, (ప్రతి నాలుగు సంవత్సరములకొకసారి వచ్చును. ఈ సంవత్సరములో ఫిబ్రవరి నెలలో 29 రోజులు వచ్చును.

learn (లెర్న్) *v.t./i.* (*p.t.* learned, learnt) gain knowledge or skill; నైపుణ్యముతో నేర్చుకొను learner (లెర్నర్) విద్యార్థి, నేర్చుకొనే వ్యక్తి

least (లీస్ట్) *n.* smallest in amount and degree, అతి తక్కువ పరిమాణములో

leather (లెదర్) *n.* tanned or dressed skin, రాసాయనములతో బాగుచేసిన జంతు చర్మము(తోలు)

leave (లీవ్) *n. & v.* (*p. t.* left) permission, go away, let remain; అనుమతి, వెళ్ళు, వదలిపెట్టు

lecture (లెక్చర్) *n. & v.* speech giving information on a subject; ప్రసంగము lecturer, (లెక్చరర్) వ్యాఖ్యాత, వక్త

leech (లీచ్) in a small blood-sulking worm; జలగ

left (లెఫ్ట్) *n.* side, direction, position, area or part; ఎడమ ప్రక్క leg (లెగ్) *n.* one of the two lower limbs of a biped, as man, or one of the paired limbs of a guardrped, as a dog, that support and move the body, (దేహంలో ఒక భాగం, దేహాన్ని సమతులంలో వుంచుటకు సహాయము చేయును)

legal (లీగల్) *adj.* based on law, required by law, న్యాయానికి అనుగుణముగా, న్యాయమునకు కావలసినది

legible (లెజిబల్) *adj.* readable; చదువుటకు వీలుగా చేతివ్రాత

legislator (లెజిస్లేటర్) *n.* member of a law-making body or assembly; విధానసభలోని సభ్యుడు.

legislature (లెజిస్లేచర్) in law-making body of a state, విధానసభ.

legitimate (లెజిటిమెట్) *adj.* legal, in accordance with law, చట్టపరంగా

leisure (లీజర్) *n.* time free from work; విశ్రాంతి, విరామము

lemon (లెమన్) *n.* yellowish acid fruit of a subtropical; నిమ్మపండు; lend (లెండ్) *v. t.* (*p.t.* lent) to give on loan, అప్పుయిచ్చుట; length (లెన్త్) in from end to end; పొడవు, విస్తారము.

leo (లీయో) *n.* the fifth sign of the Zodiac, రాశిఫలంలో సింహం (మెడటిది)

leopard (లీయోపార్డ్) *n.* large African and south Asian flesh eating animal of the cat family with yellowish skin and dark spots, చిరుతపులి

leprosy (లెప్రసీ) *n.* skin disease characterized by pigmentary excess or deficit, loss offingers and toes, కుష్టురోగ ము

less (లెస్) *adj.* not so much, smaller in amount or degree; కేక, కొంచెము ఎక్కువకానిది

- **less** (లెస్) to a smaller extent, పరిమాణం, తారతమ్యం కాలం, సంఖ్య మొ|| వాటి లెక్కలలో, అల్పతర; homeless (హోమ్లెస్) ఇల్లులేక; doubtless. (డౌట్ లెస్)

అపనమ్మకము లేక, నిజంగా;

lessen (లెస్సెన్) *v.t./i.* to make less, తగ్గించు

lesson (లెసన్) *n.* thing to be learnt, amount of teaching given at a time, పాఠము, శిక్షణ, ఉపదేశమే, ఇచ్చిన కాలములో నేర్పించు పాఠము

let (లెట్) *conj.* (for fear) that, *v, t. & aux.* allow or cause to, *n,* letting of property, తగ్గించు

letter (లెటర్) *n.* mark or sign used to express a speech Sound, అక్షరము, ఉత్తరము, జాబు

lettered, (లెటర్డ్) చదువు, వ్రాత తెలిసిన వ్యక్తి

level (లెవెల్) *n. v.t,* surface parallel with the horizon, సమతలము

lever (లీవర్) *m.* a bar used to move or lift a heavy object, బరువైన వస్తువులను ఎత్తుటకు ఉపయోగించు సాధనము

liability (లయబిలిటి) *n.* being liable, debts, obligation, అప్పు, బాకీ

liar (లాయర్) *n,* a person who tells lie, అబద్ధము పలుకు వ్యక్తి, బొంకువాడు

liberal (లిబరల్) *adj.* generous, ఉదారముగా, కరుణగా

liberate (లిబరేట్) *v. t.* set free, వదలి పెట్టు, liberation, (లిబెరేషన్) మోక్షము, ముక్తి, విడుదల

liberty (లిబర్టీ) *n,* freedom; స్వతంత్రత

library (లైబ్రరీ) *n,* building or room in which books are kept for reading గ్రంథాలయము (ఒక గదిలో చదువుకొనుటకు పుస్తకములను అమర్చు నిలయము);

licence (లైసెన్స్) *n,* permission, అనుమతి. (వ్యాపారమునకు గాని వాహనములను నడిపించుటకు చట్టపరముగా ఇచ్చునది)

lichen (లైకెన్) *n.* moss, పాచి

lick (లిక్) *v.t./i.* pass the tongue over, నాకుట (నాలుకతో).;

lick the dust (లికే ది డస్ట్) మరణించుట.

lid (లిడ్) *n,* cover, మూత

lie (లై) *v.* మూత (p.t, lay, pp. lain) put one's body in a resting position, be at rest on something, (p.t. lied) tell lies, give untrue statement, సమతలముగా ఉన్న చోట పాడుకొను, అబద్ధము చెప్ప, ప్రక్కమీదగాని కుర్చీలోగాని విశ్రాంతి కోసం పడుకొను

life (లైఫ్) *n,* being alive, జీవితము ,ప్రాణము ,

life boat, (లైఫ్ బోట్) జీవితనౌక life long, (లిఫ్ లోంగ్) జీవితాంతము

lift (లిఫ్ట్) *n.* lifting machine, *v.* t./raise, take up, rise, పైకి, క్రిందకు తీసుకొచ్చే విద్యుచ్ఛక్తి సాధనము

light (లైట్) *n.* that which makes things visible or affords illumination, కాంతి, ప్రకాశం, వెలుగు, దీపము, తేలిక, బరువులేనిది

like (లైక్) *n.* one prefers, *v.* t. wish for, *adj.* having the qualities or appearance of prep. in the manner of కోరిక, ఆవిధంగా, రుచి, ఆనందం,

likeness (లైక్ నెస్) *n.* resemblance; ఒకటే రూపము, సమానత్వము

limb (లింబ్) *n.* part of a body, a large branch; దేహములోని ఒక భాగము, అవయవము, అంగము, limitation (లిమిటేషన్) *n.* having limit, హద్దు కలిగియుండును

line (లైన్) *n.* long narrow mark, outline, boundary, row of people or things, గీత ,సరిహద్దు ప్రజలు లేక వస్తువులు ఒక వరుసలో

link (లింక్) *n.* chain, connection, సంబంధము,

lion (లయన్) *n.* large, strong, flesh-eating animal, called the king of the forest సింహం , కేసరి (అడవి రాజు)

lip (లిప్) *n.* the fleshy edge of the mouth; పెదవి ,అధరము,

liquid (లిక్విడ్) *n.* substance like water or oil that flows freely. ద్రవము (నీరులాంటిది)

list (లిస్ట్) *n.* written series of names, items, పట్టిక

listen (లిస్టెన్) *v.t./i.* hear with attention; వినుట

literal (లిటరల్) *adj.* పదములను వాటి సామాన్యార్థంలో మాత్రమే తీసుకొన్న

literature(లిటరేచర్) *n.* సాహిత్యము

little (లిటిల్) *adj.* not much, small in degree or quantity, కొద్దిగా, ఎక్కువకానిది –

live (లైవ్) *adj.* having life, alive, charged with electricity, జీవించు ,

livelihood (లైఫ్ లైఫ్) *n.* means of living, విధానము, జీవనాధారము

load (లోడ్) *n.* burden, amount of electric current, విద్యుచ్ఛక్తి భారము,

loan (లోన్) *m.* money borrowed అప్పు, రుణము

local (లోకల్) *n.* pertaining to a particular place, పరిమితి లోపల స్థానము, స్థానికమైన

locality (లోకాలిటి) *n.* place, స్థలము, ప్రాంతము

lock (లాక్) *n.* appliance by which a door is fastened with a bolt,

lodge (లోడ్జ్) *n.* Small countryhouse, *v.t./i.* provide with * Sleeping place;

నివసించుటకు కావలసిన వసతులతో ఉండే అద్దె వసతి గృహము

log (లాగ్) f) n, an union portion of the trunk or of a large limb of a felled tree, చెట్టు యొక్క పెద్ద దుండ logic (లాజిక్) m. science of reasoning, తర్కశాస్త్రము logical, (లాజికల్) తర్కకముగా, వాదన

loneliness (లోనేలైన్స్) *adj.* & n, lack of company, all alone, ఒంటరితనం, ఏకాంతంగా, lonely (లోన్లీ) ఏకాంతముగా

long (లాంగ్) *adj.* large; పొడవైన, విశాలమైన

look (లుక్) *n.* act of looking *v. t./i.* use or direct one's eyes, examine, face, seem, కనుచూపు, పరీక్షించు చూచుట .

loose (లూస్) *adj.* (looser, loosest) not tied or fixed, slack, *v. t.* release, untie, loosen; వదులుగా విడిచిపెట్టు.

lord (లార్డ్) *n.* master, ruler; స్వామి, గురువు, పరిపాలకుడు, lose (లుస్) *v.t.fi.* (p.t, lost) be without, fail to keep, పోగొట్టుకొను, గెలవలేకపోవు

loss (లాస్) in act, instance or process of losing: నష్టము

lot (లాట్) in fate, heap, పోగు, కుప్ప

lotus (లోటస్) a kind of beautiful, solitary flower usually projecting above the water, (ఒకరకమైన అందమైన నీటి పువ్వు)

loud (లౌడ్) *adj.* (louder, loudest) producing much noise, పెద్దగా,

love (లవ్) *n.* warm affection or liking, no score, (ప్రేమ), అనురాగము, వాత్సల్యము,

lovely (లోవేలీ) *adj.* beautiful, attractive; అందముగా, ఆకర్షణీయంగా సుందరముగా
low (లో) *adj.* not high, ignoble, vulgar, *n.* low level, *adv.* in or at low level; క్రింద, కేవలముగా, నీచముగా

loyalty (లాయల్టీ) *n.* faithful to a sovereign, భక్తి, శ్రద్ధలు, కలిగియుండాలి .

luck (లక్) in chance, fortune, అదృష్టము

luckily, (లక్వీలీ) అదృష్టవశాత్తు lucky, (లక్వీ) అదృష్టముతో

luggage (లగ్గాజీ) *n* suitcases and bags, etc., సామానులు భద్రపరచుకునే సాధనములు

lunch (లంచ్) *n.* midday meal. మధ్యాహ్నం. భోజనము

lung (లంగ్) *n.* either of the two breathing organs in the chest of man and other animals, ఊపిరి పిలుచుకొని దేహంలోని అవయవం ఊపిరితిత్తు

lust (లస్ట్) *n.* sexual desire or appetite, , కామకోరిక, తృష్ణ

lusty (లస్టీ) *adj.* Strong; బలమైన

luxurious (లుగ్రియస్) *adji* supplied with luxuries, విలాసముగా, జల్పాగా

luxury (లగ్యురి) n, a pleasure out of the ordinary allowed to oneself అన్ని కావలసిన వసతుల కంటే ఎక్కువగా ఉండుట

M

machine (మషిన్) n . appliance for performing some kind of Work; యంత్రం

mad (మాడే) adi. insane;పిచ్చి

madam (మేడం) n. courteous form of address to a woman, స్త్రీని మర్యాదగా పిలుచు

made (మేడ్) adj. produced by making in a particular Way తయారుచేసిన

magazine (మేగాజినే) m. periodical, కథలు, మొదలగునవి వివిధ అంశాలతో ప్రచరించబడే కాలావధి పత్రిక

magic (మేజిక్) n. Witch; తంత్రము

magician (మేగసన్) n. One who practices magic, తంత్రగాడు

magistrate (మేజిస్ట్రాట్) n. judge, దండనాయకుడు, న్యాయాధిపతి

maid (మైద) n. Woman servant, ఆడ పనిమనిషి

maiden (మైడెన్) m. young unmarried woman, కన్య,యువతి, కుమారి

mail (మెయిల్) m. post, armour,సంబంధించినది కవచము .

main (మెయిన్) adj. principal, most important, ప్రధానమైనది, మిథ్య; మైనది

majority (మేజర్ టి) n. greatest part of a group, అధిక సంఖ్యాకులు

make (మేక్) v. t.fi. (p.t, made) form, prepare, produce, cause to exist, gain acquire, perform, brand,తయారుచేయు ,చేయు male పురుషుడు . masculine; పురుషుడు

malice (మాలిస్) n, ill feeling, desire to harm others, ద్రోహము తలచు,

man (మాన్) n. (pl. men) adult male human being; పురుషుడు,

manage (మానేజీ) v.t./i. have control of be manager of సంబాళించు, తెలివితో వ్యవహరించు

manager (మేనేజర్) n. person who controls a business, అధికారి

mango (మాంగో) n. fruit, మామిడిపండు

mania (మేనియా) n. madness, ఉన్మాదము, వెర్రితనము

manifold (మానిఫోల్డ్) adj. of many kinds, అనేక విధములు,

manipulate (మానిపులతే) v. t. manage cleverly, చతురతతో సమర్థించుట

manner (మానేర్) n. person's way of behaving with others; మర్యాద, ప్రవర్తన విధానము,

manufacture (మాన్యుఫాక్చర్) *v. t.* make or produce goods, తయారుచేయు, ఉత్పత్తిచేయు

manure (మన్యూర్) *n.* things used as fertilizers, ఎరువు

many (మెనీ) *adj. & n.* numerous, చాల

map (మ్యాప్) *n.* representation of earth or part of it, ప్రపంచములోని వివిధ ప్రాంతములను సూక్ష్మంగా ఒక అట్టలో చూపించు

marble (మార్బుల్) *n.* hard limestone used for building and sculpture, పాలరాతి

March (మార్చ్) *n.* మార్చినెల, సంవత్సరములోని మూడవ నెల

march (మార్చ్) *v.* tsi the third month of the year, walk in organized column; ఒక పద్ధతి ,క్రమంలో నడచుట

mare (మేరే) *n.* female horse, ఆడ గుర్రము

margin (మార్జిన్) *in* edge or border of a surface, అంచు

marine (మెరైన్) *adj.* of the sea. సముద్రం సంబంధించిన

marital (మారిటల్) *adj.* of marriage; వివాహమునకు కావలసిన mark (మార్క్) *n.* sign, indication, చుక్క, గుర్తు, చిహ్నము

market (మార్కెట్) *n.* gathering for the sale of things, మండీ; బజారు

marriage (మ్యారేజీ) *n.* formal union of man and Woman, వివాహము, పెండ్లి

marry (మెరి) *v.t.* to take as a husband or wife; వివాహం చేసుకొను; పెండ్లి చేసుకొను

Mars (మార్స్) *n.* the ancient roman god of war, అంగకరం marsh (మార్ష్) low-laying watery ground: చిత్తడిగా ఉండే పల్లపు నేల

martyr (మార్టర్) *n.* who undergoes death or suffering for his faith, తాను నమ్మిన వాటికి బలి అయిన వ్యక్తి

marvel (మర్వెల్) *n.* Wonderful thing, వ్యక్తి వస్తువు ,marvellous, (మార్వెల్స్) అద్భుతము

masculine (మాస్క్యులైన్) *adj.* of the male SeX, పురుషలింగమునకు సంబంధించిన

mask (మాస్క్) *n.* covering over the face. *v. t.* cover a mask, conceal, disguise వేషము, దాచిపెట్టు; mass (మాస్) *n.* large number, heap, the masses, ordinary people, ప్రజాసముదాయము, జనసమూహము

Master (మాస్టర్) *n.* one who controls, male teacher, employer, great artist, అద్యపకుడు ,ఉపాద్యుడు, mat (మత్) *m.* piece of material used for a floor covering ఎడుకునేచాప, గదిలో నేలపై పరిచటానికి ఉపయోగించే చాప match (మ్యాచ్) *n.* Contestina game, matrimonial alliance *v.t./i.* Set against each other, be alike: చూడవలసిన(ఆట), సరిసమూ ననుగు)

material (మతెరాల్) in. of matter, సామగ్రి ,వస్తువు mathematics n science of numbers, గణితశాస్త్రము matrimonial (మేత్రిమొనయాల్) n. of marriage, వివాహమునకు సంబంధించిన

matter (మేటర్) n. material or things; పదార్థము

maximum (మాక్సిమమ్) *adj.* & *n.* greatest possible amount, ఎక్కువ మొత్తము

May (మే) *n.* the fifth month of the year, మీ నెల; సంవత్సరములోని 5వ నెల

may (మే) *v. aux.* used to indicate possibility or probability, అయితే అవుతుంది లేకపోతే లేదు

mayor (మేయర్) *n.* head of a municipal corporation: పురపాలక సంఘ అధికారి

me (మీ) pron నన్ను (ద్వితీయావిభక్తి సర్వనామము), **meal** (మీల్) *n.* food ఆహారము, భోజనము

mean (మీన్) *adj.* (meaner, meanest) poor, low in rank, selfish, n, average; *v. t.* (p. t. meant) intend, తక్కువ హోదాలో, సగటు, సరాసరి, అనుకొనుట, meaning (మీనింగ్) *n.* to intend; ఒక పదమునకు మరొక అర్థము

measure (మేజేర్) *v.t,* find the size, etc., *n.* size or quantity found by measuring, unit standard, ఆకాశము దూరము, పరిమాణము మొదలగునవి తీసుకొను , measurement, (మెషర్ మెంట్) కొలత

meat (మీట్) *n,* flesh as food, జంతు మాంసం (ఆహారముగా ఉపయోగం) mechanical (మెకానికల్) of machine, యాత్రికమైన mediate (మీడియట్) *v. t.fi.* act as peacemaker between disputants, మధ్యవ్యక్తి

medical (మెడికాల్) *adj.* of the science, of medicine ; వైద్య సంబంధమైన

medicine *n.* any substance used as a remedy for disease; ఔషధము, రోగమును పోగొట్టుటకు యిచ్చే మందు

meek (మీక్) *adj.* polite,మర్యదవినితి వినమ్రత

meet (మీట్) *v. t.* (p.t.met) come face to face, experience, satisfy, *adj.* suitable, proper, కలుస్కొను meeting (మీటింగ్) *n,* an interview,సమ్మేళనము

mellow (మేలన్)*n,*ripe ,juicy, పరిపక్వము చెందినది రసమృమిన; melody (మెలోడీ) *n.* Sweet music, పసందైన సంగీతము; melodious) (మెలోడియస్) అతిమధురమైన.

melon (మేలన్) *n.* juicy round fruit; పుచ్చకాయ

melt (మెల్ట్) *v. tsi* become liquid, soro

member (మెంబెర్) *n,* belonging to a group or Society, as సంస్థ లేక బృందములోని సభ్యుడు

memorial (మెమోరియల్) *n,* in memory of జ్ఞాపకార్థము , memory (మెమరీ) sense of remembering, జ్ఞాపకశక్తి

mend (మేండ్) v. tsi repair.సరిహద్దు

mental (5oo èoè5) adi. n. of mind; మనస్సుకు సంబంధించిన

mentality (మెంటాలిటీ) mental ability, మానసికశక్తి

mention (మెన్షన్) v. t. Speak or write about, refer to by name; ఒక విషయమును గురించి చెప్పటలేక వ్రాయుట, తెలుపుట, వివరించుట. merchant (మర్చంట్) n. trader, వస్తువులు అమ్ము వ్యాపారి

mercy (మెర్సీ) m. kindness,దయ merciless, (మెర్సీలెస్) దయ, కరుణ లేని

merger (మేర్జర్) n. to combine into one, కలిపి ఒకటిగా చేయు

merit (మెరిట్) n. quality that deserves praise, excellence, ప్రతిభ,యోగ్యత
merriment (మేర్రిమేంట్) n. cheerfulness, joy, merry (మెర్రి) adj. happy, అనందము, సంతోషము

mess (మెస్) m. dirty condition, trouble, dining room. పరిస్థితి, ఇబ్బంది, భోజనము వడ్డించు ప్రత్యేక సదుపాయాలు గల ఇల్లు message (మెసేజ్) n. Spoken or written communication, మాటలను కానీ వర్తలను కానీ పంపే సందేశము, వార్త

messenger n, a person Who carries message. (మెసేజ్) వార్తలను అందించే దూత
metal (మెటల్) n. a mineral Substance like copper, tin, iron, లోహము (బంగారం ,ఇనుము ,రాగి ,తుతునాగము వంటివ

meter (మీటర్) మీటర్ n. an instrument for measuring.

method (మెథడ్) n. procedure of doing things, పద్ధతి, విధము

mew (మ్యూ) v.t. sound made by a cat, పిల్లి అరి చే శబ్దము

micro (మైక్రో) micro-analysis, micro-biology, micro సూక్ష్మమైన, కళ్ళకు కనబడని,

middle (మిడిల్) m. at an equal distance from extremes. మధ్యస్థానము (రెండు అంచులు): middle age, (మిడిల్ ఏజ్) మధ్యయుగము; middle finger (మిడిల్ ఫింగర్) మధ్య వేలు; middleman (మిడిల్ మూన్) మధ్యవర్తి

mighty (మైటీ) adj, powerful, very strong చాల శక్తి వంతమైన

mild (మైల్డ్) adj. (milder, mildest) moderate, not harsh,) మందముగా ,కఠినముగా
military(మిలటరీ) adj. of soldiers of the army, సైన్యము

milk (మిల్క్) n, white liquid scerited by mammary glands of female mammals, are)), milkmaid (మిల్క్ మైద) పాలపిల్ల; milkman (మిల్క్ మాన్) పాలవాడు;. milkwhite (మిల్క్ వైట్) పాలవలె తెల్లగా నుండు రంగు

mill (మిల్) n. machinery for grinding, building containing this ధాన్యమును పిండిగా విసిరే యంత్రము, యంత్రాలను నెలకొల్పే భవనము ,

million (మిల్లయన్) n. & adj. one thousand thousand; పదిలక్షలు

mind (మైండ్) n, ability to think & reason, sanity 2)), మానసికశక్తి

mine (మైన్) n. Subterranean passage, గని ,సారాగం. miner, (మైనర్) గని, కార్మికుడు

mineral (మినరల్) n, ore, etc.,ఖనిజము

minimum (మినియమ్) n. Smallest possible,అతి తక్కువ , స్వల్పము

minister (మినిస్టర్) n. person as the head of the Department of State Sooté, ministry, (మినిస్ట్రీ) మంత్రాలయము,

minor (మైనర్) adj. lesser, not important, not adult; చిన్న అతి తక్కువ, చట్టపరమైన బాధ్యతలు చేపట్టే వయస్సు కంటే తక్కువ వయస్సు కలిగిన, 18 సం.ల కంటే తక్కువ వయస్సు

minute (మినిటే) m. indicating time, కాలమును సూచించు ఒక గంటల 60వ భాగము
minute (మైనుట్) adj. very precise, very small, సూక్ష్మమైనది, చాల చిన్నది

miracle (మిరకిల్) n. remarkable occurance; విచిత్రమైన సంఘటన

mirror (మిర్రర్) in a looking glass, అద్దము

misbehaviour (మిస్బిహేవియర్) n. bad behaviour చెడు ప్రవర్తన miscellaneous (మిస్సెల్నేస్) adj. assorted; వివిధ రకములు, కలగూరగంప

misfortune (మిస్ ఫార్చ్యూనతే) n, bad luck; (దురదృష్టం లేక misfortunate, (మిస్ ఫార్చ్యూనేట్) దౌర్భాగ్యము; miss (మిస్) n. failure to attain, v.it/i. fail to hit, etc., loss, తప్పిపోవు ;miss (మిస్) n. (pl. Mises) title of an unmarried woman; వివాహము కానీ స్త్రీ కుమారి

mistake (మిస్టేక్) n. incorrect; తప్పు; Mister (మిస్టర్) n. a title prefired to a man's name;సంభోదించుటలో ఉపయోగించే పదము

mistress (మిస్ట్రెస్) n, female teacher, woman who controls, ఉపాధ్యాయురాలు

mixed (మిక్స్డ్) adj. composed of various elements or people, మిశ్రితము ,మిశ్రమము mod(మబ్)crowd, గుంపు; జన సమూహము

model (మోడల్) n. Style, exemplary person or thing: ఆదర్శము, నమూనా modern (Syres05) n. of recent times, నూతనమైన ఆధునికమైన .

money (మనీ) m. current coins and bank notes (pl. moneys); చలామణిలో (అమలులోనున్న ద్రవ్యము money order,(ఆర్డర్) ఒక చోటు నుంచి మరొక చోటుకి డబ్బును పంపించు విధానము

monkey (మంకీ) m. an animal closely resembling man, కోతి monopoly (మోనోపాలీ) ఏకాధిపత్యము) n. sole possession or control;

monsoon (మాన్ సూన్) n. rainy season caused by monSOOn; ఋతుపవనాలు

month (మంత్) n. period of four weeks; నెల నాలుగు వారముల కాలం) (30 లేక 31 రోజులు) . monthly, (మంత్లీ) నెలవారిగా

moon (మూన్) *n.* the earth's natural satellite, చంద్రుడు భూమికి సహజమైన ఉపగ్రహము
full-moon, (ఫుల్ మూన్) పూర్ణచంద్రుడు, పౌర్ణమి, newmoon, (న్యూమూన్)
అమావాస్య

moral (మోరల్) *adj.* concerned with right and wrong, conduct; నీతి

more (మోర్) *n.* greater in quantity or intensity, ప్రాంతఃకాలము,

morning (మార్నింగ్) *m.* early part of the day between dawn and noon
, ఉదయము good morning, నమస్తే , నమస్కారం,

mortal (మొర్టల్) *n.* fatal, subject to death, or S mother మదర్ *n.* female parent,
తల్లి నూతన జనని

mount (మౌంట్) *v. t./i.* get or put on a horse, etc., అధిరోహించుట, పైకి ఎక్కుట
mountain (మౌంటైన్) *n.* very high hill, పర్వతము, శికారము, కొండ

mouth (మౌత్) *n.* the opening through which animals in food, నోరు ; , mouth of
river, (మౌత్ అఫ్ రివర్) ఉపనది ముఖ ద్వారము

move (మూవ్) *v.t./i.* change in place or position, జరుగుట, కదలిక;
movement (మూన్మెంట్) కదలిక

mud (మడ్) *n.* Soft, Wet earth, బురద

multiply (ముల్టిప్లీ) *v.* to increase in number, పేంచుకొనిపోవు, గుణకారము

murder (మర్డర్) *n.* killing by intention; హత్య

music (మ్యూజిక్) *n.* the art of producing a rhythmical sequence of
combination of sounds in such a manner as to please the ear, సంగీతం
(లయ), శ్రుతి, రాగమాల కలయక ;

mystery (మిస్టరీ) *n.* secret matter, obscure and unexplored thing, హాస్యమైన

N

nail (నైల్) *n.* a thin, horny plate, consisting of modified epidermis, growing on
the upper side of the end of finger or toe, గోరు చీల,

naked (నేకడ్) *adj.* not covered, exposed, బహిరంగ, చూపుట, నగ్నముగా, (బట్టలు
లేకుండా); name (నేమ్) *n.* words by which a thing is known, పేరు

napkin (నాపకిన్) *m.* a kind of small towel; a handkerchief, ఒక మాదిరి చిన్న చేతి
గుడ్డ

narrate (నేర్రేట్) *v. t.* give an account, వర్ణించు narration, (నేర్రాషన్); narrow (నారో)
adj. (narrower, narrowest) not wide ఇరుకుబన ,.

nation (నేషన్) *m.* people under one government, as దేశము

national, (నేషనల్) దేశీయ సంబంధమైన

natural (నేచురల్) *adj.* of nature, not artificial; సహజమైన ప్రాకృతికమైన,

nature (నేచర్) *n.* the whole universe, ప్రకృతి, సృష్టి, స్వరూపము స్వభావము,

naught (నాట్) *n.* nothing ఏమీలేదు, శూన్యము, సున్న,

naughty, (నాటీ) సరదగా

naval (నావల్) *adj.* of navy, నావిక సంబంధమైన

navy (నేవి) *n.* the whole body of Warships and auxiliaries belonging to a country, పడగసేన

near (నియర్) *adj.* (nearer, nearest) close, not far, nearly, దగ్గర, దూరం కాని, సమీపంలో,

neat adj clean, spotless, (నీట్) శుభమైన, స్వచ్ఛమైన, నిర్మలమైన

necessary (నేససరి) *adj.* essential; అవసరమైన, ఆవశ్యకమైన

necessity (నేసిసిటి) *n.* urgent need; అవసరం neck (నెక్) *n.* part joining head to trunk, మెడ (దేహంలో ఒక భాగం nectar (నేక్టర్) *n.* delicious drink, వసందైన, పానీయము, సుధ అమృతము లాంటిది need (నీడ్) *n.* requirement అవసరము, కావలసిన needle (నీడిల్) *n.* a small, slender, rod-like instrument, 3J0, చాలా తక్కువ పరిమాణము

negative (నెగెటివ్) తిరస్కరించు, ప్రతికూలించు. *n.* expressing denial, refusal, neglect (నెగ్లెక్ట్) *v. t.* pay no attention to, ఆలక్ష్యముచేయు

negligence (నేగ్లిజెన్సు) *m.* carelessness, ఆలక్ష్యము

negotiate (నేగోషియేట్) *v.t./i.* try to reach agreement; ఒక ఒప్పందానికి వచ్చుట ఒక విషయంపై చర్చించుట

neighbour (నైభర్) *n.* living or situated next or near to another, ప్రకానవాసి

neither (నైథర్) *adv.* not either, ఏ విధముగా లేని

nephew (నెఫ్యూ) in son of one's brother or sister or son of one's brother-in-law or sister-in-law, మేన అల్లుడు nest (నెస్ట్) in place in which a bird lays eggs, పక్షులు నివసించే గూడు మరియు గ్రుడ్లు పెట్టు స్థలము

net (నెట్) *n.* meshed fabric of thread or twine, వల

new (న్యూ) *adj.* (newer, newest) of recent origin, unfamiliar, నూతనమైన, సారికొత్తైన news (న్యూస్) *n.* new information about events, సమాచారము వార్త, newspaper, (న్యూస్ పేపర్) వార్తా ప్రతిక, సమాచార పత్రిక

next (నెక్ట్) *adj.* nearest in position or time, తరువాత

nice (నైస్) *adj.* (nicer, nicest) satisfactory, అందమైన, రుచికరమైన,

niece (నీస్) *m.* daughter of one's brother or sister or daughter of one's brother-

in-law or sister-in-law, మేనకోడలు

night (నైట్) *n.* dark hours between sunset and sunrise, పగలు కానిది, రాత్రి, సూర్యాస్తమయము మరియు సూర్యోదయ మధ్య కాలము nightsoil, (నైట్ సాంట్) రాత్రి, పట్టిన చెత్త నుంచి ఎరువుగా ఉపయోగించు పదార్థము nil (నిల్) *n.* nothing, nothing శూన్యం, ఏమీలేదు

nine (నైన్) *n.* the number, తొమ్మిది (9- ఒక సంఖ్య)

nineteen (నైన్ టెన్) *adj. & n.* the number, పంతొమ్మిది (19 –ఒక సంఖ్య)

ninety (నైన్ టి) *adj. & n.* the number, తొంభై తొమ్మిది & సదులు (90- ఒక సంఖ్య)

no (నో) *adj.* not any, not a. లేదు , ఏమి లేదు ఏది లేదు

noble (నోబల్) *adj.* (nobler, noblest) aristocratic, possessing excellent qualities; ఉత్తమైన, ఉన్నత వంశమునకు చెందిన

noise (నాయిస్), *n.* loud Sound, శబ్దము, అరుపు, noiseless, (నాయిస్లెస్) నిశబ్దము noisy, (నాయిస్) శబ్దముగా none (నన్) *pron.* not any,) ఏ ఒకటి లేదు

nonsense (నాన్సెస్) in foolish talk or behaviour, అసందర్భపు వాగుడు, భావాలు, వివేకహీనమైన ప్రవర్తన

noon (నూన్) *n.* midday, 3)); మధ్యాహ్నము

nothing (నతింగ్) *n.* nothing, not anything, శూన్యం , ఏదీ లేదు

notice (నోటీసు) *n.* intimation, Warning, attention. సూచించుట, గుర్తించు

noun (నౌన్) *n.* a naming word. నామవాచకం , ఒక పదాన్ని పిలుచు పదము (వ్యాకరణము)

novel (నావల్) *n.* fiction, new, as పెద్ద కథ (కట్టు) ; కొత్త, novelist (నావలస్ట్) *n.* కథలు రాసే రచయిత

now (నౌ) *n.* present, at this time, ఎప్పుడో ఈ క్షణము, వర్తమానము

nude (న్యూడ్) *adj.* naked, uncovered, (బట్టలు లేకుండా), బహిరంగముగా చూపుట

number (నెంబర్) *n.* numeral, single, issue of a magazine, item, total, singular and number in grammar as ఒక సంఖ్య , అంకము

nun (నున్) *n.* fema Woman living in a convent under solemn vows of poverty and chastity, సన్యాసిని (స్త్రీ)

nurse (నర్స్) *n.* Woman trained to look after the sick, ఉపచారిక(స్త్రీ), రోగులకు, గాయపడిన వారికి, వృద్ధులకు, ఇతరులకు సేవ చేయుటలో శిక్షణ పొందిన వ్యక్తి

nursery (నర్సరీ) *n.* place where young children or plants are nursed; చిన్న పిల్లలు , పసిపిల్లలకు ఉపయోగించే గది; మొక్కల, నారు పెంచే స్థలము

nut (నట్) *m.* fruit consisting of a hard shell enclosing a kemal; కాయలో ఉండే తినటానికి వీలైన పలుకు లేక పదార్థము

nutrition (న్యూట్రిషన్) *n.* nourishment; ఆహారపుష్టి పోషకాహారం

O

oath (ఓత్) *n.* solemn promise, ప్రయాణము చేయు

obedience (ఒబెడిఎన్స్) *n.* doing what one is told to do; obedient, (ఒబిడెంట్ వనియంగా)

obey (ఓబె) *v.t./i.* do what one is asked to do, అనుగుణముగా, వ్యవహరించు

object (ఆబ్జెక్ట్) *n.* anything that is visible or tangible and is stable inform; వస్తువు, విషయము, ఉద్దేశ్యము, లక్ష్యము

objection (అబ్జెక్షన్) *n.* disapproval, నిరోధించి

obligation (ఆబ్లిగేషన్) *n.* being obliged to do something. ఇష్టం లేక ఒప్పకొను బాధ్యత

oblige (అబ్లిజ్) *v.t.* gratitude. వాగ్దానమునకు కట్టబడినట్టు ఉండు obscene (అబసెన్స్) *adj.* offensive, అసభ్యకరమైన, అసలీలమైన obscure (అబస్కురే) *adj.* i 1 : clear. not easily understood: అర్థం కానీ అస్పష్టత. observation (అబ్జేర్వేషన్) *n.* observing, comment,

obstinate (ఆబ్స్టినేట్) *adj.* not easily influenced, సులభంగా , లొంగకుండా, obstruction (అబ్జిషన్) *n.* lindrance. అడ్డుతగులు, అవరోధించు

occasion (అకేషన్) *n.* Special event, opportunity: సందర్భము, అవకాశము occupation (అకుపెషన్). employment, hold possession by force. వృత్తి, ఉద్యోగము, బలవంతముగా స్వాధీనపరచుకొను occupy (ఆక్యుపై) *v. t.* to live in, win and possess, నివసించు; స్థానమును పొందు

ocean (ఓషన్) సముద్రము; మహా సాగరము October (అక్టబెర్) *n.* the tenth month of the year, అక్టోబర్ నెల, సంవత్సరములోని పదవ నెల

odd (ఆడ్) *adj.* (odder, oddest) number not exactly divisible by two, unusual; ఏ సంఖ్య అయిన ! చేత భాగింప బడినది అసాధారణమైన

odour (ఆడర్) *n.* Smell; వాసన

of (అఫ్) *prep.* used to indicate distance or direction; దూరంగా

off (ఆఫ్) *adv.* away, disconnected, not operating, *prep.* away from దూరంగా పనిచేయుకుండుట దగ్గర నుండి దూరంగా “; offence (అఫ్ఫెన్స్) in illegal act, annoyance; తప్ప చేయుట

offer (అఫ్ఫర్) *v.t./i.* (p.t. offered) present for acceptance or refusal, show willingness; ఎదుటి వాణి ఆమోదానికి లోబడి ఇష్టపడు

office (అఫ్ఫిస్) *n.* room or rooms used as a place of business, కార్యలయం officer, (ఆధికారి)

often (అఫ్టెన్) *adv*, many times; తరచుగా

oil (ఆయిల్) *m*. liquid which doesn't mix water, నునె, తైలము

O.K. (ఒకే) all correct, అన్నీ బాగునలై

old (ఓల్డ్) *adj* (older, oldest) for a long time, not recent or modern;) పాతది
(కొత్తదికానిది) పురాతనమైనది

omen (ఒమెన్) *n*. event regarded as a prophetic sign, శకునము (మంచి, చెడ్డలను సూచించునది)

omit (ఒమిట్) *v. t.* (p.t, omitted) leave out, వదిలిపెట్టు, Omission, (ఒమిషన్) వదిలివేసి

omni (అమ్ని) omnipresent *adj*. సర్వత్రా; అన్ని చోట్ల

on (ఆన్) *prep*. Supported by, using as a basis, close to, towards, exactly at, during, *adv*, so as to be covering something, with continued movement, operating, మీద

one (వన్) *adj*. single, individual, *n*, smallest whole number (1), single thing or person, *pron*. person; ఒకటి, ఏకత్వము, అతిచిన్న పూర్ణాంకము

Onion (ఆనియన్) *n*. vegetable plant with a strong flavour and smell, ఉల్లిపాయ (ఒక శాఖాహార గడ్డ) ఎర్రగడ్డలు

only (ఓన్లీ) *adj*. mere, *adv*. మాత్రమే), if only (ఇఫ్ ఓన్లీ) ఒక వేళ

opaque (ఒపెక్) *n*. not transparent; అపారాదర్శనం, మనకగా కనిపించునది

open (ఒపనే) *adj*. not closed, sealed or locked unfolded, not covered, frank available, not secret, తెరచియుండు, రహస్యములేక

opening (ఓపెనింగ్) తెరుచుట *n*, open space

opinion (ఒపీనియన్) in what one thinks on a particular point, అభిప్రాయము

opium (ఒపియము) *n*. juice of poppy, a narcotic drug, నల్లమందు (ఒకరకమైన మత్తుపదార్థము)

oppose (అప్పోజ్) *v. t.* argue or fight against; వ్యతిరేకించు, తిరస్కరించు, వాదించు.

opposite (అపోసిటే) *adj*. facing of a contrary kind; *n*. opposite thing or person, వ్యతిరేకమైనది, ఎదురుఎదురుగా,

opposition (అపోసిషన్) *n*, act of opposing వ్యతిరేకంగా, పద్ధతి, తీరు

optimist (ఒప్టిమిస్ట్) *n*, person who looks upon the bright side of things, ఆశావాది (మంచిది గురుంచి ఆలోచించే వ్యక్తి)

or (ఆర్) *conj*. as an alternative, because if not, లేక

oral (ఓరల్) *adj.* spoken of the mouth; నోటితో మాట్లాడు

orange (ఆరంజ్) *n.* a thick-skinned juicy fruit, నారింజపండు

order (ఆర్డర్) *n.* command, usual sequence, efficient state, System of rules, things supplied, kind, quality, క్రమము, వరుస, ఆదేశము, వ్యవస్థ, తరహా

ordinary (ఆర్డినరీ) *adj.* Common, not exceptional; సామాన్యమైనది, సాధారణమైనది

Organ (ఆర్గాన్) *n.* a part of the animal or human body having a specific function, అవయవం, అంగం, దేహంలో

origin (ఆరిగిన్) *n.* point, source, parentage, పుట్టుక, మూలము, వంశము

ornament (ఆర్నమెంట్) *m.* decoration, ఆభరణం

orphan (ఆర్ఫన్) *m.* child whose parents are dead, ఆపద

other (అతేర్) *adj.* alternative, not the same, *n* & *pron.* the other person or thing, *adv.* otherwise, as ఒకటికదని otherwise *adv.* in other respects, అధికాకుండా *our* (అవర్) *adj.* belonging to us, *మాయొక్క* *out* (అవుట్) *adv.* away from, not at home, no longer in office or fashion, no longer burning, in error, no longer visible, into the open, completely, బయట

outbreak (అవుట్ బ్రేక్) *n.* breaking out disease or war etc. ఆకస్మికముగా లేక అనుకోకుండా జరిగే సంఘటన *outcast* (అవుట్ కాస్ట్) *m.* person driven out of society, బహిష్కరించు

outcome (అవుట్ కామ్) *n.* result, ఫలితం, పరిణామం *outer* (అవుటర్) *adj.* external; బయటిది (లోనిది కానిది) *outline* (అవుట్ లైన్) *n.* a general sketch, account indicating only the main features, రేఖలు గీతలతో చిత్రీకరించి తెలుపు

over (ఓవర్) *prep.* in a position higher than, above and across, throughout, during, more than, మీద, అత్యధికమైన

overlook (ఓవర్లూక్) *v. t.* fail to see, గమనించకుండా ముందుకుపోవు

own (ఓన్) *adj.* belonging to oneself, *v. it.* have as one's property, confess, సొంతదైన,

owner (ఓనర్) *n.* possessor, సొంత వస్తువులు చెందినా వ్యక్తి

OX (ఒక్స్) ఎద్దు, వృషభము

oxygen (ఆక్సిజన్) *n.* gas Without colour, taste or smell, present in the air,

P

pace (పేస్) *n.* single step, rate of progress, ఆడుగువేయుత, అభివృద్ధి చెందే వేగము

pack (పాక్) *n.* collection of things tied and wrapped, set of cards, group of hounds, etc) మాటకట్టు, పేకముక్కలు, వేట కుక్కలు సముదాయము *pact* (పాక్ట్) *n*

agreement, ఒప్పందము, సంధి మొదలగునవి

paddy (పాడి) *n.* rice in the husk, వరి దాన్యంము

page (పేజి) *n.* sheet of paper in a book, etc., boy attendant, పుస్తకములోని ఒక కాగితము(పుట) వ్యక్తిగతంగా పనులుచేసి పెట్టే సేవకుడు, కుర్రపనివాడు

paid (పైడ్) *adj.* already given; చేలించెను

pain (పైన) *n.* suffering నొప్పి భాద ఇభంది

pair (పైర్) *n.* Set of two, couple, ases, docs), జత, రెండు,దంపతులు

palace (పాలెస్) *n.* residence of king,రాజభవనం, రాజప్రసాదము

pale (పాలే) *adj.* (paler, palest) పిలా,తెల్లగా,రక్తహీనమైన పాలిపోయిన రంగు గల

palm (పామ్) *n.* the inner surface of the hand, చేతిలోని అడుగు భాగము, అరచేంు

pan (పాన్) *n.* Small vessel వెగించుటకు ఉపయోగించుట **panic** (పానిక్) *n.* Sudden strong fear, ఆకస్మికంగా కలిగే భయము; **paper** (పేపర్) *n.* substance used for Writing, కాగితం వ్రాయుటకు ముద్రించుటకు)

parade (పారేడ్)*n.*, procession of people or things, ప్రజలు ఊరేగింపు (ఒక క్రమవద్దతిలో) ; పోలీసులు, సైనికులు జరిపే క్రమ విన్యాసము

paradise (ప్యారడైజ్) *n.* heaven, స్వర్గము

paralel (పారలెల్) *m.* similar, corresponding సమాంతరముగా నుండు,

parasite (పారాసిటే) *n.* living on another,పరజీవి

parent (పేరెంట్) *n.* father or mother, తల్లి లేక తండ్రి

park (పార్క్) *n.* public garden *v. t.* place and live temporarily; ఉద్యానవనము, వాహనములు నిలిపి ఉంచటానికి కేటాయించబడిన స్థలము **parliament** (పార్లిమెంట్) *n.* Supreme law making assembly,దేశంలో అత్యున్నత శాసనసభ - పార్లమెంట్

parrot (పర్రోట్) *n.* a bird of beautiful plumage taught to repeat Words, ఒక పక్షి జాతికి చెందిన రామచిలుక(మూటలను అనుకరించు)

part (పార్ట్) *n.* Some but not all, portion, share, character of an actor, region, *v.it/i.* separate divide, Soes భాగము, సినిమాలో నాయకుని పాత్ర; అంశము

party (పార్టీ) *n.* social gathering, group as a cenit one who shares an agreement, etc, రాజకీయా కుతామి నాలుగురు చేరి సంతోషంగా గడిపింది. గుంపు (విభాగము)

pass (పాస్) *v. t./i.* (p.t, passed) move onward, discharge

from the body, happen, occupy, be currently known, be allowed, examine and declare satisfactory, go beyond: దాటిపోవు, పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణుడగు.

passage (పాసేజీ) *m.* way through, section of a literary work దారి, మార్గము, సాహిత్య రచనలో కొంత భాగము

passenger (పసింజేర్) in person travelling in a vehicle, ప్రయాణీకుడు, యాత్రికుడు

passive (పాసివ్) *adj.* not active, dull, చురుకుగా లేక past (పాస్ట్) *adj.* gone by, జరిగిపోయిన, గతించిన, (భూత కాలం- వ్యాకరణం)

pasture (పాశ్చర్) *n.* land for grazing cattle, గడ్డి మేయు ప్రాంతము (గడ్డి పెరిగియుండు ప్రాంతము) పచ్చికబయలు

pat (పాట్) *v.t.* (p.t. patted) tap gently, మెల్లగా భుజము తట్టు

patch (పాచ్) *m.* piece in mending, piece of ground, పట్టి, గుర్తించదగిన స్థలము

path (పాత్) *n.* Way by which people pass on foot, మార్గము, త్రోవ, దారి (ప్రజలు నడచిపోవుట)

patience (పేషన్స్). calm, endurance, ఓర్పు, ప్రశాంతము

patient (పేషంట్) *adj.* showing patience, patient treated by doctor రోగి(వ్యాధితో బాధపడే వ్యక్తి)

patriot (పెట్రియాట్) *m.* a person who loves his country with devotion, దేశాభిమాని దేశ బక్తురాలు patriotism, (పెట్రియాటిసమ్) దేశభక్తి

pause (పాస్) *n.* temporary stop, విరామం విశ్రాంతి (చాల చిన్న కాలం)

paw (పావ్) *n.* animal's foot that has claw or nail, పంజా

pay (పే) *n.* payment, wages, *v.it/i.* (p.t, paid) give money in return, give what is owed, bestow, కూలి ,వేతనం బాకీ తిర్చు pea (పి) in the round, highly nutritious seed of a leguminous plant, ఒక చెట్టు నుండి తీసిన పోషక పదార్థ విత్తనము)

peace (పేస్) *n.* freedom for War, etc., treaty ending a War, శాంతి, మ5°నము

peacock (పెకోకా) *m.* large female bird with long, blue and green tail feathers, నెమలి

peak (పీక్) *n.* maintain top, ఎత్తైన, శిఖరం peak period, (పీక్ పీరియడ్) పనులు జరుగవలసిన కాలము

pearl (పెర్ల్) *n.* silvery white gem formed within shell of oyster; ముత్యము

peasant (పెజెంట్) *n.* farmer, వ్యవసాయ దారుడు కృషి వలుడు

pebble (పెబ్బెల్) in a small rounded stone, చిన్న చిన్న రాళ్ళ ముక్క

peculiar (పెక్యూలియర్) *n.* individual, strange, "epôn", అసాధారణమైన

pedlar (పెడ్లర్) *n.* person selling things from house to house; బండిలో వస్తువులు వేసుకొని, ఇంటి, ఇంటికి అమ్మే వ్యక్తి peg (పెగ్) *n.* pin of wood or other material driven or fitted into something కొయ్యతో గాని, లోహముతో గాని చేసిన మేకు

pen (పెన్) *n.* instrument for writing with ink, కలము ,లేఖని

pending (పెండింగ్) *adj.* Waiting, to be decided, నిర్ణయించని, నిశ్చయముకాని

pension (పెన్షన్) in regular payment made after retirement, నివృత్తివేతనము

people (పీపుల్) *m.* human beings, persons, ప్రజలు

per (పెర్) *prep.* for each, by means of ద్వారా

percentage (పెర్సెంట్) *n.* per hundred; ప్రతి నూటికి perfect (పర్ఫెక్ట్) *adj.* complete, not lacking, లేని, సమగ్రమైన perfection. (పర్ ఫెక్షన్) ఖచ్చితమైన

perform (పెర్ఫార్మ్) *v.* to carry into effect, go through an act, act in a play, కొనసాగించి పుర్తిచేయు, నాటకములో నటించు, పాటకచేరీలు మొదలగునవి

period (పీరియడ్) *m.* portion of time, కాలము కొంత భాగము

permanent (పెర్మనెంట్) *n.* not temporary, శాశ్వతమైన

permission (పర్మిషన్) *n.* consent or authorization, అనుమతి

person (పర్సన్) *n.* individual human being, one's body, వ్యక్తి

personal, (పర్సనల్) వ్యక్తి గతముగా ,

personality (పర్సనాలిటీ) వ్యక్తిత్వము

persuade (పర్సుఅడ్) *v. t.* cause a person to believe or to do something; సచ్చుబెప్ప; ఇష్టపడునట్లుచేయు

pet (పెట్) *n.* tame animal, darling, *v.t.* treat with affection, fondle, ప్రేయమిన

petticoat (పెట్టి కోట్) *n.* underskirt of a woman, ఒక చిన్న కోటు, చొక్కాపై ధరించు అంగము; లోపలిలంగా ; petty (పెట్టి) *adj.* (pettier, pettiest) insignificant, very small, minor; కేవలమైన, చాలా చిన్న

philosopher (ఫిలాసఫర్) *n.* person skilled in philosophy; వేదాంతి , philosophy, (ఫిలాసఫీ) వేదాంతము, తత్వ జ్ఞానము

photography (ఫోటో గ్రాఫీ) *n.* to take photographs of కాంతి ప్రసారము వల్ల కలిగే రసాయనిక పరిణామాల ఫలితంగా ఒక పలుచని పొరపై బొమ్మ తీసే పద్ధతి

phrase (ఫ్రేజీ) in group of words as a unit,

physical (ఫిసికల్) *adj.* of the body; శరీరక ,భౌతిక ,దేహ సంబంధమైన pickle (పికల్) *n.* something preserved in brine or marinade, ఊరగాయ, పచ్చడి

picture (పిక్చర్) *n.* representation of persons or things picture-house, ప్రతిమ, బొమ్మ, చిత్రము (వ్యక్తులను గాని, వస్తువులనుగాని చిత్రీకరించుట)

piece (పీస్) in part, fragment, ముక్క ,తునక

pig (పిగ్) *n.* domestic or wild animal with short legs, cloven hoofs, heavy body, swine, పండి

pigeon (పిజిన్) in a bird of the dove family, పావురం

pile (ఫైలె) n, heap, large amount, కుప్పు ,చాలా ఎక్కువ,రాశి ,

pilgrim (పిలిగ్రం) n, religious traveller,తీర్థ యాత్రాళ్ళు

pillar (పిలార్) n. upright column, స్తంభము

pillow (పిల్లో) in a cloth case stuffed with feathers, down or soft material used to Support the head,తలదిండు

pilot (పైలట్) n, one who steers a ship, నడిపించే వ్యక్తి

pin (పిన్, v. t. గుండు సూది;తలలో జతును కలిపి ఉంచే పిన్ను

pink (పింక్) *adj.* pale red; గులాబీ రంగు

pipe (పైప్) n. tube, Smoking pipe, నీరుగాని ,వాయువుగాని , ప్రవహించే గొట్టము

pity (పిటి) n. feeling of sorrow for another's suffering, దయ, కరుణ

place (ప్లేస్) in particular part of space or book, etc., స్థానము, ప్రదేశము, భూమి

plain (ప్లేన్) *adj.* (plainer, plainest) easy to understand, candid, ordinary, not good looking, స్పష్టమైన, సాధారణమైన అనాకర్షకమైన

plan (ప్లాన్) n. a design నిర్మాణ వివరాలను సూచించే రేఖా చిత్రము

plant (ప్లాంట్) n, living organism smaller than trees and shrubs; మొక్క (జీవించు)

play (ప్లే) v. t.fi. Occupy in games act in a drama, ఆటసాగింపు, నాటక ప్రదర్శనలో నటించు

pleasant (ప్లెజంట్) *adj.* pleasant; అహ్లాదకరమైన,

please (ప్లీజ్) v.t.fi give pleasure to be so kind as to, think fit ఆనందం, సంతోషం కలిగించు; ఇష్టపడు pleasure (ప్లెజరే) n, feeling of satisfaction or joy, ఆహ్లాదము,సంతోషము

plus (ప్లస్) prep. With the addition of కలుపుట

pocket (పాకెట్) n. & v. Small bag like part in a garment, one's resources, isolated area or group, put into one's pocket. జేబు, చిన్నసంచి

poem (పోయెమ్) n, composition in verse esp. imaginative One,కవిత, పద్యము

poet (పోయెట్) n. Writer of poems; పద్యకారుడు,

point (పాయింట్) n. sharp end, dot, particular place, moment, item, detail, v.it/i. aim, direct, indicate, Sharpen; కొన, చుక్క, ఒక నిర్ణీత స్థలము, వివరము, ఉద్దేశ్యము, సూచించు, ఎదురుగా

poison (పాయిజన్) n. Substance that kills or harm, గరళము poisonous, (పాయిజనస్) విషపూరితమైన polar (పోలార్) *adj.* of poles, (ద్రవ్ మైనక

సంబడము అయిన

pole (పోల్) *n.* long post, end of earth's axis, North and South Polés, పాడుగాటి స్తంభం, pole-star, (పోలేస్టార్) ధృవతార (నక్షత్రము); **police** (పోలీస్) *n.* an organized civil force for maintaining law and order, చట్టాన్ని శాంతి భద్రతలను రక్షించే వ్యక్తి police station, (పోలీస్ స్టేషన్) పోలీసులు నివసించే ప్రదేశము (పోలీస్ నిలయము) **policy** (ares) *m.* general plan of action, పని చేయవలసిన విధానము

political (పాలిటికల్) *adj.* of politics, రాజకీయ సంబంధమైన

poll (పోల్) *n.* Voting, place for this, ఓటు వేయు

pollute (పోలుట్) *v t.* to make soul, కలుషితం చేయు

pond (పాండ్) *n.* Small area of still water, చెరువు

pony (పోనీ) *n.* Small breed of horse, చైనా పిల్ల గుర్రం

pool (పూల్) *n.* a small body of still water, నీటి గుంత కోలను

poor (పూర్) *adj.* (poorer, poorest) having little money or means, not very good, పేదరికం, బీదరికం, దీనత్వము **poppy** (పుప్యీ) *n.* plant of opium, నల్ల మందుకు ఆధారమైన చెట్టు

popular (పాపులర్) *adj.* enjoyed or liked by many people, లోకప్రియమైన, ప్రసిద్ధమైన,

population (పోపులషన్) *n.* inhabitants of an area, జన సంఖ్య, జన సముదాయము
port (పోర్ట్) *n.* harbour, ఓడలను సముద్రము నుండి తీరమునకు తరలించే స్థలము

porter (పోర్టర్) *n.* person employed to carry goods, కూలీ

portion (పోర్షన్) *n.* part, share, భాగం

position (పాజిషన్) *n.* situation, status, job, పరిస్థితి, స్థానము, (నేణి.

positive (పాజిటివ్) *adj.* definite, explicit, constructive,

greater than Zero, స్పష్టంగా , సున్నా (0) కన్నా ఎక్కువవైన (గణితంతో); విద్యుత్ ఘటములో ధనధృవము.

possess (పోసెస్) *v. t.* hold as belonging to oneself సొంతముగా కలిగియుండు

possible (పోజిబ్లె) *adj.* capable of existing, సంబంధం, సాధ్యము,

post (పోస్ట్) *n.* piece of timber set up right, place of duty the letters, etc. *v. t.* put into post enter in ledger, place, station: వాయిదా వేయు

postcard (పోస్ట్ కార్డు) తపాలా కార్డు,

postmaster (పోస్ట్ మాస్టర్) తపాలా ఉన్నత అధికారి,

postage, (పోస్టేజ్) తపాలా సెలవు,

postal (పోస్టల్) తపాలా శాఖ

posting (పోస్టింగ్) in enter into a register, to post, appoint, ఉద్యోగావకాశము, ఉద్యోగములో చేరు

postpone (పోస్టపోనే) v. t.fi. keep for a later date, వాంు)దా వేయుట

pot (పోట్) n. Vessel for cooking, etc. పాత్ర , కుండ

potato (పొటాటో) n. an edible root,బంగాలదుంప , ఉర్లగడ్డ

potent (పోటెంట్) adj. powerful :శక్తి ,వంతమైన

potter (పూటర్) n. make of pots, కుమ్మరి ; pottery (పొట్టెయ్) మట్టి పాత్రలు.

poultry (పౌల్ ట్రీ) n , domesticated fowl collectively esp. those valued for their meat & eggs కోళ్ళ పెంపకము pour (పౌర) v.t./i. cause to flow, rain heavily ధారగా పడునట్లుచేయు- కుండపోతవాస

poverty (పావర్టీ) in state of being poor, bases బీదరికం, పేదరికము

powder (పౌడర్) n, any solid substance finely crushed, పిండి, చూర్ణము,

power (పవర్) in ability to do something, strength, authority, energy, electric supply, క్షమత, శక్తి, విద్యుత్ సరఫరా “ practical (ప్రటికాల్) adj. opposed to theory, suitable for use, virtual; ప్రయోగాత్మకముగా చేయు practice (ప్రాక్టీస్) n. habitual action, repeated action, అలవాటు,ఆచరణ, అభ్యాసము

praise (ప్రైజ్) n. & v. express admiration,పొగుడుతూ, ప్రశంసించు

pray (ప్రీ) v.t.fi. Say prayers, entreat, ప్రార్థించు, సుతించు

prayer (ప్రీయర్) n. act of praying of God:ప్రార్థన స్తుతించు

preach (ప్రీచ్) v. t. deliver a sermon, expound, ఉపదేశించు

precious (ప్రీషాన్) adj. of great value, beloved, ఖచ్చితమైన ,స్పష్టముగా నున్న

precise (ప్రీసిషాన్) adj. exact, correctly stated సూకష్టమయైన, జాగ్రత్తయైన.

predecessor (ప్రీడెసెసేర్) n. former holder of position, etc., ఒక వ్యక్తి కంటే ముందర ఆ స్థానంలో పనిచేసిన వ్యక్తి

predict (ప్రీడిక్ట్) v. t. tell before,ముందుగా ,తెలుపుట , భవిష్యవాణి

pre-eminent (ప్రీ ఎమినంట్) n. famous, Well known; ప్రసిద్ధిగాంచిన

preface (ప్రీఫేస్) n, preliminary part of a speech, ఉపనయనములో ప్రారంభభాగము

pregnant (ప్రగేనెంట్) adj. a stage of development before birth: గర్భమధరించు

preliminary (ప్రీలిమినరీ) m. introductory,పరిచయ,పూర్వకమైన

premature (ప్రీమేచురే) adj. coming before proper time;సమయానికి ముందుగా

premium (ప్రీమియం) m. instalment paid for an insurance policy, భీమా ఒప్పందంపై చెల్లించ వలసిన సొమ్మును, అంగీకరించబడిన వాండు

prepare (ప్రీపేర్) v.t./i make or get ready, తయారుచేయు ,

preparation, (ప్రీపరషన్) తాయారుగుట

presence (ప్రీసేన్స్) n, being present, present, ఒక స్థలములో ఉండు,

press (ప్రెస్) v.t./i. Squeeze, apply force, flatten, smooth, iron (clothes, etc.), urge, n. process of pressing, printing press, newspapers, etc. ఒత్తిడిచేయు , నలిపివేయు; చదునుగా చేయు, దుస్తులను ఇస్త్రీ చేయు; ముద్రణయంత్రము, పత్రికారంగము

pressing (ప్రీసింగ్) *adj.* urgent, ఒత్తిడి

pressure (ప్రెజర్) *n.* the exertion of force upon a surface by an object, fluid etc. in contact with it, prestige (ప్రెసటిజ్) *n.* respect, reputation, గౌరవము, మర్యాద, ప్రతిష్ఠ

pretend (ప్రీటేండ్) v.t./i. make a false impression, నటించుట , క్షటం

pretty (ప్రెట్టి) *adj.* (prettier, prettiest) attractive; ఆకర్షణీయమైన, సుందరమైన,

prevent (ప్రీవెంట్) v.t. keep from happening),

prey (ప్రీ) m. animal hunted for food, victim, ఆహారం , కొరకు వేటాటబడే జంతువు లేక పక్షి ; బాధకు గురియైన వ్యక్తి price (ప్రైస్) *n.* money paid for a thing; వెల, ధర, మూల్యము

prick (ప్రీక్) v.t./i. pierce slightly, pricking sensation,

pride ప్రైడ్ *n.* arrogance, గర్వము, అహంకారము

priest (ప్రీస్ట్) *n.* a religious minister,

primary (ప్రైమరీ) *adj.* first in time, order or importance, ప్రాథమిక, ముఖ్యమైన, ప్రధానమైన

prime (ప్రైమ్) *adj.* chief, first fundamental; ప్రధానమైన ముఖ్యము , primitive (ప్రీమిటివ్) *adj.* of an early stage, crude, simple, అతిప్రాచీన , కాలము నాటి , నాగరికత తెలియని, ప్రాథమికమైన

prince (ప్రీన్సు) *n.* the son of a king, రాజకుమారుడు princess (ప్రిన్సెస్) రాజకుమారి

principal (ప్రీన్సిపాల్) *n.* most important; ప్రధాన, అతిముఖ్య మైన

principle (ప్రీన్సిపాల్) *n.* general truth as a basis of reasoning; మూలకారణం, ఆధారసూత్రం, సిద్ధాంతం. print (ప్రింట్) v. t. impress, press a mark, ముద్రించు

prison (ప్రీసన్) *n.* place where convicts are kept, చెరసాల , కారాగృహము prisoner.

(ప్రిజనర్) ఖైదీ, బందీ private (ప్రైవేటు) *adj.* personal, not public, confidential; వ్యక్తిగతమైన; ఏకాంతమైన; రహస్యముగా చేయు prize (ప్రైజ్) *n.* award. బహుమానము, పురస్కారము

problem (ప్రాబ్లం) *n.* thing to be solved, సమస్య;

procedure (ప్రోస్జర్) *n.* mode of conducting legal, parliamentary or other, ప్రక్రియ ,పద్ధతి ,విధనము process (ప్రాసెస్) in series of operations deliberately undertaken; ప్రక్రియ పద్ధతి procession ప్రోషనే *n.* the act of proceeding, ఊరేగింపు

proclamation (ప్రాక్లమేషన్) *n.* to announce publically, అధికార పూర్వకముగా చేయు బహిరంగ ప్రకటన produce (ప్రాడ్యూస్) *n.* things produced. *v. t.* bring before the public, direct, the acting, manufacture ఉత్పత్తిచేయు, తయారుచేయు

product (ప్రాడక్ట్) *n.* that which is produced by labour, తయారుచేసిన వస్తువు

profess (ప్రోఫెస్) *v. t./i.* avow, 23: Jv čočion ప్రకటించు, అంగీకరించు ,

profession (ప్రోఫిషెల్) *n.* occupation, Sys, ఉద్యోగము,

professional, (ప్రోఫిషెల్) ప్రొత్తి పరమైన

profit (ప్రాఫిట్) *m.* gain, benefit, లాభము

profound (ప్రోఫౌండ్) *adj.* deep, అతిలోటుగా ,గంభీరంగా

profuse (ప్రోఫెస్) పుష్కలమైన, ధారాళమైన,

plentiful; (సైంటిఫిల్) అధిక సంఖ్యలో, programme (ప్రోగ్రామ్) *n.* a plan or schedule to be followed, కార్యక్రమము.

progress (ప్రోగ్రేస్) in advance, development, అభివృద్ధి, ముందుకుపోవు

prohibit (ప్రోహిబిట్) *v. t.* forbid, నిషేధించుట.

project (ప్రాజెక్ట్) *n.* plan, undertaking; ప్రణాళిక

prominent (ప్రోమినెంట్) *adj.* important, well known; ప్రసిద్ధిగాంచిన, అవసరమైన

promise (ప్రోమిస్) *n.* an assurance given to a person that one will do as one says, మాటఇచ్చు, ప్రతిజ్ఞచేయు, ప్రయాణము చేయు, promote (ప్రోమోట్) *v. t.* help the progress of, raise to higher level, పైకి తెచ్చుట ,ఉన్నత స్థాయికి తీసుకొనిపోవు,

promotion (ప్రోమోషన్) in promoting or being promoted, తీసుకొనిపోవు పదోన్నతి

prompt (ప్రోమప్ట్) *adv.* quickly, కొందరగా

pronounce (ప్రోనౌన్స్) *v. t.* declare, ఉచ్చారణ, సరిగా పలుకుట

proof (ప్రోఫ్) in evidence, trial, impression of printing, నిరూపించుట, నమ్మించుట

propagation (ప్రోపగేషన్) *n.* breed, reproduce from parent stock,

సంతానోత్పత్తిచేయు

proper (ప్రాపర్) *adj.* Suitable, correct, సరియిన ,అనువైన property (ప్రాపర్టీ) *n.* things Owned, real estate, eyes; సంపత్తు, సంపద

prophet (ప్రోఫెట్) *n.* person who tells the future, religious teacher inspired by God; ప్రవక్త, బోధకుడు, propose(ప్రోపాసీ) *v.t.fi.* put forward for consideration, ప్రస్తావించుట,

protection (ప్రాటెక్షన్) *n.* Safety, keep from harm, రక్షణ, కాపాడు protector (ప్రాటెక్టర్) *n.* one who protects, రక్షకుడు

protest (ప్రాటెస్ట్) *v.t.fi* disapproval by statement, ప్రతివాదముచేయు, అడ్డుతగులు

proud (ప్రౌడ్) *adj.* (prouder, proudest) full of pride, గర్వము, అహంకారము

prove (ప్రూవ్) *v.* tsi give proof నీరుపించిది

proverb (ప్రోవేర్బ్) *n.* short, well known saying, సామెత

province (ప్రావిన్సీ) *m.* division of country, ప్రాంతము, ప్రదేశము, దేశంలో భాగము

provisions (ప్రావిజిసన్) supply of food, etc.; ఆహారపదార్థములు .

provisional (ప్రావిజినల్) *adj.* not permanent; తాత్కాలికముగా,

psychology (సైకాలజీ) *n.* Study of mind and how it works, మనస్తత్వశాస్త్రము

public (పబ్లిక్) *adj.* of people in general, members of a community in general, సామన్య ప్రజల్లు publicity (పబ్లిసిటీ) *n.* process attracting attention; ప్రచారము; విజ్ఞాపన

publisher (పుబ్లిసిర్) *n.* one who publishes books, పుస్తకములు ప్రచురించు వ్యక్తి, సంస్థ

pull (పుల్) *v.* t.fi draw with force, లాగు(శక్తి తో)

pulp (పల్ప్) *n.* the sceeulent part of a fruit; పళ్ళగుఱ్ఱ, కలప మొదలగు వాటినిపిప్పిచేసిన మెత్తటిగుఱ్ఱ

pulse (పల్స్) *n.* regular throbbing of the arteries, ord pump (పంప్) *n.* machine for forcing liquid, gas or air into, Out of or through something ద్రవాలను గాని, వాయువులను గాని లాగి బయటకువిడచు ఒక యంత్రపరికరము

punctuation (పంక్తువషణ్) *n.* the system of using certain conventional marks in Writing or printing such as commas, periods etc.; విరామము గుర్తు

punish (పనిష్) *v.* t. cause to suffer for offence, దండిచుట pupil (పుప్పిల్) *n.* in circular opening in the center of the iris of the eye that regulates the amount of light passing to the retain a by becoming larger or smaller, కమపాప

puppet (పప్పెట్) *n.* తోలుబొమ్మ

purchase (పెర్చాస్) m. buying, things bought, వస్తువులు కొనట pure (ప్యూర్) adi. (purer, purest) free from evil, not mixed, స్వచ్ఛమైన, కల్తీలేనివి

purpose (పోర్పొస్) n, intention to act, ఉద్దేశము, అభిప్రాయము

purse (పర్సు) n. Small pouch for keeping money; డబ్బులు దాచిపెట్టుకొను చిన్న సంచి, తిత్తి push (పుష్) v. t. move away, urge, Sell; ఒత్తిడి చేసే ముందుకు తోయు; అమ్మకాలు పెరుగునట్లు చేయు

put (పుట్) v.t. (p.t. put) పెట్టుట

puzzle (పజిల్) n. problem; ఒక యిరకాటమైన సమస్య pyramid (పిరమిడ్) n. structure with a triangular or square base and sloping sides meeting at a point, ఈజిప్టు దేశంలోని ఒక విశేషమైన కట్టడము.

Q

quadruped (క్వాడ్రాపెడ్) n, four-footed animal; చతుష్పాది, నాలుగు కాళ్ళ జంతువు.

qualification (క్వాలిఫికేషన్) n. qualisying thing that limits a meaning, అర్హత .

quality (క్వాలిటీ) adj. degree of excellence, characteristic, నాణ్యత గల,

quantity (క్వాంటిటీ) n, amount or number of things, పరిమాణము,

quarrel (క్వైరల్) n. angry, disagreement, వాగ్వాదము, తప్పపట్టుట.

quarter (క్వార్టర్) m. one of four equal parts, direction, district, lodgings, నాలుగవ వంతు

queen (క్వీన్) n. kings wife, female ruler of a country, a chess piece, రాణి .

quench (క్వెంచ్) v. t. extinguish, satisfy one's thirst, చల్లార్చు, ఆర్పివేయు, ఒకరి దాహము తీర్చు

question (క్వెషన్) n. sentence requesting an answer, ప్రశ్న

queue (క్యూ) n, line of people waiting for something, వరస.

quick (క్విక్) adj. (quicker, quickest) taking only a short time, వేగము quicken, తొందరచేయు quickly త్వరగా,

quiet (క్విట్) adj. (quieter, quietest) with little or no sound, silent, Subdued, తక్కువ స్వర ముతో లేదా నిశ్శబ్దముగా, అణకువగా,

quilt క్వీల్, padded bed cover, లోపల దూది వుంచి కుట్టే బొంత .

quit (క్విట్) v. t.si. (p.t. quitted) go away from, leave, తొలగిపోవు, వదలివేయు.

quite (క్వైట్) adj. completely, actually, సంపూర్ణగా వాస్తవానికి,

quotation (క్వోటేషన్) n. quoting, passage or price quoted, ఉదహరించుట, బజారుధర, ఉద్ఘాత వాక్యం.

R

race (రేస్) *n.* contest of speed, large group of people connected by common descent. పందెము, వంశము, జాతి.

radio (రేడియో) *n.* (pl. radios) wireless telephony or telegraphy, ఆకాసావని.

radish (రాడిష్) *n.* the root of a plant, ముల్లంగిగడ్డ.

radius (రాదెస్) *n.* (pl. radii) distance from centre, అర్ధ వ్యాసము లేదా వ్యాసార్ధము.

rage (రేజ్) in violent anger, craze, fashion, కోపము, క్రోధము, మోహము.

rail (రైల్) *n.* one of a pair of steel bars that provide the running surfaces for the wheels of locomotives and railroad cars; ఇనుప కమ్మీ, *v. t.* భూమి మీద పరచిన ఇనుప కమ్మీల వరస.

railway (రైల్వే) *n.* tract with rails for trains to run on,

rain (రైన్) *m.* shower of water or things, *v.t.fi.* Send down or fall like rain, వర్షము.

rainbow (రెయిన్బో) *n.* an arc of prismatic colours appearing in the sky opposite the Sun, caused by the refraction and reflection of the Sun rays in drops of rain. ఇంద్రధనుస్సు

rainy (రెయిని) *adj.* (rainier, rainiest) having much rain. వర్షము కురిసే.

raise (రేయిజ్) *v. t.* bring to higher level, rouse, bring up, procure, లేవదేయ, లేవనెత్తు, సమీకరించు. rally (రాల్లీ) *v.t./i.* come together for a united effort, rouse, revive, recover strength. ఊరేగింపు.

range (రేంజ్) *n.* series of things, limit between which something operates, distance a thing can travel, place for shooting practice, శ్రేణి, స్థాయి, ప్రయాణ దూరము, రైఫిల్ షూటింగ్ అభ్యాసానికి నిర్ణయించబడిన ప్రదేశము.

rank (రంక్) *n.* place in a scale of quality etc. high Social position, నాణ్యత, హోదా, అంతస్తు.

rapid (రాపిడ్) *adj.* quick, Swift, శీఘ్రమైన త్వరితముగా చేస్తున్న, నిటారుగా దిగుతున్న rapidness. త్వరితగతి rare (రేర్) *adj.* not common, exceptionally good, అసాధారణమైన, అరుదైన

rascal (రాస్కల్) *n.* dishonest or mischievous person. తుంటరి, నిజాయతీ లేని వాడు.

rash (రాష్) *n.* eruption on the skin, *adj.* (rasher, rashest) without consideration of risk, చెర్మము. ముపై ఏర్పడే దద్దురులు లేదా మచ్చలు, ముందు వెనుకలు ఆలోచించకుండా సాహసికమైన చర్యకు పూనుకునే.

rat (రాట్) *m.* long tailed rodent larger than a mouse, ఎలుక, మూషికము.

rate (రేట్) *n.* standard of reckoning ఎలుక మూల్యము.

ratio (రేషియో) *n.* relationship between two amounts. నిస్పృతి

ration (రేషన్) *n.* fixed allowance of food, దినసరి బత్తెము.

rational (రేషనల్) *adj.* able to reason, based on reasoning: హేతువాదమైన,

raw (రా) *adj.* not ripe or cooked, untrained, lacking finish, పండని లేదా పండని పదార్థాలు, శిక్షణ లేని, సంపూర్ణము కాని,

ray (రే) *n.* single line or narrow beam of light; సన్నని గీత లేదా కాంతి రేఖ.

reach (రెచ్) *v. t./i.* extend, be continuous, go as far as, arrive at, achieve, No, పరివ్యాప్తమగు, కొనసాగు, చేరు, సాధించు.

reaction (రేఅక్షన్) *m.* reaction to an action or situation; ప్రతిచర్య.

read (రీడ్) *v. t./i.* (p. I. read) పఠించు, reader, చదువరి, పాఠకుడు

ready (రీడె) *adj.* (readier, readiest) fit or available for action, Willing, inclined, సిద్ధముగా వున్న, ఇష్టపడిన, మొగ్గు గల,

real (రియల్) *adj.* existing as a thing, genuine, natural; నిజమైన, వాస్తవమైన,

realize (రేలిజే) *v. t.* become aware of గుర్తించు, గ్రహించు.

realm (రిల్యం) *m.* kingdom, field of interest, రాజ్యము, కల్పనా జగత్తు,

reap (రేప్) *v.t.* cut as harvest, పంట కోయు

rear (రేర్) *in back part, v.it/i.* bring up, cultivate, set up, raise itself on hind legs, వెనుక, భాగము, అభివృద్ధి చేయు, నిర్మించు, పోషించు.

reason (రీజన్) *n.* motive, cause, justification, good sense, అభిప్రాయము, కారణము, న్యాయము, మంచి ఉద్దేశము.

reasonable (రెజంబుల్) *adj.* Logical, ready to admit reason, సహేతుకమైన, వివేకయుక్తమైన

rebel (రెబల్) *n.* person who rebels; *v. t.* (p. t. rebelled), fight against, refuse allegiance, తెరుగుబాటు వ్యవహారాలను తిరస్కరించు,

rebellion విప్లవం.

rebuke రెబుకె *vt* reprove, మందలించు, చీవాట్లు పెట్టు, నిందించు, కసురుకొను.

recall (రీకాల్) *v. t.* Summon to return, remember, వెనక్కు రమ్మని ఆదేశించు, గురు చేసుకొను.

recant (రీసెంట్) *v. tsi,* withdraw and reject, Logul ఉపసంహరించుకొని విడిచిపెట్టు,

receipt (రెసిపీ) *n.* receiving or being received;

receive (రేసివే) *v. t.* acquire, accept, epocSSS), స్వీకరించు, పొందు.

recent (రీసెంట్) *adj.* begun before the present; తాజా, ఆధునికమైన

recess (రెసెస్) *n.* temporary withdrawal or cessation from the usual work or activity; ఆటవిడుపు. -

recite (రెసిటే) *v.t.* repeat loudly from memory చేసినవాటిని తిరిగి అప్పగించు

reckon (రేకెన్) *v.t./i.* count up, include in a total; లెక్కపెట్టు, లెక్కించు, పరిగణించు.

recognise (రికగ్నైజ్) *v. t.* know again from previous experience, admit, realize, ఉనికని గుర్తుంచు అంగీకరించు, recognised. గుర్తించిన,

recollect (రికలెక్ట్) *v. t.* remember, గురు చేసుకొను, స్మరించు.

recommend (రెకామెండ్) *v. t.* advise, praise as Worthy, సఫారసు చేయు, సలహా చెప్ప,

reconstruct (రికన్స్ట్రక్ట్) *v. t.* build again, పునర్నిర్మించు,

record (రికార్డ్) *v. t.* Set down in writing for reference, నమోదు చేయు, జ్ఞాపకముంచుకొను.

recover (రికవరీ) *v. t./i.* regain possession, regain health, తిరిగి పొందు, స్వస్థ త పొందు

recruit (రేక్రూట్) *v. t.* new members esp. of the army, కొత్తవారిని చేరుచుకొను.

red (రెడ్) *adj.* (redder, reddest) of the colour of blood, redhanded, red-tape కాలాతీతము కాకుండా పని పూర్తిచెయ్యమను

reduce (రేడ్యూస్) *v. t./i.* make or become less, Slim, subdue; యధాస్థితికి),

referee (రేఫరీ) *n.* umpire. మధ్యవ్యక్తి

reference (రెఫరెన్స్) *n.* act of referring, mention, relation, పునః పరిశీలన, పేర్కొను, బంధుత్వము, సంబంధము.

refine (రేఫినే) *v. t.* remove defects, make cultured, శుద్ధిచేయు, సంస్కరించు.

reflect (రెఫ్లెక్ట్) *v.t./i.* throw back light, etc., show an image of, bring discredit, ప్రతిబింబించు, ప్రతిలించు, అప్రతిష్ట తెచ్చు, రూపమును చూపించు.

reformation (రిఫార్మేషన్) *n.* improvement, అభివృద్ధి, సంస్కరణము,

reform, సంస్కరించు, చక్కబరచు,

refresh (రిఫ్రెష్) *v. t.* restore the vigour, పునర్జీవం, కల్పించు refreshment, అల్పాహారము, చిరుతిండి

refuge (రిఫ్యూజ్) *n.* Shelter; ఆశ్రయము, refugee, శరణార్థి.

refund (రిఫండ్) *n.* repayment, తిరిగి చేలించు

refuse (రేఫ్యూస్) *v. t.* show unwillingness to accept, *n.* Waste material, తిరస్కరించు, వ్యర్థ పదార్థము. regard (రిగార్డ్) *v.t.* consider to be, *n.* respect, (pl.) greetings; చూచు, పరిగణించు, గౌరవించు, శుభాకాంక్షలు.

region (రీజియన్) *n.*, an extensive part of a country with or without definite boundaries, ప్రాంతము, సీమనిర్ణయము జరిగిన ప్రదేశము, regional, ప్రాంతీయ,

register (రిజిస్టర్) *n.*, official list *v.* tsi enter in a register, record in writing, అధికారి పూర్వక పట్టిక లేదా పుస్తకము, లిఖితపూర్వకముగా నమోదుచేయు.

regret (రేగ్రెట్) *v. t.* repent, feel sorry, 3) to do So, పశ్చాత్తాపపడు, వ్యాకులపడు.

regular (రేగులర్) *adj.* occurring at fixed and uniform interval; క్రమబద్ధమైన, అలవాటైన, regularity, క్రమబద్ధత,

regulate (రెగ్యులేట్) *v. t.* control by rules, నియమబద్ధం.

reign (రీన్) *n.* in rule, నిబంధన

rein (రేన్) *n.* a leather strap fastened to each end of the bit of a bridle to control the horse, తోలుపట్టీ కళ్ళెపు, సగ్గము.

reject (రిజెక్ట్) *v. t.* disapprove, తిరస్కరించు, నిరాకరించు.

rejoice (రిజొయ్) *v.* tsi feel great joy, మహా అనడం పొందు.

relative (రేలటివ్) *adj.* having a relation; *n.* person related to another, బంధువు .

release (రేలీజ్) *v. t.* set free, issue,

relevant (రేలెవేంట్) *adj.* related to the matter, విషయానికి సంబంధించిన, పదార్థానికి సంబంధించిన,

relief (రీలీఫ్) *n.*, ease, assistance in need, person replacing one who is on duty, ఊరత , అవసరానికి అందిన , సహాయము, విధినిర్వహణలో ఒకరి బాధ్యతను ఇంకొకరు తీసుకొను.

relieve (రేలీవ్) *v. t.* give relief, నివారించు.

religion (రెలిజియన్) *n.*, concern over what exists beyond the visible world, మతము.

religious (రీలీజియస్) *adj.* of religion, మత సంబంధమైన,

remain (రేమియిన్) *v. t.* continue to exist or to stay, మిగిలి , వుండు, శేషించు, remainder, మిగిలిన భాగము, శేషము.

remark (రిమార్క్) *m.* comment, గమనిచిదం, పర్యావలోకనం, remarkable, చెప్పకోదగ్గ,

remember (రేమెంబర్) *v. t.* keep in one's mind, recall, జ్ఞాపకముంచుకొను, గురుతెచ్చుకొను.

remind (రమిండ్) *v. t.* bring to mind, గుర్తుచేయు, జ్ఞాపకము చేయు.

remove (రేమోవ్) *v. t.* take away from its place, dismiss, get rid of తొలగించు, తీసివేయు, తప్పించు. **reew** (రెన్యూ) *v. t.* bring to original condition, మళ్ళీ పూర్వస్థితికి తెచ్చు.

rent (రెంట్) *n.* money paid periodically for the use of land, building, machine etc. by the tenant to the owner, అద్దె ,బాడుగు ,లేని .

repair (రిపేర్) *v. t.* make amends for, mending,మరమత్తు, చేయు, సవరణ చేయు.

repeat (రేపేట్) *v.* tsi say or do again, tell to another person, మళ్ళీ చెప్ప లేదా చెయ్

repent (రేపెంట్) *v.* tsi feel regret;విచారంచు ,పాశ్చతపపడు.

reply (రిప్లై) *n.* answer,సమాదానము చెప్ప.

report (రిపోర్ట్) *n. & v.* spoken or written account,rumour, explosive sound, give an account, make complaint,సమచారము తెచ్చు, నివేదించు, వదంతి, పీలుడు ధ్వని, లెక్క అప్పజెప్ప, ఫిర్యాదు చేయు,

represent (రేప్రెజెంట్) *v. t.* depict;వర్ణించు ,ఉహకల్పన చేయు, చిత్రించు. representation, విజ్ఞాపన, విన్నపము, నివేదిక.

representative (రిప్రెజెంటేటివ్) *adj.* a person who represents,ప్రతినిధి .

reproach (రిప్రోచ్) *v. t.* express disapproval to, మందలించు, దూషించు, తిట్టు.

republic (రిపబ్లిక్) *n.* country where supreme power is held by the people, feosos రాజ్యము. reputation (రిపేయటేష) *m.* general recognition for one's bilities, కీర్తి, గౌరవము, మాన్యత,

reservation (రేజేర్వషన్) *n.* reserving: భద్రముగా ఉంచుకొనుట, reserve, భద్రముగా ఉంచుకొను.

reside (రిసైడ్) *v.t.* dwell; నివాసముండు, నివసించు.

resident (రెసిడె) *n.* residing నివాసి

resign (రేజైన్) *v.* tsi give up one's job, etc.; రాజీనామా చేయు.

respect (రెస్పెక్ట్) *n.* admiration felt towards a person, atention, consideration; మర్యాద.

responsible (రేసామ్సిస్పబ్ల్) *adj.* obliged to take care of something, బాధ్యత, responsibility, బాధ్యత, rest (రెస్ట్) *v. t./i.* be still, cease from activity, rely, *n.* sleep esp. to regain vigour, ఆధారపడు, నిద్రించు, విశ్రమించు, విశ్రాంతి, నిద్ర.

result (రిసల్ట్), product of an activity, etc, పలితం.

retail (రిటైల్) *n.* selling of things not for resale, చిల్లరవ్యాపారము.

retire (రిటైర్) *v.t.*fi give up one's regular work because of age, withdraw, retreat; వయోపరిమితి కారణగా , ఉద్యోగ విరమణ చేయు, విరమించు, ఉపసంహరించుకొను, వెనుకకు మరలు,

return (రిటర్న్) *v.* tsi come or go back, say in reply, elect as M.P. తిరిగి వచ్చు, బదులిచ్చు, ఎం.పి. గా చట్టసభకు తిరిగి

revenge (రివెంజ్) *n.* punishment, injury in return for what one has suffered, 35, ప్రతీకారం.

revenue (రెవెన్యూ) *n.* country's income from taxes, etc; ప్రభుత్వ ఆదాయము లేదా రాబడి,

review (రివ్యూ) *v. t.* re-examine and alter, study again, పునః పరిశీలించు, సింహావలోకనము చేసుకొను, మరలా చదువు.

revolt (రివోల్ట్) *v. t./i.* take part in a rebellion, తేరుగుబాటు చేయు, ప్రతిపక్షములో చేరు.

revolution (రివల్యూషన్) *n.* revolving, complete change in government, etc. esp. by force, గుండ్రముగా తిరుగుట, ఒత్తిడిపై ప్రభుత్వము మొ|| వానిలో పూర్తిగా చోటు చేసికొను మార్పు,

reward (రివార్డ్) *n.* Something given or recieved in return of merit; ప్రతిభకు తగిన ప్రతిఫలము, పారితోషికము, బహుమానము.

rhyme (రైమ్) *m.* similarity of sound of the last words of the lines of a verse, అంత్యప్రాసల కూర్పు, భాని,

rhythm (రిథమ్) *n.* regularity of accents in music, measured movement, ం, తాళ గతి. **rib** (రిబ్) *n.* a covered bone extending from the backbone round the chest, పక్కటెముక

rich (రిచ్) *adj.* (richer, richest) having much wealth; సంపన్నమైన, riches, సంపదలు, richness, ఐశ్వర్యము.

ride (రైడ్) *v. t.* (p.t, rode, pp. ridden) sit on and be carried by, float; స్వారి చేయు, పైన తేలు ,

ridge (రిడ్జ్) *m.* long narrow top or crest of a hill range, కొండ కొన, పర్వత శిఖరము, కొండల వరస.

ridiculous (రిడిక్యులస్) *adj.* deserving to be laughed at; హాస్యాస్పదమైన, అసందర్భమైన. **rifle** (రిఫిల్) *n.* gun, తుఫకీ.

right (రైట్) *adj.* morally good, proper, in accordance with justice, correct, true, న్యాయమైన, నిజాయితీ గల, సరియైన, నిజమైన,

ring (రింగ్) *n.* outline in a circle, thing shaped like this, *v. t./i.* (p. t. rang, p.p. rung) give a loud clear sound, వలయము, ఉంగరము, శబ్దము ధ్వనించు.

rinse (రిన్స్) *v.f.* wash lightly, శుభ్రము చేయు.

riot (రైట్) *n.* Wild disturbance by people, profuse display, ప్రజాందోళన, అట్టహాసము.

rise (రైజ్) *v. t.* (p. t. rose, pp. risen) come or go upwards, get up, get out of bed, come to life again, rebel, o౪ వెళ్ళు, లేచు, నిద్రనుండి లేచు, మరలా జీవం

పోసుకోను, ఎదురు తిరుగు. “

risk (రిస్క్) n, danger, ప్రమాదము.

rival (రివల్) n, person competing with another, సెస్?” పోటీదారుడు, శీఠ్.౪.

river (రివర్) n, a large stream of water flowing over the earth, స్త్రో.

road (రోడ్) in way which people and vehicles may pass, బాట, దారి.

roar (రోర్) v.t/i. loud sound like that made by a lion, గర్జించు, ఉరుము.

role (రోల్) m. part in a function or play, re) నాటకము లేదా సని ష్ట్రవేకములోని పాత్ర.

roll (రోల్) v.t/i. move on wheels or by turning over, rock from side to side, n, register or list దొర్లు , తిప్ప, హాజరు పట్టీ లేక పట్టిక,

roof (రూఫ్) n. top covering of building, bus, car, tent etc., పైకప్పు,

room (రూమ్) m. part of building enclosed by walls or partitions and with a floor and ceiling, 56.

root (రూట్) m. part of tree or plant that keeps it firmly in the soil and absorbs, water and food from the soil; వేరు, మూలము.

rope (రోప్) n, cord, string తాడు .

rose (రోజ్) n. గులాబీ పువ్వు.

rot (రోట్) v.t/i. (p. t. rotted) perish through decay or lack of use, కుళ్ళిపోవు, మురిగిపోవు, పుచ్చిపోవు.

rough (రఫ్) adj. (rougher, roughest) having an uneven and rough surface, coarse, not gentle, not perfected or in detail; మొరటైన, మోటైన, గరకుగా వుండే, పూర్తి సరైన వివరములు లేని.

round (రౌండ్) adj. (rounder, roundest) circular, spherical, complete, గుండ్రని, వరులాకారమైన, సంపూర్ణమైన.

route (రూట్) m. course or way from starting to finishing point, తోవ ,దారి, మార్గము, దిశ.

routine (రౌతిన్)n, standard procedure, set activity, దినచర్య, నిత్యకృత్యము, దైనందిన కార్యక్రమము.

Royal (రాయల్) adj. of or suited to a king or a queen, Splendid; రాజవంశ సంబంధమైన, వైభవోపేతమైన.

rub (రబ్) v.t/i (p. t. rubbed) press against a surface and slide to and fro, polish, clean, dry, రుద్దు, తోము, రాచు, మెరుగు పెట్టు, శుభ్రము చేయు.

rubber (రబ్బర్) n, hard elastic substance for making tubes, tennis balls, bladders etc.; పదార్థ ము, తిత్తి, బంతి, బుడగ మొనవి తయారుచేయుటకు

ఉపయోగించు పదార్థము.

rubbish (రబ్బిష్) *n.* Waste or worthless material, nonsense, so లేదా పనికిమాలిన చెత్త చెదారము, పొల్లుమాటలు. **ruby** (రూబి) *n.* red gem, deep red colour, ఎరుపు రంగు మణి, కెంపు,

rude (రుడ్) *adj.* (ruder, rudest) impolite, showing no respect, primitive, roughly done; , అనాగరికమైన, అగౌరవ పూరితమైన, మొరటైన, క్రూరమైన.

ruin (రుయినా) *n.*, destruction, complete loss of fortune, broken remains, నాశనం శిథిలం పథము.

rule (రూల్) *n.*, custom, law, governing, control; నియమము, చట్టము, ప్రమాణము, విధి, నిబంధన.

ruler (రులర్) *n.*, person who rules, straight strip used for drawing lines, &epsics), feSex) గియ్యడానికి ఉపయోగించే కర్ర లేక బద్ద (రూళ్ళకర్ర)

rumour (రుమేర్) *n.*, information spread by talking but certainly not true, పుకారు ,వదంతి.

run (రన్) *v./i* (p. t. ran, p.p. run) move with quick steps, go swiftly, flow, spread, exude liquid, function, travel, manage organize పరుగెత్తు, ప్రవహించు, వ్యాపించు, ద్రవము కారు, పనిచేయు, ప్రయాణించు, సంస్థ లేదా వ్యాపార వ్యవహారాలను దోరగా (run against, Q9Sosso a S&SQ), run away, పారిపో, run out,పారిపో , run the risk ప్రమాదమునకు లోనగు

runner (రన్నర్) *m.* person or animal that runs, messenger, వార్తాహరుడు, పరుగెత్తు వ్యక్తి లేదా జంతువు.

rupee (రుపీ) *n.* monetary unit of India, Srilanka, Nepal, Pakistan etc., ద్రవ్య ప్రమాణము, రూపాయి.

rural (రూరల్) *adj.* of the country-side గ్రామీణమైన.

rush (రష్) *n.*, rushing, period of great activity, *v./i.* go or come with great speed, act hastily;వేగము వచ్చు లేదా వెళ్ళు, rush at, ముందు వెనుకలు ఆలోచించకండా ముందుకు దూసుకుపోవు.

rust (రస్ట్) *n.*, reddish-brown coating formed on metals by oxidation, తుప్ప, కీచిలం జీలం.

rustic (రస్టిక్) *adj.* of or like country life; గ్రామీణమైన, అనాగరికమైన, నాజాకుతనం లేని, అసభ్యమైన.

ruthless (రుతలేస్) *adj.* having no pity జాలి ,దయ, కరుణ, కనికరము మొనవి లేని,

S

sack (శాక్) *n.* & *v.t.* large coarse fabric bag, dismissal from employment, plunder violently,గోనసంచి, గోతాము, ఉద్యోగము నుండి తీసివేయు, కొల్లగొట్టు.

sacred (శా క్రేడ్) *adj.* holy, connected with religion; పవిత్రమైన, పునీతమైన, మతసంబంధమైన.

sacrifice (శాక్రి ఫైస్) *n.* the slaughter of a man or animal, surrender, త్యాగము, బలి,

sad (శాడ్) *adj.* (sadder, saddest) showing or causing sorrow, విచారమైన, దుఃఖమైన.

safe (సేఫ్) *adj.* (safer, safest) free from risk; సురక్షితమైన, Safety సురక్షితము, భద్రత,

sage (సెజె) *n.* holy person, సాదువు ,ముని.

sailor (సేయిలెర్) *n.* seaman; బికుడు .

saint (సెయింట) *n.* holy person, సన్యాసి ,.

sake (సేకే) *n.* cause, కారణం .

salary (శాలరీ) *m.* payment for regular employment, వేతనము, జీతము.

sale (సేల్) *m.* selling, event at which goods are sold, అమ్మకం, అమ్మడం, విక్రయం.

salt (సాల్ట్) *n.* a crystalline compound sodium, chloride occurring as a mineral, ఉప్పు, Salty ఉప్పని, ఉప్పుగా ఉన్న

salutation (శాల్యూటేషన్) *m.* gesture of respect, నమస్కారము చేయుట.

salvation (సాల్వేషన్) *n.* deliverance from sin, పాపవిమోచనము.

same (సేమ్) *adj.* ఒకే రకమునకు చెందిన, ఒకేలావున్న

sample (శాంపిల్) *m.* specimen; నమూనా .

sanction (సంక్షాన్) *m.* permission approval, penal imposed on a country, etc; మంజూరు , అనుమతి, అనుజ్ఞ, చట్ట పరంగా అవిధేయతకు దేశముపై విధించు ఆంక్ష.

sand (శాండ్) *n.* dust. ఇసుక .

sane (సేన) *adj.* (saner, sanest) not mad, స్థిర చిత్తము గల, మతిభ్రమణము లేని.

sanitation (శానిటేషన్) *n.* protection of public health, పరిసర పారిశుధ్యానికి, ఆరోగ్యరక్షణకు అవలంబించు విధానము,

satisfy (సాటిసఫి) *v.t/i,* give somebody what he wants, సంతృప్తి పరచు, Satisfaction తృప్తి,

savage (సేవేజీ) *adj.* uncivilized, wild and fierce, అనాగరిక మైన, క్రూరమైన, భయంకరమైన,

save (సేవ్) *v.t/i* rescue, keep from harm, avoid wasting, keep for future use; రక్షించు , ఆపదకు , హానికి దూరముగా ఉంచు, వృధాచేయుటను మాను, రేపటి అవసరాలకు దాచు, పాదుపుచేయు.

say (సే) v./i (p.t, said) utter, express in words, వంచిచు, చెప్ప, saying వాక్కు, మాట.

scale (స్కేల్) *n.* thing resembling this, esp. a loose flake of diseased skin, పాలుసు ,కుబుసము .

scar (స్కార్) *n.* mark left by damage or wound,మచ్చ

scarcely (స్కార్సీ) *adv.* almost not, Surely not, ఖచ్చితంగా కాదు, జరగడానికి వీలులేనిది.

Scatter (స్కేటర్) v.t/i, throw here and there చిందర్, వందరగా విసరు,

scene (సీన్) *n.* place of an event, scene in a film or play, సన్నివేశము.

scenery (సీనరి) in picturesque views presented by natural features ప్రకృతి దృశ్యము.

scent (సెంట్) *m.* pleasant smell, liquid perfume, పరిమళము, సుగంధ ద్రవ్యము,

schedule (సెడ్యూల్) *n.* a programme of work to be done or of planned events;పనికి సంబంధించిన వివారాల పట్టిక, నియమిత కాలము.

scheme (స్కీమ్) *n.* plan of Work or action, పథకము , వ్యూహము.

scholar (స్కాలర్) *n.* person with great learning, పండితుడు, విద్వాంసుడు.

school (స్కూల్) *n.* an educational establishment, బడి, పాఠశాల, విద్యాలయము.

science (సైన్స్) *n.* Systematized knowledge, విజ్ఞానము .

score (స్కోర్) *n.* points gained in a game, set of twenty, ఆటలలో క్రీడాకారులు పొందిన మార్కులు, వస్తువులు గల కట్ట.

SCO (స్కార్న్) *n.* Strong contempt, తృణీకారము, ఉపేక్ష, తిరస్కారము.

scythe (సైత్) *n.* an implement with a long curved blade used for cutting long grass, grain, etc., గడ్డి క్రోకత్తెర,

sea (సీ) *n.* ocean, vast expanse,సముద్రము .

search (సెర్చ్) v.t/i. look in order to find, వెతుకు , సోదాచేయు.

season (సీజన్) *n.* one of the divisions of the year according to the Weather, తగన సమయము.

seat (సీట్) *n.* something on which to sit,ఆసనము, పీఠము, గద్దె.

second (సెకండ్) *adj.* next after the first, following the first, ఒకట తరువాతది, రెండవది అయిన,

secondary (సెకండరీ) *adj.* next after the first in importance,మాధ్యమిక మైనది.

secret (సీకెట్) *adj.* designed to escape notice, knowledge or observation, రహస్యముగా ఉంచు లేక దాచు,

secretary (సెక్రటరీ) n, the officer appointment of state, కార్య దర్శి.

section (సెక్షన్) m. distinct part, శాఖ ,భాగము .

secular (సెక్యులర్) *adj.* of Worldly (not religious) matter మత సంబంధము కాని,

secure (సెక్యూర్) *adj.* Safe, భద్రత గల

see (సి) v.t/i. (p.t. saw, p.p. seen) perceive with the eyes, understand, consider, look at, సూక్ష్మబుద్ధితో గ్రహించు, కళ్ళతో చూచు, అర్థము చేసికొను, అనుగ్రహించు, పీక్షించు.

seed (సీడ్) n. the which is sown; విత్తు, విత్తనము,

seek (సీక్) v. t. (p.t, sought) try to find; వెదకు, అన్వేషించు

seldom (సెల్డమ్) *adv*, rarely, అరుదుగా , ఎప్పుడైనా .

select (సెలెక్ట్) v.t. pick out as suitable; సరియినది లేదా తగినది ఎన్నుకొను, Selection, ఎంపిక,

self (సెల్ఫ్) (pl. selves), తనకు తాను ఆత్మ, self-centred, తన వ్యక్తిత్వము, self-respect, ఆత్మగౌరవము, self-reliance తనకు తాను తెలిసికొనుట, విశ్వసించుట.

send (సెండ్) S) v. t/i. (p.t. Sent) to permit or enable to go, పంపు , పంపించు , send off, పీడ్కోలు, send for, కబురు పంపు.

senior (సీనియర్) *adj.* older, higher in rank; పెద్ద, వయోధికుడు, హోదాలో ఉన్నతమైన వాడు, Seniority. వయసులోను లేదా అనుభవములోను ఉన్నతమైన,

sense (సెన్స్) n, any of the faculties to perceive stimuli originating outside or inside the body, ఇంద్రియము, అంతరాత్మ, స్పృశ్యజ్ఞానము, జ్ఞానము, make sense, తెలుసుకోన్స్ sense organ, జ్ఞానేంద్రియము.

sentence (సెంటెన్స్) n, a group of Words conveying a complete sense, వాక్యము .

separate (సెపరేట్) *adj.* not joined or united with others, వేరుచేయు, ప్రత్యేకించు, విడదీయు.

serious (సీరియస్) *adj.* solemn, sincere, తీవ్రమైన, ఆలోచనాత్మక, ముఖ్యమైన, ప్రమాదకరమైన.

servant (సర్వెంట్) m. person employed for doing household work, సేవకుడు

serve (సర్వె) v.t/i. provide services for, be suitable, present food, etc., attend, వడ్డించు, సేవచేయు).

service (సర్వీస్) in act of serving సేవ, పరిచర్య, ఉద్యోగము.

set (సెట్) n, people or things grouped, television or radio set, scenery, వర్గము, ప్రకృతి, మనుషులు లేక వస్తువుల సముదాయము, setback తిరోగమనము, set fire to, నిప్పు పెట్టు.

settle (సెటిల్) *v. t./i.* establish, make one's home, occupy, come to rest, deal with, arrange, స్థిరపరచు, స్థిరనివాస మేర్పరచుకొను, ఆక్రమించుకొను, విశ్రాంతి తీసుకొను, పరిష్కరించు, అమర్చు

seven (సేవెన్) *adj.* the number, 7; ఏడవ.

seventeen (సెవెంటీన్) *adj.* the number, 17; పదిహేను సంఖ్య.

seventy (సెవెన్టీ) *adj.* the original no. of 70; డెబ్బైయకు.

sex (సెక్స్) *n.* male or female, లింగభేదం, స్త్రీపురుష భేదము.

shade (షేడ్) *n.* Shadow; ఛాయ, నీడ.

shadow (షాడో) *n.* the shade cast by an object, నీడ, ఛాయా .

shake (షేక్) *v.t/t.* (p.t, shook, p.t, shaken) move quickly up and down or to and fro; వనకు, గిలకరించు shake hands, కరచాలనము, చేతులు కలుపు,

shame (షేమ్) *n.* in strong feeling or humiliation, అవమానము, లజ్జ, తలవంపు, సిగ్గుచేటు, బిడయం

shape (షేప్) *n.* outer appearance, ఆకృతి, ఆకారము, రూపము, వేషము.

share (షేర్) *n.* a portion of something భాగము, వాట

sharp (షార్ప్) *adj.* (sharper, sharpest) having a very fine edge, నిశితమైన, చురుకైన, పదునైన,

shed (షెడ్) *v.t.* spread or send out, వడలు, కురిపించు.

sheep (షీప్) *n.* grass eating animal valuable for its Woolly coat; గొర్రె.

sheet (షీట్) *n.* a cloth used to cover a bed; దుప్పటి, లోహపు రేకు,

shelter (షెల్టర్) *n.* something serving as a protection against the Cold etc.; ఆశ్రయము, రక్షణ ప్రదేశం.

shepherd (షెఫర్డ్) *m.* one that herds a large flock of sheep; గొర్రెల కాపరి, పశువుల కాపరి.

ship (షిప్) *n.* a large ocean going vessel, ఓడ.

shock (షాక్) *n.* sudden violent effect Stores' తగిలే దెబ్బ, ఆఘాతం, ఆకస్మికంగా కలిగే దుఃఖము,

shoe (షూ) *n.* covering for the foot, పాదరక్ష, బూటు, చెప్పు . shoemaker పాదరక్షలు తయారుచేయువాడు.

shoot (షూట్) *v. t.* fire, hunt with a gun, put forth buds, తుపాకితో కాల్పు, కొమ్మ, రెమ్మ,

short (షార్ట్) *adj.* (shorter, shortest) opp. of long, కూర్చవ,

should (షౌల్డ్) v. aux used to express duty or moral obligation, కర్తవ్యమును లేదా సీతివర్తనను తెలియ జేయునది. **shoulder** (షౌల్డర్) n. that part of the body by which the arm of a man or the foreleg of an animal is connected with the body, భుజము ,మూపు .

shout (షౌట్) n. Cry అరచుట, కేకలు వేయుట.

show (షో) v.t/t. (p.t. showed, pp. shown) cause to be seen, offer to view, point out, prove, cause to understand, ప్రదర్శించు, చూపించు, నిరూపించు, నిర్వహించు, నిర్దేశించు, ఎత్తిచూపు.

shower (షవర్) n, brief fall of rain, shower, bullet, etc. వానజల్లు తుంపర, వర్షము, చినుకులు,

shrink (షింక్) v.t/i. (p.t, shrank, pp. shrunk) make or become smaller ,కుంచించు , కృంగు, తగ్గు,

shut (షట్) v.t/i.(p.t, shut) become closed, మూయు,

shy (షై) adj. timid and lacking self-confidences, సిగ్గుపడు, జంకు,

sick (సిక్) adj. unwell, distressed, అనారోగ్యం తో ఉన్న కలతచెందు,

side (సైడ్) n, surface of an object, part near an edge, slope of a hill, one of two opposing teams,వక్క, పార్శ్వము.

sight (సైట్) n, ability to see, seeing, things seen చూపు, దృశ్యము,

sign (సైన్) n, symbol, used to represent something, స ంకే తము, సైగ,

signal (సిగ్నల్) n, sign or gesture giving information, సంకేత సందేశము, సంకేతము.

signature (సిగ్నచర) m. person's name written by himself సంతకము, చేవ్రాలు.

silence (సైలెన్) n. absence of sound or speaking నిశబ్దము, ప్రశాంతత,

silent(సైలెంట్) adj. without sound, , ప్రశాంతమైన,

silk (సిల్క్) m. a fine fibre obtained as a filament from the cocoon of a silk Worm, పట్టు.

silver (సిల్వర్) n. shining white precious metal, Sod, రజితము.

similar (సిమిలర్) n, likeness, ఒకేమాదరి .

simple (సింపుల్) adj. (simpler, simplest) easy to understand, తేలికైన, సులువైన, సులభమైన.

sin (సిన్) n. transgression of divine law,పాపము భగవంతుని శాసనమును గాని, నైతిక సూత్రాలను గాని అతిక్రమించుట. **sincere** (సిన్సర్) adj free from deceit మోసరహితమైన, నిజాయితీయైన.

single (సింగల్) adj. one only, for one person only; ఒకే ఒక ఏకైక.

sink (సింక్) *v. t./i.*(p.t. sank pp. sunk) go down, మునిగిపోవు, నెమ్మదిగా క్రిందకు పడు.

sir (సర్) *n.*, used as a polite way of addressing a man; అయ్యా,

sister (సిస్టర్) *n.* సోదరి, తోబుట్టువు, అక్క లేదా చెల్లి

sit (సిట్) *v.t/i.*(p.t. sat) rest with the body supported by the buttocks or thighs either on a seat or on the ground, కూర్చోను, ఆసీనుడగు.

situation (సిట్యుయేషన్) *n.* place occupied, circumstances, position of employment, as స్థలము, పరిస్థితి, అవస్థ, ఉద్యోగపరిస్థితి.

six (సిక్స్) *adj.* the number, 6; అరవ సంఖ్య .

sixteen (సిక్స్ టెన్) *adj.*, the number, 16, పదహారవ సంఖ్య

sixty (సిక్సీ) *adj.* the number, 60; అరవై సంఖ్య.

size (సైజ్) *m.* magnitude: పరిణామము .

skin (స్కిన్) *m.* outer covering of an animal, చర్మము.

sky (స్కై) *n.*, region of the clouds, ఆకాశము.

slack (స్లాక్) *adj.* not tight or tense, slow, సడలిన, మందమతియైన, నిరుత్సాహమైన,

slave (స్లేవ్) *n.* in a bond servant; భానిస, తొత్తు .

sleep (స్లీప్) *n.* condition of rest at night, నిద్ర.

slight (స్లైట్) *adj.* (slighter, slightest) not much, slender చిన్న అతి చిన్న సూక్ష్మమైన, స్వల్పమైన, అత్యల్పమైన, పెద్దది కాని,

slim (స్లిమ్) *adj.* thin, not thick, small, సన్నని, బక్కపల్చని, సన్నని ఆకృతిగల.

slip (స్లిప్) *v. t./i.* (p.t, slipped) slide accidentally, ఆకస్మికముగా కొద్దిగా జారు.

slow (స్లో) *adj.* (slower, slowest) not quick or fast, stupid; మెల్లగా, నెమ్మదిగా, నిదానముగా, అవివేకియైన.

small (స్మౌల్) *adj.* (smaller, smallest) not large or great, petty, చిన్న .

smell (స్మెల్) *n.* scent, a వాసన.

smile (స్మైల్) *n.*, an act of smiling, చిరునవ్వు, మందహాసము.

smoke (స్మోక్) *m. v. t.* Sooty visible vapour and gases given off by a burning or smouldering substance, పొగ, ధూమము.

smooth (స్మూత్) *adj.* (smoother, smoothest) even surface, not harsh, moving softy, సాఫ్ట్) సమముగా నున్న, గరుకుగా లేని, నెమ్మదిగా కదలు,

snake (స్నేక్) *n.*, a reptile, పాము.

snow (స్నో) *n.*, soft, white flakes of frozen vapour that fall from sky,

మంచు, తుషారము snow-storm మంచుతుఫాను.

social (సోషల్) *adj.* of society, sociable, సామాజిక , పరమైన, సామాజికముగా,

society (సొసైటీ) *n.* organised community System, సంఘము, సమాజము, సాంఘిక జీవన విధానము.

soft (సాఫ్ట్) *adj.* (softer, softest) not hard or rough; మెత్తనైన, మృదువైన, సాగే గుణమున్న

soldier (సోల్డర్) *n.* member of an army మిలటరీ, సిపాయి. సైనికుడు.

solution (సొల్యూషన్) *n.* liquid, containing something dissolved, answer found, process of solving a problem: ద్రావణము, కరిగిపోవడం, పరిష్కారము, సమాధానము.

some (సమ్) *adj.* unspecified number of quantity, unknown, unnamed, కొద్ది, కొన్ని, తెలియని లేదా అనిర్దిష్టమైన,

somebody (సమ్ బడీ) *n.* & pron. any person; ఎవరో

somehow (సమ్ హో) *adj.* by any means, ఎలాగో,

someone (సమ్ వన్) *n.* & pron. a person, any person; ఎవరో ఒకరు.

something (సామెథింగ్) *n.* & pron. some or any thing; ఏదో ఒక వస్తువు.

son (సన్) *n.* male in relation to his parents, మగబిడ్డ, కొడుకు.

song (సాంగ్) *n.* singing, music for singing పాట, గీతము.

soon (సూన్) *adv.* (sooner, soonest) in a short time, కొద్దిసేపటిలో,

sorrow (సారో) *n.* mental suffering దుఃఖంతో, విచారము.

sorry (సారీ) *adj.* sad, wretched; విచారపడు, విచారముతో కూడిన,

soul (సోల్) *m.* person's spiritual element, mental or moral ఆత్మ ,మనిషి లోని ఆధ్యాత్మిక, మానసిక లేదా నైతిక శక్తి,

sound (సౌండ్) *n.* sensation produced by stimulation of the organs of hearing by vibrations transmitted through the air or other medium, శబ్దము, ధ్వని.

spectacle (స్పెక్టాకిల్) *n.* impressive sight (pl.) pair of lenses set in a frame, worn to assist sight; సులోచనము, కంటి అద్దము, కళ్ళజోడు

speech (స్పీచ్) *n.* act of speaking, spoken communication, మాట ,ఉపవాసము, వాఖ్య.

speed (స్పీడ్) *n.* rate of time at which something moves వేగము, శీఘ్రచలనము, గమనము లేదా చలనము తాలూకు రేటు.

spell (స్పిల్) *n.* in a charm, v.t. ఉచ్చారణ.

spend (స్పెండ్) v. t. (p. t. spent) pay out money in buying, use for certain purpose ఖర్చు చేయు, ఉపయోగించు, గడుపు.

spice (స్పైస్) n. an aromatic vegetable Substance used for flavouring food, మసాలా, దినుషులు, సుగంధ ద్రవ్యములు.

spin (స్పిన్) v. t./i (p. t. spun) to draw out and twist into threads, పురిపెట్టు, చుట్టగా చుట్టు.

spirit (స్పిరిట్) n. mind, Soul, ghost, person's nature, liveliness, distilled extract, ఆత్మ, ధైర్యము , ఉత్సాహము, మానసిక శక్తి, బ్రాండ్, విస్కీ మొ|| మత్తు పానీయాలలో కలుపు పదార్థము.

spiritual (స్పిరిటువల్) n. of the human spirit or soul. ఆధ్యాత్మికమైన,

spoil (స్పాయిల్) v.t. (p.t. spoilt or spoiled) damage, make useless, చెడగొట్టు, నాశనము చేయు.

Spoon (స్పూన్) n. an implement having a long handle supporting a swallow bowl used for stirring, serving and taking up food, చెంచా.

sport (స్పోర్ట్) n. v.t వినోదము, ఆట, క్రీడ, కేళి.

spot (స్పాట్) n. strain, pimple, place, మచ్చ, మొటిమ, స్థలము.

spray (స్ప్రే) v.it/i a jet of fine particles of liquid discharged from an atomizer, చెల్లు, చిలకరించు, యంత్రము ద్వారా ద్రవమును చల్లు.

spread (స్ప్రెడ్) v. t./i (p, t, spread) open out, become wider, వ్యాపించు, మడత విప్ప, పరచు, వెడలు పచేయు.

spring (స్ప్రింగ్) v.t/i (p.t, sprang, pp. sprung) jump, move rapidly, issue, arise, n. Spring season, Waterfall దూకు, గంతు వేయు, శీఘ్రముగా చలించు, సంతానము కలుగు, పైకిలేచు, వసంత బుతువు.

spy (స్పై) in person who collects secret information from rival countries, organizations, companies, etc.; గూడచారి.

square (స్క్వేర్) m. figure with four equal sides and four right angles, చెదరము. squeeze (స్క్వీజ్) v. t./i exert pressure on, force one's way crowd, produce by pressure, పిండు , పిడించు, బలవంతముగా పొందు,

stab (స్టాబ్) v.t/i (p.t, stabbed) pierce wound or kill; se మొదలగు ఆయుధములచే పొడుచు, గాయపరచు,

stable (స్టేబ్లె) adj (stabler, stablest) firmly fixed: n. building where horses are kept, స్థిరముగా నిలిపిన, ప్రతిష్ఠించిన, నిశ్చయమైన, స్థిరమైన, పశువుల శాల.

staff (స్టాఫ్) m. stick, support, rod, group of assistants, ఊతకర్త, దన్ను, కడ్డీ, సహాయకబృందము,

stage (స్టేజ్) *n.* రంగస్థలము, స్థితి.

stagnant (స్టాగ్నెంట్) *adj.* కదలకుండా ఉండు, చలనము లేకుండా ఉండు.

stain (స్టైన్) *in spot, blemish* మరక, రంగు మూరుట.

stale (స్టేట్) *adj.* (staler, stalest) not fresh, unpleasant మగ్గిపోయిన, తాజా కాని, రుచిలేని, నిరుత్సాహమైన,

stall (స్టాల్) *n.* a small shop, చిన్న దుకాణం.

stammer (స్టామర్) *v.* t/i to speak with involuntary breaks and pauses; నత్తి నత్తిగా మాటలాడు.

stamp (స్టాంప్) *v.t/i.* to strike or beat with a forcible, నొక్కు, తొక్కు, నలగగొట్టు.

stand (స్టాండ్) *n.* a cessation of motion; నిలబడడం, నిలిచి వుండడం, నిలకడ *v.it/i.* to assume or keep “an upright position on the feet, నిట్టనిలువుగా, వుంచు, stand chance, సాదించిన, standby, బలపరచు, మద్దతనిచ్చు, stand for, ప్రతినిధిగా ఉండు, ఇమిడి ఉండు, stand one’s ground, తన వాదన మీదే స్థిరముగా నుండు, stand to reason, కారణాన్ని సమర్థించు, సహేతుకముగా ఉండు.

standard (స్టాండర్డ్) *n.* required level, flag, పరిమాణము, జెండా, నాణ్యత ప్రమాణము.

star (స్టార్) *m.* any of the heavenly bodies, except the moon, appearing as fixed luminous points in the sky at night, నక్షత్రము, film star సినిమాకి నటి లేదా నటుడు.

stark (స్టార్క్) *adj.* desolate, naked, bare, బిరుసైనా, దిగంబరమైన, నగ్నమైన,

start (స్టార్ట్) *v.* t/i begin, make a sudden movement, మొదలుపెట్టు, ఉలికిపడు.

starve (స్టార్వ్) *v.t/i* die or suffer acutely from lack of food; ఆకలితో మాడు లేదా చావు.

state (స్టేట్) *n.* the condition of a person or thing as with respect to circumstances or attributes, స్థితి, దశ, అవస్థ, stateless, stately గంభీరమైన, అద్భుతమైన, వైభవోపితమైన,

statement (స్టేట్మెంట్) *n.* expression in Words, మాటలతో చెప్పడం.

statesman (స్టేట్స్మన్) *n.* one who is experienced in the art of government, రాజనీతి విశారదుడు.

station (స్టేషన్) *n.* the place at which something stops or is scheduled to stop, వాహనములు. ఆగే చోటు.

stationary (స్టేషనరీ) *adj.* not moving చలనములేని .

statue (స్టాట్యూ) *n.* a three dimensional Work of art, as a representation of a person or animal or an abstract form; విగ్రహము .

status (స్టేటస్) n, position or rank; హోదా ,పదవి.

stay (స్టే) v. t/i continue in the same place or state, remain or dwell, ఒకే చోట స్థిరముగ నుండు,

steal(స్టాల్) v. t. (p.t, stole, pp. stolen) to thieve, దొంగిలించు, అపహరించు.

steam (స్టీమ్) n, the vapour of boiling water, ఆవిరి.

steel (స్టీల్) n, a modified form of iron having a carbon content less than that of big iron and more than

that of wrought iron and having qualities of hardness, elasticity and Strength, ఉక్కు , ఇనుము .

steep (స్టీప్) *adj.* (steeper, steepest) vertical slope or pitch; నిటారు, నిట్టనిలువైన, నిట్రాడగా వుండే ఏటవాలు.

stem (స్టెమ్) n, along slender part, కాండము, చెట్టు, v.t. to stop the force, నేరోదించు, ఆనకట్ట వేయు.

stench (స్టెన్,,) n.foul Smell; దుర్వాసన.

step (స్టెప్) n.మెట్టు.

sterile (స్టెరైల్) *adj.* barren, ఫలించిన, గోడ్డుపోయిన

stern (స్టెర్న్) *adj.* (sterner, sternest) strict, not kind, కఠినమైన, దయలేని.

stick (స్టిక్) m. short thin piece of wood, hockey stick, v.t/i (pl. stuck) fix by a glue, కర్ర, హాకీ , జిగురుతో అంటించు.

stiff (స్టిఫ్) *adj.* (stiffer, stifiest) rigid or firm, గట్టియన, వంగని, లోంగని,

still (స్టిల్) *adj.* motionless, నిశ్చలమయైన.

sting (స్టింగ్) n, dangerous Wounds, తేనెటీగ తోకలో ఉండే ముల్లు వంటి అంగము, దాని వలన ఏర్పడిన గాయము,

stink (స్టింక్) n, offensive smell; దుర్వాసన, కంపు.

stir (స్టర్) v.t/i. (p.t, stirred) move, mix, కదిలించు లేదా కదలుట, కలియబెట్టు,

stitch (స్టిచ్) n, one complete movement of a threaded needle through or fabric or material in sewing or knittign: సుదితా కుట్టిన కుట్టు,

stock (స్టాక్) n, godown, luggage, గిడ్డంగి, సామాను , stock exchange, నిలవ సరుకులు, పేర్లు బహిరంగంగా కొని విక్రయించే స్థలము.

stomach (స్టమక్) n, belly, కడుపు .

stone (స్టోన్) n, piece of rock, రాయి.

stool (స్టూల్) n, a single seat on legs or a pedestal and without arms or a back,

మక్కాలి పీట, కర్రబల్ల

stop (స్టాప్) *v. t./i.* (p. t. stopped) put an end to movement; ఆపు, నిలుపు. *n.* ఆపుట, నిలుపుట.

store (స్టోర్) *n.* a hoard; నిలవవుంచే స్థలము, కొట్టు, *vt* నిలవ వుంచు, జాగ్రత్తగా ఉంచు.

storey (స్టోరీ) *n.* (pl. stories) floor or level in a building, అంతస్తు.

storm (స్టోర్మ్) *n.* thunder, తుఫాన్, గాలివాన్ .

story (స్టోరీ) *n.* saga, కథ.

stove (స్టవ్) *n.* a portable or fixed cooking apparatus that furnishes heat for warmth, cooking etc.

commonly using coal, oil, gas or electricity as a source of power, పోయి.

straight (స్ట్రయిట్) *adj.* not bent or curved, లేని, తిన్ననైన.

strain (స్ట్రయిన్) *v.t/i.* stretch, injure by over exertion, బిగించు , ఎక్కువగా శ్రమపడు.

strange (స్ట్రేంజ్) *adj.* not familiar, అపరిచితమైన .

stranger (స్ట్రేంజర్) *n.* a person with whom one has or has had no personal acquaintance, అపరిచితుడు వ్యక్తి

straw (స్ట్రా) *n.* the mass of stalks, పీల్చు గొట్టము, ఎండుగడ్డి,

stray (స్ట్రే) *v.* to deviate from the direct course, ఊరికే తిరుగు, గుంపు నుంచి లేదా మార్గము నుండి తప్పిపోవు.

stream (స్ట్రీమ్) *n.* current, 5es ప్రవాహము, వాగు,

street (స్ట్రీట్) *n.* road in a town or village, వీధి, సందు,

strength (స్ట్రెంత్) *n.* strong, intense, బలము, తీవ్రము, strengthen, బలపరచు, గట్టిపరచు,

stretch (స్ట్రెచ్) *v. t./i.* pull out, బిగించు, బిగుతుగా చేయు, సాగదీయు,

strict (స్ట్రిక్ట్) *adj.* ఖచ్చితమైన, కఠినమైన,

strike (స్ట్రైక్) *v.t/i.* (p.t, struck, pp. stricken) Sip, తట్టు, మోడు,

string (స్ట్రింగ్) *n.* a slender chord or thick thread used for binding or tying, దారము, తాడు.

strive (స్ట్రైవ్) *v. t.* to try, (p.t, strove, pp. stroven) hard, తీవ్రముగా ప్రయత్నము చేయు,

stroke (స్ట్రోక్) *n.* act of striking something, *v.it,* pass the hand gently, son, చేతిని సున్నితముగా నిమురు.

strong (స్ట్రాంగ్) *adj.* (stronger, strongest) capable of exerting great power, నిరోధక శక్తి గల

structure (స్ట్రక్చర్) n, way a thing is constructed నిర్మాణము, నిర్మాణము యొక్క తీరు.

struggle (స్ట్రగ్గెల్) v.i. tight, .

student (స్ట్యూడెంట్) n. pupil at a school or college, విద్యార్థి.

study (స్టడీ) n. process of study; విద్య విధానము.

stuff (స్టఫ్) n. material, belongings, మూలపదార్థము, వస్తువులు, సరకు, విషయపరిజ్ఞానము.

style (స్టైల్) in. manner of writing or speaking or doing, శైలీ, బాణీ

sub (సబ్) pref under, subordinate, క్రింద, క్రింద ఉద్యోగి Sub-editor, Sub-human .

subcontinent (సబ్ కాంటినెంట్) n. a large, relatively self-contained land mass forming a subdivision of a continent, ఉపఖండం).

subject (సబ్జెక్టు) m. matter, మూల విషయము.

subordinate (సబార్డినేట్) n. subject to the control or authority of another ఒకరి క్రింద పని చేసే ఉద్యోగి.

subscribe (సబ్స్క్రైబ్) v. t. i. pay a subscription, చందా కట్టు.

subscription (సబ్స్క్రిప్షన్) n, amount subscribed, చందా,

substance (సబ్ స్టెన్స్) n. that of which a thing consists, పదార్థము.

substantial (సబ్ స్టాన్షియల్) adj. of considerable amount: చెప్పకోదగిన మొత్తం గల.

substitute (సబ్ స్టిట్యూట్) m. in place of another ప్రత్యామ్నాయము, ఒకదానికి బదులు ఇంకొకటి, ఒకరికి బదులు ఇంకొకరు.

subtract (సబ్ట్రాక్ట్) v. t. remove from a greater one, తీసివేత

succeed (సక్సీడ్) v.t./i. be successful; విజయము సాధించు.

success (సక్సెస్) in favourable outcome, విజయము, ఉత్తీర్ణత, కోరుకున్నది లభించుట,

such (సచ్) adj. of the same kind or degree, ఇదేవిధమైన, ఇలాంటి, అలాంటి,

suck (సక్) v.t, draw into the mouth, నోటితో పీల్చు, నోటిలోనికి లాక్కొను, చీకు.

suffer (సఫ్ఫర్) v.t/i. to sustain injury; భాదపడు, నష్టపోవు, పరాజయము పొందు, అశక్తతను ఓర్చుకొను.

sufficient (సఫీషియెంట్) enough, చాలినంత, అవసరానికి తగినంత,

suffix (సఫిక్స్) n, an affix that follows the element to which it is added, అంత్యప్రత్యయము.

suffocate (సఫ్ఫోక్ట్) v.t/i. cause or feel difficulty in breathing ఊపిరాడనీకుండా చేయు.

sugar (షుగర్) *n.* a sweet substance obtained from cane,పంచదార, చక్కెర, sugarcane,(చెరుకు).

suggest (సజిస్ట్) *v.t.* propose, సలహా యిచ్చు,

suicide (సూసైడె) *n.* the intentional taking of one's own life, ఆత్మహత్య,

suit (సూట్) *n.* request made to a person in authority, అభ్యర్థన, వేడుకోలు, అర్జీ, మనవి, విన్నపం.

suitable (సూటబుల్) *adj.* right for the purpose, అనుగుణమైన, తగిన, యుక్తమైన, ఉచితమైన,

sultry (సల్త్రి) *adj.* Sweltering, ఉక్కగా ఉంది.

sum (సమ్) *n.* the aggregate of two or more number. మొత్తము, వెరసి.

summary (సమ్మరీ) *n.*brief.సంగ్రహము.

summer (సమ్మర్) *n.* the season between spring and autumn; వేసవికాలము, ఎండాకాలము.

summit (సమ్మిట్) *n.* highest point శిఖరాగ్రాహము , పరాకాష్ఠ.

sun (సన్) *n.* the star that is the central body of the solar system, around which the planets revolve and from which they receive light and heat, సూర్యుడు.

Sunday (సన్డే) *m.* the first day of the week; ఆదివారము.

superficial (సూపర్ఫిషియల్) *adj.* insubstantial or insignificant: బాహ్య మైన, గంభీరము కాని.

superior (సుపీరియర్) *adj.* higher in quality or rank, . better, ఉన్నతస్థాయిలోనున్న, ఉన్నత పదవిలోన

superstition (సూపర్ స్టిషిఎన్) *n.* a belief or notion not based on reason or knowledge, మూడనమ్మకము

supervise (సూపర్ వైజ్) *v. t.* direct and inspect, పర్యవేక్షియించు .

supply (సప్లై) *v. t.* provide with, సరఫరాచేయు, కావలసినది ఇచ్చు.

support (సపోర్ట్) *v, t.* keep from falling దన్ను ,అండ .

suppose (సపోసీ) *v.t.* be inclined to think, ఉహించు, కల్పించు, అనుకొను, భావించు, భావించుకొను.

suppress (సప్రెస్) *v.t,* pull down, అణచివేయు .

sure (సుర్) *adj.* (surer, surest, convinced, reliablest) తప్పకుండా, నిశ్చయముగా,

surface (సరే ిఫ్) *n,* the outer face of an object, ఉపరితలము, పైభాగము.

surgeon (సర్జన్) n, physician who specialises in surgery, సస్త్ర చికిస్త , చేయు నిపుణుడు.

surplus (సర్ ప్లస్) n, excess of something, అవసరాలకు సరిపోగా మిగిలినది.

surprise (సర్ ప్రైస్) n. unexpected thing or happening causing this, అనుకోని సంఘటన, ఆశ్చర్య సంఘటన.

surround (స రౌండ్) v. t. come, be around; చుట్టుముట్టు.

suspect (సస్పెక్ట్) v.t. mistrust, అనుమానించు , సందేహపడు.

swallow (స్వాలో) n, & v. a bird, a down one's throat మింగు, కబళించు, భక్షించు, ఒకరకం పక్షి.

swamp (స్వాప్) n. marsh, బురద నేల, చిత్తడి నేల,

SWan (శ్వాన్) n. a large beautiful, long necked water bird; హంస,

swear (స్వీయార్) v.t/i. (p.t, swore, pp. sworn); ప్రమాణము చేయు.

sweat (స్వీట్) n. that which is scarted from sweat glands, చెమట , సేద్యము .

sweep (స్వీప్) v.t/i. (p.t, swept) clear away with as if with broom ఉడ్చుచుబ్రము చేయు.

sweet (స్వీట్) adj. (Sweeter, Sweetest) మదురమైన, తీయని , తీయనైన sweetheart, (పేమికుడు లేదా పేమికురాలు sweetmeat మధుర పదార్థము

swim (స్విమ్) v.t/i. (p. t. Swam, pp. swum) move the body through water, ఈదులాడు.

swing (స్వింగ్) v. t./i. (p.t, swung) move or cause to move forwards and backwards; ఊయలఊగు.

symbol (సింబల్) m. sign, చిహ్నము, గురు, సంకేతము, సంజ్ఞ, ప్రతీక.

sympathy (సింపతి) n, pity or tenderness, sharing other's emotions, జాలి, దయ , కరుణ , కనికరం.

synonymous (సినానిమస్) adj. equivalent in meaning, పర్యాయపదము, సమానార్థకమైనా వేరొక సందర్భములో ప్రయోగించ దగిన పదము.

syrup (సిరప్) m. a highly concentrated solution of sugar in water, షర్బత్తు చెరకు పానకము, system (సిస్టమ్) n, set of rules, etc; వ్యవస్థ, వ్యూహము, పద్ధతి, ఏర్పాటు.

T

table (టేబుల్) n, an article of furniture having four legs and flattop, మేజాబల్ల

tablet (టాబ్లెట్) n, a small, flat or flattish cake or piece of some solid substance, as a drug, మాత్ర , గులక .

tact (టాక్ట్) n, skill in winning goodwill; చాకాచక్యము.

tail (టైల్) n. the hindmost part of an animal, flexible appendage to the trunk, తోక, చివరి భాగము. **tailor** (టైలర్) n. దర్జీ, కుట్టుపని చేయువాడు.

take (టేక్) v.t/i (p.t. took, pp. taken) lay hold of, get possession of, capture, be successful, occupy, obtain, require, తీసికొను, పుచ్చుకొను, గ్రహించు, విజయము సాధించు, ఆక్రమించు, పొందు, లాక్కొను; be taken ill, ఆకస్మికముగా అనారోగ్యముపాలగు ; take after, పోలిక ఉండు; take back, వెనుకకు తెసుకోను, take part, పాల్గొను; take sides తరుపున ; take up, పైకెత్తు, ఇముడ్చు కొను.

tale (టేల్) n, a narrative that relates the details of some real or imaginary event, incident on case, కథ, కట్టుకథ

talk (టాక్) v.t/i. exchange of ideas by spoken words, express in words, మాటలాడు, సంభాషించు; talk over, కొంచము గట్టిగా వాదించు.

tall (టాల్) adj. (taller, tallest) of great height, పొడుగైన, ఎత్తయిన

tamarind (టేమరిండ్) n, a tropical tree, చింత పండు , చింతచెట్టు.

tame (టేమే) adj (tamer, tamest) (of animals) gentle and not afraid of human beings, మచ్చికైన , సాధువైన.

tank (ట్యాంక్) n, a natural or artificial pool, pond or lake, చెరువు, నీటి తొట్టె, వాహనము.

tap (టాప్) n, a device for sleeping or releasing the flow of a liquid; కుళాయి , బిరడా v.t./i. (p, t, tapped) మెల్లగా కొట్టు, తట్టు.

tape (టేప్) n, along narrow strip of cotton; పట్టీ, బొందు, నవారు, నాడా,

target (టార్గెట్) m. mark of shooting, aim, object, roe, లక్ష్యము, target date, కాలపరిమితి, గడువు తేదీ, target practice లక్ష్యమును సాధించుటకై చేయు అభ్యాసము,

tariff (టారిఫ్) n, duty to be paid సుంకము లేదా పన్నుల పట్టీ,

task (టాస్క్) n. Work to be done, చేయవలసిన పని .

taste (టేస్ట్) n, the sense by which the flavour or savour of things is perceived; రుచి , వాసన ; tasteful, రుచికరమైన; tasteless, రుచిలేని, చప్పని; tasty రుచియైన,

taunt (టాంట్) v.t, jeer at తృణీకారభావంతో నిందించు.

tax (టాక్స్) n. పన్ను, sales tax, అమ్మకపు పన్ను , tax collector, పన్ను వసూలు, tax free, పన్ను మినహాయింపు. T

axi (టాక్సి) n. a taxi cab, అద్దె బండి, బాడుగ కారు .

tea (టీ) n. తీనేరు, teagarden, తేయాకు, tea party, తెనేటి విందు, tea pot, తెనేటి కాటేల్,

tea set, తేనీటి కప్పుల సముదాయము, tea time తేనీటి సమయము.

teach (టీచ్) v.t/i. (p.t. taught) impart education or skill; బోధించు, చదువు చెప్ప.

teacher (టీచర్) n, instructor, అధ్యాపకుడు, ఉపాధ్యాయుడు,

team (టీమ్) n, set of people working together, బృందము.

tear (టియర్) n, a drop of the saline watery fluid from the eyes; కన్నీరు.

tear (టీర్) v.t/i. (p.t. tore, torn) pull or snatch violently, చింపు, బలవంతముగా లాగు.

tease (టాజ్) v. t. try to provoke, ఏడిపించు

telephone (టెలిఫోన్) n, an electrical instrument for transmitting conversation over a distance, దూరశ్రవణ యంత్రము,

telescope (టెలిస్కోప్) n, an optical instrument for viewing things at a distance, దూరదర్శిని . television (టెలివిజన్) n, the process by which images of distant moving or still objects are shown on a Screen, దూరవీక్షణ పెట్టె, దూరవీక్షణ యంత్రము

tell (టెల్) v.t/i. (p.t. told) make known in written or spoken words, చెప్పు; తెలుసు, బాధకలిగించు, tell the tale, ఇతరుల రహస్యము, ఉద్దేశ్యము లను బయటపెట్టు, tell the world, ప్రపంచమనకు తెలియజెప్ప,

temper (టేంపర్) n. state of mind, ఉద్దేకపురితమైన, మూనసిక పరిస్థితి; lose one's temper, సహనమును కోల్పోవు out of temper, కోపము గల ,

temperament (టేం పరమెంట్) n. person's nature, స్వభావము,

temperature (టేంపరేచర్) n. intensity of heat or cold; ఉష్ణోగ్రత ; to have a temperature, జ్వర ముతో నుండు.

temple (టెంపుల్) n-building dedicated to god(s), దేవాలయము, గుడి,

temporary (టెంపరరీ) adj. not lasting తాత్కాలిక మైన

ten (టెన్) adj. & n. the number 10, పడవ సంఖ్య .

tenant (టెనెంట్) n. person who rents building or land, etc; బాడుగ ఇంటిలో కాపురముండేవాడు, భూమి కొలుదారు.

tender (టేండర్) adj soft, delicate, మృదువైన, కోమలమైన,

tender (టేండర్) v.t/i. offer formally, సమర్పించు;

tense (టెన్స్) n, form of a verb, క్రియ మొదలగు వాటి కాలాన్ని సూచించడానికి ధాతువు గ్రహించు రూపం (present, past, future) వర్తమాన, భూత, భవిష్యత్ కాలములు.

tense (టెన్స్) adj stretched tight as a card, fibre etc.; బిగువయిన, దృఢమైన, కలతచెందిన, ఉద్విగ్న మైన, tension (టెన్షన్) n. the act of stretching or

straining, సాగడం, సాగదీయబడడం, మనసులోని ఉద్రేకం, ఉద్వేగం, ఉద్రిక్తత, ఒత్తిడి,
tent (టెంట్) *n.* portable shelter of canvas, గుడారము.
term (టేర్మ్) *n.* time for which something lasts, words or phrase, conditions, కాలపరమిటి, కాలవ్యవధి, పదము, నిబంధన.
terrible (టెరిబుల్) *adj.* distressing very bad, బయంకరమైన, ఘోరమైన, భీకరమైన, ఉగ్రమైన.
terrrity (టేరిఫ్) *v.*, fillwith terror; బయమును కలిగించు, బెదిరించు, భయపెట్టు.
terror (టెర్రర్) *n.*, extreme fear, విపరీతమైన బయము.
test (టెస్ట్) *n.* eXam.; పరీక్ష, test-tube, పరీక్షా నాళిక పరీక్షించి చూడు.
text (టెక్స్ట్) *n.* main body of a book, book prescribed; మూలపాఠము, ప్రమాణ గ్రంథము, పాఠ్యగ్రంథము లేక వాక్య పుస్తకము, అధ్యయనం కోసం, నిర్దేశించినవి
than (థన్) *conj.* to introduce that which is in the lower scale, కంటే, కన్న
thank (థాంక్) *v. t.* express gratitude to, కృతజ్ఞతలు తెలియజేయు మాట, thankful, కృతజ్ఞతా బద్ధమైన, thankless, కృతజ్ఞత లేని, thanks worthy, కృతజ్ఞతతో నిండిన.
that (దట్) *adj. & pron.* (pl. those) the thing referred to అది , ఆ .
thatch (టాచ్) *n.* roof of straw, గడ్డి, పూరి, రెల్లు, కొబ్బరి, తాటి చెట్ల ఆకులతో వేసే ఇంటికప్ప.
thaw (థ్) *v.t/i.* to melt, కరుగు ,కరిగించు, మరిగించు, ఉడుకు, ఉడికించు.
the (ది) *adj.* def art, విశేషణము.
theatre (థియేటర్) in a building for housing dramatic presentations, stage entertainments or motion pictures నాటక, చలనచిత్రాది వినోద కార్యక్రమములు ప్రదర్శించు చోటు.
theft(థెఫ్ట్) *n.* stealing దొంగతనము.
their (దిఎర్) *poss. pron.* belonging to them, అం , వారికి చెందిన
them (థెమ్) *pron.* వారి, “వాటి,
theory (థియరీ) *n.*, opinion, supposition; వివరణ పూర్వకమైన ప్రతిపాదనము, సిద్ధాంతము, వాదము.
there (డేర్) *adv.* అక్కడ, ఆ స్థలంలో,
they (దే) *pron.* హి, షి, ఇట్ అనేవాటి బహువచన రూపము, వారు, అవి.
thick (థిక్) *adj.* (thicker, thickest) dense, దలసారిఅయిన, దట్టమైన, మందమైన,
thief (థీఫ్) *n.*, one who steals, దొంగ.
thin (థిన్) *adj.* not fat, పలుచని.

thing (థింగ్) n, any material object, ఏదేని వస్తువు, పదార్థము.

think (థింక్) v.t./i. (pt. thought) exercise the mind; ఆలోచించు.

thirst (థర్స్ట్) n. feeling caused by a desire to drink, దాహము.

thirteen (థర్టీన్) adj. & n. a cardinal number, పద మూడవ సంఖ్య:

thirty (థర్టీ) adj. &n. the cardinal number, ten times three; ముప్పైయ్యవ సంఖ్య.

this (దిస్) pron. used, preceeding a noun referring to 5th of someone that is closer, ఇది.

thorn (థార్న్) n. sharp pointed growth of twigs and branches of some trees; మల్లు మళ్ళ చెట్టు.

thorough (థరో) adj. detailed; పరిపూర్ణమైన , thoroughly, పరిపూర్ణముగా.

thoroughfare (థరోఫేర్) n, a major road or highway, రహదారి.

though (థో) conj. in spite of; అయినప్పటికీ.

thousand (థౌసండ్) n. & adj. ten hundred; వెయ్యి , పది వందలు.

thread (త్రిడ్) n. spun cotton, silk, Wool etc; దారము;

threadworm, ఆకుపురుగు.

threat (త్రిట్) n, declaration of one's intention or determination to inflict punishment; బెదిరింపు, హెచ్చరింపు.

three (త్రి) adj. & n. the number 3; మూడవ సంఖ్య.

thrill (థ్రిల్) n. adventure, heartbeat; సాహసము, గగుర్పాటు, పులకరింత, కంపం.

throat (త్రోట్) n. the passage from the mouth to the stomach or to the lungs;

throb (త్రాబ్) v. t. (p. i. throbbed) beat with force, vibrate; కొట్టుకొను, తీవ్రముగా కంపించు.

throne (త్రోన్) n. seat for a king; సింహాసనము, గద్దె.

throng (త్రాంగ్) n. Crowd; జనసమూహము, గుంపు.

through (త్ఱూ) prep. from end to end, side to side, ద్వారా, గుండా,

throw (త్రో) v.t/i. (p.t. threw, pp. thrown) fling, cast; విసరు; throw away,

విసరిపారేయి; throw out బయట పారేయి.

thrust (త్రస్ట్) v.t/i.(p.t. thrust) push forcibly; బలంగా త్రోయు, నొక్కు.

thumb (థంబ్) n. shortest and thickest finger of the hand; బొటన వ్రేలు.

thus (దస్) adj to this way, as a result of this; ఈ విధముగా, ఆ విధముగా, అలా, ఇలా, తత్ఫలితంగా

ticket (టికెట్) n, a slip, usually of paper or cardboard showing entitlement to some service, right etc., ప్రయాణపు చీటీ, ప్రవేశ పత్రము, అనుమతి చీటీ

tide (టైడ్) n. Sea's regular rise and fall; సముద్ర కెరటము, అల, తరంగము.

tie (టై) v. t/i. attach or fasten with cord, etc; కట్టు, బిగించు, బంధించు, తగిలించు, తగులుకొను

tiger (టైగర్) n, a large carnivorous black striped feline; పులి.

tight (టైట్) adj. not loose, tense, strict, బిగుతుగా, గట్టిగా, దగ్గరగా చేరివున్న; tightfisted, పిసిని గొట్టు తనంగల,

timber (టింబర్) n, wood used in building house, ship etc.; కలప.

time (టైమ్) n. duration; కాలము, సమయము from time to time, ఎప్పటికప్పుడు; in time, సరియైన సమయములో; timeless, అంతులేని, అనంతమైన

timid (టిమిడ్) adj. not bold పిరికితనముగల

tired (టైర్డ్) adj. exhausted; అలసిపోయిన

title (టైటిల్) n. name of a book, etc. work denoting rank, కావ్యము , ప్రకరణము, శిర్షిక మొ. వాటికి పెట్టు పేరు, బిరుదు. today (టూడే) n. & adv. this present day, ఈ రోజు.

Toe (టో) n. one of the terminal digits of the foot in person, కాలి వ్రేలు

together (టు గెదర్) adv. one with another, తో కలిసి, తో కూడి, సహితంగా, ఒకటిగా కలసి.

toil (టాయిల్) v.t. work laboriously, కష్టపడి పని చేయు

toilet (టాయిలేట్) n. process of washing and dressing oneself;

అలంకరించుకోవడం-తల దువ్వుకోవడం, స్నానం చెయ్యడం మొ.గు కాలకృత్యములు తీర్చుకొనుట.

tolerance (టాలరెన్స్) n. endurance, సహనము, ఓర్పు.

tomato (టొమాటో) m. a red, mildy acid, pulphy fruit, రామములగపండు, టమాటా.

tomorrow (టూమారో)n. & adv. the day after today, రేపు

tongue (టంగ్) n. a muscular organ of mouth; నాలిక

tonight (టూనైట్) n. & adv, the night of today, నేటి రాత్రి, ఈ రాత్రి, ఈ రోజు రాత్రి,

too (టూ) adv. in excess; ఎక్కువుగా, అధికంగా.

tool (టూల్)n. appliance of mechanical operation; పని ముట్టు, సాధనము, పరికరము, ఉపకరణము.

tooth (టూత్)n. (pl. teeth) one of the hard bodies or processes usually attached in a row to each jaw of

human beings and animals used to masticate food, పన్ను; toothbrush, పళ్ళు తోముకొను కుంచె;

toothpowder, పండ్లపాడి

top(టాప్)n. highest point, part or position, upper surface, శిఖరము, పైభాగము, ఉన్నతస్థానము. topic (టాపిక్)n. the subject of discourse; చర్చనీయాంశము.

torch (టార్చ్)n, a small hand-held electric lamp, కాగడా, దివిటీ, బ్యాటరీలైటు

torrent (టారెంట్)n, rushing stream or flow, downpour అమిత వేగము గల ప్రవాహము, కుంభవృష్టి; torrential, ప్రచండ ప్రవాహము (పరంపర)

tortoise (టార్టాయిస్)n. a slow moving four-footed reptile with a hard shell; తాబేలు

torture (టార్చర్)n, severe mental or physical pain; తీవ్రమైన, శారీరక లేదా మానసిక బాధ

toss (టాస్) v.t/i, throw, lightly, spin a coin; బొమ్మ. బొరుసు వేయు, పైకి ఎగరవేయు.

total (టోటల్)adj. including everything, మొత్తము, అన్నీ కలిపి, అన్నీ కలిసి

touch (టచ్) v.t/i. to feel, handle, అనుభూతి కలిగించు, తాకు

touchy (టచ్చీ)adj. quickly offended; ముక్కోపమున్న

tough (టఫ్) adj. hard, firm. కఠినమైన, స్థిరమైన, దృఢమైన,

tour (టూర్)n. & v. journey from one place to another, పర్యటనము, సంచార యాత్ర
చేయు

tourist (టూరిస్ట్) n. traveller, పర్యాటకుడు, యాత్రి కుడు లేదా పర్యాటిక, యాత్రిక,

towel (టవల్)n. an absorbent cloth: తుండుగుడ్డ, తువ్వలు.

tower (టవర్)n. a structure very tall in proportion to

its other dimensions and frequently forming a part of a large building;
గోపరము లేదా పర్యాటిక, యాత్రిక.

town (టౌన్)n. పట్టణము

toy (టాయ్)n, a playing, ఆటబొమ్మ, ఆటవస్తువు

trace (ట్రేస్)n. track or mark left behind; జాడ, అనవాలు, గుర్తు

track (ట్రాక్)n. line or series of marks left by a moving vehicle, person, animal
etc.; నడిచేటప్పుడు వ్యక్తి, జంతువు, వాహనము విడిచి పెట్టిన గురుల వరస, అడుగుజాడలు

trade (ట్రేడ్) n, act of process of buying or selling. వర్తకము; trade-mark, వ్యాపార
చిహ్నము; trade union కార్మిక సంఘము

tradition (ట్రాడిషన్)n. belief, custom; నమ్మకము, సంప్రదాయము; traditional,
సంప్రదాయకమైన;

traffic (ట్రాఫిక్) n. vehicles, ships, etc. moving along a route, రవాణా మార్గము

tragedy (ట్రాజిడీ)n. play with a sad ending: విషాదాంతము, దుర్ఘటన

train (ట్రైన్)n. a self-propelled, connected group of rolling stock, రైలు బండి

train (ట్రైన్) v.t/i. శిక్షణ ఇచ్చు

traitor (ట్రేయిటర్)n. one who betrays a person, a cause or any trust; నమ్మక ద్రోహి,
దేశద్రోహి

transfer (ట్రాన్స్ఫర్) v.t/i. (p.t. transferred) change from one place to another; ఒక

చోటు నుండి వేరొక చోటికి మార్చు, బదిలీ

transform (ట్రాన్స్ఫార్మ్) v.t. to convert the shape or form; రూపము లేదా ఆకారము మార్చు

translate (ట్రాన్స్ లేట్) v.t. to turn from one language into another, ఒక బాష నుండి ఇంకొక భాషకు అనువదించు; translation, అనువాదము లేదా తర్జుమా

transport (ట్రాన్స్పోర్ట్) v. t. carry from one place to another సరుకులను ఒకచోటు నుంచి మరొక చోటుకు రవాణా చేయు

trap (ట్రాప్) n, a snare, బోను లేదా వల

travel (ట్రావెల్) v. t/i. (p.t. travelled) go from one place to another, ప్రయాణము చేయు; traveler , ప్రయాణికుడు

tray (ట్రే) n, a flat, shallow container, పళ్ళెము

tread (ట్రెడ్) n. act or manner of walking, నడిచే విధానము v. t./i. (p. t. trod, pp. trodden) set foot on, అడుగుపెట్టు

treasure (ట్రెజర్) n. wealth or riches stored or accumulated, ధనరాశి, నిధి సంచిత ద్రవ్యము

treasury (ట్రెజరీ) n. the department of govt. which has control over the collection, management and disbursement of the public revenue, ఖజానా, కోశాగారము

treat (ట్రీట్) n, & v. to deal with, behaviour, ప్రవర్తన, ప్రవర్తించు, విందు

treaty (ట్రీటీ) n.&v. a formal agreement between two or more states in reference to peace, alliance, commerce, or other international relation; దేశాల మధ్య జరిగే ఒప్పందము

tree (ట్రీ) n, large perennial plant with woody trunk, చెట్టు

tremble (ట్రమ్బుల్) v. t. shake violently; భయంతో వణకు, శారీరక బలహీనత వలన అసంకల్పితముగా వణకు

tribe (ట్రైబుల్) in racial group, కొండజాతి ప్రజ

trick (ట్రిక్) n, deception, కపటోపాయము, యుక్తి, తంత్రము

trifle (ట్రైఫిల్)n. of slight value, తక్కువ విలువ లేదా ప్రాముఖ్యము గల వస్తువు

triumph (ట్రయంప్)n. victorious, విజయము

trouble (ట్రబుల్)n. difficulty, distress, కష్టము, దుఃఖము

true (ట్రూ)adj. (truer, truest) faithful నిజమైన, నమ్మకమైన

trunk (ట్రంక్) n, main stem of a tree, చెట్టుబోదె

trust (ట్రస్ట్)n. firm belief; పూర్తినిమ్మకము, trustee, ధర్మకర్త

truth (ట్రూత్)n, something that is true, యదార్థము; truthful, సత్యమైన; truthfulness, సత్యశిలము, సత్యసంధత

try (ట్రై) v.t/i attempt, test, ప్రయత్నము చేయి

trying (ట్రయింగ్) of) adj difficult; కష్టపెట్టు, అనాదరించు

tube (ట్యూబ్) n, a hollow, usually cylindrical body of metal, glass, rubber or other material used esp. for conveying or containing liquids or gases, నాలిక, గొట్టము

tunnel (టన్నల్)n. an underground passage; సారంగమార్గము

turban (టర్బాన్)n, an eastern head-dress made by winding a length of cloth, round the head; తలపాగ

turn (టర్న్) v, t./i.bend, move round a point; తిరుగు,తిప్పు

turnip (టర్నిప్) n, large round edible root, ఎర్ర ముల్లంగి

tusk (టస్క్) n. long pointed tooth, esp. of an elephant, ఏనుగు దంతము

twelve (టెవెల్వ్) adj/n, the number 12; పన్నెండోవ సంఖ్య

twenty (ట్వెంటీ) adj. & n. the number 20, ఇరవైయవ సంఖ్య

twig (ట్విగ్) n. small branch of a tree చిన్నశాఖ, చిన్న కొమ్మ, రెమ్మ

twin (ట్విన్)n. either of two children or animal brought forth at a birth, కవలలలో ఒకరు

twinkle (ట్వింకల్) v. i. shine with flicker, మిణుకు, మిణుకుమని ప్రకాశించు

twist (టవ్విస్ట్) v. t./i. Wind, turn, one around the other, మెలిపెట్టు, తిప్పు,

two (టూ) adj. & n. the number 2; రెండోవ సంఖ్య, twofold (టూఫోల్డ్) adj. & adv, జంటైనా , జంటగా

tyrant (టైరంట్) n. cruel or unjust ruler, నిరంకుశ పాల కుడు, క్రూర పాలకుడు, ప్రజలను పీడించే పాల కుడు

U

ugly (అగ్లీ) adj. (uglier, ugliest) unpleasant to look at, వికారమైన, కురూపమైన

ultimate (అల్టిమేట్) adj. last, final; చిట్టచివరి, అంతిమమైన,

umbrella (అంబరిల్లా)n. a small, light portable circular cover for protection from sun or rain, గొడుగు

umpire (అంపైర్)n, an arbitrator, మధ్యవర్తి

un (అన్) pref not, reversing the action shown, క్రియాపదాలకు ముందు చేరి వ్యతిరేక క్రియార్థాన్ని సూచించే సామాన్య క్రియార్థాన్ని రద్దుచేసే పూర్వప్రత్యయము un-lock, un-disputed, etc.

unable (అనేబుల్) adj. not able;

unanimous (యునానిమస్) adj. all agreeing ఏకగ్రీవమైన

unarmed (అనార్మ్డ్) adj. Without weapons, నిరాయుధుడైన, ఆయుధములేని

unavoidable (అన్అవాయిడబుల్)adj. unable to be avoided, తప్పించుకోలేని

unawares (అనెవేర్) adj unexpectedly అనుకోకుండా

uncertain (అన్సెర్టిన్) adj. not definitely ascertainable or fixed, vague, అనిశ్చితమైన

uncover (అన్కవర్) v. t. reveal, expose, బహోర్గత పరచు, తెలియపరచు

under (అండర్) prep, below, కింద అడుగున

underground (అండర్గ్రౌండ్) adv, under the surface to the ground, in secret; భూగర్భము

underline (అండర్ లైన్) v. t. draw a line under అడుగున గీత గియ్యి, క్రింద గీత గియ్యి

understand (అండర్ స్టేన్డ్) v. t. & i. (p.t. understood) See the meaning or importance of అర్థ మగు

understanding (అండర్స్టాండింగ్) n, ability to understand, intelligence, అవగాహన

undertake (అండర్ టేక్) v. t. (p.t. undertook, pp. undertaken), agree or promise to do something, ఒక పనిని చేయడానికి అంగీకరించు లేదా ప్రమాణముచేయు

underwear (అండర్వేర్) n, garments worn under clothing, లోదుస్తులు

undesirable (అన్ డిజైరబుల్) adj. not desirable; ఇష్టము లేని

undeveloped (అన్ డెవలప్డ్) adj. not developed; అభివృద్ధిచెందని

undo (అండు) v.t. ruin; నాశనము చెయ్యి, చెడగొట్టు

unearth (అన్ ఎర్త్) v.t/i. uncover or bring out from the ground, త్రవ్వి తియి బయట పెట్టు

unearthly (అన్ ఎర్త్ లీ) adj. not of this earth, భూమికి సంబంధించని, దైవీకమైన -

uneasy (అన్ ఈజీ) adj. not comfortable, సౌకర్యముగా లేని

unemployed (అన్ ఏంప్లొయెడ్) adj. having no employment; నిరుద్యోగి, ఉద్యోగములేని

unequal (అనీక్వల్) adj. not equal; సరిసమానముగా లేని

uneven (అనీవన్) adj. not even.సరిగా లేని, సమముగా లేని

unexpected (అన్ ఎక్సెక్టెడ్) adj. not expected, అనుకోని, ఎదురుచూడని, ఊహించని

unfair (అన్ ఫేర్) adj. unjust, not impartial;నిజాయితీగా లేని, పక్షపాతముగా నున్న

unfaithful (అన్ ఫేథ్ఫుల్) adj. not loyal,విశ్వాసము లేని, అవిశ్వాసమైన

unfit (అన్ ఫిట్) adj. unsuitable, తగని,సరిపాని

unfold (అన్ ఫోల్డ్) v. t./i. open, spread out,తెరచు, పరచు

unfortunate (అన్ ఫర్చునేట్) adj. having bad luck, దురదృష్టకరమైన

unhappy (అన్ హెప్పీ) adj. (unhappier, unhappiest) not happy, sad; విచారమైన , విషాదమైన

uniform (యునిఫామ్) n, distinctive clothing ఆయా శాఖలను బట్టి ధరించే ఒకేరకమైన దుస్తులు

union (యునియన్)n. uniting being united, aSociation; సంఘము, సంయోగము, కలయిక

unique (యునిక్)n. only one of its kind; ఏకైక, ఒకేఒక్క

unit (యునిట్)n. individual thing, person or group, ప్రమాణము, వ్యక్తి సముదాయము, వస్తు సముదాయము unite (యునైట్) v. t/i. join together, cooperate, కలుపు, కలియు, ఒకటిగా చేయు

unity (యునిటీ) n. state of being one; ఐకమత్యము

universal (యునివర్సల్) adj. of or for or done by all. ప్రపంచవ్యాప్తమైన, సార్వత్రికమైన

university (యునివర్సిటీ) n, institution for higher education and research Work, విశ్వవిద్యాలయము unjust (అన్జస్ట్) adj. not fair, నిజాయితీ లేని , నితిమాలిన

unkind (అన్ కైండ్) adj. not kind, కనికరము లేని, దయలేని

unless (అన్ లెస్)conj. if..... not, except, when, లేక పాతే, కాకపాతే, తప్ప -

unlikely (అన్లైక్ లీ) adj. not likely to happen; జరగ కూడని

unlimited (అన్లిమిటెడ్) adj. not limited. పరిమితి లేని, అపరిమితమైన

unlock (అన్ లాక్) v. t. release the lock, తాళము తీయు

unnatural (అన్ నేచురల్) adj. not normal అసహజమైన

unnecessary (అన్నేససరి) adj. not necessary, అనవసరమైన

unofficial (అన్ ఫిషియల్) adj. not official; అనధికారమైన

unpleasant (అన్ప్లెసంట్) adj. not pleasant, నిరుత్సాహమైన

unpopular (అన్పాపులర్) adj. not popular ఖ్యాతిగాంచని, అపఖ్యాతమైన

unprepared (అన్ప్రేపరెడ్) adj. not ready, సిద్ధముగా లేని

unrest (అన్రెస్ట్) n, restlessness, అన్రెస్ట్, అవిశ్రాంతము

unruly (అన్రులీ) adj. not easy to control, disorderly అదుపుచేయుటకు అనువుగా

లేని, అస్తవ్యస్తమైన unseen (అన్ సీన్) adj. not seen;కంటికి కనిపించనిదైన, అగోచరమైన

unselfish (అన్సెల్ఫిష్) adj. not selfish; స్వార్థములేని

unsocial (అన్సోషల్) adj. not social కలుపుగోలుతనము లేని

unsuccessful (అన్సక్సెస్ఫుల్) adj. not successful - విజయవంతముకాని, పరాజితమైన

until (అన్టిల్) prep./conj. till, వరకు

untold (అన్టోల్డ్) adj. not told;చెప్పబడనిదైన

untouchable (అన్టచ్బుల్) adj. notable to be , touched, అంటారని

unusual (అన్యుజువల్) adj. rare, అసాదారణమైన , అరుదైన

unveil (అన్విల్) v. t./i. remove a veil, disclose, తెరతీయు, ఆవిష్కరించు

unworthy (అన్వర్థీ) adj. Worthless, not deserving విలువలేని, అర్హతలేని

up (అప్) adv. to a higher place; పైన

upbringing (అప్బ్రింగింగ్)n. training in childhood, బిడ్డల పోషణ –

uplift (అప్ లిఫ్ట్) n, being raised; పై కేతు

upper (అప్పర్) adj. higher in place or position; పైస్థాయిలో నున్న ఎత్తులోనున్న

upset (అప్సెట్) v.t/i. overturn or be overturned, తారుమారగు, తారుమారుచేయు

upstairs (అప్ స్టైయిర్స్) adv. & adj. to or on a higher floor, మేడపైన

urban (అర్బన్) adj. of a city or town, నగరము లేదా పట్టణమునకు సంబంధించిన

urgent (అర్జెంట్) adj. needing immediate attention, తక్షణమైన, అత్యవసరమైన

urinal (యూరినల్)n. place where are urinates, మూత్రవిసర్జన పాత్ర లేక ప్రదేశము

urine (యూరిన్)n. liquid waste matter excreted by kidneys, మూత్రము

us (అజ్)on, objective form of we మాకు, మనము, మూకు, మనకి

use (యూజ్)ng, being used, ఉపయోగించు, వినియోగము

use (యూజ్)/i. to employ for something, ఉపయోగించు, వినియోగించు

useful (యూజ్ ఫుల్) adj. serviceable or helpful; ఉపయోగకరమైన, ప్రయోజనకరమైన

useless (యూజ్ లెస్) adj. not usable, ఉపయోగంలేని, ప్రయోజనములేని, పనికిరాని

usual (యూజ్ వల్) adj. commonly met with or observed in experience, సాధారణమైన, మామూలై న, వాడుకయైన, అలవాటైన

utility (యుటిలిటీ)n. usefulness, ఉపయోగము, ప్రయోజనము, ఉపయోగకరమైన వస్తువు

utmost (అట్ మోస్ట్) adj. & n. greatest, దూరతమైన, పరమమైన

utter (అట్టర్) v. t. make a sound with the mouth, speak, నోటితో శబ్దం చేయు, మాటలాడు

V

vacancy (వేకెన్సీ)n. vacant place or position etc.; ఖాళీగా ఉండడం, శూన్యంగా ఉండడం

vacant (వేకెంట్) adj. empty, not filled; ఖాళీగా వున్న, భర్తీకాని

vacate (వెకేట్) v. t. cease to occupy; ఖాళిచేయు, విడిచిపెట్టు

vacation (వెకేషన్)n. holiday, సేలవుకాలము, సెలవు రోజులు

vaccination (వేక్సినేషన్)n. instance of vaccinating or being టీకాలు వెయ్యడం

Vacuum (వేక్యూమ్) n, space, శూన్యము

vagabond (వేగబాండ్) adj. & n. person without a settled home, దేశదిమ్మరి, స్థిరనివాసము లేని

vague (వేగ్) adj. (vaguer, vaguest) not clearly expressed; అస్పష్టమైన

vain (వెయిన్) adj. conceited; నిస్సారమైన, శూన్యమైన

valiant(వేలియంట్) adj. brave, శౌర్యమైన, ధైర్యమైన, పరాక్రమము గల

valid (వేలిడ్) adj. having legal force, చట్టబద్ధముగా చలామణి అయిన

valley (వేలి)n. (pl. valleys) an elongated depression between hills or mountains, లోయ రెండు కొండల మధ్య సెలయేరు ప్రవహించే పలపు ప్రాంతము

valuable (వేల్యుబుల్) adj. of great worth; విలువగల, ఎక్కువ విలువైన

value (వేల్యూ) n. amount of money considered equivalent to something, usefulness, ధరావత్తు. విలువ, మూల్యము

vanish (వేనిష్) v. t. disappear మాయమగు

vanity (వేనిటి)n. worthlessness, వ్యర్థత, నిస్సారత, శూన్యత, ఆడంబరము

vapour (వేపర్) n, barely visible or cloudy diffused matter గాలిలో తేమ

variety (వెరైటి) n. quantity of different things, వైవిధ్యము, భిన్నత్వము

various (వేరియస్) adj. of several kinds, విభిన్నమైన, వేరైన

vary (వేరి) v.t/i, become different; మార్పు, వేరుచే వేరుచేయు , మార్పుచేయు , వేర్పరచు

vegetarian (వెజిటేరియన్) n.person who eats no meat,శాకాహారి

vegetation (వెజిటేషన్) n. plants collectively, మొక్కల పెంపకం, మొక్కల లాగ పెరగడం

vehicle (వెహికల్) m. conveyance,వాహనము

veil (విల్) n, covering of fine net or fabric over a woman's face to hide or conceal it,మేలిముసుగు, vein (వీన్) n, blood vessel; రక్తనాళము

velvet (వెల్ వేట్) of silk, nylon, etc. with a soft felt on one side, ముఖమల్

venom (వీనమ్) n. Snake poison, పాము విషము

ventilator (వెంటిలేటర్)n, an outlet for air, వాయు ప్రసార సాధనము

venture (వెంచర్)n. & v. undertaking that involves risk, dare, సాహసయత్నము, కొత్త ప్రయత్నము

venue (వెన్యూ) n, appointed place for meeting, మార్గము, విచారణ స్థలము, సమావేశమయ్యే ప్రదేశము **venus** (వీనస్) n. (పేమ దేవత, శుక్రదశ

verb (వెర్బ్)n, word indicating action, క్రియ

verbal (వెర్బల్). of or in words spoken, మాటలకు సంబంధించిన

verdict (వేర్డిక్ట్) n. decision reached by a jury, నిర్ణయము, తీర్పు

verify (వెరిఫై) v. t. check the truth; పరిశీలించు.

versus (వెర్సస్) prep. against;ప్రతికూలముగా, వ్యతిరేకముగా, ఎదురుగా

very (వేరి) adj. in a high degree, చాలా, ఎక్కువైన, very good,చాలా మంచియైన, very

well, మిక్కిలి సరియైన

veto (విటో) (pl. vetoes) a power or right of rejecting, any authoritative prohibition, చట్టం నిరాకరణ హక్కు

vice (వైస్) pref in place of బదులుగా, ఒకరి స్థానములో, ఒకదాని స్థానములో

vice (వైస్)n. great wickedness, అవినీతికరమైన అలవాటు, భ్రష్టత, ఘోరమైన అపరాధం

vicious (విషన్) adji brutal, savage, dangerous హానికరమైన, అవినీతికరమైన, వ్యసన స్వభావమైన

victim (విక్టిమ్) n, one harmed or killed by other, బలిపశువు victory (విక్టరీ) n, success achieved by struggle, విజయము, గెలుపు

view (వ్యూ) n. range of vision, fine scenery, opinion, v. t./i. Survey with the eye of mind, watch things, దృష్టి శక్తి, అందమైన దృశ్యము, ఉద్దేశము, మనోనేత్రముతో పరిశీలించు, చూచు

vigil (విజిల్)n. staying awake, to keep watch; మెలకువగా ఉండడం, నిఘావేసి ఉంచడం

vigilant (విజిలేంట్) adj. watchful మెలకువ గల, జాగరూకత గల.

village (విలేజ్) n. collection of houses, etc.; గ్రామము.

villain (విలన్) n. wicked person, దుర్మార్గుడు, దుష్టుడు, పొరంబోకు.

violate (వయొలెట్) v. t. break an oath or treaty etc. అతిక్రమించు, ఉలంఘించు.

violation (వయొలేషన్) n. the act of violating అతిక్రమించడం, ఉల్లంఘన.

violence (వయొలెన్స్) n. swift and intense force, తీవ్రత, దౌర్జన్యము, హాని

violent (వయొలెన్ట్) adj. characterised by uncontrolled, strong, rough force, ప్రబలమైన, ప్రచండమైన virgin (వర్జిన్) n, a girl, Woman, boy or man who has never had sexual intercourse eons లెంగిక సంవర్కము లేని స్త్రీ, కన్య, లైంగిక సంవర్కములేని పురుషుడు

virtue (వర్చ్యు) n. goodness, , సౌజన్యము virtuous (వర్చ్యువన్) adj. showing moral virtues, నీతివంతమైన, శీలవంతమైన, పతివ్రతయైన

visibility (విజిబిలిటీ)n, state of being దృష్టి సామర్థ్యము

visible (విజిబుల్) adj. that can be seen; చూచుటకు వీలైన

vision (విజన్) n. ability to see, sight, చూపు విక్షణ దృష్టి, చూచు శక్తి

visit (విజిట్) v. t./i. go or come to see; h, act of visiting సందర్శించు

vital (వైటల్) adj. essential of life, జీవనాదారమైన, ప్రాణ సంబంధమైన, బలమైన

vitamin (విటమిన్) n. Organic substance occurring in natural food stuffs and essential to human being, ఆహారములోని పోషక పదార్థము.

vocal (ఓకల్) adj. of or for or uttered by the voice, వాక్యసంబంధమైన, గాత్రసంబంధమైన

vocation (ఒకేషన్) n. trade, profession; వృత్తి వ్యాపారము, ఉద్యోగము

vocational (ఒకేషనల్) adj. occupation, వృత్తి సంబంధమైన, వ్యాపార సంబంధమైన

voice (వాయిస్) n, the sound or sounds uttered through the mouth of living creatures esp. of human beings, కంఠస్వరము, గొంతు

void (వాయిడ్) adj, empty, not valid, వట్టి, శూన్యమైన ఖాళీగా వున్న

valcano (వల్కేనో) n. (pl. volcanoes) a vent in the earth's crust through which lava etc. is discharged, అగ్నిపర్వతము, జ్వాలాముఖి

voluntary (వాలంటరీ) adj. done of one's own free will; స్వచ్ఛందమైన, ఉద్దేశపూర్వకమైన

volunteer (వాలంటీర్) n, one who offers service of his own free will; స్వచ్ఛంద సేవకుడు, స్వచ్ఛంద సైనికుడు

vomit (వామిట్) v. t./i. (p.t, vomited) eject the contents of the stomach through the mouth, వాంతి చేసుకోను

vote (ఓట్) formal expression choice; ఎన్నిక ప్రకటించు, ఎన్నుకొను

vowel (ఒవేల్) n, a speech sound produced without occluding, diverting or obstructing the flow of air from the lungs, అచ్చు. స్వరము, స్వతంత్రోచ్ఛారణ గల భాషాధ్వని

Vulgar (వల్గర్) lacking refinement, అసభ్యమైన, నీచమైన, మొరటైన, అసహ్యకరమైన

W

wade (వేడ్) v. t./i. Walk through water, నీటిలో లేదా బురదలో నడిచి వెళ్ళు

wag (వేగ్) n. v. t./i. (p.t. wagged) shake briskly to and fro; ఆడించు, అటు ఇటు కదిలించు, ముందు వెనుకల ఊగులాడు

wage (వేజ్) n. (pl. wages) regular payment to an employee, కూలి, జీతము, వేతనము

waist (వేస్ట్) in the part of the body in man between the ribs and the hips, నడుము,

wait (వెయిట్) v.t./i. postpone an action until a specified time, pause, ఆగు, వచ్చివుండు, ఎదురుచూసూ వుండు, waiter సేవకుడు

wake (వేక్) v.t./i. (p.t. woke, p.p. woken) cease to sleep, evoke; మేల్కొను, నిద్రలేపు, మేలుకొలుపు wake (వేక్) m. structure of brick, stone etc. serving as fence; కంచె లేదా ప్రహారీగోడ

walk (వాక్) v.t./i. progress by setting down on foot, n. journey on foot, నడుచు, కాలినడకన సాగించు wall (వాల్) n. actor period of being awake, మేలుకొనడం లేదా మేలుకొను సమయము

wander (వాండర్) v.t, go from place to place with no settled route or purpose, o

Want (వాంట్) v. t./i, desire, need; కోరిక అవరము

war (వార్) n, strife between countries, యుద్ధము, పోట్లాట, cold war, నిశబ్దమైన యుద్ధం, War path, యుద్ధపు దారి, యుద్ధమార్గము declare war, యుద్ధము ప్రకటించుట, యుద్ధమును తెలియజేయుట

warm (వార్మ్) adj. (warmer, warmest) moderately hot, hearty, affectionate, వేడి , warm hearted, వేడి Warm up, నిప్పుదగ్గరచలికాచుకొను warmth (వార్మ్త్) n. state of being warm, Roy నుండి మొదలైన వేడిమి warn (వార్న్) v. t. inform about a present or future danger; అపాయము, భూతకాలము కాని భవిష్యత్ కాలము గురించి గాని అపాయము తెలియజేయడం

warrior (వారియర్) n person who fights in a battle; యుద్ధ యోధుడు

wash (వాష్) v.t./i, cleanse with water or other liquid, కడుగు, ఉతుకు, శుభ్రపరచు,

Washbasin, కడుక్కునే పాత్ర లేదా చోటు

waste (వేస్ట్) v. t/i. fail to use, adj. left because not wanted, n., process of Wasting, వృధా చేయు, వృధా చేయుట

watch (వాచ్) v.t/i. look at, keep under observation, n. act of watching చూడు , గమనించు , నిఘావేయు

water (వాటర్)n, liquid (H₂O) as in rivers, canals, wells, seas, oceans etc., నీరు watercarrier, నీరు మోయువాడు, నీరు మోయు పాత్ర, water coarse, వాగు, వంక, waterfall, జలపాతము, waternut, నీటిపప్పు

wave (వేవ్) in the raised ridge of water, కెరటము, waveless, కెరటము లేని

way (వే) in route, travelling distance, method, style, manner, దారి, మార్గము, పద్ధతి, తీరు, విధము by the way, అలాగే, అది సరే we (వియ్) pron, plural form of I ;

weak (వీక్) adji (weaker, weakest) lacking strength; నీరసమైన, బలహీనమైన; the Weaker sex, బలహీన మార్గము, weak mind, మానసిక బలహీనత weaken, బలహీనపరచు; weakness, బలహీ నము;

wealth (వెల్త్) n. riches, సంపదలు, ; wealthy సంపద గలిగిన, సంపన్నమైన

weapon (వెపన్) n, an instrument of defence or offence, used for the killing or wounding of an enemy, ఆయుధము

wear (వేర్) v.t/i. (p. t. Wore, pp. worn) have on the body, damage gradually, endure continued use, ధరించు, ఎక్కువ కాలం మన్ను, క్రమముగా నాశనమగు

weary (వియిరీ) adj. very tired; బాగా అలసివున్న.

weather (వెదర్)n, the state of the atmosphere with respect to wind, temperature, cloudiness, moisture etc. at the particular time over a particular area, వాతావరణము

weave (వీవ్) v.t/i. (p.t. Wove, pp. Woven) నేత నేయు , weaver నేత కార్మికుడు

week (వీక్) in a period of seven days, వారము, ఏడు రోజుల కాలము,

week day, పనిచేయు రోజులు : weekend, వారం; weekly, వారానికి

weep (విప్) v. t./i. (p. t. wept) shed tears; ఏడ్చు కన్నీరు కార్చు, విలపించు

weight (వెయిట్) n. heaviness of a body as ascertained in a balance, బరువు, తూకము

welcome (వెల్కమ్) n, a kindly greeting or reception, స్వాగతం

welfare (వెల్ఫేర్) n. good health, prosperity, happiness etc. of a person, క్షేమము, కుశలము

well (వెల్)adj. (better, best) in a good manner or style, kindly, చక్కని తీరులో, యుక్తముగా well balanced, మంచి తులనాత్మకతతో కూడిన behaved, సరియైన, ప్రవర్తనతో కూడిన, well being, మంచియైన, well done, గొప్పచేత; well made, బాగుగా తయారు చేసిన, well meaning, మంచి అర్థమున్న well-to do, వసతి గల, ధనము గల

West (వెస్ట్) n, a cardinal point of the compass; పడమర, western, పాశ్చాత్య మైన

wet (వేట్) adj. (wetter, wettest) soaked in water or liquid, v, t. (p. t. wetted) make wet, , చేమ్మయ్యెన, తేమయ్యెన, తడియ్యెన, తడిచేయు, చెమ్మచేయు

what (వాట్) pron, & adj. which;) ఏమిటి, ఏది

wheat (విట్) n, an edible seed of a plant which is ground into flour, గోధుములు

wheel (వీల్) n. a circular frame or disc revolving in a axis, చక్రము

when (వెన్) adv, at what time, at which time, ఎప్పుడు

where (వేర్) adj. & conj. at or in which place, ఎక్కడ, ఏ చోట

which (విచ్) pron, what; ఏది, ఏమి

whip (విప్) n, an instrument used esp. for urging on an animal or for striking a person or an animal as a punishment, కొరడా whisper (విస్పర్) vt/i. speak softly, రహస్యముగా మాట్లాడు, గుసగుసలాడు, గొణుగు

white (వైట్) adj. (whiter, whitest) a colour without hue; తెలనైన, white ant, చెద, white elephant, సీమ ఏనుగు, తెల్ల ఏనుగు

who (హు) pron. what person: ఎవేరు

whole (హోల్) adj. complete, entire; సంపూర్ణమైన, సర్వమును, అంతయును

wick (విక్) n, all length of twisted cotton or other fibre used in a candle Orina vesel containing oil, వత్తి, దీపం వత్తి, wicked adj. అక్రమైన, అవిసీతియైన, పాపముతో

కూడిన, దుర్మార్గమైన wide (వైడ్) adj. broad (wider, widest) వెడల్పయిన, ఇరుకుకాని, విశాలమైన

widow (విడో) n, a woman whose husband is dead, esp. one who has not remarried, స్త్రీ, విధవ

wild (వైల్డ్), adj. not domesticated, అనాగరికమైన, ఆటవికమైన

will (విల్) v, aux auxiliary verb in future constructions in 2nd and 3rd persons క్రియా విశేషణము will (విల్) n , mental power by which we consciously desire and carry out our intentions, ఇచ్ఛాశక్తి, సంకల్ప శక్తి will (విల్) v.t. to wish; కోరుకొను willing (విలింగ్) adj. inclined; మొగ్గు చూపిన, ఇష్టపడిన, సిద్ధపడి ఉన్న win (విన్) v. t./i. (p.t, won) to obtain by labour, పొందు, గెలుచు

wind (విండ్) n, gas in the stomach; గాలి

wind (విండ్) v. t./i. to cause to move in a curving course; సుడిగాలి వీచు

window (విండో) n, opening in a wall etc.; కిటికీ

wine (వైన్) n. the fermented juice of grapes, as సారాయము.

wing (వింగ్) n. the forelimb of a bird by which it flies, రెక్క, పక్షి రెక్క

winter (వింటర్) n. season between autumn and spring, శీతాకాలము, చలికాలము

wire (వైర్) n. తీగ, తంతి wireless, తీగ లేని, నిస్తంత్ర

wisdom (విజ్ డమ్) n. soundness of judgement, తెలివి, వివేకము, జ్ఞానము

wise (వైజ్) adj. (wiser, wisest) learned, full of knowledge, జ్ఞానంతో కూడిన, సూక్ష్మబుద్ధి గల, ఇంగితజ్ఞానము గల, తెలివిగల, వివేచన గల

wish (విష్) v. t/i, have a wish; కోరుకోను, ఆశించు

with (విత్) prep, in the company of తో, తోడ withdraw ,p.p v.t/i.(p.t, withdrew, pp. Withdrawn) విరమించు, ఉపసంహరించుకొను, వెనుకకు తీసుకొను లేదా లాగు

witness (విట్నెస్). సాక్షి, సాక్ష్యము, నిదర్శనము

wolf (ఊల్ఫ్) n. (pl. Wolves) any of several large(౧) wolf camivorous animals, తోడేలు woman (ఉమన్) n. adult female human being, స్త్రీ

wonder (వండర్)n, feeling of surprise and admiration; అద్భుతము

wood (ఉడ్) n. timber, కొయ్య, చెక్క

wool (ఉల్)n. soft hair of a sheep , goat or other similar animals, ఉన్ని, గొర్రె మొదలగు జంతువుల బొచ్చు

word (వర్డ్) n, combination of letter having somemeaning; మాట, పదము

work (వర్క్) n, labour, exertion; పని, శ్రమ

world (వరల్డ్)n. universe, ప్రపంచము,విశ్వము, లోకము

worm (వార్మ్)n, creeping insect, క్రిమి, పురుగు

worry (వర్రి) n. person who worries a lot; విచారము , దిగులు, ఆందోళన

worship (వర్షిప్) n, a religious service de v. to offer praise or adoration to a diety; ఆరాధన, ఆదరము , యోగ్యత, గౌరవము, పూజ్యభావము, అర్చన

worth (వర్త్) adj. of value equal to;విలువగల worthless, విలువ లేని , worthy మిక్కిలి విలువైన

wound (ఊన్డ్) n. injury, గాయము

wrap (రాప్) v.t/i. (p. t. wrapped) cover or roll up, చుట్టు కప్పు, కప్పివేయు, కట్టు

wrath (రాత్) n. anger కోపము, ఆగ్రహము wrathful తొందరగా కోపగించుకొను

wrestle (రెజిల్) v. t./i. engage in wrestling, మల్లయుద్ధము చేయు, కుస్తీ పట్టు

write (రైట్) v.t/i. (p. t. Wrote, pp. Written) person who writes వ్రాయు.writer, రచయిత, వ్రాయువాడు

wrong (రాంగ్) adj. not correct;తప్పు, పొరపాటు

X

X-mas (ఎక్స్-మస్) n. Christmas క్రిస్మస్ X-ray (ఎక్స్-రే) n, form of short wave ray that penetrates solids & makes it possible to see into or through them శరీరములోని భాగాలను చూపించు ప్రక్రియ

Y

yard (యార్డ్) n. measure of length: గజము గల మూడడుగుల కొలత

yard (యార్డ్) n. enclosed space near or round a building; పెరడు, దొడ్డి, ఆవరణ

yarn (యార్న్) n, any spun thread, వడకిన నూలు

year (ఇయర్) n. twelve months, 12 నెలలు, ఒక సంవత్సరము

yell (ఎల్) v.t/t. & n. shout గావుకేక వేయు, బిగ్గరగా అరచు, పగలబడి నవ్వు, పిచ్చిగా నవ్వు.

yellow (ఎల్లో) adj. a colour పసుపు రంగు

yeoman (యోమన్)n, a small farmer, చిన్న రైతు, సన్నకారు రైతు

yes (యెస్) adv. & n. expression of agreement or consent, అవును , సరే , అలాగే , నువ్వు చెప్పినటులే, లేదా నేను చెప్పినటులే

yesterday (ఎస్టర్ డే) n, the day before today, నిన్న

yield (ఈల్డ్) v. t./i. give as fruit or gain, Surrender, ఉత్పాదించు, పండు, ఫలించు, లొంగిపోవు

yoke (యెక్) n, a wooden frame across the necks of pulling a cart etc.; నాగటి

you (యూ) pron. నువ్వు, మీరు

young (యంగ్) adj (younger, youngest) new, newly arrived చిన్నయైన, యవ్వనములో నున్న, కొత్తయైన, కొత్తగా వచ్చిన

yourself (యువర్సెల్ఫ్) pron, emphatic form of you; స్వయముగా, నీవే

youth (యూత్) m. youngman, being young; యువకుడు, యవ్వనము, యువత; youthful, యవ్వనములో నున్న youthfulness, నిత్య యవ్వ నము, నిత్యనూతనము

Z

zeal (జిల్) n. great enthusiam, ఉత్సాహము, ఉత్సుకత, కుతూహలము

Zebra (జిబ్రా) n, a horse like animal with dark stripes, చారలగుర్రము

zenith (జెనిత్) n. the point in the sky exactly over head; శిరోబిందువు, శిఖరము

zero (జీరో) n, the numerical symbol 0, సున్న శూన్యము, పజ్యము

Zest (జెస్ట్) n. keep enjoyment or interest, ఆసక్తి

zodiac (జోడియాక్)n, an imaginary belt across the sky containing the path of the principal planets, రాశిచక్రము

Zone (జోన్) n. area; మండలము

Zoo (జూ) n, zoological garden, జెంతుప్రదర్శణ శాల zoology (జువాలజీ) m. science of animal life, జంతు శాస్త్రము.

Abbreviations

(అబ్రివియేషన్స్)

కాలము, శక్తి, మాటలు మొదలైనవి క్లుప్తముగా ఉపయోగించి అధికంగా లాభం పొందడం మానవజాతిలోని ముఖ్యమైన విశేషం, నేటి యాంత్రిక యుగంలో మానవులు చెయ్యడానికి చాలా పనులున్నాయి. అయితే అందుకు తగిన అవకాశంలేదు. అందుకనే కాలాన్ని పొదుపు చెయ్యడానికి పలుశాఖల్లో (పలురంగాల్లో) ఎన్నెన్నో ప్రయత్నాలు కొనసాగుతూనే వున్నాయి. భాషాప్రపంచంలో చిన్నకథలు, ఒక పేజీ కథలు, చిన్న నాటకాలు మొదలైన వన్నీ ఈ మూలంగానే వచ్చేయి. ఇలా కాలాన్ని పొదుపు చేస్తూ ఉపయోగించబడేవే సంక్షిప్తములు, మాటలోని కొన్ని అక్షరాలను నరకగా ఇవి ఉద్భవించినవి. ఉదాహరణకు Telephone లోంచి Phone, Advertisement నుంచి Ad, Examination లో నుంచి Exam . వంటివి. ఇవేగాక Initial letters అనబడే సంక్షిప్తములు పదాలలోని

మొదట అక్షరాలతో ఏర్పడినవి. అనగా All india Radio నుండి AIR, నుండి British Overseas Airlines Corporation నుండి BOAC లాంటివి. ఇదే విధంగా దైనందిన జీవితంలో మనం రోజూ ఉపయోగించే సంక్షిప్తములు ఈ దిగువనియ్యబడినవి.

A.B.C. Countries-Argentina, Brazil and Chile abinit. (Latin)-From the beginning

A.C.- Alternating Current; Army Corps a/c- account

A.D.- (Latin) Annodomini (in the year of our Lord)

A.D.C.- Aide-de-camp

A.E.C.- Atomic Energy Commission

A.G.- Accountant General, Attorney General

A.I.G. All Inspector General

A.I.I.M.S.- All India Institute of Medical Sciences

A.M.S.- Army Medical Service a/o.- Account Officer A.P.O.- Army Post Office

aq- Water

at.- Atomic

At. Gen.- Attorney General

B.A.- Bachelor of Arts

B. Agr.- Bachelor of Agriculture

C.M.-Chief Minister Chem.- Chemical, Chemist Cha-Cheque

C.I.D.- Criminal Investigation Department

B.Arch-Bachelor of Architecture

B.B.C.- British Broadcasting Corporation

B.C.- Before Christ

B.Com.- Bachelor of Commerce

B.D.S.- Bachelor of Dental Surgery

B.E.- Bachelor of Engineering

B.Ed- Bachelor of Education

B.M.- Bachelor of Medicine

B.Sc.- Bachelor of Science

C.- Centigrade, Cent. Current

C.A.- Chartered Accountant, Chief Accountant Cap.-Capital Letters

Cat.- Catalogue

Cav.- Cavalary

C.A.- Current Account

C.C.A.- City Compensatory Allowance Cent.-Centrigrade, Central, Century

Cert.- Certificate

c..f.- compare

F.- Fahrenheit, Father, Formula

fam.- Familiar, family

F.A.O.- Food and Agricultural Organization

cit.- cited, citizen

cld- cleared, coloured

cm.- Centimetre

C.O.- Commanding Officer Contd.- continued

Co-op.- Cooperative

C.R.P.- Central Reserve Police

D.A.- Dearness Allowance

D.C.- District Court; Deputy Commissioner

Dec.- December

Deg.- degree

Dent.- dental

Dept.- Department

D.G.- Director General

distt.-District

div.-Division, Divide, Divine, Dividend

D.Litt. Doctor of Literature

D.M.-District Magistrate, Doctor of Medicine do.-ditto, the same

doz.-dozen

Dr.-Doctor

D.Sc.- Doctor of Science

dyn.-Dynamics

ea.-each

E.& O.E.- Errors and Omission Excepted

E.C.M.- European Common Market

e.g.-for example

elec.-Electrical, Electricity

elem.- Elementary

eng.-Engineer, engineering

equiv.-Equivalent

esp-Especially

Esq.-Esquire etc.-(etcetera) and the rest

etym.-Etymological

ex-Examined, example

ext.-External, Externally

Ltd.-Limited

fep.- Foolschap

f.Co.- Fair copy

F.D.- Fixed Deposit

Fig.- Figurative, Figure

Fin.- at the end

F.O.- Field Officer, Foreign Office

Fr.- French, France

F.R.C.P.-Fellow of Royal College of Physicians

fv.- On the back of the page ġ.- gram, genitive

Gaz.- Gazette

g.c.m.- greatest common measure

G.M.-General Manager

G.O.C.-General Officer Commanding

G.P.O.- General Post Office

Gr.- Greek, Greece

H.-Hydrogen

hrs.-hours h.

c.f.-Highest Common Factor

hdqrs.-Headquarters

H.H.H.-Very hard (Pencils)

H.P.- Half-pay, Hire-Purchase

i.b.-in the same place

i./c.-Incharge

I.C.B.M.-Inter Continental Ballistic Missile

I.D.-Intelligence Department

I.L.O.-International Labour Organization

I.M.F.-International Monetary Fund

inc.-Incorporated

I.Q.-Intelligence Quotient

Ital.-Italics

Jr.-Junior

kg.-Kilogram

L-50, 50th, pound

l.b.-pound

l.c.m.-least common multiple

Leg-Legislature

L.P.C.-Last Pay Certificate

LXX-70

m.-male, married, masculine

M.A.-Master of Arts

Maj.-Major

M.C.C.-Marylebone Cricket Club

M.Com.- Master of Commerce

Mdme.-Madame

mg.-Milligrams

min.-minute, minister

M.L.A.-Member of Legislative Assembly

M.L.C.-Member of Legislative Council

M.O.- Money Order

M.P.-Member of Parliament

Mr.-Mister

Mrs.-Mistress

M.S.-Manuscript

M.Sc.-Master of Science

N.A.T.O.-North Atlantic Treaty Organisation

N.B.-Mark well

N.C.O.-Non-Commissioned Officer

n.p.-New paragraph

O.-Oxygen

O.C.-Officer Commanding

o/c.-Overcharge

O/D.-Overdraft

O.K.-All right, Very well, All correct

op.cit.-In the work cited

O.S.D.-Officer on Special Duty

P.& T-Post and Telegraph

P.C.-Post-card, per cent

P.E.N.-Poets, Playwrights, Essayists, Editors and Novelists Club per cent-by the hundred per

pro-On behalf of

Ph.D.-Doctor of Philosophy

P.M.-Post Master, Prime Minister

P.M.G.-Post Master General

P.O.W.-Prisoner of War

Lt.-Lieutenant Q.M.-Quarter Master

R.M.S.-Railways Mail Services

Rs.-Rupees

Re-Rupee

R.S.V.P.-Please Reply

Sansk.-Sanskrit S

.C.-Scheduled Caste, Supreme Court sess.-Session

S.O.S.-Save Our Soul

St.-Saint, Street

Subj.-Subject

T.B.-Tuberculosis

Tech.-Technical

T.V.-Television

U.S.A.-United States of America

U.S.S.R.-Union of Soviet Socialist Republics

U.D.C.- Upper Division Clerk U.K-United Kingdom

U.P.S.C.-Union Public Service Commission

V.-Versus

Vb.-Verb

Vid.-Vide, see

Viz.-namely

V.P.-Vice President

W.-West

Wed.-Wednesday

W.F.-Wrong Font

W.H.O.-World Health Organization Wt.-Weight

X.-10(ten)

X-mas.-Christmas

Xt.-Christ

Yr.-year

Y.M.C.A.-Young Men's Christian Association

Y.W.C.A.-Young Women's Christian Association

Zn.-Zinc.

P.R.O.-Public Relation Officer

P.S.-Postscript

P.T.O.-Please turn over

P.W.D.-Public Work Department

Words Indicating Young Ones of Animals

(వర్డ్స్ ఇండికేటింగ్ యంగ్ వన్స్ ఆఫ్ ఏనిమల్స్)జంతువుల పిల్లల పేర్లు

Animal జంతువు

Young one పిల్ల

1 ass (ఎస్) గాడిద

foal (ఫోల్) గాడిదపిల్ల

2 bear (బేర్) ఎలుగుబంటి

cub (కబ్) ఎలుగుబంటిపిల్ల

3 cow (కౌ) ఆవు

calf (కాఫ్) దూడ

4 cat (కేట్) పిల్లి

kitten (కిట్టిన్) పిల్లికూన

5 deer (డీర్) లేడి (జింక)

fawn (ఫాన్) లేడిపిల్ల (జింకపిల్ల)

6 dog (డాగ్) కుక్క

puppy (పప్పీ) కుక్కపిల్ల

7 duck (డక్) బాతు

Duckling బాతుపిల్ల

8 frog (ఫ్రాగ్) కప్ప

tadpole (టాడ్పోల్) కప్ప పిల్ల

9 goat(గోట్) మేక

kid (కిడ్) మేకపిల్ల

10 hen (హెన్) కోడిపెట్ట

chicken (చికెన్) కోడిపిల్ల

11 horse (హార్స్) గుర్రం

colt (కోల్ట్) గుర్రపువ్విల్ల

12 lion (లయన్) సింహం

cub (కబ్) సింహపువ్విల్ల

13 sheep (షీప్) గొర్రె

lamb (లాంబ్) గొర్రెపిల్ల

14 swan (స్వాన్) హంస

cygnet (సిగ్నెట్) హంసపిల్ల

15 tiger (టైగర్) పులి

cub (కబ్) పులి పిల్ల

16 wolf(వూల్ఫ్) తోడేలు

cub (కబ్) తోడేలుపిల్ల

Classified Glossary (క్లాసిఫైడ్ గ్లోసరీ)

వివిధ అంశాల పట్టిక

Parts of the Body (శరీరంలోని భాగాలు)

limb (లింబ్) అవయవము

bone (బోన్) ఎముక

toe (టో) కాలి వ్రేలు

palm (పామ్) అరచేయి

finger (ఫింగర్) చేతి వ్రేలు

collar bone (కాలర్ బోన్)

thumb (థంబ్) బ్రోటనవ్రేలు

hand (హేండ్) చెయ్యి

eye (ఐ) కన్ను

heart (హార్ట్) హృదయము

intestine (ఇన్టెస్టైన్) ప్రిగు
 heel (హీల్) కాలిమడమ
 lip (లిప్) పెదవి head (హెడ్) తల
 temple (టెంపుల్) కణత
 leg (లెగ్) కాలు
 little-finger (లిటిల్ ఫింగర్) చిటికినవేలు
 elbow (ఎలోబ్) ముంజేయి
 ankle bone (ఎంకిల్ బోన్) చీలమండ
 ఎముక
 womb (owe) (వూంబ్)(ఓవ్)
 గర్భాశయం
 whiskers (విష్కర్స్) మీసము
 cheek (చీక్) చెంప
 nape (నేప్) మెడ వెనుక భాగము
 lap (లేప్) ఒడి
 knee (నీ) మోకాలు
 teat (టీట్) చనుమొనలు, స్తనాగేశము
 face (ఫేస్) ముఖము
 breast (బ్రెస్ట్) స్తనములు(రొమ్ము)
 thigh (థై) తోడ
 tongue (టంగ్) నాలుక

 moustache (ము స్టేక్) మీసము
 hair (హాయిర్) జట్టు
 joint (జాయింట్) కీలు
 wrist (రిస్ట్) మణికట్టు
 sole (సోల్) అరికాలు
 spleen (స్పీన్) ప్లేహం
 grinder (గ్రైండర్) పండ్లు
 brain (బ్రైయిన్) మెదడు
 artery (ఆర్టెరీ) ధమని
 nostrils (నోస్టిల్స్) ముక్కురంధ్రాలు
 nose (నోస్) ముక్కు
 naval (నేవల్) బొడ్డు
 rib (రిబ్) పక్కటెముక
 foot (ఫుట్) పాదము లెగ్) మోకాలు

 muscle (మజిల్) కండ
 arm (ఆర్మ్) చేయి

penis (పెనిస్) శిశ్నము లేదా పురుషాంగం
 windpipe (విండ్ పైప్) శ్వాసనాళం
 shoulder (షాల్డర్) భుజము
 ankle (ఎంకిల్) చీలమండ
 index finger (ఇండెక్స్ ఫింగర్) చూపుడువేలు
 armpit (ఆర్మ్ పిట్) చంక
 skull (స్కల్) పుర్రె, కపాలము
 neck (నేక్) మెడ

 uterus (యుటేరస్) గర్భసంచి

 throat (త్రోట్) గొంతు
 anus (అనస్) గుదము
 kidney (కిడ్నీ) మూత్రపిండము
 gland (గ్లాండ్) గ్రంథి
 skin (స్కిన్) చర్మం
 buttocks (బుటతోక్స్) పిరుదులు
 chest (చెస్ట్) రొమ్ము(పురుషులు)
 jaw (జా) దవడ
 liver (లివర్) కాలేయము
 urinary bladder (యూరినరీ బ్లాడర్)
 మూత్రాశయము
 backbone (బేక్ బోన్) వెన్నెముక
 pore (పోర్) రంధ్రము
 chin (చిన్) గడ్డం
 ear (ఇయర్) చెవి
 palate (పాలేట్) అంగుటి
 teeth (టీత్) పండ్లు
 beard (బియర్డ్) గడ్డము
 trunk (ట్రంక్) మొండెము
 nail (నెయిల్) గోరు
 vein (వీన్) నరము
 pulse (పల్స్) నాడి
 eyelid (ఐలిడ్) కనురెప్ప
 stomach (స్టమక్) కడుపు, ఉదరము
 pupil (ప్యూపిల్) కనుపాప

 lung (eboh) ఊపిరితిత్తులు
 calf-leg (కాఫ్ - లెగ్) మోకాలు

hair(హాయిర్) జట్టు
eye brow (ఐబ్రో) కనుబొమ్మ
embryo (ఎంబ్ర్యో) గర్భస్థపిండము
gum (గమ్) పంటి చిగురు
mouth (మౌత్) నోరు
blood (బ్లడ్) రక్తము

vagina (వెజీనా) యోని
eye-lash (ఐలాష్) కనురెప్పవెంట్రుక
middle finger (మిడిల్ ఫింగర్) మధ్య వేలు
forehead (ఫోర్ హెడ్) నుదురు భాగము
saliva (శాలివా) చొంగ
fist (ఫిస్ట్) పిడికిల

Alinments(వ్యాధులు)

hydrocle (హైడ్రోసల్) వరిబీజము (బుడ్డ)

epitexis (ఎపి టెక్సిస్)ముక్కునుండి రక్తంకారు వ్యాధి

blindness (బ్లైండ్ నెస్) గ్రుడ్డితనము

indigestion (ఇన్ డైజిషన్) ఆజీర్ణము

acidity (ఎసిడిటీ) ఆపురోగము

diorrhoea (డయోరియా) విరోచనములు

syphilis (సిఫిలిస్) కొరుకుడు వ్యాధి

migraine (మైగ్రేన్) పార్శ్వనొప్పి

paralysis (పెరాలిసిస్) పక్షవాతము

fracture (ఫ్రాక్చర్) శరీరభాగములు విరుగుట

nausea (నాసియా) పైత్యం

mumps (ముమ్ప్స్) గవదబిళ్ళలవ్యాధి

phlegm (ఫ్లమ్) vomiting (వామిటింగ్)

constipation (కాన్ స్టి పేషన్) మలబద్దకము

cancer (కేన్సర్) పుట్టకురుపు

leprosy (లెప్రోసి) కుష్టువ్యాధి

measles (మీసల్స్) పొంగు (అమ్మవారు)

cough (కాఫ్) దగ్గు

Scabies (స్కాబీస్) గట్టి, తామర

itch (ఇచ్) దురద

anemia (అనీమియా) రక్తహీనత

bleeding (బ్లీడింగ్) రక్తస్రావము

gout (గౌట్) కీళ్ళవాతము, మణుకునొప్పి

whitlou (విట్ లౌ) గోరుచుట్టు

abortion (అబార్షన్) గర్భస్రావము

sore throat (శోర్ త్రోట్) నోటిపూత(గొంతుపూత)

tumour (ట్యూమర్) గడ్డ, కంతి

wound (వౌండ్) గాయము

giddiness (గిడ్డినెస్) కళ్ళుతిరుగువ్యాధి (మైకము)

hurt (హర్ట్) దెబ్బతగులుట

sinus (సైనస్) నాడీవ్రణం

nocrolepsy (నెక్రోవెప్సి) నిద్రలేమి

insomnia (ఇన్సోమియా) నిద్రరాకుండా వుండడం

pneumonia (న్యూమోనియా) శ్వాసకోశాలు వాపు

sterilization (స్టెరిలైజేషన్) అనుత్పాదకము

cacule (కాక్యుల్) మూత్రవ్యాధి

insanity (ఇన్సానిటీ) ఉన్మాదము

eczema (ఎక్జిమా) తామర, గట్టివంటి చర్మవ్యాధి

jaundice (జాండిస్) పచ్చకామెర్లు

pus (పస్) చీము

dysentery (డిసెంట్రి) జిగట విరేచనాలు (లేదా) రక్త విరేచనాలు

leucorrhoea (ల్యుకోరియా) తెల్లబట్టవ్యాధి, కుసుమవ్యాధి

plague (sh) బొబ్బలవ్యాధి

pimple (పింపుల్) మొటిమ

boil (బాయిల్) బొబ్బ

cough (కాఫ్) దగ్గు

piles (ఫైల్స్) మూలవ్యాధి

fistula (ఫిసులా) భగందర మునే వ్యాధి

hunger (హంగర్)

dyspepsia (డిస్పెప్సియా) ఆకలిలేనితనం

diabetes (డయాబిటిస్) మధుమేహవ్యాధి

malaria (మలేరియా) మలేరియా

Wat (వార్డ్) వలిపిరికాయ, మొటిమ

epidemic (ఎ పిడెమిక్) అంటువ్యాధి (ప్రాణాంతకమైన వ్యాధి)

epilepsy (ఎపిలెప్సీ) మూర్ఛరోగం

fainting (ఫయింటింగ్) మైకంకమ్మి వాలిపోవు వ్యాధి

cataract (కాట్రాక్ట్) కంటిలోపువ్వు

sun stroke (సన్ స్ట్రోక్) వడదెబ్బ

tuberculosis (ట్యూబర్ క్యూలోసిస్) క్షయవ్యాధి

smallpox (స్మాల్ పాక్స్) స్ఫోటకము(పెద్దమ్మవారు)

mallpox (స్మాల్ పాక్స్) స్ఫోటకము (పెద్దమ్మవారు)

Sneeze (స్నీజ్) తుమ్ము

dropsy (డ్రాఫ్సీ) ఉదరం (ఉబ్బుకామెర్లు)

bad cold (బాడ్ కోల్డ్) జేలుబు

ague (ఆగ్యూ) చలిజ్వరం

fever (ఫీవర్) జ్వరం

asthmacey (ఆస్తమా) ఉబ్బసం

pain (పెయిన్) నొప్పి, బాధ
ringworm(రింగ్‌వోర్మ్) తామర
lucoderma (ల్యూకో డెర్మా) కుష్టురోగము
headache (హెడేక్)తలనొప్పి
swelling (స్వెల్లింగ్) వాపు
gonorrhoea (గానేరియా) సెగవ్యాధి
elephant feet (ఎలిఫెంట్ ఫీట్)బోదకాలు
hiccup (హిక్‌అప్) ఎక్కిళ్ళు
cholera (కలరా)వత్తసంబంధము అయిన జేబ్బు
lean (లీన్) సన్నము

Relation (బాంధవ్యాలు)

uncle (అంకుల్) తల్లి, తండ్రుల సోదరులు
aunt (ఆంట్) తల్లి,తండ్రుల సోదరిలు
cousin (కజిన్) తల్లితండ్రుల సోదర - సోదరిలు బిడ్డలు (ఆడ-మగ)
lover (లవర్) ప్రియుడు లేదా ప్రేయసి
sister(సిస్టర్) అక్క లేదా చెల్లి
brother-in-law (బ్రదర్- ఇన్ -లా) బావ,మరిది
sister-in-law (సిస్టర్-ఇన్-లా) వదిన
adopted son (అడాప్టెడ్ సన్)దత్తపుత్రుడు
grand father (గ్రాండ్ ఫాదర్) తాత
grand mother (గ్రాండ్ మదర్) బామ్మ
son-in-law (సన్ ఇన్ లా) అల్లుడు
maternal aunt (మేటర్నల్) మేనత్త
mother's brother-in-law (మదర్స్ బ్రదర్ ఇన్ లా)పిన తల్లి

daughter (డాటర్) కూతురు

beloved (బీలోవేడ్) ప్రీయమైన

disciple (దిసెపులే) శిష్యుడు

brother-in-law (బ్రదర్ ఇన్-లా) బావమరది

nephew (నెప్యూ) సహోదరుని కొడుకు

niece (నీస్) సహోదరుని కూతురు

brother's wife (బ్రదర్స్ వైఫ్) వదిన

mother (మదర్) తల్లి

maternal uncle (మెటర్నల్ అంకుల్) మేనమామ

grand daughter (గ్రాండ్ డాటర్) మనమరాలు

maternal grand father (మెటర్నల్ గ్రాండ్ ఫాదర్) తాత

kept (కెప్ట్) ఉంపుడుగత్తె

son (సన్) కొడుకు

husband (హబ్బండ్) భర్త

wife (వైఫ్) భార్య

mother's sister (మదర్స్ సిస్టర్) పినతల్లి

maternal grand mother (మెటర్నల్ గ్రాండ్ మదర్) అమ్మమ్మ

heir (హైర్) వారసులు

pupil (ప్యూపిల్) విద్యార్థి

great grand father (గ్రాండ్ గ్రాండ్ ఫాదర్) ముత్తాత

father-in-law (ఫాదర్ ఇన్ లా) మామగారు

great grand mother (గ్రేట్ గ్రాండ్ మదర్) ముత్తమ్మ

mother-in-law (మదర్-ఇన్-లా) అత్తగారు

great grand son (గ్రేట్ గ్రాండ్సన్) మునిమనవడు

step (స్టెప్) సవతి, మూరటి

father (ఫాదర్) తండ్రి

wife's sister (వైమ్స్ సిస్టర్) మరదలు

Household goods (గృహఉపకరణ వస్తువులు)

almirah (అల్మీరా) అలమర

hearth (హీర్త్) పోయి

thimble (తింబుల్) అంగుళ త్రాణం

mirror (మిర్డర్) అద్దము

mortar (మోర్టార్) కల్వం

iron (ఐరన్) ఇనుము

fuel (ఫ్యూయల్) ఇంధనము

frying pan (ఫ్రైయింగ్ పాన్) పెనం

ladle (లాడలే) గరిబే

canister (కేనిస్టర్) తగరపెట్టె, పోపుల పెట్టె

comb (కుంబ్) దువ్వెన

paper (పేపర్) కాగితము

book (బుక్)-పుస్తకము

axe (ఎక్స్)-గొడ్డలి

kettle (కెటిల్) మరిగించు పాత్ర

Cream (క్రీమ్) మద్ద

chair (చైర్) కుర్చీ

fork (ఫోర్క్) ముళ్ళ

funnel (ఫన్నల్) గరాటు

glass (గ్లాస్) గాజు

pitcher (పిచ్చెర్) కుండ
watch (వాచ్) గడియారం
purse (వర్స్) డబ్బుసంచి
pot (పాట్) కుండ
key (కీ) తాళం
teapot (టీపాట్) తేనీటిపాత్ర లేదా జార్
cot (కాట్) మంచం
tongs (టాంగ్స్) పట్టకారు
bangle (బేంగిల్) గాజులు
stove (స్టవ్) పొయ్యి
spoon (స్పూన్) చెంచా
mat (మేట్) చాప
sieve (సీవ్) జల్లెడ
bed sheet (బెడ్ షీట్) దుప్పటి
chimney (చిమ్నీ) చిమ్నీ
broom (బ్రూమ్) చీపురుకట్ట
swing (స్వింగ్) ఉయాల
stick (స్టిక్) కర్ర
diwan (దివాన్) ఒక రకమైన షాఫా
earthen lamp (ఎర్తన్ లాంప్) మట్టిపైమిద
milkpot (మిల్క్ పాట్) పాలకుండ
curd (కర్డ్) పెరుగు
sauce pan (సాస్పాన్) పిడితో, పింగాణీ పాత్ర
tooth pick (టూత్ పిక్) పళ్లపల్ల

tooth powder (టూత్ పౌడర్)పండ్లపొడి

twig brush (టివ్విగ్ బ్రష్) బరికె కుచ్చె

thread (తెడ్) దారం

CenSer (సెసేర్) ధూపకలశం

tap (టాప్)కుళాయి

pan (పాన్) పాత్ర

bed stead (బెడ్ స్టెడ్) మంచం

palanquin (పెలాంక్విన్) పల్లకి

foot mat (ఫుట్ మేట్)గూదిరి

Spittoon (స్పిట్టూన్) ఉమ్మిత్తోట్టె

bowl (బౌల్)గిన్నె

cradle (క్రాడల్) -ఊయల, తొట్టె

saucer (సాసర్) చిన్నపల్లెం

plate (ప్లేట్) పల్లెం

chandelier (శాండియర్)దీపమాలిక

flower vase (ఫ్లవర్ వాజ్) పూలకుండి లేదా తొట్టి

pastry board (పాస్ట్రీబోర్డ్) అప్పడాలపేట లేదా బల్ల

spinning wheel (స్పిన్నింగ్ వీల్) రాట్నం

bulb (బుల్బ్)దీపము

bucket (బకెట్) బాల్చీ

bench (బెంచ్) బల్ల

roller (రోలర్) పాత్రం

bottle (బాటిల్) సీసా

button (బటన్) బొత్తాము

wick (విక్) వత్తి

sack (శాక్)గొని

pestle (పెస్టల్) రోకలి

table (టేబుల్) మేజా

reed chair (రీడ్ చైర్)మోడా

candle (కేండిల్)మైనంవత్తి, క్రొవ్వొత్తి

bolster (బోల్ స్టర్)పెద్ద తలగడ

churn staff (చర్న్ స్టాఫ్) కవ్వం

umbrella (అంబ్రెల్లా)గొడుగు

cobweb (కాబ్ వెబ్) సాలెగూడు

tub (టబ్) తొట్టె

basket (బాస్కెట్) బుట్ట

desk (డెస్క్) మేజా

box (బాక్స్) పెట్టె

lid (లిడ్)మూత

pillow (పిల్లో) తలగడ

phial (ఫియిల్) కుప్ప

scale (స్కేల్) కొలబద్ద

pan (పేన్) తానా, పెసం

lock (లాక్)తాళం

oil (ఆయిల్)నునే

wire (వైర్)తీగ

safe (సేఫ్)రక్షణ

oven (ఓవెన్)పాయి్య

platter (ప్లటర్) చట్టి
match stick (మేచ్ఛిక్) అగ్గిపుల్ల
match box (మ్యాచ్ బాక్స్) అగ్గిపెట్టె
scythe (సైత్) పెద్దకత్తి
kerosene (కిరోసిన్) కిర్సనాయిల్
string (స్ట్రింగ్) తీగ
rope (రోప్) తాడు
ash (యాష్) బూడిద
pen (పెన్) కలము
lantern (లాంటెర్న్) లాంతరుదీపం
lota (లోటా) గ్లాసు
sorapang (సోరపంగ్) లుంగీ
pillow cover (పిల్లోకవర్) తలగడగలీబు
soap (సోప్) సబ్బు
sofa (సోఫా) సోఫా
stool (స్టూల్) స్టూల్
box (బాక్స్)
nut-cutter (నట్ కట్టర్) అడకత్తెర
knitting stick (నిట్టింగ్ స్టిక్) కుట్టు- గుండుసూదులు
dressing box (డ్రెస్సింగ్ బాక్స్) బట్టల పెట్టె
jug (జగ్) జార్
needle (నీడిల్) సూది -
pincers (పిన్సర్స్) పట్టుకారు, శ్రావణము
hubblebubble (హబుల్ బబుల్) హుక్కా

Clothes and Ornaments (దుస్తులు ,ఆభరణాలు)

ring (రింగ్) ఉంగరం

lining (లైనింగ్) లోపావడా

sleeve (స్లీవ్) చొక్కాచేయి

tunic (ట్యూనిక్) లో జాబ్బా

napkin (నాప్ కిన్) చేతిగుడ్డ

stud (సడ్) కొక్కెం, కొక్కి

blanket (బ్లాంకెట్) దుప్పటి

shirt(షర్ట్) చొక్కా

collar (కాలర్) మెడపట్టీ

kurta (కుర్తా) కురా

coat (కోట్) కోట్, పై అంగి

belt (బెల్ట్) పటకా

canvas (కానవాస్) కిత్తనార గుడ్డ

girdle (గర్విల్) వడ్డాణము

ear ring (ఎయర్ రింగ్) ఆభరణము

bracelet (బ్రేస్లెట్) కంకణము

curtain(కర్టెన్) తెర

nose ring (నోసీ రింగ్) ముక్కుపుడక

broach (బ్రోచ్) సీసా తెరచే సాధనం

pyjamas(పైజమా) పైజామాలు

woolen clothes (వులేన్ క్లోతేస్)

dress (డెస్) దుస్తులు

frock (ఫ్రాక్) గౌను

lace (లేస్) నాడా
vest (వెస్ట్) బనియన్
button (బటన్)బొత్తాము
overcoat (ఓవర్ కోట్) పై ఆంగీ
breeches (బీచెస్) మేజోళ్ళు
bedding (బెడ్డింగ్) పడక సరంజామూ
veil (వీల్)ముసుగు, బురఖా
bushirt (బుషర్ట్) బుషర్ట్
cushion (కుషాన్) మొత్త
muffler (మఫ్లర్) మఫ్లర్
gown (గౌన్)గౌను
cover (కవర్)కప్పు
skirt (స్కర్ట్) పావడ
veil (వీల్) తెర
sheet (షీట్) దుప్పటి
cloak(క్లోక్) పాడవైన చొక్కా
blouse (బ్రౌజ్) రవిక
chintZ (చింట్స్) చిన్నబట్ట
underwear (అందెర్ వేర్) లోదుసులు
drill (డ్రీల్) బెజ్జం చేసే పరికరం
pocket(పోకెట్) జేబు
chain (చెయిన్) గొలుసు
socks (సాక్స్) మేజోళ్ళు
frill (ఫ్రీల్) కుచ్చు

shoe (షూ) కాలిజోళ్ళు
jacket (జాకెట్) జాకెట్టు, ఓవర్కోటు
cap (కేప్) టోపి
hat (హాట్) టోపి
pillow (పిల్లో) తలగడ
towel (తువెల్) తువ్వలు, తుండుగుడ్డ
laces (లేసెస్) తాళ్ళు
gloves (గ్లవెజ్) చేతి తొడుగులు
Scarf (స్కార్ఫ్) దుపట్టా
shawl (షాల్)శాలువ
dhoti (ధోతీ) పంచె
half pant (హాఫ్ పేంట్) నిక్కరు
trousers (ట్రౌజర్స్) పంట్లాములు
egg (ఎగ్)-గుడ్డు
pickle (పికల్)ఉరగయాలు
cereal (సేరియాల్) ధాన్యములు
pigeon pea (పిజిఎన్ పి)కందులు
arrowroot (ఎరోరూట్) మెట్టతామర
flour(ఫ్లోర్) పిండి
tamarind (టామరిండ్) చింతపండు
boot (బూట్) బూట్లు
amlet (ఆర్కెట్) గాజులు
velvet (వెల్వెట్) ముఖమల్ పట్టు
border (బోర్డర్)అంచు

muslim (ముస్లిమ్) ముల్లగుడ్డ(పల్చటిబట్ట)

stockings (స్టాకింగ్స్) మేజోళ్ళు, ఆడవాళ్ళు ధరించే ఒకరకమైన కాలి దుస్తులు

quilt (క్విల్ట్) బొంత, రొజాయి

darn (దర్న్) సన్ననికుట్టు

cotton (కాటన్)పత్తి, దూది.

handkerchief (హేండ్ కర్చీఫ్) చేతిరుమాల

silk (సిల్క్) పట్టు

cloak (క్లోక్) పాడవైన చొక్కా

longcloth (లాంగ్ క్లాత్) పాడవైన గుడ్డ

petticoat (పెట్టికోట్) పావడ

uniform (యునిఫాం) ఒకేరకమైన దుస్తులు

waistcoat (వైస్ట్ కోట్) షెకోటు

Surge (సర్జ్) కుట్టుట

satin (శాటిన్) ఒకరకమైన పట్టు

turban (టర్బాన్) తలపాగా

chemise (చమిసె) స్త్రీలు ధరించే లో దుస్తులు

Salwar (సల్వార్) సల్వార్

sari (శారీ)చీర

slipper (స్లిపర్) చెప్ప

sweater (స్వెటర్) స్వెట్టర్

yarn (యార్న్) నూలు

suit (సూట్) సూటు

necklace (నెక్లెస్) హారము, గొలుసు

holdall (హోల్లాల్) ప్రయాణపు సంచి

Eatables (తినేవస్తువులు)

saltydish (సాల్టీడిష్) -ఉప్పుపదార్థము

cheese (చీసీ)జాన్ను

betel leaf(బెటిల్ లీఫ్)తమలపాకు

bread (బ్రెడ్) రొట్టె

poppy (పాప్పీ) గసగసాలు

pastry (పాస్ట్రీ) పాస్ట్రీ

ice (ఐస్) మంచుగడ్డ

cardamom (కార్డమ్) యాలక్కాయలు

comfit (కమ్ ఫిట్) వస్త్రీకాయలు

curry (కర్రీ) కూర

coffee (కాఫీ) కాఫీ

ice cream ((ఐస్క్రీమ్)ఐస్క్రీమ్

pepper (పెప్పర్) మిరియాలు

saffron (సఫ్రాన్) కేసరిపాడర్

rick milk (రిక్ మిల్క్)పాయసము

jaggery(జగ్గరి) బెల్లం

cluster bean (క్లస్టర్ బీన్) ఒకరకమైన చిక్కుడు

wheat (వీట్) గోధుమలు

field pea (ఫీల్డ్, ఫీ). బరానీ

clarified butter (క్లారిఫైడ్ బటర్) - నెయ్యి

sauce (సాస్) పులుసు

gram (గ్రామ్) పప్పు

cake (కేక్)కేక్

rice (రైస్) బియ్యము
tea (టీ) తేనీరు
fine flour (ఫైన్ ఫ్లార్)మైడ్
sugar (షుగర్) చక్కెర
bran (బ్రాన్) ధాన్యపుపాట్టు, తవుడు
chocolate (చాకెట్) చాకెట్
cheese (చీస్) జాన్ను పన్నీర్
oat (ఓట్స్) ఒకరకమైన ధాన్యము
barley (బార్లీ) బార్లీ
millet (మిల్లెట్) చిన్నజొన్నలు
vegetable (వెజిటబుల్) కూరగాయలు
sesamum (సిసేమ్) నువ్వులు
oil (ఆయిల్)నునె
porridge (పోరిడ్జ్),గంజి,అంబలి
curd (కర్డ్) పెరుగు
pulse (పుల్స్)కాయధాన్యములు(ద్విదళధాన్యములు)
milk (మిల్క్) పాలు
paddy (పాడీ) ధాన్యము
Salt (సాల్ట్) ఉప్పు
pearl millet (పెరల్ మిల్లెట్) ఒక రకమైన ధాన్యము
biscuit (బిస్కెట్) బిస్కెటు
COTT CAT (కార్ట్ ఇయర్) ఒక రకమైన ధాన్యము
food (ఫుడ్) ఆహారము
maize (మైజ్) మొక్కజొన్న

butter (బట్టర్) వెన్న
pea (పీ) బఠానీ
whey (వే) మట్టిగా (పెరుగు పైన ఉండే నీరు)
cream (క్రీమ్) మీగడ
lentil (లెంటిల్) ఎర్ర కందులు
meat (మీట్) మాంసము
pork (ఫోర్క్) పందిమాంసము
mutton (మటన్) మేకమాంసము
beaf (బెఫ్) గొడ్డుమాంసము
sweetmeat (స్వీట్ మీట్) తీపి తిను బండారము
sugar candy (షుగర్ క్యాండీ) కలకండ
jam (జామ్) జామ్
puffed rice (పఫెడ్ రైస్) ఉడకబెట్టిన బియ్యము
kidney bean (కిడ్నీబీన్) సోయాచిక్కుడు
beaten paddy (బీటెన్) పాడి దంచిన ధాన్యము
buckwheat (బ్రక్ వీట్) గోదుమలు
licuorice (లికోరిస్) అతిమధురము
molasses (మొలాసెస్) బెల్లపుపాడి - బెల్లం
castor-seed (కాస్తారే సీడ్) ఆముదపు గింజలు
supper (సప్పర్) రాత్రి భోజనము
bread (బ్రెడ్) రొట్టె
butter milk(బట్టర్ మిల్క్) మట్టిగ(చల్ల)
wine(వైన్) ద్రాక్ష (సారాయము, మధువు)
syrup (సిరప్) షర్బత్

honey (హనీ) తేనె

mustard (ముస్తర్డ్) ఆవాలు

vinegar (వినెగార్) వెనిగారం (సీమకోడి)

betelnut (బీటల్ నట్) వక్క

dry ginger (డ్రైజింజిర్)సాంటి

turmeric (టేర్మిక్)పసుపు

sweet pudding (స్వీట్ పుడ్డింగ్) హల్వా

fruits (పండ్లు)

grapes.(గ్రేపీస్) ద్రాక్ష,

fig (ఫిగ్) అత్తిపండ్లు

walnut (వాల్నట్) అక్రొట్

pine-apple (పైనాపిల్) అనాస

pomegranate (పామిగ్రనేట్) దానిమ్మ

guava (గ్వీవా) జాము

peech పీచ్(వ్యర్థపదార్థం)

mango (మేంగో) మామిడి

plum (ప్లమ్) ప్లమ్

raisin(రైసిన్)కిసమిస్

banana (బనానా) అరటిపండు

cashewnut (క్యాషేనాట్) గోడంబి.

date (డేట్) ఖర్జూరం

melon (మెలన్) ఖర్బూజా

water melon (వాటర్ మెలాన్) ఖర్బూజా, పుచ్చకాయ

currant (కరెంటు)ద్రాక్ష

coconut (కోకోనట్)కొబ్బరి కాయ.
orange (ఆరంజ్) ఆరంజ్ (కమలాఫలం)
lemon (లెమన్) నిమ్మకాయ
pear (పియర్) ఒక విధమైన పండు
papaya (పపాయ)బొప్పాయి
pistachio (పిస్టాచియో) పిస్తా
apple (ఎపిల్) సీమ రేగుపండు
almond (ఆల్మండ్)బాదాం
plum (ప్లమ్) ప్లమ్
malta (మాల్టా) బార్లీ
raisin (రెయిజిన్) ఎండుద్రాక్ష
groundnut (గ్రౌండ్ నట్)వేరుసెనగ
cucumber (కుకుంబర్)దోసకాయ,పుచ్చకాయ
rose apple (రోజ్ ఆపిల్)నేరెడుపండు
apricot (ఆప్రికాట్) ఆప్రికాట్
litchi (లిచి) లిచి
pompelmoose (పాంపిల్మూస్)పాంప్లిముస్
custard apple (కస్టర్డ్ ఎపిల్) సీతాఫలము
orange (ఆరంజ్) బత్తాయి

Flowers (పూవులు)

oleander (ఓలియాండర్) ఆరళి
lotus (లోటస్) తామర
lily (లిలీ) లిలీ
patchouly (పట్చోలీయ్) మందారం

pandanus (పాండవాస్) మొగలిపువ్వు

mushroom(మష్రూమ్) పుట్టగొడుగు

daisy (డెయిజీ) డెయిజీ

moon flower (మూన్ ఫ్లవర్) కలువపువ్వు

daisy (డైసీ) డైసి పువ్వు

balsam (బాల్సమ్) బాల్సమ్

tulip (తూలీప్) గంటాకారుపు పువ్వులు

sun flower (సన్ ఫ్లవర్) సూర్యకాంతం

rose (రోజ్) గులాబి

millingtonia (మిలింగోనియా) బొండు బీరచ్చి

jasmine (జాస్మిన్) మల్లె

sweet jasmine (స్వీట్ జాస్మిన్) జాజిమల్లె

water solder (వాటర్ సోల్డర్) నందివర్ధనము

basil (బేసిల్) తులసి

narcissus (నోర్కెసస్) నర్కిస్

poppy (పాప్పీ) పాప్పీ

rangoon creeper (రంగూన్ క్రిపర్) రంగూన్ పూల చెట్టు (పూలతీగలు)

Commonsweet basil(కామస్వీట్ బేసిల్) ఒకరకమైన పువ్వు (తులసిజాతికి సంబంధించినది)

round jasmine (రౌండ్ జాస్మిన్) బొండుమల్లి

marigold (మేరీగోల్డ్) పసుపు పువ్వులు (స్త్రీలు దీనిని లేపనంగా వాడతారు)

Vegetables (కూరగాయలు)

ginger (జింజెర్)- అల్లం

coriander (కోరియాం డర్) ధనియాలు

colocasia (కోలోకేసియా) ఒకరకమైన కూర

potato (పోటోటో) బంగాళదుంప
tamarind (టామ రెండ) చింతపండు
spinach (స్పినాచ్) బచ్చలికూర
mint (మింట్) పుదీనా
ash pumpkin (ఎష్ పంప్ కిన్)బూడిదగుమ్మడి
long cucumber(లాంగ్ కుకుమ్బెర్)పొడుగు దోసకాయ
onion (ఆనియన్) ఉల్లిపాయ
jack fruit (జాక్ ఫ్రూట్)వనసపండు
pumpkin (పంకిన్)గుమ్మడికాయ
bitter gourd (బిట్టర్ గార్డ్స్) కాకరకాయ
evy gourd (ఇవీగార్డ్) దొండకాయ
squash gourd (స్క్వాష్ గార్డ్)సొరకాయ
drumstick (డ్రమ్ స్టిక్) మునగకాయ
carrot (కారట్) కారట్
citron (సిట్రోన్) దబ్బకాయ
fenugreek(ఫెన్ గ్రేక్) మెంతులు
knolkhol (నోల్ కోల్) నూల్ కోల్
garlic (గార్లిక్) వెల్లులి
luffa (లుఫ్ఫా) సొరకాయ
snake gourd (స్నేక్ గార్డ్) పొట్లకాయ
beet root (బీట్ రూట్) బీట్ రూట్
bean (బీన్) చిక్కుడు
yam (యామ్) పెండలము
lilac (లీలాక్) దాసాని వంటిది

cabbage (క్యాబేజి) కోబీబుట్టు
brinjal (బ్రింజాల్) వంకాయ
lady's finger (లేడీస్ ఫింగర్)బెండకాయ
corn ear (corn ఎయర్) జొన్నలు
pea (పీ) బరానీ
chillies (చిల్లెస్)మిరపకాయలు
radish (రాడిష్)ముళంగి
cauliflower (కాలీఫ్లవర్) కాలీఫ్లవర్
potato palm (పొటాటో పామ్) ఒకరకమైన ఆకుకూర
cluster beans (క్లస్టర్ బీన్స్) ఒక రకమైన చిక్కుడు
sweet potato (స్వీట్ పొటాటో) చక్కెర దుంపకూర
turnip(టర్నిప్) ఒక రకమైన దుంప (ద్వివార్షిక వృక్షకము)
lettuce (లెట్యూస్) ఆకుకూర (తోటకూర)
amaranthus (అమరాంథస్) ఒక రకం దుంపకూర

Spices (మసాలాదినుసులు)

aloes (అలోస్) కలబంద
oriander seed(కోరియాండర్ సీడ్) ధనియాలు
caraway (కేరవే) వాము
Salt (సాల్ట్) ఉప్పు
ginger (జింజర్) అల్లం
alum (ఆలమ్) పటిక
linseed (లిన్ సీడ్) అవిశెగింజలు
hemp (హెంప్) గోగునార
cardamom (కార్దమమ్) ఏలక్కాయలు

chillies (చిల్లీస్) మిరపకాయలు
nigella (నిగెల్లా) నల్లజీలకర్ర
soap nut (సోప్ నట్) షీ క్కాయ
black pepper (బ్లాక్ పెప్పర్) మిరియాలు
love (క్షవ్) లవంగా
saffron (సఫ్రాన్) కుంకుమపువ్వు
betelnut(బీటిల్ నట్) వక్క
yeast (ఈస్ట్) ఈస్ట్ (కారి)
vinegar (వినెగార్) కొడి(వనిగారము)
poppy seed (పప్పీసీడ్) గసగసాలు
dry ginger (డ్రైజింజిర్) సాంతి
nutmeg(నట్ మేగ్) జాజికాయ
aniseed (అనిసీడ్) పెద్దజీలకర్ర
mace (మేస్) జాపత్రి
sago (సగో) సగ్గుబియ్యం
cumin seed (క్యుమిన్ సీడ్) లవంగాలు
turmeric (టర్మెరిక్) పసుపు
cassia(కాసీయా)నాసిరకపు దాల్చినచెక్క
safoetida (అసఫోటిడా) ఇంగువ
cinnamom(సిన్నమాన్) లవంగాపుపట్టా దొరకు చెట్టు

Birds (పక్షులు)

swallow(శ్వాలో) ఒక రకం పక్షి
partridge (పార్ట్రిజ్) చాతక్ పక్షి (కౌజాపిట్ట)
owl (ఓవల్) గూడ్లగూబ

parrot (పెరట్) చిలుక
wood pecker (వుడ్ పెక్కర్) వడ్రంగి పిట్ట
magpie (మేగ్పీ) వదరుపిట్ట
pigeon (పిజియన్) పావురం
duck (డక్) బాతు
cockatoo (కక్కటూ) తెల్ల చిలుక
weaver bird (వివర్ బర్డ్) సాలీడు పక్షి
heran (హెరన్) ఒక రకమైన పక్షి (నారపక్షి)
qual (క్వయల్) కోకిలపిట్ట
cuckoo (కక్కు) కోయిల
hawk (హాక్) డేగ
crow (క్రౌ) కాకి
falcon (ఫాల్కాన్) ఒక రకమైన డేగ (డేగజాతికి సంబంధించినది)
eagle (ఈగిల్) గ్రద్ద
cock (కోక్) కోడిపుంజు
vulture (వల్చర్) రాబందు
hen (హెన్) కోడిపెట్ట
sparrow (స్పారో) పిచ్చుక
peacock (పీకాక్) నెమలి
ruddy goose (రడ్డి గూజ్) చక్రవాకం
thrush (థ్రూష్) పాటలుపాడే పక్షి (యూరప్)
canary (కేనరీ) మైనా
red legged partridge (రెడ్ లెగ్డ్ డ్యారిట్రిజ్) పాడవైనకాళ్ళుగల కౌజు
bat (బేట్) గబ్బిలం

lark (లార్క్) భారద్వాజ పక్షి

kite (కైట్) గెడ్డ

crane(క్రెన్) కొంగ

chicken (చికెన్) కోడిపిల్ల

ostrich (ఆస్ట్రిచ్) ఉష్టపక్షి .

swan (స్వాన్) హంస

pewit(పెవిట్) నీటి ఒడ్డున నివసించే పక్షి

Animals and Insects (జంతువులు క్రిమి కీటకాలు)

boa (బోవా) కొండ పాము camel (కేమిల్) ఒంటె

turtle (టర్ట్ల్) తాబేలు

musk deer (మస్క డీర్)-కసూరిజింక

kangaroo (కంగారూ)

dog (డాగ్) కుక్క

bitch (బిచ్) ఆడకుక్క

crab (క్రాబ్)

mule (మ్యూల్) కంచరగాడిద

hare (హేర్) కుందేలు

bug (బగ్) నల్లి

beatle (బీటిల్) కందిరిగా

cow (కౌ)ఆవు

squirrel (స్క్విరల్) ఉడత

ass (ఎస్) గాడిద

rhinoceros (రైనోసరస్) కొండమృగం

horse (హోర్స్) గుట్టం

mare(మర్) ఆడ గుట్టం

snail (స్నైయిల్) నత్త

he-goat (హి గోట్) మగ మేక

she-goat (షి గోట్) ఆడమేక

kid (కిడ్)

calf (కాఫ్) ఆవుదూడ

she-calf (షికాఫ్) ఆవుదూడ

colt (కోల్ట్) గుర్రపుప్పిల్ల

cat (కేట్) పిల్లి

kitten (కిట్టెన్) పిల్లికూన

monkey (మంకీ)

chimpanzee (చింపాజీ)మనిషిని పోలిన ఆఫ్రికాకోతి

tiger (టైగర్) పులి

stag (స్టాగ్)వేడి

ox/bullock (ఆక్స్/బుల్లక్)ఎద్దు

bear (బియర్) ఎలుగుబంటి

wolf(వూల్ఫ్) తోడేలు

sheep (షీప్) గొర్రెల మంద (గొర్రే)

lamb (లాంబ్) గొర్రెపిల్ల

buffalo (బఫిల్లో)-దున్నపాతు

kid/lamb (కిడ్/లాంబ్)పిల్ల, కూన

alligator (ఎలి గేటర్)

panther (పెంథర్) చిరుత పులి

mouse (మౌస్) ఎలక

mole (మోల్) చుంచెలుక
giraffe (జిరాఫీ) జిరాఫీ
lizard (విజార్డ్) బల్లి
lice (లైస్) పేను
leech (లీచ్) జలగ
cricket (క్రికెట్) కీచురాయి
zebra (జీబ్రా) చారలగుర్రం
spenial(స్పినియాల్)
pony (పోనీ) గుర్రం
grass-hopper(గ్రాస్టాపర్)మిడత,గొల్లభామ
locust (లోకస్ట్) ఆడ మిడత
leopard (లెపార్డ్) చిరుత
wasp (వాస్ప్)కందిరిగ
butterfly (బటర్ ఫై) సీతాకోకచిలుక
hippopotamus (హిప్పొటమస్)నీటిగుర్రం
termite (టేర్మైట్) పచ్చల ఏనుగు
bluebull (బ్లూబెల్)
mongoose (మంగూస్) ముంగిస
puppy (పప్పీ) కుక్కపిల్ల
flea (ఫ్లీ) తుళ్ళుపురుగు
scorpion (స్కార్పియన్)
తేలు fawn (ఫాన్) జింకపిల్ల
elephant (ఎలిఫెంట్) ఏనుగు
ram (రామ్)పోట్టేలు

spider (స్పైడర్) సాలీడుfly(ఫై) ఈగ
 crocodile (క్రోకడైల్) మొసలి
 mosquito (మస్కిటో) దోమ
 fish (ఫిష్) చేప
 bee (బీ)తేనెటిగ
 frog (ఫ్రాగ్) కప్ప
 tadpole (టాడ్పోల్) తాబేలుపిల్ల
 silkworm (సిల్క్ వార్మ్) పట్టుపురుగు
 egg of louse (ఎగ్ అఫ్ లౌస్)ఈరి
 fox (ఫాక్స్) గుంటనక్క
 hyena (హైన) దుమ్ములగొండి(కుక్కజాతి)
 ape (ఎప్)- కోతి
 hound (హౌండ్) వేటకుక్క
 shark (షార్క్) తిమింగళం
 snake (స్నేక్) పాము
 oyster (ఓయిస్టర్) ఆల్చిప్ప
 bull (బుల్) ఎద్దు
 porcupine (పోర్క్యూపైన్) ముళ్ళపంది
 jackal (జాకాల్) గుంటనక్క
 lion (లయన్) సింహం
 pig (పిగ్) పంది
 Swine (స్వైన్) ఆడపంది
 deer (డీర్) లేడి

Professions (వృత్తులు)

news agent (న్యూస్ ఏజెంట్) వార్తా ప్రతినిధి

agent(ఏజెంట్) ప్రతినిధి

engineer (ఇంజినీర్) కట్టడముల నిర్మాత

actor (యాక్టర్)-నటుడు

advocate (అడ్వకేట్) వకీలు, న్యాయవాది

petition writer (పీటిషనైటర్)ఆర్థీలరచయిత

orderly (ఆర్డర్లీ) బంట్లోతు

commission agent(కమిషన్ ఏజెంట్)దళారి

overseer (ఓవర్సీర్) పర్యవేక్షకుడు

artist (ఆర్టిస్ట్)కళాకారుడు

poet (పాయిట్) కవి

plumber (ప్లంబర్) కుళాయిపనులు చేసేవారు

barber (బార్బర్) మంగలి క్షురకులు

baker (బేకర్) రొట్టెలు తయారు చేసి అమ్మేవ్యాపారి

sailor (సెయిలర్) నావికుడు

inspector (ఇన్స్పెక్టర్) పాలీసు అధికారి, పరీక్షకుడు

journalist (జర్నలిస్ట్) పత్రికావిలేకరి

examiner (ఎగ్జామినర్) పరీక్ష నిర్వహించు అధికారి (పరీక్షకుడు) manager (మేనేజర్) నిర్వాహకుడు

trainer (ట్రైనినర్) శిక్షకుడు

butcher (బుచ్చేర్) కసాయి

pedlar (పెడ్లర్) బండి వ్యాపారి, వీధి వర్తకుడు

artisan (ఆర్టిస్ట్) కళాకారుడు

draper (డ్రాపర్) బట్టలవ్యాపారి

farmer (ఫార్మర్) వ్యవసాయదారుడు
carpenter (కార్పెంటర్)వడ్డంగి
green-grocer (గ్రీన్ గ్రోసర్)కురగాయల వ్యాపారి
general merchant (జనరల్ మర్చంట్) అన్నిసరకులు అమ్మేవాడు
potter (పొట్టర్) కుమ్మరి
bearer (బేరర్) అవసరాలు సమకూర్చేవాడు
porter (పోర్టర్) కూలివాడు
sweeper (స్వీపర్) ఊడ్చువాడు
boatman (బోట్ మేన్) పడవ నడిపేవాడు
storekeeper(స్టోర్ కీపర్) సామాన్లంచే చోటును నిర్వహించేవాడు
coachman (కోచ్ మేన్) శిక్షకుడు
grain parcher (గ్రైన్ పర్చర్) మరమరాలు తయారుచేయువాడు
cashier (కేషియర్) కోశాధికారి
beggar (బెగ్గర్) బిచ్చగాడు
hawker (హాకర్) చిన్న సరకులువ్యాపారి
water carrier (వాటర్ కేరియర్)నీరుమోయువాడు
perfumer(పెర్ఫ్యూమర్)సుగంధాలుచేసేవాడు
fisherman (ఫిషర్) మేన్ -జాలరి
shepherd (సిఫేరేడ్) గొర్రెల కాపరి
labourer (లేబరర్) కూలివాడు
musician (మ్యూజిషియన్) సంగీతకారుడు
boatman (బోట్ మేన్) పడవ నడుపువాడు
cowherd (కౌహర్డ్) గొడ్లకాపరి
money-lender (మనీ లెండర్) వడ్డీవ్యాపారి

peon (పూన్) పనివాడు

gardener (గార్డెనర్) తోటమాలి

watchman (వాచ్ మేన్) కాపలాదారుడు

mechanic (మెకానిక్) యంత్రసంబంధిత పనులు చేయువాడు.

surgeon (సర్జన్) శస్త్రచికిత్స చేయువాడు

printer (ప్రింటర్) అచ్చువేయువాడు

detective (డిటెక్టివ్) నేర పరిశోధకుడు

accountant (అకౌంటెంట్) లెక్కలు వ్రాయువారు (కరణం)

binder (బైండర్) కట్టలు కట్టువాడు

sculptor (స్కల్ప్టర్) శిల్పి

weaver (వీవర్) నేతనేయువాడు

cobbler (కాబ్లర్) చెప్పలు కుట్టువాడు

cobbler (కోబ్లర్) చెప్పలు కుట్టువాడు

sweeper (స్వీపర్) ఊడ్చువాడు

jeweler (జ్యూయలర్) నగలవ్యాపారి

dyer (డైయర్) రంగుపనిచేయువాడు

sweeper (స్వీపర్) ఊడ్చువాడు

chemist (కెమిస్ట్) మందులవ్యాపారి

typist (టైపిస్ట్) అచ్చుకొట్టువాడు

cook(కుక్) వంటవాడు

contractor (కాంట్రాక్టర్) ఒప్పందీకుడు

cashier (కేషియర్) కోశాధికారి

postman (పోస్ట్మన్) తపాలా బంట్లోతు

author (ఆథార్) రచయిత

doctor (డాక్టర్) వైద్యుడు
blacksmith (బ్లెక్స్మిత్) కమ్మరి
drummer (డ్రమ్మర్) మేళం వాయించువాడు
lawyer (లాయర్) న్యాయవాది
tabla player (తబలా ప్లేయర్) తబల వాయిచువాడు
physician (ఫిసిసియన్) వైద్యుడు
oilman (ఆయిల్ మేన్) పప్పు నూనె వ్యాపారి
teacher (టీచర్) ఉపాధ్యాయుడు
tailor (టైలర్) బట్టలు కుట్టువాడు, దర్జీ
reporter (రిపోర్టర్) విలేకరి
broker (బ్రోకర్) మధ్యవర్తి
policeman (పోలీస్ మేన్) రక్షకభటుడు
druggist (డ్రగ్గిస్ట్) మందులషాపుయజమాని
goldsmith (గోల్డ్ స్మిత్) కంసాలి
dentist (డెంటిస్ట్) దంతవైద్యుడు
merchant (మర్చంట్) వ్యాపారి
shopkeeper (షాపు కీపర్) దుకాణం దారు
confectioner (కన్ఫ్ క్షనరి) తినుబండారాలు తయారు చేయువారు
carder (కార్డర్) దూది ఏకువాడు
wrestler (రేసలేర్) మల్లయోధుడు
washerman (వాష ర్మేన్)-చాకలి
clergyman (క్లెర్గీ మేన్) మతగురువు
nurse (నర్స్) సేవకురాలు
priest (ప్రీస్ట్) పూజారి

Designation (పడవులు)

officer (ఆఫీసర్) అధికారి

assistant (అసిస్టెంట్) సహాయకుడు

director (డైరెక్టర్) దర్శకుడు

superintendent (సుపింటెంట్) పర్యవేక్షకుడు

head (హెడ్) నాయకుడు

controller (కంట్రోలర్) క్రమశిక్షణాధికారి

senior (సీనియర్) అనుభవశాలి

judge (జడ్జి) న్యాయమూర్తి

additional (అడిషనల్) అదనము

attorney (అటార్నీ) ప్రభుత్వన్యాయాధికారి

professor (ప్రోఫెసర్) పండితుడు

registrar (రిజిస్ట్రార్) దాఖలాధికారి

commissioner (కమిషనర్) ఆజ్ఞలు జారీ చేయు అధికారి

lecturer (లెక్చరర్) ఉపన్యాస కుడు

stenographer (స్టెనోగ్రాఫర్) సంక్షిప్తరచయిత

administrator (అడ్మినిస్ట్రేటర్) నిర్వహణాధికారి

officiating (అఫీషియేటింగ్) కార్యాలయశాఖ పని

principal (ప్రిన్సిపాల్) ప్రధానాధికారి

vice chancellor (వైస్ ఛాన్సెలర్) ఉపకులపతి (ఉపచార్యుడు)

observer (అబ్జర్వర్) పరిశీలకుడు

registrar (రిజిస్ట్రార్) దాఖలాధికారి

minister (మినిస్టర్) మంత్రి

chancellor (ఛాన్సెలర్) కులపతి (ఆచార్యుడు)

mayor (మయేర్)మేయర్

treasurer(టెజరర్) కోశాధికారి

ambassador (అంబాసిడర్) దూత

governor(గవర్నర్) ఆజ్ఞలు జారీ చేయు ఆధికారి

district magistrate(డిస్ట్రిక్ మేజిస్ట్రేట్) జిల్లా న్యాయాధికారి

sub-inspector of police (సబ్ ఇన్స్ పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీస్) పోలీసుశాఖ ఉపాధికారి

president (గ్రెపెసిడెంట్) అధ్యక్షుడు

member (మెంబర్) సభ్యుడు

clerk (క్లర్క్) గుమాస్తా

chairman (చైర్మన్) అధ్యక్షుడు

accountant(అకౌంటెంట్)లెక్కలుచూచువాడు

collector (కలెక్టర్) జిల్లా అధికారి

secretary (సెక్రటరీ) కార్యదర్శి

EIGHTH PART

ఎనిమిదవ 8 భాగము (అనుబంధం-II)

మీకు ఇందులో కావలసినది

- మాట్లాడుతున్న సమయంలో ఎదుటివారితో మీ మెదడులో తరంగాలను ఎలా సమన్వయ పరచాలి?
- మీ మాటలు సులభంగా, స్పష్టంగా, ప్రతిభావంతంగా ధరించాలి?
- మీ హావభావాలను మరియు అణకువలను ఎలా చూపాలి?
- మీ జ్ఞాపకశక్తిని ఎలా పెంచాలి?

ముఖ్యముగా గమనించవలసినవి

చదివేది, వ్రాయునది, మాట్లాడేది వంటి విషయాలకు ఆధారంగా ఉండేది జ్ఞాపకశక్తియే. 4 భాగములో జ్ఞాపకశక్తిని అధికము చేయుటకు ఎన్నోవిధాల ఆలోచనలు యిచ్చి యున్నవి. 5 మీకు జీవితాంతము ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి. ఈ జ్ఞాపకశక్తి పరీక్షలు చదవడం మాత్రం కాకుండా జ్ఞాపకం ఉంచుకుని ఉపయోగిస్తే మీరు అనుకున్న సమయం కంటే తక్కువ వ్యవధి మీరు మీ పనులు సులభంగా చేసి ముగించవచ్చు.

జ్ఞాపకం ఉన్నవాటిలో కొన్ని బైట పెట్టే ఆలోచనలు

మెదడులోని ఉత్సాహమనే అలలను సమతుల్యంగా ఉంచండి. : మీవ పూర్తి ఏకాగ్రతను పొందడం కోసం, మీ మెదడులోని ఉత్సాహమనే అలలను సమతుల్యంగా ఉంచండి. నేల మీద పడుకొని భుజాలను విస్తరించాలి. ఇలా రెండు చేతుల మీద ఉండే లాగ, రెండు కాళ్ళను వదులు చేయండి. మరియు కళ్ళు మూసుకోండి. ముక్కుతో తేలికగా మరియు గాఢంగా ఊపిరి తీసుకోండి. తరువాత నోటితో వదిలి వేయండి. మీ యొక్క ధ్యానము కల్పనిక కొన వైపు మరియు మెరుస్తున్న వెలుతురు వైపు ఉండాలి. ఎలాగైతే మీ కళ్ళ వెనుక తయారవుతుందో అలా, ఎప్పుడైతే మీరు ఊపిరి లోపలికి తీసుకుంటారో అప్పుడు ఈ వెలుతురు మెరుపును సంతరించుకుంటుంది. మళ్ళీ మీరు ఊపిరి బయటికి వదిలేటప్పుడు ఇది మసకబారి పోతుంది. దీనిని ప్రతి ఉదయం మరల మరల చేయండి. గుర్తుంచుకోవలసిన పుట్టినరోజు : మీరు మీ యొక్క కుటుంబ సభ్యులు, స్నేహితులు, మరియు దగ్గరి సంబంధీకుల పుట్టిన రోజులని ఎప్పుడు మరువ కూడదు. ఎందుకంటే, ఇది నిర్లక్ష్యమునకు గుర్తు. వీరందరి పుట్టినరోజుల తేదీల ప్రకారం నిర్ణయించండి. దీనికొరకు జనవరి నుండి డిసెంబరు వరకు, ఋతువులననుసరించి, దుస్తులపై ఆ మనిషి యొక్క మానసిక చిత్రం తయారు చేయండి. వారందరూ ఒకే వరుసలో నిలబడి పుట్టినరోజు జరుపుకుంటున్నట్టు కల్పన చేయండి.

ప్రసంగాన్ని సరళం చేయండి : కొంత మంది ప్రసంగిస్తున్నప్పుడు భయం కారణంగా మరిచిపోతుంటారు. ఈ సమస్య నుండి విముక్తి పొందగలరు. కొన్ని నిమిషాల ముందు గాని, కొద్ది సమయం ముందు గాని దీర్ఘంగా శ్వాస తీసుతుని, పంక్తుల సహాయంతో ముఖ్యమైన అంశాలను గుర్తుంచుకోండి. మీరు ముఖ్యాంశాలను మీ ఇంటి గదులతో పోల్చవచ్చు. ఇదే కాకుండా, ఆ అంశాలకు చెందిన కాలానికి చిత్రాలను తయారు చేసి కూడా వాటిని గుర్తుపెట్టుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు, మీ ప్రసంగంలో ఏదైనా అంశం యజమాని మరియు శ్రామికులకు కృతజ్ఞత తెలియజేయాలి. అయితే దీనికోసం మీరు ఊపించు కోవల్సి ఉంటుంది. శ్రామికులంతా విడివిడి భాగాలుగా తయారు చేస్తున్నట్టు, మీరు మనసులో ఇంటి నాలగు భాగాలు తిరుగుతారో, అప్పుడు మీకు గుర్తుకు వస్తుంది. ప్రతి గది కోసం నిర్ణయించబడిన కాలానిక చిత్రం. తరువాత ఆ అంశం గురు చేసుకునేందుకు సహాయకారిగా ఉంటుంది. రెండింతల చురుకుదనం : ప్రారంభంలో పాఠం యొక్క ముఖ్యాంశాలను తొందరగా మరియు సామర్థ్య పూర్వకంగా చేసుకుందుకు వేగంగా చదవాలి. మీరు ఏ పంక్తులను చదువుతున్నారో సరిగ్గా దాని క్రింద పెన్సిలు ఉంచి నడుపవచ్చు. మన కళ్ళకు దారి చూపుటకు నిరంతరం ప్రవహించుచూ, ఏ ఆటంకం లేక చదువుతూ పదములు, అంశాల పైన మన ధ్యానము కేంద్రీకరించాలి. తరువాత తమలో తాము మానసిక పునశ్చరణ చేసేందుకు ప్రయత్నం చేయండి.

వ్రాయకుండానే ఆత్మవిశ్వాసం పొందగలరు.

మానసిక ఉల్లాసం కొరకు ఇది అత్యుత్తమమైన భోజనం: నూనెలో వేగిన చేపలో ఫాలిక్ ఆసిడ్ ఉంటుంది. మరియు అనేక విధములైన ఆరోగ్యప్రదమైన కొవ్వుతో కూడిన యాసిడ్లు ఉంటాయి . మెదడు యొక్క పనులు ప్రణాళికలను వికసింప చేయును. అందువల్ల తమ భోజనంలో వివిధ రకములైన చేపలను చేర్చుకోవాలి. వీటి యొక్క కొన్ని అంశాలు గోరునార గింజల్లో లేక వాటి నూనెలో పొందవచ్చు. మీరు వీటినిసలాడ్ లేక అన్నంలో కలిపి తీసుకోవచ్చు.

స్మారక ఇల్లు: ఈ పద్ధతిని గ్రీకు దేశం కనిపెట్టింది. దీనిని వాస్తులో యదార్థమైన రీతిలో ఉపయోగిస్తుంటారు. ఈ పద్ధతి ద్వారా ఇంటిలోని ఒక గది నుంచి ఇంకో గదికి తిరగడానికి వీలుగా పద్ధతిగా చేసారు. దీని వలన మీరు గురు పెట్టవలసిన ముందు వెనుక భాగాలు క్రమ బద్ధమైన సంఖ్యలో అమరిపోతాయి. మీరు మీ మనస్సులో అసమానమైన కల్పన ఆధారంగా మీ ఇంటిలో నాలుగువైపులా ఉన్న అన్ని వస్తువులను మీ మనస్సులో చిత్రీకరించండి. ఉదాహరణకు: టోపి మీద ఉన్న కుచ్చాలు హాలులో నిలబెట్టండి. భోజనశాలలోని పనీర్, ఎలుకను ఆకర్షించడం వంటిది. కొనుగోలు చేయడానికి వెళ్ళేముందు మానసికంగా ప్రతి గదిని ఒకసారి మననం చేయడం ద్వారా మీకు ఏ ఏ వస్తువులు, ఎక్కడ ఉంచాలో, ఏ వస్తువు కొరత ఉందో తెలుస్తుంది.

రాత్రి పూట మంచి నిద్ర ప్రణాళికలను చేర్చుకోవాలి : మంచి నిద్రపోవడం శరీరానికి, మెదడుకు రెండింటికి సామామ్యంగా అవసరం. దీని వలన మీరు పని బాగా చేయగలుగుతారు. ఇందు వలన మీరు మంచి నిద్రపోవడం, ఉత్సాహంతో లేవడం ఆవశ్యం. నిద్ర పోయేందుకు ఒక నియమిత షరతులు పాటించాలి. మీరు ఉత్తేజమైన వసువులు ఉదా: కాఫీ, మతు పానీయాలు వంటి వాటికి దూరంగా ఉండాలి. ఎందుకంటే, ఇవి నిద్రకు ప్రతిబంధకంగా ఉంటుంది. దీనికి బదులు సమతుల్యము ఆరోగ్యపరమైన భోజనం తీసుకోవాలి. మరియు తాజా గాలి, వ్యాయామం చేయాలి. ఇది మీకు మంచి నిద్ర పోయేందుకు సహాయపడుతుంది. మీకు వీలుగా నిద్రకు సమయం కేటాయించండి. దానితో మీకు మంచి నిద్ర పోవడానికి వీలవుతుంది. ఇది కాకుండా గోరువెచ్చని నీటిలో స్నానం, ఆ తరువాత దీర్ఘంగా శ్వాస తీసుకోవడం వంటి వ్యాయామం చేయాలి. అందువల్ల రోజంతా పని చేసిన అలసట, మరియు ఉద్వేగాల నుండి దూరం చేస్తుంది.

నిద్ర పోయే సమయాన్ని పరిశీలించడం: మీ యొక్క జ్ఞాపక శక్తిని పెంపొందించుకొనేందుకు నిద్ర పోయే 15 నిమిషాల వరకు, అభ్యాసాన్ని పాటించండి. ఆత్మ విమర్శ తప్పని సరి. ఉదయం మొదలుకొని రోజంతా జరగబోయే సంఘటనలను క్రమంగా చూడడం ప్రారంభించండి. ఇలా ఒకసారి చేయడం వలన మీరు ఆ సంఘటనలకు సమీపం కాగలరు. ధారాళంగా మాట్లాడడం, ఇరుగు పొరుగులను, మీ యొక్క ఆలోచనలను జ్ఞాపకం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించాలి. ఈ అలవాటు వలన ఆ రోజంతటి వివరాలు, గురు

చేసుకునేందుకు ఎక్కువ సిద్ధంగా ఉండేందుకు తయారుగా ఉండగలరు.

జ్ఞాపకశక్తిని వెతకడం: మనం కొన్ని వస్తువులను ఒకే సమయంలో తప్పకుండా మర్చిపోతుంటాము. దీనిని వెతకడం మానసికంగా గాని శరీరకంగా గాని కాదు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో మీరు, మీ జ్ఞాపకశక్తి సాయంతో మీరు మరిచి పోయిన వస్తువును ఆఖరిసారి ఎప్పుడు, ఎక్కడ చూసారో గుర్తుచేసుకోండి. ఆ తరువాత మీరు ఎక్కడెక్కడ ఉండగలదో గుర్తుచేసుకోండి. ఆ తరువాత మీరు ఎక్కడెక్కడ వెళ్ళారో, మీ నుంచి ఆ వస్తువు దూరమైన ప్రదేశాన్ని గుర్తుచేసుకోండి. సరియైన పద్ధతిలో పనిచేయండి. మీరు ఒక జాబితా చయారు చేయండి, ఆ వస్తువు వెతకాలనుకున్న చోటు గురించి, ఆ ప్రదేశాలను బాగా వెతకండి, మళ్ళీ ఒకే స్థలాన్ని మళ్ళీ వెతికేయత్నం చేయకండి.

మీ యొక్క కాల्పనిక శక్తి ఉపయోగించండి: ఎప్పుడయినా మీ మెదడులో ఏదయినా నూతన ఆలోచనలు రావడం గాని, లేదా దానిని గుర్తుచేసుకోవడం గాని చేస్తుంటారు. అందువలన ఇటువంటి విషయాలు జ్ఞాపకం చేసుకునేందుకు సాధారణము గాని పద్ధతిని అవలంబించండి. మీరు ఏదైనా పని మీద బ్యాంకుకు వెళ్ళాల్సి వస్తే, మీరు ఆ బ్యాంకు భవనాన్ని, ఎ వ్యక్తిని కలవాలని అనుకుంటున్నారో ఆ వ్యక్తిని, మరియు ఆ బ్యాంకు ఉన్న వీధి, వీటన్నింటిని ఒక ఊహాచిత్రంగా ఊహించుకోండి. ఒకవేళ మీరు వీధి పేరు ఎక్కడైన చూడగనే చటుక్కున మీ మెదడులో ఒక మెరుపులా మీకు మీ పనిని గుర్తుచేస్తుంది.

అర్థాలు మార్చాలి: మీ ప్రవర్తన మరియు ఉచ్చారణ మీ జ్ఞాపకశక్తిపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఆంగ్లంలో చాల పదాలు నియమాలు అమలు కానివి ఉంటాయి. ఇటువంటి పదాల తర్కం ఆధారంగా తయారుచేయడం విశ్వాసనీయం కాదు. మీరు ఎప్పుడు శబ్దకోశాన్ని ఉపయోగించండి. మీరు చదివిన దానిని అర్థం గురు చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించండి. ఏ పదాలను గురు చేసుకోవడంలో మీకు కష్టమనిపిస్తుందో, దాని కోసం, జ్ఞాపకశక్తి పెంచే పద్ధతులు ఉపయోగించండి. ఉదాహరణకు పదం యొక్క అర్థం గురు చేసుకునేందుకు కష్టమైతే, పదం మధ్య ఒక ఉంది లేక 2, మరియు 2, లకు ఒక సమాంతరమైన రూపాన్ని ఊహించండి. మరో ఉదాహరణ: పదాన్ని తీసుకోండి. మీకు దీని అర్థం ఒక భ్రమ ఏర్పడుతుంది, ఇది నా లేక నా అని. అందువలన లో ఒక దానికొకటి విడిగా ఉంటాయి అని ఊహించుకోండి. ఇందువలన మీ లేక యొక్క భ్రమలు తొలగిపోతాయి.

PQRST - పద్ధతితో ఉచ్చారణ : Preview- (పూర్వ ప్రదర్శన), Question- (ప్రశ్న), Read - (చదవడం), Self Respect -(ఒప్పు చెప్పడం), Test -(ఒప్పు చెప్పడం) వీటి మొదలు అక్షరాలు ఇవి. తొలుత పై పైన చూసి, విషయం యొక్క భాగము లేదా PQRST అద్యాయాన్ని పరిశీలించండి. తరువాత ప్రతి విషయంలో తలెత్తే ప్రశ్న అడగండి. తరువాత ప్రతి విషయాన్ని క్షణంగా చదివి, మీ ప్రశ్నలకు జవాబు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నించండి. ఆ తరువాత ఆ విషయానికి

సంబంధించిన ముందు మాటలను మీ మాటలలో వ్యక్తపరచండి. ఆఖరున పూర్తి అధ్యాయం యొక్క భాగాన్ని చదివిన తరువాత దానికి సంబంధించిన, వీలయినంత అర్థాలను మీరు గురు చేసుకోగలరు. వాటికి సంబంధించినవి వాస్తవంలో చేర్చి గురు చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించండి. ఈ పద్ధతిని వ్యాపార రంగంలో, స్వ అధ్యయనంతో పాటు విద్యాసంస్థలను వర్తింప చేయవచ్చు.

తమకు మంచి రూపం ఇచ్చుట : వ్యాయామము వల్ల మెదడులో రక్త ప్రవాహాన్ని పెంచి దాన్ని ప్రాణ వాయువుతో రూపొందుతుంది. ఇది కాకుండా, పోషణ వల్ల మీ యొక్క మెదడు యొక్క పనుల ప్రణాళికను బలపరుస్తుంది. జ్ఞాపకశక్తిని పెంపొందిస్తుంది. నియమిత వ్యాయామము వల్ల దీనిని మీరు అనుకూల పరచాలి. నియమానుసారంగా ప్రత్యేకమైన దినము లేక ఒక రోజు విడిచి, ఏదైనా వ్యాయామశాలకు వెళ్ళి, లేదా వేగంగా కొద్ది దూరము వరకు నడవడము అలవాటు చేసుకోవాలి. ఇవి శరీరమునకు స్పందన కలిగిస్తుంది. మరియు మీ గుండె వేగాన్ని నియమిత సమయంలో 20 నిమిషాలకు పెంచుతుంది. వ్యాయామము మీ మెదడు చాలా చురుకుగా తయారు చేస్తుంది.

జ్ఞాపకాలను స్మరించుట : ఒక వేళ మీరు ఓర్పుతో పని చేయుచున్నట్లైతే, మీ యొక్క జ్ఞాపకశక్తి బాగా ఉంటుంది. మీరు విశ్రాంతి తీసుకునే సమయంలో జ్ఞాపకాలు మీ యొక్క మెదడులో స్వయంగా కనబడుతుంది. గురు చేసుకుంటున్నా గుర్తుకు రాని విషయాల కోసం మరో అర్థగంట వరకు మీ యొక్క జీవశక్తిని విముక్తి చేయండి. ఒక వేళ మీ జ్ఞాపకశక్తి మీద మీకు నిజంగా నమ్మకముంటే, ఈ ప్రయత్నము మొదటి సారే, నని, డజను సార్లు ప్రయత్నించారనే విషయాన్ని మీ మెదడు నుండి చెరిపేయగలరు.

కవితల ద్వారా ఫలితము : మానసిక చురుకుదనము, మీ జ్ఞాపకాలను మంచి స్థితిలో ఉంచగలదు. ఎవరైనా వ్యక్తి ఒకచిన్న కవితను వివిధ రకాలుగా గురు చేసుకుంటాడు, ఎన్నోసార్లు చదివి, మరియు ఎన్నో సార్లు దానిని మనసులో ముద్రించుకొని, ఇప్పుడు గట్టిగా చదివి మరియు కవితను లయ బద్ధంగా పాడి దానిని గుర్తు చేసుకోండి. దేనిలోనైతే కవిత యొక్క పూర్తి భావము ఇమిడి ఉందో, ఆ కవిత మీద మీ యొక్క మెదడును కేంద్రీకరించండి. ఇలా చేయడంలో మీరు కృతకృత్యులయితే కవిత యొక్క మిగిలిన భాగము కూడా తనకు తానే గుర్తుకు వస్తుంది.

ఎవరు - ఎక్కడ - మరియు ఎప్పుడు : తరచుగా ఒకానొక వ్యక్తిని, మీరు ఎక్కడో కలుసుకున్నట్లు మీకు అనిపించవచ్చు. అయితే ఆ వ్యక్తి ఎవరిని జ్ఞాపకం చేసుకోలేరు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో మీరు ఆ ప్రదేశాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి. ఆ వ్యక్తిని మీరు ఎక్కడ కలుసుకున్నారో, త్వరిత రీతిలో సంబంధించిన ప్రదేశాలు, పనిచేసే చోటు, పాఠశాల, వ్యాయామశాల, సముద్రతీరం మరియు హోటల్ వంటి వాటి మీద ధ్యానం కేంద్రీకరించవం, లేదా ఆ వ్యక్తి వేరు వేరు దుస్తులలో మరియు వేరు వేరు రూపాలలో, అంటే, వ్యాపారస్తునినలాగా, ట్రాక్ దుస్తులలో గుర్తు

చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించండి. ఆ వ్యక్తితో గొడవ పడినటువంటి సంఘటన ఏమైనా గురు చేసుకోండి. అతను స్నేహితుని లాగానా, ప్రിയమైన వాడిలాగానా లేక అప్రియమైన వాడిలాగానా అని మీరు మీ జ్ఞాపక శక్తి మీద సూక్ష్మంగా ధ్యానము పెడితే, హఠాత్తుగా ఆ వ్యక్తి యొక్క పూర్తి వివరములు మీ ముందుకు వస్తుంది.

యధార్థవాదికండి : ఎప్పటి వరకు మిమ్మల్ని మీరు ఐస్పిన్ అనుకొని వెళ్ళకపోతే, మీరు నిశ్చంతగా పరీక్షకు వెళ్ళలేరు అందువలన మీరు విశ్రాంతిగా ఉండండి. ఉద్యేగాన్ని పొందడం ప్రకృతి సహజం.

ప్రశాంతంగా ఉండండి : ఏదైనా పని చేస్తున్నట్లయితే, ఆ పనిని ఆపి, ప్రశాంతతను మీరు పొందండి. మీ మనస్సులో ప్రకృతి దృశ్యాలను ఊహించుకోండి. మీకిష్టమైన ప్రదేశాన్ని, విశ్రాంతిగా గడవదలచుకున్న చోటుని మీ మనస్సులో ఊహించుకోండి.

ముఖ్యమైన వాటి వరుస : ఇబ్బందుల నుండి తప్పించుకోవడం మానవుల స్వభావం, అందువలన కష్టమైన పనులకు ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలి. మరియు దానిని పూర్తి చేసేందుకు వదలకూడదు. మీ యొక్క ఊహాశక్తి సహకారం తీసుకోండి. మీకు మీరు గంటల కొద్దీ ఇబ్బందులకు లోను కావద్దు. సూచనలను సమర్థవంతంగా చూపించునటువంటి కాంతిని చూడండి. కాంతి ఎంత సమర్థవంతంగా ఉంటుందో మీరు దానిని అంత బాగా గురు పెట్టుకోగలరు.

మీ జీవితాన్ని ఉజ్వలంగా చేసుకోండి : నలువైపులా విస్తరించి ఉన్న కొన్ని రంగులు, ఉద్యేగానికి సంబంధించిన సమస్యలను తీర్చుతుందని కొందరి విశ్వాసము. ఎరుపు రంగు మంచి ఆలోచన మరియు వంకాయ రంగు శాంతిని ఇవ్వడంలో సహాయపడుతుంది.

యధార్థమైన ఆలోచనలు : మిమ్మల్ని మీరు పనిలో నిమగ్నం చేయండి; మరియు సరైన సమయంలో పూర్తి చేయండి. ఇలా చేయడం వలన మీ వద్ద ఎప్పుడూ చేయడానికి ఏదో ఒక పని ఉండనే ఉంటుంది. హద్దు తెలియని భయం నుండి విముక్తి పొందడానికి సహాయం చేస్తుంది.

స్నేహితుల నుండి సహాయం : మీరు అధ్యయనం చేసేటప్పుడు స్నేహితుల పరిశీలన మీకు సహాయకరిగా ఉంటుంది. ఇతరుల నుంచి ప్రశ్నలడగడం, వాస్తవానికి మీకు జవాబు గురు పెట్టుకునేందుకు సులభతరం చేస్తుంది.

స్వచ్ఛమైన గాలి - స్వచ్ఛమైన మెదడు : మీ గది కిటికీలు తెరిచే ఉంచండి. మీరు ఎంత ప్రాణ వాయువు గ్రహిస్తారో దానికి 20 నుంచి 50 శాతం మీ యొక్క మెదడు ఉపయోగించుకుంటుంది. ఇందువలన మానసిక మరియు శారీరక అలసట దూరం చేయడానికి మీకు స్వచ్ఛమైన మరియు తాజా గాలి అవసరము.

జీవించడానికి శ్వాస : ఊపిరి తీయడం గుర్తుపెట్టుకోండి. మీరు ఏదైనా కష్టంలో ఉన్నప్పుడు సరిగ్గా శ్వాస తీసుకోవడం కష్టంగా భావిస్తుంటే, అటువంటి సమయంలో మీ తలను రెండు మోకాళ్ళ మధ్య ఉంచి, మెల్లగా 3సార్లు దీర్ఘ శ్వాస తీసుకోండి.

ఉత్తేజతకు లోను కాకండి : మీకు మీ ప్రవర్తన మీద అదుపు ఉండాలి. దానితో పాటు మీ ఉష్ణోగ్రత చల్లగా ఉంచండి. ఒక వేళ మీ గది చాలా వేడిగా ఉన్నా, లేక మీరు దుస్తులు ఎక్కువగా ధరించి ఉన్నా, అప్పుడు వేసుకున్న దుస్తులు వదులు చేయడం వలన మీకు చాలా సౌకర్యం కలుగుతుంది.

విశాలము : మీరు చదువుకునే ప్రదేశము బహిరంగం, మరియు విశాలమైనదిగా ఉండాలి. ఫెంగ్షుయ్ సిద్ధాంతము ప్రకారం ఇరుకైన ప్రదేశము సంకుచితమైన మస్తత్వానికి సంకేతం. తెరచిన మరియు విశాలమైన ప్రదేశం-విశాలమైన మనస్తత్వం. 88

మంచి ఆలోచనలు : మీ మెదడులో అనేకమైన వేల ఆలోచనలు ఆక్రమించుకుంటున్నప్పుడు మీరు సరిగ్గా చదవలేరు. అందువలన మీరు మీ మెదడును పుర్తిగా నిర్మలంగా ఉంచుకోవాలి. దీని వలన మీరు మీ ధ్యాసను పనిమీద కేంద్రీకరించవచ్చును.

తీయని కల : మీరు ఎప్పుడు నిదుర పోతారో, ఆ సమయంలో కూడా మీ మెదడు ఏదైనా నేర్చుకునే ప్రయత్నంలో ఉంటుంది. పరిశీలన వలన మీరు ఎన్ని కలలను చూసారో, వాటిలో 75 శాతం మీ దినచర్యకు సంబంధించి ఉంటుంది. పునఃపరిశీలన మరియు సూక్ష్మమైన తేడాలు మధ్య సజీవమైన కలయికతో రోజు యొక్క సమయాన్ని నిండేటట్లు చేయండి. దాని వలన మీ మెదడు నిద్రపోయే సమయంలో కూడా తన పని తాను చేయగలుగుతుంది.

మీతో మీరే మంచిగా ప్రవర్తించండి : తరువాత తనకు తానే బహుమతి పొందగలగాలి. ఇది మీ చదువుకునే దారిలోని ఆటంకాలను దూరం చేస్తుంది. మంచి మరియు మనసుకు నచ్చిన భోజనం చేయాలి. టెలివిజన్ చూడండి. స్నేహితులతో మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నించండి.

పంక్తులను కలవడం : వ్రాయడం మూలంగా మీకు మీరే సహాయం చేసుకోగలుగుతారు. విషయం చదివే సమయంలో ఔచిత్యం చెడకుండా చూసుకోవాలి. ప్లా చార్ట్, ఊహా చిత్రం, పదాలు మరియు చిత్రాలకు సంబంధించిన విషయం మీద ఆధారపడగలగాలి. పనికెలాని కవితలు గురించి ఆలోచించి, మీ జ్ఞాపకాలను తిరిగి తెచ్చుకొనవచ్చును.

సంభాషించగలగాలి : పరీక్షల చింత వలన మీ వ్యాకులతను, ఇతరులపైన చూపకండి. దీని వలన పనులు చెడిపోతాయి. ఇటువంటి పరిస్థితిని అదుపులో తేవాలంటే, ఒక తోడును వెతుక్కోవాలి లేదా తమ తల్లి తండ్రులతో ఈ విషయం గురించి మాట్లాడాలి.

ఒక సమయంలో ఒకే పని : ఒకవేళ మీరు ఒకేసారి అనేక విషయాల గురించి చదివితే మీరు

అయోమయంలో పడగలరు. ఒక సమయంలో మీరు ఒకే విషయాన్ని గురించి ధ్యానం కేంద్రీకరించాలి. మిగతా రోజుల్లో సగాన్ని మీరు మీ పనిని మార్చుకోవచ్చు. అయితే ఈ విషయం ఖచ్చితంగా వేరే విషయంగా ఉండాలనే సంగతి గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

సమయం మధ్య : అదే పనిగా చదవడం వలన అలసట మరియు విసుగు అనిపించవచ్చు. ఇటువంటి స్థితిలో ఆ రోజంతా విశ్రాంతి తీసుకోండి. ఈ విధంగా మీరు మీ శరీరానికి, మెదడుకు ఒక విధంగా మీరు మీ శరీరానికి, మెదడుకు ఒక విధంగా బహుమానం ఇచ్చినట్లు అవుతుంది. మీరు మీ మెదడును ఆత్మతో పాటు, సత్యసంబంధము కలవడం కూడ మినహాయించవచ్చు.

కోమలంగా తయారు కండి : ఎక్కువ సేపు కుర్చీలో కూర్చోవడము వలన మీ యొక్క మెదడుకు తక్కువ మోతాదులో రక్తం అందుతుంది. ఈ లోపాన్ని సరిచేయడానికి, మీరు మీ భుజాలను వంచవచ్చు. మరియు మెడను కాస్త సడలించండి.

సంపూర్ణత : మీరు గురుంచుకోవలసిన ఒక విషయం ఏమిటంటే ఆరోగ్యకరమైన శరీరం, ఆరోగ్యకరమైన మెదడు, స్వచ్ఛమైన దృష్టి కోణంతో సమానమైన కొన్ని వ్యాయామములతో మీరు శరీరాన్ని ఆరోగ్యంగా ఉండే విధంగా చూసుకోవాలి. మీ ఇంటి చుట్టూ ఒక చిన్న షికారు కూడా మీ మెదడును స్వచ్ఛంగా, ఆరోగ్యంగా ఉంచడానికి సహాయపడుతుంది.

శుద్ధమైన (వ్యాఖ్య) గుర్తు : మీ జ్ఞాపకశక్తిని మేలుకొలపడానికి ఈ రద్దతి పూర్తిగా నవీనమైనది. ఒక చిన్న కాగితం ముక్కలో ముఖ్యమైన విషయం రాసి, దానిని మీరు తరచూ తిరుగుతుండే స్థలంలో దాచండి.

మీ మస్తిష్కానికి మరింత సమర్థంగా వదును పెట్టండి : మీరు దినమంతా మంచి జ్ఞాపకాలతో ఆనందంగా ఉండాలంటే, ఉదయాన్నే మీ మెదడుకు మంచి వ్యాయామం ఇవ్వాలి. అయితే గురుంచుకోవలసినదేమంటే కఠినమైన విషయాల అధ్యయనం ఉదయాన చేయాలి.

స్ఫూర్తి : ఎక్కువ మంది విద్యార్థులు నిరుత్సాహంగా, ఉదాసీనంగా అయిపోతుంటారు. ముఖ్యంగా పరీక్షలు దగ్గర పడుతున్నప్పుడు ఇలా అవుతారు. ఇటువంటి సమయంలో నెల లోపల అంతా అయిపోతుందనే సందేశాన్ని మీ మెదడుకు అందచేయాలి.

ఉత్సాహము : సాకారాత్మకమైన ఆలోచనలు మిమ్మల్ని ఖచ్చితంగా సఫలమయ్యేటట్లు చేయడమే కాక మీకు మీరే సాయం చేసుకునేటట్లు చేసి, ఇతరులను కూడ సఫలము అవడానికి (పేరణ అవుతారు).

ఎప్పుడు ఆలస్యం కాకూడదు : మీరు ఎప్పుడు చదవడం పునఃపరిశీలన చేసుకునేందుకు ఆలస్యమైనదని భావించకండి. ఎందుకంటే పరీక్షలకు తయారు కావడం, లేకపోతే ఎవరినైనా సహాయం అడగడంలో ఆలస్యం చేయరాదు.

ఆత్మ విశ్వాసం కలిగి ఉండాలి : మీ ఆలోచనలు మీద మీ దృష్టికోసం పైన అదుపు ఉండాలి. భయంకరమైన ఉదాసీనత మరియు చెడు ఆలోచనలకు మీ మనస్సులో స్థానం ఇవ్వకండి. అది మీ ఆత్మవిశ్వాసాన్ని దెబ్బ తీసుంది.

మొహమాటస్థులు కాకూడదు : మీరు ఐదు సాకారాత్మకమైన ఆలోచనల పట్టికను మీ డస్క్ మీద ఉంచండి. ఏదైనా ప్రత్యేక విషయంలో నైపుణ్యం గాని పట్టు లేదని, దాని కారణంగా మీరు అసఫలురు కాలేరని మీకు గుర్తు చేసుంది.

ఓటమిని ఒప్పుకోవద్దు : ఒకవేళ మీరు పరీక్ష బాగా రాయకపోతే అదే మీ ఆకరు ప్రయత్నమని భావించకండి. ప్రపంచం ఇక్కడితో ఆగిపోదు. తొందరగా సామాన్య స్థితికి చేరి, సాకారాత్మక ఆలోచనలు చేయండి. ముందటి కార్యక్రమాలను నిర్ణయించుకోండి.

మంచి ఆలోచనలు చేయాలి : పనికిరాని, తెలివితేలిని ఆలోచనల స్థానంలో మంచి ఆలోచనలు చేయండి. మీ అపజయానికి కారణమైన పది కారణాల గురించి ఆలోచించి సమయాన్ని నష్టపరచడంకంటే, విజయం పొందిన పది కారణాల గురించి ఆలోచించాలి. స్థూలమైన మంచి ఆలోచనలు, చెడు ఆలోచనలను దూరం చేయడమే కాదు, మీ మానసిక శక్తిని పెంచి ఆత్మ విశ్వాసాన్ని మేలుకొలుపుతుంది.

మీ ఆహార పానీయాల మీద దృష్టి ఉంచాలి : ఒక వేళ మీరు ఇలా గనుక అనుకుంటే, మీ ఆహార విషయాలలో మార్పును తీసుకురావాలి. కార్బోహైడ్రేట్లు మరియు పస ఏదైతే ఉన్నాయో అవి సోమరితనం మరియు బలహీనం చేస్తుంది. దానికి బదులు చేపఉపయగం ఎక్కువ గా చేయండి ఎందుకంటే ఇందులో ఫాస్ఫేటిడాయిల్కొలిన్ ఉంటుంది, ఇది జ్ఞాపకశక్తికి ముఖ్యమైనది.

సరియైన ఆహారం : మీ భోజనంలో పనీర్, మాంసము, పాలు మరియు అన్నం యొక్క పరిమాణం పెంచాలి. ఎందుకంటే ఇందులో విటమిన్లు మీ జ్ఞాపకశక్తిని, ఏకాగ్రతను పెంచుతుంది. పెంచుతుంది.

మిమ్మల్ని మీరు లక్ష్యానికి సిద్ధం చేయాలి : ఒకవేళ మీరు అలసిపోయి విసుగు పుడితే, మీ ఆరోగ్యం సమతుల్యంగా ఉండాలంటే తేలికపాటి ఆహారం తీసుకోవాలి.

తేలికపాటి ముద్ర : ఉత్సాహము కలిగించే సంగతిని ఎన్నుకుంటే వాటి శక్తి ద్వారా మీకు దారి తెలియడమే కాకుండా మీరు హాయిని పొందుతారు. నిరుత్సాహముగా ఉన్నప్పుడు దీని వలన ఆనందాన్ని పొందవచ్చు.

శక్తివంతమైన ఉపాహారం : రోజూ మొత్తం మీద తీసుకునే ఆహారంలో, ఉపాహారం (టిఫిన్)కు ముఖ్యమైన స్థానము ఉంది. ఇది శక్తిని పెంచడానికి దోహదపడుతుంది. ఇందువలన

ఎప్పుడు ఉపాహారం తీసుకోవడం మానకూడదు.

ఇతరులతో మాట్లాడుతుండాలి : మీకు ఇతరుల సహాయము అవసరమా లేదా అన్న దాన్ని పరీక్షించుకోండి. మీ కుటుంబంలోని సభ్యులు లేదా స్నేహితులను సహాయానికి సిద్ధంగా ఉంచండి. ఈ సాయం పరామర్శ లేదా సలహాగా కూడా కావచ్చు. మరియు ఆపద సమయంలో స్వాంతగా కూడి పని చేస్తుంది.

వెనుకటి పరీక్షను మరిచిపోకండి : జరిగిపోయిన పరీక్షల గురించి వాదోప వాదాలు చేయడం మీ చింతలకి అని మీకు తెలిసే ఉంటుంది. అందువలన ఆ పరీక్షల గురించి మాట్లాడవద్దు. దానిని మరిచిపోండి. నలుగురిలో వాద వివాదాల వలన కలిగే అవమానము నుంచి తప్పించుకోండి.

మెదడుని రీచార్జ్ చేయండి : మీ మెదడు యొక్క శక్తి తిరిగి పుంజుకోవాలంటే మీరు చేయాల్సిందల్లా, రోజులో ఒకసారైనా చదువును దూరంగా ఉంచాలి. ఎక్కువ సమయం స్నానం చేయడం పరుగెత్తడం లేదా సినిమాలు చూడడం వంటివి చేయాలి.

చివరిగా సంక్షిప్త పరిశీలన : పరీక్షకు సంబంధించిన ఏదైనా పాఠ్య పుస్తకము తీసుకోండి. ఏదో ఒక పేజీ తిప్పండి. కేవలం ఒకే పేరాగ్రాఫ్ చదవండి. మళ్ళీ పుస్తకం మూసివేయండి. ఇది మీ మెదడును ఆ విషయం మీద ధ్యానం కేంద్రీకరించడానికి సహాయకారిగా ఉంటుంది.

విలువైన సమయం : ఆఖరు సమయంలో చదివిన కఠినమైన పదాలను గురు చేయడంలో చాలా సహనీయ సరిగా ఉంటుంది. చాలా ఆలస్యమైందనే కొంతమంది ముందు జాగ్రత్తగా ఉండండి. ఏదైనా విషయాన్ని నేర్చుకొనడానికి ఎప్పుడూ ఆలస్యం చేయకూడదు.

మీ గురించి ఆలోచించండి : ఒక విషయాన్ని మీరు అర్థం చేసుకోండి, మీరు మీ కోసం పరీక్షను వ్రాస్తున్నారు. పరీక్షలో మీ కోసమే విజయం పొందాలనుకుంటున్నారు. కాని, మీ తల్లి తండ్రుల కోసమో లేదా ఉపాధ్యాయుని కోసమో కాదు. ఈ సంగతుల వలన మీకు మీ చదువులో బలం చేకూరుతుంది.

మీరు ఒంటరివారు కారు: పరీక్షల చింత మిమ్మల్ని క్రిందికి దిగజారుస్తుంది. అలా కానివ్వండి, మీ సమర్థత అభివృద్ధికే ఈ పరీక్ష అని అనుకోండి. ఇలా పదే పదే మిమ్మల్ని పరీక్షించడం జరగవచ్చు. దీనికి హద్దులు లేవు. ఒకవేళ మీరు పరిస్థితులను అదుపు చేయడానికి సిద్ధం కాకపోతే, మీ తల్లి తండ్రులకు, మిత్రులకు చెప్పండి. మౌనంగా ఉండి దీనిని సహించకండి.

ఎప్పుడు గురుంచుకోవలసినవి : మీ వ్యక్తిత్వ విలువ పరీక్షల ఫలితాల కంటే చాలా అధికం. కేవలం ఒకటి, రెండు వారాల నిరంతరం అభ్యసించడం వలన నాటకీయంగా పెరగడం మొదలవుతుంది. ఇది మీ ఏకాగ్రతను కూడా పెంపొందిస్తుంది. ఈ పద్ధతి యొక్క సిద్ధాంతం

ఏమంటే రెండు లెక్కపెట్టే వరకు శ్వాస తీసుకోవాలి. 8 లెక్కపెట్టే వరకు శ్వాసఆపి 4 లెక్క పెడుతూ బంధించిన శ్వాసను వదలాలి. దీనిని నడుస్తున్నప్పుడు కూడా చేయవచ్చు. మీరు శ్వాస పీలుసూ 2 అడుగులు వేయండి. మళ్ళీ 8 అడుగులు వరకు శ్వాస ఆపి ఉంచండి. మళ్ళీ 4 అడుగులు నడుస్తూ పూర్తి శ్వాస వదిలివేయండి. త్వరలోనే మీ శక్తి యొక్క వైఖరిలో మార్పు తెలుసుకోగలుగుతారు. క్రమంగా మీ ఆరోగ్యం కూడా భాగుపడుతుంది.

పంప్ : పరీక్షలు లేదా సభలు అయిన వెంటనే, మీ శక్తిని పెంచుకునేందుకు, మీరు ఈ విధానాన్ని అనుసరించవచ్చు. విశ్రాంతిగా కూర్చుని, గాలిలో నిండిన బుడగ (బెలూన్)ను ఒత్తుతున్నట్లు- రెండు చేతులను మీ కడుపు మీద ఉంచండి. ఇప్పుడు మీ నాభి దగ్గర ఒత్తండి. మరియు వేగంగా ముక్కు ద్వారా శ్వాసను వదలండి. మళ్ళీ ముక్కుతో శ్వాస తీసుకోండి. మళ్ళీ పొట్టను పై దిక్కుగా వత్తండి. ఈ ప్రక్రియను 20సార్లు తొందర తొందరగా మళ్ళీ మళ్ళీ చేయండి. మీకు చాలా విశ్రాంతి దొరుకుతుంది.

బాగా నమిలి తినండి పంప్ : జీర్ణ క్రియలో శక్తి చాలా అవసరమవుతుంది. సరైన పద్ధతిలో మరియు మెల్లమెల్లగా నమలడం మంచి జీర్ణ క్రియకు చాలా ముఖ్యం. ఈ విధంగా తక్కువ శక్తి ఖర్చవుతుంది. ఇలా చేయడం వలన అవసరమైన శబ్దాలు ఉత్పన్నమవుతాయి. ఇది మంచి ఆరోగ్యం కోసం అవసరమే. సమతుల్యము లేని ఎక్కువ ఆహారం తీసుకునే దానికంటే తక్కువ పరిమాణంలో ఎక్కువ బలమైన ఆహారం తీసుకుంటే ధీర్గాయువు కాగలరు.

తక్కువ నిద్రించండి : పుష్టిగా, చురుగ్గా తయారు కావాలంటే తక్కువ నిద్రించండి. ఎక్కువగా విధ్యార్థులు తమ ఆరోగ్యం బాగుపడాలంటే, 6 - 7 గంటల నిద్ర అవసరం. 30 రోజుల వరకు ఒక గంట ముందు లేవడానికి ప్రయత్నించండి. ముందు ముందు ఇదే మీకు అలవాటుగా మారుతుంది. ఎప్పుడు గురు పెట్టుకోండి, మీ సమయం ఎక్కువగా చేరినట్లయితే దానిని మీరు ఉన్నతమైన పనులు చేయడానికి ఉపయోగించవచ్చు.

రబ్బరు బ్యాండ్ పద్ధతి : మీ మెదడును సాకారాత్మకమైన తత్వాలు మీద కేంద్రీకరించాలంటే రబ్బరు బ్యాండు పద్ధతి ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. “మీ ముంజేతి మీద రబ్బరు బ్యాండు వేయండి. ప్రతిసారి చెడు శక్తి క్షీణించినట్లు ఆలోచనలు మీ మెదడులో ప్రవేశిస్తుంది. రబ్బరు బ్యాండ్ ను లాగండి.

అద్దం మరియు మీరు : ప్రాతఃకాలము అద్దం ముందు నిలబడి మిమ్మల్ని చూసి నవ్వుకోండి నువ్వు మీ శరీరంలోని రసాయనాలను బాగుచేసి, మిమ్మల్ని ఉల్లాసమైన స్థితికి తీసుకువస్తుంది. ఇది మీ శరీరక, మానసిక స్థితిని సమతుల్యం చేస్తుంది. రోజుకు 15సార్లు నవ్వుగలిగితే, సాధారణంగా వయస్సుయినప్పటికీ భాగ్యశాలురు అవుతారు. నవ్వుని అలవాటు చేసుకుని, జీవితంలోని నిస్సారతను దూరం చేసుకోండి.

ఆలోచనలను ఆచరణలో పెట్టేవారితో కలిసి ఉండడం : మీరు కేవలం ఊహాత్మక ఆలోచనలు మరియు ఆలోచనలు కేంద్రీకరించే వారితో కలవండి. మీరు వారి వద్ద నేర్చుకోగలరు. వారు మీ విలువైన శక్తిని ఆలోచనలు, ఉత్సాహము లేని మనస్తత్వముతో నష్టపరచలేరు.

మిమ్మల్ని మీరు కించపరచుకోకండి : మీ అనుమతి లేకుండా మీకు నష్టం లేదా అవమానం చేసేవాళ్ళు ఎవరూ లేరు. మీరు ఎదుర్కొన్న అనుభవాలు సంఘటనలు ఎలా ఎదుర్కొంటారనే విషయం మీద ఈ సంగతి ఆధారపడి ఉంది. చెడు అనుభవాలను సవాలుగా తీసుకుని సహేతుకంగా సాహసంతో దానిని ఎదుర్కోవాలి. అపజయమన్నది వస్తువు కాదు గుణపాఠంగా తీసుకోవాలి.

చదవడం అనే అలవాటును విస్తృతం చేయాలి : చాలా సంవత్సరాల అనుభవాలను కొన్ని గంటలలో పొందడానికి సులభమైన ఉపాయం చదువు. గొప్ప వ్యక్తులను దర్శించడానికి వారి నీతులను అల్లిం చేసుకునందుకు వారి జీవిత చరిత్రను చదవడాన్ని ప్రారంభించండి. వాటిని చదివి వారిలాగే ఉండడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

ఉపవాసాలు చేయాలి : ప్రతి 15 రోజులకు ఒకసారి ఉపవాసము చేయాలి. ఆ రోజు, ఫలాలు, పళ్లరసాలు తీసుకోవాలి. ఇది మిమ్మల్ని బలంగా, చురుగ్గా తయారు కావడానికి సహాయపడుతుంది. ఉపవాసము చేస్తున్నప్పుడు తినాలన్న కోరికను అదుపులో ఉంచుకొని మీరు మీ ఇంద్రియశక్తిని పెంచుకోవాలి. OVER

మీరు ఇటువంటి అనుభూతి మరియు భావనలను మీలో కలిగించుకోవాలి. అప్పుడు ఇష్టమైన సమయానికి మేలుకున్నట్లు ఊహించుకోవాలి. మీకు మీరే “గొప్ప” అని అనుభూతి పొందుతారు. కొంచెం అలవాటు అయ్యేదాక మీరు నిర్ణయించిన సమయానికి మేలుకొనేందుకు ప్రారంభిస్తారని నేను ఖచ్చితంగా చెప్పగలన

గౌరవము సంపాదించండి : మీకు మీ విషయాలు, మరియు నిష్టాచారాల మీద అదుపు ఉంచుకుని దానిని సాకారంగా దారి చూపడానికి సమర్థవంతంగా ఉండేలా చూడాలి. ఇతరులు మిమ్మల్ని కాదనేలా ఏ వ్యవహారం చేయకూడదు. ఇతరులు మీకు చాలా మన్నన ఇస్తున్నట్లు ఊహించుకోవాలి.

జీవితాన్ని లక్ష్యంగా చేయండి : మీ జీవిత లక్ష్యాన్ని నిర్ణయించుకోవాలి. ఇది మార్గదర్శకమైన సిద్ధాంతాల సమూహం కావచ్చు, అందులో మీరు జీవితంలో ఎలా తయారుకావాలనుకుంటున్నారో

ఈ పద్ధతిని నాలుక కొన మీద అంటారు.

పేరు ముక్కలను గుర్తుపెట్టుకోవాలి : పేకాటలో ఆట ఏదైనా ఆడుతున్నప్పుడు మీరు

ముందు చూసిన పేక ముక్కలను గురు పెట్టుకోగలిగితే, మీకు చాలా సులువుగా ఉంటుంది. దీని కోసం మీరు వ్యక్తులపై ఆధారపడే పద్ధతి వీలుగా ఉంటుంది. ఈ పద్ధతిని బట్టి ప్రతి పేకకు వివిధ వ్యక్తుల రూపాలను నిర్ణయించుకోవాలి. దీని కోసం చిత్రాలు ఉన్న పేక సులువుగా ఉంటుంది. ఉదా: రాణి ఉన్న పేకకు ఐశ్వర్యరాయూ రాజు ఉన్న పేకకు అమితాబ్ బచ్చన్ రూపాన్ని నిర్ణయించవచ్చు. ఇతర పేకలకు వ్యక్తుల పేరు మొదటి అక్షరాలు నిర్ణయించాలి. ఉదా: మూడు క్లావర్లు ఒక సేట్ అవుతుంది. ఎలాగంటే ఈఈఈ (ఆంగ్ల వర్ణమాలలోని 3వ అక్షరం) చాచా చౌదరి పేరుతో నిర్ణయించవచ్చు. ఈ పద్ధతి వలన లాభం మీకు ఆట ఆడుతున్నప్పుడు పేక ముక్కలు రాగానే వాటి వరుస గురు పెట్టుకునేటప్పుడు దొరుకుతుంది.

NINTH PART

తొమ్మిదవ భాగం (అనుబంధం III)

మీరు ఇందులోనేర్చుకొనేది

- ఇంగ్లీష్ భాష నేర్చుకొనేందుకు అవసరమైన ముఖ్యమైన సాంకేతిక జ్ఞానం గురించి విస్తృత సమాచారం
- ఒక్కొక్క హెడ్డింగ్ మీకు ధారాళంగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడేందుకు, ఒక గైడ్(మార్గదర్శి) గా ఉండి మీకు ఉపకరిస్తుంది.
- అధ్యయనంలోని విషయాలు మీలో మార్పుకు కారణమై, మీలో ఉన్న సంకోచాన్ని పోగొడతాయి.

ముఖ్య మైన మాటలు

తొమ్మిదో భాగంలో ఇంగ్లీషును నిరంతరంగా మాట్లాడటానికి ప్రాథమిక జ్ఞానం ఉండటం అవసరం, వాటి గురించి ఈ భాగంలో విస్తృత సమాచారం ఇవ్వబడింది. కుంటి వాడికి సహాయం దొరికితే వాడు లేచి ఎలా నిలుస్తాడో అలాంటి సహాయమే ఈ భాగంలో ఒక్కొక్క హెడ్డింగ్స్ ఇచ్చి, ఇంగ్లీష్ మాట్లాడటానికి మీకు మాట్లాడేందు దోహదం చేస్తుంది.

ఆంగ్ల భాష నేర్చుకొనేందుకు అవసరమైనవి

మన మెదడు ఎలా పని చేస్తుంది?

కొన్ని సార్లు, కొత్తగా కొనుక్కున్న పుస్తకాలు లేక దుస్తులను ఇంట్లో ఎక్కడో పెట్టి మర్చిపోతాము. వెతికినా మనకు దొరకదు. ఇంట్లో అన్నిచోట్ల వెతుకుతాం. ఇప్పుడే ఇక్కడ పెట్టాను, ఎందుకు సరిగ్గా గురుకు రావడం లేదు. మెదడులోని ఒక విశేషమైన భాగం మిథాయిలా ఉండి సూచనలను మరియు అవసరాలను ఆకర్షిస్తుంది.

ఇంగ్లీషు మాట్లాడటంలో మీ ఉద్దేశాలను దృష్టిలో పెట్టుకోండి.

ఈ క్షణం నుండి నాలుగు నెలల్లో మీరు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడటంలో గల మీ లక్ష్యం పరిచించి అని ఊహించుకోండి.

ఇలా ఆలోచించిన పిదప మీ జీవితాన్ని గురించి మీకు ఏమి అనిపిస్తుంది? ఈ ప్రశ్న మీ లక్ష్యాలను పొందడానికి సహాయం చేస్తుంది. జీవితంలో మీకు “ఎందుకు” అనే మాట ఎంతో ఉంది మరియు “ఎలా” అనే మాటకు మీలోనే మీకు సమాధానం దొరుకుతుంది.

ఇంగ్లీషు సంభాషించడం లోని మీ లోనే మీ సాఫల్యం దాగి ఉంది.

ఇంగ్లీషు మాట్లాడే మొదటి ప్రయత్నంలో మీ ఉద్దేశాలలో సఫలీకృతం కాకపోతే ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవడం మానేయాలా? లేక మీ ప్రయత్నాలను అలాగే కొనసాగిస్తారా? మీకు సఫలత చేకూరేవరకు, మీరు వాటి వెంటపడుతూనే ఉండాలి. ఏదైనా పని పట్ల ఇష్టం పెంపొందించుకోవడమే సరిపోదు, ఆ పని సఫలం కావడానికి మీలో దృఢనిశ్చయాన్ని అధికం చేస్తుంది.

ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవడానికి అవకాశం కలిగినందుకు సంతోషించండి.

జీవనానికి తోడ్పడే ప్రసన్నతను తేలికగా తీసుకోలేము. ఆనందకర జీవితం కోసం లక్ష్యం సాధించేవరకు వేచి ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. జీవితంలో ప్రతి క్షణం విలువైంది. వర్తమానం మీద ధ్యాస పెట్టి, ప్రతిరోజూ పరిపూర్ణంగా మరియు ప్రతి క్షణం జీవించండి.

మీ లక్ష్యాలను నిర్దేశించుకోవడం పెద్ద విషయం కాదు, ఆ లక్ష్యాలు సాధించడానికి ఎంచుకున్న మార్గాలు ముఖ్యమైనవి మీ ఉద్దేశాల గమనం తెలుసుకుని వాటి వెంట నడవండి. ఇంగ్లీషు మాట్లాడే లక్ష్యసాధన కోసం మీ లక్ష్యాలను ఎలా సఫలీకృతం చేసుకున్నారో గుర్తుచేసుకుని మిమ్మల్ని మీరు ప్రోత్సహించుకోండి.

ఎలా మీ మార్గాలలో అడ్డంకులు ఏర్పడింది, వాటిని మీ దృఢ నిశ్చయంతో మీరు

ఎదుర్కొని వాటిని ఎలా తొలగించింది గుర్తు చేసుకోండి. మీ లక్ష్యాలు నెరవేరడం కోసం దృఢమైన ప్రతిజ్ఞ చేయండి. మీరు ఎప్పుడైతే ఇంగ్లీషు మాట్లాడటానికి మీ కుతూహలాన్ని మరియు మాట్లాడినప్పుడు కలిగిన ఆనందాన్ని ఆస్వాదిస్తున్నప్పుడు అడ్డంకులు గురించి పెద్దగా ఆలోచించము, ఎందుకంటే మీరు ముందు కూడా మార్గంలో ఏర్పడిన పెద్ద పెద్ద అడ్డంకులను తొలగించి ఉన్నారు.

మీకు ఇంగ్లీషు మాట్లాడాలని, ప్రబలమైన కోరిక ఉన్నా, సఫలీకృతమౌతామన్న నిర్ణయం, మీ జీవితం మీద నియంత్రణ, మరియు మీ ఉద్దేశాల గురించి అంకిత భావంతో ఆవశ్యంగా సజ్జనుల వలె ఉండవలెను ముందుగా మీ అక్షయాలను గుర్తించండి మరియు మనస్సులో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని తెచ్చుకుని, ఓ(విధమైన అడ్డంకులు నన్ను అడ్డగించలేవు అని గట్టిగా అనుకోండి.

జీవితం సుఖదుఃఖాల సమ్మేళనం

దుఃఖము మరియు సుఖము ఏవిధంగా మన అదృష్టాన్ని నిర్ణయిస్తాయి? మన దగ్గర దుఃఖాన్ని ఎదుర్కొనడానికి కావల్సినంత సరళమైన ఉపాయాలు ఎప్పుడైన మద్యం తాగుతాం మరి ఇంకెప్పుడైనా సిగరెట్ కొన్నిసార్లు అధికంగా తింటాము.

కొందరు మానసిక వత్తిడిని వ్యాయామం, షికారు చేయడం మొదలగు ఉపాయాలతో లేదా మదుర సంగీతం విని మరి నేర్చుకుని ఎదుర్కొంటారు. మీ సమస్యలను దూరం చేసేవి మరియు ఆనందం అధికం చేసే ఉపాయాలను గుర్తించి వాటి గురించి ఒక పట్టిక తయారుచేసుకోండి.

ఇవే కాకుండా సహకారం అందించి మనకు సంతోషం కలుగచేసేందుకు సహాయం చేసే వేరే ఉపాయాలు ఉన్నాయా?

సమస్య మరియు ఆనందం యొక్క పరిభాష

సమస్యలు, కష్టాలు, వీటిని స్నేహితుల రూపంలో స్వీకరించండి. మనం అలా అనుకోవడంవల్ల ఎటువంటి తేడాలు రావు అని ఆలోచిస్తున్నారా, అయితే అలా అనుకుని ఉంటే దుఃఖమే మీకు మిగులుతుంది. బంధాలు బంధింపబడటం కష్టమే కాని ఒక్కసారి బంధాల నుండి బయటికి వస్తే, మీరు ఒంటరి అవడమే కాక దురదృష్టవంతులుగా మిమ్మల్ని మీరు అనుకుంటారు.

పాత బాధకలిగించే అనుభవాలను గురు చేసుకోండి. వీటి గురించి ఏదైనా చేయగలరా అని ఆలోచించి, గంభీరంగా వాటిని పరిగణించండి. మీరు ఈ విషయమై ఏమీ చేయలేకపోయినట్లైతే, మీరు ఉద్వేగభరితం అవుతారు. భావకత చివరి అంచు వరకు వెళ్ళిన తరువాతనే మీరు సమస్యలని సమర్థవంతంగా అధిగమిస్తారు.

దుఃఖము బాధ పరిభాషను - మార్చివేయండి.

అనేక సార్లు మీరు ఆహారం-తిండి మీద విశేషమైన శ్రద్ధపూట్టే ప్రయత్నం చేసినా సమస్య పరిష్కారం కాదు ఆహారం తీసుకోవడం మానేయడం కూడా దుఃఖకరమైన విషయం ఎందుకంటే చాలా సమయం వరకు మెదడు వీటిని భరించలేదు. ఆకలితో పొరాటం వదిలి మీ బాధకు కారణాలు వెతకండి. ఆకలి భోజనం అనంతరం కలిగే వ్యతిరేకాత్మక ఆలోచనలని గురు తెచ్చుకోవడానికి ప్రయత్నించండి. వ్యాయామం సుఖభరితం మరియు ఆకలి భోజనం కష్టదాయకం అని మీకు తెలిసిన తరువాత ఏది సరి అయినది, ఏది తప్పని మీరే గుర్తించ గలుగుతారు.

దయచేసి గమనించండి : నటించడం అనే నడవడికను స్వీకరించి ఇంగ్లీషు నేర్చుకునే లక్ష్యాన్ని గురించి ఉదాశీనత ఎప్పుడైతే చూపుతారో పని, భవిష్యత్తులో ఇవే మన సమస్యలని అధికం చేస్తుంది. ఒకవేళ మీరు ఏదైతే పని ఆరంభించడాన్ని వాయిదా వేస్తే మీకు మీరు అధిక కష్టాలను తెచ్చుకోవడమే తప్ప ఇంకేమి చేయలేరు. ఇంగ్లీషు మాట్లాడటానికి, వెంటన చూపడం మూని పనిని వాయిదా వేస్తున్న నాలుగు అంశములు ఏవేవి? ఒక పట్టిక తయారుచేయండి.

క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు జవాబులు వ్రాయండి :-

నేను ఇంగ్లీషు నేర్చుకునే నియమాల మీద ముందే ఎందుకు శ్రద్ధ చూపలేదు?

ఇలా చేసినప్పుడు గత కాలములో ఎలాంటి సమస్యలు ఏర్పడింది?

ఇలాంటి వ్యతిరేకాత్మక నడవడిక వల్ల గతంలో ఎప్పుడైనా నాకు ఆనందం కలిగిందా?

ఒక వేళ నేను నా నడవడికను మార్చుకోకపోతే నాకు కలిగే నష్టం ఎంత?

ఒక వేళ నేను ఇప్పుడే ఆ పనిని మొదలు పెడితే నాకు కలిగే ఆనందం ఎంత?

ఏదో ఒక రోజు మన దగ్గర చాల డబ్బు రావాలని, అందరితో మంచి సంబంధాలు ఉండాలని, సంపూర్ణమైన ఆరోగ్యంతో ఉండాలని, మనము ప్రసిద్ధులమైతే ఎంత ఆనందంగా ఉంటాయో అని మనం అంతా మనస్సులో వీటిగురించి ఆశాతప్పలై ఉంటాము.

ఈ లాభదాయక విషయాలు అన్ని తాత్కాలికం, సదా మిమ్మల్ని సంతోషపరచలేదు. మీ మానసిక స్థితియే మీ మనస్సుని ప్రశాంతంగా ఉంచుతుంది. అందుకని ఈ క్షణం నుండే ఎందుకు ప్రశాంతంగా ఉండటానికి అలవాటు చేసుకోకూడదు.

ఆనందంగా ఉండటానికి కావలసిన ఉపాయములు

మీకు మీరు సంతోషంగా ఎలా ఉంటారు? మీరు హార్గాన్ని ఆనందాన్ని ప్రసన్నతని అనుభూతించే పరిస్థితులలో ఉన్నారా?

మాకు ప్రసన్నతను, సంతోషాన్ని కలిగించిన ఆ క్షణాలను మీ మదిలో, మెదడులో చిత్ర రూపంలో గురుతెచ్చుకుని దానికి అనుగుణంగా హావభావములు మీ ముఖంలో చూపండి మీరు ఆనందంగా ఉన్న సమయంలో మీ శ్వాస ప్రక్రియ ఎలా ఉన్నదో ఇప్పుడూ అలాగే ఉండేటట్టు చేసుకోండి. మీ నాడి వ్యవస్థ స్పందనలను పరిశీలించండి మరియు మీ శారీరక చర్యలకు ముందు లాగానే స్వేచ్ఛను కలుగజేయండి. మీరు పూర్వం లాగా చంచలత్వాన్ని మరియు ఉత్సాహాన్ని అనుభూతిస్తున్నారా?

మీకు ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు అలాంటి క్షణాలను అనుభూతించగలరా? ఇది సంభవమా ?

మీ ఆలోచనల్ని కేంద్రీకరించుకుంటే వెంటనే ప్రసన్నత అనేది అనుభవంలోకి వస్తుంది.

అనుభవాలను ఎన్నో విధానాలలో అనుభూతించవచ్చు. ఇది మన ఆలోచనా విధానంపై ఆధారపడి ఉంది. మన పూర్తి శరీరంలో చైతన్యం మరియు చంచలత్వం అన్ని వేళల్లో దేదీప్యంగా విరిజల్లుతూ ఉంటుంది. క్రింద ఇవ్వబడిన రెండు రహస్యాలు మీకు లాభప్రదంగా ఉండగలదు :

మీ ఆలోచనలకు సంబంధించిన కేంద్ర బిందువులు పరివర్తనం తీసుకురండి. మీ విలువైన స్మృతులను మానసికంగా చిత్రించుకోండి.

భావన శరీర విజ్ఞానం : శారీరక నిర్మాణంలో మార్పు మహత్వపూర్ణమైనది. ఎవరైనా కోపం, ఒంటరితనం, చివరి దశలో ఉంటే, వారు ధూమపానం, మధ్యపానం మొదలగు వ్యతిరేకాత్మక స్థితికి వైద్యం- ధ్యానం, వ్యాయామం, సంగీతం మొదలగునవి.

చిరునవ్వు

మీరు నవ్వుతే లోకమంతా మీతో చేరి నవ్వుతుంది. ఒక వారం రోజులు, రోజుకి ఐదుసార్లు ఒక నిమిషం చొప్పున అద్దం ముందు నిలబడి హృదయపూర్వకంగా నవ్వుండి. మీకు కాసంత వెర్రిగా అనిపించినా, మీ నవ్వు ఎప్పుడైతే అసహజంగా కాకుండా స్వచ్ఛంగా అనిపించి అంతర్గతంగా మీకు ఆనందం అనుభూతిని ఇస్తుంది. ఇప్పుడు ఐదు నిమిషాల వరకు మీతో మీరు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడటానికి అలవాటు చేసుకోండి.

మీ భావాలు మీ శారీరక చురుకుదనంలో భాగమా?

ఊహించండి, మీ భావాల పరిమితి విస్తరించి, మీ ప్రయత్నాలను తథా ఉత్పత్తి కేంద్రాలలో మార్పును తీసుకు వస్తే, మీ సంతోషాన్ని అధికం చేసుకోవచ్చు మీరు మీ స్వాభావిక తదా సాకారాత్మక భావములలో ఒకదానిని ఎంచుకోండి మరియు విభిన్న ముద్రల ద్వారా, చేష్టల ద్వారా, మీ హావభావాలతో మీకు కలిగే సంతోషాన్ని అనుభూతించండి. మీరు బాధలో ఉన్నప్పుడు, వీటిని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి. జీవితంలో ఒక్కసారైనా మిమ్మల్ని మీరు అసహాయులుగా,

సమస్యలలో మునిగి ఉన్నట్టుగా మీకు అనిపించి ఉంటుంది. అలాంటి సమయాలని గురు తెచ్చుకుని ఇంగ్లీషు నేర్చుకునే ముందు, మీరు మాట్లాడే అరకొర ఇంగ్లీషు భాష విని జనాలు నవ్వుతారని, మీరు ఈ విషయమై అనవసరంగా బాధపడ్డారని, నిజానికి అలాంటి విషయమేది లేదని తెలుసుకుని, అలాంటి భయంకరమైన పరిస్థితుల మీద నవ్వుండి. ఈ విధంగా చేస్తే మీకు పరిస్థితుల మీద నియంత్రణ పొందగలుగుతారు.

కేంద్రీకరించిన ఆలోచనలు భావనలు స్పందన ప్రతిస్పందన

మనం మన సహచరుడి కోసం ఆశగా నిరీక్షిస్తుంటాము కాని సమయానికి రాక ఆలస్యంగా వస్తారు. ఇలాంటి సంఘటనలు మన జీవితంలో చరచుగా సంభవిస్తుంది.

ఇలాంటి సమయాల్లో మీకు ఏమనిపిస్తుంది? వారు మీ విషయంలో నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నారనా? లేక వారి స్వభావమే అంత అని సర్దిచెప్పకుంటున్నారా? నిరీక్షిస్తున్నప్పుడు ఆందోళన చెందుతారా? మీ మనస్సులో వ్యాకులత అధికమై ఏదైనా దుర్ఘటన గాని జరిగిందా అని చెడు ఆలోచనలు కలుగుతుందా? లేక ఒక వేళ నా కోసం పూలు కొనడానికి దారిలో ఆగారో అని కూడా ఆలోచిస్తారా?

మనం కేంద్రీకరించిన ఆలోచనలు, మన భావనలకు స్థిరత్వం కలుగజేస్తాయి.

మన భావనలు, ఆదుర్గా మరియు ఆలోచనలు మన చర్యలను నియంత్రిస్తుంది.

సరైన ప్రశ్నలను ప్రశ్నించుకుని మిమ్మల్ని మీరు ఆలోచనాపరంగా దృఢంగా చేసుకోండి.

ఆలోచనల్ని ఎక్కడ కేంద్రీకరించాలి?

మీరు తరచుగా నకారాత్మక విధానంలో ఆలోచిస్తూ ఉంటే, అప్పుడు తప్పక మీరు చిక్కులో పడతారు. ఉదాహరణకి మీరు ఇంగ్లీషు మాట్లాడినప్పుడు తడబడితే కాస్త సృతి మొదలవుతుంది అని మీకు అనిపిస్తే మీరు ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతున్నప్పుడల్లా ఇలాగే అవుతుంది. దీనికి భయపడాల్సిన అవసరం లేదు. జీవితంలో భయాన్ని బేరం పెట్టండి మరియు ఆకాశం ఎత్తుకు మీ పయనం నిర్ణయించుకుని మీరు దేనైతే సాధించాలని అనుకున్నారో దాని మీద దృష్టి పెట్టండి. స్వభావికంగా మీ పనులు మీరు చేసుకోవడం మొదలెడతారు. ఏదైతే పని మీరు చేయగలుగుతారో, దేని మీదైతే ఆశ వుందో, వాటి మీద మీ దృష్టిని కేంద్రీకరించండి.

సముచిత ప్రశ్న సముచిత నిర్ణయం

ఒక రోజు ఒక విద్యార్థి, తొమ్మిదోతరగతి మెరిటు విద్యార్థి చేతిలో దెబ్బలు తిన్నాడు. దెబ్బతిన్న బాలుడు కోపంలో కక్ష తీర్చుకుంటాను అని శపథం చేసి మరీ పిస్తాల్తో ఆ మొరటు విద్యార్థికి గురిపెట్టాడు. పిస్తాల్లు పేల్చేముందు తనకు తానే “వీడిని చంపితే ఏమి జరుగుతుంది” అని ప్రశ్నించుకున్నాడు. తన కళ్ళముందు డిలీం దృశ్యాలు కనిపించింది. వాడిని పేల్చకుండా

పక్కనే ఉన్న చెట్టును పేల్చాడు. ఆ అబ్బాయి పేరు బో జాక్సన్. బుద్ధి ఆలోచనా శక్తి ఉన్న ఆ అబ్బాయి మంచి భవిష్యత్తులో కలగాల్సిన కష్టాన్ని సంతోషంగా మార్చివేశాడు అంతే కాదు ఎలాంటి భవిష్యత్తు లేని ఆ అబ్బాయి మంచి భవిష్యతును ఏర్పరచుకోవడమే కాక ఆటల్లో సితారాగా వెలుగొందాడు. ఆలోచనకి, ఆలోచనా రహితానికి గల తేడాను చెప్పాడు. మీకు మీరు సరైన ప్రశ్నలు వేసుకోండి, మిమ్మల్ని మీరు మార్చుకోండి.

ఉద్దేశాలను కేంద్రీకరించేందుకు పద్ధతులు

సిగరెట్, మద్యం, క్రెడిట్ కార్డ్ వంటి వాటిని ఉపయోగించకుండా మన మూడ్ని మార్చేది తథా ఇంగ్లీషు మాట్లాడేందుకు, మీ మెదడులో సహకారాత్మక స్థితి అభివృద్ధి చెందేందుకు మనం ఒక ఉపాయములతో కూడిన పట్టిక తయారుచేసుకుందాము. మంచి ఉపాయములు ఏవైతే మీరు ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతున్నప్పుడు కలిగే సహకారాత్మక ఆలోచనా విధానాన్ని సహకారాత్మకంగా మార్చేవాటిని వ్రాసి పెట్టుకోండి. మీ కొత్త ఆలోచనలను, ఉపాయాలను ఏవైతే ఇప్పటి వరకు మీరు ఉపయోగించలేదో వాటిని కూడా ఈ పట్టికలో జేర్చండి. నిశ్చయంగా మీరు పరిస్థితిలో మెరుగును అనుభూతించగలరు 15 నుండి 30 కొత్త ఆలోచనలను వ్రాసే వరకు ఆగకండి. నిజం చెప్పాలంటే ఆ విషయం మీద ఎన్నో విషయాలను వ్రాయవచ్చు. ఇప్పుడు వీటిని పుస్తకంలో లిఖించే ప్రయత్నం చేయండి. ప్రసన్నతను ఆనుభూతించడానికి ఎన్నో పద్ధతులు ఉన్నాయి, వాటిలో ఒకదానిని ఎన్నుకోండి. మీకు ఇష్టమైన పాటను వినండి, కర్ణప్రియమైన స్వరాన్ని వాయింపండి, హాస్య చిత్రం లేక హాస్య నాటకాన్ని చూడండి, పూలతో ఇంటిని అలంకరించండి, మీ రిజిష్టరు కాపీలో మీ ఆంగ్ల సంభాషణ యొక్క అనుభవాలను వ్రాయండి, మద్యాహ్నం నిద్రకు ఉపక్రమించండి, మొదలగునవి చేయండి. ఎన్నో సంవత్సరాల వరకు నాలుగు నిమిషాలలో ఒక మైలు పరిగంతడం ఒక ఆనుభవ కార్యంగా ఉండేది. కాని రోజర్ బైనిష్టర్ అనే అతను 3 నిమిషాల 59 సెకండ్లలో ఒక మైలు పరిగెత్తి ఈ అవాస్తవాన్ని వాస్తవంగా చేసి చూపాడు. అతను తన విజయాన్ని మానసికంగా చిత్రీకరించుకున్నాడు శరీరంలో నాడి వ్యవస్థ ఈ సిగ్నల్ను గ్రహించుకుని విజయం తప్పక లభిస్తుంది అన్న విశ్వాసాన్ని అతనికి కలిగించాలి. బైనిష్టర్ కి అందిన విజయం ఇతరులకి పేరణ ఇచ్చింది. అంతేకాకుండా ఎంతో మంది ఈ ప్రేరణవలన ఈ అసంభవ కార్యాన్ని చేసి విజయం సాధించారు. మీరు ఇంగ్లీషు మధ్యమంలో కాకుండా తెలుగు మధ్యమంలో చదివినందుకు ఇంగ్లీషు సరిగ్గా మాట్లాడలేకపోతున్నారని అని ఆలోచిస్తే, మీరు మీ మెదడులో ఇలాంటి ఆలోచనలు కలగకుండా తథా అసంభవాన్ని సంభవంగా చేసి చేపాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఇలా చేస్తే, మాకు కాకుండా చుట్టుపక్కల నివసించే వారి జన్మకుడలి కూడా మారిపోతుంది.

మెదడు యొక్క సమతౌల్యత చర్య

ఏదైనా సంఘటనతో మనం చలిస్తే, మన మెదడు సంతోష రూపంలో గాని, బాధ రూపంలో

గాని ఆ ఘటన గ్రహించుకుంటుంది. ఎలా అయితే అనుభూతిస్తారో ఆ రూపంలో వర్గీకరణం మన మెదడులో చేయబడుతుంది. మన సామాన్య స్థితి మనలో పనులు చేయిస్తుంది కాని దానికి ఒక హద్దు ఉంది. కొందరు తమను తాము అసమర్థుల వర్గంలో చేర్చుకుంటారు, ఎందుకంటే వారు ఎన్నో మార్లు విఫలమై చూసి వుంటారు. ఈ విధంగా మిమ్మల్ని మీరు వర్గీకరించుకోవడం ఒక అలవాటుగా మారడమే కాకుండా, సంభవాన్ని అసంభవంగా మారడానికి దోహద పడుతుంది.

సరైన ప్రయత్నాలతో మీ చెడు అలవాట్లను మార్చుకోండి.

మీరు చాలాసార్లు మీ బరువును తగ్గించుకోవాలని చేసిన ప్రయత్నాలు అన్ని వ్యర్థమైయ్యుంటాయి ఎప్పుడైనా మిమ్మల్ని మీరు ప్రశ్నించుకున్నారా? నా కడుపు ఎలా నిండుతుంది? నాకిష్టమైన వేపుడు భోజనం ఏది? ఇదే కాకుండా, మిమ్మల్ని మీరు ప్రశ్నించుకోండి- ఎలాంటి భోజనం నాకు శక్తిని ఇస్తుంది? తేలికైన ఏ సూప్ నాకు బలాన్ని ఇస్తుంది? ఒక వేళ ఇవి తినాలని నా మనస్సు ఆశపడితే నా బరువు దీనివల్ల ఎంత పెరుగుతుంది? అప్పుడు నా ఉద్దేశాలలో నేను సఫలీకృతుణ్ణి అవుతానా? ప్రశ్నలలో మార్పు మీ చెడు అలవాట్లలో మార్పును తీసుకు రావడమే కాకుండా మీ జీవిత గుణ గణాల్లో మార్పును తీసుకువస్తుంది మీకు ఏది ఇష్టము ఈ విషయము గురించి ఆలోచించాలా ఆలోచించవద్దనా? ఉదాహరణకు ఇంగ్లీషులో సంభాషించే విషయం మీద కాకుండా మీరు ఎక్కువలో ఎక్కువ మనుషులతో ఎలా మాట్లాడాలి అన్న విషయం మీద ఏకాగ్రత పెట్టేందుకు సహాయమే కాకుండా మీ లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడానికి మీకు సులువవుంది. మీరు ఏమి కావాలనుకుంటున్నారో, ఇందులో ఎలాంటి అడ్డంకులు ఉన్నాయో తెలుసుకోండి.

సరైన ప్రశ్నలు

ఇంగ్లీషు భాషా అభ్యాసము వల్ల కలిగిన మార్పును సంతోషంతో కలవండి. కాని మీ దుఃఖాలను ఏ మార్పుతోనూ కలిపే ప్రయత్నం చేయండి.

1 నేను ఒక వేళ మార్పును తీసుకురాకపోతే, ఏవిధమైన ప్రభావం చూపుతుంది?

2 నాకు ఈ మార్పు ఎంత అవసరం? దీనివల్ల నేను ఏదైనా పొగొట్టుకుంటానా?

3 మీ భావాత్మక, శారీరక, ఆర్థిక, జీ. మరియు ఆధ్యాత్మిక విషయాల మూలాన్ని తెలుసుకోండి.

4 ఇది నా పనుల మీద లేక నా సంబంధాల మీద ప్రభావం చూపిస్తుందా?

మిమ్మల్ని మీరు ప్రశ్నించుకోండి

1 ఒక వేళ నేను నాలో మార్పును తీసుకు వస్తే, నా గురించి నాకు ఎలా అనిపిస్తుంది?

2 నా ప్రియమైన ఆప్పలకి ఎలా అనిపిస్తుంది?

3 నేను ఎంతో సంతోషంగా ఉండగలుగుతాను?

ఎవరినైనా (పేరణగా తీసుకుని, వారానికి రోల్ మోడల్ గా చేసుకుని, ఆ విభాగంలో జంించడం మీకు ఒక కొత్త అనుభవంగా ఉంటుంది. ఎలా అంటే, ఈ విషయం మీ జీవితంలో అంతర్లీనంగా ఇమిడి పోవాలని మీరు కోరుకుంటారు.

సరైన ప్రశ్నలు ఎంత సమర్థవంతంగా పని చేస్తుంది?

మీరు దేన్నైతే వెతుకుతున్నారో వాటి విషయంలో అప్పవృత్తంగా ఉండండి. అనుభవాలను ఉదాహరణలుగా తీసుకుని, జీవించే ప్రయత్నం చేయండి. అపరిచిత స్థానంలో దీనిని ప్రయోగించండి. ఏదైనా కొత్త పదం నేర్చుకున్నప్పుడు, దాని గురించి చుట్టుపక్కల ప్రాంతాలలో తెలుసుకోవడం కాక మిమ్మల్ని మీరు ప్రశ్నించుకోండి. నేను ఈ పదాన్ని వాడడం ఎక్కడైనా చూసానా, విన్నానా? ఆ పదాన్ని సంబంధించి అన్ని విషయాలను గురు పెట్టుకోండి, తర్వాత మీ కళ్ళు మూయండి. మీతో మీరు ఆ పదాన్ని వాడుతున్నట్టు ఊహించుకోండి. దీనివల్ల ఉపయోగం ఏమిటంటే మీరు నేర్చుకున్న పదానికి సంబంధిత విషయాలన్నీ గురుండిపోతాయి. ఇప్పుడు నెమ్మదిగా కళ్ళు తెరవండి. మీకు ఆ పదంతో పరిచయం ఉన్నట్టు అనిపిస్తుంది.

ఏదైతే వెతుకుతున్నారో, మీరు అది పొందగలరు

వీటిని మీ బాత్రూమ్ లోని అద్దం మీద అంటించండి. ఈ సమయంలో జీవితంలో నేను ఏ కారణాల వల్ల నాకు సంతోషంగా ఉన్నాను? ఏ కారణాలు నాకు సంతోషం కలుగుతుంది? ఈ సమయంలో ఎందుకు ఆందోళనతో ఉన్నాను? నన్ను ఆందోళనకు గురిచేసే కారణాలు ఏవి? నేను ఈ రోజు ఏవి ఇచ్చాను? ఇందులో నా వంతు ఎంత? నేను ఈ రోజు ఇంగ్లీషులో ఏమి నేర్చుకున్నాను? నేను ఎలాంటి అనుభూతి కలిగింది? నేను ఇంగ్లీషు మాట్లాడటం వలన నా జీవితం గుణగణాలలో ఎలాంటి మార్పు వచ్చింది? ఈ రోజు విన్న ప్రవచనము ఏ రీతిలో ఉపయోగపడుతుంది?

ప్రశ్నలు ప్రభావవంతమైనదిగా తయారుచేయండి

నిరాశవంతమైన క్షణాలలో చిన్న విరామం తీసుకుని మీకు మీరు ప్రశ్నించుకోండి దీనిలో ఉన్న విశేషము ఏంటి? ఒక విషయం జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి-మన అనుభవంతో విదమైన సంబంధం గాని, ఎలాంటి అర్థం గాని సృష్టించుకోవచ్చును. రెండవ ప్రశ్న - ఎందుకు అనే దాని మీద ఆశయాల మీద, మిమ్మల్ని మీరు విశ్వసించండి. మీరు నిజాయితీపరులైతే నిశ్చింతగా ఉండండి. ఈ నిశ్చింత మీరు ఎలా పొందారు? నాలుగు కాళ్ళ మీద ఆధారపడిన బల్లను గురుతెచ్చుకుని దాని పైభాగమును మీ ఆలోచనలుగా ఊహించుకోండి. నిశ్చింత కలిగించే ఈ కాళ్ళు మీకు

అనుభవాల ద్వారా సంక్రమించినది. మీ బడిలో మంచి పేరు సంపాదించుకుంటే, మిమ్మల్ని బుద్ధిశాలి, చురుకైన విద్యార్థి అంటారు, అయిననూ మనం మన పాత అనుభవాలు సంతర్భాల మీద ఆధారపడలేదు. మనం మన కల్పనా శక్తి ఆధారంగా సందర్భాన్ని నిర్మించుకోవచ్చు. చంద్రశేఖర్ తివారి భయంకర వ్యాధితో పోరాడడానికి కల్పనాశక్తిని ఎలా ఉపయోగించాడు. రోజర్ బైనిస్టర్ అనే వ్యక్తి ఒక్క నిమిషం కన్నా తక్కువ సమయంలో ఒక మైలు పరిగెత్తగలడని, పరిగెత్తి కాల్పునిక సందర్భాలు ప్రయోగించాడు, తాననుకున్నది చేసి నిరూపించాడు.

మీ విశ్వాసాన్ని అర్థం చేసుకోండి

మనలోని విశ్వాసం, నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో మన సమర్థతను పెంపొందించి, కష్టాలను ఎదుర్కొనడానికి శక్తిని ఇస్తుంది. అప్పడప్పడు చాలా దుఃఖకరమైన సమయంలో మనం విశ్వాసం రూపంలో ఓదార్పును వెతుక్కుంటాము. మాకు తెలుసా ఎవరైన మానసిక బాధ లేక దురదృష్టకర సంఘటన ఎదురైతే, వారికి పేమ మీద విశ్వాసం తొలగిపోతుంది. కొందరు ఇలాంటి ఆలోచనా ధోరణి కారణంగా చాలా మొండిగా తయారవుతారు. మీరు సకారాత్మక ధోరణిని వదలకపోగా ఏకాంతంగా ఉండడం, నాశనం చివరికి చావును కోరుకుంటాయి. మీ దృఢ విశ్వాసం మిమ్మల్ని శక్తివంతంగా చేస్తుందా లేక శక్తిహీనుల్ని చేస్తుందా?

విజయానికి రహస్యం

విశిష్టత విజయానికి రహస్యమా? నిజమైన మీ సమర్థతకు సరైన నిశ్చిత రూపం ఇవ్వడంలో దీనికేది. హార్వర్డ్ లో బిల్ గేట్స్ కంప్యూటర్ చూసి వదలలేదు, కాని సాఫ్ట్ వేర్ ఇస్తానని వాగ్దానం చేశాడు ఇది వారి మనోబలం మీద వారికి ఉన్న నమ్మకంతో తన భవిష్యత్తునే మలుచుకున్నారు. లక్ష్యసాధన సాధించాలంటే, తనను తాను సమర్పితం చేసుకోవలసిందే. - •.

కల్పన అసంభవాన్ని సంభవం చేస్తుంది?

మన మెదడు నిజమైన అనుభవాలకు, మరియు కల్పనలకు వ్యత్యాసము చూడలేదు అన్నట్టు “జ్ఞానం కంటే కల్పనాశక్తి అధిక శక్తివంతమైనది”

కొత్త అనుభవాలకు భయపడే జనాలు చాలామంది ఉన్నారు, మరియు కొందరు ఇలాంటి విషయాలను సొంతం చేసుకోవడానికి తమ ప్రయత్నం చేస్తారు, విభిన్న కల్పనల సహాయంతో వీరు తమకిష్టమైన ఫలితాలను పొందుతారు. వేటి వలనయితే మీకు సఫలం వస్తుందో, అలాంటి లక్ష్యాలను నిశ్చయం చేసుకోండి, వాటి వల్ల ఒక కొత్త అనుభవాన్ని చవిచూడండి. మీ సఫలత గురించి ఊహించుకోండి.

విశ్వాసం విజయానికి తాళం చెవిలాంటిది

ఆశ అనేది మనలో సమర్థతను పెంచుతుంది. దీనినే పిగ్మేలియన్ ప్రభావం అంటారు.

మేము మీ రీసర్చ్ ౧౫° అధ్యాపకులకు చెప్పడం జరిగింది. కొందరు విద్యార్థుల తరగతిలో మిగతా వారికంటే ప్రతిభావంతులుగా ఉంటారు. వారి ప్రతిభ వికసించడానికి వారి విద్యను సానబెట్టాల్సిన అవసరం ఎంతో ఉంది అధ్యాపకులు ఇలా చేసిన తరువాత, తెలివైన విద్యార్థులకు సానబెట్టడం జరిగిందో, ఆ విద్యార్థులు మంచి ఫలితం సాధించారు. ఇక్కడ ఒక ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే, ఎవరు ప్రతిభావంతులు, ఎవరు బలహీనులు అనేవిషయం మీద ఇంతకు పూర్వం ఎవరూ అధ్యయనం చేయలేదు. ఈ అధ్యయనం మీకు విశ్వాసం యొక్క మహతుని చెబుతుంది.

కార్యవిధులలో మార్పు

మార్పు ఎలా సంభవిస్తుంది? మనం మన విధులలో చేసే పద్ధతులలో మార్పు వస్తుంది మరియు మన నెర్వస్ సిస్టమ్ తో జోడించినప్పుడు మార్పు సంభవిస్తుంది. తర్వాత అనుభవంలో మీకు ఎప్పటివరకైతే సంతోషం ఇస్తుందో అప్పటివరకు వాటిని ప్రయోగిస్తారు. ఇలా ఎందుకు జరుగుతుందంటే, మీరు మధ్యాన్ని మూర్ఖత్వాన్ని, రోడ్ దుర్లభన మరియు మృత్యువుతో జోడించడం జరుగుతుంది. దుఃఖం మరియు సంతోషము అనే భావాలను అనుభూతించడం అనేది మన నెర్వస్ సిస్టమ్ తో సంబంధించి ఉంటుంది. ఆంగ్లం నేర్చుకునేటప్పుడు, మీరు ఆంగ్ల భాష నేర్చుకోగలరని విశ్వాసాన్ని పెంపొందించుకోండి. -

ఒక్క క్షణం చాలు

ఎంత వేగంగా సమస్య ఉత్పన్నమౌతుందో అంతే వేగంగా దానికి సమాధానం కూడా సిద్ధం చేయవచ్చు. ఎప్పుడైనా మీరు మీ అలవాట్లలో మార్పును తీసుకురావడానికి చాలా సమయం తీసుకుంటే, దానికి అర్థం నేను మారాలి అని అనుకోవడంలో చాలా సమయం తీసుకున్నారన్న మాట. ఇప్పుడు కూడా మీరు మారవచ్చు విశ్వసించండి. మనుషులు ఆంగ్లం మాట్లాడటంలో తమ పూర్వపు అవజయాలు ఇప్పుడు మారాలనుకున్న ఆలోచనలతో జోడిస్తారు. అలవాట్లలో మార్పు తీసుకురావడం పెద్ద ప్రక్రియ అని, వాటిని అనుసరించడం కష్టం తమను తాము ఊహించుకుంటారు. ఇలాంటి మానసిక అడ్డంకులను మార్చడానికి చాలా సమయం తీసుకుంటుంది. అలాంటి అడ్డంకులను ఇప్పుడే పీకి పారేయండి. కొత్త విధులు, కొత్త ఫలితాలని ఇస్తుంది. వాటిని అనుభూతించండి. మీరు దీన్ని వ్యతిరేకించినా ఇదే సత్యం.

మార్పులో నేర్పు

మీరు ఎప్పుడైనా మీ గది కిటికీలో ఈగ చిక్కుకుపోవడం చూశారా?

అది తప్పించుకోవాలని ప్రయత్నం చేసూ, సాలీడుతో ప్రాణం కోసం పోరాడుతూ ఉంటుంది. మనుషులకు ఇదే పరిస్థితి. ఈ విషయం వారికి ప్రేరణ ఇస్తే మంచిదే. కాని ఇంగ్లీషు నేర్చుకునే ప్రయత్నంలో ఒక వేళ ఓటమి అనే మార్గంలో ప్రయాణిస్తే, వారు అనుకున్న లక్ష్యాన్ని

సాధించలేరు. తమ వ్యవహారిక అలవాట్లను మానాలి. ఉల్లాసపూరిత పద్ధతులతో నిబంధనలను అధిగమించండి ఎక్కడ అవకాశం దొరికి త్రే అక్కడ ఆంగ్లం మాట్లాడే

అలవాటును అలవరచుకోండి.

మనం రోజూ బైటికి వెళ్ళినప్పుడు, ఒక మార్గంలో నడుస్తాము, తర్వాత రెండవ మార్గంలో వెళతాం మరియు నడవటం మొదలెడతాం. మన భావాలు, వ్యవహారిక సంబంధిత అలవాట్లు ఇలాగే, మనం ఊహించుకున్నట్లు ఉంటుంది. వ్యతిరేకాత్మక ప్రక్రియ, కోపం మరియు నాశనం చేయు మొదలగు ఆలోచనలు మన అలవాట్లలో మిళితమై ఉంది. మిమ్మల్ని మీరు సంతోషం పెట్టుకోవడం, కృతజ్ఞత చూపించడం వంటి విషయాలలో నేర్పును సంపాదించుకోండి. మీరు మీ పాతభావాలకు సంబంధించిన అలవాట్లను కొత్త మార్పులతో భర్తీ చేయండి. మీకు మీరే బహుమానాలు ఇచ్చుకోండి. మీరు కోతికి ఆడటం నేర్పించగలరా? ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే, మీరు శిక్షణ ఇవ్వగలరు. కానీ-మనుషులలో మరియు జంతువులలో మార్చదగిన వ్యవహారికాత్మ గుణం ఉంటుంది. వీరికి కొత్త పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ప్రవర్తించడం తెలుసు. శిక్షణ ఇచ్చేవాడు కోతిని అల్పంగా చూస్తాడు. కోతి భోజనం వైపు తిరిగినప్పుడు, వాడు కర్రను ఉపయోగించి భోజనాన్ని ఇంకోదిశకు మార్చివేస్తాడు. అంతేకాకుండా అధిక భోజనం చూపించి ఆశపెడతాడు. ఈ విధంగా కోతికి కావాల్సిన దిశలో తిరగడం అలవాటు అవుతుంది. ఇదే తిరగడం, ఫలీకొట్టడం లాంటి పనులు చేసేవారికి ఆడుతున్నట్లు కనబడుతుంది. సుందరమైన బహుమానాల పట్టిక ఒకటి తయారు చేసుకోండి. ఆంగ్ల భాషా నియమాలను లేక పదాలను ఎప్పడైతే నేర్చుకుంటారో అప్పుడు ఆ బహుమానాన్ని మీకు ప్రదానం చేసుకోండి.

చదివే బల్లపై అంటించండి.

మీ పాత భావాత్మక లేక వ్యవహారాత్మక అలవాట్లు ఏవైతే మీ కష్ట-సుఖాలలో అలవడ్డాయో, వాటి గురించి ఆలోచించండి. మీ కొత్త ఊహలను, సంతోషం లేక ఆనందదాయకమైన పరిస్థితులతో జోడించండి. మీ కొత్త ఊహలు లేదా ప్యాటర్న్, మీ ఉద్దేశాలు తథా విశ్వాసంతో కలుస్తుందా, అని పొందడానికి సహాయకరంగా ఉందా? పాత ప్యాటర్న్ ద్వారా కలిగిన లాభాలను భద్రపరచండి. పూర్వం మీకు మీ ఒంటరితనాన్ని దూరం చేసుకోవడానికి దూమపానం అలవాటు చేసుకున్నట్లైతే వాటి స్థానంలో ఆరోగ్యపరమైన ఆలోచనలు చేయండి. మీ మారుతున్న స్వభావానికి అనుగుణంగా వ్యవహారిస్తున్నట్లు మరియు మీ పాత అలవాట్లు మారుతున్నట్లు ఊహించుకోండి.

వ్యతిరేక దృష్టికోణాన్ని వదలండి

మనం విభిన్న పరిస్థితులను వర్ణించడానికి తరుచుగా విభిన్న ఉపమానాలను ప్రయోగిస్తాం - జీవితం ఒక నాటక రంగం, జీవితం ఒక యుద్ధం మొదలగు ఇలాంటి అలంకరణలు మన

జీవితాన్ని ఒక్కో విధంగా ప్రభావితం చేసుంది. ఒక వేళ జీవితం యుద్ధమైతే, జీవించడం కష్టమవుతుంది. దీనికి అర్థం మీ జీవితంలో యుద్ధానికి అర్థం ఓడిపోవడమో లేక చావడానికో ప్రతీక అన్నమాట. ప్రకృతి అనే తాళం చెవితో పాటు జీవితంలో ఆలనా పాలనా కూడా ఉంటుందా? విజయవంతమైన వ్యక్తుల శబ్దకోశంలో వ్యతిరేఖ పదాలు చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. పదాల ద్వారా వ్యక్తపరచిన భావాలు అధిక శక్తివంతంగా ఉంటుంది. మీరు ఎప్పడైతే భావాలను పదాల రూపంలో వ్యక్తపరుస్తారు, అప్పుడు మీ భావానికి ఒక అర్థం ప్రసాదిస్తుంది. విజయం వైపు నడిచే దారిలో, ఎంతలరకు వీలవుతుందో అంతవరకు వ్యతిరేక పదాలను మీ జీవితంలో వాడచం తగ్గించుకోండి.

ప్రయోగించకంటే	ప్రయోగించండి
నేను దుఃఖములో ఉన్నాను	నేను ఆనందంగా ఉన్నాను
నేను నాశనం అవుతాను	వ్యవ ధృడంగా ఉన్నాను
నేను కోపంగా ఉన్నాను	నేను ఆలోచనాపరుణ్ణి
నాకు భోరుగా ఉంది	మార్పు అవసరం
నేను విఫలమని	నేను సఫలమని

థామస్ ఎడిసన్ తన విజయానికి ఎలాంటి పరిభాషను ఇచ్చాడు?

10,000 పరీక్షలలో పరీక్షలలో అపజయం పొందిననూ, లెడ్ బాటరీ కనుగొనడంలో విజయం సాధించిన తరువాత ఒక విలేఖరి థామస్ ఎడిసన్‌ని మీ అపజయ పరీక్షలు గురించి ఎలా మీకు అనిపించింది అని అడిగారు. ఎడిసన్ జవాబు చెప్పారు ఇవి అపజయాలు కాదు, ఇప్పుడు నాకు ఆ 10,000 పద్ధతులు, వేటివల్ల లీడ్ బ్యాటరీ తయారు చేయలేమో, వాటి గురించి బాగా తెలుసు.

40 నియంత్రిత శబ్దకోశం

మీ సంభాషణలో క్రింద ఇవ్వబడిన పదాలు ఉపయోగించండి :

పని వత్తిడి వలన

ఒంటరితనం

అపరాధ మనోభావన

అసంపూర్ణం

నిరాశ

నిష్ఫలం

క్రింద ఇవ్వబడిన పదాలను మీ జీవితాన్ని సంపూర్ణ చేసుకోండి.

పేమ

పేమాధిక్యము

ఆత్మవిశ్వాసము

సమర్థత

ఉత్తేజన

కామోన్నాదము

ప్రశంస

కృతజ్ఞత

ధృఢ సంకల్పం

ఉత్సుకత, ఆలస్యమైన ఆంగ్లం నేర్చుకోగలరు

మీ ఆలోచనలు ధృఢత్వాన్ని ఉంచండి స్టాన్ కటర్ను గురుతెచ్చుకోండి. అది ఎలా పెద్ద పెద్ద రాళ్ళను రెండు ముక్కలుగా చేస్తుందో అది పూర్తి బలంతో దాడి చేస్తుంది. తాను చేసే ప్రయత్నం ఫలితం ఇవ్వడం లేదని తెలిసినా తన పనిలో నిమగ్నమవుతుంది. మనకు ఫలితం వెంటనే కనిపించకపోతే, దానికి అర్థం మనకు ప్రాప్తించడం లేదని కాదు రాళ్ళను పగులగొట్టేవాడు దానిని పైదాడి చేసూనే ఉంటాడు అలాగే పెద్ద రాయి ముక్కలు అయ్యే సమయమూ వస్తుంది. అతను చేసిన చివరి ప్రయత్నం వల్ల పెద్ద రాయి విరిగిందా? నిశ్చయంగా కాదు. ఇది సంయుక్త ప్రభావం వలన, రాయి రెండు భాగాలుగా విరిగింది. ఇంకో మాటలో చెప్పాలంటే ఇది కేవలం నిరంతరమైన ప్రయత్నమే ఆఖరిలో సఫలం అవడానికి కారణం.

మంచి అనుభవాన్ని సంపాదించడం కష్టతరం కాదు

ఒక వేళ మీరు కష్టాన్ని అనుభవిస్తుంటే, దానికి కారణం మీ ప్రస్తుత పనులు వల్ల కావచ్చు లేక మీ ఆలోచనా ధోరణి వల్ల అయి ఉండవచ్చు. దీనిని క్రమబద్ధత అని చెప్పవచ్చు. మీరు అనుభూతించే విధానం మీకు సచ్చకపోతే, మీ పద్ధతులను మార్చుకోండి లేదా మీ కార్యవిధానంలో మార్పును తీసుకురండి. మీకు వినడానికి ఆశ్చర్యంగా అనిపించవచ్చు, కాని కొందరు మనుషులు సకారాత్మక సమస్యను అనుభూతించడానికి, సమస్యలను అధిగమించడానికి ఇలాంటి పరిస్థితులను స్వయంగా ఊహించుకుంటారు. ఇంకొందరు సకారాత్మక ఆలోచనా ధోరణి వల్ల తమ జీవితాన్ని సుఖమయం చేసుకుంటారు. అందువల్ల, సంతోషాన్ని ఆస్వాదించడానికి, ప్రేమించడం, మించబడడం, సరైన ఆలోచనా ధోరణి మరియు ఆనందపూర్వక జీవనం కోసం మీరు ఈ క్షణం సులభ నియమ పద్ధతులను అవలంబించడం

ఎందుకు ప్రారంభించకూడదు. జీవితంలో అధిక (పేమ, సుఖం మరియు ఆనందంగా వుండడానికి సకారాత్మక ఆలోచనా ధోరణిని అలవరచుకోండి.

సంబంధాలను గట్టిపరుచుకోండి

ఎదుటివారిని చూసి మీలో కలవరం ఏర్పడితే, దానికి కారణం మీ జీవితంలో ముఖ్యమైన, జీవితాధారమైన నియమాలలో లోపం ఉంది అని చెప్పవచ్చు. మీ విచారానికి కారణం ఎదుటి వ్యక్తులు కాదు, మీరు మీ విశ్వాసాన్ని నియమ నిబద్ధతలను, వ్యవహారిక నియమాలను ఉల్లంఘించడమే అసలైన కారణం. ఎప్పుడూ జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి మీ వ్యాకులతకి కారణం ఎవరూ కాదు. మీ తక్షణ కర్తవ్యం. మీ నియమాలు మహత్వపూర్ణమైనదా లేక మనుషులతో సంబంధాలా? మీ పాత స్థిర అలవాట్లలో ఏర్పడిన అడ్డంకుల వల్ల మీలో ద్వంద్వ ప్రవృత్తిని ఏర్పడుతుంది. పరిమిత సృష్టికరణ జీవితానికి పరిమితులను ఏర్పరుస్తాయి. ఇది మీకు చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. అభివృద్ధి మరియు వికాసం పొందడానికి మీ పాత అలవాట్లను వీడి, కొత్తదనాన్ని మీ జీవితంలోకి ఆహ్వానించండి.

మీ విశిష్ట వ్యక్తిత్వం

మీకు విశిష్టమైన వ్యక్తిత్వం ఎలా వస్తుంది? మీలో విడదీయలేనంతగా, అద్వితీయంగా ఉన్న మీ అనుభవాల కారణంగా మీరు చేసిన పనులు మీ నెర్వస్ సిస్టమ్ మీద రికార్డు అవుతుంది కాని మీ జ్ఞాపక స్మృతులలో కాదు. ఈ సంపూర్ణ అప్రమత్తత లేక నుషుప్త స్మృతులను సందర్భం అని అంటారు. ఏదైతే చూస్తారో, వింటారో, లేక అనుభూతిస్తారో, ఆ విషయాన్ని విశాలమైన హార్డ్-డిస్క్ అంటే మెదడులోనిక్షిప్తమాతుంది ఈ సందర్భం. సృష్టికరణ అనే మీద మన జీవితం ఆకారం ఇవ్వడమే కాకుండా మనతో లోతైన సంబంధము ఏర్పడుతుంది.

ఫోకస్ నిష్పత్తి - 95:5 సిద్ధాతము

భావాత్మక గందరగోళం స్థితిలో కూడా కొందరు విజయం పొందుతారు. అలాంటి మనుషులు స్పష్టంగా శక్తివంతంగా, కేంద్రీతులై ఉంటారు. అందుచేత, ఇక్కడ ముఖ్యవిషయం ఏమిటంటే, వీళ్ళలో సమన్వయం ఎలా అలవడింది అని? కనీసం 950 భాగము తమ సమయాన్ని సమాధానం వెతకడంలోనే గడుపుతారు.

ఆంగ్లం నేర్చుకునే విషయంలో మీరు ఎప్పుడు విఫలురు కాలేరు

ప్రతిమనిషి విజయం రుచి చూసేముందు నిశ్చయంగా విఫలం, ఓటమిని చవిచూసే ఉంటాడు. ఎప్పుడైతే ఓటమి మనిషిని పూర్తిగా ఆక్రమిస్తుందో, అప్పుడు మనిషి మైదానం వదిలి పరిగెత్తడం అనే సులభమైన మార్గాన్ని ఎన్నుకుంటాడు. అధిక శాతం జనాలు చేసే పని ఇది. విజయవంతులైన మనుషుల గురించి ఒక సర్వేలో తేలిన విషయం ఏమిటంటే, పెద్ద విజయం

వెనుక విఫలం ఒక అడుగు దూరంలో ఉంటుంది. అసఫలత లోనే సఫలత దాగుంటుంది. ఇదే విధంగా మీరు మంచి ఇంగ్లీషు మాట్లాడాలి అనుకుంటే విఫలత భయాన్ని రెట్టింపు చేసుకోండి. అలాగే లక్ష్యం చేరుకునేవరకు ప్రయత్నిస్తూనే టి. ఏడెడై ఏదైనా పని మీ ప్రకారం సరైనది అని మీకు అనిపిస్తే తథా ఆ పనిలో మీకు పూర్తి విశ్వాసం ఉంటే, ఆ పనిని వెంటనే ఆరంభించండి. లక్ష్యాన్ని మరువకండి. ఒకవేళ భయంకరమైన ఓటమిని స్వీకరించే వరకు ఎవరూ కూడా ఓడిపోలేరు.

సకారాత్మక ఆలోచనాధోరణి ఎందుకు తప్ప?

మనిషి ఎప్పుడైతే తన ఆలోచనల్ని తన మెదడులో ముద్రించి, భావనలతో జోడిస్తాడో అప్పుడు పేరణతో కూడిన ఒక శక్తి ఉద్భవిస్తుంది. ఇది మనిషి ప్రత్యేక విషయాలను, పనులను తథా మనోవేగం యొక్క మార్గాన్ని నిర్దేశిస్తుంది, నియంత్రిస్తుంది. ఆలోచనా బావంతో ఎప్పుడైతే కలిసి పోతుందో, ఒక విధమైన శక్తి పడుతుంది, తర్వాత అదే విధమైన ఇతర ఆలోచనలను ఈశక్తి తన వైపు లాక్కుంటుంది. ఈవిధంగా ఆలోచనలకి భావనలతో కూడిన ఒక కొత్త . ప్రసాదిస్తుంది ఉదాహరణకి ఒక విత్తనాన్ని తీసుకుని విత్తన సాగు చేసిన మట్టిలో నాటిన తర్వాత, చిగురించి నిదానంగా విభిన్న శాకోపశాఖాలుగా విస్తరిస్తూ పోతుంది. ఈ ప్రక్రియ ఒక విత్తనం అసంఖ్యాకంగా విస్తరించేవరకు నడుస్తూ ఉంటుంది ఇదే విధంగా సకారాత్మక ఆలోచనలు మీ మెదడులో కలిగితే దానికి సంబంధించి ఎన్నో విషయాలు చిగురించి మెదడులో దానికి సంబంధించి ఎన్నో విషయాలు చిగురించి మీ మెదడును ఆక్రమిస్తుంది. అందుకని సకారాత్మక ఆలోచనలనే ఏర్పరుచుకుందాం.

బాహ్య ప్రేరణ ద్వారా నిశ్చయం తాత్కాలికత సఫలత యొక్క తాళం

విఫలం పొందిన 25,000కు పైగా పురుషులు స్త్రీలను విశ్లేషించారు వారు నిశ్చయం తథా నిర్ణయం తీసుకునే సామర్థ్యం లేని కారణంగా విఫలం అవుతారని చెప్పారు. విభిన్న విశ్లేషణ వల్ల తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే అధిక శాతం జనాలు వెనువెంటనే ఫలితాల కోసం ఎదురు చూస్తారు. ఎప్పుడైతే తమ స్వభావంలో మార్పును చేసుకున్నారో అప్పుడు వారి స్థితి అభివృద్ధి చెందింది. కొన్ని అపవాదులు వదిలితే, చాలామందికి శీఘ్రమే ఫలితం చలిచూసే సామర్థ్యం ఉంది. ఎవరికైతే తక్షణ నిర్ణయం తీసుకోవడం తెలుసో, వారు నిశ్చింతగా ఉంటారు ఎందుకంటే తమకు ఏమి కావాలో వారికి తెలుసు. ఇలాంటి మనుషులు సాధారణంగా సఫలీకృతులౌతారు. నాయకుడు ప్రతి విషయంలోనూ తక్షణ నిర్ణయం తీసుకుంటాడు. ఈ కారణంగా వాడు నాయకుడు అయ్యాడు ఎవరైతే తమ పనుల ద్వారా, మాటల ద్వారా తమ గమ్యాన్ని తెలుపగలరో అలాంటి మనుషులకి ఈ ప్రపంచంలో స్థానం ఉంది .

మీరు పరిశీలనా వ్యక్తులైతే, ఈ విషయాన్ని గమనించి ఉంటారు. అధికంగా మనుషులు

పూర్తి నిరాశకు లోడ్లతో ప్రార్థనవైపు మొగ్గుతారు ఇలాంటి వారు అర్థరహిత పదాలతో ధ్యానం చేస్తారు ప్రతి చోటా నిరాశను మీరు ప్రార్థించడంలో కూడా సందేహం, అనుమానం తథా భయంతో ఆ మార్గాన్ని అనుసరిస్తారు.

మీరు ఏదైనా పాండాలనుకున్నప్పుడు ప్రార్థిస్తారు కాని మనస్సులో ఆత్మవిశ్వాసం ఏర్పరచుకుంటారు. ఒకవేళ మీరు కోరింది మీకు దొరకనప్పుడు లేక మీ ప్రార్థన ఫలించినప్పుడు ఏమౌతుంది? దీనికి అర్థం ఏమిటంటే, మీ ప్రార్థనలో విశ్వాసం అనే లోపం ఉంది. ఒకవేళ మీకు మీ పూర్వ అనుభవంలో ఎప్పుడైనా మీ కోరిక ప్రార్థన ద్వారా పలించి ఉంటే, ఆ స్థితి తథా ఆ స్మృతులతో వెళ్ళి తథా అప్పటి పరిస్థితులను గరుతెచ్చుకోండి. అప్పుడు మీకు మీరు సకారాత్మక మనఃస్థితితో ప్రార్థన చేయడానికి తయారవగలరు. మీకు రేడియో సిద్ధాంతాలను అర్థం చేసుకున్నట్లైతే, మీకు తెలిసే ఉంటుంది, విద్యుదయస్కాంత తరంగాలలో మార్పును తెచ్చి, అవి శబ్ద సంకేతాలుగా మార్చి వినేందుకు అనువుగా చేస్తారు. రేడియో స్టేషన్ మనిషి శబ్దాలను గ్రహించి తరంగాల రూపంలో పంపుతుంది. ఇదే విధంగా మనిషి యొక్క మనస్సు ప్రసారణ కేంద్ర భూమిక పోషిస్తుంది.

భయాన్ని స్వాధీనంలో ఉంచుకోండి.

భయం మానసిక భావం తప్ప మరేమి కాదు. మానసిక అనుభూతులను మన నియంత్రణలో ఉంచుకుని, వాటికి కొత్త దిశ ఇవ్వడం మనిషి చేతిలో ఉంది, మనిషి మనస్సులో ఆలోచనని ఎప్పుడైతే పుట్టించగలడో, అప్పటివరకు ఏమి నిర్మించలేడు మనిషి మనస్సులో ఏర్పడే ఆలోచనని తను కలిగించుకున్నదా కాదా, ఉచితమా అనుచితమా అని తర్కించకుండా, వాటి విషయంలో మార్పును ఎలా తీసుకురావాలి అని ఆలోచించడం మొదలెట్టాలి. విశ్లేషాత్మక ఆలోచనలు ఎప్పుడైతే మన మెదడులో వస్తుందో అప్పుడే మన ఆర్థిక సమృద్ధి, సామూజిక ప్రతిష్ఠ, వ్యాపారం మున్నగు వాటిలో సహాయకరంగా ఉండడమే కాకుండా స్వతహాగా ఏర్పడే నిర్మాణాత్మకమైన ఆలోచనలు ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. కొందరు భాగ్యశాలిగా ఉంటారు, ఇంకొందరు తమకు అన్ని అర్థ తలు ఉన్నాఅధృష్టవంతులుగా చెప్పబడతారు. దీనిని మనం ఇలా చెప్పొచ్చు - ప్రత్యేక మనుషులు తమ మెదడులో ఆలోచనలను నియంత్రణత తమ ఆలోచనలను ఇష్టమైన రీతిలో తీసుకెళ్ళగలుగుతారు. ప్రకృతి మనిషికి పూర్తి నియంత్రణ, స్వేచ్ఛ ఇచ్చింది, ఈ ఆలోచించే విషయంలోనే దీనిలో ఒక నిజం ఏమిటంటే, మనిషి ఏమైతే నిర్మిస్తాడో వాటికి ముందు, వాటికి సంబంధించిన ఆలోచనలు మన మెదడులో పుడుతుంది. ఈ పరిస్థితులలో భయం మనల్ని పూర్తిగా ఆక్రమించే అవకాశం ఉంది. అన్ని ఆలోచనల్లోనూ శారీరక సమానత్వం ఉంటుంది అనేది సత్యం. అలాగే అంతరాత్మలో ఉన్న చిద్ర తనాన్ని సాహసం మరియు ఆర్థిక లాభంతో మార్చడం సాధ్యంకాదున్

వ్యతిరేక వాదులను తిరస్కరించడం మీ అధికారం

వ్యతిరేకవాద జనులు థామస్ ఎడిసిన్కు వివరించే ప్రయత్నం చేశారు, మనిషి శబ్దాన్ని రికార్డు చేయగల మిషన్ని తయారుచేయలేడని, వారి ప్రకారం ఇంతవరకు ఎవరూ మిషన్ తయారు చేయలేదని ఎడిసిన్ వారి మాటలను లెక్కచేయలేదు. అతనికి తెలుసు మెదడు అనే యంత్రం ద్వారా అసంభవాలను సంభవాలగా మార్చవచ్చని. ఇది దేన్నైననూ సోదిస్తుంది, రుచిస్తుంది అపార జ్ఞానం మరియు బుద్ధి కుశలత, ఎడిసిన్ని సామాన్యుల నుండి వేరుచేసి తన పేరును ఆకాశానికి ఎత్తేసింది. ఎవరైతే మీకు మంచి ఇంగ్లీషు మాట్లాడలేరని, ఎందుకంటే మీకు బాల్యం మాట్లాడే అభ్యాసం చేయలేదని మిమ్మల్ని ఒప్పించడానికి ప్రయత్నిస్తారో అలాంటి మనుషులను వ్యతిరేకించడం అలవాటు చేసుకోండి.

త్వరగా ఇంగ్లీషు నేర్చుకునేందుకు

మంచి ఇంగ్లీషు నేర్చుకునేందుకు ఈ ప్రముఖ సిద్ధాంతాలను పాటించండి

జ్ఞప్తిలో విశ్వాసం మీరు మీ స్మృతి పై విశ్వాసం ఉంచాల్సిన అవసరం ఉంది. మీ జాగృతిలో క్రింద ఇవ్వబడిన పదాలు దృఢ పూర్వకంగా ముద్రించుకోవాలి. నా మెదడు ఈ ప్రపంచంలోని సర్వోత్తమైన కంప్యూటర్ కన్నా అధికమైన సమర్థత కలిగివుంది. ఒకవేళ మీరు ఏదైనా విషయాన్ని మంచి విధానంలో గుర్తుపెట్టుకోలేనని అనుకుంటారో, వాటిని నిజంగానే గురు పెట్టుకోలేరు. మీరు 45 సంవత్సరాల పై బడిన మనుషులను క్షమించండి నా జ్ఞాపకశక్తి సరిగా లేదు అని వినే వుంటారు. చూసేవుంటారు. మీరు ప్రాతఃకాలం లేచిన వెంటనే స్వయంగా మనకు మనమే నా స్మృతిపై ఆత్మవిశ్వాసం ఉంచడం ఎంతో మహత్వపూర్ణమైనది. మీరు ఈ వాక్యాన్ని క్రింద ఇవ్వబడిన స్థలంలో వ్రాయాలని కోరుకుంటున్నాను.

అసోషియేషన్ (సహచర్యం)

మనకు తెలుసు రేఖ తిరిగి ఏమిటో నాలుగు రేఖల్ని కలిపితే ఒక చదరం తయారవుతుంది. ఇది చేయడం ఎంతో సులువుగా అనిపిస్తుంది కాని, రేఖ అంటే ఏమిటో తెలియనప్పడు మరియు చదరం అంటే ఏమిటో తెలియనప్పడు. ఎవరికైననూ క్యూబ్ గురించి తెలిసివుండదు రేఖా గణితంలో ఏ విషయమైతే సరి అయినదో, అదే విషయం జీవితంలో కొన్ని ప్రత్యేక సమయాలలో సరి అయినది మనం ప్రత్యేక విషయాలను నేర్చుకుని గురు పెట్టుకుంటాము. ముందే తెలిసి వున్న యదార్థాన్నితో జోడించడమే జ్ఞానార్థన నిర్వర్తించే మొదటి బాధ్యత. ఒకవేళ మీరు సంస్కృతి పదాలని నేర్చుకునేందుకు ఆశిస్తే మీకు వెంటనే ఈ విషయంలో నిజానిజాలు తెలుసుకోగలుగుతారు. నీళ్ళు అనే పదం సంస్కృతంలో జల్ అంటారు ఈ విషయం నేర్చుకునేందుకు నీళ్ళు మరియు జల్ మధ్య సంబంధాన్ని దృఢపూర్వకంగా కలుగజేయవచ్చు. మరియు ఈ రెండింటిలో ఏదో ఒకటి మనకు గుర్తుకు రావచ్చు. నాకు బాగా తెలుసు మీరు మనకు తెలుసు రేఖ అంటే ఏమిటో నాలుగు రేఖల్ని కలిపితే ఒక చదరం

తయారవుతుంది. ఇది చేయడం ఎంతో సులువుగా అనిపిస్తుంది కాని, రేఖ అంటే ఏమిటో తెలియనప్పడు మరియు చదరం అంటే ఏమిటో తెలియనప్పడు. ఎవరికైనా కూర్చో గురించి తెలిసివుండదు రేఖా గణితంలో ఏ విషయమైతే సరి అయినదో, అదే విషయం జీవితంలో కొన్ని ప్రత్యేక సమయాలలో సరి అయినది మనం ప్రత్యేక విషయాలను నేర్చుకుని గుర్తుపెట్టుకుంటాము. ముందే తెలిసి వున్న యదార్థాన్నితో జోడించడమే జ్ఞానార్థన నిర్వర్తించే మొదటి బాధ్యత. ఒకవేళ మీరు సంస్కృతి పదాలని నేర్చుకునేందుకు ఆశిస్తే మీకు వెంటనే ఈ విషయంలో నిజానిజాలు తెలుసుకోగలుగుతారు. నీళ్ళు అనే పదం సంస్కృతంలో జల్ అంటారు ఈ విషయం నేర్చుకునేందుకు నీళ్ళు మరియు జల్ మధ్య సంబంధాన్ని దృఢపూర్వకంగా కలుగజేయవచ్చు. మరియు ఈ రెండింటిలో ఏదో ఒకటి మనకు గుర్తుకు రావచ్చు. నాకు బాగా తెలుసు మీరు ఇంతవరకు ఇలాంటి సంబంధాన్ని (సహచర్యం) తయారు చేయలేదు. చాలాసార్లు మనం ఇలాంటి సహచర్యాన్ని ఏర్పరచుకునే విషయంలో అప్రమత్తంగా ఉండము. ఇలాంటి పనులు అజ్ఞాతంలో మనకు తెలీకుండా మనవల్ల జరుగుతుంటుంది. ఒక చిన్న బాలుడు డాడీ పదాన్ని నాన్నా తో జోడిస్తాడు. అయితే వాడిని ఈ సంబంధం గురించి తెలిసి వుండదు. ఎప్పుడైనా మనం ఇంగ్లీషు పదాన్ని లేక నియమాన్ని గుర్తుపెట్టుకోవాలంటే ఆ పదం లేక నియమంపై మన ఏకాగ్రతను కేంద్రీకరించి మనం దాన్ని మన మెదడులో సరి అయిన విధానంలో జోడించవలెను. ఇది పదాల కలయిక మరియు విచిత్రమైనది కూడా అయిఉండవచ్చు. ఒకవేళ మీకు నియమాలలో భేదం కనిపిస్తే, ఆ భేదం ద్వారా ఆ నియమాలను మంచి విధంగా తమ మెదడులో జోడించండి. చాలాసార్లు మీరు ఏదైనా తర్కాన్ని నియమాలతో కూడి చేర్చినట్లైతే, అప్పుడు ఆకర్షితంగా రొక హాస్య రూపంలో మీ మెదడులో జోడించి వాటిని శాశ్వతంగా సులువుగా గుర్తుపెట్టుకోవచ్చు.

ఉదాహరణ

నియమం-1 Weak Verbs (వీక్ వర్బ్స్) అనే క్రియాపదాలను తమ అంటే భూతకాలం (Second form ed,) ఇది లేక (d) డి (లేక (t) టి తో రూపొందుతుంది. – ఎలాగంటే (sell/bring/catch, teach) సెల్, బ్రింగ్ , కాచ్ మరియు టెచే నేటి (from sold/brought/caught) సెకండ్ ఫాం సోల్డ్ బ్రౌట్ ,కాట్ మరియు (taught) టాట్ అని చెప్పబడుతుంది.

జ్ఞప్తికి సూత్రం : ఈ నియమాన్ని మీ మెదడులో నిక్షిప్త పరచుకోడానికి మీరు ఇలా చేయవచ్చు Weak Verbs-ed, d, మరియు t ముందు చెప్పినట్లు ఇడి, డి, మరియు టి లను మీరు కలిపి చదివినట్లైతే, మీకు ఇంగ్లీషు పదం edit అని సదృశ్యంగా అనిపిస్తుంది. ed, dt ఇప్పుడు మీరు పైన ఇవ్వబడిన నియమాలను గుర్తు పెట్టుకోవడానికి వీక్ వర్బ్స్ ని బలహీనులతో పోల్చవచ్చు. మరియు మీ మెదడులో వీక్ మనుషులు (Weak verbs) ను edit (ed.,d,t)

చేస్తున్నారు అంటే చక్కబరుచుతున్నారని ఊహించండి.

నియమం 2: భూతకాలంలో ఒకపని పూర్తిచేసిన తరువాత, రెండవ పని మొదలవుతుంది. మొదట పూర్తి చేసిన క్రియలను past perfect tense మరియు , రెండవ దశలో పూర్తైన పనిని simple past tense గానూ ప్రయోగిస్తారు.

ఉదా: జ్ఞప్తికి సూత్రం: ఇక్కడ మనం తార్కికంగా ఆలోచించవచ్చు. ఎందుకంటే మనం భూతకాలం గురించి మాట్లాడుతున్నాము గనుక పూర్తి Sentence లో past tense నే ఉపయోగించుదాము. పాస్ట్, రెండవ పని పూర్తి అవక ముందు మొదటి పని పూర్తి అయినట్లైతే, ఏదైతే పని సమాప్తం అంటే perfect అయినట్లైతే వాటిలో మనం past perfect tense మరియు రెండవ పనిని Simple past ప్రయోగిస్తాం. ఇదే విధంగా మనం స్వయం యొక్క అసోసియేషన్ మన అవసరాలకు అనుగుణంగా చేసుకుని మన ఖచ్చితమైన విషయాలని సులువు పద్ధతులలో గురు పెట్టుకోగలుగుతాము. తరువాత అధ్యాయంలో ఇవే సిద్ధాంతాల ఆధారంగా ఇంగ్లీషు VOcabulary మరియు SpellingS గుర్తుపెట్టుకునే పద్ధతులు విస్తారంగా చెప్పబడుతుంది. The patient had died before the doctor came .

3 - ఏకాగ్రత కేంద్రీకరణ చేయడం : ఏకాగ్రత కేంద్రీకరణం అంటే ఒకే సమయంలో ఒకే విషయంపై తీవ్రంగా ఆలోచించడం. మీరు ఏదైతే చూస్తున్నారో, వింటున్నారో అనే కాకుండా వీటిని ఆనందంగా అన్ని విషయాలను మీ మెదడులో నుంచి తొలగించండి. మీ ఆలోచనల్ని ఆస్తిరం చేయకండి. చివరిలో మీ జ్ఞప్తి మీ మానసిక బ్యాంకు అని గ్రహించండి. మీరు ఒకవేళ ఇలా చేస్తున్నట్లైతే, మీరు ఏకాగ్రతను కేంద్రీకరణం చేస్తున్నారని అర్థం. మనం మన బలాన్ని ఉపయోగించి ఒక గాడిదను లాగడానికి ప్రయత్నిస్తామో, దానికి అధికంగా అది కదలకుండా మొండికేస్తుంది. అలాంటిదే ఏకాగ్రతను కేంద్రీకరణం చేయడం కూడా, చెల్లా చెదిరినట్టుగా ఉన్న మన ఆలోచనలు మీద ఎంత శ్రద్ధ చూపాలనుకుంటే, అంతే వేగంగా మన ఆలోచనలు అక్కడా ఇక్కడా పరిగెడతాయి. ఒక గాడిదను నడిపించడానికి యుక్తి ఏమిటంటే, దాని ముందు కూరగాయను కట్టి వేయండి. అప్పుడు అది మీ వెనుక నడుస్తుంది, మీరు ఎక్కడికి తీసుకువెళ్ళాలనుకుంటున్నారో, అక్కడికి తీసుకువెళ్ళవచ్చు. అందువల్ల ఆంగ్ల భాష మీద ఏకాగ్రత కేంద్రీకరణం చేయడానికి మనం ఈ విషయం మీద ఆసక్తిని పెంపొందించుకోవాలి.

4. విచిత్రమైన విషయాలు : మిమ్మల్ని మీరు ఒక విద్యార్థిగా ఊహించుకోండి మరియు ఒక రోజు మీ అధ్యాపకుడు తన తల మీద హెల్మెట్ ధరించి పాఠం చెప్పడం ఊహించుకోండి. మీరు ఈ విషయం జీవితంలో ఎప్పటికీ మర్చిపోలేరు. ఈ విషయంలో నాతో ఏకీభవిస్తారు కదూ ఇది ఒక విచిత్రమైన జ్ఞాపకం. మెదడుకు సంబంధించిన విశేషం ఏమిటంటే, అది విచిత్రమైన విషయాలను అతి వేగంగా గ్రహిస్తాం మరియు చాలా సంవత్సరాల వరకు గురుండిపోతుంది. అందువల్ల మనం ఎందుకు వీటిని ప్రయోగించకూడదు? జీవితంలో ఏదైనా పనికొనిదిగా

కాని గాంభీర్యం గలది గానూ ఉండదు, దానిని జ్ఞాపకం పెట్టుకునే యోగ్యంగా అవుతుంది. ఏదైనా విషయం వినోదకరంగా ఉంటే, ఆ విషయాన్ని గురు పెట్టుకోవడం ఆనందదాయకంగా ఉంటుంది .

5. చిన్న విషయాన్ని పెద్దదిగా చూపడం : గోరింతలను కొండంతలుగా చేయడం. మన మెదడు యొక్క విశేషత ఏమిటంటే, అది అతిశయోక్తులతో చెప్పిన విషయాలను అతి వేగంతో గురు పెట్టుకుంటుంది మరియు వాటిని మన జాగృత మెదడులో అదిక కాలం వరకు స్థిరంగా ఉంచుతుంది. మనం ఈ విశేషతను భావంలో ఎందుకు ఉపయోగించకూడదు? సంగతులు చాలా కాలం వరకు గురు పెట్టుకునేందుక మన మెదడు చక్కదనాన్ని ఎందుకు ఉపయోగించకూడదు? అందువల్ల, ఎంతవరకు వీలైతే అంతవరకు మానసిక చిత్రాల్ని గాఢతతో చూసే ప్రయత్నం చేయండి. ఊహించండి, ఒక లావుపాటి మనిషిని మనం ఎలా మర్చిపోగలం వాని కడుపు పెద్ద బానగా మరియు ముఖాన్ని పుట్టాల్ రూపంలో మెదడులో నిక్షిప్తపరుకోండి.

6. ఆలోచనా : ఆకారం లేని సంగతులని గుర్తుపెట్టుకోవడం చాలా కష్టమైనదని మీరు నమ్ముతారా? అందువలన ఆలోచనలని ఏదైనా మానసిక చిత్ర రూపంలో మారుస్తే, అవసరం ఉన్నప్పుడు గుర్తుపెట్టుకోవడం సులభం.

“ఏకీకరణ పాత్ర నియమం” (vocabulary)

భాష ఏమైనను, అది నిఘంటువుకి ఆధారం. ఒకవేళ మన శబ్దావళి బలహీనంగా ఉంటే, ఆంగ్లమాట్లాడే నియమాలు తెలిసి ఉన్నా, మనం ప్రభావితంగా మాట్లాడలేము. పదాలను గుర్తుపెట్టుకోవడం సులువు కాదు. దీనికి కారణం, మనం పదాలను సాధారణ పద్ధతులలో జ్ఞాపకం పెట్టుకోవడమే. సాధారణ పద్ధతి అంటే కంఠస్థం చేసిన పదాల జ్ఞాపకం కూడా సాధారణంగా ఉంటుంది. ఏదైనా వస్తువు విషయాన్ని గుర్తుపెట్టుకోవడానికి సాధారణ నియమం ఏమిటంటే, మీరు ఆ వస్తువు లేక విషయం యొక్క సౌందర్యాన్ని మెదడులో దృఢంగా నిక్షిప్తపరచుకోండి. మీరు ఇలా చేస్తే, మీకు చాలా సులువుగా గుర్తుకురావడమే కాకుండా, శాశ్వతంగా మీ జ్ఞప్తిలో ఉండిపోతుంది. ఈ విషయం మీకు శబ్దకోశాన్ని గుర్తుపెట్టుకునేందుకు పూర్తి సహకారం అందిస్తుంది. ఎప్పుడైతే ఒక పదాన్ని దాని అర్థాన్ని గుర్తుచేసుకున్నప్పుడు ఆ పదం కొత్తగా కనిపిస్తుందేమోగాని, దాని అర్థం మీకు తెలిసినదిగా అనిపిస్తుంది.

ఉదా :	పదం	అర్థం
	Ablution	washing (ఉతకడం)

ఇక్కడ Ablution అనే పదం మీకు కొత్తగా అనిపించొచ్చు కాని దీని అర్థం washing అనేది మీకు చిరపరిచితంగా అనిపిస్తుంది . Ablution అన్న పదానికి అర్థం washing ఇప్పుడు సంబంధ సూత్ర నియమానుసారంగా గురు పెట్టుకునేందుకు, మన Ablution మరియు

washing కు మధ్య ఒక సంబంధము స్థాపించాల్సిన అవసరం ఉంది . దీనికి మన ఊహాశక్తి ఉపయోగించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అయితే ఊహించడం అనేది మనకు తెల్సిన వసువులకు లేక పేర్లు గురించి మాత్రమే చేయగలుగుతాము. ఇక్కడ washing అనే పదాన్ని గురించి ఊహించడం మనకు సులభతరంగా ఉంటుంది కాని Ablution అనే పదానికి కాస్త కష్టతరంగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే ఈ పదాలు మనకు కొత్త కాబట్టి. ఈ కష్టాన్ని దూరం చేయడానికి మనం Ablution అనే పదానికి దగ్గరగా ఒక పదాన్ని వెదుకుదాం. దానివల్ల Ablution పదం గురుకు వస్తుంది. Ablution పదానికి దగ్గరగా Lotion అనే పదం కావచ్చు. ఇప్పుడు దగ్గర పదం అయిన Lotion ని Ablution దానికి అర్థమైన washing (ఉతకడం) తో జోడించి Ablution కి అర్థం washing

అని జ్ఞాపకం పెట్టుకోవచ్చు.

పదం	అర్థం
Ablution	Washing
Lotion	washing

దగ్గరి పోలిక ఉన్న పదం Lotion washing ఊహించండి మీరు లోషన్ తో వాషింగ్ చేస్తున్నారనిమీరు ఎక్కడైనా, ఎప్పుడైనా , పదాన్ని చదివితే మీకు దీనికి సంబంధించిన , పదాలను ఎబ్లూషన్

కి అర్థం అని జ్ఞాపకం వస్తుంది. ఈ విధంగా పదాలను వాటి అర్థాన్ని మీ ఊహాశక్తి ద్వారా ఒక సంబంధం ఏర్పరచడమే ఈ “ఏకీకరణ పాత్ర నియమం”. దీని ద్వారా చాలా పదాలకు అర్థాలు సులువుగా గుర్తుపెట్టుకోగలరు. ఇక్కడ తెలుసుకోవలసిన విషయం ఏమిటంటే, “ఏకీకరణ పాత్ర నియమం”తో కేవలం పదం, దాని అర్థం మాత్రమే గుర్తుపెట్టుకోగలము. పదాలు మీ భాషలో తథా లేకనంలో ప్రయోగించాలంటే అభ్యాసము వాచనీయము, అంటే “ఏకీకరణ పాత్ర నియమం” ద్వారా పదానికి అర్థం ఎలా నేర్చుకుంటారో, అలాగే ఆ పదాన్ని ప్రయోగిస్తూ ఇంగ్లీషు వ్రాయడం, మాట్లాడడం వంటి ప్రయత్నాలు చేయండి.

ఈ క్రింద “ఏకీకరణ పాత్ర నియమం” ద్వారా జ్ఞాపకం పెట్టుకునేందుకు ఉదాహరణవరంగా కొన్ని పదాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇవేకాకుండా మీరు ఏ పదాన్నైతే జ్ఞాపకం చేసుకోవాలనుకుంటున్నారో, ఈ నియమాన్ని అనుసరిస్తే స్వయంగా సులభంగా గుర్తు చేసుకోగలుగుతారు.

ఇక్క 100 word-meaning vocab @ 100 words per hour వ్రాయండి.

1. Abeyance suspended action తాత్కాలిక నిలుపుదలతో పెట్టండి.

సంబంధ సూత్రం “యాస్”,

ఊహించండి యాన్ వాడడం తాత్కాలికంగా నిలిపివేసారు.

2. Abortive- unsuccessful విఫలమైన

సంబంధ సూత్రం - ఆరతి.

ఊహించండి - మీరు విఫలం కాకూడదని ఆరతి చేయబడుతుంది.

3. Acclimatize- to adjust to climate,

4. Accord- agreement అంగీకారం

సంబంధ సూత్రం Accord car

ఊహించండి - తీసుకునేందుకు అందరూ తమ అంగీకారం తెలిపారు.

5. Acerbity-bitterness of speech and tember భాష మరియు స్వభావంలో కాఠిన్యం .

సంబంధ సూత్రం - “షరబత్”

ఊహించండి - ఒక మనిషిని షరబత్ తాగిన వెంటనే కఠినంగా, కోపంతో మాట్లాడుతున్నాడు.

6. Acme-peak ఉన్నత స్థానం

సంబంధ సూత్రం - లాక్సే కాస్మోటిక్స్

ఊహించండి - కాస్మోటిక్స్ అమ్మడం ద్వారా లాక్సే కంపెనీ ఈ రోజు ఉన్నత స్థానానికి చేరింది.

7. Acrimonous-Bitter in words, కఠు స్వభావం

సంబంధ సూత్రం - cry of ముని

ఊహించండి - ఒక ముని cry చేస్తూ తన తపస్సు భంగం చేసిన బాలుడిని తన కఠు స్వభావంతో శపించాడు.

8. Adamant-Hard, Inflexible మందితనం గల

సంబంధ సూత్రం - అడం Ant

ఊహించండి - ఒక అడం (చీమ) మొండికేసింది. ఎవరు దానిని కదల్చలేకపోయారు.

9. Admonish-to warn హెచ్చరిక

సంబంధ సూత్రం -Ad- ముని

ఊహించండి - ఒక ముని (విజ్ఞాపన) ద్వారా ప్రజలను హెచ్చరిస్తున్నాడు.

10. Addiot-Skilful, నైపుణ్యం గల

సంబంధ సూత్రం - Ad-write

ఊహించండి - మీరు మీ Ad (ప్రకటన) write (వ్రాయజం) కోసం ఒక బుద్ధిశాలిని ఇవ్వాలనే నిర్ణయం తీసుకున్నారా లేక ఒక Ad బుద్ధిశాలి ఒకని write చేస్తున్నాడా ఇంతవరకు, మేము పదం, అర్థం, మరియు పదానికి ముందు వాటి ఏకాకరణ నియమం ఇచ్చాము. మీరు ఏకాకరణ నియమానుసారంగా పదం యక్క అర్థంతో పాటు మీ ఊహాశక్తి ద్వారా జోడించి, పదాన్ని దాని అర్థాన్ని గురు పెట్టుకునే అభ్యాసం చేయండి.

11. Aegis-shield, protection రక్షణ

సంబంధ సూత్రం - తల్లి - తండ్రి

12. Aghast-horrified

సంబంధ సూత్రం - Ghost భూతం ఊహించండి -

13. Acrity -cheerful

సంబంధ సూత్రం - ఒక లక్ష రూపాయలు - ఊహించండి. -

14. Altruistic-concerned for others, నిస్వార్థత

సంబంధ సూత్రం - All tourists ఊహించండి -

15. Ambrosia- food for God

సంబంధ సూత్రం - అమృతం - rose

ఊహించండి -

16. Amicable, ageereble, friendly స్నేహపూర్వకమైన

సంబంధ సూత్రం - కేబుల్ టి.వి. (TV) ఊహించండి -

17. Aphasia- loss of speech due to injury of illeness, వ్యాధి వల్ల మాట పడిపోవడం

సంబంధ సూత్రం - ఇంగ్లీషు పదం "ఫీస్" అంటే ముఖం ఊహించండి -

18 Babble-to talk foolishly like a child వచ్చిరాని మాటలు

సంబంధ సూత్రం - ఇంగ్లీషు పదం బబుల్, నీటి బుడగ

ఊహించండి -

19. Balmy-mild, fragrant

సంబంధ సూత్రం - బామ్, పెయిన్ బామ్

ఊహించండి

20. Bamboozle- cheat,

సంబంధ సూత్రం - Bamboo ఊహించండి -

21. Banter playful teasing, పరిహాసం

సంబంధ సూత్రం - కోతి ఊహించండి -

22. Baroque -fashionable, ఆధునిక అలంకారం

సంబంధ సూత్రం - బేరోక్ ఊహించండి -

23. Bedazzle-confuse, కలవరపెట్టు

సంబంధ సూత్రం - Bed ఊహించండి -

24. Behemoth - any huge of powerful animal, జల వృషభం

సంబంధ సూత్రం - బేవయోత్ ఊహించండి -

25. Benign - good nature స్వభావం

సంబంధ సూత్రం - బనియా ఊహించండి -

స్పెల్లింగ్ కోసం తీవ్ర సృష్టి.

నను చాలాసార్లు తికమకలో పడుతుంటాను, 'ము' కు ముందు ప' వస్తుందా లేక 'ప' కు ముందు 'మ' కి అర్థం "నియమం" అని "ముఖ్యమైన" అని. ఎవరికైతే చిత్రీకరణ స్మృతి అధికంగా ఉంటుందో, వారు శబ్ద ఉచ్చారణ సమర్థవంతంగా చేయగలుగుతారు. వారి యోగ్యత ఇతరుల కన్నా మెరుగ్గా ఉంటుంది. మనకు తెలుసు, మనం మాట్లాడే ఇంగ్లీషు ఒక విధంగా ఉంటుంది, కాని వ్రాసేటప్పుడు వేరే ఇంగ్లీషు వాడుతాము. సరైన విధానంలో చిత్రీకరించుకుని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకునేవాడు సాధారణంగా తప్పులు చేయడు. ఎందుకంటే అతను ధ్వనిని బట్టి spelling ఊహించు కుంటాడు. శబ్ద విన్యాసంలో చేసిన తప్పులు సరిదిద్దుకోవడానికి మీ కల్పనాశక్తి, మానసిక చిత్రీకరణ నైపుణ్యాన్ని వాడండి.

నేను మీకు మానసిక చిత్రీకరణ సిద్ధాంతాలను మిమ్మల్ని ఇరకాటం నుండి ఎలా కాపాడుతుందో చెప్పబోతున్నాను. విది - ఒక అక్షరం తప్పగా మధ్యలో వ్రాసి ఉంది ఉదాహరణకి, Calender, ,

స్థానంలో calander,

సూచన : calender, పదాన్ని ఐదు సార్లు వ్రాయండి మరియు calEnder అక్షరాన్ని కాపీటల్ గా వ్రాయండి. CalEnder, calEnder మీకు a అక్షరానికి బదులుగా e అక్షరం ఉంది. అది కూడా కాపీటల్లో, ఇప్పుడు E అక్షరం మీద మీ మానసిక చిత్రీకరణలో సదా జ్ఞాపకం ఉండిపోతుంది.

డైనమిక్ మెమరీ ఇంగ్లీషు స్పీకింగ్ కోర్స్

- ఇంగ్లీషు నేర్చుకునే ప్రయత్నంలో - మెమరీ గురు విశ్వరూప్ రాయ్ చౌదరిగారి ఆధునిక కృషి, మీలో ఆత్మవిశ్వాసంతోపాటు ఇంగ్లీషు నేర్వాలనే కోరిక ఉత్సాహం చేస్తుంది.
- ఇంగ్లీషు గ్రామర్, అనువాద పద్ధతితో సహా, వివిధ అవసరాలకు ఇది ఉపయోగకారి.
- వారాలు, నెలలు, 1 నుండి 100 వరకు అంకెలతో సహా ఉచ్చారణ, అభివాదన, ధన్యవాదాలు, శుభాకాంక్షలు, విచారం తెలిపే పదాలు, వివిధ అత్యవసరవాక్యాలన్నీ ఉన్నాయి.
- శబ్దరచన మరియు శబ్ద భండారం
- అనువాదానికి సంబంధించి ప్రత్యేక భాగం
- సాధారణంగా మాట్లాడే పదజాలం, వాక్యాలపై మరింత వివరణ
- ఇంగ్లీషు - ఇంగ్లీషు - తెలుగు వ్యవహారిక శబ్దకోశం
- పుస్తకం చివరిలో మెమరీ టీప్స్
- దీనితోపాటు ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనడానికి వి.సి.డి. కూడా ఉచితంగా ఇస్తాము.

ఇబ్రాహీం లక్ష్మణుడే అల్ప కార్యాలకన్నా విధిసమైకం.

అనంతమైన వసులను తనలో ఇముడ్చుకొనే క్షమతాశక్తి గల మన్విష్యం మానవ జీవన మహోన్నత రహస్యం. మానవ మన్విష్యం సామాన్యమైనది కాదు, మనిషి జీవితం అత్యున్నత శిఖరాలను చేరే శక్తివంతమైన విశ్వరూప్ గారి ఈ మహోన్నత కృషి దీనికి ప్రమాణికం. సభ్య మానవుడు పూర్తిగా దీనిని తెలుసుకోలేకపోతున్నాడు.

-ఎం.ఎన్.వెంకటచలయ్య మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి (భారత ప్రభుత్వం)

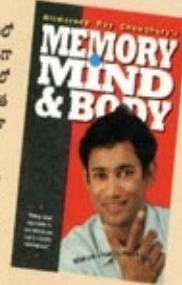
విశ్వరూప్ యొక్క ఈ పుస్తకాన్ని పాఠశాలల్లో పాఠ్యాంశంగా చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

-డా. కిరణ్ బేడి, ఐ.సి.ఎస్.

మేలైన స్మరణశక్తికి నిధి విశ్వరూపరాయ్ చౌదరి

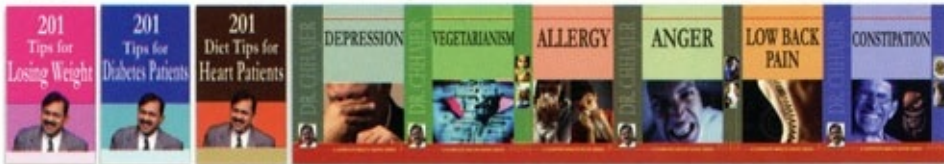
ఈ 'మెమరీ మైండ్ అండ్ బాడీ మెథడ్' విశ్వరూప్ రాయ్ చౌదరి యొక్క విశిష్టకృతి. ఈ రోటీయన్ లో మనం అనేక సంధర్భాల్లో వ్యాకులత, ఒత్తిడికి లోనవడం మన అనుభవంలో చూస్తున్నాం. దీని మూలంగా మనకు విశ్రాంతి లభించదు. ఈ పుస్తకం అటువంటి మనోవైఙ్ఞానిక జబ్బాదులను దూరం చేయడంలో సహకరిస్తూ, గొప్ప ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కూడా వృద్ధి చేస్తుంది. మీరు, మీ శారీరకంగా, బుద్ధివరంగా పరిపూర్ణ వ్యక్తక పొందుతూ, మీ జ్ఞాపకశక్తిని ఎక్కువకాలం పుష్కలంగా పుండుకోవాలని సంకల్పిస్తే, ఈ పుస్తకం మీకు తప్పకుండా నేర్పమైన మార్గదర్శిగా నిలుస్తుంది.

ఈ మహత్తర పుస్తక రచయిత విశ్వరూపరాయ్ చౌదరి మానవ మన్విష్యం నేర్చుకొనే సూత్ర పద్ధతి (ప్రాచీన మరియు ఆధునిక పద్ధతులకు కీ బెక్కింగ్ అఫ్ మెమరీ)ల రూపకల్పనలో భారత్ లోనే అగ్రశ్రేణి విద్వాంశుడు. వీరు ఆపాధరణజ్ఞాపక శక్తి చతురత గలిన మేధావిగా ఈ రంగంలో శిక్షణపెచ్చే గొప్ప యోగ్యతగల వారుగా పేరు పొందారు.

అయిన కేవలం ప్రసిద్ధిపొందిన రిమ్మా ఖాన్ అఫ్ రికార్డులో, 'రాష్ట్రీయ స్మృతి రికార్డు'ను సృష్టించిన వ్యక్తిగానేగాక 'గిన్నీస్ ఖాన్ అఫ్ వరల్డ్ రికార్డు'లో కూడా పేరిటేరు నమోదయింది. అలాగే వీరు నైవమిక్ మెమరీ ట్రోఫామ్ సంస్థాపకులు కూడా. ఈ మహత్తర పుస్తక రచయిత విశ్వరూపరాయ్ చౌదరి మానవ మన్విష్యం నేర్చుకొనే సూత్ర పద్ధతి (ప్రాచీన మరియు ఆధునిక పద్ధతులకు కీ బెక్కింగ్ అఫ్ మెమరీ)ల రూపకల్పనలో భారత్ లోనే అగ్రశ్రేణి విద్వాంశుడు. వీరు ఆపాధరణజ్ఞాపక శక్తి చతురత గలిన మేధావిగా ఈ రంగంలో శిక్షణపెచ్చే గొప్ప యోగ్యతగల వారుగా పేరు పొందారు. అయిన కేవలం ప్రసిద్ధిపొందిన రిమ్మా ఖాన్ అఫ్ రికార్డులో, 'రాష్ట్రీయ స్మృతి రికార్డు'ను సృష్టించిన వ్యక్తిగానేగాక 'గిన్నీస్ ఖాన్ అఫ్ వరల్డ్ రికార్డు'లో కూడా పేరిటేరు నమోదయింది. అలాగే వీరు నైవమిక్ మెమరీ ట్రోఫామ్ సంస్థాపకులు కూడా.

COMPLETE HEALTH BOOK SERIES by Dr. Bimal Chhajjer

ప్యాజన్ బుక్స్
Shop online at www.dpb.in